

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Tabula alphabeti.

Aboiatio. Quod p abhoia
tionem desolatōis sedentez
in templo itelligi p̄t ac̄ xps
qui tpe persecutōis vltime
mūdo p suas fraudulētiās
presidebit eua^o. 65. par. prima. Figuratus
per abhoiand ydolum desolatōis quem
hēdificauit rex antioch^o super altare dei
i. mach. 1. ibidem.
Abscondere. A qbus se abscondit xps
26. par. 4.
Absoluere. Quod sacerdotes possunt
absoluere suos subditos penitentes. 27.
par. 2.
Accedere. Quod hō potest p̄sidenter
ad xpm accedē p auxilio ipetrando. 17.
par. 2. Figura de hester q̄ accessit ad regē
assuerum ad petend gratiā pro pplō suo.
hester. s. ibidem.
Accidia. De accidia. 24. par. 4.
Acq̄rere. Quod regnū celoz non acq̄
ritur solum p verba. 48. par. 4.
Admirari. Quod hō d̄ aliqbus occur
rentibus admirat. 9. ii. introductiōe. Quod
ppter. 8. causas beata virgo admirabat d̄
his q̄ accidebant de xpo. 9. par. p^a. Quod
xps de q̄ sic admirabat brā virgo potuit
figurari p regem assuez admirabilem he
ster. 15. ibidez. Quod hō admirat de reb^o
insolitīs q̄n videt: de qbus si sunt sibi vti
les d̄z regratiari deo. 52. in introductiōe.
Item. 56. par. 5. Item. 59. par. 5.
Admonitio. De benignitate xpi i ad
monēdo magos: a quo fuerūt moniti: d̄
p̄mptitudine ipsorū in assentiēdo admo
nitioni facite. 12. par. 4.
Adorari. De adoratiōe et reuentia exhi
bita xpo a magis. 12. par. 2. Et q̄ i^a adora
tio fuit figurata in benedictiōe vide gen.
49. ibidem.
Aduentus. Quod est quadruplex ad
uentus Christi. Primo: expo. prima in
introductione. Item. 4. expo. 2. par. 2.
De aduentu Christi qualiter aliquis est

amandus: aliquis mettuendus. 4. expo. 1.
in introductiōe. De aduentu Christi in
vterum virginis: et quid facit in hoc ad
uentu. 4. expo. 2. par. 2. Quod aduentus
Christi in vterum virginis fuit figura
tus in aduētū dei in castra. p̄mo. 32. 4. 4.
expo. 2. par. 2. De aduentu Christi in mū
dum et quid fecit in hoc aduentu. et quo
modo fuit prophetatus Abach. secundo.
Et figuratus i missione Moy. ad filios
Isrl' existentes in egypto: exo. 3. 4. expo.
2. par. 2. Quod de aduentu xpi in mundū
prophauit omnis sexus et gradus. 9. par.
3. Qualiter omnes creature cognouerūt
aduentum Christi in mund. primo expo.
3. par. prima. Quod aduentus filij dei in
munduz fuit. Veraciter prophatus. Figu
raliter nunciatus. Adēraliter inuocatus.
Longanimiter expectat^o. P̄sentialiter
demonstratus. 61. par. 2. De aduētū Christi
in mentez hominis: et qualiter homo se d̄z
disponere ad recipiendū ipsum per gra
tiam: et quid in anima hominis operetur.
Et quō fuit figuratus per aduentum dei
ad Moy. exo. 22. 4. expo. 2. par. 2. De ad
uentu Christi ad iudiciū et quomodo fuit
prophatus 36. 3. 4. expo. 2. par. 2. Quali
ter fuit figuratus apoc. 6. Item apoc. 14.
per sedentez super nubem habentem fal
cem acutaz. Item dan. 7. in filio hominis
venientem in nubibus celi primo expo.
prima par. 2. Item. 4. expo. 2. par. 2. Quod
aduentus magorū ad Christum fuit figu
ratus per aduentum regine Sabba. ad
Regem Salomonem de quo. 3. 32. q̄rto
12. par. prima.
Ager. Quod ager significat mundum
et significat cor et animaz hominis: et q̄ ali
qui neglexerunt agrum. i. cor et animam
collere. 18. par. prima. Figurati per agruz
in quem ingressus est ysaac ad medi
tandum gen. 24. ibidem. Et figurati per
pigrum hominez per cuius agrum dicit
Salomon se transisse prouer. 24. ibidem.

Bvi.

s.

Tabula.

Agnus. Quare xps dicatur agn⁹ 7 q oblo agni fuit iuge sacrificium 7 q iste agn⁹ fuit mentali affectat⁹ veraciter prophetatus multipliciter figurat⁹ spāliter in agno pascale Exo. 14. Et q signati sanguine eius non o³ timere versutias dya^l. Et q redemit nos a culpa. Figurat⁹ per agnū stantem i medio. 24. senioz apoc. 5. Et q deducit nos ad pasua refectiua. Figurat⁹ p agnum deducentē ad fontes aquarū apoc. 7. Et q illustrat nos in glia paradisi. Figuratus p agnum qui ē lucerna ciuitatis supne apoc. 21. 14. par. prima. 7 per totum.

Amare. Quid amatores mundi dicūtur mundus: 7 tal⁹ dicunt non cognosce⁹ Christum. 8. par. 4. Quot modis ostenditur amor patrie ad filiū. 50. in introductōne. Quod homo inducit ad bonum 7 retrahit a malo amore vel timore. 50. par. 2.

Amicitia. Quid verus amicus facere debeat erga i^m quem diligit. 37. in introductōe. Quod ad verā amicitia. 6. inter alia requirunt. 28. in introductōe.

Almonere. De ammotōe lapidis facta p angelum. 28. par. prima. Figuratus p iacob qui amouit lapides a puteo gen. 24. ibidem.

Anna. Qual^r anna prophissa pmendatur a dignitate generositat⁹ ab annositate etatis a virtuositate sanctitatis. De tēpo re quo prophauit de xpo. Qualiter prophissa eius non explicatur in euangelio 7 de multiplici cōmendatōe eius. 9. par. 3.

Angelus. Quod legatio anglⁱ scā beate virgini pōt figurari per legatōez angeli factam vxori manue iudic. 13. 10. par. 5. De dilectōe multiplici 7 beneficio angelo rum circa genus humanū ibidez.

Anima. Quod anima cuiuslibet hoīs intelligi potest per vineā: que debet fodi putari 7 extendi. Figura de vinea que. 6. annis debebat putari leuit. 25. Et q licet deberet facere bonas vuas per bona opa

fac tñ lambuscas p vitiosa. 19. par. p^{ma}. Quod aia peccatrix iuteiligi p^t per ciuitatem ier^m obseiam que primo circūdat a dyabolo p falsam suggestiōem. Figura de balaā ad cuius suggestiōem mulieres madianite puaricauerūt filios isrlⁱ nūeri. 31. Scdo coangustat a dyabolo p validam tēptationem. Tertio ad terram pstermit per cōsensum 7 deliberatōem. Figura d filijs isrlⁱ qui consensunt regi antiocho. 1. machi. 1. Quarto filij eius dicunt ad terrā prosterni p operum mortificatiōem. 5° nō reliquit lap⁹ super lapidē per virtutū dissipatiōem. Figura d agro viri stulti cui⁹ maceria lapidū erat dstructa. puer. 24. Et q ista aia sic destructa pōt figurari p ciuitatē q³ deplorat Je. d. Quō sedet sola 7c. 5. par. 2. Quod aia peccatoris p^t intelligi per domū phei q³ xps intrauit. Figurata per domū q³ sibi bedificauit sap^a puer. 9. 57. par. prima. Quod aia existens in peccō mortali pōt significari per filiam reguli q infirmabat ad mortem. 61. par. p^a. Quod aia cuiuslibz pōt significari per denariū argenteum habentem ymaginem regis 63. par. 3.

Apparere. Qd hō qui vlt q xps sibi appareat: o³ esse discipulus p hūilitatem pfundissimā: duo p caritatez ardētissimā. Figura de duob⁹ cherubim exo. 27. Tre p sedulitatem pmp^rissimā. Figura d aniali bus q ibāt 7 nō reuertebant^r ezechie. 1. Lo qui p vocalitatem gratissimā. 29. par. p^a. Quod xps appare⁹ .ij. discipulis eos rectificauit i fīd. q apparitio fuit figurata gen. 26. Ebi d^r q dñs apparuit ysaac i gerara 36. par. prima.

Appropinquare. Quod dō peccatores volētes appropinquare sibi recip⁹ 7 sanari p suam misericordiā. 44. par. prima. Figura de ceco q appropinquauit ad xpm luc. 18. ibidez. Qual^r dō multipl^r appropinq⁹ ad hoiez. Figurat⁹ p samaritanū q appropinq⁹it sauciato Luc. 4. 54. par. p^a.

Arbor. Quod arbor: bōa significat voluntatem bonā. Figurata per vnam de arboribus d qbus leuit. 26. Arbores pomis replebunt. Arbor: vero mala p voluntatez malam. Figurata p vnam de arboribus d quibus leuit. 26. Arbores poma nō porta bunt. 48. par. 2. Quod est arbor: in mundū carnalitatis cui maledicif. Figurata p arbozem fici nō habentem nisi folia cui maledixit dñs Abat. 21. Abūdane cupiditatis que abscedit. Figurata p arbores qz vident nabuc. dan. 4. Supbe dignitatis q fōditur. Figurata p arbozem fici in vinea d qua luc. 13. 48. par. 3. Quod in hoie significato per arbores d3 esse radix amaritudinis interne itentiois. Stipes rectitudinis firme itentiois. Rami latitudinis misericordie et subuentiois. Folia viriditatis grē et dilectiois. Flores puritatis honeste cōuersationis. Fructus vbertatis virtuose operatiois. Figuratus p arbores pulcherrimā leuit. 25. ibidem. Quod sic fructus ē vltimū q expectat de arbores: sic premiū vel pena est vltimū q debetur homini 28. par. 3.

Articul⁹. De articulis fidi. 14. par. pma. **A**scēdere. Qualr hō debeat ascendere ad glāz paradisi. 4. expo. p^a par. p^a. Figura de ascēsu ad tēplum salomonis ibidē. De ascensu xpi p nob in cruce. 12. par. 3. Figura de dō ascēdente cluiū. 2. p. 15. ibidem. Quod xps existens annoz. 12. ascēdit cuz penitibus suis ad tēplū: cui⁹ exēplo debemus in altū ascēdere p cōtēplationez deuotam. 15. par. pma. Figura de Aboy. ascēdente in montem orare. exo. 17. ibidē. Qd ascēsus xpi in ier^m significat actū virtuosum quem hīe debem⁹ si volum⁹ ire ad supernā ier^m. 21. par. pma. Figura d iacob cui dcm fuit qz ascēderet i bethel gen. 35. ibidem. Qd ascēso xpi significabat i xpo meritū dignitatis generose. Figura d viro ascēdente sup eq^m rufuz zach. 1. Sceptruz p^atiis vigorose. Figura d virglio ascēdē

te 36. 55. Tituluz pmitat⁹ dignitose. Figura de rege ascēdente et iter padēte mich. 20. Ducatuz societatis gratiose. Figura de Job. q ascēdit cū seniorib⁹ isrl. Job. 8. Iubilum solēnitatis gaudiose. Figura de abach. q dixit abach. 3. Sup excelsa mea sdu cet me victor 7c. Gradū sublimitatis glōse. Figura de sole q reuersus est p. 10. lineas 36. 38. Actū vtilitatis fructuose. Figura de utero. 33. Vbi dixit Aboy. pplo isrl: ascēsoz celi auxiliator tu⁹. 26. par. 4. Qd xps dī ascēdisse de aq^a vt exēplar innocentū. In nauim vt exēplar laborantiū. In montem vt exēplar cōtēplantiū. In ier^m vt exēplar patientiū. In celū vt exēplar triūphantiū. ibidē.

Asin⁹. Quod p asinā et pullū ligatos intelligi p^r genus humanū an aduentū xpi i peccis ligatū. 27. par. pma. Quod p pullū et asinā intelligunt in hoie rō et sensu litas ibidem.

Atendere. Que sunt inter a⁹ q debēt attentū reddē subditū respectu superioris 18. in introductioe. Quod hō d3 diligēter attēdet i^a q sunt sibi necessaria ad salutē 48. par. pma.

Aua^a. Quod auari significati p spias nō sunt apti ad suscipiend verbus dei. 29. par. 2. De auaris et auā. 43. par. 2. Figura d mlre samaritana q venerat ad auriend aqz 30. 4. ibidē. De raptoribus et auaris 49. par. 3. Figura de bestia terribili cōmīnuēte o^a dan. 7. ibidē. Quod auari nō debent alijs pesse sed q odiunt auariciā. 52. par. 2. Figura de dan. q respuit mūera baltasar regis babil: dan. 5. ibidē. Quod auari possunt figurari p mlrē existētes i me⁹ amphore zach. 3. 13. par. 2. De auaricia. 57. par. 2.

Audire. Qd hō d3 attente audire i^a q dicūt a xpo. Figura d filia qz pgregauit ad audiend eū gen. 49. Qd aliq deū audire desiderāt vt p^rēplātes. Aliq deū audire timēt vt viri penitētes. Figura d adaz

Al iij

Tabula.

q̄ timuit post transgressionē audire vocē
dñi Gen. 3. Aliq̄ deū audire renūit vt ne
gligētes. Aliq̄ nō deū s̄ mundū audiunt.
Figura de adā q̄ sp̄eto mādato dñi audi
uit vocē vxoris Gen. 3. Quod nolens au
dire vocē dñi patit̄. 24. par. 3. Quod q̄ au
diunt verbū dei significāt̄ p̄ hoīem qui
hēdificauit domū suā sup̄a petrā Abat. .
7. 24. par. 5. Que sit cā q̄re aliqua doctria
nō audiat̄. 26. par. p̄ia. Quod desiderium
turbaz ad audiendū xpm̄ fuit figuratū in
desiderio regnū desiderantiū audire sa
pientia salomonis. 2. Paral. 9. 45. par. .
p̄ia. Auxiliū. Quod indigeno d̄ postula
re auxiliū ab illo q̄ p̄t sibi subuenire. 17. i
introductione.

Aculus. Quod baculus xpī quē
instar pegrini habuit significat
lignū crucis sup̄ quo se apodia
uit. 29. par. 2. Figura d̄ iacob q̄ dixit Gen.
35. In baculo meo trāsiui iordanez ibidē.
Baptism⁹. Quod figura baptismi p̄ce
sit in elya ⁊ elyseō ⁊ d̄ differētia baptisimi
Jo. ⁊ xpi. 5. par. 4.

Bellare. Qual̄ bellatores eligunt ad
pugnā p̄ pelamationē ⁊ p̄ aque potatio
nem. 19. par. 4. **B**enignitas. De beni
gnitate xpī expectādo pccōes. 21. par. 3.
De benignitate xpī in reducendo hoīem
p̄ditum sub pabola ouis ⁊ dragme p̄dite
44. par. 3. De benignitate xpī circa gen⁹
humanū ad q̄ appropinquauit p̄ incarna
tionē significat̄ p̄ appropinquationē ad ci
uitatē naym. 50. par. p̄ia.

Bestia. Quid significat̄ q̄ttuor bestie
q̄s vidit dan. exire de mari i quo pugna
bant quattuor venti ⁊ quid mare ⁊ venti
dan. 7. 25. par. p̄ia.

Blaffemare. De blaffemija ⁊ obloquē
tibus. 49. par. 3. Figura de semey q̄ blasse
mauit dauid. 2. Re. 16. ibidē. Quod blasse

C Alpharnaū. Quod p̄ caplar vbi
infirmabat̄ fili⁹ reguli intelligit̄

iste mūd⁹ i quo hies p̄ diuersa pccā diuer
simode infirmant̄. 61. par. p̄ia.

Captiuitas. Quod sequētes sensualita
tē captiuant̄ a dya⁹. 45. par. 2. Figura de
q̄ttuor regib⁹ pugnātib⁹ p̄ia. 5. viri capti
uū duxerūt loth. gen. 14. ibidē.

Caro. Quod caro ificiēs p̄t dici fal
sus p̄p̄ia. 48. par. p̄ia. Figura de iesabel
de q̄ apoc. 2. ibidē.

Castellum. Quod p̄ castellum i quod
ingressus ē xps̄ intelligit̄ mund⁹ in q̄ dei
fili⁹ venit p̄ incarnationē. 54. par. p̄ia.
Figurat⁹ p̄ castellū in q̄ pull⁹ ⁊ asina tene
bāt̄ur ligati Abat. 21. ibidem.

Cec⁹. q̄l̄r hō efficit̄ cec⁹ p̄ pccm̄ moꝝta
le. 2. p. 2. Figura de tob. q̄ fact⁹ fuit cec⁹
p̄p̄ stercoꝝa yrundinū tob. 2. ibidē. Et q̄l̄r
illuiatur cōsiderādo diuinā misericordiam
ibidē. Figura de ionatha. 1. Re. 14. ibidem
Cōsiderādo diuinā iustitiā ibidē. Figura
de tob. illuiato p̄ fel piscis tob. 2. ibidem
Quod genus humanū vel qlibet exn⁹ in
pccō mortali d̄r cec⁹. 21. p. 2. Figura de san
son quē excecauerūt philistiū iudi. 16. ibidē.

Celū. Quod celestis gloria potest iste
significare p̄. 12. cophinos q̄ supauerūt p̄
refectionē. 5. miliū hoīum. 25. par. 5. Figu
ra de ligno vite afferēte fructus. 12. apoc.
22. ibidē. Quod celestis p̄ia intelligit̄ p̄
domū ad quē xps̄ duxit ouē inuētā ⁊ q̄ i
ipsaz̄ introduxit nat̄ urā humanā q̄s p̄suā
passionē inuenit. 44. par. 3. Figura de do
mo q̄s vidit ezechiel q̄ repleta erat glia
dñi ezechiel. 45. ibidē. Quod celū empy
reū significat̄ p̄ oreū in q̄ reponit̄ triticū.
14. par. 4. Figura de vno oreoz̄ q̄ p̄cepit
p̄parari ezechias. 2. paral. 31. ibidē. Quod
hō d̄ sic opari dū viuit vt acgrat̄ sibi cele
stem p̄iam significat̄ p̄ ciuitatē. 59. par.
p̄ia. Figura de ciuitate ierusalē in excel
so hēdificata Je. 30. ibidem.

Cena. Quod est q̄dam cena sp̄itual⁹
⁊ virtuosa q̄s homo facit xpo in puritate
p̄cie: in ista cēa requit̄ fides intelligibiles

dirigēs. Spēs irascibile erigēs. Caritas
cōcupiscibilem delectans. Prudētia i eli
gendis. Tempantia i vrēdis. Fortitudo i
tollerādis. Iusticia in reddēdis. Et iste
7. virtutes figurantur p. 7. mulieres ap
prehēdentes virum vnum *Job. 4.* Et ista
cēa figurat p. cēam q̄ fuit scā xpo i betha
nia. *Jo. 12.* Scēo ē cēa sacral' 7. gratiosa q̄
xps facit viatori in eucharistia. Et i ista ce
na p̄siderat' possum'. Ferculū p̄tiosum: q̄
corpus xpi vey. Figuratu p. māna datum
filijs israel in deserto. *Exo. 16.* Poculum
suauissimū: q̄ sanguinē xpi mey. Figura
tum per vnā nauium q̄ portauerunt in
cūtes ad explorādū terrā pmissio
nis numeri. 15. Binistrū benignissimū q̄
xpm sūmū deū. Letuz dignissimū q̄ aplō
rum cunēū. Tps congruissimū q̄ vite xpi
terminū. Amorē intensissimū caritatē ex
p̄mentē. Sermonē p̄clarissimū verita
tem continentē. Et ista cena cū suo septen
nario fuit figurata p. cenam q̄ d̄r fecisse
sapiētia i domo in qua. 7. colūnas excidit
puer. 9. Tercio est qdā cena spūalis 7. glo
riosa q̄ d̄s facit p̄phētorū. Figurata p. cōui
uiū vendemie *zc. 15.* Et in ista cēa pos
sumus. 7. p̄siderat' q̄ h̄z beat' i p̄ria. Figu
rat' p. cādelabrū totū aureū sup q̄ erat. 7.
lucerne. *3. ach. 4.* Et ista cēa figurat sū no
mine nuptiaz agni de qbus habet *Apoc.*
19. Trēde cena q̄ facit dyabolus p̄ccōribus
Figurata p. cenā q̄ fecit Herodes *Ab̄ar.*
6. in q̄ decolat' fuit *Jo. bapt. 45.* par. p̄ma
Qualr inuitati ad cenam dei gnāl'r se ex
cusant. Aliq̄ at pp supbiā significati p. illū
q̄ villaz emit. Figurati p. Ioseph q̄ vt sū
ceret pplm phoni emit triticū egypti. *gn.*
47. Aliq̄ pp avaritiā significati p. illum q̄
emit. 5. iuga boū. Figurati p. mlierem Sa
maritanā q̄ venerat aurif' aquā. *Jo. 4.* Ali
q̄ pp luxuriā significati p. i^m q̄ vxorē duxit
Figurati p. Sāfonē q̄ duxit vxorē de filia
h^o philistii. *Judic. 14. 43. p. 2.*

Lib^o. Qualr hoies iuitant' ad mandu
catōem 7. potatōem cibi 7. potus spūalis.
Et d cibo 7. potu corporali 7. spūali. 42. p.
p̄ma. Figura d̄ víctima p̄parata. *Eccl. 39.* ibidem.

Circōcisio. De circōcisioe xpi: 7. quō
fuit figura n̄re circōcisiois spūal'. Figura
d̄ filijs Israel circōcisio. *Exo. 12.* Et q̄lit
hō debeat circōcidi. 9. p. 2.

Ciuitas. Qd p. ciuitatem sup q̄s fleuit
d̄s intell'r mundus. Figuratus p. ciuita
tem Babel. *gn. 41.* Et q̄ p. ciuitatem ill'r
homo q̄ d̄z esse ciuitas nazareth bethleē
7. *Jer^m 2c.* Figuratus p. ciuitatē q̄ d̄r ciui
tas iusti 7. vrbs fidel'. 50. par. p̄ma. Quod
p. ciuitatē ier^m obsesaz intell'r mūdus in q̄
plimum repitur. malignitas in odiendo.
Animositas in p̄sequēdo *zc. 56.* par. p̄ma.
Et iste. 6. male conditiones figurant per
6. viros *zc. Eze. 9.* ibidez. Quod virtuosus
ciuitatē significatē hūc mūdū: non d̄bz
habitare mētal'r: sed eam fūditus dissipa
re ibidem. Figura de ciuitate Jericho q̄
expugnās Ios̄. fūditus ē destructa: *Job.*
6. ibidem. Qd p. ciuitatez Haym: ill'r hō
in q̄ d̄z esse potētiā p̄cordia ibidez. Figu
rat' p. ciuitatē puā in q̄ iuēt' ē vir paup 7.
sapiēs *eccl. 9.* ibide. Qd p. ciuitatē q̄z rex
p̄cep succēdi ill'r p̄ccō: quē d̄s in inferno
eternal'r pūit. 6. par. 2. Figurat' p. ciuitatē
Jericho que funditus corruit 7. dicta est
anathema. *Job. 6.* ibidem.

Conscientia. Quod conscientia homi
nis significata per hostium debet claudi
vitijs 7. dyabolo. 40. parte prima. Figura
de Elyseo qui dixit quarto. *xx. 6.* Cum
venerit nuncius claudite hostium. ibi
dem.

Claudere. Quod 7. qui sic claudunt
hostium vt supra non leduntur a dyabolo
Figura de filijs Israel qui stantes in do
mibus non fuerunt percussi ab ext̄rmiā
toie. *Exo. 41.* ibidem.

Tabula.

Claud⁹ Qualr hō efficit p peccatū.2. par.2. Figura de miphiboleth.3. &c.4. Et qualr curat a xpo. ibidē.

Cognoscere. Qd aliq res diuersimod cognoscunt.32. par.2. Figura de domib⁹ filiorū isrl: signate sanguine agni exo.2. ibi dem. Quod ppriū ē dei cognoscere cogitatioēs hoiū q vt plurimū vane sunt.59. par.4. Figura de ipudentib⁹ ap se nō recte cogitātibus sap.2. ibidē.

Cōpati. Quod cōpassio xpi ad genus humanū fuit figurata exo.3. vbi dī. Audi afflictioēm ppli mei q: ab egyptijs opprimunt.25. par.2.

Cōcipere. Qūo cōceptus xpi fuit prophat⁹ Je.31. Figurat⁹ i rubo aboy. exo.3. In archu dñi gen.9. Et i orelogio achaz Jf.39.5. par. pma. Qd fuit figuratus p cōceptuz samuel de anna. i. &c. i.5. par. pma.

Cōfessio. De pessione.16. par. pma. Item.25. par.3. Itē.39. par.3. Qd cōfessio d3 esse spōtanea 7 nō coacta. Figura de filijs isrl q spōte volebāt ire i desertū exo.4. Manifesta nō palata. Figura de hoie siue veste maculata q ostēdebat sacerdoti leuit.13. Propria 7 nō ipurata. Discreta 7 ordinata. Figura de hoie leproso q ducebat ad aaron vel ad aliquem filiorū eius: leuit.13.54. par.3.

Cōfortare. Quod xps confortat timidos.17. par.2. Figura de filijs isrl euntib⁹ ad bellū 7c. deuterio.10. ibidē. De cōfortatione xpi.23. par.4. Item.37. par. pma. Item.38. par.4. Item.45. par.4.

Confundere. Quod in mundo est cōfusio propter diuersitatez ritū in viuēdo. Item propter diuersitatez hostium in expugnādo. Figura de equo rufo 7 de eo q sedebat super eum cui datum est tollere pacem de terra apoc.6. Item propter diuersitatem morum in puerlando.50. par. pma.

Cōgregare. Quod licet phei cautulo se cōgregassent se vt vn⁹ illorū qstionem

pponeret xpo tñ xps confusibilr eos de uic.58. par. pma. Figura de philistii pgre gantib⁹ se aduersus saulē. i. &c.17. quozūz gigantem d3 interfec.

Cōsiderare. Quod peccō: instar paboli ei desiderās sanitatē d3 ad xpm portari a quattuor portitorib⁹ significātib⁹ qttuor que d3 pōsiderare.59. par. pma.

Cōsiliū. Quod p̄siliū p̄heorū ptra xpm p̄t figurari p consiliū achitophel cōtra d3.2. &c.16. par. pma. De cōsilio dato hui⁹ qui sunt i iudea vt fugiāt ad mōtes. Figura de mathathia. i. mach.2. Item illi q sunt in recto vt nō descendant aliqd tollere de domo sua. Figura de vria.2. &c. ij. Item illi q sunt in ag^o vt non reuertantē tollere tunicā suā. Figura de rubēitis nūe ri.31.65. par. pma.

Cōsolari. Quod hō i consolōnib⁹ tēporalibus p caphar designatis sepius spūa liter infirmat.16. par.2. Figura de basan i firmato nau. i. Et d3 si⁹ reguli q infirmabat i caphar. Jo.4. ibidē. Quot modis aliqs a p̄sona q3 diligit pōt consolari.34. in introductōe. Quod d3 hoies flentes 7 ipm inuocātes p̄solatur benigne.56. par.3. Figura de Jo. cui cū fleret dem fuit ab angelo ne fleueris apoc.5. ibidē.

Cōstrictio. De cōtrictione.25. par.3.

Credere. Qual creditas requirit ad salutem.7 q nō credentes dānabunt.36. par.2. Figura de aboy.7 aaron q nō crediderūt domino non intrauerūt terram p̄missionis. nūeri.20. ibidē.

Cruce. Quod crux xpi itelligitur per nauem:7 q nauem crucis xps ascendit. Ad nos docēs. Ad nos lucrās. Et ad nos liberandum.17. par. pma.

Custos. Quod xps dicitur humani generis custos:7 ideo nō negauit se esse samaritanū.26. par. pma. Figuratus per custodem de quo Jf.21. Custos quid de nocte ibidem.

Curare. Quod xps curauit.8. defect⁹

Tabula.

quos primi parentes incurrerunt propter peccatum. iuxta q. 8. fecit in curatione surdi et muti de quorum primo dicitur figuratiue iach. 12. Familie et familie seorsum. Et de hora. 6. Figura de apertione spelunce: de qua educti fuerunt. 5. reges iob. 10. 52. par. 3. Quod peccator infirmus spiritualiter qui vult curari a christo debet reprehendere suam negligentiam et erubescere. Figura de publicano luc. 18. Expressere suam indigentiam et ingemiscere. Figura de saule qui compunctus de persecutione facta David fleuit. i. 32. 24. Cognoscere diuinam influentiam et ipsam appetere. Figura. Morate celi de super 7c. 36. 45. Extollere diuinam presidenciam et pertimescere. Figura de Petro qui dixit christo luc. 5. Precepto: per totam noctem 7c. Diligere diuinam beniuolentiam et ipsam deposcere. Cognoscere propriam miseriam et ipsam detegere. 54. par. 2.

Omnium. De dano quod accidit hominibus sequentibus suggestiones dyaboli. 17. par. prima. Figura de Seno vel nature quod semel est in terra a primo angelo apoc. 16. ibidem. Quod homo propter peccatum iter alia incurrerat. 3. damna a quibus releuatus fuit per christum. 53. in introductione.

Debilitas. Quod homo propter peccatum debilitatus fuit in viribus naturalibus quod significatur per plagas impositas a latronibus homini sauciato. 53. par. 3. Figura de Syrijs preliantibus contra Ioram regem quem vulnerauerunt. 2. par. 22. ibidem. Quod homo propter peccatum factus fuit debilis. 64. par. 2. Figura de imphiboseth qui erat debilis pedibus. 2. 32. 4. ibidem. **D**efectus. Quod. 7. defectus quibus correspondent. 7. modica fuerunt figurati per. 7. angelos habentes. 7. phialas ire dei. apoc. 16. 33. par. prima.

Defendere. Quod Christus istar boni pastoris defendit suas oues. 32. par. 2. Figuratus per Agab regem israel qui defen-

dendo populum mortuus fuit in curru suo. 32. 22. ibidem.

Demoniacus. Quod demoniacus significat peccatores. Et qualiter dyabolus possidet eum: et quid facit in eo. 24. par. prima. Figura de equo palido: qui sedebat super eum vocabatur moras. apoc. 6. ibidem.

Denarius. Quod per denarium intelligitur premium bonorum tam actiuorum quam contemplatiuorum. Figura de bilibus tritici 7c. apoc. 6. Et sicut valebat. 10. numeros vsuales: sic in premio beatorum possumus considerare. 10. Figura de. 10. cortinis tabernaculi. exo. 26. 19. par. prima.

Depredari. Qualiter christus in sua passione depredatus fuit dyabolum. 12. par. 3. Figura de libro grandi in quo scriptum erat accelera spolia detrahe cito predare 36. 8. ibidem.

Derelinquere. Quod aliqui dereliquerunt christum et sequuntur peccata: de quibus figuratiue dicit iere. 2. Duo mala fecit populus meus 7c. 42. par. 2.

Descensus. De descensu filij dei in mundum per incarnationem. 16. par. prima.

Figura de descensu dei ad liberandum filios israel de manu pharaonis. exo. 3. ibidem. Quod descensus hominis ab Ierusalem in ierico significat descensum hominis a statu gratie in peccatum. 53. par. 3. Figura de Jona qui descendens ad interiora nauis dormiebat sopor graui. iob. 1. ibidem. De descensu filij dei in mundum qui descendit multipliciter. 61. par. 3. Figura de descensu domini ad liberandum filios israel de egipto: exo. 3. ibidem.

Desertum. Quod desertum significat penitentiam ad quam homo debet ire ad pugnandum contra peccata. 25. par. prima. Figura de iuda abach. et Jonata fratre eius qui transiunt Jordanem intraverunt desertum ad pugnandum cum inimicis. i. abach. 5. ibidem. Quod desertum significat statum penitentiae ad quod homo debet fugere si vult dyaboli insidias euitare. 47. par. 2. Figura de muliere quam persequatur draco

Tabula.

que fugit in solitudine: Apoc. 12. ibidem.
Celerere. Quod homo exemplo xpi
 d; desere mundum. Ad q; nos docet taz
 ratio q; scriptura: tam exemplum q; figu
 ra. 59. par. pma.

Ceus. Quod deus dr paterfamilias:
 7 qf. 19. par. pma. Figuratus p beoz ruth
 2. ibidez.

Chyabolus. Quod dyabolus significa
 tus p herodem por dici fuisse mortu⁹. 2.
 par. pma. Figuratus p saulez qui mortu⁹
 fuit ppter iniquitates suas. i. paral. 4. ibi
 dem. Quod dyabolus i hoc mudo diuer
 simode temptat hoies vt in peccn labant^r
 17. par. pma. Figuratus p bestiam similez
 Pardo ascendente de mari. Apoc. 13. ibi
 dem. Quod dyabolus dr inimicus ho se
 minans zizaniam. 18. par. pma. Item p. 2.
 Item significatu: p volucres celi. 20. p. 2.
 Tre vocat in scriptura mulg noibus. 24.
 par. 4. Figuratus per draconē rufum ha
 bentem. 7. capita Apoc. 12. ibidem. Item
 est fls ppheta q; docet nos superbire. 48.
 par. pma. Figuratus per pphetaz q; redu
 cit virum dei ad comedendum i bethel p
 pceptum dñi. 3. R. 15. ibidem.

Cies. Quod per. 6. dies post quos vi
 derūt ap xpm trasfiguratu significat vita
 actua 7 meritoria postq; videbimus euz
 in gloria. 23. par. pma. Figura de. 6. dieb⁹
 in quibus operari licebat: 7 in 7° erat re
 quies. Exo. 22. ibidem. Quod dies q; duo
 discipuli ibant in Emaus fuit dies resur
 rectionis Christi. 29. par. pma. Figurata
 per diem de qua dictum fuit. 4. R. 7. h di
 es boi 2c. ibidem.

Cilectio. De ordie diligēdoz. 25. i itro
 ductōe. De dilectōe. 35. p. 2. Itē. 38. p. pma
 Item par. 5. Item. 36. par. 6. Itē. 39. par.
 pma. Item par. 3. Itē. 42. in introductō
 ne. Item. 53. par. 2. Item. 58. in introductō
 ne. Item par. 3. Figura d iacob qui singu
 lariter dilexit rachelez: gen. 29. Et figura
 de dilectōe ionathe 7 dñi. 1. R. 18. ibide.

Cimittere. Quod ho debet dimittere
 iniurias sibi factas alias nō dimitte sibi
 a deo. 41. par. pma. Figura d seruo neq;
 Abat. 18. ibide. Quod 13 de⁹ multa dimit
 tat hoibus. tñ multi sunt q; sibi inuicem i
 iurias dimittere nolūt. 63. par. 4. Figura
 ti per phonem q; dixit exo. 5. Nescio dñz
 7 isrl non dimitta. ibidem.

Cissipare. Quod ho dissipat bona na
 turalia carnalr cōuertendo: de quo figura
 tue dr nec. i. q; murus ier^m dissipat⁹ est.
 Bona tēporalia prodigalr expēdēdo. Fi
 guratus p filiu prodig^m q; dissipauit sub
 stantiā suā. Luc. 15. Bona gratuita frater
 nalr iudendo. de quo 7 similibus dr figu
 ratue. Je. 10. q; decus eius dissipauerūt.
 Quod isti q; bona sua dissipant possunt fi
 gurari p pastores vinee dissipātes Je. 22.
 49. par. pma.

Cispendare. Quod homo d; dispēfare
 bona nature se ipm regulādo. Figuratus
 p dispensatorem achab. 3. R. 18. Bona for
 tune paupibus erogādo. Figuratus per
 dispensatores domus ioseph gen. 44. Bo
 na grē socios instruēdo. 49. par. pma.

Ciuēs. Quod dñs dicit ho diues 7 qf.
 49. par. pma. Figuratus p abraā diuitem
 in possessione auri 7 argēti gen. 15. ibide.

Ciuitie. Quod hoies solliciti de mun
 danis diuitijs possunt figurari p signum
 in solitudine positum propter op⁹: eceli.
 38. 20. par. 5. Qualr diuitie mundane dicū
 tur mamōa iniquitatj. 49. par. 4.

Cocere. Quod xps docebat sedēs in
 nauicla turbas. 45. par. pma. Figuratu p
 doctore iusti. Joel. 2. ibide. Quod null⁹
 doctor d; esse arrogās sed humil⁹: 7 tal⁹ pē
 figurari p dañ. quem nabuc. pstituit magi
 strum sup principes babil. dañ. 2. 41. par.
 2. Qualr xps nos docet virtutem tēperā
 tie: prudentie: iusticie 7 fortitudinis. 50.
 par. 4.

Cñs. Quod xps dr dominus. 61. par.
 5. Figuratus p dñm quem vidit 36. sedē

Tabula.

tem sup solium excelsum 36.6. ibidem.

Domus. Quod dom⁹ ad q³ d^r cū oue iuenta venisse xps intelligitur celestis patria ad qua^m introduxit naturam humanā 44. par. 3. Figurata per domum q³ vidit Ezechiel repleta gloria domini Ezech. 43. ibidem.

Donum. De. 7. donis spiritus sancti significatis per. 7. columnas excisas in domo: puer. 9. 15. par. p^{ma}. Item de. 7. donis figuratis per. 7. stellas: Apoc. Item p 7. oculos super lapid⁹ vnū: cant. 8. Item p 7. columnas i domo: puer. 9. 50. par. 3. Item de. 7. donis. si. par. p^{ma}.

Dormire. Quod ppter dormitiōem et negligentia^m Sanfon fuit debilitatus: saul expoliatus et miphiboseth vulneratus. 18. par. p^{ma}.

Duodecim. Quod per. 12. cophinos q³ super fuerunt manducantibus intelligitur beatitudo q³ est in oio beatifico ultra beatitudinem omniū comprehensorū. 25. par. 3. Figura de. 12. fontib⁹ in ely. exo. 15. ibidē.

Quietas. Quod ebrietas aufert mentem. 15. par. 2. Figura d^r noe qui imbratus nudatus fuit ita

bernaculo gen. 9. ibidem.

Ecclā. Quod hoies debēt ire libenter ad ecclām et de reprehensione nō euntiū. 9. par. 3. Figura d^r hoibus vertetibus dorsa ad templū eze. 9. ibidem.

Eicere. De eiectione vitiōū ab aīa. 43. par. 3. Figura de eiectione illorum q³ xps eiecit de tēplo Jo. 2. ibidem.

Elymosina. De elymosina. 25. par. 3.

Eligere. Quod licet multi sint vocati ad nuptias diuinas: tñ pauci sunt electi 60. par. 5. Figura de filiis Isrl' quos deus vocauit in magnā multitudinē d^r egypto vt irent ad terram pmissionis: et tamen non intrauerūt nisi duo numeri. 14. ibidē.

Etas. Quod quattuor vigilie noctis correspondēt quattuor etatibus hominū 6. par. 3. Quod homo i. 6. etatibus signifi-

catis per. 6. ydrias debet se exercitare in operibus bonis vt possit requiem inuenire. 15. par. 2. Figura de. 6. diebus in qbus debebat homo opari et 7^a regescere exo. 20. ibidem.

Exaltatio. Quod homo p^t diuersimo de exaltari et q³ exaltatio viciōū ducit ad penas. si. par. 4. Quod humiliū exaltatio et supbo^r deiectione fuit figurata in nabuc. rege ibidem.

Exire. Quod exitus p^ris familias ad cōducend⁹ operarios significat exitū filij dei in mund⁹. 24. par. p^{ma}. Figura de eq³ te q³ exiit vincens vt vinceret apoc. 6. ibidem. Quod xps exiit ad nos docendū veraciter. Figuratus p^r i^m q³ exiit seminare semen suū luc. 8. Ad nos excitand⁹ virilr. Figuratus p^r p^rem familias q³ exiit p^rmo mane pducere oparios i vineā suam. Ad nos docend⁹ exēplariter qñ exiit portans spinē coronā et vestimētū purpureū Jo. 19. Ad nos redimend⁹ salubriter: de quo figuratiue ps. Exiit hō ad op⁹ et c. Ad nos irrigand⁹ suauiter. Figuratus p^r flumen doric q³ exiit de padiso eccli. 24. Ad nos iudicand⁹ suauiter finaliter. Figuratus p^r vnū duorum angelorū exeuntiū de tēplo qui habebat falcem acutā apoc. 14. 35. par. 3. Quod exitus filij dei a patre letabundus hominibus fuit figuratiue exp^rssus deuter. 33. in benedictōibus filiorum Isrl' ibidem. Qualiter xps exiens d^r sinu patris dicitur exisse de finib⁹ tyri et sydonis. 52. par. p^{ma}. Figuratus per exitū fluuij de loco voluptatis qui diuidit i quattuor capita gen. 2. ibidem.

Explicare. Ad demōes expoliātes p^rimos parētes figurant p^r philistiū q³ expoliauerūt saulem et qui cū eo erant. i. 32. 31. 53. par. 3.

Facies. Quod facies xpi transfigurata significat ob^r n^re beatitudinis. 23. p. p^a. Figurata p^r facie q³ sibi petebat oñdi moy. exo. 33. ibid.

Tabula.

Falsus. De falsis pphetis figurat p falsos pphetas d quibus dr tren.2. Pphete tui viderut tibi fla.48.par.prima.

Fauus. Quod per fauum mell: intllr diuinitas in xpo.30.par.prima. Figurat⁹ per fauum mell quem inuenit Sanlon in ore leonis Iudic.14.ibidem.

Fidelis. Ad viri fideles habent sancti tatem decorantem. Caritate vnientē. Se curitatem conseruatē.14.par.4.

Filius. Quod filius dei dat⁹ generi hu mano fuit pphetatus Is.9. Et figurat⁹ per Efraym filium honorabilem. Jere.31.39.par.prima. Quod sicut filius natural' habet a patre esse: documentum: et nutri mentuz: ita spiritualiter homo a Christo 47.in introductōe.

Flere. Quod Christus dr flere quan do videt homines labi in peccatum mor tale. Figura de Elyseo qui fleuit quando vidit Elialem afflicturnm populuz ysra el.4.R.8. Et q homo cognoscens se deuz offendisse debz flere. Figura de Ezechia 4.R.20. Et q deus inducit homines ad fletum. Et q si homines cognoscerent pe nam peccatū debitam: mouerent ad fletū 10.par.prima. Quod peccator dz flendo i uocare diuinam misericordiam. Figura d Josya.4.R.23.56.par.3. Et figura de Jo. Apoc.5. ibidem.

Fortitudo. De fortitudine.41.par.pma Item.50.par.4. Item.57.par.prima.

Franger. Ad peccōr idurat⁹ dz istar la pidis frāgi: vl' p humore: passionē xpi me ditādo: vl' p ignē: pēas inferni pñderādo: vl' per male^m mo: tē expectādo.20.par.2.

Fugere. Ad diem iuditij nlls poterit fugere: qn reddat de opibus suis rōnem p.expo.prima par.2.

Fudere. Quod angeli gaudent de salute et inuentione humani generis per Christum.44.par.3. Quod peccator ignorans mala sibi fu tura: multoē. gaudet in bonis tēporalibz

et mundanis psp̄eritatibus.50.par.pma.

Gaudium. Quod gaudiū natiuitatis xpi fuit figuratum p gaudium iudeorum quibus noua lux oriri visa est gaudiū 7c. Hester.8.6.par.3. Quod est triplex gau dium.25.par.prima. De gaudio q habēt angeli de humano genere redempto per xpm.44.par.3. Figura de gaudio q hūe runt consobrini Tob. de ipsius curatione et eius psp̄eritate: Tob.2. ibidem.

Gloria. Qualiter homo debet ascende re ad gloriam paradisi.4.expo.pma par. prima. Figura de ascensu ad templuz Sa lomonis ibidem. Quod homo volens ire ad gloriam paradisi debet transire per me diam Samariam et galitiam: et quid signi ficet istud.54.par.prima. De gloria mun dana.16.par.prima. Item.30.par.3. Item 50.par.prima. De vanagloria.54.par.4. Quod homo recipiens beneficium a xpo debz esse gratus et ipm sequi p bona ope ra.21.par.4. Figura de Elyseo qui secutus fuit Elyam.5.R.19. ibidem.

Guerra. Quod homo non dz querere guerram: qz ex ea malum acquiritur.31. par.prima. Figura de Amasia qui qrens guerram fuit captus ab inimicis.2. pal. 25. ibidem. Quod cuitatio guerre et conse: uatio pacis fuit figurata. i. Ach.13. in se: mone de summo sacerdote et Rege Beme trio ibidem.

Gula. De peccato gule.20.par.2. Item 57.par.2.

Habitare. Quod habitātes i mū do solum corporaliter: et nō mē taliter: sunt cōmendandi et cōp. alijs deus cōminatur penam etēnam. 21.par.2.

Herodes. Ad xps abstulit potētiam dyaboli p Herodē dsignati: iuxta figuraz pabolica d forti armato custodiētī atriu3. Luc.ij.12.par.1. Qualr Herodes fuit tur bat⁹ audita nat. xpi.12.par.2. Figurat⁹ p Saulē turbatū d dō.1.R.18. ibidē. **Ho**

Tabula.

Quod homo significatus p denariū argē
teum p figurari p diagma perditā 7 inuē
tam Luc. 15. 6. par. p. 1. a.

Quod d. h. ē virtuosā opationē. Floridā
habitationē. Gratiōsam p dictionē. Vigō
rosam pfectionē. Luminosam intuitionē.
Amorōsam reformationē. 9. par. 4. **Quod**
hō aliqd picipat cū oī creatura. 36. par. 2.

Hostia. Qd per horas in qbus exiit pa
ter familias pducere operarios in vineas
suā intelligit decursus huius mūdi a princi
pio vsqz ad finē. Et decursus vite hoīs a
nati. vsqz ad mortē ipsius. 19. par. p. 1. a.

Hostiū. Quod hostiū per q intratur
est illud q realiter continet scriptura. Fi
gura de hostiō arii ad q introducitur fuit
ezechiel ezechiel. 13. Qd hostiū per q itra
tur ad intrinsecū corporis ecclie ē xps. Fi
gura de hostiō arche noe Gen. 6. Itē est
hostiū introducēs vōs ad p. mū. Figura
de hostiō q per ordinē ingressa est bēster
ad regē assuey bēster. 15. Qd p hostiū i
telligit pscientia vel aīa hoīs q d. claudi
vitij 7 dyabolo. Figura d. Elyseo q dixit
4. Re. 6. qn venerit nuncius claudite hō
stium. Et qui sic claudūt non leduntur a
dyabolo. Figura de filiis israel qui stantes
clausi in domibz non fuerūt pculsi ab ex
terminatore Exo. 17. Et q d. apiri virtutē
bus 7 deo. 40. par. p. 1. a.

Hostiari. Quod xps pōt dici hostia
rius ibidē par. 2. Figuratus per samuelem
qui aperuit hostia domi dñi. 1. Re. 3. ibidē.

Hospitiū. Qd xps vt peregrin⁹ in hoc
mūdo intrauit multahospitia p. mū fuit
vterus virginis in cui⁹ figura d. Luc. 10.
q intrauit in quod d. castellū 7 mulier q
d. martha noīe recepit illum i domū suā.
Figurat⁹ p elysū q diuertit in cenaculū
q pparauerat sibi mulier sananimitis. 4.
Re. 4. secundū fuit paribulū crucis. tertiū
sepulcrū lapidis in cui⁹ figura d. gen. 2.
q requieuit deus. die. 7. 29. par. 2.

Hospitalitas. Qd hō pp hospitalitatē

liberat a piculis figura de loth q recepit
angelos ad hospitū qui fuit de sodomorū
incendio liberatus gen. 19. Bonis gratui
tis munerat. Figura de abraā qui recepit
tres viros hospitio q filiū sibi nunciaue
runt habiturū gen. 18. 29. par. 4.

Humilitas. De humilitate. 4. expo.
p. 1. a. par. 3. De humilibus ibidē par. 5. De
humilitate xpi. 7. par. 2. Itē. 13. par. 3. Itē
27. par. 2. Quod humilitas multipliciter
sumit. 51. par. 4. De humilitate. 57. par. p. 1. a.
ma. Et par. 4. Figura de dauid hūili quē
deus exaltauit. 1. Re. 3. Itē figura d. achab
rege. 3. Re. 21. ibidē. Itē. 62. par. 2. Figura d.
abygail q pcedit corā dauid irato contra
naabal. 1. Re. 25. ibidē.

Ieiunū. De ieiunio. 22. par. p. 1. a.

Itē. 9. par. 3. Itē. 25. par. 3.

Ignis. Quod ignis existēs in
xpo est ignis penalitatis: oīum peccōz pre
tū copiosum. Caritatis oīum viatorū meri
tum gratiosum. Beatitudinis oīum cōprehē
sōz premium gloriosū. par.

Illuminare. Quātr cecus illuminat
p. siderando diuinam misericordiam 7c. Re
quire in littera. c. vbi cecus.

Infirmari. Quod homo in p. solationi
bus temporalibus infirmatur. 16. par. 2. Fi
gura de esau infirmato nau. 1. Et de filio
reguli. 30. 4. ibidē.

Ingratus. Quod deus ingratos gra
uiter punit. 37. par. 3. Figura de filiis isra
el q nō cognoscentes dei beneficia traditi
sunt in manibus inimicorū. Iudic. 2. ibi
dem Quod ingrati possunt figurari per
filios israel qui fecerunt vitulum conflati
lem exo. 32. 54. par. 4.

Ingratitudo. De ingratitude seruī
cui rex dimisit debitum magnū. 62. par. 3.
Figura de absalon qui fuit ingratus pa
tri. 2. Re. 15. Itē figura de ioas rege ingra
to ioiā. 2. par. 24. ibidē.

Iniuria. Quod homo debet dimittere
alijs iniurias si vult a deo sibi dimitti.

Tabula.

41. par. prima. Figura d seruo neq3. mathi. 18. ibidem.

Inuidia. De inuidia. 24. par. 4. Item 57. par. prima. Item par. 2. Item. 63. in introductione. **I**nuitare. Quod d3 qm e in se omnes inuitat ad glia3 paradisi. 57. par. 4. Figuratus per regē affuerū q faci ens grande conuiuium inuitauit ppl3 ml' tum. **I**dester. 1. ibidem. Item. 60. par. pma. Figura de sapiētia q misit acillas ad vocandum homines ad conuiuium. puer. 9. ibidem.

Ira. De ira. 23. par. pma. Itē. 46. par. 2. De eius pena ibidem. Item. 57. par. 2. **I**rasci. Qualiter deus dicitur irasci o peccatores. 43. par. 3. Figura de Ozia q inde bite tetigit archam dñt. 2. paral. 13. ibide3. Item. 46. par. 2. Item. 60. par. 2.

Ire. Qualiter exemplo xpi debemus ire vt habeamus benedictionem eterna3 56. par. prima. Figura de asia que obtinuit benedictōem a patre. Jos. 15. ibidem.

Iudicium. De iudicio primo. expo. p ma. par. 2. Item. 19. par. 2. Item. 34. par. 3. Figura de Dauid qui faciebat iudicium omni populo. 2. R. 8. ibidem. Itē. 39. par. 2.

Iusticia. Quod iusticia aliqn sumitur p oi virtute. 5. par. 2. Quod homo debet habere iusticiam si vult de manibus dmo num liberari. 34. par. 3. Figura d Bañ. liberato de ore leonum. Bañ. 6. ibidem. Itē. 46. par. prima. Figura de Noe q euasit diluuium. Item de iusticia. 50. par. 4.

Ixiuire. De laxiuiantibus. 19.

1 par. 3. Figura de miphiboseth qui illotis pedib3 obuiauit d3 2. R. 19. ibidem.

Latro. Quod per latrones intelliguntur demones. 53. par. 3. Figurati per latrones qui egressi de siria captiuā duxerunt puellā de terra israel. 4. R. 5. ibide **L**auare. Quod lotio q lauabāt apli re tīa in mari significat lotionem spiritualē qua debemus animas nostras lauare. 45.

par. pma. Figura de lotione naaman in iordanē. 4. R. 5. ibidem. **O**d p septenariā lotionē Naamā in illr septēaria lotio i signi ne Christi contra. 7. vicia capitalia. 41. par. 3.

Laudare. Quod homines videntes beneficia dei debent ipsum laudare. 21. par. 4.

Leprosus. Qualiter hō pp peccm mortale efficitur leprosus. Figura de sorore Moys. numeri. 12. Qualiter mūdāf. Quō dī leprosus pp peccatum supbie. Figura tus per Oziā q pp arrogantiam factus fuit leprosus. 2. paral. 26. Aliqui pp peccatū murmuratiōis. Figura d sorore moy. numeri. 12. Aliqui propter peccatum auaritiē. Figura de Syeci. 4. R. 5. 16. parte prima.

Lepria. Qualiter per lepram intelligitur. 7. vicia capitalia ibidem. De ritu mūdationis leprosi. 16. in digressionē per totum. Quod per leprosus intelligitur totū genus humanum et etiam omnes peccatores. 54. par. prima. Figurati per Naamā leprosum. 4. R. 5. ibidem.

Liberalitas. De liberalitate. 43. in introductione. Item. 57. par. prima. Item. 64. par. prima.

Ligare. **O**d ligatio humāi generis fuit prophetata Ezech. 3. Figura de Lazaro ligato. Jo. 5. Item figuratur Bañ. 4. 27. par. prima. Quod l3 solutio a ligamine peccati xpo principaliter conueniat: tamē ministerialiter fuit data apostolis et sequacibus suis sacerdotibus. 2. par. 2. Figura de Achiōr quem soluerunt filij Israel Judith. 6. ibidem.

Lux. De luce. 6. par. 3.

Luxuria. De luxuria. 20. par. 2. Item 29. par. quarta. Item. 43. parte secunda. Figura de Sansone qui duxit uxorem de filiabus philisti. Judith. 14. ibidem. Item 52. par. 2.

Tabula.

Agnus. s. magnitudine potencie
m Christi. 56. par. 5. Figuratus p
yhesum naue ecclesiastici. 46.

ibidem.

ASagus. De magis diuersimod. 12.
per totum.

ASalignitas. De malignitate vocato
rum ad participatōem bonorum dei et no
lentium venire. 60. par. prima. Figura de
viris iude et ier^m qui noluerunt audire p
phas. 2. par. 14. ibid.

ASanus. De manu Christi extēsa ad
leprosum et ad peccatorem. 16. par. prima.
Item de manu. 64. par. prima. Figurata
per manū missam ad ezechielem: ezechiel.
2. ibidem. Item qd est confortatiua viato
rum: pmiatiua deuotōis. Figura de simili
tudine manus que apprehendit ezechielē
in cinctio capitis ezechie. 8. Idūitua re
probo: 13. Figura de manu qua tetigit dō
Almos. 9. 64. par. 4.

ASare. Quod mare significat mundū
in quo multi pēlitantur. 17. par. 2. Figura
de egyptijs submersis in mari exo. 14. ibi
dem. De mari. 25. par. prima.

ASaria. De ASaria. p^o. expo. 3. par.
prima. Item par. 2. Figurata per nubem
apoc. 14. ibidem. Item. 5. par. prima. Figu
rata per ASariam sororez ASoy. ibidem.
Item par. 2. Item par. 4. Item. 14. par. 3.
Item. 15. par. 3. Item. 28. par. prima.

ASedicus. Quod Christus dicit me
dicus humani generis. 16. par. 2. Figura
tus per Raphaelem angelum missuz ad
curandum tob. tob. 2. ibidem. De medico
21. in introductōe. Itē. 25. in introductio
ne. Item. 44. in introductione. Item. 54.
par. prima. Item. 64. in introductōe.

ASeduz. Quod Christus dicitur sta
re in medio et quare. Quod est mediū
medicinali cōualefcentie in egrotis. Figu
ratus per virum vestituz lineis stantem
in medio. 6. viroz ezech. 9. Spūalis influē
tie i deuoz. Figuratur per lignū vite i me

dio paradisi. gen. 2. Virtual' colligantie in
disiunctis. Figuratus per ASoy. qui dixit
populo: ego sequester et medius fui int d
um et vos: deuter. 5. Specularis resulgē
tie inopacis. Figuratur p stellaz in medio
nebule ecclī. 30. Liberal' influētie i assum
ptis. Figuratus p fluuiū aque vite in me
dio platee ier^m apoc. 22. Socialis assisten
tie in beatīs. Figuratur per filēz filio hoīs
stantem i medio. 7. candelabroz aureoz
apoc. 1. 3. par. 5. Qualiter xp̄s inuētus fuit
in medio doctoz. 23. par. 2. Figuratus p li
gnū vite i medio paradisi gen. 2. ibidem.
Quod multi sunt q non sunt i medio sic
xp̄s. Figurati p mulierem stantem i me^o
amphore zach. 5. ibidem. Qualr xp̄s post
resurrectōem stetit in medio discipulo: ū
54. par. prima. Itē. 31. par. pma.

ASensura. De mensura meriti et pmi
41. par. prima. Figura de mensura gomoz
exo. 16. ibidem.

ASessis. Quod messis significat exi
stētem vlt appētez malitiā. 18. par. 4. Figu
ra de diebus messis ordeacee qm mortu⁹
est manases. Iudic. 8. ibidem.

ASiraculū. De miraculis xp̄i. 15. par.
2. Item par. 4.

ASilereri. Qd dō miseref humilibus:
culpā indulgendo. Figura d pncipe quin
quagenario. 4. Itē. 1. Indigētibz auxiliū
tribuendo. Figura de mach. 2. mach. 10.
Patientibus penam mitigando. Figura
de dō qm āgelus percutiebat pplm: cuius
dō misertus fuit. 2. pal. 2. Laborantibz pre
mia largiēdo. Figura de filiis israel. Itē.
44. 46. par. prima.

ASisericordia. De misericordia. 12. p.
3. Item. 20. par. prima. Item de misericor
dia i dimissione inficientis culpe. Figura
de seruo qui debebat regi. 10000. talenta.
Matth. 18. In colatione refo:mantis gra
tie. Figura de filio prodigo. Luc. 15. In li
beratione aggrauantis potentie. Figu
ra de Populo Israelitico afflicto ab

maele rege syrie. 4. R. 15. In mitigatione affligētis pene. Figura de iniuitis Jon. 3. In cōdonatōe quietātis glōrie. 41. par. prima. Quorum deus misereat ⁊ quorum non fuit figuratum eze. 9. ibidem. De misericordia. 56. par. 3. ⁊ par. 4. Item. 62. p. prima. Item. 49. par. 4.

Cassius. De missione angelorum istā te die iudicij ad purganduz homines. 65. par. 5.

Cabodicum. Quod genus humanum pp peccā pmoꝝ parentum incurrit multū plex modicum: de quoz primo. Figura s terra ⁊ viro sterili. Jere. 22. Et ista. 7. modica fuerunt figurata per. 7. phialas ire dei missas in terra per. 7. angelos apoc. 16. 35. par. prima.

Cabons. De mōte. 4. expo. prima par. 5. Item. 22. par. 2. Item. 25. par. prima. Figura de monte alto in quem fuit sblatus Jo. apoc. 21. ibidem. Item. 25. par. prima. Figuratus per montem libani ecclē. 50. ibidem.

Cabori. Qualiter homo propter peccā dicatur mortuus: ⁊ qualiter resuscitatur a xpo. 2. par. 2. Figura de Semey. 3. R. 2. ibidem.

Cabors. De morte multiplici. 26. par. p. ma. Item par. 2. Item. 56. par. 2. In languore concupiscentie eneruantis. Figura de duobus scibus impudicis. Dan. 13. In ardore auaritie exurētis. Figura de filio su naitis. 4. R. 4. In tumore superbie presumentis. Figura de Ozia. 2. R. 6. ibidem. Item par. 3. Item par. 4. Item. 61. par. 3. Item par. 4.

Cablier. Quod mulier parturiens filium significat animam fidelem. 37. par. 4. Figurata per Ruth mlierē virtutū ruth. 3. ibidem. Item figura s mliere amicta sole Apoc. 12. ibidem. Quod sapiētia di multipl dī mulier. 44. par. 5. Figura de abi gayl muliere prudentissima. 1. R. 15. ibidē. Quod mulier significat peccatorem. 64.

par. 2. Figurata per mulierem sedentē su per bestiam coccineam Apoc. 17. ibidem.

Cabundare. De mundatōe peccati. 2. par. 2. Item. 16. par. prima. Item. 18. par. prima Item. 54. par. 3. Figura de Naaman q su it mundatus in Iordane. 4. R. 5. ibidem.

Cabundus. Quod mundus significat per mare: in quo multi periclitantur. 17. par. prima. Figura de egyptijs sberhis in mare Exo. 14. ibidem. Item per agruz 18. par. 2. Figura de Jacob ⁊ Esau pugnātibus in vtero matris. gen. 25. ibidem. Item per Jerico in quo aliqui habitāt. Figura ti per Babil. Apoc. 8. 21. par. 2. Item per ciuitatem super qz fleuit dominus. Figura tus per Babel. gen. 11. 50. par.

Item de mundo figurato per castelluz in q pul lus ⁊ asina tenebantur ligati. Math. 21. 54. par. prima. Item. 55. par. prima. Item 56. par. prima. cum. 6. malis conditōibus Figurata per. 6. viros: quorum quilibz habebat vas interitus in manu sua Ezech. 9. ibidem. Item. 59. par. prima. Item. 61. par. prima.

Caburmurare. Quod peccā murmura tōis priuat hoīem celesti patriā. 16. par. p. ma. Figura de exploratoribus quos misit Aboꝝ. qui murmurauerunt de terra promissionis: numeri. 14. ibidem. Quod pp peccatū murmuratōis hō multa dāna patitur. 44. par. 2. Figura de sorore Aboꝝ. numeri. 22. Figura de filiis israel ⁊ de serpētibz ignitis. numeri. 21. Figura de filiis israel priuatis terra promissionis: numeri. 14. ibidem.

Cabutus. Quod peccator dī mutus. 24. par. prima. Figuratus per Elyodorum 2. Math. 3. ibidem. Quibus de cāis hōes ficitur mutus. 52. par. 2.

Caluis. Quod per duas naues filiorum zedebei intelligit duplex status hominum. 45. par. prima. Figura de nauibus Salomonis q ibant i tarsis. 2. paral. 9. ibidem. Quod nauis Si

Tabula.

monis significat statum religiosorum.
Figurata per vnam nauium quam Symon sculpsit supra sepulchrum patris. i. Math. 12. ibidem. Quod nauis filiorum Zebedei significat statum secularium.
Figurata per vnam nauium quas fecit Rex Antiochus. i. Math. 15. ibidem.
De nauis. ibidem. Item. 17. par. prima.
Figura de illis qui tempore diluuij fuerunt in archa Noe. Gen. sexto ibidem.
Item figura de nauibus Salomons portantibus aurum et argentum. secundo paral. 9. De nauis. ibidem. Item. 59. par. prima.
Negligentia. Quod quando homo est negligens ad accipiendum aliquod donum conueniens est vt ipse priuetur.
Figura de virginibus prudentibus et fatuis. Math. 25. 43. par. 4.
Numerus. De numero. 22. par. prima. Item. 15. par. 2. Item. 17. par. 3. Item. 25. par. 3.
Nuptie. De nuptijs carnalibus: et aqua de causa debent fieri. 15. par. prima.
Figura de nuptijs Tob. tob. 9. ibidem.
De nuptijs diuersimode acceptis. ibidem.
Figura de nuptijs factis in cana gallilee Johan. secundo. Item figura de nuptijs quas fecit Pitholomeus Alexandro. i. Math. 10. Item figura de nuptijs quas fecit Laban Jacob et Rachel. Gen. 39. Item figura de nuptijs quas fecit Rex Assuerus Hester regine: Hester secundo. Quod istas nuptias vltimas non habemus in hoc mundo: vt figuratiue dicitur Job. i. ibidem. Item. 54. par. 4. Figura de. 10. virginibus prudentibus et fatuis Math. 25. Item figura de rege assuero qui fecit grande conuiuium hester. i. De diuersis nuptijs quas deus fecit filio suo. 60. par. prima. Figura de nuptijs factis in cana gallilee. Johan. 2. 7c. vt in euangelio. 15.

Bedictia. De obediencia. p. 2.
Item. 19. par. 3. Figura de fratribus Ioseph qui dixerunt se seruos eius gen. 44. ibidem. Item. 45. par. 2. Item. 55. par. 2. Item. 62. par. 4.
Occiositas. De occiositate. 19. parte prima.
Octauus. Quod octauus dies significat transitum hominis per mortem. 14. par. 8. ma. Figura de primogenitis filiorum Israel qui debebant stare. 7. diebus cum matres. 7. 8. die reddi debebant deo exo. 22. ibidem. Item figura de filiis israel. 7. diebus habitantibus in tabernaculis. 7. 8. die erat reges. leuit. 23. ibidem.
Oblatio. De oblatione. 12. par. 3. Figura de oblatione facta regi salomoni. 2. paral. 9. ibidem. De oblatione diuersimode fienda. 46. par. 3. Figura de oblatione. 3. regum Math. 2. Item figura de oblatione quam fecit noe post liberationem diluuij gen. 8. Item figura de oblatione quam fecit melchise dech abrahe gen. 19.
Operarius. Quod operarij in vinea sunt predicatorum veritatis. Figura de operariis salomons quos mittebat in libanum. 3. Reg. 5. 39. par. 3.
Oratio. De oratione. 9. par. 3. Item. 25. par. 3. Item. 51. par. prima. Item quod homo debet orare diuersa de causis. ibidem. Figura de Ahoi. qui orauit vt auferentur rane de egypto exo. 8. Item figura de Ahoi. qui orauit vt tollerentur musce. exo. 8. Item figura de Ahoi. qui orauit vt auferentur tonitrua. exo. 9. Item figura de moysi. qui orando tenebat manus extensas: exo. 17. Item figura de Ahoi. qui orauit vt tollerentur locustae: exo. 20. Item figura de Ahoi. qui orauit vt tollerentur serpentes numeri. 21. Item figura de Ahoi. qui orauit et absorptus est ignis: numeri. 41. ibidem. De oratione debita et indebita. 51. par. 2. 7. 3.

Tabula.

Ovis. Quod ovis cognoscitur per signum rubeum 7c. Figura de omnibus filiorum Israel signatis sanguine agni: exo. ij. 32. par. 2. Quod ovis debet ab bono pastore accedere per caritatis dilectionem. Ipsum cognoscere per gratiarum actionem. Ipsum audire per mandatorum adimplentionem. Sibi servire per bonorum operum fructificationem. 40. par. 2. Quod per c. oves intelligitur tota integralis natura creata. 44. par. 3. Figura de omnibus de quibus loquitur Salomon. ecclesiastici. 2. ibidem.

Anis. Quod Christus dictus panis potest figurari per panem quem petijt elys. 3. 10. 6. par. 2. Item fuit figuratus per panem submericium qui descendit in castra madian: iudic. 7. 12. par. prima. Quod per s. panes ordeaceos intelligitur. s. que debent esse in vera penitencia. 25. par. 3. Vel. s. que debet peccator considerare. Figura ta per cruciatum locustarum. s. mensibus: apoc. 9. ibidem. Vel. s. plage Christi. ibidem. Quod panis sacramentalis de celo descendens dat homini vitam: que est panis azimus habens omnem pudorem. Panis celicus habens omnem dulcorem. Panis angelicus habens omnem decorem. Panis viutificus habens omnem vigorem. Est etiam iste panis. Inimicorum debellativus. Figuratus per panem submericium qui percussit castra madian. iudic. 7. Beneficiorum recompenlativus. Figuratus per panem quem obtulit melchisedech abraham gen. 14. Panis filiorum confortativus. Figuratus per panem quem obtulit abraham tribus viris ambulantibus per viam: gene. 18. Superiorum acquisitionis. Figuratus per panem Etye: in cuius similitudine iuit vsq; ad montem dei oreb. 3. 19. 41. par. 3. Quod iste panis potest figurari per manna: de quo dixit Moy. populo: exo. 16. Iste est panis quem dedit vobis dominus adulescendum. 43. par. prima.

Panus. Quod Christus panis involutus potest figurari per archam testamenti involutam vello tabernaculi. numeri. 4. 6. par. 2.

Paralifis. Unde causatur paralifis: 7 qualiter significat peccatorem. 16. par. 2. Figura de alchimio percusso paralifi. 1. Mach. 9. ibidem.

Paraliticus. De paralitico. 16. par. 2. Item. 59. par. 2. Figura de Pharaone qui dixit exo. 5. Nescio dominum. Item figura de oia qui neglexit dominum. 2. paral. 26. Item figura de hominibus qui nesciebant loqui iudayce. nec. 13. Item figura de Caym habentem tremorem capitis: gen. 4. ibidem. Item. 59. par. 4.

Partus. Quod partus beate virginis fuit prophatus 36. 7. Figuratus in virga Aaron: numeri. 17. Demonstratus Luc. 2. Et que fuerunt in hoc partu. s. par. 4.

Pastor. Quod Christus dictus pastor figuratur per Ioseph pascentem gregem patris sui. gen. 37. 6. par. 3. De bonis et malis pastoribus: ibidem. Quod anima rationalis potest dici pastor: ibidem. Figura de David qui pascebat gregem. 1. 32. 17. ibidem. Diversimode de pastore. 32. par. prima. 1. 2. per totum. Figura de Abel qui fuit pastor ovium gen. 4. Item figura de Moy. qui pascebat oves ierloceris sui exo. 3. Item figura de Jacob qui pascebat oves Laba. gen. 30. Item figura de sobna negligente preposito templi. 36. 22. Item figura de Aaron qui portabat nomina filiorum Israel exo. 28. Item figura de Moy. qui dixit populo deuter. 4. Eduxit te dominus piecedens in virtute sua. 40. par. 2.

Pater. Quod deus dicitur paterfamilias 7 quare. 19. par. prima. Figuratus per boos ruth. 2. ibidem.

Pati. Quod aliquis patitur a dyabo-
lo culpabiliter instigante. Figura de dra-
cone psequente mulierem apoc. 12. Aliq-
s a deo paternaliter flagellante. 37. par. 4.
Passio. De passione xpi. 4. par. 2. Item
22. par. 3. Item. 31. par. prima. Item. 29. par.
2. Item par. 3. Item. 44. par. prima. Figu-
ra de samaritano qui portauit hominem
sauciatus super humerum suum Luc. 14. ibidem.
Qualiter homo mundatur a peccatis p-
pter passionem xpi. 54. par. 3. Figura de
Naama qui fuit mundatus in iordane. 4.
Re. 5. ibidem.
Pacientia de patientia dei in subportan-
do peccatores. 18. par. 3. Figura de dd qui
habuit patientiam in supposito semey ne
interficret. 2. Re. 19. ibidem. De patientia
48. par. 2. Item. 57. par. prima.
Patria. Qui sunt illi q. introducunt
ad celestem patriam et q. n. 38. par. 2. Figura
de filiis isrl. quorum aliqui fuerunt introducti
in terram promissionis: et aliqui non. numeri
14. ibidem.
Pax. De pace. 6. par. 4. Item. 30. par.
prima. Item. 31. par. prima. Figura de ga-
baonitis qui procurauerunt habere pacem
cum iof. 10. 9. ibidem. Item ibidem. Fi-
gura de abimelech ambizioso de quo pa-
rabolice dictum fuit iudic. 9. q. iert ligna
ut vngerent sibi regem ibidem. Item q.
conservatio pacis fuit figurata. 1. Ap. ach.
13. in Symeone summo sacerdote: et rege
Demetrio ibidem. De mala pace figura
ta per pacem q. voluit facere Naas cum
viris tabes galaad. 1. Re. 17. ibidem.
Peccare. Quod homo potest pec-
care in deum et proximum et in se ipsum. 52.
par. 3.
Peccatum. De malis que incurrit
homo propter peccatum. Et q. execat
hominem. Figura de tob. tob. 2. Et q. fac
eum claudum. Figura de vri. 1. Re. 5. Et
q. fac eum pauperem. Et qualiter dicatur
per xpm. 2. par. 2. Quod ho. debet vitare

peccatum infidelitatis. 34. par. 3. Figura de
peccato ydelatrie filiorum Israel exo. 32.
Quod peccatum fecit gentem humanam furdum
et mutum. Et de. 8. defectibus. 52. par. 2. et par.
3. Quod homo per peccatum incurrit. 5.
dana. 55. in introductione. Que p. dicit homo
p. peccatum. 56. par. 2. Peccator. Qualiter
peccator potest significari p. Jo. existens
in vinculis. 2. par. 2. Figura de sedechia re-
ge qui fuit vinculatus in babil. 4. Re. 25.
ibidem. Quod peccator potest dici esse in
egypto. 9. par. 3. Figura de Ioseph: gen.
37. ibidem. Qualiter peccator potest dici iace-
re. Figura de noe iacente nudo in taberna-
culo: gen. 9. 16. par. 2. Quod peccator istar
lapidis duri o. lacrimas effundere ut ve-
nia mereatur. 20. par. 2. Figura de Adoy.
qui eduxit aq. de petra nieri. 20. ibidem.
Quod peccator dicitur demoniacus: et qualiter
possidet eum dyabolus. 24. par. prima. Fi-
gura de equo palido et qui sedebat super
eum vocabatur mors apoc. 6. ibidem. Et
qualiter curatur per Christum ibidem.
Figura de Raphael qui liberauit Sar-
ram a demonio et illuminauit Tob. Tob.
6. ibidem. Quod publici peccatores figu-
rantur per illum qui iacebat iugulatus
in platea tob. 2. 43. par. 3. Per quos de-
bet portari peccator ad Christum. 52. par.
2. Figura de homine in quo erat plaga le-
pre qui educabatur ad Aaron sacerdotem
Leuit. 13. ibidem. Que debet facere pec-
cator. 56. par. 3. Figura de Iosia. 4. Re. 22.
Item figura de ciuitate ierusalem: d. qua
dixit de minus Je. 2. Recordatus sum
tui. ibidem. Item que fiunt in resuscita-
tione peccatoris de statu culpe ad statum
gratie. 56. parte quarta. Figura de Ioa-
dormiente. Ios. 1. Item figura de Ange-
lo qui tetigit Elyam dormientem. 3. Re.
19. Quod peccator potest significari per
ciuitatem q. precepit rex succendi. 60. par.
2. Figura de ciuitate ierico facta anathema
Ios. 6. ibidem.

Tabula.

Pena. De pena reproborum. 18. par. 4. Item. 27. par. prima. Item. 32. par. 2. Item. 33. par. 3. Item. 46. par. 2. Item. 48. par. 3. Item. 49. par. 3. Item. 50. par. prima. Et par. 3. Item. 60. par. 5. Item. 62. par. 4. Figura de Sedechia qui fuit in manu regis Babil'. Jere. 37. ibidem.

Penitere. Quod homo lz peccauerit debet penitere. 26. par. prima. Figura de dd. 2. R. 12. ibidem.

Penitentia. De tribus partibus penitentiae. 15. par. prima. Figura de via trium dierum in solitudine. Exo. 3. ibidem.

Penitentia. Require in littera. W. ubi de nau. Quod penitentia significatur per vineam 7c. Figura de Sansone q. cu3 veniss3 ad vineas opidi interfecit Leonē. Judic. 14. ibidem. De penitentia. 19. par. prima. Figura de Noe qui plantauit vineam. gen. 9. ibidem. Item. 22. par. prima. Item. 25. par. prima. Et par. 3. Item. 44. par. 3. Item. 47. par. 2. Figura de muliere q3 persequabatur draco. Apoc. 12. ibide3. Item. 51. par. 2. Item. 59. par. pma. Figura de manasse rege qui penitentia egit. 2. paral. 35.

Peregrin9. Quod xps p3 dici pegrinus quantuz ad habitū. Figuratus p3 Jacob qui dixit se trāsisse iordanem in vacuo. gen. 33. Item quantū ad vias quas fecit Figuratus per Isaac qui ambulabat per viam que ducit ad puteum. gen. 24. quantū ad hospitia que intrauit. Figuratus per Elyseum qui diuertit in tabernaculū q3 sibi prepauerat sumptio. 4. R. 4. Quārum ad pericula que sustinuit. Propter i signia que portauit. 29. par. 2. Item q3 christus fuit peregrinus. 59. par. prima. Figuratus per Abiaam qui peregrinat9 est in gerario. gen. 28. ibidem.

Perseuerare. Quod homo d3 pleuerare in bono lepro. 29. par. pma. Figura de vxore Loth respiciēte post tergū q3 versa ē i statua sal. gen. 19. ibidem.

Petere. Quid hō deb3 pncipalr petere. 21. par. 3. Figura de Alia filia Caleph. Job. 15. ibidem.

Pietas. De pietate diuina. 19. par. pma. Figura de reuocatione mulieris adultere. Jere. 3. ibidem. Item. 50. par. 5. Item. 18. par. 3.

Piscia. Quid significant duo pisces. 25. par. 3. Figura de duabus virginib3: cuius quibus deus pascit gregem. Zach. 8. ibid. Item. 29. par. 4. Figuratus per piscem in cuius ore inuēit Petrus staterē Abath. 17. ibidem. Quod Christus voluit q3 Petrus multos pisces caperet. 45. parte. 2. Figura de piscibus multis ad quos viuificandos videbatur aqua exiens ex latē dextro templi. Ezech. 47. ibidē.

Portare. Qui sunt quattuor homines qui portabant adolescentem mortuum: q3 ad nutum dei debent stare. 56. par. 4.

Postulare. Quod homo volens alii quid postulare a deo debet honorare suam potentiam. 17. par. secunda. Figura de domino sedente super solium excelsum. Is. 6. ibidē. Inuocār suā miām ibidē. Al legare ppriam miseriā ibidē.

Potestas. De potestate aliquorū pcedentium aduentum xpi ad iudiciū quantum ad signa faciēda. 65. par. 2. Figura d3 spiritibus demoniorum facientibus signa. Apoc. 16. ibidem.

Preceptum. Quod Christ9 pcepit leproso mādato q3 nulli diceret: d3 diuerso mō pceptū. 16. par. pma.

Premiū. Qd pmiū tā actiuorū q3 p3 platiorū idē p3 denariū. 19. par. prima. Figura d3 bilib3 tritici. Apoc. 6. ibidē. Quod pmiū non d3 dari ante meritū: cuius tamen oppositū alig vellēt. par. 2. Figura de lucifero q3 atēq3 meruiss3 voluit pmiari. Is. 14. ibidem.

Preparare. Qd hō d3 se ppare p sue vile ratis consideratōem. Figura d3 sole q3 fca ē sic laet9 cilicim9. Apoc. 9. Per mādatorū

Tabula.

Observatōem. Figura de sole qui reuerſus eſt. 10. lineis. yf. 18. Per firmam adheſionem. Figura de ſole qui ſtetit in medio ce-
li. Job. 10. p. expo. 2. par. pma. Qual'r hō d-
bet ſe preparare quātū ad voluntatez ſigni-
ficatam p lunam. Figura de luna que ſcā ē
rota ſanguis. Apoc. 6. Quantuz ad alias
potētias ſenſitiuas ſignificatas p ſtellas
Figura de ſtellis q dederūt lumen i custo-
dijs ſuis. Baruch. 3. Itēz figura de ſtell ſtā-
tibus in ordine ſuo. iudic. 5. De illis q nō
preparant ſe ad recipiēdum deum. Figu-
ra de viris impijs. Sap. 2. Et qualiter de-
bet ſe preparare ad ipſum recipiendum. Fi-
gura de viris gementibus de offeſſis.
Eze. 9. ibidem.

Preſentari. Qui ſunt pntantes pecca-
tozem ſurdum ⁊ mutum ad Chriſtum. Et
q huiusmodi preſentatio fuit figurata Le-
uit. 13. 52. par. 2.

Procidere. Ad pecōz pēdendo ſe co-
ram dō inuenit miam. 62. par. 2. Figura de
Abigayl. 1. 82. 13. ibidē.

Propheta. Ad xps dcūs ppha fuit p-
phetatus dūtero. 18. Figuratus i Samue-
le ppheta. 1. 82. 3. Demōſtrat⁹ Abaſh. 21.
25. par. 4. Ad vnus falſus ppha pōt dici
caro. Figura d iſabel q dixit ſe ppham.
Apoc. 2. Scōs ppha flō: mūd⁹. Figura d
pphis pphetantib⁹ flō pplō pspiratē Je-
re. 14. Tern⁹ ē dyabol⁹. Figura d ppha q
reduxit vīz dī ad comedēdū in Bethel. 3.
82. 13. Et q oēs iſti figurant p Sedechiam
q flō pphauit regi yſrael. 3. 82. 22. 48. par.
pma. Ad xps potuit dici ppha. 56. par. 5.
Figuratus p Aboy. cui dñs ore ad os lo-
quebat. numeri. 12. ibidem.

Proficere. Ad xps pficiebatur etate
⁊ grā. 13. par. 4. Figuratus per yſaac qui
ibat proficiens atqz ſuccreſcens. Gen. 26.
ibidem.

Prudencia. De prudentia. 43. par. pri-
ma. Item. 50. par. 4.

Publicus. Quod de peccōibus publi-

cis dicit dominus figuratiue Jere. 7. Nō
vides qd iſti faciunt in plateis. Figurati
p illū q iacebat in platea. Tob. 2.

Puella. Quod p puellā mortuam in-
telligitur anima exiſtens in peccato mor-
tali. 64. par. pma. Figurata p puellam de
terra iſrael qz duxerunt captiuā latrūculi
4. 82. ibidem.

Pugnare. Quod modus pugnandi d-
dyabolum fuit figuratus per pugnā dō
cum Bolia. 1. 82. 17. 22. in mō pugnādi.

Puteus. Quod p puteum intelligit i-
fernus. 57. par. 3. Figuratus p puteū abyſſi
apoc. 9. ibidem.

Quattuor. Quod p quattuor: por-
tantes paraliticum. p intelligū-
tur quattuor: conſideratōes qz
d3 habere peccatoz. Figurate p quattuor:
capita in vna beſtia. Dan. 7. Scōs quattu-
or: virtutes cardinales. Figurate p quat-
tuor: facies cuiuſlibz iſtorum animalium
q vidit Ezechiel. Ezechiel. 1. 47. par. 3.

Querere. Quod vnguentum euz quo
debemus quereſ xpm d3 componi quattu-
or: virtutibus. 28. par. pma. Qualiter xps
qſiuit genus humanū pditū p peccatum
44. par. 3. Figuratus p Joſeph querentē
fratres ſuos. Gen. 37. ibidem. Quod inq-
ſitio mulierū querentium xpm ⁊ non inuē-
entium fuit figurata in inqſitōe filiorū p-
phetarū quētium Elyam ⁊ non inueniētū
ipm. 4. 82. 2. 28. par. 3. Quod quali regnū
celoz ē qrendū fuit figuratū in mīſe filio
rū Zebedei. Abaſh. 20. 55. par. 2.

Quattuor. Qualiter ratio debet do-
minari ſenſualitati. 15. par. 2. Fi-
gura de viro q d3 dominari mu-
lieri gen. 3. ibidem. De ratione. 20. par. pri-
ma. Item. 49. in introductōe. Item ibidē
par. prima. Item. 62. par. prima. Figura d
homine qui peregre pficiſcens in ſua re-
uerſione voluit ponere rationem cum ſer-
uis ſuis Abaſh. 25. ibidem.

Ramus. Quales ramos debem⁹ por-
tare

Tabula.

tare obuiam xpo: 7 de diuersis ramis. 27. par. 3. Figura de filiis isrl qui egressum in montem portabat inde ramos diuersarum arboru nec. 8. ibidem.

Recidiuatio. Quod recidiuatio i peccatum dicitur peior: pmo peccato ppetra to. 24. par. 4.

Reconciliatio. Qualis debz esse recociliatio euz deo 7 proximo. Figura d agar ancilla: cui dixit angelus q reconciliaret cum dña sua Sara. gen. 16. Item figura d Rege Demetrio qui reconciliatus fuit Symoni sacerdoti. 1. Mach. 15. Item figura de filijs Israel qui dimittendo dos alie nos reconciliati sunt cum do. 1. R. 7. 46. par. 3.

Reddere. Qd homo debet pmo reddere de se ipo holocaustum: lz multi faciāt oppositum. Figurati per mulierem garulani que dixit puer. 7. hodie reddidi vota mea 7 inde se per luxuriam maculauit Scdo pximo subuentionem lz multi faciāt oppositum. Figurati p Absalon q dixit Dauid patri suo. Uadā 7 reddam vota mea 7 tamen voluit sibi auferre regnū 2. R. 15. Tercio deo laudem: lz multi faciāt oppositum. Figurati p filios ysrael existeres in egypto. Exo. 5. 62. par. 4.

Reditus. Quid significat reditus magoz p aliā viā. 12. par. 4. Quod redit xpi ad patrem fuit figuratus p reditum angeli Raphael q dixit Tob. 3. Tempus ē vt reuenter ad eū qui misit me. 34. p. pma.

Rex. Qualiter xps dicitur rex iudeorum. 12. par. pma. Quod in xpo rege istar regis temporalis possumus. 5. considera re. 61. par. pma.

Regnum. Quod regnum dei dicitur multipliciter. 24. par. 3. Item de regno celorum. 18. par. pma. Item. 48. par. 4. Item 55. par. 2. Figura de matre filiorum zebedei. Mat. 20. ibidem. Item. 60. par. pma. Item. 62. par. pma. Regratiari. De regrotatione. 52. in introductione. Item. 54.

par. 4.

Relinquere. Quod homo debet relinquere vanitates mudi. 20. par. pma. Figura Jere. 48. Ubi dicitur. Relinquitte ciuitates ibidem.

Remanere. Quod remansio Christi i Jer^m fuit ad nrām istructōem vt remāeamus in statu gratie. 15. par. pma. Figura de Semey. 3. R. ibidem.

Renuere. Qualiter aliqui renunt venire ad spirituales nuptias. 60. par. pma. Figura de populo ysrael qui noluit audire vocem Samuelis. 1. R. 8. Item figura de Oza qui neglexit dominum. 2. para. 26. Item figura de illis qui edificauerūt sibi villas. Uee. 22. Item figura de negotiatoribus terre. Barch. 5. Item figura d Albimelech qui occidit fratres suos. Iudic. 9. Item figura de Batā 7 Abiron re nuentibus venire ad Aboz. numeri. 16. ibidem.

Reprehendere. De reprehensione. 17. p. 2. Item. 19. par. pma. Item. 29. par. 3. Item. 41. par. 3. Item. 44. par. 2. Item. 59. par. 4. Item. 60. par. 4. Item. 62. par. 4. Item. 56. par. pma.

Resurgere. Quod resurrectio xpi fuit nunciata discipulis: 7 pphetata i diuersis locis 7 figurata Jos. 2. 24. par. pma. Item d resurrectōe xpi. 28. par. 3. Item par. 4. Item 30. par. pma. Item par. 3. Item. 31. p. 3. Item. 33. par. pma. In cuius figura dixerat Jo. 2. Soluite templū h 7c.

Resuscitare. De multiplici resuscitatione cum multj figuris. 56. par. 4. p. totum. Item. 64. par. 4.

Reuerti. Quid accidit hōi reuertēti ad vicia p̄stina. 65. par. pma. Figura de ppheta q reddidit ad comedendū in Bethel. 3. R. 25. ibidem.

Rogare. Quod homo debet rogare dūm pro offētionibus suis. 62. parte scda. Figura de Bañ. qui rogauit dominum. Bañ. 9. ibidem.

Ruina. Quod xps dicitur fuisse i ruina
nam vicioꝝ ⁊ resurrectionem virtutum.
Figura de statua Nabuc. Dan. 2. 9. p. 2.

Altare. Quod satietas superba
bundans q̄ xps satiavit multi
tudinem fuit figurata p̄ supba
bundantem facietatem q̄ fecit Elyseus
4. R. 4. 47. par. 3.

Sacramentum. De. 7. sacramētis eccle
15. par. p̄ma. Figura de. 7. lucernis sup can
delabrum vnū. 3. zach. 4. ibidem. De sacro
eucharistie. 42. par. 2. par. 3. ⁊ par. 4. ⁊ i dis
gressiōe p̄ totū cum multis ⁊ diuersis fi
guris.

Saluator. Quod xps saluator: fuit de
fideratus. yf. 45. Prop̄hetatus. yf. 9. Fi
guratus. 4. R. 15. Demonstratus Luc. 2.
5. par. 4.

Sanat. Quod xps sanādo peccōe app̄he
dit ip̄s p̄ gr̄a p̄uēdo. Figura de manu q̄
app̄hēdit ezechielē dan. i. cinccimo capiti
ezechiel. 8. Gratiam cōferendo. Figura d̄
sanatiōe facta per cōtēptibile lignū sap.
10. Suo arbitrio relinquēdo. Figura d̄ ru
bētia quos dimisit iob. 38. 22. 57. par. 2.
De sanatione peccatoris. 59. par. 4.

Sapiētia. Quod sapientia diuina dicit̄
mulier multis de cāis. Figura d̄ abigayl
muliere prudentissima. i. R. 25. 44. par. 3.

Scribere. Quod xps scribens electo
rum nomina p̄t figurari p̄ virum qui ha
bebat atramentariū scriptoris ad renes
eius Eze. 9. Item p̄ manum scribentē ad
pietē: dan. 5. 6. par. p̄ma.

Seducere. Quod finalis intentio anti xpi
erit seducere homines in erroꝝ. 65. par.
2. Figura de bestia q̄ seducebat homines
habitātes in terra: apoc. 13. ibidē.

Seminare. Quod p̄ hominem q̄ semi
nabat semen suū intelligitur xps. Figura
tua p̄ ysaac qui seminabat igerariis: gen.
26. 20. par. p̄ma. De semine ibidem par. 5.
Item. 18. par. p̄ma.

Sensualitas. Quod sensualitas debet

subici rationi: ⁊ non econ^o: q̄ tunc esset
ordo pueris. 16. par. 2. Figura de seruo
regnāte prouer. 30. ibidem. Item de sen
sualitate. 21. par. 2. Item. 27. par. p̄ma. Figu
ra de muliere garula prouer. 7. ibidē. Item
43. par. 2. Figura de quattuor regibus pu
gnantibus cōtra. 5. gen. 14. ibidem. Item
figura de Sansone qui accepit vxorem de
filiabus philistii iudic. 14. ibidem.

Septem. De diuersis. 7. 4. expo. p̄ma
par. 4. Figura de. 7. colūnis prouer. 9. ibi
dem. Item. 7. par. 3. Figura de. 7. oculis.
zach. 5. ibidem. Item. 15. par. p̄ma. Figura
de. 7. colūnis prouer. 9. ibidem. Item. 3. figu
ra de. 7. stell' apoc. i. ibidem. Item par. 2.
Item. 24. par. 4. Item ibidem. Figura de
dracone rufo apoc. 12. ibidē. Item figura
de. 7. bobus macilentis gen. 41. ibidem.
Item. 25. par. 3. Figura de candelabro au
reo cum. 7. lucernis zach. 9. ibidem. Item
figura de. 7. stell' apoc. i. ibidē. Item. 43.
par. p̄ma. Figura de. 7. mulieribus app̄
hendentibus virum vnū 38. 4. Item ibi
dem. Figura de. 7. lucernis super cande
labrum zach. 4. ibidem. Item. 47. par. 2.
Item par. 3. Item. 50. par. 3. Figura de. 7.
stell' apoc. i. Item figura de. 7. oculis zach.
4. Item figura de. 7. colūnis prouer. 9. ibi
dem. Item. 51. par. p̄ma. Item par. 4. Fi
gura de filiabus ier^o pascentibus grege:
exo. 2. 57. par. p̄ma. Item par. 2. Figura
de. 7. spiritib⁹ negotib⁹ dyabolo abar.
12. ibidem. Item. 61. par. 3. Item par. 4.

Sequi. Qualiter homines debent se
qui xpm. 16. par. p̄ma. Figura de sequen
tibus abimelech iudic. 9. ibidem. De dā
no sequentium dyabolum. Figura de vul
nere seuo facto in terra ab angelo apoc.
16. ibidem. Item qualiter debent sequi
Christum. 21. par. 4. Figura de elyseu qui
secutus fuit elyam. 5. R. 19. Item. 45. p. 5.
cum predictis figuris.

Seruare. Quod homo seruando deo
liberatur de manibus inimicorū. Figura

de filijs yſrael quibus dixit Samuel. i. 82.
 7. **¶** **De** parate corda ueſtra deo 7c. 55. p. p.
 ma. Item q̄ ſeruiendo dyabolo homo ef-
 ficitur ſeruus. Figura de viris Iabes ga-
 laad ſeruientibus Haas. i. reg. ij. ibidem.
¶ **Sex.** De diuerſis. 6. 15. par. 2. Figura 8
 6. diſtus quibus operari licitū erat. Exo.
 20. ibidem. Item. 23. par. p̄ma. cum figura
 predicta. Item. 64. par. 4.
¶ **Signum.** Qualiter xps dī fuiſſe ſignū
 9. par. 2. Figura de ſerpente Eneo poſito i
 ſignum in deſerto. numeri. 21. ibidem. Et
 q̄ contradicunt huic ſigno ibidem. De ſi-
 gnis antiſc̄pi ad iudiciū. p̄ expo. prima p.
 2. Item expo. 3. par. p̄ma. Item de ſignis
 31. par. 4. Item. 24. par. 2. Item. 56. par. 4.
 Item. 61. par. 3. Item. 65. par. 5.
¶ **Sollicitudo.** De ſollicitudine. 7. parte
 p̄ia. Itē. 13. par. p̄ia. Itē par. 2. Item. 19.
 par. 2. Itē. 45. par. p̄ia. Et par. 2. Item. 56.
 par. prima. Figura de filijs iſrael quos pa-
 uit deus in deſerto. 40. anni deuter. 8. ibi-
 dem. Itē ibidem. Figura de hoīe dei no-
 lente multos fructus cōgregare Luc. 12.
 Itē ibidem. Item. 56. par. p̄ia. Item. 61.
 par. 2. Item. 64. par. 2.
¶ **Solutio.** De ſolutione peccatoris. 27.
 par. 2. Figura de achioz Judith. 6. ibidē.
¶ **Somnus.** Quod viſio facta in ſomnis
 Joſeph de p̄ceptu virginis figuratur per
 viſionem ſcale q̄ vidit in ſomnis Joſeph
 Gen. 24. 5. par. 3.
¶ **Spūs.** De ſpū ſācto. 14. par. 3. Itē. 24.
 par. 3. Item. 31. par. 2. Item. 34. par. 2. Et
 par. 4. Item. 37. par. p̄ima. Item. 38. par.
 prima. Et par. 2. Figura Iſa. 4. Si ablue-
 rit deus ſordes 7c. Ezechielis. 36. Item ſi-
 gura de ſpiritu inſufflante Ezechiel. 37.
 Item de ſpiritu eleuante Ezechielem
 Ezechielis. 43. ibidem. Item. 48. par. 4.
¶ **Stare.** Quod Chriſtus dicitur ſtare i
 ſignum q̄ eſt auxiliator noſter. 45. par. p̄-
 ma. Iuxta q̄ figuratiue dixit Aſoy. Exo.
 17. Strabo ego ſupra petra 7c. ibidem.

¶ **Stat⁹.** De ſtatu nature inſtitutē 7 lap-
 ſe. 27. par. p̄ima. De ſtatu iuſtorum. 33. p.
 3. Figura de populo yſraelitico. Deſter
 9. ibidem. Et de ſtatu iniquorum. Figura
 de diuite habente vitam bonam 7c. Luc.
 12. ibidem. Item. 45. par. 2.
¶ **Stella.** De ſtella: 7 quid ſignificet. p̄i-
 mo. Expo. prima: par. prima. Item. 5. par.
 prima. Item. 12. par. p̄ima. Item par. 3.
¶ **Superbus.** Quod ſuperbi ſignifican-
 tur per montes 7 colles. 4. expo. prima
 par. 5. Figura de monte peſtifero Iere.
 55. ibidem. De ſuperbia. 20. par. 2. Item
 49. par. 3. Figura de Aſoab ſuperbo Iſa.
 19. ibidem.
¶ **Superbia.** De ſuperbia. 24. parte ſecū-
 da. Item. 43. parte ſecunda. Figurati per
 Joſeph. Gene. 47. ibidem. Item. 51. per
 parte prima 7 parte quarta. Item. 53. par-
 te tertia. Item. 57. parte quarta.
¶ **Surdus.** Quod per ſurdum 7 mutum
 intelligitur totum genus humanum vel
 quilibet peccator in ſpeciali. Et quibus 8
 cauſis homo efficitur ſurdus. 52. parte
 ſecunda.
¶ **Angere.** Quod deus multiplici-
 ter tangit hominem. 64. parte
 quarta. Figura de tactu cordis
 populi. 1. 82. 4. Item figura de tactu auris
 illius cui petrus amputauit auriculam
 Luc. 22. Item Figura de Seraphyn qui
 tetigit labia Iſa. 6. Item figura de
 tactu Chriſti qui tetigit linguam muti.
 Aſath. ſeptimo. Item figura de tactu le-
 ctuli in quo portabatur deſunctus. Luc.
 ſeptimo. Item figura de tactu femoris Ia-
 cob. Gene. vigefimoſecundo. Item figura
 de tactu leproſi Aſar. 8. ibidem. Itē quo-
 modo tangit reprobos. Figura de terra
 quam tetigit deus que tabeſcunt amos. 9.
 ibidem.
¶ **Temperantia.** De temperantia. 43.
 parre prima. Item. 50. parte quarta. Itē
 57. parte prima.

Tabula.

Templū. Quod tēplum est locus deo dicatus: et oratōibus aptus. primo expo. 2. par. p^{ma}. Figura de templo Salomonis 3. r. 8. ibidem. Qualiter homo debet se hedificare templum dei ibidem. Figura de templo q^d hedificauit Salomon. 3. r. 5. ibidem. Et diuersimode de templo ibid^{em}. Figura de duobus calāis plenis fidei. Jere. 24. Item figura de Sobna negligēte. Jf. 23. ibidem.

Temptare. Quod dyabol⁹ diuersimode de temptat homines. 17. par. p^{ma}. Figura de bestia simili pardo. Apoc. 16. ibidem. De diuersa temptatione Chusti. 22. par. p^{ma}. Et de diuersis temptatōibus post illud euangelium in transgressione. Figura de Ezechia. Jf. 38. Item figura dⁱ Petro qui negauit se nolce xpm. Math. 26. Quod omnes tēptatōes generaliter reducuntur ad tres. 45. par. p^{ma}. Figura de tribus spiritibus imundis exeuntibus de ore bestie. Apoc. 16. ibidem. Item q^d temptantes deum p^{er}uuantur gloria paradisi. 58. par. p^{ma}. Figura de filiis israhel qui temptantes deum fuerunt p^{ri}uati terra p^{ro}missionis: numeri. 14. ibidem.

Tempo. De tēpe q^d xps uēit in ier^m die palmar. 27. p. p^{ma}. Qual^{iter} intelligēdum ē tēpo modic^o postq^d xps dixit discipulis se n^{on} uisur^o: et se postmodū uisur^o. 33. p. p^{ma}.

Terra. De terra ad q^d dōt ire deuoti par. p^a. Figurata p^{er} terrā bonā dūto. 8. ibid^{em}. Quod corda hoīum bñ disposita significata p^{er} terrā bōam sūt apta ad recipiēdū xbu^m dei. 30. par. 2. Figura dⁱ terra q^d ptulit herbā uirentē. Bñ.

Testimōiū. Quod p^{ro} xpo mltipl^{er} dedit testimōiū. Et q^d scriptura p^{ro}hibet testimōiū dⁱ xpo. De potētia effect^u. De mia remissua. De iusticia punitua. Et de munificētia largitua. 37. par. p^{ma}. Figura de similitudine manus que apprehendit Ezechielem et duxit eum in Ierusalē. Ezech. 8. ibidem.

Timo. Quod hō p^{ro} timorem pene multo^{rum}. retrahit ab offēsiōe pximi. 46. p. 2.

Trāfigurari. De trāfiguratiōe xpi: et dⁱ his que acciderunt circa eum. 25. par. p^a. Item par. 2.

Transfettare. Quod xps uoluit nauigio transfettare: et q^d significat. 59. par. p^{ma}. Figura de Iuda. Math. 23. q^d transfetauit exortans pplm. i. Math. 23. ibidem. Item figura de Symeone sūmo sacerdote qui transfetauit torrentem. i. Math. 23. ibid^{em}.

Transire. Qual^{iter} homo dⁱ transire de uitijs ad virtutes. 7. par. p^{ma}. Figura de populo transeunte Iordanem. numeri 31. ibidem.

Triduum. Quod p^{er} triduum in quo Christus inuētus nō fuit int^{er} numerus ternari⁹ vicio^{rum} in q^d xps nō inuētur. 13. p. p^{ma}. Figura de sponsa nō inuēiente sponsum. cant. 3. Item figura dⁱ illis que uidit Elyas stans in speluncha in quibus non erat sps. 3. r. 19. ibidem. Qualiter xps inuētus fuit p^{ro} triduū. 13. par. p^{ma}. Figura dⁱ festo in q^d post triduū ascendit ier^m. act. 25. ibidem. De multiplici triduo. 47. par. p^a. Fig^{ura} dⁱ triduo q^d bestia duxit ieiunū: bester. 4. Item figura dⁱ triduo die^{rum} q^d filij israhel p^{er}fecti sunt de mōte dñi p^{re}cedētes archā dñi numeri. 4. Item figura de triduo post q^d xps inuētus est in tēplo Luc. 2. Item figura de triduo post q^d iudas macha. et ff^{ilius} eius transeūtes iordanē uenerūt in desertum. i. macha. 5. Item figura de triduo post q^d dixit se rehedificatur tēplū Jo. 2. ibid^{em}.

Turbatio. Quā processit turbatio herodis de xpo nato. 12. par. 2. Figura de saule turbato p^{ro}tra dauid. i. r. 8. ibidem.

Vadere. Quod xps excitat nos ut vadam^{us} ad opa virtuosa. 61. par. 3. Et vadamus ad lauacrum uiciorum inficientium. Figura de naam cui dixit elyseus vade et lauare septies in iordane. Ad confictū inimicorū inuadentium. Figura de samuele qui dixit sauli

vade & percutite amalech. primo. **R.** 15. Ad contemptum mundanorum allicientium. Figura de elya cui dixit dñs vade contra orientē & abscondere in torrente charith. **R.** 17. ibidem.

Vallis. Qualiter vallis vt significat hoīem imūdum dicitur impleri. 4. expo. prima par. 5.

Venire. Qualr dz venire qui vult in star mariay inuenire xpm & angelum. 28. Quod xps venit in mundū cum cōmītiua virtutum. 56. par. p̄ia. Figura de ysaac qui ibat p̄ficiens gen. 26. ibidem.

Verbū. Quod verbū dei est sanatiūz egrotantiū. Figura d̄ captiuis quos transtulit nabuc. in babil. **Je.** 29. Directiūz errantium. Figura de filiis israel ambulanti bus per desertū numeri. 9. Correctiūz de inquentiū. Figura de nimuitis **Jo.** 3. **R.** 3. Insectiūz exurientiū. 4. expo. p̄ia par. **Qd** verbum diuinū est creatiūz non entium. Sanatiūz languentiū. Saluatiūz p̄cūtiū. 16. par. 2. De efficacia verbi xpi. 21. par. 5.

Veritas. Quod ē multiplex veritas. 26. par. prima.

Vestis. Quod est vestis saccina p̄ humilitatem. Figura de nimuitis qui vestierunt se sacco. **Joñ.** 3. purpurea per caritatem. Figura de Jonatha qui vestitus fuit purpura. 1. **Adach.** 4. Lapidea p̄ paciētiā. Figura de veste āgeloz. **Alpōc.** 7. Zaccintina p̄ p̄templonē. Figura de **Abbar** docheo qui fulgebat vestibus regijs & ia cintinis & aureis **Mester.** 8. Strangulata per miam. Figura de muliere forti que fecit sibi strangulatam vestem. puer. 31. Cilicina per abstinentiam. Figura de Jacob q̄ induit se cilicio. **Gen.** 37. Alba per puritatem. Figura de vestimentis albis illorum qui ambulant cum agno. **Alpōc.** tertio. 27. par. 2. Qualibus vestibus debeat idui **Christiāus** fidelis. 48. par. prima. Quod est vestis innocentie decorantis. Gratie p̄fortant. Et glie getātis. 53. par. 3.

Via. Quod mulci sunt qui non p̄p̄arant viam domino. Et multipli de via. 4. expo. prima. par. 4. **Via.** Figura de quattuor vijs. **prover.** 30. Item figura de .7. colūnis excisis in domo. **prover.** 9. De multiplici via antiqua peccatorum. 12. par. 4. Figura de .4. via de qua Salomon loquitur. puer. 30. Item de via noua virtutum ibidem. Figura de vijs **Esdre.**

Vitium. De. 7. vitijs capitalibus. 16. par. prima. Item. 20. par. 4. Item. si. par. 3. Item par. 4. Item. 57. par. 2.

Videre. Qualiter xps videbitur a sctis in gloria. 4. expo. prima. par. 6. Figura de Jacob qui dixit **Gen.** 32. Vidi dominum facie ad faciem ibidem. De multiplici visione discipulorum de **Christo** par. 3. Figura de. 7. oculis super lapide vno. 3. **ach.** 3. ibidem. De multiplici visione discipulorum de xpo cuius figura p̄cesserat in rubo **Adoy.** Et q̄ ad ipsum videndum excitantur anime deuote figuratiue **Lant.** 3. Quibus dicitur. Egredimur filie syon **zc.** 53. par. prima.

Vidua. Quod per mulierem viduam intelligitur synagoga. Figura de muliere vidua coligente ligna. 3. **R.** 17. Et q̄ per mulierem viduam intelligitur sancta mater ecclesia. Et anima existens in peccato mortali. 56. par. 2.

Villa. Quod per emptionem ville significatur peccatum superbie. 43. par. 2. Figura de Ioseph qui emit triticūz egypti **Gen.** 47. ibidem.

Vinculum. Quare **Jo.** baptista ab herode fuit positus in vinculis. 2. par. prima. Figura de Ioseph **Gen.** 39. ibidem.

Vinea. Quod per vineam intelligitur anima cuiuslibet fidelis que debet fodi amputari & extendi. Figura de vinea que 6. annis debebat putari. **Leuit.** 25. 19. par. prima. Et multipliciter de vinea ibidem. Figura de arbore fici. **Luc.** 13. ibidem. Quod per vineam intelligitur penitētia

Tabula.

re. Figura de Sansone qui in vineis opidi interfecit leonem. Iudic. 14. ibidem. Item figura de benedictione iude: de quo dictum fuit Gen. 49. Ligans ad vineam pullum suum ibide.

Vinum. Quod in conuiuio xpi poitur vinum optimum. 15. par. 3. Figuratum p vinum conditum. cant. 8. Item Figura tum per vinum q fuit in puiuo regis afueri. Hester p ibide.

Vir. Quod Christus dr vir. 14. par. 2. Figuratus p Ioseph viz plenuz ipu di. Gen. 41. ibidem.

Virtus. De virtutib⁹ moralibus post euangelium. 22. vbi de ipsis cum multis figuris. Item de septem virtutibus. 4. Expositio prima parte quarta. Itz. 43. par. prima. Item. 46. parte. 2. Item. 57. par. pma.

Vocare. Quod deus in qualibet etate hominis vocat ipz ad bene operandu. 29. par. prima. Et par. 2. Quod multi vocantur et pauci eliguntur. Par. 4. Figura de gedcone qui vocauit. 32. milia hominu ad pugnandu de quib⁹ non fuerut electi nisi 1000. iudicu. 7. ibidem. Quod deus vocat hominem ad attentam circospectione. Figura de ada que deus vocauit. d. Eldam vbi es? gen. 3. Ad perfectam emendationem. Figura de illis quos vocauit ad fletum ad planctu et ad caluitium. Isa. 22. Ad rectam operationem. Figura de iusto quem vocauit domin⁹ vt sequeretur se. Isa. 41. Ad eternam retributionem. 49. par. pma. Quid accidit renuentibus venire ad deum: ibide. Figura de regina vasti. hester i. ibidem. Item de multis vocatis et paucis electis. 60. par. 5. Figura de filijs israel numeri. 14. ibidem.

Vox. De proprietate vocis: et q est mlti plex vox. Figura de adam gen. 3. Item figura de voce turturis cantu. 2. Itz figura de nabuc. dan. 4. item figura de voce cytharedorum cytharantium apoc. 14. 3.

par. 3.

Volatilia. Qualiter per volatilia intel liguntur cōtemplatiui. 55. par. prima. Figura de Elya quem deus pavit per coruos 3. R. 17. ibidem.

Utilitas. De utilitate q habemus p hostiuz materiale et spirituale. 40. par. 4. ps. Quod xps significatur per salomonem. pmo xpo. 3. par. pma. Quod xps dicitur paruul⁹

per humilitatem profundissimam. Figuratus per dauid paruulu. i. R. 16. Datus propter benignitatem largissimam. Et q habet imperiuz super humerum eius propter potestatem magnificaz. Quod diuer sas nominum in xpo significat eius nobilitatem dignissimaz. Figuratus per dauid cui deus fecit nomen grande. 2. R. 7. 5. par. 4. Et q fuit desideratus: figuratus et demonstratus ibidem. Quod xps scribit nomina electorum. 6. par. prima. Figuratus per virum habentem atramentariu scriptoris Eze. 9. Item per manum scribentem in pariete dan. 5. ibidem. Quod xps fuit in effectu vigorosus. Figuratus per Samuelem. i. R. 2. In intellectu luminosus. Figuratus per bethlaelem architectum Exo. 31. In affectu gratiosus. 9. par. 4. Quod habuit claritatem sapientie Figuratus per Eldram ingeniosum. 2. esdre. 7. Sanctitatem existentie. Pietatem beniuolentie. 10. par. 3. Quod xps dicitur medicus humani generis. 16. par. 2. Figuratus per raphaelem angelum qui curauit Tob. Tob. 22. ibidem. Quod xps auxilians peccatores figuratur per Ieremiā orantem pro populo deum. i. Esach.

17. per. 4. Quod xps licet peccatum nō habuit tamen mori voluit pro redemptione humani generis. 26. parte prima. Figura de duobus yrchis quorum vnus interficiebatur et alius mittebatur abire Leuit. 16. ibide. Quod xps dictus fuit nazaren⁹. Quali fuit figurat⁹ p ierthe viraz

Tabula

fortissimū Iudicū .ij. Et p̄ yhm natū for
tem in bello ecclesiastici. 46. Qualiter fu
it propheta. Et qualiter potens in opere
et sermone. 26. par. 3. Quod per yhm habe
mas evasionem pene affligentis et quō .
Figura de loth qui euasit subuersionem
sogdome Gen. 19. Collationem gratie .
Et remissionem culpe. 39. par. prima. Quō
in xpo instar regis temporalis videmus
solum exaltatum. Palium rubricatum .
Pileum decoratum. Scep̄rū demonstra
tum . Et cultum inclinatum. 60. par. priā
Quod in xpo intuenimus dignitatem glo
riosam cathedralis excellentie . Clari
tatem radiosam luminaris sapiētie. Boni
tatem amorosam doctrinalis influētie. Equi
tatem virtuosam generalis presidentie
63. par. 2. Figura de illo qui sedebat super
equum album qui vocabatur fidelis et ve
rax Apoc. 19. ibidem. De benignitate xpi
in condescendendo precibus indigentibus
64. par. prima.

Ydris. Qualiter .6. ydris signifi
cant. 6. etates. Et qualiter in eta
tibus precedentibus aduentum
xpi fuit aqua. Et qualiter in aduentu suo
aquam mutauit in vinum. 15. par. 2. Figu
ra de seruo qui debebat seruire. 6. annis et
septimo dimitti liber. Exo. 22. ibidem. Qua
liter per. 6. ydris lapideas intelligitur
peccator in malitijs obstinatus ibidem
Figuratus per ezechiam qui fecit maluz
in conspectu domini . parali. 26. ibidem .
Quod per. 6. ydris intelliguntur virtu
tes. ibidem. Figura de candelabro cuius. 6.
calamis Exo. 25. ibidem.

Ydropicus. Quod ydropicus signifi
cat peccatorem: et quod in ipso tumor inflans
significatiu⁹ superbie. Fetor infidelis signi
ficatiu⁹ inuidie. Palor decolorans signifi
catiū iracondie. Torpor deprimens: signi
ficatiu⁹ accidie. Ardor cōsumens significa
tiu⁹ auaritie. Liquor humidans: significa
tiu⁹ ingluuie. humo: defluēs significatiu⁹

luxurie. 57. par. 2.

Yhs. Qualiter xps fuit vocatus yhs
5. par. 4. Qualiter hoc nomen yhs fuit d
sideratum prophetatum et figuratum ibi
dem . De cōmendatione huius nominis
10. par. 4. Figura de dauid cui deus fecit
nomen grande. 2. pz. 7. ibidem. Item figu
ratur per otoniel saluatorem populi isra
elitici Iudicū. 4. ibidem.

Ymago. Quod homo debet portare
quadruplicem ymaginem in hoc mundo.
Et quomodo portant aliam quadrupli
cem illi contrariam. Figura de adoranti
bus bestiam apoc. 14. 63. par. 3.

Ypocrita. De ypocritis et hereticis. 48.
parte prima.

Elus. De zelo veritatis quē ha
bent fideles contra infideles. 18.
par. 3. Figurati per fures qui ze
lando zelum dei acceperunt testamentum sa
cerdotij. i. macha. 2. ibidem.

Zizania. Quod zizania significat hereti
cos vel peccā. 18. par. prima.

Finis tabule.

Euangelium primum.

Incipit compendium postille edite a fratre Philippo de monte calerio ordi-
nis minorum. abbreviatu per fratrem io-
selmu de canoua de cunis: tunc custode
cumanu eiusdem ordinis. **D**ominica
prima de aduentu domini. **E**uangelium
primum. **E**xpositio prima.

Erunt signa in sole
luna et stell. et luc.
21. Sciendum est q
duo sunt inter alia
que homines retra-
hant a malo et redu-
cunt ad bonum. s.
timor et amor: sicut
possumus videre

per experientiam in multis. Sancta igit
mater ecclesia cui est cura de nobis: utro-
q modo nos admonet ut spretis peccata
viri tuos operibus insistamus. Et ideo
hodierna die proponit et reducit ad me-
moriam amorem quem xps ad genus hu-
manum habuit qm pro nobis voluit incar-
nari pp q et istud tempus nominatur ad-
uentus ut versa vice diligamus dominu
qm ipse prior dilexit nos. Jo. 4. **P**ropoit
et reducit ad memoriam in hodierno eu-
gelio diem iudicii quem timere debem.
ut sic et si non amore primi aduentus in
carnem saltem timore secundi aduentus
ad iudicium moueamur ad bene operan-
dum et dimittendu peccata sm iniam. ps.
d. Declina a malo et fac bonu. inquire pa-
cem et persequere eam. **S**ciendum est
autem q xpi quadruplicem reperimus
aduentum. **P**rimum in virginis uteru.
et ille est admirandus. **S**ecundum in mu-
dum istum et ille est imitandus. **T**ertium
in mentes hominis et ille est appetendus.
Quartum in fine mundi ad iudicium et il-
le est formidandus. **D**e isto autem vltio
aduetu. s. ad iudicium exponendo primo
hodiernum euangelium ystoricie sciendu

Expositio prima.

est q querentibus discipulis a xpo s; **B**e-
dam de signo aduentus eius ad iudiciu
eis in euangelio hodierno rñdit. d. Erunt
signa in sole et luna. et. **I**n isto autem
euangelio. s. tanguntur. s.

Terribilis creaturarum imutatio.
Amirabilis iudicis manifestatio.
Consolabilis iustoz confortatio.
Intelligibilis oculorum declaratio.
Infallibilis predictoz certificatio.

Primum probat nouitas inaudita.
Secundu claritas nunq visa. **T**er-
tiu securitas appetita. **Q**uartu sensua-
litas animissa. **Q**uintu veritas repro-
missa. **P**rimum in principio. **S**ecundum
ibi. Et tunc videbunt et. **T**ertium ibi
his aut fieri. et. **Q**uartum ibi. Dixit aut
ill et. **Q**uintum ibi. Amen dico vobis et.

Prima pars.

Qantum ad primu vbita-
gitur. **T**erri. et. q probat
et. dicit. Erunt signa in so-
le et. **S**ciendum q creatu-
rarum quedam sunt pure

spirituales ut angeli. quedaz pure corpo-
rales. et iste vel sunt incorruptibiles ut cor-
pora celestia: vel sunt corruptibiles ut ele-
menta et elementata. quedam sunt coposi-
te ex corporali et spiritali: ut homo q co-
stat ex anima et corpore. **I**n omnibus aut
istis ante diem iudicii erit imutatio sm
Crisost. **Q**uantu igitur ad creaturas
corporales incorruptibiles dicit. Erunt si-
gna. et. **U**bi sciendum q sicut dicit Gen.
1. Fecit dñs duo magna luminaria et. ut
lucere et illuminarent terras. Sicut igit
tur in principio mundi ut indicarent mu-
dum inceptum: posita sunt h luminaria
ut lucerent. sic in fine mundi: ut ostendat
mundum deficere lumen amittent. Erunt
igitur signa in sole maiori luminari. s. q
factus est ut preesset diei. et luna. s. mi-
nori luminari que facta est ut preesset nocti
et stell que posite sunt in firmamento ut

lucere et ut oraret. vñ Joel. 2. Sol et luna obtenebrare sunt et stelle retraxerunt lumen suum. Et ibidem tertio. Sol vertet in tenebras et luna in sanguinem antequam veniat dies domini magnus et horribilis. **A**bas gnus in quibus electis et horribilis dyabolo et omnibus reprobis. Similiter **A**bas. 24. Sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum et stelle caderunt de celo. **S**ed hic potest esse dubium quomodo stelle poterunt de celo cadere cum dicatur quod una stella sit maior tota terra. **R**espondo dico quod cadent quantum ad effectum non quantum ad substantiam quia amittent lumen et non lucebunt. **N**el non cadent quantum ad veritatem sed quantum ad nostram apparentiam. sicut videmus de vaporibus appareribus ut stelle cadentes. **N**el secundum Eusebium. Non cadent eo quod luce sua realiter amittant nec eo quod realiter cadant sed quia per penitentiam maiorem luminis cum qua venerit Christus ad iudicium non videbitur lux eorum. sicut est in die modo per presentiam solis qui est maximus lumen non apparerit stelle. **Q**uam ad creaturas corporales et corruptibiles dicit. Et in terris presura gentium etc. unde Eusebius. Que autem veniant orbi post luminarium obtenebrationem ex quibus fiet angustia gentium consequenter exprimit. d. Et in terris presura etc. **D**icit igitur et in terris presura gentium. i. angustia et tribulatio magna qualis nunquam fuit ab initio mundi nec unquam fiet. **A**bas. 24. Per perfusionem sonitus maris et fluctuum quia in mari erit tempestas inaudita quam homines ubilibet constitutos vehementer affliget. **Q**uam ad creaturas compositas ex corporali et spirituali substantia dicit. Crescentibus hominibus non ardentibus libidine seu cupiditate que tunc non erit sed ardentibus. i. aridis siccantibus et quasi per angustiam se ipsos consummentibus. quia puer. 15. Secura mens quasi prunum sic timor attenuat et dissipat vñ ps. 17. Spiritus tristis exsiccat ossa. Crescet igitur per mala penitentia vel futura imminetia omnibus generaliter et specialiter peccatoribus. vñ ro. 1. Reuelabitur

ira dei de celo super omnem impietatem et iniustitiam hominum eorum qui veritatem et iustitiam detinent. i. qui cognoscunt veritatem et eam negant vel eam non ponunt in effectu. **Q**uam ad creaturas totaliter spirituales dicit. **N**on virtutes celorum movebuntur. vñ Theo. **N**on solum autem mortales fluctuabunt cum alterabitur mundus sed et angeli stupebunt de tam terribilibus mutationibus universi. **V**irtutes igitur celorum. i. angeli et potestates que dicuntur virtutes celorum aut quia sunt motores eorum secundum philosophos aut quia habitatores sunt sanctos movebuntur. i. ad modum timentium se habebunt vel movebuntur sed Beata. Timore reverentie que habet spiritus sit in eis tamen precipue tunc appebit. vñ Job. 26. Columnae celi. i. angeli panebunt ad nutum eius. **N**el movebuntur secundum Eusebium. i. descendent cum Christo iuxta illud **A**bas. 25. Cum venerit filius hominis in maiestate sua et omnes angeli eius cum eo. **N**el movebuntur secundum Eusebium quia absolventur a ministerio creaturarum.

Secunda pars.

Equitur. Et tunc videbunt filium etc. ubi ponitur mirabilis iudicis manifestatio quod probat claritas nunquam visa. vñ Theo. **T**am fideles quam in

fideles videbunt eum radiabit enim amplius sole tam ipse quam crux eius. **V**idebunt igitur eum secundum Gregorium. in omel. cum potestate magna quod primo cum humilitate visus est et maiestate quod prius apparuit cum vilitate et despectu. **N**el cum potestate magna sed Gregorius. malos puniendos et maiestate quo ad bonos premiandos. **S**ciendum est quod iste adventus ad iudicium fuit figuratus apoc. 14. ubi Jo. inquit. Vidi et ecce nubes candida et super nubem sedentem similem filio hominis habentem in capite suo coronam auream et in manu sua falcem acutam. **E**bi sciendum quod ad istam Christum significatur per similitudinem filio hominis veniet ad iudicium in nube candi

da q̄ erit eleuata in aere ⁊ oēs ante ip̄m
cōgregabuntur vt stipendia sua recipiāt
bōa vel mala. ⁊ iō dī habere coronā aure
am significantē p̄mū iustoz ⁊ in mīā fal
cem acutā significantē penā reproborum.
E fuit et figuratus iste aduētus dān .i.
vbi dī sententialr q̄ dān . vidit ātiquum
diez sedentē sup thronū flāmeū a cuius fa
cie egrediebat flūm⁹ igne⁹ ⁊ rapidus cui
ministrabāt milia milium angeloz iste se
dit ad iudicandū ⁊ libri ap̄ri sunt corā eo
⁊ ecce i nubibus celi filius hoīs veniebat
⁊ puenit vsqz ad antiquoz diez ⁊ dedit ei
potestātē ⁊ honorē ⁊ regnū ⁊ oīs popul⁹
tribus ⁊ ligue ei fuerunt. **E** ubi sciendū
q̄ h̄ x̄ps q̄zū ad humanitātē veniat iudi
care mundū sicut iudex delegatus tñ p̄i
cipalis auctoritas iudicādī erit in deita
te. vñ Jo. s. Pater dedit ei. s. filio potesta
tem iudiciū facere q̄ fili⁹ hoīs ē. **E** Sciē
dum est igitur q̄ p antiquum diez intelli
gitur deus p̄r q̄ ē sine p̄icipio ⁊ sine fine
Ille sedit sup thronū flāmeū. i. i sua dei
tate que flāmea dī rōne eternitatis q̄ de
us eternitas ē. i. Jo. 4. cui ministrāt ⁊ assi
stunt oēs angeli ipsius essentia cōteplā
tes. **P**er flūmū at igneū de ipsius facie
pcedentē intelligit sententia dura ⁊ pec
catores q̄ auctoritative pcedet ab ip̄so.
E Per filiū at hoīs intelligit filius vir
ginis ille veniet ad p̄m antiquū dierū
q̄ dedit sibi potestātē iudicandi ⁊ dandi
regnū eternū oībus dignis vt postmodū
sibi assistāt in paradiso ⁊ seruiāt ei. Et in
illo iudicio ap̄ietur libri. i. cōsciētie vt illi
legātur oīa scā eoz siue bona siue mala.
Quia dicit apoc. 22. Ecce vēio cito ⁊ mer
ces mea mecū ē dare vnicuiqz h̄z opa sua
E q̄sta iueniētur scripta in libris mul
toz ⁊ in cōsciētis eozū q̄ in bonis t̄pali
bus duxerūt dies suos ⁊ in puncto ad in
ferna descendēt Job. 21. **Q**z magnū car
tulariū portabūt supbi auari ⁊ luxuriosi
ceteriqz peccatores. **Q**z anguste erunt

vie reproboz quia s̄m Ambro. **E** dextris
erūt peccata accusantia a sinistris infinita
demōia subtus horridū chaos inferni de
sup iudex iratus furoris mūd⁹ ardēs in
tus cōsciētia vrens ibi vix iust⁹ saluabit
heu miser peccator sic deprehensus quo
modo fugiet latere ē impossibile appare
re intollerabile. **T**ertia pars.

Equitur. **H**is aut fieri inci
pientibus ⁊c. vbi tangitur
cōsolabilis iustoz conforta
tio q̄ p̄bat securitas appe
tita. vñ Grego. **Q**uia p̄mis

sa ⁊ reproboz dicta sunt mox ad electozū
consolationē verba vertuntur. **H**is subdī
His at fieri ⁊c. **E**t si dicat cū plage mū
di crebrescant leuate capita vestra. i. ex
illarate corda q̄ dūm finitur mundus cu
ius amici non estis p̄pe est redemptio q̄
quesistis. **I**n scriptura enim sacra sepe ca
put p̄ mente ponitur q̄ sicut capite regū
tur mēbra ita cogitationes mente dispo
nuntur. **C**apita igitur leuare est mentes
ad superna gaudia erigere. **E** In ista at
parte tria tangit. s. quia.

Excitat intellectū ad attentaz intuitionē.
Erigit affectum ad alterā spectationem.
Exprimit effectum ad n̄ram cōsolationē.
Primū nota ibi **R**espicite. **S**ecūdum
ibi. **L**euate capita ⁊c. **T**ertium ibi. qm̄ ap
propinquat redemptio v̄ra. **E** **P**ro p̄rio
dī tob. 11. q̄ aia sedebat cotidie i sup̄cilio
montis vñ trāspicere poterat de longin
quo. **E** **P**ro secūdo dī in ps. **A**d te dñe
leuavi aīam meā deus meus ⁊c. **E** **P**ro
tertio dī i ps. **R**edēptionē misit dñs po
pulo suo ⁊c. **E** **V**icit igitur s̄m Eusebiū.
His autē. s. singulis p̄missis fieri inci
pientibus. s. executioni mandari respici
te. i. diligenter attendite ⁊ leuate capita
vestra. i. erigite corda vestra tanquam
scriptura quia post mundi ruinam sequi
tur beatitudo vestra que erit in glorifica
tione anime ⁊ corporis.

Quarta pars.

Equit. Et dixit illis fili re. vbi tangit intelligibil' oc cultoz declaratio q' deluci dat sensualitas animissa. vbi scienduz q' p ista sensibilia que videmus citi' manuducimur i cogni tionē occultoz. Sub exēplo igit arboris sensibilis docet agnoscere aduentum con seruationis. Nam sicut pductio folioruz et fructuum est signum vicine estatis ita exhibitio pferitoz et comotio pliorum et heresum inditium est ppinque pfumatio nis. **E** Sicut igit videte ficulneā. Hāc enī inter cetera spāliter noiat pp fructus dul cedine et pp prime puaricationis recorda tionē q' fuit cā oīuz maloz. s. qua dī q' pī mi parētes consuerunt folia ficus et fece rūt sibi pizomata gen. 3. Quinta ps.

Equitur. Amen dico vobis et. vbi tāgitur ifallibilis p dictoz certificatio q' pbat veritas repromissa. vnde Grego. Dia aut pdicta sub magna certitudine pfirmatur cū subditur Amē dico vobis et. **E** Sicut igitur amē i. certissime et veraciter dico vobis q' nō preteribit generatio hec. i. fm Bedā. To tū genus humanū vel spāliter genus iu deoz. vel fm Eusebiū generatio hec. i. scā ecclesia vel populus fidelis. vel hz Bedā nō preteribit generatio hec. i. sexta etas donec oīa fiat. i. que dicta sunt ppleantur **E** Sciendū est at q' licet multa mira con tingant in iudicio et quasi inemmarabilia tū quedā ponit Iero. que dicit se i analib' iudeoz repisse. **E** Ponit igitur. is. signa que apparebūt in. is. diebus. **E** Prio die eriget se mare sup altitudines montium. vt verificet illud ps. Admirables ellatio nes maris. Secūda die descēdet vt vix vi deri possit. Tertia die marine bellue ascē dētes sup mare dabūt rugitus usq' ad ce lū quasi futura narrātes. Quarta die ar

debit aqua. Quita die erbe et arbores da būt rosē sanguineū. Sexta die ruēt hedifi cia. Septia die erit generalis terremot'. Octaua die adequabitur terra. Nonā die intrabūt hoies antra et cauernas. Decia die exhibūt hoies s. cauernis et ibūt velud amētes et nō poterūt sibi mutuo loqui pre stupore mirabiliū que videbūt et expecta bunt. Undecima die apientur sepulera et stabunt ossa sup ea. Duodecima die stelle cadēt de celo et virtutes celi mouebūtur Tertiadecima die mouētur oēs hoies vt cū mortuis resurgāt. Quatradecia arde bīt celum et terra. i. supficies aeris et terre. Quintadecia die fiet celū nouū et terra no ua et resurgēt oēs hoies et tūc fiet iudiciū.

De eodem. expositio secūda.

Runt signa in sole et. Sicut dictū fuit supi' qdruplex legebat ad uent'. Expositū est su pius euāgelīū lraliter quātū ad aduentū ad iudiciū de quo ad lraz dictū fuit de xpo. Nūc vero exponēdū est tropoloice siue moraliter s. aduentū xpi in mentē fidelīū que fit p gratiā inhabitā tem. fm h' igit in h' euāgelio. s. tāgunt. s. Sbi preparatio gratiosa. Obi condescensio amorosa Iusti confortatio gaudiosa Exēpli pluasio fructuosa. Facti certificatio sonoroza. **E** Primū pbat hois inouatio. **E** Secū dum muneris repromissio. **E** Tertium criminis absolutio. **E** Quartū arboris i troductio. **E** Quitū nois prestatio. Pri muz in principio. Secundū ibi. Nā virtu tes celoz et. Tertiu' ibi. Nis at fieri. et. Quartū ibi. Sicut at eis h' et. Quitū ibi. Amē dico vobis et. Prima pars. Quātū ad primū vbi tangit et. q' pbat et. dicit Sciendū est q' hō qui vult xpm p grām i mē

te sua recipe d3 seipm digne dispõere vt
possit effici dignu tẽplu3 7 habitaculu3 d3
Māsm Apo. i. cor. 3. Templu3 dei sanctu3
est q3 estis vos. sanctum inq3 ē. i. sanctu3
d3 eẽ. vñ Aug. in sermõẽ d3icatoris eccle.
Quātũ possum3 cū d3 adiutorio labore3
ne d3us nř in tẽplo suo h3 ē in nob3 ip3is iue
niat q3 oculos sue maiestati offēdat: s3 ha
bitaculũ cordis nř euacuet vicij3: 7 vñ
bus repleat: claudat dyabolo 7 apiat xpo
Sciẽdũ ē at q3 i3 tal3 preparatio d3 fieri
s. mōis. f.

Quātũ ad intellectiua potẽtiā dirigẽtez.

Quātũ ad volitiua appetentẽ.

Quātũ ad sensitiua retrahentẽ.

Quātũ ad contritiõẽ delictõrum.

Quātũ ad desertiõẽ viciõrum.

Ordinatio intellectiue dat intell3 i sol
signo. Volitiue in signo lue. Sensitiue in
signo stellarũ. Contritiõ in sonitu maris 7
fluctuũ. Desertio malõrum: i arefectiõẽ hoiũ

Quātũ igit ad p̃mũ. i. inuatiõẽ intel
lect3 dirigẽt3. d. Erũt signa in sole. Mā p
solẽ q3 ē lucid3 7 clarus: sua luce alijs tri
buens claritatẽ: intell3 intellectus q3 inter
alias potẽtiās hominis: maiore h3 clarita
tẽ: alias ē potẽtiās sua claritate dirigẽs.
Istũ at intell3 d3 h3 dispõer3: 7 p p̃ns to
tũ se ip3 tripl3. f.

Per sue vilitat3 p̃sideratiõẽ.

Per mādatorũ adimpletiõẽ.

Per cõstātem adhesionẽ.

At sic p p̃sideratiõẽ sue vilitat3: fit in
homie signũ reuerẽtiẽ 7 humilitat3. Per
mādatorũ adimpletiõẽ: signũ obediẽtiẽ
7 sedulitat3. Per firmā adhesionẽ: signum
mūdiẽtiẽ 7 puritat3. Primo igit h3 q̃n
tũ ad intellectũ: d3 se dispõere p sue vilita
tis p̃sideratiõẽ vt sit in eo signũ humili
tatis 7 reuerẽtiẽ. Mā d3 p̃siderare q3 ē: 7
q̃lis ē: 7 vñ fact3 ē: q3 de vili materia. vñ
geñ. 2. Formauit igit d3 hoiẽ3 d3 limo ter
re. Cui dñm ē a d3o geñ. 3. Puluis es 7 in
puluerẽ reuerteris. vñ sibi dñ. eccl̃aci. 10.

Quid superb3 terrā 7 cinis. q. d. supbire ñ
debes: sed magis humiliari. Hoc autẽ
fuit figuratũ apoc. 6. vbi inquit Io. vidi
7 ecce sol factus ē niger quasi saccus cilici
n3. Ubi sciẽd3 q3 sacc3 significat vilita
tẽ hoi3: ciliciũ d3o mortalitatẽ: q3 p̃siderā
do: corp3 macerādo d3 effici niger. i. d3spe
ct3 i p̃p̃ia p̃sideratiõẽ. Scd3o d3 dispõer3
p mādatorũ ob̃nuatiõẽ: vt sit i eo signum
obediẽtiẽ 7 sedulitatis. Mā d3 peccator: p
siderat p̃ intellectũ q̃sũ offēdit deũ peccā
do: 7 q̃z ē seuera s̃nia d3i p̃ peccatorẽ: q̃z est
s̃nia mortis eterne nisi p̃teat: 7 p̃uerti d3
ap̃d penitẽtiā: sic q3 peccādo trāsgressus
fuerat mādata d3i: trāde p̃uertat ad eoz ob
seruatiā. cui3 p̃positũ d3 ex alto respiciẽs
liberal3 sibi indulget. Hoc at fuit figura
tũ i ezechia. d3 q̃ dñ. Isa. 38. q3 cū d3 p̃ pec
cata sua: p p̃phetā p̃minat3 fuiss3 sibi mor
tez fletu fletu magno: c3 lachryas vidẽs
dñs: peccat sibi mortẽ. 7 addidit sibi ad vi
tā. 15. ānos: 7 eruit eũ d3 māt3 affirior3: 7 si
fuit signũ: q3 sol reuers3 ē. 10. lineis p̃ g̃d3
q̃s d̃scēderat. Ubi sciẽd3 q3 p Eze. q3 dũ
offēdit intell3 q̃lib3 peccator3: q̃n peccat
deũ offēdit. Huic aut per p̃phetā deus
cõminatur mortẽ: q̃n per p̃dicatõẽ vbi
d3i: siue p scripturā sacrā ānũciat q3 sibi de
betur pena. Qd audiẽs peccator: d3 flere
fletu magno 7 cõteri de peccato cõmissõ:
7 tunc deus pi3 q̃ non vult mortẽ pecca
toris sed vt p̃uertat 7 viuat: dat sibi spaci
um p̃nitẽ: q3 h3 p̃m rigorem iusticie statim
h3 postq̃z peccauit mortal3 ess3 dign3 p̃ea
eterna: tñ si vult p̃uerti: de3 differt suam
7 signũ h3i ē q3 sol. i. intellect3 q̃ errando
descenderat p. 10. gradus. i. trāsgressus ē
10. p̃cepta. q̃ trāsgressio d3o p̃ descēsum: q̃a
sicut descēdēdo: h3o appropinquat ad par
tem infiman. ita per trāsgressiõẽ p̃cep
torũ h3o appropinquat infernum. vñ. p̃a.
Repleta est mal3 q̃ia mea in inferno appro
pianit. H3o igit q̃ trāsgrediẽdo p̃cepta
descenderat p. 10. gradus: d3 reuerti sup3

p istos. 10. q: q prius transgressor pcepto
rū fuerat: d: postmodū fieri observator.
Et tūc d: pēit sibi mortē eternā. 7 ipz eru
it de mīb⁹ assirioz. i. dyaboli q est rex su
per oēs filios superbie. Job. 41. **Tertio**
d: se dispōere p firmā adhesionē: vt sit in
ipso signū mundicie 7 puritatis. **Ita** postq
hō p intellectū p̄siderauit vilitatē suā: 7
humiliavit se: 7 dimissis vicijs: reuersus
est ad obsequiū pceptoz: d: eē p̄tās 7 p̄se
uerare in rectitudine bōe opatōis: vt ser
uet aīaz mundā. **Hoc** at fuit figuratū
Job. 10. vbi dīr sūalr q Job. pugnaret s
inimicos q stetit sol in medio celi: 7 non
festinauit occūbere spacio diei vnus: 7 sic
dūit hostes suos. **Ubi** sciē q p Job.
intellr qlibz hō. **Iste** h: pugnā s̄ inimi
cos. s. carnē: mundū 7 dyabolū. si aut vult
eos viciē: sol. i. intellect⁹ 7 rō d: stare i me
dio celi. i. i rectitudine firmiter stare q p
sistit in medio. 7 fac hoīem celic. 7 tūc ha
bebit victoriā d̄ inimicis. **Sic** igit p s
bēt eē signa in sole. i. in intellectu: q: debz
eē niger p sue vilitatē cōsideratōz: d: rev
ti. 10. lineis: p mādator obsequatōem. 7 d: b:
stare in medio celi p firmā adhesionē. vt
in pmo signo sit humilitas. In sō seduli
tas: 7 in tertio p̄seruet puritas. vt possit
dīre illud. ps. Signatum ē sup nos lumē
vultus tui dñe. **Vedisti** le. in corde meo.
Quātum ad s̄m. s. ordinatōem volūta
tis appetētis. dīr. Erūt signa in luna. **Per**
lunā eīz intellr voluntas: sic intellect⁹ per
solē. cuius rō ē: q: sic luna de se nō h: cla
ritatē: sed illuminat a sole: ita voluntas d̄
se nō h: cognitōem: nec p p̄ns dīrrectōez:
s: dirigit ab intellectu. In ista igit lūa. i.
volūtate debēt eē signa dilectōis. vt pos
sit dici de ipa illd Job. 31. vidi solē cū ful
geret 7 lunā atcedētē clare. tē. n. sol. i. intel
lect⁹ fulget qñ recte indicat: 7 luna. i. vo
luntas clār icedit qñ segtur rectuz iudici
uz rōnis. **Ista** ē luna d̄ q dīr. **Apoc. 6.**
Luna tota scā ē sanguis. i. volūtas p̄p ca

ritatē dei 7 primi. **Ita** rubor: significat ea
ritatē: vt sic de tali possit dici illd cant. s.
Dilect⁹ me⁹ cādīdus 7 rubicund⁹. elect⁹
ex milib⁹. **Quātū** ad tertium. s. inoua
tōem sensualitatē retrahentē dīc. Erunt si
gna i stell. **Ita** p stellas itelligo potētias
sensitīuas. q: sic corp⁹ celeste ornat⁹ stell
ita corp⁹ hoīs ornat⁹ potētīs sensitīuis. In
istis at stell. i. potētīs d̄bēt eē signa. q: q
dē ē qñ potētie dirigunt recto iudicio rō
nis. vt. s. hō nō videat: nō audiat: non gu
stet: nō odorēt: nō tāgat aliqd q recta rō
iudicat nō tangendū: nō videndū. **De**
istis at potētīs sic ordiat⁹ i figura dīr illd
Barcb. 5. Stelle dederūt lumē i custodijs
suis 7 letate sunt. **Vocate** sunt 7 dixerūt
assum⁹ 7 luxerunt ei cū iocunditate q fec
illas. **Ubi** sciē. q: tunc stelle. i. poten
tie sensitīue dāt lumē i custodijs suis qñ
nō laxant ad vanitē sed stāt ifra ter mōs
rōnis. **Ad** sunt et qñ vocant⁹: qñ parēt rōi
impanti. Et in s̄ d̄bēt letari: 7 tē lucēt cū
iocunditate illi q fec eas. i. suo creatori.
Sic at ordinate p̄nt pugnare s̄ vicia 7
7 ea vincere 7 nō succūbi. **Hoc** at fuit
figuratū **Judic. 5.** vbi dīr q stelle manētes
in ordine 7 cursu suo s̄ fīsarā pugnauerunt
Ubi sciē. q: p fīsarā q īterptat⁹ exclu
dēs gaudētē. itelligunt vicia q gauden
tes in ip̄is excludūt a gaudijs paradisi. tñ
stelle. i. potētie sensitīue manētes in ordi
ne 7 cursu suo. i. obediētes recto iudicio
rōis s̄ ip̄a vicia denūciūt. **S: tñ** h: i sup
dictis trib⁹: p̄dca signa d̄beant appere: tam
p dolor in multis hoīb⁹ nō vident. unde
d̄ ip̄is possum⁹ dicei illd. ps. Signa no
stra nō vidim⁹ iā nō est p̄p̄ia. **Ita** signa
virtuosa in ip̄is vidēt n̄ possum⁹: s: vicio
sa. **Figurati** p illos ip̄os volētes accipe
d̄ mūdo qdcunqz ē eis delectatōis: qz qz
vāe: q dixerūt sapie. 2. **Vino** p̄cioso 7 vn
guent⁹ nos impleam⁹ nō p̄tereat nos flos
tp̄is: coronem⁹ nos rosas atēqz marcescāt
nō n̄m sit exp̄s luxurie n̄re: vbiqz reli

bonaz operationem. Unde dicit Ezechie.
17. Ego frondescere faciam lignum ari
dum.

Secundapars.

Equif. **M**a virtutes celoz &c. **U**bi
f tangit obi pdeſcenſio amorofa.
q pbat muneris repromiffio.
Ubi duo miera nob pmittit. ſ. angelicz
aſſiſtentia & diuinaz pntia. **E**t 2^m ad p^m
ſ. angeloz aſſiſtentiam dic. **M**a virtutes ce
loz moue. ſ. ad inducend nos ad ſ vt xp̄s
in nris mentib⁹ recipiam⁹. Et ſ pp mini
ſteriu q circa nos exercent. **M**a ſ; **A**po.
hebr. i. **D**e⁹ ſut adminiſtratorib⁹ ſps in mi
niſteriu miſi pp eos q bñditatem capiunt
ſaluſ. vñ. cuilib⁹ vñm dic. d. **E**xo. 23. Ecce
ego mittam angelu meū q pcedet te &
cuſtodiet te ad locum quem preparau i.
in gloriā paradifi. **E**t Quantuz ad ſecū
dum. ſ. diuinā preſentiam dicat. **T**unc
videbunt filium hominis &c. **N**am tunc
i. quando omnia ſupradicta erunt in ho
mine: poterit homo videre q filius homi
nis veniet ad eum. **Q**ui dicit de ſeipſo.
Io. 10. **E**go veni vt vitam habeant p gra
tiam: & vt amplius: habeant per gloriā
Et **H**oc autem dulciter debemus inuita
re dicendo illud **L**ant. ſ. **V**eniat dilectus
meus in ortum ſuum & comedat fructum
pomorum ſuorum. **U**bi offendit modum
deprecatorium: quia veniat. **S**ponſum cō
fortatorium: quia dilectus. **S**ubiectum re
ceptarium: quia in ortum. **A**lctum reſecti
uum: quia comedat. **S**ic autem aduoca
tus reſpondet **A**poc. 22. d. Ecce venio ci
to: & merces mea mecum eſt: dare vnicui
qz ſecundum opera ſua. **E**t **V**enit autem
cum nube. i. cum gratia rozante: veridan
te: & ſecundante & fructificante. **U**nde ec
cleſiaſtici. 15. **M**iſericordia dei in tempo
re tribulationis quaſi nubes pluie in tē
pore ſiccatio. **E**t **V**enit autem cum pote
ſtate: qz per gratia dei efficiamur potētes

Euangelium primum.

Expositio tertia.

ad resistendū peccatis. cum patre et q: di
gnos facit nos vita eterna. Cū maiestate
q: dei faciē videbimus clara luce.

Tertia pars.

Equitur. Hic at fieri et. vbi tangi
tur iusti cōfortatio gaudiosa q:
dclarat criminis absolutio. Nec
redēptio q: nobis appropinquat p: aduen
tū xpī est absolutio a peccatis. Ma ipse
in quo hēmus redēptionē p: sanguinē ip
sius remissionē peccatorū s: diuitias gra
tie eius q: habūdauit i nobis ephē. s. An
ipse ē de quo dicit ps. Apud dñz mīsericor
dia et copiosa apud eū redēptio.

Quarta pars.

Equit. Dixit at eis fili. et. vbi
tangitur exēpli p:uasio fructuo
sa q: delucidat arboris introdu
ctio. vbi sciendū q: hō fm p:is dñ arbor
reuerfa. Sicut ergo cū arbores pducunt
fructū signū est estatis: ita cū hō fructifi
cat p: bonā opationē signū est q: ppe est
regñū dei: q: facit vñ regnū dei acqrit.
vñ nobis dñ luc. 3. Facite igit fructus di
gnos penitētie. vt sic qlibet nostrū sit ar
bor hōa q: fructus bonos facit. Mat. 7.

S: tñ alig sunt q: nunq: volūt fructifi
care: istis xpā maledicit figurantē mat.
21. Vbi dñ q: cum xpā exuriret vidēs fici
arborē secus viā venit ad eā et nō inuenit
in ea nisi folia et ait illi. Nequaquā ex te
fruct⁹ nascatur in sempiternū et arefacta
est p:tinuo ficulnea. T: vbi sciendū q: p:
ficulneā illaz intelligitur qlibz hō q: debe
ret facere fructus bonos. ad q: cum xpā
exuriēs. i. desiderās nram salutē venit vt
aliquos fruct⁹ bonorum operum inuēiat
et non inuenit nisi folia. i. solū sba fallera
ta nō facta: tūc isti dat maledictionē qñ
desunt eū puenire p: suā grām q: demere
tur hō p: suā negligentia. Et tunc p:tinuo
arefcit in anima et corpore in inferno.

Quinta pars.

Equitur. Amen dico vobis et.

Vbi tñgitur dñi certificatio sonoroza: q:
bat nomis p:statio. Ma p: generationē
hāc q: hic noiat intelligitur illa genera
tio: de qua dicit ps. Nec ē generatio q: rē
tium faciē dei iacob. T: De tali genera
tione verificabitur q: potius trāsirent ce
lum et terra et q: tum ad substantiam q: q:
verbum dei non verificetur. vñ dñs ysa.
ss. Quēadmodū descēdit imber et nix de
celo et illuc vltra nō reuertitur sic erit ver
bum meū q: egredietur de ore meo nō re
uertet ad me vacuū s: faciet q: cūq: volui
vt. s. tales habeāt vitā eternā. Ad q: et.

De eodē. expositio tertia.

Runt signa in sole et. luc.

21. Supi⁹ expositū fuit eū

gelū illud p:io ystorie. se

cundo tropoloyce. Hūc ve

ro exponendum est allego

rice siue spūalr de aduētū xpī in vterz vir
ginis et in mundū. Quātū igitur ad istū

aduētū et isto euangelio. s. tanguntur. s.

Admirazol⁹ offensio admirabilis.

Humane nature assumptio inaudibilis.

Captiuoz liberatio appetibilis.

Promissoz explanatio intelligibilis.

Predictoz certificatio infallibilis.

Primū in p:ncipio. Scdm ibi. Tūc vi

debunt et. Tertiū ibi. Hic at. et. Quartū

ibi videte ficulneā. Quintū ibi. Amen dico

vobis et. Prima pars.

Quātū ad primū vbi tangitur

et. dicit. Erūt signa et. Vbi scien

duz q: p: solē intelligi pōt dei si

lius q: sicut sol mundus illuiat. ita dñs filio

dei dñ q: ē lux vera q: il. oēm hō. et. Jo. 1.

In p:ncipio at fuit factū signū mirabile

qñ in vterz virginis ē receptus in quo re

cta fuit diuinitas carne nostra. vt verifice

tur illud eze. 32. Solē nube regā. i. verbuz

dei carne nostra. De isto signo mirabili p:

phetauit Je. 31. Nouū inqt creauit dñs

sup terrā femina circūdabit viz. T: Per

lunā at intelligitur btā virgo q: sicut lūa

recipit lumē a sole. ita beata virgo a filio dei lumē recepit cū virtute spūs sci qñ fu it ipō supnālī ipregnata. Et sic i ipa factū fuit signū mirabile cū existēs virgo fuit plena. s. quaecclesiastici. 50. Quasi luna plena in diebus suis lucet. ¶ De isto signo pphetatū est Isā. 7. d. pp h dñs dabit ipse vobis signū ec. virgo cō. 7. pa. filiū 7 vō. nomē ei⁹ ema. ¶ Per stellas vero. intelligitur sci p̄iarche 7 pphete q instar stellarū fuerūt puri 7 clari p intelligentiā futurorū q nos instruxerūt de aduētū xpī i carnē. s. qb⁹ dñs. 12. Qui ad iusticiā erudierunt multos quasi stelle in ppetuas eternitates fulgebūt. In istis signū magnum fuit qñ q pphetauerūt etuenit. vñ p oib⁹ istis dicit dñs exo. 34. videntib⁹ p̄ctis signa faciā q nunq̄ visa sunt sup terrā nec in vllis gētib⁹. ¶ Quantū at ad aduētū xpī in mundū. signa fuerunt in sole 7 luna 7 stell' sil' q in nocte natiuitatē xpī fuit maxima pfusio lucis vt signū esset q habitātib⁹ in regiōe ombre mortis lux eis orta ē Isā. 9. ¶ An q̄rū ad solē. i. xpī dñ in p̄s. Ortus est sol 7 p̄gregati sunt 7 in cubi. 7c. exhibit hō ad op⁹. s. 7c. q 7 factū ē orto dño. ¶ De luna vō ecclesiastici. 45. Luna signū diei festi. ¶ De stell' vero numeri. 24. Orietur stella ex iacob. q 7 factum est in natiuitate dñi. vñ Mat. 2. Vidimus stellā eius i orientē 7 ve. cū mune. adorare eū. i. xpm. An p oib⁹ istis dicerē possum⁹ illud dñi. 2. Signa 7 mirabilia fecit apud me dñs excelsus placuit ergo mihi p̄dicare signa eius quia magna sunt. 7 mirabilia ei⁹ q foris. Scda p̄s.

¶ Equitur. Tunc videbūt filiū hominis 7c. Ubi t̄gitur humāne nature assumptio inaudibilis.

Ubi sciēdū q p istā nubē vno modo itelligitur humanitas in qua fuit quasi velata diuinitas naz sicut nubes tegit solē ne in sua sba appeat sic humanitas in xpō tegit diuinitatē q cū esset de⁹ 7 hō solū huma

nitas vdiebatur. An dictū fuit exo. 16. q glā dñi appuit i nube. i. si fili⁹ i hūanitate. ¶ Hoc at fuit figuratū gñ. 9. vbi dñs dixit ad noe Archū meū ponā i nubib⁹ 7 erit signū federis iter me 7 iter terram. ¶ Ubi sciēdū q sic tpe diluuij. signū pacis inf deū 7 hoiez fuit arch⁹ i nubib⁹. ita signū fēderis natiuitatis hūane cū dō fuit qñ dī fili⁹ n̄r az hūanitatē assumpsit. Naz iuxta illud ep̄l. 2. Ipse est pax n̄ra q fecit vtrazq vnum. ¶ Possamus igitur dicere q fuit qñ arch⁹ refulgēs inter nebulas glie ecclesiastici. 50. Alio mō p istā nubē itelligitur brā vgo de qua xp̄s nasci voluit 7 i eius vtero voluit vt in trono sedere. An ecclesiastici. 24. Ego in altissimis hito 7 tronus me⁹ in colūna nubis. Naz xp̄s q̄rtum ad diuinitatē hitabat in altissimis q in si nu p̄ris q̄rtum vero ad humanitatē habz tronū in colūna nubis. i. in vtero vginis. ¶ Hoc autem fuit figuratum apoc. 14. Ubi dñ. Audi 7 ecce n̄ bez cādidā 7 sup̄a nubem sedentem filij filio hoīs habentē in capite suo coronā aureā 7 in manu sua falcem acutā. ¶ Ubi sciēdū q p nubem roridā 7 candidā itelligitur vgo brā q fuit rōnda pp plenitudinē gr̄e cui angelus luc. 1. Ave grā plena dñs tecū. Fuit cādidā pp nitorem pudicitie. An de ipsa ecclesiastici. 45. Pulchritudinez cādoriz ei⁹ admirabitur ocul⁹. ¶ Per silēm vō filio hoīs itelligitur xp̄s in similitudinē hoīz fact⁹ phil. 2. Iste sedet sup nubem. i. in vtero vginis 7 hz in capite coronā aureā in signū regal' dignitatē. iuxta illd ezech. 45. Corona aurea siue mitra sup caput eius: exp⁹ 7c. Habz et in manu falcem acutā in signū v̄ual' p̄rātis. ¶ Dicit igitur q videbūt filiū hoīs. i. xpm venientē in nube. i. in brā v̄gine cūz ptatē magna q̄rtū ad v̄tuositatē 7 maiestatem q̄rtū ad dignitatē.

Tertia para.

¶ Equitur. Nis at fieri incipientib⁹ 7c. Ubi t̄gitur captiuorū libatō

Euangelium secundum:

appetibil'. Ubi sciendū q̄ gen^o humanū pp̄
p̄m̄ p̄icōz p̄entū erat captiuatū a celesti
p̄ia. iuxta illud Iſa. 5. Captiu⁹ duc⁹ est
p̄p̄l's me⁹ q̄ nō hūit sciāz. Mā q̄ pp̄ igno
rantia nō timuerūt facere p̄ceptū diuīz
iō totū gen^o humanū remāsit captiuū. V
āt sic fuerit captiuatum tñ in aduētū xpī
a iugo hūitatis eripitur q̄ fact⁹ est nobis
sapiētia a deo & iustia scificatio & redēptō
i. cor. i. Uñ in ps. Redēptionē misit dñs
p̄p̄lō suo. māda. i. eternū testm̄ suū. Et
āt istā redēptionē attēte & deuote inspicia
mus iō sequitur. Nōs āt fieri incipientibus
f. mirabilib⁹ sup̄i⁹ deis in incarnatiōe filij
dei fieri incipientib⁹. i. ad notitiā n̄ram de
uenerūt: respicite attēte. Uñ ps. Respice
i facie xpī tui. & leuate capita deuota affe
ctus p̄iunctiōe ad diligēdū. vt q̄libet dice
re possit illd ps. Ad te leuauit oculos me
os qui bitas i cel'. Qm̄ appropinqt redē
ptio n̄ra. f. filij dei in mundū. q̄ Apud dñz
misericordia & ap̄s eū redēptio. ps.

Quarta pars

Egitur. Et dixit ill' fili' &c. Ubi tā
gitur p̄missō ex^o rō itelligibil'
vbi sciendū q̄ p̄ ista q̄ videm⁹ in
istis sensibilib⁹ manudicimur i cognitōez
intelligibilīz. Sicut igitur qñ ficulnea &
alie arbores incipiūt pducere fruct⁹ est si
gnū estatis iminētis ita qñ visa sunt sig⁹
p̄dicta fuit signum aduēt⁹ xpī i mundū.
Ubi igitur videte ficulnea &c. vsqz re
gnū dī. i. xpō habitās i nob'. Uñ luce. 17.
Regnū dei intra nos ē. i. xp̄s q̄ regnū dī
dī q̄ p̄ ip̄z regnū dei hēmus: intra nos ē
i. bitat in nobis. Mā i ternis visus est & cū
hoib⁹ puerfat⁹ ē. barch. 3. Verbū caro factū
est & hī. i. nob' & vidimus &c. Jo. i.

Quinta pars.

Egē. Amē dico vobis &c. Ubi tā
git p̄dictōz certificatio infalli
bil'. Ubi sciendū q̄ tāta ē v̄itas
v̄boz xpī q̄ dīc Jo. 17. Sermo me⁹ v̄itas
ē: q̄ facili⁹ ēēt q̄ oīa redigerent in nihilū

q̄z q̄ v̄bū suū nō impleat & iō dicit. Amē dī
co vob' &c. Uñ gen. 49. Salutare tuum ex
pectabo dñz. i. xp̄m natū. q̄ est salutar n̄z
nob' grāz offerēdo in p̄nti & glia i futuro
Ad q̄z &c.

Dñica. 2° de aduētū. euāgē. f. 3.

Uz audisset iohes i vincul'
opa xpī &c. Mat. xj. Nos
videmus p̄ exp̄ientia q̄ q̄z
to res ē maioris nobilitat⁹
i se: & maioris vtilitat⁹ quo

ad aliquos enī scientia plus desiderat ab
hoīe sapiēte. Cū igit aduēt⁹ xpī in mun
dū maxie dignitat⁹ sit in se: q̄ natura hūa
na ē p̄iuncta die in v̄nitate p̄sone sit ēt ma
xime vtilitat⁹ q̄ ad nos: q̄ p̄ ei⁹ aduētū ē
gen^o humanū redēptū. Sic est q̄ certitu
dinē hōi aduentus hō multū dī appetere
& ingreere diligēter. Sic āt certitudinem
voluit hēre Jo. baptista suos discipulos
titubātes q̄s mittit ad xp̄z. Et Rōnabile
ē esse p̄spicim⁹: q̄ qñ hō est sanctoris vi
te & melioris ex^o merito dī p̄ceteris p̄mē
dari. Quia igit brūs Jo. iter alios hoīes
mūdi fuit vite scitate laudabil'. pp q̄ xp̄s
dixit de eo Mat. ij. Inter natos mulierū
nō surrexit maior Jo. baptista: hic ē q̄ a
xpō nūc debuit merito p̄mēdari. Et Sciē
dum est ēt q̄ xp̄s nō solū instruebat suos
discipulos: & turbas eū simpliciter subseqn
tes hō alios sibi i p̄dicatōib⁹ & miraculis i
uidētes: q̄ qdē fac in euāgelio hodierno.
In isto igit euāgelio. tria t̄gūt euāgē. f.
Questionem desiderabilem.

Solutionem admirabilem.

Cōmendationem laudabilem.

Primū pbat inq̄sitio amorosa. Scdm̄
opatio vigorosa. Tertiū puerfatio v̄tuosa.
Primū in p̄cipio. Scdm̄ ibi. Et rñdens
yhs &c. Tertiū ibi. Ill' āt abeūtū.

Prima pars.

Quātū ad p̄mū. Ubi t̄gīt &c. q̄
pbat &c. dicit. Cum audisset &c.
Ubi sciendum q̄ de ista q̄stione

iohannis ad christum: diuersimode doctores fuerunt opiati. vñ Grego. i omel. Querēdū aut nob ē: Jo. ppha: et plusqz ppha q veniēte ad baptis dñm oñdit. d. Ec. agn⁹ dī ec. q tollit pcā mūdi: cui i carcere positi mittēs discipulos requirit tu es q vērur⁹ es: an alius expectam⁹: itaqz si ignoraret: quē oñderat et an ipse sit nesciat: quē ipse pphādo baptizādo oñdēdo ipm eē clauerat. Et hāc ar qstionē ipse soluit ibidē. d. h qd h citius soluit si rei geste tps penset. Ad iordāis enī fluēta positi q: ipse redēptor mundi esset asserunt. missus hō i carcere: an ipse veniat requirit: n q ipz eē mūdi redēptorē dubitaret: h qrit vt sciat si is q p se in mūdum venerat: p se ēt ad inferni claustra dēcedat. Et in ista solutōe h Grego. vñ q Jo. dubitauerit de descēsu xpi ad inferos q n vñ verisile: cū sit vñ de articulis fidei i qz nullū Jo. potuit dubitā. Et posset igit dici q Jo. de descēsu xpi ad inferos nō dubitauit cū esset vere fidelis: n voluit scire vtrū dēret eū ānūciare captiuis in inferno vel in libo: sicut ānūciauerat mūdo. Hui⁹ siue vñ fuisse. Jero. Et sed h posset qri: qre aduēt⁹ in inferno h Criso. in omel. debuit ānūciari: cū ibi nō sit tps misericordie. Et hūic qōi rñdē i glo. vbi dñr phiderādū est q nō iō iero. et grego. dixerūt q Jo. aduētū xpi in infernū pnūtia furtis eēt: q ei⁹ pdicatōe: aliq nō credentes puerterēt ad fidē: h vt iustis i expectatiōe manētibus: ex vicino aduētū pōlatiōe afferret. Et Secūdo p solui qd de Jo. dubitatōe. dicēdo q triplex ē dubitatio. f. fidelitatis: tarditatis et amoris siue pietatis. Dubitatōe infidelitatis: dubitauerūt iudei vtrū xps esset messias. Dubitatōe tarditatis dubitauerūt discipuli de resurrectōe vt hētur luc. 24. Dubitatōe at amoris siue pietatis dubitat aliq qñ. f. ex amore vel pietate dubitat se indicat: d q tam est cerr⁹. Hoc mō dubitauit petr⁹ de passionē xpi: qñ pdixit sibi et alijs passionem

suā: et petr⁹ dixit sibi ppiti⁹ esto tibi dñe: ne fiat istud: nō q dubitauit h q ex amore et pietate horruit passionē. Et Tal igit potuit esse dubio Jo. abhorrebat enī ex pietate et amore q xps in inferno descenderet. h fm Ambro. Et Tertio p solui p dicta qd q Jo. non dubitauit: h misit discipulos p certificatiōe ipoz dubitantū. Et verisimile ē q Jo. nō dubitauerit q vidit colūbā. audiuit vocem pris: ipm demonstrauit. d. Ec. agn⁹ et. et dixit non suz dignus soluere et. et alibi: me oz minui illum antez crescere: et multa alia que posunt adduci. Et Quod autem discipuli Joā. dubitarent de Christo an ipse esset messias potest probari: quia credebant Jo. maiorem Christo: imo credebant ipsum esse Christum: et ideo pro magistro suo zelantes inuidebant xpm et eius operibus. Unde dicebant iohanni. Jo. 3. Ra bi: qui erat tecum transiordanem cui testimonium perhibuisti et hic baptizat: et omnes venient ad eum. Iste zelus secundum Jeronimum erat ex magno amore magistri. Et Et ergo dubitationem istam secundum Yllariū. caute ab eis ammoueret misit eos ad xpm vt videntes miracula et mirabilem audientes doctrinam recederent a falsa opinione predicta. Et Ratio autem quare eos misit potuit esse duplex. Una secundum Jeronimum vt per miracula visa prepararent se ad recipiendam certam fidem de xpo. Et Secunda ratio quia Jo. cum erat cum discipulis suis: suadebat eis de xpo: preuidens autem se moriturum secundum Crisostomum in omelia dubitauit ne forte ipsi plene adhererent xpo: et ideo ante mortem suam voluit eos certificari per opera et doctrinam xpi. Et Dicit igitur Jo. cuz audisset et. Vbi sciendum q circa istam primam partem que continet questionē de fidebilem. s. possumus considerare. f.

Euangelium secundum.

Personā testificatē.
Statum affligentem.
Tyrānū detinentem.
Mūciū aduentem.
Terminū quietatē.
Sermōnē cōsolatē.

¶ **Q**uod ad psonā destinatē dicit Jo. s. in q̄ ē grā. Quātū ad statū affligētē dicit. In vincul. **¶** **M**ā viculat⁹ erat in carcerē vt fuerit figurat⁹ p filiū Jacob: de quo dī gen. 42. Symeon tenet i vincul. Quātū ad tyrānū detinētē sciendū ē q̄ fuit Herodes. vñ. **¶** **M**. 6. Herodes ei misit ac tenuit Jo. et misit eū in carcerē pp herodiadē vxorē Philippi fr̄is sui: q̄ duxerat eā. **¶** **S**i gurari igit potuit p Joseph q̄ pp integritatē castitatē a Butifar egiptō p:ncipe militie posit⁹ fuit in carcerē: sic hī gen. 39. q̄ vxor: sua accusauit eū f̄lo: q̄ noluit sibi assentiri. **¶** **E**bi sciendū q̄ p Butifar q̄ interpretat⁹ os inclinās ad delectandū: intellr herodes q̄ os suū inclinauit ad dādū iniū: q̄ Jo. decollaret. **¶** **P**er vxorē at ip̄s ipu dicā intellr herodias adultera. **¶** **P**er Jo seph x̄o castū q̄ interpretat⁹ accrescēs. de q̄ dī gen. 49. Filius accrescēs Joseph et de cor⁹ aspectu. intellr b̄s Jo. q̄ fuit pulchri aspectu p venustatē gr̄osā. Qui creuit p opatōem vtuosā. Secūdo p remūeratōez gloriozā. Sic igit vxor butifar maletiose incarcerari fecit Joseph: sic et herodias incarcerari fecit Jobānem. **¶** **Q**uātū ad mūciū aduentē dīc. **¶** **A**bsit duos d̄ di scipulis suis. **¶** **M**ā fm Greg. h̄ numer⁹ fuit pgru⁹: q̄ significat caritatē. **¶** **Q**uātū ad terminū q̄tatē dīc ad yhm. **¶** **I**ste est yhs nazaren⁹ q̄ fuit vbi ppha potēs in ope et sermōe. **¶** **L**uc. 24. **¶** **Q**uātū ad sermōnē cōsolatē dīc tu es etc. **¶** **M**ā aduēt⁹ xpi in mūdū ē p̄solatio et redēptio aīaz. vñ **¶** **I**sa. 6. **¶** **V**ici te filie sion. Ecce saluator: tuus vēit. Ecce merces ei⁹ cū cor⁹ et ppl⁹ illi⁹ corā ip̄o: et vocabūt eū ppl⁹ sanct⁹ redēpti ā dō: tu autē vocabis q̄sita ciuitas et nō d̄relictā. **¶** **A**d

rali at sciendū est q̄ p Jo. itellr q̄libz hō q̄ v̄ ē Jo. in q̄ ē grā: q̄ in eo d̄z esse grā sp̄s. s. vñ. 1. cor. 3. **¶** **M**esci⁹ q̄ corpora v̄ratē plū sunt sp̄s. s. **¶** **S**cdo videndū est in q̄ statu sit: q̄ in vincul. vbi sciendū q̄ l̄ hō fact⁹ sit vt in ip̄o sit grā et sit lib: tñ aliqñ pmittit se viciari: qñ d̄ grā labit in peccm. **¶** **Q**ue vincula suadet nob soluet dñs ysa. 52. d. Dissolue vincula colli tui captiua filia sion. **¶** **T**ertō videndū ē a quo in carcerē ligat⁹. q̄ ab herode. i. a dyabolo significato p herodē q̄ interpretat⁹ pellib⁹ glians. **¶** **M**ā pelles mortue significāt hoies mortuos p peccatū. In pellib⁹ igit. i. in hoib⁹ mortuis p peccatū gloriānt dyaboli. vñ puer. 2. **¶** **G**audent cū male faciūt. i. cū aliquos ad malū deducūt et exultāt in reb⁹ pessimis i. i peccat⁹. **¶** **Q**uarto videndū ē quos misit: q̄ duos discipulos. **¶** **P**er istos duos discipulos intellunt affect⁹ et effect⁹. **¶** **M**os ei duos mittere d̄bem⁹: vt. s. dñ velim⁹ et bñ opemur: q̄ vnus sine alio n̄ suffic. vñ i figura h̄i: xps misit duos discipulos in castellū ad soluēdū asinā: quoz vnus fuit philip⁹. i. bon⁹ affect⁹ et alē **¶** **P**etr⁹. i. bon⁹ effect⁹. **¶** **T**ert⁹ videndū ē ad quē mittit: q̄ ad xpm. **¶** **M**ā ip̄e est refugiū et lauacrū aīarū n̄r̄az. **¶** **M**ā ip̄e est q̄ dilexit nos et lauit nos a peccat⁹ n̄ris in sanguine suo. **¶** **A**poc. 1. **¶** **T**ert⁹ videndū ē qd pet̄ d̄bem⁹: q̄ aduētū xpi. d. tu es q̄ vētur⁹ es. dicēdo et cū. ps. **¶** **E**xalta potētiā tuā et vēi vt saluos facias nos. **¶** **S**ciē ē q̄ vinculat⁹ d̄ q̄ d̄cm ē q̄ d̄bē mittere nūcios ad xpm p̄nt figurari p sedechiā regē **¶** **J**er⁹ q̄ fecit malū corā dño: quē nabucdo. rex babil. cepit: et filios suos corā eo occidit et oculos ei⁹ effodit et victū cathēis duxit i babil. sic hī. 4. re. 15. **¶** **E**bi sciē. q̄ p sedechi. q̄ interpretat⁹ iustificans dñz intellr q̄libz hō q̄ pfect⁹ ē: vt i opib⁹ suis iustificet dñz. vt dicat cū. ps. **¶** **F**iat cor meū imaculatū in iustifi catōib⁹ tuis vt n̄ pfundat. **¶** **I**ste dī rex **¶** **J**er⁹: q̄ debz regnā i paradiso: vbi ē visio pacis: tñ mul totiens accidit q̄ facit malum corā dño

7 tunc Nabuc. i. diabolus significatus p ipm. qui interpretatur sedes in angustia agnita: 7 diabolus sedet in angustia peccatorum quas cognoscit 7 sentit. q rex Babilonia. i. confusiois dñ: q in inferno nullus ordo sed sempiternus horror: inhabitat. Job. 10. Iste capit Sedechiam. i. hominem: dum. s. propter peccatum h3 pos se in ipo: q: qui facit peccatum seruus ē peccati. i. diaboli. Filios autem suos iter facit: dñ opera bñ si que fecerit que erāt digna remuneratione eterna in ipo mortificantur. Oculos autem eius eruerē dñ dum homo peccati malitia excecatur. iuxta illud sapientie. 2. Excecauit enī illos malitia eorum. Ligare enim cathenis dicitur eū: 7 ligatus in babil. ducere: q: eū ligat in peccatis. 7 sic nisi disrumpantur per penitentiam ducit in infernū perpe tuo puniendum. Tertia pars.

Equitur. Et respondēs Iesus 7c. Ubi tangit solutionem mirabilem q probat operatio vigorosa. Ubi sciendum q q: responsio xpi

non erat ad confirmandum Jo. sed discipulos dubitantes. iō respondit eis 7 nō Jo. Sciendum est etiam q ad questionem aliqz factam potest dupliciter rñde ri. s. verbo vel scō. vt. s. si interrogat que est via que ducit ad vitam eternam: pōt respondere verbo q via est facere pñiaz vel scō si ipse ipam facit. Responsio autē scā per opera est certior 7 efficacior: qz facta per verba. Christus igitur vtefficacius respondeat non solum respondet vbo sed scō fm Crisost. in omel. Sciendū est autem q xps hic duo facit: quia intēdit probare per duas rōnes q ipse est qui venturus est promissus in lege. Pri ma rō potest dupliciter formari. Primo sic. Ille qui facit opera que pura creatura a sua propria virtute non potest facerē plus qz creatura. igit ē creator: 7 deus.

q: creator: 7 creatura sunt dñe immediate. sed ego ppria virtute facio opa q pura creatura a se facerē nō potest: q: p me ceci vident: claudi ambulant 7c. ergo sum dñ 7 sic pmissus in lege: cuius nomē ē admirabilis deus fortis. Isa. 9. Secūdo pōt formari sic. Ille qui facit opera q p dixerunt pphē facturum xpm pmissum in lege. Ille est q venturus est. sed ego sum hñ. ergo. Probatio minoris. Prophete p dixerūt d xpo q illuminaret cecos. Isa. 42. Sedi te i lucē gentiū vt aperires oculos cecorū 7c. Sili q claudi recuperarent gressum. Isa. 35. Tūc saliet sicut ceruus claudus 7 apta erit lingua mutoz. 7c. sed ego facio ista: q: per me ceci vident 7c. ergo suz pmissus in lege 7 dñ. Sic ergo 7 rñdens yho. s. magis scō qz vbo vel vtroqz modo ait ill 7c. exponēdo textū. Aborali at sciendū est q hō descendēs a statu grē ad statū peccati figuratur per hoīem descēdentē ab ierosō. in ierico. luc. 10. q: spoliat gratis 7 vulnerat in naturalib⁹ sicut ē in pñis pentib⁹. Quia igit fuit spoliatus grā 7 rectitudie naturalī ipm dñante remāsit paup: q: ē erat vital' remāsit mortu⁹. Quia vō fuit vulneratus in naturalibus fuit tenebrat⁹ in intellectu: 7 sic fuit cecus recuruatus in affectu: 7 sic fuit claudus retardatus i effectu: 7 sic fuit surd⁹ p inobedientiā ad bñ opandū. Impeditus i affatu: 7 sic fuit mutus. nō eis poterat digne loq. Chri stus igit pius q in vulnera sautiati ifudit vinū 7 oleū 7c. liberavit eū. Et hec nobis significāt miracula q ab ipso scā hic enarrantur. Scdm igitur seriem h⁹ textus recitando miracula 7 defectus. primo dicit. Ceci vident. vbi ostenditur q homo per peccatū obtenebratur in intellectu: 7 sic cecus efficitur. Sapientie. 2. Excecauit enim illos malitia eoz. Hoc at fuit figuratum Job. 2. vbi dñ de tob. Contigit autem quadā die cū fatigatus a sepultura

veniens domū iactasset se iusta parietem
et dormisset ex nido irudinum dormienti
illi carida stercorea inciderent sup oculos
eius fieretq; cecus. ¶ **U**bi sciendum q; p
rob. qui vno modo interpretat bonus do
mino. alio modo ductus ad luctum intel
ligitur q;libet homo qui d; esse bonus ta
men aliquādo a bono desistens ducit ad
luctum sicut exercitatio bonorū ducit ad
gaudium. Unde signanter d; q; erat fati
gatus a sepultura. i. ab operibus miseri
cordie: a quibus homo nō d; fatigari. vñ
ecclesi. 7. Non te pigeat visitare infirmū:
ex his enim in dilectione firmaberis.
¶ **D**icitur etiam q; iactavit se iuxta pa
rietem per q; datur intelligi q; qui opera
misericordie dimittit: per que pervenit
ad celestem patriam: cadit in terram. vñ
psal. Humiliata est in pulvere anima nō
stra concludem in terra venter nr̄. ¶ **U**bi
etiam q; dormiuit in quo datur intelligi
accidia. sic igitur obstinati demōes signi
ficati per yrundines nigras et garrulas:
q; cor hominis non potest facere qn aliq;
cogiter inuit stercorea. i. imundas cogita
tiones q; inficiunt animam et intellectum
excecant: et sic efficitur homo cecus. tam i
aduentu xpi recuperat visum. unde dicit
ceci vident. ¶ **M**odus autem recupera
di visum est duplex. Primus est confide
rare diuinam misericordiam. quando eiz
homo considerat q; deus est ita pius q;
omnia peccata volentibus peniter dimit
tit: multum allicitur ad surgendum
de peccato: et ad veniendum ad statum
penitentie: vt sic illuminentur oculi eius
et videat. ¶ **H**oc autem fuit figuratū. i.
Re. 14. vbi dicitur q; Jonatas lassus exi
stens: inuento melle in agro gustauit de
illo: et tunc illuminati sunt oculi eius et vi
dit. ¶ **U**bi sciendum q; per Jonatham q;
interpretatur columbe donum: intelligit
anima cuiuslibet xpianique sine felle ira
eundie d; esse: et d; habere simplicitatem

columbinam. tamen aliquando fit lassus:
dum aggrauatur sarcina peccatorū: tam
gustato melle. i. considerata diuina mise
ricordia dulci sicut mel: q; nihil dulcius
peccatori q; spes de venia: aperiuntur ocu
li eius vt peccata consideret. Dicitur aut
fuisse illud mel in agro: q; sicut illud q; ē
in agro est publicū omnibus: ita diuina
misericordia est oibus preparata. ¶ **S**e
cundus modus recuperandi visum est cō
sideratio diuine iusticie: quando hō con
siderat q; sicut deus est pius volentibus
conueri: ita est iustus ad puniendum de
licta. Et punitio que in alio mando expe
ctatur est accerbior: q; in isto: timet diui
naz iusticiam: et sic recuperat visum. ¶ **H**oc
fuit figuratum Thob. 2. vbi d; q; posito
felle piscis a Thob. filio super oculos pa
tris: visum recepit. ¶ **U**bi sciendum q; p
fel amarum intelligitur diuina iusticia q;
multum amara est peccatoribus. Si igit
istud fel. i. diuina iusticia ponatur super
oculos mentis: considerādo q; omne ma
lum erit punitum: et q; pena alterius secu
li gravior est illa istius: tunc homo visum
recipiet et a peccatis desistet. ¶ **S**ecūdo
claudi ambulant. vbi ostendit q; homo p
pter peccatū incuratur in affectu: et sic
claudus efficitur. ¶ **S**ciendū est autem
q; cō claudicationis est qn homo q; semp
deberet esse in brachijs xpi p caritatem
cadit de xpi brachijs ipsam deserendo: et
tūc vtroq; pede efficit claudus. ¶ **H**oc
autem fuit figuratū. 2. re. 4. vbi d; q; cu;
nutrix tolleretur miphiboseth filius Jona
the et portaret eum in brachijs: cecidit de
brachijs eius: et sic vtroq; pede factus est
claudus. ¶ **U**bi sciendum quod per Jo
natham q; interpretat columba donas in
telligit deus p; qui pōt dici colūba quia
sic columba est secūda: ita i ipso est oīa se
cunditas tam ad intra q; ad extra. Dicit
etiam donas: q; ipse principaliter dat spi
ritum. s. et filium. q; ipse pprie non mittit.

ab aliquo. Per miphiboseth autem qui interpretatur os veredum intelligit quilibet christianus qui debet esse veredus et timidus ne peccatum deum offendat: et iste dicitur filius Jonathe. i. dei patris. Iste habet unam nutricem. i. christum qui nos fouet. Ista nutrix i. christus poterat nos in brachijs: quod dicitur sumus in caritate et gratia sed aliquando contingit quod peccatum amittit caritatem et gratiam et tunc cadit de brachijs eius et tunc efficitur claudus utroque pede. Dextro quantum ad dilectionem dei et sinistro quantum ad dilectionem proximi: tamen in aduentu christi reedificatur. unde dicitur et claudi ambulant. Tertio dicitur leprosi mundantur: quod homo propter peccatum infectus leprosus efficitur. Hoc autem fuit figuratum numeri. 12. ubi sententia dicitur quod quod maria murmuravit contra moysen. ap. paruit cadens leprosa quasi nix. Ubi sciendum quod per mariam murmurantem contra moysen. mutissimum intelligit quilibet peccator: qui eo ipso quod peccat dicitur murmurare verbo vel facto contra christum sed statim efficitur macula peccati leprosus. Sed nota quod liter maria fuit curata quod iterueniente per ea ubi se ita esset peccator curatur merito passionis christi. Sed aduerte quod expulsa extra castra fuit sepata diebus. 7. antequam reuocaretur quod peccator propter peccata extra castra paradisi eicitur. ad intrandum dignus non efficitur nisi prius pacta penitentia digna designata per numerum septenarium. Licet igitur peccato leprosus efficiatur: tamen in aduentu christi recipit sanitatem sic per in leproso isto quem mundauit christus. ubi dicitur. 8. quod veniens orabat eum. d. Domine si vis potes me mundare et christus mundauit eum. Ubi aduerte qualiter iste fuit mundatus: quod veniens non occidens: adorans non maledicens. fiducialiter petens non despiciens. potentia eius preteritis non aspernans. unde a christo cum descendisset de monte. i. cum humanitas coniuncta fuisset diuinitati per gratiam sibi collatam meruit curari. Quarto dicitur surdi audiunt: quod per pec-

catum homo retardatur in effectu per obedientiam ad bonum operandum: sic efficitur surdus. unde Matthei. 7. Non est manus super oculos et aures eorum surde erunt. Et dicit dominus in psalmo. Non audiuit populus meum vocem meam: et israel non intendit mihi. Tunc in aduentu christi recuperat auditum. Iohannes dicitur surdi audiunt. unde Isaia. 29. Audient in illa die surdi verba libri. Hoc autem patet per Mattheum. 7. ubi dicitur quod adduxerunt ad Iesum surdum et mutum quem liberauit. Ubi nota. moysen curatorem habere. per quod adductus ad Iesum per fidem adhesionem: quod fuit rogatum per eo per deuota orationem. quod ductus seorsum a turba per sensualitatis quietationem: quod misit digitos in auriculas per spiritus sancti inspirationem. Unde ergo oia fecit: surdos fecit audire et mutos loqui. Matthei. 7. Quinto dicitur mortui resurgunt quod homo propter peccatum fuit spoliatus gratia: que est vita hominis. et sic mortuus remansit. Hoc fuit figuratum. 3. re. 2. i. semetipsum. d. quo dicitur quod Salomon peruenit cum ierusalem cominans si ibi moreretur si inde egredere transgressus torret cedron: quod tamen preceptum regis transgressus: mortuus fuit. Ubi sciendum quod per semetipsum qui interpretatur audi me intelligit per hominem qui per propriam rudinem obedientie deum debuit audire. Quicquid precepit Salomon. i. rex pacificus deus quod non egredere ierusalem. i. statum innocentie qui fuit statum videlicet pacis: quoniam precepit sibi ne comederet de fructu ligni vetiti promittens si oppositum faceret sibi mortem: quod tamen preceptum egrediens: tamen mortem temporalem quam spiritualis incurrit. sic est et de quolibet christiano expone veritas. Tunc in aduentu christi recuperat vitam: sic per filium archisynagoga. quem suscitauit in domo. luc. 8. et de filio vidue quem suscitauit in porta. et de Lazaro quem suscitauit in monumento fereunte. Iohannes. 11. Per istos autem datur intelligi quod quicquid aliquis sit mortuus quantum ad cogitationem quod in domo occulta hominibus deus. vel in porta ciuitatis. i. in opere publico. vel fereus in monumento. i. in mala consuetudine. tamen christus ipsum resuscitat si voluerit ad ipsum perueniri. Sexto dicitur pauper euangelizantur: quod per peccatum homo impeditur in affatu:

Euangelium secundum.

et sic pauper efficitur. Quia non est speciosa laus in ore peccatoris. eccle. 15. unde dicit eccle. 13. Pauper locutus est et dicit quod est hic. q. d. talis qui sic pauper est: quia sine diuina gratia non est dignus audiri. Tamen in aduentu christi pauperes euangelizantur. id est euangelizant verbum dei et sic recuperant affatuz. unde Jac. 2. Nonne deus elegit pauperes in hoc mundo: diuites in fide et heredes regni quod repromisit deus diligentibus se. Nam secundum apostolum. i. cor. 1. Infirma mundi deus elegit ut confundat fortia. Deinde dicit. Et beatus qui non fuerit scandalizatus in me. ubi christus ponit secundam rationem ad probandum quod ipse sit qui venturus est promissus in lege et deus. Et facit talem rationem. Ille qui dat vitam eternam et beatitudinem illi qui non scandalizantur in ipsum et qui non faciunt contra eius voluntatem: est plusquam pura creatura et per consequens deus et sic promissus in lege. Ego sum huiusmodi quia beati qui et. ergo.

Aliter potest introduci ista littera. Et beatus et. ut sit quasi reprehensio criminis discipulorum Iohanne. interrogatorum et de christo dubitantium ut sit sensus secundum Crisostomum. Et beatus est. id est beatitudine ordinatus qui non fuerit scandalizatus in me. id est de me non male senserit sic vos qui me misistis Iohanne. putatis. Et secundum Gregorium. qui non fuerit scandalizatus in me tempore passionis mee me negando et fidem meam relinquendo. unde Paulus. Predicamus Jesum crucifixum iudeis quidem scandalum.

Tertia pars.

Equit. Illis autem abeuntibus et. ubi tangit Iohanne. commendationem laudabilem. quod probat conuersatio virtuosa. ubi sciendum quod turba que audierat questionem quam fecerant discipuli Iohanne. christo poterat dubitare de aduentu christi et quia ante prohibuerat testimonium de christo. d. Ecce agnus dei et. poterat ipsum reputare

inconstatem quia aliud dixerat de christo extra carcerem alius in carcere existens. Ne igitur secundum Crisostomum. Turba hoc suspicaret de tanto viro id est christo post informationem discipulorum Iohanne. informat turbam de scitatem Iohanne. ipse mirabiliter commendando. Sciendum est autem quod christus commendat hic beatum Iohannem. quantum ad situm asperitatem. Quantum ad mentis firmitatem. Quantum ad corporis austeritatem. Quantum ad intellectus claritatem. Quantum ad affectus puritatem. Quantum ad effectus dignitatem. Voluit autem christus commendare Iohannem. in plenitudine discipulorum Iohanne. ne videretur ipsum secundum Crisostomum. Comendare adulatorie. et id est dicit. Illi autem abeuntibus. Primo igitur commendat eum quantum ad situm asperitatem cum dicitur. Quid existis in deserto videre. Tunc sciedum quod Iohanne. erat in deserto iudee et predicabat ibi baptismum penitentiae et baptizabat illos qui ibant ad videndum eum propter ipsius nimiam sanctitatem. Sicut igitur quid existis in deserto videre. q. d. secundum Crisostomum. propter quid ciuitates dimittentes penitentis in deserto et subdit. Non enim plebs tanta cum tanto desiderio in heremum venisset nisi magnum quedam et mirabile et petra solidior rem videre se extimasset. Secundo commendat eum quantum ad mentis firmitatem cum dicit. Arundinem vento agitata. q. d. non secundum Gregorium. Sciendum est autem quod beatus Iohanne. non fuit arundo. Primo quia arundo non habet stabilitatem. Iohanne. autem fuit stabilis et firmus in testimonio christi et doctrina vera. Secundo quia arundo habet vacuitatem Iohanne. autem fuit plenus gratia. Nam de ipso dicit lucas. Spiritu sancto replebitur. adhuc ex utero matris sue. Tercio quia arundo habet sterilitatem sed habet fructum multipliciter et significat ipocritas qui fructuosi in verbis et in exteriori apparitione tunc sunt steriles secundum Iohannem. fuit firmus quantum ad bona opera et frondosus quantum ad doctrinam veram. Tercio commendat

Euangelium tertium.

eum quantū ad corporis austeritatem cū dicit s; qd existis videri hoiez molib⁹ vestitū. q. d. nō. ¶ Sciendū est igit qd hic habemus exemplū s; Jero. q. p. predicator: veritatis sicut Jo. non d; se ingerere nimis in cineris domoz secularium s; austeram ducere vitam. ¶ Habemus et exemplū s; B. Grego. i. omel. q. ex quo xps de despectu vestium pmendavit Jo. q. pretiositas eorūdem est piculosa. ¶ In talibus autē s; B. Augu. in libro de doctrina xpiana magis est culpa ex pte intētionis q̄ ex ipso usu rerū. ¶ Vel s; B. Grego. in omel. Existis vi. hoiem mol. vestitū. i. verbis adulatorijs vtentem. q. d. non. q. adulator: es adulantur vt mollibus vestiātur sed ille nō fuit vestit⁹ mollibus. ¶ Quarto pmendat eum q̄stum ad intellectus claritatē cū dicit s; qd existis videre pphētā et dico et. ¶ Sciendum est igit qd sicut hētur. i. Re. 9. q. q. d. hodie ppheta oli dicebatur videns qd pphete videbant ea que erant alijs oculata et vctura alijs amūtiabāt. vñ ppheta d. quasi pcul videns Jo. igitur non solū fuit ppheta s; B. Grego. q. xpm dixit venturū sed plusquā ppheta: q. ipm demonstravit. ¶ Quinto pmendat eum q̄stum ad affectus puritatem: q. vocat eū angelum. Hic ē de quo d. mal. 3. Ec. ego mitto angelum meum q. et. Jo. enim s; B. Jero. non d. angelus natura s; officio. vñ d. et B. Grego. Quasi enī grece angelus latine nunci⁹ d. Rō erat vt qui nūciare sup num nunciū venerat angelus voce: vt di gnitatē fuet in noie q. explet in opatiōe. ¶ Sexto pmendat eū q̄stum ad effectus dignitatē cū dicit q. pparabit viā tuā ante te. Bñ. Glo. Alij pphete missi sunt vt aduentū xpi annūciarent: iste autē vt ppararet viā ipsius. ¶ Ex hīs igit p; q. bñs Jo. i. ter alios scōs fuit magnus. Cū saluator: Inter natos mulierum nō surrexit maior Jo. baptista. Fuit inq; magn⁹ in grā et ē modo magnus in glia. Ad q̄ nos et.

Unica tertia de aduentu. Euageliū tertiu.

Isēit indei ab ierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohānem et. Jo. 2. Nos videmus p expientiam: q. p. re spōsionē humilē multociēs malitia multoz pfundit: et inordinata corda facili⁹ mitigātur. iuxta illud puer. 15. Rñsio mollis frāgit irā. Beatus igit ioh. baptista scitatis et virtutis eximie: p suaz rñsionem humilē confudit iudeoz malitiam et interrogatiōe eorum fallacem sicut testatur ystoria euagelij hodierni. In quo euangelia sex tangit. s.

Judeoz malignitatē inuidentem.

Precursoris humilitatem decorantem.

Precoris auctoritatem euidentem.

Officij singularitatem eminentem.

Xpi dignitatem excellentem.

Loci pgruitatem concedentem.

¶ Prīmū pbat interrogatio venenosa. Secundum rñsio virtuosa. Tertium pdicatio vigorosa. Quartum ablutio gratiosa. Quintū conductio generosa. Sextū habitatio pplosa. Prīmū in principio. Scdm ibi. Et pfessus est et. Tertū ibi. Dixērūt ergo ei et. Quartum ibi. Et qui missi et. Quinrū ibi. Abediū at vestrū. Sextum ibi. Hic in bethania et.

Prima pars.

Tantū ad primū vbi tangit et.

q. q. pbat et. dicit Abiserunt et.

¶ Vbi possumus pferare mittētium ppinquitatē q. iudei eius cognati. Querentū auctoritatē q. sacerdotes et leuitas. Tertio loci celebratē: quia ab yerosolimis. Quarto questionis veritatem quia vt inter. et. Quinto respondentis sanctitatem: quia Jo. de quo Criso. Sic autem fide dignum extimauerunt Jo. eē vt ei de seipso dicenti crederent. ¶ Sciēdum est autem qd de ista questione fuit controuersia inter origē. et crisostomū. Mā Orig. dicit qd isti querebāt a iohāne bona

intentione sciebant enim ex scripturis tā
instare aduentum xpi. An videntes san-
ctitatem iohannis suspicari sunt ipm esse
xpm. **¶** Secundū autē Criso. Isti fraudu-
lenter querebāt: volētes eum allicere vt
cōfiteretur se esse xpm: q̄ displicebat eis
q̄ xps preponeretur iohān.

Secunda pars.

Equū. Cōfessus ē. **¶** Ubi tāgit
precursoris humilitatē decoran-
tem q̄ pbat responsio virtuosa.
Ubi sciendum q̄ aliqui hoies gloriānt de
potentia sicut supbi. Aliqui de sanctitate
vite: sicut ypocrite. Aliqui d sapiētia sicut
vanagloriosi. **¶** Beat⁹ autē io. sicut virtuosus
et bonus: in istis noluit gloriari sciens scri-
ptum esse **Je. 9.** **¶** Nō gloriē sapiens in sa-
pientia sua: et fortis in fortitudine sua: nec
diues in diuitijs suis: sed in h̄ gloriatur
qui gloriatur scire et nosce me: quia ego
sum dominus qui facio misericordiam et
iudicium et iustitiā in terra. **¶** Scdm h̄ igit
in hac parte tria facit. Nam primo bea-
tus io. arrogāter non sibi attribuit digni-
tatem et potentiam: q̄ non confitē se xpm
Secūdo nō attribuit sibi vite sanctimoniam
q̄ non dicit se esse elyam. Tercio non sibi
attribuit vane sapientiam q̄ non dicit se eē
pphetam. **¶** Quātū ad primū dicit. Et
confessus est. s. veritatē: et nō negauit eā.
Aliqui enī veritatē negant tacendo. de q̄
b⁹ dī. Qui tacet affirmat. s. ille cōfessus
est: non sum ego xps. **¶** Quātū ad secū-
dum. s. q̄ nō arrogauit sibi vite sanctimo-
niam. dicit. Et interrogauerunt eum. **¶**
Quid ergo elyas es tu. q. d. scdm Augu.
Cum sciamus ex scripturis Elyam pre-
cessurum aduentum xpi: et tu dicis te nō
esse xpm dic nobis si tu es elyas. **¶** Sed
h̄ potest cadere dubitatio: q̄ cum notum
esset apud iudeos io. esse filium zacharie
qui erat summus sacerdos: cuius elyas
filius nō fuit. quomodo isti querunt a io

hāne vtrum sit elyas. **¶** Huic dubitatio
ni potest respōderi dupliciter. Primo q̄
puer in pueritia sua: quasi subito ductus
fuit in deserto et ibi agebat vitam solitariā
et ideo possibile fuit istos venisse in obli-
uionem iohis. **¶** Secundo pōt responde-
ri sicut narrat Orige. q̄ quidam heretici
fuerunt: qui dixerūt q̄ aia transmittitur
de corpore in corpus et hōz dogma in au-
toritate erat apud iudeos. et ideo interro-
gant ab eo vtrum sit elyas. i. vtrū anima
elye esset in corpus eius. **¶** Hic autē suspi-
cabantur: q̄ opera io. assimilabātur operi-
bus elye. **¶** Sed h̄ pōt esse dubitatio de
responsione io. qui dixit se non esse elyam
cum tamen dñs dixerit de ipso. **Mat. ij.**
Et si scire vultis: ipse io. est elyas qui vē-
turus est. **¶** Responsio s̄m Gregoriū. in
omel. dici potest q̄ io. fuit elyas: non in p-
sona sed in virtute et spiritu. vnde angel⁹
zacharie **Luc. i.** Ipse p̄ibit ante illū in spi-
ritu et virtute elye. **¶** Sciendum est autē
q̄ multiplex conformitas fuit inter elyā
et io. quare potuit io. dici elyas. Primo i
vite mirabili austeritate: quia vt dicitur
4. Regū. i. elyas erat pillosus et zona pel-
licea accinct⁹ et **Mat. 3.** dicitur q̄ io. erat
vestitus de pillis camelorum: et zona pel-
licea circa lumbos s. **¶** Secundo in deli-
ctorum reprehensionis asperitate. Nam
vterq̄ asperē reprehendit vitia et pecca-
ta. **¶** Tercio in venturozum euentuum
veritate. Nam vterq̄ veraciter annūcia-
uit vēturum iudicium. **¶** Quātū ad
tertium. s. q̄ non attribuit sibi vane sapi-
entiam: dicendo se esse prophetam. dicitur
propheta es tu. Ubi sciendum secundū q̄
innuit Glo. q̄ elyas et elyseus transferunt
ficcis pedibus iordanem: quo facta fuit
figura baptisimi. **¶** Hoc autem pabrisi nō
ignorabant sciebant enim ex dictis pphe-
tarum xpm venturum et baptizaturum.
Videntes igitur q̄ io. baptizabat: et q̄ re-

spondebat se non esse xpm neq; elyam: in
terrogant tertio vtrum ipse sit propheta
i. elyseus in quo etia; precessit figura ba
ptismi. vt dictum est.

Tertia pars.

Equitur. Dixerunt ergo ei tu
quis es. Ubi tangit preconis au
toritatem enidentez. q; probat
predicatio vigorosa: quia dicit vocem se
esse in deserto clamantis. Ubi sciendum
q; isti nunci; volentes omnibus modis
scire quid de se ipso diceret: vehementer
insistunt. d. Quis es tu vt responsum de
mus his qui miserunt nos. Sic autem in
quirentibus ait. Ego vox clamantis &c.
¶ Sciendum est autem q; io. in ista re
sponshone quattuor expunit. s.
Sui ipsius ad predicandum ydoneitatē.
Verbi q; pdicat potestatiū virtuositatē.
Predicationis sue oportuna necessitatē.
Exortationis sue sufficientē vtilitatē.
¶ Primo tangit sui ipsius ad predican
dum ydoneitatem. cum dicit. Ego vox.
Ubi sciendum q; inter alia que sunt de ra
tione vocis. Primum est: q; vox est si
gnum ducens in alterum: puta in verbuz
sue conceptum mentis: tota igitur ydo
neitas vocis ordinatur ad verbi expres
sionem. Io. igitur. d. se esse vocem: confi
tetur se esse ydoneum ad manifestationē
verbi sue xpi. ¶ Secundum q; est de ra
tione vocis est q; ipsa sit notitia prioris
verbi: & tamē sit posterior origine: quia se
cundum rationem originis prius concipi
tur verbum q; vox fo: metur. Io. igitur
confitetur se esse vocem: quia prius ince
pit instruere nos q; xps licet xps inquan
tum deus sit origine prior. ¶ Tertium
est q; vox transiit verbum autem manet.
Io. igitur dicit se vocem. d. se transiiturū
sed xpm cuius est vox insinuat permanlu
rum. ¶ Vel potest dici beatus io. vox:

propter humilitatem. Nam sicut vox est
modice entitatis & modicum durat: ita
io. quia humilis erat modicum se repura
bat. ¶ Secundo exp: unit verbi q; predi
cat potestatiū virtuositatem. cum dicit
clamantis. Ubi sciendum q; hoc potest i
telligi duobus modis vno modo q; sit
vox Iohannis clamantis. Clamat autē Io.
propter duo. Primo eius clamor impor
tat euangelicam manifestationem. Id: o
phete antiqui obscure loquebant. Io. au
tem secundum Theodosium manifeste
annunciat & clare clamat. ¶ Secundo ei
clamor designat secundum Orige. in iu
deis mentalem elongationem. consuetu
do enī est quod ad distantes clamatur.
¶ Alio modo potest intelligi q; io. fuit
vox xpi clamantis & tunc noia potestati
na virtus xpi: cuius virtute io. loqueba
tur iuxta illud. 2. cor. ultimo. In experi
mentum queritis eius qui loquetur i me
xps. ¶ Tertio io. ostendit sue predica
tionis necessitatem cum dicit. In deserto
Ubi sciendum secundū Grego. q; per de
sertum potest intelligi iudea: que quia de
serta & a deo derelicta erat: indigebat io
hannis doctrina & predicatione. ¶ Quar
to tangit io. predicationis sue sufficientē
vtilitatem. cum dicit. dirigite viam domi
ni quasi dicat ad hoc est predicatio mea:
vt dirigatis viam domini. ¶ Vel dirigi
te viam domini. i. rectam facite viam q;
ducit ad christum. Nec autem via est quā
da homo totaliter deo subditur. secundū
Orige. ¶ Sciendum est autem quia hic
fit mentio de voce. q; quadruplicem vocē
in scriptura reperio. Reprehētionis vigo
rose incussuam hūilantis. s. timoris. Lō
tritionis lacrimose purgatiuam decurpā
tis fetoris. Lominationis ruinosę repre
hensuaz extollemis tumoris. Consola
tionis gloriose iudicatiuam delectantis
dulcoris. ¶ Primo dico q; est vox

reprehensionis a vigorose etc. Nec est autem illa
vox dñi increpantis adā qz considerat de
fructu ligni vetiti. de qua figuratiue dici-
tur gen. 3. qz cum adā audisset vocem dñi
deambulantis in paradiso ad auram post
meridiem: abscondit se adā et vxor eius a
facie dñi dei: quē vocans dñs dixit Adā
vbi es. Qui ait: Vocem tuam audiui in
paradiso: et timui eo qz nudus essem et ab-
scondi me. Cui dixit dñs. Quis indicauit
tibi qz nudus esses: nisi qz d ligno de quo
preceperam tibi ne comederes comediti
fecit autem dñs deus ade et vxori eius
tunicas peliceas et induit eos. **¶** Abi sciē-
dum qz per adā qui fecit ptra preceptum
dñi et ideo nudus effectus intelligitur qz
libet peccator: qz peccando sicut adam nu-
dus efficitur: qz amittit gratiā quē ē ani-
me indumentū. qz qz autem sic nudus et d
solatus remaneat: tñ diuina misericordia
vult ipm ad statū gratie reuocare: et ideo
vocat ipm vel p internam inspirationem
vel p externā pdicationē. Signāter autē
dñs ipm vocare post meridiem: quia sicut
post meridiē recedit dies. et appropinqua-
tur ad noctē: ita peccator: dum peccat: a lu-
ce grē. i. a xpo q est lux recedit et appro-
pinquat ad tenebras dñationis eterne.
Cum at peccator audit vocē perentis: tñc
ad cor suum rediēs: et cogitās offensam tā
grandē: dñs pfundi verecondia: et se abscon-
dere. i. non reputare se dignum corā dño
cōparare. Sic autē se humiliantē: ut male
fecisset ostendat ipm reprehendit dñs in
dicando sibi causā sue nuditatis et confu-
sionis que fuerit trāsgressio mandatorū.
Unde dicit. Quis indicauit tibi qz nudus
esses etc. q. d. trāsgressio pcepti mei. ita re-
uera trāsgressio pcep. est causa expolia-
tionis a gratia vnde hō remanet nudus.
¶ Congrue vero dicitur qz fecit eis tuni-
cas peliceas de pellibus mortuorū anima-
lium ad designandū qz adā q in statu in-
nocentie poterat non mori: propter pecca-

tum venerat ad statū miserie i quo neces-
sario est mortalitas: sñm qz cōmatus ei fue-
rat dñs. d. In quacūqz die comederis ex
ligno morte morieris: nō solum morte spi-
rituali s; etiam corporali. **¶** Secunda est
vox contritiōis lacrimose purgatiua de
turpantis feroris. qñ. s. peccator: peccatū
cognoscens: animā deturpans cōpungit
et proumpitur in fluium lacrimarum.
¶ Unde hec vox pōt figurari per voces
turturis. de qua dicitur cant. 2. Flores ap-
paruerunt in terra nostra tps putationis
aduenit vox turturis audita est ficus p
tulit grossos suos: vince florentes suum d
derant odorē. **¶** Abi sciendum qz pecca-
tor: fetidus si vult esse flos p decorē: dñs
habere vocem turturis quē ē animal ge-
mebundū: p amaram contritionem. dñs am-
putare supflua sicut fit in vineis. i. pecca-
ta: cum falce lingue: p integram confessio-
nem. dñs proferre fructus dulces per vir-
tuosam satisfactionem. debet etia ad mo-
dum vinee floride dare bonum odorem
per bonam famam et honestam conuersa-
tionem. **¶** Tertia est vox cōminationis
ruginose reprehensiuā extollētis tumoris.
Nam si aliquādo peccator in malitia sup-
biendo permanferit: deus eum terret et su-
perbiā eius humiliat. **¶** Unde hec vox
pōt figurari per vocem factā ad nabuch.
superbum. de qua dicitur dan. 4. qz cum
ipse deambulare in aula babil. tumēs su-
perbiā et d. Nōne hec est babilon magna
qz ego hedificaui in domum regis: in ro-
bur fortitudinis mee et in gloria decoris
mī. Et ecce vox d celo ruit. d. tibi dico na-
buc: regnum trāsit a te: et ab hoibus eicie-
ris et cuz bestiis et feris erit habitatio tua
qz et factum fuit sic patet ibidez. **¶** Abi
sciendum qz p Nabuc. qui interpretatur
sedens in angustia agnita intelligit pec-
cator: qui sciēter mori: in peccato morta-
li qz fac hominem dignū angustia eterna
li. de cuius anima dicit Is. 3. Desolata in

terra sedebit. **E**ste autem dicitur Rex Babilo. i. confusio: quia per peccatum ordinatur ad infernum regnum demonum ubi sempiternus horror inhabitat. Job. 10. Unde de talibus dicitur Job. 4. Qui oderunt te induentur confusione: et tabernaculum impiorum non subsistet. **E**st autem quod gloriabatur de potentia et fortitudine et diuitijs mundanis: in quibus omnibus mentis ambitio designat. **L**icet autem superbus sic gloriatur: tamen vox domini valida ei denunciat penam. Unde Isa. 45. Ego ante te ibo et gloriosos terre humiliabo. Nam dies domini exercituum super omnem superbum et arrogantem et humiliabitur. Isa. 2. **T**alibus igitur aufert deus regnum eternum: et eiciuntur ut habitent cum feris et bestiis. i. cum demonibus feris: ut eos crucient in inferno. Unde talibus dicit Christus Athahe. 21. Aufertur a vobis regnum dei: et dabitur genti facienti fructum eius. **Q**uarta est vox consolationis gloriose indicativa delectantis dulcoris. Nam sicut peccatoribus comminatur deus penam: ita bonis ostendit leticiam sempiternam ut alliciantur ad ipsum. **H**ec autem vox potest figurari per vocem sancti exprimunt ante te sedes dei et agni. De qua dicitur apoc. 14. Vidi i que: et ecce agnus stabat supra montem sion: et cum eo. 144. milia habentes nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis: et audiui vocem de celo tanquam vocem tonitruum magni: et vocem quam audiui sicut vocem citaredorum citarantium in citariis suis: et cantabant quasi canticum novum ante sedes dei. et ante quattuor animalia et seniores. **E**st autem sciendum quod per istum montem intelligitur celum empyreum: locus sanctorum: qui signanter dicitur mons Syon: que interpretatur specula: quia ibi speculantur diuinam essentiam que est obiectum

reficiens omnium beatorum. **I**ste est mons de quo psalmista. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo. **S**uper istum montem est agnus. i. Christus Iesus qui est agnus dei qui tollit peccata mundi. Jo. 1. Unde de illa ciuitate dicitur Apoc. 21. quod non eget sole neque luna: quia claritas dei illuminat illam. et lucerna eius est agnus. **C**um isto autem agno sunt. 144. milia. i. vniuersitas sanctorum. Unde Dan. 7. Milia milium ministrabant ei: et decem centena milia assistebant ei. **I**sti dicuntur habere nomen agni et patris in frontibus. i. cognitionem diuinitatis significare per patrem et humanitatis significare per agnum cuius fidem habuerunt in mundo. **I**sti habent vocem citaredorum citarantium in signum leticie laudantes dominum in decacordo psalterio cum cantico in cythara. in ps. **I**sti cantant canticum novum ante sedem agni regnando ei cum leticia de beneficio recepto. **A**d quod admonentur Isa. 12. Cantate inquit domino quoniam magnifice fecit. annunciate hi in vniuersa terra: exulta et lauda habitatio Syon: quia magnus in medio tui sanctus Israel.

Quarta pars.

Equitur. Et qui missi fuerant etc. **U**bi tangit officij singularitatem eminentem. quod probat pluribus gratiosa. Et tria facit. quia.

Primo ponit personarum interrogantium conditionem.

Secundo ipsarum malitiosarum interrogatorem.

Tertio humilem responsionem. **Q**uam ad primum dicit. Et qui missi fuerant erant ex phariseis. **U**bi sciendum quod secundum Origenem. Isti pharisei fuerunt alij nuncij a sacerdotibus et le

Euangelium tertium.

uitis de quibus dictum est in principio euangelij q̄ probat ex modo interrogandi diuerso: quia reuerenter interrogauerunt primus: tibi vero proterue. ¶ Quantum ad secundum. s. malitiosus: interrogacione dicit. Et dixerunt ei quid ergo baptizas? q. d. audacie videntur esse ex parte tua: quia tu arrogas tibi officium baptizandi: cum tu non sis Christus cui est institutum baptismum: neq; Elyas nec propheta. i. Eliseus in quibus precessit figura baptismi. ¶ Quantum ad tertium s. Iohann. humilem responsionem dicit respondit eis dicens. Ego baptizo? q. d. secundum Grego. non est audacie nec presumptionis q̄ ego baptizo licet non sim xps: quia differentia ē inter baptismum meum et baptismum xpi: quia baptismus meus solum est in aqua: et ideo solum lauat exterius corpus. Suum autem est in spiritu: et ideo iustificat mentem interius. ¶ Sciendum est autem q̄ responsio Ioh. fuit exemplaris et scientialis. Exemplaris inq̄ secundum Grego. quia dedit nobis exemplum: ne ad verba cōtumeliosa moueamur: sed humiliter respondeamus sicut ipse fecit. ¶ Scientialis etiam fuit: q̄ per hoc dedit nobis intelligere differentiam inter baptismum suum et christi de qua differentia s̄dem est.

Quinta pars.

Equitur. ¶ Medius autem vrm? q. d. ubi tangit xpi dignitatem excellentem. q̄ probat condictio generosa. Ubi sciendum q̄ beatus Ioh. tangit quattuor conductiones de xpo. s. Eius influentia generalē. Eius natiuitatem tēporalē. Eius processionē eternalē. Eius nobilitatē regalē. ¶ Quantum ad primum dicit. ¶ Medius autem vestrum stetit. Ubi sciendū q̄ res que est in medio: est cōmunioris influentie q̄ res que est in anglo. Exemplum d

corde q̄ est in medio hominis. ¶ Per hoc igitur q̄ Christus in medio stare dicitur datur intelligi q̄ sua influentia nos gubernat et regit s̄m Orig. igitur dicit. ¶ Medius autem vestrum stetit. q. d. Et si ego baptizo vos in aqua non sum tamen talis q̄ possum generaliter in totum mundum influere: tamen ille qui est tante influentie stat in medio vestri: quia conuersatur nobiscum sicut alius homo. Quia in terris visus est et cum hominibus conuersatus est. ¶ Barch. 3. ¶ Sciendum est autem q̄ Christus stare dicitur: ad differentiam eius q̄ est cadere: iacere: vel fluere: que si significant defectum peccati. q̄ facit pmo hominem cadere. Per gratie deferredem. Unde in persona peccatoris dicitur Isa. 14. Quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris. ¶ Q̄ sibi d̄r Apoc. 2. ¶ Remor esto mei excideris et age penitentiam et prima opera fac. ¶ Secundo peccatū facit hominem iacere per virum mortificationem. Unde tali d̄r Ios. 7. Surge curia ces pronus in terra. ¶ Tertio fac hominem fluere per malā assuetudinem. Quia dā enim sic se laxant ad peccata q̄ quasi bestie sequuntur inclinationē sensualem. de quibus Zach. 22. Quorum carnes sunt ut carnes asinorum: et sicut fluxus equorum: sic fluxus eorum. ¶ Ad adiuvandum autem nos stat Iesus. Unde Ios. 7. In nouissimo autē die magno festiuitatis stabat Iesus et clamabat. d. Si quis sitit: veniat ad me et bibat. ¶ Quantum ad secundū ubi tangit xpi natiuitatem tēporalem dicit. Ipse est qui post me venturus est. s. nascendo baptizando et predicando: q̄ ad hanc omnia ista Christus egit post Ios. ¶ Quantum ad tertiū ubi tangit xpi processionem eternalē: dicit qui ante me factus est. q. d. s̄m Grego. Ipse qui post me venit quantum ad humanitatem et natiuitatem de matre ante me factus est quantum ad diuinitatem. ¶ Quantum ad quartum. ubi tangit

nobilitatē regalē dicit cuius nō suz dign⁹
 vt sol. eius cor. cal. q. d. hū Crisost. tanta
 est xpi nobilitas qd ego nō sum dign⁹ vo
 cari in vltis ministeriis eius. Nā discal
 tiare aliqū ē hūmū ministeriū qd exercea
 tur in ipso. ¶ Sciēdū ē aut qd h nō ē intel
 ligēdū qd xps hūerit calciāmētas: sicut ali
 qui ex isto loco volūt accipe. et h p3 quia
 Jo. vti h⁹ verbis parabolicis. ¶ Hoc
 idem p3 p verbū Jeronimi sic scribentis
 ad Eustochium. Militēs diuisi forte ve
 stimētis xpi. nisi hēbat caligas quas tol
 lerēt: nec enī poterat hīe dñs: qd discipu
 lis phibeat. ¶ Si qd aut arguat p h: qd
 angelus dixit ad Petrū. act. 12. Caliga te
 caligas tuas et sequere me. Audiat Bedā
 in originali super h loco. d. Hic caligul⁹
 vel caligis vt quidā habent grecus hmo
 habet sandalia. Hoc enim genus calciāmē
 torū i euāgelio legitur apostolis fuisse cō
 cessum. ¶ Huic dco Bede cōcordat pp^a
 gramaticus. d. calige vel caligule. i. sanda
 lia dicta sunt a collo pedum: vel quasi a
 colligando: qd ad pedes ligantur. ¶ Et
 cuius non sum dignus et. i. non sum ydo
 neus vt explicem vnionē diuinitatis euz
 humanitate: et ostendam misterium incar
 natōis: quia calciamentum pedē oculat
 significat humanitatem in qua se oculta
 uit diuinitas. Corrigia igit est vnio vtri
 usqz que tam mirabilis fuit hū Grego.
 qd eā Jo. inuestigare non poterat. ¶ Sci
 endū est aut qd inuenitur qd Christus
 fuit multiplex medium in scriptura. i.
 Medicinalis conualecētie in egrotis.
 Spūalis influētie in deuotis.
 Virtualis colligātie in disunctis.
 Spēcularis refulgentie in opacis.
 Liberalis affluentie in assumptis.
 Socialis assistētie in beatis.
 ¶ Primo Christus est medium medici
 nalis conualecētie in egrotis. Nā si qd
 est egrotus: et ad medicū Christum re
 currit: recipit sanitatem. Nam ipse est qui

propiciatur omnibus iniquitatibus nris
 et qui sanat omnes infirmitates nostras i
 ps. ¶ Hoc autem fuit figuratum Eze. 9.
 Abi sententialiter dicitur qd propter pec
 cata populi: deus misit sex viros ad iter
 faciendum populum qui habitabat in ciui
 tate Ierusalem. In medio autem eorum
 apparuit vir indutus lineis habens atra
 mentarium scriptoris ad renes eius: cui
 dixit dominus qd transiret per medios ci
 uitatem: et signaret thau super frontes vi
 rorum dolentium et gementium super ini
 quitatibus eorum. Sex autem viros ini
 dixit qd irent post virum illū indutum li
 neis: et super quos non inuenirent signū
 thau: interficerent. super quos autē inue
 nirent: non offenderent. ¶ Abi sciendū
 qd per populū qui peccauerat intelligitur
 genus humanum qd propter peccatum p
 morum parentum erat inuolutum. pecca
 tis contra quod iratus dominus misit
 sex viros: per quos intelligo diuinam iu
 sticiam. Istam misit deus in ciuitate Ie
 rusalem. i. in mundum per ciuitatez intel
 lectum: quando datur continue sentētia
 mortis contra peccatores. In medio au
 tem istius seuerē iusticie missus est homo
 indutus lineis. i. xps yhs. mitigās hanc se
 ueritatē. Qui dñr vir a virtuositate. vn⁹
 a singularitate: qd ipse solus fuit sine pec
 cato. vñ et vestitus lineis dñr in signū mū
 dicie. Habere vero atramentarium scrip
 toris: in signū claritatis et sapiētie: qd ipse
 habz scribere omnia nomina saluandoz.
 ¶ Hic at vadit p mediā ciuitatē. i. p me
 diū mundū in quo aliqñ fuit corporaliter
 sed semp spūaliter: et si quos inuēit qd pec
 cati doleāt signat in frontib⁹. i. i. a labns
 eoz thau: qd ē triāgularis figura: p qz itel
 ligitur fides trinitatē disice: vel pfecta pe
 nitētia qd pñstet i trib⁹: contritione: pñssio
 ne: et satisfactione. ¶ Sic autem signat:
 non nocet iusticia sed liberantur et viuūt
 per meritū passiōis xpi: miam pdonant.
 b iij

Secundo est remediū spiritualis in
fluentie in deuotis nā postq̄ xps hoīem
liberauit a peccatis: dat ei spūalem vitā
p̄ gratia: qua spūaliter uiuit. Unde pōt
figurari p̄ lignū vite in medio paradisi.
de quo gen. 2. Produxit dñs deus lignū
vite in medio paradisi. **U**bi sciendum
q̄ p̄ paradīsum in quo posuit deus hoīem
vt operaret̄ et custodieret illum: intelli-
gitur mundus in quo positi sumus vt exer-
ceamur in opibus virtuosis. Per lignū
autē vite intelligitur xps: q̄ sicut p̄ esū
illius ligni i hoīe conseruabatur vita cor-
poralis: ita p̄ gratia: q̄ a xpo recipimus
seruatur in nobis vita spūalis. Et sicut de-
bilitati in mēbris corporalibus fortifica-
bantur p̄ lignū vite ita et si sentimus nos
debiles ad xpm debemus recurrere: quia
sua gratia nos fortificabit. Qui ideo i pa-
radisi medio dñs: vt se ostendat oībus cō-
muniter preparatū. Nam ipse est plenus
gratia et veritate: de cuius plenitudine:
oēs nos accepimus gratia: p̄ gratia. Jo.
1. **T**ertio ē mediū virtualis colligan-
tie in disiectis. Nā genus humanū pro-
pter peccatū primorū parentum erat val-
de diuisum a deo. iuxta illud ysa. 54. Pec-
cata nra diuiserunt inter nos et deum no-
strum: et ideo nō poteramus deū videre
nec ad ip̄s accedere. Xps autem medius
exis nos sibi reconciliauit. iuxta illud
ephe. 2. Ipse ē pax nra qui fecit vtraq̄
vnum. **U**nde pōt figurari p̄ moy. qui
dixit populo deuter. 5. Ego sequester et
medius fui inter deū et vos: vt nunciarem
vobis verba eius. timuistis enī ignē et nō
accessistis ad montē. **U**bi sciendū q̄ p̄
Moys. q̄ interpretat̄ assumptus de agni
telligit̄ xps q̄ fuit assumpt⁹ ab appetitu
mundanorū. Per dñm at̄ stantē in monte
cū igne intelligit̄ deus p̄ cum seueritate
iustitie designate p̄ ignē. p̄ pplm vero to-
tum genus humanū. **S**icut igit̄ ppl⁹
p̄ timorē ignis: ad montē vbi deus erat

nō audebat accedere: sic genus humanū
timens diuinā iustitiā ad deum accedere
nō audebat. **S**icut Moys. fuit inter eos
medi⁹ reconcilians deo pplm ita xps me-
dius existens in er deū et hoīem nos deo
reconciliauit p̄ sanguinē crucis sue. col. i.
Quarto est mediū specularis resul-
tie in opacis. i. inter hoīes obscuros. Iste
enī vt lux vera apparuit illuminās totū
mundū. **U**nde pōt figurari p̄ stellā matu-
tinā de qua dñs ecclia. 50. Quasi stella ma-
rutina i mediā nebule: et quasi luna plena
in dieb⁹ suis lucet. **X**ps yhs in medio
mūdi hui⁹ s obscuri instar nebule lucide
et clara apparuit: vt matutina stella ruti-
lans: et lucēs vt luna. vnde ipse dicit apoc.
21. Ego sum radix et genus dñs stella splen-
dida et matutina. **Q**uinto ē mediū li-
beralis affectie in assumptis. Nā ipse est
in quo oēs assumpti in priā liberali pa-
bulū refectiū inueniūt quo habūdantissi-
me satiant̄. **U**bi pōt figurari p̄ fluiuiū
aque viue de quo dñs apoc. 22. Ostēdit mi-
hi fluiū aque viue splēdidū tanq̄ cri-
stallū pcedentē de sede dei et agni i me-
dio platee ei⁹ et ex vtraq̄ pte fluminis. li-
gnū vite offerēs fruct⁹. 12. **U**bi scien-
dū q̄ p̄ illū fluiū intelligit̄ xps qui dicit
de se ipso ecclia. 24. Ego quasi flui⁹
torax exiui de paradiso. torax interpretat̄ me-
dicamentū. et xps in hūc mundū venit ad
medicandū ip̄m languidū p̄ peccā. **I**ste
dicit̄ fluiui⁹ vite: q̄ tribuit vitā mundo
iuxta illud Jo. 10. Ego veni vt vitā habe-
ant et habūdantius habeant. In medio at̄
ciuitatis dicitur propter cōmunitatē q̄
pro oībus venit. Ipse vult oīs hoīes sal-
uos fieri. 1. Thī. 2. Ex vtraq̄ autem parte
fluminis dicitur lignū vite: quē ex vna par-
te est diuinitas ex alia humanitas in qui-
bus est fructus nōstre redēptionis eter-
ne. **S**ignanter autē iste fructus duode-
narius dicitur qui est numerus suphabū-
dau vt p̄ b̄ detur intelligi suphabūdās

gloria q̄ beati hēbunt in p̄ria. de qua. i. Cor. 2. q̄ nec oculus vidit nec auris audiuit: nec in corde hominis ascendit que preparauit deus his qui diligunt eum. Sexto est medium socialis assistentie in beatis. Nam Christus ē inter beatos eos associans et delectans. Hoc autē fuit figuratum apoc. 1. Ubi dicitur. Vidi 7. candelabra aurea et in medio 7. candelabrorū aurcorū: similem filio hominis vestitum podere: et precinctum ad mamillas zona aurea et habebat in dextera sua 7. stellas. Ubi sciendū q̄ per ista. 7. candelabra aurea: intelligūt. 7. ordines beatorū in patria. s. angelorū: patriarcharū prophetarū apostolorū martirū confessorū: et virginū. In medio autē istorum est xps qui dicitur vestitus podere. i. nostra humanitate. Precinctus autem mamillas zona aurea. propter intensissimam caritatem q̄ nos dilexit in tantum q̄ p nobis voluit crucifigi quia teste Jo. 15. Maiorē hanc dilectionē nemo habet vt animā suā ponat quis pro amicis suis. Uideretur autē in dextera habere 7. stellas. p. quas intelligo. 7. doctores quas sancti post diem iudicij habebunt tres ex parte anime. s. visionem fruitionem et tensionem. Et quattuor ex parte corporis. s. claritatem agilitatem subtilitatem et impassibilitatem. Has autē habet in dextera: quia xps est paratus ista dare cuilibet virtuosa opera facienti. Sexta pars. Equitur: hec in bethania facta sunt et. Ubi tangit loci congruitatem condecentem. q̄ probat habitatio populosa. Sciendum est autem q̄ secundum Glo. due sunt bethanie vna transiordanem alia citra non longe ab iherosolimis vbi lazarus fuit resuscitatus de prima dicitur hic. Sciendum ē igitur q̄ Jo. facit mentionem de loco vt secundum Crisostomum. Maiorem certitudinem det nobis de rebus factis.

Moraliter vero dicit Albi. q̄ bethania domus obedientie interpretatur per q̄ intelligitur q̄ per obedientiam fidei: omnes ad baptisma debent peruenire. de hac dicitur. i. Regum. 15. Abeliō: est obedientia q̄ victimę. Unde Grego. 25. moralium. Obedientia sola virtus est que ceteras inserit: insertasq̄ custodit. Et sic istis custoditis nos ducit ad gloriā ad q̄ 7c. Dominica quarta de aduentu. Euangelium quartum. Expositio prima.

Ano. 15. imperij Tyberij cesaris 7c. Luc. tertio. Nos videmus per experientias q̄ quādo aliquis magnus dominus puta papa vel imperator 7c. vult venire ad aliquā patriam q̄ ipse premitit legatos vel nuncios qui annuncient eius aduentum vt decentius recipiatur ab ipsis. Xps igitur iesus venturus ad predicandū hominibus huius modi legatum et precursorem sue predicationis premisit. s. Jo. baptistam: vt homines ad ipsum facilius conuerterentur et firmiter adhererent. Unde Augu. Per hoc dominus aduentum suū ne subito insperatus homines non agnoscerent noluit esse testatum. De hac premissione fit mentio in euangelio hodierno. Sciendum est autem q̄ sicut videmus in naturalibus ita suo modo est in spiritalibus. In naturalibus autem videmus q̄ si aliqua arbor debeat fructificare. Oportet Primo q̄ sit disposita ad hoc. Secundo q̄ sit aliquod agens influens in ipsam sicut corpus celeste. Tercio q̄ hoc agens agat in passum mediante sua actiōe et suo motu. Quarto q̄ suam actionem agat in tempore aliquo: quia agēs naturale agēs per motum: non potest agere in instanti. Quinto q̄ agens et passum sint in loco. Sexto his habitis produci potest fructus. Sicut igitur ista sex requiruntur in naturalibus: ita suo modo in moralibus.

Nam ad hoc ut aliquis bene operetur. Primo oportet quod sit capax discipline: si cut homo: non bestia. Secundo quod ab aliquo doceatur. Tercio quod per actum doctoris. Quarto quod in tempore aliquo. Quinto quod in loco. Sexto potest perfecte operari. Quia igitur in euangelio hodierno fit mentio de doctrina et informatione precursoris domini per quod debemus moueri ad opera virtuosa: ideo in ipso ista sex sunt praedicta licet non eodem ordine tangit euacuata. s.

Temporis oportunitatem congruentem.

Agentis sanctitatem decorantem.

Loci humilitatem disponentem.

Actus virtuositatem influentem.

Obiecti capacitate retinentem.

Fructus ubertate delectantem.

Primum probat expressio numerosa.

Secundum informatio gratiosa. Tercium

habitatio virtuosa. Quartum instructio

vigorosa. Quintum innotatio copiosa.

Sextum inspectio gloriosa. Primum in

principio. Secundum ibi. Et factum est

verbum etc. Tercium ibi. Et venit in om-

nem etc. Quartum ibi. predicans. Quintum

ibi. Omnis vallis etc. Sextum ibi. Et

videbit etc.

Prima pars.

Tantum ad primum ubi tangit
 etc. quod probat etc. dicit. Anno. 15.
 etc. Unde Grego. in omel. Redemptoris precursoris quo tempore verbum
 predicationis acceperit memorato roma-
 ne rei publice principe et iudee regibus
 designatur cum dicitur. Anno. 15. et cetera.
 Tunc sciendum loquendo moraliter quod
 per numerum quindenarium ubi sunt tres
 quinarum potest tripliciter virtus theolo-
 gica. s. fides spes et caritas designari. Te-
 pus ergo in quo christus predicatur est
 tempus in quo homo habet se fundare in
 fide: releuari in spe: dilatare in caritate et

ad gloriam paradisi debet istis. 15. gradi-
 bus ascendere. Hoc autem fuit figura-
 tum in templo salomonis ad quod intrandum
 oportebat ascendere per. 15. gradus. Et
 quibus dicti sunt. 15. primis graduales:
 et dicuntur graduales quia sacerdotes
 ascendentes in templum in quolibet gra-
 du cantabant numerum illorum incipien-
 tes a primo usque ad ultimum. Tunc sci-
 endum quod per templum salomonis regio
 pacifici intelligitur vita eterna: ad quam si
 intrare volumus oportet nos per. 15. gra-
 dus: siue per triplicem quinarum ascen-
 dere. i. per fidem: spem: et caritatem: sine
 quibus impossibile est hominem saluari.
 Dicitur igitur. Anno. 15. etc. Tunc sci-
 endum ad intellectum huius littere quod tres
 fuerunt herodes. s. ascalonita sub quo na-
 tus est iohannes et herodes antipas qui fe-
 cit Jo. decolari: qui fuit filius ascalonites:
 et Agrippa qui occidit Iacobum et posuit
 Petrum in carcere qui fuit filius Aristoboli.
 Sciendum est igitur quod herodes
 Ascalonita fuit monarcha: sub quo natus
 est christus. Iste autem habuit quatuor fili-
 os. s. Archelaum Herodem antipam: Phi-
 lippum et Lisaniam. Per istos quatuor
 diuisa fuit monarchia in quatuor partes
 et quilibet istorum dictus fuit tetrarcha
 i. princeps. quarte partis: ab archos quod
 est princeps et tetra. quod est quattuor. Un-
 de Archelaus fuit tetrarcha iudee: tamē
 quia fuit superbus imperator: romanus
 cui omnes suberant: reliquit eum in exi-
 lium apud vienam in gallia et posuit Phi-
 latum procuratorem illius tetrarchie. s.
 iudee. Unde dicitur procurante pontio pi-
 lato iudeam. Herodes autem antipam
 fuit tetrarcha galilee Philippus autem
 fuit tetrarcha yturee et trachonitidis re-
 gionis. Lisanius autem fuit tetrarcha sa-
 biline. Temporibus igitur istorum do-
 minorum secundum Bedam. Temporalium
 sub principibus Anna et Chaipha incepit

predicare Iohannes. ¶ Sciendum est autem qd licet secundum legem vnus deberet esse summus pontifex: tamen propter ipsorum inuidiam diuisus est pontificatus per plures ⁊ vnus ministrabat vno anno: alius vero alio. ¶ Sciendū est etiam qd quia non solum iudeos sed etiam gentiles: xps vocare venerat: ideo secundum Grego. Non solum dominos iudeorum sed etiam gentiliū nominauit. Sciendum est etiam qd non solum temporales domini: sed etiam spirituales nominantur: quia secundum Grego. In omelia ille qui venturus predicabatur erat simul rex ⁊ sacerdos. Unde hebre. 7. precursor pro nobis introiuit Iesus secundum ordinem melchisedech pontifex factus in eternū.

Secunda pars.

Equitur. Factus est verbus domini ⁊c. Ubi tangit agētiū sanctitatem decorantē. qd probat informatio gratiosa. Ubi sciendum secundum

Ambrosium qd euangelia volens ostendere congregationem ecclesie non ab homine incipere sed a spiritu sancto: principali ter dicit Iohannem non ab homine esse missum ad predicandum christi aduentū hominibus sed a deo. ¶ Hoc autem dicit secundum Crisostomum. Quia auctoritate propria: homo non debet officium predicationis assumere sed superioris licentiam expectare. Dicit igitur qd factus est verbum domini .i. diuina inspiratio ad predicandum super Io. in quo notat plenitudo gratie. Unde non dicit Iohannes: sed super Io. vt significetur qd totum hominem spiritus occupauit vt per obedientiam: spiritui in omnibus esset subiectus. Zacharie filium qui interpretatur memorans. dominum in quo notatur familiaritudo memorie recordantis: quia memoriam dei habuit in omnibus factis suis.

¶ Conuenienter autem Io. qui interpretatur in quo est gratia dicitur filius Zacharie qui memorans dominū interpretatur: vt detur intelligi qd qui vult gratias habere: oportet qd in memoria sua primo concipiat dominū de quo conceptus post modū oritur filius .i. diuina gratia de qua demū nascitur bona opatio. vnde in psalmos. Memori fui dei ⁊ delectatus sum: quantum ad gratie inhabitationē: ⁊ exercitatus sum: quantum ad operis executionem. In deserto in quo secundum Theo. Notatur sanctitudo vite promerentis. ¶ Sciendum est autem qd istud verbum de quo dicitur hic est.

Sanatiuū egrotantium sua viuacitate.

Directiuū errantiū sua claritate.

Correctiuū delinquentiū sua pietate.

Refectiuū exuriētiū sua suauitate.

¶ Primo istud verbum est sanatiuum egrotantiū sua viuacitate. Unde in psalmos. Misit verbum suum ⁊ sanauit me: ⁊ eripuit me de interitionibus eorum.

¶ Istud est illud verbum de quo figuratiue dixerat dominus captiuis quos trāstulerat nabucho. rex in babilo. de ieru. Je. 24. Visitabo inquit vos ⁊ sanctificabo super vos verbum meum bonum vt redueam vos ad locum istum. s. ierusa. ¶ Ubi sciendum qd per Nabuc. regem qui interpretatur sedens in angustia agnita: intelligitur dyabolus qui in angustia penarū sedet: quas cognoscit ⁊ sentit. Ille transtulit totum genus humanum de Ierusalem. i. de statu pacifico. in babil. i. in statum confusionis: quando seduxit primos parentes vt de fructu ligni vetiti manducarent. quibus sic captiuis: deus promittit consolationem eos dulciter confortando: quando promittit patribus veteris testamēti redemptorem eius. d. Visitabo vos ⁊ suscitabo super vos verbum meum bonum. i. filium meū: quē mittā in mūdū ad vos redimēdū qd vos eripiet de

manibus inimicorum vestrorum. ⁊ ad locum pacificum. i. ad locum paradisi vos reducet. ¶ Secundo est directum erranti u3 sua claritate. vnde psalmist 2. Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū ⁊ lūm semij meis. ¶ Unde figuratiue dī de filijs ysrael ambulantibus per desertum: vti irent ad terram promissionis. numeri. 9. Per verbum domini fingeant tēptōia: ⁊ per verbum illius p̄ficebantur: eratq; in excubijs domini iuxta imperium eius per mādā tum. 2. Moy. ¶ Ubi sciendum q̄ per filios ysrael ambulantes non ociantes intelliguntur fideles xp̄iani qui debent ad deum se disponere per opera virtuosa. Per desertum vero vbi non est habitatio fixa intelligitur mūdus in quo non habem⁹ ciuitatem manentē. hebr. 13. In isto igit debent ambulare per opera bona: vt vēiant ad terram promissionis. i. ad celestes patriam. de qua. ps. Portio mea domine sit in terra viuientium. In isto autē mūdō per verbum. i. diuinū p̄ceptum d̄bēt figere tēptōia non palatia. cogitans q̄ modicum viuit. ⁊ ideo sufficit sibi modica habitatio. Et ad verbum debent proficisci. i. procurare sibi gloriā paradisi. Item debent facere excubias. i. vigilāter custodire ne labantur in peccatū mortale ⁊ hoc per mandatum. 2. Moy. i. xp̄i assumpti de aquis mundanorum: qui nobis insinuit vigilare. d. Mat. 24. Vigilate q̄ nescitis qua hora dominus noster venturus sit. ¶ Tercio est correctiū delinquētiū sua potestate. vñd psalmista. Emitte verbum suū ⁊ liquefaciet ea: flabit spiritus eius ⁊ fluent aque per cordis. s. contritionem. Unde figuratiue dicitur Joā. 3. q̄ quando Joā. predicabat niniuitis subuerſionem ciuitatis: peruenit verbum ad Regem Niniiue sedentem in solio qui surrexit ⁊ abiecit vestimentum suū: ⁊ indutus est sacco: sedit in cinere: ⁊ clamauit ad dominum misericordiam

postulando. ¶ **E**bi sciendum est qd per istum Regem sedentem in solio intelligitur quilibet homo qni exaltando se: peccat mortaliter. Quia mittitur Joñ. i. predicator ad annuncian- dum subuersionem ciuitatis. i. seueritate diuine iusticie: qui audiens verbum predicationis debz surgere de solio per profundam humilitationem: et abicere vestimentum: per mundanorum despectionem: et vestire se sacco per penitentie assumptionem: et sedere in cinere p mortis meditationem: et clamar ad dominum per deuotam orationem. ¶ **E**l surgere de solio per contritionem dolorosam: abicere vestimentum per confessionem ponderosam. Indui sacco et sedere in cinere per satisfactionem fructuosam. ¶ **Q**uare est refectionum exurientium sua suauitate. de quo deuter. 8. Dedit tibi dominus cibum manam qd ignorabas tu et patres tui vt ostenderet tibi qd non in solo pane uiuit homo. Sed i omni verbo qd procedit de ore dei. ¶ **I**stud autem verbum satians animas nostras debemus nos disponere ad recipiendum. iuxta consiliu Ia. in can. sua. d. i. Abicientes omnem imundiciam et habundantiam malitie: in mansuetudine suscipite in situm verbum quod potest saluare animas nostras. ¶ **E**bi Beatus Iacobus duo generaliter tangit. s. subiecti dispositionem conuenientem: et domini conditionem euidentem. Dispositio subiecti tangitur in duobus. s. in amotione oppositi. Cum dicit abicientes omnem imundiciam et habundantiam malitie: que gratie opponuntur et in introductione propositi: cum dicitur in mansuetudine: que est causa introductionis gratie. Conditio etiam domini in duobus tangitur. s. in admirabili incarnatione: qd in situm verbum. i. insertum humane nature: et in salubri redemptione: qd pot saluare animas nostras.

Tertia pars.

Equitur. Et venit in omnem regionem ior. vbi tangit loci habilitatē disponētem. q. pbat habilitatio virtuosa. Ubi sciendū q. iordanis et loca circū adiacentia in quibus erat aqua sūm. **Orig.** erant loca convenientia habitatioi Jo. pro illo tempore: q. baptizabat homines aqua: et iō oportebat q. in locis vbi erat aqua habitaret. **¶** Signanter autē post verbum scū super Jo. dicit ipm venisse in regionem iordanis: ad designandum q. gratia dei habz suū effectum iteriorem in homine. s. facere euz deo gratū: deū d. exterioris ad vtilitatē proximi operi. h. sūm **Ambro.** **¶** Sciendum ē q. ior. interpretat descensus: et significat humilitatem. Iordanis igitur est locus cōueniēs p̄dicatōi et baptismō Joā. q. qui vult baptismū recipere et eius p̄dicatōez audire debz cum humilitate accedere. vnde eccl̄iastici. 7. Humilia valde spiritus tuus qm̄ vindicta carnis ip̄oz ignis et vermis. Nam ignis inferni pburens et vermis cōscientie remordens erunt vindicta hoīuz impiōz et sup̄borum nisi humiliauerit spiritum suū et descenderint vt sūnt i regione iordanis. vñ. ps. Quā tu populū humilez saluum facies et oculos superborū humiliabis.

Quarta pars.

Equitur. **¶** Predicans baptismū penitentie et. vbi tangit actus virtuositatem influentem. q. pbat instructio vigorosa. et duo facit: q. p̄mo ponit instructionis officium. Secūdo prophete testimonium. **¶** Quantum ad p̄mum est sciendū q. h. sūm doctores distinguatur triplex baptismus. s. fluminis flamis et sanguinis: tñ sūm alium modum distinguendi dicit **Grego.** naz. q. est qui duplex differentia baptismi. Unde ait vt aliquid de baptismi differentia dicerem baptizauit **Adm.** sed i aqua et nube et mari. **¶** B. autem figuraliter agebatur, baptiza

uit Jo. non vtiq. ritu iudeorum: non enim solum in aqua: sed in remissionem peccatorum: non tamen omnino spūaliter: nec enim addidit in spiritu. baptizat yesus s. in spiritu. et hic est perfectior. Est quoq. quartū baptismū q. sic per martiriū et sanguinez: quo ē xps est baptizatus: ceteris venerabilius: q. iteratis contagijs nō fedatur. Est etiam quintus ex lachrimis laboriosus tñ iuxta q. qdaz singulis noctibus rigant suū cubile in lachrimis. Igitur sūm **Grego.** in om̄i. Jo. baptismum nō conferebat gratiam: nec debebat peccata: erat tamen quoddā preparatoriū ad baptismum xpi in quo peccata delent: et gr̄a condonatur. **¶** Sicut igitur sūm **Crisost.** super Jo. q. venit Jo. p̄dicatō baptismū s. suū qui erat baptismus p̄nic. i. exortatō ad p̄niam: et ducens in remissionem peccatorum. i. ad baptismum xpi: per quem est remissio peccatorum omnium. **¶** Quantum ad secundum. s. prophete testimonium dicit. Sicut scriptum est et. Ubi sciendū q. prophatum fuerat de Jo. per **Isa.** 40. q. ip̄e deberet esse vox xpi. i. p̄cursor et annunciator: non solum p̄dicando: sed et baptizando. **¶** S. igitur q. venit Jo. p̄di. et. sicut scriptum est in libro sermonū **Isa.** prophete. ysa. 40. Vox clamantis et. **¶** Quid autem clamer: aperitur cum d̄r. Parate viam domino et. sūm **Orig.** viam domino pat. et rectas semitas facit: q. cor suū mundum seruat: et habz conuersatōnem honestam et exercet se in operibz virtuosis. **¶** Sciendum est q. licet quilibet deberet parare viam domino: per quam intraret ad ip̄z: tñ multi sunt q. ip̄am nō preparant: et ideo xps nescit viam intrandi. **¶** De quibus figuratiue dictum fuit per Salomonem puer. 30. Tria mihi sūt difficilia: et quartum penitus ignoro. via aquile in celo. via columbi. super terram via nauis in medio maris. et via viri i adolescentia sua. **¶** Ad litteram ista sūt

Sexta pars.

bitur. i. in aduentu xpi s; Orig. humiles qui capaces sunt diuine gratie implebuntur gra spiritus sancti. **P**er montes vero intelliguntur superbi in corde et opere: per colles autem superbi solum in corde. Isti omnes humiliabuntur: quia in inferno deicientur. **D**icitur igitur omnis mons et collis humiliabitur: quia dabit sententiam eis quod perpetuo puniantur. **E**n **Je. 55.** dicit dominus figuratiue. Ecce ego ad te mons pestifer qui corumpis vniuersam terram et extendam manum meam super te et euellam te de petris: et dabo te in montem combustionis. **A**bi sciendum quod quilibet superbus mons dicitur: quia inter superbos semper iurgia sunt. puer. 15. et ideo tota terra corumpunt. Super istos autem dominus manum suam extendit: quando permittit quod moriantur temporaliter: et sententiam contra eos profert quod puniantur eternaliter. tunc de petris. i. de locis ubi credebant esse securi. i. de diuitijs et honoribus mundanis eos euellit: et sic qui fuerat mons pestifer per superbiam efficiens mons combustionis per penam eternalem in inferno. **P**er prana intelliguntur mites deprauate per iniusticiam. de quibus dicitur ecclesiastici. 2. **E**t qui dereliquerunt vias rectas et diuerterunt in vias prauas. Isti erunt in directa quia per aduentum xpi et verbum eius predicationis rectificabuntur. Unde dominus **Isa. 48.** Ecce locutus sum et vocavi eum: et directa est via eius. **P**er aspa vero intelliguntur iracundi et rixosi de quibus dicit dominus **Baruc. 5.** Delicati mei ambulauerunt vias asperas. Nam homines qui delicati fuerunt respectu xpi qui duram passionem pro eis portauit: vias ambulauerunt aspas exites rixosi. Isti autem in aduentu xpi et per verbum predicationis conuersi sunt in vias planas cum ad mansuetudinem et patientiam perueniunt: quibus dicit **Isa. 6.** Transite per portas: preparate viam populo: planum facite iter.

Equitur. Et videbit ois caro sal. dei. **A**bi tangit fructus vbertatem delectantem quod probat inspectio gloriosa. **A**bi sciendum quod fructus et utilitas eorum qui per aduentum xpi puerentur ipsum videbunt qui est visio et beatus finis totius nostri laboris. **B**ic igitur **O**mnis caro. i. omnis homo qui de via mala ad bonam conuertitur. videbit salutem dei. i. xpm qui pro tanto sum dicitur salutare dei: quia deus pater: ipsum pro salute humani generis misit in mundum. **I**psam igitur videbit omnis homo deuotus. vnde **Jo. 3.** Videbimus eum sicuti est. quod fuit figuratum in visio ne illius sancti Patriarche **Jacob:** qui dixit **gen. 32.** Vidi dominum facie ad faciem et salua facta est anima mea. Salua inquam gloria eterna. **A**bi quod et.

Dominica quarta de aduentu. Euangelium quartum. Expositio sexta.

Ano. 15. Imperij 7c. **Luc. 3.** **N**os videmus per experientiam quod homo gaudet de veritate et certitudine rei quam diligit: et de ipsa libenter audit. Cum igitur aduentus xpi in mundum multum debeat diligi: et in magno haberi desiderio. iuxta illud **Isa. 26.** Anima mea desiderauit te. propter quod ipse. d. **Isa. 64.** **U**ti nam disrumperes celos et descenderes: multum debemus gaudere cum ipsum videri nisse conspiciamus: et multiplex eius narratio dum sonat in nostris auribus debet eorum nostrorum gaudijs implere. **E**ndem etiam homini fore perutilis cognitio sui periculi ut ipsum possit cautius euitare. Cum igitur aduentus Christi ad iudicium sit valde periculosus hominibus utile valde est ipsum agnoscere et sepe ad memoriam reuocare.

¶ De multiplici igitur aduentu xpi in euangelio hodierno fit mentio: vt de aliquibus letemur i gaudio: ex aliquo diligetiam sollicitam habeamus. In isto igitur euangelio beatus Luc. duo tangit. s. Cognitōem tpi fastigium idicantis. Biver sitatem muneris animū excitatis. **¶** Prīmū probat descriptio numerosa. **¶** Secundum aduentus expressio glosa **¶** Prīmū in prin. Secundum ibi. Et scñ est verbū dñi &c.

Prima pars.

Quantum ad pimum vbi tangit
q &c. q pbat &c. dicit. Anno. 25. &c.
No. superius in isto codē euan
gelio. **¶** Secunda pars.

Equitur & scñ est verbū dñi
s &c. Vbi tñgit &c. q pbat &c. vbi
sciendum q sequendo ystoriā
euangelij. Quartum aduentus xpi tñgit
euange. videlicet.

In mentem hoīs per spūalē inhabitatōez.
In mūdum: p exemplarem cōuersatōem
In virginis vter p corporalē secōdatōez
Id iudiciū p generalem examinatiōem.
¶ Prīmū ibi. Scñ est verbum &c. Scōz
ibi. Et venit in omnem regionem &c. Ter
tium ibi. Dis vall' &c. Quartū ibi. Et vi
bit oīs ca. &c. **¶** Quantum ad primū ad
uentum dicit. Et scñ est verbum &c. vbi
sciendum q per istud vbum dñi: dei fili⁹
intelligitur. de quo ecclāstici. i. Fons sapi
entie verbum domini. Istud autem vbum
lz in excelsis habitet eternaliter: tñ est tē
poraliter nobis datus: qz Jo. i. Verbū ca
ro factum est: & habi. in nobis. vñ potest
dicere homo in quo istud vbum habitat
illud Je. 15. Factum est mibi verbum tuū
in gaudium & leticiam cordis mei: qm̄ in
uocatum est nomen tuum super me dñe
dus exercitū. Hoc est q petebat psalmi
sta. d. Veniat super nos misericordia tua
domine: & salutare tuum b m eloquium tu
um. **¶** Considerandum est aut super quē

vēit: qz super Jo. filiū zach. in deserto. Nā
talīs debz esse Jo. p mentis mūdificatōez
Filius zach. per dei recordatiōem. In de
serto p mundi dīpectōem. **¶** Prīmū dī
esse Jo. per mentis mūdificatōem. Nam
Jo. interpretatur i quo est grā. & significat
q ille q debet recipere xpm: dī habere in
anima grām que animam mūdificat vt
xps habitet ibi. **¶** Secundo dī esse fili⁹
zach. per dei recordatiōem zach. interp
tatur memorans dñm. Ille autem q vult
xpm in mentem recipere dī dominum re
tinere memoriter: & beneficiorum recorda
ri: vt dicat cū psalmista. Rememori fui ope
ris tui dñe. qz memor ab initio misericor
diar tuarū & meditabor in oībus operib⁹
tuis. **¶** Tertio debet esse in deserto per
mundi despectionem. Nam qui vult xps
recipere: non debet istis terrenis esse im
plicatus: sed ipa despicere mentalr: & tūc
cognoscat a deo. iuxta illud Osē. 13. Ego
inquit dominus cognoui te in deserto in
terra solitudinis. **¶** Ille autem aduentus
fuit pphetatus Isa. 60. vbi dī surge. Illu
minare yerusalem: qz venit lumen tuum:
& gloria domini super te orta est. **¶** Vbi
confidera quid fatiat aduentus isti⁹ lumi
nis xpi. Nam recitificat indulgendo: & iō
dicitur surge. Clarificat intelligendo: & iō
dicitur illuminare. Pacificat in viuendo:
& ideo dī yerusalem. Letificat in pdonan
do: & ideo dī gloria domini super te orta
est. Nam quando xps habitat in homine
per grām: tunc in ipso oritur gloria: quia
gratia est quedam arra ad habendā glo
riam. **¶** Ille aduentus potest figurari p
istum aduentum de quo dixit dominus
moy. exo. 20. Altare inquit de terra facie
tis mihi: & offeretis super eo holocausta
& pacifica vīa: oues vīas: & boues vīas i
omni loco in quo fuerit memoria nomia
mei: veniā ad te & benedicā tibi. **¶** Vbi
sciendum q per istud altare: intelligitur
anima cuiuslibz hominis: qz sicut tot⁹ hō

templum dicitur dei iuxta illud .i. cor. 3. Templū dei sanctū ē q̄ estis vōs: sic aīa in illo templo potest dici altare. ¶ Istō autem altare dī esse de terra: q̄ homo dī considerare suam personam et vltimā: q̄ de terra est et in terram reuertet. in isto debet offerre pacificas hostias oues et boves: q̄ seipm debet totum dño offerre dō sacrificiū modulātū iuxta illd Ro. 12. Obsecro vos per misericordiā dei vt exhibeatis corda vestra hostiam viuam sanctam deo placentē rōnabile obsequium vrm. Et tunc eis benedicit gratiam conferendo. ¶ Quātū ad 2m aduentum. s. in mūdū dicit. Et venit in oēm regionē Jor. Ubi sciendum q̄ per Jor. qui interpretatur dīcē sus: itellr mundus qui semp est in descensu: et semper deficit. Et sit locusta demergēs gressus eius ecclāstī. 43. Nā locusta habz crura posteriora longa: et qñ vult saltare firmat se super eis: tamen modicum eleuatur a terra et cito cadit: sic mundus multociens pmittit homini lōgam vitā: et sic hō sub spe viuēdi se firmat: et tamen cito per mortem cadit. ¶ Sciendū ē aut q̄ in hī aduentu: xps pmo nos docet p suā predicationem. Unde dicitur predicans. Unde ipse dicit Luc. 4. Spiritus domini sup me euāgelizā paupibus misit me sanare cōtritos corde: et pdicā captiuos remissionem. ¶ Secūdo nos induc ad delictorum satisfactiōem cum dicit baptismū penitentie i remissionem peccatorū. Uñ Abat. 3. Penitētiā agite appropinquare enim regnū celorum. ¶ Tertiō nos mouet ad virtuosam operationem euz dicit parate viam et. Unde 4. Prepara rare in occursum dei tui Israel. ¶ Iste aduentus fuit prophatus Abaech. 2. Ubi dī. Vltus procul apparebit in fine: et non mentietur si moram fecerit expecta eum: quia veniēs veniet et nō tardabit. ¶ Iste aduentus et ista visio sententiarū fuerunt figurata Exo. 3. in liberatiōe filiorū Isrl

de seruitute Pharaonis: d quibus dixit Moy. Clamo: filiorū Israel venit coras me vndiqs afflictionem eorum audiui qz ab egiptijs cōprimuntur: sed veni mittat te ad pharaonē vt educaš pplm d egipto. ¶ Ubi sciēdum q̄ pp pplm Israel: itellr totū gen⁹ hūanū q̄ deua fecit: vt in hoc mūdo deū videat p fidē: et i futuro p spēz. ¶ Per pharaonē vō q̄ interpretat denudandū viz intellr dyabol⁹ q̄ viz denudauit qñ fec pmos pētes peccat. Iste tenebat totū gēus hūanū in hūitute: et hoc in egipto. i. in tenebris peccatorū. ¶ Hoc autem cognoscētes ptes veteris testamēti: dum rogabāt clamoribus validis vt eis mitteret redemptorē. vñ Exo. 4. Obsecro dñe mittere quē missurus es. Quorū vota de us ex alto respiciēs filio dilecto significato per Moy. dixit. Vidi afflic. et. sed vēi mittam te et. Cui filius respondit illud Isā. 6. Ecce ego. mitte me. Et tunc de⁹ pī ipm pro salute hūani generis dīstinavit. ¶ Quātū ad tertiū aduentū. s. in virginis vterū dicit oīs vall⁹ implebit et. ¶ Ubi sciēdū q̄ per illā vallē itellr beata virgo qz sic vallē loc⁹ ifimus: sic beata virgo ifi ma fuit p humilitatē. vñ ipa dīc Luc. 1. qz respexit hūi. acil. sue. Ec. ei ex h be. me di. oēs ge. Uñ d ipa dīc xps ei⁹ fili⁹ canē. 2. Ego flos cāpi. i. totū mūdū: p odoris redolētia: et lilīū pualū. i. virginis beate de qua nati volui p nitōis pudicitia. ¶ In isto igif aduentu possumus pmo p̄siderā fecunditatem plenissimā: cū dī oīs vallis implebitur. Qd quidē scā fuit: cū āgelus sibi dixit. Luc. 1. Ave grā plēa dñs te. et. ¶ Secūdo p̄siderā possum⁹ si filij hūilitatē p̄fūdisimā: cū dī. Omnis mōs et collis hūiliabit. Nā p mōtē istū excelsum intellr dei filius in trinitate existens. Iste profundissime se humiliavit: quando fuit in vtero virginis factus homo. Tunc eiz semetipsum exinanīuit: formam serui accipiens in similitudinem hominum factus et

habitu inuētus ut hō. Phil. ii. Tercio
cōsiderare possumus regulam dirigentē
obliquatiōem cum dī. Erunt praua indi
recta. Nam an aduētū xpī erant obliqua a
dō et depuati p malitiā. Et sic fuerit gen⁹
humanū generatio pua atq; puerla. deu
terō. 32. Tamen dei filius ut nra regula
nos dīrerit. iuxta illd ps. Statuit sup pe
traz pedes meos et dīxit gressus meos.
¶ 4° cōsiderare possumus mīaz mitiga
tem indignatiōez: cū dī. Et aspera in vias
planas. Nam ante aduētū filij dei de⁹
erat indignatus humano generi et asper
valde. In aduentu tamen filij dei p mise
ricordiā suā istam austeritatem placa
uit et reconciliavit nos dño. ut sint in pla
nis pascua eoz. i. hoīum. Isa. 49. Ille ad
uentus fuit pphētatus Agei. 2. Ubi dicit
Veniet desideratus cūctis gētibz et im
plebo domū illam glā. ¶ Fuit et figurat⁹
i. R. 4. vbi dī. venit deus in castra et inge
muerūt philistī. d. ve nob. ¶ Ubi sciē.
q p philistū q interpretat ceciderūt: itellnt
demonēs: qui propter peccatum superbie
cecidēte de celo: quādo igitur dei fili⁹ ve
nit in castra. i. in beatam virgīnem: d qua
dicitur Cant. 6. q est terribil. s. demonijs
ut castrorum acies ordinata: tunc demo
nēs ingemuerūt. d. ve nobis: quia per ad
uentū xpī debelata fuit eoz potētia et ap
propinquauit eoz pena. ¶ Quantum ad
quartum aduētū. s. ad iudiciū p gene
ralem examinatiōem dī. Et videbit oīs
caro et. Ubi ostendit q istum aduentum
nullus poterit euadere. Primo pp eius
generalitatem: quia cum fm illud Apoc.
i. videbit omnis oculus. Secūdo propter
nostram imbecilitatem: quia caro. vñ Jf.
40. Omnis caro fenum. Tercio propter
presidentis dignitatem: quia salutare. vñ
de ps. Befecit in salutari tuo aīa mea.
¶ Ille aduentus fuit pphētatus Isa.
5. vbi dī. Somnus ad iudiciū vēiet cū sei
bus ppli sui et principibus eius. ¶ Fuit

etia figurat⁹ Dan. 7. Ubi dī. Ecce in nu
bibz celi filius hoīs veniebat: et vsq; ad
antiquū dierum puenit: qui dedit sibi po
testatem. Ille antiquus dīez describitur
sedere super thronum: et vestimentū eius
candidum: et ex ore eius egrediebatur fla
uius igne⁹ rapidusq; et milia milū mini
strabant ei: et ad iudiciū sedit et libri aper
ti sunt. ¶ Ubi sciendum q per antiquū
dierum itellr deus pī: siue tota trinitas.
¶ Ubi sedere super thronum in signū im
perij dominanti. Ubi habere vestimentū
candidum in signum misericordie p donā
tis que instar coloris candidi est placibil⁹
Et ex ore eius egredi flui⁹ igneus et ra
pidus i signum iusticie punientis. Et sibi
milia milū ministrare et assistere: signū
fastigij excellēij Ubi at q iudiciū stetit i
signū officij discernētis. Sicut et libri ap
ti i signū sciētie cognoscentij: q oēs scien
tie sibi māifestabunt apte. ¶ Ad istū aut
antiquū dīez. i. ad deum pīem ibit filius
hoīs. i. xps yhs: cui dabit pīatem iudican
di et sentētiandi sic iudici delegato: meri
ta et demerita: ut p demerit reddat pēaz
et p merit glīam. Ad qz et.

¶ In vigi. Marii. dñi. Euangelium. s.
¶ Un esset despōsata mī ei⁹
¶ Maria Ioseph et. Mat.
i. Quia oībz hoībuz scien
dū naturale desiderij ē inf
tū iuxta suam phī: q. i. me
thaslice. Dēs hoīes natura scire deside
rāt. Ad qdē cognoscētes. ps. d. Bōitatē
et disciplinā et sciētiā doce me. Quia xō p
fecta scia alicui⁹ rei depēdet a sua cā. hic
est q qñ vī aliqz effectus insolitus statī
hō desiderat scire cām: ut p cognitōez cāe
vēiat in cognitōem effect⁹. Q: vero iter
oēs effectus insolitos fuit cōceptus beate
vginis: cui⁹ cognitōez desiderabat. ps. d.
Deus misereat nri et bñdicat nob: illumi
net vultū suū super nos et mī. nri ut co
in terra viam tuam: et in omnibz genti

bus sal. tuum. Ideo ut cōceptōem et ge-
neratōem istam singularem et magnificā
aliquā possim? adiuti a fide pprehēder
beatus ABar. istā sacratissimā generatio
nē nobis insinuat. d. q. xpi generatō sic erat
Cū esset desponsata mī eius et. ut nobis ex-
pūmī ysto:ia euāgelij bodierui in q. q. t.
tuor: tāgit luculenter.

Diuinā dignatōem vgnē ipugnantē.

Humānā suspitōem hūilē anxiantē.

Supnā vificatōem dūilē cōfortatē.

Promissam p̄solōnē exulē reducentem.

Prīmū pbat fecōditas singlaris. Se-
cūdū mentis ppe exitus rōnal. Tertiū re-
gis benignitas p̄nal. Quartū plis vti-
litas general. Prīmū in p̄ncipio. Scdm
ibi Joseph at. et. Tertium ibi. h. at eo co.
Quartū ibi. Pariet at. filiū et.

Prima pars.

Quantū ad p̄mū vbi tāgit et. q.
q. probat et. dicit cū aut esset et.

Ubi sciēdū q. euāgelia ABar.
volēs generatōem xpi rēporalē d. matre
monstrat: generatōez atiquoz p̄mū nar-
rauerat in p̄ncipio euāgelij sui. d. Liber
generatōis xpi filij d. d. et. Igitur ne
suspiciatō i mēte alicui⁹ caderet q. xps vt
ceteri carnalr fuerit p̄pagat⁹ h. remouēs
a fidelū cor:ibus: singlarē modū nati-
uitatē ipsius expmī. d. q. nō fuit in alioz
hoiū. Sed generatō ei⁹ sic erat. Cū cēt
des. et. Sciēdū ē at q. in pte ista qnan-
tū ad generatōem singlarē xpi. s. possū-
mus p̄siderare. s.

Societatē copulatē.

Dignitatē excellentem.

Puritatem nitescētem.

Fecōditatem euidentem.

Calitatem emittētem.

Quantū ad p̄mū dicit. Cum esset des. et.
Sciē. ē q. iter spōsaz et spōsuz ē societas:
saltē coplatōis aior. Hāz ad m̄mōiū
necessario requat carnal copula: tñ neces-
sario tanqz fo:male regit p̄sensus. In li

igit q. beata virgo desponsata fuit: dat in-
telligi societas aiorū q. fuit inter ipam
et Joseph. Hāz tñ fuit inter eos coniūctio
corporalis. vñ Orig. Desponsata quidem
fuit Joseph: nō tñ in concupiscētia iūcta.
Hāz vacat a misterio q. fuit desponsa-
ta Joseph fabro lignario: q. xps vēiebat
in mūd tanqz faber lignarius. Uñ Cri-
sol. super ABar. Ideo fabro lignario ma-
ria desponsata erat: qm xps ecclē spōsus
salutem hominū opaturus erat per li-
gnū crucis. Et Sciēdū est aut q. mul-
tiplex assignatur ratio: q. xps voluit ma-
trēm suā virginem desponsari: tum ex
parte matris: tum ex parte prolis: tñ etiā
ex parte misterij intellecti. Ex parte ma-
tris fm Glo. Prīma ratio fuit: vt genus
beate virginis sciretur per genus viri.
Cum ordinatum fuerit per ABoz. nume-
ri. 36. q. viri ducerent vxores de tribu et
cognatione sua. Quia igitur scriptura nō
computabat feminas sed mares: si virgo
beata non fuisset desponsata: nesciretur d.
qua tribu fuisset nata. Et Secundo despo-
sata fuit fm Glo. ne adultera interficere-
tur: quia fm legē ABoz. deuter. 22. Si
in puella non est inuenta vgnitas: ciciēt
eā extra fores domus p̄ris sui: et lapidib⁹
obruent eam viri ciuitatis eius et moriet
qm fecit nephas in ysrāel. Et Tercio de-
sponsata fuit fm Glo. vt fugiens in egyp-
tum cum puero haberet solatium viri sui
Et Quarto fm Glo. vt partus eius dya-
bolo celaretur. Et Quinto fm Grego. vt
eius infantia vitaret. Et Sexto dic Glo. iō
desponsata: ne vgnib⁹ esset excusato ifamie:
q. mī xpi infamata fuerat. Et Ex parte
vero prol: p̄ma rō fuit vt etiam sciret de
qua tribu xps natus fuit quātū ad copu-
lētām s̄bam sicut de m̄re dcm est. Scdo
ne videretur incepisse a legis iniuriā fm
Ambrosium cum secundum legem par-
t⁹ mulieris inupte damnetur. Et Ter-
tio fm Ambrosium. Ne Herodes et iu-
c. ij

dei xpm persequerentur tanq̃ ex adultera natum. **E**x parte vero misterij secundum Glo. Rō est ad significandū misterium desponsationis eccle a xpo: q̃ eius dī sponsus. Cui dīc Lāt. 4. Tota pulchra es amica mea, i. anima deuota: veni de liba no veni coronaberis in celesti gloria.

Quātū ad secundū, s. dignitatē excelentē, dicit mī eius. Abi sciēdū q̃ esse mīrē gradus est dignitatis: q̃z beata virgo habuit cum fuerit mīr xpi: vt sic iuxta illud eccl̃asti. 15. Fuerit mater honorificata. Et re vera multum honorificata: cum non solum mīr fuerit hoīs: sed et dei. **M**az dīr mater eius. Abi Orig. Mater eius: mater immaculata: mater incorrupta: mater intacta: mater ei⁹: cuius eius: mīr dei vni geniti: domini regis: oīum plasmatōis: et creatoris cunctōz illius qui in excelsis est sine mīre: et in terra est sine p̃re: illius qui i celis s̃m deitatem in sinu est p̃ris: et in terra s̃m corporis sumptionem in sinu est m̃ris. **S**ciēdū est at̃ q̃ beata virgo xpi mīr pōt figurari p̃ ānam mīrem samuel: q̃ s̃mālr dīr. 1. re. 2. q̃ cū Samuel ministraret corā dño faciebat sibi āna mīr sua tūica puā q̃z afferebat sibi statūz diebus. vbi sciēdū q̃ p̃ Samuelē q̃ interpretat postulat⁹ a dño itell̃r xps q̃ fuit a dō p̃re postulat⁹ a p̃ribus veteris testi. vñ. ps. **Q**nde nob̃ dñe misericordiā tuā et saluatū tuū da nob̃. **I**ste dīr ministrat corā dño: q̃ nō solū cū i s̃m mūdo fuit: se p̃ nob̃ obtulit dō p̃ri: s̃ et nūc p̃ nob̃ interpellator afficit: iuxta illd̃ Eb. 9. x̃hs introiuit i celoz vt appeat nūc vultui dei p̃ nob̃. **P**er ānā dō q̃ interpretat grā siue r̃ndēs: itell̃r vgo beata: cui dixit āgel⁹ Luc. 1. Ave grā plēa dñs tecū. **Q**ue vt obediēs voci dñi r̃ndit. Ecce ancilla dñi fiat mihi s̃m vbum tuū. **I**sta fecit puā tūica filio suo: q̃n vbo incarnato dedit hūanitatē q̃ fuit sibi q̃si tunicā: sic tūica tegit corp⁹: sic hūanitas tegebat diuinitatē in xpo. **Q**ue signanter

puā dīr: q̃ cū vbu sit infinitū et hūanitas finita puā merito dici pōt. **Q**z s̃m et duo te p̃siderās nō iueniet puam illam tūicāz. **M**ā ip̃e est quem totus orbis nō pōt capere et mī in tam puā tūica sic est nra hūanitas voluit p̃trinci. **B**t q̃ āna statutis diebus portabat tunicam q̃z faciebat filio suo: p̃ quod dat̃ itelli q̃ virgo beata: vt aduocata hūani generis q̃n ad ip̃az deuote recurrim⁹ p̃pōit xpo filio suo hūanitatē: q̃z asumpsit de ip̃az: vt sic ad ei⁹ p̃ces vt filius mīrī facili⁹ inclinetur. vnde Cassi. in q̃dam eplā dīc. Tu p̃ona hūani generis: tu afflictis medicina singularis: q̃z tuo nonegeat munere: cū sit peccare cōe. **A**d p̃tuenō aut̃ filium huius m̃ris: figuratiue nos inuitat sp̃s. s. Cant. 3. d. Egredimini filie sion: et videte regē Salomonē in dyadema te quo coronauit eū mīr sua in die desponsationis ill⁹: et idie leticie cordis eius. Abi sp̃s. s. in hac exortatōe. 6. tangit .s.

Letuz g̃osum.

Actum virtuosum.

Aspectum luminosum.

Obiectum generosum.

Quatus amozosum.

Festū gloriosum.

Primo spiritus. s. tangit hic cetum gratiosum. cum dīr filie sion. **N**am per filias sion intelliguntur omnes fideles anime que sunt per gratiam dei filie adoptiue. **I**stas spiritus sanctus inuitat vt contemplantur hodie cum leticia Christum natum humani generis saluatorem. vnde Zach. 9. Excita satis filia sion: Iubila filia Ierusalem. Ecce rex tuus veniet tibi iustus et saluator. **S**ecundo tangit actuz virtuosum. Cum dicitur egredimini. **M**ā hodie nullus debz esse piger nec vacare terrenis delitijs: Sed cum promptitudine ab istis egredi: vt possit Christum natū hodie libere mentaliter contemplari. vñ de cuilibet dicitur Joel. 2. Egredietur sponsus de cubili suo et sponsa de thalamo

luc. Nam de cubili et thalamo solatiois carnalis: homo debet hodie egredi. hodie nam solennitatem deuotius preimplado. **T**ertio tangit aspectum luminosum: cum dicitur. Videte. Nam hodie homo non debet oculos declinare in terram per desiderium terrenorum: Sed eos in altum dirigere: natiuitatem tam mirificam preplando. Nam hodie iuxta illud Jo. i. Verbum caro factum est et habitauit in nobis. Unde omnibus fidelibus dicitur. Ite. Videte verbum domini in carnatum. **Q**uarto tangit obsequium generosum: cum dicitur. Regem Salomonem. Nam per regem Salomonem pacificum: intelligitur Christus: de quo eph. 2. Ipse est pax vestra qui fecit vramque vniuersum. Unde iste est rex de quo. ps. Dominus virtutum ipse est rex glorie. **Q**uinto tangit ornatum amoro sum: cum dicitur in dyademate quo coronauit eum mater sua. Vbi sciendum quod per illud dyadema intelligitur Christi humanitas: quod virgo beata hodie filium coronauit quando humanitatem dedit: quod dei filius. ex amore quem habuit ad genus humanum sibi assumpsit in unitate persone. vt dicatur de beata virgine illud. 4. Re. 2. Produxit filium regis et posuit super eum dyadema. **Q**uale dyadema fuit istud in dei filio per quod palpat ipalpabilis: videtur inuisibilis: tenet inmetibilis: patitur impassibilis: longitudo breuiatur: latitudo agnoscitur: altitudo profundatur: profunditas explanatur: gaudium fit vagiens: sapientia fit mutiens: poculum fit sitiens: alimentum exuriens. **S**exto tangit festum gloriosum. Cum dicitur in die desponsationis. Vbi sciendum quod dies hodierna fuit dies desponsationis: quod dei filius sibi naturam humanam indissolubiler copulauit. Et merito dicere possumus illud. 36. 62. Gaudebit sponsus super sponsam et gaudebit super te deus tuus. **D**ies etiam hodierna fuit dies leticie beate virginis quando se cognouit dei et hominis generitricem. vnde potuit dicere illud. 1. Re. 2. Letata

sum in saluari tuo. **Q**uartum ad tertium scilicet puritatem nitescere dicitur Maria. vbi sciendum quod Maria vno modo interpretatur stella maris: quod igitur stella est de pure et incorruptibilis: ideo per nomen marie: puritas et virginitas designatur. **E**cce est illa stella de qua prophetatum fuerat numeri 24. Vbi dicitur. Orietur stella ex Jacob et consurget virga de ysaac. vnde ipsa poterat dicere illud Apoc. 22. Ego sum radix et genus domini. stella splendida et matutina. **Q**uantum ad 4. scilicet secunditatem euidenter dicitur. Ante quam conuenirent: inuenta est in vtero hominis. Vbi sciendum quod euidenter signum secunditatis beate virginis fuit quod inuictus est venter ipsius tumescere more pregnantium: hoc autem inuentum est antequam ipsa et Ioseph conciperent. scilicet Remigium ad tempus nuptiarum inuenta est hominis in vtero. **E**cce autem est quod angelus sibi dixerat Luc. 1. Ne timeas inquit Maria: Inuenisti enim gratiam apud dominum. Ecce concipies in vtero et paries filium. **E**t unde potest figurari per mulierem sananimitatem: cui dixit Eliseus. 4. Re. 4. In tempore isto et in hac eadem hora: si vita comes fuerit habebis in vtero filium. **E**t Vbi sciendum quod per istam sananimitatem que interpretatur mortificatio siue mortificata: intelligitur virgo beata que in se et mortificata fuit a peccatis: quod nullum habuit: et mortificatio fuit vicia et nos viuificatio deo. Nam iuxta illud. i. petri. 2. Ipse pertulit peccata nostra super lignum: vt peccatis mortui iusticie viuamus cuius liuore sanati sumus. **Q**uic igitur significare per sananimitatem angelus significat per Eliseum preceptum filii dei significauit. **I**ste preceptum mirificum fuit prophetatum. Ier. 31. vbi dicitur. Nouum creauit dominus super terram semina circodabit vix. Nam quod semina circodet in vtero pueri. Nouum non est: sed quod vix perfectum et rutibus: hoc est nouum. Quia igitur virgo beata in vtero habuit Christum perfectum omnibus dominis et virtutibus: id nouum fuit. quod signat dicitur a deo creatum: quod hoc non est possibile per naturam. **I**ste coce

ptus fuit figuratus Exo. 3. i rubo Moy. ubi dicitur qd Moy. vidit rubum q ardebat et non comburebatur. Per istum enim rubum in quo erat ignis et non comburebatur: tellus virgo Maria: in cuius utero fuit dei filius: et tamen remansit intacta. Et fuit etiam figuratus i orelogio achaz: de quo dicitur Is. 38. qd sol descenderat i eo p. x. gradus. Per illud enim orelogium intelligitur beata virgo: qd sic in orelogio iter alia sunt tria spondus: motus et sonus. sic secundum Hieronymum. in beata virgine fuit pondus gravitatis in conuersatione: motus sedulitatis in ministrando sonus suauitatis in iubilacione. Per solem autem intelligitur Christus qui est sol iusticie de quo Mal. 4. Vobis autem timetibus nomen meum orietur sol iusticie. Iste sol descendit per. 10. gradus in orelogio: quoniam de solio trinitatis infra. 9. dies angelorum: descendit in utero virginis factus homo. Quantum ad secundum. scilicet calitatem emittentem dicit de spiritu sancto. Ubi sciendum quod quod deum fuit superius quod maria inuenta est in utero hominis: ne suspitio possit generari. Subdit euangelista d. qd si non fuit ab homine: sed a spiritu sancto. Qualiter autem Ioseph sciuerit eam de spiritu sancto cocepisse: dicit aliqui quod sciuit per diuinam inspirationem. Orig. autem dicit quod sciuit ex quibusdam pieturis quas videbat in virgine oppositas omni suspicioni de sue virginitatis violacione. Rem. dicit quod sciuit per scripturas diuinas. scilicet illud Is. 7. Ecce virgo concipiet et pariet filium. et Is. 11. Egredietur virga de radice iese. Sed occurrat dubium ex quo sciebat eam cocepisse de spiritu sancto: quoniam licet vix sit quod subdit. quod volebat eam dimittere. Respondet quod nolebat eam dimittere propter culpam virginis: sed quod reputabat se indignum. unde orig. Is. 7. dimittere volebat quoniam magnus sacramentum in ea esse cognoscebat: cuius approximationem indignum credebat. 2. ps. Equit. Ioseph autem vir eius cur

7c. Ubi tangit humanam suspitionem: humilem anxietatem quod probat

mentis pplexitas rationalis. Ubi sciendum secundum Augustinum. quod satis videbatur rationale quantum ad cognitionem humanam quod Ioseph esset pplexus: videns istam quam acceperat virginem: ipseque sciebat quod non accessisset ad eam. In parte igitur ista quantum ad Ioseph. quatuor possumus considerare. scilicet. Societatem coniungendo. Sanctitatem in conuersando. Pietatem in relaxando. Sagacitatem in relinquendo. Quantum ad primum dicit. Ioseph autem vir eius. Ubi sciendum secundum Bernardum. quod per virginem intelligitur sponsus. Sponsus autem cum sponsa est societas in coniungendo. Quantum ad secundum. scilicet sanctitatem in conuersando dicit. Cum esset in istis. Ubi sciendum quod iusticia aliqui sumitur in scriptura ut est spiritualis virtus sic sapientie. 8. Ubi dicitur sobrietate et sapientia docet et iusticia et virtutes quibus utilis vultus est in vita hominis. Aliqui accipit ut est virtus communis sicut de virtuoso viro dicitur Eze. 18. In iusticia sua quam operatus est viuet. Quam igitur vultus Ioseph iustus iusticia accipitur huiusmodi Christo. in omni. ut est communis virtus. Quantum ad tertium. scilicet pietatem in relaxando dicit. Et nolet eam traducere. Ubi sciendum quod secundum Bernardum. ubi nos habemus traducere. greci habent ppalare. Ioseph igitur sicut pius virginem quam pregnantem nouerat: nolebat ppalare ne puniret. Ex huiusmodi Bernardum Augustinum. d. vobis domini habemus exemplum non pendendi peccatum alterius dum apud nos est occultum. Quantum ad quartum. scilicet sagacitatem in relinquendo dicit. Noluit occulte dimittere eam. Ubi sciendum quod Ioseph videns virginem gravidam: nesciens perfecte quoniam licet sciret fuisse et nolens ppalare voluit ipsam occulte dimittere secundum Ambrosium. ut sic non videretur consentire adulterio eam retinendo: nec esse reus sanguinis ipsam ad penam tradendo. Secundum autem dispositionem in fine prime partis dicit Bernardum. Iustus erat propter hanc deum quam credebat Christum de virgine nascitum

rum. unde voluit se humiliare ante tantam gratiam. Et ideo noluit eam popalare: sed eas occulte dimittere. Tertia pars.

Equitur. Hoc aut eo cogitante.
 1. Ubi tangit supernam visitationem debilem confortantem: quod perbat regis benignitas personalis. Ubi sciendum quod deus pius pater videns Ioseph in perplexitate positum de nouitate impugnationis sponse sue: voluit ipsam secundum Remigium consulendo sibi per Angelum missum: dirigere quod facturus esset in negotio suspicito. Sed et hinc igitur in parte ista. s. possumus considerare. s.

Animu anxiatu.

Nunciu destinatu.

Modum designatum.

Davidum roboratum.

Mysterium reuelatum.

Quantu ad primu dic. Hoc aut eo co.
 1. Ubi sciendu quod in hoc possumus aduerte re duplicem comedatorem Ioseph. Primo secundum Glo. prudentie et discretiois: quia nec orrupto voluit eam dimittere: sed cum de liberatõe. Secundo modestie et celerationis quod ipsam secundum Crisostomum. in omni istud dimonstrando alijs noluit diffamare. Quantum ad secundum. s. nunciu destinatu dicit. Et. angelus domini appar. Ubi scienduz quod dominus videns quod Ioseph cogitauerat Abariam sponsam suam dimittere: quod fuisset verecundia eius: angelum misit: ut permoueret Ioseph: ne quod cogitauerat faceret. Et ut virgo immunis secundum Anselmum ab infamia remaneret. Ista apparitio angeli annuncians conceptum filij dei: potest figurari per appetitõe factam manue et uxori eius in conceptione Sanson. de qua finaliter dicit iudic. 13. quod angelus domini apparuit nasci Sanson quod debebat incipere liberare populu domini de manibus philistinorum.

Ubi scienduz quod per Sanson quod interpretatur sol fortis: intelligitur Christus sol iusticie: de

quo Job. 9. Si fortitudo Christi robustissimè Iste populu domini. i. genus humanu libauit de manibus philistinorum. i. de prete demonum. ut sic beneficium liberatõis recognoscetes dicamus illud Luc. 1. Sine timore de manu inimicorum nostrorum liberari: finiamus illi in sanctitate et iusticia coram ipso omnibus diebus nostris. Sic igitur angelus apparuit primo uxori manue: postmodu manue. ad annunciandu conceptum Sansonis: sicut angelus Gabriel apparuit virgini annuncians Christi conceptum: deinde ipsi Ioseph certificans ipsum de partu. Sciendum est autem secundum Crisostomum. super Mat. quod propter tres causas apparuit angelus Ioseph. primo ne iustus homo faceret rem iniustam ex proposito iusto. secundo propter honorem ipsius matris: nam si dimissa fuisset apud infideles turpi suspitione: carere non poterat. tertio ut intelligens Ioseph sanctam conceptum diligentius se custodiret ab illa quod prius. Quantum ad tertium. s. modum designatu dicit. In somnijs. ubi sciendum quod multiplex assignatur ratio: quare angelus in somnijs Ioseph apparuit. Prima secundum Augustinum. quod in somnijs maxime sunt sensus sopiti: et sic mens minor impeditur ad suscipiend reuelatõe diuinas. secundo propter significand misteriu: ut sic Adā dormiente uxore sibi formauit: ita Ioseph dormiente sponsa virginem designaret. 3. quod non indigebat expressiõe pensus sic homo beatus. 4. quod non erat rudis ut pastores: nec incredulus ut zacharias. Nec visio potest figurari per visionem quod in somnijs vidit iacob: de quo finaliter dicit gen. 28. quod vidit in somnijs scalam stare super terram et cacumen illius attingens celum angelosque dei ascendentes et descendentes per eam et dominum in iuxta scale. Ubi scienduz quod per istam scalam in somnijs visam intelligitur Christus quem conceptu de virgine vidit Ioseph in somnijs: quoniam sibi hinc angelus nunciavit: quod ipse est scala per quam ascendimus in paradisu. Signanter dicitur quod hinc scala erat super terram et cacumen attingens celum: quod in Christo Christus erat ditas

in humanitate terrena. que tñ celū attige-
bat qz sup oēs celos existēs hoibus in ce-
lum introitū pparabat z iō non sine cā dñ
deus isti i scale iuius. **P**er ipam at dicū-
tur ascēdere z descēdere angelī: qz ad ma-
nifestationē aduent⁹ xpi yhu angelici spi-
ritus sepi⁹ apparuerūt. iuxta qz ipse dixit
Jo. 1. Amen amē dico vobis videbitis ce-
lum aptū z angelos dei ascendentes z de-
scendētes supra filiū hois. **Q**uantū ad
quartū. s. pavidū roboratum dic. d. Ioseph
filii dñ noli ti. zc. **A**bi sciendū qz angelus
Ioseph filiū dñ noiat. **P**rio fm Rabanū
vt maria que de eadē tribu erat de dñ eē
mōstraret secūdo fm Criso. vt ei ad mēo-
riā reduceret pmissionē dei ad dñ factāz
vt de semine ei⁹ xps nasceret. **Q**uātū
ad quintū. s. misterīū reuelatū dicit. **A**d
enī in ea natū est de spū scō. **A**bi sciendū
qz angelus mal⁹ qñ apparet hoī incutit ti-
morē z derelinquit tristitiā. Angelus autē
bon⁹ inducit vigorem z gaudiū z iō ange-
lus apparens Ioseph non solū vigorauit
eū tanqz timidū s. ēt letificauit eū tanquā
tristem fm Criso. explicando sibi mis-
terium grauidationis. vginis qz anna non
cognoscēs anxie tristabatur. **S**ciendū
est qz signanter dicit qz in ea natum est qz
fm Glo. Aliud est nasci in ea aliud ab ea:
nasci enī in ea est idē qz pcepti nasci ab ea
est pdiere in lucem. **Q**uartapars.

Equitur. **P**ariet autem filiū zc.
Abi tangit pmissam consolatiō-
nem exulez reducentē. qz pbat
pl⁹ vtilitas general. **A**bi sciē qz ad certi-
ficandum hominem d aliqua re dubia: nō
solum fac narratio preritorum sed etiam
pnunciatio eueniētū futuroz: qz talia fu-
tura cōtingentia cognosce certitudinalr
est solū dei q non pōt decipi: nec mentiri.
Propter qz dñ Jo. 41. annūciate nobis q
petita sunt in futurum: z sciemus qz dñ
estis vos. **E**t igit angelus scōz Crisosto.
in omel. magis certificet Ioseph de cōce-

ptu virginis scō d spū sancto ideo sibi an-
nunciat q ventura sunt in eius pte: vt ex
ipso: euentu: certius cōfirmeretur. scdm h
igitur in pte ista quattuor possumus con-
siderare. s.

Pariet fertilitatem gratiosam.

Priolis dignitatem generosam.

Faminis celebritatem gaudiosam.

Plebis vtilitatem copiosam.

Quantū ad primū dicit. **P**ariet. **A**bi
sciendū qz virgo beata nō fuit steril sed
secōda. **A**d cuius secōdationē h Ioseph
nō fuerit necessari⁹: qz secōdata fuit de xi-
tute spiritus sancti: erat tñ post partuz ne-
cessarius: vt sic nō solum esset tutor femi-
næ fragilitati: z testis sue virginitatis
sed etiam scdm Glo. esset nutricius tante
prol. **S**ciendū ē aut qz iste generosus
ptus beate virginis fuit.

Veraciter pphetatus.

Misterialr figuratus.

Presentialr demonstratus.

Primo iste ptus fuit veraciter pphe-
tatus. **A**nde Isa. 7. Ecce virgo pceptet z
pariet filiū z vocabit nomen ei⁹ emanuel
qz interpretat nobiscū deus. **A**bi pphera
qualiter in ista pphetia diuersi eliminan-
tur errores. **N**ā p h qz dñ virgo excludit
error dicentium qz xps fuit ex semine p-
paginis. **P**er h at qz dñ pceptet in vtero
z pariet: excludit error dicentiū qz xps ha-
buit corpus fantastiū. **P**er h vero qz dñ
filiū excludit error dicentiū qz fortitu in-
uenit paruulū. **P**er h aut qz dñ emanuel
vocabit nomen eius excludit error dicen-
tium qz nō fuit deus in mūdo. **A**nde h ē
de quo Baruch. 3. **H**ic ē deus nr z nō ex-
timabit ali⁹ aduersus eum hic adinuenit
oēm viā disciplinæ z tradidit eā iacob pue-
ro suo. z israel dilecto suo post h in terna
visus est z cū hoibus puerfatus ē. **S**ecundo
iste ptus fuit misterialiter figura-
tus cuius figura pcessit in virga Aaron
de qua Numeri. 7. qz moy. inuenit germi-

natam virginem Maro in domo leui et turgē
tibus gemis erupant flores qui folijs di
latatj in amigdalas dformati sūt. **¶** Ubi
sciendū q p istā virgā itelligit virgo bea
ta q instar virge fuit gracilis p paup̄atē
flectibilis p humilitatē et recta p intentio
nem et caritatem. Ista inuenta est gemis
turgentib⁹ qñ filium dei pcepit i vtero ex
qua flores fructiferi erupunt qñ dei fili⁹
de ipsa manente virgine fuit nat⁹. Nam si
cur flos non violat arbore s; ouat sic dei
filius nō violauit virginē s; magis domo
et gratia adornauit et tunc adimpleta est
ista pphetia **Isa. 41.** Egrediet virga d ra
dice iese et flos de radice eius ascendet.
¶ Tertio iste ptus fuit p̄sentialiter de
mōstratus. Unde **Luc. 2.** Impleti sunt di
es **Marie** vt pareret et pepit filium suū
primogenitū et panis euz inuoluit et recli
nauit eum in p̄sepio. **¶** Deuota aia cō
sidera in ptu xpi tui p̄ntialr demōstrato
Refectiōis pabulum.
Dignitatis fastigium.
Paupertatis spectaculum.
Humilitatis speculum.
¶ Primo cōsidera refectionis pabulū
cum dicit q h factum est i bethleē. Nam
bethleē dom⁹ panis interpretat. P̄ns
autem in scriptura p omni cibo accipit.
Ille aut qui hodie natus ē dicit de seipō
Jo. 6. Ego suz panis et viu⁹ qui d celo descē
di. Si qs māducauit ex h pane viuet in
eternū. et panis quem ego dabo caro mea
est p mundi vita. Istuz panē docuit nos
xps petere **Mat. 6. d.** q p̄i debemus di
cere. Panes nr̄um cotti da nobis hodie.
¶ Secūdo considera dignitatis fastigiū
cum d̄r peperit filium suū primogenitū.
Nam primogenitura significat in filio di
gnitatem. Iste aut q hodie natus est fuit
primogenitus nō post quem alius s; an
quez nullus. Nam iuxta illud **Col. 1.** Ip̄e
est imago dei inuisibilis primogenitus ois
creature. **¶** Tertio considera paupertatis

spectaculū cum d̄r panis euz inuoluit. **¶**
mira dignatio saluatoris. ille q celoz cō
tinet regnū que totus nō capit orbis : qui
est rex regū et dñs dominantū in quo sūt
oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi : q
est altitudo diuitiaz sapiētie et scientie di
Ro. 2. Hodie p nobis pauper nascitur pā
nis inuoluitur in aliena domo p̄spicitur.
Nam ip̄e dicturus erat **Mat. 8.** Vulpes
foueras habēt. et volucres celi nidos fili⁹
aut hois non hz vbi caput suum reclinet.
¶ Quarto considera humilitatis specu
lum cum d̄r. Et reclinauit eū in p̄sepio.
Nā sicut d̄r **Luc. 2.** Non erat ei locus i di
uersorio. et iō virgo brā filiū i p̄sepio hu
militer reclinauit. Quāta humilitas xpi
dum ille q est rex glorie sic humiliter po
nitur in p̄sepio nō in lecto pellib⁹ fallera
to. Nā ip̄e dicturus erat **Mat. 2.** Discite
a me q mitis suz et humil corde. **¶** Qui
tum ad tertiu. **¶** p̄olis dignitatē genero
sam dicit filiū. Nam esse filiū dignitatē si
gnificat : q filius in domo d; hereditare :
q igitur xps filius d̄r in hoc eius digni
tas designatur. Nam ip̄e est de quo dixit
de⁹ p̄r. **2. Re. 12.** Ego ero ei in patrē et ip̄e
erit mihi in filiū. Unde de isto filio hodie
mundo nato dicere possumus cōpletam
esse pphetiam **Isa. 9.** **Isa. 9.** Paruulus
natus ē nobis et factus ē principatus sup
humerum eius et vocabit nomen eius ad
mirabilis p̄siliarius : deus fortis pater fu
turi seculi princeps pacis. Ubi considera
Deuota anima istius regis tui nati et
domini.
Humilitatem profundissimam.
Benignitatem largissimam.
Potestatem magnificam.
Mobilitatem dignissimam.
¶ Primo inquā considera in nato tibi
rege humilitatem profundissimam cum
dicitur paruulus natus est nobis. Nā ma
gna fuit humilitas quando ille qui est
deus magnus domin⁹ et rex magnus sup

Euangelium quintum.

omnes deos. hodie pro nobis voluit esse parvus. Unde sibi potuit dicere deus pater illud ab die .i. Ecce parvulum dedi te in gentibus contemptibilis tu es valde. Sed quod contemptibilis hodie apparuit ille qui iuxta illud Iherem. 2. Cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse se equalem deo sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inuentus ut homo. Et secundo considera benignitatem largissimam cum dicitur filius datus est nobis. Nam largissima benignitas fuit dei patris quando non seraphim nec cherubim vel aliquem de ordinibus angelorum dare nobis voluit: sed filium sibi eternaliter coequalē. Nam iuxta illud Gal. 4. Ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum factum ex muliere secundum legem ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptionem filiorum reciperemus. Et si est quod sibi dixit deus pater Iherem. 49. Dedi te in lucem gentium ut sis salus mea usque ad extremum terre. Et tertio considera potestatem magnificam cum dicitur cuius imperium super humerum eius. Nam magna potestas est huiusmodi puri nati cui deus pater dedit dominium eternale. Et sic impletur de ipso illud .i. Reg. 2. Domino iudicabit fines terre et dabit imperium regi suo et sublimabit cornu christi sui. Impleta est etiam prophetia Iherem. 2. Iherem. 9. Multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis super solum david sedebit et super regnum eius ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia a modo usque in sempiternum. Et quarto considera nobilitatem dignissimam cum dicitur. Et nomen eius admirabilis etc. Nam per ista diuersa nomina quibus est appellatus si puer dignissima datur intelligi eius excellentia generalis. Et sic merito sibi dici possit illud psalmi. Domine dominus noster quod admirabile est nomen tuum in universa terra. Et quantum ad tertium. s.

fam nris celebritatem gaudiosam dicit. Et vocabis nomen eius Iesum. Ubi secundum Ambrosium quod sicut angelus habet nomen expresserat beate virgini. d. Luc. 1. Ecce concipies in utero et paries filium et vo. nomen eius Iesum ita ipsum exprimit Ioseph ut ex hoc possumus advertere christum saluatorem virorum et mulierum. Et Sciendum est autem quod inuenio istud nomen Iesu in scriptura.

Desideratum mentaliter.

Prophetarum veraciter.

Figuratum utiliter.

Demonstratum realiter.

Et primo inuenio hoc nomen Iesu desideratum mentaliter: Unde audi Iherem. 2. Iherem. 64. Etiam dirumpes celos et descende res et a facie tua montes defluerent sicut exustio ignis tabescerent: aque arderent igni ut notum fieret nomen tuum inimicis tuis: a facie tua gentes turbarentur cum feceris mirabilia non sustinebimus. Et ubi propheta videat quantum ad sensum Iheremice petere impossibilia ut. scilicet celum dirumpatur etc. Vide tamen quantum ad sensum missi ce qualiter aperte petit. Ubi sciendum quod per celos iattingibiles intelligitur diuina potentia. quam consideranda naturaliter non videmus. quod propheta petit dirumpi. id est misericorditer ad nos inclinari. Unde psalmi. Inclina celos tuos et descende. Per montes autem eleuatos intelliguntur superbi qui superbia eriguntur: hos petit defluere et ut exustio ignis tabescant. id est ut eorum anulles superbia. Signanter autem nominat tabescerem ex ignis adustione ex qua non remanet nisi cineres que sunt maria humilis. ut superbi recordentur cinerum. id est mortis. Quis tam superbus qui se mortuum considerat qui ceruicem ellatam non inclinet. Ne uera nullus debet esse. Unde ecclesiastici. 14. Demor esto quoniam mors non tardabit. Et per aquas vero fluibiles et frigidias intelliguntur homines dediti carnalibus desideriis et ter-

renis diuinitis que transeunt velud verba
in quibus est extinctus amor diuinus et
ideo remanent frigidi sicut aqua. Mos
petit propheta ut igne ardeat. i. ut in eis
amor diuinus vigeat per quem deum super
omnia diligant. Et dicant cum Apo. Phil.
5. Omnia arbitror ut sterco: ut xpm lu
crifiam. Per inimicos autem quibus
petit notum fieri nomen eius intelliguntur
demonones dei et humani generis inimici.
Istis igitur petit notum fieri nomen do
mini: ut sentiant eius virtutem. Per
gentes autem intelliguntur homines qui
erant ydolis dediti: qui ignorabant deum.
Mos petit propheta turbari a facie domi
ni. i. ut relictis ydolis in quibus confide
bant adhererent vero deo quod factum est
quando populus gentilis est ad fidem xpi
conuersus. Audi vero quid sequitur.
cum inquit feceris mirabilia non sustine
bimus. Re vera quando dei filius est in
utero virginis factus homo in quo fecit
multa mirabilia sustinere non possumus
quia vires nostre naturales non suffi
ciunt ad tot et tanta mirabilia intuenda.
Secundo inuenio nomen yhu prophe
tarum veraciter. Unde audi Baruch. 5.
Deus inquit ostendit splendorem suum
in te. i. yhm qui est splendor glorie Ebre. 1. q
sub celo est notabit tibi nomen tuum a deo in
sempiternum pax iustitie et honor pietatis
pax inquam iustitie quam per tuam passionem in qua
erat iustitia peccati primorum parentum pacem fa
cies generis humani cum deo. Tertio inue
nio nomen yhu figuratum vultu. Vnde Iob. 6.
dicit quod postquam destruxit ierusalem fundit citatem
Jericho dominus fuit cum eo et nomen eius in omni ter
ra vulgatum est. Ubi sciendum quod per citatem Je
richo que interpretatur luna que in scriptura ponitur per
defectum intelligitur multitudo vitiorum: que in homine
sunt defectus. Per Iob. autem intelligitur xps.
Sicut igitur Iob. citatem Jericho destruxit
sic yhs multitudinem vitiorum. Nam destru
xit luxuriam per austeritatem: quia voluit feno

supponi. Destruxit auaritiam per paupertatem: quia voluit vilibus pannis inuolui
et in aliena domo nasci. Destruxit su
perbiam per humilitatem: quia voluit in
presepio reclinari. Ad ista autem omnia alia
reducuntur. Sed aduerte et time quid
instar Iob. dicat xps. Maledictus inquit
qui edificauerit ciuitatem Jericho. Re
vera qui edificat multitudinem vitiorum
est maledictus a deo. quia Ie. 17. Maledi
ctus homo qui confidit in homine et po
nit carnem brachium suum. et a deo rece
dit cor eius. Quid autem in laudem xpi di
catur instar Iob. audi. Fuit inquit dominus cum
Iob. et nomen eius in omni terra vulgatum est.
Nam cum yhu fuit dominus in unitate persone cuius
nomen vulgatum est in uniuerso mundo. Unde
ps. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tu
um in uniuersa terra. Iste est yhs naue
de quo ecclesiastici. 46. Fortis in bello yhs
naue successor Moy. in prophetis qui fuit
magnus secundum nomen suum maximus in sa
lutem electorum dei expugnare insurgentes
hostes ut consequeretur hereditatem Isra
el. Ubi sciendum quod per yhm naue intelli
gitur xps yhs. cum quo et concordat in
nomine. Considera igitur o deuota anima in
laudibus xpi yhu. Primo firmitatem ro
borantem quia fortis in bello: vnde. 1. Re. 2.
Non est fortis sicut deus noster. Secundo clarita
tem illustrantem: quia successor Moy. i. prophetis
Vnde luc. 7. propheta magnus surrexit in nobis:
et quia deus visitauit plebem suam. Tertio digni
tatem excellentem: quia magnus secundum nomen meum suum.
cui. ps. Magnus es tu et facies mirabilia.
Quarto probitatem inuadentem: quia impu
gnare insurgentes hostes. Cuius auxili
um petebat. ps. d. Iudica nocentes me:
expugna impugnantes me. Quinto utili
tatem accedentem quia ut consequeretur he
reditatem israel de qua Petrus. 1. can.
sua. 1. Regnauit in nos in spem viuam
per resurrectionem Ihesu Christi ex
mortuis in hereditatem incorruptibilem

Euangelium sextum.

q̄ incōtaminatā ⁊ imarcescibilem p̄seruatā
in cel. **¶** Quarto inuēio nom̄ yhu dmon
stratū real. vñ **Abat. 21.** Hic est yhs p̄o
ph̄a a nazareth galilee. Cui⁹ nois magni
tudinem cognoscēs apl̄s. d. phil. 2. Dñs
exaltauit illum ⁊ dedit illi nomē q̄ est su
per oē nomē: vt in noīe yhu oē gēu flecta
tur cele. terre. ⁊ infer. ⁊ ois lingua p̄fiteat:
q̄ dñs yhs in glia ē dei p̄ris. **¶** Quātū
ad 4^m. s. plebis vtilitatē copiosaz diē. Ip
se cū sal. pplm suuz a peccatis eorum.
Abi sciēdum s̄m Criso. in om̄l. q̄ angel⁹
interpretōem nois nascēdi pueri Ioseph
annūciat: vt ⁊ ipm letificet ⁊ Illari⁹ cre
dar. **¶** Sciēdum est at̄ q̄ inuenio hūc sal
uatorem.

Suspirijs appetitum.

Prophetijs p̄dictum.

Figuris obuolutū.

P̄ntijs exhibitum.

¶ Primo inuenio hunc sal. Suspirijs
a p̄ctum. Cum quantis desiderijs appe
tit⁹ fuerit audi **3b. 45.** **Rorate celi** desup
⁊ nu. plu. iustum. aper. ter. ⁊ ger. saluatōrē
Abi considera qualiter iste p̄pheta ello
quentissimus cognoscēs xpm in duab⁹ na
tūris ⁊ vna p̄sona subsister: postulat vtrā
q̄ naturam: diuinam. s. a patre descenden
tem: cum dicit. **Rorate celi** ⁊c. Et humanā
a matre. p̄cedentem: cum subdit. **Aperiat**
terra ⁊ ger. sal. **¶** Secdo inuēio ipm p̄phe
t̄ijs p̄dictuz. vñ **3b. 19.** **Clamabat** ad do
minū a facie tribulātis ⁊ mittet eis salua
torem ⁊ propugnātorem qui liberet eos.

¶ Tertio inuenio ipm figuris iuolutum.
Ande. 4. 13. sententialr dī q̄ cum po
pulus ysrailiticus feciss̄ malum corā dño
iratus ē furor dñi p̄tra eos: ⁊ tradidit eos
in manus azachel regis syrie: quibus ad
ipsum recurrētibus dedit eis saluatorem
⁊ liberatus est ysrail d̄ māu regis syrie.

¶ Abi sciē. q̄ pp ppl̄ ⁊c. itellr gen⁹ hu
manū traditū i māu dyaboli recurrēte at̄
ad deū p̄rem: misit eis saluatōrē yhm xp̄z

q̄ libauit nos d̄ māu ei⁹. **¶** 4° inuēio ipm
p̄ntijs exhibitū: vñ **Luc. 2.** **Euangelijo** vob̄
gau. ma. q̄ erit oī po. q̄ nat⁹ ē nob̄ hodie
sal. mūdi ⁊c. sal. inq̄z in p̄nti p̄ gr̄az: ⁊ i su
turo p̄ gliam. **Id q̄z. ⁊c.**

¶ In natū. dñi. **Euangelium sextum.**

Actū ē i dieb⁹ ill. Exiit edi
ctū a Cesār Augu. vt d̄feri

f beret vni⁹sua orb̄ ⁊c. **Luc.**

2. **Valde** p̄uēies ē ⁊ p̄sonuz
rōni: q̄ nou⁹ ē factus ⁊ i so

lit⁹: p̄ noua signa ⁊ mirabilia d̄mōstretur
Sillr ē ē p̄uēies q̄ oī rōni reg⁹ ⁊ dñi ma
nifestet s̄bdī: vt i ip̄o noua signa oīdant
leticie: ⁊ dōa plima largiant: sic videmus
tp̄allr q̄ i natī. reg⁹ p̄mogeniti letatur re
gnū: ⁊ p̄ fig⁹ leticie tripudia ⁊ localia cu
mulant. Cū igit̄ hodie i natī. xpi fuerit ef
fect⁹ nou⁹ ⁊ i solit⁹: atq̄z hūane mēti sup̄ ad
mirabil: v̄tpote: q̄ x̄bū d̄ x̄gie nat⁹: caro
sc̄m ē. p̄uēies fuit q̄ i ip̄s⁹ ortu fierēt mul
ta mira. q̄ inter alia fuit noua descriptio
pacē generalē significās vniuersi: sillr q̄a
ip̄e ē rex regū ⁊ dñs d̄nantiū. **Apoca. 19.**
nos nat. ei⁹ latef nō debuit: s̄ magnifice
ānūciari: q̄ qdē fecerūt āgelici sp̄s: gaudi
um ⁊ leticiā nūciātes: ⁊ dōa largiētes ple
nissīma: q̄ nob̄ natū dederūt saluatorem
hūani generis ⁊ pacē i terra hoibus bōe
volūtaz p̄mulgarūt. **¶** Hoc autem nob̄ inu
it euāgliū hodiernū. In quo nob̄ q̄ttuor
generalr p̄ponūtur. videlicet.

Abundi vnanimitas generalis.

Ep̄i natiuitas singularis.

Nati celebritas sup̄naturalis.

Dicti veritas specularis.

¶ Primum probat orb̄is descriptio in
cohata. Secundum virginis parturitio
celebrata. Tertium hominis exultatō di
uulgata. Quartum agminis protestatio
confirmata. Primum in prin. Scdm̄ ibi. fa
ctum est at̄ ⁊c. Tertium ibi. Et pastores
erant ⁊c. Quartum ibi ⁊ subito facta ē an
geloz ⁊c.

Euangelium sextum.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit mū
di vnanimi 7c. q. pbat 7c. dicit.

Facta est at 7c. Vbi sciendū q
quantū ad intellectū litteralē huius pte
ptis: q. Cesar impator romanor volens
scire numez regionū in orbe q subderant
dictioni impij romani. numez et ciuitatū
in qualibet regione numez quoq capitū
in qualibet ciuitate: pcepit vt de sub vr
banis vitis opidis 7 pagis ad suā pflue
rent oēs ciuitatē vñ originē traxerūt 7 q
libet denariū argenteū vbi erat imago 7
supscriptio cesaris: valentem. 10. nūmos
viales pp q 7 denarius vocabat trade
ret pñdi pñtie: pñrens se esse subiectū
impio romanor. Et q: numerus eoz qui
sic pñtebātū redigebātū in scriptis ideo
hñ pñssio: descriptio est vocata. Hec
at descriptio pñsa facta ē a pñside syrie Cy
rino que dñ prima quantū ad cyrinū: q in
iudea vbi presidebat cyrinus q est in vñ
bilica terre habitabilis pñsum est vt hec d
scriptio inchoaret 7 deinde p circōstantes
natiōes alij pñdes pñquerent. Vel forte
pñsa dñ: q pñsa descriptio capitū in ciuita
te fiebat a pñside. secūda q erat ciuitatū in
regione fiebat a legato cesaris. tertia que
erat regionū fiebat in vrbe coram cesare.
Joseph at ascēdit a nazareth galilee i
ciuitatē bethleem eo q esset de domo dñ
vt pñteret cum maria desponsata sibi vxo
re pñgnante. Hic visis patz lñs: dicit
igitur. Factū est in dieb illis 7c. Vbi sciē
dū q ille Cesar augustus: fuit Octauia
nus nepos iulij cesaris: q a cesaria dictus
est cesar. Vel q: cesus fuit de vñtre mñs
in ptu deficiēte. a quo postea oēs cesares
appellati sunt q etia: successit iulio cesari
Hic at octavian⁹ pñio dictus est augu
stus a quo oēs alij vocati sunt augusti.
Hoc autē nomen. s. augustus sortitus est
quia valde auxit rē publicā in tñi vt glo
riaret q reliqueret vrbe marmoreaz quā

inuenerat lateritiā. Iste i tāta pace circa
annū dñi regnauit. 12. ānis q in memoriaz
huius pacis hēdificauit tēplū idem. Iste
regnauit. 56. ānis 7 āno regni eius. 42. na
tus ē xp̄s ppletis ab adā ānis tribus mi
libus 7. 46. fm ebraycam veritatem 7 fm
cōputationē Jero. Al condita vero vrbe 7
34. ānos natiuitate xp̄i mortu⁹ est cui suc
cessit tyberius cesar. Circa autē istam par
tem euāgelia tangit quattuor. s. Regētis
dignitatē in ipando. Presidentis seduli
tatem in exequēdo. Ppli generalitatez i
pro fitendo. Joseph singularitatē in cōpa
rendo. Quantū ad primū dicit. Factū
est autē dñō. s. pñtente 7 ordinante i die
bus illis. s. 42. āno. cesaris exijt edictū. i.
maudatū scripto firmatū 7 extra ad ptes
remotas voce preconis vulgatum 7 lñs
ipialibus hoc pñtētib⁹ exaratū. Unde
edictū quasi extra dictū dñ a cesare augu
sto pacifice regnante vt describeret vñ
uersus orbis. i. vt numerus regionū in or
be numerus ciuitatū in regionibus 7 nu
merus capitū familiarū in ciuitatibus re
digeretur i scriptis. Quantū ad secundū
s. pñdētis sedulitatē in exequēdo dicit.
Hec at descriptio prima scā est 7c. Quā
aut hī debeat intelligi dictum est supius.
Quantū ad tertiu. s. ppli generalitatē
in pñtendo. dicit. Et ibant oēs vt pñterē
tur. s. p census solutionē 7 verbis expref
sionem: nō p nunciū s. qlibet psonali in ci
uitatem suā. non in qua habitabant: s. in qua
nati erant 7 maiores sui nati fuerāt. Ho
lebat enim cesar scire non solū quantitātē
hominū s. et merita psonaz an. s. nobiles
essent vel ignobiles. Quantū ad quar
tum. s. Joseph singularitatē in cōparēdo
dicit. Ascendit at 7 Jo. 7c. Unde Beda.
Supna at dispensatione pñssio census de
scripta est vt in suā quilibet patriam ire
iuberetur fm q sequitur. Et ibāt omnes
vt pñterentur 7c. q iō factū est vt dñs ali
bi conceptus 7 alibi natus infidantia

herodi s furore facilius euaderet. Unde
sequitur. Ascendit at Joseph 7c. Ascendit
at in iudea civitate dd. i. in qua natus est
davit q vocabat bethleem de qua ppheta
tum fuerat q xps in ea erat nasciturus:
sicut pz mich. 5. Ubi dr. Et tu bethleem
enfrata paruulus es i milibus iuda ex te
mibi egredietur qui sis dñator in israel: 7
egressus ei ab initio adieb eternitatis.
Signanter at facit mentione de davit
fm Biego. pp pmissione sibi facta a deo
q de fructu suo xps esset. Bicitur au
tem fm Cirillu. Desponsata 7 no comun
cta vt intelligat xps natus de virgine no
precedere carnali copula s spofalibus sol.
Bicit at ipam pregnantē vt ostendat
veritate nature assumpte. Adhuc at
exponedo prem ista. quattuor possumus
considerare. s.
Dominatione impantē potentius.
Pacificatione quietantē securius.
Exaratione certificantē plenius.
Obligatione congruentē decentius.
Primo inqz possumus pñderare dña
tionē impantē potētius q: tunc vnus dña
batur vniuerso mñdo. Rō autē hui⁹ fuit
ad designandū q xps q nascebatur sicut
vnus rex singularis debebat toti mundo
pre esse. Unde fuit pphetatus zach. 14.
d. In illa die erit dñs vnus 7 nomē eius
vnū 7 vertet ois terra. Nā in die natiuita
tis yhu vnū dñm generalē xpm. s. habui
mus cuius nomē vnū fuit q: singularissi
mū q: numqz fuit sile: q: yhs interpretat
saluator. Un Jh. 31. Unū vocavi eū 7 bñ
dixi ei 7 multiplicavi eū. 7 iō ois terra ad
ipm dz reuerē sibi reuerēter pendo. Ipse
enī saluator ex iñe generis humani est d
quo dicit apostol⁹. Rō. 10. Nam idē dñs
oium diues in omnes qui inuocat illum.
omnis enim quicūqz inuocauerit nomen
domini salu⁹ erit. Iste fuit figuratus
per istum vnū pastorez: de quo dr eze. 24.
Suscitabo iqt dñs sup oues mias pasto: ē

vnū q pascet eas suum meuz dd. Ubi
sciendū q p dd q interpretat decor⁹ aspectu
siue manu fortis: intelligit xps q fuit de
corus pp purita: ē. que aia scī alloqutur. d.
Ecce tu pulcher es dilecte mi le. tul⁹ nñ
florid⁹. Fuit et manu fortis: pp pñtatiā:
q: fuit p nobis pugil i cruce de quo Jsa.
28: Ecce valid⁹ 7 fortis ē dñs. Istu autē
sic dictoz 7 forte: de pñ sup oues suas. i. su
p genus humanū suscitauit qñ pastorem
vnū pp suā singularitatē qñ hodie ipz mi
sit in mundū de ygine nat⁹. Secundo
pñderare possum⁹ pacificationē getantē
securi⁹: q: tpe natiuit⁹ xpi fuit pax i toto
mūdo. Rō at huiusmodi fuit: q: ille nasce
bat q debebat pacificare totū gen⁹ huma
nū. Un Ephe. 2. Ipse est pax nra qui fecit
vtraz vnū. Tertio pñderare possum⁹
exarationē certificantē plen⁹. q: tpe nati
uit⁹ xpi fuit general⁹ descriptio ois. Rō
at huiusmodi fuit: q: ille nascebat q oēs sal
uandos scribit i libro vite. iuxta illud ps.
In libro tuo oēs scribētur. Un pñ figu
rari p istuz viz de quo dr Eze. 9. Vir qqz
vn⁹ in medio eoz erat idut⁹ lineis 7 atra
mentariū scriptoris ad renes ei⁹. Ubi
sciendū q p viz istuz intelligit xps q dr
vir q: virtutib⁹ adornat⁹ vn⁹: q: singulari
ter nat⁹: vestit⁹ lineis: q: exēplariter puer
satus 7 stare i medio: q: coister destinat⁹
7 hēre atramentariū scriptoris: q: sapien
tia illustratus. Quarto possum⁹ pñde
rare obligationē pgruentē decenti⁹. q: af
ferebant denariū argenteū valentē. 10. nū
mos vsuales. Rō at huiusmodi est q: hō si
gnificat p denariū: q: sicut i denario erat
ymago regis 7 superscriptio. ita i hoīe est
ymago dei: q: de⁹ fecit hoīem ad ymagē
nē 7 similitudinē suā. In ipso ē dz esse super
scriptio. i. ornamiēta virtutū q possunt di
ci superscriptio dei. Iste at denari⁹. i. hō
dz esse argēteus: q: hō istar argēti dz hē
re puritatē in pceptu claritatē in affatu 7
virtuositatē in effectu. q tria sunt in argē

to: qz hz venustate in colore: claritate i clā
gore: ptiōitate in valore. Istū igit denari
um. i. sementibz d3 offerre xps. Bt autē q
ille denari valebat. 10. nūmos vsuales qz
in hoie d3 esse obseruātia. 10. pceptorum.
¶ Sciendū ē igit q p augustū pōt xps
pgrue designari qz ipse auget in se credē
tes. ¶ Ab isto igit exijt edictum vt sibi
vnusqzqz psciat magis sibi Ambro. Be
uotioe mentis qz census. ¶ Bt ē hō eē
Ioseph. i. accrescēs in opibus bonis. Un
d3 vobis. 2. petri. 3. Crescite in grā z cogi
tatiōe dñi nři ihu xpi. ¶ Iste d3 ascende
re in bethleē. i. ad xpm q est panis viu
q de celo descendit Jo. 6. in ipso reficiat. ad
q ipse nos inuitat Mar. 2. d. Venite ad
me oēs q laborat3 z honorati estis z ego
reficiā vos. ¶ Ascēdit at eum maria. i. cū
puritate mentis: q designāter p mariam
virginē: z amaritudinē de offēsis q itel
ligitur p mariam: quasi amarā.

Secunda pars.

Egitur. Factū est at cū ibi essent
z. Abi tangit xpi natitāz singu
laris qz pbat vginis parturitio
celebrata. Abi sciendū ad intellectum lre
qz pp frequentia z multitudinē hoium q
venerāt in bethleē vt pscerent ibidē: dīf
ficile erat paupibus inuenire domos in q
bus possent hītare. Maria igit Jos. qz ia
paupes erāt: n̄ habuerūt domū ad hospi
tandū s3 recolegerūt se in quodā diuerso
rio. Bt at diuersoriū locus q inter duas
domos existēs h3 coopitū hōis ex vtra
qz pte exitū z introitū qz nō h3 clausurā.
z ē in loco cōi in q ciues i festiuitate l' pp
intēpiē aeris ismīl' pūēire possūt ad loqn
dū. z ad qz ē extranei pp aeris itēpiē cō
uēire solēt. Abi g recolegerūt se Jo. z ma
ria: qz paupes erāt. In eodē at diuersorio
Jos. vt dñt aliq fecit psepū boui z asino
qz duxerat. s3 at alios ibi erat an factū p
sepū. z qñ aliq paupes veniebāt cū aliq

bus aialibz ponebāt ea ibi ad comedēdū
Qualitercunqz autem dicatur certum
est qz ibi fuit psepū in quo virgo bea
tahilium suum natum reclinauit. In illa
igitur nocte qua ibi hospitabatur imple
tum est tps bte vginis vt perer. Et b est
qz dicit. Factū est at zc. Abi. s. possumus
considerare. s.

Locum conuenientem.
Virginem parientem.
Vestem cooperientem.
Stabulum capientem.
Situm deficientem.

¶ Quantū ad primū dicit. Et scī est cū
essent ibi. s. in bethleē. Un Ambro. Die
uiter scīs Luc. z qñ z q tpe z q loco s3
carnē xps nat' ē explicat. d. Et factū est
zc. ¶ Quantū ad secundū dicit. Impleri
sunt dies vt perer. i. tps. 9. mēsiū. filiū suū
i. de sua sba s3m carnē genitū vt excludat
erro: dicentū ipm atrulisse carnem de ce
lo. vel habuisse carnem fantastica. vt
sic dicat illud ecclesiastici. 24. Fructus
meus dulcis super mel. ¶ Deperit er
go virgo filium suum primogenitum. nō
secundum Ieronimus. Postquam alius
sed antequam nullus. ¶ De isto partu
dixit angelus virgini Luce. 1. Et concī. z
pa. filium z vocabis nomen eius Ihesum
hic erit magnus z filius altissimi vocabi
tur. ¶ Unde potest figurari per Sansō
de quo dicitur Iudicā. 13. qz dictum fuit
ab angelo matri sue: caue ne bibas vinūz
nec siceram: nec aliquo vscaris in mun
do erit enim puer Nazareus ab infan
tia sua. z ex matris vtero vsqz in diem
mortis sue. z ipse incipiet liberare israel
de manu philistinorum. ¶ Abi sciendūz
qz per Sansō fortissimum qui vno mo
do interpretatur sol intelligitur sol iusti
tie Christus qui fortissimus est. z libera
uit nos de manibus philistinorum. qui i
terpretat deuoratores. i. demonum q vo
lunt deuorare aias nras. ¶ Iste habuit

Euangelium sextum.

matrē maxime sanctitatis q̄ datur intel
ligi p̄ h̄ q̄ dicit q̄ nō bibit vinū nec sicerā
que habet ebriare nec aliquo vescabatur
in mundo. ¶ X̄ps etiā in se fuit purus &
mundus & inocēs: q̄ nazare⁹. i. p̄secrat⁹ &
scūs dñō ab infantia sua & ex m̄ris vtero
que scitas i ipso p̄seueravit sp̄ & ideo dicit
vsq; in diē mortis sue. ¶ Quantū ad ter
tiū. s. vestē coopientē dicit. & pannis eū in
uoluit. Pannus d̄r plura s̄r: q̄ forte pro
pter paupertatē non habebat vnū sufficien
tes. X̄ps igitur sic inuolutus significari po
tuit p̄ archā testi de qua d̄r numeri. 4. In
uoluet vello archā testi. Nam sicut in ista
archa erant tabule testi & virga aarō que
florescat: & māna: ita in x̄po erant tabule
testi i firmitatis & p̄stantie virga Aarō flo
rida puritatis & inocētie: māna dulce sua
uitatis & reficiētie. ¶ Quantū ad quartū
s. stabulū capientē: capientē dicit. Et recl
inuit eū in p̄sepio: n̄ in lecto eburneo. Nam
vulpes fo. habet & volucres celi ni. filius
autē hoīs non h̄z vbi caput suum reclinet
Mat. 8. ¶ Quantū ad quintū. s. sitū defi
cientē dicit. Quia non erat ei locus in di
uersorio ali⁹. s. a p̄sepio. Et tunc vt dicunt
aliqui asin⁹ & bos genu flexerūt corāz illo
Et sic ipletū fuerit illud Isa. i. Cognouit
bos possessore suū & asinus p̄sepe dñi sui.
& Abachue. 3. In medio duoz aialium co
gnosceris. ¶ Sciendū est autē q̄ fm ex
positionē mysticā vel moralē in pte ista. s.
possumus considerare. Nam x̄ps.
In bethleem nascitur.
A virgine gignitur.
Alii veste induitur.
In humili loco reponitur.
In aliena domo conspicitur.
¶ Primo igitur x̄ps in bethleē nascit̄.
Iste autē locus fuit p̄ueniēs natiuitati x̄pi
Nam bethleē domus panis interpretatur.
Quia igit ille q̄ nascebat est panis vit⁹
q̄ de celo descēdit: ex quo si q̄s manduca
uerit viuet in eternū Jo. 6. iō fm Grego.

in omel. Nasci debuit in bethleē. Iste pa
nis est figurat⁹ p̄ panē que petijt Elyas
3. Regū. 17. Vbi finaliter d̄r q̄ tpe magne
siccitatis q̄ fuit qñ non pluuit tribus ānis
& sex mēsihus: Ely. missus est ad mulierē
sareptanā vt pasceret eū: q̄ petiuit ab ea
vt daret sibi panē q̄ fecit sibi subcinericiū
panem paruulū de quo comedit Bely. &
mulier & domus eius tota. ¶ Vbi sciendū
q̄ ante aduentū x̄pi in mundū erat maxi
ma siccitas & penuria diuine gr̄e nunduz
enī erat spūs datus: q̄ nudū erat x̄ps glo
rificatus Jo. 7. Bely. igit. i. p̄res veteris
testi exurientes missi sunt ad mulierē sa
reptanā que interpretat̄ incendiū. i. ad bea
tam virginē que fuit incensa amore diuino
nō ad aliquā aliā: q̄ nō fuit alia sibi filio.
Ab ista igit petierūt panem refectiuū. i.
saluatore: nūdi: q̄ cognouerūt ex ea x̄pm
nasciturū sicut fuit in multis locis scriptu
re figuratū & p̄phetarū: q̄ fecit subcineri
cium panē paruulū qñ x̄ps cōcepit in vte
ro. q̄ ideo puulus d̄r: q̄ semetipsū exina
muit formā sui accipies in similitudinē ho
minū factus: & habitu inuētus vt homo.
Phil. 2. Iste autē panē. i. x̄pm Bely. dedit
qñ hodie p̄ natiuitatē eius ip̄s prulit mū
do: ex quo comedit Bely. & mulier & dom⁹
eius tota: q̄ x̄ps est oibus cā refectiois
eterne. ¶ Vel aliter pōt exponi ista figu
ra: vbi sciendū q̄ dicta mulier hēbat filiū
vnum & habitabat in sarepta sydonie & colli
gebat ligna. Ab ista bely. petijt panē: que
nō hēbat nisi modicū farine in ydria: & pa
rum olei in lectito q̄ fecit sibi subcinericiū
pa. &c. vbi sup̄a & ex ista hora nō defecit
ydria farine nec oleū quousq; dedit dñs
habūdantiā pluuiē sup̄ terrā. ¶ Vbi sciē
dum q̄ p̄ istam mulierē viduāz intelligit̄
synagoga & lex moysica: q̄ carebat x̄po
spōso ecclie. Filius at̄ hui⁹ vidue erat po
pulus iudaicus. & congregatio synagoge.
Signanter at̄ d̄r habitasse i sarepta sydo
nie que interpretatur incendiū & sydonia

Euangelium sextum.

inutilis venatio: q: et si in lege Moy. fue-
rit aliquale caritatis incendium et venatio
vite eterne: tamen fuit inutilis q: nullus
peruenire perfecte potuit: q: in lege illa
non fuit solum debitum: nec apta para-
disi ianua: q: nondum dei filius fuerat in
carnatus. ¶ **I**dem **I**dem. vero intelligitur
sancti patres veteris testi considerantes pa-
nem refectois spūalis. i. xpm humani ge-
neris saluatorem qbus responsus fuit q
non solum hēbat panem: sed nec oleū nisi
parum: q: lex Moysaica nec xpm habuit
nec habundantiam grē: sed semper vsqz
ad tēpus legis euangelice habuit grām
diminutam. In fine autē temporū cum iaz
sinagoga appropinquaret defectui: immen-
ta est modica farina. i. virgo beata instar
farine alba et mundissima p puritatē vir-
gineam: de qua factus est panis paulus
.i. natus xps i humilitate profunda: coctus
sub cineribus humanitatis nostre. Ubi
calor decoquens fuit amor: quem ad ge-
nus humanum habuit redimendū. iuxta il-
lud ep h. 2. **I**dem: propter nimiam caritatem q
dilexit nos suos: filiū suū misit in similitu-
dinem carnis peccati. ¶ **E**x isto autē pa-
ne dī comedisse **I**dem. 7c. q: oēs isto glōlo
pane. i. xpo xhu satiantur. Nam cum natus
esset xps de virgine: sanctorū patrum icep
quietari desiderium: figure legē explicari
et per pns totum genus humanum icepit
recreari. Tanta vero dī fuisse huius panis
habundantia vt exiñ non deficeret: dōec
pluvia habundaret: q: nobiscum manet. i
sacramento altaris xps: et perseverabit i
finem quousqz superueniat habundantia
qz hēbimus in gloria. ¶ **N**on vacat q
dī mulierem ligna collegisse: q: sinagoga
ligna collegit: dum xpo crucis pavit pati-
bulū: in quo p peccatū nostris dō satisfaci-
ens nos redemit. ¶ **S**ecundū q considerā-
re possumus ē quō nascit: q: de virgine mfe
vñ dī q pepit filiū suū pmogetū. **R**ō. at
quare d virgine nasci voluit fuit q: ipe ve-

niebat ad tollēda peccata mūdi. et iō sine
peccato esse debuit. Unde ipe peccat: n
fecit nec iuentus est dolus in ore eius. i.
pe. 2. Scda rō fuit vt pariens et nascēs se
iuvicem nobilitarent. Unde **A**ugu. sup Jo.
Nobilitas fuit xpi nascē in virginitate
pariē: et nobilitas pariētis in divinita-
te nascē. ¶ **D**e magnitudine huius ge-
neratōis loquitur **B**er. super Cant. d. **F**ra
generatōem istā qz enarrabit angelus nū-
ciat: virtus obumbrat superuēit sps: ego
credit: virgo parturit: virgo permanet:
qz non mirat: nascit xbum infans. Ibi
agnoscitur longitudo brevis: latitudo an-
gusta: altitudo sūdita: lux non lucens: ve-
rum infans: aqua sitiens: panis exuriens
¶ **T**ertio piderare possumus q vilib
panis inuoluitur. Voluit autē xps vilib
panis inuolutū fm **B**edam. vt nob stollā
imortalitatis acqueret. ¶ **Q**uarto consi-
derare possumus q in presepio cum ani-
malibus reponitur ad designandū q ip-
se venit ad nos qui eramus bestiales: vt
nos faceret rōnis capaces fm **C**irillum
vel fm **B**edam: vt nob det regnum cele-
ste: et ita se ostēdat esse nostrum pabulum
refectiuū. **A**dagna nob d: cē materia hu-
mitatē qz videmus dñm vilibus panis
indutū. et in presepio reclinatū. In qb
duo vicia rephēdit. s. pulchritudinē vestimen-
torū: et supfluitatem edificiorū. Ipe enim
fm **B**er. nec priosam vestem elegit: nec
domū: sed pro purpura panum: p domo
presepe. ¶ **Q**uinto piderare possumus
q in aliē loco conspicitur. **U**n dī q nō
erat ei locus in diuerso ad designandū
q dei filius vnus nature cum pte: nasce-
bat in aliena natura. s. būana: qz fm **G**re.
sibi vniuit in vnitāte psone. **U**el hz **B**eda
nascebat in aliē domo vt nob domū pro-
pūā ppararet in paradiso. ¶ **U**el mo: aliter
dicit possumus q post qz hō i nazareth. i.
in puritate florida pcepit filiū. i. opus bonū.
In bethleē q ē domus patris d: pere. i. q

Euangelium sextum.

cōcepit corde ponere in ope vt possit refi-
ci pane vite eterne. Quz aut filium pepit
i. op⁹ bonum fecerit nō d3 ipm inuoluere
in serico. i. gl'iam mundanā in ipso q̄rere:
q3 tūc iam cepisset mercedē suam. Et com-
mutasset fm Grego. Rē valde pretiosaz
p re valde vili q̄ cito trāsit. D3 at reclina-
ri in presepio corā aialibus: q3 verbo p̄di-
cationis d3 se facere pabulū refectiuuz ho-
minū quēadmodū bestiaz arguēdo obse-
crando increpādo eoz vitia 7 sp cū mode-
stia. vt ipsos reducat ad bonū fm aplm
2°. **Abi. 4.** **E**3 et esse in via publica: q3
eius p̄dicatio non d3 esse in angulis: s3 oī
bus manifesta. **Un Abat. ultimo.** Eūtes
in mundū vniuersum p̄dicate euangeliz
oī creature.

Tertia pars.

Equif. Et pastores erāt in regio-
ne **re.** **Abi** tangit nati celebritas
sup naturalr q3 pbat hoīs exul-
tatio diuulgata. **Abi** sciendū q3 mox erat
ātiqtus i vtroq3 solstitio. s. yemali 7 esti-
uali custodire vigilias noctis: 7 h pp re-
uerentiā solis: cui antiqtus pp suā clarita-
tem fiebat magna veneratio. **Iste** mox. s.
custodiendi vigilias noctis forte inotue-
rat apud iudeos ex vsu cohabitantium 7
tūc illis vigilāribus angelus dñi apparu-
it ānunciāns eis saluatore natū in bethleē
E3 dicit igitur. Et pastores erāt in regio-
ne eadē. **Abi** sciendū q3 circa istam partē
possumus considerare. 7. s.

Letum congregatum.

Nuncium destinatum.

Lumen declaratum.

Animum imuratum.

Debilem roboratum.

Solatum nunciatum.

Iudicium demonstratum.

Quantū ad primū dicit. Et pastores
re. iuxta bethleē vno militario. custodien-
tes vigilias noctis vt dictum est supra.
E3 dicit aut vigilias pluraliter: q3 quat-
tuor vigilijs noctē distinguebāt. Prima

vocatur nocticiniū in qua vigilabant pue-
ri. Secūda gallicatus in qua vigilabāt iu-
venes. Tertia media nox i qua vigilabāt
viri. Quarta mane i qua vigilabāt senes.
E3 In qualibet at vigilia noctis xps fue-
rit natus 7 vigilantib⁹ pastoribus ange-
lus apparuerit pōt hēri ex illo q3 dicitur
sapientie. 18. **Abi.** Lum enim quietū silen-
tium tenerent oīa 7 nox i suo cursu medi-
um iter hēret: oīs fmo tu⁹ dñe exiliens
de celis a regalibus sedib⁹ venit. **E**3 Cō-
uenienter at pastorib⁹ ānūciatur xpi nati-
uitas. **Prīo** vt simplicitatē cōmendaret
7 vt testimoniū verius hēret: q3 **Ambro.**
Simplicitas vero noua fingere nec audi-
ta nouit mutare. Secūdo vt supbia repri-
meret. **Unde** xps **Abat. 2.** Confiteor tibi
p̄ dñe. celi 7 terre: q3 abscondisti heca sa-
pientibus 7 prū. 7 re. ea paruulis. Tercio
vt se pastorem ostenderet fm **Beda.** **Un**
de Jo. 10. Ego suz pastor bonus. **Quā-**
tum ad secundū. s. nunciū destinatu dicit.
Et ec. angelus dñi stetit iuxta illos. **Rō-**
nabile aut fuit vt angelus natiuitas dñi
nunciaret. q3 cum hō esset exultatus a glo-
ria celesti in qua d3 esse cōciuis angeloz:
qn xps p quē reducuntur ad patriā fuit
natus debuerūt nobis illud cū gaudio nū-
tiare. **Iste** angelus creditur fuisse ga-
briel: q3 sicut nūciāuit virgini conceptio-
nem ita pastoribus natiui. **Quantum**
ad terciū. s. lūmē declaratū dicit. Et clari-
tas dei circōfulxit illos. Cōueniens at fu-
it vt in natiuitate xpi lux appareret 7 cla-
ritas ad designādū q3 ē lux vera q̄ illuiat
oēm hoīem venientē in hūc mundū. **Jo.**
1. **E**3 dicit igitur 7 claritas dei. i. diuina vir-
tute facta nō ab aliquo corpore luminoso
emissa circōfulxit illos. i. ex oī parte illu-
minauit illos: q3 nō venit illuminare par-
ticulariter s3 generaliter totū mundum.
Quantū ad quartū. s. animū imuratu dicit.
Et timuerunt timore magno. **Abi**
sciēdum q3 q3 natura nra pp peccatū ad

Euangelium sextum.

infima est retracta: et supernorum spirituum est frequenti solatio prepedita et ideo aspectu spiritus angelici efficitur timorosa. Quod igitur signum pacis fuerit angelica familiaritas: signum veritatis fuerit magnifica claritas: timuit tam humana fragilitas: **Quantum** ad quantum. scilicet debilem roboratum dicit. Et dixit illis angelis nolite timere. Ubi sciendum quod differentia est inter bonum angelum et malum: quoniam apparent hominibus quod angelus malus dimittit hominem territum: sed bonus confortat. si eum per deum angelum quod dixit mulieribus querentibus christum. **Abat.** ultimo. Nolite inquietari timere vos: scio enim quod Iesum queritis. **Quantum** ad sextum. scilicet solatium nunciatum dicit. Ecce enim euangelio vobis gaudium. **Grego.** Nec solum sedat terrorem sed etiam alacritatem infundit. **Sciendum** est autem quod in ista bona legatione angeli letabunda. scilicet inuit. videlicet. Veritatem offensiuam: quia ecce. Caritatem diffusiuam: quia euangelio vobis. Quantitatem intensiuam: quia gau. magnus. Coitatem extensiuam: quia erit omni populo. Utilitatem alectiuam: quia natus est etc. **Quantum** igitur ad primum dicit. Ecce. id est presentialiter et certitudinaliter: quod dico evenit. Unde **Isa. 62.** Ecce dominus audientem fecit cum extremis terre. Nam non solum natiuitatem suam manifestauit pastoribus quasi in medio terre habitabilis existentibus: sed etiam in extremis terre: quando in oriente magis apparuit stella. **Quantum** ad caritatem diffusiuam dicit euangelio vobis. id est nuncium bonum portans. Unde poterat dicere angelus illud **Luce. 1.** Ego sum gabriel qui sto ante deum et missus sum loqui ad te: et tibi euangelizare. **Quantum** ad quantitatem intensiuam dicit gaudium magnum. **Abat.** gnum inquit: quia sine tristitie permixtione. Unde **nee. 8.** Nolite contristari gaudium enim domini est fortitudo vestra. **Abat.**

gnum etiam: quia cum perpetua duracione. Unde **Jo. 16.** Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. **Quantum** ad coitatem extensiuam dicit. quod erit omni populo. Nam istud gaudium non fuit particulare: sed valde generale: tam enim peregrinantibus in mundo quam patientibus in purgatorio vel in limbo: quam et regenerantibus in celo istud gaudium fuit commune. Unde **1. mach. 7.** Letatus est populus valde et egerunt die istam in letitia magna. **Quantum** ad utilitatem alectiuam dicit. quia natus est etc. Hodie igitur. id est in tempore isto in quo estis sicuti subiecti quod ostendit pressio fecit cesari et census solutio quod fuit humane generis per peccatum dyabolo figurabat: natus est saluator beneficii redemptoris impendens circa futurum dyaboli vel peccati quod est christus: quia secundum quod homo victus plenitudinem gratie. Unde **Jo. 1.** Vidimus gloriam eius gloriam quasi unam a patre. gratie et veritatis. **Quoniam:** quia secundum quod deus nos virtute sue potentie pretegens. Nam dominus ipse est deus in patre. In ciuitate **bd. 1.** bethleem: qua prophatum erat quod per eius nascere. **Iste** est saluator de quo **ad ty. 3.** Apparuit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei: non ex opibus iustitie quod fecimus nos sed secundum misericordiam suam. saluos nos fecit etc. **Istud** gaudium figuratum **Esther. 8.** Ubi sententialiter dicitur quod cum amara aduersariis iudeorum percurasset litteras a rege assuero quod interficerentur omnes iudei qui tunc erant populus domini: bethel regina ingressa est ad regem: et petijt ab eo gratias quod veteres littere amarae que erant littere mortis corrigerentur et remouerentur per alias litteras que forent littere liberationis et vite: quodque factum est: et misse sunt littere per vniuersam prouinciam quod non interficerentur iudei qui erant populus dei: sed honoraretur ubique mardocheus etiam de palatio regis egrediens precebat ornatus et coronatus omnisque ciuitas exultauit. Iudeis autem noua lux oriri visa est: gaudium honoris et tripudium apud omnes

d ij

Euangelium sextum.

populos: et facta sunt festa et conuiuia magna. et multi adhaeserunt secte iudeorum.

Et ubi sciendum quod per populum iudaeum: qui erat populus dei: intelligitur totum genus humanum quod deus creauit: gubernat et regit. de quo psalmus. Ipse est dominus deus noster: nos autem populus eius et oves pastoris eius. Per amantem autem qui interpretatur iniquus: intelligitur dyabolus iniquus et aduersarius generis humani. Per regem vero assueque interpretatur beatitudo intelligitur deus qui est beatitudo nostra. Diabolus instar amantem procurauit a deo contra genus humanum lras mortis: quoniam deus promisit ut temperaret primos pariter. Nam inuides dyabolus homini qui factus fuerat ut haberet istam gloriam: unde ipse fuit propter peccatum superbie expulsus: procurauit ut caderet et peccaret.

Unde sapientia 2. Inuidia dyaboli: mors intrauit in orbem terrarum. Per ester autem qui interpretatur preparata in tempore: siue in populo eleuata: intelligitur uirgo maria: in tempore quo dei filius uoluit incarnari: sola fuit preparata et digna ut de ipsa dei filius assumeret carnem humanam. Exaltata nihilominus in populo dicitur: quia nulla pura creatura inuenitur: cui deus tantam gratiam fecerit: cum ipsam in suam matrem elegerit. Est et exaltata: quia super omnes mulieres benedicta et in necessitatibus inuocata. Unde Lucas 1. Benedicam tu in mulieribus.

Ista autem istar bester regie cognoscens mortis suam: datam contra genus humanum. S. uotis precibus: ad assuerum regem. ad deum: recursus habuit: et nouas impetrauit lras: ne lre mortis suae retineret vigorem: sed uita et honor: nunciaret humano generi: quod factum est quoniam inclinauit dei potentiam: bonitatem et clementiam: ut nostram humanitatem assumeret: et hodie puulus nasceretur.

Unde signatorem dicitur quod Iudas docheus qui interpretatur amare proceres impudentem et significat christus qui dyabolum impudentem et arrogantem deuicit de palatio regis. id est throno deitatis: hodie egressus est quando uisibilis mundo apparuit: ornatus uirtutibus: et nostra carne ieffa

biliter et mirabiliter coronatus. Sic autem ornatum et coronatum regem: excitantur attendere omnes fideles anime. Cant. 3. quibus dicit spiritus sanctus. Egredimini filie Syon et uidete regem Salomonem in dyadema te quo coronauit eum misericordia sua.

Dicitur autem quod uniuersa ciuitas exultauit: quia re uera in natiuitate tanti Regis quilibet debet letari. iuxta illud Iob 35. Letabitur de ferra et in uia: et exultabit solitudo et florebit quasi lilium. Nam totus mundus significatus per ciuitatem quod desertus erat et inuius quoniam natus iste qui est uirtus et uita. Iob 14. merito debet letari et florescere et fructificari.

Et uicamus igitur quod omni populo. id est generi humano: hodie noua lux oculis uisa est christo nato: qui est lux uera qui illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Iob 1. gaudium est homini et tripudium cumulant: quia hodie genus humanum uidit hominem factum deum: et deum hominem incarnatum: unde debet fieri festa et tripudia spiritualia ut habuerit principes huius festiuitatis per gratiam et in futuro per gloriam.

Quatuor ad 7. id est indicium demonstratum dicitur. habet uobis signum et cetera. Tunc autem in isto indicio ammirabilia.

Spiritus puritatem et innocentiam contra luxuriam. Paupertatem et indigentiam contra avaritiam. Humilitatem et obedientiam contra superbiam.

Et sic christus uenit ut destructor omnium uiciorum et plantator uirtutum.

Quatuor igitur ad primum dicitur habet uobis signum. scilicet natus saluatoris inuentus infantem innocentem: quia agnus sine macula.

Quod ad paupertatem et indigentiam dicitur panis inuolutum. Nam panis sericis non pellibus uariis habet uilibus.

Quod ad humilitatem contra superbiam dicitur. Positum in praesepe non in palatio vel lecto eburneo.

Sciendum est autem circa istam partem principale loquendo moraliter quod per pastores intelliguntur uino modo prelati qui debent esse pastores populi sibi commissi: ut eos pascant uerbo et exemplo: de quo dominus Ies. 3. Dabo uobis pastores iuxta cor meum qui pascant uos scientia et doctrina. Vel per pastores magis spiritaliter

loquēdo intellr anima intellectuā. **P**er
gregē xō multitudine potētiaz sensitīuaz
Anima igit intellectūa sicut bon⁹ pastor:
d3 vigilare super gregē. i. sup potētias sē
sitiuas: ne pp delectatōem exeat termi
nos recte rōis: extēdēdo se ad illicita. vñ
sibi dīr. 2. **T**ibi. 4. Tu vero vigila in oibus
labora opus fac euangeliste misterīuz tu
uz imple: sobrius esto. **E**t Ande talis pa
stor: potest figurari per dō qui dixit Sau
li regi. 1. **R**e. 17. **P**ascebat seru⁹ tuus gre
gem patris tui ⁊ veniebat leo vel vrsus:
sollebatq3 arietem de medio gregis: ⁊ se
quebam eos ⁊ percutiebam: eruebamq3
ouem de medio eorum: ⁊ illi insurgebant
aduersum me. ⁊ apprehendebam m̃tum
eor3 ⁊ suffocabā iterficiēbāq3 eos. **N**am ⁊
leonem ⁊ vrsū interfeci ego seruus tu⁹.
Erit igit philisteus h incircūcisus. s. goli
as quasi vnus ex eis. **Q**uē ē dō interfecit
Et tibi sciēdum q per leonem intelligit
peccatū superbie. q3 leo aīal superbū est
Per vrsū vero imundum: peccatū lu
xurie q3 facit hominē imundus. **P**er go
liam xō hominē mōstruosus: peccatū
auaricie. **N**onstruosus enim res est q3 hō
sic fit deditus tēporalibus p peccatū aua
ricie q3 modicū durant q3 obliuiscat crea
toris sui. **P**er ista igitur tria oē peccatū
pōt intelligi. **S**um igit dō. i. homo q d3
esse manu fortis per pstantiam. ⁊ dcorus
aspectu per innocētiam custodit gregem
i. potētiās suas: aliqñ inuadunt peccata
designata per dicta tria. ⁊ tunc hō d3 viri
liter surgere d3 illa: ⁊ si aliqñ aliquā ouem
tangūt. i. aliq3 potētia aliciūt atēq3 veni
ant ad p̃sensum d3 eam eripe ⁊ non pmit
tere per p̃sensum eā interficere. **S**ic sūt
dēss est q̃ttuor: sunt vigilie noct3 ⁊ ita q̃t
tuor: sunt etates hominis. s. pueritia: iuue
tū: virilitas ⁊ senect⁹. **I**n oibus istis eta
tibus hō d3 vigilare sup grege suo. i. sup
potētijs suis eas sollicitē in diuina grā
custodiēdo. vñ oibus ⁊ p omni etate dī

Mat. 12. Vigilate ergo: ne scitis eum quā
do dñs domus v'eat. Scōa an media no
cte an galli cātu an mane: ne cū venerit i
ueiat vos vigilante dormiētes: q̄ autem
vob̄ dico oib̄s dico. Vigilate.

Quarta pars.

Equur. Et subito scā ē. ac. vbi tā
 8 gatur dei vītas specularis q̄ p
 bat agminis p̄testatō. vbi sci
 endū q̄ scī aliq̄ quāto p̄ plēs p̄firmat :
 tanto efficitur credibilis. vt igitur nā.
 xpi maḡ sit credibilis: a de ip̄a null⁹ du
 bitet. Iō cū angelo nunciante pastōribus
 multitudo celestīū agminū h̄ idē dicenti
 um adunat. ¶ In ista aut̄ societate ange
 lorū tria p̄sidero.

Luneum vigorosum.

Canticū iubilosum.

Affectum dulcorosum.

¶ Quātū ad p̄mū dicit. s. Et subito. i. q̄ in instanti: vt h̄ idē p̄firmarēt q̄ p̄m^o nūciauerat: ne si mora fuiss̄ inter ip̄m ⁊ istos forte nō viderent idē nūciaffe: facta ē cū āgelo. s. p̄mo multitudo celestis exercitus: i. quo nob̄ exp̄mit cuneū vigorosū q̄ exercitus celestis vocat. ¶ Quātū ad cāticū iubilosum dic̄. Laudantiū deum q̄ tam magnū b̄ficiū fec̄ generi humano ⁊ dñiū gl̄a i. altissimis dō. Vic̄r at̄ q̄ gl̄a fit dō i. altissimis: q̄ añ nat. x̄pi h̄z aliq̄s n̄ oēs āgeli cognouerūt misterīū icarna tōis nisi aliq̄ sūmi qb^o fuit reuelatū a dō In nat. at̄ ei⁹ p̄lib^o inoruit: d̄ q̄ gl̄iam h̄a buerūt: dū fm̄ Gre. videbāt nos i. p̄ximo redēpturos: ⁊ eoz numex p̄ hoies repandū. ¶ Vel h̄z Bedā. Jō laudat̄ vt n̄ solū de redēptōe hūmāi generis: s. gr̄as dō im p̄dat̄: s̄ et̄ vt nos iſtruat̄: vt d̄ receptj be neficij: deo gr̄as psoluamus. ¶ Q^m ad 3^m. s. affectū dulcorosum dic̄. Et in terra pax hoib⁹ bōe volūtatis. Abi Beda. op̄tāt ēr pacē hoibus: cū subdūt: ⁊ in terra pax hoibus: q̄ q̄s infirmos ⁊ abiectos d̄ spererāt: nascēte in carne dñō: iam socio s

Euangelium septimum.

veneratur. Quibus at hoibus pacem po-
teant exponit. d. bone voluntatis. eis. s. q
falsipiunt natum xpm. Ad enim est pax
impijs sed pax multa diligentibus nome
dei. Unde ps. Quictur in dieb⁹ eius iusti-
tia ⁊ habundantia pacis. Habundantia i
qua in presenti vt magis habundemus i
futuro p gloriam. Ad q³ ⁊c.

In natiuitate dñi. Euangelium septimum.

Astores loquebatur ad iui-
cem: transeamus vsq³ ⁊c.

p Luce. 5. Naturale ē q³ hō
bonum diligit. Nā sicut p
prium obiectū intelligibile

est viz ita pxiū obiectū voluntatis ē bo-
nuz. Quia igit vna q³ potētia appetit su-
um obiectū hinc est q³ volūtas naturalr
bōz diligit. Illud at q³ naturaliter appe-
titur a potētia si sit pñs ipam delectat si
vero absens possibile tñ hēri potētia mo-
uetur ad ipm habendū. Nō igit bonuz di-
ligens qñ sibi pñs est in ipso delectatur
ostensum at si sit absens ingrit qñ sperat
ipm habēdū. Quia igitur hodie ange-
li pastoribus nunciauerūt bonū maximū
s. xps natū. ⁊ eis ostēderūt vbi erat repiē-
dus q³ in bethleē iō pastores vt viri solli-
citi q³ ab angelis audierāt: cū deuotōe in-
grūt. s. xpm natū vt q³ ex angeloz annu-
ciatiōe. eis admirationē ingesserat visibi-
liter pteplent. Et si est q³ nob Luc. narzat
i euāgelio hodierno i quo tēgit q̄tuor. s.
Inq̄sit oīo sedulitatē virtuosam.

Congregatiōis societate grōsam.

Consideratiōis claritatē luminosaz.

Confirmatiōis alacritatē gaudiosaz.

Primum pbat accessus celeritas. Secū-
dum cetus cōgruitas. Tertiū actus lipi-
ditas. Quartū cū⁹ iocūditas. **1^m** in pñ.
2^m ibi. Et inuenerūt mariā ⁊c. **3^m** ibi. vidē-
tes at ⁊c. **4^m** ibi. Et reuēst pa. ⁊c. **1°** pñ.

q Quantū ad primū vbi tēgit ⁊c.
q³ pbat ⁊c. dicit. Pastores loq̄.
⁊c. vbi sciēdum q³ q³ angeli nū-

ciauerunt pastoribus saluatōrē natū in ei-
uitate dauid q³ eis admirationē ⁊ gaudi-
um magnū intulit: ipsi sicut virtuosī sta-
tīm inuenerūt ad ipm inquirendum in quo
sm Grego. Ostēditur eoz strenuitas: q³
non horrozē noctis nec dāno oculis sui q³
solum relinq̄bāt retrahūtū ab inquisitio-
ne saluatoris iaz nati. **D**icit igit pasto-
res loque. ⁊c. ⁊ ita videamus hī verbuz q³
factum est. i. dei filiū incarnatū: ut sic quē
videre nō poteramus existēs verbum vi-
deam q̄p³ caro factū. **I**n hī at secundū.
Bedā intelligit fides pastoz: q³ non dixe-
runt videamus puez hī verbum q³ factū
est intelligētes ⁊ credētes ipm non solū
hominem sed etiā vēr deum. **M**oralr
autem dicere possumus q³ hī euangelista
tangit sex. s.

Suppositum gratiosum.

Actum virtuosum.

Terminum copiosum.

Aspectum luminosum.

Obiectum generosum.

Modum amozosum.

Quantū ad primū dicit. Pastores.

Ubi sciendū q³ p istos pastores custodiē-
tes gregem intelligūtū oēs illi qui potē-
tias aīe cogitationes ⁊ actus q³ habent si-
cut quendā gregem mundificant ⁊ guber-
nant sm Bedam. Iusto iudicio rōnis. ⁊
pascunt monitis ⁊ exemplis sancte doctri-
ne ⁊ suant ab infidiis dyaboli ne p ipm
decipiantur. Et sic dicant dño illud Gen.
40. Viri pastores sumus serui tui ab isan-
tia nostra vsq³ in presens. **Q**uantū ad
secundū. s. actum virtuosum dicit. tran-
seamus. s. de vitijs ad virtutes de pecca-
tis ad penitentis: de terrenis ad celestia
intrepidi. Unde cuilibet in figura dicitur
Numeri. 31. Omnis vir armatus bellator
iordanē transeat donec subuertat domin⁹
inimicos suos ⁊ subiciatur ei omnis ter-
ra. **U**bi sciendū q³ per iordanem qui s
icēlus interpretatur intelligitur peccatū

p q homo descendit : q facit ipm descen-
dere in infernum. **D**is igitur vir virtuo-
sus et fortis bellator et bonus pastor contra
vitia et concupiscentias malas armatus vir
tutibus et spūs scī grā dī transire iorda-
nem. i. statū peccati et tam diu fortiter pu-
gnare donec euz diuino adiutorio subuer-
tat et vincat ea. Et sic oīs terra. i. oīs hō
terrenus subiciatur deo p veram obedien-
tiā et obseruantia mandatorū. **Q**uantus
ad tertiū. s. terminū copiosum dicit. vsqz
bethleē q domus panis interpretat. **P**a-
nis at in scriptura p omni refectione acci-
pitur. De statu igit peccati vbi ē esuries
debet in bethleē. i. ad xpm qui est panis
vitus q d celo descendit Jo. 6. Jre. vt isto
pane reficiatur dum peregrinatur in mū-
do quousqz veniat ad gloriā paradisi.
Hec autem fuit figuratum. 3. Regū
14. **U**bi sententialiter dicitur q cum in
piissima iesabel interfecit bonorum vi-
rorum vellet interficere **Isrl**. ipse fugit
ab ea et iuit in desertum cui displicēs ista
vita penosa petiuit anime sue vt morere-
tur. proiciensqz ad terram obdormiuit
sub vmbra iuniperi. et ecce angelus domi-
ni tetigit euz dicens surge et comede : qui
surrexit. et ecce ad caput eius erat subci-
nericius panis. et vas aque qui comedit
et bibit. et iterum obdormiuit. Iterum au-
tem reuersus angelus tetigit eum dicēs
ei surge et comede grandis enim tibi re-
stat via qui cum surrexisset comedit et bi-
bit. et ambulauit in fortitudine cibi illius
40. diebus et 40. noctibus vsqz ad mon-
tem dei oreb. **U**bi sciendum q per Je-
sabelem que interpretatur sterquilinum
intelligitur dyabolus qui est habitaculū
peccati inficientis ipsum. Iste dicitur im-
piissimus et interfecto bonorum viro-
rum quia hominum mortem procurat : dum
eos ad peccandum inclināt. **Isrl**. autē
i. vir virtuosus robustus dominator do-
minando motibus sensualibus cognoscēs

persecutionem iesabel. i. dyaboli debet su-
gere de peccato in desertum penitentie.
et ibi existens debet desiderare q christus
ipsum extrahat de hac misera vita. et pe-
tere mortem temporalem vt habeat vi-
tam eternam exemplo apostoli dicens
phil. 1. Cupio dissolui et esse cum christo.
Cum autem viuit in mundo et perse-
uerat in statu penitentie debet se ad ter-
ram prosternere considerando suam vi-
litem : quia de terra est et in terram de-
bet reuerti. et sic se humiliare. et sub vni-
bra iuniperi dormire. i. requiescere in cō-
punctione et amaritudine peccatorum.
Sic autem existenti venit angelus domi-
ni et tangit ipsum per bonam inspiratio-
nem dicens q surgat ad dulcedinem con-
templationis. et comedat. i. reficiatur in
ipsa. Qui respiciens ad caput. i. ad ani-
mam conuertens se vt in contemplatio-
nem erigatur inuenit subcineritium pa-
nem. i. christum qui est panis vite Jo. 7.
Subcineritius : quia in vilitate nostre hu-
manitatis calore dilectionis decoctus. et
vas aque. i. gratiam spiritus sancti refri-
gerantem concupiscentiam mundifican-
tem animam et celestibus ymbribus irri-
gantem. **H**is gustatis ite : um obdormi-
re debet sub vmbra iuniperi. quia semper
in amaritudine penitentie perseverare
debet dum hic viuit. **E**t tunc iterum
angelus tangit. i. confirmat vt pascatur
in contemplatione : quia grandis restat
via per qz debet ire. 40. diebus et 40. no-
ctibus. i. toto tempore quo militat in hoc
mundo donec perueniat ad montem dei
oreb. i. ad gloriā paradisi. **Q**uantus
ad quartum. s. aspectum luminosum dicit
et videamus quasi dicat illud q nuncia-
tum est nobis ab angelis quibus credi-
mus videamus intuitionē clara vt non
solum h credamus per fidez sed cognosca-
mus per spēm. Et sic dicamus illō Jo. 1.
Vidimus gloriā eius g. qñ vni. a. p. a. ple.
d iij

Euangelium septimum.

grē et veritatis. **¶** Quantū ad quintū. s. obiectū generosum dicit verbū. Nā istud verbū q̄ hodie viderūt pastores: ē deus et homo. Unde Ioan. i. Et verbum caro factum ē. et c. **¶** Quantū ad sextū. s. modū amorosū dicit. Et venerūt festinātes. Nā ad rē q̄ diligitur citius festinat. Unde de quolibet istoz pōt dici illud puer. 9. Boce iustū et festinabit accipe. Secūda pars.

Egitur. Et inuenerūt mariā et c.

¶ Ubi tāgit cōgregatiōis societatem gratiosam: q̄ pbat cētus cōgruitas. Ubi sciendū q̄ in ista societate inuenta dāt intelligi humilitas xpī: q̄ euz esset rex regū et dñs dominantūz voluit humiliter sūm Ver. nō in excelsis a pastoribus inueniri. **¶** Signū magne paupertatis fuit q̄ nō erat ibi alius q̄z Jos. nec alia q̄z mariā: et infans positus in p̄sepio. **¶** Moralit̄ at dicere possumus q̄ vernus penitens d̄z inuenire mariā q̄ vno modo interpretatur amara. i. contritiōe et amaritudine de peccatis postea Jos. q̄ interpretatur accrescēs: q̄ d̄z crescere p̄ opa bona. de inde venit ad infantē Iesum q̄ ē largitor grēe salutaris. **¶** Exēplo igit sūm Bedas. Pastoz debemus ipm querere vt ipm inueniamus in p̄nti p̄ grām et in futuro per gloriam.

Tertia pars.

Egitur. Vidētes at cog. et c. Ubi

¶ tangit cōsideratiōis claritatem luminosam: q̄ pbat act⁹ limpiditas. Ubi tria tāgit. s.

Inspectionē faciale in intueōdo.

Dilectionē fraternalē in erudiēdo.

Discretionē virginalē in retinēdo.

¶ Quantū ad primū dicit vidētes autē et c. Ubi sciendū q̄ rōnabile fuit vt pastores q̄ angelis nūciantib⁹ crediderūt: d̄ cognitionē fidei ad clarā visionē venirent: vt p̄z Bed. i. de natitate saluatoris iā nō liceret amplius dubitare. Et glibet eoz pos sit dicere illud Gen. 32. Vidit dñs facie ad facie et salua facta est aīa mea. **¶** Sciendū

ē at q̄ multipliciter dēmus videre xp̄s. s.

Nascentē pauperrime.

Conuersantē humilime.

Predicantē t̄lime.

Pacientem acerbissime.

Resurgentē potentissime.

Regnantem gloriosissime.

Judicantem equissime.

¶ Primo debemus xp̄m inuenire nascentē pauperrime. Nā pauperrime et quātū ad locū. et q̄zrū ad ortū xp̄s voluit nasci vt p̄z h. **¶** Secundo debem⁹ videre ipm cōuersantē humilime. Nā in t̄tis visus est: et cum hoibus cōuersatus ē. barth. 3. Et qualiter d̄r Mat. 2. Discite a me q̄z mittis sū et humilis corde. **¶** Tercio debemus ip̄z videre predicantē. t̄lime. Unde de ei⁹ p̄edicatiōe d̄r Mat. 9. Circuibat yhs ciuitates et castella docēs in synagogis eoz. et p̄dicās enāgelīū regnīz curās oēs languorem et oēm infirmitatē. **¶** Quarto debemus eū videre patietē acerbissime. Nam sua passio fuit dolorosa: vereconda et vruosa. Quā p̄dicat apl̄s Mat. 26. di. Filius hoīs tradet p̄ncipib⁹ sacerdotū et scribis et condēnabūt eū morte et tradēt eū gentibus ad illudendū et flagellādū et crucifigēdum. **¶** Quinto debemus euz videre resurgentē potētissime. Nā xp̄s virtute propria inquantū de⁹ se ipm resuscitauit sicut figuratiue dixit iudeis Jo. 2. Soluite templū h̄ et in trib⁹ dieb⁹ excitabo illud. Hoc at vt ibi d̄r: dicebat d̄ tēplo corporis sui. vñ anūciāns suā resurrectionē discipul⁹ dixit: Luc. 24. Videte man⁹ meas et pe. me. q̄z ego ip̄e sum. **¶** Sexto debemus ipm videre ascendētē et regnatē gloriosissime. Nam eius ascensio: q̄z sup̄ oēs celos ascendit. et sup̄ oēs ordines angeloz: fuit maxime glorie et impj. Un̄ ephē. 4. Qui descendit ipse est q̄ ascendit sup̄ oēs celos vt ad impleteret omnia. **¶** Septimo debemus ipsum videre iudicantē equissime. Unde ps. Domin⁹ iudex iustus fortis et pacies

Et idem. Iustus dñs et iustitias dilexit :
equitatem vidit vultus ei⁹. ¶ Quantū ad
secundū. s. dilectionē fr̄nalem dicit. Et oēs
qui audierūt et. Caritas ei fraterna reg
rit vt bonum qd qsqz nouit alteri cōdicet .
vt in vtriusqz gaudiū cumulet . Pastores
igif qd nouerāt et viderāt clara fide de na
to dño h caritative alijs p̄dicant secundū
Grego. vt et ipsi tanti gaudiū quantū ē na
tiuitas xpi yhu sint capaces . ¶ Quantū
ad terciū. s. discretionē virginalē in retinē
do dicit. Maria autē cōseruabat et. Bea
ta enim maria sicut sapiēs et timorosa nō
garula ista qd xpo audierat et q tunc nū
ciauerunt pastores in corde suo tacita con
seruabat cōferens fm Bedā euz his q le
gerat fore futura . ¶ Sic itē igitur maria
cōseruabat omnia verba h. s. salutationez
angelicam cōceptionē miraculā pturitionē
et xpi exēplare cōuersionē . An de ipsa
possumus dicere illō eccl̄iastici. 44. Nō
est inuētus filius illi q cōseruaret legem
excelli.

Quarta pars.
Egrur. Et reuerfi sunt pastores
et. Abi tāgit cōfessionis alacri
tatē gaudiōsā q pbat cantus io
cunditas. Abi sciendū fm Athanasiū. q in
natiuitate xpi nō solū debuit esse talis le
ticia: qualis ē in puero hodie nato solum
in humana natura: s. qualis in p̄tia di et
hois et illuati fulgoris. ¶ Isti sunt de q
bus dñs Is̄a. 51. Qui redēpti sunt a dño re
uertētur et veniēt in syō laudātes et letitia
sempiterna sup capita eoz gaudiz et leti
tiam obtinebūt fugiēt dolor et gemitus .
Nam qui inueniunt xpm gaudiz sempi
ternum obtinebunt. Ad q et.

Unica ifra octa. natiuitatē. Euāgelii. 9^m.
Rāt p̄r eius et mater mirā
tes super his q dicebātur
de illo. Luc. 20. Naturale ē
q nouitas effectus insoli
ti cui⁹ causa nescit . ducat
in admirationem videntē: cui⁹ ratio est :

q: cū effectus hēat p causam suā cognosci
si videat effectus insolitus cuius cā nesci
tur i admirationē intellect⁹ inducit cōfi
derans vnde p̄cessit iste effectus . Ex hu
iusmodi at admiratōe exorta incipit cām
inquirere et sic tandē cū ad cognitionē p
uenerit cessat admiratio. et in ipso sciētia
generat . An dñs primo metaphisice qd ex
admirari cepunt pphetari. Et ps. Adira
bilis opa tua iō scrutata ē ea anima mea.
¶ Videmus et p experientiā qd ista que
sunt v̄sitata hō non admirat sicut nullus
admirat sol̄ ortū: qd oī die nobis orit̄. Illa
at que non sunt v̄sitata mirant sicut eclip
sym solis: qd raro accidit sic et non miratur
multiplicationē segetuz in ag qñ nascunt̄
qd v̄sitate euenit . Adirati tñ fuerunt in
multiplicationē. s. panis in .s. milibus ho
minum qz qz vtrūqz a xpo sit factū: sed
est qd vnū solitū. et aliud rarū. ¶ Quia
igitur circa xpm in eius natiuitatē . et cir
cū adiacenti tempore multa fuerunt mi
ra et insolita merito potuerunt homines
admirari. Non soluz autem h admiratio
cōiter erat ad aliquos sed etiam virgo
beata et Jos. eius nutricius mirabantur
Et hoc est qd dñs in euāgelio hodierno. qd
erat p̄r eius et. In q Luc. q̄tuor tāgit. s.
Stippendoy pdigiū insolite v̄sitiōis .
Futuroy p̄lagiū acerbē passiōis .
Virtuosuz testimoniū pphice exp̄ssiōis .
Gr̄osum habitaculū hōeste m̄sionis .
¶ Prīmū pbat multitudo nouitatē. Se
cūdū certitudo vitatē. Terciū plēitudo ea
ritatē. Quartū pulebritudo venustatis . p̄
mū in p̄n. fm ibi. Et bñdixit eis sy. et. ter
tiū ibi. Et erat Anna et. quartū ibi. Et vt
p̄fecerūt oīa et.

Prima pars.
Nātum ad p̄mū vbi tangit et.
q qd probat et. dicit. Erant p̄r ei⁹
et. Quia enim virgo beata circa suum . n̄
lium continue videbat noua et mira que
intellectum transcedebant humanum. iō
merito et tā ipa qz Jos. poterat admirari .

q: Brece. Trāscēdētiū rex i noticia q:tiē
in noticiam venerit: toties renouat i mē
te miraculū. ¶ Si igitur erant p: ei
s. Jos. p: putatiuus xpi vel p: i. nutriti:
7 mater. i. virgo Maria naturalis m: q:
xpm veracē d:ute spūs sancti pcederat:
genuerat: potauerat: 7 pepat: cogitatōes
super his que dicebantur de xpo: q: q:q:
essent possibilis tñ erant humanū intelle
ctum transcendentia. Unde poterat xps
dicere illud Sapie. 8. In conspectu poten
tiū admirabilis ero. 7 facies principū mi
rabuntur me. admirabatur. ¶ Si autem
queratur a beata virgine que naz sunt di
cta de puero yhu que sint cā admiratōis
ipsius reddere pōt multe. s.
Noua salutatio in ānunciatōe.
Mira grauidatio in conceptōe.
Precursoris noticia in visitatōe.
Doloris carentia in parturitōe.
Dulcoris leticia in diuulgatōe.
Pastorū diligentia in requisitōe.
Magorū reuerentia in adoratōe.
Symonis p:placencia in sc̄ratōe.
¶ Prima igitur cā fuit noua salutatio i
ānunciatōe. vnde d: Luc. i. q: āgelus Ga
briel ingressus ad Mariā: dixit ei. Ave
grā plena dñs tecum benedicta tu in mu
lieribus. Nunquid igitur dicere pōt vir
go beata admirari nō potui: cū mihi vir
gini in thalamo exīti missus fuit gabriel
angelus facie rutilans 7 salutatōem tam
insolitam ore p:mes. ¶ Scda cā fuit gra
uidatio in conceptōe. Nam sine virili se
mine virgo pcepit. vnde Luc. i. Me time
as Maria inuenisti grām apud dominū
Ec. concē. 7 p: filium 7 vo. no. eius yhm.
Cuiuscām 7 modum querens beata vir
go dicit. Qūo fūistis qm vir nō cognosco?
Et āgelus sps sanctus superueniet in te:
7 virtus altissimi obumbrabit tibi. Nun
qd igitur dicere pōt virgo beata admira
ri non debuit: cum recedēte a me angelo:
me grauidam reperi 7 incognitam viro

tumescētē vter clausum virginitatis
claustrum. ¶ Tertia causa fuit precursō
ris noticia in visitatōe. Nam quando vir
go beata concepto dei filio iuit ad visitā
dū: Elisabet precursor Jo. adhuc clausus
in vtero: ipm cognouit. Unde dixit Elisa
bet virgini. Luc. i. Ex quo facta est vox
salutatis tue in auribus meis: exultauit
infans in gaudiis in vtero meo. Nunquid
igitur virgo beata dicere potest admira
ri non potui: cum ad montana pcedens:
vt cognatam meam visitare. Jo. clausus
in vtero me cognouit dei filium concepisse.
Unde Elisa. me beatam predicat. d. Et
beata que credidisti: qm perficientur in
te que dicta sunt tibi a domino. ¶ Quar
ta causa fuit doloris carentia in parturi
tione. Nam virgo beata quando parturi
uit filium nullum sensit dolorem. Hoc at
fuit valde rōnabile. sicut enim virgo con
cepit: 7 sine libidine carnis: 7 absq: vllō
peccato: sic in partu sentire dolorem q: p
peccatum est inflictiū non debuit: s: sic
a peccato liberata: quoq: a dolore existe
re aliena. Nunquid igitur dicere potest
virgo beata: non potui mirari cum meū
7 dei filium: quem virgo concepit: virgo
ptuli: virgo sine dolore peperit: quos alie
femine piunt cum tanto dolore. ¶ Quin
ta cā fuit dulcoris leticia in diuulgatōe
Nam angelus in natiuitate xpi ānuncia
uit pastoribus gaudium magnum: q: erat
populo: q: natus ē. Luc. 2. Nunquid igi
tur dicere pōt virgo beata: mirari nō po
tuit: cum iam nato puero āgelus oppuit
ānūciās inensūz gaudiū: cui exercit⁹ āge
lorū exultatiū adest 7 catatiū glā i altis
simis deo ē. ¶ Sexta causa fuit pastorū
diligentia in requisitione. Naz postq: an
gelus tantum gaudium ānūciauit pasto
ribus: ipi solliciti xpm natū inquirunt. vñ
Luc. 2. Pastores loquebant ad inuicem
d. transeamus vsq: ē. Nunquid dicer pōt
virgo beata: mirari non potui cū ad me

vidi venientes pastores mira d. natiuita
te filij mei nunciantes: et hinc signum quod eis
dederat angelus repientes: quod pannis inuo
lurum in presepio reclinatum cum solatiis
me solam cum Ios. inuenerunt. Septia
ca fuit magorum reuerentia in adoratione.
Nam tempore nat. xpi in oriente magi ap
puit stella que dirrexit istos in bethleem
vsqz in domum: in quo xps cum matre ma
nebat: et intrantes domum inuenerunt pue
rum et. et proci dentes et. Mat. 2. Hoc aut
fuit pphetatum tob. 13. vbi dicit. Nationes
de longinquo ad te venient et munera of
ferentes adorabunt dominum deum tuum in
te. Nunquid igitur dicere potest virgo beata mi
rari non debui. cum meum primogenitum ab
orientem admoniti magi per signum sidereum
cum mulieribus veniunt adorare. Hoc est eis
quod pphetatum fuerat per Ios. d. 36. 60. Tunc
videbit et affluet et mirabitur et dilatabit
cor tuum quando conuersa fuerit ad te mul
titudine maris et. Octaua causa fuit sy
meonis coplacentia in pphetatione. Nam quan
do sanctus senex Symeon accepit puerum
in manibus. et ipsum saluatorem mundi co
gnouit magnam complacentiam habuit
quoniam quod sibi promissum per spiritum sanctum
fuerat: vidit esse completum. Sic dicit Luc.
2. n. sum acceperat Symeon a spiritu sancto
non visurum se mortem nisi videret christum
domini. unde cum vidit benedixit deum et di
xit. Nunc dimittis seruum tuum et. vsqz
Israel. Nunquid igitur dicere potest beata
virgo mirari non potui cum in purifica
tione batulans filium in templum ingredior et
a Symeone benedico: et filium meum publi
ce gerit: predicat: lumen glorie et salutare
omnibus propositum. Item et his
similia poterat virgo Abaria mirari: et
dicere illud Dan. 4. Signa et mirabilia
fecit apud me deus excelsus: ut sic dicat cum
ps. Admirabilia opera tua et aia mea cogno
scet nimis a domino semper est istud: et est mira
bile in oculis meis. Nec mirum si mira in

eius natiuitate sunt visa quia ipse est mira
bilis totus. unde ps. Dominus deus noster quod
admirabile est nomen tuum in vniuersa
terra: ut sic sibi dicatur illud Hester. 15.
Valde enim admirabilis es domine et facies
tua plena est gratiarum. Quia ipse est verbum
plenum gratie et veritatis. Jo. 1.

Secunda pars.

Equitur. Et benedixit eis Sy
meon et. vbi tangit futurorum
presagium acerbe passionis: quod per
bat certitudo veritatis. Et quatuor tangit. scilicet.
Seis implicatorem gratiosam.

Idolis predictorem virtuosam.

Ab his copassionem dolorosam.

Pleb puerionem fructuosam.

Quod ad primum dicit. Et benedixit illi Syme
on. Ubi sciendum quod moris erat in lege moysi.
quod quando pueri portabantur in templo: sacer
dos benedicebat pueribus: quod igitur Symeon
erat sacerdos. Jo. 8. Grecum benedixit pa
rentibus presentibus christum. Quod ad 2.
scilicet. plis predictorem virtuosam dicit. Et dixit
ad Abariam et. Ubi sciendum quod post benedi
ctionem eam factam Abarie et Ios. spiritualiter
se vertit ad Abariam. pphetico spiritu predicando
sibi occulta de passione christi et predictioni
bus eius secundum Grece. tanquam vere matri.

Dicit igitur. Et dixit ei huius positus est
in ruinam secundum Orig. non credentium: et re
surrectionem credentium. Vel positus
est secundum Crisostomum. in ruinam vicioz et resurre
ctionem virtutum. Sciendum est autem
quod ruina vicioz facta per christum potest figurari
per visionem quam vidit Habuc. Dan. 2. Ubi
finaliter dicitur quod vidit vnam statuam cuius
caput erat de auro: pectus et brachia de ar
gento: venter et fœora de erecibie ferree:
pedes quidam per ferrea: quidam fictil. vidit autem
quod abissus est lapis de monte sine manibus
et percussit statuam et comminuit omnia.

Ubi sciendum quod per istam statuam sic ex di
uersis composita itellr congregatio vicioz que
signatim dici potest statua: quia sic statua est

sine anima et non habet sensum nec motum: ita vicia faciunt hominem sine vita unde nec potest gustare celestia nec meritorie operari. In ista statua caput, est de auro. per quod intelligo peccatum superbie. Nam sic aurum iter alia metalla tenet principatum: sic superbius vult omnibus principari. Signanter autem dicitur caput de auro quia sic caput est principalis corporis et influit in cetera membra: ita superbia fuit principium peccatorum sic per angelum malum et per omnia pariter: ita quod alia deriuant. Unde ecclesiastici 10. Imprimis omnes peccati superbia. qui tenuerit istam adimplebit maledictionem. unde istud est aurum de quo ecclesiastici 31. Qui diligit aurum non iustificabitur. Brachia vero et pectus dicuntur de argento: per quod intelligo peccatum auaricie. Nam quia de argento fit pecunia quam auari diligunt. id est per argentum intelligitur predictum peccatum. Signanter autem dicitur habere pectus et brachia de argento quia per pectus intelligitur cogitatio: quia iuxta pectus est cor. cuius est cogitare. Per brachia vero operatio: quia manu et brachijs operamur. Quia igitur auari: et cor et opera dant ad auariciam: id est dicitur quod pectus et brachia erant de argento. Non attendentes quod dicitur ecclesiastici 10. Nichil iniquius quam amare pecuniam. Quia ecclesiastici 5. Auarus non implebitur pecunia: et qui amat diuitias fructum non capiet ex eis. Sic autem habere ventrem et femora de ere. per quod intelligo peccatum luxurie. quia sic es si tangit: manum inficit: sic homo immundus aia et corpus corrumpit. per quod 1. cor. 6. Fugite fornicationem: cuius ratione subdit omne peccatum quod cuiusque fecerit homo extra corpus suum est quod autem fornicatur in corpore suo peccat. Signanter autem dicitur veteri et feora de ere. quia maxime circa peccata istas viget luxuria. unde Job. 2. Virtus eius in lumbis eius et fortitudo illius in umbilico veteris eius. De talibus dicitur Joel. 1. Copu truerunt iumenta in stercore suo. Dicitur et habere tibias ferreas: per quod intelligitur crudelitas et tyrannia: quia crudel et tyrannus alios deprimat ut possit libus dominari. Et per tibias ferreas intelligitur obstinatio in peccatis. Nam sic ferrum est durum: ita sunt aliqui indurati

in malum quod nolunt ad penitentiam conuertere: sed semper in malum perseverare. Non tamen aduertunt istud Roman. 2. ubi inquit apostolus. Sed duricia tuam et impenitentem cor tuum thesaurizas tibi nam in die ire et reuelationis iusti iudicii dei: qui reddet unicuique secundum opera sua. Dicitur autem habere pedes ferreos et fictiles: ad designandam paruum stabilitatem in homine in hoc mundo. Nam sicut ex ferro et testa non fit bona compositio: sic homo non habet stabilitatem firmam: quia nescit quantum possit viuere quod signanter datur per pedes intelligi super quos homo se firmat: qui dicuntur fictiles ad designandum quod quantumcumque homo superbiat et habeat caput aureum: vel sit deditus diuitijs: et sic pectus et brachia habeat de argento. Vel sit deditus carnis desiderijs. et sic ventrem et feora habeat de ere. vel crudelis et obstinatus. et sic habeat tibias ferreas: debet tamen considerare in quanto periculo est: quia non est firmus in pedibus fictilibus nesciens quando mors veniet et periculum imminens ei post mortem. De talibus dicitur Job. 21. Buctus in hominis dies suos et in puncto ad inferna descendet. Unde queritur Baruch. 5. Ubi sunt principes gentium qui dominantur super bestiis vniuersae terre qui in aubus celi laudant et argentum thesaurizant et aurum in quo confidunt homines. Et respondetur ibidem. Exterminati sunt et ad inferos descenderunt: et alij loco eorum surrexerunt. Dicitur quod lapis abscessus est de monte sine manibus et percussit statuam monstruosam. id est coniecit viciozum. id est Christus qui de monte diuinitatis et in vtero virginis sine manibus. id est non virtute hominis: sed spiritus sancti conceptus percussit et comminuit ipsam quando contra superbiam nos docuit humilitatem: quia fuit reclinatus in praesepio: contra auariciam paupertatem: quia fuit pauper pau-

perculis inuolutis: cōtra molitiē carnis au
steritatē: q: positus fuit sup femur: cōtra
crudelitātē benignitatē: q: uoluit nos re
dimere contra obstinationē sanctitatē: q:
ipse peccatū non fecit. Iste est lapis de q
ps. Lapidē quē reprobauerūt edificātes
hic factus est in caput anguli. ¶ Et in si
gnum cui cōtradicef sicut enim signū po
nitur in loco euidentē ut pateat ⁊ dirigat
ut p: de crucibus viat: sic xps in alto po
situs est qñ positus fuit in cruce in qua p
salute nostra uoluit imolari. ¶ Istud si
gnū fuit figuratū Numeri. 21. Ubi finalit
dī q cū ppl's eundo p desertū murmurā
set contra dñm misit dñs ignitos spētes
quorū moribus affligebat ppl's nimis. ve
nientes autem ad Moy. dixerūt peccauī
mus: oia ut tollantur a nobis serpentes
orauit Moy. p pplō: ⁊ dixit dñs ad euz
fac serpētē eneū ⁊ pone p signo: quē cū
pculsi aspicerēt sanabant. ¶ Ubi sciēduz
q p ppl'm ysacliticū intelligunt omīs ho
mines huius mūdi q sunt ppli dei. Per
desertū autē transire dicunt: q: i isto mūdo
vitaz pagunt. qui p desertū significari p
ta ipum deserere debem⁹ necessario per
mortem. Isti autem dicuntur murmura
re contra dominum quando verbo vel fa
cto sibi detrahūt non obseruando ipsius
precepta. Quibus dñs imittit serpentes
ignitos dum pmittit eos tēptari a mali
gnis spiribus significatis p ignitos ser
pentes. Isti moribus ser. i. temptatōni
bus quas imittunt venenat animā ex q
aia d: affligi ⁊ ingemiscere ⁊ dicere pecca
ui contra dominū ⁊ q: sibi ipsi non sufficit
ad resurgēdum ad statum gratie: d: auxi
lium Moy. i. alicui⁹ sancti viri requirēt
ut oret deum p ipos: hī autē aliqñ dō oīo
nes exaudiēs: ⁊ cōtritōem peccatoris ac
ceptās oñdit modū recuperande sanitatis.
Abod⁹ autē ē ut respiciāt serpentē eneum
positum super lignum. i. xpm q venenūz
peccati nō habz positū p nob super lignū

sancte crucis. Huic autē signo dīcūt oēs
peccatores d qbus dī. Ier. 41. Perierunt
viri q dīcunt tibi. ¶ Quantum ad ter
tium. s. matris compassionem dolorosam
dicit. Et tuam ipsius animā ptrā. ⁊c. Per
istū ei gladiū intellr dolor: ppassiōis mor
tis xpi q pertrāsuit aīaz virgīs. Istō gla
dio debem⁹ penetrari in corde ut ad nos
intret passio saluatoris. ut de nob possit
dici illud Ier. 4. Ecce pūit gladius vsqz
ad animam. ¶ Quantum ad 4^m. s. pleb p
uersiōem fructuosaz dīc. ut reuelentur ex
multis cordibus cogitatōes: idest ut
male cogitationes que prius occultaban
tur pferant i publicū ⁊ secundū Orig. de
struant a dō qdū eīz occultant: nō possūt
sanari. vnde puer. 16. Reuela domino oia
opa tua ⁊ dirigent oēs cogitatōes tue.

Tertia pars.

Equit. Et erat āna pphetissa ⁊c.
vbi tēgit virtuosuz testimonīz
pphetice expōitiōis: q probat
plenitudo claritatis vbi sciēdū q testimo
niū qnto datur a psona digniori: tanto est
efficacius. volēs igit euāgelista ostendē
q testimonīū datū de xpo sit efficax: pso
nam testificatē scdm Ambro. s. annā pro
phetissaz multipliciter cōmendat. In ista
igitur pte duo fac. Primo ponit testifica
tis cōmendatiōez. Secūdo testimonij pro
palationem. Circa primum tria fac scdm
q ipsam tripliciter cōmendat. s.
Et generosam dignitate.
Et annosam in etate.
Et virtuosam sanctitate.
¶ Quātū ad pīmū dīc. Et erat Anna. ⁊c.
Ubi sciēdū q eius dignitas nob oñditur
q: i affectu grōsa: q: Anna q interpretatur
i quo ē grā. grā autē ad affectū ptinet. Q:
in intellectu lūinosa: q: pphissa: pphare ptī
net ad intellectū. Q: in oru generosa: q: si
lia phanuel q fuit vn⁹ d filijs Jacob Pa
triarche q fuit generosus valde. ¶ Sciē
dū ē q inter alias. s. fuerūt famose āne.

Prima m^r Samuel. de qua. i. Re. i. Scda
vxo: Raguel. de qua Tob. 6. Tertia vxor
Tob. senioris: tob. i. Quarta filia phanu
el. de qua dr h. Quinta m^r beate vginis.
Qu^m ad 2^m. s. anofitate etatis dic. l. p
cefferat in dieb⁹ mult⁹. Ubi sciédū q^d ista
āna i domo p^rna obseruauit vgnitātē: q^d
tandē copulata viro suo stetit cū eo. 7. an
nis. cum quo seruauit castitatē cōiugalē:
mortuo autem viro remāsit vidua: i quo
statu volens alteri pungi: seruauit casti
tatem vidualem vsq³ ad diem mortis. vi
xit aut in vniuerso. 84. ānis 7 tal^r sic ānosa
vidua fuit conueniens ad dādū xpo te
stimoniu: iuxta illd. i. thi. 5. Vidua eligat
non minus. 60. ānorum que fuerit vnus
viri vxor: in operibus bonis testimoniū
Quātū ad tertiū. s. virtuositatē sancti
tatis dicit: q^d nō discedebat 7c. vbi sciédū
secūdū Orig. q^d q^d ista mulier fuit casta 7
virtuosa: iō h^re meruit spūitū pphetie: 7
quia ēt erat intēta ieiunij. in quo datur
intelligi abstinentia q^d maxime viduis cō
petit: q^d sedz apostolum. i. thi. 5. Vidua q^d
in delirio ē viuens mortua ē. **D**einde
subdit. h. ipa hora superueniens 7c. Ubi
tangit testimoniū pphetiādem. Nam illa
eadem hora qua xps fuit pntatus in tem
plum h. sancta vidua venit ad templum
vt simul sua pphetia concurreret cum p
phetia Symeonis vt fortius effz duorū
testimoniū: vt sic in ore duorū vel triū stet
omne verbū. **A**bat. 18. **S**ciédū est autē
q^d in isto euangelio non exprimitur pro
phetia mulieris ad notandū q^d nō ē offiū
mulieris publice pdicare sed viri. vñ. i.
thi. 2. mulier in silentio discat cum omni
sbicctōe: docere aut mulierem nō pmitto
nec dominari in viz sed esse in silentio.
Soluit at xps de aduentu suo testifi
cari viz 7 mīlitem: vt sicut p ipos moia
intrauerat fm glo. ita per eosdem ei⁹ nū
tiaret aduentus. In aduentu xpi ppheta
uerūt virgines: vt virgo beata 7 Jo. bapti

sta pphetauit sacerdos vt zach. 7. Simeō
ppherauit copulata vt Elisabet ppheta
uit vidua vt Anna. **H**oc aut fm Gre. Jo
scū est vt xps se onideret saluatore oīum
in quocunq³ statu 7 sexu. **A**borali aut
sciédū ē q^d p Annā intell^r vllis ecclā siue
q^dlibz aia fidel. **M**ā Anna interpretat grā
dei: q^dlibz aut aia fidel quātū ē ex cāione
sua ē habitaculū dei fm illd grē sps sci.
vñ. i. cor. 3. Nescitis q^d tēplū dei estis 7
sp^s dei habitat in vob. vñ d³ dicere illud
i. cor. 15. G^ra dei sum id q^d sum: 7 grā dei
in me vacua nō fuit: q^d est q^d bonū q^d mē
te pcepit exterius opatur. **I**sta Anna
i. anima pōt dici filia pphanuel. i. persōe
dei: q^d est dei filia adoptiua. de qua domi
nus trū. 2. Consolabor te virgo filia Syō
Br pphanuel d tribu ass que iteprē
tat beatitudo: q^d duo est beatitudo cuius
libet anime fidelis. **I**sta dr pphetissa
q^d idē est q^d procul videns: q^d debz vide
re 7 cognoscere deum 7 eius beneficia 7
de ipsis sibi gratias exhibere. **I**sta d
bet vrginitatē suā seruare dicēdo illud
Tob. 3. mundā seruam aiam meam ab oī
pcupiscētia: vt tandem copulet viro. i. xpo
7 sibi dicere illud exo. 4. Spōsus sangui
num tu mibi es: q^d xps in cruce p suum
sanguinem sibi desponsauit animā in hoc
mūdo p grāz 7 in futuro p glām. **L**a
ueat tñ ne derelicto xpo sponso dicat illd
Osee. 2. Uadā post amatores meos. i. p
pcupiscēcias carnis: q^d vident pp aliq³ de
lectatōez amīcari hōi: q^dq³ mag³ inimicē
tur: q^d Jac. i. Lōcupiscētia cū pcepit pie
peccatū: peccatū xō cū consumatū fuerit
generat mortem. **D**icat aut illud Osee. i.
Reuertar ad virū meū pōrez: q^d mibi bñ
erat tunc melius q^d 7 nūc: q^d re ha sic ē
vñ dic Jo. 8. Qui sequitur me nō ambulat
i tenebris s; hēbit lūm vite. **B**r s ista
q^d nō discedebat a tēplo i q^d dat intell^r q^d
hō nō d³ ire ad ecclām tarde 7 recederē i
ro sic multi faciūt. **B**r at q^d ieiunabat: pe.

qđ intellr qđ hō p ieiunū vel ceteroz ab
stinētiā d; affligere carnē suā. vñd p̄s.
Humiliabā in ieiunio aīam meam. vñd
Alu. in quodā sermōe de ieiunio. Ieiunium
purgat mētē s̄bleuat sensus; carnē spū s̄bi
cit cor: facit p̄ritū ⁊ humiliatū: nebulas p
cupiscētiē disp̄git: libidinū ar dōres extin
git: castitatē ⁊ lumen accēdit. S; multi
sunt quorum venter est ⁊ gloria in consu
tione eorum qui terrēas sapiunt. Nihil
3. **¶** Dī ē qđ rogabat dñm. vt ex h̄itelli
gamus qđ sic p ieiunū castigabat cor: pus
ita per orōnē reficiebat mētē. Nō enī
est ascēsus mētis in deū. Nō ei⁹ exem
plo facē s̄bemus. vñ phil. 4. Nihil soli
citi sitis: sed in oī orōne ⁊ obsecratōe du
grāz actōe petitiōes ⁊ īnotescat ap̄ dñm.
Dī ē s̄ hui⁹s deo die ac nocte: qđ asitelli
pseueratīa i bō īcepto. d̄ qđ abbat. 10. Qui
q̄r pseuerauerit vsq; i finē h̄ saluus erit.

Et q̄. Et cū pfecerūt oīa ⁊c. vbi
 9 t̄git ḡofus; hitaculū hōēste cō
 v̄latōis q̄ pbat p̄chritudo v̄eu
 itat̄. Et 2° fac. Nā d̄scribit. ¶ Quātū ad
 p^m dīc. Et vt p^o loci hilitatē pfecerūt oīa
 ⁊c. Vbi sciend^o 2° xpī dignitatē h̄ aliq̄s q̄
 postq̄s Maria ⁊ Jos. pfecerūt oīa q̄ d̄be
 bāt fieri purificatōe: tūc imēdiate n̄ sūt
 re v̄i i gallileā h̄ p̄xerūt i egyptū iuxta
 admōitōem āgeli. vñ Luc. p̄mīttit h̄ d̄
 fuga dñi i egyptū s̄m Bed. ⁊ redditū. d̄
 q̄b^o h̄r mat. 2. ⁊ p̄tinuat sc̄m purificatōis
 in redditū d̄ egypto: q̄ tē venerūt i galli
 leā i ciuitatē nazareth. ¶ Q^m ad 2^m vbi
 t̄git xpī dignitatē dīc. puer āt̄ crescebat
 ⁊c. vbi cōmendat xp̄s q^m ad tria. s̄.

Et effcū vigorosus

Et intellectu luminosus.

Et effectu grossus.

¶ **E**ad p^m dicitur puer at cresce. 7 pfo.:
 ¶ p^s ei q^m ad cor p⁹ ita pⁱ crementa cresce
 bat sic alij hoies: nō ei imediate nat⁹ cre
 uit i pfectā qⁿritatē corp^{is}: q³ tale augu
 mētū s^m vⁱsiū fuisse magi fantastiū

q̄ naturalē. Sic igit̃ puer. i. x̄p̄s puer a puritate crescebat. s. corpore ⁊ etate p̄for-
tabat̃ q̄m̄ ad mēbra v̄l h̄z glo. Cōfortaba-
tur spū scō. vñ potuit figurari p̄ Samue-
lē: de q̄ d̄r. i. p̄. 2. V̄uer at̃ Samuel p̄ficiē-
bat ⁊ crescebat ⁊ placebat tā d̄ oq̄sib⁹
sic fuit de x̄p̄o. ¶ 2^a ad p̄mēdatōēz intel-
lect⁹ lūinosi dic̄ plen⁹ sapia. Al̄ istāri eim̄
sue p̄ceptōis ista br̄a aia p̄p̄ v̄nionē cū x̄
bo h̄uit oēm sapiam ⁊ p̄fectōem virtutū
p̄p̄ q̄ ēt̄ in vtero virt⁹ a scriptura vocat̃
vir. vñ Je. 21. Nouū faciet dñs sup̄ terraz
feia cir̄ cūdabit vix q̄ expōit̃ d̄ x̄p̄o. vnde
pōt̄ figurari per be secleel architectum.
d̄ q̄ d̄r exo. 31. ecce vocaui ex noie be secleel
⁊ impleui eum spū dī sapia ⁊ itelligētia i oī
ope ad excogitandū fabre qcqd̄ fieri pōt̄
ex auro ⁊ argēto ⁊ ere marmore ⁊ gēmis
⁊ diuersitate lignoz. Vbi sciēti. q̄ per Be
seleel q̄ interpretat̃ obubrāculū diuinum in
tell̄ x̄p̄a in quo deus fuit in vmbaculo:
nec hūane. Iste ē maxim⁹ architect⁹: q̄a
oīa p̄ ip̄m scā sunt. Jo. i. Istū vocauit de⁹
ex noie q̄n̄ p̄ āgelū nomē ei⁹ x̄gi nūciauit
Luc. i. d̄. Ec. p̄ci. 7c. vñ pōt̄ d̄r illd̄ Jo. 4o
Dñs a bytero vocauit me d̄ vēre m̄is
mee recordarē noīa mei. Istū impleuit do-
min⁹ spū sapie: vñ eccl̄astici. 15. In medio
eccl̄e apuit os eius ⁊ impleuit eum dñs
spū sapie ⁊ intellectus. Iste scit operari i
auro caritatis ⁊ amicitie. In argento ca-
stitatis ⁊ mundicie. In ere p̄uultatis ⁊
eloquentie. In marmore firmitatis ⁊ con-
stantie. In gēmis honestatis ⁊ refulgen-
tie. In diuersitate lignozū fertilitatis
⁊ habundantie. ¶ Tercio p̄mēdat̄ v̄t
affectu gratiosus: quia gratia dei erat cū
illo. Ch̄ristus enim habuit omnem plēi-
tudinem gratie. vnde Jo. i. Vidim⁹ glo-
riam eius glo. quasi vnige. a pa. ple. gra-
tie ⁊ veri. de cuius ple. oēs ac. gratiam p̄-
ḡra. ¶ 3^a Moral̄ circa istā vltimā p̄tē eua-
gelizata. 6. tangit q̄ exēplo x̄p̄i ⁊ parentū
suoz d̄z esse in oībus nobis. s.

Operationem virtuosam.
Habitationem fructuosam.
Conditionem gratiosam.
Perfectionem vigorosam.
Inscriptionem luminosam.
Reformationem amorosam.

Primo tangit operationem virtuosam cum dicit. Et perfecerit omnia. Exemplo igitur eorum homo opera sua debet perficere sicut Christus fecit quod non venit legem solvere sed adimplere. **A**bat. s. Unde cuilibet dicitur ecclesiastici. 8. Fili in mansuetudine opera tua perfice et super hominum gloriam diligaris. **S**ecundo tangit habitationem fructuosam: quia reuerfi sunt in galilaeam. Nam qui libet exemplo Christi debet habitare in ciuitate Nazareth que est in galilea. Nazareth interpretatur flos et homo debet habitationem floridam ut post flores sequatur fructus sicut in galilea. i. in transmigracione vitiorum ad virtutes et de virtute in virtute ut tandem videat deum deorum in syon in psalmo. **T**ertio tangit conditionem gratiosam: quia puer. Nam puritas facit hominem maxime gratiosum sicut videmus quod pueri sunt magis gratiosi quam senes et ideo hanc debemus habere. **Q**uarto tangit perfectionem vigorosam: quia cresce et proficiat. Homo enim debet continue crescere de bono in melius. vñ Deutero. 31. Viri viri agite et confortamini et nolite timere quia dominus deus tuus ipse est ductor tuus et non derelinquet te. **Q**uinto tangit intuitionem luminosam: quia plenus sapientia. Homo debet habere sapientiam per quam sciat cognoscere quae agenda sunt et quae vitanda. ut dici possit de ipso illud ecclesiastici. 14. Beatus vir qui in sapientia morabitur et qui in iustitia meditabitur. **S**exto tangit reformationem amorosam: quia gratia dei erat cum illo. Nam gratia est illa quae facit hominem amabilem deo et ipsum sibi per dilectionem coniungit. Hanc gratiam nobis Christus prestare dignetur ut cum ipso coniungamus in gloria. Ad quam etc.

In festo circumcisionis domini.

Quoties presumati sunt dies. 8.
ut circumcideret puer vocatus est nomen eius Iesus. Luc.
2º. Quia nos videmus quod

non reprobabile est quod a scientibus rerum naturas imponatur nomina correspondentia rebus. Quia igitur Christus hodie quando fuit circumcissus publice nominari debuit sicut tempore moderno nominant pueri in baptismo. pueniens fuit ut nomen sibi congruo publice vocaretur. Quia igitur saluator mundi aduenerat nomen sibi debuit imponi per quod saluator gentibus monstraret. Iohannes vocatus est nomen eius Iesus quod idem est quod saluator. Quia vero redemptionis misterium non omnibus fuit notum ab illo sibi imponi debuit quod ipsum cognosceret redemptionem pro se. Et ideo angelus gabriel sibi reuelatum a deo nuntiavit virgini cum dixit. Vocabis nomen eius Iesum. Luc. 1. Quod quod dictum virgini in secreto hodie quando circumcissus fuit publice fuit populo sicut narrat ystoria hodierna. In quo euangelio Luc. 6. tangit. s. Ipsi quantitatem congruentem.

Doloris acerbiteratem affligentem.

Probris virginitatem nescientem.

Vocabuli utilitatem delectantem.

Nunciij dignitatem excellentem.

Carnis veritatem evidentem.

Primus probat expressio numerosa. Secundum incisio dolorosa. Tertium conditio gratiosa. Quartum salutatio gaudiosa. Quintum legatio generosa. Sextum cognitio seriosa. **P**rimum in principio. Secundum ibi. ut circumci. Tertium ibi puer. Quartum ibi vocatum est nomen eius Iesus. Quintum ibi. Quod vocatum est ab angelo. Sextum ibi postquam etc.

Tantum ad primum ubi tangit etc.

Quod probat etc. dicit. Postquam circumcissus est etc. Dominus enim fecit pactum cum abraha cui prius dedit circumcisionem quod omnis masculus deberet circumcidi octava die. vñ Gen. 17. Infans. 8. dierum

Euangelium decimum.

et recideretur i vobis. Postquam igitur
Luc. narravit historiam natiuitatis dñi pñter
narrat primū factum post pñalatoz nāt.
scōz Bed. s. factū circōcisionis. Sciendū
q̄ dies. 8. fuit dies cōueniens circōcisio
nī scdm Ciri. q̄ dies. 8. significat gr̄az re
surrectionis i qua electi circōciderēt ab
omni peccato ⁊ pēa. Tūc enim absterget
dñs oēs lacrimā ab oculis eorū ⁊ mors vl
tra nō erit nec luct⁹ neq; clamor neq; do
lor erit vltra. apoc. 21. ¶ Et p diem. 8. m.
intellr trāitus hominis de h mūdo. Nā
totus decursus vite hominis ē in septen
nario. diez. Nam p. 7. dies totū tps ver
ticur. addat vnitas fac. 8. ⁊ sic hō exiit sta
tum merēdi. In isto igit septenario dñs q
libet esse bon⁹. vt i. 8. die qñ mori: possit
animā deo reddē mūdaz. ¶ Hoc at fuit
figuratū Leu. 23. vbi sentētiā dñi q̄ dñs
pcepit filiis Isrl vt habitaret in taberna
cul. 7. diez. ⁊ in. 8. erat sabbz. i. requies.
¶ Abi sciēdū q̄ p habitatiōem taber
naculorū q̄ erat. 7. diez. q̄ non sunt hedi
cia pmanētia intellr vita quē habemus
in h mūdo in q̄ nō habem⁹ pfectā māho
nem. Nā scdm apostolū hebreos. 11. Non
habemus hic manētē ciuitatem ⁊ ideo
7. diez. i. toto tempore quo viuim⁹ de
bemus nos parare q̄ sumus in mansiōe
non firmā. vt. 8. die sit nob sabbatū. i. reg
es eterna. Secunda pars.

Equitur: vt circōcideret. vbi
tangit doloris acerbūatem affli
gentem: q̄ pbat incisio doloro
sa. Abi sciēdū q̄ deus in signum federis
⁊ ppli peculiaris dedit Abrahā ⁊ semini
eius circōcisionē. Quia xō i. circōci
sio fiebat in parte valde sensibili: q̄ i pte
i. p q̄ in nāt. discernitur mas a femina a
quo abscidebat in circulū pellicula promi
nēs in parte i. adeo dicebat circōcisio.
ex hoc autem cābatur magnus dolor.
¶ Sciēdū est at q̄ q̄ post lapsum pmi
hominis: genus hūanū remansit cū mor

bo origial' peccati dñs ex sua misericordia
voluit moribū curare ex sua medicia. Iō
in qualibz lege fuit aliq̄ remedium con
tra peccatū originale. Nā in lege nature
fuerūt aliq̄ sacrificia: l3 in scriptura nō no
minent inspirata scis pñibus a deo. In le
ge scripta fuit circōcisio. In lege xō gr̄e
baptismus qui est maioris influentie s̄m
Bedā. q̄ aperit Januā paradisi q̄ non fa
ciebant a. ¶ Sciendū est et s̄m dñs o
res q̄ pp cās multas xps voluit circōci
di l3 nō ēret peccatū origiale. Pñio ad
remouēdū errores multoz hñtīcoz quoz
aliq̄ dicebant ipm habuisse carnem fanta
sticā sicut Manicheus. Aliq̄ dicebat
corpus q̄ xps assumpserat fuisse substan
tiale diuinitati sicut Apollinari⁹. Aliquit
q̄ tulerat corpus d celo sicut Valētinus.
Qui oēs eliminant pp verā circōcisionē
xpi. Scdo voluit circōcidi vt ostenderet
q̄ circōcisio data patribus seruiebat ad
uentui sui i carnem. Tertō ne iudei q̄s in
struebat possent ipm reprehendere qd nō
essz simil' eis ⁊ pñibus s̄m Ephiphanium
h oia. ¶ Sciendū ē q̄ i xpi circōcisione
cepunt misteria redemptōis nostre quan
do xps suum preciosum sanguinem incepit
spargere p nob. ¶ Sciendū est et q̄ cir
cōcisio xpi corporal' fuit figura s̄m Ana
stasium nostre circōcisionis spūalis. vt. s.
spoliemur generatōe verusta ⁊ reuēmur
per generatōem nouā. vñ col. 3. Expolian
tes vos veterem hominē cū actib⁹ suis
⁊ induentes nouum vt circōcidamr⁹ a
nobis omnez supfluitatē peccati. ¶ Hoc
autem fuit figuratū Exo. 12. vbi finalr dñs
q̄ filij isrl q̄ erāt circōcisi poterant co
medere agnū pascale: seruus at empti⁹
pegrinus: aduēa ⁊ mercenarius q̄ circō
cisi non erāt de agro comedere nō pote
rāt nec ppl⁹ dei associari. ¶ Abi sciēdū
q̄ p filios isrl circōcisos: itellr pñt viri
fideles q̄ circōcidētes ⁊ āputātes a se pec
cata sine macula p fidē formati dñz ptem

plant. Isti in b mudo agnū pascale. i. xpm possunt digne sacramentali sumere et in futuro ipso recreabuntur cū angelis in glia. **P**er hūc vō emptiū nō circōcisiū intelli gūt xpīaī exātes i peccō mortali: qz quēqz mali sint tam empti sunt sanguine Iesu xpi. Quibz dī. i. cor. 5. Empti emz estis p tio magno gloriāre et portate deū in cor pore vō. Isti viri circōcidant amputādo peccā nō possunt digne agnū sumere. **P**er pegrinū vō et aduenā intelligit glibz infidelis. **P**er mercenariū vō istū q nō sine ro affectu nec p salute aie h p mercede et lucro dño hūit. **D**ēs isti nō sunt digni su mere agnum. Tertia pars.

Egitur. **P**uer. vbi tāgit pl vgi nitatē nitescentem. qz pbat cōdi tio gratiosa. Quia enim puer a puritate dī iō xps puer dī qz sup oēs ho mines fuit pur. vñ poterat dicere illud sapi. 8. **P**uer erā ingeniosus et sortit⁹ suz aiam bonā et cū essez magis bon⁹ veni ad corp⁹ incoinquātū. **L**z enī dei vñs et dī sa pientia xps esset in se bon⁹ essentiali dūz tñ p nob voluit incarnari magis bonus appuit i effectu. In hac at auctoritate hu ius pueri quattuor tāgit scriptura. s.

Claritatem luminosam.

Sanctitatem dulcorosam.

Pietatem viscerosam.

Capacitatem gratiosam.

Primo tangit xpi iesu claritatē lumi nosam cū dicit puer erā ingeniosus. **M**az igēiositas claritatē sapie significat. Quia igit xps est dei vñs et sapia. i. cor. i. iō in gēiosus dici pōt. **E**nī pōt figurari p esdrā d q dī. 2. Esdre. 7. qz ascēdit esdras scriba et ingeniosus i lege **M**oy. q data ē dño dō israel vñcere et facer. vbi sciēdū qz p esdrā qz interpretat adiutor: siue misericordia dñi i telligit xps qz pp miam qz ad gen⁹ huma nū hūit ē nob fact⁹ adiutor. vñ ps. **D**eus nñ refugiu et vñ adiutor i oportunitatib⁹ et tribulatiōe. **I**ste fuit scriba ingeniosus i

lege **M**oy. pp magnā sapientia qz hūit et qz nob ddit legē viuēdi: **I**ste dī ascēditte dicere et facere qz xps nō solū vñbat h ēt exēplariter formam tribuit nob viuēdi. **M**ā xps cepit facere et docer. act. i. vñ ipē dixit aplis Jo. 12. **E**xēplū enī dedi vob vt quēadmodum ego feci ita et vos faciatis. **T**āgit scitatē dulcorosa cū dicit. et sor tit⁹ suz aiaz bonā. **M**ā i bōitate aie qz xps hūit inquātū hō intelligit ei⁹ scitas cui tā ta collata ē grā. et tñ fuit deo placibil⁹ qz fuit a diuinitate affūpra. vñ dīpo sap. 4. **P**lacibil⁹ erat dō aia illi⁹. **T**āgit pie tatē viscerosa cū dicit. et cū essez magis bo n⁹ veni. **M**agna pietas fuit dī filij q nō solū remāere voluit i sua sba s nram hu maitatē assumere vt q bon⁹ erat eternalr nob magis bon⁹ veniēf tpalr apperet. vñ dīc Jo. 16. **E**xiui a pte et vñ i mūdū. **T**āgit capacitatē gratiosa cū dīc ad corp⁹ incoinquātū. **P**er istud corp⁹ sine macula intelligit xgo maria de q dī fili⁹ voluit in carnari. vñ dīpa possum⁹ dicere illi sap. 5. **F**el ē incoinquata et q nesciuit thoy i de licro hēbit fructū in respexionem aiarum sanctarum. Quarta pars.

Egitur. **V**ocatu ē nomē ei⁹ yhs vbi tāgit vocabuli vtilitatē dle ctantē. qz pbat saluatio gaudio sa. vbi sciendū qz yhs interpretat saluator. **M**agna enī vtilitas fuit humāo generi et magnū gaudiū qñ sibi inotuit natiuitas saluatoris per qz a peccis meruit liberari. **S**ciendū est at qz p yhm habemus. **L**iberationē seruientis familie. **A**blutionē inficientis macule. **I**nfusionē decorantis gratie. **A**ddeptionē quietantis glorie. **P**rimo p ybz hēm⁹ liberationē fūiēts familie. **M**ā an aduentū xpi eram⁹ s b hūi tute h ipse nos tradidit libertati. vt possi mus dicere illud Gal. 4. **I**taqz fratres iā nō sumus ancille filij s libere q libertate xps nos liberauit. **S**ecūdo hēm⁹ ablu

tionē inficiētis macule. vñ d̄ ip̄o d̄r apoc. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis n̄ris i san-
guine suo. **Tertio** hēmus infusionē de
corātis gr̄e. vñ **Ro. i.** Per quē accepim⁹
gr̄am ⁊ apostolatū ad obediendū fidei in
oibus gētib⁹ p̄ noīe ei⁹ in qbus estis ⁊
vos vocati yhu xpi dñi n̄ri. **Quarto**
hēim⁹ adeptiōē quietātis gl̄ie. vñ **Ebi.**
3. fm̄ misericordiā suā saluos nos fecit p̄ la-
uacrū regeneratiōis ⁊ renouatiōis spūs
sci quē effundit in nobis habendū p̄ yhi⁹
xpm̄ saluatōrē n̄rm̄ vt iustificati gr̄a ip̄si⁹
heredes simus fm̄ spem vite eterne. Cū
igit hereditas vite eterne nos quietet ⁊
h̄c hēmus p̄ yhi⁹ merito dicere possum⁹
q̄ p̄ ip̄m hēmus p̄fectionē gl̄ie getantis.
Iste ē xps d̄ quo dicit **Ber. sup. cant.**
yhs mel in ore melox in aure iubil⁹ i cor-
de. vñ **Abach. 3.** Ego at̄ in dño gaudebo
⁊ exultabo in deo yhu meo. Dñe yhu ite-
rum **Ber. sup. cant.** nomē yhu lucet p̄dica-
tū pascit recogitatū lenit ⁊ mitigat iuoca-
tū q̄ exercitatos repat sensus virtutes ro-
borat vegetat mores bonos atq; hone-
stos castas fauet affectōes. Istud nomē
yhu ē de q̄ d̄r act. 4. Nec aliud nomē est s̄
celo datū hoībus in quo oporteat nos sal-
uos fieri.

Quinta ps.

Eḡtur. Quod vocatū est ab an-
gelo. Vbi tāgit nūcī dignitatez
excellētē q̄ pbat legatio gene-
rosa. Nō enim q̄cumq; fuit legatus ad an-
nunciandū nomen yhu s̄ angelus gabriel
Angelus at̄ iter creaturas quas deus cō-
didit est generosus ⁊ nobil⁹ ex quo ista le-
gatio d̄r generosa. **Considera** autē o
deuota aīa circa legationez redemptiōis
nostre p̄ xpm̄ multiplex misterīū angelo-
rum. Nā repies angelum dñi.
Virginem saluantē singulariter.
Iosaph̄ confortantē salubriter.
Pastores letificantē alacriter.
Puerum gubernantē viriliter.
Primo inuenies angelum virginem

saluantem singulariter. Nam quā Eua
peccando maledictionē incurerat tanq̄
mater peccati virgo gloriosa tāq̄ mater
gratie benedictionē accepit vt sic maledi-
ctio Eue cōmutata fuerit in b̄ndictionem
marie. vñ **Luc. 1.** Ave gr̄a ple. dñs te. bñ.
tu in mulie. **Secūdo** inuenies angelum
Ios. confortantē salubriter. Nā qñ Ios. co-
gnouit virginē pregnantē. volēs dimitte-
re eā angel⁹ dñi i somnijs dixit sibi. Ios.
noli timere accipe mariā coniugē tuā ⁊c.
Abat. 1. **Tertio** inuenies angeluz pasto-
res letificantē alacriter. Nam qñ xps na-
tus fuit angelus gaudiū magnū oī pplō
pastoribus nūciauit **Luc. 2.** **Quarto** in-
uenies angelū puez gubernantē viriliter
Cū enim puerū yhm̄ psequerēt herodes
angelus dñi in somnis apparuit Ios. di.
Abat. 3. Surge ⁊ acci. pu. ⁊ matrem eius
⁊ fuge in egyptū ⁊ esto ibi vsq; dum dicā
tibi futurum est enī vt herodes querat
puerum ad perdendū eum. Et ita **Besun-**
cto herode angel⁹ sibi dixit. Surge ⁊ ac-
cipe pu. ⁊ matrem eius ⁊ vade in terram
Iisrahel. defuncti sunt enī q̄ querebāt aīaz
pueri. Et reuersus est. Sexta ps.

Eḡtur. Postq̄ in utero cōcipef

vbi tangit carnīs veritatem eni-
dentē q̄ pbat gignitio seriosa.
Vbi sciendū q̄ pceptio fili⁹ dī i utero v̄gis
⁊ ei⁹ baiulatio i v̄tre. 9. mēlib⁹. ⁊ ei⁹ p̄ruri-
tio ⁊ lactatō siue nutritio signū irrefragā-
bile fuerūt ⁊ argumētū cui cōtradici non
p̄t q̄ dei fili⁹ verā carnē ⁊ humāritē assū-
psit ⁊ multos hereticos dicētes ip̄m vel
carnē d̄ celo portasse vl̄ fantastica hūisse.
vñ sibi dixit angelus **Luc. 1.** Et p̄ci. ⁊ parī.
fi. ⁊c. Nō enim filiū concipet nec pareret
nisi verus hō fuisset. Tūc autē impletū ē
illud **Isa. 7.** Ecce d̄go p̄cipiet ⁊ pa. filium
⁊ vocabitur nomen eius emanuel. **Considera** igit o deuota aīa q̄ in ista pceptio-
ne fecundat virginitas humanat diuini-
tas tenet incapabilitas appet inuisibilis

e ij

Euangelium vndecimum.

et si sensus deficiat: intellectus non capi
at non mireris si deficit in hoc mortalis
natura cum miret angelica in tanta geni
tura. unde Ambrosio. Scriptum est pax xpi
supra oem sensum: quoniam non supra omnem
sensum tanta generatio: tu ergo oxi manu
pone: scrutari non habet supra mysteria: habet scire
quod natus sit non habet discutere quoniam natus sit
habet querere in eternum. **E**t iste preceptus fuit si
guratus. i. x. i. ubi dicitur quod post circulum die
rum concepit Anna et peperit filium voca
uitque nomen eius Samuel. **E**t ubi scien
dum quod per Annam que interpretatur gra
tia intelligitur virgo beata deo gratiosa. unde Luc. 1.
Inuisti gratiam apud deum. Ista post cir
culum diei. i. tempore quo deus illud preui
dit concepit et peperit filium suum yhem. Si
guanter autem dicitur quod vocauit nomen eius
Samuel qui interpretatur postulat a do
mino: quod saluator noster obmixe fuit postu
latus ut nos eriperet de manu inimicorum
nostrorum. unde ps. Emitte manum tuam
de alto: eripe me et libera me de aqua mul
tis: et de manu filiorum alienorum. i. de tribula
tibus et vanitatibus huius mundi: et de
manu filiorum alienorum per peccatum
superbie. Et ducat nos in terra de qua ps.
Portio mea domine sit in terra viventium.
Ad q. 3. c.

Et In vigilia epiphanie.

Esuncto Herode. Ecce An
gelus domini apparuit in
somnia Jos. d. 2. c. **A**bat. 2.
Nos videmus per experi
entiam quod quando aliquis

thesaurus pretiosus committitur alicui
ad custodiam si sit sapiens totis viribus
conatur ad bene custodiendum ipsum.
quod **A**bat. 5. ubi enim est thesaurus tuus
ibi et cor tuum erit. **N**on solum autem de custodia
thesauri quod est ex sua industria est sollici
tus sed libenter audit salubre sibi datum
consilium de thesauro seruando et consili

um illud conatur seruare. **N**on solum et vias ex
cogitat per quas ipsum possit custodire secu
rum sed etiam omnes occasiones per quas amitte
re posset deuitat et quantum potest melius in
seculo loco reponit. Quia igitur Ioseph co
missus fuerat thesaurus primarius quod Christus
dei filius generis humani saluator: ideo ipsum
diligenter seruabat et consilium sibi per angelum
missum a domino prompte ponebat in ope. et
occasionem vitabat quam poterat esse impedi
mentum tute custoditionis thesauri. et ipsum
proposse et secundum instructionem angeli in loco tu
tissimo obseruabat. Et hoc est quod inuitur in
euangelio hodierno. In quo beatus **A**bat.
tangit quattuor. s.

Benignitatis habundantiam in commouendo
Sedulitatis diligentiam in exequendo.

Sagacitatis sapientiam in precauendo.

Securitatis prouidentiam in conuersando.

Et primum probat nuncius destinatus. Secun
dus actus applicat. Tercium hostis decla
ratus. Quartum situs demonstrat. **E**t pri
mum in principio. Secundum ibi. Qui con
surgens. Tercium ibi. Audiens autem quod arche
laus. Quartum ibi. Et admonitus in som
nis.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit 2c.

quod probat 2c. dicit. Esuncto hero
de 2c. ubi sciendum sicut potest ha

beri **A**bat. 2. Quod postquam herodes vi
dit quod magi quos malitiose et simulatorie
miserat ad inquirendum natum puerum suum
spopondens falsum obsequium dixit. Ite et i
terrogate diligenter de puero 2c. et ipsi in
somnia admoniti non reuerteretur ad ipsum
credidit se illusum ab eis fuisse. Iratus
igitur de natiuitate noui regis in mundum
volens ipsum interficere ut regnaret igno
rans tamen in speciali quod esset ordinant quod i
nterficerent omnes paruuli qui erant in bethleem
et in finibus eius abyrmatu et infra ut sic in
ter eos occideret Christus quem nouerat in be
thleem fore natum. **D**eus autem cui sunt omnia cogni
ta videns herodia cogitationem malignam

volens xpm saluare misit angelū suū Jos.
d. sibi. Surge ⁊ accipe pu. ⁊c. Abortuo at
Herode iterū angelus dñi apparuit in sō
nijs Jos. d. q. reuenteretur in terrā ysrāel
⁊c. h. igitur hic tria possum⁹ pñderat. s.
Visionē illustratē.

Admonitiōem exprīmētem.

Rōnem cōfortantem.

Quātum ad primum dicit. Defuncto

Herode. ⁊c. Vbi. s. possum⁹ pñdere. s.

Tempus determinatum.

Mūcium destinatum.

Modū explicatū.

Domine visitatum.

Locū designatum.

Quantū ad tps determinatū dicit. De
functo herode. vbi sciendū q. tres fuerūt
herodes. s. Ascalonita Antipa ⁊ Agripa.
Herodes ascalonita fuit ille q. interfecit
pueros vt hētur Abat. 2. Ille fuit filius
antipatris q. prim⁹ alienigena regnauit i
iudea post ircanū. Sciendū est at q. si
cut pñt colligi ex ystoria scolastica ⁊ ex di
ctis Iosephi q. Herodes ascalonita pp i
hocētium fuit i infirmitate pcussus a dño
⁊ iudicio medicorū sciēs se incurabilē: sci
ens ēt q. d. morte sua non multū tristare
tur iudei fecit capi magnā multitudinē
pñcipaliorū i iudea ⁊ fecit eos detineri ca
ptiuos ordinans cum Salōe sorore sua:
vt statim qñ ēssz mortuus faceret eos iter
fici vt saltē sic iudea in die mo:ij sue ploia
rētur. Paulo at ateqz nouissimū spirituz
redderet atipfem filiū suū iugulauit post
duos filios quos ante necauerat. s. alexan
drū ⁊ aristobolū. Talis igitur Herodis
finis q. digna supplicia sceles q. i berbleē
erga puulos gesserat ⁊ pro inlidys salua
tōis exactus ē ab euangelista dñgnatur
cum dñ. Defuncto Herode. Q. ad nū
ciū dñstiatū dicit. Ec. angel⁹ dñi appuit. An
gel⁹ ei idē ē q. nūci⁹. Deus igit suū bonū
nūciū multonēs misit ad Jos. vt instrue
ret eū qd ēssz factur⁹. Herode igit defun

cto mōet vt i terrā ysrā reuertat: vt sic dñ
cere possit q. dixit petr⁹ act. 12. Nūc scio
xē q. misit dñs angelū suū ⁊ eripuit me
d manu herodis ⁊ dñi expectatōe plebis
iudeorū. Q. ad modū explicatū dñc i
sōnis. Quia. n. Jos. erat d. facili mōitōni
bus āgelī credul⁹: iō sufficiebat vt ei i sō
nis apperet. Q. ad hoīem visitatū dñ
cit Ioseph. Q. ei Jos. erat datus sicut nu
tritius pueri ⁊ sic pñsolato: virgīa: iō sibi
soli sit apparitio vt sciat qd sit factur⁹.

Q. ad locū designatū dicit in egipto:
In ista eim appitōe āgelī Jos. erat i egi
pto. vnde Jo. sup illd de egipto vocauit fi
liū meū. h. ingt. 70. interp:etes non hñt:
sed in Osce. pphā h. Ebaycā scribit. Vira
tē. Q. ad 2. s. mōitōem exprīmēte dñc
Surge ⁊ ac. ⁊c. vñ sm Byo. in hoc possum⁹
aduertere benignitatem xpi q. cū dñ
essz ⁊ hō: volebat tñ q. ad ista q. videba
m⁹ dispōi p āgelos h. iperū dñ pñs. Q. ad
cōfortū scitātē dñc puer ⁊ mēm eius
Ist⁹ fuit grōsum pñortū i q. fuit Jos. exē
plū iusticie: puer splēdor: sapie mī virgo
speculū pudicie: vt dicat illd ecclasti. 24.
Ego mī pulchre dilectōis tioris magni
tudis ⁊ scē spei. Q. ad loci pñgruitatē
dñc. ⁊ vade i terrā ysrā. vbi sciē. q. q. xps
pñcipalr q. ad hitatōem missus fuerat
a pñe ad pplm isrliticū d. q. etiam carnem
assumpsit. vnde Abat. 12. Non sum mis
sus nisi ad oues que perierant dom⁹ isra
el. vnde pp hoc non ierat in egiptum vt
ibi magnam moram dñeret sed vt euade
ret iram Herodis ⁊ egiptum curaret ab
erroribus suis: reuersus est tamen i ysrā
el. vt sic iuxta illud ps. Fuerit notus in
iudea dñs ⁊ i ysrā magnū nom ei⁹. Q. ad 3.
s. rōnē pñfortatē dñc. Defuncti sūt eiz
q. qrebāt aiam pueri. vñ Criso. Reuersio
nis at rō assignat cum dñ dñfuncti sunt ⁊c.
Sciendum est autem circa istā ptē pñ
cipalē loquēdo q. in ipa. 7. possum⁹ pñde
rare h. alio ordie qz i lra ordinē. s.

Aspectum gratiosum.
Sicuum tenebrosum.
Munus amozosum.
Modum quietosum.
Modigium virtuosum.
Actum virtuosum.
Terminum fructuosum.

¶ Quantū ad primū dicit Ioseph. **¶** Per Jos. enī q̄ interpretat accrescēs intelligit q̄ libet hō q̄ d̄z esse graciosus deo per om̄a mēta virtutū accrescēdo. s. de virtute i vir-
tutē dū hic viuit vt tandē deū deorū vide-
at in syon. i. in gl̄iam. Hā h̄z multitudinē
meritorū et retributio p̄mior. **¶** Quan-
tum ad secundū. s. sitūz tenebrosū dicit
In egypto. **¶** Per egyptū enī q̄ interpretat
tenebra intelligit f̄ stat⁹ pecc̄ facies hoīem
obscurū z tenebrosū. Accidit at̄ multociēs
q̄ hō q̄ instar Jos. debet eē deo gratio-
sus p̄ illustrantē grām ē instar egypti in
tenebris peccatorū. **¶** Qualr at̄ hō i egy-
ptū ducaf fuit figuratū Gen. 37. **¶** Ubi s̄nia
liter d̄r q̄ fratres Jos. iudētes sibi vendi-
derūt eū ysmachitis mercatorib⁹ q̄ duxe-
rūt in egyptum vbi fuit s̄b fuitute regio
pharaonis. **¶** Ubi sciendū q̄ p̄ Jos. vt di-
ctū ē intelligit q̄z hō p̄ f̄res et̄ intelligit
dm̄os q̄ p̄ t̄to dñr f̄res hoīes q̄ sic vn⁹
f̄r aliqñ assimilaf alti. sic aliqñ filitudo ē i
ter hoīez z dm̄oz iq̄m̄ st it̄ctual. **¶** X̄e. Isti
at̄ dm̄os vidētes q̄ st expl̄si d̄ paradiso ad
quē s̄ hoīes ordiati eis uidēt z p̄tine eos
tēprāt vt i pecc̄m labant. p̄ mercator̄s aut̄
ysmael̄ itellit vicia q̄b⁹ tē dm̄os vēdūt
hoīez qñ sibi pponūt dīcatōez z p̄placen-
tiā i pecc̄is. **¶** Quib⁹ **¶** Jh. 30. Ecce i iniquitatib⁹
v̄ris vēditi estis. Et tē ducūt eos i egyptū
i. i infernū q̄ ē fra tēbrosa z opta mortis ca-
ligie iob. 10. vbi sunt s̄b fuitute regio egy-
pti. i. luciferi regis iserni cū vē dāpnatō-
nis eterne. **¶** Q̄m̄ ad tertiū. s. nūciū amo-
rosū dīc. aglus dñi angli ei sciētes hoīes
suos debere eē p̄ciues ad ip̄os astrigunt
amoris viculo vt saluēt z iō ex ordinatōe

dina hoib⁹ admistrat. Ma iuxta illd Ebre.
 1. **D**es sūt admistratoij spūs i misterium
 missi pp eos q hereditatē capiūt salutis.
 Ex q nob dat inte¹ in deo magna benigni
 tas q hoib⁹ tal assignat mistros ⁊ ex pre
 angeloz maxia caritas. vñ Je. sup. **M**at.
 Magna dignitas aiaz vt vna quē hēat
 ab ortu nat⁹ in custodia sui angeluz depre
 tatū. Scēdū ē at q inuēto angelos inter
 a¹ triplex bñficiū ⁊ ministeriū exhibere.
 Ma p^a a malo retrahūt hoies ⁊ ad bonū
 inducūt. vñ **M**ueri. 20. dixit **A**boy. **M**osti
 q misit dñs āgelū suū ⁊ eduxit d egypto
 i. d tenebris pccōz. 2ª ofones hoiz fidelr
 deo offerūt iuxta illud angel⁹ raphael dī
 xit tob. tob. 13. **Q**uā o:abas cū lacrimis ⁊
 sepeliebas mortuos ⁊ derelinqbas priu
 diū tuū ego obrui ofonē tuā dño. 3ª vitā
 hois muniūt ⁊ ipos virulr ab inimicis de
 fendūt iuxta illd q dñs dixit **A**boy. exo.
 13. Ecce inqte e^o mittā āgelū meū q pcedet
 te vt custodiat i via ⁊ introducat in locū
 quē pparauī. vbi pñdera qñr hoibus sunt
 angeli ad custodiām. s. q^m ad ingressū:
 pgressū ⁊ regressū. **Q**^m ad ingressū sapiē
 ter dirigēdo. iō dīc q pcedet te. vñ exo. 23.
 pcedet āgel⁹ me⁹. **Q**^m ad pgressū dilige
 ter. ptegēdo iō dīc. ⁊ custodiat te in viā.
 vñ ps. Angel⁹ suis mādauit d te vt custo
 diāt te in oib⁹ vijs tuis. **Q**^m ad egressū
 feliciter collocādo iō dīc vt introducat te
 ad locū quē pparauī. vñ Exo. 15. Introdu
 ces eos ⁊ pñtabis in mōte hereditas tue
 firmissimo habitaculo tuo q opat⁹ es dñe
Q^m ad. 4^m. s. modū qerosū dīc in som
 nis. p somniū q irruit sopor sup hoies da
 tur inte¹ q q vlt mereri hēre visionē an
 gelicā dīc ē lōgeu^a ter:ēis ⁊ celestia cō
 tēptari. **Q**^m ad. 5. s. pdiūqñ xruosū dīc
 de functo herede. pherodē ei q ininterpā
 gltās pellib⁹ intelligit dya⁹ q glia⁹ i pccō
 rib⁹ p pell⁹ mortuoz designat. Quib⁹ dī
Apoē. 3. **N**om hēs q viuas ⁊ mortu⁹ es.
Q^m ad 6^m. s. actum xruosū dīc pge ac

pu. et mrem ei. vbi angelus qm actū vñuo
sū. tria tāgit q d3 peccō: facere si vult actū
attingere vñuosū. p. d3 deferere culpā in si
cientē iō d3 fge. vñ ecc. 17. Surge puer te
re ad dñm et relinq peccā tua. 2. d3 induere
inocētiā decoratē. et iō d3 sibi acci. pueruz
Itā peccō: postq3 brexit a culpa et vñit ad
statū grē d3 ipa3 p puritatē pñuare. vt sic
sit d nūcro istoz pueroy de qb3 d3 dan. 1.
In qbus nulla erat macula. q erat decori
for. et erudit in oī sap. 3. d3 assumere
diligētiā opantē et iō sibi d3 accipe mrem
ei. Itā hō postq3 recepit diuinā grāz nō
d3 ociari in ipa3 d3 se exercitare in opi
b3 bōis. vñ cui libet d3 ecc. 11. Mane scia
sem tuū et vespe nō cesset man. 1. p mae
intelligit iunē p vespe senect. in qb3 hō
nō d3 ociari s3 vñ se exerceat. 4. d3 ad
7. m. terminū fructuosū dīc et vade in ter
rā israel. q interpretat vidēs deū. i. celesti
pñia in q clare deū videbim. cui d3 detur.
8. Dñs de. 9. tu dūducat te i frā bonā. 2. ps.

Egitur. Qui pñrgēs accep. 7c.
vbi tāgit sedulitatē diligētiā in
exequēdo q pbat act. applicat.
In h ei q Jos. statū posuit i executiōe mo
nitionē angelicā dat inte. ei. pñpitudine
i pēdo dīa mādāt. vñ Ber. Her. Obediēs
mādātū nō discunt s3 statū par aures audi
tū linguā voci pedes itineri man. opī et
sic se totū int. colligit vt mādātū pagat
ipātis. vñ qm bonū sit obia dicit. 35.
moral. Obia salua x. est q mēti ceteras
vtutes inserit isertalq3 custodit. Abilio:
ē obia q3 victime. Tertia ps.

Egitur. Audiēs at q archelaus
7c. vbi tāgit sagacitatē sapientiā
in pñcauēdo q pbat hostis de
clarat. vbi sciendū q q: angel. nō deter
minauerat locū Jos. ad spāl. ire d3 appti
cari ad iudeā q nobilior erat ps regni ar
bitrās q tātus puer nō esset alibi mitten
dus q3 in Jeru. ciuitatē insignem et iō di
spoluerat illuc ire. s3 audiēs q archelaus

filio herodis ibi regnabat timuit illo ire.
Sciendū est pp istum archelaū qui d3
in iudea regnasse p herode pñe suo q si
cut narrat Iosephus Herodes habuit. 9.
vxores ex qbus numerosam suscepit so
bolem. primogenitus est antipater ex do
xide. Alexander et aristobolus ex manauie
Archelaus ex maracha samaritade. He
rodes atipas q post tetrarcha fuit et phi
lippus ex cleopatra Ierosolimitis. trib.
vero pñmis ab Herod interfecit. et post
mortem eius occasione testamēti pñs ar
chelao vñspate regni gubernatiōez. et tñ
de successiōe regni ad cesarem augustum
delata de consilio senatus omnem hero
dis monarchiam distribuit mediani par
tem. s. iudeam et ydumeam tradens ar
chelao sub nomine tetrarche pollicitus
se facturum eum regem si dignum se pñe
buisset. Median vero pa tem in duas
securit tetrarchias successitq3 gallilea in
partem herodis yturea vero et traconiti
dis regio philippo. Factus est ergo post
herodem defunctum archelaus quasi dy
archus quod dominij genus h regnum
appellat.

Quarta pars.
Equitur. Et admonitus in som
nijs se cessit 7c. Vbi tangit secu
ritatis prouinciam in conseruā
do q probat situs demōstratus vbi sciē
dum q Jos. vidēs q propter dominij ar
chelai non poterat ire in iudeā elegit ire
in gallileaz vt ibi securus cū puero habi
taret. Sed h igitur in parte ista tria pos
sumus considerare. s.

Complacentem regionem.
Conuenientem mansionem.
Prophetie adimpletionem.
Quantū ad primū dicit. Et admonit. i
som. 7c. vbi sciendū q cū dictū sit i pte pñe
dēti q cū herodes monarcha mortu. fuis
set archela. accepisset gubernatiōez qusq3
p cesarē augustum fuit diuisum dominij
et sic quādo Jos. redijt in terras israel ita
e iij

Euangelium vndecimum.

dnaretur in gallilea sicut in iudea posset
aliquis dubitare qre Jos. no ita timuit ire
in gallileam sicut i iudeam. Ad q pot dici q
q: Ierusalē erat caput regni ibi quasi assi-
due morabat archelaus. et no tñ in gallilea
et io non timuit in gallileam ire fm Jo. sic
in Ierusalē. ¶ Quantū ad secundū. s. con-
uenientē mansionē dicit. Et veniens hi.
et. Quare at cū Jos. eet nat⁹ nazareth nō
elegit primo illuc ire qz in iudea. Rñdeo
q: sciebat xpm natū de virgīe et pceptum
de spū scō et io fm Au. De pñsū euāgeli-
staz credidit esse verbū angeli intelligen-
dū de Ierusa. tanqz de digniori ciuitate.
¶ Quid ad tertiu. s. pphetie impletioez dicit
vt implet⁹ dictū ē et. vbi sciendū q ex h
q dicit pphias plurali et nō pphiaz singulr
dat nobis itelligi q sensum scripturaz et
pphetiaz assūpsit nō at auctoritatē fixā.
Nā q: nazareth interpretat scūs et fm oēs p-
phetas imo hz oēm scripturā yhs scūs dī
imo scūs scōz io fm. assūpsit sensū
nō xba qzuis ē et hz veritatē ebraicā xps
nazareth vocet. ¶ Sciendū ē et q ex h q
xps dicit⁹ nazareth fm Criso. xpiani pri-
mitus sunt vocati nazareti hz tñ postmodū
nomē eoz mutātū est apud anthiochia et
xpiani vocant. ¶ Moralr at loquēdo cir-
ca istā ptē sciendū ē q ex h q xps dereli-
quit egyptū et vēit in gallileā et hitauit in
nazareth dat nob exēplū in h mūdo xtu-
se viuēdi vt possim celestē pñiaz adipisci
vñ p egyptū q iterptat tenebra vel obscu-
ritas itelligit stat⁹ culpabil⁹ q facit hoiez
tenebrosū quē qdē statū oñdit nobis xps
deserere i suo exitu d egypto. Ad q faciē-
dū admonef qz Isa. 55. Ubi dī derelin-
quat ipi viā suā et ibi iniqu⁹ cogitatioēs
suas et reuertat ad dñz et miserebifci. Per
gallileā at q iterptat trāsmigratio itelli-
git trāsire quē hō dī facere d vñs ad vir-
tutes quē oñdit nob xps veniēs i gallile-
am. Per nazareth q iterptat flor q qd
flor ē purus redolēs et pulcher aspectu i

telligit q hō postqz desit vitia et sic exiuit
egyptū et trāsīuit ad bona opera virtuosa
et sic venit in gallileam. debet perseverare
in puritate mētis et corporis p redolētiaz
b. ne fame et puerlacionē honestā. q qdē
xps dedit nob itelligere qñ in nazareth
hitauit. vñ nobis dī ecclīastici. 39. Florete
flores qñ liliū date odorē et frōdēte i gra-
tiā. Nā hō dī cū lilio puritatis redolere p
famā bonā et frōdes facere p opa virtuosa
vt crescat i pñi p gñaz. et futuro p gñaz.

In epiphania dñi euangelii. 12.

Am natus esset yhs in be-
thleē iude i dieb⁹ herodis
regis et. Abat. 3. Signi-
tas regalis h exigit vt ad
penitentiā regis nouiter i

ciptiēis regnare fideles vñdīqz ppareāt
ipm recognoscētes p dño. et vt ei tributa
deferāt et donaria iuxta regalē magnificē-
tiam et consuetudinē regionis. Nāto. igit
xpo rege regū. et se mundo visibiliter pre-
sentato pgruū fuit vt ad ipm recognoscē-
dum p dñose pñarent ppli nationū fide-
litate. sibi pmittentes oimodaz et obla-
tiones portātes donoz. Hoc aut hodie fa-
ctum cōspicimus i aduētū trium magoz
mirabiliū q fuerūt primitie gentiū faciē-
tes xpo pro se et posteris suis homagiū
et offerentiū munera preciosa. Et h est q
insinuat euāgelium hodiernum. In quo
abat. quattuor tangit. s.

Sedulitatem sollicitē inquisitionis.

Malignitatem pñide psecutionis.

Pietatem magnifice deuotionis.

Benignitatē deifice gubernationis.

¶ Primū pbat magoz pñuētio vīgoro-
sa. Secundum herodis indignatio aiosa.

Tertium regum oblatio copiosa. Quar-
tum supna comonitio fructuosa. ¶ Pri-
mum in principio. Secundū ibi. Audiens
autem herodes et. Tertiū ibi. Qui cum
audissent regē et. Quartū ibi. Et respon-
so acceperunt.

Prima pō.

Quantū ad primū vbi tangit 7c.
 q. pbat 7c. dicit. Cū natus esset
 yhs 7c. Vt sciendū q. circa ista;
 ptem. 7. tangit euangelista. f.
 Subiecti dignitatem.
 Loci congruitatem.
 Temporis congruitatem.
 Aduentum virtuosum.
 Quæritum fructuosum.
 Signum gratiosum.
 Affectum amorosum.

Quantū ad primū dicit. Cū natus eēt
 yhs. yhs enī idē est q. saluator. Saluator
 nomē est dignitatis. Cū igit natus esset
 yhs. f. de mīe tpālī q. ap̄e est eternalī.
 vt sic sit xps yhs heri et hodie ipse et in
 scēla Ebrē. 12. De quo Ber. in quodā s̄mo
 ne. Xps yhs filius dei nascit in bethlēe iu
 de yhs saluator qd tā necessariū p̄ditis:
 quid tam optabile miseris: quid tam vti
 le desperatis. q. d. nihil. Nam ipse est p̄di
 tor reparatō: miserorum: consolatio d̄spe
 ratōz p̄fortatō. vñ p̄t figurari per salua
 torem: de quo d̄r. 4. R. 13. Require euan
 gelio pte. Quantum ad loci p
 gruitatē dicit in bethleem iude. Duplex
 enim inuenit bethleem: vna que est in tri
 bu iabulō: alia in tribu iuda: et de ista s̄m
 Glo. loquitur Euangelista. Duplex rō p̄t
 assignari quare prius vocabatur effrata:
 vna l̄ralis quia effrata interpretat vno
 modo videns furorem. bethleem domus
 panis: et ibi primo fuit magna fames sic
 p̄ Ruth. i. et ideo videns furorem paup
 tatis: postea x̄o magna habūdantia: et iō
 domus panis. Spūalis rō vt dicatur
 effrata. i. videns furorem propter furorē
 herodis in interfectione puerorū: Beth
 leem autem qui ibi natus est xps qui est
 panis viu⁹ q. de celo descēdit Jo. 6. et sic
 congruētia loci puenit euz locato. Ille
 panis p̄t figurari p panem de quo dicit
 Judi. 5. Audi sonnum et videbat mihi s̄b
 cinericius panis ex ordeo. volui et in ma

diā castra descēdere cūq. venisset ad ta
 bernaculū percussit illud atq. subuertit.
 et terze funditus coequauit. Vbi sciendū
 q. p istum panem intelligit xps q. subci
 neriti⁹ d̄r q. diuinitas fuit sub cinere n̄re
 mortalitatis velata et fuit coct⁹ igne amo
 ris quē ad genus humanū habuit. S̄r at
 ordeatus pp asperitatē pene q̄z pro no
 bis sustinuit q. h xpo fuerit aspera tamen
 nobis fuit dulcis q. per ipm sumus de iu
 go dyaboli liberati instar ordeī q. habet
 asperitatē in cortice interius tamen gra
 num q. continet est sanatiū. Per madi
 anitas aut qui interpretantur iniqui intel
 ligunt d̄mōnes qui humāo generi aduer
 santur. Per castra at illoz intelligit mū
 dus in quo homines erāt dediti vanitati
 bus. Panis igit. i. xps descēdens de celo
 i. qn carnē assumpsit vēit ī castra. i. in mū
 dum cui p suā potentia principabat̄ dy
 bolus et sibi d̄mūz abstulit. et potentia mi
 norauit iuxta illud Jo. 12. Nūc iudiciū ē
 mundi nūc princeps mundi eiciet̄ forās.
 S̄r at p̄uēisse vsq. ad tabernaculū. i. vsq.
 ad lymbū. et istud p̄cussisse et subuertisse:
 qn descēdit ad lymbū patrū. et inde extra
 xit aīas q. ibi detinebātur captiue. et sic de
 monibus gemētibus ipsum expoliavit.
 Quantū ad tertiū. f. t̄pis veritatē dicit
 In diebus herodis regis. f. ascalonite.
 Iste s̄z Amb. n̄ fuit iudeus s̄z ydumeus
 constitutus a romanis in regē. vñ ex h iu
 dei cognoscere poterāt xpm iam natum
 q. translātū ab eis fuerat regnū iuxta q.
 p̄phetatū fuerat Gen. 49. Nō auferetur
 sceptrū de iuda nec dux de femore ei⁹ do
 nec vēiat q. mittēd⁹ ē et ipse erit expecta
 tio gētū. i. expectatib⁹ a gētib⁹. Adoralr
 at d̄re possum⁹ q. p herodē q. iterptat pel
 lib⁹ glans itellr dyabol⁹ q. gl̄at ī peccato
 rib⁹ significat p pelles mortuoz. Et d̄m
 ad 4^m. f. aduētū virtuosum. d. Ecce magi
 ab ori. 7c. vbi sciē. s̄m Raban. q. isti nō
 dicunt magi a maleficio: s̄ a sapie studio

¶ In **M**agi in caldeo idē ē q^d p^hi i gre
co ⁊ sapiēs in latio. ¶ Sciēdū ē āt dⁱ istis
magis sic narrat Remig⁹ q^d varia ē de
ipsis opinio. Quidā ei⁹ dicūt ipos fuisse
caldeos. Caldei ei⁹ stellā p^{ro} dō celebrāt: nō
dixerūt q^d nūcupatiū⁹ eoz⁹ dō cōsiderat ve
rū deū natū. Alij vō dicūt p^{ro} fās eos fuisse
Aōnulli xō dñt eos dⁱ finibus vltimis fu
isse. Alij vō dicūt istos fuisse nepotes baa
la⁹ q^d mag⁹ ē credēdū. Baalā inter cetera
q^d p^{ro}phetavit dixit. Quidē stella ex Jacob
Illi xō hñtes hāc p^{ro}phetiā mor⁹ v^t vide
rūt stellā novā intellexerūt regē natū.

¶ Venerūt igit⁹ isti magi ab oriēte cui⁹
duplex est rō. p^{ri}ma s^{ec}undū Cris^{ostomum}. v^t sic ista p^{ro}
mundi est p^{ri}ncipiū lumis: sic isti dⁱfigura
rent⁹ eē p^{ri}ncipiū fidei i gentib⁹. Sā rō ē s^{ec}
Remig⁹. q^d ille q^d q^{ue}rebat oriēs erat. vene
runt igit⁹ ab oriēte yerosol⁹. vbi erat caput
regni: q^d i toto orbe erat famosa: tū q^d erat
ciuitas magisterij: q^d habitabāt ibi sacerdo
tes: tū q^d erat ciuitas sacrificij: q^d ibi offe
rebāt hostie d^{omi}no: tū q^d erat ciuitas regis
⁊ d^{omi}ni: q^d ibi habitabāt reges v^t iucirēt pue
rū: vel v^t interrogarēt d^{omi}no ipso sapiētes: v^t
s^{ec}undū Glo. ⁊ s^{ec}undū Remig⁹. dⁱ natū. x^pi certifi
carent⁹ ⁊ excusabiles essēt iudei. ¶ Ad
ad 5^m. s^{ec}undū q^d hñt fructuosum dic⁹. dicētes vbi
est q^d nat⁹ rex iudeoz⁹. Nā x^ps spāl⁹ dⁱ
rex iudeoz⁹. p^{ro} q^d eis spāl⁹ p^{ro}missus iuxta
illud mal⁹. vltio. Gob āt timētib⁹ nom⁹ me
um oriēt sol iusticie. Sō q^d eis spāl⁹ miss⁹
iuxta illd⁹ math. 15. Nā sūz missus nisi ad
oues q^d p^{ro}ieit dom⁹ y^{er}l⁹. 3° q^d iter eos spe
cial⁹ p^{ro}uersat⁹. vñ Luc. 4. I^{es}us docebat in
sinagogis eoz⁹. s^{ec}undū iudeoz⁹ ⁊ magnificabatur
ab oib⁹ ⁊ vēit in nazaret vbi erat nutri
tus. ¶ Sciēdū ē ēt q^d magi tria q^{ue}run⁹. s^{ec}
Sitū continentem: vbi est

Ditū euidentem: qui natus est
Gradū excellētē: q^d rex iudeoz⁹.

¶ Ad p^{ri}mū dⁱe possumus q^d ipse ē vbiq³
p^{ro} sua potētiā. In scia spāl⁹ p^{ro} g^{ra}z. Atti
git vbiq³ p^{ro} suā mūdiciā. vñ g^{ra}g. s^{ec}undū eze. de⁹

manet intra oīanīpe extra oīanīpe iⁿfra oīa
supior ē p^{ro} potētiā iⁿferior ē p^{ro} sustētatiōem
exterior per magnitudinē: interior p^{ro} sub
tilitatē: sursū regēs dorsum p^{ro}inēs extra
ordinās interi⁹ penetrās. ¶ Ad 2^m dⁱe
possum⁹ q^d eternal⁹ nat⁹ ē dⁱ p^{ro}te spāl⁹iter
dⁱ m^ure iuxta illd⁹ 3°. 9. V^{er}uer nat⁹ ē nob⁹
⁊ fili⁹ dat⁹ ē nob⁹. ¶ Ad 3^m dⁱe possumus
q^d ipse ē rex magn⁹ sup^{er} oēs dōs: iⁿ p^{ro}. vñ
Apoc. 19. I^{es}us hēbit i v^{er}stimēto. i. i hūanī
tate ⁊ i s^{ec}ore suo. i. i diuinitate scriptum
rex regū ⁊ d^{omi}ns d^{omi}nantiū. ¶ Ad 6^m ad. 6^m. s^{ec}
signū g^{ra}osum dic⁹. vidim⁹ stellā ei⁹ i orien
te. Nā iⁿ stella nunq³ al⁹s appuerat. cui⁹
rō ē s^{ec}undū Fulgētiū: q^d ipa fuit nouiter crea
ta ⁊ data i signū x^pi nat⁹: v^t magos du
ceret ad ipm q^d nunq³ alias fuerat opor
tunū. ¶ Ex mult⁹ āt aduertere possumus
q^d fuit nouiter p^{ro}ducta ⁊ nō aliq³ fuit cele
stū stellaz⁹. vñ Cris^{ostomus}. in ol⁹. Qm āt nō ce
lestū vna stellaz⁹ h^{ab}uit. Nulla eim alia
stellaz⁹ hac via incedit h^{ab} ab alto in mēri
die ferebat sō a t^{em}p^{ore}. Nā eim in nocte t^{em}p^{ore}
appebat h^{ab} in media die: q^d nō ē v^{er}itus stel
le h^{ab} lūe. 3° ab eo q^d appebat ⁊ occultabat⁹:
sic p^{ro} i ier⁹. 4° q^d nec p^{ro}priū g^{ra}essū hēbat
s^{ec}undū cū oportebat ire magos ibat: q^d āt stat⁹
stabat 5° q^d nec sursūz manēs p^{ro}ti v^{er}gini⁹s
demonstrabat sed dorsum dⁱscēdēs: q^d nō ē
stelle mot⁹ s^{ec}undū v^{er}itus q^d dā rōal⁹. vñ v^{er} h^{ab} stel
la v^{er}itus inuisibil⁹ fuisse in talē appentiam
formata. Nā de ista stella fuerūt opi. s^{ec}undū
Remig⁹. ⁊ s^{ec}undū Au^{gustinum}. Quidā ei⁹ dixerunt q^d
sp^{irit}s sanct⁹ fuit in sp^{irit}e stelle: sic appuit in
sp^{irit}e colūbe q^d x^ps fuit baptizat⁹. Quidā
āt dixerūt q^d fuit āgel⁹ i sp^{irit}e stelle. Vide
rūt stellā magi in oriēte q^d duob⁹ modis
pōt⁹ intelligi. vno mō s^{ec}undū Bedā q^d stella
fuerat fixa s^{ec}undū bethleē q^d erat i occidentē re
spectu regiōis vbi erat magi: ⁊ tūc ē sen
sus q^d nos exñtes i oriēte vidim⁹ stellam
ei⁹ i occidentē. Alio mō s^{ec}undū Aug^{ustinum}. q^d stella
appuit in oriēte mag⁹: h^{ab} ē in p^{ro}ti⁹ eoz⁹ iux
ta eos: ⁊ ducatu ei⁹ venerūt in bethleē.

Et h' magi approbat eccl'a. ¶ Scien ē at
q' d' tpe appitōis stelle: 7 d' tpe q' magi in
cepunt vēire pp distātia loci fuerūt diuer
se opiones. *Idia Aug.* q' q'li p' biēniū aū
nat. xpi appuit stella 7 tē mirabant magi
qd' esset xpo at nato reuelatū ē magis per
āgelos q' illa stella erat signū xpi nati: 7
tūc inceperunt vēire 7 i. 13. dieb' venerunt
7 puerū adorauerūt. 2° opio *Criso.* s. q' aū
p' multū tps stella magi appuit 7 tūc ince
perunt vēire: 7 p' nimia distātia posuerunt
totū illū ānū 7. 13. dies alteri ānū euz xps
adhuc esset in cūabul' applicuerūt 7 ipm
adorauerūt. 3° opio fuit q' i die nati. stel
la appuit: 7 tūc inceperunt vēire: 7 p' ānū
pplerū. 13° die si ānū puenerūt. Sed istud
nō pōt stare. q' *Glō.* venerunt at nō post
ānū q' tūc inueniretur i egypto nō in
psepio: s. 13. die. 4° opio fuit q' i nati. do
mini 7 ē fl' gentij. Primo stella magi ap
puit 7 tūc inceperunt iter suū 7 in. 13. dieb'
venerūt vsqz ad xpm: 7 h' magi 7 eccl'ia
Sed h' *Je.* Querēdū ē si caldei vel pse d'
vltis terre finib' fuerūt. i. magi quō in tā
breui spacio ier^m vēire potuerūt. Rñdet
vno mō fm *Remigi.* q' h' fuit miraculose
q' miraculū potuit face' puer nat^o. 2° mō
sz *Bre.* q' h' fuit q' būerūt diomedarios
q' vadūt velocissime 7 eoz auxilio puene
rūt. 3° mō fm *Remigi.* q' isti fuerūt d' p
gēie baelam. 7 regio eoz nō multū dista
bat a terra pmissiois: iō in breui tpe pue
nire potuerūt. Qualr at 7 a qbus 1^a stella
fuerit visa narrat *Criso.* se iuēisse i qbus
dā libris h' apocrisis. d. q' erat qdā gens
in ptrib' oriētis i q' fuit mltā sapiētia 7 no
bilitas. Isti innētes in libris Baalam
q' pphetauerat. Quē stella ex Jacob 7c.
Intelligētes ad lram xpo nascēte apper
h' i stellā fuerūt curiosi inuestigare ortuz
hui' stelle vt per ipam cognoscerēt xpm
natum. Et ad h' melius inuestiganduz or
dinauerunt q' eligerent. 12. de meliorib'
familiaris inter eos: 7 q' vno decedente ali

us subrogaretur ita q' semper essent. 12.
qui sollicitē considerarent ortum huius
stelle. Et vt h' melius facerent in quodā
altissimo monte in oriente vbi semp erat
aer purissimus construi fecerunt vnum
pulcherrimum palacium cum copia om
nium rerum necessariorum ad victum: 7
ibi stabant illi. 12. viri in silentio 7 oratio
ne: vigilia 7 abstinentia expectantes ortū
huius stelle. Adueniente autem tempore
natiuitatis Christi 7 ipis in oratione p
sistentibus in ipa hora medie noctis ap
paruit supra eos in aere stella pulcherri
ma: in cuius sumitate erat ymago pueri
paruuli ferentis ymaginem crucis ex cu
ius aspectu erant valde gauisq' suis tē
poribus meruerunt illud videre: 7 illud
narrauerunt 7 ostenderunt sapientib' il
lius regionis qui de seipsis tres nobilio
res 7 sapientiores elegerunt qui irent 7
munera ptiola deferrent 7 natum puerū
vt regem 7 dominum adorarent. Qui sta
tim arripientes iter venerunt stella duce
ad puerū adorādū 7 ei mūera ptiola offerē
dū. ¶ Cōuēiēs at fuit q' xps māifestare
tur p stellā: q' cū ipse sit lux q' illuminat oēs
hoiem vēientē in hūc mūdū. Jo. 1. In na
tiuit. ei' stella fl' gida dbuit apper. ¶ 2^m
ad 7^m. s. affectū amorosum dic. Et vēim⁹
adorat cū. vbi sciēdū q' isti magi sz *Cris.*
ita fixi fuerūt i amore xpi nati 7 firmati i
fidē q' nō obstāte q' scirēt q' iurta edictum
iptale esset pūiedū capitali snia q'cūqz regē
aliū q'z sibiectū romāo impio noiaret. xps
rñ regē p'rebant intrepidū. ¶ De isto af
fectu amorose orōnis xpi dic ps. Vēs gē
tes q'scūqz fecisti vēient 7 adorabūt te
dñe. Itā pastores vt pmitie iudeoz. magi
vō vt primitie gētiū: vt sic in ipis tanqz
i principijs veniēt omnes gētes: quia tē
non erat nisi populus iudaycus lege ba
bens: 7 gentil' non legi moyli obligatus.
¶ Scienduz est circa istā par tē q' iste ad
uentus 7 inq'sitio magorum ad xpm fuit

figuratus per aduentum regine Sabba
ad regem Salomonem: de quo finaliter
dicitur. 3. Re. 10. quod audita fama regis
Salomonis venit ad ipsum cum magno
comitatu et apparatu vidensque sapienti-
am Salomonis et domum quam hedifica-
uerat et cibos mense eius et habitacula
seruorum et ordinem ministratum: vestesque
eorum et pincernas et holocausta que offere-
bant non habebat ultra spiritum dixitque ad re-
gem maior est sapientia et opera tua quam rumor
que audiui. Beati viri tui et beati serui tui
hij qui stant coram te semper et audiunt sapien-
tiam tuam sit dominus deus tuus benedictus cui
proplacuisti et posuisti te super thronum Israel re-
gem in sempiternum. **¶** Tunc sciendum quod in
ista figura quattuor tanguntur. scilicet.
Relatio inaudite magnitudinis.
Inspectio comprobate celsitudinis.
Comendatio congregati collegij.
Recognitio collati beneficii.
¶ Primo tangit relatio inaudite magni-
tudinis: cum dicitur quod regina sabba audiuit sa-
pientiam Salomonis. ubi sciendum quod per Salo-
monem qui interpretatur pacificus intelligitur
christus de quo epistolam. 2. Unde ecclesia cantat rex
pacificus magnificatus est cuius multum
desiderat vniuersa terra. Ipse est pax nostra
qui fecit vtraque vnum. Per reginam autem
sabba intelliguntur isti reges qui et ad terram
de regione sabba venerunt ad christum iuxta
illud Iherosolym. 60. Omnes domus sabba venient aurum
et thibis deferentes et laudes deo nuntiantes.
Istis autem fuit relata et nuntiata fama christi re-
gis nati multipliciter.
Baalam prophetante.
Stella refulgente.
Angelis nuntiantibus.
Pastoribus inquirentibus.
Iudeis testificantibus.
¶ Primo huiusmodi pueri nati fuit relata fama
baalam prophetante. Deinde enim fuit per
baalam numeri. 24. Oretur stella ex Ia-
cob et consurgat virga domus Israel et percuciet du-

ces moab: vastabitque omnes filios seih et
erit ydumea possessio eius. **¶** Tunc sciendum
quod per istam stellam et virgam oritur
de iacob intelligitur christus secundum carnem
natus de stirpe Jacob qui est stella mun-
dum illuminando et virga ipsum gubernan-
do. Iste percussit et vastauit duces Mo-
ab: qui interpretatur ex patre et filios Seth
qui interpretatur germen. id est. multitudinem
peccatorum que ex patre nostro primo or-
tum habent et germinantur: quorum dux
est dyabolus. Ista inquam omnia percussit:
quando super lignum crucis de dyabolo
et viris gloriosissime triumphauit. Dicitur
autem quod ydumea que interpretatur san-
guinea erit possessio eius: quia possessio
Christi in isto mundo fuit passio quam pro
nobis portauit effundendo suum sangui-
nem pretiosum. Unde Apocalypsis. 5. Redemi-
sti nos domine deus in sanguine tuo.
¶ Secundo fuit relata stella fulgere. Nam
in natiuitate huius Regis apparuit no-
ua stella: natiuitatem eius demonstrans
sicut patet hic. **¶** Tercio fuit relata age-
lis nuntiantibus. Unde Lucas. 2. dicitur quod
angelus dixit pastoribus. Euangelizo vo-
bis gaudium magnum quod erit etc.
¶ Quarto fuit nuntiata pastoribus in-
quirentibus. Unde Lucas. 2. Pastores lo-
quebantur ad inuicem. d. transeamus vs-
que Bethleem etc. **¶** Quinto fuit relata iu-
deis testificantibus: sicut patet quando he-
rodes congregauit omnes principes sa-
cerdotum ut sciscitaretur ab eis ubi christus
nascetur: qui dixerunt ei in bethleem
iude allegantes prophetiam. Istis igitur
relationibus pre vijs Magi deuoti per-
uenerunt ad Christum. **¶** Secundo tan-
gitur inspectio comprobate celsitudinis:
cum dicitur quod iudei sapientiam Salomo-
nis etc. Per illam enim sapientiam intel-
ligitur Christus dei sapientia et virtus. id est.
cor. 1. unde de ipso ecclesiastici. 1. Fons sa-
pientie verbum dei in excelsis. Istam

sapientiam inuenerunt: quoniam inuenerunt dei
filium incarnatum. ¶ Per domum autem
intelligit virgo Maria: quam dei filius in
domum sibi elegit: ut de ipsa acciperet car
nem humanam. De qua puer. 9. Sapientia
h edificauit sibi domum. ¶ Per cibos autem
mense intelligit Christi diuinitas quam ipse
alimere reficiebatur. Unde dicit Tob. 12. Ego ci
bo inuisibili et potu qui ab hominibus non
potest videri utitur. ¶ Per seruos intelligun
tur bos et asinus inter quos positus fuit
Christus. ut sic fuerit cognitus in medio duo
rum animalium. Abach. 3. Et Job. 1. Cognouit
bos possessorem suum et asinus praesepe
domini sui. ¶ Per ministros vero intelligitur
maria et Ioseph: nati pueri curam habentes
De quibus dicit Isa. 6. Vos autem vocabimini
ministri domini mei. ¶ Per vestes vero intelligit pauperem
pauperem quoniam eius inuoluit: cuius tabernaculum
fuit praesepe. Unde dicit Luc. 2. quando nato puero
matrem eius praesepe inuoluit et in praesepe reclinauit.
¶ Considera igitur o deuota anima quod in curia
huius regis nati inuenies puritatem quia
puer natus humilitate quod in praesepe recl
natum. paupertatem quod praesepe vilibus inuolu
tum. Austeritatem quod feno suppositum. tota
igitur Christi regis familia non est nisi chorus
virtutum et habundantia gratiarum. Cur igitur non
erubescat homo mortalis vermiculus in ta
to faustu suorum comitatu domice loz or
natu vestimentorum in palatijs illaqueatis
in culcidris delicatis in pellibus varijs
Re vera erubescere debet. Unde Eze. 36. Erube
scimini super vijs vestris. ¶ Per picernam
vero intelligit spiritus sanctus propinans vinum ca
ritatis eius inebrians. Nam a spiritu sancto qui
est primus amor propinatum fuit Christo
regi vinum caritatis intensissime: quia
tantum genus dilexit humanum ut inebria
tus pro nobis pati voluerit. et in cruce nu
dari: ut sic fuerit ille qui bibens vinum
inebriatus est et nudatus in tabernaculo
scilicet crucis. Gen. 9. ¶ Per holocaustum ve
ro intelligitur ipse Christus qui in ara

crucis sponte se obtulit deo patri. ¶ Qua
do igitur tam miranda inuenerunt hijs
Abagi dicere possumus quod non remansit
in eis spiritus. Nam inuenerunt maiora
quam eis testificantibus omnibus fuerunt
nunciata nec mirum quia teste ps. Absa
gnus dominus et laudabilis nimis et ma
gnitudinis eius non est finis. ¶ Tertio
tangitur commendatio congregati collegij
cum dicitur beati etc. Merito enim colle
gium astantium Christo et audientium
eius sapientiam potest dici beatum quia
ipso teste Jo. 17. Nec est vita eterna ut
cognoscant te solum deum verum et quem
misi Iesum Christum. ¶ Quarto tan
gitur recognitio: collati beneficii cum di
citur sit dominus deus tuus Benedicere
etc. ubi sciendum quod quanto plura benefi
cia dei recipimus tanto plius debemus
deum laudare. vnde Grego. In omelia.
Quanto augentur dona rationes etiam
crescunt donorum.

Tertia pars.

Equitur. Audiens autem herodes
des etc. ubi tangit malignitatem
per fide persecutionis quod probat
herodis indignatio animosa. ubi sciendum
quod circa istam partem tria tangit sci
licet.

Per uersitatem indignationis.

Sedulitatem inuestigationis.

Caliditatem simulationis.

¶ Quantum ad primum. scilicet per
uersitatem indignationis dicit. Audi
ens autem herodes etc. Herodes enim
audito rege nato: primo turbatus fuit quia
non erat de gente iudeorum sed ydumicus
et sic non erat rex naturalis. Ideo secun
dum Crisostomum. timuit ne propter natum
regem ex genere iudeorum regnum amit
teret: et ideo turbatur. ¶ Secundo turba
tus fuit. quia secundum Glo. timuit si iste
vocaretur rex et hoc si ipse dissimularet:
ne incurreret iram romanorum qui decre

uerant ne aliquis diceretur rex vbi impe-
raret romanus: vñ de cōsensu eorū. ¶ Nō
solum autem Herodes turbatus est: sed
et omnis Ierosolima cum illo. idest om-
nes yerosolomite: non veraciter secun-
dum Glo. sed simulatorie: quia timebat
populus ne per ipsum male tractaretur.
¶ Quantum ad secundum. s. sedulitatez
inuestigationis dicit. Et congregans om-
nes principes etc. In ista parte primo po-
nitur Herodis interrogatio: Secundo iu-
deorum responsio. ¶ Quantum ad He-
rodis interrogationem dicit. Et congre-
gans omnes prin. etc. Vbi sciendum secu-
dum Remigium qd per principes intelli-
guntur moralium legis doctores qui se-
cundum ordinationem dō erant. 24. Per
scribas autem doctores legis. Istos igit
tanquam sapientiores congregauit et sci-
ficabatur ab eis vbi Christus promissus
i lege nasceretur. ¶ Quantum ad iudeo-
rum responsionem dicit. At illi dixerunt
ei in Bethleem iude. Vbi sciendum qd si-
cut Christus de paupercula matre nasci
voluit. ita etiam secundum Theophi. in
vili ciuitate vt daret nobis humilitatis
exemplum. ¶ Adagi igitur vt dicit Leo
papa in sermone de epiphania credētes
ipsum debuisse nasci in ciuitate regali. p-
pter dignitatem nundum intelligentes
plene diuinum misterium: ipsum quere-
bant in Ierusalem: cum tamen ibi non
esset. ¶ Iudei autem secundū Crisosto-
mum non solum respondent veritatem:
sed etiam ipsam confirmant per prophe-
tiam. ¶ Iudei male fecerunt truncādo
auctoritatez dimittendo illud. et egressus
eius a diebus eternitatis: quia si hō
tulissent forte Herodes cognouisset ip-
sum deum et hominem et non fuisset eum
persecutus. Unde in hoc secundum Cri-
sostomū fuerunt causa persecutionis chri-

sti ab Herode: et interfectionis puero: in
in bethleem. ¶ Quantum ad tertium. s.
caliditatem simulationis dicit. Tunc He-
rodes clam vocatis etc. Herodes enim
auditis testimonijs de nato Rege: statim
in corde suo cogitauit ipsum occidere: sed
quia hoc non potuisset per magos qui si-
bi non cōsensissent: calide et simulate allo-
quitur magos vt ipm inquirant et iuētur
denuncient promittens hō Criso. similatū
obsequium et tamen intendens eius mor-
tem. ¶ De ista turbatione Herodis et
iudeorum dicere possumus illud ps. Il-
luminans tu mirabiliter a mōtibus eter-
nis turbati sunt omnes insipientes cordis.
¶ Quantum ista turbatio processit ex ti-
more considera o peccator miserem si sic
Herodes timuit Christum qui iacebat
in cuna: si tu non poteris timere ipsum
mundum imperialiter iudicantem. re ve-
ra timendus est nimis. quia ipse est rex
potens et metuend⁹ nimis ecclesiastici. i.

Tertia pars.

Equitur. Quia cum audissent
regem abierunt etc. vbi tangit
pietatem magnifice deuotionis
qd probat regum oblatio copiosa. In ista
autem parte possumus. 6. cōsiderare. s.
¶ Itineris cōtinuationem.
¶ Sideris recuperatiōem.
¶ Absentis exalaratiōem.
¶ Regis manifestatiōem.
¶ Reuerētie exhibitiōem.
¶ Magnificētie ostensionem.
¶ Quantum ad primum dicit. Qui cum
audissent regem abierunt. Isti enim ma-
gi: audito testimonio de Christo nato de
scripturis sacris accepto: iter qd ceperant
perficiunt donec ad Christum perueniāt.
Auditis igitur verbis Herodis de magis

fitione pueri nati: ipsum querunt: non tamē secundum Remigium ad ipsum post modum reuertuntur consensuri eius: machinationibus malis: in quo datur nobis intelligi qd si a malis aliqua audiamus proficua: debemus verba: non opera imitari. iuxta illud Mathe. 23. Super cathedram Moysi. sederunt scribe et Pharisei quecumq; ergo dixerint vobis seruare: secundum autem opera eorum nolite facere: dicunt enim et non faciunt. ¶ Quantum ad secundum. scilicet Herodis recuperatio dicit. Et ecce stella qm viderat etc. Ubi sciendum qd quando magi intraverunt Ierusalem: stellam amiserunt: quia subtracta sunt ab oculis eorum. cuius una ratio potest esse ne in ciuitate Ierusalem eadem rentur ipsum querere tanq; in ciuitate regali. Alia ratio: quia reuertentes ad humanum auxilium celicuz amiserunt. Alia Crisostomi vt ex hoc haberent materiā querendi natiuitatem Christi ex scripturis prophetarum: et testimonio iudeorum: ita qd non solum ipsum intelligerent natum ex apparitione stelle: sed ex scriptura sacra. ¶ Quādiu Magi steterunt cū Herode secundum Augustinum stella vt Christo plenum obsequium redderet stetit: sed non videbant eam. Postq; autem recesserunt ab Herode apparuit eis et duxit eos vsq; ad puerum natum: et ultra non apparuit. vnde dicitur vsq; dum veniens staret supra vbi erat puer. ¶ Sciendum est autem secundum Remigium quod per istam stellam intelligitur diuina gratia: quam amittunt oēs qui stant cū herode. i. cū dyabolo p peccatū: recuperant autem qui ab ipso recedunt: et ipsius ductu ad portum salutis perueniunt: quia ad Christum qui est salus et solatium animarum. ¶ Quantum ad tertium. scilicet mentis exaltationem dicit. Videntes autem

stellam ga. Unde Glo. postquam premisit stelle obsequium: subiungit Euangelista magorum gaudium. ¶ Quantum ad quartum. scilicet regis manifestationem dicit. Et intrantes domum etc. Ubi sciendum secundū Rabanum qd dispensatione diuina factū est vt tunc ibi non esset Ioseph ad omnem suspicionem gentibus amouendam. ¶ Signanter aut vt dicit Leo papa in sermone de epiphania dicit qd inuenerunt puerum: vt ex hoc detur intelligere dei filium veram naturam hominis suscepisse. ¶ Quantum ad quintum. scilicet reuerentie exhibitionem dicit. Et procidentes adorauerunt eum. Ubi Leo papa in sermone Epiphanie. Adorant Magi in carne. verbum in infantia: sapientiā in infirmitate: virtutē in hoīs. veritate donum maiestatis: vt sic completa sit pphetia ps. 8. Et adorabunt euz omnes reges terre: omnes gentes seruient ei. ¶ Ista adoratio fuit figurata in benedictione q Jacob benedixit filium suum Iudam: de cuius tribu Christus erat nasciturus. gen. 49. vbi dicit. Iuda te laudabūt fratres tui: manus tua in cervicibus inimicorum tuorum: et adorabunt te filij patris tui: catulus Leois Iudas ad predam filii mi ascēdisti: requiescens accubuisti vt leo et qsi leona: quis suscitabit euz: non auferetur sceptrū de iuda: nec dux de seore eius donec veniat qui mittendus est: et ipse erit expectatio gentium ligans ad vineam pullum suum et ad vitem. O fili mi asinam suam: lauabit in vino stollam suam: et in sanguine vue palium suum: pulchriores sūt oculi eius vino: et dentes eius lacte candidiores. ¶ Ubi sciendum qd in ista benedictione assumpta pro Christo quantum ad orationem hodiernam: et quantum ad totum decursum vite sue et redemptionis sacra scriptura. 10. tangit. scilicet.

Propaginem generosam.
Fortitudinem vigorosam.
Amaritudinem dolorosam.
Documentum intentatum.
Regumentum rubricatum.
Monumentum dedicatum.
Resurrectionem mirificam.
Adunationem saluificam.
Instructionem viridicam.
Comendationem dignificam.

Primo scriptura tangit de xpo ppa-
ginem generosam. cū dicit. nō auferetur
scepterū de iuda ꝛc. vbi sciendū qd xps quā-
tum ad corpulentā substantiā de tribu iu-
da natus fuit qd de eius stirpe nata ē bea-
ta virgo de qua natus ē xps. iuxta illud
ps. De fructu vētris tui ponā sup sedem
tuā. Scepterū igitur regal dignitatis non
est ablatū de iuda nec dux ꝛ domus donec
venit xps q mittendus erat p salute hu-
mani generis q expectatio erat gentium
i. a gentib⁹ expectatus. **S**ecundo tāgit
fortitudinē vigorosam cū dicit man⁹ tua
in ceruicib⁹ inimicōꝝ tuorū. Nam per ma-
num fortitudo ꝛ potētia xpi intelligit cō-
tra quē non pōt aliqꝫ prevalere ꝛ iō est
a quolibet timēdus. **U**bi Job. 10. Scias qd
nihil impiū fecerim euz sit nēo qd de ma-
nu tua possit eruere. **T**ertio tāgit ama-
ritudinē dolorosā cū dicit. Ascēdisti. Nam
p istum ascensum intelligit ascensus xpi
sup crucē. vbi p redēptionē nrā amarissi-
mam sustinuit passionē. Figurat⁹ p dō de
quo dī. 2. pz. 15. qd dō ascēdebat oliuū olia-
rum scandens ꝛ flēs opto capite ꝛ nudis
pedib⁹ incedēs quē blasphe-mabat semey
d. ei obprobria. **U**bi sciendū qd p dō ma-
nu fortis ꝛ decorus aspectu intelligit xps
qd pro nobis extitit fortis ptra dyabolum
ꝛ decorus: qd inocens sine peccō. **I**ste autē
ascendit oliuū oliuay: qn iuit ad montem
caluarie cōiunctū monti oliueti vel qn li-
gnum crucis ascēdit in qua dī lignūz oti-
ue fuisse. **D**ī q ascēdisse scandens ꝛ

flēs pp timorē quē xps quantū ad sen-
sualitatē habuit. pp qd dicit. **A**bat. 26. **I**dē
si possibile ē transeat a me calix iste. **A**scē-
dit at opto capite: qd ad lram facies eius
fuit vellata. **I**ncedebat et nudis pedib⁹:
qd ad lram erat discalciatus. **S**ed spūali-
ter dimissis terrenis affectib⁹ ꝛ diuitijs.
Huic fuerit dicte blasphemie sibi. d.
Abat. 26. **E**ach q destruis tēplū dei ꝛ in
triduo rebedificas illud. **Q**uarto tan-
git nocumentū intentatū cū dicit. ad pdā
Nam xps in sua passione depredat⁹ est oꝝa
bolum ꝛ spoliavit in infernū. **Q**uinto
tangit regumentū rubricatū cū dicit laua-
bit in vino stollā suā ꝛ in sanguine palu-
zum. i. cor. p suū. **E**t sic fuerit vestitus ve-
ste asps sanguine. **A**poc. 19. **S**exto tā-
git monumentū dedicatū cū dicit. requie-
scens accubuit vi leo. **U**bi sciendū qd p
istā requiē intelligit mora qd xps habuit
in sepulchro in quo trib⁹ dieb⁹ genit. **S**i-
gnanter at dī xps leo ꝛ cathulus leonis
qd sicut cathulus leonis qn nascit stat tri-
bus dieb⁹ quasi mortu⁹: rugitu vero leo-
nis reuiuiscere dī sic xps in sepulchro
mortu⁹ fuit vt cathulus: s; post modū sua
virtute reuiuiscit vt leo. **S**eptimo tan-
git resurrectionē mirificam cū dicit. qd su-
scitabit eū. q. d. non at qd ipsemet p suā dei-
tatē. sicut pdixerat Jo. 2. **S**oluite tēplū h
ꝛ in trib⁹ dieb⁹ excitabo illud. **O**ctauo
tāgit adunationē saluificā cū dicit. **L**igās
ad vineā ꝛc. **U**bi sciendū qd p vitē ꝛ vineā
intelligit xps qd de se ipso dicit Jo. 15. **E**go
sum vitis vos palmites. **P**er pullū vero
indomitū intelligit pplis gentilis q sine
lege viuebat. **P**er asinā vero domitā po-
pulus iudaycus q solus legē hēbat ꝛ do-
nabat p ipam. **I**stos at duos ligauit xps
ad vitē ꝛ ad vineā qn ipso ad vnitatem
sue fidei colligauit. nam pastores a iudea
magos vero ab oriēte vocauit. **E**t sic du-
os cōdat in semetipso in vnū nouū hoīem
faciens pacē his q longe ꝛ his q prope

ephe. 2. **M**ono tágit instructione viri dicam cū dicit. pulchiores sunt oculi ei⁹ vino q̄dētes etc. Per oculos et dētes intelligit sacra scriptura. In ipsa enim de duobus principalr instrumur. s. d. misericordia et iustitia: misericordia significat p oculos q̄ b⁹ hō allicit et blādis q̄ dicunt piūgi vino q̄: misericordia nō sepat a iustitia p vinum mordificās designata. Per dētes xō lace rates intelligit iustitia puniēs q̄ dicūtur lacte cādidores: q̄ iustitia nō sepat a misericordia p dulcedinē lactis designata q̄ ē cādida q̄ iustitia eius est sine mācula. vñ ps. Misericordia et veritas obuiauerūt sibi iustitia et pax osculate sunt. **D**ecimo tágit p̄mendationē dignificā cum dic te laudabūt fratres tui. pp omnia eniz su p̄dicta q̄ pp nos saluādos fuerūt in xpo merito debem⁹ ipm laudare et bñdicere et p̄dicare. vñ ps. Laudate dñm qm̄ bon⁹ est psalmus deo nro sit iocunda decoraqz laudatio. **Q**uantū ad 6^m. s. munificētie ostensionē dicit. Et apertis thesauris etc. **U**bi sciendū fm̄ Glo. q̄ lz magi more patrie sue in q̄ habundāt auro. et diuersis generibus aromatū: taliū oblationē fecerint xpo tñ ex his aliq̄ mistice intelligūtur in xpo. **Q**uid at. Sciendū ē q̄ xps erat deus: rex et sacerdos et hō mortal. et iō Aug. in fm̄e d̄ epiphania. Aux̄ igit soluit q̄li regi maḡ thus imolat vt deo mira p̄bet tanqz p salute omniū morturo. **U**trū at oēs obtulerint omnia vel q̄lī lz aliqui aliter dicāt: tñ verit⁹ vt dicit Remig. q̄ ait. Ad singuli singula obtulerūt s̄ singuli tria. et singuli cū suis mueribus regem deū et hominē predicauerūt. Et tunc adimplētum est illud Isa. 60. Oēs de sabba venient aux̄ et thus deferentes et laudē dño nūciantes. **S**ciendū est q̄ p lz istā oblationem intelligantur p̄dicta moraliter tñ fm̄ B: ego. intelligit p̄fecta oblatio et satisfactio p peccatis. Quia enim sz illud. 1. Jo. 2. Quicquid est in mūdo concupiscētia

carnis ē aut concupiscētia oculorū aut superbia vite. Istis rñdet tripliciter satisfactio et obligatio. **P**riā contra auaritiā d̄z of ferri aux̄ p elymosinaz largitionē p̄tra superbiā thus per deuotā orationem. in q̄ hō humiliat. p̄tra luxuriā mira. **P**er carnis mortificationē. **S**ciendum est at q̄ ista oblatio magorū et nra fuit figurata. 2. pal. 9. in oblatiōe scā regi Salomoni. **U**bi d̄r Magnificatus ē igitur rex Salomō su per oēs reges terre p̄e diuitijs et gloria oēlqz reges terraz desiderabāt videre faciem Salomonis. et audire sapientiam q̄z dederat deus in corde eius. et deferabant ei mūera vasa argentea et aurea. et vestes et arma et aromata. equos et mulos per singulos annos. **U**bi sciendum q̄ in ista figura. scriptura. tria tangit generaliter. s. Fastigium excellentis dignitatis. Affectum inclinantis caritatis. Obsequium pplacentis sanctitatis. **P**rimo tágit fastigium excellentis dignitatis cu; dicit. Magnificatus est rex Salomon etc. **U**bi sciendum q̄ p Salomonem regem intelligit xps rex pacificus. **I**ste at magnificat⁹ est sup omnes reges q̄ nullus similis sibi. **U**n. 2. Re. 7. Magnificatus es dñe deus: q̄ nō est similis tui nec est deus extra te in oibus que audiui mus auribus vestris. **U**n ps. Magnificentiā glorie scitatis tue loquētur et mirabilia tua narabūt. **Q**uantū at de ipsi us loquamur magnitudine sp̄ deficiamus. **M**aior est enim omni laude ecclesiasticā. 43. **U**n ibidē. Terribilis dñs et magn⁹ vehementer et mirabilis potentia eius glorificabis dñm quantūcunqz potueris sup talebit ad hoc et pmanebit admirabilis magnificētia eius. **S**ecundo tangit affectum inclinantis caritatis cum omnes desiderabant videre faciem etc. **N**ec mirum quia ipse de quo d̄r **M**ester. 15. **E**alde enim admirabilis ea dñe et facies tua plena ē gratiaz. **H**oc ē facies q̄z desiderā

bat videre **Moys.** d. **Exo.** 33. Si inueni gratiā in cōspectu tuo onde mihi faciē tuam ut sciāt te. **Tertio** tāgit obsequiū com placētis sanctitatis cū dicit q̄ offerebant ei munera &c. **Ubi** sciendū q̄ xpo regi in star oblationis regis Salomonis debemus offerre ista. s.

Argentum puritatis nitescētis.

Aurum caritatis ardescētis.

Vestes honestatis euidentis.

Arma militie expugnantis.

Aromata fame redolentis.

Equos promptitudinis & obediētie.

Bullos fortitudinis & tollerantie.

Primo debemus xpo offerre argētū puri nite. **Hi** per argētū q̄ albus est puritas intelligit. Sicut at argētū offerimus cum derelictis vitijs: puro nos red dimus deo. **Ubi** puer. 25. Aufer rubiginē de argento & egredietur vas purissimū.

Secundo debemus offerre aurū caritatis ardescētis. **Nam** p aurū caritas intelligitur q̄ q̄ h̄z diues efficit. **Unde** xps **Apoc.** 3. Euadeo tibi emere aurū ignitum ut locuplex fias. **Tertio** debemus offerre vestes honestatis euidentis. **Nam** p vestes appetes exterius cōuersatio honesta intelligit: q̄ sp̄ debemus hēre. iuxta illō eccliaſtici. 9. **Omni** tpe vestimenta tua sint candida.

Quarto debemus offerre arma militie expugnantis. **Nam** q̄ militiā ē vita hēla sup̄ terram **Iob.** 7. iō debemus habere arma defensionis ne succubam⁹. **Que** at sint. **audi.** 2. **Cor.** 10. **Nam** arma militie vestre nō sunt carnalia. s̄ potētia dei ad destructionē munitiōnū. **Unde.** 2. **Cor.** 6. **Per** arma iustitie q̄ est virtus cōmunis. a dextris & a sinistris. i. in tpe proſpiciatis & aduersitatis. **Ne.** s. extollamur in prosperis. & ne in aduersis succubam⁹.

Quinto debemus offerre aromata fame redolentis. **Nam** p aromata odorifera intelligi pōt redolēs fama q̄ quilibet d̄z habere. ut possit dici de ipso illō **Lant.**

4. **Odo.** vnguentorū tuorū super oīa aromata. **Sexto** debemus offerre equos promptitudinis & obediētie. **Nam** p equos q̄ velociter currūt intelligit promptitudo obediētie q̄ quilibet d̄bet habere ut de ipso dicat illud **Abachuc.** 1. **Velociores** pardis equi ei⁹. **Septimo** debemus offerre mullos fortitudinis & tollerantie. **Nam** p mullos fortes & portātes onera grauiā intelligit virtus fortitudinis q̄ debemus habere in aggrediēdo difficilia & tollerā d̄ o aduersa. **Quarta** pars.

Equi. Et rīso accepto &c. **Ubi** s̄ tāgit benignitatē deſice guber nationis q̄ probat sup̄na cōſilio fructuosa. **Quia** enī herodes iā concepat interficere puerū inuentum a magis. iō ipso magos diuina benignitas amonuit ne ad herodē redirent ne agnosceret natum puerū. nec magis inferret iacturam. **Moraliter** at sciendum est s̄m **Brege.** q̄ redditus istorū magorū in suā priam per aliam viā. dat nobis intelligere q̄ nos q̄ a priā celesti recessimus p peccatū. si ad ipam redire volumus per aliam viā re uerti debemus. s. p opa bona. **Sciendū** est at q̄ inuenio quattuorplīcē viā peccati primorū parentū qua itur ad dyabolum. & quattuorplīcē nouā xpi qua itur ad gliam de qua **Ebre.** 10. **Habētes** fiduciā in introi tum scōz in sanguine xpi q̄z inītauit nobis viā nouā. **Via** igitur antiquorū patruz fuit viā.

Extollentis superbie.

Inflāmantis auaritie.

Exurientis inuidie.

Delectantis ingluuie.

Primo extollentis supbie. **Nam** deus p̄ ceperat eis ne de ligno sciētie boni & mali comederent. de quo supbientes p̄uarī cando p̄ceptū comederūt. **Secunda** fuit viā inflāmantis auaritie. **Nam** secun dum **Brege.** Auaritia non solū est de rebus corporalibus sed est de rebus spūali

bus. s. scientia et huiusmodi quoniam indebite appetitur. Quia igitur primi parentes in debite appeterunt sapientiam volentes scire bonum et malum peccauerunt per auaritiam. Tertia via fuit exurientis in uidie dum. s. deo inuidetes noluerunt eum esse maiorem eis. s. esse sicut dii. que quidem inuidia est de qua poeta. Inuidus inuidia eoburitur intus et extra. Quarta via fuit delectantis ingluuie. dum de fructu ligni vetiti comederunt. Iste vie possunt figurari per illas vias de quibus Salomoni prover. 30. Tria inquit sunt mihi difficilia et 4^m. penitus ignoro via aquile in celo. via nauis in medio maris. via colubus supra petram. et via viri in adolescentia sua. Ad litteram hec sunt vera. Abora liter autem vias istas vijs primorum parentum applicando dicere possumus quod per Salomonem regem pacificum. Christus in telligit qui est pax vestra qui fecit vira quod vnum Ephe. 2. Iste aliqua ignorare dicitur quando ipsa non approbat. Prima igitur via quam Christus ignorare dicitur est via aquile in celo. i. via superbie. iuxta illud Iudicum. 9. Neque superbi ab initio placuerunt tibi. sed humilium et mansuetorum semper tibi placuit deprecatio. Secunda via est nauis in medio maris. i. auaritie. Unde ecclesiastici. 10. Auaro nihil est celestius. Tertia via est colubus supra petram. i. inuidie. Unde ps. De trahentem secreto proximo suo hoc per sequebar. Quarta via est viri in adolescentia sua. i. luxurie. de qua. 2. pe. 2. Multi secuntur eorum luxurias per quos via dei blasphematur. De qualibet istarum dicitur Prover. 6. Est via que videtur homini recta nouissimum autem eius ducit ad mortem. Sciendum est autem quod contra istas quattuor vias Christus nobis alias quattuor inouauit. s. Humilitatis profundissime. Paupertatis altissime.

Caritatis feruentissime.

Puritatis mundissime.

Primo humilitatis profundissime contra superbiam. Unde dicit Abat. 11. Disce a me quia mitis sum et humilis corde et inuenietis etc. Secundo viam paupertatis altissime contra auaritiam. Unde dicit Abat. 8. Vulpes foueas habent voce. ni. filius autem hominis non habet ubi caput re. Tercio inouauit viam caritatis feruentissime contra inuidiam. Nam dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo Apoc. 1. Teste autem ipso Jo. 15. Maiorem hanc dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Nam secundum Gregori. Amor dei nunquam est ociosus operatur enim magna si est. Si autem operari desinit iam amor non est. Quarto inouauit viam puritatis mundissime contra luxuriam. et ideo puer natus est nobis et filius datus est nobis. Iste sunt vie de quibus dicitur per uer. 3. Vie eius vie pulchre et omnes semine eius pacifice. Iste vie possunt figurari per vias Eldre. 32. euangelio quarto expone infra parte quarta f. Iste vie sunt pulchre et pacifice: quia nos ducunt ad pacem eternam. Quam nobis donare etc.

Unica infra octa. Epiphanie euangelium. 13.

e

Um factus esset Christus annorum. 12. ascendit illis Ierosolimam etc. Luc. 2. Sacra scriptura non sic solum nobis narrat historias ut

res gestas sciamus. sed ut ex his imitescat quid agere debeamus. Facta igitur Christi sic nobis proponuntur in publicum ut ex ipsis accipiamus exemplum. ut sic non solum Christus nos verbis doceat. sed et factis. iuxta illud Grego. in omel. d. Dominus et saluator noster frater charissimus. aliquando nos hominibus aliquando nos opibus admonet. Ipsa

f ij

et enī facta eius: pcepta sunt: q: dū aliqd
tacitus fac: qd debeamus facere: innotē
scit. ¶ In euāgelio igit hodierno aliqua
virtuosa nobis narrant de xpo: vt ipsum
nro posse in filiis imitemur. In isto
igit euāgelio beatus Luc. quattuor tāgit
de Christo. s.

Pietatem iusticie pmerentis.

Claritatem sapiētie illustrātis.

Sedulitatem obīe obsequētis.

Sanctitatē innocētie decorātis.

¶ Primum pbat cultus deuotio: Secū
dum actus prudētiō: Tertiū status hu
milior: Quartū aspect⁹ decētiō: Primum
in pñ. Secūdum ibi. Et factum est p⁹ tri
duū 7c. Tertiū. Et descendit cū eis 7c. 4^m
ibi. Et iesus pñ. 7c.

Prima pars.

¶ Tantū ad primū vbi tāgit 7c. q.
q pbat 7c. dicit. Cū fact⁹ esset Ie
sus 7c. Vbi sciēdum q: iudei: ter

in anno celebrabāt festa sollemnia: s. in ap
li: in iunio: et i septēb: i. Primum vocabitur
phase: siue pasca: siue festum azimorū: Se
cundū pent. siue festum primorū fructuū.
Tertiū senophagia: siue festū tabernacu
lorū. Et in istis tribus festis: omnis ma
scl's de vniuersis finibus Israel: debebat
se pñtare in ierusalem et offerre hostias
sō definitas in lege: s. mleribus at nō
erat pceptum: sed si sequebant viros suos
bene faciebāt: et credendū ē q: multe ibant:
quia libēter discurrūt. ¶ Inter istas aut
sollemnitates: pncipalior dicebat pascalis.
Unde in alijs p minoribus cāis poterāt
remanere illi q multū distabāt: s. in festo
pasce nō excusabat nisi infirmitas: vel cū
multum ardua. ¶ In istis festiuitatibus
siebant oblatōes distincte dñor: scdm or
dinationem legis: s. qbus habet numeri
28. et 29. ¶ Parētibus igit xpi ascēdenti
b⁹ in die sollemni pasce: vt lege implerent
et se dño pñtarent: cū esset yhs ānoꝝ. 12. cū
ip̄s ascendit ad festū: et b est q: dñ. Cum

factus esset yhs 7c. vbi tria tāgit. s.

Sanctitatem deuotiōis.

Securitatem misionis.

Sedulitatem inquisitionis.

¶ Quātum ad pñm dicit. Cū factus eēt
yhs 7c. xps enim puulus cum pentib⁹ of
ferentibus sacrificia: ascēdit in tēplum: vt
sic istud q: dñs impauerat hoībus p ange
los. vt. s. sibi offerret sacrificia illo de
miato: iuxta illd deuter. 12. Ad locū quē ele
gerit dñs deus nŕi eo vēietis: et offeres
in i⁹ holocausta et victias vŕas: ipse per
semetip̄m faceret pñens secūdum Bedā
in omī nō exēplum humilitatis. Ad istū
autem ascensum deuotiōis et sanctitatē nos
inuitat xps yhs. 2. d. Venite ascēdam⁹ ad
montem dñi: et ad domū dñi Jacob et doce
bit nos vias suas et ambulabimus i scitis
eius: quia de syō exibit lex et verbum dñi
d ier^m. ¶ In istū montem debem⁹ ascen
dere si volum⁹ d inimiciis nŕis et d pccis
victoriā hēre duꝝ in mūdo peregrinamur
et ad gaudia paradisi peruenire. Hoc aut
figuratū Exo. 17. Vbi dñs finaliter q: cū po
pulus dñi vadens p desertū vt iret in ter
ram pmissionis: prohiberetur ab abyman
lech. et pugnaret cōtra eū moy. et Aaron et
hur. ascēderūt in mōtē sup verticē coll.
cūq: in orationē leuaret Ahoꝝ. manus.
vincebat Israel si at paululū remississet.
superabat amalech et sic libere ppl's pŕā
sijt. ¶ Vbi sciendū q: p populum euntes
7c. intelligit totū genus humanū positū
in peregrinatiōe in mūdo isto significato
p desertum: q: ip̄m per mortem deserim⁹
vt vadamus ad terrā pmissionis. i. ad ter
ram gloriā paradisi de qua ps. Portio
mea dñe sit in terra viuētium. ¶ Per
Amalech at et suū pplm q interpretatur
gens bruta intelligit dyabol⁹ cum multi
tudine vitior. gens bruta homines detur
pantem. Iste igitur occurrit hominibus
vt eis iter phibeat ne vitā eternā posside
ant. Istam pugnā considerans apl's nos

admonet ephē. 6. d. Induite vos armatu-
ram dei ut possitis resistere aduersus in-
sidias dyaboli. ¶ Videns igitur homo
istam pugnam tam validam: se se non
bet confidere: sed instar Moy. ascendens
in montem per contemplatōez et eleuatio-
nem mentis ab istis mundalibus: d3 se
armis ofonis munire et ad deum manus
suas extollere: ut sic oculos leuet in mon-
tea unde veniat auxilium sibi. Dum igit
in oratione persistet habebit victoriā: q
si quando desisteret fortificatur dyabol⁹.
¶ Dñs autem si intelligitur p quodcunq
opus virtutis: q3 teste Augu. non cessat
orare qui non cessat bene facere. Et ideo
xps Mat. 26. Vigilate et orate ut non in-
tremis in temptationem. Signanter autē
dicit q tres. s. Moy. Hur et Aaron ascen-
derunt in montem: q3 in fide trinitatis et
orare obtemus et victoriā obtinebim⁹. Q^m
ad 2^m. s. securitatez māfionis dicit. Cōsu-
matisq3 diebus et c. Abi sciēdum q festū
pasce cōputando diem azimoz pteudeba-
tur. 8. dieb⁹. Finito igit festo scdm Grecū
reuerētibz pentib⁹ xps latenter remā-
sit. Latenter aut remāsit: pmo ne impedi-
retur p parentes: a disputatiōe cu3 docto-
ribz faciēda. scdm Gre. secūdo ne forte
si eis nō acquieuisset: inobediēs pentib⁹ vi-
deretur. ¶ Scienduz est q mox erat iu-
deis euntibus et redeuntibus d festiuitati
bus sup: adiectis q seorsuz ibāt viri et seor-
sum mulieres: sic habet zach. 12. in quo da-
tur nobis intelli q3 semp: tñ quādo d
bent homines intenti esse diuinis: vitan-
da sunt consortia muliez. Unde ecclāstici
9. Auerte faciem tuā a muliere opta et ne
circospicias spēm alienaz pp speciē mu-
lieris multi perierunt. ¶ Sic igitur viri
et mulieres ibant seorsum: pueri aut impu-
beres sicut innocentes poterant ire cum
utroq3 parente. Nō videns igitur virgo
secum puerum sm Bedam. credebat ipz
esse cum Ioseph. Jos. autem cum matre:

Et sic diuina dispensatiōe: et pia et rōnabi-
li parentum intentione factum est q xps
remanfit in yerusalem. ¶ Christus etiā
remanfit in yerusalem ad nostram instru-
ctionem: ut. s. homo si sit in statu gratie:
et deum non offenderit: siue si prius offē-
derit et sibi per penitentiam reconciliat⁹
fuerit: de statu grē non exeat sed in ipso
permaneat: Ne malum sibi contingat.
¶ Hoc aut fuit figuratuz. 3. Reg. 2. Abi sen-
tentialr dñr q cum semey offendisset dñs: q3
tñ recognouit culpaz suā peperē sibi mor-
tem quem postmodū salom cōsuauit i ye-
rusalem. d. q3 edificaret sibi domuz ibi: et
nō recederet inde et si recederet d yerusa-
lem trāscorētē cedrō q3 moreret. Qui nō
obseruās pceptum salomons: exiēs d ye-
rusalem: trāsgressus ē terminū sibi datuz
et ideo interfectus ē. ¶ Abi sciēdum q p
semey q interpretat audi me. itellr q3
hō. cui dñr barch. 3. Audi. i. i. l. mādāta vite
aurib⁹ pcepe ut scias prudētia. ¶ Per
dñs aut regem itellr dñs pater manu for-
g et decor⁹ aspectu. de quo. i. Reg. 2. Non ē san-
ctus ut est dñs: in enim est aut extra te: et
nō est fortis sic deus nr. ¶ Per salomo-
nem vero regem pacificū: itellr Christus
de quo coll. i. q3 est pacificans per sangui-
nem crucis eius siue que in celis: siue q
in terris st. ¶ Per Ierusalem vero qui
interpretatur visio pacis intelligitur sta-
tus pacificus hominis cum deo: qui qdē
est per gratiam. ¶ Semey igitur. i. hō:
aliquando offendit dñs. i. deum quando
mortaliter peccat: tamen si vult reuer-
ti i uenit indulgentiam: qua inuenta pcepit
Salomon. i. Christus q3 edificet sibi do-
mum in Ierusalem et habitet ibi. i. q3 per
seueret in gratia quam accepit: et sit cum
deo pacificus: cui datus est termin⁹ tonē
cedron. i. status penitentie. Cedron iter
pietatur tristis meror: et significat contri-
tionem et merorem quem homo debz ha-
bere de offensa. tonēns vero aquas conti-
f iij

nena significat fluvium lachrymarum.
E Postq̃ igitur homo reconciliatus est
 cum deo et est in iherusalem stare in ter-
 ris p̃nie q̃ si quando transgrediat et reuer-
 tatur ad vomitum instar Semey efficit
 dignus morte. **E** Quatum ad tertium .s.
 sedulitate inquisitionis dicit. Existiman-
 tes autem et. In hoc enim ostendit ma-
 gis sedulitas inquisitionis q̃ cum sic dictus
 est: pueri possent ire cum utroq̃ pariete
 propter quod unus credebatur eum. et cum
 alio et econvertere: quando tamen de sero ve-
 nerunt ad hospitium: et ipsa nonerunt. n̄
 esse cum alio ipsorum sollicite requirebat
 eum inter cognatos et notos: et cum non
 invenissent eum cum eis: reuersi sunt
 iherusalem cum magna anxietate querentes
 eum. **E** Sciendum est autem scdm̃. Glo. q̃
 p̃^o die pentes xpi venerunt ab ier^m. 2^a que
 fuerit euz inter cognatos: tertia die reuersi
 sunt in ier^m. **E** Sciendum q̃ p̃ istud tridnu
 in quo xps non inuenit intelligit tridnu
 viciu: u. continentiu o^o a^o genera peccatoru
 i. luxurie: auaritie et superbie. Ista tria vi-
 cia accipiunt secundu tres offensas quas
 potest facere ho: quia aut offendit se ipm
 et sic peccat p̃ carnis concupiscentiam: aut
 offendit pximum et sic peccat p̃ auaritia
 aut offendit deu: et sic peccat p̃ superbia.
E In istis aut xps non inuenit: q̃ quid
 fuit figuratu. s. p̃. 19. **E**bi sententia d̃r q̃
 dñs dixit helye stari i spelunca: desolato d̃.
 peccatis filioz isrl qui a dño recesserant:
 egredere et sta i monte corā dño: ad h̃ aut
 eo existente i spelunca: recessps grādis et
 fortis subvertes mōres et cōterēs petras
 et i spiritu n̄ dñs: et post spiritum como-
 tio: et i comotionem non dominus: et p̃^o
 comotionem i ignis: non i igne dominus:
 et post ignem libil^o aure tenus et ibi do-
 minus. **E**bi sciendum q̃ per Elyam in-
 telligi potest quilibet sanctus homo com-
 patens peccatoribus: berelinquentibus
 et inuicem. Iste dicitur stare i spelunca:

quia remotus a tumultu hominum: diui-
 nis laudibus vacat: passionem Christi in-
 giter meditando. **E** Huic igitur sic solli-
 tario dicit dominus q̃ egrediatur in mō-
 tem contemplationis: ut contempletur
 ibi i in quibus est deus per gratiam: et a
 quibus abest per culpam. **E** Sic igitur
 cōtemplanti: ostenditur sp̃s grādis et. s. n̄
 ibi dñs. **E**bi sciendum q̃ per istum sp̃m
 tam siue ventum grandem intelligit pec-
 catu superbie: per q̃ homo mouetur. i. ma-
 gnos subvertit: et petras. i. paruos conte-
 rit et ideo ab ipso q̃sq̃ debet cauē. **E**nde
 p̃. 2°. Quiesce ergo ab homine cui⁹ spi-
 ritus in naribus eius quoniam: excelsus
 reputatus est ipse. Dicitur igit q̃ non in
 spiritu dominus: quia iuxta illd̃ ecclesia-
 stici. 10. Odibilis coram dō et coram hoib⁹
 superbia. **E**nde iudith. 9. Nec superbi
 ab initio placuerunt tibi. **E** Per como-
 tionem vero intelligi potest peccatū gu-
 le et luxurie: quibus corpus dissoluitur et
 humores in corpore comouentur. de qui-
 bus ps. Turbati sunt et moti sunt sic ebi-
 us. Dicitur ergo q̃ non in comotione do-
 minus: quia cum talibus non habitare: ita
 ut illud sapientie. i. In malivolaz animā
 non introibit sapientia: nec habitabit in
 corpore subdito peccatis. **E** Per ignem
 vero intelligit peccatum auaritie: quia si-
 cut ignis ex appositione ligno: magis
 augetur: sic auarus ex appositione re-
 rum temporalium non satiatur s̃ magis
 augetur. **E**nde ecclesiastici. 10. Auarus nō
 implebitur pecunia. Dicitur ergo: non in
 igne dominus: quia contra auaros irasci-
 tur. **E**nde p̃. 17. Propter iniquitatem au-
 rarie eius iratus sum et percussit eu. **E** Per
 libilum autem aure tenus intelliguntur
 tres virtutes oppositae trib⁹ predictis vi-
 cijs in quibus est dominus. Nam i sibilō
 delectante intelligitur virtus orationis et
 humilitatis contra superbiam: quia i ora-
 tione homo se humiliat et delectat deum.

et hominem. In aura vero refrigerante i
telligit virtus temperantie et castitatis et gu
lam et luxuriam: quia temperantia refrigerat
ardorem concupiscentie. In teneritate mo
dicum de maria habet intelligi virtus pau
pertatis et avaritiam: quia virtus paupertatis
facit continere temporalia et modicum ac
cipe nisi quantum necessitas cogit. ¶ In
istis igitur dominus deum esse. Nam quod sit hui
libus patet Jac. 4. Deus superbus resistit hu
milibus autem dat gratiam Quod quod sit cum pu
ris et mundis: patet Math. 5. Beati mundo
corde: quia ipsi deum videbunt. Quod etiam
sit cum pauperibus patet Jo. 49. Consolatus
est dominus populum suum et pauperes suos mise
rebitur. Unde Math. 4. Beati pauperes spi
ritu quia ipsorum est regnum celorum.

Secunda pars.

Equitur. Et sem̄ est post triduū

re. Ubi tangit claritatem sapiē
tie illustrantis. qz pbat act⁹ p⁹u

dentior. Tibi, s. tangit, s.

Sublimitatē fastigij.

Celebritatem pdigij.

Veritatem iudicij.

Sedulitatem officij.

Obscuritatem misterij.

¶ Quantum ad primum

ē post triduū .xc.vbi q̄ttuor possum⁹ cōsi
derare. s.

Temporis puritatem.

Loci scitatie.

Modi piratam.

Elct⁹ sagacitatem.

¶ **P**⁹ igit⁹ p̄siderāf possum⁹ t̄p̄is p̄grui
tatē cū dic. Et sc̄m ē ⁊c. **A**bi sc̄ie. q̄ x̄ps fi
gnāter d̄r inēt⁹ p⁹ tridūū allegorice. p̄ h̄z
Ambro. vt ex h̄ nob̄ daret itelligēf q̄ p⁹
tridūū triūphal⁹ passiōis resurgēdo n̄b se
d̄nderet i hōre d̄io. **D**e t̄o triduo dic̄ x̄ps
Isa. 2. Soluite tēplū h̄ ⁊ i trib⁹ dieb⁹ exci
rabo illō. **T**⁹ h̄m **G**lo. tria t̄p̄a fuerūt .s.
ān legē s̄b lege. s̄b ḡra. x̄ps āt nō ē iuen
t̄⁹ nisi s̄b ḡra. **C** **A**mbro. all̄r āt d̄re possum⁹

q p tridū suote ofoīs s supbia: elie laz
gitōis s auaritiā: carnis maceratōis s lu
xuriā inēit xps. nā oīo placat dūz: elia s
lenat p̄mūscarnis maceratō pūit seipz.
¶ 2° p̄siderāi possum⁹ loci scitātē cū dic
In tēplo. Tēplū ei ē loc⁹ dō dicat^r: a ofoī
b⁹ apt^r: d q̄ mat. 21. Dom⁹ mea dom⁹ oīo
nis vocabit^r. Tēplū igit s̄m d^r: g. ē loc⁹
q̄ xps s̄i q̄rit inēit. vñ ps. dñs i tēplo scō
suo dñs i celo sedēs ei⁹. Un h̄ fuit figuratū
i ofoe q̄ fec salōn i tēplo. 3. R. 8. d. Si q̄
cognouerit plagā cordis sui ⁊ expāderit
man⁹ suas i domo hac: ut exaudies i celo
i loco habitōis tue ⁊ r̄p: opitiabis vt dēs
vnicuiqz h̄z vias suas: vt videris cor ei⁹.
q: tu nosti sol⁹ cor oīz filioz hoīuz. ¶ vbi
sciē. q p plagā cordis: itell^r peccatū i aīa.
Nā sic plaga iflicta i corpore ip̄m cruētat
⁊ d̄bilitat: sic peccatū ex̄nis i aīa: d̄turpat i
ficiēdo: ⁊ vires d̄pūnit i agendo: vñ d^r
naū. 3. Nō ē obscura p̄ritio tua: pessima
ē plaga tua. Lōtritis tūc obscura nō cerni
tur qñ hō nō h̄z timōrē nec verecūdiāz d̄
peccō: q̄ faciūt hoīem obscurari. Est itē
plaga pessima: q: nō ē facili curat^r. ¶ Si q
dō plagā cordis sui. i. peccōi cō gno merit:
⁊ ab ip̄is se retraxerit: reddet sibi s̄m vi
as suas culpā dimittēdo: ⁊ grām sibi cōse
rēdo. ¶ 3° p̄siderare possumus mōi p̄ita
tē cū dic i medio doctoz. Vbi sciēdū q̄ lo
c⁹ medi⁹ ē loc⁹ mag⁹ cōis ⁊ maioris ifluē
tie: q: igit xps p̄is ē oīb^r: i oēs h̄z ifluē
tiā: sic cap i mēb^r: a: q: ip̄e ē plen⁹ gr̄e ⁊ xi
taq̄: d cui⁹ plēitudine nos oēs accepimus
grām p grā. Jo. 1. Jo i medio inēit docto
rum. Un ip̄e dic. 3. R. 6. Habitabo i medio
filioz isrl^r ⁊ nō derelinq̄z pplm meū isrl^r.
Un pp eius influētiā p̄r figurari per li
gnū vite i medio paradisi: de q̄ d^r gen. 2.
p̄blātauerat at dñs dēns paradisi volu
ptatis ⁊ p̄icipio in quō posuit hoīez q: ez
formauerat pduxitqz dñs dē d humo oē
lignū pulch^r: i visu ⁊ ad vescēdū suauē li
gnū ēt vite i medio paradisi lignumqz scie

boni et mali. ¶ Tūc sciendū qd p paradisu
terrestre intelligit ecclesia militās: qz dū
vīuimus h in mūdo tereno sum⁹ q pro
tāto padisu volapraſ h terrenus dī: qz
licet hō iustus sit corporalr in mūdo: dū
tū se pbabiliter credit esse in grā: et expe
ctat remuneratiōem eternā: cōtēplatio
ne diuinor plurimū delectat. Sicut autē
pduxisse d humo terre oē lignū pulchru
visū et ad veseēduz suauē: qz dō oīa neces
saria hōi produxit i mūdo: vt ipis debite
et ordinate vtant. ¶ In medio at padisi
dicitur pduxisse lignū vite: qz i militante
ecclesia misit xpm filiu suū vt in oēs gra
tiāz habundantiā influat. qui dī arbor vi
te. Mā i^a arbor: talem hēbat virtutē: quia
qn hō debilitatem sentiebat aliqz ex lon
gitudine vite. et comedebat de fructu illi⁹
arboris restituebat sibi pristina fortitudo
Sic qn hō se sentit debile. dō ad xpm acce
dere. et ab ipso fructū accipe gratie qz gu
stando fortitudinē recuperat et vigorē. Si
guanter at dī qz ibi produxit lignū scien
tie boni et mali: qz in h mūdo creauit sic
hominē qz pōt bonū et malum cognoscere
vt ad qz voluerit libere se puerat. Unde
ecclesiastici. 15. Ante hominem vita et mors
bonam et malū. qz placuerit ei: dabitur illi
¶ Sed multi sunt q non sic sunt in me
dio cōicandi se alijs: sicut avari solum de
seipis curātes. Et tales possunt figurari
per mulierē stantē in medio amphore de
qua dī zachā. s. q zachā. vidit vnā am
phorā et in ea sedebat quedā mulier cui
nomen erat impietas. et talentū plūbi mis
sum est in os ei⁹. et qz due mulieres habē
tes alas quasi milui leuauerūt amphorāz
inter terrā et celū. et interrogauit quo defer
rent istam amphorā cum mīere: cui fuit
responsum qz portabāt eā in terrā sanaar
vt edificarent ibi sibi domū. ¶ Tūc sciē
dum qz p istā amphorā intelligitur secūdū
Grego. Peccatū auaritie. Ista amphora
habet os patulū p qz intelligit sitis aua

ritie qz Ecclesiastici. s. Auarus non imple
bitur pecunia. ¶ Ista amphora h3 duas
alas: qz peccatū auaritie in duobus spālī
ter consistit. s. in aliena indebite rapiēdo
et in ppria turpiter retinēdo. Iste sūt due
filie sanguisuge de quib⁹ dī prouer. 30.
Sanguisuge due sunt filie dicentes affer
affer. Sic re vera avarus fugit sanguinē
pauperū. et h3 duas dictas filias q nunquā
satiānt. h3 p dīcūt affer affer. ¶ Per mu
lierē vero sedentē in medio amphore itel
ligit avarus retētus et sedēs in ipsa auari
tia cui⁹ nomē impietas: qz oīs auar⁹ est
cōiter impi⁹. Unde ecclesiastici. 10. Avaro ni
hil est celesti⁹. ¶ Per plūmū at ponde
rosū positū in os ei⁹ intelligit pondus
peccati iam aggrauās et ad aliud peccatū in
clinans iuxta illud Grego. Peccatū qz p
penitentia non delet statim suo pōdere ad
aliud retrahit. Re vera plus plūbo pon
derat qz hoīem vsqz ad infernum trahit.
¶ Per duas mulieres portantes amphorā
intelligit duo peccata portātia auaritiāz
s. supbia et luxuria. Nam qdā sunt cupidi
vt habeāt vñ possint alijs pcesse. et tūc su
perbia portat auaritiā: qdā at vt pascāt
luxuriā. et tunc ipsa portat auaritiā. Et tū
talibus dī Ecclesiastici. 2. Ne manibus ma
le facientib⁹ et peccatori ingrediētī terāz
duab⁹ vijs. s. predictis. ¶ Sicutur at iste
mulieres hēre alas. Mā superbia h3 duas
s. inflationē p dignitate. et ellationem p
honore. Luxuria et h3 duas. s. impudice
aspicere. et inhoneste loq. q ale sunt milui
i. dyaboli clamātis et circōuolātis vt rapi
at peccatores. Et ideo sobrijs estote et vi
gilate et c. i. pe. s. ¶ Iste at due mulieres
leuauerunt amphorā et mulierē. i. auar⁹ in
ter celum et terrā. qz rōne supbie se exal
tat ad alta rōne vero luxurie se incuruat
ad fetida et sic nec est in celo nec in terrā.
¶ Sed considera et expauesce quo defe
rant amphorā: qz in terrā sanaar q inter
pretat fester. iuxta illud Joel. 2. Ascēdet

feto: ei⁹ et ascendet putredo ei⁹ q³ supbe-
egit. **T**ibi autē sibi edificabit domus:
q³ ibi ppetuo in tormētis permanebunt.
Unde **Mat. 25**. Ite maledicti in ignem
eternū qui paratus est dyabolo et angelis
eius. **Q**uarto considerare possumus
act⁹ sagacitatē euz dicit audientē illos in
terro. **U**bi sciendum q³ xps in hoc q³ iuue-
nis existens: audiebat et interrogabat do-
ctores. dat nobis exemplum secundum
Orige. q³ homines spāliter iuuenes da-
to etiā q³ sapiētes sint non debēt se iacta-
re de sua scientia: sed doctores et antiquio-
res reuerenter audire. **Q**uantum ad
secundum. s. celebritatem prodigij dicit.
Struebant autē et c. **Q**uando enim homi-
nes vident aliquē cuius non habent noti-
tiam et iuuenilis etatis interrogantem sa-
pientes cum puleris rationibus. et respon-
dentem prudenter possunt merito admi-
rari. Quia igitur iudei videbāt xpm an-
nozum. 12. sapientissime respondentē ve-
hementer stupebant. **Q**uantū ad ter-
tium. s. veritatē inditiū dicit. **E**t dixit ma-
ter eius et c. **U**bi **Greg.** Virata vero dei
genitrix maternis affecta visceribus qua-
si cum lamentis inquisitionem dolorosā
ostendit. et omnia sicut mater et fiducialit-
er humiliter et affectuose exprimit. **N**ō do-
lebant autē **fm Orige.** quasi credidissent
perisse puerum quē sciebant diuinitus fo-
re conceptum. sed quia presentia sua care-
bant. **Q**uantum ad quartum. s. seduli-
tatem officij dicit. **E**t ait ad illos et c. **U**bi
sciendum q³ in xpo secundum **Ambrosiū**
erat duplex natura. s. humana et diuina se-
cundum humanam filius erat virginis se-
cundum diuinā filius erat dei. **D**icit igitur
xps inquantū dei filius q³ oportet eē
in his que p³is sui sunt. que quidē sūt sa-
lus humani generis et doctrina virtutis
vt per h³ ad vitam eternam pueniant om-
nes fideles. **U**nde dicit **Jo. 9**. **N**unc op³
ari opera ei⁹ qui misit me. s. patriā donec

dies est. **Q**uantū ad quintū. s. obscuri-
tatem misterij dicit. **E**t ipsi non intellexe-
runt verbum et c. **Q**uia enim xps secūdu
Glo. Loquebatur de illis que pertinebāt
ad eius diuinitatem. cuius nundū opera
manifeste ostenderat ideo non intellige-
bant plenarie que dicebat.

Tertia ps.

Equitur. **E**t descendit cum eis
et c. **U**bi tangit sedulitatem obe-
dientie obsequentis q³ pbat sta-
tus humilio. **U**bi sciendum q³ h³ duo tan-
git. s.

Prol⁹dictōem virtuosam.

Virginis retēdōem seriosam.

Quantū ad primū dicit. **E**t descendit
cum eis et c. **U**bi tangit.

Actū humiliatōis pfundissime

Locū habitatōis grōsissime.

Habitū pdescehōis pmpissime.

Tp⁹ tāgit actū hūiliatōis pfūdissime. cū
dicit. **E**t descēdit cū eis. **I**der descēsus eiz
xpi. intell⁹ eius hūilitas. q³ humil⁹ non se
exaltat in altum: sed potius ptēnendo se
ipsum descendit ad infima: q³ fecit dei fili-
us quādo voluit icarnari. **H**anc autē hu-
militatem q³ i se habuit docuit nos h³re
d. Math. 11. **D**iscite a me q³ mitis sum et
humilis corde et inuenietis requiem ani-
mabus vestris. **S**ecundo tangit locū
habitationis gratiosissime: cū dicit. **E**t
venit in nazareth. **N**azareth interpretatur
flos. quia igitur **Christus** flos est: iuxta
illud cant. 2. **E**go flos campi et lilium con-
uallium: et conuenientia debet esse inter
locatum et locum. **I**deo **Christus** in naza-
ret dicitur peruenisse: quia vero flos gra-
tiositatem habet. **I**deo **Christus** qui ve-
nit in nazareth dicitur ibi habitasse vt in
loco gratioso. **T**ertio tangit habitū
condescensionis pmpissime. cū dicit.
Et erat subditus illis. **E**x hoc enī q³ xps
fuit obediens parentibus: ostendit eius
promptitudo ad illa que placebant eis.

Quod non fecit propter impotentiam q̄ foret in ipso: sed propter nostram exemplū secundum Ambro. Et discamus nos parentibus obedire non solum carnalibus sed et spiritualibus. ¶ Quantū ad secundū. s. virginis retentionē seriosam dicit Et mater eius p̄seruabat etc. Ubi sciendū q̄ virgo beata illa que videbat a xpo fieri: quorū aliqui non plenā cognitionē habebat. saltem retinebat memoriter secundum Bedā. Ea postmodū pro tpe propalanda. Et sic dicatur de ipsa illud ecclesiastici. 44. Nō est inventus similis illi qui conseruaret legem excelsi.

Quarta pars.

Equitur. Et yhs p̄fice iebat etc. ¶ Ubi tangit sanctitatē innocentie decorantis q̄ p̄bat aspectus decencie. ¶ Ubi sciendū secundū Gregorū q̄ in triplicē p̄fectum tangit de xpo. s. etatis quantū ad corpus in crescendo: sapientie quantū ad intellectū in docēdo gr̄e quātū ad affectū in p̄mouendo. ¶ Unde pp̄ istū p̄fectū pōt figurari p̄ Isaac. de quo sentētiat̄ d̄r Gen. 26. q̄ p̄fect⁹ est ingeneris: seminauit in terrā et inuenit in ipso anno centuplū benedixitq̄ ei dñs. et locupletat⁹ est. et ibat p̄fice sc̄s atq̄ se succre sc̄s donec magn⁹ vehemēter effectus ē. habuitq̄ possessiones ouīū et armentorū et familie plurimū. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ Isaac q̄ interpretat̄ risus intelligit̄ xps q̄ est risus nr̄ et gaudiū. Isaac igit̄. i. xps colon⁹ existēs in mūdo significato p̄ ḡara que interpretatur icollatio: vel pegrinatio seminauit verbū sue p̄dicationis instar seminis in terrā. Inuenit at̄ centuplū q̄ est numerus p̄fectus: q̄ in aliqb⁹ fecit fructū centuplū. i. p̄fectū vt in virginib⁹: in aliqb⁹ sexagesimū vt in viduis et in aliqb⁹. trigessimū vt in coniugatis. ¶ D̄r autem q̄ ei benedixit dñs et locupletatus est: q̄ deus p̄r xpm̄ eius filiū benedixit et locupletauit eum diuersitatibus gr̄arū. Unde

de ipso Isa. st. dicit. Anū vocauit eū benedixi ei et multiplicauit eū. ¶ D̄r at̄ creuisse et p̄fecisse donec magn⁹ effectus est vehemēter: q̄ p̄tinue xps nobis p̄fuit nos inthrūdo p̄ verbale expressionē benedificando p̄ exemplarē conuersationē: redimēdo p̄ corporale passionē: vehemēter. at̄ fact⁹ est magn⁹ p̄ vigorosi resurrectionē. et gloriolam ascensionē. Et sic dicamus de ipso illud ps. Magn⁹ dñs et laudabil⁹ nimis in ciuitate dei nr̄i i mōte sc̄o eius. ¶ D̄r at̄ habuisse possessionē ouīū et armentorū etc. Nam oues inocēte et pacificas et secundas intelligit̄ sc̄i confessores q̄ habuerūt mentalē innocentia: conuersationē pacificā et doctrinā fructiferā. Et sic sint oues de quibus d̄r Jo. 10. Oues mee vocē me: et audiunt et ego cognosco eas et secūtur me. et ego vitā eternā do eis. ¶ Per armenta vero q̄ idē significat̄ q̄ arma portātia. vt ad arandū apta. itelli gūt sc̄i martires: q̄ armati fuerūt p̄ defensiōe fidei xp̄iane. et q̄ arauerūt penas diuersas sustinēdo pro xpo pp̄ q̄ salierūt in gloriā padis. Unde Mal. ultimo. Egredimini et salietis sicut vitulus de armento. ¶ Per familiā vero magis familiaris dñō intelligit̄ sc̄i et sc̄e virgines. q̄ secūtur agnum quocūq̄ ierit Apoc. 14. Isaac igit̄. i. xps istis oib⁹ p̄ dictis locupletatus est in gl̄ia. Ad q̄ etc. ¶ In octaua epiphanie euāgelium quartumdecimum.

¶ Idit Iohānes yhm̄ ad se venientē et ait. Ecce agnus dei etc. Jo. 1. Officiū testis viridici fore dignoscit̄ vt de re pp̄ q̄ productur annunciet veritatē. Nam iuxta illud Prover. 14. testis fidelis non mentietur i quia sua denūciatione. debet rem de qua testificatur extollere ostendendo ipsius magnificentiam et utilitatē cōmuniter cōsequētem. d. illud Je. 33. Annunciabo tibi gr̄a dīa et firma que nescis. vt ex h magis alli

erat auditors. Quia igitur beatus Jo. p
eursor domini missus est ad testificanduz
de xpo iuxta illud Jo. 1. Fuit homo mis
sus a deo cui nomen erat Jo. hic venit in
testimonium &c. Et sic ipse dicat illud Jo.
18. Ego ad hoc natus sum & ad hoc veni in
mundum ut testimonium perhibeam veri
tati. Ideo de xpo veraciter testificari de
buit ipsum extollendo magnifice de illo
propter qd erat missus: qd quidem erat ut
ipsuz manifestaret populo humani gene
ris redemptorem: que fuit utilitas inau
dita. Quod quide specialiter fecit quado
ipsum ostendit agnum sine macula. mun
dum a peccato liberantem. Quod quidez
fecit in euangelio hodierno. d. Ecce agnus
&c. In quo quidez euangelista quattuor ta
git. s.

Idestate vigorosam in operando.

Dignitatem generosam in existendo.

Sanctitatem gratiosam in primendo.

Veritate luminosam in affirmando.

Primum probat ablatis purgatiua.

Secundum preceptis duratiua. Tertium

possessio permansiva. Quartum expressio

assertiva. Primum in principio. Secun

dum ibi. Hic est de quo dixi &c. Tertium

ibi. Et testimonium perhibuit &c. Quar

tum ibi. Et ego vidi &c.

Prima pars.

Quantum ad primuz vbi tangit

q. &c. qd probat &c. dicit. Vidit Jo.

Iselum &c. Ubi sciendum qd si

ent narrat Jo. euangelista beatus Jo. sa

cerdotibus & leuitis missis a iudeis ut i

terrogarent quis esset respondit se non

esse. s. p. sed vocem & precursorem xpi.

de quo testimonium eis perhibuit. d.

Hic est qui post me venit qui ante me fa

ctus est cuius non sum dignus ut soluam

zuius corrigiam calciamenti. Quia vero

de xpo tunc interrogatus & ipso absente

perhibuerat testimonium postmodum

Christo presente non interrogatus testi

monium perhibet ut ex hoc xps a popu
lo certius cognoscatur. secunduz hoc igitur
hic duo possumus considerare. s.

Benignitatem saluatoris in accedendo.

Auctoritatem precursoris in demonstrando.

Quantum ad primum dicit. Vidit

Jo. xpm venientem ad se. Magna enim

benignitas fuit xpi xpi regis & domini

q. voluit ad Jo. eius precursorem veni

re. ut sic dicat sibi illud Exo. 20. Veniam

ad te & benedicam tibi. Ex hoc igitur

q. xps venit ad Jo. dat nobis humilita

tis exemplum ut homo de donis sibi da

tis non superbiat. sed magis humilietur

iuxta illud Ecclesiastici. 3. Quantomagis

es humilia te in omnibus & coram deo

inuenies gratiam. Christus bis legi

tur venisse ad Jo. & utraqz vice venit de

Galilea. Primo quando venit ut bapti

zaretur ab eo. Secundo post baptismum

de quo aduentu dicitur hic. Scienduz

est autem qd conueniens fuit ut Christ

so ad Jo. veniret: quia sicut Christus p

ma vice venerat ad Johan. & ab ipso bap

tizatus fuerat: ne forte aliquis ipsum ut

ceteros qui baptizabantur crederet pec

catozem: conueniens fuit ut secundo ve

ret: ut cum Jo. suo testimonio ostenderet

ipsum populo innocentem: ut sic secunduz

Crisosto. omnis mala suspitio de Chri

sto a cordibus hominum tolleretur: qd

equidem fecit ostendens ipsum agnum si

ne macula. Quantum ad secundum. s.

auctoritatem precursoris in demonstnan

do dicit. Ecce agnus &c. Ubi scienduz s.

Augu. qd beatus Jo. aliter de Christo lo

cutus est: aliter pphete prioris. Nam

illi d. longinquo pphetauerunt de xpo. vii.

Abach. 2. Adhuc e visus pcul & appebit

i fine: si mora fecerit expecta eu: qd veies

veniet. Iste aut q. nunciat suo digito

demonstrauit. d. Ecce agnus &c. In isto

igitur testimonio precursoris data e xps

q. in populo pphetauit.

Intriam spualiter assistentem.
Innocentiam personaliter decorantem.
Efficaciam generaliter influentem.
Quatum ad p^m dic^r ecce. Ecce enim est
aduerbiū demonstradi & significat rei de
monstrate certitudinē. Quia igit beatus
Jo. xpm ostēdebat pntem: merito dicere
poterat. ecce. vt sic dicat illud **36. 22.** Ecce
de^o saluator: me^o fiducialr agam & non ti
mebo. **Q**u^m ad innocentiam personalr d
corantē dic^r. Agn^o dei. Inter alia enim ani
malia: agnus significat innocentiam: q: igit
tur xps inocēs fuit & pur^o: agnus iō me
rito pōt dici. **Q**uatum ad efficaciam
generaliter influentem dic^r. Ecce q tol. pec
cata mundi. **U**bi sciendū q signāter hu
ic dī qui tollit peccata mundi: ad dsignā
dum q xps veraciter nos mundat ab oī
peccato: non tātū quantū ad culpam: s; ēt
quantum ad penam & oēm miseriam cō
uenientē peccatū: iuxta illud. **1. Jo. 1.** Sā
guis xpi filij dei emendat nos ab oī
peccato. **I**n quo s; Criso. aduerter possu
mus differentiam iter agnum figuratiū
q offerebatur in lege veteri: & i^m agnum
verum xpm: q: i^m non auferebat pec
cata. iste aut aufert peccata mundi. Sciē
dum est at circa istam partem principalē
in q fit mētō d agno significāte xpm: qd
i^m agn^o dmostrat^a Jo. fuit i veteri testō
Mentalr affectatus.
Veraciter pphetat^o.
Multiplr figuratus.
Primo fuit mentalr affectat^o. **M**ā cum
quāto cordis affectu fuit dōderat^o. audi
36. 16. Emitte agnū dñe dñatorē terre de
petra deserti. i. de celo empyreo petra fir
missima ad montē filie sion. i. ad caluārie
loc^o. **S**ecdo fuit veraciter pphetatus.
Unde **36. 33.** Sicut onis ad occisionem
ducentur: & quasi agnus coram rōdente se
obmutescet. **T**ertio fuit multiplr figu
ratus. audi tamen qz a parte figuratus
fuerit in agno paschali d quo **Exo. 2.** **U**bi

sententialiter dicitur q deus volēs edu
cere populum ysrailiticum de egypto di
xit **Exo. 10.** q acciperet agnum per famili
as qui debebat assari & comedi: de cuius
sanguine debebat domos suas signare vt
sic non percuterentur ab angelo quez de
us miserat ad egyptios pūtiendos. **U**bi
sciendum q per egyptios tenebrosos in
telliguntur peccatores qui carētes lumi
ne diuine grē tenebrofi dicunt: q: vō fm
iusticie exigētiā: mali non remanent ipu
niti. mittit deus angelū suū. i. iusticie exe
cutōem vt pūiat trāsgressores. **P**er po
pulū vero ysrailiticū intelliguntur fideles
& bōndū p fidem cū opibus contēplan
tes. **I**sti istar filioz ysrī debent agnū assa
tum. i. xpm assumere & comedere: ei^o pas
sionē meditādo: & d sanguie quē p nobis
sparsit in cruce dnotus se signare. sic aut
isigniti nō oportebit q timeant diuinam
iusticiam. **S**ciendum ē autem q inue
nio istum agnum. s. xpm: nos
A culpa misericorditer redimentē.
Ad pascha libaliter deducentem.
In pīa eternalr illustrantem.
Primo inuēio agnum xpm nos a cul
pa misericorditer redimentē. **M**ā xps
per suam misericordiam a peccatis nos
redemit: iuxta illud **thy. 2.** Qui dedit se
metipsum pro nobis vt nos redimeret
ab omni iniquitate & mundaret sibi pplm
acceptabilem sectatorē bonoz operum
Quod at fuit figuratū i visioe Jo. d q sē
tētiāl dī **Apoc. 5.** q vidit i dextera sedē
tis super thronum librū scriptū itus & fo
ris & signatū sigill^o. 7. quē null^o nec i celo
nec i terra nec sbrus terrā poterat apire:
pp q Jo. desolatus flebat cui pforando
dcm fuit ne fleueris: Ecce vic leo d tribu
iuda radix dō: qui dign^o ē apire librum &
soluere. 7. signacula eius & respiciens vi
dit in medio throni & qrtuor aialū: i me
dio. 24. seniorum agnum stantem tanqz
occisum habētem cornua. 7. & oclōs. 7. q

sūt sps dei missi in dē terram: qui cum
apuisz libū q erat in dextera sedens sup
thronū quē nullus ali⁹ aperire poterat:
tūc quattuor animalia 7 24 seniores can
tabāt canticum nouū dicētes. **B**ignus es
dñe deus accipe libū 7 soluere signacula
eius: qm̄ occisus es 7 redemisti nos dō i
sanguine tuo ex omni tribu: lingua 7 pplō
7 natōe: 7 fecisti nos dō nro regnum 7 sa
cerdotes. **U**bi sciendū q per i^m seden
tem sup thronū intellr deus sedens in so
lio diuinitatis sue de quo dī ecclāstici .i.
Unus est altissimus creator: op̄s rex po
tens 7 metuendus nimis: sedēs sup thro
num illius 7 dñans dō. **P**er librum aut
in q scia scribit: intellr diuina cognitō qn
tum ad redemptōem hūani generis: qz
de⁹ veraciter hūit ab eterno. **Q**ui signā
ter dī esse in dextera sedentis: qz redem
ptio humani generis solum erat in pote
state diuina per dexterā designata q co
gnoscens ps. dicit. Extendisti manū tuā
7 saluum me fecit dextera tua. **U**bi aut
ille liber scriptus intus 7 foris. **U**bi sciē
dum q ista requirunt ad nram saluatōem
vt ea credamus q reguntur ad nostram
glificatōem vt ea sciamus. **A**d nostraz at
glificatōem ptinet diuinitas 7 humanitas
iuxta q xps dixit Jo. 17. **H**ec ē vita eter
na vt cognoscant te solum deum verū: 7
quē misisti ybm xpm. Et iō ad nram sal
uatōem o3 q aliqua credamus de diuini
tate: 7 aliq de humanitate: que tñ omnia
eternaliter dō cognoscit. **I**lla q ptinet ad
diuinitatē intelligunt per scripturam in
trinsecā 7 q ad hūanitatē per extrinsecā
q: in xpo latebat diuinitas 7 humanitas
appebat. **C**irca diuinitatē at. 7. nobis
pponunt credi: sm̄ q qntū ad diuinitatē
assignari pnt. 7. articuli fidei. **U**bi sciē.
q in deitate tria possum⁹ p̄siderā. **P**ri
mo vnitatē essentie 7 iste est p̄m⁹ articu
l⁹. **S**. credet vñū deū. 2° trinitatē: p̄sōay: 7
qntū ad hī sūt tres articuli. **S**. credet p̄rez

aliū 7 sp̄s s. 3° possum⁹ p̄siderā op̄p̄ria
diuinitatē: quoz p̄mū respicit esse nature:
7 sic at articul⁹. **S**. credet dūm creatorem
celi 7 terre. **S**cdm respicē esse grē. 7 sic at
articul⁹ ptinens oia ptinentia ad sanctifi
cationem humanā. **S**. credere remissionē
pccōy 7 collōnē grē. 3^m respicē eē glie. 7
sic est at articul⁹. **S**. credet carnis resurre
ctōem 7 vitā eternā. **C**irca ē hūanita
tē xpi alia. 7. nob pponunt sm̄ q ēt quā
tū ad hūanitatē pnt ali⁹. 7. articuli assi
gnari. **P**ri^mū ē credet xps pceptū d spū
sancto. **S**cds est credet ipm natū d **A**ba
ria xgine. **T**erti⁹ est credere ipm passū
sub pōtio pillato: crucifixum: mortuū 7 se
pultū. **Q**uarr⁹ ē credet ipm dscēdisse ad
infernōs. **Q**uintus ē ipz credere resurrexif
se tertia die a mortuis. **S**ext⁹ ē credere
q ascēdit in celū 7 sedet ad dexterā p̄ris.
Septim⁹ ē credet ipm v̄tūz iudicare vi
uos 7 mortuos. **P**er. 7. igit ptinentes
ad diuinitatē dāt intellr p scripturā libz
intrinsecā p. 7. aut ptinentes ad hūanitatē
p extrinsecā. **N**ō vacat at q iste lib
nre redēptōis visus ē signat⁹ figill⁹. 7. qz
an aduentū xpi in mūdū: nec quantū ad
scripturā intrinsecā nec extrinsecā erat
nra saluatō clarius explicata. Et ideo dī
q null⁹ nec in celo vt sp̄s angelici: nec in
terra vt sapientes phi: nec sbrus terram
vt sp̄s reprobi: hūc libū poterant apire:
vt d ipo pfectam cognitōem hērent: nec
miz q: istō misterii in dina sapiētia erat
clausū. d q Job. 2. Si clauferit nullus ē q
apiat. **H**oc at cognoscēs euangelista
Jo. typū h tenens hoīum veteris testi. **S**.
q nullus libū poterat apire mō p̄dicto
flebat: vt sic merito in psona oīz veteris
testi dicat illd Job. 16. **F**acies mea itumui
it a fleu 7 palpeb^e mee caligauerunt. **S**z
tñ aduertere diuinā misericordiā semper
subuenientem 7 consolātem ipm in suis
necessitatibus inuocantem. **N**am dī sibi
ne fleueris: cuius p̄solatiōis causaz sūdit

o. viē leo de tribu re. **P**er istum eim le-
nem intellr xps qui est de tribu iuda: 7
de stirpe dd q^m ad corpulentam sbam. de
quo. 1. machi. 3. Similis factus est leoni in
opibus suis. Iste vincisse dicitur qn pro
nobis moriens in cruce de dyabolo triū
phauit. vnde Jo. 1. Confidite ego vici mū
dum. Iste igitur sic victor exns libū ape
ruit 7 signa clausa soluit: q: misteriu nre
saluatōis tam q^m ad diuinitatem qz q^m
ad hūanitatē clarius reserauit: vt sic pos
simus cognoscere nram saluatōem cōple
tam. **E**l soluisse signacula dr̄ intelligen
do per. 7. que fuerunt in preuaricatōe pā
mi hoīs. q: s diuinam irritatōem: nos pa
cificauit cum deo s dñi amissionem dedit
nob grām illi equipotentem. s pñe exul
tationem ad celū empyreum nos reduxit
pexiliū relegatōem: nos de miseria hui⁹
mundi arripuit 7 extraxit pñes veteris
testi qui detinebantur in lyngo. Contra
debiti oblonem: moriens in cruce satisfecit
p nob. Contra glē amissionem: nob cele
stem glām pdonauit. Cōtra pene acquisi
tōem: nos ab inferni supplicijs libauit.
Sic igitur libro aperto. 7 nostra redē
ptōe cōpleta. Jo. merito conforat: cui dr̄
ne flexeris. **Q**uid autē sic pfortatus
Jo. viderit: audi qd sequitur. **M**az vidit i
medio throni re. agnus re. vsqz ibi terrā.
Abi sciendū qper i^m agnum intelligitur
xps: nec moueat q superius leo dictus ē
q: re vera xps leo sunt 7 agnus. Leo inqz
qui vt dr̄ puer. 30. Leo fortissimus bestia
rum ad nullū pauebit occursum propter
diuinitatem potentissimam ab omnibus
metuendam. de quo ecclāstici. 43. Terri
bilis dominus 7 magnus vehementer 7
mirabilis potentia eius. Agnus autem
animal ymolatiuū pp humanitatē qz pro
nob obtulit voluntarie dō patri. vt sic ve
rificata fuerit prophetia. **I**h. 53. d. Oblat⁹
est q: ipe voluit 7 non aperuit os suum
Unde rōne humanitatis oblat⁹ vt agn⁹

ratione vero diuinitatis resuscitat⁹ vt leo
Iste agn⁹ dr̄ hñe cornua. 7. 7 oculos. 7
i. 7. dona spiritus sci. **U**nde **I**h. Egredie
tur virga de radice iesse 7 flos de radice
eius ascendet 7 regesct super eum spiri
tus dñi re. **Q**uāz dona cornibus 7 oculis
designant: quia p ea instar oculorū illumi
namur: interius 7 istar cornū sanctifica
mur exterius ad omnia tollerāda. **S**icē
autem h agnus stare i medio throni re. i.
i medio trinitatis. s. pñs 7 spirit⁹ sancti.
7 quattuor animalium. i. quattuor euāgeli
starū. 7. 24. senioz. i. 12. patriarcharū quan
tum ad testamentū vetus. 7. 12. apostolorū
quātum ad nouū. **I**lli fundamentū legis
moy. **I**sti p⁹ xpm fundamentū legis euā
gelice: 7 ecclesie militantis. **F**igurati p fun
damentum. 12. ciuitatum brō Jo. ostensuz
apoc. 21. **E**l generalr loquendo p oēs
pdictos: vniuersitas beatorū. inter quos
est Christus. **V**idit autē eum stantez
tanquam occisum. **I**nter alia enim que fa
ciunt xpm i medio cordium hominū ha
bitare ē memoria passionis quā debem⁹
meditari. dicēdo illud. i. pe. 3. Christus p
peccatis nostris mortu⁹ est iustus p inu
stia: vt nos offerret deo mortificatos qz
carne viuificatos aut spiritu. **N**on dicē
autem mortuus simplr: sed tanqz mortu
us: q: lz quantum ad humanitatez fuerit
veraciter mortuus: tñ quantum ad diu
nitatem fuit immortalis. **S**ic autem fa
cta per xpm victoria 7 completa nostra
redemptione 7 libro totaliter aperto 7
24. seniores 7 quattuor animalia canta
bant canticū nouum: quia fideles omnes
cognoscētes beneficium redemptionis fa
cte per xpm occisum dbēt instar illorum
dño cantare 7 benedicere 7 laudare. vñs
ps. Cantate dño canticum nouum: q: mi
rabilia fecit. **E**t sic cantando debemus ex
tollere diuinam magnificentiam 7 digni
tatem. d. Signus es dñe deus accipe li
brum re. vbi supra. **S**ecundo inuēio i^m

agnum nos ad pascua liberaliter deducere. **M**agis xps non inuidus sed liberalis exis volens nos sui regni principes facere: ad ipsum nos liberaliter inducit. **E**t hoc autem fuit figuratum Apoc. 7. **E**bi sententialiter dicitur qd cum Jo. vidisset multitudinem maximam hominum indutam vestibus albis et ignoraret qui essent. Deum fuit igitur ab angelo hi sunt qui venerunt de tribulatione magna et lauerunt stollas suas in sanguine agni et deambulauerunt eas. non exuriunt neqz sitient amplius: neqz cadet super illos sol neqz nullus estus: quoniam agnus qui in medio throni est regit eos et adducet ad fontes aquarum: et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum. **E**t ubi sciendum qd per istam multitudinem indutam ve. albis intelligitur multitudo bonorum hominum viventium in puritate mentis et corporis: quorum cuilibet dicit ecclesiastici. 9. **O**mnino tempore vestimenta tua sint candida. et oleum. s. misericordie non deficiat de capite tuo. Isti dicunt stollas lauas et dealbas in sanguine agni: qd dum viuunt passionem xpi meditantur continue in qua conscientias lauant. In medio autem istorum est agnus. i. xps eos confortans. **E**nde Is. 12. **E**xulta et lauda habitatio sion: qd magnus in medio tui sanctus ysaia. **E**t isti dicuntur non sitire et non exurire amplius: qd eis preparatur eterna felicitas: de qua ps. Satiabor: cum apparuerit gloria tua: nec super eos cadet estus nec sol: qd in patria non erit tribulatio nis aduersio: nec lacrima sed omnis consolatio. **E**t Tercio inuenio i^m agnum nos in patria eternaliter illustrantem. **M**agis xps yhesus illam celestem beatorum patriam suam illuminat claritate. **E**nde d. ipso ecclesiastici. 45. **S**pecies celi gloria stellarum mundum illuminas in excelsis dominus. **E**t hoc autem fuit figuratum in visione Jo. Apoc. 21. **E**bi finaliter dicit qd ipse ciuitatem Ierusalem numero modo disposita et diuersimodis

adornata. de qua in eius commendatione subiunxit qd ciuitas i^a non eget sole neqz luna ut luceat in eam: nam claritas dei illa minatur eam. et lucerna ei^a est agnus. **E**t ubi sciendum qd per ciuitatem Ier^{sa} que visio pacis dicitur: intelligitur celestis patria. **I**sta dicitur numero modo disposita: tum propter ipsius firmitatem et pulchritudinem: tum propter eius habitatores: de qua ps. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. **H**anc diuina claritas illuminat: qd deus lux per essentiam illuminat omnes sanctos. **C**uius lucerna est agnus. i. xps qui indefinenter ibi luce re dicitur: intellectum sanctorum illuminando clarius: et ardere iugiter: eorum affectum fortius inflammando.

Secunda pars.

Equitur. **H**ic est de quo dixi. **E**t ubi tangit dignitatem generosam in existendo qd probat precessio duratura. **E**bi sciendum qd quando aliquis dignitatem alicuius vult extollere: ut firmius acceptetur eius testimonium omnis suspitionis materiam amouere. **Q**uia igitur beatus Jo. xpm commendabat d. dignitate maxima: ne forte aliquis crederet qd h. ex affectu dilectionis naturalis qd sibi erat per parentellam coniunctus h. dicitur: hanc suspitionem a cordibus hominum amouet: sibi igitur in parte ista duo possumus considerare. s.

Redemptoris commendationem magnificam.

Precursoris excusationem viridicam.

Ebi beatus Jo. xpm dupliciter commendat. s.

Quatum ad predictam personalem.

Quatum ad duratorem eternalem.

Et quatum ad primum dicit. **H**ic est de quo etc.

Et quatum ad predictam personalem dicit. **H**ic est de quo dixi vobis qd etc. **E**bi sciendum sibi Theo.

qd qd Jo. sacerdotibus et leuitis dederat testimonium non distinctum de xpo: quoniam cum

interrogauerunt tu quis es. d. eis mediis

vestitus stetit etc. Jo. 1. istud testimonium

nunc specialius explicat dicens. **H**ic

est .7c. ¶ Sciendū est at q xps vir dr. p
rōe natui. tpal. xps erat. 30. a. nōy: q tps
est virilis etatis. 2° rōe primitatis spī
tualis. Nam sicut vir respectu mulieris
primus 7 principalis dicitur: sic yesus re
spectu ecclesie que sua sponsa spirital ē.
prior: 7 principalis sū Theo. dr 7 est. 3°
ratione sue sanctitatis singularis: qz ipe
non solum sanctus: sed sicut dicitur Dan.
9. Ipe ē scūs sanctor. vt sic merito dice
possimus de ipo illud Job. 1. q. erat vir
i magniter oēs oriētales. ¶ Q^uad du
ratōem eternalē dic. Qui aū me factus ē
7c. Ubi sciēdū q xps q^m ad hūanitatē
assumptā posterior: Jo. fuit tñ q^m ad diui
nitatē q equalis ē pī fuit pōr: Jo. 7 ante
oēm creaturā. Uñ Augu. exponēs verba
Jo. batiste dic. Post me at vēit q: poste
rior natus ē: aū me factus est. q: prelatus
est mihi. ¶ Q^u ad 2^m. s. pcuroris ex
cusatōem viridicā dicit. Et ego nesciebat
eū. 7c. Q: eim Jo. sū carnē aprieat xpo
ne forte aliq possit credere q Jo. ex h
redderet d ipo testimoniū: de hoc ipe se
excusat sū Criso. d. q xps prius erat si
bi ignotus: 7 q ad hoc tanqz a dō missus
venerat vt ipm populo ppalaret. ¶ Hoc
autem fuit possibile q Jo. xpm ignoraret
qz 7 si aliqua miracula circa Chriū pue
rum facta fuerunt. tñ Jo. tunc erat puul⁹
Et pueritia autem vsqz ad baptismum n
fuerunt facta miracula sū Criso. 7 si fca
fuerunt. Jo. erat in deserto.

Tertiapars.

Equitur. Et testimonium perhi
buit Jo. 7c. Ubi tangit sanctita
tem gratiosaz in continendo q
probat possessio permansiva. Ubi sciēdū
q differentia est inter sanctitatem Chri
sti 7 alioy sanctor. Nam xps sic est scūs
q in ipo habitat plenitudo sps sancti sic
pmansive q ipm nō pōt amittere. In om
nibus aut viatoribus: lz sit aliq grā sps
sancti: nō tñ sic i xpo qz ipsam pnt amitte

re nisi pfirmēt a dō. Et h est sū Criso.
q pcurso: in i^o testimonio dato de xpo
confirmando prius dictum testimonium:
nos instruit luculenter. sū h igitur i p
te ista duo possumus pñderare. Nam p
dat suam testificationem. 2° ostendit h⁹
testificatiōis reuelationē. ¶ Quantū ad
primum dicit. Et testimoniū phi. 7c. Ubi
pcurso: in isto testimonio de habitatio
ne spūs sci in xpo. tria tāgit. s.
Actum benignitatis summe.
Modum congruitatis mire.
Subiectum capacitatis digne.
¶ Quantū ad actū 7c. dicit. Et testimo
niz 7c. Ubi sciendum sū Augu. q spūs
scūs sup xpm descendens nō descendit ad
ipm sanctificandū: qz iā scūs erat. s. h fuit
ad figurandū corporis mystici. i. congrega
tionis fidelīū sanctificationē p spūm scūm
futurā. ¶ Congruū at fuit vt xpo bap
tato spūs s. sup eum descenderet. Primo
ad filiū manifestationē. Et sicut fili⁹a p
genitus ipm manifestabat. iuxta q dicit
Jo. 17. Pñ manifestavi nomen tuū homi
nibus quos dedisti mihi. Ita spūs s. p
des a filio sibi testimoniū phiberet. iuxta
q xps dicit Jo. 16. Ille me clarificabit qz
de meo accipiet 7 ānūciabit vobis. Secū
do ad baptismi pfirmationē. Nā qz i bap
tismo Jo. qñ xps baptizat⁹ fuit incepit q
si inchoari baptism⁹ xps q quidē debebat
dari in fide trinitatis pueniens fuit q to
ta trinitas tūc apperet sū Augu. iō fuit
ibi xps dei fili⁹ vobis pñs testificis. 7 spūs
s. descēdens. ¶ Quantū ad modū congrui
tatis mire dicit q si colūba de celo. Valde
pueniens fuit vt spiritus s. in specie colū
be appareret. Primo ppter nature sim
plicitatem. Nam qz spūs s. libenter cum
simplicib⁹ habitat 7 fugit dolosos. iuxta
illud Sapien. 1. Spiritus sanctus effugiet
discipline fictuz. Et prover. 3. Cum simpli
cibus sermocinatio eius. ideo conueniens
fuit vt in colūba aiali simplici appareret

TSecundo pp grē fecunditatem. Nam qz grā sps s. facit hoies secundos ⁊ promptos ad bene opandum: iuxta illd. i. cor. 12. vnicuiqz datur manifestatō spiritus ad vtilitatem. Alij quidē per spiritum daf sermo sapiētie. Alij ꝛc. ⁊ ita. h. at opatur vnus atqz idē sps diuidēs singulis. put vult. Jo pueniens fuit vt in columba apperet animali secūdo. **T**ertio pp desiderij suspiratōem. Nam qz sps s. fac nos dum sumus in hoc mundo suspirare ad pñā. Jo cōueniens fuit vt apperet i spē colūbe que est aīal gemebūdū. **Q**uarto pp misterij significatōem. Nam qz p spiritum s. xps nos adunauit i vnitatē fidei ⁊ pacificauit cū deo. Jo per colūbam que nunciavit pacē pfectā generis humāi cū deo merito debuit designari. s. cui⁹ anūciatōe dñi gñ. 8. qz columba venit ad noe vespere portans ramū oliue virentibus folijs in ore suo. **I**sta columba in qua sps s. apparuit: fuit vera columba. qz fm Augu. de agōe xpāno: non erat pūciens vt ad ostensionem sps s. assummeretur res falsa: sicut nec ē filius falsam naturā ad sui manifestatōem assumpsit sed veram. **Q**uantum ad sūm capacitatis digne dicit. Et manentem super eū. Ex hoc cim fm Grego. 2. mo: qz sps s. dicitur manē super xpm: datur nobis intelligi sue excellentia sanctitatis. Nam hz spiritus s. in alijs viatoribus habitat: differenter tamen a Christo: qz in eis sic habitat qz ex gentibus eorum demeritis possz ab eis recedere: a Christo vero nullo modo cum in ipso coniuncta sit humanitas nostra cum deo. **Q**uantum ad secundum. s. testificatōis revelatōem dicit. Et ego nesciebam eum ꝛc. Jo. enim volēs suū approbare testimonium ostendit qz xpo a seipso testimonium non perhibuit sed a superiori missus. ⁊ ideo dicit. Et ego nesciebam eum. **A** quo autem missus fuit audi. Augu. dicit. Quis autem misit

Jo. ⁊ subdit soluendo. Si dicimus pñ verum dicimus: si dicimus filius verum dicimus: manifestius autem ē vt dicamus pater ⁊ filius. **Q**uātum autē ad h. qz dicit Jo. ⁊ ego nesciebam eū fm Augu. hic vñ contrariari illd qz dñi Math. 3. vbi dñi qz veniēte yhu ad baptismū. Jo. phi bebat eum. d. ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me: ⁊ tamen xps nundū fuerat a Jo. baptizatus: nec spiritus s. in spē colūbe appuerat: ⁊ sic vñ qz añ baptismū cognouerit ipm: cuius tamen oppositum dicit hic. **Q**uicobiectōi pōt responderi primo fm Criso. qz i⁹ ignorantia qz dicit Jo. se habere referatur ad tempus ante baptismum quando erat in deserto: si ad tempus primum baptismi. Secūdo fm Au. vt distinguatur iter noticiā pfectā ⁊ imperfectam. Nam Jo. anteqz xpm baptizaret: ipm nouerat: sed non ita pfecte si cut post baptismum quando spiritus s. in specie columbe descendit. **T**ertio vt distīguatur de auctoritate baptismi. Nam Jo. bene nouerat xpm conferre baptismū: s. si illam auctoritatem sibi soli retinere deberet vel alteri cōmūicare: h. nundū sciebat. **Q**uarta pars.

Equit. Et ego vidi ꝛc. **U**bi tangit veritatem luminosam in affirmādo. qz pbat expressio assertiua. **U**bi sciēdum fm Criso. qz qz sic hñ Math. 3. qz quando xps fuit baptizatus venit vox pñs. d. h. ē fili⁹ me⁹ dilectus: ne forte aliqs crederet qz h. vox deberet applicari ad Jo. iō dñe dñt colūba sup xpm ostēdens qz ipse erat pp quē vox plata fuerat. **S**ciē. ē at qz Jo. d. **H**ic ē fili⁹ dei. tria nob s xpo inuit. s.

Singularitatē psonalr exñtem.

Natiuitatē eternalr emanātem.

Dignitatē generalr pñdētē.

Pbat pñalr dñgnatō: qz h. ē. 2^m natural' pcessio qz fili⁹. 3^m ipial' pñctō: qz di. **Q** ad p^m vbi tāgit ꝛc. qz pbat ꝛc.

dicit hⁱ est. vbi sciendū q^d illd^e p^rnomē. hⁱ ali
eui applicatū singularitatem designat: 2
iō designat xpm singularissimū esse. vt sic
possim⁹ dicere d^e ipso illud Luc. 23. Hic ē
rex iudeorū. Sciendū ē at^q singularita
tē xpi inter alia oñdit nob^{is} tria. s.

Puritas inocētie g^rose.

Claritas sapiētie lumine.

Caritas amicitie visceroſe.

Primo singularitatē xpi oñdit puritas i
nocētie g^rose. Nā ipse pur⁹ 7 inocēs fuit
absq^{ue} v^{llo} peccō. vt sic dicat illd^e Je. 2. Abs
q^{ue} peccō 7 inocēs ego suz. vñ Luc. 23. d^e ipso.
Nē hⁱ hō iust⁹ erat. 2° ei⁹ singularitatē
oñdit claritas sapiētie lumine. Nā ipse est
d^e quo ps. Magn⁹ dñs 7 magna v^{ir} ei⁹
7 sapie ei⁹ nō ē nūerus. 3° ei⁹ singlari
tatē oñdit caritas amicitie visceroſe. Nā
iuxta illud Apoc. 1. Ipse dilexit nos 7 la
uit nos a peccis n^{ost}ris i sanguie suo. vñ de
ipso possum⁹ dicere illd^e. 2. mach. 15. Hic ē
f^rz amator 7 ppli Isrl. 4° ad 2^m vbi
tāgit nāt. eternāl^r emanatē q^d pbat natu
ralis peccatio cū d^e fili⁹ sciendū ē q^d xps fi
li⁹ dei d^e nō qdē adoptiuus s^{ed} ver⁹ 7 na
turali a dō pduct⁹. iuxta illd^e q^d d^e se dicit
sibi noie sapie. puer. 8. Ab eterno ordinata
sum 7 ex āiqs anteq^{ue} terra fieret nec dū
erant abissi 7 ego iā cōcepta erā. 5° ad 3^m
vbi tangit dignitatem generaliter
presidētē q^d pbat impial^r p^rdictō euz diē
dei. Sciendū est q^d deus essential^r non nū
cupatiue d^e deus 7 dominus: d^e quo ps.
Quā magn⁹ dñs 7 rex magnus sup^{er} iocēs
deos. vnde ipse dixit Abrazā g^ru. vlt. Ego
sum d^e op^{er}ib^{us}. Ambula coram me 7 esto p
fcs. Nē dā illo dñs n^{ost}ro xpi d^e filio
ambulare debemus sibi parendo in oib^{us}
n^{ost}ris opib^{us} 7 in virtutibus esse per
fecti. Nam iuxta illud ps. Hic est deus
noster in eternū 7 in seculum seculi: ipse
reget nos in secula. vt verificetur illd^e yf.
60. Erit tibi dñs in lucem sempiternam:
7 d^e tuus in gl^{ori}am. Ald^e q^d 7c.

Dominica post epiphaniā

Aprie facte sunt in chāna
gallilee. Jo. 2. Secūdū sen
tentiam phorū generaliter
loquendo duplex mod^{us} est
aliquid cognoscendi. Pri
mus est quādo per cāz cognoscimus effe
ctum: sicut qñ cognoscitur q^d ignis potest
calefacere: 7 iste mod^{us} ē pfectior: in co
gnoscendo. Scds mod^{us} est qñ p effectū
cognoscimus cām vt si videatur q^d aliqd
calefacit cognoscitur q^d est caliduz: 7 iste
mod^{us} est imperfectior. Primo tñ cōue
nior q^d vt plurimum per effectus duent
mur i cām. Sciendū est autem q^d aliq
effectus sunt qui sbiacent cālitati create
cuiusmodi sunt q^d arbores frondescant 7
floreſcant i v^{er}e 7 h^uī. Et per tales effect⁹
non possumus deuenire nisi i cognitōem
essentie create. Aliq^{ui} autem sunt effectus
q^{ui} transcendunt cālitatem creature cuius
modi sunt q^d virgo pariat 7 q^d fiat trāſla
tio rez: sicut qd panis trāſſubſtantietur i
corpus xpi: 7 vinum i sanguinem: 7 quod
vna res sbito mutetur i aliam vt aqua
i vinum 7 h^uī: talis effectus qñ eueni
unt ducūt nos i cognitōem cāe increate: 7
q^d ille q^d talia facit fit deus. Chriſt^{us} igit^{ur}
volēs oñdere q^d nō tñ erat homo: s^{ed} etiā
d^e aliq^{ui} op^{er}a fecit que nō poterant fieri:
nisi p potentiam diuinā: cuiusmodi fue
rūt resuscitatio mortuorū 7c. Inter q^{ui} p^rim⁹
signum suam diuinitatem oñdens fuit il
lud d^e quo fit mentō in euangelio hodie
no qñ aquam mutauit i vinum q^d mira
culū nō solum iſtudentibus contulit mari
am admiratōis sed et discipulis firmita
tē adheſiōis. q^d discipuli adhere^{re} dō nō
poterāt nisi eos p diuinitatē suā traxiſſet.
h^um hⁱ igit^{ur}. 4. tāgunt i euāg^{el}io hodierno. s.
Cominiū preparatio copioſa.
Miraculi ppetratio vigoſa.
Prodigiū ppalatio glorioſa.
Collegij adheſio amorōſa.

Et 4^m pbat ferculoꝝ cumulatō. **E**t Se-
cundū diuersoꝝ cōmutatio. **E**t Tertiū mi-
nistroꝝ admiratio. **E**t 4^m discipuloꝝ con-
firmatio. p^m in prim. 2^m ibi. Desiciente vi-
no 7c. 3^m ibi. Et dic eis yhs aurite 7c. 4^m
ibi. Hoc fecit yhs initiū 7c. **1° pars.**
Quantū ad primū vbi tangitur
q^d 7c. q^d probat 7c. dicit. Nuptie fa-
cte sunt 7c. vbi sciēdum q^d d^o cō-
plemēto nuptiarū est q^d sint copiose 7 q^d
igit sit diuersitas ferculoꝝ. Morat at tem-
pus istarū nuptiarū: q^d dicit q^d die tertia
nuptie scē sūt. scdm hⁱ igit hⁱ q^d tūor: tūgit. s.
Cōmū solēpnitatem gaudiosam.
Loci capacitatem grōsam.
Collegij societatem virtuosam.
Temporis cōgruitatem numerosam.
E Quantū ad primū dicit. Nuptie facte
sunt. vbi sciēdū q^d q^ddam heretici fuerūt
q^d nuptias condēpnabant q^d tū est contra
scripturā dinam q^d matrimoniū institutū
est a dō sic p^m g^m 2. vbi adam pphetando
dixit facta eua quādo dō adduxit eam ad
ipm. hⁱ nunc os ex ossibus meis 7 caro d^o
carne mā. hⁱ vocabitur virago: q^d viro suo
sumpta ē quāobrem relinq^{it} homo patrē
suū 7 matrem 7 adheret viro sui 7 est
duo i carne vna. i. ad pcreationem filioꝝ.
Sic ergo p^m q^d ad pbandū matrimoniū
a dō primitus institutū xps nuptijs tēpo-
ralibus voluit interesse. **E** Sciēdum est
igit scdm Bed. q^d tres gradus hominū
iueiunt i mūdo q^dq^d dīsoꝝ sunt meritoꝝ
quos xps approbat voluit. s. matrimonial^{is}
vidualis 7 virginal^{is}. matrimonialē autez
approbavit cū int fuit nuptijs vt hⁱ. vidua
lens cū ab anna. pphetissa 7 vidua voluit
cōmendari Luc. 2. virginalē: cū d^o mīre vir-
gine voluit incarnari. **E** In istis nuptijs
sunt. 6. ydrie. vbi sciēdum q^d i matrimonio
sunt tria bona. s. fidei. pl^{is} 7 sacramēti. Bo-
num prol^{is} hⁱ 3. duas ydrias. p^m aē cōierna-
tio nature. secūda ē augumētatio cultus fi-
dei. Bonū fidei hⁱ 3. alias duas. s. vt mulier
nō accedat ad aliū virū nec vir ad aliā

mulierē. secūda q^d licite vtat matrimonio.
Bonū etiam sacri hⁱ 3. alias duas. p^m a est
q^d xpm qui est sponsus ecclē habēus redē-
ptorem. secūda q^d ipm habemus glorifica-
torem 7 sic sunt. 6. ydrie. **E** Quātū ad se-
cundū vbi tūgit loci capacitātē grōsam
dicit in chana gallilee. vbi sciēdum q^d fm
gallilea est prouincia vbi est chana
victa. In 1° enim victō celebrate fuerunt
iste nuptie. **E** Quantū ad tertiū vbi tan-
git collegij societatem virtuosam dicit.
erat mater yhu ibi 7c. vbi sciēdū q^d bea-
ta virgo vel abtrahens alteri cōiugum. s.
Jo. euangeliste qui fuit sponsus in istis
nuptijs vt v^l velle Jo. in prologo Jo. d.
Nūc est Jo. euangelista vnus ex discipul^{is}
dñi qui virgo a deo electus est quem de
nuptijs volentem nubere vocauit dō. **E** r-
ergo 7 erat m^r yhu ibi. mater in q^d puri-
tatis 7 mundicie: humilitatis 7 obedien-
tie: m^r honoris 7 reuerentie: m^r sanctita-
tis 7 fiducie. vnde ipsa ecclāstici. 24. Ego
m^r pulchre dilectōis quo ad primū: 7 ti-
moris quo ad hⁱ 3. 7 magnitudinis quo ad
tertiū: 7 sacte spei quo ad 4^m. **E** 2^m ad
4^m. vbi tangit tēporis quātitatē numero-
sam. dicit die tertia. vbi sciēdū q^d iste dies
nuptiarū fuit tertius ab illa die q^d Jo. ba-
ptista manifestauit xpm discipulis suis.
Nūc sicut habet Jo. i. post q^d Joā. māife-
stauit xpm populo. d. Ec. agnus dei 7c.
d^o q^d altera die stabat Jo. 7 ex discipulis
ei⁹ duo 7 respiciēs yhs abulātē dixit. Ec.
agn⁹ d^o: 7 sic 2° i spālī māifestauit eū disci-
pul^{is} suis 7 audierūt eū duo discipuli loqūtē
q^d vn⁹ fuit adreas 7 secuti sūt eū. In cra-
stinū at q^d fuit 3° die xps voluit exir i gal-
lileā 7 inēit philippū 7 dixit ei seqre me:
7 secut⁹ ē eū. Et sūdit postea 2° cap. Et die
3° nuptie scē sūt 7c. **E** Possū⁹ igit d^ore illō
Luc. 24. Et nē sūt oīa 3° dies ē hⁱ 3. q^d 1° fca
st. Sciē. ē at q^d ad totā istā ptē loq⁹ spūalr
q^d iū⁹ q^d dru. nup. q^d sibi spōsā xps d^o spō.
Nūc hūanā i plōa p mirāclōsā vniōē. s.
S. y.

Ecclesiam catholicam in fide p virtuosas
redemptionem.

Aliam deuota in via per gratiosam inha
bitationem.

Animam: scdm in patria per gaudiosam
glorificationem.

Primo dei fili⁹ despōsant sibi naturā hu
manā i psona p miraculosā vnionē. Istaz
nuptiaz sponsus fuit dei fili⁹ spōsa hō hu
mana natura qz assūpsit. De q despōsatio
ne ipse fili⁹ loq^t Isa. 61. di. Circōdederūt
me. s. p^r q^u sponū decoratū corona z q^u li
spōsā ornatā monilib⁹ suis. Istaz nup
tiaz thalam⁹ h⁹ Au. Fuit vterus Agnis
paniph⁹ fuit angel⁹ gabriel. Opator fuit
tota trinitas. Mā spūs s. istas preparauit
iuxta illud Lu. 1. Spūs s. supueniet in te.

P^r p^recrauit: qz v⁹ altissimi obūbrabit
tibi. Fili⁹ fecōdauit: qz q^u nascet ex te scūz
vocabit⁹ fili⁹ dei. Istē nuptie fuerūt nū
ciate p p^riarhas in figuris sicut p³ in ru
bo Moys. ardente Exo. 2. In vga Aaron
frōdēte z nō violāte Mōri. 17. Fuerūt ra
tificata p pphetas z reges in pmissis vt
p³ Isa. 6. Ecce vgo p^rci. z pari. filiū. Fuerūt
plumate p incarnationē in vltimis tpib⁹
vt p³ Luc. 1. cū vgo beata dixit. Ec. ancilla
dñi fiat mihi h^m verbū tuū. Vbi ad cōsen
sum suū h^m scōs fuit stat⁹ dei fili⁹ inearna
t⁹. Istaz nuptiaz fuit cā amor quē de⁹ ha
buit ad genus humanū iuxta illd Ephe.

2. Propter nimia caritatē suā q^u deus di
lexit nos filiū suū misit i similitudinē carnis
peccⁱ. Istaz nuptiaz anul⁹ fuit supnal⁹
z admirabil⁹. s. vnio nature humāe cū deo
qz Ephe. 3. Ipse ē pax n^ra q^u fecit vtraqz
vnū. Mā naturam humanā z diuinā fecit
vnū suppositū in seipso. In istis nuptijs
fuerūt iocalia pulcherria. Māz humanā
diuinitas deificat hūanitas fecōdat vgi
nitas palpat⁹ ipalpabil⁹ v^r inuisibil⁹. In
istis nuptijs fuerūt. 6. Idrie. s. pceptio mi
raculosa: natiuitas gaudiosa: puerfatō gra
tiosa: passio dolorosa: resurrectio vigozosa

ascētio glorioza. Istē nuptie fuerūt scē
tertia die. Vbi sciē. q^u tria gnāl^r distinguūt
tpa. s. legis nature legis scripte: z legis
grē. Tpe at⁹ tertio. s. legis grē: fuit dei fili
us incarnat⁹. Istē nuptie scē fuerūt in
chana gallilee. Mā gallilea interpretat⁹ trās
migratio. In trāsmigratōe igit diuinitatē
ad hūanitatē z ecōuerso. vel i natura trās
migrata de peccō origiali ad originalē in
stitū fuerūt iste nuptie celebrate. In cha
na hō pp zelū amoris quē hūit ad genus
humanū. In istis nuptijs fuit m^r yhu
plentis: concipiēs: piēs: z nutriēs. Fuit
xps fecūdās ornās illuminās. z islāmās.
Fuerūt discipuli. i. cho^r v^rutū. s. puritatē
mūdiffime: humilitatē pfundissime: z pau
pratē altissime. Secūdo dei fili⁹ despon
savit sibi eccliam catholicā in futuro p v
tuosā redēptionē. Istaz nuptiaz fuit spō
sus xps immolat⁹ in cruce. De q despō
satiōe loq^t scā m^r ecc^a Exo. 4. d. Spōsus
sanguinū tu mihi es. Thalam⁹ fuit li
gnū crucis in quo xps mortuus requevit
iuxta illud Phil. 2. Humiliauit semetip
sum scūs obediēs vsqz ad mortē mortem
at⁹ crucis. Paraphus fuit z pōt esse
quilibet doctor z p^rdicatōr fidei catholice
redēptionē annūciās hūani generis per
passionē xpi ppletā. Istē nuptie initia
te fuerūt in xpi passiōe qū sanguinē suū
sp^rit ratificatē i resurrectiōe qū a vinculo
culpe nos absoluit plumate in ascēsiōe qū
in celo humanā naturā primit⁹ introduxit
Istaz nuptiaz anul⁹ fuit p^riosus san
guis xpi quē effudit p nobis iuxta illud
Apoca. 1. Bilexit nos z lauit nos in san
guine suo. Quā p^riosus iste anul⁹. In
istis nuptijs fuerūt data iocalia. s. 7. sacra
ecclie qb⁹ regeneramur in xpo q^u fluxerūt
de latere ipsi⁹. s. baptis^m pfirmatio peni
tētia mūmōiū: eucha^z z extrema vinctio.
Ista sacra fuerūt nob figurata z ach. 4. vbi
d^r. Vidi z ecce cādelabrū aureū totū z lā
pas ei⁹ sup cap ei⁹ z. 7. Lucerne ei⁹ sup illd.

vbi sciēdū q p cādelabrū totū aureū itel
ligit scā mī ecclā auro sapie illustrata: sī
cui⁹ cap⁹ ē lāpax. i. xp̄s dōs 7 hō istar lāpa
dōs hōis passibile corp⁹ instar vitri: aīaz i
sta: liccini: vitatē istar lūis: plēitudiez grē
istar olei. **Per.** 7. at lucernas itelligūt. 7.
sacra p̄dicta. **Iste** nup⁹ die. 3^a fuerūt facte
i. i. 3^a etate xp̄i. Facte aut sunt i chana ga
li⁹ q̄ interpretat trāsmigatō 7 zel⁹: q̄ tē trā
smigauit d h mūdo ad p̄fēz: 7 fuit ibi zel⁹
quē hūit ad gen⁹ hūanū. q̄ cū dilexist⁹ su
os q̄ erāt i mūdo i finem dilexit eos. **Jo.**
13. **In** ist⁹ nuptijs fuerunt m⁹ xp̄s 7 dī
scip⁹ aspiciētes: formidātes: 7 plagētes.
In ist⁹ nuptijs st. 6. ydrie. a. p̄iarche
7 pphete xp̄i p̄dicantes: ap⁹ xp̄i dōmōstrā
tes: martires p xp̄o moriētes: p̄fessores
carnē p xp̄o macerātes: v̄gies p xp̄i cō
tinētes: bōi p̄iugati p̄cepta obferuantes
Iste nuptie fuerūt figurate. 1. machi. 10.
vbi finalr dī q alexander rex petiuit a
Tholomeo rege q ad p̄firmādā amicitia
darēt sibi cleopatré filiā suā q̄ sibi dāns
fecit nuptias i magna glā. **Vbi** sciēdū q
p Alex. regē q̄ interpretat auferēs āgustias
tenebray itellr xp̄s dei fili⁹ cui approp̄at
in vitate sapia: cui⁹ ē auferre ignoratiē te
nebras: q̄ ip̄e est lux x̄a q̄ illuminat oēs
hoiem veniētē in hunc mūdū. **Jo.** i. vñ
ep̄h. 5. Eratis aliqñ tenebre: nūc at lux in
dño: **Per** Tholomeū at q̄ interpretatur
ad mensuram deducens itellr deus p̄r.
d quo sapie 2°. **Dia** i mēsurā nūero 7 pō
derē disposuisti. **In** mēsurā inq̄z q^m ad du
ratōem: in numero q^m ad multiplicatōez
i pōdere q^m ad valoriē. **Per** cleopatrem
que interpretat cōgregā agnitos itellr s̄a
cta mī ecclā q̄ agregat oēs fideles i vnū
q cognoscunt a dō i hoc mūdo p grām:
vt tādē cognoscantur in futuro p glām.
vnde de ip̄a possum⁹ dicere illud ps. **De**
dificans **Ier^m** dñs disp̄itiōes isrl̄is p̄gre
gabit. **Ad** dñs hēdificat ier^m dī qñ scām
mīrem ecclām pacificā p̄stituit: 7 tūc disp̄

tiōes isrl̄is cōgregauit i vnū viculū cari
tatis 7 fidei. **Alex.** igitur. i. dei fili⁹ vidēs
q hūanū gēus p peccatū perierat sciens
occasio peccādi p ignoratiā acciderat ho
mini q̄ oppōit sapie q̄ sibi approp̄iat cō
patiēs sibi 7 volēs ip̄m redimere: dixit
p̄ri 7 sp̄ui scō illd q̄ dixit **Joñ.** **Joñ.** i. tol
lite me 7 mittite in mare 7 cessabit mare
a nob: scio. n. q̄ p̄ me tempestas hī grā
diā q̄ cum sic scō fuit cessauit tēpestas.
Vbi sciēdū q p mare itellr iste mūd⁹
quo añ incarnatōem filij dī erat grandis
tēpestas p̄ peccatū p̄moy pentum. **Per**
Joñ. at q̄ interpretatur dōat⁹ itelligit dī fi
lius nob dat⁹. **Iste** igit cōpatiēns hūano
generi petiuit mitti i mūdū: q̄ p ip̄m mū
dū vt dēz ē orta fuerat tēpestas. **Postq̄z**
aut nat⁹ fuit 7 passus: i^a tēpestas cessauit
q̄ tūc hūanū gen⁹ redemit 7 reconcilia
uit dō. **Ad** pacē igit istā faciēdā alex. i. dī
fili⁹ petiuit a p̄re sibi dāri i sp̄saz filiā su
āz cleop̄rem. i. scām ecclēsiā cui ānuens
dō p̄r sibi ip̄az desponsauit 7 magnas nu
ptias fec i suo sanguie p̄ioso: 7 in magna
glā q̄ l3 tē xp̄s passus fuisse tñ p passiōez
suā magnā glāz acq̄suiuit. **Et** 3° dī fili⁹ sp̄s
saut aīaz duotā i via p ḡfosaz ibitatōez.
Sp̄s i ist⁹ nuptijs ē dī fili⁹: sp̄sa vero
aīa duota de q̄ ip̄e dīc sap. 8. **Hanc** amaui
7 q̄siui sp̄saz mibi accipe: 7 amato: fact⁹
sum forme illius. **Thalamus** istarum nu
ptiaz est pura conscia in qua xp̄s morat⁹
per grām. **Paraniphus** at eaz ē bona in
spiratō iducēs aīam ad p̄iuctōem sui sp̄s
hī p grām inuētē q̄z l3 a dō: q̄ act. 17. **Ipe**
dat oib⁹ vitā 7 ispiratōez. **Iste** nuptie
initiant in bōa cogitatōe ratificānt i duo
ta p̄tēplatōe: cōsumant ip̄fecta opat dñe.
Cā istaz nuptiaz fuit benignitas q̄z xp̄s
hūit ad aīam. vñ tbi. 3. **Appuit** bēgnitas
7 hūanitas saluatoris n̄ri dī nō ex operi
bus iusticie que fecimus nos: sed secun
dum suam misericordiam saluos nos fe
cit. **Anulus** est fides. vnde aloquitur

aia **Olee. 2. d.** Spōsabo te mihi in fide et
scies q: ego dñs. **E** Loca sunt. 7. virtu
tes. s. spes fides et caritas. fortitudo tēpan
tia prudētia et iustitia. Itē ē. 7. dōa spūs
sci que s: in animā scām requiescere qñ sit
xpi sponsa iuxta illud **Isa. y.** Regesce su
per eum spūs dñi spūs sapiētie et intelle
ctus spūs pēlij et fortitudinis spūs sciētie
et pietatis et replebit eū spūs timoris dñi.
E Iste nuptie sunt die tertia. i. in tertia
pte penitētie. s. i. opis satisfactōe. Dicunt
āt facte in chana gallilee. In gallilea in
quā: q: sūt in trāsitu status culpe ad gra
tia et de opib⁹ vitiolis ad opa virtuosa. vt
sic in dño pñdens trāsmigret in montē si
cut pas i pā. In chana vero q: amor quē
h: hō ad xpm facit aia eius spōsam. vt
dicat dño illud. **3. Re. 19.** Zelo zelatus suz
p dño exercituū. **E** In istis nuptijs fuit
maria xps et discipu. i. virginal puritas d
signata p mariā arta paup̄tas p xpm et p
funda humilitas designata p discipulos
q: discipul⁹ d: eē humilis. **E** In istis nu
ptijs sunt. 6. ydrie. s. vegetatiua: sensitiua:
intellectiua: volutiua: memoratiua: et moti
ua. **E** Iste nuptie possunt nobis figurari
p illas quas fecit Labā Jacob et raceli de
qbus dñr **Gen. 29.** q: vocatis mu tis ami
corum turbis ad pūmum fecit nuptias.
E Abi sciendū q: p Laban q interpretatur
candidus et dealbās intelligit de⁹ p q ē
purus et candidus q: ecclesiastici. 43. Pul
chritudinē candoris ei⁹ admirabit ocul⁹.
Per Jacob autē pñarchā q. 12. filios hūit
intelligit xps q pñarcha exñs noui testi
12. ap̄los hūit. p Rachel vero q ouis siue
vidēs deū interpretat intelligit aia hoīs q
instit ouis d: eē inocēs p cordis purita
tē. pacifica p dilectōis caritatē fructifera
p op̄is fecunditatē vt sic ouis exñs hēat
in pñti grām vt tandē in futuro sit deum
vidēs p glām. Laban igit. i. deus pñ Ja
cob. i. xps filio suo et Racheli. i. aie deuote
facit solēnes nuptias qñ ipam xpo copu

lat p gratiā. Signanter at dñr q ad illas
nuptias multos vocauit: q: ad huiusmōi
coniunctionē aie euz xpo p grām affliūt
sci angeli congaudētes iuxta illud **Luc.**
15. Dico vobis gaudiū erit corā angelis
dei sup vno peccatore penitentiā agente.
Non vacat at q: h: nuptias fecerit p Ra
chele tñ vesp̄e tradidit **Lyā** Jacob q ma
ioris erat etatis: q: p Rachelē q videns
deū interpretatur: intelligit vita contēplati
ua. p **Lyā** vero q laboriosa interpretat. intel
ligit actiua. Quia igit ad habendā grāz
p q: possumus deū pēplari bōa pcedēs
opatio iō eniz pño dat **Lyā** et postmodū
Rachel. **E** Quarto dei fili⁹ despōsat sibi
aia in pñia p gaudiōsā glorificationem.
Istaz nuptiaz spōsus est xps glorificat⁹
spōsa aia bñā. Ista sponsa adhuc existētē
i valle misie volēs sibi copulari inuitat
Cant. 4. d. Vēi de libāo sponsa mea veni:
veni d libano coronaberis. Signatē aut
ter replicat veni. ante q: pmittat coronaz
q: ante q: aia coronef in glā o: si aliq pñt
sit cōtra voluntatē diuinā q: pño veniat
p amarā contritiōē secūdo p integrā cō
fessionem. tertio p pfectam satisfactiōē.
E Thalam⁹ istaz nuptiaz ē celū empire
um iuxta q: dicit **Isa. 66.** Celū sedes mea
ter: a at scabellū pedū meoz. paniphus ē
sacra scriptura nobis denūciās immēfita
tē glorie iuxta illud. **i. cor. 2.** Oculis nō vi
dit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascē
dit q: pparauit de⁹ illis q diligūt illum.
Iste nuptie initiatur p grām ratificāf p
pseuerantiā cōsumant p gliaz iuxta illud
p̄s. Et eni benedictiōē dabit legis lato:
quantū ad grāz ibūt de virtute in virtutē
quantū ad pseueratiā videbūt deus deoz
in syō quantū ad gliaz. Annulus in istis nu
ptijs est lumen glorie q: deus dat anima
bus sanctis vt ip̄z clare videant et diligāt
sine fine. **E** In istis nuptijs maxima dā
tur localia. s. 7. dotes totū hominēz ado:
nantes tres ex parte anime. s. clara visio

fidem et uacuas firma tentio spem certifi-
cans et suauis fructio caritatem pficiens.
quattuor ex pte corpis .s. claritas expel-
lens obscuritatem subtilitas expellens obtu-
sitate: agilitas expellens grauitatem. et im-
passibilitas auferens mortalitatem. Ista .7.
localia figurat p. 7. stellas de qb⁹ Apoc.
i. q. similis filio hois habebat i dextera sua
7. stellas. Na sicut res q manu tenet pa-
rata est ad dandum recipientibus sic dei fi-
lius paratus e dare. 7. supradicta localia
significata p. 7. stellas hois p gram disposi-
to. **E**dicuntur autem iste nuptie tertia die
facte. Na generaliter loquedo prim⁹ dies
hois dr esse nas. siue ingressus. Secundus
eius vita siue progressus. Tertius mors
siue egressus. in primis at duobus dieb⁹
no celebrant iste nuptie iuxta illud Exo.
33. Non uidebit me ois ho et uiuet: s. die
tercio. i. post mortem. **E**dicuntur iste nu-
ptie facte in chana galilee. In galilea i
qua q interpretatur transmigratio: q: de ti-
mundo transmigramur ad gliam. In cha-
na etia q interpretatur zelus: q: amor q h i-
nitiat in via pficit in pna. In istis nuptijs
dicuntur fuisse maria yhs et discipuli. q: in
pna est maria uirgo dña et regina de qua
loquens ad ipm ps dicit. Assint regina a
dextris tuis i uc. deau. circū. va. Et ibi est
xps rex et dñs de quo dr Apoc. 19. q. h3 in
uestimento. i. in humanitate et in femore suo
i. in diuinitate scriptū rex regū et dñs do-
minatiū. Sūt etia discipuli. i. sancti ange-
li tanqz ministri seruientes dño de qbus
Dan. 7. Milia milium ministrabant ei.
En istis nuptijs fuerūt. 6. ydrie. s. natu-
re integritas condicionis nobilitas con-
gregationis societas uite perpetuitas bo-
norum facietas et Iste nuptie fuerunt fi-
gurate per illas quas fecit rex assuerus
hester regine de quibus dicitur finaliter
hester. 2. q. hester conducta fuit ad cubi-
culum regis assueri et adamauit eam rex
habuitqz gratiam coram eo super omnes

mulieres et posuit dyadema regni super
caput eius et iussit conuiuium preparari p
magnificum cunctis principibus et seruis
suis pro coniunctione et nuptijs **H**ester
Ebi sciendum q per assuerum qui in-
terpretatur beatitudo intelligitur xps in
quo perfecte beatificamur. ut sic sibi dica-
mus illud. 3. R. 10. Beati serui tui hi qui
stant coram te semper et audiunt sapienti-
am tuam. **H**er Hester autem que inter-
pretatur elleuata in populis vel prepara-
ta in tēpore intelligitur quelibet anima
beata que dum nixit in hoc mūdo prepa-
rauit se per bona opera. et ideo elleuata ē
in gloria. **H**ec est de qua dicitur Hester
2. q. erat pulchra nimis quantum ad pu-
ritatem intrinsecam. et decora facie quātū
ad venustatem extrinsecam. Istam dicitur
adamasse: quia animam sibi coniunctaz p
gloriam perpetuo diligit qz alloquitur
Je. 31. 3. In caritate perpetua dilexit te
ideo attraxi te miserans tui. huic dicitur
q rex posuit dyadema super caput eius:
quia deus facit animam beatam reginaz
regni celestis. ut sic dicatur de xpo intro-
ducente animā beatā ad patriam paradi-
si q dicitur de assuero Hester. i. q. prece-
pit. 7. eunucis qui ministrabant in conspe-
ctu eius ut introducerent reginam vasti
coram rege posito super caput eius dya-
demate ut ostenderet cunctis populis et
principibus illius pulchritudine. **E**bi
sciendum q per .7. eunuchos ministran-
tes coram rege. i. Christo intelliguntur
7. dona spiritus sancti que dicuntur deo
ministrare quia illi q ea habent xpi mini-
stri dicuntur. **H**er vasti autem que inter-
pretatur distinctio cōsumata intelligitur
aia beata: q: beatitudo est eius finis et cō-
sumatio vltima. Ista igit vasti. i. aiaz bea-
tam iubet sibi in p̄spectu adduci qñ p oēs
sententiā mortis anima de mundo egre-
ditur. Super qz dr imponi dyadema qz
ipsi dat coronā regni celestis et tūc cūctis
g iij

populis et principibus. i. oibus scis ta par
uis qz magnis offedit illius pulchritudi
ne. s. in considera quid dicit Mat. 23. De
rege qui misit seruos suos s. noluerunt ve
nire s. abierunt alius in villa suaz alius ad
negociatione sua reliq. vero tenuerunt ser
uos et contumeliose affectos occiderunt.
¶ Ubi sciendum q. p. istu regē facientem
nuptias intelligit deus q. maximas nup
tias facit in gloria paradisi. Ad has oēs in
uitat et mittit suos. i. bonas inspiratiōes
internas vel monitiones externas q. ad
illas nuptias veniat sed tñ nolunt venire
sed aliq. vadit ad villā per peccatū supbie
aliq. ad negociationē per peccatū avaritie
aliq. vero suos. i. bonas inspirationes vel
monitiōes afficiūt ptumelia et interficiūt
p. peccatū luxurie. Nam luxuriosus et immū
dus oēs bonas inspiratiōes et monitiōes
interficere dicitur: q. subditus carnalib. desi
derijs instar bestie istas mortificat et re
spuit.

Secunda pars.

¶ Legitur: Et deficiente vino etc. Ubi
tagitur miraculi perpetratio vi
gorosa q. pbat diuersor. pmuta
tio subita. Alqua enī mutata in vinū que
sunt diuersa naturalr. arguit illud miracu
lum fuisse p. vigoroſam potentiā diuinita
tis. Sciendū est at circa istā partem quan
tum ad istud miraculū q. hō qñ petit ab
aliquo aliquod beneficiū si statim sibi nō
fiat non pp. h. d. a postulatiōe deficere sed
perseueranter petere: q. l. in p.ia vice hō
nō exaudiat tñ pp. perseuerantiam exau
ditur. Sed h. igitur h. euangelista. quat
tuor. tangit. s.

Petitionem rationabilem.

Responſionem admirabilem.

Proſecutiōem cōmendabilem.

Cōdescensionē amicabilem.

¶ Quantū ad primū dicit. Et defici. etc.
Nam vald. rationabil. fuit ista insinuatō.
Nam virgo b.ia m. m. videns indigen
tiam esse i. sua p.ntia sustinere nō debuit

quimo poti⁹ ex q. p.atem subueniēdi sen
ti bat i. h. o. subleuatōem indigētie p. crea
re. ¶ Vinū defec. in his nuptijs secūdū
Bed. vt ditas manifestaret i. xpo. ¶ Abso
raliter aut loquēdo ibi vinū defec. quia i
nuptijs xpi d. solatium carnis deficere si
gnificatur p. vinū. Nam sic scribit. puer. 40.
luxuriosa res ē vinū et tumultuosa ebrie
tas quicūq. his delectat nō erit sapiens
vnde puer. 31. Noli regibus dare vinum
q. nullū secretū erit vbi regnat ebrietas.
Nam ebrietas fac. hominem bestiale et
etiā ipm expoliāt diuina grā. ¶ Hoc aut
fuit figuratū gn. 9. in noe de q. d. q. plan
tauit vineā bibēs q. vinū inebriat⁹ ē et nu
datus i. tabernaculo suo. ¶ Ubi sciendum
q. p. noe q. plantauit vineā: intelli. homo
h. o. curā de delectatōibus corporis: et tē
inebriat⁹: quādo indebite i. talibus se imer
git. ad q. seqtur denudatio q. talis ex sue
factiōe inuerecūdus efficitur et sic diuina
grā expoliāt. vinū ē deficit post q. vinū
habundat⁹ dat per christum q. triplex
est vinum. s.

Iustitie mundificantis.

Sapientie letificantis.

Caritatis inebriantis.

¶ Nam instar vini iustitia mundificat. Sa
piētia letificat. Caritas inebriat. In lege
autē antiqua ista erāt imperfecta et ideo
poterat dici q. vinū deficiebat s. xps ista
pfecit et iō vinū ppiauit habendū. ¶ P. i
mo pfecit iustitiā mundificantē vñ ipam
nos docet hēre. d. Mat. 5. Nisi habunda
uerit iustitia vestra plus q. scribax et pha
riseor. nō intrabitis regnū celoz. ¶ Secū
do pfecit sapientia letificantē. vñ Prover.
4. Quia sapientie mōstrabo tibi ducā te p. se
mitas eqtatis. ¶ Tertio pfecit caritatez
inebriantē. vñ Ro. 5. Caritas dei diffusa
ē in cordib. vestris p. spūm s. q. datus est
nobis. Et iō non d. lex xpi lex timoris s.
amoris. ¶ Quantū ad secundū. s. respon
sionē admirabile dicit: dicit ei yhs qd mi

hi 7c. **Ubi sciendū fm Aug.** De symbolo qd istud totū pōt referri ad xp̄m inquantū deo vt. s. dicēdo quid mihi 7 tibi mulier ostendat se esse sup oēs. dicendo at nūc dum venit hora mea oñdit fm Criso. qd ad h̄ qd faceret miraculū debebat rogari ab indigētibus nō a mīe 7 sic sentientes p̄io defectū postea beneficiū magis reputaret magis enī ap̄ciat bonū qm hō p̄e sentit malū vel fm Aug. Quid mihi 7 tibi mulier. q. d. facere miraculū ē diuini. tu at mī es humanitatis vñ a te h̄ nō habeo s; a p̄e. nūcū venit hora mea. i. t̄p̄s passionis mee vbi pendēs in cruce cognosces qd a te vt filius tu⁹ habueri 7 cognosca te matrē a qua humanitatē habui passibilē. **Quantū ad tertiū.** s. p̄secutionez cōmendabilē dicit: dicit mī ei⁹ ministris 7c. **Ubi sciendū** qd qm hō p̄sequitur bonuz inceptū 7 p̄seuerat cōmendabilē est. 7 igit̄ vgo b̄tā non habuisset a xp̄o clarā respōsionē de faciēdo miraculū tñ sciens ip̄m p̄ium 7 diligentē matrē 7 p̄ p̄is cōdescēdentē eius p̄cibus iō fm Bedā Dixit ministris quocūq; dixerit vobis facite. **Quantū ad quartū.** s. p̄descensionē amicablem dicit. Erāt at ibi lapi. 7c. **Ubi duo tangit.** s.

Vasoz descriptionem.

Abaterie transmutationem.

Quantū ad primum dicit. Erāt at ibi 7c. **Ubi sciendū** qd iudei q; crebro lauabāt manus in p̄uiijs indigebant vasīs ad tēnendū aquā 7 iō oportebat qd haberēt vasa q̄ nō essent magni p̄cij 7 q̄ facill̄ possēt lueniri 7 q̄ possent diu durare. 7 iō hēbāt vasa lapidea nō aurea vel argētea vel aliamus alteri⁹ metalli. Capiebāt at bīnas vel ternas metretas. i. duas vl̄ trīnas mēsuras metreta grece latine d̄r mēsurā. **Quantū ad m̄ transmutationē dicit:** dīc eis yhs iplete 7c. **Abateria** enī lutusmōi miraculi fuit aqua q̄ xp̄s virtute diuini tatis subito puerit in vinū. Et h̄ lz videat

tur 7 sit miraculū quantū ad cursuz naturā re tñ fm Au. Nō est miraculū si p̄sidere mus istū qd deus erat 7 supra totā naturā. **Possēt at queri** q̄re xp̄s n̄ fecit h̄ mīraculū añ q̄ faceret ipleri ydrias aq̄ maius enī fuisset vt vñ vinū ex nihilo facere q̄ aqua in vinū mutare. **Responsio** h̄ fecit ad maiore certitudine miraculi poterat enī si voluisset aerē in vinū mutare 7 ex nihilo creare maluit tñ sic facē vt mīraculū eēt clari⁹ ex testimonio ministrorum. **Sciendū est circa istā p̄e** h̄ sp̄ua lem intellectū qd p̄io p̄ illas. 6. ydrias h̄ Au. Intelligūt. 6. etates mūdi. **Prīa etas** fm ip̄m p̄putat ab Adā vsq; ad Noe. **Secūda** a Noe vsq; ad Abrahā. **Tertia** ab Abrahā vsq; ad dō. **Quarta** a dō vsq; ad trāsmigratōem babil. 5^a a trāsmigratōne babil. vsq; ad Jo. baptistā. 6^a a Jo. baptista vsq; ad finē mūdi. 6. igit̄ ydrie. 6. etates significāt qd nō defuit p̄phetia: nūc at iplete sunt ydrie. i. p̄phetie. **El al** distinguendo etates: vt p̄ sit ab adā vsq; ad Noe. 2^a a Noe vsq; ad Abrahā. 3^a ab Abrahā vsq; ad Moys. 4^a a moy. vsq; ad dō. 5^a a dō vsq; ad trāsmigratōem babil. 6^a a trāsmigratōe babil. vsq; ad xp̄m 7^a a xp̄o vsq; ad finē mundi. **El per istas.** 6. ydrias intelligi pōt hō qd a p̄his d̄r michrosm: s. i. minor: mundus in quo sunt. 6. etates. **Prīma** ē infantia vsq; ad 7^m añ. 2ª pueritia vsq; ad 18. añ. 3ª iuuet⁹ vsq; ad 29. 4ª virilitas vsq; ad 49. 5ª senectus vsq; ad 70. 6ª decrepita etas vsq; ad diē mortis. **Accidit at** qd in istis 6. etatib⁹ significat̄ p̄. 6. ydrias hō ē lapide⁹: qd h̄ cor idurātū i peccis: iuxta illud Job. 41. Cor ei⁹ idurabit i peccis: 7 vacu⁹ dīa ḡra. n̄ tñ aduertētes tales qd d̄r eccl. 3. Cor dux male hēbit in nouissio. vñ tales p̄nt figurari p̄ sedchias: d̄ q̄ snialiter d̄r. 2. pal. 36. qd fecit malū i p̄spectu dñi si sui 7 n̄ erubuit faciē 7c. p̄ph̄e loq̄m̄ sibi ex oī dñi a rege Nabuc recessit qd adiurauerat

eū p deū: et ita fuit piur⁹: et idurauit cerni
cē suā et cor: vt nō reuertēret ad dñz deū
isrl. S; tñ vide qd sibi accidit q: fuit cap
t⁹ et duct⁹ i babil. ¶ Abi sciēdū q p sede
chiā q̄ interpretat iustificās dñm: itellr pec
cator: q p tātō dñm iustificare: q: deus
pūit eū p suis peccis ex q̄ pūitōe apparet
dñā iusticia: et qdōs sit iust⁹. ¶ Per Habuc
aut regē q̄ interpretat pphāns itellr dñs q
pphat et dñdū nob modū saluatōis nre.
Lū 1° fac hō pccā et iurat se cū eo qñ recip
facim baptisimū i q̄ fac homagiū deo: qñ
āt peccat mortalr: tūc facit malū conspe
ctu dñi: et tūc recedit a Habuc. i. a dō cuz
quo se iurauerat: et sic efficit piur⁹. ¶ Per
Iere. āt rephēdētē sedechiā itellr q̄libet
p̄dicatōr. Xitāq̄ rephēdēs peccatōrē: s; lz
sic rephēdat tñ nō vult audire nec erube
scere d pccā s; idurat ceruicē suā et cor: p
obstiatōem. S; tñ p̄siderā qd sibi accidit
q: capt⁹ fuit et duct⁹ i babil. sic re vā hō q
i peccis pseuerat duct⁹ in infernū vbi ppe
tuo pūit. ¶ Dic āt hō i. 6. p̄dicē etatib⁹ sit
dur⁹ et lapide⁹ p pseueratiā in peccis: et sic
p pñs a grā vacu⁹: tñ p̄cib⁹ beate v̄gis q̄
peccōz ē aduocatix inclinā dō p suā mi
sericōrdiā ad dñdū peccōri grām vt peni
teat: et sic replet eū aq̄ grē salutaris. que
tūc in vinum p̄uertit dñr qñ hō habita dñā
grā d̄spicit mūdū et viciā: et incip p amo
rē inebriantē spūalr instar vini celestia⁹ p
tēplā. ¶ 3° per istas. 6. ydrias p̄nētes
aquā insipidā et nō vinū intellh⁹. 6. virtu
tes. i. iusticia tempantia fortitudo et pru
dentia fides et spes q̄ et aliqñ si sint in ho
mine sine caritate: sunt tñ in eo sic aq̄ in
sipida: tñ qñ his adiūgīt caritas tē effici
tur vt vinū saporatiū. ¶ 4° p̄istas. 6.
ydrias in qbus tenebat aq̄ ad purifican
dū hoies intelligunt. 6. v̄tutes aiam pu
rificātes. Prima ē fides q̄ purificat intel
lectū ab ignorātia. 2^a ē spes q̄ purificat ef
fectū a negligētia. 3^a ē p̄nētia q̄ purifi
cat a cōcupiscētia carnis. 4^a ē pietas q̄

purificat a cōcupiscētia mūdī. 5^a ē timor
qui purificat a supbia vite. 6^a ē caritas q̄
oīno facit hominē obliuisci q̄ exteriora sūt
vt se extrēdat ad interiora: ita q̄ sibi non
sapiat aq̄ mūdī: sed vinū celeste. ¶ Iste
6. v̄tutes p̄nt figurari p. 6. calamos egre
diētes d laterib⁹ cādelabri: tres ex vno
latere et tres ex altero. Abi sciēdū q̄ per
illud cādelabrū aureū intellr tot⁹ hō quē
dñs fecit instar candelabri erectum et istar
auri p̄ciosum: q: ad suam ymaginem. In
homine igitur dici p̄nt duo latera. i. cor
pus et aia: Aliq̄ āt v̄tutes sunt q̄ magis re
spiciūt corp⁹ vt p̄nētia pietas et timor et
aliq̄ respiciūt aīaz vt fides spes et caritas.
De vtroq̄ igit latere. i. de aīa et corpore
d̄bēt egredi tres calami. i. tres v̄tutes. et
sic erūt. 6. per. 6. ydrias designate.

Scda para.

Egitur. Et dixit eis yhs auri et.

vbi tangitur p̄digij p̄opalatio
glosa: q̄ pbat ministroz admi

ratō. ¶ Mā ministri vidētes mutatōem taz
subitaz aq̄ in vinū potuerūt merito admi
rari. In pte igitur ista tria tangunt. i. q: p̄
Primo publicatio p̄cipitur.

Scdo certitudo percipit.

Tertio veritas inquiritur.

¶ 2^m ad p^m dic. Et dic eis yhs et. Mā
fm magis ystoriarum triduiū dicūt lo
cus vbi erant tres ordines mensaz: vñs
aliq̄ arch̄itictlinum vñum aliq̄ ex sacer
dotibus iudeoz q̄ interesse nuptijs pote
rat vt illos instrueret q̄liter vti d̄berent
¶ 2^m ad fm vbi certitudo p̄cipitur dicit.
vt āt gusta. archi. et. Mā qñ ministri ob
tulerūt vinū arch̄itictlino admiratus fuit
bōitatē vini: et certitudinalr cognouit q̄
illd erat vinū optimū lz nesciret vñ hēre
tur q: nō viderat ydrias ipleri aq̄: et po
stea iñ vinū auriri: tñ ministri q̄ h ex p̄ce
pto dñi fecerant sciebāt: et ita p̄uersionis
aq̄ i vinū fm Criso. testes erāt mistri bo
nitatis vñ vini arch̄itictlin⁹ q̄ gustauit et

spōsus. **¶** **Q**^m ad 3^m vbi x̄tas ingritur dicit. vocat spōsum Archi. 7c. **¶** Hā archi-
clīn⁹ cognoscēs bōitatē vini 7 nesciēs vñ
pēiret volēs vitatē scire hui⁹ facti vocat
spōsus ad quē spāliter ptinebat scire h̄ vt
vitatē cognoscat. **¶** 3° at nō dicat h̄ q̄ spon-
sus aliqd rñderit: tñ s̄m Criso. vñsle est
q̄ aliqd rñdit ei. **¶** Sciē. ē loquēdo mo-
rali q̄ bñ in p̄uicio x̄pi p̄ pōit vinū q̄ de-
teri⁹. vltimo at optimū vinū: q̄ q̄ pie vo-
lunt viueri i x̄po tribulōnes 7 amaritudi-
nes patiunt. 2. thi. 3. vltio post tribulōes
segitur gaudiū: iuxta illd̄ Jo. 16. Tristitia
vra h̄tet in gaudiū. **¶** 3° at passiōes q̄s
patimur nob̄ videant difficiles: tñ facili-
us portam⁹ si cōsiderem⁹ p̄mū q̄ acqrit
vñ apo. 10. 8. Estimo. n. q̄ nō sint p̄digne
passiōes hui⁹ t̄pis ad futurā gl̄az q̄ reue-
labit in nō. **¶** Istū ē vinū q̄ x̄ps figura-
tiue p̄mittit aīe sancte cant. 8. d. Dabo ti-
bi vinū p̄ditū 7 mixtū maloz generatoz.
vbi sciēdū q̄ p̄ vinū p̄ditū vbi ē dulcedo
saporis 7 fragrātia odoris intellr̄ suavi-
tas p̄ocli gl̄e p̄ditū. **¶** Per mustū x̄o fer-
uēs 7 calidū iebūis intellr̄ sup̄habūdans
caritas q̄ lei iebūant in gl̄az: q̄ signanter
maloz grauatoz d̄r q̄ sic malū generatū
h̄z fontē 7 durabilē corticē i granis at can-
dorē ruborē 7 ordinē sic in illa celesti pa-
tria ē vigor idubitabilitat̄: cādor puritat̄
rubor caritat̄: 7 ordo v̄cūstat̄. **¶** Istū vi-
nū mirificū gl̄e fuit figuratū p̄ illd̄ vinū:
d̄ q̄ snialr̄ d̄r hester. 1. q̄ rex affuer⁹ i cita-
te susa. 7. dieb⁹ iussit p̄p̄ari p̄uiciū i vesti-
bulo orti 7 nemoris q̄ regio cultu 7 māu-
psitū erat: ad qd̄ inuitauit maximā multi-
tudinē ppli q̄ inuētus est i susa: 7 erat lo-
cus p̄uiciū clausus pulcherrime 7 fortissi-
me diuersis tentorijs fulcitis columnis
marmoreis: 7 erat ibi lectuli aurei 7 argē-
tei ad q̄scēdū: cib⁹ habūdāns ad v̄scēdū:
potus largus ad bibendum. **¶** Hā ibi vinū
vt magnificētia regia digna erat habū-
dans 7 pretiosum ponebatur: 7 non erat

qui nolentes cogeret ad bibendum. **¶** Vbi
sciendum q̄ per regem affuerum qui in-
terpretatur beatitudo: intelligitur x̄ps i
quo beatificamur quantum ad animam i
eius diuinitate: 7 quantum ad corpus in
eius humanitate. **¶** Nam sicut dicitur Jo.
17. Nec est vita eterna vt cognoscant te
solum deum verum 7 quem misisti x̄pm
x̄pm. **¶** Per ciuitatem autem Susam que
interpretat gaudium vel leticia intelli-
gitur celestis patria in qua ē oē gaudium
7 omnis leticia plena. **¶** Unde ibi habitā-
tibus d̄r yb. 35. Leticia sempiterna super
capita eorum gaudium 7 exultationem
obtinebunt. **¶** Per vestibulum vero orti 7
nemoris q̄ culta 7 manu regio confitum
erat intelligitur amenitas illius ciuitat̄
celestis i qua amenitate requiescant bea-
ti: iuxta quod de ouibus suis dicit domi-
nus Eze. 34. In montibus excelis erunt
pascua eorum 7 requiescent in herbis vi-
rentibus. **¶** Dicitur locus ille factus cultu
7 manu eius: quia ipse solus est 7 nō ali⁹
qui sanctis 7 electis suis ibi locum prepa-
rauit. **¶** Dicitur hic locus vallatus ten-
torijs varijs 7 firmatis ad designandum
securitatem celestis patrie in qua nullus
oportet dubitare. **¶** Nam ibi fures nō effo-
diunt nec furantur. **¶** Mathe. 6. **¶** Per
conuiuium autem factum in tam delitio-
so loco intelligitur copiositas suauitatis
eterne quam Christus facit sanctis in pa-
tria. **¶** Preparatur autem istud conuiuiū
septem diebus per quos intelligit eterni-
tas durationis eius: quia numero septē-
nario: totum tempus reuoluitur. **¶** Conuo-
cant aut̄ ad istud conuiuiū oēs q̄ sunt
in susa q̄ ad cōuiuium eternū oēs sunt
vocati: h̄ non oēs intrent. q̄ Luc. 14. mul-
ti sunt vocati: pauci vero electi. **¶** Per le-
ctulos autem ibi existentes in quib⁹ ha-
bet homo pausare intelligitur delectabi-
lis requies que fugato omni labore ibi
reperitur. **¶** Isti lectuli dicuntur au-

rei propter caritatis ardorem: argentei propter puritatis nitorem. Per cibum vero qui reficit et fortificat hominem: et vinum quod lenificat cor hominis intelligitur in spiritualis refectio gaudiosa quam habent sancti in patria. De quo cibo et potu dixit angelus Raphael Tob. 12. Ego cibo inuisibili et potu qui ab omnibus non potest videri videri. Si autem ille cibus et potus ibi fore in habundantia per maximam copiam ibi existentes. unde prover. 1. Qui me audierit absque terrore requiescet et habundantia profuerit malorum timore sublato. Si autem quod ibi nullus cogitur ad designandum libertatem perfectam quam ibi omnes habent. unde ro. 8. Creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem glorie filiorum dei.

Quarta pars.

Equitur. Hoc fecit initium signorum Iesu etc. ubi tangit collegium adhesionis amorosa: quod probat discipulorum confirmatio. ubi sciens quod vocati fuerant ad illas nuptias videntes huiusmodi maximum signum quod fecerat Iesus: cuius nullus aliud adhuc viderant sibi firmiter adhesionem. In parte autem ista duo tangit. scilicet.

Miraculi primitatem.

Discipulorum firmitatem.

¶ **Q**uod ad primum dicit. Hoc fecit Iesus etc. ut sic dicam illis per. Dominus virtutum ipse est rex glorie. ¶ **Q**uod ad secundum dicit. Et crediderunt in eum discipuli eius. Sed huiusmodi secundum Alium. videtur unum dubium: quod si solum tunc crediderunt: ergo cum vocati fuerunt ad nuptias non fuerunt discipuli: cuius oppositum dicit euangelium: quia vocatus est Ihesus et discipuli eius ad nuptias. ¶ **A**d huiusmodi secundum Alium. dicit potest quod ante illud miraculum proprie non fuerunt discipuli: et quod dicit contra: quia vocati sunt discipuli ad nuptias debet exponi quod erant futuri discipuli: sed nondum erant. ¶ **P**ossesset queri de tempore quo illud miraculum fuit factum. Ad quod

respondet magister in ystoria quod ecclesia et hec tria: et diuersis annis: tamen eadem die facta fuisse. scilicet aduentum magorum. 12. die primi anni. baptismum ead. 30. anni. vel. 31. Adnotationes aque in vinum eadem die reuoluto anno a baptismo. unde propter ista tria que eadem die sunt facta illa die epiphania. i. primum illustratum vel apparitionem Christi dicit. Epiphania ei illustratorem siue apparitionem sicut vnde dicit magister in ystoria quod quidam illas apparitiones distinguunt propriis nominibus: vocantes epiphania apparitionem stelle desurfactam ab ephraim. quod est supra: et phanos illustratio vel apparitio. Theophania vero vocat apparitionem factam in baptismo quado deus pater ait. Hic est filius meus dilectus: et theos quod est deus etc. Berphania vero apparitionem factam in domo quod fuit in nuptijs: et dicitur a bet quod est domus etc. quasi in domo facta. Hoc autem miraculum factum in domo nuptiarum significat illud conuiuium quod fiet in prima domo: de qua dicitur per. Letatus sum in his que dicta sunt mihi in domum domini ibimus. Ad quod domum nos etc.

¶ Dominica tertia post epiphaniam. Euangelium. 16.

¶ **E**um descendisset Iesus de monte secute sunt eum turbe multe etc. Math. 23. 63 sententiam sanctorum genus humanum propter peccatum primum pentum duo magna incurrerat damna: quod scilicet fuit gratuitum expoliatum: et in naturalibus vulneratum sic figuratiue et sapienter dicit dominus Luc. 10. de homine descendente ab ierosolimam in iericho qui incidit in latrones qui expoliauerunt eum et plagis impositis seminuuo relicto abierunt. Nam adam a statu pacifico et innocentie venit ad statum huius miserie: tunc descendit ab ierosolimam que interpretatur visio pacis: et significat statum innocentie in qua pax

erat in iericho que interpretat lūa et signi-
ficat miseriam in qua sumus. Tunc autem
a latronibus. i. a demonibus fuit expolia-
tus: quia percurante dyabolo amisit origina-
lem iusticiam et alia dona gratuita: et fuit
vulneratus in naturalibus: quia vires natu-
rales fuerunt in eo debilitate. Christus igitur
pius samaritanus et medicus videns
eum sic denudatum et debilem: misericor-
dia motus venit in mundum: et ipsum curans
a maculato: nauit eum virtutibus: et debi-
litatem amouens fortitudinem restaurauit.
Hoc autem datur nobis intelligi in euangelio
hodierno cum leprosum mundat: et paralitico
restituit virtutem membrorum. In quo beatus
Bath. duo tangit. s.

Curatorem leprosi significatiua collationis
gracie decoratiis.
Sanatorem paralitici significatiua collationis
potentie vigorantis. **1^m** pbat mundifi-
cationis inficientis macule. **2^m** ablato debili-
tatis in ergie. **3^m** in pa. Scdm ibi. Cum
introissit in caphar.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit.
q. **1^m** pbat et dicit. Cum descen-
disset ihs de monte et. Ubi sci-
endum quod sicut in homine corporaliter loquendo non
potest filius et filius: ita infirmitas et sanitas: ita spi-
ritualiter in anima non potest filius: ita culpa cum gratia.
Sic igitur quando homo sanat corporaliter amouetur in-
firmitas: ita quando datur sibi gratia amouetur culpa.
In sanatione igitur beatus leprosi et amotione lep-
rosi datur intellectus collationis gratie et amotionis culpe. Scien-
dum est autem quod ad expositionem littere quod in parte
ista tangit. s.

Christi condescensionem personalem.
Populi deuotionem filialem.
Infirmi infectionem personalem.
Medici compassionem virtuale.
Probi purgationem salutarem.
Magistri monitionem exemplarem.
1^m ad **1^m** dicit. Cum descendisset et. Ubi
sciendum quod Christus discipulis tanquam perfectioribus

et non grauatis peccatorum ponderibus fecit sermo-
nem in morte. non autem turbis imperfectis. unde quantum
ad discipulos dicit Aug. Docere in morte
dominus discipuli erant cum ipso quibus datum
erat celestis doctrine nosse secreta. **2^m**
ad turbas descendit. In morte autem nequaquam ascen-
dere poterant: quia quos delictorum sarcina
oprimunt ad misteriorum sublimianam abiectio-
nem scandere minime valent. Christus igitur
ut dulcissimus pater et pius cognoscentes infirmi-
tatem turbarum non valentium ascendere: et sciens eos
indigere sua doctrina descendit de monte ut
eos ibi doceret. **1^m** ad **2^m**. s. populi deu-
otionem filialem dicit secute sunt eum
turbe multe. Ubi sciendum quod turbe post
quam Christus descendit de monte et eis loquebatur
per capacitatem earum ipsum sequebantur et ascolta-
bantur ut magistrum sapientissimum ut instrue-
rentur. unde poterat dicere quilibet eorum il-
lud **1^m**. s. Dominus mane erigit mihi aurem
et audiat eum quasi magistrum. **2^m** In hoc autem
quod turbis loquebatur secundum capacitatem eorum
datur nobis exemplum secundum Zymonem condescen-
dendi populo quando eis predicamus ut non loqu-
mur eis nimis alta: sed ab eis capabilia.
1^m ad **3^m**. s. infirmi infectionem personalem
dicit. Et ecce leprosus et. Ubi sciendum quod hic
possumus considerare:
Feditatem languoris.
Sedulitatem adhesionis.
Humilitatem deuotionis.
Potestatem iurisdictionis.
Celeritatem curationis.
1^m Primo feditatem languoris cuius dicit. Et
ecce leprosus. Nam lepra est infirmitas fetida
quia igitur iste erat leprosus. id est infirmitate fe-
tida laborabat. **2^m** Secundo sedulitatem ad-
hesionis cuius dicit veniens. q. d. Scio te domine
dixisse. venite ad me omnes qui laboratis et bone-
rati estis et ego reficiam vos **3^m** Bath. ij. Cum
igitur de graui infirmitate laboraret. id est ad te-
nendum ut me cures quia domine si vis potes me
mundare. **4^m** Tertio considera humilitatem deu-
otionis cum dicit adorabat eum. unde

Criso. Nō enī petebat istū q̄si hominem
artificē s; adorabat quasi deū. Et vt perfe
ctam orationem faceret orat mente orat ⁊
verbo quia Criso. Oratio pfecta ē fides
⁊ cōfessio. Et Criso. Nihil enī dignus of
ferimus deo q̄s orationē fidelem. Iste igitur
fm Orig. Cadens adorat ⁊ sic simpli
cem obtulit postulationē. d. Tu dñe q̄ di
gne adoraris ⁊ merito colleris te vt deū
adoro quia si vis potes me mundare.
¶ Quarto cōsidera potestātē iurisdic
tio nis cū dicit. dñe. Nam dñs ipse est deus
in ps. vnde Orig. Dñe inquit per te oīa
facta sunt. ergo si vis potes me mūdare.
¶ Quinto considera celeritatē curatio
nis cū dicit si vis ⁊c. Nam oīa quecumq;
voluit deus fecit in ps. vnde Orig. Volū
tas tua opus est: q; ⁊ opa voluntati tue
obediunt ergo statim si vis potes me mū
dare mihi ad beneficiū: tibi ad laudem vi
dentibus autē ad miraculum. ⁊ p̄ficiēti
bus doctrinā. Quantū ad quartū. s. medi
ci cōpassionem virtualē dicit. Et extēdēs
manū ⁊c. Vt istā enim manū extensam
qua leprosum tetigit intelligi pōt virtus
diuina per q̄s leprosum curauit vt dica
mus de xpo illud Prover. vltio. Abanū
suam apposuit inopi ⁊ palmas suas extē
dit ad pauperē. ¶ Posset queri quare
tetigit leprosum cuz sit prohibitū in lege
sicut patet Leuit. 13. Responso fm Criso.
q; dñs hic fecit vt nō se legi subiectū ostē
deret s; dñm legis. secundo fm ipsum vt
daret nobis humilitatis exemplū vt nul
lum spernamus. ¶ Quantū ad quintum
s. morbi purgationē salutarē dicit. Et cōfe
ssum mūdara est lepra ei⁹. Vbi sciendum
fm Orig. q; q; iste non dubitauit credere
nō tardatur sanatio: q; nō distulit cōfessio
nez nō differt mūdatio. Quantū ad 6^m.
s. magistri monitionē exemplarē dicit. Et
ait illi yhs vide ⁊c. vbi tria precepit. s.

Ocultationem beneficij.

Generationem officij.

Oblationem sacrificij.

¶ Primo precepit oculcationem bñficij
cum dicit nemini dixeris. vbi sciendum
q; quattuorplex ē preceptum. Primum est
p̄bationis sicut fuit in Abrahā Gen. 23. de
ymmolatiōe filij. Secundū ē phibitionis
sicut sunt p̄cepta negatiua q̄ obligant ho
minē sp ⁊ ad sp sicut nō occides ⁊c. Ter
tium ē executiōis sicut sunt p̄cepta affir
mativa q̄ obligāt hoīem sp sed non ad sp
sicut sunt memento vt diē sabbati scifices
⁊c. Quartū est instructiōis ⁊ istud fuit in
isto leproso. ¶ Secūdo p̄cipit veneratio
nem officij cū dicit s; vade ostēde te sacer
dotibus. In lege q̄dem moysaica officij
sacerdotis erat iudicare vtrum hō esset
mundus vel imundus ⁊ reuocare ipm ad
alioz p̄fortiū vel expellere. Xps at voluit
q; iste ostēderet se sacerdotib⁹. Primo p
pter legē approbationē. Secundo s; Jo.
ppter miraculi manifestationē. Tertio s;
Orig. P̄opter sacerdotum conversionē
vt videntes miraculū cogerent credere
nec excusationē haberēt. Quarto fm Jo.
P̄opter naturā instructionē: q; in h in
struimur sacerdotes reuereri ex quo xps
fecit eis reuerentiā. ¶ Tertio p̄cipit
oblationē sacrificij cū dicit. Et offeres ibi
munus ⁊c. Vbi sciendū q; sicut habet Le
uit. 14. Qñ aliquis leproso mūdabatur
offerebāt determinatū sacrificiū sacerdo
tibus. Xps at voluit q; iste offerret. Pri
mo fm Criso. Vt postq; recepissent obla
tionem non possent calūniare miraculū.
Secūdo fm Criso. Ne postea reputarēt
eū imundū. Tertio fm Orig. P̄opter
approbationē miraculi. Quantū ad spiri
tualem expositionē sciendū est q; in ista
parte euangelista. 6. tangit. s.
Humilitatē incarnationis.

Sedulitatem adhesionis.

Feditatem condictionis.

Pietatem compassionis.

Celeritatem curationis.

Quantum ad primum dicit. Cum descenderet Iesus de monte. Ubi sciendum quod per illum montem intelligitur uno modo sancta trinitas in qua dei filius est media persona. Alio modo celum empireum in quo deus habitat. unde psalmus. Dominus in celo sedes eius. In illo autem monte erat dei filius antequam veniret in mundum et tunc ad ipsum non poteramus accedere sed tunc descendit quando sibi placuit incarnari iuxta illud Iohannis. Exiit a patre et venit in mundum. Et tunc redemit nos de servitute dyaboli suo sanguine pretioso. Hoc autem fuit figuratum Exodo 3. Ubi ipse dicit. Audi afflictionem populi in egypto et clamorem eius audiui et sciens dolorem eius descendi ut liberarem eum de manibus egyptiorum et educerem de terra illa in terram bonam et spatiosam terram que fluit lacte et melle. Ubi sciendum quod per populum existentem in egypto sub servitute pharaonis intelligitur genus humanum quod ante adventum christi erat in tenebris peccatorum sub servitute dyaboli. Quod cognoscentes patres veteris testamenti clamabant ad dominum ut ipsos sua misericordia liberaret. unde Abraham. Exodi quarto. Obsecro domine mitte quem misurus es. Quorum vota dei filius ex alto respiciens misertus eorum dicit. Audi afflictionem populi mei per meam sapientiam audiui eius clamorem per meam benivolentiam et cognoscens eius dolorem discedi propter meam misericordiam et in illo descensu in quo carnem assumpsit liberavi eum de manibus viciorum et demonum per meam potentiam et educens eos de tenebris introduxi eos in terram flu-

entem lacte et melle. id est in terram opulentam de qua psalmus. Portio mea domine sit in terra viventium. Quantum ad secundum. sedulitatem adhesionis dicit secute sunt eum turbe multe. Quando enim Christus erat in propria substantia in celis homo non poterat ad ipsum ascendere: quando vero descendit in mundum per incarnationem: predicationem: et miraculorum operationem tunc turbe multe secute sunt eum. Ad istam sequelam citatur nos scriptura. deuterio 13. Dominum deum nostrum sequimini et ipsum timeate: mandata illius custodite et audite vocem eius: ipsi servietis. et ipsi adhibebitis. Hodum autem quo debemus ipsum sequi: Ipse nos docet Mattheo 16. dicens. Si quis vult post me venire abneget semetipsum propriam voluntatem dimittendo per humilitatem et obedientiam tollat crucem suam carnem macerando per puritatem et abstinenciam et sequatur me mundum despiciendo per paupertatem et indigentiam. Hoc autem fuit figuratum Iudicum 9. Ubi sententialiter dicitur quod Abimelech persequens adversarios. id est siccimitas precidit arboris ramum impositumque et ferens humero dixit ad socios quod me videritis facere cito facite. igitur certatim ramos de arboribus precipitantes sequebantur ducem quos incendentes igne et fumo adversarios necaverunt. Ubi sciendum quod per Abimelech qui interpretatur pater meus. intelligitur christus qui in quantum deus: pater noster et rex dici potest. Per adversarios vero siccimitas qui interpretantur honerosissimi intelliguntur demones quod quodiam sumus in mundo permittunt nos temptare: et nobis molestiam faciunt ut ipsos vincendo possimus mereri. modo autem quod obtemperemus eos vincere docet nos christus

portans i humero ramū. i. crucem orās
q faciamus q ipsum videmus facere. vñ
Jo. 13. Exēplum enim dedi vobis vt quē
admodū ego feci sic et vos faciat. Sic ar
admoniti debēus ramos arboris. i. lignū
crucis assumere. s. p. veram pñiam et auste
ritatē: em mortificare vicia carnis. Nam q
xpi sunt carnem suā crucifixerūt cum vi
cijs et concupiscentijs gal. 5. Signōter autē
dicit q inimicos igne et fumo necauit: q
xps igne caritatis et fumo deuote oratio
nis qua p suis crucifixorib⁹ exorauit: dya
bolum deuic: cuius ex⁹ debemus et nos
inimicos deuicere: quia scdm Gre. Amor
dei nunqz occidit: operat enī si ē magna si
autem cperari definit: iam amor non est.
Quantū ad tertiu. s. scditatem cōditō
nis dicit. Et ecce leprosus etc. Nam p illū
leprosum pōt intelligi genus humanū in
fectum peccato originali vel actuali. Nam
instar leprae peccatum totū genus huma
num infecit iuxta illud ro. 3. Omnes pecca
uerunt et egent glā dei: q instar leprosi:
erat tumidū supbia putridum inuidia: se
tidū luxuria: et rauchū auaricia. Post
qz igit dei filius descendit d monte factus
homo: tūc genus humanū instar leprosi
d cognoscet suā maculā: q leprosus. xpo
exhibere reuerentiā: ideo adorare: confi
teri excellentiā: quia dñs: admirari potē
tiam: q si via potes me mūdare sic et di
ci pōt d quolibz peccatore i spālī. Sciē
dum est autem q inuenio tres personas
pppter tria peccata pūssas lepra. s.
Oziā pp peccatū supbie et ostentationis.
Abariā pp peccatū obloquētie et murmu
rationis.
Byezi pp peccatū auaritie et extorsionis.
Primo Oziā pp peccatum supbie et
ostentationis de quo finaliter dñ. 2. Mal. 26.
q elleuati ē cor Ozie et ingressus tēplū
dñi voluit adolere incēsum sup altare ti
nuamatis q n erat officiū nisi sacerdotū:
q cuz phibere a sacerdotib⁹ noluit acce

scere sed minabatur et statim orta est lepra
in fronte eius quē expulerūt sacerdotes
de tēplo q fuit leprosus vsqz in diē mortis
sue et habitauit i domo separata plen⁹ lepra
¶ Ubi sciendū q p Oziā corde elleuatus
intelligit quilibet supbus q se elleuat cō
tra deū et obliuiscit ei⁹ sicut dñs dicit de
ipsis Osee. 15. Elleuauerūt cor suū et obliu
iscunt mei. Quia vñ ois supbus ē ambitio
sua iuxta illd Abdie. 1. Supbia cordis rui
extulit se iō dñi q iste psumpsit facere q
nō debebat: qz adolere incensū. Quia vñ
supbus n patit corrigi: s. scandalizat iuxta
illud ecclesiastici. 33. In doctrina ois supb⁹
et maledictus scandalizabat iō dñi q qñ iste
fuit correctus a sacerdotib⁹ n audiuit i
crepationē eorū. S. qz sic increpatōes
hoiū despiciat suāz tñ dei non pōt effu
gere. Nam dico dñi sup oēm supbum et aro
gantē et humiliabit. Isa. 2. iō sequitur q p
cussit eū dñs lepra et separatus fuit ab hoib⁹
vt imūdus. Sic re vera quilibet supbus
a deo abicit vt despectus iuxta illud ps.
Tu humiliasti sicut vulneratū supbū in
brachio strug tue dispisti inimicos tuos
¶ Secūdo maria soror moysi fuit lepro
sa pp peccatū obloquētie et murmuratōis
de qua dñ finalit. Numeri. 12. q cum detra
xisset Aboyfi iratus dñs puniuit eā et ec
ce apparuit candēs lepra qñ nix q extra
castra expulsa nō ē reuersa vsqz post. 7.
dies. ¶ Ubi sciendū q p mariā detrahē
tem Aboyfi fratri suo intelligit quilibet
qui pximo suo detrahit. Cui xps in ps.
Detrahēte pximo tuo hunc psequer. Sicut igit
qui aufert rez tpalem absolui
non pōt nisi illā restituat sic q p detractio
nem aufert a pximo bonā famā non pōt
absolui nisi illam restituat. pp q admone
mur Jaco. 4. di. Nolite detrāhere alter
utrum fratres mei. Et qz istud vitium est
maxime i mulieribus iō spālī apostolus
dicit eis. 1. Thī. 3. Oportet mulieres sīr
pudicas nō detrāhētes sobrias fideles in

omnibus. Quia hoc peccatum istud impunitum non remanet. id sequitur quod maria sancta fuit leprosa et expulsam de castris: sic omnis detractor in anima inficitur et expulsetur de castris celestis patrie. Hoc autem fuit figuratum numeri. 14. in exploratoribus quos misit Moyses ad explorandum terram promissionis. quod quod deo promittenti et terre quam viderant detraxerunt: non intrauerunt ad ipsam. Sic re vera omnes qui detrahunt deo et proximo et celesti patrie per terram promissionis designate moriuntur spiritualiter quantum ad animam et priuantur habitatione glorie paradisi. Signanter autem dicitur quod Maria leprosa ante. 7. dies reuocari non potuerit quia si homo vicio detractio nis peccat ut extra castra vite eterne mereatur expelli nunquam reducat nisi prius pacta penitentia perfecta que per numerum septenarium designatur: quia est numerus perfectus.

Tertio gyezi fuit leprosus propter peccatum avaritie et extorsionis: de quo dicitur sententia. 4. Regum. 5. quod accepit a Naaman quem Eliseus curauerat argentum et vestes: cui ait Eliseus. Nunc igitur accepisti argentum et vestes ut emas oliueta et vineas et oues et boues: sed lepra Naaman adhaerebit tibi et semini tuo usque in sempiternum: Et egressus est ab eo leprosus quasi nix.

Ubi sciendum quod per gyezi vendere volentem curationem Naaman intelligant vendentes et ementes spiritualia: et per consequens peccatum symonie: tamen communi nomine loquendo intelligi possunt omnes auari: cui peccatum omnium sunt dediti: iuxta illud Ierem. 6. Et minores quippe usque ad maiorem omnes student avaritie: et a propheta usque ad sacerdotem omnes faciunt dolum. Sed audi quid dicitur puer. 15. Conturbat domum suam qui sectatur avaritiam: qui autem odit munera viuet. Sed tamen aduerte contra illos sententiam: quia instar gyezi efficiuntur leprosi dum propter diuitias anima maculatur et eternis supplitijs de-

putatur. unde prouer. 2. Non proderunt diuitie in die ultionis: iusticia autem liberabit a morte. Vel possumus dicere quod per lepram intelliguntur. 7. vicia capitalia. Nam primo in carnis tumore significatur superbia: et hoc designatur per lepram. Osee 3. paral. 33. In exultatione significat iracundia: et hoc figuratur per lepram Symonis de qua Math. 17. In siti avaritia: et hoc figuratur per lepram Gyezi: de qua. 4. Regum. 5. In ponderositate accidia: et hoc figuratur per lepram Moysi: de quo Exo. 4. quod cum misisset manum suam protulit eam leprosam. In purigine gula: et hoc figuratur per lepram. 4. virosum in porte Samarie introitu. de quo. 4. Regum. 57. In putredine inuidia. et hoc figuratur in lepra Naaman sororis Moysi. numeri. 12. In fetore anelitus luxuria: et quod hoc sit verum patet quia leo ex fetore leone naturaliter sentit quando coit cum alio. unde ipsa sagax lauat se antequam vadat ad leonem: et hoc figuratur in lepra Iob. 2. Regum. 3. Quantum ad quartum. scilicet pietatem compassio nis dicit. Et extendens manum etc. Nam manus extensa fuit ad leprosum. id est ad genus humanum: quando diuinitas fuit humanitati coniuncta: ex cuius coniunctione est postmodum sanitas subsequuta. Vel moraliter secundum Origenum. Christus manum extendit peccatori quando dat gratiam. et peccata dimittit. Quantum ad quintum. scilicet celeritatem curationis dicit. Et confestim mundata est etc. Nam statim quando dei filius fuit incarnatus mundata fuit lepra originalis peccati. Vel moraliter dicere possumus quod quando Christus manu sua. id est gratia adiuuante tangit peccatorem statim lepra actualis peccati curatur: quia statim quando infunditur gratia culpa recedit: quia non possunt simul esse gratia et culpa. Sciendum est autem quod lepra primo mundatur per ablutionem per quam intelligitur contritio: ut sic se-

h

homo lauet per lachrimarum flumen: et figuratur per lotionem Naaman qui lauit se septies in iordane. 4. 2. Secundo per ostensionem sacerdotibus: per quam intelligitur confessio. ut sic se homo manifestet sacerdotibus: et si figuratur Luc. 17. in 10. viris leprosis quibus Christus dixit. Ite et ostendite vos sacerdotibus etc. Tercio per separationem per quam intelligitur satisfactio. et si figuratur numeri. 12. in Maria que fuit extra castra. 7. diebus. Christus per inclusionem. per quam intelligitur religio: et si figuratur in mundatione manus Moysi: sicut habetur Exo. 4. Quinto per tactum: per quam intelligitur tribulationum perpassio: et si figuratur nobis hic ubi dicitur quod Christus tetigit leprosum. Quantum ad 6. f. sagacitatem instructionis dicit. Et ait illi Iesus etc. Ubi tria documenta nos docet. 1. non gloriari de bonis actibus: cum dicit. Vide nemini dixeris. 2. Secundo reverentiam exhibere superioribus: cum dicit. ostende te sacerdotibus. 3. oportere parere monitis salutariibus cum dicit. et offer etc. 4. Moraliter autem loquendo hic aliqua tangit quod debet esse in confessione. Nam confessio primo debet esse voluntaria: non coacta: quod notat cum dicitur vobis. 2. debet esse propria non aliena: quod notatur cum dicitur etc. 3. debet esse discreta: non fatua: quod notatur cum dicitur sacerdotibus. 4. debet esse manifesta non velata: quod non cum dicitur ostende. 5. debet esse satisfactoria non vana: quod notat cum dicitur et offer etc. 6. debet esse firma non irrita: quod notat cum dicitur: testimonium illi.

Secunda pars.

¶ Dicendum est autem quantum ad emundationem leprosi: quod si cut habetur leuiti. 14. hic erat ritus leprosi mundandi et reuocandi ad communem habitationem hominum. venie-

bat enim usque ad introitum castrorum vel opidum habens secum duos passeris vivos quibus licitum erat vesci. lignum cedrinum et ysofum et vermiculum. 1. filium coccineum: et aquas viuentes siue de fonte fictili et occurrens ei sacerdos et inueniens lepram mundatam precipiebat offerri supra dicta: et imolabat unum passerem stillans sanguinem super aquas que erant in vase fictili: alium vero passerem ligans fillo coccineo: siue sirico rubeo cum ysofo in summitate ligni cedrini: quasi facies asperforium tingeat istud in aquis rubicatis in sanguine passeris imolati aspergebatque hominem mandatum septies. Dissolvens autem passerem vitum dimittebat volare in agrum. Cumque homo lauisset vestimenta sua radebat omnes pillos corporis: et lotus aqua ingrediebatur castra ita dumtaxat quod remaneret extra proprium tabernaculum vel propriam domum iterum. 7. diebus: die autem septimo rasis capillis capitis et barba et supercilijs et omnibus villis corporis: lauabat corpus suum et vestes: et tunc poterat intrare domum suam. Die vero octavo duos agnuculos immaculatos tollebat et ovem amiculum immaculatam et tres decimas fidei. id est farine delicatissime et asperle oleo quam sacerdos statuebat cum istis omnibus in hostio tabernaculi testimonij: et imolabat unum agnum pro delicto in loco sancto et sumens de sanguine imolati agni ponebat super extremum auricule dextere hominis et super pollicem manus dextere et pedis dexteri. De sextario autem olei mittebat sacerdos in manum suam sinistram: et tingens pollicem dexterum in loco quod erat in manu sinistra aspergebat septies contra tabernaculum. Reliquum autem olei quod erat in sinistra manu fundabat super extremum auricule dextere hominis: et super pollicem manus dextere et pedis dexte-

ri et super sanguinem qui effusus est pro delicto. i. super sanguinem quem effuderat homini in partibus supradictis et super caput eius rogabat sacerdos pro eo faciens aliquam specialem orationem ad hoc statutam. Deinde faciebat sacrificium pro peccato de alio agno et ouicula: et sic rite mundabatur. Et nota quod secundum magistrum ystoziarum differentia est inter peccatum et delictum: quia peccatum dicitur grauius factum. s. ex industria. Delictum vero leuius factum. s. ex ignorantia. Vel peccatum dicitur cum fit quod faciendum non est quod vocamus peccatum commissio nis. Delictum vero quando non fit quod faciendum est quod vocamus peccatum commissionis. Et propter hoc aliquando vocatur sacrificium pro peccato: aliquando pro delicto: utrumque tamen sacrificium ad sacerdotem pertinebat. Sciendum quantum ad expositionem huius oblationis et mundationis leprosi quod per illum leprosum qui separabatur a comunione hominum: intelligitur peccator qui propter peccatum separatur a comunione fidelium et a consortio angelorum. Iste si debet perfecte reconciliari. Primo reducitur ad castra. i. ad comunionem plebis. Secundo ad domum propriam. i. ad considerationem mentis. Tercio ad tabernaculum testimonij. i. ad confessionem laudis. In qualibet autem istarum reductionum aliquid fiebat vel ex parte sacerdotis vel ex parte hominis reconciliati: vel ex parte utriusque. Quantum ad primam reductionem. s. comunione plebis: ex parte hominis si fiebat. Primo ipse veniebat usque ad introitum castrorum vel operidi sed non intrabat. Secundo portabat duos passeres etc. Conuenienter autem ista portat mundandus leprosus. Nam quia propter lepram expulsus erat ab

alijs quando redijt ad comunionem eorum offert passeres animal sociale. Quia vero in lepra est fetor putredo decoloratio et imunditia. Ideo contra fetorem offert yfopum contra putredinem cedrum lignum imputribile contra decolorationem: fillum coccineum siue rubeum. contra vero imunditiam aquam sordidam purgatiuam. Peccator igitur reconciliandus debet sponte venire non coactus. Secundo debet portare duos passeres. i. se totum offerre: et quantum ad potentias sensitiuas et intellectiuas. Qui signater dicuntur viui et eius vesci licitum: et ideo mundi: quia homo seipsum totum viuum et mundum debet offerre deo: iuxta illud Ro. 12. Obsecro inquit vos apostolus per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem sanctam deo placentem rationabile obsequium vestrum. Tercio debet portare lignum cedrinum. i. deinceps vitam mundam et incorruptam ducere cum odore bone fame. ut sic dicat illud ecclesiastici. 24. In plateis sic cinamomum et balsamum aromatizans odorem dedit: quasi mirra electa dedit suauitatem odoris: debet portare yfopum que est herba parua et in petris nascitur. i. debet se reputare paruum: cuius fundamentum ubi nascitur: Christus est qui dicit de seipso Matthe. 2. Discite a me quoniam mitis sum et humilis corde. et d quo. i. cor. 10. Petra autem erat Christus. debet portare fillum coccineum. i. igne spiritus sancti et caritatis incendi: ut sic dicat cum apostolo Roma. 5. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. Quarto debet portare aquas viuas in vase fictili. Tunc sciendum quod per vas fictile siue terreum intelligitur corpus hominis. Per aquas autem viuentes: intelligitur

aqua lachrimarū q̄ peccator d̄ portare: q̄
d̄ peccis dolere et flere et p̄niam agere vt i
dulgentiā mereatur. Nam p̄nia est p̄mis
sa flere et flenda nō cōmittere. Ista aqua
petebat ye. ye. 9. d. Quis dabit capiti mō
aquā et oculis meis fontē lachrimarū: et plo
rabo die ac nocte. Ex pte sacerdotū i^a
siebant. Nam p̄ sacerdos occurrebat hōi
reconciliando. vbi sciēdū q̄ p̄ i^m occursum
intellr̄ diuina misericordia p̄ueniēs pecca
torē: et dās sibi bonā inspiratōem vt puer
tatur: et ip̄e est patus si peniteat: indulge
re. Ande ip̄e dicit Jh. 18. Nolo mortem pec
catoris sed vt magis cōuertatur et viuat.
Secūdo imolat vñū pasbez stillās san
guinem ei⁹ sup aquas q̄ erāt i vase fictili.
vbi sciendum q̄ p̄ i^m passerē q̄ interficit
intellr̄ sensualitas: que d̄ interfici et morti
ficari peccatis: quādo peccator ad deū con
uertit. Ad q̄ nos admonet apl's col. 3. d.
Abortificate mēbra v̄ra q̄ sunt sup terras
i. que sunt in corpe terrēo. Per sangui
nem intellr̄ peccatū: quia sanguis pro pec
cato in scriptura ponit. vt p̄z Abat.
Sanguis eius sup nos et sup filios n̄ros.
Sanguis igit̄ passeris. i. peccā q̄ hō sequē
do sensualitatem cōmisit: tūc ponit in aq̄
v̄lētibus q̄ hō homo peccata recogitās: la
chrimas fundit. 3° ligabat a^m passerē
viuū et yosop^m euz filo coccineo ad lignū
cedri faciēs quasi aspersorium et tingeat
i^a in aquis rubricatis: sanguine passeris i
molati. Vbi sciendū q̄ per istū passerē
viuū intellr̄ ratio: que mori non dicitur.
Hoc autem in sanguine intingitur imola
ti passeris: quādo recordatur de peccatis
commisitis sensualitatem sequendo. Sed
aduerte q̄ non in puro sanguine intingit̄
sed aqua mixto: quia nunq̄ anima debet
recordari d̄ peccatis commissis quin ip̄a
doleat et inducat ad fluium lachrimarū
que significantur per aquam. Quarto
aspergebat cum i^o aspersorio aquis rubri
catis hominem septies. Vbi sciendum q̄

quia peccator potest peccare, septisformis
s. superbiam: inuidiam et. a quibus opor
tet q̄ homo mundetur: et ideo septies as
pergebatur. Quinto dissoluebat passe
rem viuum et dimittebat eum volare in
agrum. Vbi sciendum q̄ per istum passe
rem primo ligatum: postea solutum intel
ligitur anima peccatoris: que prius dum
erat in peccato erat ligata: sed quando cō
uertitur dissoluitur. Et sic possit dicere
illud ps. Anima nostra erepta est de la
queo venantium: laqueus contritus est
et nos liberati sumus. Sic igitur anima
dissoluta a vinculo: iam amplius ligari
non debet cōsentiendo peccator vt sic am
plius nō claudatur in carcere: sed ip̄a sit
domina sit libera: et sic debet in agrū vo
lare. i. se erigere in agrum sancte scriptū
ad contemplandum diuina per iuge stu
dium. et meditationes deuotas. Vbi sunt
flores ibi odores: ibi spirituales consola
tiones. Iterum ex parte hominis i^a
siebant. Primo lauabat vestimēta sua
Per quod intelligo conuersationē bonā
et honestam quam homo reconciliatus de
bet habere que ornat hominem sicut ve
stimenta corpus. Ande sibi dicitur eccle
siastici. 9. Omni tempore sint vestimenta
tua candida. Secūdo radebat omnes
pillos corporis: per quos: quia superflui
tate nascuntur intelliguntur mundana su
perflua que debet homo a se amputare.
Quarto ingrediebatur castra: per qd̄ in
telligitur reconciliatio hominis euz eccl'a
Sic igitur peccatori mundato dicit eccl'a
gen. 34. Ingredere benedicte dñi: cur fo
ris stas. q. d. iam foris stare non debes.
Quātum ad secūdam reductionem. s.
ad considerationem mentis: sciendum est
q̄ homo postq̄ ingressus fuerat castra
anteq̄ intraret domum propriam duo fa
ciebat. Primo. septem diebus stabat ex
tra domum propriam. Vbi sciendum q̄ p̄
istos. 7. dies: intelligitur septiformis sa

rissactio p peccatis. 7. capitalibus a qb⁹
 fuerat primo mūdatus. Nam non suffic
 mūdatio: nisi sequat satisfactio. d³ homo
 igitur i quo pri⁹ regnavit supbia: satisfi
 cere per obiam 7 humilitatem. In quo i
 uidia: per benivolentiā 7 caritatem. In q
 ira: per paciā 7 tollerabilitatē. In quo ac
 cidia: per diligentia 7 strenuitatē. In quo
 auaricia: p elymosinam 7 pietatē. In quo
 gula. per moderatiā 7 austeritatē. In
 quo luxuria: per cōtinentiam 7 castitatē.
 ¶ Secūdo homo die. 7° tondēbat pillos
 capitis 7 barbe 7 supercilior 7 totius co
 poris. Ubi sciendū q per capillos cap or
 nantes: itell^r curiositas ostētatōis. Per
 barbam q est signū virile: ferocitas con
 uersatōis. Per supercilia eminētia: sublimi
 tas dominatōis. Per capillos corporis q
 nascunt ex terrestrib⁹ vaporibus: supflui
 tas terrene possessionis. omnia i^o debent
 radi ab homine qui vult ingredi domum
 consideratōis mētis sue. ¶ Quantū ad
 tertiam reductiōem. s. cōfessionē laudis:
 sciēdū ē q ex parte hominis d^r q die. 8.
 tollebat duos ags imaculatos: 7 oues an
 niculam imaculatā: 7 tres decimas simle
 consple oleo 7 vnū sextariū olei. ¶ Ubi
 sciendum q p vnum agnorū intelligitur
 Christus: qui est agnus dei qui tollit pec
 cata mundi Jo. 1. Per alium vero: intelli
 gitur chorus omnium sanctorū qui fuerūt
 puri 7 mundi vt agnus. Per ouem vero
 sine macula intelligitur ecclesia: cui xp̄us
 cauit. s. Tota pulchra es amica mea 7 ma
 cula non est in te. Per tres decimas sile
 intelligit fides trinitatis purissime. Per
 sextariū autem olei q supnatat alijs liq
 ribus: intelligitur caritas 7 misericordia.
 Cum istis igitur omnibus: debet ad ta
 bernaculum testimonij accedere: vt pos
 sit ad confessionem dignam laudis intra
 re. ¶ Ex parte autē sacerdotis i^o fiebat.
 Nam primo homo cum supradictis sta
 tuebatur in hostio tabernaculi: vt iani sic

mundatus possit audire 7 videre. que sūt
 in tabernaculo. i. in ecclesia sancta. ¶ 2°
 offerebat agnum vnum 7 sextarium olei.
 Ubi sciendum q sacerdos tunc agnum. i.
 Christum offert quando laudat predicat
 7 explicat Christi passiōē: qualiter pi⁹
 pro impijs iustus pro iniustis: dominus
 pro suis: voluit crucifigi: 7 mori. ¶ Per
 sextarium vero olei designatur q̄ro oleo
 pietatis affluebat Christus cum pro suis
 persecutoribus exoraret. d. pater ignosce
 eis: quia nesciunt quid faciunt: 7 h est quo
 peccata delentur. ¶ 3° sumebat s sangui
 ne agni: 7 ponebat super extremū auricu
 le dextere: 7 pollicis manus 7 pedis dex
 teri hominis. Ubi sciendū q in istis tri
 bus locis tangebatur singulariter quia in
 aure auditus intelligitur: in manu vero
 7 pede: operatio designat. Tangitur san
 guis Christi ergo auris vt mūda sit sem
 perq̄ aperta ad audiendum verbū di. iu
 xta illud Luc. 8. Qui habet aures audiē
 di audiat. Tangit manum 7 pedem vt be
 ne operetur: 7 carrat in via mandatorum
 dei. ¶ Signatē autem tantum dextera
 pars tangitur. vt cum laud dia nō admi
 sceatur humana. iuxta illud Mat. 5. Ne
 sciat sinistra tua quid faciat dextera tua.
 Tangit solum in extremitatibus: p quas
 intelligitur p̄seuerantia que debet esse in
 bonis operibus quia Mat. 10. Qui perse
 ueravit vsq̄ in finem h saluus erit. ¶ 4°
 ponebat oleum in manu sinistra: 7 sparge
 bat manu dextera: septies p̄tra dominū.
 Per 7° enim asperio contra dominum
 significatur recōciliatio perfecta peccato
 ris ad eum. Ubi sciendum q homo pec
 cans per. 7. vicia dicta superi⁹: si vult ad
 vitam eternam ingredi. Primo debet de
 cōmissis dolere: 7 nō dictum fuit superi⁹
 q septies: aspergebatur aqua. Secundo
 debet pro delictis satisfacere: 7 ideo di
 ctum fuit q septem diebus debebat sta
 re extra domum propriam. Tercio deo
 b iij

reconciliatur. et ideo dicitur hic quod sacerdos aspergebat oleum etc. Signatur autem de manu sinistra spargi cum manu dextra: quia ista reconciliatio in isto mundo inchoat designato per sinistra et in alio perficitur significato per dexteram. Quinto fundebat oleum super extremum auricule etc. et super caput. ad designandum quod ubi posuerat sanguis per quem homo redemptus est ibi ponitur oleum. id est misericordia per quam homo deo reconciliatur. et ponitur et super caput. id est super animam quia totus homo: tam quantum ad corpus quam quantum ad animam: deo efficitur gratus. Sexto rogabat sacerdos per ipsum. Ubi habemus exemplum ut homines qui non sunt digni exaudiri a deo: suffragia petant secundum hominum quorum precibus adiuuentur. iuxta illud Job. 5. Voca si est qui respondeat tibi. et ad aliquem sanctorum conuertere. Septimo imolabat faciens sacrificium secundum agnum et ouem. et tres decimas si mille. que tunc imolantur: quoniam chorus sanctorum sancta mater ecclesia et fides trinitatis laudatur et extollitur: quibus si homo mente et opere adheret: recte in hoc mundo mundatur per gratiam et tandem pervenit ad gloriam. 2° persequitur. Cum autem introisset capharnaum etc. Ubi tangit sanationem paralitici significativam restitutionis potentie vigorantis: quod probatur ablatio debilitatis inergie. Ubi sciendum quod sicut homo paraliticus est debilis virtutis et se iuvare non potest nisi medicamentis fortificetur in membris. sic homo in peccatis existens efficitur debilis et quanto plus peccat: tanto efficitur debilius ad resistendum. et ad peccandum prius nisi sibi virtus a domino conferatur. Hanc autem virtutem patet esse deum conferre si ab ipso. modo debito postulat sicut nobis si innuitur. Circa autem istam partem tangit. 6. euangelii lista. Presidentis sollicitudinem. peccationem. Medecantis benignam condescensionem. Deposcentis profundam humilationem. Adherentis dignam commendationem.

Discernentis miram distinctionem. Promittentis firmam consecutionem. Secundum ad primum ubi tangit etc. dicitur. Cum autem introisset capharnaum etc. Ubi sciendum quod postquam christus instruxit discipulos in monte. et sanavit leprosum post montis descensum de gente iudayca secundum Crisostomum. Venit capharnaum. ut ibi gentilibus miracula faceret quod utrosque venerat salvaturus. Et si tria possumus considerare. Continuentis situm. Postulantis actum. Infirmantis modum. Quantum ad continentis situm dicitur. Cum introisset capharnaum. quod fuit civitas: cuius habitatores erant christo reuerentes et ad fidem recipiendam dispositi: propter quod christus fecit in ea miracula multa. Quantum ad postulantis actum dicitur. Accessit ad eum centurio etc. Ubi sciendum secundum Augustinum. quod centurio dicitur ille qui habet sub se. C. milites. quia vero illa terra tunc erat subiecta romanis: erat ibi ille centurio per ipsos qui erat gentilis. Hic igitur accessit ad christum non corporaliter sed affectu et per internationem: votum enim suum expressit et commisit seminibus iudeorum tanquam magis familiaribus christi. de quo Origenes. Accessit alienigena generatio: sed domestici eius corde: alienus natione: sed primus fide: princeps militum: sed totius angelorum. Accessit autem reuerenter: quia rogans humiliter et devote fideliter dominum: tollens documentum apostoli Phil. 4. 6. In omni oratione et obsecratione: cum gratiarum actione: petitiones vestre innotescant apud deum. Quantum ad infirmantis modum dicitur. Puer meus etc. Ubi sciendum quod centurio illum servum suum non servum vocat sed puerum vel ratione humilitatis vel dilectionis contra illos secundum Augustinum. Qui non solum servos sed eorum maiores despiciunt. Quantum ad secundum ubi tangit medicantis benignam condescensionem dicitur. Et ait illi yho etc. Ubi sciendum secundum Iohannem.

¶ Criso. q. ideo xps venturum se promi-
sit ad languidum: quia vidit centurionis
humilitatem et fide pro seruo precantem.
¶ Quantum ad tertium. s. de poscentis
profundam humilitatem dicit. Et respon-
dens centurio etc. Ubi tria considerare
possumus. s.

Proprie humilitatis confessionem.

Diuine potestatis preestationem.

Inducte exemplaritatis deductionem.

¶ Quantum ad primū dicit. Et respon-
dens cen. etc. Ubi sciendum q. centurio
quia erat gentilis forte ad hoc habebat i
domo ydola de quo timebat xpm offen-
dere: cum tamē ipsius deum esse crederet:
ipsius immensitatem considerans: indi-
gnum se reputat vt domum eius intret.

Quia vero secundum Augu. Se reputa-
uit indignū: meruit esse dignus. ¶ Quā-
tum ad diuine potestatis preestationem
dicit. sed tantum dic verbo etc. Ubi Bed.
Magna fides: que dei dicere credit esse
facere. ¶ Inuenio autem illud verbum
de quo hic dicitur esse.

Creatiuū non entium.

Sanatiuum languentium.

Saluatiuum pereuntium.

¶ Primo est creatiuū non entium. An-
de Jo. i. Omnia per ipsum facta sunt.

¶ Secundo est sanatiuum languentium.

¶ Nam ipse est qui sanat omnes infirmita-
tes vestras in ps. et idem. Misit verbū
suum et sanauit eos. ¶ Tercio est saluati-
uum pereuntium. Unde ps. Iste pauper
clamauit et dominus exaudiuit eum. et de
omnibus tribulationibus suis saluauit
eum.

¶ Quantum ad inducte exemplari-
tatis deductionē dicit. Nā ego homo sub
potestate etc. q. d. sm Orige. Si ego qui h
sim sub potestate: solo imperio verbi q.
dico subditis meis si faciunt: quantoma-
gis tu qui sub nullius potestate es et om-
nia tibi subsunt potes imperare vel a te.
vel ministerio angelorum vt recedat isir

mitas et succedat sanitas. q. d. multoma-
gis. Nam de te scribitur in ps. Omnia
subiecisti sub pedibus eius. ¶ Quantum
ad quartum. s. adherentis dignam cōmen-
dationem dicit. Audiens autē yhs mira-
te. Xps secundum Augu. iratus fuit
i. admodū admirantis se habuit. vel quia
alios fecit mirari. ¶ Quantum ad quin-
tum. s. discernentis miram distinctionem
dicit. ¶ Dico autē vobis etc. Ubi sciendū
secundū Augu. q. per orientem et occiden-
tem intelligitur totus mundus dicit igit
dico autē vobis q. multi. s. alij q. iudei ve-
nient. i. ad cognitionem fidei conuerter-
entur et recombent. i. requiescent cum Abrahā etc.
in regno celorum. Filij autem regni. i. iu-
dei eici. etc. ¶ Quantum ad sextum. s. pro-
mutantis firmam consecutionē dicit. Et
dixit yhs cēturioni vade etc. Ubi sciendū
q. fides meretur multa iuxta illud Act. 1.
8. Omnia possibilia sunt credenti. Quia
igitur centurio fidem habuit q. xps pos-
set sanare seruum. ideo promeruit sanita-
tem secundum Criso. Unde sequitur. Et
sanatus est puer ex illa hora. ¶ Sciendū
est autem q. loquendo moraliter circa cu-
rationem istius infirmi. 8. possumus con-
siderare. videlicet.

Hominem infirmantem.

Infirmatē affligentem.

Conditionem aggrauantem.

Locum continentem.

Bonum impetrantem.

Medicum liberantem.

Modum promerentem.

Successum iocundantem.

¶ Primo considera hominem infirmā-
tem: quia erat seruus. ¶ Ubi sciendū
q. per istum seruum intelligitur sensuali-
tas que debet rationi subici iuxta q. rōi.
dicitur gene. quarto. Subtus te erit ap-
petitus eius: et tu dominaberis illius. Si
autem econuerso homo permetteret sen-
sualitatem rōi domiari: esset res pni tiola.

Et hoc fuit figuratū p solutionē puer. 30.
 o. Per tria mouetur terra et quartū q nō
 pōt sustinere. Per suū cum regnauerit
 Per stultum cum saturatus fuerit cibo.
 Per odiosā mulierē cum in matrimonio
 fuerit assumpta. Et p ancillā cum fuerit
 heres dñe sue. Ubi sciendū q in hoīe pī
 cipaliter sunt duo. s. cor: p^o siue sensualitas
 et aīa siue rō. Per suū igit q d^o ē obe
 diens dño suo: intelligit sensualitas q d^o
 ē obediē rōm. et intelligit p stultū
 q: sibi sapiētia non cōgruit. s. magis aīe
 que ē intelligit p mulierē: q: sicut vir h^o
 regere mulierē sic rō sensualitatē que iō
 odiosa dī: q: contrariat in suis actib⁹ rō
 nī. iuxta illud Ro. 7. Video aliā lege in
 mēbris meis repugnantem legi mentis
 mee et captiuantē me in legē peccati. s. r
 ēt dat intelligi p ancillā: q: sicut ancilla
 bona respicit ad voluntatē dñe sue: sic sen
 sualitas d^o respicere rationē. Licet at sic
 deberet ēē: tñ aliqñ p^otrariū accidit. et tunc
 p tria fit motio in terra. i. inordinatio in
 hoīe: sed quartū nō pōt sustineri. Itā ali
 quādo ptingit q sensualitas dñat rōm. et
 tunc seru⁹ regnat. aliqñ delectatur in illi
 citis gustabilibus. et tūc stultus saturatur
 cibo. aliquādo in illicitis tactibus. et tunc
 mulier odiosa accipitur in matrimoniu.
 Sed quartū. s. q ancilla sit heres domie
 i. q habeat hereditatē vite eterne q rō
 nī debet. s. ēē non pōt: q: impossibile est
 sequentē sensualitatē vitā eternā posside
 re. q: Ro. 8. Si sī carnem vixeritis mo
 riemini. Secundo p^o sidera infirmitatē
 affligentē: q: paralisis. que ē lesio partis
 corporis cū diminutione vel priuatione
 sensus vel mor⁹ vel vtriusq: p q^o intelli
 git peccator quantū ad corpus et speciali
 ter accidiosus: q: in actibus spūalib⁹ vel
 deuotiōe non sentit aut vtroq: priuatur.
 Sciendū est at q paralisis causat. vel
 ex nimio humore p q intelligitur gula et
 luxuria. Vel ex nimio calore per q auari

tia. Vel ex frigiditate p q inuidia. Vel
 ex vulnere incidente. Vel diuidēte: per q
 supbia. aliquādo paralisis est terminus alte
 rius morbi puta poplisie que est opilatio
 ventriculorū celebri vniuersaliter et sic im
 pedit rationē: p q ira. Et sic p^o q ad cau
 sandum peccatū accidie significatur p pa
 ralim cetera peccata pcurunt ex quib⁹
 fit hō piger et insensibilis circa spūalia et
 diuina. Unde talis pōt figurari per al
 chimiū de quo dī sentēcialiter. i. Alch.
 9. q cum esset in mal⁹ opibus faciendo de
 strui muros dom⁹ sancte interioris et opa
 pphetarū: percussus est a dño et impedita
 sunt opa eius. et clusum est os ei⁹ et dis
 lutus est paralisi: nec ultra potuit loqui
 verbū. et mandare de domo sua. s. mori: tu⁹
 est in tpe isto cū tormēto magno. Ubi
 sciendū q p alchimiū interpretatur fermē
 tum vani consiliū: intelligit peccator q va
 num cōsiliū fermētare dī ex eo q sequē
 carnis desideria q^ouis vana: tñ fermen
 tum amiscet in ipsis: q: q^ouis videantur
 dulcia: ad penā tñ agredinē ducunt. iux
 ta illud Prover. 14. Extrema gaudij lu
 ctus occupat. Iste at malis opib⁹ in
 sistere dī destruet. et q: peccator: dum se
 laxat ad illicita aperiēdo fenestras exte
 riorū sensuū qbus vallat aīa ppugnabilis
 moris subintrat: iuxta illud Je. 9. Ascēdit
 moris per fenestras nras ingressa est do
 mus nra. Opa ē pphetarū destruit: dum
 non preceptis dei nec cōsilijs acquiescit.
 Et sic dicat de ipso illud ps. Verba oris
 eius iniquitas et dolus noluit intelligere
 vt bene ageret. Dicitur at q istius ipedi
 ta sunt opa et q: peccator: pp peccata im
 peditur in virtuosos operib⁹: nec debite
 potest deū laudare. et fit insensibilis ad di
 uina. Dicit at q ultra loqui nō potuit
 nec de domo sua mādare: q: peccator qui
 dum vixit perseverauit in vitijs: in fine
 quando moritur non pōt vel saltē non de
 facili animā suā digne disponere nec ip

sam debite ordinare. Et sic verificetur d^o ipso illud Augu. Mac animaduersione pcutitur peccator: ut moriens obliuiscat sui qui dum uineret obliu^o est dei. An sequitur q^d mortu^o est cu^m tormeto magno ita re vera peccator cum tormeto mori d^o : q^d non soluz dolore separationis aie sentit a corpore: sed et aia eius eternis deputat supplicijs. Et sic dicat de ipso illud Luc. 16. Absortuus est diues et sepult^o in inferno. Tercio considera codictione aggrauatam quia puer etc. Ubi tangit tres malas conditiones in peccatore. scilicet. Fatuitate excecante respectu intellect^o. Perueritate obliquante respectu affect^o. Anxietate affligente respectu effectus. Quantum ad primum dicit puer. pueri enim consueuerunt esse fatui et multoties p^otriosa p^ovilibus pmutare q^d quide^m faciunt peccatores fatui q^d desideria carnis secuntur. de quoz quolibet d^o ecclesiastes. 10. De terre cuius rex puer e^t. et cuius principes mane comedunt. Unde dicit nobis Alpo. 1. Cor. 14. Fratres nolite pueri effici sensibus autem perfecti. Quantum ad secundum dicit iacet in domo. Nam homo iacere tunc dicitur quando noⁿ habet affectum directum in deum: sed ad terrenaproclium. Unde talis potest figurari per Noe de quo dicitur gen. 9. q^d cepit Noe ubi agricola exercere terram et plantauit vineam: bibensq^{ue} uinum iebriatus est: et nudatus iacebat in tabernaculo in cuius denudatione discooperuit sua pudenda. Ubi sciendum q^d per Noe i quantum agricola et plantans vineam: intelligitur homo deditus auaritie et reb^o mundanis: in quantum inebrians se uino deditus peccato gula: quod etiam est in citatium luxurie. His autem deditus iacere dicitur quia affectum recuruat ad terrena. nudatus autem: quia spoliatus diuina gratia: dicitur autem ostendisse pudenda: quia cum peccator ad examen tra-

hetur in die iudicij: peccata que perpetrare non erubuit: et de quibus inuoluerit p^oetere: erunt omnibus manifesta: et sic coram omnibus reuelabitur ei^o putredo iuxta illud Mauc. 5. Ecce ego ad te dicit dominus exercituum et reuelabo pudenda tua in facie tua: et ostendam gentibus nuditatem tuam: et regnis ignominiam tuam: et perficiam super te abhominaciones: et contumelias te afficiam: et ponam in exemplum. Ad tertium dicit. Et male torquetur Nam homo mundanis deditus: et p^oaritate torquetur interius: et per diuersos labores exterius. Et sic verificetur d^o ipso illud sapientie. 2. Per que peccat quis per h^o et torquetur. quia etiam postmodum eternaliter cruciatur. Quarto considerandum locum continentem: q^d caphar que interpretatur ager pinguedinis vel villa consolationis. Signanter autem hic dicitur esse in caphar. quia in consolationibus mundanis et carnalibus homo sepius per peccatum infirmatur. Unde dicitur figuratim Mauc. 1. Infirmatus est basam et carmelus et flos lilius elanguit. Ubi sciendum q^d per basam qui interpretatur pinguedo: et carmelum qui interpretatur molis: intelligitur homo qui se dat delitijs corporis et sequitur molitiem carnis: Ex q^o spiritualiter infirmatur. Per florem uero intellectus humana prosperitas q^{ue} elanguere dicitur quia parum durat. iuxta istud Jac. 1. Exortus est sol cum ardore et arefecit fenenum et flos eius decidit et deco: vultus eius deperijt ita diues in itineribus eius marcescit. 5° considera dominum impetantem: quia centurio. Ubi sciendum q^d per centurionem qui dominabatur militibus: intelligitur in homine ratio: que debet habere respectu corporis principatum. Mauc. 1. cor. 11. cap^o mulieris uir: sic a simili caput corporis debet esse ratio. 6° considera medicum liberantem: quia ysa. Nam iuxta illud ps. Ipse est qui sanat contritos

cedere et alligat correctiones eorum. Unde potest figurari per angelum raphaelem qui missus fuit ad curandum tob a cecitate tob. 13. qui dixit ei me misit dominus ut curarem te. Ubi sciendum quod per tob ce cum et infirmum intelligitur peccator: per malitiam excecatus. Sed quibus sap. 5. Excecauit eos malitia eorum. Per raphaelem autem qui interpretatur medicina dei intelligitur Christus qui est medicina omnium sanativa. Hunc autem deus pater misit in mundum ut curaret peccatores a suis flagitiis per ablationem culpe et collationem gratie. De quo aduentu. Ber. Venit medicus ad egrotos: redemptor ad venditos: ad errantes via: ad mortuos vita. Septimo considera modum premerentem: accessit. Ubi considera quattuor que fecit centurio: que debet facere volens ab aliquo domino gratiam impetrare. Primum accessit. Secundo reuerenter petiit: id est quod rogauit. Tercio potestatem cognouit: id est vocauit eum dominum. Quarto necessitatem expressit: id est infirmitatem exposuit. Sic qui vult gratiam obtinere a domino: debet primo personaliter accedere: vel saltem alios mittere qui melius quam ipse possint gratiam impetrare. Unde ps. Accedite ad eum et illuminamini et facies vestre non confundentur. Qualiter autem debemus accedere docemur Ebr. 10. ubi dicit. Accedamus vero corde in plenitudine fidei aspersi corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda. Secundo dicitur eam cum reuerentia petere: quia ecclesiastici. 32. Pro reuerentia accedet tibi bona gratia. Tercio debet potestatem cognoscere: cum ps. 9. Dominus ipse est deus. Quarto debet infirmitatem insinuare. Nam quando quis suam infirmitatem insinuat: tunc ipse qui potest ad eum facilius inclinatur. Unde ps. Miserere mei domine quoniam infirmus sum: sana me domine quoniam

conturbata sunt ossa mea. Tercio considera successum iocundantem: quod sanatus est puer. Et sic verificetur illud sapientie. 9. Per sapientiam tuam sanati sunt quicumque plauerunt tibi ab initio. Sanati inquam domini missi peccato: conferunt eis in presenti gratia et gloria in futuro. Ad quam gloriam nos et.

Dominica quarta post epiphaniam. Euangelium. 17.

Scendete Iesu in nauicula secuti sunt eum discipuli eius.

Et. Abbat. 8. Quia homo in isto mundo positus multos incursum patitur et diuersa

dispendia: ut ab his liberetur potenti: ab illo deus auxilium querere: qui preterit et vult in necessitatibus subuenire. Quia igitur Christus est refugium nostrum et virtus et potestas et benivolus adiutor: in tribulationibus secundum psalmistam: ideo cum indigemus: debemus ad ipsum recurrere: ipsius auxiliari in ipso rando. Et dicamus cum ps. Auxilium meum a domino qui fecit celum et terram. Et cum in nobis a domino magnus operatur: debemus ipsi regratiari: ne de ingratitude reprehendamus. Quia igitur ut testatur euangelica lectio Christus: existens in magno periculo naufragii liberauit sua potentia: impando ventis et mari et tranquillitatem faciens: quod fuit magnum mirabile: debuerunt videtes et sentientes tantum beneficium cum admiratione eius extollere potestatem. In isto igitur euangelio beatus Abbat. quattuor tangit. 1.

Periculum naufragii imminens.

Refugium subsidij adiuuans.

Fastidium domini presidentis.

Preconium collegij admirantis.

Primum probat validum testimonium. Secundum plenitudo bonitatis. Tercium magnitudo potestatis. Quartum claritudo maiestatis. Primum in principio. Secundum ibi. Et accesserunt et susceperunt. Tercium ibi.

Tunc surgens &c. Quartum ibi. Porro homines &c.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi agit &c.

q q probat &c. dicit Ascendete &c.

Ubi tria tangit. s.

Actum inducentem.

Cetum adherentem.

Ventum concitantem.

Quantum ad primum dicit. Ascendente iesu i na. Ubi sciendum q ideo xps asce dit nauticaz secundum Aug. ut sic in fra: mirabilia ostenderat: ita & i mari. **Q**uam tum ad secundum. s. cetum inherentem dicit sequenti sunt eius disci. Quales autem fuerint ostendit Aug. id. No im becilles sed firmi & stabiles in fide. hi er go secuti sunt eum: non tantum gressus eius sequentes: sed sanctitate pmitates. **Q**uam ad tertium. s. vetum concitantem dicit. Et ec. motus &c. Ubi sciendum q di scipuli in nauis: videntes motum in mari: pp duo principalr timuerunt. Prmo ex ma gnitudine periculi. Secundo ex defectu au xilij. **Q**uantum ad magnitudinem pi culi dicit. Et ec. motus &c. i. comoto tempe stas magna facta est ex ventorum con cursu: qz. s. xps ori fecit. iuxta illud ps. Qui conturbas profundum maris sonu fluctu: eius. ita vt nauicula operiretur fluctibz. i. ex fluctu inuadatoe. **Q**uam ad timorem ex defectu auxilij dicit. Ipse vero dormiebat. Ipo enim dormie re no credebant discipuli posse saluari. Dormie bat quidem corpore sed non diuinitate: nec corde iuxta illud cant. s. Ego dormio & cor meū vigilat. **S**ciē. ē at circa istā partē loquēdo moralr: pto q p mare in tellr mūd: qz sicut in mari modica ē sta bilitas: & i ipo multi periclitantur: ita in mundo nulla est fixio: sed in eo est diuer sa mutatio: qz nunc sanus: nunc vicius &c. **E**nde. 1. Jo. 2. Transit mundus & concu

piscencia eius. Similiter in ipo multi pe riclitantur: qz omnes viuentes mundiali ter. Nam mundus totus in maligno po situs est. 1. Jo. 5. Qui vero viuunt in ob s uantia mandatorum isti transeunt donec veniāt ad gliam paradisi. **H**oc autē fuit figuratum Exo. 14. ubi dī sententiali ter q quando filij ysaēl egressi sunt de egip to vt irent in terras pmissionis: am bulauerunt per medium siccī maris. & aq erant eis p muro a dextris & a sinistris: populus autē egyptiacus inuolutus fuit i fluctibus & simeris. **U**bi sciendū q per populum egyptiacum: intelligunt vi uētes in peccatis. Isti operiunt fluctibz mundanaz cupidinum & simeruntur i pfundum inferni. iuxta illud Exo. 14. Sta nit ipse tuus & operuit eos mare: simer si sunt quasi plumbum i aquis vehementi bus. **P**er populum vō israeliticum q exierat de egypto. i. de tenebris peccato rum spernēdo mundanas delicias: & stā do in obseruantia mandatorum: Isti trā seunt sicco vestigio: quia affectum nō fe dant nec balneant in mundanis. & sic ad terram pmissionis perueniūt. 1. ad glo riam paradisi. **I**n 1° autē mari signā ter dicitur q factus est motus magnus: quia in mundo isto vos vndiqz mala pre munt. Nam hic pestilentie: inde fames &c. & diuersitas viciorum. **Q**ui autem hunc motum excitat: est dyabolus qui suis falsis suggestionibus homines tem prat. **H**oc autem fuit figuratum Apoc. 13. ubi dicitur sententialiter q Ioan. vi dit quendam bestiam similem pardo ha bente in pedes quasi vrsi: & os eius quasi leonis ascendente de mari: & habebat capita septem. & cornua decem. & sup cor nua decem dyademata. & super capita eius noia blasphemie. **U**bi sciēdū q p istam bestiam intellr dyabolus q p tato dī bestia: qz facit homines bestiales: dum

ipso allicit vt sensualitatez sequat in qua
comunicat cu bestiis: de quibus dicit ps.
Nemo cum in honore esset non intellexit
comparatus est iumentis insipientibus:
et similis factus est illis. **E** Signat^r at
dicitur similis pardo qui est animal di
uersis coloribus picturatum: quia dy
abolus homines diuersimode temptat. vn
de de ipso ecclesiastici. 28. Quasi pardus le
det eos. **E** Dicitur etiam habere pedes
quasi ursi qui est animal imundus: q: ho
mines imundos facit: dum imunditijs car
nibus delectantur. unde de ipso treni. 5.
Ursus isidians factus est mihi. **E** Dicit^r
etiam habere os quasi leonis q est animal
ferox: et forte q: dyabolus sua fortitudine
contra homines multotiens preualet: et t^c
sua ferocitate eos deuorat. **H**oc aut^e co
gnoscens beatus Petrus dicit. i. can. sua
s. Sobrii estote et vigilate quia aduersari
us vester dyabolus tanq^m leo ru. circuit
querens quem r. **E** Dicitur autem h^ore
io. cornua propter. io. transgressionem pre
ceptorum ad quas nititur hoies inclina^r.
Et dicitur habere super cornua. io. dyade
mata: q: sicut dyadema est ornamentum
capitis: ita dyabolus i transgressioe pre
ceptorum: aliquam pulchritudinem appa
rentem et delectantem ostendit vt ad eas
homines citius inclinentur sicut fit de pi
sce cum amo. **E** Dicitur etiam habet. 7.
capita: et sup ea noia blasphemie pp septen
nariu victo^r qbus teptat hoies: a quib⁹
du talia ppetrant: ds opibus blasphemat.
E Nec igit^r bestia sic diuersimode com
posita: de mari ascendere dicitur: quia vi
res accipit ad temptandum homines qui
habitant in hoc mundo. **E** Sciendū est
etiam q per nauiculam intelligitur p^ei
tentia: cuius ratio est: quia sicut homo si
ne naui nō pōt transire mare: sed submer
gitur: sic homo non pōt per mundū tran
sire: vt ad paradysum perueniat: nisi p^eie
nauem ascendat: sed sine ipa submerget^r

in profundū inferni. **E** Hoc aut^ez fuit fi
guratum gen. 6. vbi finaliter d^r q cum d
us propter peccata hoium vellet mūdūz
consumat diluuiō. d. repleta est terra ini
quitate: et ego disperdaz eos cu^m terra di
xit ad Noe fac tibi archam de lignis le
uigatis: in qua qui iuenti sunt saluari sū^r
q. aut extra fuerunt sūmerfi sunt. **E** Abi
sciendū q per illos homines q quos ira
tus dñs voluit punire per diluuiū: intel
liguntur peccatores: q quos irasci d^r do
minus: q: sm iusticiam suā ab ipso mere
rēt^r puniri: q: vero cum iusticia est sem
per anexa misericordia: ideo parat eis euadēdi re
medium. s. sacm p^eitentie significat p
archam vel nauē: in quaz si quis intrare
voluerit saluari poterit: si vero extra ip
sam quis iuentus fuerit sūmergetur in i
fernū eternaliter puniendus. **E** Istam
autem nauē Christus ascendit: quādo vo
luit infirmitates nostras assumere. s. fame
scere etc. **E** Istam at nauē cum eo discipu
li ascēderūt: quando suo exēplo aiati: ita
tum p^eie assumpserunt. Et dicatur d^r eis
illd^s Math. 4. Relictis retibus. i. vitijs
et peccatis: et p^eie. s. dyabolo: sequuti sunt
eum. s. xpm. **E** Cum aut^ez homo xp^s in
naui sequitur: multoties cōcitat^r mor^s
in mari terrētes existētes in naui: quis
multoties existētibus in p^eitētia occur
runt multa dispendia ipso terrētia: et re
trahentia ab operibus bonis. **E** Causa
autē istius motus et turbatiois ē qm xps
aliqui dormit. Xps ei dormire d^r quando
spāli influentia ad tempus non assistit la
boratib⁹: h oib⁹ assistat influētia genera
li. **E** Vel p istā nauē intell^r arbor crucis
qz xps p redēptōe humani generis ascē
dit: iuxta illd^s Math. 15. Et dimissa turba
ascēdit nauiculam et vēit in fines macedā
Itā xps dimissa turba. i. discipulis q om
nes fugierūt ascendit nauēz crucis: et ve
nit vsqz macedā que interpretatur fru
ctus dōi: vel ānunciatio grē: q: pascens

sup xpi in cruce: fuit nobis gra et fructus vite eterne donatus. ¶ In 1^a at cruce p xps ascendit ad nos docendum. Quod aut nos i^o docuerit: aia deuota pot aduerrere si cōsideret 1° que dixit in cruce. Nam p dixit p^r dimitte eis q: nesciūt qd faciūt: in ex^m liberal' remissiōis. Secūdo hodie mecū eris i paradiso: in ex^m liberal' adoptionis. 3°. Ecce mater tua: in exemplum materni hono:is. 4° ecce fili' tu': exemplum fraterni amoris. 5°. Sitio: in desiderium nre saluatōis. 6°. cōsumatum ē: in si gnum cōplete legatiōis. 7° p^r in manus tuas cōmēdo spiritū meum: i signū ardētissime deuotiōis. ¶ Secūdo ascendit ad nos lucrādum. Nam añ passionem xpi: ppter peccatū p^rimoz parētū eramus p diti: sed xps in cruce lucrat⁹ nos fuit suo sanguine p^rioso. ¶ In ista aut nauem debent discipuli. i. veri fideles cum xpo et si nō corporali saltē mentali ascendere ipm imitādō. Et sic dicere possit illud Job. 33. Vestigia eius secutus ē pes me⁹: viaz eius custodiui et nō declinaui ex ea. ¶ In ista at naui xps dormisse d^r: q: sup cruce p nobis spūm tradidit deo p^ri. Et tertia die resurrexit. iuxta illud q ipse dicit in ps. Ego dormini et somnū cepi. et resurrexi quoniā dñs suscepit me. ¶ Tūc at motus magn⁹ in mari factus ē: qñ in passio ne xpi fuit sol' obscuratio: velli diruptio: terremot⁹ et. An de hoc poterat dici illd ps. Cōturbate sunt gētes et inclinata sunt regna dedit vocē suā et mota ē terra.

Secunda pars.

Equif. Et accesserūt et susci. et

• Ubi tāgit subsidium refugij ad iuuatōis q pbat plenitudo boni taj. Ubi sciendū q in pte ista tria tāgit. s. Oñensionem amoris. Expressionem timoris. Reprehensionem pauoris. ¶ Quātū ad p^rimum dicit. Et acce. et suscitauerūt eum. Ubi sciendū q discipuli

nisi amassent xpi et p^rfidissent d eo. si accessissent ad ipm. Nam sicut hētur Ebre. 13. Oportet accedentem credere. Accesserūt igitur discipuli ad xpm secūdam Orig. in quē credebāt et quē amabāt: q: vero erāt i magno timore iō festināter suscitauerūt euz a somno. s. corporali. ¶ Quātū ad secundum. i. exp^ressionem timoris dicit. q di xert dñe salua nos p^rim⁹. Ubi p^rmo extolunt diuinā potentia omnib⁹ p^rudentez q: d. Quia d ipso ps. Domine dñs noster qz admirabile ē nomē tuū in vniuersa terra. ¶ Secūdo deposcūt diuinā clementiaz oibus assistentem q: salua nos. Nam ipse ē dñs meus et saluator meus: adiutor meus nō emigrabo in ps. ¶ 3° exponūt p^rixiaz miserā ipso affligētem cum dicunt perimus. De 1° timore dic Orig. O veraces discipuli saluatorē hētis vobiscū: piculum timetis. Sed rīdeant puli sum⁹ adhuc et infirmi: ideo qz timem⁹. ¶ Quātū ad tertium. s. reprehensionem pauoris dicit. Et dixit eis qd timidi estis modice fidei. q. d. secūdam Orig. Si me potentem scitis. et me vobiscū habetis. quare dubitatis? An poterat dicere discipulis illd zach. 9. Saluabo vos et eritis benedicto nolite timē et confortent manus v^re. ¶ Sciendū est aut circa istam partē loquēdo moralit⁹ q tria possumus p^rfidere. s.

Confidentia singularem in adēdo.

Reuerentia filialez in postulādo.

Beniuolentia paternalem in cōfortando.

¶ P^rimo cōsidera cōfidentia si in adēdo cum dicit. Et accesserūt. Ubi sciendū q ista cōfidentia singularis ostenditur in duobus p^rmo in app^roximatōe: quia accesserunt. Nam homines penitentes existētes in aliquibus periculis ex aliquibus motibus temptationum occurrentibus: tanqz ad auxilium et singulare refugium debent ad xpm accedere: q: ipse ē firma mentum debilium. super quo debent se fundare. iuxta illud. i. Ps. 2. vbi ait d xpo

Ad quem accedentes lapidem vivum ab hominibus quidem reprobatur a deo autem electum et honorificatum et ipsi edificamini. Sic autem accedentes ab ipso merentur obtinere quod postulant. **Hoc autem fuit figuratum Helster. s. vbi finaliter dicitur quod cum Helster esset in afflictione pro persecutiōe quā faciebat iudeis Amāuit ad regem assueque qui sedebat super solio suo: quā cum vidisset rex: extendit contra eam virgam auream quā tenebat in manu: quā accedens osculata est summitate virge: dixitque ad eam rex. quod quicquid peteret: daret sibi etiam si peteret dimidiam partem regni et fecit quod ipsa petebat. **Ubi sciendum quod per populum iudeorum qui tunc erat populus domini quem ab Amā qui interpretatur iniquus persequabatur: intelliguntur homines penitentes quos dyabolus iniquus persequitur variis temptationibus. **Per assuerum autem qui interpretatur beatitudo intelligitur Christus qui est beatitudo omnium bonorum iuxta illud Jo. 17. Nec est vita eterna ut cognoscant te solus deus verum et quem misisti Jesum Christum. **Per Helster vero reginam que interpretatur preparata intelligitur quilibet vere penitens qui se debet regere iudicio rationis et animae suae cum timore domini ad temptationem preparare iuxta illud ecclesiastici. 2. Fili accedens ad servitutem dei sta in iusticia et timore et prepara animam tuam ad temptationem. **Hoc igitur debet in suis afflictionibus cum fiducia ad Christum accedere: quod cum Christus vidit ad se venientem sibi porrigit virgam auream quod erat signum clementie: quod offert sibi suam benignitatem et misericordiam ad ipsum exaudiendum et viriliter adiuuandum. Et tunc homo benignitatem dei considerans: debet ad Christum accedere. et ipsam cōgaudendo osculari deuote. se mentaliter diuine clementie applicando. **Ista est virga de qua dicit psalmista. Virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt. **Sicut igitur assuerus petitioni Helster benigniter condescendit sic Christus**************

penitentibus: ad se venientibus se prebet et eos dulciter consolatur. iuxta illud psalmista. Accedite ad eum et illuminamini. et facies vestre non confundentur. **Secundo in euigiliatioe quod suscitauerunt eum. **Ubi sciendum quod ex magna familiaritate et confidentia. Christum dormientem discipuli suscitauerunt. **Ubi Christus poterat dicere illud Ier. 31. Quasi de somno suscitatus sum et vidi. s. timorem vestrum. **Homines igitur penitentes cum se vident in afflictionibus. et cernunt Christum dormire. i. non proferre spiritale subsidium: debent ipsum et orationibus excitare. **Deinde Christus. Exurge quare obdormis domine: exurge et ne repellas in finem. **Si gnater autem bis dicit exurge: quod in temptationibus positus Christum debes inuocare ut pro te surgat ad adiuvandum ut possis resistere. **Secundo ad confortandum ut victoriam possis perficere. et ideo dicit et ne repellas in finem: quod debet in Christi adiutorio finalem perseverantiam postulare. **Secundo considera reuerentiam filialem in postulando: cum dicit domine salva nos primus. **Ubi sciendum quod veri penitentes cum in necessitatibus aliquid a domino postulant debent honorare eius potentiam. **Inuocare suam misericordiam. **Allegare propriam misericordiam. **Primo debet honorare eius potentiam. et ideo cognoscere eum dominum. **Iam ipse est de quo Deutero. 10. Dominus deus noster ipse est deus deorum et dominus dominantium magnus et potens. **Ubi ipse est de quo figuratiue dicitur Isha. 6. Vidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum et plena erat domus a maiestate eius. et ea quae sub ipso erant replebant templum seraphim stabant super ipsum sex ale vni et 6. ale alteri et clamabant alter ad alterum et d. scilicet dominus exercituum plena est terra gloria eius. **Ubi sciendum quod per istum dominum intelligitur deus: qui super solium excelsum sedere dicitur ratione sue dignitatis et preminencie qua excedere dicitur. **Per dominum autem et templum intelligitur celestis patria: que repleta dicitur ab his que sub ipso erant. i. ab angelis et creaturis beatis. **Per se**********************************

raphin autem qui interpretatur cando: vel incendiū qui dicūtur hī fuisse duo: intelligitur caritativa societas: que in ardore siue incendio ⁊ numero binario designatur. **T**ercuntur autem seraphim significantes sancto:um collegium. 6. alas habere propter. 6. que in domino contēplant. Nam beati in patria in deo cōtēplantur. potentiā. oīa pducentem: misericordiā iustos premiantē. iusticiam reprobos pūitē. claritatem intellectum illuminātem. bonitatem affectu: satiantem: eternitatē perhemniter existentem. Dicitur autem qd clamant ter sanctus. dominum exercituum vocando: ad designandum in isto domino unitatem essentie cum ternario personarum. **T**ercuntur autem qd omnia terra erat plena eius gloria: quia ipse est gloria ⁊ corona omnium sancto:um. Unde merito potest dici de eo illud Iudicij. 15. Tu gloria Ierusalem. tu leticia Israel: tu honorificentia populi tui. **S**ecundo debent invocare suam misericordiā. d. Salua nos. Et sic sibi dicant cum ps. Inclina aurem tuam mihi ⁊ exaudi verba mea mirifica misericordias tuas qui saluos facis sperantes in te. **T**ercio debet allegare propriam miseriam. d. perim⁹ d. illud **Abath.** 4. **A**bagister non ad te pertinet qd perimus. q. d. **A**bagister tu es potens ⁊ sapiens ⁊ nos sumus tui discipuli imbecilles ⁊ sumus in magno periculo: quia in diuersis temptationibus nec possumus nos iuuare nostris viribus. non ergo ad te pertinet: quia potes nobis prebere auxilium: ⁊ de periculis liberare. **Q**uarto considera beniuolentiam paternalem in confortando: cum dic eis. Quid timidi estis modice fidei. quasi dicat. Vos non oportet timere cum habeatis me vobiscum presentem. Unde confortando nos dicit Luc. 12. Nolite timere pusillus gres: qd cōplacuit patri vestro dare vobis regnum: quasi dicat. Vos veri

penitentes in temptationibus nolite timere: quia ero vobiscum: auxilium prebendo vt non succumbatis. Et tunc sic confortati a domino dicant cum ps. Non timebis mala populi circūdantis me: exurge domine: saluum me fac deus meus: quoniam tu percussisti omnes aduersarios mihi sine causa: dentes peccato:um cōtriuisti.

Tertia pars.

Equitur. Tunc surgens imperauit ventis ⁊ c. Ubi tangit fastidium domini presidentis: quod probat magnitudo potestatis. Ubi sciendum qd potestas ⁊ dominiū Christi ostenditur hic in tribus. s. In ventoz translatoe. In fluctuum cessatoe. In maris quietatoe. **Q**uantum ad primum dicit. Tunc surgens imperauit ventis. Ad cuius imperium vt ostenderetur eius dominium statim cessauit ventus. **Q**uantum ad secundum dicit ⁊ impauit mari: quod etiā ad eius imperium cessauit. **Q**uantum ad tertium dicit qd facta est tranquillitas ⁊ c. Et sic verificetur de ipso illud ecclesiastici. 39. In verbo eius stetit aqua. Ex his igitur secundum Iero. patet dominium Christi super oēs creaturas quas fecit. **M**oraliter autem loquendo per illam tranquillitatem qd xps fecit in mari: intelligitur tranquillitas ⁊ qd qd facit in penitentibus ⁊ cursus temptationum: in quibus aliquādo fluctuant. **U**n d ipso Tob. 3. **N**ō dilectaris i perditionibus nris: qd post tempestatē tranquillum facis: ⁊ post lacrimationem ⁊ fletum exultationem infundis. **C**ausa autē quō facta fuit i^a tranquillitas: fuit qd xps impauit ventis ⁊ mari. Ubi sciendum qd per ventum agitantem nauez: intelligitur peccatum superbie. **U**ne autē xps impat. d. **Abathe.** ij. Discite a me qd

mitis sum et humilis corde: et inuenietis re-
quiem animabus vestris. ¶ Per mare
hoc influxibile intell. pecni luxurie. d. quo
Is. 57. Impij quasi mare ferues q. quie-
scere non pot. et redudant fluctus eius in
ocultatōem et luctū. Hoc aut. mitigat xps
d. Math. 5. Beati mundo corde qm ipsi
deum videbunt.

Quarta pars.

Egitur. Porro homines etc. Ubi
tangit preconij collegij admirā-
tis. q. pbat claritudo maiestatis
Ubi sciendum q. illi qui erant in nauicu-
la: tranquillitate tū subito facta: merito
admirari cepunt. Istam autem admiratō-
nem conceperunt in mente: expserunt in
ore: allegauerūt in ope. ¶ Ad p. m. ad p. m.
dicit. Porro hoies mirabant. Ubi sciendū
q. per istos hoies s. Orig. non intelligū-
tur discipuli: sed alij qui erant in nauī: q.
discipuli non consueuerunt vocari cōi no-
mine. s. nomine hois: sed spālī: puta disci-
puli vel amici. ¶ Uel etiā s. Jo. intelli-
gi possunt discipuli qui nundū erāt i fide
pfecti. iō poterāt admirari. ¶ Quantum
ad secundum dicit. d. q. līs ē hic. q. quid s.
Orig. Nō interrogātes dnt qualis est h:
s. asserētes q. ē talis cui vēti et mar. obe-
diūt. Qualis ergo cū iste. i. quātus: q. for-
tis: q. magnus: iubet omni creature et nō
supgredit iussionem eius. soli homies re-
sistunt. et iō in iudicio dānabunt. ¶ Et si
interrogatiue queris. possum⁹ rīdere illd
Barch. 3. Hic ē deus nī et nō extingbitur
alius ad eū hīc adiuuent oēm viam disci-
pline et tradidit illam Jacob puero suo et
Israel dilecto suo post h in terris visus ē
et cum hoibus cōuersatus est. ¶ Quātus
ad tertiū dicit: q. vēti et mare obediūt ei.
Nā omnis creatura cū ipe voluerit et ipa
indiguerit nō pp se s. pp alios est sue po-
testati subiecta. iuxta illud ecclāstici. 42.
In oī necessitate oīa obediūt ei. ¶ Scien-
dum ē at loquendo moralr quātū ad istaz.

ptem q. hominea pēitentes in fusa diuer-
sis temptatōibus sentientes trāglitatē p
diuinum auxilium debēt ipm extoller et cō-
mēdare. d. qualis est hic. q. vēti. i. tēptatōes
exorte p laxitiam obediūt ei cum virtū-
te eius in homie sopiūtur. Debent igitur
cognoscere q. h est deus nī in eternū et in
seculū seculi ipe reget nos in seclā. ¶ Ubi
pōt figurari p Je. de quo d. 2. Barch. 15.
h est fratru amator et ppli Israel h ē qui
multū orat p populo et p vniuersa scā ciui-
tate Jere. ppheta dñi. ¶ Ubi sciendū q.
p Je. q. interpretat excelsus a dño intelli-
git xps q. magnus fuit et excelsus q. altis-
simi filius. Hic d. amator fratrum et ppli
Israel. i. populi xpiani q. d. deum videre
p tēptatōem. cui⁹ frater ē p hūanitatē
assumptā. Hic multū orat p pplō etc. i. p
scā mīre ecclā et cōgregatōe fidelū q. suis
sanctis pēibus q. fundit apud pēm i su-
is tribulatōibus ptegit et gubernat. ¶ Ubi
d. Luc. 19. de xpo q. ascendit in montē ce-
lestis patrie vt p nobis pēm exoret. Et
Ebre. 9. q. introiit in celū vt appeat vult
tui dei p nobis. Ad q. intuitōem etc.

¶ Dñica qnta post epiphaniā euangelij
decimū octauum.

Imile est regnū celoz hōi
q. seminavit bonū semē in
agro suo etc. math. 13. Quae
tuor sunt inter alia q. debet
aliquē subditū circa suū do-
minū: et igit cōmissa negocia circōspectuz
reddere. Prīmū est qn a suo dño magna
beneficia recepit de qbus hz exigēti red-
dere rōnem. Tūc eim d. esse sollicitus val-
de me pp negligētiā pdat ista: vt sibi ab
aliquo p violentiā auferant. Secundū est
qn dñs est tāte sapiētie: q. su⁹ nihil pōt
facere q. dñm possit latere: q. tūc subdit⁹
d. cauere aliqua dño displicibilia ppetra-
re. Tertiū est qn dñs in factis subditi ali-
quā hz patientiā in ipm supportado. et ista
patientia nō semp in dño pfeuerat sed ad

punitiōem pedit. **Q^m** est qñ dñs cogno
scēs opa subditi: ipm punit vel premiat
iuxta exigētiā opum: que si bōa fuerit
liberalr pmiat: si xō mala pūit accerbita
te penarum. Et ergo xps q est nñ domi
nus q^m ad predicta reddat nos solictos
in nostris opibus. Quattuor predcā nob
cōmemorat in parabola euangelij hodie
ni. In q iuxta pdcā qttuor tangit. f.
Largitatē mūificētie i pdonando.
Claritatē sapiētie i discernēdo.
Lōganimitatē patientie i supportādo.
Eglatem iusticie i retribuendo.
C^m p^m probat donoy collatō. 2^m occultoy
cognitiō. 3^m maloy tolleratiō. 4^m stipen
diōy distinctiō. **Q^m** in prin. f. ibi. Al
cedētes at serui 2c. 3^m ibi. Serui autē di
xerūt ei 2c. 4^m ibi. Et i tēpore messis 2c.

Prima pars.

Quantz ad p^m vbi tangit 2c.

q pbat 2c. dicit. Simile est 2c.

Ebi sciēdū q circa istam pte

tris tangit. f.

Diffusionem bonitatis

Inductiōem prauitatis

Distētionem falsitatis.

Propositi dignitatē.

Largietis liberalitatez.

Dñi pñositatem

Suscipiētiā capacitatem.

C^m ad p^m. f. diffusionē bōitatē dicit.
Sile ē 2c. Ebi qttuor pñidera. v. **C^m**
ad ppositi dignitatē dicit. Sile ē regnum
celoy. q h i ex^m pñit q qdē ē magne di
gnitatē: p qd vno mō itellr ecclā militās.
vñ Greg. in ol. xginū. Sepe in sacro elo
go regnū celoy pñit tps ecclā dñ. Cui⁹
rō ē q i ipa 7 n alibi acqrit regnū celoy.
Allo mō per ipz itellr xps. d q Luc. 17.
Ecce regnū dei intra vos ē. vñ Remigi⁹
Regnū celoy appllat ipz filiū dñ: q reg^m
filē dñ hōi q sciauit bonū semē i agro suo.
C^m ad largiētiā libalitatē dicit hōi q
sciauit. vbi sciēdū q p i^m hōiem itellr dñ

q dñ hōi rōe bēignitatē: pietatē 7 familiari
tatis: q sunt pñietates q naturalr i hōie
dñ eē. Al⁹ p ipm itellr xps q fuit ver⁹ hō
vñ Math. 13. Qui sciauit bonū semē est
fili⁹ hōis. **C^m** ad dñi pñositatē dicit.
bonū semē. vbi sciēdū q p istō semē bonū
itelligunt fideles 7 iusti: qd dñs siue xps
dñ semiasse i mundo qz ipos fecit nasci:
ipm in grā cōseruat: vt fructū faciant 7
hēant vitā eternā. vnde Math. 13. Bonū
sō semē hñ sūt filij regni. **C^m** Sciēdū ē at
q semē ad h q sit bonū 7 fructū faciat: id
bz eē nouū: pōderosū: interi⁹ candidū. 7 in
terra occultatū. Ita hōies istar scis dñ eē
nouū: p vite nouitatē: ponderosū per vite
grauitatē 7 hōestātē: iterius candidi per
pñicientie puritatē: electi per itentōis sim
plicitatem: 7 i terra occultati per profūdā
humilitatem. **C^m** Quantum ad suscipien
tis capacitatem dicit i agro suo. **P^m** i^m
enim agrum itellr mundus: in quez xps
semiat bonum semē. f. fidei 7 veritatis: ip
sum per totum mundū sua doctria spar
gendo. **C^m** Vel per agrum itelligit cor ho
minis: quem qdem agrum debemus ex
collere extirpando vicia 7 iserendo vru
tes. Ad quod admōemur prouer. 34. vbi
dñ prepara foris opus tuum 7 diligēter
exerce agrum tuum: vt postea edificez
domum tuam. Itaz foris opus dñ ppara
ri: qñ homo exercet se i operibus bonis
ex qbus agrum. i. animam 7 cor excolit 7
exercet: vt domus efficiat. i. habitatiō grē
spā sancti. **C^m** Sed aliq sunt q agrum col
lere nolunt: 7 ideo i ipō oriunt spīne. i. vi
cia. vnde tales possunt figurari per i^m pi
grum: de quo dñ prouer. 24. **P^m** agrum
hōis pigri transiuit: 7 per vineā hōis stul
ti. 7 ecce totum repleuerant ortice: 7 opa
uerāt supficiē spīez: 7 maceria lapidū dñstru
cta erat. **C^m** Ebi sciēdū q p agrū 7 vicam
itellr cor hōis. **P^m** pigrū vō 7 stultum:
qlibz negligēs s sua salute. In cor dñ igit
tal pigri: vñce 7 spīe nascunt p mltitudi

nem vicioꝝ. Per maceriam vo q̄ est agri vel vinee clausura: intelligitur amor vel timor: que retrahunt hoīem a peccato: que tunc destructa dī: quando nec amore nec timore a peccato homo retrahit: s; ad oīa se exponit. ¶ Q^m ad 2^m. s. i. ductōem prauitatis dicit. Cū at dormirēt &c. vbi quat tuor: considera. s.

Epis congruitatem.

Hostis iniquitatē.

Actus peruersitatem.

Loci coitatem.

¶ Quantum ad epis congruitatē dicit. Cum autē dormirent hoīes. Vbi sciēdum q̄ per dormitōnē itellr hominis negligētia: cui inerepando dī puer .6. Et q̄ quo piger dormies: quando confurges a somno tuo. ¶ Q^m ad hostis iniquitatē dīc. vēit inimicus eius. Per i^m enim inimicum itellr dyabol⁹. Unde Math. 13. Inimicus autē q̄ seminat ea est dyabolus.

¶ Quantum ad actus peruersitatem dicit & superfeminat zizania. Per zizaniā enim siue lolium q̄ p eodem accipit: intelligunt hīrci cū suis erroribus. Lolium enim h̄ virtutem inflammatuam: venenatuam: & turbatiuam: q̄ caput & cetera membra pturbat: & sic recte sunt heretici. Unde Math. 13. zizania autem sunt filij neq̄. ¶ Vel per zizaniā intelligitur peccatum mortale q̄ dyabolus seminat i cordibus negligentium ad quos venit p suggestionem & seminat per consensum: de sic seminantibus dī Algei. 1. Semiastris multum & inculistis parum. ¶ Quātum ad loci cōmunitatem dicit in medio tritici & abijt. Per istud enim triticum v̄ dictum est itelligunt electi i quorū medio dyabolus errores seminat. ¶ Signanter autem dī & abijt. q̄ dyabolus dum aliquē tēptat abire dī dū nō pmittit eum cogitare piculū i q̄ ē p peccm: ne resurgat ab ipso. Sciē dū ē at circa istā ptē q̄ cā q̄ dyabol⁹ supseminat zizaniā ē pgruitas tēporis

in mēte negligēte q̄ dat itelli v̄t dēsi est p dormitōnē: Vbi sciēdū q̄ duplex quātū ad p̄s spectat ē regim̄ i hoīb⁹. Nam aliq̄ solū h̄nt regere seip̄os nō h̄ntes aliaz curā sibi cōmissam: aliq̄ ēt habent alios regē v̄t p̄lati: cuilibz autem istorum nitit dyabolus dum dormiunt. i. dum negligūt i^o que tenent facere: superfeminare zizania. i. errores vel vicia s̄m exigentiam personarum. Ne igitur homines p negligētiā q̄ ad seip̄os habitam incidant i temptatōnes dyaboli: dormire non debent sed sollicitius vigilare. Unde sibi dī. i. petri. 5. Vos hū estote & vigilate: q̄ aduersari⁹ vester dyabolus &c. ¶ Ne ēt quātū ad suos subditos: tam ipsi q̄ subditi incidant i temptatōnes dyaboli pp negligētiā dī eis Apoc. 3. Esto vigilans & confirma cetera que mortua erant. ¶ Per dormitōnē enim & negligētiā hominibus accidunt multa mala. Nam dormiendo.

Sanctus debilitatur.

Saul expoliatur.

Ysoserth vulneratur.

Lolium seminatur.

¶ Primo p negligētiā Sanctus debilitatur. Nā sic finaliter dī Iudic. 16. Valida fecit dormire Sanctonem super gēua sua & in sinu suo declinare caput: vocauitq̄ tonsorem & iussit. 7. crines eius tondī: statimq̄ ab eo recessit fortitudo: quez philisti exoculauerūt: & posuerūt eum ad molādinum v̄t circōduceret molā. Vbi sciēdum q̄ per Sanctonē q̄ interpretat sol fortis itellr q̄libz quez dā instar sol creauit lucidum per intellectus claritatem: fortem per voluntatis libertatem. Per Validā q̄ interpretat paupcula intelligunt sensualitas mundana & solatō: q̄ paupcula dicuntur: q̄ i^o sequēdo hō paup efficiūt: q̄ p dīe vitā eternā. ¶ Sic igitur Sanctonē dormit facit sup gēua: q̄ oblita sua salute: hoīes ad se aliciūt q̄ dormitōe. 7. crines radunt a tonsore: q̄ i^o sequēdo spoliat dōtē & virtutē

b^a a^az adornatib⁹ sic eries cap. Et tē hui⁹ m⁹so eruūt oculos: q⁹ dyabol⁹ cū suis vi cijs excecāt hoies: ne viā vitā agnoscat vñ sapi. s. Excecavit eos malitia eoz. Mō at uacat q⁹ d^r q⁹ rotā volūdo eū molle fecerūt: q⁹ sic rotā in circuitu velocit⁹ agi tat: ita peccō cito ruer⁹ d^r dū de peccō labi tur i pccm. Mā teste Greg. pccm q⁹ p pēi tētiā nō delet mor suo pōder ad aliō tra hit. T²o p negligētiā Saul expoliat. Māz sic d^r snialr. 1. R. 26. venerūt dō z abyfai ad pplm nocte z inuenerūt Saul dormiē tē i tētorio: z astā fixā in terrā ad cap ei⁹: abner at z pplm dormientē i circuitu ei⁹: tulit ergo dō astā z ciphū aq⁹ q erat ad ca put Saul z abierūt: z nō erat quisq⁹ q vi deret z intelligeret z vigilaret: s⁹ oēs dor miebāt. T³o Abi sciēdū q⁹ p Saulē q vno mō interptat abutens: itellr hō q abutit dōis z gratijs a dño sibi dāz: q iō dormit d^r: q negligit suā salutē. Per Abner at q vno mō interptat p^ris lucerna q erat custos Saul itellr in hoie rō q d^r eē i eo sic lucerna illians: z custos ipz gubnans. Per pplm at itellr in hoie multitudo vi ruz v⁹ potētiāz q⁹ dō dotauit hoiez ad ipz⁹ gubnatōem. S³ l³ in rōne z alijs po tētijs dberet eē vigilia: tñ multoties dor mi⁹ dñr dū. s. negligētiā dēte nō cauēt q st noxia: s⁹ magi alēte aliqli p^rsolbe l³ sala ci in ipz⁹ dlectant. T⁴o Sic igit⁹ soporat⁹ hō ab hostib⁹ iuadi⁹ q ipz expoliāt ciphū aq⁹ portātes z astā. i. diām grām aiam re frigeratē z irrigatē: z virilitatē resistēdi. T⁵o Signant at d^r q⁹ expoliatōem istā nō viderūt hoies eo q⁹ dormiebāt: q⁹ dū iacēt in neglia: rō z alie potētie pp dlectatōez aliqli t^rpalē l³ falacē qz sentiūt nō p^rfide rat iminētia hōi picula: s⁹ magi in ipz⁹ te p^rescūt. T⁶o p negligētiā ystoseth vulne raf. Mā sic d^r snialit. 2. R. 4. recab z baa na pditorie igressi sūt domū ystoseth qui dormiebat sup strātū suū z hostiaria do m⁹ purgāo triticū obdormiuit: z pcutien

tes interfecerūt eū sblato capite eius. Tbi sciendū q⁹ per ystoseth qui interpretatur vir confusiois: itellr peccator qui ē oī cō fusioe dignus qui dormi⁹ e d^r dum negli git suā salutē. Per hostiaria hō purgā tem triticū intelligit rō: que d^r discernere z separe p^rciosum a vili. i. virtutes a vicijs q tunc dormire d^r qñ non recte iudicat i petrādo virtutes z vicia renuendo: s⁹ eco uerso virtutes respuit z vicia aplexatur. T⁷o Bū igit⁹ sic dormit cū hostiaria: p^rditō res. i. dyaboli in ipm ruunt atrociter: z ipm interficiunt: z caput dicunt. auferre: dum p^rsentiendo peccat⁹ moritur: z in eo enervatur iudicium rōis. T⁸o Quarto p pter dormitiōem lolium seminat vt expo situm est superius. T⁹o Quantum ad tertū. i. ostēfionem falsitatis dicit. Cum at creuisset herba zc. Per herbā enim fru ctiferā intelligūt⁹ hōi qui nitent vicioe p^rdicatōis z conuersationis honeste: z di ctum est superius.

Secūda paro.

Equitur. Accedentes autē serui

z. Tbi tangit claritatem sapien tie in discernendo: q⁹ pbat ocul

toz cognitio. Tbi sciēdū q⁹ i eo q⁹ xps dī xit discipulis q⁹ inimicus hō iter triticuz seminauit zizania cognouerūt malitiam seminant⁹. Sic at tria tangit. s.

Fidelitatem in adeundo.

Sedulitatem in inquirendo.

Sagacitatem in respondēdo.

T¹o Quantum ad primum dicit. Acceden tes autem serui patrio familias. Tbi sci endum q⁹ per istos seruos intelliguntur veri fideles qui deo humiliter seruiunt. d quibus dicit yhs. 65. Ecce serui mei come dent z vos exuriētis. Ecce serui mei bi bent z vos sitietis. Ecce serui mei lauda bunt p^r exultatione cordis z p^r contri tione sp^ritus vlulabitis. T²o Quantum ad secundum: scilicet sedulitatem in inqui rendo dicit. T³o Dixerunt ei domine nōne

2c. Ubi sciendum qd dñs non ē cā effectiua
maloz. l3 ea euenire pmittat: nec malū p
prie l3 cām efficiētem sed dñficiētem: 7 p
ma cā mali fuit puerſa volūtas mali āge
li p qz deo fuit aduerſus: cui dixit yſ. 14.
In celū aſcēdam ſuper aſtra celi exalta
bo ſoliū meum aſcēdam ſuper altitudiez
nubium filis ero altiffimo. Omniū autēz
bonoz dñs eſt cā efficiēs. iuxta illd Jac .
1. Omne datū optimū 7 dñ donum perfe
ctum de ſurſum eſt deſcēdens a prē lumi
num. Cum igitur fideles vidēt i mundo
ſignificato per agrū cum bōis puerſari
puerſos: quos deus effectiue nō ſeminat
vt ſciant diligentius cām ingunt. d. illd
2° cor. 6. Que conuentio xpi ad Belial:
aut q parſ fidel' cum infideli. ¶ Quātuz
ad tertium. ſ. ſagacitatē in reſpondēdo
dicit. Et ait illis. Inimicus homo hoc ſe
cit. Aliqz enim que omniū cūz admiratio
ne ſcē. ſ. de p̄mixtione malozum cum bo
nis 7 viciozū cum virtutibus. Rñderi
pōt q q i^a pcurant fuit dyabolus: q ideo
inimicus dñs: q deo 7 hōi aduerſatur. Dñ
āt hō q ſepe vtiſ effigie 7 voce hōis i tē
ptādo. ¶ An pōt figurari per Saul d q
dñ. 1. Reg. 18. Factus eſt Saul inimicus dñ
cūctis dieb. ¶ Ubi ſciēdū q p dñ q iter
ptat dñor aspectu 7 māu ſoſſitellr quili
bet verus fidel' q decorus dñs eē p purita
tē 7 mūdiciā: 7 fortis p firmitatē 7 p̄ſtātiā
¶ Per Saul at q interpretat abutēs intellr
dyabolus q abusus fuit dñis gratuitis:
dñ dñu p ſupbiā ſe erexit. ¶ Sic igitur
Saul pſequebat dñ: ita dyabolus perſeq
tur hōies vtuſos. L3 at ſic ſe erigat con
tra eos: amen debent ſe armando armis
iſticie fortiter reſiſtere iuxta documētū
ap̄l̄ieph. 6. d. Induite vos armaturā dei
vt poſſitis reſiſtere ad vſus inſidias dya
boli.

Tertia pars.

Equif. Serui at dixerunt ei 2c.

Ubi rāgit lōgaitatē paciētie in
ſupportādo: q probat malozum

tolleratio. Ubi ſciēdum q magna pacien
tia xpi eſt quādo malos ſupportat vt cor
rigant ſi velit. Hic at tria tangit. ſ.

Obediētie ſedulitatē.

Zelus firmitatē.

Clementie pietatē.

¶ Quantum ad p̄mum dic. Serui autēz
dixerunt 2c. Ubi ſciendū q de rōe boni
ſerui eſt q promptū ſe exhibeat ad volū
tatē dñi iplendā. Unde coll. 3. Serui obe
dite per oīa dñis carnalibz: nō ad oculū
ſeruientes q ſi hōibus placentes: ſed
in ſimplicitate cordis timentes dominiū

¶ Unde ſignāter dñ q dixerūt: vis im⁹
q fuit ſignum obediētie dñz ſe exhibue
runt ad eand p̄mittendo ſue beneplaci
tum voluntatis. ¶ 2^m ad 2^m ſ. zel⁹ fir
mitatē dic. 7 colligimus ea. Ubi ſciēdū

q ex magno ſeruore dilectōis fidei: viri
fideles ipatienter p̄uſos fideles 7 here
ticos tollerant. Unde pp talem ſeruorem
quilibz eozum poteſt dicere illud ps. zel⁹
domus tue comedit me. ¶ Unde qlibet
eoz pōt figurari per ſinees: de quo dicēſ

1. mach. 2. Phinees zelādo zelum dñi acce
pit teſtim ſacerdotū eterni. Iſte eſt lphi
nees: dñ q poſtqz ex zelo legis interfecit vi
rum iſrliticū 7 mlierē madiatidā: qz faci
ebāt dñ legē 7 mādātū dñi fil' puenientes
dixit dñs ad Ahoj. ſinees fili⁹ eliazari fi
lij Aarō ſacerdotū auertit irā meā a filiis
iſrael: qz zelo meo cōmōtus eſt dñ eos. Ubi

ſciēdū q p mlierē madiatidā q interp
tat iniquitas vel dñictō intelluntur infide
les 7 hōtici dñdicētes dñitati opis 7 doctri
ne. ¶ Per ſinees q zelauit p lege 7 obſerua
tōe mādator dei intellr qlibz qui accēſus
ſeruore dilectōis fidei: dñdicētes fidei ſuſti
nere non pōt. ¶ 3^m ad 3^m ſ. clemētie pie
tatē dicit. Et ait non: me forte 2c. Ubi ſci
endum q zelus fidei ad nutriendum fide
les 7 aduerſarios puniendos debz eē or
dinatus: nec in talibus homo dñ nimis p̄
cipitare iudicando vel per ſententiā pu

endo: sed aliqui sustinēdi sunt mali habita
re cum bonis: spāliter qñ non est notoria
eorū malitia nec incorrigibiles iudicātur.
Nam ex tali tolleracōe malorū cū bonis:
vel sepius ex doctrina bonorū exhortant
mali et efficiunt boni, vel boni exercitant
p̄ ipsos: vel si mali totaliter erradicantur
piculum est ne cū eis bōi paterent iactu
ram. ¶ Sapient igitur et misericorditer
dñ q̄ pater familias rñdit q̄ non erradi
carent zizania. i. infideles: ne forte siml' er
radicarent et triticum. i. fideles et bonos:
sed dimittant crescere vsq̄ ad messē. i.
vsq̄ ad mortem vel vsq̄ ad diē iudicij.
¶ Sciendū est autem loquendo moralit̄
q̄ per istam paciētiam in sup̄portando zi
zania in agro cum tritico q̄ habuit pater
familias intelligit misericordia et pacien
tia q̄ deus habet in sup̄portando peccato
res dum viuunt: quorum mortē et penam
non desiderat: sed magis vt ad bona opa
per pñiam conuertant. Unde Eze. 18. No
lo mortem peccatoris s; vt magis conuer
tat et viuat. Unde in ps. Misericors dñs: suauis dñs in vniūsis: et mi
seratōes eius super oia opa eius. ¶ Hec
aut pñia et misericordia fuit figurata in re
ge dñi et Semei. p̄e eua^o. 23. parte. 1^a. E.

Quarta pars.

Equitur. Et i tpe messis etc. vbi
tangit equitatem iusticie in re
tribuendo: q̄ probat stipendiorū
distinctō. Vbi sciendum q̄ q̄ fm Augu.
nullū malum impūtur nec aliquod bonū
irremuneratum: iustus est vt deus malos
finaliter puniat in inferno: et bonos remu
neret in gl̄a: iuxta q̄ ip̄e dicit 1^a p̄oc. 22.
Ecce venio cito et merces mea mecum est
reddere vnicuiq̄ fm opa sua. Que autē
sit 1ª redditō: dñ 1^a p̄oc. 25. Ibūt hi. s. ma
li in supplicij eternum: iusti aut in vitam
eternam. Circa istam partē tria tangit. s.
1ª Ministros cōmissionē.
2ª Malorum punitōnem.

Bonorum premiatiōem.

¶ Quantum ad p̄mum dñ. Et in tempo
re messis etc. Istud est tempus messis in
quo morit̄ Abanases. de quo figuratiue
dñ Judith. 8. Abanases mortuus est i die
bus messis ordeacee. ¶ Vbi sciendum q̄
per Abanases qui interpretat̄ obliuiosus
intelligunt homines qui vsq̄ ad finem vi
te sue: siue vsq̄ ad complementum mali
tie obliuiscendo suam salutem in malitijs
perseuerāt. ¶ Isti dicunt mori in diebus
messis: quia in completa malitia tam tem
porali q̄ eternaliter moriunt̄. Signanter
autem dñ si messis ordeacea: quia sicut or
deum est asperum et durum: sic prop̄ eo
rum consummatam malitiam dure eterna
liter punientur. ¶ Per messores pro tē
pore presenti intelligunt apostoli q̄ mes
suerunt dum fuerūt in mundo per doctri
nam salutiferam et exemplarem vitā. Pro
tempore autem futuro intelliguntur age
li qui in die iudicij metent congregando
ad iudiciū bonos et malos. ¶ Quantum
ad secundum. s. malorum punitōem dñ.
Colligite primum zizania ad comburēdū
Vbi sciendum quantum ad penam repro
borum q̄ tria possumus cōsiderare. s.
Pene ppetuitatem duratiuā.

Diuersitatem distinctiuam.

Accerbitatem afflictiuam.

¶ Quantum ad p̄mum dñ. Alligate ea.
Nam tunc reprobi sic erunt ligati: quan
do erunt in p̄is inferni q̄ de ipsis exire
non poterunt nec meritorie operari: quā
do igit̄ dicetur illud Mathe. 21. Ligatis
manibus et pedibus mittite eum in tene
bras exteriores. ¶ Quantum ad pene di
uersitatem distinctiuam dñ. In fasciculos
Nam h; damnati pueniant in p̄a dñi: q̄
omnes earent visione diuina tamen in pe
na sensus diuersificātur: q̄ vnus punitur
alio acerbi^o fm multitudinem vel grani
tatem peccatorū: et iō dñ in fasciculos in plu
rali. ¶ Quantum ad pene acerbitatez af
i iij

fluctuam dicit ad cōburendum. **N**ā pēa combustionis est multum afflictiva: quā quidem dānati in inferno eternali sustinebunt: iuxta illud **Mat. 25**. Ire maledicti in ignē eternū qui paratus est dyabolo et angelis eius. **¶** **2^m** ad 3^m. s. bonorū p̄mia tōez dīc. **T**riticū autē congregatē in horreum meum. **¶** **U**bi sciendū q̄ per triticum intelligunt fideles quos x̄ps eternali p̄gre gabit in horreo vite eterne. vbi p̄petuo lebunt. **¶** **S**ciendū ē autē q̄ tria possumus considerare q^m ad v̄os fideles. s.

Sanctitatem decorantem.

Caritatem vnientem.

Securitatem p̄sumantē.

¶ **P**rimo considera sanctitatem decorantem. **C**ū dicit triticū. **U**bi sciendū q̄ per triticum q̄ est grām purū et pretiosum i telli sanctitas fidelū per quā pretiosi b̄ fuerūt. **¶** **S**ecundo considera caritatē vnientē cū dicit congregatē. **P**er congregationem enī istam intelligit dilectiōis vnitas q̄ fideles in h̄ mūdo in fide vna cōueniūt. et alio i gl̄ia p̄iungunt. **¶** **A**n de ipsis **Isa. 60**. **L**eus i circuitu oculos tuos et vide oēs isti cōgregati sunt: venerunt tibi. **¶** **T**ertio cōsidera securitatē cōsumantē: cū dicit in horreū meum. p̄ horreū vbi triticum ponit ad cōseruandū intelligit celestis p̄ria in qua veri fideles p̄ decursu hui⁹ vite p̄petuo collocātur. **U**bi **Augu.** horreū ponit singulariter: l̄ diuerse sint mansiones vt insinuet q̄ vna erit in p̄ria cōgratulatione beatōz: q̄ gaudia singulorū erūt gaudia oīum. **¶** **I**sta at sunt horrea s̄ quibus figuratiue dī. **¶** **Mat. 21**. q̄ p̄cepit **Ezechias** vt p̄pararet horrea in domo dñi q̄ cū fecissent intulerūt tā p̄mitias q̄ decimas et quēcūqz nouerant fideliter. **¶** **U**bi sciendū q̄ p̄ **Ezech.** qui inter p̄ctat auxiliū dñi vel cōfortauit me dñs intelligit x̄ps: de quo cōfortando populū dñi dictū fuit. **¶** **Mat. 21. 2**. **C**ōfidētes staretē videbitis auxiliū dñi sup̄ vos: o iuda et

ier^m nolite timere: cras egrediemini et dñs erit vobiscū. **I**ste igit i domo dñi. i. i gl̄ia paradisi horrea p̄cep̄ p̄parari. i. s̄m diuersa merita: mltitudinē m̄tionū. **¶** **U**bi signāter dī q̄ in horrea intulerunt tam p̄mitias q̄ decimas: et quēcūqz nouerāt fideliter et volūtarie: q̄ ex opib⁹ iustitie fideliter factis: sancti remunerabunt in gl̄ia: iuxta illud q̄ dicit x̄ps iustis **Mat. 25**. **V**enite benedicti p̄ria mei possidere patū vobis regnum a cōstōne mundi. **¶** **A**d q̄ 7c.

¶ **D**ominica in septuagesima. **Luc. 19**.

Imile est regnū celoz: hōi patrifamilias q̄ exiit p̄mo mane conducere operarios in vineā suam. **Mat. 20**.

Nos videmus p̄ exp̄ientiā q̄ qñ al̄ q̄s ex labore suo magnū expectat premium q̄ qñis labor fit difficilis tamen facilius et labētius opatur. **¶** **V**idemus et q̄ qñ q̄s ex puo labore magnā remuneratōem acq̄rit: l̄ opando prius negligēs fuerit: tñ cōsiderādo remunerantē munificētiā p̄p̄cedētem negligētiā nō d̄sperat. **¶** **S**cā igit m̄r eccl̄ie: cui ē cura s̄ suis filiis vt nos ad bonū iducat: volēs nos ad laborem inducere vt dimissis s̄litis corporis: dō incipiam⁹ seruire hodie cātus dimittit leticie. **N**am al̄ claudī nec dī gl̄ia in excelsis: et nob̄ p̄p̄ōit magnū p̄miū q̄ ex n̄ro labore q̄ modico expectamus: et ne alicui excusatō pateat diuersitatem p̄ponit laborantium et magnitudinē premiū vt null⁹ in quēcūqz gradu vel statu positus cāz habeat negligētiā: quimo magis excedi se i opibus x̄tuosis. **¶** **N**oc at nob̄ oñdit pabolaz euāgelij hodierni. **¶** **I**n q̄ x̄ps q̄ttuor: tāgit. s.

Vie miseratōis indicium.

Sup̄ne largitōis p̄sagium.

Numane admiratōis p̄digium.

Future adeptōis iudiciū.

¶ **1^m** p̄bat generalis imitatio. **2^m** libalis p̄miatio. **3^m** eccl̄ie retributō. **4^m** finalis asse

euro. 19^m i pñ. 2^m ibi. Cū sero at 19. 3^m ibi
Et accipietes mur. 19. 4^m ibi. Sic est no
uissimū 19.

Prima pars.

Quantum ad p^m vbi tūgit 19. q
q pbat 19. dīc. Silē ē regnū celoz
19. vbi septē possum⁹ plderaf. f.

Quid sit regnum celoz.

Quis paterfamilias.

Quid vinea.

Quid operarij.

Quid sint hore.

Quis exitus patris.

Quid denarius.

Quantū ad primū sciendū ē q p regnū
celoz intelligit ecclia militans q in ea
nō alibi regnū celoz acquirif. vel q in ip
sa p fidē 7 grāz xpi regnat. Tñ apl's nos
fideles quos deus sic vocauit ad fidē 7 re
gnū ex sua benignitate nō ex nris me
ritis docet regratiari Col. 1. 10. Grās agen
tes deo 7 pñ qui nos dignos fecit in pñ
sortis scōp in luie qui eripuit nos de po
testate tenebray 7 transtulit in regnū filij
dilectiōis sue in quo hēmus redēptionē
7 remissionē peccatoz. Infideles enī sunt
in tenebris 7 umbra mortis: qñ at ad fidē
catholicā 7 regnū dei vocant tñc transse
runt ad lumē i quo quidē luie 7 regno. i.
in ecclia militante redēptionē 7 remissio
nē peccatoz assecunt p diuinā misericor
diā mediātibus sacramētis trāslati igitur
ad lucē debēt regratiari deo cui⁹ benigni
tas eos attraxit. ¶ Quis sit pñfamilias
p ipm intelligit deus q dñ hō rōne pñta
tis in cōdonādo nobis naturalia: i relaxā
do vicia. Pater autem familias dicitur
ratione creatōis: gubernatōis 7 instru
ctiōis. Unde sibi dicitur 19. 63. Tu do
mine pater noster es 7 redemptor noster
a seculo nomen tuum. ¶ Sed licet ista
beneficia nobis contulerit: tamen multi
non recognoscent ab eo sibi reuerentiam
exhibendo iuxta quod ipse conquerendo
dicit 19. Balac. i. Filio inquit honorat pa

trem 7 seruus dominum suum. si ergo pñ
ego sum: vbi est honor meus: si dominus
ego sum vbi est timor meus. Licet autē
miserrimus peccator: recedat ab eo: ipse
tamen sua solita pietate non deserit ho
minem. sed quantum in se est ipm reuocat
vt dimissis vitijs ipm patrem cognoscat.
¶ Hoc autem fuit nobis figuratum Je.
3. s. b. metaphora mulieris adulterē discedē
tis a viro quam dominus ad se per suam
misericordiam reuocat. d. vulgo dñ: si vi
miserit vir vxorem suam 7 recedens ab
eo duxerit virum alterum: nunqd reuer
tetur ad eam vltra: nunqd non polluta 7
contaminata erit mulier 1^a. tu autem for
nicata es cum amatoribus multis. tamē
revertere ad me dicit dominus. 7 ego su
scipiam te. leua oculos tuos in directum
7 vide vbi nunc prostrata sis. ergo saltem
amodo voca me pater meus dux virginis
tatis mee tu es. Tñ sciendum q spiritua
liter loquendo xps dicitur sponsus ani
me qñ sibi disponat in baptismo gratiam
infundendo que tādū spēs eius dicitur
qñ diu conseruat gratiam: quando vō pec
cat mortaliter tunc recedit ab ipso. 7 tunc
eas dimittit dñ: vñ pmittit eas seq arbitri
libratē: 7 tñ vñ aliū accipit: qñ obedit sug
gestiōib⁹ dyabolicis: mūdi blāditijs 7 dñitijs
carnis ex qb⁹ praiata dñ 7 polluta. ¶ Hāc
at mīfāz aīaz sic a xpo recedētē sua solita
mīa cū repñēsiōe pñna ipaz d iuefigatōe
dñictoz ad se reuocat. d. tu fornicata es cū
amatorib⁹ tuis. vbi tūgit aīe feditatē qñ i
currit sensuales dñitijs seqñdo: tñ cui dñc
q ad se reuocat 7 ipaz suscipiet: tūgit pñta
tē bēignissimā ipaz reuocādo. cui nūbilo
min⁹ addit q i directū leuet oculos vt vi
deat sua dñicta: tangit circōspectōz qñ dñ
hñe aīa in culpā cognoscēdo: cui cōcluden
do dicit: ergo saltem amodo voca me 19.
tūgit bōitatē 7 sapiāz ipaz dirigēdo. Iste
pñfamilias pñ figurari p 19. 3. de quo
dñ sententia 19. Ruth. 2. quod dixit 19. Ruth

ad focum suam uocem: si iubēs vadam in agrum et coligā spicas que metentium fu-
giunt man⁹ vbiqz clemētis in me pñs
familias repereor grām: q̄ venit in agro
Booz qui fuit sibi clemēs. et dixit q̄ secu-
re colligeret. et q̄ hora vespēdi veniret ad
messores et comederet panē et utingeret
bucellā in aceto. q̄ et fecit et q̄ fuit prudēs
et sollicita: Booz accepit eam in uxorem.
¶ Ubi sciendū q̄ p̄ Booz qui interpreta-
tur in quo est robur intelligitur deus de
quo dñs. 1. R. 2. Nō est fortis sicut deus nñ.
Iste dñs clemēs: q̄ sua clemētia oēs regit
et gubernat. iuxta illud. 2. Paral. 30. Pñs
enim et clemēs ē dñs deus nñ. et non auer-
tet faciē suā a vobis si reuersi fueritis ad
eū. Per agrū at̄ q̄ h̄z iste pñs familias in-
telligitur mund⁹. Per ruth at̄ que inter-
pretatur vidēs intelligit̄ quilibet fidelis
qui dñm videre ei⁹ beneficia cōtēplādo
Idē q̄ cōfortat̄ Isa. 30. Erunt oculi tui vi-
dentes p̄ceptorē tuum. dñs ē videre quali-
ter sapiēter incedat. iuxta Ephe. 5. Vide
te itaqz fratres quō caute ambuletis: nō
quasi insipiētes: s̄ quasi sapiētes redimē-
tes ip̄s quātū dies mali sunt. Per mēso-
res intelligunt̄ virtuose laborātes in hoc
mūdo: quos quilibet fidelis instar Ruth
dñs sequi. dñs ē in aceto bucellā intingere. i.
cōsiderare passiōis xp̄i beneficiū q̄ p̄ ace-
tum acerbū designat̄. ¶ Si at̄ sic fidelis
quilibet instar Ruth i bonis opib⁹ p̄seue-
rauerit passiōē xp̄i iugiter meditādo ip̄-
sam sibi de⁹ instar Booz in spōsā accepit
in pñti p̄ grām et in futuro p̄ gloriā. iuxta
q̄ ipse dicit Osee. 2. Sponsabo te mihi in
sempiternū. ¶ Quātū ad tertiū. s. quid
sit vinea. sciendū ē q̄ primo p̄ istā vineā i-
telligit̄ aīa cuiuslibet hoīs cui⁹ rō est q̄
sicut vinea cōstat ex multis vitib⁹: ita aīa
cōstat ex multis potētis quib⁹ dñs eam
adornauit. Hanc vineā deus plātauit in
terza. i. in corpore terreno. Hanc deus trā-
stulit ob tenebris peccatorū ad lucē gfe i

baptismo. ¶ Hec est vinea q̄ dum viui-
mus debemus fodere p̄ humilitatē et obe-
dientiam: putare p̄ paupertatem supflua ab-
dicando: extēdere p̄ caritatē p̄ximum di-
ligendo: ligare p̄ castitatē: corpus mace-
rando et sic se exercēdo perueniet ad glo-
riam. ¶ Hoc at̄ fuit figuratum Levit. 25.
vbi dñs. 6. ānis serēs agrū tuū et 6. ānis pu-
tabis vineā tuā colligesqz fructus ei⁹. 7.
at̄ āno sabbatū terze requietōis dñi agrū
nō serēs et vineā nō putabis. Ubi sciendū
q̄ in homine sunt due ptes. s. corp⁹ et ani-
ma: corpus intelligit̄ p̄ agrum anima ve-
ro p̄ vineā. Hā sicut ager incultus gene-
rat spīnas et tribulos. ita in corpore mul-
ta peccata nascūtur. sicut at̄ vinea fert fru-
ctum suauē: sic anima in se p̄tinet suauita-
tem cōtēplationis. ¶ Dñs at̄ q̄ ager. 6.
ānis dñs putari. Ubi sciendū q̄ p̄ numerū
senarium in quo deus fecit mundū: intelli-
gitur vita actiua in q̄ hō se dñs exercitari
in opibus bonis. Vineā autē. i. animā dñs
putare auferēdo vitia: vt fructus vberio-
res faciat. ¶ In istis autē. 6. ānis dñs fru-
ctus tam agri q̄ vinee recolligere. i. opa
ad sui meritū cumulare. 7. āno dñs esse sab-
batum et requies dñi. i. cōtēplatio et re-
quies q̄ sequit̄ vitā actiua. ¶ Signanter
autē dñs q̄ āno. 7. agrum non seret nec pu-
tabit vineam: q̄ ipse in bñā requie: in cele-
sti pñā: nec corpus indigebit cultura nec
anima vt putet̄ s̄ omnia erūt opulenta.
¶ Sed multotiēs contingit q̄ hō qui d-
beret vineam. i. animā excollere: tñ eam
dimittit sine fructu: s̄ magis p̄ peccata: h̄z
eam dissipatam. ¶ Hec ē vinea de q̄ sen-
tentialiter dicit dñs Isa. 5. q̄ plantauit vi-
neam et serpiuit eam et hēdificauit turrim
in medio eius et toreular extruxit in ea
expectans vt faceret fructū et fecit labru-
scas. ¶ Ubi sciendum q̄ hanc vineam. i.
animam plantauit deus in terra. i. in cor-
pore terreno: serpiuit eam qñ dedit sibi
custodiam angelorum hēdificauit turrim

qui est locus fortitudinis: q: dedit sibi li-
berum arbitriū: q: eū nemo pōt cogere:
extruxit torcular: q: dedit sibi conscientia
remordentē instar torcularis vnam cōpri-
mentis. ¶ Et sic aīa: oīa: oīa: vt fru-
ctus faceret: tñ fecit lambuscas. ¶ Nam ex
aīa de⁹ multociēs expectans opa bona:
tñ facit vitiosa. ¶ Aduertat tñ peccator
miserim⁹ qd de ipso cōminādo dicat dñs
Isa. 5. oīdam inq: vobis qd faciam vi-
ne mee auferam sepem ei⁹ et erit in dire-
ptionē diurnam maceriam ei⁹ et erit in cō-
culcationē et ponam eam destam: nō pu-
tabit nō fodiet et ascēdet in eam vepres
et spine et nubib⁹ mandabo ne pluant sup
eam ymbre. ¶ Ubi sciendū q: qñ deus vi-
dit q: hō non opat virtuose: s: vitam dūc
eū peccatis auferret ab ea sepē et maceriē
i. angeloz custodiam. et sic in dirreptionē
et conculcationē efficit: q: tūc occurrētib⁹
malis cogitatioib⁹ aīa cōculcat et fit de-
serta: q: ab angelis deserit: a qbus aīa so-
ciabatur. ¶ Et autē q: nō putat nec fodit
q: miser dū in vitijs pseruat ab ipso non
amputat nec fodit desiderū mundanaz
cupidinū. ¶ Consequenter igit sequit vt sup
ipam ascendant vepres et spine. i. peccata
cumulētur. ¶ Terribile est aut q: segtur
s. q: mandat nubibus ne pluant ymbre: q:
peccator se reddit idignū vt humor gra-
tie aīaz disponētis ad fructū sibi a deo in-
fundat. ¶ Secūdo p vineam intelligit ec-
clesia militans iuxta illud Isa. 5. Vineam
dñi exercitū dom⁹ Israel ē. Ista ecclia i-
star vinee plantat in gētū pueriōe: puta-
tur in baptismatis susceptiōe et peccatoz
remissiōe: excolit in scā p̄dicatiōe floret i
fidelū honesta cōuersatione fructificat in
bonoz opum multiplicatiōe et meritoz eu-
mulatiōe. vt de ipsa dicat dñs illud Je. 2.
Ego te plantavi vineam electam oē semē
verū. ¶ In ista igit vinea quilibet d: vt
vitis et arbor: bōa fructificare: s: multi sūt
qui ecōuerso nunq se exercent in opibus

bonis s: malis: quib⁹ coīatur a dño pena
eterna. ¶ Isti figurant p illam arbozem
de q similitudinarie dicit xps Luc. 13. Ar-
bozem fici hēbat quidam plantataz in vi-
nea sua et venit qrens fructū in illa et non
inuenit. dicit autē ad cultorem vinee: ecce
anni tres sunt ex quo venio qrens fructuz
in ficulnea hac. et nō inuenio: succide ergo
illam: vt quid terram occupat. Et ille rñ
dens dixit illi dñe dimitte illā et h anno
vsq: dū fodiat circa illā et mittā sterco: et
si quidē fecerit fructū: sin aut in futurum
succides eam. ¶ Ubi sciendū q: p istū ho-
minem deus intelligit. Per vineam mū-
dus vel ecclia militās. Per arbozem vero
fici. quilibet hō qui d: esse arbor fructifi-
cans deo et sibi. Per cultore aut huius vi-
ne sumus pontifex et ceteri boni plati: q-
bus de⁹ cōmisit curā ecclie generalr et co-
iuslibet singulr. vel et scī angeli ad custo-
diam hoīum deputati. ¶ Venit igit de⁹
ad hoīem significatū p arbozem. trib⁹ annis
querēs fructū et nō inuenit. Ubi sciendū q:
p istos tres ānos intelligit vita hoīs ge-
neraliter: q: generalr distinguit i tres par-
tes. i. in tps augmēti: in tps stat⁹. et in tps
decremēti: siue in iuuetute: virilitate et se-
nectute. ¶ Venit igit de⁹ p̄rio ad hoīem
et querit si in iuuetute fecit aliquē fructū
boni opis. et nō inuenit: q: ipam expēdidit
in delitijs carnis. d. cū ip̄s illd Sapi. 2.
Fruamur bōis q sunt et vtamur creatura
tanq in iuuetute celeriter vino p̄ioso et
vnguētis nos impleam⁹. et nō p̄treat nos
flos t̄pis coronem⁹ nos rosio anteq mar-
cescat nullū p̄iatū sit q n̄ p̄treat luxuria
n̄ra nemo nostrū sit exsors luxurie nostre
vbiqz relinqmus signa leticie quoniā h ē
ps nostra h est fors n̄ra. ¶ Sed aduertant
miseri sic. d. quid segtur. Hoc cogitaueit
et errauerūt excecavit enī illos malitia eo-
rum et nescierūt sacramēta dei: neqz mer-
cedem spauerunt iusticie. ¶ Venit etiam
secundo. i. in virilitate. et querit fructum

et non inuenit: quia ipsam expendidit in superbia et excellentiis terrenis. Sed talis aduertat quod sibi accidit in die iudicii: quia tunc quantum se exultauerit per superbiam: humiliabitur per penam: iuxta illud Ier. 2°. Dominus exereituum super omnem superbum et excelsum: et super omnem arrogantem et humiliabitur. Venit noster dominus 3° anno. i. i. senectute: quereas fructum: et non inuenit: quia sic miser naturaliter propter senectutem incuruat ad terram ita mentaliter est ad auaritiam obstinatus: quia teste Beda Cum cetera uicia senescere homines: senescant: sola auaritia iuuenescit. Sed tamen aduertat miser senex et auarus quod sibi dominus dicit Ier. 17. Propter iniquitatem inquit auaricie eius iratus sum et percussit eum: abiciendi a te faciem meam et redigam eum. Venies igitur dominus ad miserum hominem et non inuenies fructum: precipit ut succindat cruciaturus eternaliter per sinum mortis. Anabat. 7°. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidet et in ignem mittetur. Sed aduertat mihi peccator: non obediens preceptis quod ex pietate dominus ad dominum sic seueram sententiam comminante: dominus dimitte illam. Vbi sciendum quod videtes prelati et angeli quod peccator propter suam malitiam meretur sinum a domino inferendam: compassi fragilitati illius et desiderantes eius conversionem: quicquid peccator vixerit: rogant ut adhuc desit ei spatium penitendi. Unde dominus dimitte illam et hoc anno. q. d. et si non in diebus temporibus mihi peccator fecit fructum tamen da sibi aliquod spatium penitendi et ad te conuertendi per penam. Quid autem permittant prelati et angeli circa peccatorem obstinatum audi quod sequitur usque dum foras circa illam mittam stercorea. Vbi sciendum quod sic quando circa arbor est fodit: amouet terram: sic peccator fodit dicitur: quando a corde eius per predicationem et doctrinam presbiterum amouet amor terrenorum: tunc est stercorea vel simus ad radicem ponitur: quando cor hominis cogitat suam utilitatem: considerando quod est et quid erit. Si igitur

si cogitans voluerit ad penitentiam conuertere: meretur indulgentiam: sin autem per sententiam mortis succinditur et traditur penis eternaliter cruciandus. 3° per vineam intelligitur penitentia que admodum vinee aspera videtur exterius instar vitum que habent asperitatem in cortice: tamen sic vites affert fructum suauem quia vinum dulcissimum: sic penitentia meretur suum premium: quia eternam gloriam. In ista vinea debemus laborare ut fructum accipiamus ex ea: et licet in ea multociens aduersetur nobis dyabolus volens impedimenta prestare: tamen ipsi debemus resistere cum constantia. Hoc autem fuit figuratum iudicium. 14. ubi sententia dicitur quod cum Sanson descendere in taphnata et uenisset ad vineas opidi apparuit catulus leonis seuus rugiens et occurrere ei: irruit autem spiritus domini in Sanson: et dilacerauit leonem quasi edum in frustra dissepens: nihil omnino habens in manu. Vbi sciendum quod per Sanson qui interpretatur sol fortis intelligitur vir penitens qui admodum solis huius virorum intelligentiam et instar viri fortis agreditur ardua: et in ipsis firmiter perseverat. Unde dicitur in taphnata descendere dominus qui interpretatur necans exploratores odoris quia penitentia est vinculum ligans et stringens penitentes explorantes et inquirentes odorem suauissimum et refectionem supernam. Sed aduerte quod subdit. Nam cum venisset ad vineas opidi apuit ei catulus etc. Nam multociens accidit quod homini existenti in vinea fructifera penitentie aduersatur dyabolus qui tunc seuus et rugiens dicitur: quia hominem existentem in penam seu malignitate nititur perturbare. Locus tamen dicitur de penitentibus et ad deum recurrere ut ad singulas refugium. et sic in ipsis saliet spiritus domini sicut in Sansone et leone. id est dyabolus interficiet et dilacerabit in frustra: dum resistens suis temptationibus: a se viriliter effugabit. Consideret tamen modum fugandi

ab alijs populis natūm. In 9^m etiam ho-
ra que fuit a **Ab**oy. vsq; ad aduentū xpi
exijt quando **Ab**oy. dedit precepta et legē
fm que debebant viuere. In 11^m. que est ab
aduentu xpi vsq; ad finem mūdi exijt qñ
dñs filius de sinu pñs descendēs in mūdū
voluit in ventre virginis mirabiliter in
carnari. **Quantum** ad etates sūptas i
homine deus exire dicitur ad eos condu-
cendum ad laborandum in vinea: q; ali
quos vocat hora tertia. i. in adolescentia:
et sic de alijs. **Quantum** ad 7^m. s. quid
sit 1° denarius: Sciendū ē q; significat vi-
tam eternam: cuius rō est q; denarius ha-
bet formam orbicularem in quo dñsignat
vite eternitas: habz regis ymaginem i q
designatur anime ad deum exp̄ssa pfor-
mitas habz pulchritudinez delectabilem:
in quo significatur in dotibus corporis p-
fecta formositas: v. 10. nūmos vsuales in
quo designatur meritorum equitas: et qd
non dant nisi observantibus precepta pro-
ducentia ad glām. Unde **Ab**athe. 19. Si
vis ad vitam ingredi serua mandata.
Hoc premium beatorū fuit figuratum
Apoc. 6. vbi dñs q; **Jo.** audiuit vnā vocem
dicentem bilibris tritici dnario vno et vi-
num et oleum ne leseris. **Ubi** sciendū fm
Aug. q; duplex est vita meritoria in hoc
mundo. s. actiua et cōtemplatiua: vtriusq;
āt idē est premium: q; denarius vn^o. i. vi-
ta eterna. **Vita** cōtemplatiua in qua
est delectatio mentis et sapor dñuinozū dñ
intelligi per triticum suauē. **Ubi** autēz
bilibris tritici q; est vas continēs duas li-
bras: q; hō circa xpm pōt ptemplari eius
diuinitatē et eius hūanitatē assumptam.
Vita āt actiua q; aliqui hōi aspa videt
intelli per ordeū: q; lz exterius sit aspum
tamen interius est sapidus. sic lz hec vita
aspa videat: tñ hēm^o p ipam dulcedinem
glē eternal. Signāter āt dñ illd vas orde-
i tres bilibres q; faciūt. 6. libras q; senarius
nūer^o ē pfect^o et significat pfectōem opūz

miseriēdīe q; dñ vir actō habere. **Utriusq;**
q; igit vite erit vnū pmiū: sic dñ fuisse oī
um laborātūm in vinea: vt in euangelio cō-
tinetur. **Signanter** autē subdit q; non
ledatur vinum nec oleum. i. iusticia et mi-
sericordia p h designata: q; tñc nō ledūt
qñ hō non tñ timet dñam iusticiam q; d
speret: nec tñ confidit de misericordia q;
in peccatj perseveret. **Sicut** āt denari^o
valebat. 10. nūmos vsuales sic i pmiō bea-
torum possumus considerare tria respē-
ctū anime. s. clarā visionem suauem fruitio-
nem et firmam tenōem. et quattuor res-
pectu corporis. s. claritatem subtilitatem agi-
litate et incorruptibilitatem. et tria res-
pectu totius compositi. s. societatem alētiua
caritatem diffusiuam: et eternitatem pmiā
suam.

Scda ps.

Equit. Cum sero āt scm essj. **Ubi** tāgit
superne largitōis p-
sagium. q; pbat liberali premia-
tio. **Ubi** sciendū q; h tria possumus cōsi-
derare. s. Temporis pgruitatem. **Ubi** eg-
tatem. **Ab**odi diuersitatem. **Quantum**
ad p^m dic. Cū āt sero in q; ē psumatō diei in
telli finis mūdi siue dies iudicij i q; erit
pgruitia tpio in retribuēdo. **Per** 1^m āt
pcuratorē intelli xps qui dñ pcurator: eo
q; nram salutē pcurauit: nascēdo: p̄dicādo
puersando: moriēdo: et i oibus actis suis.
Itā iuxta illd **Jo.** 13. **Ipe** ē cui oia dñt p-
i māu. i. in prāte sua. **Ubi** igit cum sero
scm essj. i. cū tps iudicij aduenisset: dixit
dñs vinee. i. dñs trinitas: qui est dñs eccle-
eā creādo: gubernando: et instruendo: p-
curatori suo. i. xpo qui pcurator est trini-
tatis sua dōa pferendo. **Quantum** ad 2^m. s.
act^o egatez dicit. **Voca** op. et red. ill mer-
ce. suam. **Ubi** sciendū q; p illā vocatōnem
opariorum intelli vocatō omnium ad iū-
diciū. **Unde** voca operarios. i. statue
ante tribunal tuum. **Quid** autem pro-
curator i iudicio habeat facerē sibi. redō

illis mercedem suā. Nam unicuique reddet
scdm q̄ laborauerit. iuxta illud. i. Cor. 2.
Anusq̄q̄ at̄ p̄p̄ia mercedē accepit s̄m
suū laborē. ¶ Quantū ad tertiū. s̄. modi
diuersitatē dicit. Incipiens a nouissimis
zc. Ubi tria tangit. s̄.

Actum retributionis distinctoꝝ.

Premiū ultimo vocatoꝝ.

Premiū primo vocatoꝝ.

¶ Quantū ad primū dicit. Incipiens a
nouissimis vsq̄ ad primos. Ubi sciendū
q̄ in h̄ q̄ retribuēdo nō seruauit ordinē
remunerādo primos q̄q̄ vltios sed
ecōuerso ostēditur diuina misericordia s̄m
Primo. Qui gratis dat q̄bus vult nō aspi
ciens ordinem ymaginationis humane.

¶ Quantū ad premiū vltio vocatoꝝ dicit
Cū venissent ergo zc. Ubi sciendū q̄ per
istos vocatos vltima hora intelligūt gen
tiles q̄ ad fidē vltimo sunt cōuersi quoru
quilibet in die iudicij accipiet dñariū. i. p̄
p̄ia gloriā. ¶ Quantū ad p̄mū p̄io vo
catoꝝ dicit. Venientes at̄ q̄ primi zc. Ubi
q̄tū ad istos duo t̄git. s̄.

Eoꝝ cogitationem.

Eoꝝ remunerationem.

¶ Quantū ad eoꝝ cogitationē dicit. Ve
nientes zc. Ubi sciendū q̄ iudei p̄io voca
ti vidētes q̄ gētiles vltio vocati accepe
runt vnū dñariū it̄ra se poterāt cogitare
remuneratio debēt respōdere labori: cuz
ergo isti qui modicū laborauerūt accipiāt
vnū dñariū: nos q̄ pl⁹ laborauim⁹ plus d̄
bemus recipere. z̄ digniorē locū i gloriā ob
tinere. ¶ Quantū ad eoꝝ remunerationē
dicit. Accepunt at̄ z̄ ip̄i singulos dñarios
i. p̄p̄ia gloriā. ¶ Sciendū est at̄ q̄ p̄ istā
equalitatē p̄mij intelligit q̄ i muneratiōe
beatoꝝ erit equalitas quantū ad aliqua:
q̄tū ad aliqua erit inequalitas. Nam
q̄tū ad obiectū i se equalitas erit: quia
oēs deū videbūt. q̄tū at̄ ad durationē:
q̄ t̄m durabit vn⁹ q̄tū ali⁹: q̄ quilibz
sine fine. quātū at̄ ad facietatē appetitus:

q̄ quilibet d̄ gl̄ia q̄q̄ hēbit erit cōtentus.

¶ Erit et̄ ibi inequalitas p̄io quantū ad
cognitionē intuitiua: q̄ vnus intuebit de
um clarius alio. Secūdo q̄tū ad fruitio
nem volitiua: q̄ q̄to clarius intuebit: tā
to intēsius fruet. z̄ sic de multis alijs zc.
¶ Hoc at̄ dictū de hoīs z̄ etatib⁹ mūdi
pōt ad etates hoīs adaptari. Nam contin
git aliqñ q̄ aliq̄ qui vocant i senectute ad
penitentia citi⁹ moriūtur q̄q̄ multi q̄ sunt
in sua iuuentute vocati z̄ ideo citius p̄e
miantur.

Tertia pars.

Egitur. Et accipientes murmura
bant zc. Ubi t̄git humāe admi
nistratiōis pdigium q̄ pbat equal
retributio. Et duo tangit. P̄io opantūz
conquestiōē. ¶ Secūdo xpi conquestio
nis cōfutationē. ¶ Quantū ad primū di
cit. Et accipientes zc. Ubi sciendū q̄ illud
pōt exponi p̄io de iustis iudeis i iudicio
z̄ tūc murmuratio h̄ accipit. p̄ admiratio
ne non p̄ cōquestiōe: q̄ videntes iudei
tantā liberalitatē in dō q̄ gētiles nouiter
cōuersos respectu ipsoꝝ reuererūt equa
li p̄mio: fuerūt nō imerito admirati. ¶ Se
cundo pōt expōi de malis iudeis in iudi
cio. Ubi sciendū q̄ iudei oēs vocati fue
runt ad p̄mū vite eterne s̄ multi fuerūt
q̄ in aliquib⁹ portantes legis grauamina
pondus diei z̄ estus dicunt portasse t̄m q̄
mali fuerūt: ad p̄mū vite eterne nō sūt
p̄ adoptionē vocati. Hi igit vidētes gen
tiles q̄ fuerūt sine legis onere remunera
ri eternaliter: eis inuidētes murmurabūt.
¶ Terti⁹ pōt exponi de scis p̄ribus qui
longo tpe steterūt in lympo. z̄ ap⁹ z̄ eos
sequentibus. ¶ Quantū ad cōfutationē
conq̄stionis dicit. At ille rīdens zc. Ubi
sciendū q̄ sic p̄querēt i supposito q̄ ibi sit
murmuratio rīdet dñs p̄ q̄tuoꝝ rōnes.
p̄io sic. Ille nō facit iniuriā alicui q̄ dat
sibi q̄ dare p̄misit. ego dō tibi q̄ p̄misī
s. dñariū: q̄ ex dñario cōuenisti mecum:
ergo non facio tibi iniuriā. ergo tolle

q^{uod} tuū ēz vade. i. cessando a murmuratio
ne intra i gaudiū dñi tui. ¶ Secūdo arguit
sic illud q^{uod} totali ē in volūate alicui⁹ da
re vel nō dare: cuiūq^{ue} iste det null⁹ iuste
pōt p̄q̄ri. s^{ed} dare p̄miū eternū totali est i
uolūate mea v^t nō dare. g. An dicit. Vo
lo at huic nouissimo. i. gētili pplō nouiter
cōuerso dare p̄miū sicut ⁊ tibi. ¶ Tercio
arguit sic. Ille q^{uod} est liber ⁊ p̄t dare mltis
⁊ paucis: si d^{icit}z rephēdi si dat mlt⁹ ex sua
liberalitate: si igit^{ur} ego do isti sicut ⁊ tibi
nō debes cōq̄ri. q^{uod} liber sum ⁊ h^{oc} mihi fa
cere q^{uod} volo. An dicit. An non h^{oc} mihi q^{uod}
volo facere. ¶ Quarto arguit sic. Null⁹
d^{icit}z alteri inuidere si aliq^{uod} sit bonus facit
bonū alteri tu at inuides q^{uod} hēs oculum
neq^{ue}: q^{uod} ego bonus sum ⁊ bonū facio alte
ri s^{ed} h^{oc} nō debes facere igit^{ur} nō debes me
rephendere si do isti sicut ⁊ tibi.

Quarta pars.

Egitur. Sic erūt nouissimi p̄mi
⁊c. Abi t̄git adeptiois inditi
um. q^{uod} pbat finalis assecutio. Et
duo t̄git. Unū q^{uod} ptinet ad oparios spā
liter. Aliud ad oēs generalr. ¶ Quantū
ad p̄mū dicit. Sic erūt nouissimi ⁊c. i.
humiles p̄ suā reputationē: erūt p̄mi in
p̄mio p̄ exaltationē: q^{uod} q^{uod} se humiliat exal
tabit. Et p̄mi. s. p̄ supbiā qu antū ad suam
reputationē erūt nouissimi i supplitio p̄
extremā deiectionē: q^{uod} q^{uod} se exaltat humi
liabit. ¶ Vel p̄ nouissimos itelligunt gē
tiles. p̄ primos vō iudei. ¶ Quantū ad
illō q^{uod} ptinet ad oēs generalr dicit. Abi
ti sūt vocati: pauci vō electi. Abi Grego.
Ad fidē plures veniūt: ad celeste regnū
pauci pducunt. plurīq^{ue} eū deū vocib⁹ secū
tur: morib⁹ at fugiūt. ex hoc ergo duo pē
sare debem⁹. P̄tio est vt de se q^{uod}sq^{ue} nulla
tenus p̄sumat: q^{uod} ⁊ si ad fidē vocatus est
vtrū ad regnū eligēdus sit nescit. Secun
dū est vt vnusq^{ue}q^{ue} p̄mū suū quē iacere
iniciū conspiciat: despiciere nō audeat: q^{uod} di

uine misericordie diuitias ignorat. ¶ Ista
at multoz vocatio ⁊ paucoz electio fuit si
gurata Judi. 7. Abi d^{icit}z finalr q^{uod} cum ma
dionite cōgregati fuissent cōtra pplm do
mini. ⁊ h^{oc} sciūisset Gedeon: spūs dñi irruit
sup eū ⁊ clāgens buccina vocauit vniuer
sum pplm dñi. ⁊ venerūt ad eū. xxxij^o mī
lia viroz. Vidēs at dñs magnā multitu
dinē populi: nolēs q^{uod} attribueret multitu
dini s^{ed} vō victoria. dixit Gedeoni q^{uod} face
ret pclamari sicut moris erat in lege mo
saica vt hētur Deutero. 20. q^{uod} q^{uod} hedifica
uerat domū nouā. ⁊ nō dedicauerat eaz. ⁊
q^{uod} plantauerat vineā ⁊ nō fecerat cōez ad
uescendū oib⁹. ⁊ q^{uod} desponsauerat vxorē
⁊ non accepat eā. ⁊ q^{uod} erat formidolosus ⁊
corde pauidus: reuerterētur in domū suā
nec irent ad plū. Quā pclamatōe facta
reuerfi sunt de populo gedeonis. 22° mī
lia ⁊ tñ. 10. milia remāserūt. Vidēs autē
dñs q^{uod} adhuc mult⁹ erat ppl⁹: iterū vo
luit pbare q^{uod} apti essent ad plū ⁊ dixit ge
deoni q^{uod} duceret populu⁹ ad aq^{ue}s ⁊ q^{uod} ma
nu ⁊ lingua aq^{ue}s lamberet separarent in
ptem vnā. oēs vero qui flexo poplice aq^{ue}
biberet separaret in ptē aliā. ⁊ n^{on} fuerūt
inuenti nisi .ccc^o. q^{uod} aquā manu ⁊ ligua lā
beret. Tūc sibi dixit dñs q^{uod} cū illis trecē
tis liberaret populu⁹ de manu madianita
rum. ⁊ sic soli illi ccc^o. inter oēs fuerūt ele
cti ad pugnā. ¶ Abodus at quē tenuer
preliādo p̄tra inimicos fuit q^{uod} in manib⁹
portabāt lāgenas vacuas. ⁊ lāpades i me
dio lagenaz ⁊ tubas. Cūq^{ue} venissent ad
locum plū fregerūt lāgenas ⁊ tenuerunt
in sinistris manib⁹ lāpades ⁊ dextris so
nauerunt ⁊ clamauerūt gladius dñi ⁊ ge
deonis stātes singuli i loco suo p̄ circuitū
castrorū hostiū. Vidēs igit^{ur} inimici tot
lumina subito appentia ⁊ clamorē perua
lidum timuerunt ⁊ fugerunt citissime.
¶ Abi sciendū q^{uod} p̄ populū dñi intelligit^{ur}
genus humanū. p̄ madianitas vō qui in
terpretat^{ur} iniqui: intelligunt dyaboli qui

vidētes qđ deus fecit hoīem vt acq̄reret gloria qđ supbiendo perdiderāt sibi contri-
nue inimicātur. 7 congregāt exercitum vi-
tiorū ad pugnandū cōtra hoīem vt vinca-
tur 7 sepetur a deo. Per gedeonē vero qđ
interpretatur tēptatio humilitatis sue: itel-
ligit xp̄s qđ humilitatē in seipso tēptauit
iuxta illud Phil. 2. Humiliavit seipsum
factus obediēs vsqz ad mortem. Et iste
igit p̄bus gedeon. i. xp̄s vidēs humanū
genus sic ī arto positū plen⁹ spū scō vēit
ad pugnā qñ voluit incarnari. vt p nobis
pugnaret. 7 p suā predicationē quasi clan-
gena tuba nos cōgregaret ad pugnam.
Quia vero in spūali plō hō non d̄z p̄fide-
re de suis viribus s̄ de diuina virtute: d̄z
qđ gedeon cū tāta multitudie non iuit ad
plūm. Itā hō confidens de diuina v̄tute
efficit fortis. cōfidens v̄o in sua ppria de-
bilitatē. iuxta illud Iud. 6. Dñe deus non
derelinqs p̄sumētes de te. de se 7 de sua
virtute gloriātes humilias. Et Qualr at
bellatores electi fuerint audi qđ sequit̄.
Itā p̄rio clamat qđ qui hēdificauit domū
7c. Vbi sciendū qđ p hēdificiū domus non
dedicate intelligit peccatū ambicōis 7 va-
naglorie qđ multociēs oriunt̄ in hoībus ex
reb⁹ mundanis: puta castris villis 7 pala-
tijs 7c. talia non dicuntur dño dedicari.
Et Per vinea at fructiferā intelligit ha-
bundantia rex: qđ tunc oībus cōmunis nō
efficit: qñ hō istis habundans ē ip̄s nulli
bōa sua p misericordiā largiendo. Et Per
sponsā vero qđ a sponso diligit intelligit si-
des catholica qđ glibet d̄z amare dicēdo
illud Sap. 8. Hāc amauit 7 exq̄siuit a iuue-
tute mea 7 q̄siuit sp̄s eā mihi assumere.
7 amator fact⁹ suz for̄ illi⁹. qđ quidē tunc
duci nō d̄z. qñ hō p fidē nō opat̄ nec facit
aliquē fructū. Et Per vix v̄o timorolum
intelligit vir qui ex pusillanimitate sua
timet incipere aliquod op⁹ arduū 7 merito-
rium: s̄ sp̄ pigrescit. Et Per vix v̄o corde
pauidum intelligit hō qui aliquñ opus ali-

quod bonū incep̄: puta ieiunare: orare 7c.
sed tñ in ip̄s sentiens aliqz grauedinez
deicit 7 incipit ab incepto bono ope refi-
lire. Et Oīs igitur qui predictis vel ali-
quo p̄dictorum detinetur: reuertatur nec
vadat ad p̄liū: qđ non posset cū dyabolo
cuius voluntatē sequit̄ p̄liari qđ ab ip̄o
vinceretur. Et Sicut at d̄ exercitu gedeo-
ni s̄ recesserunt. 22. milia sic re vera si eun-
do ad spūalem pugnam irretiti supradi-
ctis vitijs excludi debeant: multi fugiēt
7 pauci remanebunt. Et Secundo fuerūt
probatī ad aquas vt. i. qui lambent aqz
7c. Vbi sciendum qđ per aquas intelligen-
tur res mundane que instar aquarū sunt
labiles: nullam firmitatē habentes. Istis
autem rebus aliqui ad necessitatē vtun-
tur 7 h̄ est licitum. 7 hī sunt qui lambent
manu 7 lingua. Aliqui ad supfluitatē 7
h̄ est phibitūz. 7 hī sunt qui flexo poplice
bibunt: qđ eis reuerētiā facit dūz se flectit
7 aurit auidē dum os in ip̄s demergūt.
I. eoz in ip̄s constituit eas continue con-
gregando. de quibus Baruch. 3. Non est
finis possessionis eozum. Qui igitur
rebus istis ad superfluitatē vtuntur non
vadāt ad pugnam quia succūberent: qui
vero solum ad necessitatē secure vadāt
quia victoriā obtinebunt. Sicut autem in
p̄batione aquarū exceptis trecentis oēs
aliī reuerfi sunt: sic re vera si vellimus
probare homines bellatores in predictis
paucos inueniemus: quia teste scriptura
Je. 6. A maiore vsqz ad minorem: omnes
auaritie student. Et Modus autem pu-
gnandi sequitur: quia portantes lange-
nas cum luminibus 7c. Vbi sciendum qđ
per langes terreas intelligitur homo
quantum ad corpus terrenum. In isto
dicitur Lampax cum lumine. i. anima cū
splendore fidei 7 gratie. 7 caritatis ar-
dore. Hās debent cum vadunt ad plūm
cōfringere. i. corpora dignis flagellationi-
bus castigare. Et sic dicant illud Prime

eor. 9. Castigo corpus meum et in servitutem redigo. Et tunc luminaria ocula manifesta tur. i. fides et gratia et caritas que in ipso sunt incipiunt per opera relucere. Debet et tuba canere per vera doctrina alios instruendo. Si autem quod tenebant lampadas in sinistris manibus etc. quod lumen fidei gratie et caritatis deus in corbus servari quod est sicut in sinistra parte corporis. Doctrina vero deus recta intentione fieri: quod ad laudem dei et utilitatem proximi. et clare glaudius gerendis etc. i. non considerare deus propria virtute sed de deo auxilio. quod habemus in presenti victoria et in futuro gloriā ad quod etc.

E Dominica sexagesime. Euangelium 20.

Cum turba plurima convenirent et de civitatibus properarent ad Iesum dixit per similitudinem. Exiit qui seminat semina semini suum etc. Luc. 8. Hos

videmus per experientiam quod quando aliquis bonum pictor deus facere aliquam pulchram imaginem: quod requirit sed dispositum: quod possint colores recipi sed figure exigentia depingere. Ita super re fluida vel humida equalis vel asperam vel huiusmodi. non bene recipit. sed instructum modo plano et proportionato etc. Unde dicit philosophus quod actus actuum sunt ipso modo disposito.

Sic igitur in naturalibus conspicimus ista: sic in spiritualibus. In doctrina igitur vitam et fidem sed diversitate audientium bene recipit: et verbum seminat fructificat plus vel minus.

Expositus igitur tanquam sol mundum illuminans: sua doctrina omnes generaliter instituit et omnes generaliter instruit: sed quod in aliquibus ista doctrina fructificet: in aliquibus vero non ex dispositione audientium sed diversitas obortum. Et hoc est quod non inueniat in euangelio hodierno in parabola hominis seminantis. In qua quidem euangelio. s. tangunt luculenter. Unde.

Expositus predicantis benignitas reuerenda.

Sibi recipientis diversitas intuetur.

Precor admonetis sedulitas attendenda.

Collegii inquireris sanctitas imitanda.

Expositus exponens claritas admiranda

Expositus probat instructio amorosa. 2^m dispositio numerosa. 3^m excitatio vigorosa. 4^m petitio gratiosa. 5^m explicatio fructuosa. **P**rimus in principio. 2^m ibi. Et dum seminatur etc. 3^m ibi. Hoc dicens etc. 4^m ibi. Interrogabant autem etc. 5^m ibi. Est autem haec parabola etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit

quod etc. quod probat etc. dicit. Cum turba

etc. ubi duo possumus conde

rare. scilicet.

Deuotionem populi in accedendo.

Locutionem Christi in instruendo.

Quantum ad primum dicit. Cum turba etc. Ubi sciendum quod Iherosolimitani principes sacerdotum et scribe per inuidiam plequeretur Christum: tamen populus simplex et innocens et deuotus: videns eius sanctitatem in vita: veritatem in doctrina: virtutem in miraculis et honestatem in exemplis: de civitatibus galilee in quibus exierat fama de illo: cum magno desiderio properabant ad Christum tanquam ad medicum clementissimum ut curarentur. **M**agistrum sapientissimum ut illuminarentur. Et pastorem humilimum ut reficerentur. Et hoc est quod dicit. Cum turba etc. **I**ste concursus turbarum venientium ad Christum fuit figuratus numeri. 30. ubi dicit sententialiter quod dixit dominus **M**oyses. Fac tibi duas tubas argenteas ductiles quibus conuocare possis multitudinem cumque congreueris tunc congregabitur ad te omnis multitudo ante hostium tabernaculi sedens.

Ubi sciendum quod per **M**oysen intelligitur Christus. h. duas tubas habuit. i. duo testamentum: vetus quod exposuit: et novum quod condidit que signant dicunt tunc quibus sonus diffunditur late: quod sic veritas duorum testamentorum per totum mundum vniuersaliter predicatur. Dicunt autem argenteae: quod sicut argentum quod quidem est album puritatem significat: ita veritas contenta in ipsis est pura et mundum sine admixtione aliqua falsitatis. **D**i

eunt autem ductiles: q: sicut res ductilis fabricatur in maleo ⁊ in cute: sic sacra scriptura in duobus testis cōtēta docet nos corpus macerare dignis, castigatōib⁹ vt obediat rōni. ¶ Hic at xps tubādo ⁊ cōcrepādo per suā predicatōem congregat turbam ad hostiū tabernaculi. i. ad fidem catholicam p quā homo federatur cuz dō. Sciēdū est aut q in veteri testō int. alta erat triplex vsus tubay. s. vocādi homines ad plū: ad pūmū ⁊ ad solēnitates: sic per sacra scripturam instrumur qualr debeamus nos ad bella paraf: s. inimicos dūicare vicia ⁊ malignos spīritus supare. docet ēt nos qualr in conuīuio congregatōnis fidelium. i. in corpō ⁊ sanguie xpi pascimur ⁊ potamur vt virtuose viuamus: in via mādator dei curramus: mores nostros componamus: ⁊ deo laudes reddamus. Docet ēt nos qualr in solēnitate q̄ expectamus finalr i gloria paradisi beaticemur quātum ad corpus ⁊ aīaz. ¶ Q^m ad 2^m. s. locutōem xpi in instruendo dicit. Dixit per similitudinem ⁊c. Vbi sciēdū q multiplex cā assignat a scīs q̄ xps i sua p̄dicatōe loquebatur parabolice. Prima est vt morem patrie seruaret. Nam palestini qui sunt magni plocutores i suis colloquijs: puerbīs vtebantur. Secūda vt illud q dicebat magis cōmendaretur memorie. Tertia vt nob ostenderet exponē scripturas. vt per cognita exponamus in cognita. ⁊ intellectum spūalem i eis esse q̄rendum. ¶ Sciēdum est s̄m Bedam: q̄ sator est xps: semen verbum dei siue p̄dicatō veritat̄. exitus autē satoris ē exitus filiū dei de sinu patriis i mūdū. ¶ Iste exitus Christi fuit figuratus Apoc. 6. vbi d̄r. vidi ⁊ ecce equ⁹ albus ⁊ q̄ sedebat sup̄ illum habebat archum. ⁊ data est ei corona: ⁊ exiit vicēs vt viceret. ¶ Vbi sciēdum q per 1^m equum intelligit hūanitas xpi: que ideo alba d̄r q: peccatū n̄ fecit nec inuentus est dolus i ore eius. i.

pe. 2. Per equitem vero intelligitur xpi diuinitas: que iō sedere d̄r super humanitatem: q: sicut sēsō: dignior est equo: ita dītas in xpo dignior erat hūanitate. Per archum vero q est arma expugnatīua hostium itellr xpi p̄dicatō ex qua veld sagite micantes cūctos vulnerat inimicos. Per coronam xpo que est ornamentum regum: itellr regalis dignitas xpi. q: ē rex regum: ⁊ domīus domīantium. Apoc. 19. Qui d̄r Eze. 24. Corona tua circumligata sit tibi. ¶ Iste autem sic armatus ⁊ coronatus vt miles strenuus ad pugnā exiit s. dyabolū: ⁊ nō qdem vt vinceretur sic Adam vetus hō: sed vt nouus homo noua bella eligens superauit: iō exiit vicēs vt vinceret. Vñ nos pfortans dīc Jo. 16. In mundo pssuraz hēbitis: sed confidite: q: ego vici mundam.

Secūda pars.

Egitur. Et dum seminat ⁊c. Vbi tangit sibi recipiētis diuersitas intūenda: q̄ pbat dispō numero sa vbi duo tangit. s.

S̄m dispōnis incongruentis.

S̄m dispōnis congruentis.

¶ Q^m ad p^m dīc. Et dū ⁊c. Vbi sciēdum q iter alia tria ipediunt p̄fcm vbi dī in aīa viatoris. s.

Tenebra ignoratīe respectu itelligibilis.

Proteruitas mā^r respectu irascibilis.

Anxietas auarītīe respectu p̄cupiscibilis.

¶ Q^m ad p̄mā indispositōnem que ipedit p̄fectum verbī dei. s. luxuriāz significatam per viam per q̄ itelligibil obfuscat: dicit. Et dum semiat aliud ⁊c. sec⁹ viā ⁊c. Vbi sciēdum q per viam itelligit cor hominis deditum peccato luxurie. Quis rō est: q: sic viā ē publica cōis. ⁊ oībus patens. ita cor luxoriosi ē publicū ⁊ patens oīb⁹ cogitatōib⁹ imūdis occurrētib⁹: q: nllī resistit s; in eis delectat. Vñ cuilibet tali d̄r Jh. 51. Posuisti vt terrā cor⁹ tuū ⁊ q̄ si viam trāseūtibus. ¶ Sic igitur ad

k

Itam semen q̄ cadit in viam: q̄ nō est oc-
cultatū sub terra peulcat ab hoibus ⁊ co-
medit ab ambus sic spūaliter verbū dei
q̄ cadit in corde sic publico conculcat: q̄
male cogitatōes ipm cōculcāt s̄m Ciril-
lum. ⁊ dyaboli significati p̄ aues dicunt il-
lud comedere: dū de corde afferūt: ne af-
ferat bonū fructū. ¶ Dicitur at dyaboli
aues rōne velocitatis: discurrendo: rōne
ipetuositatis in impugnādo ⁊ rōne rapa-
citat̄ in rapiēdo. Volueres x̄o celi dicū-
tur. i. aeris: q̄ demones s̄m Angu. Aliq̄
ad diē iudicij erūt in isto aere caliginoso
ad hoīum exercitatōem. ¶ Sed tamē cō-
sideraret peccator: miserrimus: ⁊ ad men-
tem suam recurrat q̄ malus est vt sit via
infructifera ⁊ patens oībus malis: ⁊ seip-
sum disponat vt iam via non sit sed ager
fructifer. Abi sciendum q̄ si via d̄z fructi-
fera fieri: ōz q̄ vomere scindat: in circui-
tu fodiatur: ⁊ clausura sepiat. Sic pecca-
tor instar vie: ōz q̄ vomere scidatur p̄ ve-
ram cōtritōem: i. circuitu fodiatur p̄ iter-
nam sui consideratōem: clausura sepiatur
per mandatorū observatōem. ¶ Ad h̄c at
tria. faciēda admonēt peccatores a do-
mino Joel. 2. q̄bus d̄r. Conuertimini ad
me. s̄. per mādatorū observatōem: i. to-
to corde vestro in ieiunio fletu ⁊ planctu
sc̄e fodiendo per internam sui p̄sideratō-
nem: ⁊ sc̄dite corda v̄ra ⁊ non vestimen-
ta v̄ra per veram contritōem. Tali at pec-
cator sic volenti p̄ueri dic̄ d̄s puer. 4.
Etiam sapiētie mōstrabo tibi ⁊ ducam te
per semitas equitatis quas cuz igressus
fueris non artabunt gressus tui ⁊ currēs
nō habebis offendiculū. ¶ Quantum ad
sam idispositōem q̄ ipedit p̄fectū x̄bi dei
s̄. supbia p̄ q̄z irascibil̄ indurat̄ d̄signatā p̄
petrā dic̄. Et aliō ce. supra pe. 2c. Abi sciē-
dū q̄ p̄ petrā intell̄ cor hoīs induratum
q̄ nō p̄t hūiliari nec a sua s̄ia resili. Vñ
d̄ ip̄s d̄r Je. 5. Indurauerūt facies suas
supra petrā: noluerūt reuerti. Nō aduertē

tes miseri illud eccl̄astici. 3. Cor durū ma-
le habebit in nouissimo. ¶ Sic igit̄ ad lit-
teram q̄n semen cadit supra petrā duram
que nō habz humores aqueū: ⁊ si nascatur
statim moritur: sic verbū dei receptum
in corde superbi ⁊ i s̄ia proteruita indura-
ti. ⁊ si aliquādo ex aliqua curiositate sibi
placeat: tamen cito moritur: nec ad profe-
ctum venit per opera: q̄ caret gr̄e ⁊ carī-
tatis humore. ¶ Sed tñ debz aduertere
miser peccator instar lapidis in suis ma-
litijs induratus: q̄ lapis q̄uis durus sit
tamē aliquādo frangit̄ vel liquore hume-
crante: vel igne ardescēte: vel maleo feri-
ente. Sic peccatorem obstinatum d̄z fran-
gere humor. i. passionis x̄pi lachrimosa
meditatō: vel ignis. i. penaz inferni confi-
deratō: vel maleus. i. natural̄ mortis expe-
ctatō. ¶ De peccōre aut̄ sic conuerso cum
lachrimis predictis consideratis pōt dici
illud ps̄. Educens aquā de petrā. i. s̄ cor-
de. ¶ Hodus autem per quem d̄z pec-
cator aquas educere fuit figuratus nume-
ri. 20. in Aboz. de quo dicitur q̄ cum ele-
uasset Aboz. manum percutiens virga
bis filicez. egressē sūt aq̄ largissime. Abi
sciēdum q̄ per Aboz. h̄ intell̄r peccator.
q̄ sicut habetur ibi Aboz. non credidit
d̄o: sic peccator voluntati d̄ine resistit.
¶ Per manum firmā ⁊ validam intelligit̄
volūtas siue liberum arbitriū: q̄ nullate-
nus potest cogi. ¶ Per virgam vero q̄ est
instr̄m castigatiuum iuuenum intelligit̄
rō que debet sensualitatē corrigere. ¶ Per
filicem vero siue petrā durissimam: intel-
ligit̄ cor in virtijs obduratum. ¶ Aboz.
igitur. i. peccator: cognoscens cor suū du-
rissimū: d̄z voluntatem in altum erigere
i. ad complacentiā diuinorū. ⁊ tunc virga
i. recta rōne pcutere filicez. i. cor durū co-
rrigere: vt ad duritiā suā frāgatur. Signā-
ter at d̄r q̄ bis percussit filicem: q̄ inter
alia q̄ d̄z rō cordi duro vt moliat ostēdere
sunt principal̄ duo. s̄. amissio eterne glo-

quirenda. **D**icit igitur h. d. i. similitudinem de seie pponens: clamabat in signum desiderij salutis aiorum et ut nos redderet attentiores: q habz aures audiendi audiat: mentalr iterius intelligedo et ope adimplendo. **S**ciendum est at qd alig sunt q deum audire desiderant vt deuoti ptem plantes. Et isti figuratur per istos reges ferrarum d qbus dñs. 2. pal. 9. qd desiderabant videre faciem Salonis vt audirent sapientia qz dederat dñs in corde suo.

Alig sunt q deum audire timent vt veri penitentes q timore magno deuz audiunt plderantes preuaricatōem et offensa comissam. Et isti figuratur per Aldam. d quo dñs gen. 3. qd cum post preuaricatōnez vocasset eū dñs. d. Alda vbi es. ait. Voce meam audiui in paradiso et timui: eo qd nudus essem. et abscondi me. expōe de nuda rōe. **A**liqui sunt q deuz audire renuūt vt pigri: de qbus conqueritur dominus p psalmistā. d. Nō audiuit populus me⁹ vocem meam et isrl' nō intendit mihi. Unde tales increpat dñs Jb. i. d. Cognouit bos possessorem suum et asinus presepe domini sui. Isrl' autem non cognouit et populo meus non intellexit. Ald lram enim sic inuenitur qd multi peccatores sunt magis ingrati bestijs non vtentibus rōne. Nam bos et asinus dominum suum cognoscunt et faciunt eorum seruicia: et tamē pigri stolidiores aialibus: dum cognoscere nolunt nec ipm audire: nec in eius seruitijs occupari. **A**lig sunt qui deum audire nolūt sed mund⁹ et carnalia desideria: istar adā q spieto mādato domini audiuit vocem vxoris sue. gen. 3.

Quarta pars.

Equif. Interrogabāt at euz et.

Abi tangit. Collegij ingrentis sanctitas imitanda. qd pbat petitiō gōsa. Et duo tangit. s. **D**iscipuloy ingreditōem. **X**pi responsionem.

Quantum ad primum dicit. Interrogabant et. **A**bi sciendum fm Aug. qd differentia est iter parabolā et enigma. Nam parabola est sermo quasi facti: sed nō feci tamen possibil' fieri. Enigma vero est pcessus sermonis in his que dicunt qñ et scā: tñ nō sunt scā nec possibilia fieri: significat xpo aliqd i oculo: sic qd dñs in libro iudicij qd ligna ierūt vt vngerēt sibi reges. Non ē at scm qd dñs exijt qui semiat et. possibile tñ fieri. Dicit igit qd interrogauerūt eum: sed nō statim finita parabola hz. Sedā h post sic eius familiares. **Q**u^m ad 2^m s. xpi rñsionē dic qd ipse dic vobiscū et. **A**bi sciendū qd apli dolētes qd populus nō intelligebat que parabolice dicebantur a xpo: moti caritate que non suam sed aliorum querit salutem: interrogauerunt xps de expōne parabole: per h nobis dātes exemplum fm Criso. vt de salute aliorū tanqz d ppra solliciti simus.

Quinta pars.

Egitur. Est at h parabola et. **A**bi tangit magistri exponentis claritas admiranda: qd probat explicatio fructuosa. Et duo facit. **P**rio ostēdit qd significet semen seminatum. Secūdo qd sūm prepatum. **Q**uantū ad p^m dicit. Est h at et. semen sensibile qd seminat est. i. significat vbum. i. doctrinam veritatis. de quo vbo dñs deuter. 3. Non in solo pane viuit homo sed in omni verbo qd pcedit de ore dei. **Q**uantum ad secūduz dicit qd autem secus viam et. Et quattuor facit secundum qd exponit quid significet quattuor sba sem recipientia. s. quid via: quid petra: quid spine: quid terra bona. **Q**uantum ad primum dicit: quod aut secus viam et. Expone de omnibus quattuor sicut stat in textu. **H**omines autem dediti diuitijs terrenis per spinas d signatis possunt figurari per i^m figulum de quo dicitur ecclesiastici. 38. Figulus sedens ad opus suum conuertens pedibus

fuisset rotam qui in solitudine positus est ppter opus suum: et in misericordia omnia operatio eius in brachio suo formauit lutum: et ante pedes suos curuauit virtutes suam: cor suum dabit vt consumet linitio nem et vigilia sua mundabit fornacez omnes hi in manibus suis sperauerunt.

¶ Ubi sciendum q per figulum q opera tur de terra: intelliguntur homines dedi ti terrenis diuitijs qui possunt quantu ad presens spectat in quadruplici differetia reperiri. Nam quidam sunt solliciti acqui rere diuitias per vsuras: quidam per mer cationes: aliqui per labores: quidam per redditus ecclesiasticos vt clerici et symo niaci. **¶** Usurarij intelliguntur per figu lum sedentem ad opus: quia sedent ad ba chuz et sine labore lucratur. Mercatores vero per figulum verentem pedibus ro tam: quia totum mundum circueunt modo in franciam et. Laboratores vero p ipm qui in brachio suo formauit lutuz et. Na laboratores manibus et pedibus se exercet vt possint diuitias congregare. Clerici et symoniaci intelliguntur per figuluz cor suum dans ad linitioem et vigilantem et mu dantem fornacem: q isti multotiens plus q layci ardent auaritia et cor suum ad vi gilandum tradunt: quia machinari no de sinunt qualiter valeant prebendar: omnes isti dicuntur in manibus suis sperare: q confidentes de sua industria credunt ho mores et diuitias adipisci. **¶** Dicitur au tem terra bona q fructum affert in paci entia: quia teste Iaco. Ia. 1. Pacientia op perfectum habz: perfectum in qz. i. in hoc mundo meritorium et in futuro gloriu. Ad qz et.

¶ Dominica in .50^a. Euangelium .21.

Assumpsit yhs. 12. discipulos et ait illis. Ecce ascendimus ierosolimam et. Luc. 18. Tria sunt inter alia que prinent ad bonu medicu. Primum

est q cognoscat infirmitatis moribus. 2^m q cognoscat sanitatis remediuz. Tertiu q artem suam reducat ad effectum. Nam si i^a negligeret eius ars paz valeret. Ad i firmum vo pertinet vt postqz sanitate recepit regratiet medico de suscepto benefi cio et sibi prester obsequia iuxta eius possi bilitatem. Sic igitur i^a in infirmitate cor porali cospicimus: ita suo modo possum⁹ i infirmitate spuali intueri. Nam in ipsa spe ritualis medicus est xps. Infirmitas vero miser peccator. In xpo vero tria preda euidenter cognoscimus. Unde ex parte peccatoris curati debz reperiri cognitio tanti beneficij. Hoc autem nob inuatur in euangelio hodierno i quo fit mentio d pas sione xpi que est medicina nostra efficacis sima: et de ecco infirmante q cecitas signi ficat morbum peccati. et de illuminatoe q significat opatorem xpi circa peccatores. Et fm hoc h quattuor tangunt. s.

Remedium sanitatz vigorose.

Morbum calamitatz dolorose.

Bonum pietatz viscerose.

Actu sedulitatz virtuose.

¶ Primum pbat passiois misteriu admi randum. 2^m peccatoris flagitiu detestand 3^m saluatoris beneficiu appetendum. 4^m viatoris obsequiu imitand. **¶** 1^m in prin. Secundum ibi. Factum est aut et. Terti um ibi. Stans aut yhs. Quartum ibi. Et sequebat i^a et.

Prima pars.

Tantum ad primu vbi tangit

q et. q probat et. dicit assumpsit yhs et. Ubi sciendum q circa

istam partem. s. possumus plicere. s.

Collegiu gratiosum.

Exemplum virtuosum.

Supplicium dolorosum.

Solacium gaudiosum.

Ingeniu nubilosum.

¶ 2^m ad p^m dicit. Assumpsit yhs et.

Ubi sciendu q io xps f3 Cris. solu illos. 12.

h iij

discipulos assumpsit ad manifestadū eis
sue passiois secreta. **P**rio ad ostendendum
q̄ non nisi fī mīs i dilectōe xpī: denūcian
da est xpī passio ⁊ qui ipam velint deuo
tissime imitari. 2° q̄ numerus duodenari
us est numerus superhabūdans. Ad desi
gnandum istā passionem xpī esse superba
bundantem ad redemptōem humani ge
neris: idēo ipam. 12. discipulis voluit nun
ciari. **Q**uantum ad 2^m. s. ex^m virtuosuz
dicit. Et ait illi. Et ascē. iero. p. q̄ q̄ interpre
tas visio pacis intellr ac⁹ virtuosus quē
hēre debemus dum viuim⁹ vt possimus
ad celestēm ier^m peruenire. **Q**ualr at
debemus ascēder fuit figuratum gen. 25.
Abi dicit sentētiā q̄ dñs dixit ad iacob
Surge ⁊ ascēde bethel. ⁊ habita ibi. facq̄
altare deo q̄ appuit tibi. qui consurgens
puocata oī domo sua ait: abicite dōs alie
nos q̄ i medio vři sūt: ⁊ mūdamin ac mu
tate vestimēta vřa: surgite ⁊ ascēdamus
in bethel. **U**bi sciēdū q̄ per Bethel q̄
interpretat domus dei: itellr celestis pa
tria. Ad hanc at instar Jacob inuitamur
q̄ surgentes per eleuatōem mentis ⁊ de
siderium ab istis rebus terrenis: nos eri
gendo ad contemplatōem celestium ascē
dere debeamus. Sed si ascendere cupim⁹
istat Jacob debemus nos metipos alta
re domini facere in q̄ per mortificatōem
vicioz carnalium instar pecudum que of
ferebant antiquitus: debemus hostiaz iu
git imolare: iuxta illud Ro. 12. Obsecro
vos fr̄es per misericordiam dei vt exhi
beat is co: pa vestra hostiam deo viuētez
sancta deo placētem: oābile obsequiū ve
strum. **Q**ualr at nos debeamus alta
re deo dignum construere: audi qd sequitur
Nā dī q̄ Jacob pcepit abloem ydolorū
i. cupidinum q̄ col. 3. Auaritia ē ydolorū
seruitus. **A**bundatōem aīozum. i. libidinū
Abutatōem vestimentozum. i. cōpositōez
morum. vnde ecclāstici. 9. **O**mnī tempoz
vestimenta tua sunt candida. **E**xpletōem

preceptorum: in eo q̄ dīc eos surgere ⁊
ascendere. **Q**uantum ad 3^m. s. supplici
um dolorosū dicit. ⁊ consumabunt omnia
⁊c. **U**bi duo p̄dicē. s.
Scripturarum adimpletōem.
Eius mirabilem passionē.
Quantum ad primū dicit. Et p̄suma.
⁊c. **U**bi sciēdū q̄ scriptura ⁊ p̄phete oca
lum habuerunt ad xp̄m p̄nūciando ei⁹
incarnatōnem: puerlatōem ⁊ passionem.
Unde xp̄s duobus discipulis euntibus i
Emaus apparēs post resurrectiōem icre
pauit eos Luc. 24. dicens. **O**stulti ⁊ tardī
corde ad credendū ⁊c. ⁊ incipiēs a moy.
⁊ omnibus p̄phēz interpretabat illis i
omnibus scripturis que de ipō erāt. **E**n
etiam in cruce existens cum videret oīa
completa que de ipō quantum ad p̄dicta
scripta erant dixit Jo. 19. Consumatum ē
Qualia aut scripta de ipō fuerint ibi
git tangens modum sue mirabilis passio
nis. d. tradet⁹ ⁊c. **M**az a iuda eius discipu
lo fuit fraudulent traditus ⁊ vendit⁹: si
guratus per Ioseph quem fr̄es vendide
runt ysmācliz triginta argenteis. gen. 37.
Secūdo fuit illusus. **P**rimo in domo sa
cerdotz. Luc. 21. Illudebat ei ⁊ vellauerūt
eum. d. p̄phetiza quis est qui te percussit.
Secundo in domo Pilati. Unde **A**bat.
27. **C**lamidem coccineam circondederūt
ei ⁊ plectentes coronam de spinis posue
runt super caput eius ⁊ genu flexo illude
bant ei. **T**ertio in domo Herodis. Unde
Luc. 13. **S**preuit eum Herodes cum exer
citu suo ⁊ illuxit eum indutū veste alba.
Quarto in cruce. Unde **A**bat. 27. **P**ri
ncipes sacerdotum cum scribis ⁊ seniorib⁹
illudentes dicebant. Si rex isrl' es: descē
dat nunc de cruce ⁊ credimus ei. Unde si
guratus fuit per Sanson de quo dicitur
Judic. 16. q̄ philisti letantes per p̄uicia
sump̄t iam epistolis p̄ceperant vt voca
ret Sanson: ⁊ añ eos luderet: q̄ educt⁹ de
carcere ludebat añ eos. **T**ertio fuit fla

gellatus: figuratus per Jeremiam. de q
dr Jere. 37. q irati s Jeremia pnceps: ce
sum eu miserunt in carcerem. ¶ Quarto
fuit consputus: figuratus per Job: q dic
de seipso Job. 31. Filij stultorum: et ignobi
lium: et in terra penitus no parentes. nuc
autem in eorum canticum versus sum. et
scus sum eis in puerbium abhominantur
me et longe fugiunt a me et faciem meam
spuere non verentur. ¶ 5° fuit occisus: fi
guratus per Abel: de quo dr gen. 4. q cu
essent i agro ipe et Laym frater suus: sur
rexit Laym aduersus Abel. et interfec eu.
¶ Nec igit sunt o dne yesu que s te scrip
pta: figurata et prophetata sunt: que pro sa
lute humani generis in te pspicim⁹ i ple
ta. ¶ In estali igit et contemplatõe consi
derando sup: adca xpm yhm pot alloqui
aia deuota et querere. d. Dulcis yhu q
nam sunt que de te vidimus mirabilia: na
tu bone yhu es rex glorie dñs fortj et po
tens in ps. Nam de te dr Jo. 1. Omnia p
ipm sca sunt et sine ipso sca est nihil. quo
ergo h potetia tradet? Tu etiam dulcis
yhu es dei virtus et sapietia. 1. cor. 1. Per
te enim oia subsistunt et ordinant: quomō
ergo h sapietia illudetur? Tu et dulcis ye
su es agnus inocēs tollens peccata mun
di. Jo. 1. et de quo dr. 1. pe. 2. Qui peccatus
non fec nec inuērus est dolus in ore eius:
quo igit h inocentia flagellabit? Tu et dul
cis yhu es speciosus forma p filijs hoīuz:
in ps. In quem desiderant angeli pspici
cere. 1. pe. 1. quo igit h decor pspuerit? Tu
et dulcis yhu es vita que est lux hoīum
Jo. 1. Qui dicis de te ipo. Jo. 14. Ego suz
via vitas et vita. quo igitur h vita moriet
Ex affectu o dne yhu vellē tāti misterij
cām cognosceē: tāti supplicij fructū peipe:
tāti spectaculi culmē aspiceē. ¶ Qui pot
rūderi q cā tantī misterij est amor et cari
tas. Nam pp nimiam caritatem suā q dile
xit nos dñs: cū essemus mortui peccatj: vi
uificauit nos i xpo. cuius gfa saluati su

mus: ephē. 2. ¶ Fructus autē huius sup
plicij est nostra redemptō et gloriificatio.
And Apoē. 5. Occisus es et redemisti nos
in sanguine tuo. ¶ Culmen autē tantī spe
ctaculi est vt eius vestigia imitemur. An
pe. 2. Xps passus est pro nobis: nobis
relinquens exemplum vt sequamini vesti
gia eius. Ande potetia tradi voluit vt d
nostra potentia non superbiamus. Sapiē
tia illud voluit: vt de nostra sapietia ina
nem gloriam non habeamus. Innocentia
flagellari voluit vt nos qui pleni sumus
peccatis: per castigatōem carnis vicia cō
primamus. Decor etiam cōspui voluit vt
nobis daret exemplum: ne nimis d orna
tu faciei et corporis curemus: s se pingen
tes et superflue se ornātes. Voluit et vita
mori: vt nob daret exemplū moriēdi pec
catj. ¶ Quantum ad quartum. s. solatium
gaudiosum dicit. Et tertia die resurget.
¶ Abi sciendum quod Christus sciens di
scipulos de annunciatione passionis tur
batos vt pius pater adiecit consolatōez
resurrectionem suam in proximo futuraz
nunciando. ¶ Quantum ad quintum. s.
ingenium nubilosum dicit. Et ipsi nihil
horum intellexerunt. Abi sciendum q
duplex ratio est quare discipuli passionē
Christi non intelligebant. Prima est qz
non solum sciebant Christum esse verum
inocentem: sed etiam verum deum: et ideo
existimabant cum mori non posse. Secū
da ratio est quia Christus eis pabolice
loqui consueuerat: et ideo credebant ipm
loqui pabolice: cum eis de sua passiōe ali
qua loquebat. h fm Bedam.

Scōapara.

Equitor. Factum est autem euz
ap. 7c. Abi tangit morbum cala
mitatis dolorose. q pbat pecca
toris flagitium detestandum. Abi sciēdū
q hic. s. possumus plderare. s.

k iij

Xpi humilitatem et misericordiam.

Infirmi calamitatem et miseriam.

Inquisitoris diligentiam.

Inuocationis instantiam.

Continuationis perseverantiam.

Quantum ad primum dicit. Factum est autem cum apud Jerico. Ubi sciendum quod Jerico interpretatur luna et significat defectum. et per significare istum mundum quod ad modum lune est defectuosus et instabilis. nam sicut luna semper non stram apparetur: apparet nunc magna nunc parva: sic in isto mundo sunt aliqui aliqui in magnis prosperitatibus aliqui in magnis calamitatibus. **Episcopus** igitur dicitur appropinquasse Jerico quoniam verbum dei assumpsit carnem humanam iuxta illud Jo. 1. Verbum caro factum est et habitavit in nobis. **Quantum** ad secundum. scilicet calamitatem et miseriam dicit cecus quidam etc. Ubi sciendum quod per istum cecum intelligitur totum genus humanum quod per peccatum primorum parentum fuerat excecatus. Alii quilibet peccator qui excecatur dicitur per peccatum quod Sap. 2. Excecauit illos malitia eorum. **Iste** dicitur secundum viam sedere secundum Gregorium. Sed ad cognitionem veritatis quod Christus est venire desiderat. **Benedicere** autem dicitur: dum rogat sibi viam salutis a domino demonstrari. **Sciendum** est autem quod genus humanum vel quilibet peccator per peccatum excecatus potest figurari per Sanson de quo dicitur finaliter Iudicum. 16. quod cum adamasset quandam mulierem quam vocabatur Dalila philistei qui aduersabant Sansoni cum per fortitudinem suam non possent ei nocere: ordiuntur cum ista quod blandirent Sansoni et diceret sibi in quo erat fortitudo sua magna et quomodo possent eum vincere quod querens ab eo: dixit quod si. 7. neruices subius mundum sic cis et adhuc humectibus ligaretur: quod esset debilis sicut ceteri homines quibus cum ipsa ligasset eum dormientem clamauit philistini super te Sanson: qui surgens rupit vincula quomodo si rumpat quod solum stupefactum. **Cum** illa conquiret quod non diligeret eam eo quod non dixisset sibi veritatem. Iterum inter

rogauit eum quomodo debilis fieret: cui respondit si ligatus fuero. 9. subius qui nunquam fuerit in ope infirmus ero. et aliorum hominum filius: quibus cum ipsa eum dormientem ligasset: clamauit philistini super te Sanson: qui euigilans ita rupit vincula quod si filia tele. cumque iterum perquiretur quod eam non diligeret eo quod veritatem sibi non dixisset: dixit ei: si. 7. crines capitis mei cum litio. i. cum fillo staminis plexeris et clauis his cuius ligatus terre fixeris infirmus ero quod cum eo dormiente fecisset clauis philistini super te Sanson: qui conuersus extraxit clauis cum crinibus et litio. cumque illa conquiret quod eam non diligeret eo quod ter sibi mentitus fuisset apuit sibi veritatem. d. ferum nunquam ascendit super caput meum: quod nazareus. i. consecratus deo sum de utero matris mee: si rasum fuerit caput meum recedet a me fortitudo mea. **Vides** autem quod confessus fuerat veritatem fecit eum dormire super gressus suos et in sinu suo reclinare caput: vocauitque tonsorem et rasit. 7. crines eius et statim recessit ab eo fortitudo: dixitque philistini super te Sanson: qui postquam surrexerat dixit in animo suo egrediar sicut prius feci nesciens quod dominus rececit ab eo: quare apprehedentes philistini statim eruerunt sibi oculos et duxerunt gazam victum cathenis et clausum in carcere molere fecerunt. Ubi sciendum quod per Sanson qui interpretatur sol fortis: intelligi potest anima in qua instar solis est utilitas. cognoscens. et instar fortitudinis est diuina gratia significata per capillos Sansonis in quo erat maxima fortitudo. **Per** daliam vero quam interpretatur pauca: quod multum dilexit Sanson intelligitur sensualitas: quod anima multum diligit quod si naturali sedere sibi coniuncta quod id pauca dicitur: quod spiritus sanctus. gratia per quam efficitur diuites in sensualitate non recipit: sed in anima rationali. **Per** philistini vero intelligitur dyaboli inimici hominis cui inuident ut superadictum fuit. **Vides** autem dyabolum quod per claritatem intellectus et liberi arbitrii fortitudinem: non possent animam sic de facili vincere: recursum habent ad daliam. i.

ad sensualitatem ut bladiatur anime quod sibi
presentiar ut per ea possit decipi et ab inimicis
deuinci. ¶ **D**alia igitur. i. sensualitas San
sonem. i. animam conatur decipere ut dicat in
quo possit ab hostibus superari. et non cessat
ellicere ut inclinet eam ad sibi placibilia: et
tandem paulatim ellicit quod suum amittit for
titudinem et a dyabolo captiuat. Aliquam autem
contingit quod sensualitas: animam dormientem
i. de sua salute negligentem neruicis funi
bus ligat: quod ipsam inclinat ad carnis deli
cias. Aliquam autem ipsam ligat. 9. funibus de ca
napo. i. ipsam aliquam inclinat ad mundanas
excellencias significatas per funes de cana
po: quod sicut funis tortis est et fit circumuol
uendo rotam: ita homines dediti munda
nis excellencijs torti dicuntur dum per mul
tas combinaciones circumuoluendo nunc illuz
nunc istum: procurant ad excellencias et digni
tates venire. ¶ Aliquam autem contingit quod
crines cum litio compressos circumuolutos cum
clauo figit in terram. i. ipsam inclinat ad di
uitias temporales significatas per terram:
in qua figuntur quando ad diuitias inclinatur.
¶ Sed tamen in tribus predictis anima nun
dum amittit suam fortitudinem: quod inclinatio
ad hec tria quod in ipsis sit aliqualis sensua
lis complacentia per peccatum veniale: non
est tanta quod ad deliberatum consensum per
ueniat per peccatum mortale sed sicut San
son excitatus a somno rupit vincula sic ho
mo dum a se excutit negligentiam. et confi
derando suam salutem incipit vigilare:
resistit temptationibus sibi a sensualitate
prepositis: et rumpit vincula ipsis reli
stendo. ¶ **C**aveat tamen anima ne tantum
alliciat a sensualitate ipsam inclinante
cum festinatione continua quod sibi contin
gat quod dicitur contigisse Sansonem. Nam
dicitur quod dalia fecit eum dormire etc.
¶ **A**bi sciendum quod anima tunc dormit
super genua dalia. i. sensualitatis: et in si
num suum caput reclinat: quando suggestio
nibus eius suam salutem postponens de

liberate consentit et tunc ante tonsoris. i.
procuracione dyaboli caput Sansonis. i.
anime raditur: quia deliberate consentien
do sensualitatis suggestionibus peccat
mortaliter. et sic perdit gratiam que instar
capillozum caput ornantium animam ador
nantem. ¶ **S**ic autem rasa remanet debi
lis: quia gratiam fortificantem amisit et
tunc contra eam ferociter philistei hostes
insurgunt. i. dyaboli: que amissa fortitudi
ne nescit nec potest resistere. et tunc ab ip
sis capitur et ligatur culpe vinculo. et exee
catur utroque oculo: dextero: quia non con
siderat quantum peccando amisit gloriam:
sinistro: quia non considerat quantam pe
nam incurrit. ¶ **S**ic autem ligata et exee
cata: i. carcere ponitur: quia seruituti dy
boli mancipatur. Et ad rotam molandini
ut ipsam circumducat ponitur: quia rotan
do de peccato in peccatum labitur. Nam
teste Grego. Peccatum quod per penitentiam
non deletur mor suo potest ad aliud tra
hi. et sic rotando labitur donec demerga
tur in profundum inferni. Unde Isa. 14.
In infernum traheris in profundum lacu.
¶ **Q**uantum ad tertium. s. inquisitionis
diligentiam dicit. Et cum audiret turbas
pre. etc. Ubi duo tangit. s.
Inquisitionem sollicitam.
Responsionem viridicam.
¶ **Q**uantum ad primum dicit. Et cum au
diret etc. Ubi sciendum quod cecus ille qui
carebat visu et non poterat christum cogno
scere: sollicitus de sua curatione interroga
bat illos qui cognoscebant quid hoc sit. In
quo datur intelligi peccatori quod si propter
peccatorum sarcinam: cognoscere viam ve
ritatis non valeat: exemplo ceci debet inter
rogare scientes ut ad ipsam valeat perue
nire. Quos autem interrogare debeat pa
tet in euangelio: quia ambulantes cum christo
i. vite euangelice sectatores. Unde deu
tero. 32. Interroga patrem tuum et annun
ciabit tibi maiores tuos et dicent tibi.

Quam ad responsionē viridicam dicit dixerunt autem ei ⁊c. Ubi sciendū q̄ ppter deuotionē q̄z populus habebat ad xpm multa turba ipm sequebatur ce cō igitur querenti quid est h: respōderūt q̄ yhs nazareus transiret. **M**oraliter autē peccatori volenti pueri ad pñiam ⁊ interrogāti qd est h. i. que inspiratio q̄ si bi venit de penitēdo de peccato: rñdē q̄ yhs nazareus transiret: q̄ ipse est via salu tis vnde saluator dī. Ipse est ēr qui trāsire p cor: peccatoris ipm inspirando. **Q**uā tum ad xpm. s. inuocationis instantiaz dī cit. Et clamauit dñe yhu ⁊c. Ubi sciendū q̄ ille cecus audiens xpm inde transire quē videre non poterat de quo p famam audierat q̄ faciebat mltā miracula: firmi ter credidit q̄ ipm poterat liberare. Et iō Jesu fili dō miserere mei. q. d. tu q̄ de sinu pñis in mundū venisti: d stirpe daui tica p redimēdis hoibus factus hō: mise rere mei indigētis. **M**oueat enī te o dñe Jesu cōnālitas tui ⁊ mei: quia hō es. ⁊ pie tas diuina q̄ deus misericors es. **M**ā de te scribitur sapiēt. ij. **M**isereris oīum quonā oīa potes: ⁊ dissimlas peccata ho mīnū p penitentiā diligis enī oīa que sunt: ⁊ nō odisti eoz q̄ fecisti. **Q**uantū ad quintū. s. continuatiōis p̄seuerantiam dicit. ⁊ qui p̄rebant ⁊c. Ubi duo tangit. s. turbe increpationē. ⁊ p̄euz continuationē. **Q**uantū ad primū dicit. ⁊ q̄ p̄rebant ⁊c. Ubi sciendū q̄ qui p̄rebant timentes ne cec⁹ clamās xpm fastidiret: dicebant sibi vt taceret. **Q**uantum ad precum continuationē dicit. ipse vero multo ma gis cla. ⁊c. **I**ste enim quanto plus p̄hi bebatur a turba: tanto plus clamabat ad xpm vt sui miseretur in quo apparet sua p̄seuerantia in rogando. **S**ciē^m ē at loquēdo moraliter q̄ p̄ istis q̄ p̄rebant ⁊ increpabant cecum. s. peccatorem intelli gitur sensualitas ⁊ multitudo cogitatio num sensualium: que multociēs retrahūt

peccatorem. ⁊ ipm impediunt: ne ad peni tentiā conuertatur. **E**z autē sic rōni cō tradicat sensualitas: non tñ propter h est desistendū a bono pposito: quin potius p continuū clamorē. i. deuotā orationem ⁊ exercitiū bonum d̄z a ratione vt a domia: sensualitas supari instar cecī qui constan ter perseuerauit. ⁊ tunc sicut cecus illumi nari meruit ita peccator merebitur exau diri.

Tertia pars.

Equitur. Stans at yhs ⁊c. Ubi tangit donum pietat̄ visceroſe: q̄ probat beneficium appetēdū.

Ubi. s. possumus considerare. s.

Ep̄i benignitatē in expectando.

Ep̄i exemplaritatē in ingrendo.

Ceci sagacitatē in rñdendo.

Ep̄i potestātē in opando.

Facti veritatē in consequendo.

Quātū ad primū dicit. Stas yhs. Ubi sciendū q̄ magne pietat̄ signum fuit in xpo q̄ illum cecum expectat voluit. ⁊ ad se fecit adduci. **M**oc autē secundū Cirillū fides promeruit inuocant̄. **B**enigni tas saluatoris non enī personam respiciis vtrum. s. diues vel pauper ⁊c. vtrū multū peccauerit vel par omnes expectas dñe yhu oīum miserere: omnibus indulges. Quis igitur tardabit reuerti ad xpm nī si imemor sue salut̄. Et ideo dicit̄ **I**sa. ss. **Q**uerite dominum dum inueniri potest inuocate eum dum prope est. **Q**uantū ad secundū. s. xpi exemplaritatē in inqū rendo dicit ⁊ cū appropinquasset ⁊c. Ubi sciendū secundum Ambro. q̄ xps non in terrogat quasi ignoret quid cecus petere debeat: sed vt nobis daret exemplum q̄ si volumus saluos fieri h est per vere fi dei confessionem firmam. **Q**uantū ad ter tium. s. ceci sagacitatē in respondendo dī citat ille dixit domine vt videā. Ubi sciē dum q̄ ille cecus sapienter respondit ⁊ magnum donum petijt lumen. s. spiritua le ⁊ corporale. **I**n quo dat nobis exem

plum quod de temporalibus non debemus multum curare quia transeunt: sed de spiritualibus eternaliter permanentibus. Unde Grego. Cecus autem a domino non aurum sed lucem querit: et nos non falsas diuitias: sed lucem queramus quod videre cum sanctis angelis possimus. **Quantum ad quartum.** s. xpi potestate in operando dicit. Et yhs dixit illi respice etc. **Ubi sciendum.** s. Criso. q. quando homo in petitione sua tenet convenientem modum: tunc meretur a domino exaudiri et ideo quia ille cecus tenuit modum congruum fuit a domino exauditus. **Quantum ad quintum.** s. facti veritatem in consensuendo dicit. et confestim vidit. Nam statim ad verbum xpi cuius dicere est facere: cecus lumen recepit. **Non vacat autem a misterio** q. cecus ter clamauit petendo lumen. Nam si ideo factum est ut detur nobis intelligi q. si homo cecus per peccatum: vellent a deo illuminari per gratiam: debet ter dominum inuocare. s. corde: ore: et ope: et sic perseverando illuminari meretur. **Quarta pars.**

Equitur. Et sequebatur eum etc.

Ubi tangit actus sedulitatis virtuose. q. probat viatoris obsequium imitandum. **Ubi duo tangit.** s. Ceci imitationem sollicitam.

Populi dedicationem viriditatem.

Quantum ad primum dicit. Et sequebatur eum etc. **Ubi sciendum** q. exemplo hominis ceci quando homo recipit a deo aliquod beneficium: non debet esse ingratus sed ipsum recognoscere et regratiari ipsum sequendo in opibus bonis. Et sic dicat illud Mat. 8. Magister sequere te quocumque ieris. **Tal' autem sic illuminatus** sequens xpm potest figurari per elyseum de quo finaliter dicitur 3. Re. 19. q. elyas repit elyseum arantem in 12. iugis bouum: et ipse in 12. arantibus vnus erat. cumq. elyas misisset palium suum super eum: relicti bobus cucurrit post

Elyam: et valle faciens parentibus: tulit par bouum et mactauit illud: et in aratro bouum coxit carnes et dedit populo ad comedendum: consurgensq. abiit et secutus est Elyas. **Ubi sciendum** q. per Elyas q. interpretatur deus dominus: intelligitur xps q. est noster deus dominus. **Per elyseum vero arantem:** intelligitur homo deditus temporalibus q. signanter dicitur arasse in 12. iugis bouum: quod duodenarius numerus est numerus superabundans: ad designandum hominem: ultra suam necessitatem deditus terrenis. **Et autem homo aliquando indebite terrenis sit deditus tamen aliquando Elyas.** i. xps venit ad eum per aliquam bonam inspirationem: et imponit super eius palium. i. perfert sibi gratiam aiam ornametum sicut palium corporis. **Idem igitur sic inspiratus et taceat gratia diuina instar Elysei** de terrenis relinquit: et parentum carnalium obliuiscitur et post christum currit. **Ubi fideles aie ps.** Audi filia vide et inclina aurem tuam obliuiscere domum patris tui. et percipiet rex decorum tuum. **Quid autem volendo sequi Elyas Elyseus** sequitur q. par bouum mactauit et coxit carnes in aratro deditq. populo. **Ubi sciendum** q. per par bouum q. vno iugo coniungitur intelligitur in homine cor et anima vno iugo naturalis coniunctionis federe colligati. **Istud par bouum** deus homo interficere peccatis iuxta illud Col. 3. Abstergite membra vestra que sunt super terram. **Per aratum vero** q. est ligneum et cui ferrum apponitur et terram scindit intelligitur passio christi: quod super lignum crucis portauit: cui ferrum fuit appositum quando fuit clauatus et lanceatus in cruce q. quidem aratrum debet cor terrenum cuiuslibet peccatoris scindere ut ad penitentiam conuertatur. **In isto igitur aratro:** deus homo carnes bouum decoquere. i. seipsum iam mortuum vitij in passione christi per amoris incendium totaliter cremare recogitando tantum beneficium receptum a christo. qui pro amore quem ad humanum genus habuit: voluit cruci figi. **Signanter autem dicitur quod**

Dominica p̄ma 40^e. Euangelium. 22mo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

ip̄s exuriente q̄ erat cōtra diuinā ⁊ iō h̄z
Criso. sicut dubi⁹ de xp̄o ex his : accepit
occasione temptadi ip̄m ⁊ expiri vtrum
esset fili⁹ dei vel nō. Dicit igit q̄ ductus
est yhs ⁊c. Ubi. s. possum⁹ considerare: h̄z
non eodē ordine. s.

Loci asperitatem.

Personę sanctitatem.

Flaminis libertatem.

Actus virtuositatem.

Domini veritatem.

Temporis congruitatem.

Demonis improbitatem.

Quantū ad primū dicit in desertum.

Ubi sciendū q̄ illd desertū dī fuisse iter
Ierusalē ⁊ Jerico: distā h̄m magistrum
ystoriarū p duo miliaria a Jerico ⁊ voca
bat pri⁹ doroy. i. sanguinis: eo q̄ ibi la
titabāt latrones ⁊ interficiebant multos
hoīes. ⁊ ille est loc⁹ d quo figuratiue xp̄s
dixit Luc. 10. Parabolas hoīa descenden
tis a Ierusalē in Jerico. q̄ incidit i latro
nes a qbus fuit spoliat⁹ ⁊ vulnerat⁹. per
illū significans adā qui a demonib⁹ fuit
expoliat⁹ gratuitis ⁊ i naturalib⁹ vulnera
t⁹. Cōueniens igit fuit vt ibi xp̄s dyabo
lum superaret nisi primū hoīem sub figura
dicit⁹ fuisse supasse. 3° at locus nūc vocatur
q̄rentena: eo q̄ xp̄s ibi ieiunauit. 40. die
bus ⁊. 40. noctib⁹. Sciēdū est at mora
liter loquendo q̄ p i^m desertū itelligi p̄t
stat⁹ pnie: cui⁹ rō est: q̄ desertū ē loc⁹ apt⁹.
Deserti ⁊ contritiōi: q̄ solitarius.
Peccatorū satisfactōi: q̄ austerus.
Orationi ⁊ deuotiōi: q̄ quietus.
Diuine inspiratiōi: q̄ secretus.

Sic in penitentia dz esse.

Contritio dolorosa.

Satisfactio virtuosa.

Deuotio amorosa.

Inspiratio dulcorosa.

Tria pcedētia disponūt ad. 4^m. s. grē
susceptionē q̄ inuenit i deserto pnie iuxta
illud Je. 31. Inuenit grāz popul⁹ in desēto

Ubi sub figura ciuitatis Ierusalē dī s
aia peccatrice Je. 2. Clama i auribus Je
rusalē. d. Hoc dicit dñs tu⁹ recordat⁹ sur
tui misans adolescentiā tuā ⁊ caritatē d
sponsatōis tue qñ secuta es me in desert⁹
Nā qñ Jer^m. i. aia peccatrix q̄ a volūtate
dei discesserat p peccatū: xp̄m seqtur in d
serto pnie tūc xp̄s recordat⁹ sui eā respī
cit oculo pietat⁹. ⁊ considerans caritatē q̄
ip̄az dīpōsaut: q̄ pp ip̄az voluit crucifigi
ne eam pderet. misetur suā adolescentiā
s. indulgēdo sibi peccā q̄ pp pnitatē sensus
litatis significat p adolescentiā in q̄ ma
gis viget sensualitas ppetrauit. Quantū
ad secundū. s. p̄sonę scitatē dicit yhs.
Ubi sciendū q̄ yhs maxime scis fuit : q̄
de ip̄o dī illud. i. Pe. 2. Qui peccatū nō
fecit nec inuent⁹ est dolus in ore eius Io.
aut xp̄s sine peccato ⁊ inocēs desertū in
trare voluit: vt nos q sumus peccatores
ad pniām alaret. Quam enim excusa
tiōne h̄z q̄ nō agat pniām: qñ videt xp̄m
inocentē vt agnū desertū pnie intrare: cer
te nullā. Quantū ad tertiu. s. flaminis
libertatē dicit duct⁹ ē a spū. i. p instinctio
nem spūs s. iuxta illud Grego. In Dmcl.
Abisqz vlla q̄stione pueniēter accipit vt a
spū scō in desertū duct⁹ credat: vt illuc eū
su⁹ spūs duceret: vbi h̄z ad tēptādū spūs
malign⁹ inueniet. Io. at in desertū a
spū s. xp̄s duci voluit vt daret nobis exē
plum: q̄ qñ aliquod bonū facim⁹ nō debe
mus illud facere pp laudē humanā s̄ pp
laudē diuinā: iuxta illud Mat. 5. Attēdi
te ne iustitiā vram. i. bona opa faciāz co
ram hoībus vt videamini ab eis alioq̄
mercedē non hēbitis apud p̄m vestrū
q̄ in cel⁹ est. Quantū ad quartū. s. act⁹
virtuositatē dicit ieiunauit. iō. ⁊c. Ubi sciē
dum q̄ illd ieiuniū : q̄ fuit virtute ppria
⁊ sine pena eē non potuit nisi virtute di
uina. Nā si legim⁹ exo. 34. Ahoz. ieiunas
se. 40. dieb⁹ ⁊. 40. noctib⁹ h̄ non fuit vir
tute ppria s̄ recreatus diuino p̄sortio. Et

Elyas cibo sibi ppinato ab angelo pfoita
tus. Sciendū est at q xps fm Criso.
Hō ieiunauit pp suā indigentia. s; vt ieiunādi nobis daret exemplū. Sciendū ē
et q ecclia fm Grego. Instituit vt exem
plo xpi oēs fideles ieiunēt p̄io vt d nro
tpe deo decimā redderemus. Secūdo
fm Grego. vt tāto tpe ieiunemus p satis
factiōe pene qz multociēs viuēdo incurri
mus dū viuēdo i mortali corpore trāsgre
dimur p̄cepta decalogy. et euāgelicā legē
Quadrigenarius enī numerus pducit ex
ductu q̄ternarij in denarij et significat p
fectā satisfactiōē p oibus transgressioni
bus legis et euāgelij. Habet at q̄dra
gesima dies. 42. vt p h fm Augu. Detur
nobis intelligi q sicut filij Israel in vete
ri testamento q̄draginta duabus māioni
bus venerūt ad terrā pmissionis ita quo
qz nos. 42. dieb⁹ veniam⁹ ad resurrectio
nem dñi significatiua nre resurrectiōis fi
nalis. q; vero p subtractionē. 6. diez dñi
calium remanēt. 36. deficiūt quatuor vt
sunt. 40. sicut ieiunauit xps iō ate primā
dñicā q̄dragesime adducuntur q̄tuor di
es: vt numerus q̄dragenarius ppleatur.
Sciendū est at q numerus quadra
genarius est aptus.

Deploationi malitie deprauantis.

Purgationi macule deformantis.

Emendationi iniurie pcitantis.

Primo ē apt⁹ deplora. materie depa
uantis. q; fuit figuratū Gen. 7. i. 40. dieb⁹
inundatiōis aq̄ruz qbus oīs caro deleta
est: in quo dat intelligi q. 40. dieb⁹ d; cē
plixus lacrimaz in penitēte: qbus oīs af
fectio carnalis inclinans hoīem ad malū
penitus destruat. Secundo est aptus
purgatiōi macule deformantis. Et hoc fu
it figuratū. Leuit. 15. in. 40. diebus purga
tionis puerpe. Mā sicut mulier post ptū
filij in quo erat seditas: stabat. 40. diebus
in purgatiōe ita hō qui se sedando mala
opa fecit: d; se purgare ab oī macula aiaz

iniciente. Tercio ē aptus emēdationi
iniurie concitantis. Et h fuit figuratum i
expectatiōe niniuitay q fuit p. 40. dies vt
hētur Jo. tertio q. 40. dieb⁹ afflixerunt
se. et ieiunauerūt et placauerūt irā dei. ita
re vera in ista scā. 40. hoies qui peccādo
contra se deū concitauerūt: debēt venire
ad verā p̄niam. et se affligēdo ieiunare. et
deus miserebit eis. Quantū ad quintū
s. hoīs veritatē dicit: postea exuriūt. Ubi
sciendū q exurire et ficire: non est diuini
tatis: s; humanitat; assumpte in qua erat
xps fm Illariū. Victoriosissime cuz oya
bolo pugnaturus. Sciendum est at lo
quēdo moraliter q esurires xpi significat
desideriū q ipse h; de nra salute iuxta il
lud Jo. 4. Ego cibum hēo māducare quē
vos nescitis. Et at xps sic esuriat et fi
tāt nram salutē: tñ quidā sunt qui esuriē
ti offerunt lapides sicut fecit h; dyabol⁹.
et hi sunt peccatores obstinati in malitijs
q emolui non possunt: s; continue indurā
tur. de qbus Job. 41. Cor maleatoris in
tus. Ubi oniditur maxima peccatoris ob
stinatio: q; non solū est sicut lapis quilibz
nō frangatur pnis p̄uisionib⁹. frangitur
tñ magnis sed est et incus maleatoris q
q̄to plus pcutit tāto v̄ magis indurari
sic obstinat⁹ nullis p̄uisionibus vel inspi
rationibus bonis mollit: sed induratur.
Quidā at sunt q xpo offerunt folia si
ne fructu. i. v̄ba p̄nie s; n̄ scā figurati p ar
borem qz esuriens xps repit vt habetur
Mat. 21. Cui tñ maledixit et cōtinuo are
facta est. Ita re vera verbosis et nō facien
tib⁹ fructū p̄nie maledixit dñs et arefuit:
q; sunt sine gratia. et efficiuntur pabulum
ignis eterni. Quidā at sunt qui xpo
esuriēti offerunt fel et acetū: sicut fecerūt
crucifigentes eū vt habetur Jo. 10. Et hi
sunt peccatores qui existētes in peccato
mortali aliqua opa de genere bonoz faci
unt sibi. et si videat pascere xpm tñ est ci
bus et potus amarus. de quibus ps. De

derunt in esca mea fel et in siti mea pota
uerunt me aceto. Qui aut vult xpm suavi
ter pascere: d3 bona q facit i gra dei. et no
in peccati macula opari. ¶ Exurijt autē
xps vt nobis ostēderet q nram salutem
desiderare debemus. sicut esuriens desi
derat cibum. En Luc. 6. Beati q nūc esu
ritio: q saturabimini. ¶ Quātū ad 6^m.
scptis congruitatē dicit. tūc xps eni ime
diate post baptisimū desertū intrauit sicut
p3 in euāgelio dicit. vbi d3 q tūc .i. ime
diate post baptisimū. ¶ Sciendum est q
post baptisimū xps imēdiate desertum in
trauit p3o vt nobis daret exemplū: q hō
post receptā a deo gratiā non d3 occidat:
s3 se in bōis opibus exercere: iuxta illud
i. Cor. 6. Exortamur ne gram dei in vacu
um recipiat. Nam teste Grego. Amor
dei nunq3 est occiosus: opatur eni magna
sist: si autē opari desinit iam amor non
est. ¶ Secūdo imēdiate post baptismum
intrauit desertum vt intelligamus q si
hō vult facere pniā fructuosā: d3 p3o
conscientiā ab oī macula mundare. Unde
Apo. i. Cor. 13. Si distribuero i cibos pau
peruz facultates meas et si tradidero cor
pus meum ita vt ardeā caritatem at non
habuero nihil mihi pdest. scilicet ad vitā eter
nam. ¶ Si queras et dicas ergo v3 q hō
existēs in peccato mortali non d3 bñ opa
ri. R3 q3 h3 bona scā in peccō mortali nō sunt
remuneratiua in vita eterna vt dictū est:
tñ pp h non d3 desistere. P3o s3 Grego.
q3 deus remunerat ea tpali remuneratio
ne. ¶ Secūdo s3m Augu. in libro d3 pniā
q3 ex h3 q hōies aliqua bona agūt: tollera
bilis paciētur extremū iudiciū. ¶ Quā
tum ad septimū. scilicet demonis improbitate:
dicit. Et tēptaret a dyabolo. Valde fuit
mirabile q xps ab imundo spū se tēpta
ri permisit. et magis ex parte demonis
fuit psumptio q ipm attempraui suis
falsis suggestiōibus inclinare. ¶ Xps
autem a dyabolo se permisit temptari.

Primo vt tēptatis consolationem da
ret: quia pp h non est minus in sua peni
tentia s3m Jo. Deo acceptus. Secūdo s3
Jo. Et d3 pugna spiritali certos nos red
deret. ¶ Videmus multociēs q3 quanto
hoies sanctiores sunt tanto a dyabolo for
tius impugnantur. Unde Illarius. In
sanctificatis eni maxime dyaboli tēpta
menta crasantur: q3 victoria eis est ma
gis exoptata de sanctis.

Secunda pars.

Equitur. Et accedens tēptator
et. Vbi tangit sagacitatem sug
gestionis precauēde q3 probat
malitia profecuta. Vbi Criso. Quia dya
bolus videns per. 40. dies xps ieiunasse
desperauerat postq3 exurientē sentit: ite
rum cepit sperare. Unde seqtur. Et acce
temp. et. ¶ Sciendum est autem ad eui
tandā istaz tēptationū q3 adā de trib3
fuit tēptatus in qbus a dyabolo fuit su
peratus. de qbus pportionaliter voluit
tēptare s3m Adā. i. xpm. ¶ Nam primū
Adā tēptauit d3 gula: vanagloria: et auari
tia. i. q3 succubuit. de istis trib3 fuit xps
a dya3 tēptat3: tñ fuit a xpo deuict3. Hic
igit tria facit s3 q3 dictas tres tēptatōes
tangit. Nam p3o tangit tēptationem.

Gula inicientis.

Vanaglorie extollentis.

Auaritie esurientis.

¶ Sciendū ē ēt s3 Jo. q3 sic i oib3 tēptatōi
b3 h agit dyabol3 vt intelligat si fili3 dei sit
sic xps nūc tēptat: vt abiguū eū relinqt.

¶ Quātū ad p3m tēptationē dicit. Et ac
cedēs tēptator et. Et duo facit: q3 p3o ponit
dya3 tēptationē. et xpi nūtionē. ¶ Quā
tū ad dya3 tēptationē dicit. Et ac. tēp. et.
Vbi sciendū s3 Cris. q3 dyabolus cogitauit
ap3 se q3 si xps poss3 d3 lapidib3 p3es face
re: q3 ēēt de3. si s3o nō: nō: s3 hō. Nam de d3
d3 in ps. Ipse dixit et facta sunt. Nam solū
at s3m Illariū. Experiri voluit an deus
esset s3 etiam vt hominem. allicere noluit

ut exuriens se indebite delectaret in cibo
et sic visio gule peccaret. **Quantum** ad
christi rationem dicit. Qui respondens etc. Ubi
sciendum quod cum homo constet ex anima et corpore:
indiget duplici cibo. scilicet corporali et spirituali quod
quidem unus est verbum dei. id est eius veritas pro
cedens a deo immediate vel mediate per su-
os predicatorum iuxta illud Beutero. 8.
Afflixit te deus tuus penuria et dedit tibi ci-
bum manus quod ignorabas tu et presens tui ut
ostenderet tibi quod non in solo pane vivit homo
sed in eo verbo quod procedit de ore dei. **Scien-**
dum est et quod christus secundum Grego. in sua ratio-
ne virtutis auctoritate sancte scripture magis
quam potentia ut nos doceat magis doctrina
et patientia. quam superbia pugnare. **Quan-**
tum ad secundam temptationem. scilicet vanaglorie
extollentis dicit. tunc assumpsit eum dyabolus
etc. et duo facit: quod primo ponit dyaboli tenta-
tionem. Secundo christi rationem. **Quantum** ad
primum dicit. tunc assumpsit etc. Ubi Criso.
Cum ex premissis christi ratio nihil certum dice-
re dyabolus potuisset utrum christus deus esset
an homo: assumpsit eum ad aliam temptationem
d. apud se. Iste quod fame non vincitur. et si non
est filius dei: tamen sanctus est valent enim sancti
hoies non vinci sed postquam omnem necessitatez
carnis vicerunt per vanagloriam cadunt.
Sciendum est quod sancta civitas in qua dicitur dy-
abolus christum assumpsisse erat Iherusalem secundum
Iheronimum. In qua per templum et sanctos: erat
locus sacrificii et orationis. de qua Iheronimus. 52. In
fluere vestimentis glorie tue civitas sancta.
Sciendum est etiam pinaculum supra quod statuit
christum dyabolus dicitur a pina quod est summitas. et
maxime dicitur summitas murorum vel templorum.
Ubi secundum Remi. Pinaculum erat sedes
doctorum. Quia igitur secundum Grego. Dyabolus per
appetitum inanis glorie multos doctores
decepat: quod. i. Cor. 8. Scientia inflat. credi-
dit christum ibi decipere sicut aliquos per inanem
gloriam. **Et** ait dyabolus christum temptando
testimonium scripture accipet. di. Angelis
suis deus mandavit etc. tamen male adducebat

scripturam. **Primo** quod non ad intellectum fuit
conducta: quia non fuit dicta de capite christo
secundum Iohannem. Sed de membris et sanctis hominibus.
Secundo quod truncabat eam non exprimens
secundum Criso. quod dictum fuerat: super aspidem et ba-
siliscum ambulabis etc. **Sciendum** est etiam secundum
Grego. quod dyabolus suadet christo precipitari: quia
sicut ipse per peccatum superbie precipitatus est
de paradiso in infernum: ita querit omnes precipi-
tari. **Quantum** ad christi rationem dicit. ait
illi yhs rursus etc. Ubi sciendum Criso. quod
sicut dyabolus huius falso intellectus christo scri-
pturas adduceret ad temptandum: christus tamen
veraciter eas adducit ad ipsum superandum.
Adducendo igitur veraciter scripturam
dicit yhs dyabolo. Scriptum est enim. scilicet. Beu-
tero. 6. Non temptabis dominum deum tuum.
Ubi sciendum secundum Criso. quod ille deus temptat
quod illud quod potest facere humano consilio com-
mittit divino adiutorio volendo divinam
potentiam expiri. **Hoc** autem homo facere non
potest: quia peccatum est iuxta illud ecclesiastici
18. Non esse quasi homo qui deum temptat. Christo
igitur qui per gradus poterat descendere
humano consilio: voluit explorando divinam
potentiam se precipitare iactantiam et inanem
gloriam appetendo. **Quantum** ad tertiam
temptationem. scilicet avaritie exurientis dicit.
Iterum assumpsit eum dyabolus etc. Et duo
facit quod primo ponit dyaboli temptationem.
Secundo christi rationem. **Quantum** ad
primum dicit. Iterum etc. Ubi Criso. Dya-
bolus ex secundo rursus victus: transiit ad ter-
tiam temptationem. Quia enim christus retia
ventris dirupat retia vanaglorie transie-
rat: ponit etiam retia avaritie. Assumpsit
autem eum secundum Criso. In motum excelsum
valde: ut inde posset ostendere loca plana.
Iste autem mons dicitur fuisse in deserto
contra gallileam distans duo miliaria ab
illo loco ubi christus ieiunavit qui dicitur quarente-
na. Existens autem in monte: ostendit ei omnia re-
gna mundi et gloriarum eorum. id est omnes par-
tes mundi in quibus sunt regna. non secundum Criso. ut

ipsa regna vel ciuitates videret: s; partes terre in qbus vnūquodq; regnū vel ciuitas posita erat. ¶ Vel fm Orig. omnia regna mundi ostendisse dī. i. diuersitatē hoīum in qbus regnat p vitia ⁊ peccata. ¶ Postq; at sibi ista ostendit fallaciter: s; iunxit. ⁊ h oīa dabo tibi si cadēs adoraueris me. Ubi Remi. Miranda ē dyaboli dementia: illi pmittebat dare regna terre stria ⁊ gloriā mundi: q est celestis glorie domus. ¶ Signāter at dī si cadēs adoraueris me: q; non pōt s; Glo. adorari dyabolus sine casu adorantis. ¶ Quantū ad xpī rñsonem dicit: tunc dicit ei yhs vade sathana ⁊c. Ubi Criso. Videndū est at q; xp̄s cum passus fuisset tēptationis iniuriā dī. sibi si filius dei es mitte te deorsum: nō est turbat⁹ nec dyabolū increpauit nunc at qñ dyabol⁹ dei sibi vsurpauit honorem exasperatus ē ⁊ repulit eū. d. vade sathana: vt nos huius discamus exēplo: nras qdem iniurias magnanimit̄ sustinere. dei at iniurias nec vsq; ad auditum sufferre. quantū i pprijs iniurijs esse quēpiam patientē laudabile est: iniurias dei dissimulare impium est.

Tertia pars.

Egitur. Tūc reliqt eum ⁊c. Ubi tagit pbitatem defensionis imitandū: q; pbat victoria affecuta. Ubi sciendū q dyabol⁹ volēs tēptare xp̄s creditur fuisse lucifer: qui ēt p̄mum hominē tēptauit ⁊ supauit q nō potēs facere in xp̄o: eum reliqt: nec quidē simplici ter s; ad tps vt habetur Luc. 4. Itā tpe passionis rediēs putauit ip̄s deicere timore mortis: s; non potuit: s; deuictus a xp̄o religat⁹ est in inferno. ¶ Secundū Aug. Post tēptationē: sancti angeli domio ministrabāt: ⁊ p h magis ac magis inotescēbat demonibus quantus esset. Un sequit̄ Et ecce angeli acceperunt ⁊ ministrabant ei. Quantū autē angeli sint ministri p; p illud q dī Dan. 7. Milia miliū ministra-

bant ei.

Modus pugnandi.

Sciendū est at q in isto euāgēlio sit mentio de pugna ⁊ victoria xpī in quo dat nobis intelligi q; si volumus possidere regnū celoz: o; nos pugnare cōtra dyabolū ⁊ vitia. ⁊ ipsum deuincere. Hoc autē fuit figurat⁹ p pugnaz ⁊ victoriā q; fecit dō contra goliath de quo dī sentēcialiter. i. R. 17. q cū populus israeliticus hēret guerrā cum philistiinū inter quos erat quidā gigas: ⁊ non inueniret q posset contra eū pugnare: fecit pclamari rex q si aliq; posset pugnare contra eū ⁊ ipm deuincere. q dita ret eū magnis diuitijs: ⁊ daret sibi filiam suā in vxorē: ⁊ cum traderet libertati. Audiens illa dō: dixit se velle pugnare cum eo: quē saul fecit vestiri ⁊ armari armis ferreis. ⁊ poni galeā ferream super caput eius. ⁊ accigi gladio. Cum igitur dō sic esset armatus cepit temptare si sic armatus posset incedere. non enī habebat armorum consuetudinem. qui dixit ad saul: non possuz sic incedere: q; non habeo vsuz ⁊ deponens arma ferrea: accepit baculum q; consuetus erat portare in manibus. ⁊ elegit sibi. s. limpidissimos lapides s torrente. ⁊ misit eos in perā pastorālē q; habebat secum ⁊ accepit fundā in manu. ⁊ iuit aduersus Goliā. Cūq; Goliath ipsum despiceret: fortificatus dō spiritu iuit ad pugnaz. ⁊ accipiēs fundā proiecit lapidē ⁊ fixit eum in frontem Goliē: qui cecidit in terra ad pedes Dauid. ⁊ accepto Dauid gladio Goliē: abscidit sibi caput: q; videntes philistiini omnes fugieft. ¶ Ubi sciendum q; per populum israeliticum: intelligitur totum genus humanum q; deus creauit vt ipsum videat in gloria. Huius autem populī rex dicitur Saul qui interpretatur petitus. i. xp̄s quem petebant patres veteris testamenti. Unde Ap. oy. Exo. 4. Obsecro domie mitte quē misurus es. ¶ Per philistinos autē qui

interpretant ceciderunt intelliguntur de
mones qui propter peccatum superbie ce
ciderunt de celo: inter quos fuit Solias
qui interpretatur transigrans: siue robu
stus. i. lucifer qui de celo transigravit in
infernum. Robustus etiam dicitur: q: in
naturalibus: a deo factus fuit dignior et
robustior ceteris. **I**sti igitur cum exer
citu viciorum pugnant populum domini
i. genus humanum: et tanta est fortitu
do eorum q: vis est aliquis qui possit eis
resistere quin aliquando decipiatur eor
versutis. Unde possumus dicere illd. 2.
parali. 3. In nobis non est tanta fortitu
do vt possumus resistere huic multitudi
ni que irruit super nos. Ita re vera nō ē
qui possit sine diuino auxilio dyabolū su
perare. Unde ps. Non timebo mala qm̃
tu mecum es: exurge domine saluū me
fac deus meus quoniam tu percussisti om
nes aduersantes mihi etc. **V**idens au
tem Rex Saul. i. xps rex regum et domi
nus dominantium: potentiam inimicorū
tam validam: facit proclamari p mundū
q: si quis preliari voluerit contra Soliā
i. dyabolū: ipsūz dabit diuitijs. i. virtu
tibus et donis spiritus s. et faciet liberum
a seruitute dyaboli: et dabit sibi filiam su
am in vxorem. i. gloriam paradisi: cui co
pulabitur in eternū. **A**udiens autēz
quilibz Chritianus hanc promissionem
magnificam: figuratus per Dauid: quia
debet esse decorus aspectu per innocentia:
et manu fortis per constantiam: exemplo
Dauid debet animari ad prelium et cōstā
ter aggredi dyabolū cum suis virijs.
Sed cōsidera qualiter Dauid iuit ad
pugnam: non enim voluit ire armatus:
nec ferro ornatus: quia tunc non habuif
set victoriam. sed iuit cum baculo. et s. la
pidibus de torrente. **V**bi sciendum q: per
ferrum ponderans intelligunt peccata
multum ponderantia: de quibus Greg.
Peccatum q: per penitentiam non delet

mox suo pondere ad aliud trahit. **N**on
deratus igitur homo peccatis non debet
contra dyabolū ad pugnam incedere ne
succumbat. **P**er baculum vero intelli
gitur crux Christi et passio. **I**dem torren
tem vero eius pretiosus sanguis quem p
nobis velud quēdam fluiū effudit. **I**n
isto torrente debz homo accipere. s. lapides
lipidissimos. i. s. vulnera xpi. et ipsos i pe
ram ponere. i. in memoria recondere: et cū
ipsis ire contra dyabolū: et quando ipm̃
vult tēptare de aliquo peccato: debet con
tra ipm lapidem vnum proicere cui fūda
actualis cōsideratōis: passionis Christi
cōsiderando. s. dolorem quem xps porta
uit plagatus p ipsius anima redimenda:
sic confusus dyabolus cadit vt mortuus:
et homo strenuissime liberatur. **S**ciē
dum est autem q: sicut magister in ysto
rijs dicit. Dauid tres lapides infixit in
fronte Solie: per quod datur nobis intel
ligi q: contra tres generales temptatio
nes. s. superbie auaricie et luxurie: obem⁹
dyabolū ferire tripli: per tres virtutes
cōntrarias. s. humilitatem: paupertatem:
et castitatem. **H**oc autē facere poterimus
si consideremus passionem Christi et vi
tam: qui nobis dedit exemplū de virtu
tibus predictis. **N**am de ipsius humilita
te ipsemet dicit. **A**bat. ij. Discite a me q:
mitis sum et humilis corde. **D**e paupertate
dicit **A**bat. 8. **V**ulpes foveas habent
et volucres celi nidos. filius autem homi
nis non habz vbi reclinet caput suū. **D**e
puritate p. **E**xemplo igitur xpi vt dcm ē
pugnare debemus modo supradicto.

Sed tamē sunt alig qui nō sunt ad bel
landum apti. et ideo licētiuntur ab exerci
tu pugnatoy. **H**oc autē fuit snialit signatū
deutero. 30. vbi dī q: dñs pcepit moy. qm̃
exibat ad bellū s hostes q: debebat face
re pclamari q: ille qui hēdificauerat do
mū nouam. et q plantauerat vineam: nec
eam fecerat cōem. et q vxorem dīpōsāue

rat. et q^{er}at formidolosus et corde pauid^o
oēs isti debebant reuerti et non ire ad pli-
um. **E**bi sciendum q^{uod} per hoīem hedi-
ficantem domum nouam intell^{igitur} dedit^{ur} pec-
cato superbie. Nam superbia generatur
in magnis palatijs et. Unde dicebat Na-
buch rex. Dan. 4. Nōne h^{ic} est Babilō cui
tas magna q^{uam} hediificauⁱ i roboze fortitu-
dis mee: et in gloria decoris mei. **P**er
i^{tem} at qui plantat vineam et non facit eam
cōmunem intelligitur dedit^{ur} pccō avari-
cie. Nam avarus nō vlt bona sua alteri cō-
municare. **P**er i^{tem} autem q^{uod} desponsa-
uit vxor: eim intell^{igitur} dedit^{ur} desiderijs car-
nis: q^{uod} i. cor. 7. Qui cum vxore ē sollicit^{us}:
est q^{ui} sunt mundi: quō placeat vxor: et sic
dimissus ē. **P**er formidolosum et corde
pauidum intelligit^{ur} quilibet qui ppter ti-
morem nō audet aggredi aliquod opus
difficile puta ieiunare et. **S**ignāter au-
tem dicit^{ur} q^{uod} omnes p^{re}dicti debebāt ad do-
mum reuerti ne alios in fugam verterēt
quia dedit^{ur} predictis vicijs nec purgare
possunt vt vincāt: et suo malo exēplo mul-
tociens debilitāt alios et offendūt. Tales
autem nō merentur coronā: quia secūduz
apostolū i. thym. 2°. Non coronabit nisi qui
legittime certauerit. Ad q^{uod} cor. 12.

De diuersis tēptationibus.

Sciendum est autem q^{uod} iste tres
temptatōes p^{re}dictae possunt in-
telligi de peccato infectionis:
ostentatōis et erroris: sic possunt aptari
tribus potentijs aie. Prima concupisci-
bili inclinanti. Secunda irascibili ellean-
ti. Tertia rōali ob erranti. **P**er primam
temptat^{ur} homo per infectionē. **P**er sam
p^{er} ostentatōem. **P**er tertiā per excecātōem.
Istis at tribus modis q^{uod} hō tēptat^{ur}
d^{icitur} exēplo xpī resistere ne succūbat. Et sic
dicat^{ur} d^{icitur} ipso illd^{us} eccl^{esiasticus}. 44. Inuentus ē
i tēptatōe fidelis iūriurādo d^{icitur} illi glo-
riam in gēte sua: q^{uod} fideli datur sempiter-
na. **S**ed multi sunt qui post multa re-

cepta beneficia in tēptatōibus succūbūt
et iō nullus debz de se presumere: q^{uod} b^{ea}t^{us}
Alpo. i. cor. 10. Si quis se extumat stare: vi-
deat ne cadat. Alii enim tēptantur per
concupiscibilem inclinātem per isectōez.
Et isti nob^{is} figurant^{ur} per Sansonem: d^{icitur} et
Salomonem. Considera nāq^{ue} Sansonem
fortissimū: dauid sanctissimū: Salomonē
sapientissimū: qui post multa beneficia et
multas gratias eis factas adeo tēptati sūt
vt supra. Nam Sanson post tantā fortitu-
dinem et stragem hostium amauit Daliā
meretricem: que postea fecit cum capi et
oculos erui et in carceri emponi: vt hētur
Judic. 16. **I**ta re vera homini diligēti
concupiscētiā carnis: multoties vide-
mus accidere q^{uod} ab ipa decipitur et i ma-
nibus traditur demonum qui erunt sibi
oculos: q^{uod} faciunt eum auertere sensus ne
videat equum. Et ponunt eum in carcere:
dum capiunt in culpa q^{uod} plorabat apo. 10.
7. d. Uideo altam legem in mēbris meis:
repugnantem legi mentis mee et captiuū
tem in lege peccati. Infelix ego homo q^{uod}
me sepabit d^{icitur} corpore mortis huius. **D**a-
uid et qui ita fuit sanctus q^{uod} in necessita-
te noluit bibere aquā: sed libauit eam do-
mino. Et habetur. 2. re. 25. tamen tempta-
tus per carnis concupiscētiā cecidit: et
fecit adulterium cum Bersabee: Ex quo
sequuta fuit proditio et homicidium vrie
sicut habetur. 2. re. 11. propter q^{uod} missus
fuit ad eum Athā. d. parabolam diu-
tis et pauperis: cui diues abstulit ouiculā
et David sententiauit illud dignū morte:
licet de David diceretur. Ita re vera qui
carnis concupiscētiā sequitur dignus
est morte: quia qui talia agunt digni sunt
morte. Ro. 1. tamen aduerte q^{uod} quia humili-
auit se David peperit ei d^{icitur} mortem.
Ebi **P**er. Exaltans diuinam misericordiā
amān vbo trisilabo: tria sibi peccata di-
misit. Nam in hoc vbo peccauit sunt tres
syllabae: q^{uod} dimisit sibi peccatū adulterijs

pditiōis et homicidij. ¶ Salomon ē p⁹ tantā a deo receptā grām. s. sapiētiā diuinitas: et tranquillatē regnī sicut p³ i tertio lib⁹ 32. cum iam esset senex deprauatus ē cor eius vt seqretur deos alienos. sicut habet. 3. 32. ij. ob hoc at iratus dñs dixit q^d regnū scinderet et daret ininico suo. ¶ Ita re vera a carnalib⁹ aufert regnū celoz: q^d Ro. 14. Regnū dei non est esca et pot⁹. et dat inimicis. i. mūdīs corde. iuxta illud Mat. 5. Beati mundo corde quoniam ipsi deū videbūt p³ ergo quō aliqui temptantur vt supra. ¶ Secūdo aliqui tēptantur p³ irascibile ellementem p³ ostentationem. Isti figurantur per Ezechia q^d post tantā victoriā hostium q^d fecit dominus qñ misit angeluz suū qui pcutit in castris egyptioz. 185. milia viroz sic hētur Isa. 37. postq^d ēt deus liberauit eū a morte. et fecit reuerti vmbriā sol. 10. lineis: sicut habetur Isa. 38. Cecidit in tēptationē oñtationis: ostēdendo nuncijs regis babil⁹ vniuersos thesauros. q^d factū displicēs deo et p³ punitionē illi⁹ peccati: babilones oēs thesauros exportarūt et captiuos filios suos duxerūt Isa. 39. ¶ Ita re vera qñ homo ostentat in diuitijs mūdānis: et oia que h³ p³icat nuncijs regis babil⁹. i. turpibus et illicitis actibus qui sunt nūcij dyaboli regis confusionis: multū displicet deo: q^d excellētiat amittit saltē in morte: et filij eius corpus et aia in babil⁹. i. in locū pfusionis. s. in inferno ducūtur. ¶ Tertio aliq^d tēptant per rōalem oberrantē per excecationem. Isti figurantur per Iherum q^d postq^d dixerat de xpo. Tu es xps filius dei viui. Mat. 16. postq^d dixerat se paratum seq^d xpm vsq^d ad mortē postea negauit eum. sic habet Mat. 26. ¶ Ita re vera multi sunt qui in tēptatōe non sunt fideles nec firmi. de q^bus Luc. 8. Ad tempus credūt et in tempore tēptatōis recedūt. ¶ Nō autem sic debemus vinci. sed fortes cum dei adiutorio superare: iuxta illud. 1. pe.

2. Nouit dominus pios et tēptatōe eripere: iniquos vero in die iudicij cruciandos reseruare: et ideo docet nos xps i oīo ne dominica dicere. Et ne nos inducas in tēptatōem: sed li. nos a malo. Et libera ti a malo: coniungamur sūmo bono q^d nobis concedat etc.

De virtutibus moralibus.

¶ Liendum est et q^d in isto totali euangelio ostendit q^d xps fuit virtuosus moralit⁹: habuit oēs virtutes morales. Nam habuit. Actum fortitudinis in sufferēdis. Actum tempantie in uincēdis. Actum prudentie in eligēdis. Actum iusticie in reddēdis.

¶ Quia igitur omnis xpi actō nra est instructō: iō in nostris actibus debem⁹ imitari xpm vt simus virtuosī sicut ipse fuit In actibus enim suis docet nos habere istas virtutes: iuxta illud sapiētie. 8. Sobrietatem enim et sapiētiā docet: et iusticiā et veritatem: quibus nihil vtilius ē in vita hominibus. Et sic per sobrietatē intelligat tempantia. Per sapiētiā prudentia. Per iusticiā: iusticia: et per virtutem: virtus fortitudinis designetur.

¶ 1° xps habuit actum fortitudinis i sufferēdo. Fortitudo enim attendit in aggrēdiendo difficilia: et in sustinendo patiēter aduersa. Xps igitur q^d aggressus est rem difficilem: q^d intravit dñertū et ieiunauit q^d ēt tēptari se sustinuit a dyabolo: et ipz viril⁹ superauit: merito hūit virtutē fortitudinis: iuxta illud Job. 12. Apd ipm ē fortitudo et sapia. Si igit fortitudo qñt robustissimus ē Job. 9. ¶ 2ª rōe sue fortitudinis p³ figurari p³ ysim naue successore Adoy. i. pplis q^d fuit magn⁹ sm nomē suū: maximus i salutē electoz dñi ipugnat insurgentes hostes vt psequeret hrdit⁹ tē isrl. ecclasticī. 46. Vbi sciēdū q^d p³ ybz q^d interpretatur saluator: et naue q^d interpretatur pulcritudo itellr xps q^d saluator: mūdi est et pul

cher p sanctitatē. quem alloquit ania san-
cta car. i. d. Ecce tu pulcher es dilecte mi
et decorus. Iste successit Moy. inter oēs
alios pphetas: iuxta illd q dixit Moy.
populo deuter. 18. Ipheta de gente
tua et de fratribus tuis sic me suscitabit
tui dñs ds tuus: ipse audies. Iste dñ
fortis i bello et ipugnās hostes: qz vic oya
bolum tēptantem et peccatā iuxta q ipse
dicit Jo. 17. Confidite qz ego vici mund.
Non solum aut pugnauit p se sed et p nō.
exo. 14. Bñs pugnabit pro nō. Exem-
plo igit xpi: quibz dñs studere habere hāc
virtutē fortitudinis. Et sic fortitudo et d
cor. indumentū eius. puer. 31. et ridebit in
die nouissimo. Et figuret per Isachar
de quo gñ. 49. Isachar asinus fortis accu-
bens inter terminos vidit requiē q esset
bōa et terrā q optia: et supposuit humerū
ad portandū. Ubi sciēduz q p Isachar
qui interpretat memorās doinz: intellr: q
libet xpianus qui dñs p deum hñe in men-
te: eius beneficia recolēdo iuxta illud ec-
clesiastici. 12. Memēto creatoris tui i die
iunētutis tue. Iste dñs esse asinus fortis:
nō quidē natura: sed quāru ad superfluo-
rum refectiōem et necessariōū sumptio-
nem: cor: poris castigatiōem: et bonoz ope-
rum exercitatiōem: iuxta q dñs eccli. 33. Li-
baria virga et bonus asino pās et discipli-
na et opus seruo. Debz et accubare inf
terminos. Ubi sciēduz q termini q dñt
clauder vitā cuiuslibz xpiani: sunt pcepta:
infra q debem⁹ manere: ipsa obseruādo. iu-
xta illd puer. 23. Ne transgrediaris termi-
nos antiquos: quos posuerit pñs tui. Bz
et cōsiderare bonitatem et requiē terre. i.
glām paradisi: de q 33. Sedebit ppl's
meus i multitudine pacis et i tabernaculis
fiducie et i rege opulēta: et i terra viuētū.
Et iō dñs esse fortis et sponere humerū ad
portandū. Qual at debeat esse fortitu-
do sequentiū dicit Greg. 8. moral. Iustoz
ingr fortitudo ē carnem vincere: p op: ijs

volūtātibus cōtra ire: delectatiōem vite p-
sentis extinguere: hui⁹ mūdi aspa: p eter-
nis pñis amare. pspēritatis blanditiā
contēpnere aduersitatis metū in corde su-
perār. Unde Je. sup ioel. Fortis viri
et iusti ē: nec i aduersis frāgi: nec i pñis
sublenari. Secūdo xps habuit actum
tēperāne in vtendiis. Ubi sciēdam q pñ
philosophū. 3. et bi. Tempantia ē scōm de-
lectatiōes et pcupiscētiās tactas int qz cō-
putat cōcupia pñens ad gustū qui ē qui
daz tact⁹. Cū igit xps circa gustū: tēpera-
te et virtuose se habuerit: qz uoluit sugge-
stioni dyaboli cōsentire vt de lapidib⁹ sa-
ceret panes. vt poss; super cibū idebite se
effundere: p ipm habuisse virtutē tempe-
ratiē. Sciebat enim scriptū esse eccli. 37.
Noli autē esse i oi eplatiōe: et nō te effun-
datur sup omnez escam: i multis eni escis
erit infirmitas. Unde ratōe tēperatiē
potest figurari p Sansonē de quo dñs Ju-
dicū. 13. qz ēēt nazaren⁹ ab ifantia sua et ex
mñis vtero et qz debebat liberare Israhel
de māu philistinoy et debebat abstiere vi-
no et cicera: nec vesci aliquo in mundo.
Ubi sciēduz q p Sansonē q interpretat
sol fortis intelligit xps de quo Malac. 3.
Quiet vobis timētib⁹ nomē meū sol iusti-
tie. Iste dñs nazaren⁹ ex mñis vtero qz inter-
pretat sit scūs vt flos vel psecratus dñs:
qz xps ab ortu sue pceptionis dñs flos p
puritatē nitescētē scūs p diuinitatē inha-
bitantē: psecratus dñs: p caritatē transfor-
mantē. Iste incepit liberare Israhel. i. ge-
nus humanum de manu: philistinoy. i. de
monoy. Iste abstīnuit a vino et c. in quo
dat itelligi abstīnētia magna q fuit i xpo.
Exēplo igit xpi debem⁹ hñe virtutē
tēperatiē iuxta q nox docet Luc. 21. d. At-
tēdite ne forte grauetur corda in crapula
et ebrietate. Et sic figurētur p pueros i
qb⁹ nulla erat macula: de qbus dñs Dan.
1. qz noluerūt pollui d mēsa Nabuc. regis
Babil. nec d vino potus eius. h petierūt

legumina ad vascens et aqua ad bibendum: quorum tñ vultus apparuerunt cor: pulentio res p oibus pueris qui vascabant cibo regio. **¶** Ubi sciendum q p regem Nabuc. qui interpretat sedens i angustia agnita intellr dyabolus qui dāpnatus ē ad pēaz et angustia eternā. Iste dñ rex babil. i. cōfutionis: qz inferni. **¶** Libus aut et pot⁹ qz ppiant sunt delectatiōes carnals et vicia. S; homo instar illorū non d; in istis coingnari: qz secundū apostolum ro.8. Si scdm carnes vixeritis moriemini: sed d; corpus macerare p abstinentia: qz intellr per esum leguminū et potū aque. et sic vultus eorum. i. anie deo apparēt qui oia ituetur pulchriores p grām qz habent: qz vltus i. anie mundanorū qui sibi regis. i. dyaboli sequēdo desideria carnis vescuntur. **¶** Quātū aut sit fructuosa temperātia docet nos psp̄er de vita contemplatiua. d. Temperātia fac abstinentem sobriū: moderatum tacitū et verecūdum h autē virtus in anio habitat: libidines frenat: affectus tēperat: desideria scā multiplicat: vicia castrigat: oia inter nos cōfusa ordinat: cogitationes prauas remouet: sanctas inserit: mentem placida tranquillitate cōponit: et totaz semp ab omni tēpestare viciorū defendit. **¶** 3° xps habuit actum prudētie in eligēdis. Prudētia scdm Sen. est examinare cōsilia: et nō cito falsa credulitate: ad falsa prolabi. Quia igit xpus nō cito credidit dyabolo de p̄cipitio p̄maculi: deo dicit prudētia hūisse. **¶** Ande ratiōe prudētie p̄t figurari p salomonē d quo. 3. 12. 4. Dedit quoqz d s sapientia salomoni et prudentiam multam nimis: et pcedebat sapia salois sapiaz oluz oriētalium: et egyptiorū: et erat sapientior omnibus hoibus. **¶** Ubi sciendum qz per salomonem qui interpretatur rex pacificus: intelligitur xpus de quo eph. 2. Ipse ē pax nra qui fec vtraqz vnum. **¶** Isti igitur deus pater dedit sapientiam et prudentiam nimis: quia ipse

est dei virtus et sapientia Christus. i. cor. i. Sapientia autem Christi pcedebat sapientiam omnium orientalium. i. omnium beatorum spiritū et comprehensorū et omnium egyptiorū. i. omnium reproborum spirituum et damnatorum. **¶** Exemplo igitur Christi debemus habere virtutem prudentie. quia prouer. 2. Consiliū custodiet te et prudētia seruabit te vt eruaris de via mala et ab homie qui peruersa loquitur. **¶** Qualiter autē hō se hñe debeat cum prudentia docet nos Sene. d. Si prudens est animus tuus tribus tēporibus dispensetur: presentia ordina: futura prouide: preterita recordare. Nam qui nihil de preteritis cogitat: vitam perdit: qui nil de futuris premeditatur: in omnia incautus icedit. **¶** Quarto Christi habuit actum iustitie in reddendis. Iustitia enim secundum philosophū. 2. ethy. est reddere unicuiqz q suū est. Cū igitur Christus honorem adorationis q soli deo conuenit: dyabolo reddere noluit sed soli deo: deo habuit virtutez iustitie. **¶** Unde ps. Iustus dominus et iustitiam dilexit: equi. vi. vultus eius. **¶** Ande ratione iustitie potest figurari per noe d quo gene. 6. Hic vir iustus atqz perfectus fuit in generationibus suis: cum domino ambulauit. **¶** Per noe enim qui interpretatur requiescens vel requies intelligitur Christus qui pro nō requieuit i sepulcro. Iste dicitur iustus et perfectus in toto genere hūa. Dicitur cum deo ambulassee ppter conformitatem qz habuit cum deo i quantum homo. Et dicere potnerit illd eccl. 51. Ambulauit pes meus iter rectuz a iuuentute mea. **¶** Exēplo igitur debemus habere virtutē iustitie. d. illd Job. 29. Iustitia indutus sum et vestiui me sic vestimēto. **¶** De istis autē qui sic habēt iustitiam dñ sap. 5. Iusti autē iperpetuum viuunt et ap dñz ē merces eoz et cogitatio eoz ap altissimū: nō accipiet regnū deoris

et dyadema spiritus de manu domini. Quod regnum et dyadema nobis preest. 7c.

Bonica 2ª quadragesime. Euangelium .23.

Post dies .6. Assumpsit

Iesus Petrum, Iaco. et Jo.

fratrem eius et duxit eos in

montem excelsum secretum

et transfiguratus est ante eos

7c. **A**bat .17. Nos videmus per experientiam

quod quoniam alicui afflicto promittitur aliqua

figura pro certo consolatio: vel de labore:

certa et magna remuneratio: facilius laborem

soporat. Nam cum plangenti puero: pomum ostendit: cessat a fletu: similiter

de mercatori cum ei ostendit lucrum. **S**ancta

igitur in ecclesia cui est curam de suis

filij: videtur eos in afflictione et labore ieiunij

positos: sciens debilitatem eorum: ne forte

tedio afflicti grauentur operibus pie.

eis promittit si in bono perseuerauerint

consolationem et remunerationem maximam:

quod gloriam eternam: in qua nec oculus

vidit nec auris audiuit: nec in cor hominis

ascendit: que prepaui de his qui diligunt

illum. i. cor. 2. Unde Grego. Delectat igitur

mentem magnitudo premiorum: sed non

deterreat certamen laborum. **H**anc

consolationem et remunerationem iam dictam in

euangelio hodierno nobis **A**bat. insinuat in

transfiguratione humanitatis christi coram apostolis

in qua ut sol facies eius resplenduit

Per hoc nobis datur intelligere gloriam quam

habemus propter dignos fructus penitentie.

In quo euangelio .s. tangunt. vj.

Secunditas figuratio eternalis.

Boitatis decoratio supernaturalis.

Secunditas testificatio personalis.

Fragilitatis inproportio corporal.

Utilitatis instructio exemplaris.

Primus prebat transformatio glossa. 2^m delectatio

gaudiosa. 3^m expressio amorosa. 4^m dictio

potenterosa. 5^m informatio fructuosa.

Primus in primo. 2^m ibi. Respondens autem Petrus 7c.

3^m ibi. Adhuc eo loquente 7c. 4^m ibi. Et au-

diens discipuli. 7c. 5^m ibi. Et descendit illi 7c.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangitur

7c. quod prebat 7c. die. Et post dies

6. 7c. **A**bi sciens. quod christus promiserat

apostolis quod aliqui de eis antequam morerentur

viderent ipsum glorificatum. unde **A**bat. 6. dicit.

Sunt de his stantibus qui non gustabunt mortem

donec videant filium hominis venientem

in regno suo. **Q**uod volens seruare post dies

6. transfiguratus est ante alios istorum quod si

gnificat iocunditatem eterne glorie. **H**ic

autem .s. possumus considerare .s.

Temporis congruitatem euidentem.

Collegij virtuositatem premerentem.

Loci sublimitatem eminentem.

Prodigij venustatem delectantem.

Consortij sanctitatem excellentem.

Quantum ad primum dicit. Et post dies

6. .s. a promissione facta ut supra. **A**bi sciens

endum quod per 6. dies intelligitur vita actiua

et meritoria que in hoc mundo agitur: cuius

ratio est. quod in 6. diebus deus mundum

creauit ut per gene. 1. **T**empus igitur post dies

6. claritatem suam discipulis ostendit ad

designandum quod dum homo vivit in hoc mundo: debet

se in bonis operibus exercere propter exercitium

ducet ad prepladam diuinam essentiam in cuius

preparatione erit perfecta reges bonorum. **H**oc

autem fuit figuratum. exo. 25. ubi dixit dominus moysi.

6. diebus operaberis. 7^a die cessabis ut reque-

scat bos et asinus tuus: et refrigere filius ancille tue

et aduene. **A**bi sciendum quod per bouem

asial ymolatiuum et asinum portans onus: intelligitur

corpus nostrum quod instar bouis debet deo ymolari

per carnis mortificationem. **U**nde apostolo. ro. 12. Obsecro vos per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra

hostiam viuentem sanctam deo placentem rationabile obsequium vestrum. **I**nstas autem

asini debet oneribus sibi per continuu exercitium in

operibus bonis. **P**er ancillam vero et aduenam

intelligitur anima nostra: que pro tanto dicitur aduenas

quia propter peccatum per mortuum parentum fuit a celesti gloria exlata:

l. iij

7 in li mudo vt aduēa collocata . Ancilla
vero dī q̄ empta sanguine yhu xpi.iuxta
illud.i.cor.5. Empri estis p̄cio magno glo
rificate ⁊ portate deum in corde v̄ro . Et
igif homo quantū ad corpus ⁊ animaz re
quiem inueniāt.6.diebus operari dī.i. dū
viuit in mundo:vt tandem ad requiem p
possit in p̄ia peruenire.¶ Licet.6.dieb
dī opari.i.e. exercere se in.6.operibus mise
ricordie in quibus disceprabit dominus ī
die iudiciij cum hominibus . Que sunt li
vt hētur **Math.** 25. s. Exurientes alere.
Sitiē undos potare. Hospites colligere
Tudos vestire. Infirmos visitare. Et in
cārcere positos s̄buenire. Tales autem p^o
6. hos dies inuenient requiem: quib^o dī
a domino **Math.** 25. Venite benedicti pa
tris mei percipite regnum q̄ vob̄ patum
est ab origine mundi. ¶ **2^a** ad secūduz
s. collegij virtuositatem p̄merentem dic̄ .
Assumpsit yhs **Be.** 11. Ubi sciendum q̄
iste Jac. fuit Jac. maior filius zebedei : q̄
p̄ ex h̄ q̄ ī textu dī q̄ assumpsit Petrus
Jacobum ⁊ Iohānem fratrem eius. p̄stat
autem q̄ Iohānes non fuit fr̄ Ia. albei:
sed Jaco. zebedei. ¶ **T^a** v̄r autē illos tres
assumpsit xps̄ iter alios. dici pōt l̄raliter
loquendo s̄m Criso. q̄ hoc fec̄ q̄ isti erāt
perfectiores. Unde ⁊ in suscitāt dē filie ar
chisinagi non admittit quēq̄ secum itroī
riti hos tres:vt hētur **Math.** 5. Similī
in passione quando orauit:vt hētur **mat.**
26. ⁊ **Luc.** 22. ¶ Spirituales autē cōgruen
tie assignant mltē. Primo per illos tres
intelligi p̄nt hoīes virtuosī : qui ex suis
virtuosis op̄ibus deum merent̄ videre .
Ubi sciendum q̄ Petrus interpretat̄ agno
scens: in hoīe virtuosio triplex dī eē co
gnitio. s. dei sui ⁊ proximi. Cognitio dī ge
nerat dilectōem ⁊ cauet desperatōēz. Co
gnitio sui generat humilitatem ⁊ cauet p̄
sumptōem. Cognitō p̄imi cauet crudeli
tatem ⁊ generat dilectōem: cōpassionem .
¶ **Jacob^o** at̄ interpretat̄ luctator: siue s̄plā

tator. In hoīe at virtuosus dicitur esse triplex
 lucta 7 supplantatio. s. carnis inficiens mū
 di alliciētis. 7 dyaboli decipiētis. Et con
 tra ista si homo vult coronari debet lucta
 ri. qu. i. thy. 2.º. Non coronabit nisi q legi
 time certauerit. In figura huius dicitur gen.
 32. q Jacob post luctam in qua viriliter
 se habuit nec fuit deuictus obtinuit ben
 dictiōem ab angelo. ¶ Ubi sciendum q
 per Jacob luctantem intellr homo in cō
 flictu positus viciorū. de quo dicit Job .7.
 Militia ē vita hoīs sup terrā. Qui autē
 fortiter dimicat nec succumbit a dño me
 retur benedictiōem. ¶ Iohānes dō inter
 pretať in quo est grā. In hoīe autem vir
 tuosus triplex est grā. s. incipiēs p̄ficiens
 7 perficiens. Unde dicebat apo .i. cor. 15.
 Ego enim sum minimum ap̄lōy q nō sum
 dignus vocari apostolus: qm̄ persequer
 sum eccliam dei. grā autem dei sum id qd
 sum: quantum ad grām incipientē. 7 grā
 eius in me vacua non fuit: quātū ad grām
 p̄ficiētem: sed habundantius illis oībus
 laboraui: non at ego sed grā dei mecum
 quantum ad grām perficiētem . ¶ Vel
 per illos tres intelliguntur tres stat⁹ ho
 minum. s. conjugatorū viduarū 7 vginū.
 vt per Petrum itelligant qui sunt in sta
 tu coniugali. Per Jac. qui in statu vidua
 li. Per Iohāne q i statu virginali. Istos
 autem tres duxit xps in montem: ad dñi
 gnandum q d quolibz istorū trium sta
 tuum dā saluat exercitantes se in operi
 bus bonis. ¶ Vel per illos tres intelli
 gunt tres status hoīum. s. plati in Petro
 dicitur in Jacob. Contemplariui i Iohā
 ne. ¶ Q^m ad 3^m. s. loci sblimitatē eminē
 tē dicit. Et duxit illos i mōtē excellū seor
 ūm. Ubi sciēdū q h alibi qñ i monte po
 tuissz glām ap̄lis cōsidere. tñ ibi Remigi
 us In hoc docet nos q necesse est oībus
 q deū cōtēplari desiderant: vt nō i sūmis
 voluptatibus iaceāt: s; amore supernorū
 ad celestia erigant. ¶ Seo: suz at. i. a stre

pitu mundi sepato: eos ducit i montem
 ad designandū q soli illi q strepitum mun
 di derelinquūt: claritatē dei in celesti pa
 tria videbunt. ¶ Sciēdum est igit q per
 i^m montem q fuit mons tabo: q interpre
 tat veniat lux: intell^r celestis patria: que
 dici pōt mons lucidus claritate refulgē
 tie. Altus dignitatem precellente. Fortis
 securitate ptegente. Amenus iocunditate
 delectante. ¶ Iste est mons de quo dic
 deus Eze. 24. Pascam oves meas in mō
 tibus ysrael: i riuīs et pascuis vberimis
 pascam eas: et in montibus excelsis erūt
 pascua earum ibi requiescent. ¶ Abi sciē
 dum q per istas oves itelligunt homines
 boni: innocētes et bene fructificātes. Istos
 pascit dominus in celesti patria q ē mōs
 vt sup^a in quo sunt riuī et pascua piguīa
 q: iocunditate amenus: ibi requiescent:
 q: fortis. ¶ Iste est mons de quo querit
 ppheta. d. Quis ascendet in montem do
 mini: aut quis stabit in loco sancto suo?
 Et rīdet ibidem Innocēti māibus et mū
 do corde: q non accepit in vano animam
 suam: nec iurauit in dolo pximo: hic acci
 piet benedictōes a domino et misericordi
 am a deo salutari suo. Nam homo qui h3
 in corde puritatē: i ore vitatē: i opib⁹ bo
 nitatē: et q aiām suā in vanū nō accipit p
 reb⁹ tpalibus ipam amittēdo vel postpo
 nēdo q si aliqd velle: h3 eā apctat vt creatā
 ad di ymaginē: et redēptā sanguine yhesu
 xpi et glorificatā in cel^{is} cum angelis. tal^r
 inuenit in mundo misericordiam. et i p^{ri}a
 benedictionē a deo n^{ro}. ¶ In ascensu au
 tem hui⁹ montis sunt gradus. i. Abiectio
 sui. ¶ An⁹ Math. 16. Qui vult venire post
 me abneget semetipsum et tollat crucem
 suā et sequat me. Abortificatio carnis tol
 lat crucem et. Cōtemptus mūdi. et sequat
 me. ¶ Iste mons pōt figurari p montes
 de quo dicit Jo. Apoc. 21. Sustulit me in
 montē magnū et altum. et ostendit mihi ci
 uitatē scām Ierusalē q ciuitas sicut sentē

tialiter ibi d^r erat i quadro posita habēs
 ab oriente portas tres et tot ab occasu. et
 tot ab aquilone. et totidē a meridie. cuius
 muri erant altissimi. et longitudo et latitu
 do et altitudo erant equalia que ciuitas
 non eget sole neqz luna vt luceant in ea.
 Nam claritas dei illuminat eam. et lucer
 na eius est agnus. et ambulabūt gentes in
 lumine eius. ¶ Abi sciendū p istam ciui
 tatē Ierusalē itelligit celestis p^{ri}a de q
 ps. Ierusalē q hēdificat vt ciuitas cuius
 p^{ri}icipatio in idipm. Nec ē in quadro po
 sita pp eius firmā stabilitatē: sicut figura
 quadra in terra firmiter figitur. ¶ D^r at
 a quattuor plagis mūdi hēre tres portas
 p quas qs ciuitatē ingredit^r: ad designan
 dum q generaliter illa ciuitas ē cois oī
 bus volētibus saluos fieri. Mat. 2. Thy. 2.
 De⁹ vult oēs hoīes saluos fieri et ad co
 gnitionē vitatis veni^r. ¶ Signanter autē
 dicuntur ille porte. 3. esse ex qualibet pte
 mūdi: q: oēs volentes ipsam intrare in
 fide trinitatis viuere. vñ xps discipulis
 Mat. 28. Euntes ergo docete oēs gentes
 baptizantes eos in noīe p^{ri}s et filij et spūs
 sci. ¶ Dicitur muri ei⁹ altissimi pp secu
 ritatē nimīā q repit in ea. ¶ D^r at q lō
 gitudō: latitudo: et altitudo erant equalia
 Abi sciendū q p longitudinē itelligitur
 duratio. Per latitudinē: dilectio: q: dile
 ctio in aliū dilatat. Per altitudinē vero
 ptemplatio. Que quidē iō dicunt equalia
 q: oēs ciues huius ciuitatis: perpetuo in
 ipsa durabunt: deū super omnia diligēt
 trinitatem clare videbunt. Nam teste
 Aug. de ciui. dei. In ciuitate illa rex veri
 tas: lex: caritas: dignitas: equitas: pax: se
 licitas: vita. et eternitas. ¶ Dicitur au
 tem q hec ciuitas non eget sole neqz lu
 na vt in ea luceant: q: luce clarioi illustra
 tur. Cōiunitate. Et agnus lucerna eius. i.
 xps. Et in lumine claritatis dei et agni:
 gentes ibi ambulāt: q: omnes ciues celi
 claritate diuinitatis et humanitatis clari⁹

illustrantur. Et sic de eis dici possit illis
Isa. 60. Ambulabunt gentes in lumine
tuo et reges in splendore ori^{tu} tui. **¶** Quā
tum ad quartū. i. prodigij venustatē dicit
Et transfiguratus est et. **¶** Ubi duo tangit
transfigurationis actū. et modū. **¶** Quā
tum ad primū dicit. Et transfiguratus ē
ante eos. **¶** Ubi sciendū q^d figura dupliciter
accipit: vno modo prout est in quantita
te: alio modo prout est in qualitate. Et
h^{ic} h^{ic} duplex transfiguratio. **¶** X^ps in illa
transfiguratione: nō fuit transformatus h^{ic}
substantia: ita q^d nō fuerit idē homo. nec
ē h^{ic} m^{od}o quantitatē ita q^d fuerit maior vel
minor: sed solum h^{ic} m^{od}o qualitatē et formam
accidentale. Et ita corporis veritatē non
subtrahit h^{ic} m^{od}o. Sed splendore addi
dit. **¶** Quā tum ad transfigurationis mo
dum dicit. Et resplenduit facies eius et.
¶ Ubi sciendū q^d i^o duo exempla de sole et
nūc posita sunt: non q^d facies non appa
ruerit sole clarior: s^{ed} q^d in his que videm^{us}
nihil videmus sole clarior: nō non potuit
adducere p^{er} exemplo aliqd^{am} convenienti^{us}.
¶ Sciendum est at^{que} q^d h^{ic} facies x^pi sic re
splenduerit: eam viderūt apli: q^{ui}us so
lem in sua rota nō possunt inspicere: q^{ui} lux
solari^{us} est ledēs oculū: lux vero i^o nō erat
ledens sed demulcens: q^{ui} lux solis est cū
calore q^{ui} h^{ic} disgregare visum q^{ui} h^{ic} dissol
uere humore glacialē in oculo ista vero
erat cū calore. **¶** Nec autē claritas fuit
vera et sup^{er}naturalis et glie h^{ic} m^{od}o q^d q^{ui} fuit ad
tēp^{us} et nō p^{er}petua. **¶** Moralit^{er} at^{que} loquēdo
est q^d i^o transfiguratione illa resplenduit faci
es x^pi sic sol et vestimēta ei^{us} alba sicut nix
vt p^{er} h^{ic} de^{us} intelligi q^d q^{ui} vult in p^{ri}ma x^pm
glorificatū videre: d^e h^{ic} claritatē mētis
q^{ui} significat in resplēdentia faciei: et puri
tatē corporis significatā i^o claritate vestis
Unde ecclesiastes. 9. Omni tēp^{or}e vesti
menta tua sint candida. i. corp^{us} et oleū de
capite tuo non deficiat. i. de mētē. **¶** Vel
possumus dicere q^d i^o transfiguratio facta

in x^po fuit figura glorie n^{ost}re q^{ui} h^{ab}emus
in futuro. Quia enī gloria n^{ost}ra erit tamē
aīa q^{ui} in corpore: p^{er} faciem que ē pulcrior
pars corporis intelligit^{ur} aīa q^{ui} est pulcrior
p^{er} h^{ic} oīs. Resplēdebit igit^{ur} h^{ic} facies sicut
sol quantū ad suā beatitudinē: q^{ui} sicut sol
h^{ic} claritatē ardore et p^{er}petuitatē: sic aīa
n^{ost}ra in gloria h^{ab}ebit clarā visionem seruen
tem dilectionē et eternalem retentionē. **¶** An
Iudic. 5. Qui diligunt te sicut sol in ortu
suo splendet ita rutilat. **¶** Per vestimen
ta at^{que} intelligitur corpus q^{ui} sicut vestimē
tum tegit corpus: ita corpus suo modo te
git aīam q^{ui} quidē erit clarissimum: subti
lissimum: agiliū: et purissimum. **¶** Vel
possumus dicere q^d per illā transfiguratio
nem intelligi p^{oss}it n^{ost}ra beatitudo quantū
ad obiectū beatificū q^{ui} quidē erit d^e i^o uina
essentia et humanitas x^pi. iuxta illud Jo.
16. Nec est vita eterna vt cognoscant te
deum verum et quem misisti p^{ro} h^{ic} x^pm.
¶ Ista gloria et facies est i^o q^{ui} petebat
Aboy. sibi ostēdi Exo. 33. d. Si inueni gra
tiā i^o p^{ro}spectu tuo ostēde mihi faciem tuā cui
r^{es}pondit d^eus. Ego ostēda tibi oē bonū s^{ed} nō
videbit me h^{ic} et viuet: s^{ed} ecce ē loc^{us} apud
me et stab^{is} supra petra cūq^{ue} transibit glia
mea ponā te i^o forāme petre et p^{ro}tegā dex
tera mea donec trāscā tollāq^{ue} manū meā
et videbis posteriora mea faciem at^{que} meā vi
dere n^{on} poteris. **¶** Ubi sciendū q^d p^{er} Aboy.
desideratē videre faciem d^ei. i. gliam eter
nalē intelligit^{ur} q^{ui} viator: cupiēs deū vide
re: nec m^{er}it^{us} q^{ui} d^e ipso d^ester. 15. Valde ad
mirabilis d^eus et facies tua plēna ē grā. **¶**
Quā tum at^{que} bonū fir^{me} q^{ui} petiit ipse ostēdit.
d^e ostēdam tibi oē bonū. q^{ui} d^e. si peti faciem
meā et gliam nō modicū peti s^{ed} bonū maxi
mū: q^{ui} oē. **¶** An est illud bonū de quo dicit
Grego. i. omel. Que at^{que} ligna dicere v^{ol} q^{ui}
intellect^{us} cape suffic^{it} i^o sup^{er}ne ciuitatē q^{ui}ta
sint gaudia et. q^{ui} d^e. nulla. **¶** S^{ed} tū vide q^{ui}
i^o facies p^{oss}it videri. nam dic^{it} non videbit
me oīs h^{ic} et viuet. q^{ui} d^e. dum in h^{ic} mūdo vi

uis facie q̄z desideras videre nō poteris
 Quod cognoscens Ap̄ls dicit phy. 1. Lu
 pio dissolui ⁊ eē cū xp̄o. ¶ Quid at̄ cōsu
 latur viatori ad aliq̄z consolationē habēn
 dam audi qd̄ segtur. Ecce inquit est loc⁹
 ⁊c. Ubi sciendū q̄ p̄ illū locū p̄pinquū do
 minū intelligitur fides catholica. Nam om
 nes q̄ extra fide sunt longe dicūtur a deo
 q̄ vero sunt in ipsa appropinquāt ad ip̄m
 iuxta illud Ro. 5. Iustificati igit̄ ex fide
 pacē hēmus ad deū p̄ yhm xp̄m dominū
 nr̄m: p̄ quē ⁊ accessum hēmus p̄ fidem in
 grām illam in qua stamus ⁊ gloriā in spe
 glorie filioz dei. ¶ Per petrā antē supra
 q̄z stare debemus intelligit̄ xp̄s iuxta il
 lud. 1. Cor. 10. Petra at̄ erat xp̄s q̄ ponit̄
 in fide catholica sicut fundamentū in do
 mo. ¶ Supra hanc stabat ppheta qm̄ di
 cebat. Statuit supra petrā pedes meos ⁊
 direxit gressus meos. ⁊ imisit in os meū
 canticū nouū carmen deo nr̄o. Ubi confi
 dera mirabilē p̄nexionem ordinatoz cum
 xp̄o. s. cordis oris. ⁊ opis. Cordis: q̄ statu
 it supra petram pedes. i. affectus cordis.
 Op̄is at̄: q̄ direxit gressus qui exercent̄
 exteri⁹. Op̄is vero: q̄ imisit in os ⁊c. Ista
 enī se habent p̄ ordinē: vt Primo cor. ⁊ af
 fectus firmētur p̄ ordinē in xp̄o. Secūdo
 ex affectu pcedūt op̄a. Tercio collaudet̄
 deus. ¶ Per gloriā autē que transire
 dī: intelligit̄ xp̄i assensio: q̄ tunc transisse
 dī: q̄ a discipulis tūc corporaliter recessit
 iuxta q̄ dicit Jo. 10. Ascendo ad patrem
 meū: ⁊ p̄rem v̄m deum meū ⁊ deū v̄strū
 ¶ Per foramē vero petre i quo Moys.
 ponit̄ intelligūtur vulnera xp̄i: in q̄b⁹ dī
 collocari quilibet xp̄ianus deuor⁹. iuxta
 illud Je. 40. Relinquire ciuitates. i. man
 dana ⁊ habitate i petra. i. in xp̄o. ¶ Per
 p̄tectionē at̄ dextere qua dicit se p̄tecur⁹
 Moys. intelligit̄ defensionē oīum fidelū exi
 stentiū in foramib⁹ petre. i. meditātiū pas
 sionē xp̄i. q̄bus dīc p̄ ps. Protegā eū qm̄
 cognouit nomē meū. ¶ Per manū at̄ q̄z

dīc se tollere: intelligit̄ velamētū figuraz ⁊
 pphiaz s. xp̄i veteri testō dēaz q̄z vela
 mē abstulit qm̄ q̄ figuratū ⁊ pphiatū sue
 rat ope adimpluit. ¶ Per h̄ at̄ q̄ dīc. abla
 ta māu videbit posteriora: facie at̄ videre
 nō poterit itelligit̄ q̄ amoto velamine ve
 teris testi: visus fuit xp̄s q̄stū ad hūanita
 tē iuxta illd̄ baruc. 3. In trīs visus ē ⁊ cū
 hoib⁹ p̄uersat⁹ ē: s. nō q̄stū ad diuinitatez
 iuxta illd̄. 1. Jo. 4. Deū nēo vidit vnquā.
 ¶ Quātū ad. 5^m. s. p̄fortij scitātē excellētē
 dīc. Et ecce appuerit ill⁹ Moys. ⁊c. Ubi sciē
 dū q̄ mltē rōnes assignāt a doctorib⁹ q̄re
 Moys. ⁊ Ely. appuerūt h̄ cū xp̄o. Prima est
 vt oñderet h̄z Criso. xp̄s se nō eē Elyam
 neq̄ Moys. nec aliquē ex pphīs: s. salua
 torē i lege pmissū. ¶ 2^a rō ē h̄z Crī. vt oñ
 deret se nō eē trāsgressorē legis vel blas
 phemū sic pharisei dicebāt. ¶ 3^a rō est h̄z
 Zoro. vt oñderet de aduentu suo se hēre
 v̄x testimoniū a lege: ⁊ iō ibi Moys. ⁊ a
 pphīs. ⁊ iō ibi Elyas. ¶ 4^a ē h̄z Zoro. vt
 a supiorib⁹ ⁊ inferiorib⁹ hēat testimoniū: ⁊
 p̄ h̄ augeat fidem aplīs. ¶ 5^a s̄m Criso.
 ad oñdēdū misterīū crucis aplīs ⁊ ad cō
 firmādū eos i fide ⁊ ad fortificādū eos vt
 n̄ timeāt passionē ⁊ mortē. ¶ Vel morali
 isti duo appuerūt ad oñdēdū q̄ q̄ volūt
 eē cū xp̄o i glia: debēt mūdū p̄tenere q̄ si
 gnificat p̄ moy. q̄ interpretat̄ assūpt⁹ d̄ aga
 i. a p̄ceptū mūdanoz. debēt ēt in amore ⁊
 p̄teplatiōe diuinoy p̄ficere: q̄ significat p̄
 elyā: q̄ vno mō interpretat̄ ascendēs dīum.
 ¶ Moyses enī mortu⁹: appuit ⁊ Elyas
 viu⁹: vt nos p̄siderātes passionē xp̄i: mor
 tui sim⁹ mūdo: viuētes at̄ dō. Enī. 1. Ps. 2°
 Peccā nr̄a ip̄e. s. xp̄s p̄tulit i cor⁹ suo sup
 lignū: vt peccis mortui: iustitie viuamus.
 ¶ Si q̄rat quō aplī cognouerūt Moys. ⁊
 Ely. cū eos nūq̄z vidisset: dīc p̄ vno mō
 q̄ fuit eis reuelatū a xp̄o. vel s̄m ⁊ acha
 riā: eoz formas in maiestate dñi discerne
 rūt eo munere gr̄e quo vnusq̄sq̄ scōrum
 vniuersos post resurrectionē cognoscer.

Secunda pars.

Equif. Respondens aut petrus
 7c. Ubi tangit bonitatis dulco-
 ratio supernatural: qd pbat dele-
 ctatio gaudiosa. Ubi scienduz qd petrus ta-
 ra delectatiōe in cōtemplatiōe illius clari-
 tatis fuit repletus: vt iam inde nollz rece-
 dere: sed ppetuo remanere, nec miruz: qz
 teste Rabano Quo amplius qquis dgu
 fiat dulcedinem vite celestia: eo amplius
 oia fastidit in ill. Signāter aut dicit bo-
 nuz ē nos hic esse: qz ibi vidit qd petebat
 Moy. exo. 33. d. Ostēde mihi faciem tuā:
 cui responsus fuit. Ostēda tibi omne bo-
 nuz. Hoc ē illud bonū de quo. i. cor. 2. Qd
 nec oclis vidit nec auris audiuit: nec i cor-
 hōis ascēdit que pparauit dō hīs qui di-
 ligunt eum. Due cāe sunt quare petr⁹
 petijt ibi fieri tabernacula. Prima est p-
 pter locutiōem Moy. 7 Elye cū xpō: qui
 loquebant de excessu sue passionis. 2^a est
 ppter delectatiōem qz habuit in i^o frater-
 na 7 singulari trāfiguratiōe xpī. Quā-
 tuz ad primā sciendū ē qd qz Moy. 7 ely.
 loquebant cum xpō de sua passiōe: petr⁹
 petijt 3^a tabernacula ibi fieri: vt. s. rema-
 nente xpō ibidez: Ierosolimā nō ascende-
 ret: 7 p consequēs manus iudeorū euade-
 ret 7 passiōe pdictā. Non fuit aut ausus
 petere vt xpō nō moreret ppter reprehē-
 sionem qz xpō alias sibi fecerat qn predi-
 xit eis suā passiōem Mat. 16. ipse dixit
 sibi. Absit a te dñe: nō erit tibi h. Qui cō-
 uersus dixit Petro vade post me satha-
 nas: scādalum tu mihi es. qz non sapiēs q
 sunt dī. sed q sunt hōiū. Quātum ad
 secūdā cām sciendū est secūdum Orig.
 qd Petrus ppter delectatiōem qz habuit
 in ostensione glie corporis xpī dixit qd
 bonuz erat ibi esse 7 3ª tabernacula figi.
 Ubi Bed. Quāta felicitas visiōis dita-
 tis inter angelos dī esse perpetuo: si tan-
 tum humanitas xpī 7 duorū societas ad
 punctum visi delectat vt eis petrus psta-

re vellit obsequiū nē discedāt. Procul du-
 bio ibi erit illud qd dicit ps. Satiabor cū
 apparuit glia tua. Si querat quare
 petrus nō petijt pro se fieri tabernaculū:
 dici pōt vno modo qd ppter intēsum amo-
 rem qz habebat ad xpī sperabat recipi
 in tabernaculo xpī: nec volebat hēre tab-
 naculum sepatum ab eo. Alii pōt dici qd
 Petrus tanta suauitate illius claritatis
 fuit absorptus qd nihil de se sentiens visus
 est non curare. Sciendum est autem
 loquēdo moraliter qd per i^a tria tabnacu-
 la que petijt Petrus fieri: intelligitur q
 libz anima fidelis que se dī domino tabna-
 culum preparare. Quia vero sm Criso.
 in vnitāte diuinitatū: est trinitas persona-
 rum: merito tabnacula 2^a dicunt 7 vnu.
 Sciendum est autē qd in istar material
 tabnaculi Moy. inuenio aliud spirituale
 tabnaculum qd dī in quolibz homie con-
 strui vt habitaculum dō dignum. Ubi sci-
 endum qd sicut hētur inialiter Exo. 26. vt
 magister ystoriarum narrat: dominus p-
 cepit Moy. fieri tabnaculum in hūc mo-
 dum. s. domum quadram 7 longā q erat
 clausa vndiqz nisi ab oriente: ex qua par-
 te erat introitus. In quo primo erat clau-
 sura de tabulis de lignis secym sibi inui-
 cem coniunctis 7 incastratis funditus su-
 per base s argēteas pforatas: i quaz fora-
 minib⁹ cardies aurei imittebant firmag-
 nectib⁹ s lignis secym iauratis. 5^a ibi
 erant. 4. coopimenta. Primum erat. 10.
 cortiaz s bisso retorta 7 iacicto 7 purpura
 cocoz bysyncto variatarum. 2ª erat. ij. sa-
 goz cilicino: um. 3ª erat s pellibus rubri-
 catis. 4^a de pellibus iacictis. Tercio
 erat ibi due ptes pncipales: vna que dice-
 bat scā: 7 alia sancta scōp. Et qtuor colū-
 ne s lignis Secym deaurate: habentes
 bases argenteas 7 capitella aurea: añ qz
 erat vellū s bisso retorta iacicto. purpura
 bissecto: distinguēs scā: a scā scōp. 4°
 in sancta scōp erat archa testamēti 7 vīr

ga Aaron que fronduerat : et mēna in vr
na aurea. eratq; ibi ppitiatorium : In scā
aut erat cādelabrum cum lucernis ad au
strum : et mēna ppositōis ad aqlonem : et alta
re aureum in quo adolebat incensum : i me
dio aut vellum non longe ab aditu. ¶ 5°
in introitu tabernaculi erant .s. colonne d
lignis secym deaurate : qrum capita erat
deaurata. et bases enee : ante quas erat tē
toriu : d iacinto et purpura : cocoq; bisicto
et bisso rectora. ¶ Sciēdum est igit expo
nendo 1^a morali q per illud tabernaculū
intellr homo in quo pmo debent esse ta
bule d lignis secy : q est lignum forte et i
putribile : per quas intelligo firmitatem
fidei qz homo d3 habere : que est fundamē
tum p^m in homine : iuxta illud Ebr. 9. Im
possibile est sine fide placē deo. Dicunt
autem 1^a tabule fundari super duas ba
ses argenteas in qbus erant cardines au
rei : qz fides supra xpm fundatur : in quo i
star duaz basium argētearum. qz quidem
ē pur metallum : fuit humanitas purissi
ma in corpore et anima sine pccō : et instar
cardinū aureorum fuit diuinitas : qz sicut
aurum nobilius est argento : sic fuit diui
nitas : humanitate nobilio. ¶ Firmaban
tur aut be tabule vectibus de lignis secy
deauratis .i. in spe roborante significata p
fortitudinē ligni : et in caritate inflāmate
significata per aurum. ¶ Tercio instar ta
bernaculi d3 habere multa cooperimēta.
1^a primū fuit .i. cor. tinaz : per quas itel
ligitur preceptorū obseruantia. Et 1^a obser
uātia d3 colloari bisso puritatē et mūdicie
Nam bisso est albi coloris . ¶ Ista autem
bisso dī remota : qz ista puritas debz in
anima et corpore reperiri. Debz etiaz colo
rari iacincto claritatis et sapientie : qz iaci
ctus habz colorē celestem. Debz etiam co
lorari purpura que habet cum aliquali cā
dore rubedinem .i. misericordia in cando
re et iusticia in rubedine designata. Unde
sapientie .i. Diligite iusticiam qui iudica

tis terram. Debz etiam coco biciccto qui
est totus sanguineus .i. caritate et amore
dei .s. et proximū in quibus tota lex pēdet
et prophete. ¶ Secundum cooperimentū
fuerunt saga tilicia per que significatur
austeritas vite et pēitētia : qz sic cilicium
est vestis aspera : ita pnia vī asperitatem
habere. ¶ Signāter autem dicunt .ij. Debz
cum in vera penitētia sint tria . contritio .
confessio : et satisfactō. In contritione sunt
quattuor . .s. pavor eterni supplicij. Pudor
perpetrati vicij : dolor cōmissionis : et dīcor
deuotionis. In confessione sunt quattuor
s. denudatio scelleris . distinctio criminis :
discretio iudicis et detestatio hostis . In
satisfactione sunt tria .s. ieiunium mace
rans : oratio eleuans : et elymosina miti
gans . et sic in vniuerso .ij. dignoscuntur .
¶ Tertium cooperimentum fuit d pelli
bus arietum rubricatis per quas intellr
passio Christi rubricata in suo sanguine
pretioso. Et hac d3 homo cooperiri : ipam
meditando. ¶ Quartum cooperimentū
fuit de pellibus iacinctis : per quas intel
ligit contemplatō diuinorum : quia iacin
ctus est celestis coloris. ¶ Tercio in ho
mine instar tabernaculi sunt due partes
principales : vna que vocatur sancta : et alia
sancta sanctorum. 1^a prima ē corpus : iuxta
illud .i. cor. 6. Nescitis quia membra vī a
templum sunt spīritus s. qui in vobis est.
Secunda vero est anima que est nobilio
pars hominis : quia iuxta illud gen. i. Ad
ymaginem dei creata. ¶ Istam autē di
stinctionem facit vellum coloratum quat
tuor coloribus : et colonne quattuor : deau
rate. Vbi sciendum q per vellum colora
tum quadruplī : intelligunt quattuor : ele
menta : quib⁹ corpus componitur : que ad
animam non attingunt. Per bisso eim
que de terra nascitur : intelligitur terra :
Per iacinctum coloris aerei : intelligitur
aer. Per cocū vero ignei coloris : ignis.
Per purpuram vero que sanguine pisci

um. s. conce marine tingitur: intelligitur
 aqua pisces nascitur. Quia igitur ex istis
 corpus pponitur et non aia. Pro merito per
 vellum: tabernaculum dicebat distigui. **¶** An
 vero quattuor columnas dicitur poni vellum di
 stinguens habitacula: in quo distiguntur con
 iungi: quia quattuor sunt virtutes cardinales
 quibus dum viuimus aia huius regi. **¶** Si
 gnanter autem dicitur predicte colonne habere
 capitella aurea: quia quattuor predicte virtu
 tes: ubi virtute caritatis firmari. **¶** Quar
 to dico quod in principali parte tabernaculi que
 dicitur sancta sanctorum per que significatur aia erat ar
 cha testium in qua erant tabule Moyse et verga
 Aaron. et manna et oraculum. et cherubyn alas
 expandentia. Ubi sciendum quod per archam potest
 intelligi aia facta ad dei imaginem in qua
 instar tabularum est memoria: instar virge in
 telligetur. et instar manne: voluntas. Iste tres
 potentie existentes in vna aia intelliguntur
 per illa tria que erant in archa. **¶** Oraculum autem
 ibi dicitur esse: quia ad aiam orare principaliter
 pertinet: quia oratio est ascensus mentis ad de
 um. **¶** Sunt et ibi cherubyn obumbrantia
 propitiatorium: vel oraculum et expandentia
 alas etc. id est. prouidentia angelorum gubernanti
 um et protegentium et adiuuantium animam ab
 insidiis inimicis. **¶** In hac vero par
 te que vocatur sancta per que intelligitur corpus
 erat candelabrum mensa et altare aureum.
 Ubi sciendum quod per candelabrum ubi erant lu
 cerne ardentes intelligitur clara et exempla
 ris conuersatio que ad corpus pertinet: quia homo
 debet habere. Per mensam vero in qua po
 nebatur panes: ex quibus homo reficitur intel
 ligitur pietas et misericordia: pauperum refe
 ctiva. Per altare vero in medio taberna
 culi positum intelligitur corpus in homine
 situm in medio quod dicitur esse aureum: quia carita
 te plenum. **¶** Quinto in introitu illius
 partis tabernaculi que dicitur sancta per que cor
 pus intelligitur: erant s. colonne auree cum ba
 sis encensis: ante quas ponebat tentorium aure
 um eiusdem coloris cum vello. Ubi scien

dum quod per istas s. columnas intelliguntur
 s. sensus: que dicuntur auree: quia s. sensus de
 bent suo modo in deum dirigi per amorem
 bases et eneeas habent: quia stabiles et fir
 mi debent esse in homine et non in munda
 nis vagari. **¶** Per tentorium vero eorum
 dem colorum cum vello per quos ut dictum est
 quattuor elementa intelliguntur: intelligitur
 quod isti s. sensus tanquam poterie organice in
 organis existunt corporis persistebus ex
 quattuor elementis. **¶** Signanter autem dicitur quod
 tabernaculum ex parte orientis non erat clau
 sum sed inde habebat introitum. per quod intelli
 gitur quod homo quantum ad corpus et aiam
 ad orientem aperire se debet: ut inde recipiat
 gratiam et consolationem et illuminationes
 diuinas.

Tertia pars.

Equitur. Adhuc eo loquente etc.

Ubi tangit fecunditatis testifica
 tio principalis: quod probat expressio
 amorosa. Ubi tangit duplicem testificatio
 nem. s.

Tegminis materialis.

Eloquii paternalis.

Quantum ad primum dicit. Adhuc eo lo
 quen. etc. Ubi sciendum quod petro querente taber
 naculum corporale ut sciat in resurrectione
 non tegmine domorum sed spiritus s. gratia electos
 esse protegendos non eos nubes lucida obu
 brauit. **¶** An christus secundum Ieremiam et origenem
 tabernaculum: ad ostendendum quale taberna
 culum haberet in gloria: non respondit ei
 verbo: sed sancto per umbrationem nubis. signifi
 catio spiritus s. gratia. **¶** Quantum ad secundum
 s. testificationem eloquii principalis dicit. Et ecce
 vox de nube etc. Ubi sciendum quod ad testifica
 tionem de filio: spiritus s. in baptismo accep
 tat: munditia puritate et simplicitate men
 tis que significantur per columbam. In transfi
 guratio vero apparet nubes lucida ad os
 signandum lucem et claritatem que habemus post
 resurrectionem. **¶** Sciendum est autem et hoc. Remi.
 quod ideo per hanc vocem misit: ut multiplex te
 stimonium haberet de christo. Nam vndique dominus

habuit testes. Et celo: vocē p̄ris. Ex para
diso. ely. Ex inferis. **A**po. Ex hoib⁹ apo
stolos. Et in noie yhu oē genu flectat ce
lestium terrestriū ⁊ infernoꝝ. **E**t igit̃
xpm audiamus vt h̄ vox p̄ris nobis pro
nunciat: admonemur. **B**arch. 3. vbi dicit̃.
Audi israel mādata vite: auribus p̄cipe
vt scias prudentiā. **A**ñ enī aduentum xpi
in mundū: auditu auris auditus fuit: q̄ p
scripturam sacri canonis nunciatus. post
vero eius aduentū fuit visus corporaliter
q̄ Jo. 1. Verbū caro factum est ⁊ habita
uit in nobis. **E**nde Job. d. Job. 41. Audi
tu auris audiui te: nunc autē oculus me⁹
videt te: idcirco meipsum reprehendo ⁊
ago penitentiā in fauilla ⁊ cinere. **M**ā q̄
xps fuit corporalis visus: homo debet
agere p̄niam in fauilla accēsa ⁊ paz durā
te. i. in consideratōe vilitatis mūdi ⁊ i ar
dore caritat̄ dic. In ciere vero. i. i cōtina
memoria mortis. **E**t autē xps audiam⁹
clamat h̄ pater. d. **H**ic ē fili⁹ me⁹ dile. ⁊c.
Clat m̄. d. Jo. 3. **Q**uecūq; dixerit vbi fa
cite. **C**lamat legislator: Deuterono. 18. di.
Prophetam suscitabit vobis dominus
de fratrib⁹ vestris ipm tanq̄ me audiet̃
Dis enī qui nō audierit prophetam illuz
exterminabitur de populo suo. **C**lamat et̃
ipse saluator: **I**sa. 55. d. **A**udite audientes
me ⁊ comedite bonum. ⁊ delectabitur in
crassitudine aīa vestra. **Q**uis igitur
peccator: sic multipliciter vocatus vt xps
audiat excusare se poterit: cū a domino d̄
suis transgressionibus reprehēdetur cer
te nullus. **E**nde dixit xps Jo. 15. **S**i n̄ ve
nissem ⁊ locutus non fuisset peccatum
non haberent nunc autē excusationem nō
habent d̄ peccato suo. **S**ed o bone yhu
quot sunt qui te audire nolunt. **N**on enī
te audiunt peccatores: quos tamen tua be
nignitate erudis. d. ecclesiastici. 7. **N**oli
facere mala ⁊ non te apprehēdēt. **E**t ideo
dicit per psalmistam. **N**on audiuit popu
lus meus vocem meam ⁊ **I**srael non in

tendit mihi. **S**ed quid domine eis ac
cidat: audiat quid subdis. **E**t dimisi eos
sm desideria cordis eorum ibunt in adin
uentionibus suis. **M**ā re vera eos dimi
tit: quousq; finaliter secundum adinuēti
ōnes suas pessimas eternaliter cruciatur.

Quarta pars.

Equitur. **E**t audiētes discipuli
⁊c. **A**bi tangitur fragilitatis im
proportio corporalis q̄ probat
condictio ponderosa. **A**bi sciendum q̄ h̄
tria considerare possumus. s. f.

Stuporem inuadentem.

Pastorem confortantem.

Saluatorem assistentem.

Quantū ad primū dicit. **E**t audientes
⁊c. vbi **J**ero. **H**umana fragilitas conspe
ctum maioris glorie ferre non sustinet: ⁊
toto animo ⁊ corpore contremescens ad
terram cadit. **Q**uanto enī quis altiora
quesierit: tanto magis ad altiora collabi
tur si ignorauerit mensuram suam.

Hoc autem deplorans **G**rego. ait. **S**
in quantam miseriam cecidimus: qui ip
sum bonum ferre nō possumus ad quod
creati sumus. **S**ignanter autem secun
dum **R**emigium dicit q̄ ceciderunt i fa
ciem suam. i. ante: non retro: q̄ mali retro
tanq̄ a deo fugientes dicuntur cades: bo
ni in faciem: quasi deo reuerentiam faci
entes. **D**icitur autem q̄ timuerūt val
de. **P**rimo quia cognouerunt se erras
se: quia tabernaculum de frondibus que
rebant. quod autem error ⁊ fatuitas red
dant ho minem timidum. patet ex hoc q̄
dicitur ecclesiastici. 22. **C**or: timidum in co
gitatione contra timoris impetum nō re
sistet. **S**ecundo p̄ fulgoris magnitudi
ne vidētes nubē lucidam ipos obubrātē.
Quod autem nimia claritas timorem in
ducit: patet ex hoc q̄ dicit **A**thas. vlti
mo: q̄ angelus apparens mlierib⁹: cuius

aspectus erat sicut fulgur dixit eis. **N**oli te timere &c. **T**ertio q: vocem patris audierant: qz adhuc fragiles sustinere n̄ poterant. **Q**uod ē vox mirabilis hoies terreat p3 ex hoc qz dī Exo. 20. qz filij isrl pterriti dixerunt **A**boy. loquere tu nob: & audiemus: non loquat dominus nobis: ne forte moriamur. **Q**uantum ad fm s. pastorem confortatē dīc. Et accessit ye sus &c. **E**bi sciēdum qz qz discipuli sbiles erant ex timore p̄habito: **E**ps vt p̄ pa ftoz eos suo tacu confortat vt surgāt. vñ xps eos triplr consolatur quo ad tripli cem actum quem fecit circa eos. **N**am accessit: tetigit: & locutus fuit. **A**ccessit inqz qz per se surgere nō poterant: per quod i telligī gr̄a p̄ueniens: sine qua homo non pōt surgere a culpa. **T**etigit etia3 eos vt eorū membra ad līam solidarent que debilia remanserant ex timore: in quo in tellr gr̄a cōcomitans que hoīem in bono confortat. vnde **B**an. 10. **B**anus tetigit me & erexit me super genua meas. **E**bi xit ēt qz surgerēt & n̄ timerent. **E**bi Jo^m. **S**aluatoris benignitas ad sbueniēdum miseris & fragilibus in necessitatibus suis. **N**am nullum deserit cōfidentem in se. **A**ccedit enim ad debiles: vt qui per se non possunt surgere sua p̄stante virtute & gr̄a subleuentur. **Q**uis igit mīb peccator: surgere non desiderat habēs taz va lid adiutorem: & ppare ad xpm: misericor diam postulādo: certe nullus esse deberet vnde eph. 5. **S**urge qui dormis & exurge a mortuis & illuminabit te xps. **Q**uātū ad 5^m. s. saluatorem assistēte3 dīc. Et leuā tes oculos &c. **E**bi sciēdum qz diuina dis pensatōe scī est fm Jo^m qz solum yhm viderunt ne si alios vidiſſent euz xpo du bitassent: pro quo illa vox patris fuisse p̄ lata. **I**dic est filius &c. **S**um igit ipm solū viderūt: cognouerūt vocem illam pp xp3 esse platam. **N**az sicut habet **L**uc. 9. moy. & **E**ly. recesserunt ante qz **P**etrus loquere

tur: & ante qz vox p̄ris audiretur. **E**l ideo viderunt solum yhm vt per hoc da retur itelligi qz in xpo complebat & sine3 habebat lex **A**boy. fm Jo^m. & scriptura pphetarum: vt verificaretur illud 1. cor. 13. **C**um venerit qz pfectum est: euacuabit qz ex pte est.

Quinta pars.

Equit. **E**t descendit illis &c. **E**bi tangit vtilitaz instructō exemplaris. qz pbat iformatio fructuosa. **E**bi Jo. **N**on vult ergo in po pulos predicari: ne incredibile ess3 p rei magnitudie. **S**ecūdo ex h voluit xps h dīci fm remigium: ne forte ex h passio eius impediretur. **T**ertō phibuit illā visionem dici: moralr loquendo. p^m scdm **A**mbro. vt in laudando aliquem circōspe ctos nos redderet. **N**am homo non semp deb3 laudari: iuxta illud ecclāstici. ij. **A**nte mortem ne laudaueris hoies. **S**cdo vt in nostris bonis actib3: nos vitā glo riam humanam doceret. **U**nde **B**at. 5. **A**tendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus vt videamini ab eis **Q**ueramus igit in nostris actibus prin cipalr deo placere: & ipe nobis retribuet gratiam i presenti & gloriam in futuro. **A**d qz &c.

Domnica tertia in quadragesima. Euangelium. 24.

Irat **I**esus eiciens dmoni um & id erat mutum &c. **L**uc. ij. **R**ōnale est & cōgru um vt homo qz d3 laudari ab alijs in se habeat vnde possit laudari. **N**am fm philosophum .3. politicoy. **L**aus est sermo elucidans ma gnitudinem virtutis. ex quo euident ap paret qz homo qui deb3 laudari d3 virtu tem habere: & alia per que possit cōgrue cōmendari. **I**nter alia autem que red dunt hominem cōmendandum super potē tia in operando: pacientia in tollerando:

sapientia in cognoscendo benignitas in instruendo. Quia igitur xps fuit in opado potes: in tollerado paties: in cognoscendo sapiens: et in instruendo diligens: ideo merito potuit comendari. Et hoc est q nobis ostedit ystoria euangelij hodierni. In q qdem beatus Luc. s. tangit. s.

Liberans virtuositatem vigorosam.

Detrahens malignitatem inuidiosam.

Respondens sagacitatem luminosam.

Instruens benignitatem amorosam.

Comedans celebritatem gaudiosam.

¶ 1^m probat pdigium admirandum.

Secdm idem detestandum. 3^m inditium attedendum. 4^m periculum precauendum. 5^m p conium audiendum.

¶ 1^m in prin. fm ibi. Quidam autem ex eis etc. 3^m ibi.

Ipe at vt vidit etc. 4^m ibi. Cum inuend⁹

ips etc. 5^m ibi. Fm est at etc.

1^a pars.

Antem ad primum vbi tagit

q etc. q pbat etc. dic. Erat yhs eiciens etc.

Abi quatuor: possumus

considerare. s.

Oblessi calamitatem.

Xpi potestatem.

Miraculi ppalatodem.

Populi admiratodem.

¶ 1^m ad primum dic. Erat yhs eiciens

demonium. Abi sciendum q i^o homo h3 q

pdr colligi ex verbis euangelij et ex deis

sanctorum erat mutus cecus et surdus et

demoniacus. **¶** 2^m ad fm dic q erat ye

sus eiciens demonium. Vidēs. n. xps hunc

demoniacum sibi oblatum vt ipm curaret

sua prate ab ipo eiecit demoniuz. **¶** 3^m

ad 3^m. s. miraculi ppalatodem dicit. Et lo

quutus est mutus. Ex hoc enim q i^o qui

an mutus fuerat recuperavit loquellam

fuit miraculum circumstantibus propala

tum. **¶** Quantum ad quartum. s. populi

admiratodem dic. et admire sunt turbe.

Abi scien. q turba q erat simplicior: vi

des ta stupedu miraculu: merito fuerunt

mirati. **¶** 2^m ad alr autem loquedo p i^m

demoniacu: intellr quilibz exis i pcco mo:

tali: q p dr demoniacus: q dyabol⁹ ipm pos

sider: q se sibi p pccm dōauit. Abi sciendu

q iueio dyabolū: pccōrem duplr possiden

tem. 1° sic hō possidet agrū quē labo

rat. Abi sciendu q sic hō agrū suū arat: se

miat et metit: sic dyabol⁹ arat hoiez p ma

lā suggestiōem: sciat p cōsensum et cogita

tōem: metit p opis consumatōem. **¶** 2°

dyabolus possidet pccōrez sic miles equū

quem egat. Nam sic miles cum freno

duc equū ad suū libitum: sic dyabol⁹ post

q3 accepit dñtum in pccōre: et sibi iposuit

frenum culpe: duc eū quo vult: et fac eum

in pccō in pccm currere: quousqz ducat eū

in pfundū abyssi. **¶** Hoc at fuit figuratū

apoē. 6. vbi dr. Audi et ecce equus palid⁹:

et q sedebat sup eū nomē illi mors et infer

nus sequebat eum. et data est illi pās su

per qtuor: ptes terre inficere gladio et

fame et morte et bestijs terre. **¶** Abi sciē

dū q per i^m eq: ū intellr pccōr qui signā

ter dr palidus: q caret hūore grē et cari

tag calore et vita spūali: sic in homine pa

lor accidit vel ex nimia siccitate: vel ex ni

mio frigore: vel ex carētia virtutū et vite.

Et sic sit Bester: de qua dr Bester. is. q

p nimio timore et debilitate virtutū: cum

vidisset regem assuerum ardentibus ocu

lis: furorem pccōris indicantibus: corruit

et i palorem colore mutato: lassum super

ancillam reclinavit cap. Ita re vera pec

cator: qui peccando contra se furorem do

mini concitauit in terram corruit: cum ad

ista temporalia possidenda deicisset: et colo

rem gratie mutat in palidum. i. in culpaz.

Et ideo anima super ancillam. i. sensuali

tatem caput reclinat: cum ei in desiderijs

suīs consentit. **¶** Signanter autem dicit

q infernus et equus et militem sequeba

tur: quia tam peccatori q3 dyabolo infer

nalis pena eternaliter preparatur. Nam

prover. 2. Inclinata est ad mortem dom⁹

etius et ad inferos semite ei⁹. **T**ercio dicitur autem quod est data tibi potestas super quatuor pres terrie: per potestatem quam deus permittit dyabolus habere ad hominum probationem. et hoc in mundo generali: quod per quatuor designatur. de qua potestate Job. 41. Non est potestas super terram que prepetur ei qui factus est ut nullum timeret: oculus sublimis videt et ipse est rex super omnes filios superbie. **T**ercio dicitur autem quod hec potestas est tibi data ad interficiendum homines gladio. scilicet guerre et discensionis per discordias. Fame: duritie et incompaffionis per inmisericordiam. Morte odij et emulationis per inuidiam. Belij per laxitiam et gulam. Et ideo dicitur non est potestas quam comparetur ei qui factus est ut nullum timeret. Re vera tanta est cautela dyaboli et potentia: quod nisi deus ipsam restringeret: difficile foret homini sibi resistere virtutibus propriis: cum diuino autem adiutorio id facili. **S**ecundo dicitur peccator mutus. **A**bi sciendum quod ille potest dici mutus quando alter illum non intelligit. sicut quilibet barbarus in quantum ipsum non intelligo: potest dici respectu mei mutus. Peccator ergo: quod non intelligitur nec auditur a deo: quia non est sponsa laus in ore peccatoris ecclesiastici. id est potest merito dici mutus. **U**nde in psalmo. Erubescant impii et deducantur in infernum muta fiant labia dolosa. **Q**uilibet talis potest figurari per elydorū persecutorem populi domini: de quo sententia dicitur. 2. Machab. 3. quod cum vellet spoliare templum domini fuit verberatus a domino: et in terram coniecit et per diuinam virtutem iacebat mutus atque omni spe et salute priuatus. **A**bi sciendum quod per elydorū volentē spoliare templum domini ubi erat subsidium populorum et viduarum: intelligitur peccator deditus temporalibus: et alijs iniuriando: quem quidem dominus aliquando flagellat: aliquando aduersitati bus qui flagellatus non per hoc confurgit ad celestia sed curuat in terram per desiderium mundanorum: et sic mutus in terra iacere

dicitur. et spe sue salutis priuatur. **T**ercio dicitur peccator cecus. **A**bi sciendum quod sicut macula corporalis in oculo visus aufert: sic peccatum in anima tollit visum: iuxta illud Sapientie. 3. Excecavit illos malitia eorum. **Q**ualiter autem homo efficiatur cecus. quere figuram dominicam secunda de aduentu parte secunda euangelij. **Q**uarto dicitur peccator surdus. **A**bi sciendum quod sicut surdus dicitur ille qui caret auditu ita peccator surdus dicitur qui non vult deum per obedientiam audire. **U**nde conqueritur per psalmum. Non audiuit populus meus vocem meam et Israel non intendit mihi. **I**stius peccatorum curat dominus. primo ab ipso demonium expellendo: dum ipsum inspirat sua gratia preueniente: ut recogitet sue passionis beneficium per quod ipsum redemit. et sic dimittendo peccata: dyabolus derelinquat. **H**oc autem fuit figuratum Tobie. 6. ubi sententia liter dicitur quod cum Tobias esset in itinere et iret ad accipiendum. 10. talenta argenti de hereditate patris suus habuit comitem angelum: et cum prima mansione mansisset iuxta fluuium tygris: exiit ut lauaret pedes suos in flumine. et ecce piscis exiuit ad deuorandum eum: et expauescens Tob. clamauit ad angelum. d. domine inuadit me cui angelus: apprehende brancham eius et trahere eum ad te: quem cum traxisset in terram dixit ei angelus: extende hunc pisce et cor eius et iecur et fel repone tibi sunt ei hec necessaria ad medicamenta vultu quem cum Tob. interrogasset ad quid ista valerent respondit angelus quod si particula cordis siue iecoris poneretur super carbones: fumus exterminabit omne genus demoniorum: et fel valebit ad vngendum oculos in quibus esset albugo: quod et factum est: quia per particulas iecoris super carbones positam expulit demonium vexantem Sarram et per linitiones felis super oculos patris restituit ei visum. **A**bi sciendum quod per tob viatorem intelligitur quilibet

prosa

homo viator: quia in h mundo non habet habitationem firmam: sed nostra habitatio est in cel. propter q̄ sumus principali ter creati. Unde ebr. 13. Non habemus hic ciuitatem manentem sed futuram inquirimus. Et ideo oratur nos beatus Ibe. can. 2. d. Obsecro vos tanq̄ peregrinos et aduenas: abstinere vos a carnalibus desiderijs que militant aduersus animam. Quia iuxta illud. 1. cor. 15. Caro et sanguis regnum dei possidere nō possunt. Si gnauer autem dicitur q̄ angelus ipsum cōmittabatur: quia dō hanc gratiam fecit hominī que est valde magna: quia quando curat animam: imēdiatē dat sibi angelum ad custodiam: qui continue hominem dum viuit associat ut ipsius defendat a dyabolo et retrahat ipsum a malis et inducat ipsum ad bonum. Ad quid autem tob in itinere suo vadat: audi quid dicitur: quia ad accipiend. 10. talenta argenti de bonis patris. Ubi sciendum q̄ per numerum denarium qui est numerus perfectus: intelligitur recta retributio que est de diuitijs dei que ē pater noster et dominus: q̄ diligenter debemus quere re dum peregrinamur in mundo. ut possimus eam finaliter optinere. Signanter autem dicuntur 10. talenta argenti: q̄ quidem est purum metallum: ad designandum puritatem illius glorie q̄ habent i puritate viuentes. Unde dicit. 5. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Per tygrum autem fluiui: qui interpretatur velox: intelligitur mundus qui velox dicitur: quia velociter transit: et h docet experientia: quia vita hominis brevis. Et ideo non debet homo in ipso cor suum ponere. Unde. 1. Jo. 2. Nolite diligere mundum nec ea que in mundo sunt. et quare: quia subdit. Abundus transibit et concupiscentia eius: qui autem facit voluntatem dei manet in eternum. Dicitur q̄ prima mansio fuit iuxta tygrum: quia

quando nascitur homo primo venit in mundum. Multo. autem accidit q̄ viator instat tob iuxta fluiui ut ibi pedes balneat: quia multi sunt qui affectum et desiderium significatum p pedes balneant et ponunt in terrenis et mundanis diuitijs et delictijs: ipsis totaliter adherentes. Sed aduertant quid tob accidit dum staret in flumine: quia piscis ingens eum voluit deuorare. Ubi sciendum q̄ p piscem qui suauis est gustus: intelligitur xps qui suauis ē et dulcis. iuxta illud ps. Gustate et videte quoniam suauis est dñs. Hic tob. deuorare volebat et sic ei magnū timorem iniecit. Ubi sciendū q̄ p terrore istū intelligitur terror et cōminatio q̄ xps facit hoibus deditis mundanis diuitijs et delictijs ut educat eos ad celestia diligendum. Qualiter autem eis cōminetur: audi Luc. 6. vbi dicit. Ne vobis diuitibus qui habetis cōsolationē vestram. Ne vobis qui saturati estis: gaudeatis. Ne vobis qui nunc ridetis: quia lugebitis et flebitis. Quid autem ad remouendum timorem et ad confortandū Tob. audi angelum sibi di. trahere piscem ad te etc. Ubi sciendum q̄ istum piscem. i. xpm homo deditus mundanis: quando ab eo p increpationē terretur dō ad se trahere: ipsum ad se bonis opibus inclinandum. Et cum attraxerit: dō ipsius aperire. i. in ipso cognoscere: que prius non cognoscebat sed erant sibi absconsa instar rei quodum clausa est: non cognoscuntur que continentur in ea. Aperto autem xpo. i. cognito: debet ibi accipere: cor: fel: et securum. Ubi sciendum q̄ per cor q̄ est principium vite: intelligitur vita xpi q̄ dedit nobis in exemplum viuendo: et in pretium moriendo. Hanc igitur peccator debet agnoscere ut ipsam imitetur et eius beneficio regratiatur pro posse. Per fel autem q̄ amarus est: intelligitur amaritudo passionis xpi. Hic peccator dō cognoscere: et ipsam super oculos suos mentales ponere

et tunc amouebit ab eo omnem humorem
superfluum. i. oēs corporales delectatōes
aiam excecites: et sic restituet ei visum.
¶ Per Jecur vō siue epar qd est pncipi
um caloriz et amoris: iuxta illud poeticū
Logit amare Jecur intelligit amor. Xpi
ad nos: qui fuit cā nostre salutis: iuxta illd
epi. 2. Deus autem qui est diues in mise
ricordia pp nimia caritatē suam qd dilexit
nos: cum essemus mortui peccis: quiuifica
uit nos in xpo. cuius grā estis saluari.
¶ Nunc amorem debemus ponere sup
carbones et ipm incēdere. i. super cor nrz
inflāmatum dō amore: ponere amorē xpi
pñderando qm nos dilexit: vt et eum simi
liter diligamus. iuxta illud. 1. Jo. 4. Nos
ergo diligamus deū quantum ipse primo
dilexit nos. **¶** Ex isto igit amore xpi sic
concrematōi posito nobis resultat sum⁹
et vapor sua uisissimus expellens omne pec
catum: per demonum designatum. **¶** 2°
curat peccatorem mutum: ei loquellaz re
stituēdo. iuxta illud sap. 10. Sapiētia ape
ruit os mutor et linguas infantū fecit di
sertas. Nam sapiētia. i. xps dei virtus et
sapiētia. 1. cor. 1. apit os mutor qñ ora pec
catorum patet tacentia in laud exercitat
creatoris. **¶** Tercio curat peccatores ce
cum sibi lumen reddendo: Et verificetur
illud Jf. 55. Tunc aperient oculi cecorum
Et ideo **¶** Bath. ij. Ceci vident. **¶** Quar
to curat peccatorem surdum: sibi restituē
do auditum. Unde verificatum fuit illd
Jf. 29. Audient in die illa surdi verba li
bri: verba libri. i. Xpi qui est liber vite.
Apoc. 19.

Secūda pars.

Equitur. Quidam autē ex eis
et. **¶** Ubi tangit detrahentis ma
lignitatez inuidiosam: qd probat
indicium detestandum. Ubi sciendum qd
scribe et pharisei inuidentes Christo. Si
dentes autem mirabilia que faciebat: qñ
negare non poterāt: quidam eorum sicut

malitiosi et inuidi: ipa opera xpo nō attri
buebant deo sed dyabolo. Aliq vero ab
ipso petebant signum qñ i^a faciebat fm h
igit si duo faci: qd pmo ponit p^m. secundo
fm. **¶** Quantū ad p^m. s. detractōem ma
lignam dicit. Quidam autē ex eis et. vbi
sciendum fm Bedam qd licet turba que
simplicior erat miraretur de miraculis
xpi. pharisei tamen et scribe vt dictum est
i^a dyabolo attribuebant. **¶** Ubi sciendū
qd fm Bedam belzebu deus erat Acha
ron. Nam bel ipse est baal. zebu at musca
vocatur. **¶** Er ergo belzebu: qñ vir musca
rum: ex cuius spurcissio ritu: pncipem co
gnominabant demoniorum. Ubi sciendū
qd nomina demoniorum ortum habent a
bello patre nini qui Ninive condidit et
nomine suo ciuitatem nominauit. Ninus
enim nimis diligens patrem suum: et de
morte eius valde dolens fecit sibi aureā
statuam patris similitudinem exprimen
tem: qñ habuit in tanta reuerentia vt si
qui fugitiui vel facinorosi ad eaz confuge
rent essent securi. Ideo ceperunt homi
nes illi ymagini turficare et diuinos ho
nores exhibere videntes si nino placere
q exemplo ceteri de locis adiacentibus i
honorem patrum suoz: statuas fecerunt
fieri: et eas adorauerunt: et sic pululauit
ydolatria. Iudei hō vnus dei cultores:
irrisiōis cā: ydolū syclomoz qui erāt eis
vicini: vocabant belzebu qñ virum musca
rum: quia musce congregabant sup ydo
lum propter cruorem eorum q ymolabā
tur. Principem autem demonioruz. s. lu
ciferum dicebant pñdere huic ydolo.
cuius confederatōe credebant minores
demonēs obedire Christo: vt ad volun
tatem suam exirent de corporibus obfes
tis. **¶** Quantum ad tertium. s. detractio
nem malignam dicit. Et alij temptantes
et. Ubi sciendum qd proprietates iudeoz
fuit in factis mirabilibus signa querere
iuxta illud. 1. Cor. 1. Iudei signa petunt.

Petebant igitur / si / secundus Cirillū si
gnū de celo fieri a xpo: vt puta tonitruū
sicut accidit tēpore samuelis. 1. R. 12. Vel
igné de celo sicut accidit tempore El. 3.
R. 18. vel aliqua signa mirabilia manife
stantia potētiā xpī.

Tertia pars.

Equitur ipse at vt vidit cogita
tiones eoz ꝛc. Ubi tāgit respō
dentis sagacitatē luminosā: q
pbat iudiciū attendendū. Ubi duo pos
sumus pñderare. s.

Sapientie pñpuitatē i cognoscēdo.

Prudentie sagacitatē in arguendo.

Quantū ad pñmū dicit. Ipse aut ꝛc.
Ubi sciendū q xps phariseis querētibz
signū de celo: nō dedit eis signū vñ
bile: tamē dedit eis signū diuinitatis sue
dum cogitationes eoz cognouit qz. 3. R.
8. Tu solus nosti corda hominū. Unde. i.
R. 16. Homo videt ea que patent: deus
autē intuetur cor. Quantum ad secun
dum. s. prudentie sagacitatē in arguendo
dicit. Omne regnū ꝛc. Ubi sciendum q
phry tria imponebant xpo. s. q non erat
actor miraculi. Et q erat minister dyabo
li. Et q opus q fecerat non erat opus dī
sed dyaboli. Secundū h igitur tria fa
cit: quia pño ostendit q dyabolus non est
actor: dyaboli miraculi. Secundo q ipse
non est minister dyaboli. Tercio q opus
suum est opus dei ꝛ non dyaboli. In
pñma parte duo facit. quia sicut sapiens
pñmo remouet falsitatē. secundo instruit
veritatē. Pñmo remouet ratione re
ducentē ad impossibile. secundo ratione
ostensua. Quantum ad pñmū dicit.
Omne regnū ꝛc. Ubi sciendum q secu
dum sanctos. pñlatio inter demōes ꝛ po
testas ad temptandū homines quantā
deus permittit: durabit vsqz ad finez mū
di: ꝛ quia vt dicit Jeronī. Concordia par
ue res crescunt: discordia at maxie dilabū

tur: euidēter appet q diuisio est cā destru
ctionis rerū ꝛ argumentatio malorum.

Ex istis sic argu. t xps. Disio i regno
aliquo est causa destructionis illius. Si
ergo demones essent diuisi adinuicē ita
q vnus impugnaret alium q esset si ego
in pñcipe demonioz eicerem demones.

Impossibile esset q regnū eoz duraret
sed durabit vsqz ad diē iuditiij. ergo non
sunt diuisi. ꝛ per consequēs in pñcipe de
monioz non eicio demones.

Quantū
ad rationē ostensua dicit. Si autē in bel
zebu ꝛc. Ubi sciendum q iudei dicebant
exorcistas suos ꝛ apostolos qui dicuntur
filij eoz qz de ipsis nati: eicere demones

de corporibus obsessis diuina virtute ta
men xpm virtute dyaboli. ꝛ sic patet q
per inuidiam loquebantur. Ubi sciendū
q sicut dicitur ab aliquibus: Salomō tra
didit quosdā exorcismos iudeis quibus

cooperantibus quibusdā herbis ꝛ ge
mis: exorciste iudeorum expellebant de
mones de corporibus obsessis in virtute
dei. Apostoli etiā sibi consotij erant nihil

male artis a xpo didicisse qui etiam de
mones expellebant. Intendit igitur
xps talem rationem. Idem effectus de
bet procedere ab eadem causa sicut patet

q omnis calefactio procedit a calore: ꝛ
omnis frigefactō: a frigore. Sed secundū
vos filij vestri vt supra non eiciunt de
mones in virtute demonioz: sed in vir
tute dei. ergo nec ego. cum expellere de
mones sit idē effectus. Et quia ipsi hoc dī

me credunt: q vos non creditis: ideo ip
si iudices vestri erunt: non quidē auctori
tate sed cōparatione melioris operis:

quia vobis de me male opinantibus ipsi
bene opinati sunt. Quantum ad instru
ctionē veritatis dicit. Porro si in digito

ꝛc. Ubi sciendū q pater cōparatur corpo
ri: quia sicut corpus est fundamentū om
niū mēbroz: ita pater est pñcipiū in to
ta trinitate. Filius autē pparatur manū

quia sicut homo operatur per manus: ita pater operatur per filium. Spiritus vero sanctus comparatur digito: quia sicut digiti procedunt a corpore et manu: ita spiritus sanctus a patre et filio. Et sicut digiti multipli cantur in una manu ita distincta sunt dona. scilicet ipse in se sit unus iuxta illud. i. Cor. 12. Diuisiones gratiarum sunt: idem autem spiritus. **E** dicit igitur porro si in digito dei. i. virtute scilicet. eicio demones venit in nos. i. contra nos regnum dei. **U**bi sciendum quod per regnum dei uno modo intelligitur iudiciaria potestas: qua dabitur sententia condemnationis contra reprobos pro culpa quam commiserunt. Et hoc quidem sententia secundum Tyrum. Propter incredulitatem iudeorum venit contra eos. quando in finali iudicio a christo iudicabuntur. **A**lio modo per regnum dei: intelligitur aditus regni celestis qui in proximo erat: quod in proximo debebat aperiri ianua celestis fidelibus. Quod licet proximum esset creditibus: tamen contra iudeos incredulos et phariseos inuidios longe erat. iuxta quod christus dixit eis Luc. 11. Ne vobis legis peritis: quia tulistis clauem scientie: ipsi vero non introistis: et eos qui introibant prohibuistis. **Q**uantum ad prudentie sagacitatem in arguendo quod ipse non est minister dyaboli dicit. Cum fortis armatus etc. **U**bi Crisostomus. Fortem vocat dyabolum non quia naturaliter fortis sit: sed inuens antiquam eius tyrannidem quam pusillanimitas vestra creauit. **I**ste armatus dominus cuius arma secundum Theodorem. Sunt omnes species peccatorum. **P**er atrium vero intelligitur secundum Bedam. Iste mundus: in quo velud in suo atrio. dyabolus habitabat. **P**er istos autem quos possidet: intelligitur peccatores qui in pace dicuntur possideri a dyabolo: quia eos qui sui sunt: secundum Gregorium. Non vult in quietare. **P**er fortior autem dyabolo intelligitur christus: de quo dicitur Job. 9. Si fortitudo queritur robustissimus est.

Iste superuenisse dicitur quando dei filius humanam carnem assumpsit: et dyabolum sua potentia deuicit. et ab eius potestate homines liberauit. **U**nde Beda. Fortior potest christus victor: homines liberando ipsum eiecit. **E** dicitur autem christus abstulisse eius arma. **U**bi Beda. Sunt autem arma eius astutiae: dolique nequitiie spiritualis. Spolia vero eius ipsi homines sunt ab eo decepti. **Q**ue spolia christus distribuit: quando peccatores vocauit ad fidem per gratiam eos in diuersis gradibus secundum Bedam. ordinando. **E** ex predictis igitur intendit christus talem rationem. Fortior non indiget auxilio debilioris: sed ego super fortior: princeps demoniorum: quia demones fortem custodientem atrium suum. i. mundum: deuinco. ergo non ego adiutorio eius et per consequens ut minister eius demonia non eicio. quia seruus non est potentior domino. **O**stendens etiam quod opus suum non est opus dyaboli dicit. Qui non est mecum etc. **H**oc autem ostendit per duas rationes. **Q**uantum igitur ad primam dicit. Qui non est mecum etc. **U**bi intendit talem rationem. contrarietas causarum arguit contrarietatem effectuum. Sed ego et dyabolus sumus contrarie essentie quia non est mecum sed contrarius mihi. ergo effectus erunt contrarii. Effectus igitur meus qui est eicere demonia non est effectus dyaboli: sed virtute diuina factum. **Q**uantum ad secundam rationem dicit. Et qui non colligit mecum dispergit. **U**bi intendit talem rationem. contrarii effectus arguunt contrarias causas. Sed effectus meus et effectus dyaboli sunt contrarii: quia effectus meus est congregare homines ad fidem ut habeant vitam eternam effectus autem dyaboli est dispergere eos a fide. Ergo habemus effectus contrarios. ergo sumus contrarii. Sed contrarii non inuuant se adinuenire. Ergo iste effectus non est effectus dyaboli sed factus vir uti diuina.

Quarta pars.

Equitur. Cum imundus spiritus

7c. **Ubi** agit instructis benigni
tate amorisam qd probat piculū

precauendū. **Ubi** sciendū qd p istum hoiez
intelligitur quilibet peccator: a quo rece
sit dyabolus per penitentiam 7 ad quē vlt
iterum tēptando redire. **Unde** h. s. possu
mus considerare videlicet.

Demonis egressum appetēdū.

Progressum vagabundum.

Regressum attendendū.

Ingressum metuendum.

Successum detestandum.

Quantū ad primū dicit. Cū imundus
spiritus exierit ab homie. **Ubi** sciendum
qd dyabolus dī imundus spiritus vel for
maliter: qz in se hz imunditiam peccati vlt
effectiue quia sibi consentientes per culpā
deformat. **Iste** aliquādo dicitur exire
a peccatore virtute diuina vel per baptis
mū vel p penitentiā verā. iuxta qd ipse p
misit 3 ach. 15. d. Spiritū imundū auferaz
de terra. i. de corpore hois terrei. **Sciē
dū** est at qd dyabolus d qbuldā nō exiit s; i
ipso pp pigritiā eoz qescit sic auari supbi
7c. **Ab** aliqb^o vō exit 7 postmodū ad eos
nō reddit: ita qd in ipso hiter. **Et** hi sūt q
tēptatiōibus suis resistūt. **Ab** aliqb^o vero
exit: s; nō multū lōge recedit: s; expectat
d ppe vt iter eos tēptet. **Et** isti sunt q se
pe recidiuāt. **Quantū** ad secundū. s. p
gressum vagabundū dīc. ambulās p loca
7c. **Ubi** Raban^o. Loca arida sunt corda fi
deliū q a molitie fluxe cogitatiōis expur
gata: calidus insidiator explorat si quos
gressus insigere possit: s; castas mētes ef
fugiens: in solo corde prauoz: gratiam sibi
pōt inuenire getē. **Ubi** sciendū qd sic est de
cordib^o hominum respectu dyab^o. sicut ē de
diuersis materijs respectu figili. qz aliqui
sūt fluxibiles 7 isti statū tēptatiōib^o pten
tiūt significati p loca hūda. Aliq sunt for
tes 7 inflexibiles 7 isti vtiliter sibi resistunt

significati p loca arida 7 iaguosa. **Quantū**
ad regressū attēdēdū dicit. **Reuertar**
in domū meā 7c. **Ubi** sciendū s; Rabā. qd
dyabolus astutus vidēs qd scōs hoies pp eo
rum fortitudinē supare nō pōt intra se co
gitat. d. tu alias decepisti talē peccatorē:
a quo existi p penitentiā: ex quo igit nō po
tes in ista. fortiorib^o pfcere: reuertaris
ad illū quē alias debile iuēisti. **Veniēs** at
aliqñ iuēt hoiez vñ exierat ociosū s; p pe
nitentiā pstinā mudatū a vitijs 7 ornatus
aliqñ filata virtute 7 sic d ipso victoriā
spat hēre. **Ociositas** enī inter alia vi
tia ē inductiua maloz opū. **Uñ** puer. 23.
Facātes potib^o 7 dātes symbola psumū
tur. vñ ad ipam euitandā dicit. **Jero.** Sp
aliquid opis facito vt te dyabolus inuēiat oc
cupatū. **Quantū** ad ingressū metuēdū
dicit. **Et** tunc vadit 7 assumit. 7. spūs 7c.
Ubi sciendū qd p istos. 7. spūs: intelligitur
vniuersitas vitioz. **Itā** sūm Grego. p nūe
rum septēnarū vniuersitas designatur.

Al^o p. 7. spūs. itelligit. 7. vitia capitalia
i qb^o cetera vitia ptinent. **Sicut** aut
ista vitia spūs neqores dyab^o qz illd qd pl^o
nocet hoī est sibi pei^o. peccatū at plus no
cet hoī qz dyabolus qz dyab^o nō possent vnā
aiam sine pccō mortali in infernū damna
re: qd tñ fac quodlibet peccū mortale quā
tūcūqz sit pūm. **Quantū** ad successū
detestandū dicit. **Et** sūt nouissima hoīs il
lius peiora priorib^o vbi sciēdū qd sic in infir
mitatib^o corporatib^o recidiuatio est picu
losior qz pūa infirmitas: ita qñ hō venit
de statu culpe ad statū gratie: 7 postea in
peccatū recidiuat: quia primo ex tali reci
diuatione: homo assuecit peccatis 7 fit
pronior ad peccandum. **Secundo** quia
in prima transgressione homo forte vno
peccato. In recidiuatione vero multis: qz
peccato quo peccat: 7 peccato ingratiitudi
nis: non cognoscendo gratiam sibi factā a
deo qui ipm eduxerat d pccō. **Tertio**
qz pūit graui^o: quia pūitur de peccato

q̄ recidiuādo p̄petrauit: et forte de ill' que ante cōmiserat vt videtur innuere q̄dam Glo. rabani. super leuit. Unde ps. In me moriam redeat iniquitas p̄m̄i eius et peccatum matris nō deleat. ¶ Sciendū est autem quantū ad. 7. spiritus quos se cum dyabolus assumit: p̄ quos vt dictū est intelligunt vicia capitalia. q̄ inuenio in scriptura. 7. nomina demonū p̄ncipā tium istis. 7. vitijs: vt homines in tēptationez inducāt: secundū q̄ ipsos viderint inclinatos. ¶ Primū nomen demonis secundū ordinem vitiōū est lucifer qui p̄mo cōtra suū creatorem supbiuit ap petendo equalitatem diuinā. Iste sicut caput superbie: d̄ ipsa homines tēptat vt eos apostatare a deo faciat sic ipse ab eo supbiendo recessit. Unde ecclesiastici. 10. Initium supbie hominis est apostatare a deo quoniam ab eo qui illū recessit cor ei⁹ quoniam initium peccati omnis est supbia qui tenuerit illā adimplebit maledictis et subuertit eum in finem. ¶ Quanta autem mala facit superbia: audi Imo. de vilitate condictionis humane. d. Superbia tumet: et erigit: linguam cōfundit: prostravit goliam: suspēdit amā: interfecit vicario rem: pemit anthioch et pharaonem submersit: sedes ducum superbiorū destruxit d̄s: et radices gentium superbarum arefecit. ¶ Huius filia ē vana gloria de qua etiaq̄ lucifer multociens homines temptat s̄ qualis sit: audi qd̄ dicitur. i. pe. i. Omnis caro fenū et flos decedit. Ita re vera homo instar feni arefcit per mortem: et tūc omnis gloria eius ad nihilum redigitur sicut flos. ¶ Secundum nomen demonis est sathanas qui interpretat̄ aduersarius plasinatori iuxta illud zachi. 3. Ostendit mihi dominus iesum sacerdotē magnū stantem coram angelo domini: et sathan stabat a dextris eius vt aduersaretur ei: ¶ Iste sicut caput inuidie: homines de ipsa tēptat. Nam inuidia est per q̄ vnus

alteri aduersatur: quia gaudet secundum Augusti. de aduersis proximi et de prosperis contristatur. ¶ Tertium nomen demonis est leuitam qui interpretatur persequens eos: et significat iram per q̄s homo in corde concipit vt alium persequatur. ¶ Iste est leuitā de quo dicitur 36. 27. in die 1^a visitabit dominus in gladio suo duro et grandi et forti super leuitam serpentem veterem et super leuitā serpentem toruosū. ¶ Iste sicut caput ire: homines ad iram nititur prouocare vt inter se non possint pacifice puerfari. ¶ Quartum nomen demonis est asmodeus: qui interpretat̄ plasinator iudicantis: qui quidem impediēbat cōiunctionem matrimonialem inter sarram et viros suos ne proles nasceretur: et significat accidiam p̄ q̄s homo piger sitne faciat aliquod bonum: qui ideo plasinator iudicantis dicitur: q̄ adeo plasinator est qui habet pigros de negligētia iudicare. Nam secundū Ber. Accidia est quidam animi torpor: quo q̄s negligit aliqua bona inchoare: aut fastidit perficere. ¶ Iste sic caput accidie: homines de ipsa temptat et negligentes facit circa spiritalia. ¶ Quintū nomen est māmona qui interpretat̄ diuitie v' cupiditas: et significat auariciam per q̄s homo cupidus efficitur circa mūdāna. Unde Augu. in quodam sermone. Auarus velud infernus omnia deuorans vellet nullum hominem esse: vt omnia solus possideret. ¶ Iste sicut caput auaricie homines de ipsa temptat: dū eos ad terrenā inclinat. De ipsum sequentibus dicitur 36. 56. Omnes in viam suā declinauerunt vnusq̄s ad auariciā suā a summo vsq̄ ad nouissimū. ¶ Sextum nomen est belzebu qui interpretat̄ vir muscarū et significat peccatū gule per q̄s homo incōtinens sit circa gustabilia: et sicut libenter musce comedunt dulcia: ita gulosi in saporosis dapibus delectantur. ¶ Iste ho

mines de gula temptat. Sed quantuz dā
pnu3 homini ex gula proueniat: audi In
no. de vilitate conditionis humane .d.
Gula paradysum clausit suspendit pasto
rem . Baptistam decollauit . ¶ Septi
muz nomen est beemoth qui interpretat
bestial' et significat peccatum luxurie per
q homo bestia dicitur. de qua Ego. Lu
xuria est imoderata carnis cupiditas:
dulce venenum: ipostuna mors: pernitio
sa potio: que humanuz corpus debilitat:
et virile animi robur eneruat. ¶ Iste sic
caput luxurie homines de ipsa temptat:
quibus dicitur Iaco .s. Epulati estis su
per terraz et luxurijs enutristis corda ve
stra. ¶ Iste septenarius vitiouz et demo
num ipugnantium homines virtuosos:
potest figurari per .7. boues deformes. 7.
piores pulchras et pingues: deuorantes.
et per .7. spicas percussas que .7. alias pul
chras et plenas deuorabāt gñ. 41. ¶ Abi
scienduz q per .7. boues pingues. et .7. spi
cas plenas: intelliguntur virtuosī qui pro
pter virtutes oppositas. 7. vitijs pdictis
instar boum et spicaruz dicuntur pulchri
et pleni. ¶ Per .7. autem boues macilen
tas: et per .7. spicas percussas vredine: in
telliguntur .7. spiritus reprobi cum .7. vi
tijs capitalibus: que propter ipugnationez
suam et tēptationes varias infestant vir
tuosos homines: et ab eis multociēs pul
chritudinem q3 habebant ex virtutibus
aufert. Item dyabolus cum .7. vitijs pre
dictis potest figurari per draconez rufuz
de quo dicitur apoc. 12. Vifum est signum
in celo: et ecce draco magnus et rufus ha
bens capita. 7. et cornua. 10. et in capitibus
ei9 dyademata. 7. et cauda eius trahēbat
partem stellarum celi: et misit in terraz.
¶ Abi sciendum q per draconem illum:
intelligitur dyabolus qui in forma serpe
tis decepit mulierē in paradiso. Dicit at
magnus pp magnitudinē potentie q3 ha
bet si de9 ipm pmitteret. Unde Job. 41.

Non est potestas sub celo que cōparetur
ei qui factus est vt nullū timeret. ¶ Bi
citur autē rufus pp tracondiā et inuidiam
q3 habet ad genus humanū cognoscens
q hō est factus a deo vt recipiat illā glo
riā q3 superbiendo amisit. ¶ Per .7. ve
ro capita intelligātur. 7. vitia capitalia.
Per .10. vero cornua intelligūtur .10. tras
gressionez cōtra precepta decalogy: d qui
bus hoies tēptat si pōt. ¶ Signanter dī
habere in capitib9 dyademata: q: sicut dya
dema est ornamentū capitis: ita dyabolus
qñ vult tēptare hominē de aliquo pecca
to: ornat ipm ostendendo sibi aliquā dele
ctationē exēplificā de singulis. et sic capit
hominē sic capit piscis ad amū. ¶ Per
caudam vero qua canes aliquando blan
diuntur: intelligitur suggestio qua dyabo
lus applaudet homini. Sed aduerte q si
cut canes homini aliquando applaudent
et postmodum eum mordent: sic dyabolus
multociēs homini videtur blādiri: et tamē
eū mordet atrociter cum ipm fac cadere
in peccatum. ¶ Per stellas aut celi itel
liguntur oēs hoies q instar stellarum de
bent esse puri et mundi per desertioez om
nium vicioz: et in celo fixi per desiderium
eternozum: vt tandem in celo sint sicut vt
socij angeloz. ¶ Sed h3 sic dberet esse: ad
uerte tamen q dyabolus sua cauda. i. sua
suggestione has stellas. i. homines pec
tit et trahit tertiam partem secum: et di
mittit eas in terram: dum. s. viuunt in hoc
mundo: terrēis dediti. Et postmodū quā
do moriunt: eos in infernum demergit.
vt dicatur de ipsis illud apoc. 6. Stelle ce
li ceciderūt sup terrā. Quāuis autem hic
de tertia parte dicatur: vtinam tam plēs
nō essent. Quāti nō solū infideles s; xpia
ni saltē noīe dimittūt se decipi: et ad terrā
a dyabolo trahi. Nā trahunt oēs superbi
oēs auari et c. Unde pōt merito dici d dya
bolo illud Job. 21. Post se oēm hoiez tra
hit: et an se innumerabiles.

Quinta pars.

Equitur. Scilicet est autem cum h
 2c. Ubi tangit commendat⁹ cele
 bratam gaudiosam: q³ probat
 preconium audiendum. Ubi duo facit: q³
 primo ponit mulieris virtuosam comēda
 tionem. Scdo xpi fructuosam pformitatē
 ¶ Quantū ad primum dicit. Factum est
 autem 2c. Ubi sciendum q³ magna fidei
 comēdatio in hac muliere cognoscitur
 secundū Bed. quādo scribis 7 phariseis
 in lege sapientibus: cōtradicientib⁹ xpo:
 ipsa incarnatione ip⁹ eundēter exp⁹
 sit. ¶ Quantū ad secundū. s. xpi fructuo
 sam confirmatiōem dicit. Est ille dixit 2c.
 Ubi sciendum secundū Criso. q³ quādo
 dicitur quim imo beati 2c. non tenetur pri
 uatiue: sed additiue. q. d. Non tantū bea
 ta est maria quia me portauit 7 lactauit:
 sed maxime beata est: quia informata fide
 7 virtutibus: precepta dei ope⁹ seruauit.
 ¶ Sciendum est etiam secundū Criso.
 q³ h³ verbum xpi fuit magnē consolatiōis
 7 solati⁹: du³ non solum ad beatitudinem
 habendā requiritur q³ corporaliter xpm
 portemus: sed q³ mentaliter 7 in operib⁹
 bonis. ¶ Sciendum est etiam q³ qui ver
 bum dei audiunt 7 illud custodiunt pos
 sunt figurari per virum de quo dicitur
 Mat. 7. Omnis qui audiuit verba mea
 h³ 7 fac ea: assimilabitur viro sapienti qui
 edificauit domū suam s³ petraz: 7 descen
 dit pluuia: 7 venerunt flua 7 flauerūt. vē
 ti 7 irruerūt in domū illam 7 non cecidit:
 fundamēta enī erant sup⁹ a firmaz petram.
 ¶ Ubi sciendum q³ per virum sapientē:
 intelligitur quilibz virtuosus. Iste domū
 suam. i. vitaz suam 7 cōuersationem stabi
 lem firmat sup⁹ a petraz. i. sup⁹ xpm q³
 instar petre que in fundamento ponitur
 vt sit firmus: est fundamētū totius spiri
 tual⁹ edificij 7 virtuose vite. An. i. cor.
 10. Petra at erat xps. In vita igitur vir
 tuosa iuxta eundē apostolū. i. cor. 3. Funda

mentū aliis nemo p³ ponet p³ter illū q³ po
 situs est q³ ē xps yhs. ¶ Funda ta igitur
 domo sup⁹ fundamēto tā valido: non cōcu
 titur nec ruitur: siue inuadat a pluuia 2c.
 Ubi sciendum q³ p³ pluuia intelligit⁹ tēpta
 tio carnal⁹ cōcupiscentie: q³ pluuia i terra
 vniuersal⁹ diffundit: blans ingreditur: 7
 p³ eā terra mollis efficitur. sic cōcupiscen
 tia carnalis general⁹ diffundit in omnia
 mēbra hoīs per naturalē inclinatiōem.
 Blans ingreditur p³ sensualē dlectatiōem
 Per eā homo moll⁹ efficit⁹ p³ pernitiōsam
 cōtinuatiōem. Ista est pluuia de qua ps.
 Posuit pluias eorū gradinem: ignem
 comburentē in terra iporum. i. in corpo
 re terreno. ¶ Per flumina vero intelli
 gitur auaritia. q³ sicut flumina hnt instabi
 litatem sic 7 auaritia. ¶ Per ventum
 autem intelligitur superbia quia ventus
 aliquando inflat. vt p³ in vesica. aliqñ ele
 uat vt patet in turbine. aliqñ deprimat vt
 p³ in fulgure. Si superbia hominem inflat
 p³ propria reputatiōe. Ipsuz eleuat p³ inde
 bitam ambitionē. Ipsuz deprimat p³ diaz
 punitionē. ¶ Nō at virtuosus q³ domū
 suā s³ petraz xps fundauit p³dicta timere nō
 bz cū xps hēat sustētantē 7. d. sibi Je. 46.
 Et tu ne timeas hūc me⁹ iacob 7 ne p³ue
 as isrl⁹: q³ ecce ego te saluū faciā. Nam sal
 uos nos fac i p³nti p³ grāz suā vt tādē nos
 p³ducatur ad glāz sempiternā. Ad q³ 2c.

¶ Dominica. 4. quadragesime.

¶ Hnt yhs transmare galli
 lee q³ est tybiriadis 2c. Jo.

¶ 6. Nos videmus per expe
 rientiam q³ officium boni
 medicis habentis aliq³ue

infirmum est dare sibi medicinam morbo
 sriam. q³ s³ m Grego. Cōtraria s³rijs curā
 tur. Si autem videt infirmum pp medica
 nā sibi datā effici nimis debile. datur sibi
 aliquod restauratiuum confortis eum vt
 possit medicinam s³portare. ¶ Sicut igi
 tur est in istis corporalibus. ita suo modo

est in spiritualibus. Xps igitur qui ē spi-
ritualis medicus videns homines infir-
mari diuersitatibus peccatorum . dat eis
salutiferam medicinam . s. pñiam q̄z sbent
facere de cōmissis . et ad hoc est specialiter
ordinatum tempus quadragesime . vt qui
alio tempore transgressi sunt voluntatez
diuinam per quod sunt spūalit infirmati .
medicinam amarā suscipiant carnem per
abstinētiā macerādo . ¶ Quia vero p-
pter debilitatem et fragilitatem hominūz
h medicina eos debilitat : dat eis restau-
ratiuum pretiosum . s. pmissionē vite eter-
ne . et facietature . q̄z homines per veraz pe-
nitētiā finaliter assequunt . Que quidez
refectio pñe dat intelligi p refectōnem
corporale sequētiū xpm : qñ de . s. pñibz
et duobus piscibus . s. milia hominūz satia-
uit : vt narrat ystoria euangelij hodierni .
In quo euāgelista quattuor tangit . s.
Actū virtuosū et inmutabilem .
Affectum viscerosū et cōpassibilem .
Effectū vigorosū et admirabilem .
Successū fructuosū et cōmendabilem .
¶ Prīmū pbat mūdanoz dectō . 2^m affli-
ctoꝝ inspectō . 3^m famelicoꝝ refectō . 4^m po-
puloꝝ cōmēdatō . ¶ 1^m i pñ . 2^m ibi . Cū sū-
leuassz ergo oculos . 3^m ibi . Dixit ei vn⁹
ex discipulis . 4^m ibi . Illi ergo hoīes .

Prima pars.

Quantum ad primum vbi t̄git
q̄ . q̄ probat . et dicit . Abijt yhs
et . Vbi quattuor possumus con-
siderare . s.
Christi exemplaritatem .
Populi sedulitatem .
Loci sublimitatem .
Temporis pgruitatem .
¶ 2^m ad prīmū dicit . Abijt yhs . et . vbi
sciēdum q̄ si mare non erat mare salus :
sed quedam congregatio aquarum ex flu-
xu iordanis . Quod quidem mare voca-
batur sū proprietatem hebrei sermonis

qui omnem congregationem aquarū vo-
cabant mare . Unde gen . i . Congregatōes
q̄z aquarū appellauit maria . Illud autē
stagnum appellabatur multis modis .
Nam dicitur mare gallilee a regione ad-
iacente . Dicitur mare tyberiadis a ciuita-
te que tyberias dicitur q̄z edificauit he-
rodes in honorem tyberij Cesaris . Dicitur
etiam mare genesareth a n^o lacus : q̄z
ex se crispantibus vndis generat auras .
Nam genesareth grece : quasi generans
auram latine dicit . ¶ Hoc mare Christi
transiuit vt secundum Tho^m . verbum p-
dicatōis impenderet populo . ¶ Quan-
tum ad secundum . s. populi sedulitatem
dicit . Et sequebatur eum multitudo ma-
gna : cuius causam assignans dicit quia vi-
debant signa que faciebat . et . Vbi sciēdū
secūdum Criso . q̄ homines grossiores se-
quebant Christū propter signa que vi-
debant ab eo fieri . Sapiētiores autem nō
solum pp hoc sed pp excellētem eius do-
ctrinam . ¶ Quantum ad 3^m . s. loci subli-
mitatez dicit . Subijt ergo yhs . et . Vbi sci-
endum q̄ iste mons erat iuxta litus ty-
beriadis ex opposito . ¶ Quantum ad
quartum . s. temporis congruitatem dicit .
Erat proximum pascha . et . vbi sciendum
secundum Alcuin^m q̄ imminente pascha
Christus turbam refecit : significat q̄ q̄
quis pane verbi et corpore et sanguine de-
siderat refici : debet spirituale pascha face-
re . id est de vitijs ad virtutes transire .
¶ Sciendum est autem circa istam ptez
principalem loquendo moraliter : q̄ p ma-
re intelligitur mundus : quia sicut mare
est amarum : ita in mūdo sunt multe ama-
ritudines et pene : sicut etiam mare est pe-
riculosum nauigantibus . iuxta illud ec-
clesiast . 43 . Qui nauigant mare enarrant
pericula eius : ita mundus periculosus ē
in ipso viuētibz : quia in ipso multi spi-
ritualiter moriuntur . ¶ Signanter autē
dicitur hoc mare gallilee . quia gallilea

vno modo interpretatur rota: sicut autem rota instabilis est et facile voluitur: ita mundus instar rote instabilis est et volubilis quia homo modo sanus et cetera. Et iste mundus sic periculosus potest figurari per illud mare de quo finaliter dicitur iach. 7. Et debant inquit in visione mea et ecce quattuor venti celi pugnabant in mari magno et quattuor bestie grandes ascendebant de mari diuersae inter se. Prima erat quasi leonea: et alas habebat aquile. Secunda similis erat ursus et habebat tres ordines dentium ore eius. Tertia filis erat pardus et habebat alas avis super se quattuor et quattuor capita. Quarta bestia erat terribilis ac mirabilis et fortis nimis: dentes ferreos habebat magnos comedens atque primum uens et reliqua: pedibus suis concutans. Haec bestia erat dissimilis ceteris bestiis quas uideram et habebat cornua. 10. Et ubi sciendum quod per illud mare ut dicitur est intelligitur mundus de quo ps. Hoc mare magnum et spatiosum manibus. Per quattuor autem ventos pugnantem adinuicem intelliguntur quattuor: que in mundo considerari possunt. scilicet natiuitas significata per ventum orientale. Mortalitas significata per occidentalem. Prosperitas significata per australem. Adversitas significata per aquilonarem. Et isti quattuor ventus pugnare dicuntur adinuicem: quia nunc homo nascitur: nunc moritur: nunc prosperatur: nunc tribulatur. Et quandoque homo in tali pugna non firmat se super petram christum ut pugnando possit resistere: sed magis in ipsa deicitur: dum considerando suam natiuitatem erigitur: considerando mortem non flectitur existens in prosperis extollitur: existens in aduersis percutitur. Et per quattuor autem bestias monstruosas ascendentes de mari intelliguntur quattuor vitia in mundo quibus quasi generaliter sunt homines irretiti. Nam per primam bestiam quae leonea erat similitudo intelligitur peccatum superbie: quia sicut leo

iter animalia bruta habet dominium propter quod rex dicitur. Ita superbus spiritus appetit dominari. iuxta illud Job. 40. Vir vanus in superbiam erigitur et quasi pullum onagri se libere natum putat. Et signanter autem dicitur quod si bestia habebat alas sicut aquila: quia sicut aquila supra alias aues volat: sic superbus spiritus appetit supra alios exaltari. Et per secundam bestiam quae erat filius ursus: intelligitur peccatum luxurie. Nam sicut ursus est animal inmundum: ita per luxuriam homo inficitur. Et Eccl. 25. Propter peccatum luxurie homo excavit vultum suum tanquam ursus: et quasi saccus ostendit in medio proximorum. Nam luxuria mentem excecatur: et quasi saccus coram alijs ostendit vile. Et signanter autem dicitur quod si habebat tres ordines dentium: propter tria que reperiuntur in luxurioso. Nam talis habet sedas cogitationes: inhonestas locutiones: et turpes operationes. que sunt tres species que odit dominus ut habetur ecclesiastici. 35. Et per tertiam bestiam quae similis erat pardus: intelligitur peccatum vanaglorie. Nam sicut pardus est animal de diuersis coloribus picturatum sic vanagloriosus de gratijs sibi datis ad meritum: conuerso inaniter gloriatur. Et signanter autem dicitur quod si alas habebat: quia vanagloria est filia superbie: per quam homo in altum exaltatur. Et etiam quod habebat quattuor capita: quia homo de quattuor potest inaniter gloriari. primo de rebus spiritualibus sicut de scientia et sensu et cetera. Secundo de rebus corporalibus et si dupliciter: vel de naturalibus sicut de pulchritudine: fortitudine et cetera. vel de acquisitis: et si dupliciter: vel de immobilibus ut possessionibus castreis et cetera. vel de mobilibus. scilicet indumentis: ornamentis et cetera. In his enim homo inaniter gloriari dicitur: quia omnia illa de se vana cernuntur: iuxta illud ecclesiastes. 1. Audi cuncta que fiunt sub sole: et ecce vniuersa vanitas et afflictio spiritus. Et per quartam vero bestiam cuius nomen non ponitur: quae tamen habebat dentes ferreos et

edestebat omnia intell^r peccatū avaricie:
cuius nomen nō ponit: quia avaritia non
solum: vno modo cōmittitur: ita vt vno
solo possit vocari noie: sed mltis. s. p. vsu
ram rapinas: &c. qbus possit tēporalia sibi
aggregare: & id dī habere dētes ferreos.
Dicit etiam hī bestia comedēs: dū dīctas
ad se trahit: & cōtinuens dum aufert ab
alijs. & reliqua pedibus pēulcans: dū acq
sita solum sibi retinet nec curat alijs sūue
nīre. An avarus ē de generatōe i^a dī qua
puer. 30. Generatō q̄ pro dētib⁹ gladios
h³ & cōmīdat molarib⁹ suis: vt comedat
iopes dī terra: & paupes ex hoībus. ¶ Si
gnanter autē dī q̄ erat dissiliis: quia nul
lum aliorum vitiōz tantū offendit proxi
mum: sic maledicta avaritia. Unde ecclī.
10. Avaro nihil ē celestius. Dicit etiā ha
bere cornua. 10. ppter. 10. trāsgressiones p
ceptorum cōtra q̄ avarus non ptimefcit
facere: vt solum possit dīctas cōgregare.
de qbus domin⁹ numeri. 14. Tēptauerūt
me iā. 10. vices: nec obedierūt voci mee nō
videbūt terram: p qua iuravi pībus eo
rum. ¶ Sed pīdera o miser peccator: qd
istis bestijs accidat: vt peccata significata
per ipsam facere ptimefcas. Nam sic dici
tur dan. 7. de punitōe istarū bestiāz. Vi
di inqt dan. q̄ interfecta esset bestia & pe
riss⁹ corp⁹ eius: & traditū esset igni ad cō
burend. Aliarum quoqz ablata esset pīas.
¶ Ubi sciēdum q̄ p illam bestia q̄ dicit
interfecta &c. intell^r avaritia vt. 3. Homo
igitur avaritie deditus interfici dī: quan
do moritur: & tūc igni & penis infernalib⁹
cruciādus traditur. vnde Je. 22. Tui vero
oculi & cor: ad avaritiā. & ad sanguinem in
nocentem fundend: & ad calūpniā: & ad
cursum mali operis. propterea hī dicit do
minus: sepultura asini sepeliētur putrefa
ctus & proiectus extra portas Jer^m. Haz
re vera sic esse deberet vt auari & scelera
tī admodum alim decoriarent & expolia
rentur diuitijs: & in fosatis: nō in sacro ci

miterio ponerent. Et sic putrefacti i aia
extra portas ierusalem piciantur & in in
fernum cruciātur. ¶ Per alias vero be
stias tres itelligunt alie tres supra nomi
nate que significāt alia tria peccata supra
dicta. Al quibus auferri potestas dicitur
quia ab omnibus ill⁹ tribus irrentis: au
fertur potestas peccandi: dum p mortem
de ficiunt. Si autē viscīre: quid illis be
stijs specialiter accidat: audi quid de pī
ma dicitur dan. 7. Aspiciēbam inquit do
nec eulīe sunt ale eius & sublata est de ter
ra. Nam sic auis cū habet alas eulīas vo
lare nō potest sed cadit inferius: ita vēiet
tempus q̄ superbus sic splumabitur: q̄
iam nō poterit in altum ascendere: sed dī
mergetur in profundum inferni. Unde ta
li dicitur abdie. 1. Si exaltatus fueris vt
aquila: & si inter sydera posueris nidum
tuum: inde detrahante dicit dominus.
¶ De secunda. s. luxuria dicitur apoc. 8.
¶ Quantum glorificauit se & in delitijs
fuit: tantum date ei tormentū & luctum.
¶ De tertia. s. pdo. i. vana gloria. dicitur
Jere. 9. Non gloriētur sapiens in sapien
tia: & non gloriētur fortis in fortitudine
sua: & diues in diuitijs suis: sed in hī glo
rietur qui gloriatur scire & nosce me:
quia ego suz dominus qui facio misericor
diam & iudiciū: & iustitiam in terra. mī
sericordiam inqz bonis & iudiciū mal.
¶ Vel aliter dicere possumus q̄ p quat
tuor: bestias itelligunt.
Seuicia tyrāpnozum.
Pīfidia hereticorum.
Fallacia simulatorū.
Abalitia emulatorum.
¶ De prima tren. 5°. Ursus infidians fa
ctus es mihi leo in absconditis. ¶ De se
cunda. eze. 19. Leo factus est & didicē cape
re predam: hominesqz comedere. s. suis
fallacijs. ¶ De tertia prouer. 11. Simula
tor ore decipit amicum suum. vnde legitur
de quodam philosopho q̄ cum quidam

ipsum laudaret: ipse sibi respondit. Quid laudas: nūquid me vendere vis. **¶** De quarta inominabili. scilicet malicia emulato: u; dicitur habere cornua. 10. quia detractor. 10. modis alteri detrahit. Primo i absentia male de alio loquedo. Secundo modis q bus potest alteri malum inquiredo. Tertio malum q fit de alio: publice diulgando. Quarto per aliqua signa animū dspi ciendo: vel ihsanando. d. bene scio quis et qualis sit et pexime suspicionem ingerendo. Quinto famā alteri demigrado. Sexto alteri adulado: quia si nō potest detrabe re: adulatur ei. Septimo falso aliū accu sando. Octauo. d. q. h. ex consuetudine fac. 9° in dictis suis dilectidē illius de quo de trahit ostēdendo. 10° honorem superioris ad quē loquit simulado. Scias te dilata re in his. Unde Ber. super cant. sermōe 24. Detractores aut quodam simulate ve recundie vultu: cōceptam maliciam qz re tinere non possunt: obumbrare cōnantur. **¶** Idem Ber. in quodam sermone: De tractor: si pauper es vilē te reputat. Si di ues ambitiosum: auarū et cupid. Si affabi lem: dissolutū. Si p̄dicato: vel docto: es: honoris et hūani fauoris acquisitorem. Si taces: inutilem. Si ieiunas: ypocritam. Si comedis: deuorato: et. **¶** Per mortē qui alibi desertum dicitur. intelligit peni tentia: que instar deserti videtur hoibus aspera. Ad qz trāseuntes mare. i. deserē tes mund et vicia debent ascendere per af fectum et opera bona. **¶** Qualiter autem homo ire debeat in desertum penitentie ad pugnand contra vicia fuit figuratum i. mach. 5. vbi sententialiter dicitur q in das machabens et iōathas frater eius trā sieit iordanem et abiit viam. 3. dierum per desertum et pugnantes contra inimi cos optinuerunt victoriam. **¶** Abi sciendum q per iudam qui interpretatur confitens et iōatham qui interpretatur columba ve niens: intelligitur quilibet christianus q

instar columbe debet habere simplicitatē: et instar iud: deum firmiter confiteri. **¶** Et sic dicat cum ps. Confitebor tibi domine in toto corde meo in consilio iustorum et congregatione. **¶** Per iordanem vero qui interpretatur descensus: intelligitur mundus: in quo homo versus mortē va dit cotidie descendendo: iuxta illud eze. 26. Descendent de sedibus suis omnes p̄ci pes maris. i. mundi amari. **¶** Per de sertum autem intelligitur status peniten tie: quia sic in deserto: pauci homines ha bitant ita pauci sunt qui velint ad peni tentiam venire corporales delicias dimit tendo. Et tamen fructus eius ē vita eter na. iuxta illud Mat. 3. Penitentiam agi te: appropinquabit enim regnum celorū. **¶** Per viam autem. 3. dierum: intelligit tur. 3. partes penitentie que sunt: cordis contritio. oris confessio et operis satisfactio: et h sunt de quibus dominus eccl. 25. In tribus beneplacitum ē spiritui meo. Sic autem potest homo secure p̄tra inimicos accedere et de ipsis victoriam optinere. quibz leuiti. 26. Persequimini inimicos vestros et corruent cora; vob. **¶** Vel per montem: intelligitur celestis p̄ria: ad qz exemplo Christi: transito mari. i. mundo et derelictis vitijs debemus ascendere. Ad q nos inuitat xps exo. 24. d. Ascend in montem et esto ibi. **¶** Iste est mons li bani de quo figuratiue dicitur ecclesiasti ci. 50. q symon sacerdos magnus stans iuxta aram: circa ipsum corona fratru: quasi plantatio cedri in monte libano sic circa illum steterunt quasi rami palme: et omnes filij aaron in gloria sua. **¶** Abi sciendum q per symonem qui interpreta tur obediens: intelligitur Christus qui iuxta illud phi. 3. Factus est obediens vsqz ad mortem. Qui sacerdos magnus dici potest: quia pro salute humani ge neris se obtulit ostiam deo patri. Iste iux ta aram stare dicitur: quia est in gloria

paradisi qui potest dici ara et templum dei
Circa quem firmi corona esse dicitur: quia
omnes fideles qui sunt in patria: qui fra-
tres eius dicuntur ratione humanitatis
assumpti: ipsum gloriosum circumdant.

¶ Dicitur etiam quasi plantatio cedri in
monte libano qui interpretatur candida-
tio propter nimiam puritatem que est ibi.
Circa quod sancti qui sunt in patria: sta-
re dicuntur ut rami palme: quia victoriosum
vincendo mundum: dyabolum carnem et vi-
tiam: ad celestem patriam perueniunt. Et
sic in gloria sua sunt omnes filii Aaron. i.
omnes fideles. De quibus Isa. 32. Sede-
bit populus meus in pulchritudine pacis
et in tabernaculis iusticie et in requie opu-
lenta.

Secunda pars.

¶ Equitur. Cum subleuasset ergo

oculos Iesus etc. Ubi tangit affe-
ctum viscerosum et compassibilem.

¶ quod probat afflictorum inspectio. ubi quat-
tuor possumus considerare. s.

Christi compassionem.

Ipsum interrogationem.

Cuiusdam dubitationis remotionem.

Apostoli responsionem.

¶ Quantum ad primum dicit. Cum ergo
subleuasset etc. Ubi sciendum secundum Bedam
quod eleuatio oculorum Christi significat com-
passionem quam habuit Christus ad turbam indi-
gentem: iuxta illud psalmi. Oculi eius in pau-
perem respiciunt. ¶ Eleuatio etiam ocu-
lorum Christi secundum Bedam est nobis
exemplum honestatis et pudicie: ne. s.
hinc inde oculos vagabundos. ¶ Quan-
tum ad Christi interrogationem dicit: dixit
ad Philippum etc. Ubi sciendum secundum
Crisostomum quod Christus interrogauit Philippum:
ut ex responsione eius miraculum euiden-
tius appareret. ¶ Quantum ad cuiusdam
dubitationis remotionem. dicit. Hoc au-
tem dicebat temptans eum etc. Ubi scien-
dum quod quia Christus interrogauit Philippum
unde ememus panes etc. posset aliquis

credere quod hec interrogatio veniret ex
ignorantia Christi: quasi nesciens unde posset
pascere turbam. quod secundum Crisostomum. Re-
mouet euangelista. d. Sciebat enim quid
esset facturum. ¶ Interrogauit etiam eum
secundum Crisostomum. Et ex responsione sua
probaret eum: ut per signum factum du-
ceret in certam cognitionem de sua poten-
tia. ¶ Quantum ad quartum. s. apostoli
responsionem dicit. et respondit ei Philip-
pus etc. Ubi sciendum secundum Alium quod
Philippus in hac responsione: tarditate
suam ostendit. Nam si perfecte de crea-
tione inquit intelligeret: de eius poten-
tia et largitate non diffideret. ¶ Sciendum
est autem circa istam partem in qua fit
mentio de compassione quam Christus ostendit
ad turbam quod significat pietatem quam deus
habet ad totum genus humanum. Que
compassio diuina fuit nobis figurata Exo-
3. ubi sententialiter dicitur quod cum popu-
lus Israeliticus esset in egypto sub serui-
tute Pharaonis: clamauerunt ad domi-
num: quorum vota exaudiens deus dixit
Moysi. clamor filiorum Israel venit coram
me: vidi quod afflictionem eorum qua ab
egyptiis opprimuntur: sed veni mittam
te ad Pharaonem ut educaas filios Isra-
el de egypto. ¶ Ubi sciendum quod per po-
pulum Israeliticum existentem sub seruitute
Pharaonis intelligitur totum genus humanum
quod ante aduentum filii dei erat in tenebris peccatorum
et sub seruitute dyaboli: significati per phionem.
¶ Videtes autem preses veteris testamini mihi iam
quod erat totum genus humanum clamabant totum
per cordibus: ut eis dominus mitteret redemptorem
per prophetam. Emitte manum tuam de alto etc. ¶ Dominus autem
benignus et pius: vides afflictionem populi sui mi-
hi per Moysen. i. Christum. Et iste ut foris et prius
dus: genus humanum de potestate dyaboli liberavit.
¶ Cum impleta est prophetia Isa. 9. d. Isa. 9. Populus
qui ambulabat in tenebris vidit lucem: ma-
gnam habitantibus in regione umbre mor-
tis: lux orta est eis.

Tertia pars.

Equif. Dicit ei vnus ex discipu-
lis eius 7c. **Ubi** tangit effectus
vigorosum 7 admirabilem qd p-
bat famelicorū refectio. **Ubi** quatuor pos-
sumus cōsiderare. s.

Naturā adiacentem.

Situm cōinentem.

Actum euidentem.

Excessum eminētem.

Quantū ad primū dicit. Dicit ei vnus
ex discipulis 7c. **Ubi** sciendum qd illd mi-
raculum: q̄uis potuisset facere creando
de nihilo: nō noluit. Unde Criso. Nō enī
materia subiecta idigebat: sed ne creatur
aliene viderent esse ab eius potētia: ipis
creaturis vti ad materiā miraculorum.

Quantū ad situm cōinentem: dicit er-
go yhs facite eos 7c. **Ubi** sciendum secū-
dum Tho. qd fenū d quo hic dī: erat her-
ba viridis. Erat enim pascha qd in primo
mense veris p̄fitebat. **Quantū** ad actū
euidentem dicit. Accēp ergo yhs panes
7c. **Ubi** sciendum secūdum Augu. qd s. pa-
nes quos xps sic multiplicauit fuerunt
quasi quedā semina que xps p potentia
que in ipso erat multiplicauit eo modo qd
per suā potētiā multiplicānt semina ter-
re mandata.

Sciendum est etia secū-
dum Criso. qd xps volēs facere: itā ingēs
miraculū orauit 7 grās egit dō. primo vt
daret exēplum comedentibus: deo grās
agere. 2º vt nos in beneficijs postulandis
ad orandū induceret. 3º vt ex h turbam
bedificaret. **Quantū** ad excessum emi-
nentem dicit. Et aut impleti sunt 7c. **Ubi**
3º. possumus cōsiderare. s.

Populi refectiōem copiosam.

Collegij executiōem virtuosam.

Christi impositiōem amorosam.

Quantū ad primū dicit. vt aut imple-
ti sunt. **Ubi** sciendum qd xps populū fame-
licum satiauit ipm sequētes 7 i ipso sperā-
tem. Et impletū sit illud ps. Oculi oīum

in te sperāt dñe 7 tū dās escā illoz in tpe
oportuno. 7c. **Quantū** ad xpi impositiō-
nem amorosam dicit. Dixit discipulis suis:
colligite 7c. **Ubi** sciendum scdm Aug. qd
xps pcep discipulis vt fragmēta colli-
gerēt: nō qd turbe ea colligerēt vel porta-
rent: ad ostendendū qd discipuli debebāt
esse magri oib terraz: quibus cōmittebā-
tur oclta scripturaz: alijs pandere: qd pos-
sunt intelligi p fragmēta. **Quantū** ad
collegij executiōem dicit. Collegerūt ergo
7c. **Ubi** sciendum secūdum Criso. qd xps p-
cep apostolos fragmēta colligere: nō qd
ad ostentatiōem: sed vt ostenderet mira-
culum factum: nō fuisse fantastiū: sed ve-
rum. **Sciendum** est aut circa istam ptez
loquēdo moralr qd p. s. panes intelligunt
s. que dē esse in vera pnia. s.

Cōritio dolorosa.

Cōfessio pudrosa.

Ieiuniū macerans.

Elymosina recreans.

Oratio eleuans.

Primus panis est cōritio dolorosa.
Nam peccato: cōsiderans peccatū anīam
deformans dō cōteri 7 dolere. Et sic sacri-
ficiū se offerat dō quia ps. Sacrificiū
deo spiritus cōtribulatº: cor cōritus 7 hu-
miliatum dō nō despiciēs: **Iste** ē panis
de quo ps. Libab nos pane lachrimarū.

Quid at sit cōritio: audi. Criso. i libro
de cōpunctione cordis. d. Cōritio est hu-
miliati cordis vera cōpunctio: magna age-
re 7 hūilia loqui: iuste opari: 7 sup peccatū
timere ac tremē. Unde Criso. ibidē. So-
la cōpunctio est: qd fac anīaz ore scere pur-
pura: desiderare cūctiū: amare lach:ias
fugere risum. **Secūds** panis est cōfes-
sio pudrosa. Nam postqz homo de peccō
doluit dō ipsum cū verēcūdia nō cum risi-
bus cōfiteri. iuxta illud eccli. 17. Cōfitebe-
ris viuens viuº 7 sanus cōfiteberis 7 lau-
dab deus 7 glificab in miseratōibus ipiº.
Quantū aut bonū sit cōfessio: audi. Au-

di. Hu. i. libro 8. pnia. d. Confessio ē sal^a aia
rū dissipatrix vitōy: restauratrix virtutū
oppugnatrix dmonū: qd plura: obstruit os
ifermi: portas apit padit. **E** 3° pāis ē ie
iuniū macerās. **M**ā q dliqd p delicias cor
pis: d3 ip3 affliget p ieiuniū 7 als austeri
tates corpīs. vñ iocē. 2. **C**ouertimi ad me
i toto cord meo i ieiūio 7 fletu 7 plāctu: 7
scidite corda v̄ra 7 n̄ vestimēta n̄ra. **E** q^m
āt bo^m sit ieiuniū: audi Aug. i hōe d ieiū
nio. d. Ieiūiaz purgat mētē: sbleuat sēluz:
carnē spūi s̄biē: cor fac p̄tritū 7 hūiliatū: p
cupie neblas disp̄git libidinū ardores ex
tinguit: caritatē s̄o lumē accēdit. **E** x̄p̄s
pāis ē ely^a recreās. **M**ā q p pccm̄ auari^e
deū offendit. aliēa vsurpādo: l̄ sua idebite
fr̄nēdo: d3 largas eliofinas facē: q: tobī.
4. Ely^a ab oi pccō 7 a morte libat: 7 nō pa
tis aiaz ire in tenebras. **A**n̄ **I**s. 58. nō d̄r.
Frāge exuriētī panē tuū egenos vagosq3
induc indomū tuā: cū videris nud: opī cū
7 carnē tuā ne d̄spereris. **E** 2° āt bo^m
sit ely^a: audi Cri. sup. **A**bat. d. **A** medica
mentū fortis q maxie opat i pnia: ely^a ē.
E Quint^o pāis ē oratio eleuās. **N**am q
offendit deū supbiendo: d3 oratiōi insiste
re: vt p oratiōem se hūiliās: adipiscat ve
niā d pccis. **E**t dicat de ip̄o illud ecclī.
39. **A**piet os suū i oratiōe: 7 p d̄ictis suis
deprecabit. **I**ste ē panis d quo ps. **P**anē
angeloz māducauit homo 7 cibaria misit
eis in habūdantiā. **M**ā sic angli deū p̄cie
cōtemplant: sic homo d3 i deū erigi p ora
tionē duorā. **E** Quantū āt bo^m sit oratiō:
audi Cassiodoz sup ps. d. **O**ratio pura: ē
p q3 ira dei suspendit veniā. pcuratur: pe
na refugitur 7 p̄miorū largitas impetra
tur: cūz dñō loquitur cū iudice fabulatur:
p̄sentem sibi fac q3 videre non p̄uallet: ad
penetrabilia iudicio peccator admittit: 7
nullus inde respuitur: vbi qui in ea tepī
dus inuenitur. **E** Quis vero dignā ora
tionem deo faciat: audi Greg. 2° libro mo
raliū. d. **I**lle deo veram orationem exhibz

qui semetipsam: quia plūs sit humiliter
vidz: qui nihil virtutū sibi attribuit. qui bo
na que ait: esse de misericordia condito
ris agnoscit. **E** Quia vero isti. s. panes
sunt ordeatij 7 asperi: quia durum est ho
mini p̄dicta facere: vt tollerent facili^o:
duo p̄sces adiungunt: vt panibus sapo
rem inducant. **A**bi sciendū q per duos
p̄sces intelligit duplex consideratio q3
penitens debet habere. s. considerare q
q3uis penitentia sit aspera: tamen p ip̄saz
acquirat iocūditatez p̄mij: 7 euadit eter
nitatem sup̄litij. **E** Vel per duos. s. pa
nes: intelliguntur. s. que homo debet con
siderare. s.

Cognitio sui.

Pudor cōmissi.

Dolor amissi.

Timor iuditij.

Dolor inferni.

E Prima cōsideratio est cognitio sui. d3
enim cognoscere quis sit: q: formatus de
vili materia. **A**n̄ supbienti 7 nō cognosce
ti conditiōem suam dicē ecclesiastici. 10.
Quid superb terra 7 cinis. q. d. materiaz
supbiendi nō habes. quia secunduz **B**er.
cōceptio: culpa nasci miseria. viuere p̄ea
7 mori angustia. **E** Secūda est pudor cō
missi. **N**am homo dum cogitat vilitatem
peccati 7 turpitudinem: d3 confundi 7 erub
escere. **A**nde ps. **I**nduant qui detrahūt
mibi pudore: 7 operiant sic dyplotis con
fusione sua. **E**t ezel. 36. **C**onfundimi 7 eru
bescite super vijs vestris. **E** Tertia ē do
lor amissi. **N**am quādo cōsiderat q amī
sit diuinā gratiā q3 receperat i baptis
mo angelorum societatem 7 imensā glo
riā q3 in futuro expectat: multum debz
dolere. dicēdo cum ps. **C**ircōdederūt me
dolores mortis: 7 torrentes iniquitatis
conturbauerunt me. **E** Quarta est timor
iuditij. **N**am peccator considerans q in
die iuditij oportebit eum de suis offensio
nibus reddere rationem: multum debz ti

mere et dicere cuius pars. Timor et tremor venerunt super me preterierunt me tenebre.
¶ Quinta est horror inferni. Nam peccator considerans seruitutem penarum inferni et societatem malignam de honore. Nam ibi est terra tenebrosa et opta mors caliginis terra miserie et tenebrarum ubi umbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitat. Job. 10. Ubi sic dicitur Ps. 66. vermis non morietur et ignis eorum non exstinguetur. **¶** Ista quintuplex consideratio que peccatorem de affligere: fuit figurata per cruciatum. s. mensuram locustarum de quo dicitur sententia apoc. 9. quod locuste exierunt in terram et preceptum est eis: ne lederent fenem terre: neque omne virum: neque omnem arborem: nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis: et datum est illis ne occiderent eos: sed ut cruciarentur mensuris. s. et cruciatus eorum ut cruciatus scorpionum cum percutit hominem. **¶** Ubi sciendum quod per locustas que sunt animalia terre nascituria corrodentia: intelligitur infirmitas siue conscientia que debet de peccatis perpetratis hominem mordere: intelligi remorsus: de cruciari gravissime per contritionem amarum: qui cruciatus instar scorpionis debet esse: quia sic scorpionis cauda percutit: et percussio dolorem ingerit sic homo se cogitando mortalem: qui mors per caudam que est ultima pars animalis potest intelligi dum sua delicta cogitat: et quod de ipsis habet rationem reddere: et penam debitam sustinere: debet merito per doloris amaritudinem cruciari. **¶** Iste autem cruciatus dicitur esse. s. mensuram propter. s. consideraciones predictas. Iste vero cruciatus ad mortem non dicitur: quia quis homo de peccatis multum dolere deat: in despare non debet: sed sperare in divina misericordia ut veniam mereatur. **¶** Si gnater autem dicitur quod ledere non debebat fenem terre. et. quod per fenem terre: intelligitur vir humilis: qui instar fene uile se reputat: dum ter

ram se cognoscit futurum et esse. **¶** Per omne virum vero intelligitur vir habens divinam gratiam animam irrigantem. **¶** Per arborem autem fructiferam: vir fructificans per opera bona. **¶** Mos locuste. i. remorsus conscientie non debet ledere quod sunt sine peccato. **¶** Per homines vero non habentes divinam ymaginem in frontibus. i. in mentibus suis: intelliguntur peccatores in quibus per peccatum est ymago dei abolita. Et hos debet cruciare. i. recordare conscientia considerando supradicta. **¶** Quia vero in hoc cruciatu et remorsu conscientie: istar panum de ordeo sentitur asperitas: ne homo desperet de venia: adducunt duo pisces saporem prebentes. s. redemptio sufficiens et misericordia indulgens. Magna enim consolatio est peccatori: quando cogitat quod sanguine christi ihesu est sufficienter redemptus. Et quando considerat christi misericordiam que tante imenitatis est: quod omnem ad se recurrentem reconciliat sibi. Unde ps. Apud dominum misericordia et copiosa apud eum redemptio. **¶** Per. 12. autem cephinos qui superauerunt et reservati sunt: intelligitur eterna gloria que his penitentibus qui resciuntur. s. predictis panibus et duobus piscibus reservatur: que est superhabundans sicut numerus duodecarius. **¶** Vel per. s. panes quos habebat puer intelliguntur. s. plage christi: quas christus sicut puer sine macula purus et innocens pro nobis protulit. Qui ordeacei dicuntur pro asperitate gravissima eius et dolore. **¶** Per duos autem pisces intelliguntur in christo divinitas et humanitas: quia sic pisces dum comeduntur gustum delectant: sic delectatio hominis est in visione divina et humanitate in christo. Isti duo pisces hominem resciunt possunt figurari per duas virgas de quibus dicitur zach. 11. Assumpsi mihi duas virgas: unam vocavi decorum et alteram fuculum et pauci gregem. **¶** Per virgam eius que vocatur decor: intelligitur christi decus decoris imensus. **¶** Per virgam vero que vocatur fuculum

intellr xpi humanitas. q: funiculus fit de canepo q habz ortum a terra. ita xps habuit corpus nobis simile et terrenū. **H**is duabus virginis dicitur gregem pascere: q: gres beatorū reficitur: dum ptemplaf diuinitatem et humanitatem in xpo. **E**t al per .s. panes et duos pisces que faciunt. 7. intelligunt. 7. dotes beatorū in patria. **E**nde quilibz beatus pōt figurari per candelabrum de quo zach. 4. **V**idi et ecce candelabrum aureum totum: et lampas eius super caput eius: et 7. lucerne ipsius sup illud. **E**t ubi sciendū q per illud candelabrum totum aureum intelligitur qlibet sanctus q ad modum candelabri erectus fuit in deum per rectam intētiōem: et fuit aureus per intensam deuotiōem. **P**er lapidē autem domū illuminantem intelligitur xps illuminans ier^m supernā. **A**n **J**h. 6. Saluator: eius vt lampas accendatur. **P**er. 7. vero lucernas intelliguntur 7. dotes quas habz qlibz sanctus. **I**ste 7. dotes possunt figurari p. 7. stellas d q bus finaliter dī Apoc. i. **V**idi. 7. candelabra aurea et in medio eorū silem filio hoīs vestitum podere et p̄cinctū ad mamillas zona aurea et hēbant in dextera sua. 7. stellas. **E**t ubi sciendū q per silem filio hoīs intellr xps formā serui accipiēs i similitudinē hoīum factus et hītu iuēt⁹ vt hō phil. 2. **P**er septem vero candelabra aurea intelligit vniūersitas scōrū i p̄ia. q: 7. vniūersitatem significat. **E**nde dixit angel⁹ raphael tob. **E**go suz raphael angelus vn⁹ ex. 7. qui astamus ante dñm. **P**er vestem vero poderis: intelligit xpi humanitas. vt dicat de ipso sap. 18. **I**n veste enī poderis qz habebat: totus erat orbis terrarum et parentum magnalia i quattuor ordinibus lapid sculpta. **H**ic re uera in veste poderis. i. i humanitate xpi potest dici q erat totus orbis terrarū: q in ea cōtinebat ditas totū mundū gubernās. **P**arētū: qz magnalia scripta erāt i podere. i. i huma

nitate: et h i quattuor ordinibus lapid: et qz si respiciamus p̄ntes eius: deū. s. quantū ad diuinitatē et virginem quantū ad humanitatem: inueniem⁹ ex pte virginis i xpo nat. et mortalitatez. **E**x pte vero dei: resurrectiōem et assensionē. q quattuor p quattuor ordies lapid dsignant. **P**er zonā vō aureā: intellr itēla caritas: qz ad hūmū gen⁹ xps hūit pp qz voluit incarnari. **P**er 7. at stellas intellr. 7. dotes p̄dicte: qz sic celū stell⁹ ornat: iuxta illud eccl̄stici. 45. **S**pēs celi glā stellazuta sci in patria p̄dictis dotib⁹ decorant. **A**n **B**arcl. 4. **S**telle dederunt lumen in custodijs suis et letate sunt. i. letari sanctos fecerunt. **P**er 12. cophinos qui super fuerant: intelligitur suphabūdās beatitudo: qz non tū possūt aurire de beatitudine: qn adhuc superhabundanter remāeat in obiecto: qz infinitū a finito nō pōt totali p̄prehendi. **H**oc aut fuit figuratū exo. 15. vbi finaliter dicit q filij isrl egressi de egypto venerunt in helym: vbi erat. 12. fōtes aquarū. et 70. palme et castrametati sunt iuxta aq̄s. **E**t ubi sciendū q p filios isrl q egressi sūt d egipti intelligunt sancti in p̄ia: qui egressi sūt d mūdo significato p egyptū. **P**er helym vero q interpretat forj eorū: intellr dō: de quo. i. **R**. 2. **N**ō est forj sicut dō noster. **A**d i^m at dicunt vēisse: dū sibi in p̄ia per glām piūgunt. **P**er. 12. vō fōtes: intellr suphabūdās glā q p̄fiet i dō: qz nō p̄nt totali exaurire: sicut a fōte sp emanat riul⁹ et fōs nō dīcat: sic adeo emanat glā ad beatos i p̄ia: et tū in ipso sp remāet plus qz credi vel itelligi possit. **P**er palmas vō qz in signū victorie: intellr victoria qz sci d vicijs hūerūt viuēdo. **A**n d ip̄s apo. 7. **Q**ui sunt stātes añ thronū et i aspectu agni amicti stoll⁹ alb et palme i māib⁹ eorū **S**ignanter aut dī q castrametati sunt iuxta aq̄s: qz sancti i glā iuxta dum i q ē istar aq̄z habūdātia glē suam statōem fixerunt. **P**er sessionē autem sup fenūz

intelligit dominū q̄ debet habere anima
super corpus ⁊ sensualitatem : q̄ corpus
siue sensualitas significatur per fenum: q̄
36. 40. Omnis caro fenum ⁊ omnis glo
ria eius quasi flos agri. Qui igitur vult
peruenire ad celestem patriam vt satiet
⁊ predictis dotibus: debet sup̄ fenum se
dere. i. anima ⁊ ratio: sup̄ corpus ⁊ sensua
litate principatū tenere.

Quarta pars.

Equitur. Illi ergo homines cū
vidisset ⁊c. Ubi t̄git successum
fructuosum q̄ probat populorū
cōmendatio. Ubi sciendū secundū Aug.
q̄ turba cum vidisset signū q̄ fec̄ yhs mī
rabatur quia ipsum nōdum perfecte co
gnouerat deum esse. que si uere deum co
gnouisset: mirari nō debuisset euz videat cō
tinue maiora fieri quē tamē homines nō
mirant. Sciendum est autem q̄ iste p
pha de quo fit hīc mentio fuit.

Prophetatus verissime.

Figuratus nobilissime.

Demonstratus certissime.

Primo fuit pphetatus verissime. vñ
Moyses. deuter. 18. prophetaz suscitabo eis
similes tuis: ⁊ ponam verba in ore eius: lo
quereturq̄ ad eos oīa que p̄cepo illi q̄ aut
verba eius que loquet̄ in nomine meo au
dire noluerit: ego ultor existaz. Ubi
sciendum q̄ iste proph̄a xps similis fuit
Moyses. qui eduxit ipsum de egypto ⁊ de
seruitute pharaonis vt terraz pmissiois
acquiret: ita xps genus humanū d̄ tene
bris peccatorū eduxit ⁊ de seruitute dy
bolis: sic potest terram pmissionis perci
pere: quia transeūdo per desertum peni
tentie poterit ad celestem patriam pueni
re. Sic it̄ autē q̄ qui hūc prophetaz. i.
xpm noluerit audire: d̄s ultor existet. i.
vt euz eternaliter puniat. Secūdo fuit
figuratus nobilissime p samuelem d̄ quo
dr̄. i. 32. 3. Cognouit vniuersus isrl̄ a dan
vsq̄z berlabee q̄ fidel̄ samuel proph̄a ess̄

domini. Ubi sciendum q̄ p samuelem q̄
interpretat̄ postulat̄ a dño: intell̄ xps q̄
magnis desiderijs fuit postulat̄ a patri
bus veteris testam̄ti. Uñ moy. exo. 3. Ob
secro dñe mitte quē missur̄ es. Uñ dan
autem qui interpretat̄ iud̄ sciū intelligunt̄
viatores q̄ adhuc iudiciū dñi expectāt.
Uñ berlabee q̄ interpretat̄ puteus sa
tians: intelligunt̄ cōprehēsores q̄ i celesti
patria diuina gl̄a satiant̄. Uñ isrl̄ at̄
intelligunt̄ oēs hoīes q̄ creati sunt vt in
hī mūdo deū videāt p fīd̄ ⁊ i futuro p sp̄s
vniuersus igitur isrl̄ a dā vsq̄z berlabee
i. tā viatores q̄ pprehēsores cognouerūt
q̄ fidel̄ samuel. i. xps ppha dñi cēt. 3°
fuit demonstrat̄ certissime. Uñ luc. 7. dr̄
ppha magnus frexit in nō ⁊ q̄ visitauit
d̄s plebē suā. Nā nos visitauit vt a pcc̄is
nos redimeret: ⁊ ad vitā eternā nos pdu
ceret. Ad q̄z ⁊c.

Unica de passione.

His ex ub̄ arguet me de
pcc̄o. Jo. 8. Nos vidim⁹ q̄
inter alia q̄ desiderat hō: ē
scire. Uñ ph̄s. i. metaphi
sice. Dēs hoīes natura sci

re desiderāt. Videmus ēt q̄ tātū est desi
rium sciendi natural̄ insertū homini: q̄
si aliquādo p̄a videat alios inuicē loquē
tes: statim appetit scire qd̄ dñt. Similr̄
si ocl̄s aliquādo videat feda: tñ difficile ē
homini a talibus oculis auertere: quin ad
i^o intuenda fortius inclinet: q̄ ex alio nō
est: nisi q̄ homo scire desiderat: ⁊ cogno
scere que nō nouit. Quod at̄ homo na
turaliter scire desideret ē valde cōsonū
ratio: q̄ natural̄ vnaqueq̄ res appetit
pfectionē sibi debitā: tanq̄z suū propriū
cōplementum. Cum igit̄ perfectō anime
rational̄ sit scientia: merito homo scire
desiderat vt possit esse perfectus. Quia
vero huiusmodi sciētia a se homo aliquā
do inuenire non potest: doctore indiget
instruente: quēz debet attentius audire.

Quia igitur xps est bonus doctor: et verax: ideo merito dicitur reuerenter audiri. Et h est q nob hic inuitur. vbi quattuor tangit. s.

Evidentiā doctrinalē i instruēdo.

Excellentiā imperialē in essendo.

Existentiā eternalē in durādo.

Pacientiā virtualē i supposito.

Primū probat claritas sciētiā. 2^m di gnitas singularis. 3^m prioritas tēporal.

4^m humilitas exēplaris. **P**rimū in pñ.

2^m ibi. Dixerūt ergo iudei .7c. 3^m ibi. Si

xerunt ergo iudei quinquagī. .7c. 4^m ibi.

Tulerūt ergo lapidē .7c.

Prima pars.

Quātū ad primū vbi tangit .7c.

q probat .7c. dicit. Quis ex vob

.7c. vbi sciendum q i^a doctrina

que nō solum defectū nō habet: sed etiā est valde pficiua merito dicitur audiri. Et igitur xps suam doctrinā non spernēdam h

audiendā demonstraret eam ondit caref defectu et magnā vtilitatem hēre. Et iquā tum ostendit eaz carere defectu: duo fac.

quia primo fac h. 2° ponit iudeorum calū niatio. **A**ld evidentiā primi sciendum

est q xps multoties arguerat iudeos q nō credebant veritati qz publice p̄dicabat q

forte potuissent malitiose dīre: qz h erat p pter defectum ex pte xpi vel ipsi^o docto ris.

Hoc autē excludit xps: ostendens q nō est defectus ex pte sua nec ex pte sue doctrine: sed magis ex pte ipso: ū.

Ebi sciendum q ad h q aliqua doctrina non audiat: potest esse triplici de cā. **P**rimo

propter malitiā docentis. **A**nde Greg. in quadam ol. Cuius vita despiciat: restat vt eius p̄dicatio contemnat. p̄s enīz hodie

trahunt exēpla: qz verba. **E** 2° potest esse ppter falsitatem doctrine. nā licet aliquā do doctor sit bonus moralī. si tñ ignoret

veritatem doctrine: nesciat pferre eaz: nō libēter audif. **E** 3° pōt esse ex defectu

et maliciā audientiū: qz pōt esse audies ita

malus q nō curat adiscere. quia sap. i. In malivolam animā nō introibit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatū.

Secūndum h hic xps. 3ª fac: qz primo ostendit q nō est ex pte docētis iniquitas.

2° q nec ex pte sue doctrine aliq falsitas.

3° q est ex pte audientiū pueria maligni tas. **Q**uātū ad primū dicit. Quis ex

vob arguet me d peccato. **E**bi itēdit xps talē rationē. In doctore qui nō pōt argui de peccō: non ē malicia: et p consequē nec

doctrina sua quātū est ex pte docētis ē defectuosa. Sed ego nō possum argui de peccato. ergo i me nō ē .7c. Et h est q dīc.

Quis ex vob arguet me d peccō. q. d. nll's. qz d me dī. i. pe. 2. Qui peccatū nō fecit nec

inuētus ē dolus i ore eius. **E** 3ª aut xps sic sine peccato fuerit: tñ secūndum Greg.

ppter suam māsuetudinē nō dedignat^o est se iudeis ondere rationabilr esse sine peccato. **S**ciēdum ē q xps peccare nō

potuit. qz peccatū non cadit nisi in animā que patit aliqz vacuitatem gfe. Illa igit

anima q totaliter ē plena gratia nullā va cuitatem habens peccare nō potest. Sed

anima xpi fuit tal' quia Jo. i. Vidimus gloriā eius gloriā quasi vngēiti a p̄re ple num gratie et veritatis: ergo peccare non

potuit. **S**ciēdum est autem q h xps peccatum nō habuerit: tamen pro peccatū humani generis satisfecit. **H**oc autem fuit

figuratum leū. 16. vbi sentētiā dicitur q quādo populus peccauerat et debebat

expiari a peccatis. offerebat duos yrcos quorum vnus interficiebat: et de sanguine

eius aspergebat totum tabernaculum et mundabat. **A**ld alium autem yrcum acce dens sacerdos confitebat et dicebat sacer

dos super cap er^o omnia peccata in gene rali. Et sic dicit magister ystoriarū scribe bat ea in vna carta et illam iponebat collo

yci et i^o yrcus nō interficiebat: sed mitte batur in desertum: et sic portando peccata

populi: populus expiebat a peccatis. et re

conciliabatur deo. ¶ Tūc sciendum qd p
populum transgressorem intelligitur totū
genus humanū in qd intrauit peccatum
propter transgressionem priorū parentū.
Et autem genus humanū expiaretur a
peccato et reconciliaretur deo: oportebat
qd offererent duo yrei. per quos intelli-
gitur xps: de quo eph. 5. dilexit nos: et tra-
didit semetipsum pro nobis oblatione et ho-
stiam deo in odorem suauitatis. Tūc sciē-
dum qd in xpo erant due nature in eadem
persona. scilicet diuitas et humanitas signifi-
ca te per duos yrcos. Nam per yrcum qui
interficiebat: d cuius sanguine totū taber-
naculum maderetur intelligitur humāi-
tas xpi secundum qd ipse veraciter fuit
pro nobis mortuus: et tunc totum tabernacu-
lum. i. totū genus humanū in quo instar
tabernaculi debet habitare xps per gra-
tiam fuit sufficēter expiatū. Et h est qd
dicit apostolus hebr. 9. Si enim sanguis
yrcorum aut taurorū et cinis intellige asp-
sus: inquinatos sanctificat ad emundatio-
nem carnis qd magis sanguis xpi: qui
per spiritum semetipsum obtulit inacu-
latum deo emundabit conscientia nostram
ab operibus mortuis ad seruies deo vi-
uenti. ¶ Per yrcum vero qui nō interfi-
ciebatur: intelligitur xpi ditas: que nec
morta fuit nec mori potuit. Sic autem
yrcus ille quantū in se erat peccatum nō
habebat: sed peccata erant scripta solum
in carta q non erat de corpore yrei. Por-
tabat autem peccata totius ppli: sic xps
peccatum nō habebat nec habere potuit:
peccata autem totius generis hūani por-
tauit. iuxta illud. i. pe. 2°. Peccata nostra
ipse tulit in corpore suo super lignum: ut
peccatis mortui: iustitie viuamus: cuius
liuore sanati sumus. estis. ¶ Signanter
autem dicitur yrcus iste. i. xpus in deser-
tum emissus: qd tēpore passionis sue: quā-
do peccata nostra pertulit fuit duct⁹ ex
tra iherusalem ad montem caluarie: sic au-

tem emissio et crucifixo xpo yhu: gen⁹ hu-
manum expiationem a peccatis recep⁹: et
reconciliationem cum deo. Unde. 2. cor. 5.
De⁹ reconciliauit nos sibi p xpi. ¶ Sciē-
dum est autem secundum Criso. qd licet
xps de se ipso dixerit qd nō habebat pec-
catum. nō tamen nos sic dicere possum⁹.
Unde prouer. 20. Quis potest dicere mū-
d⁹ est cor meū: et purus sum a peccato. qd
d. nlla. Nam. i. Jo. i. Si dixerimus qd pec-
catum nō habemus: nos ipsos seducim⁹
et veritas in nobis non est. qd ro. 3. Omnes
peccauerūt et egēt gratia dei. ¶ Licet au-
tem homo peccauerit: attendat tamē mi-
sericordiam dī: qui se humiliātes ad se re-
cipit: iuxta qd ipse dicit eiel. 18. Si autem i-
pius egerit penitentiam: ab omnib⁹ pec-
catis suis que operatus est: et custodierit
omnia pcepta mea et fecerit iudiciū et ius-
titiam: vita viuet et nō morietur: omniū
iniquitatū eius que operatus est nō recor-
dabor. ¶ Hoc autem fuit figuratū. 2. pe.
12. in dō: d quo sententialiter dicitur qd cū
grauiter offendiss⁹ deum i adulterio ber-
sabee et in prodicione et interfectioe yrie
et cominatus fuiss⁹ deus sibi mortem per
natham pphetam qui edixit ei parabole
de ouibus. compunctus dō dixit peccauit.
Cuius humilitatem videns dñs dimisit
sibi peccatum. ¶ Tūc sciendū qd per dō
iquatū deū offendit intelligit quilibz pec-
cator. Per natham vero dei nuntium: in-
telligitur inspiratio interna vel predica-
tio externa per qd homo reprehendit de
peccato. Unde homo autem sic reprehē-
ditur debet instar dō: cum humilitate di-
cere peccauit: et tunc dō sibi parceret sic dō.
Unde Ber. dum dō se humiliāuit. d. pec-
caui: i verbo tri silabo: dimisit sibi dō tria
peccata per maxima. ¶ Cōsidera igitur
o miser peccator imensaz dei misericordiā
et cōuerter ad penitentiam. Unde ps. 55.
Derelinquat ipius vias suas: et vir iniqu⁹
cogitationes suas et reuertat ad dominū

et miserebitur eius et ad deum nostrum: quantum multum est ad ignoscendum. **E** Licet autem deus sic sit misericors: tamen aliqui sunt ita obstinati in vitiis quod nolunt ad deum converti. **D**e quibus figurative dicitur Ier. 17. **P**eccatum iuda scriptum est stillo ferreo in ungue adamantino: et exaratum super latitudine cordis eorum. **E** Ubi sciendum quod per iudam qui interpretatur confitens vel gloriosus: intelligitur quilibet homo quod per veram fidem deum confiteri et ipsum deum receptis beneficiis glorificare: iuxta illud psalmi. Confitemini domino et inuocate nomen eius: annunciate in gentes opera eius. **P**er ungueum vero adamantinum: intelligitur peccator obstinatus in sua malitia: qui idem unguis dicitur quod sicut unguis non sentit nisi in quantum coniuncta carni: in coniuncta vero non: ita peccator: quod non est coniunctus deo per gratiam: non habet sensum spiritualem ut aliquis suauitatem sentiat de diuinis. **A**damantinus autem dicitur: quod sicut adamans est lapis durissimus et irrefragibilis: ita peccator obstinatus. unde in ungue adamantino scriptum esse dicitur: iuxta quod deus ipse dicitur Ier. 7. **C**or suum posuerunt adamantem ne audirent legem et verba que misit dominus exercituum in spiritu suo per manum prophetarum. **P**er stillum autem ferreum qui scribitur si peccator: intelligitur valida reprobatio diaboli: qui in reprobando tante potestatis est: quod iuxta illud Iob. 41. **N**on est potestas super terram quod prepetur ei. **C**ui nisi resistat homo viriliter exarat super latitudinem cordis: quod non solum diabolus super unam partem cordis et animam occupat per multitudinem vitiarum. **C**onsideret tamen peccator penitens et induratus in vitiis quod licet adamantus sit lapis durissimus: scinditur tamen sanguine yrci calido: si igitur tante virtutis est sanguis bestie ut lapide tam valido frangat: multo maioris virtutis est sanguis christi quem si peccator super cor suum duxerit: eius passionem meditando: frangit cor suum per

contritionem ad penitentiam. et sic iuxta illud. 1. Jo. 1. Sanguis christi Iesu emundat nos ab omni peccato. **Q**uantum ad secundum scilicet quod non est falsitas ex parte sue doctrine dicitur. **S**i veritatem dico vobis etc. **U**bi christus intendit talem rationem. **I**lla doctrina non deficiat nec est falsa: per consequens audientia que continet veritatem. **S**ed doctrina mea est huiusmodi: ergo. **Q**uantum ad tertium. scilicet quod ex parte audientium est puerilitas dicitur. **Q**ui ex deo est etc. **U**bi christus intendit talem rationem. **S**i me non auditis non est defectus ex parte mei docentis: quia sum doctor bonus sine peccato: nec ex parte doctrine mee: quia est vera. ergo relinquitur quod sit ex parte vestra: quia non estis ex deo: quia ipsum non amatis: nec verba eius libenter auditis. **N**am videmus quod amicus libenter audit bona de amico: de inimico autem non. **Q**uia igitur iudei deum non diligebant: ideo verba eius non libenter audiebant. **D**icit igitur quia ex deo non estis non naturaliter: sed quantum ad peccatum: quia deus non est actor peccati: propterea vos non auditis. **D**einde dicit: responderunt ergo iudei etc. **U**bi ponitur iudeorum calumniatio. **E**t duo facit: quia primo ponit ipsam. **S**ecundo christi responsum. **Q**uantum ad primum dicitur: responderunt ergo iudei etc. **U**bi sciendum quod iudei duo imponebant christo scilicet quod erat samaritanus et quod habebat demonium. **A**boueantur autem ad dicendum christus samaritanum quod samaritani erant odiosi iudeis: et libenter male dicebant de eis. **Q**uia igitur christus reprehendebat iudeos et dicebat quod non erant filii dei sed diaboli mouebantur dicere ipsum samaritanum. **A**boueantur autem ad dicendum ipsum habere demonium secundum Origene. **Q**uia demonio est capere multa que non capiunt homines: cum ex suis naturalibus habeant clariorem intellectum. **E**t quia christus dicebat sermones transiens

dentes humanū intellectum: ut puta q^d p
cessisset ex deo. et q^d esset equalis patri et
similia. ideo mouebantur dicere ipsum eē
demoniacum. ¶ Quantum ad xpi respō
sionem dicit respōdit yhs 2c. Ubi sciendū
q^d de primo q^d indei imponebāt xpo. s. q^d
esset samaritanus non excusat se secundū
Augu. Ratione interpretationis nominis.
quia samaritan⁹. et custos interpretatur.
Et quia xps erat custos humani generis
ideo non negauit se fore samaritanum.
¶ De secundo. s. q^d nō haberet demoniū
h ostendit rationabiliter. Et intendit talē
rōnem p^rietas demonis est querere in
suis sermonibus glām p^ria. et per conse
quens non glorificare deum. Sed ego p
p^riam glām non quero: s³ glām patris
mei. ergo non habeo demoniū. S³ h glōi
ficem p^rem meū: tñ vos inhonorastis me
et p consequens p^rem meum. Ipse autem
p^r glām meam querit et ipam indicat.
¶ Attendat xpianus quilibet ad magi
strū suū et caput. s. xpm mansuetū. et discat
paciētia habet qui audito tāto iproperio
ut q^d esset demoniacus qui erat ver⁹ de⁹
non irascit s³ sic benigne se excusat. Unde
Biego. Ecce iniuriā suscipiens deus. nō cō
tumeliosa verba respōdet. ¶ Sciendū ē
autē h vbi xps non negat se samaritanū
qui interpretatur custos: q^d xps est ille cu
stos de quo ps. Nisi domin⁹ custodierit
ciuitatē frustra vigilat qui custodit eam.
¶ Unde pōt figurari p istū custodē de
quo dī ps. 21. Domin⁹ dum ad me clamat
ex seyr: custos quid de nocte: custos quid
de nocte: dixit custos: venit mane: venit
nox: si queritis querite cōuertimini et ve
nite. ¶ Ubi sciendū q^d p duma q^d idē est
q^d ydumea que interpretatur terrea: intelli
gitur mundus terren⁹. Per seyr vero q^d
interpretatur yspidus: intelligit diuina
iustitia que valde yspida est et aspa pecca
toribus. ¶ Per onus vero intelliguntur
penalitas et grauitates que sunt in mūdo.

¶ Homines igitur existentes in penali
tate huius mūdi: cōsiderantes asperitatē
diuine iustitie clamāt ad xpm: et interro
gant. d. custos quid de nocte: custos quid
de nocte. ¶ Ubi sciendū q^d p noctē obscu
ram: intelligitur peccator: existēs in tene
bris peccatorum. De h igitur peccatore
quid sit et qd supuenturū sit inter:rogant.
Et signanter bis interrogāt: q^d dupliciter
pōt considerari peccator. s. quantū ad sta
tum vite spūalis. et quantū ad statū vite
temporalis. de quorum quolibet quid de
ipso sit: qstio pponitur xpo. ¶ His autē
questionibus respondet xps. d. Venit ma
ne: venit nox. Ubi sciendū quantū ad sta
tum naturalem peccatoris respōdet xps
q^d venit mane sue natiuitatis: et nos sue
mortalitatis. ¶ Quantum ad solutionē
alterius questionis. s. quantū ad statū spi
ritualem peccatoris dicit q^d venit mane
s. gratie q^d receperat peccator: i baptismo
Et quia ipsam seruare noluit: s³ lapsus est
i peccatū: venit nox culpe per q^d peccator
ad penā eternalē vbi est obscuritas fina
liter ordinatur. ¶ Licet at ista de pecca
tore custos annūciat: attendō tamē salubre
consiliū q^d subiūgit. Si queritis inquit
q^drite cōuertimini et venite. Nā peccator
de quo annūciatur pēa p^rdicta: debet mul
tum timere et sequi cōsiliū sibi datum. ut
s. querat dominū diligēter. Unde Jh. 55.
Querite dñm dum inueniri potest: inuo
cate eum dum prope est. Et autem ipm
digne querat debet ad ipsum pueri. Uñ
Joh. 3. Cōuertat vir a uia sua mala et ab
iniquitate que est in manib⁹ eius: q^d scit
si cōuertatur et ignoscat deus et reuertat
a furore ire sue et nō peribimus. ¶ Bein
de dicit. Amen amē dico vobis 2c. Ubi
ostēdit doctrinā suā esse cum magno p
fectu et ideo appetenda. Ubi sciendum q^d
inuenio sermonem xpi.
Sanatiuū a culpa inficiente.
Viuitificatiuū gratia decorante.

Conseruatiuū constantia roborante.

Beatificatiuū gloria quietante.

¶ Primo inuenio sermonē xpi sanatiuū a culpa inficiente. Nam sermo xpi si custo diatur in mente: inficientē culpā expellit. vnde sapiētie. 16. Et enī nec herba nec ma lagma vel medicamentū sanauit illos sed tu⁹ domine sermo qui sanat oīa. **¶** Secū do est viuificatus gratia decorante: iuxta q^d dicitur Heb. 4. Viuus enī sermo dei et efficax: et ex quo ē viuus viuificat ipsuz custodientem. **¶** Tercio inuenio ipm cō seruatiuū constantia roborante. Enī sap. 16. Et scirent filiū tui q^d dilexisti domine qm nō natiuitat⁹ fructus pascunt homies sed sermo tuus hos qui in te crediderint conseruat. **¶** Quarto inuenio ipm beati ficatiuū gloria quietante. Et sic possumus dicere de sermone dei producente homi nem ad gloriam illud ecclesiastes. 8. Ser mo illius potestate plenus est.

Secunda pars.

Equitur. Dixerunt ergo iudei. nūc cognouimus te. Ubi tangit excellentiā impiālē in effendo: q^d probat dignitas singularis. Et duo fac. quia primo pōitur iudeoz obiurgatio. 2° xpi rōnabilis responsio. **¶** Quantum ad primū dicit: Dixerūt ergo iudei nunc co gnouimus q^d demoniū habes. Ubi scien dum q^d iudei: duo xpo imponebāt. s. q^d di cebat verbum falsum et ptra expientia. 2° q^d dicebat vbum arrogans p superbiam. **¶** Quantū ad primū dicit. Dixerunt er go iudei te. Ubi intendūt talē rōnē. Nō hō non moriat est ptra illud q^d expimur ptnue et p consequēa est falsum. Cum igi tur tu dicas q^d qui hmonē tuū seruauerit nō morietur in eternū: ptra expiētia loq ris: et p consequēa falsum. **¶** Sciendum est aut q^d si iudei equiuocant cum xpo de morte q^d ipsi loquebant d morte naturali xps vō de morte eternalī. **¶** Quantum

ad hū in quo iponebat xpo q^d dicebat v bū arrogās p supbiā dic. Nunqd tu ma ior es te. vbi itēdūt talē rōnē. Ille super be et arrogant loquit q seipsum cōmēdat et preponit se maioribus. S; tu teipm cō mēdas dicēdo. Et q suauerit hmonē me um non moriet. et te preponis maioribus q: Ab: albe et pphīs q mortui sūt. ergo su pbe et arrogant loqril. **¶** Dein dic. respō dit yhs te. Ubi ponit xpi rōnabil⁹ rñsio. Ubi sciēdū q iudei ipm repbēdebāt de duplici arrogātia. s. q^d se laudabat. et q^d se maiorib⁹ ppoebat. Et hū h xps dupli⁹ re spōdet. **¶** 1° ad p^m dicit. respōdit yhs si ego glorifico te. Ubi itēdit talē rōnem. Arrogatiū et supboz ē ppiū quere⁹ i su is dicij et factj. ppiū glām et seipos lauda re. Sed ego nō qro glām meā. q: tūc glā mea nihil est. ergo nō sum supb⁹ nec arro gās. **¶** 2° ad 2^m vbi oñdit q p^r eū glī ficat dicit. Est p^r q glīficat me te. Ubi sci endū q p^r multipli glīficauit filiū. s. tpe baptisimī qn colūba dscēdit sup eū et vox p^ris itonuit. d. hic est filius me⁹ dilectus te. **¶** 3. similiter in mōte qn nubes lu cida obūbrauit eū et vox patris intonuit. d. h est filius me⁹ te. **¶** 4. **¶** 17. Et tpe pas sionis qn vox facta est ad eū. de qua dixit turba q^d contritiū factū erat Jo. 12. Et post passionē qn eū in sua dextera collocauit. **¶** Deinde dicit Abraam p^r v^r exultauit te. Ubi ostēdit q maioribus se nō pponit arrogāter. Et probat p talē rōnem. Qui cumq^d expectat aliquod bonū vt donū ali quod ab alio. ē minor i^o a quo expectat il lud. S; Abraā expectauit videre diē meū quē videns gauisus est. ergo Abraā ē mi nor me. et p consequens pponendo me sibi nō loquo: arrogāter. **¶** Sciendum est q Abraā desiderabat videre diē xpi. i. ver bum incarnatū et natum de virgine: quē vidit: nō in vita sua sed credidit. S; post mortē existēs in lympo qn xps nat⁹ fuit in mūdū d q die natiuitat⁹ gauisus fuit qz

q̄ plurimū: q̄ t̄ps x̄ps appropinquabat vt
ip̄m cū ceteris patribus in lyombo stent
extraheret ac secum ad paradysum trans
ferret.

Tertis pars.

Egitur. Dixerūt ergo iudei ad
eū ⁊c. Ubi tangit existētiā eter
nalem in durādo: q̄ pbat prior
tas tēporalis. Ubi duo possumus p̄sidera
re. s.

Judeoz admirationem.

X̄pi responsionem.

Quantū ad primū dicit. Dixerunt er
go iudei. 50. ānos ⁊c. Ubi sciendū ēz Crī.
q̄ iudei considerantes x̄pm solum s̄m hu
manitatē mirabant q̄ ipse dixerat Abra
am suū diem vidisset: x̄ps non esset ni
si. 33. ānoz vel circa. ⁊ multi āni iam essent
elapsi q̄ Abraā mortu⁹ erat. ex quo p̄z q̄
solum carnaliter x̄p̄z considerabāt. Si
q̄ritur quare x̄pm dixerunt. 50. ānoz eē:
cum esset. 33. vel circa. ⁊c. q̄ dixerūt sicut
occurrit eis. Tñ s̄m Alcuinū h̄ non va
cat a misterio: q̄ sicut ānus. 50. s̄m legem
erat ānus iubilaeus in quo fui dimittēbā
tur sibi liberi: sic q̄ x̄ps venit ad redimē
dum nos de s̄uitute dyaboli ⁊ facere libe
ros. 50^m numez annorum exp̄cesserunt.
Vel potest dici q̄ ppter abstinentiaz
q̄ x̄ps faciebat nō dādo se s̄litijs carnis:
maioris etatis apparebat q̄ esset: sic in
talibus videmus cōtinue. Quantū ad
secundū. s. x̄pi responsionez dicit. Dixit
ergo eis yhs. Amen ⁊c. Cui⁹ ratio est q̄
ille p̄ quem facte sunt creature est prior
ill' creaturis. Cum igit p̄ x̄pm inquantuz
dei filius facte sunt omnes creature: quia
oīa p̄ ip̄m facta sunt Jo. 1. Ergo ipse prior
omni creatura. Et sic est anteq̄ Abraam
factus est.

Quarta pars.

Egitur. Tulerūt ergo lapides
⁊c. Ubi tangit paciētiā virtua
lem in supportādo: q̄ pbat hūi
litas exemplaris. Ubi duo possumus cō

siderare. s.

Judeoz malignitatē in p̄sequēdo.

X̄pi humilitatē in declinando.

Quantū ad primū dicit. Tulerūt ergo
lapides ⁊c. Ubi sciendū q̄ iudei sicut dura
cernice currūt ad lapides vt x̄pm lapidē
bus obuerēt. Uñ Augu. Tanta duritia
quo curreret nisi ad filēs. q. d. q̄ sicut ip̄i
duri erāt: ita ad durā materiā cucurrerūt.

Quantū ad secundū. s. x̄pi humilitatē
in declinando dicit. yhs autē abscondit se
⁊ exi. de templo. Ubi sciendū s̄m Augu.
q̄ x̄ps non abscondit se in aliquo angulo
templi quasi timens: aut in aliq̄z domūcu
lam fugiens. sed celica potestate inuisibi
lem insidiantibus se constituens p̄ me
dium illorum exiuit. Sciendū est et q̄
absconso x̄pi primo fuit signum maxime
humilitatis qua inimicis cedere voluit:
cum potuisset secundum Grego. Solo vel
le eos adnihilare. Secundo fuit exem
plum nostre imbecilitatis secunduz Gre
go. Et. s. hō nō exponat se morti: s̄ magis
dādo locum p̄sequētib⁹: eoz irā declinet.

Tertio fuit documentū digne capaci
tatis: vt. nos doceret a quibus se absco
dit secundum Grego. ⁊ in q̄bus habitat:
q̄ ab illis se abscondit qui eius verba cō
temnunt. In illis aut habitat q̄ eius v̄ba
digne recipiunt. Sciendum est et loqn
do moraliter q̄ per templū in q̄ erat x̄ps
intellr anima cuiuslibz hominis que s̄bet
eē templū dei: iuxta illud. 2. cor. 6. Estis tē
plū dei viui. Lz autem x̄ps s̄beret habita
re in anima vt i templo p̄ gratiam: tamē
multi sunt qui instar iudeoz cum lapidē
bus ip̄m eiciūt: qui lapides sunt male co
gitatōes ⁊ praua opera. Unde Bed. quot
quot malas cogitatōes quis assumit: q̄ si
tot lapides in yhm mittit ac deī. quātū
ad se ptinet: si ad libationē transit: yhm
extinguit. Sciendum ē at q̄ inuēio x̄p̄z
inter alios abscondere se a q̄rtuor gene
ribz hoīum. s.

Al supbis & ellatis.

Al malitiosis & inuidis.

Ab auaris & cupidis.

Al luxuriosis & imundis.

Primo a supbis & ellatis. **M**az q: iuxta illud ecclesiastici. 10. Odibilis ē coram deo & hominibus superbia. ideo xps ab eis se abscondit: iuxta q: dicit **M**atth. 13. Abscondisti hec a sapientibus & prudentibus & reuelasti ea puillis. **S**ecundo a malitiosis & inuidis. **M**az q: iuxta illud **P**rouer. 14. Putredo ossium est inuidia. & xps in rebus imundis nō habitat: ideo a talibus se abscondit iuxta q: de ipsis dicit **D**eutero. 35. Deum qui te genuit derelinquisti oblitus es dñi creatoris tui. Et sequitur. Abscondā faciē meā ab eis & p̄siderabo nouissima eorū. **T**ertio se abscondit ab auaris & cupidis. **M**az q: iuxta illud **E**phe. 5. Auaritia ē ydolorū fuit. & xps hitare nō p̄t cū ydolis: iō a talibus se abscondit: iuxta q: dicit **I**sa. 57. pp̄ iniquitatē auaritie eius iratus sum & p̄cū eū. abscondi faciē meā & indignatus sum. **Q**uarto abscondit se a luxuriosis & imundis. **M**az q: iuxta illud 3. **P**et. 2. Abulsi se quūtur eorū luxurias p̄ quos vita veritatis blasphemata & xps vitas ē: cū talibus xps hitare nō p̄t s; abscondit faciē suā. iuxta illud **E**ze. 39. Iuxta imunditiā eorū & scelus feci eis & abscondi faciē meā ab eis. **E**t at xps non abscondat a nobis s; ipm reuelata faciē videam: debem⁹ hēre humilitatē: caritatē: largitatē: & castitatē contra q̄ttuor p̄dicta. **M**ā bti corde qm̄ ipsi deū videbunt. Videbunt inq; in hoc mundo eū p̄ fidē in grā. & in futuro faciē ad faciē in glia sempiterna. **A**ld q̄ nos p̄ducatur.

Bñica palmarū. Euangelium. 27.

Um appropinquasset yhs ierosolimis & venisset bethphage ad mōtē oliueti. 7c.

Mat. 21. Diuersitas opinionū fuit antiquitus cui⁹ debebat honor & reuerētia exhiberi. Aliq

dixerunt q: nobilitati generis vt q̄to q: esset nobilioris generis: tanto plus honorari debeat. Aliqui diuitijs: vt quanto di-
tior: tanto honorabilior. **A**liqui dixerunt potentie vt q̄to quis potentior: tanto maioris honoris. Aliqui sapientie: vt quanto sapientior: tanto honorabilior. Alij virtuti: & huius sententie fuit aristo. d. **E**thymolo. 4. Honor est exhibitio reuerentie in testimoniū v̄tutis. Et inter illas s. vltima fuit verior: q: honor non debet alicui nisi inquantū est bonus: & ideo primum q: sit honorandus est de⁹ q: est essentialiter sūmū bonū. Et q: virtuosus: bon⁹ per virtutes efficiat: ideo tali debetur honor. Quia vero cum primis quattuor: pōt q: carere virtutibus & p̄ consequens bonitate: ideo p̄pter illa honor principaliter non debetur. Si tamē h̄ oia simul reperirentur in aliquo talis esset merito honorandus. precipue quādo esset tante misericordie q: tribulatis misericorditer subueniret. **C**um igitur h̄ omnia excellenter reperiantur in xpo. Nam ipse notabiliter genitus q: **M**at. 27. Vere filius dei erat iste. i. xps diuitijs opulentus: quia **R**o. 10. Ipse est dñs omnium diues in omnes qui inuocat illum. **P**otētia magn⁹ q: **L**uc. 24. Ipse fuit potēs in ope & smone. **S**apientia clarus: q: i. **C**or. 1. Ipse est dei virtus & sapiētia. **V**irtutib⁹ p̄ditus. **A**nde ipse dicit **S**ap. 24. In me ois grā vite & virtutis. **C**ū ēt ipse pp̄ suā misericordiā generi hūano captiuato i p̄ccōz vīcul⁹ s; uenerit. iō ē ab oib⁹ merito cū reuerentia honorād⁹: iō q: honore sibi fecō fit mētio in euangelio hodierno. In quo beat⁹ **M**at. generaliter tria tāgit. s.

Captiuitatē affligentē amari⁹.

Pietatē liberantē benignius.

Societatē honorantē iocundius.

Primū p̄bat detētio nexulosa. 2^m ereptio vigorosa. 3^m. p̄cessio populosa. p^m i p̄ici. 2^m ibi. Soluite 7c. 3^m ibi. pluria at. 7c.

Prima pars.

Quantum ad primū ubi t̄git 7c.
q pbat 7c. dicit cū appropinquas-
 set yhs 7c. **Ubi sciendum q** āre
 aduentum xpi in mūdū genus humanum
 erat captiuatum in vinculis peccatorum
 que captiuatō datur intelligi per i^aialia
 ligata de qbus fit hic mentio. **Sciēdū**
 est autem quantum ad intellectum l^ralez
 q postq̄ xps suscitauit Lazarum 7 come-
 dit in domo Symōis leprosi curati a xpo
 q prādium fm magistrū ystoriarum fuit
 in bethania in quo Maria magdalene
 attulit alabastrum vnguenti. 7 effudit
 super caput yhu q fuit die sabbati añ do-
 minicam palmarū q xps quieuit tota illa
 die 7 nocte in bethania: in crastinum xpo
 voluit venire ierosolimam 7 venit beth-
 phage. vbi sacerdotes morabant i recrea-
 tōe: postq̄ ministrauerāt in templo q vi-
 clis est in latere montis oliueti. Et in misit
 duos discipulos q dicunt fuisse Petrus
 7 philippus. Et dic eis q irēt i castellum
 q erat d̄ eos. i. añ eos. h̄ ier^m est. q̄ vocat
 castellum pp ipsius futurā ruinam q fuit
 tpe Tyti 7 Vespesiani. Et ibi inuenirent
 asinā alligatā 7 pullū cum ea. **Ubi sciē**
 dum fm mag^m ystoriarū q in ier^m pp̄
 vsum pauper tenebat in quodā loco cōi-
 deā asina: ita q qñ aliq̄s idigebat seruitio
 asine accipiebat eā: 7 illo die q laborabat
 cum ea pascebat illaz: 7 in sero reducebat
 eam ad locū suū 7 ligabat eam ibi. **Uñ**
 ex h̄ fm aliq̄s vocabat b̄iugalē. Tamē
 melius est dicendum q vocabat b̄iugalē:
 q in lingua greca: id b̄iugalē q asina i
 latia. **Hic igit̄ tria possumus p̄siderare. s.**
Xpi ad ciuitatē appropinquatōez.
Discipulorum destinatōem.
Animaliū p̄dictōem.
Quantum ad primum dicit. Cum ap-
propinquas̄ yesus 7c. Ubi sciendum q si
gnanter hic dicitur yhm appropinquas̄e
ierosolimam: quia iam instabat tempus

sue passionis: que passio fuit ierosolimis:
 iuxta q̄ predixit apostolis. **Mth 20.** di-
 cēs. Ecce ascēdimus ierosolimam 7 filius
 hominis tradetur principibus sacerdotū
 7 scribis 7 cōdēnabunt euz morte. **Q^m**
 ad fm. s. discipuloz d̄stinatōem dic̄. **Tūc**
 misit duos 7c. **Ubi sciēdū q** discipulos d̄
 xps misisse. ad designādum q ministeriū
 ecclasticū: puta predicatōis vel absolutio-
 nis: nēo d̄ sibi ex auctoritate sua assūme-
 re: iuxta illud hebre. s. **Nec quisq̄ sumit**
 sibi honore: s̄ q vocat a deo tanq̄ Aaron
 sed d̄ auctoritatem supioris h̄re. **Propt̄**
 q **Ro. 10.** Quō p̄dicabunt nisi mittantur
Signant̄ et dicunt duo ad d̄signādum
 q d̄bet h̄re geminā caritatē di. s. 7 primi
Unde Grego. in om̄l. Ecce enim binos i
 predicatōe mittit: q̄ duo sunt precepta ca-
 ritatis. **Non vacat autem a misterio se**
 cūdū Criso. q̄ hī duo fuerūt Petrus qui
 interpretat̄ agnoscēs 7 philippus qui in-
 terprat̄ os lampadis: ad d̄signand q i
 p̄dicatore d̄z eē cognitō illuminās 7 p̄di-
 catō instruēs. **Q^m ad 3^m.** s. aialiū cōdi-
 ctōem dic̄. Et statim inuēietis asinā 7c. **Ubi**
 sciendum q q̄ ciuitas erat in monte 7 ha-
 bebat p̄uriā aque. ideo erat ibi asina.
 vt supradictū ē. **Por alr aut loquendo**
 per ier^m q̄ interpretat̄ visio pacis: intelligit̄
 celestis patriā: de qua. ps. **Jer^m** que hedi-
 ficat vt ciuitas cuius participatō eius i
 idipsum. **Per bethaniam vero que in-**
 terpretat̄ domus obediētie: intellr obser-
 uātia preceptorū: q̄ hō d̄z obseruat. **Unde**
Mth 19. Si vis ad vitam ingredi sua
 mandata. **Per bethphage q̄ interpre-**
 tatur dom⁹ orōnis intellr laus vocal: q̄
 d̄z ex corde p̄cedē vt sit dō accepta: q̄ de
 bem⁹ h̄re dicēdo cum ps. **Lauda aia mea**
 dñm laudabo dñm in vita mea: p̄sallā deo
 meo q̄z diu fuero. **Per montem oliue**
 ti qui est mons oliuarū: ex quibus fit ole-
 um significans misericordiam: intelligit̄
 xps qui per suam mīā saluos nos fecit.

na sicut hētur Mc. 4. Nec enī aliud nomē
est sub celo datū hoībus in quo oporteat
nos saluos fieri. Iste ē mōs de quo Gen.
19. In mōte saluū me fac. ¶ Qui igit exē
plo xpī vlt ire ad celestē pīam significa
tā p̄ Ierusalē d; in Bethania quiescere p̄
p̄ceptoꝝ adimpletiōē. Vēire i bethphage
p̄ dei gloriōficatiōē. Vēire ad mōtē oliue
ri. i. ad xpī ut ad suū saluatore. ¶ Sciē
dum est ēt q̄ p̄ castrum ad q̄ xp̄s mittit
discipulos: intelligit h̄ mundus: q̄ iō nec
Ierusalē nec ciuitas dī: s; castrum: q̄ cu;
in ipso instat ciuitatis: deberet esse ciuiū
vnitas: et instat Ierusalē pax et concordia et
contēplatio diuinoy. In eo magis sūt hīs
opposita exēplifica. ¶ Signāter at dī de
1° castro. s. mundo: discipulis q̄ p̄tra vos
est: q̄ re vera mundus cū p̄cupiscētia sua
p̄trarius est volētib; sequi viā xpī. Unde
de ipso Numeri. 22. Peruersa via tua mi
hiq; p̄traria. Nā re vera via mūdi puer
sa est: q̄ ducit ad dānationē: hoīq; volēti
deo seruire p̄traria: q̄ inclinat ipm ad vi
tia. Vñ Ro. 7. Video aliā legē in mēbris
meis repugnantē legi mētis mee. ¶ Si
gnāter at dī q̄ misit duos. Petrum. s. et
Philippū. p̄ quos intelligi pōt duplex
vita actiua. s. et cōtēplatiua. ut p̄ petrum
cōtēplatiua q̄ interpretat cognoscens. et p̄
Philippū vero q̄ interpretat os manū p̄
q̄s intelligūtur opa: vita p̄ctica designet
¶ Per aīnā at alligatā et pullū intelli
tur totū genus humanū p̄ peccatū: factū
bestiale. Vñ ps. 146. cum in honore esset
nō intellexit: cōparatus est iumentis insi
pientibus et filis factus est illis. ¶ Qua
liter at intelligat: sciendū est q̄ ante xpī
aduentū erant duo genera hominum. s. iu
dei qui vnebāt sū legē acceptā. et genti
les qui legē nullā scriptā habebant.
Iudei igit sū legem viuentes que ipos
donabat: significātur sū Iero. Per aī
nam que portando bastū et onera effecta
fuerat domita ex laboribus multis. Sēti

les at nullo iugo legis grauatī significan
tur p̄ pullū indomitū qui nec bastum nec
onera consueuerat portare. ¶ Signāter
autem h̄ duo animalia dicuntur ligata: q̄
p̄tra p̄ceptum domini faciētes p̄imi pa
rentes non solū se ipsos ligauerunt pecca
ti vinculo sū Criso. Sed oēs qui nascun
tur ex eis. Nam nō solum in processu tē
poris p̄ mala opera que faciunt viuendo
peccant hoīes: sed et in ipsius natiuitatis
exordio: cum peccato nascūtur. Propter
q̄ gemens dicit dō. Ecce in iniquitatibus
conceptus sum et in peccatis cōcepit me
mater mea. Oēs igitur tā iudei legē ha
bentes q̄ gentiles sine lege viuetes et ge
neraliter oēs tam masculi q̄ femine liga
ti erant viculis peccatoꝝ: iuxta illd Ro.
5. Omnes peccauerūt: et egent gratia dei.
¶ Ista ligatio humani generis fuit pro
phetata Exo. 3. d. Ecce data sunt super
te vincula et ligabunt te in eis. Unde isti
ligati possunt figurari per Lazarum de
quo dicitur Jo. 5. q̄ erat ligatus manus
et pedes institis et sudario facies eius
erat ligata. ¶ Abi sciendum q̄ per pec
catum inter alia incurrimus tria damna.
Primum est q̄ nostrum desiderium q̄ d
beret in deum ferri libere: captiuamus
ad temporalia et delectabilia in quibus
satiari non potest: et sic dicuntur pedes li
gati. ¶ Secundo est q̄ opera nostra que
deberēt esse deo placibilia: sibi odiosa red
duntur. iuxta illud Isa. 1. Calendas ve
stras et sollemnitates vestras odiuit ani
ma mea. et sic manus sunt ligate. Tertiū
est q̄ dum homo in peccato existit: p̄iua
tur visione diuina: q̄ per ligationem fa
ciei intelligitur. ¶ Ista ligatio fuit etiā
figurata Dan. 4. Abi sententialiter dici
tur q̄ Nabuc. vidit vnam arborem maxi
me proceritatis et latitudinis: quia cacu
men eius tangebāt celum et ramos habe
bat latissimos attingentes per vniuersū
orbem. et folia pulcherrima et fructum

vinum et subter eam habitabant animalia
et in ramis eius volucres celi. Videns au-
tem hanc arbores et admirans eius pul-
chritudinem: audiuit vocem magnam. d.
Succidite arborē et praecidite ramos ei⁹:
et excutite folia eius: et dispergite fructus
eius. fugiant bestie et volucres: verumtū
germen radicū eius in terra sinit. et allī-
gentur vinculo ferreo: et cū feris sit p̄s ei⁹
cor eius ab humano mutet: et cor fere def-
eiat. 7. tempora mutantur super eum.
¶ Ubi sciendum q̄ per illam arborē in-
telligitur homo qui et secundum philoso-
phos dicitur arbor: eversa qui quē admo-
dum bone arbores debet fructificare. Et
sit bona arbor: que fructus bonos facit
Mat. 7. ¶ Et illa tamē arbores: scriptu-
ra in figura duo tangit. s.
Si atū nāe institute gratiosus et mirabilē
Statū nature lapse calamitosus et flebilē.
¶ Quantū ad primū: p̄rio dicit q̄ arbor:
erat magna attingēs celum. Ubi sciendū
q̄ deus sic creauit hominē q̄ per suum d̄
siderium eleuabatur in altū: et poterat p̄
cōtēplationē deo coniungi. Et sic esset ho-
mo ante lapsum quasi oliua pululans et cy-
pressus in altitudinem se extollens eccle-
siastici. 50. ¶ Secūdo dicitur q̄ habebat
ramos extēsos. Ubi sciendū q̄ per ramos
hui⁹ arboris: intelligūt vires et potētie
naturales: quas deus dederat homini p̄
quas in latum dicebat extendi: quia suis
potentijs poterat libere sine rebellionē
deo seruire. quia tunc erant omnes rōni
subiecte et rāio: deo. Et sic esset homo an-
te lapsum in extensione sicut terrebyntus
et sicut quercus que extendit ramos suos
Isa. 6. ¶ Tertio dicitur q̄ habebat folia
pulcherrima per q̄ intelligūt dōa spūalia q̄
b⁹ deus ornauerat hominem inter q̄ erat do-
num original' iustitie: et potētia ad nō mo-
ri: si in statu in quo creatus fuerat p̄stitis-
set. Et sic potuerit dici de homine ante la-
psum illud Je. 17. Erit foliū eius verde

et in tēpore siccitatis nō erit sollicitus nec
aliquādo desinet facere fructus. ¶ Quar-
to dicitur q̄ fructus ei⁹ erat nimis. Ubi
sciendū q̄ per fructū: qui tanq̄ vltimū d̄
arbores expectatur: intelligūt opera ho-
minis: p̄pter que vt operaret meritorie
fuit factus: tunc autē fructus dicit fuisse
nimis: q̄ oīa opa que tunc opatus fuisset
deo fuissent placibilia et hōi meritoria: et
per consequens in celesti p̄ria p̄mianda.
et tunc adimpletum illud Sap. 3. Bonorum
laborum gloriosus est fruct⁹. ¶ Quinto
dicitur q̄ sub illa arbores erant bestie et in
ramis eius volucres: p̄ q̄ datur intelligi
vniuersale dominū q̄ homo habuisset su-
per omnia animalia: tanq̄ propter ipsū
creata. Tunc enim fuisset dominū homi-
nis q̄ omnia animalia sibi obedissent ad
nutū iuxta q̄ dixit dñs Gen. 1. Faciam⁹
hōiem ad ymaginē et similitudinē nrām
vt p̄sit piscibus maris et volatilibus celi
et bestijs vniuersę terre et oī reptili q̄ mo-
uetur in terra. Sic igitur p̄ status homi-
nis quantū ad naturā mirabiliter institu-
tam. ¶ Quantū ad secundū statum. s. na-
ture lapse calamitosum et flebilē vide qd
sequitur. Primo dicitur q̄ arbor succida-
tur. Ubi sciendum q̄ qñ arbor succiditur
ad terrā prostermitur q̄ ante erat erecta.
Sic homo post peccatū ad terrā fuit deie-
ctus: quia grauatus est pondere q̄ sp̄ ip̄s
ad terrā trahit. Quod deplorās dō dicit.
Humiliata est in puluere aīa mea et gluti-
natus est in terra vter nr̄. ¶ Secūdo d̄
q̄ p̄cidantur rami ei⁹. Nā po⁹ naturales
hoīs tā aīe q̄ corporis q̄b⁹ hō vtebat ad
libitū suum: post peccū sic sunt p̄cise vt itel-
lectus sint debilitate in actib⁹ suis. Et sen-
sitiue que prius extēdebant solū ad licita
nec inclināt ad vicia et peccā. vt sic verifi-
cetur illud Ro. 7. Nā si velle adiacet mī
hi p̄ficere autē bonū non inuenio. non enī
q̄ volo bonum hī facio: sed q̄ volo malū
hī ago. ¶ Tertio dicitur q̄ excutiantur

folia. Nam dona supernaturalia vt iustitia originalis ⁊ filia que hominē more foliorum ornabant: sic hō post peccatū amisit: vt expoliatus ⁊ nudus remāserit. Cui reprehendendo dī Apoc. 3. Bicus q: diues sum: ⁊ nullius egeor: ⁊ nescis q: tu es mis ⁊ miserabilis: pauper cecus: ⁊ nudus. Et sic hō his excusis fit quercus deficientib⁹ folijs: ⁊ velud ortus absqz aqua Isa. 1. **¶** Quarto dicit qd dispergatur fructus. Nam opa hoīs significata p fructus dicuntur dispergi dum opa q prius fuissent dō accepta ⁊ hōi meritoria q bona post peccatum sunt deo displicibilia ⁊ nobis penā accelerātia: q: sunt mala. iuxta q hōi dī Apoc. 3. Nō enī inuenio opa tua plena coram deo meo. Et iō ps. Fructū eorum de terra pdes. **¶** Quinto dī q fugiunt bestie ⁊ volucres. Nam aīalia que erant ad obedientiā hoīs ⁊ solatium: facta sunt in obediētia: ⁊ q prius ē: multa de ipsis ad suppliciu. Et sic dicat illud Mat. 26. Relicto eo: oēs fugierūt. **¶** Signāter at dī q germē radicū eius dimittatur in terra. Ubi sciendū q p germen radicis ex quo pcedit vita arboris: intelligit aīa q dat vitā hoī: h in terra dimissa dī: q: pp peccatum anima non est ablata ab hoīe: tamen q: remanet: magis est imersa corpori: ⁊ ideo dicitur esse dimissa i terra. Quia vero radix dum in terra est: adhuc potest producere arborem ⁊ facere fructum: sic anima existens in corpore vt germen radicis: potest per bona opera pululare. vt dicat de ipsa domūs illud Eze. 16. Quasi germen agni dedi te. Aduertat tamē miser peccator: quid ad eius penam dicatur quantū ad peccati detentionem. Nam subiungitur. Alligetur vinculo ferreo. Ubi sciendum q per illud vinculum: intelligitur peccatum ligans animam: quo vinculo post lapsum fuit ligata. Quod signanter dicitur ferreum propter fortitudinem vinculi que tanta erat q dissolui non po-

terat per aliqz creaturam. Nam omnes tam magni qz parui isto peccato erāt generaliter alligati. quia reges eorum incō pedibus ⁊ nobiles eorum in mancis ferreis. in ps. **¶** Aduertat etiam. quid ad eius penam dicatur quantum ad societatem. Nam dicitur cum feris sit pars ei⁹. Nam homo in paradiso terrestri ante lapsum habuisset multas consolationes ex visitationibus angelorum: cum autem assumptus fuisset ad patriā tunc habuisset consolationem perfectam ex visione deificā. post lapsum vero habuit pro visitationibus angelorum: temptationes demonū que significantur per feras: ⁊ pro celesti gloria infernum vel lymbū. Et de ipso dicitur poruerit illud. 2. Mach. 5. Inter feras vitam in montibus cū suis agebat. **¶** Aduertat etiā quid ad eius penam dicatur quantum ad intellectus cognitionē. Nam dicitur. Cor eius ab humano mutet^r ⁊ cor fere datur ei. Ubi sciendū q p cor humanum intelligitur intellectus quo dī homo i suis actibus regi. Per cor vero fere sū uestris: intelligitur sensualitas qz homo habet cum feris cōem. Homo igitur si non peccasset rexisset se iudicio rationis. ⁊ sic dictus fuisset habuisse cor humanū. Post lapsum vero quia vt plurimum sensualitate regit: bestiale cor dī habuisse. s quo Je. 17. Prāuū ē cor hoīs ⁊ scrutabile quis cognosset illud. Tali at hōi hñti cor prāuū cōmmando dī in ps. Non adheſit mihi cor prāuū. declināte a me malignū non cognoui. Nam prouer. ij. Abdomina bile est deo cor prāuū. **¶** Aduertat etiā quid ad eius penam quantum ad temporis durationem. Nam dicitur ⁊. 7. tempora mutantur super eum. Ubi sciendum q per numerum. 7. qui vniuersitatem significat. intelligitur vniuersitas temporis: qua homo viuit in mundo. 7. igitur tempora in damnis. ⁊ penis supradictis dicuntur mutari super hominem: quia

q̄ diu homo viuit i^a damna et penas susti-
net. Et sint ista. 7. tēpora sterilitatē i vni-
uersa terra egypti. gē. 41. ¶ Et p^o duo
animalia: intelligunt duo que sunt in ho-
mine. s. ratio et sensualitas. Nam per asi-
nam que est pigra stollida et lasciuia: in an-
terioribus debilis et in posterioribus for-
tis: intelligit sensualitas: que pigra ē ad
opera bona. Stollida: ad cognoscendū p-
ficua. Lasciuia: sequendo delectabilia: i an-
teriori parte debilis: nolens se convertere
ad spiritualia: et i posteriori foris puer-
tes se ad temporalia: que sunt viliora sicut po-
sterior: pars. Misericordis autem sensua-
litas: semper sp̄es celestibus: ad i^a tēpo-
ralia et delectabilia se puerit. iuxta illud
gē. 8. Sensus enim et cogitatio humāi cor-
dis in malum prona sunt ab adolescentia
sua. ¶ Per pullum autem liberum et in-
domitum: intellr anima vel rō que ex nō
in libero arbitrio a nemine potest cogi.
¶ Trūq; autem istorum animalium instar
pulli et asine ligatum dicit. dum volupta-
tum illecebris: ratio a sensualitate allicitur
et sic vtrq; vinculis irretit. ¶ Hoc autem
fuit figuratum per mulierem garulam s
qua finaliter dī prouer. 1. q̄ apprehensum
deosculabat iuuenem et irretitū multū ser-
monibus protraxit i^m: qui statim eam se-
quitur quasi bos q̄ ducit ad victimā et ne-
scit q̄ ad vincula stult^o trahatur. ¶ Ubi
sciendum q̄ per illam mulierem garrulā
quietis impatientem: intellr sensualitas:
que rōni volenti quiescere et aliquādo do-
minum contemplari impaciens ē et mul-
tociens ip̄am perturbat. ¶ Per iuuenē ve-
ro qui deberet esse foris viribus: intelli-
gitur rō que deberet in homine dominari.
Sensualitas igit hominem iuuenem. i. ra-
tionem apprehendit dum ip̄am ad se niti-
tur trahere: et multū blanditijs. i. multū ap-
parentibus delectationibus sibi proposis
eam ligat. Et ipsam deosculans. i. sibi ad
consensum iam eam trahens ut sibi i de-

lectationibus velit coniungi: acta ratio se
sualitatem sequit quasi bos ductus ad vi-
ctimam. q̄ festinat ad mortem: et iam excecā-
ta est ista stulti hominis q̄ ignorat q̄ tra-
hatur ad vincula peccatorum.

Secunda pars.

Equit soluite etc. Ubi tangit pie-
tatem liberantem benignius. q̄
probat ereptō vigorosa. Ubi q̄
tuor possumus considerare. s.

Officij cōmissionem.

Facti excusationem.

Prophecie adimpletōem.

Abandati executōem

¶ Quantum ad p̄mum dicit. Soluite et
adducite mihi. Soluite inquam a vincu-
lo peccati potentia auctoritatis: et adduci-
te ad fidei constantiam: doctrina veritatis
et xpi gr̄am exemplo sanctitatis. Ubi scien-
dum q̄ h̄ soluere peccata principaliter p-
ueniat dō iuxta illud ps. Dominus sol-
uit compeditos. misterialiter tamen datū
fuit aplis et suis sequacib⁹ tanq̄ mistris
xpi: iuxta q̄ ipse dicit Matth. 18. Quicū-
q; soluerit super terram: erunt soluta et i
celo. Hoc autem fuit figuratum Judith.
6. vbi dī finalr q̄ euz Achior p seruos ho-
lofernis fuisse ligatus manibus et pedib⁹
ad arborem: filij israel venerunt ad eum:
quem soluentes duxerunt bethuliam.

¶ Ubi sciendum q̄ per achior: q̄ interp-
tatur frater meus montanus: intelligitur
quilibz homo: q̄ frat dī dici potest pp hū-
manitatem q̄ similem nobis assumpsit:
qui montanus dī: q̄ ad superna dī se p
contemplatōem leuare. ¶ Per seruos
autem Holofernis qui interpretat infir-
mans vitulum sagiatum: et significat dy-
bolum qui homines viuentes in delitijs
infirmat spiritualiter et debilitat intelli-
gi possunt peccata per que homo. dyaboli
subicitur seruituti. Quia Jo. 8. Omnis q̄
facit peccatum: seruus est peccati. ¶ Ista
igitur serui. i. peccata. Achior. i. dyaboli.

homoem ligat manib⁹ et pedibus: et pedib⁹
q: dum hō peccatis p̄sentit: ligat quantū
ad effectum significatum per pedes. liga
tur ēt quantū ad opa significata p̄ man⁹:
ne possit meritorie: facilliter operari. Et
sit Lazarus ligatus manus et pedes insti
tis Jo. ij. **S**ignanter autem hō dī liga
ri ad arborē: q: arbor fuit primū inter cor
poralia q: dedit materiā hōi delinquendi
sicut p̄ Gen. 3. **P**er filius autē. Israel
qui interpretatur vidēs deum: intellīgū
tur viri ecclesiastici q: debent deū p̄ con
templationē videre: et significantur illi q:
dignitate sacerdotali p̄cellunt. Isti pec
catorē vinculis peccatorum ligatū solvūt
vt xp̄i ministrū: qū p̄fessione ip̄sōz p̄emis
sa beneficium absolutionis impendunt.
Sic at̄ absolutus: debet Bethuliā que
interpretatur virgo vel casta perducere:
q: ipsum debet instruere vt p̄leueret in i
ceptis bonis opibus et nō reciduari: iux
ta q: figuratiue dixit dominus illi quē sa
nauerat Jo. 5. Ecce sanus factus es: iam
noli peccare ne deterius aliqd tibi cōtin
gat. **Q**uantū ad h̄m. s. facti excusatio
nem dicit. Et si quis aliqd nobis et. **U**bi
sciendum h̄m Crisostomū q: dominus nō dixit
discipulis: dicite q: dominus noster vel
dominus tuus: sed dixit simpliciter dñs:
ad ostendendū q: ipse erat dominus vni
uerse creature generaliter sumpte. iuxta
illud ps. Dñi est terra et plenitudo ei⁹ or
bis terraz et vniuersi q: habitant in eo. **I**n
h̄ autē h̄ Remigiiū Dat exēplū p̄dicato
rib⁹ vt p̄ aliq̄ aduersa occurrēt: a p̄di
catione et bonis opib⁹ nō desistāt. **Q**uā
tum ad tertiū. s. p̄phetie impletionem dic
h̄ autem totū factū est et. vbi sciendū h̄m
Rabanū q: sion: mons erat in Ierusalē: i
quo erat tēplū et habitabāt ibi sacerdotes.
Et dī mī Ierusalē: q: ab ip̄a sion: Ierusalē
tanq̄ a m̄re p̄cegebat et iſtrucebat. **S**e
cundū h̄ at̄ dic. **H**oc at̄ totū factū ē: vt ad
implerē q: dictū est p̄ p̄phetā. d. zacha. 9.

Et si nō eadē verba: tñ eandē s̄niaz. dicite
filie sion. i. ciuitati Ierusalē q: est filia sion
Ecce rex tuus venit tibi et. Ecce inq̄uā q:
mirabil⁹ ad vidēdū: iuxta illud Iſa. 12. Ec
ce deus saluator me⁹ rex. q: venerabil⁹ ad
collendū. **M**az iuxta illud ps. Dñs virtu
tum ipse est rex glorie. tu⁹ q: desiderabil⁹
ad habendū. **U**bi ipse in ps. Ego sum dñs
deus tu⁹ qui eduxi te de terra egypti. i. s.
tenebris peccōz vēit. **E**t ip̄m possis am
plexari: iuxta illud Iſa. 60. Surge et illu
minare Ierusalē q: venit lumē tuū et gl̄ia
dñi sup te orta ē. **M**asuetus vt cū ip̄o pos
sis p̄uersari iuxta q: ipse dicit Iſa. ij. Ego
q̄li agn⁹ masuet⁹ q: portat ad victimaz se
dens sup asinā et filium subingal. **I**n quo
debes ip̄ius humilitatem imitari. **N**on
enī venit in curribus et de strerijs et. p̄tra
multos qui de patrimonio crucifixi. i. de
redditib⁹ ecclie habēt equos albos et ru
fos et. quos tñ domin⁹ instar exercitus
pharaonis profundat in mare. i. in p̄sum
duz inferni. **E**t dicat de eis illud Exo. 14.
Ingressus est enī eque sp̄ho cū curribus
et eq̄tibus eius in mare: et reduxit super
eos dñs aquas maris. **Q**uantū ad q̄r
tum. s. mādāt executionē dicit. Euntes at̄
discipuli et. **U**bi sciendum q: in isto actu
apostolico inuit euangelista quattuor. s.
Animalium solutionem.
Ip̄sorum deductionem.
Vestium impositionem.
Domini sessionem.
In quo intelligit sp̄ualr q: soluit peccōs
p̄ sacerdotis absolutionem.
Adducitur per fidei instructionē.
Vestitur p̄ virtutū adorationē.
Sedet xp̄s p̄ gratie collationē.
Quantū ad primū per q: significatur
primū dic. Euntes at̄ et. cui⁹ significatū cō
pletū p̄spicimus magister vlt⁹. **U**bi dī. q:
dixit xp̄s discipul⁹: Euntes in mundū vniuer
sum p̄dicare euāgeliū oī creature. Et ibidē
illi at̄ p̄fecti predicauerunt et. **Q**uibus

dedit potestate dimittere peccata Jo. 20.
d. Accipite spūm s. quoz remiseritis pec-
cata remittentur eis 7 quoz retinueritis
retēra sunt. ¶ Quātū ad aīaliū deductio-
nem dicit. Et adduxerūt asinā 7 pullum.
¶ Ubi sciendū q infideles nō dicuntur ad
xp̄m adduci: s; ab ipso deuiant: q; dū a ve-
ritate recedūt: possunt dici a xp̄o q veri-
tas est deuiare. ¶ Sū autē aliqs in fide in-
struitur tūc dicit potest ad xp̄m adduci.
¶ Quātū ad vestiūz impositionē q si-
gnificat virtutū adornationē dicit. Et im-
posuerunt sup eum vestimenta sua. ¶ Per
vestes enī intelliguntur virtutes 7 exem-
pla scōz inducētia homiem ad opa bōa.
¶ An Job. 40. Circōda tibi decorē 7 in su-
blime erigere 7 esto gloriosus 7 sponsus
induere vestib⁹. ¶ Sciendū est autē q in
uenio in scriptura diuersas vestes quib⁹
hō d; vestiri. Videlicet.

Vestē saccinā p vilitatē: ptra supbiā.

Vestē purpureā p caritatē: ptra inuidiā.

Vestē lapideā p paciētiā: ptra irā.

Vestē iacintinā p p̄tentionē: ptra accidiā.

Vestē stragulatā p misericordiā: contra
auaritiā.

Vestē silicinā p abstinentiā: ptra gulā.

Vestē albā. p puritatē: ptra luxuriā.

¶ Primo hō d; indui veste saccinā: p vi-
litatē ptra supbiā. ¶ Hā sicut vestis saccina
est despecta: ita hō d; se vilē reputare: cō-
siderādo eius ingressū: pgressum 7 egres-
sum. ¶ Hā in eius ingressu est semen fetidū
In pgressu: vas stercoz. In egressu cib⁹
vermium. ¶ Ista vestis ē placans deum
ne subuertat homo. q; fuit figuratū Joñ.
3. Ubi sicut d; q cū Joñ. p̄dicasset sbuer-
sionē ninīue p̄dicauerūt ieiuniū 7 vestiti
sunt sacco: 7 de⁹ mistus est eis. ¶ Ubi
sciendū q p iniquitas q deū offenderāt: si
telligunt pccōres: qb⁹ si i mal⁹ p̄seuerent:
denunciat ip̄oz sbuersio i pfundū inferni
q tñ si se hūilient 7 p̄niam agant: misicor-
diā iueniēt. ¶ Secūdo d; indui veste pur-

purea p caritatē ptra inuidiā. ¶ Ista ē ve-
stis q; iubemur indui Mat. 22. vbi dicit.
Diligēs dñm deū tuū ex toto corde tuo
7 ex tota aīa tua. 7 p̄ximū tuū sicut te ip̄z.
¶ Tertio d; indui veste lapidea p paciē-
tiā ptra irā. nā sicut lapis ē fortis: ita hō
d; esse fortis in aduersis: iuxta q; dixit d̄s
Salomoni. 3. 32. 2. Confortare 7 esto vir
fortis: 7 obserua mādāta dñi dei tui. ¶ Hoc
fuit figuratū 2poc. 15. vbi d; q; exierūt. 7.
angeli vestiti lapidē mundo 7 cādido 7 p-
cincti circa pectora zonis aureis. ¶ Ubi
sciendū q; p. 7. angulos q; septēnari⁹ nūe-
rus vniuersitatē significat: itelligunt oēs
hoīes huius mūdi. Isti debent exire ad p-
liādū ptra vitia vestiti veste lapidea mū-
da 7 candida: p fortitudinē 7 paciētiā: se
defendētes a vitijz. 7 p̄cingi circa pectora
zonis aureis p cōtinentiā mox. ¶ Quar-
to debēt indui veste iacintina p contēpla-
tionē cōtra accidiā. ¶ Per iacintū coloris
aerei: intelligit p̄tēplatio diuinoy. Unde
Job. 35. Suspice celū 7 intuerē: 7 p̄templa-
re ethera q; altior te sit. q. d. p̄sidera diuī-
na 7 iuenies deū altissimū in quo debes
maxime delectari. ¶ Quinto hō d; indui
vestē stragulatā p misericordiā: ptra aua-
ritiā. ¶ Hā p vestē stragulatā. i. diuersoz co-
lorum: intelligit pietas q; multipliciter d; in-
digētibus exhiberi infirmos visitando
7c. d. qbus in die iudicij xp̄s cū hoībus di-
sceptabit. ¶ An Tob. ¶ Quō potueris: ita
esto misericors: si multū tibi fuerit habū-
dāter tribue: si exiguū tibi fuerit: et ext-
guū libenter impartiri. ¶ Tal aut pōt fi-
gurari p mulierē fortē: de qua 1prouer.
vltio. Stragulatā vestem fec sibi byssus
7 purpura indumētū eius. ¶ Ubi sciendū
q; p mulierē fortē intelligit quilibet vir-
tuosus qui stragulatā vestē d; sibi facere
p diuersa opa misericordie: cum qbus d;
habere byssum. i. puritatē mētis 7 corpo-
ris. 7 purpurā. i. dilectionē dei 7 p̄ximī.
¶ Sexto d; indui veste cilicia per absti-

mentiam per gulam. Nam per vestem cilicii
nam que est aspa: intelligit asperitas gu-
le quod homo debet habere. **Ubi ecclesiasti. 27.**
Noli esse avidus in omni epulatione: et non
effundas te super omnem escam: multi enim
escis erit infirmitas. **Et** Tal' autem sic vesti-
tus potest figurari per Jacob de quo scriptum est
Gen. 37. quod cum missum fuisset sibi quod Jo-
seph mortuus erat: per vestibus: induit
est cilicio lugens filium multo tempore. **Ubi**
sciendum quod per Jacob qui interpretatur lucta-
tor: intelligitur quilibet homo qui luctando
contra peccata debet ea supplantare. **Iste**
enim nuntiatur sibi mors filii. i. bonorum operum
que instar filii in corde concipiuntur: et ve-
lud nascens filius exterius exercetur: de-
bet vestimenta delicata scindere. i. a se abi-
cere delicaciones corporis: et cilicio auste-
ritatis indui et sic sic filium lugere opera
prius facta. **Et** Septimo debet indui veste
alba per puritatem contra luxuriam. **Et** possit
dicere illud **Iob. 3.** Tu scis domine quia
nunquam concipivi virum et mundam servavi
animam meam ab omni concupiscentia. **Ubi**
libet dicitur ecclesiastici. 9. Omni tempore sicut ve-
stimenta tua candida et oleum de capite
tuo non deficiat. **Quantum ad quartum.**
scilicet deum sessionem quod significat gratie collatio-
nem dicitur. Et eum de super sedere fecerunt.
Quando enim homo est ornatus virtuti-
bus tunc efficitur dignum dei habitaculum
per gratiam. **Unde Gregorius.** Saluator no-
ster super asellum sedens: Iherusalem tendit
quando unusquisque fidelis animam regens
ad pacis intime visionem ducit.

Tertia pars.

Equus. Multitudo autem turba et c.

Ubi tangit societatem honoran-
tem iocundius quod probat processio
populosa. Ubi signa honoris possumus
considerare. scilicet.

Prostrationem vestimentorum.
Depositionem vultuum.

Cumulatioem canticorum.

Et In quo nobis ostendit quod debemus deum
triplici honorare. scilicet corde et opere. **Ope** si-
gnificatur in vestimentorum prostratione.
ut simus similes martiribus. **Corde** in
ramorum delatione. ut similes simus vir-
ginibus. **De** in canticorum proclamatio-
ne. ut simus similes confessoribus. **Per**
hoc igitur quod vestimenta sternerant in
via significatur quod exemplo sanctorum
martirum qui mortem sustinuerunt pro
Christo corpora morti subiciendo: debe-
mus corpora nostra: per penitentiam ca-
stigare. **Et** dicamus **Gal. 6.** Ego enim
stigmata domini Iesu in corpore meo por-
to. **Per** hoc autem quod portabant ra-
mos: significatur quod de corde nostro puro
a quo procedunt rami bonarum cogita-
tionum virides et floridi exemplo san-
ctarum virginum: debemus deo per men-
tis et corporis pudicitiam redolere. **Et**
dicatur de nobis illud **Genesis. 37.** Ecce
odor filii mei sicut odor agni pleni.
Per hoc autem quod cantabant canticum
nouum laudis et leticie: significatur quod nos
exemplo sanctorum confessorum: debe-
mus deo deuote psallere et dicere cum
apostolo illud. **1. Cor. 14.** Orabo spiritu
et mente: psallam spiritu psallam et
mente. **Quales autem ramos honoran-**
do Christum debeamus nobiscum ferre.
fuit figuratum **Matth. 8.** **Ubi** sententialiter
dicitur quod post egressum filiorum Israel
de captivitate egypti: in recordationem
tanti beneficii: debebant sibi facere annua-
tim tabernacula de diversis lignis. **Un-**
de dictum fuit eis: Egreimini in mon-
tem et ferite frondes olive et frondes li-
gni pulcherrimi: frondes meriti et ramos
palmarum: et frondes ligni nemorosi. ut
fiant tabernacula. **Ubi** sciendum quod per fi-
lios israel existentes in egypto captivi: in-
telligit totum genus humanum quod ante adve-
ntum Christi in tenebris peccatorum existens a

dyabolo tenebat captiuū. Sed xp̄us pro nob̄ moriens ipsum liberauit. Nam gal. 4. **N**ō sumus ancille filij sed libe: qua libertate: xp̄s nos liberauit. ¶ In recordeatione: sibi tanti beneficij: debēus egredi in montē cōtemplationis deuote: et ibi diuersitatem ramos. i. virtutū assumere. ¶ Per ramos oliue. i. h̄re cum deo et p̄ximo pacem et cōcordiam. Et dicere cum ps̄. Ego autē sic oliua fructifera i domo dei. i. in ecclesia militāte. ¶ 2° debemus accipere ramos ligni pulcherrimi. i. virtutem humilitatis q̄ dicitur decor aliarū virtutū: quia fac hominem in oib̄ gratiosum. et affert fructum suauem: q̄ q se humiliabit exaltabit. s. in gloria: luc. 14. ¶ 3° frondes meriti. i. virtutem puritatē que animā cōseruat a putredine: sic meritum corpus. Et de nob̄ dicat illud ps̄. 55. Pro vrtica ascēdet meritū. ¶ 4° rāos palmarū. i. victoriā in cōflictu vitiōrum. Nam q̄ iuxta illud Job. 7. Abilitia ē vita hominis sup̄ terraz: debemus viriliter dimicare. Et d nob̄ dicatur illud apoc. 7. Amicti sunt stoll' alii et palme i manibus eorū. ¶ 5° frondes ligni nemorosi. i. virtutez misericordie q̄ habet multos rāos. q̄ dicit. Beati misericordes quoniam ipsi misericordiā consequētur. ¶ Honor fact^o hō^e a pp̄o xp̄o fuit figuratus. i. ps̄. 10. Abi sentēcialiter dī q̄ cū samuel vixisset saulē in regē isrl' dedit sibi signū ad h̄ q̄ sciret se regē. d. Cū ingressus fueris vrbez: ibi obuiū habebis gregē ppharū descēdentiū d̄ excelso: et an̄ eos psalteriū et tūpanū. et tybiā et cytharā ip̄os pphantes. ¶ Abi sciendū q̄ p saulē q̄ vno mō interpretat ex peti^o a dño: intellr xp̄us petitus a p̄rib^o vetis testi. exo. 4. Obsec^o dñe mitte quē misrus es. ¶ Per samuelē autē rectorez ppli: intellr d̄s rector: et dñs omnīuz creatorarū. Iste igitur samuel. i. d̄s pater vni x̄i Saulē. i. xp̄i i regē isrl'. i. toti^o generis hūani. In cui^o signū cū intraret ciuitatē ie

rusalē sic testat historia euāgelij hodierni ppl's ciuitatē sibi occurrat cū gaudio laudātes dñm et dicētes. Benedictus q̄ vēit in noie dñi. Et sic dici possit de ciuitate ier^m illis ps̄. 51. Gaudiū et leticia inueniuntur in ea gr̄az actō et vox laudis. ¶ Sed consideret homo deuotus honorem quē hodie iudei xp̄o fecerunt: et quō eum postea despererūt. Et iō q̄ hodie ē p^a dies i q̄ dlibate cogitauerūt xp̄m occiderē: iō scā m̄r ecclā pōit p̄ honore i p̄cessioe: postea i passiōe vitupū. Qd vitupū fuit maius honore sibi ip̄enso. Nam q̄ hodie vestimēta p̄sternebant i via: postea eū nudū suspenderunt in cruce. Qui hodie regē isrl' eū vocauerūt: in passione dixerūt nō hēmus regē nisi Cesarē. A quo hodie misericordiā postulauerunt. d. Osana et c. i. obsecro saluifica. in passiōe dixerūt. Alios saluos fecit: seipsum non potest saluum facē: et alibi. Salua te metipsum descendens de cruce. Et alibi. Vath qui destruis tēplū dei et in triduo reedificas illud. Salua te metipm. Qui hodie ramos p̄ferebāt in passione. eum ligatum ad columnam: nudū flagell' crudelissime cedebant. Qui hodie dixerūt. Benedict^o q̄ venit in noie dñi: in passione Pillato dixerunt. Crucifige eum. Licet igitur honorem mundanū xp̄o fecerit: tamen mutatus est in luctū. Unde vere poterat dicere illud Job. 30. Versa ē in luctum cythara mea et organū meum in vocem flentiū. Non sic nos km̄i honoremus dñm: sed cū perseuerantia. dicendo cum ps̄. Benedicamus dominū in omni tēpore semp laus eius i ore meo. Consideret et gl̄bz deuotus q̄ vil' ē gloria mundi: q̄ ip̄am sequitur calamitas: et q̄ rāt diuinaz faciendo opera deo placibilia quia Jo. 1. cañ. sua. 20. Qui facit voluntatem dei manet in eternum. s. in gloria paradisi. Ad quam me et nos perducatur qui ē benedictus et c.

Unica resurrectionis dñi. euangelium;
28^m. Introductio.

Maria magdalene et maria
Jacobi et Salome emerunt
aromata ut venientes unge-
rent yhesum etc. **Mat. 16.**

Nos videmus per experientiam
quod unusquisque delectatur in patria illius quem
diligat. et si illud sit absens si ad sit possibi-
litas ipsum diligenter inquirat. Ingressus autem
diligenter illud cum affectu et desiderio ma-
gno si plus inueniat quam sperabat tunc in ipso au-
gmentatur gaudium tantum quantum in illo iueto
apud se reperit. Exempla gratia. Quia si quis quereret
centum libras cum magno desiderio et mille
reperit. tantum augmentaretur in ipso gaudium
quantum mille centum excedere dignoscitur. Quia
igitur iste sancte mulieres deuotissime quoniam christus
habebant patriam: quoniam ipse diligebatur delectabatur
in eius patria: quoniam fuit eis absens ipsum quem
fuerunt cum magno desiderio et affectu. Quia
vero ipse querebatur in monumento iacentem et mor-
tuum et ipsum inueniunt iam resuscitatum et viuum:
tantum potuit cumulari in eis gaudium quantum
vium excellit mortuum et quantum gloriosum ex-
cellit passibile et mortale. Et hoc est quod nobis
testatur ystoria euangelij hodierni. In quo
euangelista tangit quattuor: luculenter. scilicet.
Auiditatem inquisitionis amoroze.

Mouitatem apparitionis gratioze.

Sublimitatem editionis glorioze.

Celeritatem legationis gaudioze.

Primum probatur obsequij sedulitas. Se-
cundum angeli claritas. Tertium loci va-
cuitas. Quartum facti celebritas. Primum
in principio. Secundum ibi. Introeuntes
in monumentum etc. Tertium ibi. Qui di-
xit illis etc. Quartum ibi. Sed ite et dicite
discipulis etc. Sciendum est autem ad
intellectum huius euangelij et istorie resur-
rectionis christi quod sicut potest colligi ex quat-
tuor euangelistis: quod resurrectio christi sic fu-
it manifestata per ordinem. Nam postquam
christus in die veneris sancto sepultus fuit: et

mulieres sancte sequebatur ipsum viderunt
locum ubi positus fuit et reuerse domum ce-
perunt parare aromata ut iuxta morem iu-
deorum ungerent corpus iesu. Et imminente
sabbato non potuerunt perficere quod incepe-
rant et tota die sabbati quieverunt propter sole-
nitatem diei: que solenitas a vespera in ve-
sperum protendebatur ex lege. Transacto
autem sabbato post vesperras parauerunt
aromata que die precedenti parare ince-
perant ut sic cum unguentis irent et unge-
rent corpus iesu. Cum ergo transisset sab-
batum ut hic dicitur in **Mat. Maria magda-
lene et maria iacobi et salome emerunt aro-
mata ut venientes ungerent iesum. Ante
autem quam venirent ad monumentum: christus
clauso sepulcro exiuerat et terremotus ma-
gnus factus fuerat. Nam sicut dicit **Mat.**
angelus domini descendit de celo habitu
candido: cuius aspectus erat sicut fulgur
propter cuius timorem exterriti custodes rece-
serunt a monumento secundum autem **Mat.**
valde mane vna sabbatorum predictae mulie-
res veniunt ad monumentum orto iam so-
le. id est. quando sol incipiebat albescere: sicut
quando incipit fieri auroa. Venientes
autem ad monumentum loquebantur quis
eis posset reuoluere lapidem ab ostio mo-
numenti. Erat enim magnus valde. Re-
spicientes autem viderunt ipsum lapidem
reuolutum. Nam secundum **Mat.** angelus
domini descendit de celo: et reuoluerat la-
pidem et super eum sedebat: qui dixit mu-
lieribus. Nolite timere. Scio enim quod iesus
qui crucifixus est queritis. Non est hic.
Surrexit enim sicut dixit. Venite et videte
ubi positus fuerat dominus. Et secundum
Mat. introeuntes in monumentum inue-
nerunt iuuenem sedentem a dextris coher-
entem stolla candida: et obstupuerunt. Qui
dixit illis. Nolite expavescere. iesum que-
ritis nazarenum crucifixum. Surrexit non
est hic. Ecce locus ubi posuerunt eum. Vi-
xit autem eis angelus quod irent et dicerent**

o. iij

discipulis eius et Petro: quod prederet eos
in gallilea: ibi eum videret sic dixit eis.
Redierit ergo iste sancte mulieres ad di-
scipulos et nunciauerunt eis illa que inuene-
rant. Que visa sunt eis quasi deliramenta.
Sic autem die Jo. petrus et iohes: audito
quod christus resurrexerat cucurrent ad monum-
tum: et iohes percurrit citius petro et venit
prior ad monumentum non tamen introiit. Pe-
trus autem cum venisset introiit et non inue-
nit corpus christi sed lintamina et sudarium
quod fuerat super caput christi et reuersi sunt ad
suum locum. Maria autem magdalene que se-
cuta fuerat istos duos stabat ad monum-
tum foris plorans. Inclinauit ergo se: et
vidit duos angelos: unum ad caput et unum
ad pedes ubi positum fuerat corpus christi
qui dicunt ei. Mulier quid ploras? Que ait.
Quia tulerunt dominum meum: et nescio ubi
posuerit eum. Et conuersa vidit christum stan-
tem: et nesciebat quia christus est. Sic ei christus.
Mulier quid ploras? Quem queris? Illa exi-
stimans quod ostolanus esset ait. Domine si tu
sustulisti eum dicito mihi ubi posuisti eum:
et ego eum tollam. Dicit ei christus. Maria.
Et statim ipsa cognouit eum. Et ait. Rabboni. quod
ides est quod rabbi. id est magister. Et proci-
dens voluit tangere pedes eius sic consueuerat.
Et ait christus. Noli me tangere: nunc enim
ascendi ad patrem meum: supple in corde tuo.
quasi dei. Quez tantum mortuum queris: vive-
tem tangere non mereris. Sed vade dic
fratribus meis. Ascendo ad patrem meum
et patrem vestrum. Hoc est in primo est ut vi-
deant me ascendente. Maria igitur magda-
lena iam credens christum resurrexisse reuerteba-
tur: et inuentis alijs sanctis mulieribus que
eius illa prius fuerant nunciauit eis quod christus
viderat. Et dum irent ad discipulos iam
certe de resurrectione occurrit eis christus di-
cens. Querote. sic dicit. At. Ille vero
accedentes ad pedes eius adorauerunt eum.
tunc enim permisit se tangere: quia crede-
bant eum a mortuis resurrexisse. Et dixit

eis christus. Ite et nunciate fratribus meis ut
eant in gallileam. ibi me videbunt. Hanc
autem visionem: dicit in gallileam fieri
licet ante apparuerit eis quia in illa visio-
ne gallilee creduntur fuisse omnes disci-
puli. In alijs autem precedentibus non
omnes fuerunt. Abiit ergo mulieres: et
tunc dicit Luc. nunciauerunt undecim lu-
gentibus: et quod cum eis erant. Et visa sunt
aliquibus sic deliramenta verba sunt. Petrus
autem surgens cucurrit ad monumentum
ut Luc. dicit. Et tunc verisimile est quod christus
apparuit ei: et si non legatur in euangelio
quando vel ubi sibi apparuerit: tamen dicitur
in luc. quod surrexit dominus et apparuit symoni.
Eadem die apparuit duobus discipu-
lis in emaus ut luc. dicit: quorum unus voca-
batur cleophas alter vero dicitur fuisse
luc: sed tacuit nomen suum more scriptorum
que se non nominant. Sed beatus ambrosius
dicit quod fuit quidam alius qui vocabatur
amaon. sed quisquis fuerit tamen certum
est quod duo fuerunt. Eadem etiam die ap-
paruit. 10. apostolis cum sero iam esset et
fores essent clausae ubi erant congregati
propter metum iudeorum sic dicit Jo. Et in
ista apparitione non fuit thomas. Parer
igitur quod quique vicibus secundum diuersos
euangelistas: apparuit christus in die resurre-
ctionis. Credendum est autem quod primo o-
mni apparuit virgini gloriose: sed non fit
mentio in euangelio quia apparitiones iste po-
nunt ad testificandum resurrectionem christi. testi-
monium autem matris per filium non est efficax: et ideo non
fuit facta mentio de apparitione sibi facta.
Quinque et vicibus apparuit christus per dies
resurrectionis. primo ei. xi. apostolis per inter thoma
post dies octo Jo. 20. 2. 7. discipulis in pi-
scatione ad mare tyberiatis. Jo. 21. 3. in mo-
nte thabor: quando conuenerat in gallileam sic con-
stituerat illi christus mat. 28. Et sic per dies resur-
rectionis: et ante diem ascensionis apparuit
ter. Ipsi autem die ascensionis apparuit bis.
semel dum comederent in cenaculo quan-

do exprobrauit incredulitatē illorum et duriciam cordis: sic dicit. **Abat.** ultimo et semel in monte oliuēti. p^o cōmestitiōem quā ascendit in celus: ut dicit luc. ult^o. In qua apparitiōe fuerūt. ij. apli: et alij discipuli et sancte mulieres. Et hⁱ supradicta secundū Augustinu de cōsensu euāgelistarum. Ex q^b patet q^d a resurrectione usq^{ue} ad ascensionē inclusiue: decies apparuit. Ex q^bus apparitionibus: quilibet fidel^{is} xpī ante debz certificari: et ipsum credere resurrexisse et sperare et credere i die iudicij resurrecturū et redditurū d^e factis pprijs rationē. **U**ta autem ystoria resurrectionis xpī generaliter: ad id q^d i euāgelio hodierno: de ipsa **Abat.** loquitur: ad n^{ost}rū ppositū reddeamus.

Prima pars.

Quantū ad primā ptem eius. vbi tangit aueritatem inquisitionis amorose q^d probat obsequij sedulitas dicit. **Abat.** maria magd. et. **U**bi sex possumus cōsiderare. s. **A**ctus gratiositatem. **A**ctus pietatem. **T**emporis cōgruitatem. **A**dentis anxietatem. **A**ffectus facietatem. **L**apidis qualitatem. **Q**uantū ad p^{ri}mū dicit **Abat.** maria magd. et. **U**bi sciēdum p istas tres marias. q^d anna hūit tres viros. s. **J**ohachi cleophā: et salome. Et de istis tribus viris habuit tres marias: quas duxerūt tres viri. s. io seph: alphe^{us} et zebedeus. Et iste habueit filios. et aliquādo iste nominant a patrib^{us} aliquādo a viris aliq^udo a filiis. sic cū dⁱ maria iac. s. **Abat.** et **Abat.** maria salome. s. filia. **H**ec autem patent hⁱca versibus. Anna tribus **J**ohachi: cleophⁱ **S**alomeq^{ue} **A**barias. Tres parit has ducunt **J**oseph **A**lphēus zebedeus. **X**pī p^{ri}ma **J**oseph: **J**acobū cum **S**imōe **J**udā. **A**ltera q^d sequitur **J**acobū parit atq^{ue} **J**ohēm. **T**er^{ci}a hⁱca

hⁱ q^uattuor ista duoz. **Q**uāto autem **Abat.** maria enim que fuit nupta **J**oseph. s. beata virgo habuit solum xpī. **Abat.** maria q^d fuit nupta alpheo habuit quattuor supradictos. **Abat.** maria q^d fuit nupta zebedeo hūit duos. **Q**uāto igit^{ur} **Abat.** maria magd. q^d tamen non fuit d^e supradictis sed fuit soror **L**azari: dicta **m**agd. a magdalō castro suo: et **Abat.** maria iac. s. m^{at}r^{is}: et **S**alome. s. filia. **Q**uantū ad 2^m. s. actus pietatez dicit emert aromata et. **U**bi sciēdum scdm glo. q^d iste mulieres septio domo cum licuit operari. i. usq^{ue} ad sol^{is} occasum vngueta parauerunt ut dⁱc^{it} **L**uc. et q^d p angustia tēporis nō potuerūt exple re: mox transacto sabbato quando pandi licentia redijt festinanter emerūt aromata ut venientes vngerent **J**esum. **S**ciendum est etiam q^d mox erat iudeorum vngere corpora defunctorum: ut corpus non feteret. **I**ste igitur sancte mulieres nundum perfecte cognoscentes **C**hristū: cuius corpus corumpi non poterat: q^d erat diuinitati coniunctum: iuxta illō p^{ri}ncipium. **N**on dabis sanctum tuum videre corruptionem: sed credentes ipm simile alijs mortuis ut ipsum secundum **S**eucrianū ex deuotione vngerent aromata parauerunt. **Q**uāto ad 3^m. s. temporis congruitatem dicit. Et valde mane et. **U**bi sciēdum q^d sabbatum tripliciter accipitur i scriptura. Aliq^u p tota septimana sic euz dicitur **L**uc. 18. **I**eiuo bis in sabbato. i. i septimana. Aliquando accipitur pro die septimo septimane. sicut cum dicitur exo. 20. **M**emento ut diez sabbati sanctifices i. diem septimum. Aliquando accipitur p quacunq^{ue} die septimane cum istis nominibus numeralibus. 1^a. 2^a. 3^a. 4^a. 5^a. 6^a. ut p^{ri}ma sabbati. 2^a sabbati. et. sicut latini dicūt prima feria. secunda feria et. Et isto modo secundum **B**edam accipitur hic cum dicitur vna sabbatorum. i. prima sabbati. **S**ciendum est etiam q^d q^u ad tps q^d mulieres dicuntur venisse ad monumētū:

videtur superficiali esse quedā cōtrarie
tas inter euāgelistas. Nam **Abat.** dicit.
vespe autem sabbi que lucefcit in prima
sabbati 7c. **Abat.** dicit: Et valde mane
vna sabbatorū ventū ad monumentū or
to iam sole. **Luc.** dicit. Ana autem sabbi
valde diluclō 7c. **Iohes** dicit. Ana autez
sabbi maria **Magd.** venit m̄e: cū adhuc
tenebre essent ad monumentū. ¶ Ad eui
dentiam igit istozum sciendū est q̄ secun
dum **Augu.** de cōcordia euāgelistarū. ve
spera. duobus modis accipit. vno modo
pro fine diei 7 prin. noctis. Alio modo p
fine noctis 7 prin. diei. 7 isto modo loquit
Abat. Si vero velimus dictū **Abat.** ac
cipere primo modo: tūc illū q̄ dicit refer
tur ad mulierū p̄parationem: q̄ tunc ve
spera sabbi licuit vnguēta p̄parare. Illud
autē q̄ dicit **Iohes**: cum adhuc tenebre
essent: 7 illū q̄ dicit **Luc.** q̄ valde diluclō
7 illud q̄ **Abat.** q̄ vald mane intelligen
dum est: quādo mulieres inceperūt iter.
sed cum puenerunt ad monumentū sol iā
erat ortus. i. incipiebat albescere. Et sic di
uersis respectibus scūdum **Augu.** diuer
simode euāgeliste locutū. ¶ Sciēdum ē
q̄ i hac nocte terminatus ē ordo diei na
turalis: qui erat vt dies p̄cederet noctem
nunc aut nox p̄cedit diem. Quia scūduz
Augu. ante resurrectionē xp̄i: homo a lu
ce paradisi peccādo lapsus ē in tenebras. s̄
per fidez resurrectionis a peccati tenebris
ad lucem vite: xp̄o largiente deducimur.
¶ Quātu ad quartū. s̄. mentis anxietate
tem dicit. Et dicebāt ad inuicem 7c. **Abt**
sciendū q̄ iste sancte mulieres q̄ viderāt
lapidem magnū positū ad hostiūz monu
menti scētiētes se debles viribus: nō cre
dentes xp̄z resurrexisse nec angelū lapidez
abmouisse anxiebant cogitātes q̄ i monu
mentū ad vngendū corpus xp̄i nisi lapia
amoueret nō poterāt introīf. ¶ **Q^m** ad
quintū. s̄. affectus facietate dicit. Et respi
cientes 7c. **Abt** sciēduz q̄ postq̄ xp̄s clau

so sepulchro resurrexerat angelus osi de
scendit 7 reuoluit lapidē vt sic possz vide
ri sepulchrū vacuū 7 p̄ consequēs crede
rent resurrexisse xp̄m. ¶ Sciendū est au
tem circa istam ptem p̄ncipalē loquēdo
moraliter: q̄ q̄ vult querere xp̄m. **Idumo**
debet esse maria que interpretat amara.
debet enim qui digne vlt q̄rere xp̄m h̄re
amaritudinē d̄ offensio. d̄ etiam esse ma
ria salome que interpretatur pacificans:
q̄ d̄ esse pacificus 7 māsuētus. **Id** etiam
esse maria iacobi q̄ interpretatur luctator: 7
supplātor: d̄ enī luctare cōtra inimicos
ip̄z ipugnātes. carnē: mundū: 7 dyabolū: 7
ip̄los supplātare 7 vincere. **Id** ē esse ma
ria magdalene q̄ interpretat magnifica q̄
d̄ esse magnificus i exercēdo opa virtuo
sa. vt sic dicatur de ip̄o illud 2^a. **Exdre** 2°.
Idōne magnificus est q̄ h̄ fecit. ¶ Secun
do dico q̄ d̄ venire cū vnguētis 7 aroma
tibus. i. cum redolētia virtutum 7 bōe fa
me. ¶ Sciendū est at vt sciamus cū q̄b⁹
virtutib⁹ redolētibus instar vnguētī de
beamus xp̄m q̄rere q̄ sicut h̄etur **Exo** .
30. 7 magister historiāz narrat vnguentū
sanctū fiebat de quattuor rebus aromati
cis. s̄. d̄ virgultis mirre electe de cynamo
mo de calamo 7 de cassia que omnia tere
bantur 7 miscebantur cum oleo otīuarū
7 inde fiebat vnguentū. 7 s̄m aliquos po
nebatur etiam ibi balsamū. ¶ **Abt** sciē
dum q̄ mirra est arbor que nascitur i ara
bia cuius virgulta arabes cōburunt vt
melius pululent 7 fructificent. **Id** etiam
mirra guma eiusdē arboris 7 d̄ mirra q̄
amara. Gutta autē sponte manās est pie
tiosior. **Id** licita vero corticis vulnere vi
lior reputatur 7 valet ad arcendū carnes
a putredine: 7 vermes occidit. ¶ **Id**er
istā igit mirrā intelligi pōt vtus p̄nic in
qua est amaritudo p̄ dolorosā contritiōē
Idā verus penitēs d̄ de cōmissis dolere:
vt veniā mereat. de q̄ exijt guma: p̄ verā
confessionē q̄ q̄n est spōtanea est p̄tiosior

In qua est vinctio huius carnes a putredine et occidens vermes per condignam satisfactionem. Nam homo satisfaciendo de peccatis suis et exercendo se in virtutibus operibus servat se a putredine: quod ad pristina peccata infirmitas animam non reuertit: et vermes interficit: interficit: quod concupiscentiam carnis domat. **C**Signanter dicitur quod mirra exusta melius fructificat: quod si homo penitens: calore caritatis ardeat: tunc magis operatur meritorie: sua anima deo efficitur magis grata. **D**e ista anima loquitur Augustinus in libro de anima. d. Anima languores sanat: leprosos curat: mortuos suscitatur sanitatem auget gratiam conseruat claudis gressum aridis copiam: cecis visum restituit: vitia fugat: virtutes exornat: mentem munit et roborat. **C**Lynamomum autem est virgultum induratum vel ethiopie quasi ad modum canne habens calamos subiles et replicatos: coloris cinerei: quod est subtilius: et melius: et cum frangitur emitit spiramentum ad modum nebule vel pulueris. **P**er istud igitur cynamomum intelligitur virtus humilitatis: quod dicitur coloris cinerei quod est color: spectus et vilis quod verus humilis se ipsum despiciat et vilificat. Et in ista cynamomi calamus quanto subtilior: tanto apud deum magis reputatur. Et si frangatur. id est si dicatur sibi vni frangi possit tanto plus redolet: quod in vilipensione gaudet et cum despiciatur amplius gloriatur. **C**Calamus est species aromatica ad similitudinem calami visualis et gignitur in india multis modis gesticulatus fului coloris flagitans suauitatem spiritus. **P**er istum igitur calamum intelligi potest virtus misericordie que potest dici flui coloris: quod sicut flui color est pulcher et delectabilis ad videndum ita pius et misericors omnibus redolet cum omnibus indigentibus subueniat affectu vel effectum. **S**ignanter autem dicitur multis modis gesticulatus: quod opera misericordie multipliciter exercentur: **C**Cassia reputatur inter arbores aro-

maticas: et nascitur in locis aquosis et cre-
scit in imensum et est robusti corticis et habet
folia purpurei coloris. **P**er istam igitur cassiam
intelligitur virtus patientie quod robusti corti-
cis esse dicitur: quod vir patientis supportat omnes iniurias: nec frangitur in aduersis. **S**ed autem
nasci in locis aquosis: quod vir patientis radi-
catur in gratia significata per aquas: et crescit
in imensum: quia quanto plus aduersi pati-
tur: tanto in patientia roboratur. **S**i-
gnanter autem dicitur habere folia coloris pur-
purei quod est color: quasi sanguineus: quod vir pa-
tens etiam antequam frangatur peris vel iniu-
riis: seipsum morti exponit. **D**e ista pa-
cientia loquitur Gregorius super illud. Cum au-
dieris plura etc. d. Patientia est alia mala
equanimiter perpeti sed eum quoque quod mala ir-
rogat nullo dolore morderi. **I**stas igitur
virtutes supradictas. scilicet animam variis hu-
militate profundam: misericordiam largam: pacien-
tiam firmam debemus miscere cum oleo oli-
uarum. id est cum gratia spiritus sancti: et sic facimus
unguentum redolens et domino preciosum. **D**e-
bemus autem huic unguento balsamum bone fa-
me adiungere. **T**ercio debent vivere valde ma-
ne: orto tamen iam sole: quod non debet expectare ad
redundum deum quod ipse sit senex: quod non est certus si
ad senectutem venerit: sed debet a iuventute christi
querere dei sapientiam: ut sic dicat illud sapientia. 3.
Hanc. scilicet sapientiam que Christus est ama-
ui et exquisivi eam a iuventute mea. **D**e-
bet etiam orto iam sole. id est cum cla-
ritate conscientie ipsum querere diligen-
ter: ut sic dicat cum psalmo. **D**eus meus ad
te de luce vigilo.

Secunda pars.

Equitur. Et introeuntes in mo-
numen etc. **A**bi tangit noui-
tatem apparitionis gratiose: quod
probat angeli claritas. **A**bi duo possumus
considerare. scilicet.
Angeli decorum euidentem.
Mulierum timorem euidentem.

Quantum ad primum dicit. Et intro
euntes etc. Ubi sciendum qd h. ad. dicat
angelus sedere sup lapide: Mulier xpo sedere
i monumeto i dextris qd no est prietas: qd
potuit esse qd idem angelus pmo vi sus est
sedere sup lapide postmodum xpo i monu
mento. **U**el fm Augu. d. concordia euā
gelistarum forte fuerūt duo: et ad. loqui
tur d vno et ad. de alio. **S**ciendū ē at
qd de isto angelo dicunt tria. s. qd viderunt
eum iuuenē quantū ad aspectū sedēte a
dextris quantū ad sitū. cooptū stolla cā
dida quantū ad amictū. **I**duo viderūt
eum iuuenē quantū ad aspectū. Ubi scien
dum qd angelis iuuenis ē i forma huma
na appuit: vt securi ea alloqretur. **V**i
derūt sedentē a dextris. i. ad ptem meri
dianā. **V**iderūt et cooptū stolla cādi
da. Ubi sciendū fm Seue. qd ista vestis
non erat corporea s. qdam resplendentia
ex virtute spiritali angeli ad similitudi
nem vestis. **Q**uantū ad secundū. s. mu
lier timorē euadentē dicit. Et obstupue
runt. vbi sciendū qd hō ex cōcursu alicui
insoliti obstupescit. Quia igitur iste scē
mulieres insolitū quid viderūt angelū. s.
resplendentē: querentes xpm mortuum
ideo merito potuerunt admirari. **S**ciē
dum est autē circa istā partem secundam
qd loquēdo moraliter qui vult mereri vi
sionem angelicam non d. venire cum pec
catis et virijs ferentibus s. fm Grego. in
omel. cum odore virtutū et bonorū operū.

Tertia pars.

Equitur. Qui dixit illis etc. Ubi
tangit sublimitatē conditionis
gloriose qd pbat loci vacuitas.
Ubi quattuor possumus considerare. s.
Teroris exclusionem.
Intentionis expressionem.
Resurrectionis affirmationem.
Confirmationis ostensionem.
Quantū ad primum dicit. Qui dixit illi
Nolite expauescere. Ubi sciendū qd disse

rentia ē inter apparitionē boni angeli et
mali. Nam malus angelus terret et nō cō
fortat: bonus at et si aliquā ex subita visiōe
terreat tñ imediate pfortat. sicut p. de an
gelo q appuit dan. d. quo finaliter d. dan.
io. **Q**d cū stupefactus esset ad visiōē ange
li Angelus pfortauit eū. d. **N**oli timere
vir desideriorū. Pax tibi pfortare et esto
robustus. **E**odē modo iste angelus q
apparuit mulierib. i. in principio timue
runt tñ eas pfortauit dicēs. Nolite expa
uescere. **N**e si dicat fm Grego. in omel.
Hauēat illi q non amat aduentū supnoꝝ
cuiū ptimescat qui carnalibus desiderijs
pessi ad eorū societate se ptingere posse
disperant. **E**os autē pertimescitio que ve
stros ciues videtis. **S**ciendū est at qd
differētia fuit iter timorē custodū: ista
mulier. nā qd custodes nō qrebāt xpm iō
non meruerūt ab angelo pfortari: sic mu
lieres. **U**n Seueria. Custodiebāt enī cru
delitatis studio: non pietatis obsequio.
Stare enim non potest qd conscientia de
struit: impellit reatus. **H**inc est qd angelus
impios procellit pios alloquitur et conso
latur. **Q**uantum ad secundū. s. intentio
nis expressionē dicit. yhm queritis nazare
num crucifixū. **U**bi sciendum qd ange
lus videns has mulieres cognouit qd yhs
quererent et iō vt eas magis confortet de
nunciat eis illud qd querunt quia yhm.
Licet autē iste mulieres cum deuotio
ne xpm quererēt mortuū in sepulcro: tñ
ibi nō inuenerūt qd xps iam resurrexerat
imortalis. **H**oc autem fuit figuratum
4. re. 2. In inquisitione Elye quādo p diui
nam potentiam fuit portatus in paradi
sum terrestre. Ubi finaliter d. qd filij pro
phetarum iuerūt ad querendū eū: quē cū
quesiuisent tribus diebus non inuenerūt.
Ubi sciendū qd p Elyā q interpretatur
ascēdēs dñs intelligi pōt xps yhs q iōie
resurrectōis sue tāq. de dñs: istar elye q
ascēdit ad paradysum terrestre de sepul

ero resurrexit. iuxta illud qd p̄dixit disci-
pulis suis Mat. 16. Oportet filiū homi-
nis ire Ierosolimā et multa pati. et occidi
et tertia die resurgere. Et per filios autē
pphetarū querētes elyā et non inueniētes
intelligi possunt iste scē mulieres que que-
sierūt xpm mortuum et non inuenerunt.
Quantū ad tertiu. Resurrectiōis affir-
mationē dicit. Surrexit nō est s̄. vt sic ve-
rificetur de ipso illud Luc. 24. Quod sur-
rexit dñs vere et appuit symoni. Quā-
tū ad quartū. s. p̄firmatiōis ostensionē dīc
Ecce locus vbi posuerūt eū. Vñ de isto lo-
co dici potuit. i. Exo. 20. Apparuit locus
dñs vacuus. Itaqz p̄ dñm qui interpretatur ma-
nu fortis intelligi pōt xps yhs qui p̄ no-
bis fortiter pugnavit in cruce: cui⁹ locus
apparuit vacu⁹: qñ de monumento surre-
xit. Sciēdū est at̄ qd resurrectio xpi fu-
it figurata Gen. 28. vbi sentētiat̄ qd cū
Jacob egredere de Bersabee et pgeret
aram: venit in Lucā et volēs ibi requiesce-
re et dormire p̄ solis occubitu: accepit d
lapidibus et supposuit capiti suo dormi-
uitqz ibidē: viditqz in somnis scalam stan-
tem super terrā cuius cacumen tangebāt
celū angelos quoqz dei ascēdētes et descē-
dētes p̄ eā. et dñm i nixū scale qui p̄misit
sibi dare totā terrā qz conspicebat. sur-
gensqz Jacob mane tulit lapidē quē sup-
posuerat capiti suo et erexit in titulū fun-
dens oleū desuper. Abi sciendum qd p
Jacob qui interpretatur luctator: vel sup-
plantator: intelligi pōt xps. q in ligno cru-
cis luctādo cum dyabolo ipm supplantā-
do et potentiā eius debilitādo deuicit. Et
sic dissipans inimicitias quas pcuratiōe
dyaboli hēbamus cum deo reconciliavit
nos sibi. iuxta illud apli. Ephe. 2. Ipe enī
est pax nra qui fecit vtrāqz vnū. et infra
per crucē interficiēs inimicitias vras i
simentipso. Iste igit̄ volens ire de Ber-
sabee in aram. i. de isto mūdo significato
p Bersabee: ad patrē significatum p arā

qui interpretatur excelsus. et deus p̄r est
ille de quo dicit ps. Quoniam dñs excelsus
rex magnus super omnē terram. venit in
lucā. i. in sepulcrū qd significatur per lu-
cā que interpretatur nux: et sepulcrum
nux fuit: quia sicut in nucē est testa et nu-
cleus et testa dura continet nucleum sapi-
dum. sic testa sepulcri. i. lapis durus exte-
rior continuit instar nucleī lapidum cor-
pus xpi. In isto igit̄ sepulcro instar
luce requiescisse et dormisse dicitur xps
post solis occubitu. i. post mortem eius
qui est sol iustitie: illo tempore quo iacuit
in sepulcro. In quo somno vidit visionem
mirabilem quia scalam attingentem de
terra ad celum et angelos ascendentes et
descendētes et dominum in nixum scale.
Abi sciendum qd ante mortē xpi non
fuit inuisa aliqua scala que de terra celum
attingeret per qz homines possent celum
ascendere: quia nullus erat quantūcūqz
iustus qui ante passionem xpi posset celū
ascendere. sed omnes descendebant ad
limbum. Huius autē ratio est: quia ante
passionem xpi non fuerat solum debi-
tum quo obligabamur deo propter pecca-
tum primorum parentum. Postquā autē
xps passus fuit quia in passione soluit p̄
nobis debitum et nos pacificauit cum deo
tunc visa fuit scala ascendens de terra ad
celum quia facta fuit nobis via illuc ascē-
dendi. Et hoc est qd figuratiue dixit xps.
Jo. 12. Et ego si exaltatus fuero a terra
omnia traham ad meipsum. Quod expo-
nens euangelista subdit. Hoc at̄ dicebat
significās q morte eēt mortu⁹ ex q̄ appa-
ret q passio xpi fecit nob̄ scalā istā. In
ista at̄ scala visi sūt angeli ascēdere et descē-
dere. ad significādū qd post mortē xpi p̄
meritū passiois ipi⁹ nob̄ familiares et
magis obsequiosi sc̄i sūt angeli i nos p̄fortā-
do qd significat p eorū descensū et nos deo
offerēdo qd significatur p eorū assensum.
Et at̄ dñs inixus scale: vt nos doceat

semper baculo virtutis et bonorum operum ipsi
iuncti. **E**t Signatorem autem dicit quod Christus vo-
lens dormire lapidem capiti suo subposuit.
Ubi sciendum quod per lapidem intelligitur in Christo
humilitas. Per caput vero diuinitas. Sub-
posuit igitur Christus in sepulchro humanitatem
diuinitati quod quantum ad humanitatem Christus
veraciter fuit mortuus. remansit autem quan-
tum ad diuinitatem totaliter immortalis. Non
vacat autem quod subdit quod surgens matrem iam
tunc tulit lapidem quem supposuerat capiti
suo et erexit in titulum fundens oleum id
super. quia Christus resurgens a mortuis huma-
nitatem significatam per lapidem erexit in ti-
tulū. id est memoriale et signum nostre resurrectio-
nis: dum ipse in immortalitate erexit oleumque
fundisse super eam dicit: dum eam diuersis
dotibus adornauit. quod per oleum designan-
tur. iuxta illud psalmi. unxit te deus tuus oleo
leticie per consorcium tuum.

Quarta pars.

Equit. Sed ite et dicite discipulis.

Ubi tangit celeritatem legationis
gaudiose quod probat sancti celebritas
Ubi sciendum quod mulieres hic congrue sunt
nuncie resurrectionis. Unde sciendum quod
sic fuit ordo damnationis et mortis huma-
ni generis sic debuit esse ordo denunciatio-
nis reparacionis vite et beatitudinis. Nam
per misterium mali angeli mulier fuit pri-
mus nuntius mortis et peccati: quando dedit
adam de pomo: huius vero per misterium boni an-
geli est primus nuntius vite et gratie annun-
tians resurrectionem Christi per quam sumus iustifi-
cati. **E**t In denunciando autem discipulis
signatim nominat petrus. Primo propter
principalitatem quam tenebat inter apostolos: et
ideo tanquam principali dicit quod sibi denun-
ciatur. 2° ad tollendam materiam dispa-
rationis quod forte desperassent de remissione sui
criminis de quo tamen veniam meruit: quia
postquam peccauit statim doluit. **Q**uid au-
tem debeant dicere subdit. Precedet vos
in galilee. Ubi sciendum quod hanc visionem

dicit in galileam filius: et ante appuerit
eis quod in illa visione galilee credunt fuisse
se omnes discipuli: alij autem precedentibus
non. sic patet ex superius dictis. **E**t Confirmat
autem certitudinem istius visionis in galileam
futuram: per deum Christi. id est sic dixit vobis. Ubi sci-
endum quod Christus imminente sua passione ad pso-
tandum suos discipulos dixit Mat. 26. post
quam ait resurrexero precedam vos in galileam.
Quia quidem promissionem sciens angelus dixit
mulieribus quod ad certificandum eos deberet
eis istud ad memoriam reuocare. **E**t Scien-
dum est autem quod moraliter loquendo quod Christus in gal-
ileam se visum permittit ad signandum quod
si de vicibus ad virtutes transiremus quod per
galileam que transmigrationem interpretatur:
intelligitur cum poterimus clariueri. **T**rans-
eamus igitur de vitiis ad virtutes: de carnis de-
litibus ad austeritatem penitentiae et mundemur oculi
mentis nostre: ut sic possimus habere visionem
quam nobis permittit: ita Jo. 4. Ubi dicitur
Scimus quoniam cum appuerit filius ei erimus qui
videbimus eum sicuti est. Ad quam visionem. et
Dominica 2^a post pascha. Euange. 29.

Ex discipulis Iherusalem ibant
ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum. 60. ab iherusalem
nomine emaus. et. Luc. 24.

Rationabile est et valde con-
gruum quod res notabiles maxime quando
sunt utiles veraciter et solemniter debeant
demonstrari ut ex hoc sciantur certius et
amentur iocundius et solitius inquirent.
Quia igitur resurrectio Christi Iesu fuit res
admirabilis et nobis utilissima: quia con-
firmatio nostre resurrectionis future: quia
sicut ipse resurrexit et nos resurgemus: iux-
ta illud apostoli. 1. thess. 4. Si enim credimus
quod Christus mortuus est et resurrexit: ita et deus
eos qui dormierunt per Christum adducet cum eo.
Quia et eius resurrectio est causa nostre iustificacionis
per gratiam: iuxta illud apostoli. rom. 4. Traditio est propter
delicta nostra et resurrexit propter iustificacionem
nostram. Recurro multiplex nobis debuit apparere

Cum igitur fuerit nuntiata ab angelo mulieribus et per ipsas apostolis. et ipse tam mulieribus quam aliquibus discipulis diuissim appa-
paruerit voluit tamen duobus simul appere discipulis. ut sic non solum duorum hominum testimonium sit verum: sed multipliciter re-
sibus mundo sit certitudinaliter christi resur-
rectio manifestata. In isto igitur euange-
lio in quo fit mentio de resurrectione christi bea-
tus Lucas. 24^m ad christum quattuor tangit. scilicet.
Apparitionem congruentem.

Interrogationem excitantem.

Reprehensionem aggrauantem.

Manifestationem euidentem.

Primum probat effigies demonstrata. 2^m
quod postulata. 3^m ignorantia increpata.
4^m veritas propalata. 5^m in prin. fm ibi.
Et ait ad illos 2c. 3^m ibi. Et ipse dixit ad
eos. O stulti 2c. 4^m ibi. Et appropinquave-
runt castello 2c.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit
quod appropinquem congruentem. quod probat
effigies demonstrata dicit. Duo
ex discipulis 2c. Ubi quattuor possumus consi-
derare. scilicet.

Sedulitatem obsequij.

Sanctitatem eloquij.

Unitatem consortij.

Paruitatem ingenij.

Quantum ad primum dicit duo ex
discipulis. 2c. Nam isti discipuli non tan-
quam ociosi dicunt sterisse vel iacuisse: sed sic
obsequiosi dicunt iussisse. Sciendum est autem
de istis duobus discipulis quod fuerint fuit
diuersitas inter doctores. Nam quidam di-
xerunt quod unus fuit cleophas: et hic est certum
quod nomen eius inferius exprimitur: alius autem
dixit fuisse Lucam. sed nomen suum tacuit mo-
re scriptorum qui se non nominant ne de
se videantur iactare. Ambrosius dicit quod
fuit quidam qui vocabatur Zimaon. Sci-
endum est etiam quod hic dies in qua dicitur
iussisse isti duo fuit dies resurrectionis

domini: de qua cum gaudio loquitur pro-
pheta. d. Hec dies quam fecit dominus
exultemus et letemur in ea. Hec dies
fuit nobis figurata. 4. Re. 7. Ubi dicitur
sententialiter quod cum Rex Syrie cum ma-
gno exercitu obsideret samariam: ita quod ci-
ues erant in magna afflictione et penuria con-
tigit quod quattuor viri leprosi qui habitabant
extra ciuitatem iuerunt hora vespertina
ad exercitum et dominus fecit audiri in exer-
citu regis Syrie maximum strepitum quasi
equorum et currum: intantum quod exercitus sic
timuit quod dimiserunt omnia bona sua ibi
dem et recesserunt cupientes vitam saluam.
Isti quattuor homines iuerunt ad exercitum
et neminem repierunt: tunc dixerunt ad inui-
cem. Hec dies boni nuncij est: si tacuerimus
sceleris arguemur: et tunc concito gradu
venerunt nunciare in ciuitate quod acciderat
et tunc egressus populus inuenerunt ho-
stes fugisse et sic liberatam ciuitatem ab
obsidione regis Syrie. Qui tulerunt bo-
na que remanserant: et facta est in ciuitate
habundantia maxima: ita ut modius sta-
tere fide esset: et duo modij ordei stare uno.

Ubi sciendum quod per istam ciuitatem Sama-
rie que interpretatur custodia intelligi potest to-
tum genus humanum quod precepta dei inuolabiliter
custodit: iuxta illud quod sibi dixit leuit. 20. Cu-
stodite precepta mea et facite ea: quia ego do-
minus qui scisco vos. Per regem autem Syrie
que interpretatur sublimitas: intelligi potest dyabolus
qui ad sublimem se voluit erigere quando petijt equali-
tatem deum. d. Iob. 14. Elscenda in altum filius ero
altissimo. Iste rex. scilicet dyabolus fecit magnus
exercitus de genere humanum: quod ipse non cessat di-
uersitatibus vicioz impugnat: iuxta illud. 1. pe-
tri. 5. Aduersariis vestris dyabolus circuit quasi
2c. Et autem genus humanum per dyabolum fuerit
sic potenter obsessus: tamen deus fecit audiri in exer-
citu clamorem magnum et validum: quando scilicet in mor-
te christi petre scise sunt et monimenta aperta.
2c. huiusmodi qui in sua passione fuerunt: quando est anima christi
descendit ad libum ubi tenebant captiui pres-

veteris testamēti cuius clamor fuit tam valid⁹ q^d expulsio demonijs dimissa fuerit spolia: et liberati qui tenebant captiui et sic liberata fuit ciuitas. i. genus humanum: quia post passionem xpi quando surrexit et reddijt victor ab inferis: potentia dyaboli super homines fuit diminuta. ¶ Ad solum autem per xpm fuit facta huius liberationis sed etiam in mūdo fuit habundantia maxima: vt sic modius fuerit similis statere: et duo modij ordei fuerit similes statere vno. ¶ Ubi sciendum q^d totum genus humanū in duabus consistit differentiis. s. boni et mali: boni enim intelligi possunt per vñū modium simile. Nam sila ē de frumēto et est pura et munda et significat bonos homines et puros: et signanter dicuntur vnus modius: q^d cōiuncti et vniti cum dō. ¶ Alii autem significant per ordium amarū et insipidum: et inuolutū cuius cortice quantum sunt insipidi: q^d non cōtem plantur celestia: et amari: quia iniuriantur proximis et inuoluti in multitudinem vitiarum: qui dicuntur duo modij. q^d nūmer⁹ binarius est primus nūmerus deuians ab vnitatem: ideo dicitur numerus infamis sic homines mali ab vnitatem deuiant: pro bono cōmutabili bonum in cōmutabile dimittendo. ¶ Omnes autem siue boni siue mali empti sunt vno statere. i. xpo p^{er} staterem designato. Ubi sciendū q^d status est quoddam pondus valēs tres solidos. In xpo autem tria fuerunt q^d possunt p^{er} 3. solidos designari. Nam iⁿ ipso fuit diuinitas corp⁹ et anima: et istos 3. solidos. i. se ipsum totum in se statere: dedit ad redimēdum totum genus humanū. ¶ Quia igitur tantū assequimur beneficiū d^e passionē dñi: et resurrectio ne mirificasti nō d^ez taceri: sed d^ez oibus publicari. q^d q^ddem quattuor viri leprosi faciūt. i. 4. euangeliste. q^d p^{er} tanto leprosi dicuntur vñ q^d ex cōditione nature: sic et ceteri peccatores salte p^{er}ccō originali: vel et p^{er}ccō actuali: cū iⁿ passionē xpi: ipm si nō v

bis tñ negauerūt opibus dum eo relicto oēs legunt fugisse. ¶ Istō autē castellū describit. d. q^d erat in spatio stadiorū. 60. ab ier^m q^m ad situm noīe Emmaus: q^m ad vocabulum. Unde Beda. Emmaus ipa est nicopolis ciuitas ifignis palestie: que p^{er} expugnatōem iudee s^{ub} archa aurelio et Antonio p^{ri}ncipe restaurata cū statu mutauit nomen. ¶ Hec autē ciuitas d^e esse in spatio stadiorum. 60. ab ier^m. Ubi sciendū q^d scriptores greci tradunt Herculem gigantem vno anelitu. i. 25. passus cucurrisse et stetisse: et a stando spacium h^{uius} vocat stadium. cūq^{ue} 8. stadia faciāt vnum miliare: i. lūma. 60. stadia faciunt. 7. milia passuum et quingentos. 7. miliaria et quattuor stadia. i. dimidium miliare. ¶ Quantum ad sanctitatē elogi dicit. Et loque bñ ad inuicem etc. nō quasi secūduz Theo. credētes: sed sic stupentes in rebus extraneis. ¶ Quantum ad veritatez cōsortij dicit. Et factum ē dum fabularent etc. Ubi sciendū q^d xps discipulis suis de se loquētibz et adhuc dubitātibz se associat: vt dubitationem de cordibus eorū ammoueat et vt verificet dictū suū. Mat. 18. Ubi sunt duo vel tres congregati iⁿ nomine meo iⁿ medio eorum sum. ¶ Quantum ad paruitatez ingenij d^e. Oculi autem eorū tenebant ne eū agnoscerēt. Ubi sciendū q^d legi iⁿ Matth q^d apparuit eis in alia effigie: potuit esse q^d aliqd erat iⁿ corpore xpi resuscitato et iⁿ passibili et imortali q^d non fuerat ante: dū ipm viderant passibilem et mortalem q^d non potuit fieri sine aliq^{uo} alteratōe corporali. p^{er} q^{uo} subito visus nō cognosceret: vt si q^{ui} aliquē puerū videret et postea hominem. h^{uius} m^{od}i Theo congruū at fuit vt xps istis discipulis apperet iⁿ effigie alia et nō p^{ro}p^{ri}etate: q^d d^e se loq^{ue}bant se exhiberet p^{ro}p^{ri}etate q^d vñ ipz dubitabāt resurrexisse: tal^{iter} apperet exteri^{us} q^{uo}l^e iter^{us} cogitabāt. h^{uius} greg. ¶ Sciendū ē at^{que} circa istā p^{ar}te loquēdo moral^{iter} q^d hō q^{ui} vult q^d xps appeat sibi iⁿ hoc

mūdo p grām ⁊ i futuro p glām : d; eē di
scipulus.

Per humilitatem profundissimam.

Duo per caritatem ardentissimā.

Ire per sedulitatem pmpriissimam.

Loqui per vocalitatē gratissimam.

E Prmo dico q q vult ⁊c. d; eē discipu
lus p humilitatem profundissimam. Si
scipulus enī d; esse humil' ⁊ obediēs suo
magistro. **Q**ual' at debeat eē discipu
lus xpi. ipse dicit Luc. 14. Nisi q; renun
ciauerit oibus q possidet non pōt meus
esse discipul'. **Q**ui ergo vult eē disci
pulus xpi d;

Renūciare mūdo p paupertatem.

Concupiscētie carnis p puritatem.

Dyabolo supbo per humilitatem.

Qui ergo vult. **U**n dixit xps discipul'
suis Luc. 9. Qui vult vēire post me abne
get semetipm ⁊ tollat crucem suam ⁊ se
quatur me. Abneget semetipm: dyabolo
renūciando p humilitatē ⁊ obedientiam.

Et tollat crucē suam: carnē macerādo p
puritatē ⁊ mūdiciā. **E**t sequatur me: mun
dū cōtēnēdo p paupertatē ⁊ penuriā. **E**t 2°
d; esse duo per caritatē ardentissimā. **P**er
numez eim binariū itellr amor dei ⁊ xpi
mi: q; amor ⁊ caritas ad mīn⁹ q; int duo
hri nō pōt. **U**n Greg. Ecce ei i pdicatiōe
bīos discipulos mittit: q; duo sūt pcepta ca
ritatē dī. s. amor ⁊ xpi mi ⁊ mīn⁹ q; int du
os caritas hri nō pōt.

In figura igitur
ist⁹ caritatē hūde significat p biariū dī
fmalr exo. 37. q; d; pcepit fieri tabnacu
lū ⁊ i ipō int alia pōi archā in q erat tabule
testi ⁊ virga Aaron ⁊ māna i vna aurea
⁊ pcep pōi ppiatoriū ⁊ duo cherubi ex
pādētia alas ⁊ se mutuo ⁊ ppiatoriū re
spiciētia. **E** Ubi sciēdū q; per istd tabna
culū itellr pī pgregatō fideliū q tabnacu
lū dī pnt dici: q; bitat i ipis p grāz iuxta
illd apōc. 21. Ecce tabnacu lū dei cū hoib⁹:
⁊ hītabit cū eis: ⁊ ipi ppl's ei⁹ erūt ⁊ ipe
d; cū eis erit eoz d;. **P**er archā xpi

itellr pōt vnitas dīne essentīe q; oēs fide
les debēt pīteri. **E** Signanter aut dī q;
in ista archa erant tabule testi ⁊ vga Aa
ron florida ⁊ māna in vna aurea: q; cum
vnitate dīne essentīe est psonaz trinitas:
q; ē fideles pīteri tenent: p tria hī posita
designata. **M**ā p tablas testi q; erant lapi
dee: ⁊ p pīs fortes: itellr pī cui app:
priet potētia. **P**er vgam aut floridam ⁊
placibilem itellr filius cui appropriatur
sapia. **P**er māna xpi dulce ⁊ suave itellr
sp̄s sanctus cui appropriat bonitas. ⁊ iō i
vna aurea dī: q; aux vno mō caritatem
significat: q; caritas pncipalīus dī sp̄it⁹
sanctus. **E** **P**er ppiatoriū xpi itelligi
pōt xps q; ē ppiatō p nris peccatib⁹ iuxta
illd. 1. Jo. 2. Si q; peccauerit aduocatū ha
bemus apd pīem ylm xpm iustū: ⁊ ipse
est ppiatō p pccis nris nō p nris autē
tīm: hī p toti⁹ mūdi. **E** **P**er duo at cheru
bī itelligi pōt amor ⁊ caritas: signanter
at dīr hī duo alas expādere ⁊ respicē
pīatoriū sese q; mutuo: q; per expāsiōē
alay dīnoz pīplatō itelligi pōt: q; fide
les dībēt hīc erigēdo se dimissis terrēis
ad celestia pīplādū. **R**espicientia se mu
tuo: q; caritatiui dībēt tendere amorem
ad dūm ⁊ pīmum. **E** 3° d; ire p sedulita
tē pmpriissimā. **M**ā dī q; isti duo ibant in
quo datur itelligi q; hō non d; ociari: sed
se exercitare in operibus virtuosīs: eun
do semper de bono i melius vt sic dūz vi
deant iuxta illud psalmiste. Ibunt de vir
tute in virtutem: ⁊ videbitur deus deo
rum in Syon. **E** **H**oc autem fuit nobis
figuratum Ezech. 1. Ubi sententialiter di
citur quod Ezechiel vidit duas rotas.
Unam in medio alterius: in quib⁹ erat
spiritus vite. **P**ost quas ibant quattuor
animalia habētia quattuor facies. scilicet
Homini: Leonis: Bouis ⁊ Aquile: Et
erant oculata ante ⁊ retro: ⁊ vnum quod
q; ante faciem suam ambulabat: **N**ec
reuertebatur cum ambularet.

Ebi sciendum qd p istas duas rotas: intelligi possunt duo resta: ver⁹. s. tempor⁹ legis moysayce: et nouu tempore legis euangelice: quorum vnum instar rotaru continebatur in altero: qd nouu virtualiter in ueteri. Unde Augu. dicit legem veterem fuisse gravidam xpo. **S**ignater autem h duo testa designant per rotas: quia sic figura rotunda e inter alias figuras perfectissima sic i eis continetur perfectissime forma viuendi. Unde et spiritus vite in eis esse dicitur: qd instruunt homines operari merito: p qd homo deducitur ad vitam eternam. **P**er animalia vero possunt intelligi homines huius mundi: qui instar animalu adhuc in terra degunt qui debet has rotas sequi obseruando illa que continentur in ipsis. **S**icunt autem ista animalia habere quattuor: facies. **E**bi sciendum qd facies e principalior pars in homine per quam cognoscitur. **P**er istas igit quattuor: facies dant nob intelligi quattuor: qd de debz cognoscere i quolibet hoie. s.

Mansuetudine in conuersando.

Fortitudinem in aggrediendo.

Sanctitudinem in imolando.

Alitudinem in contemplando.

Primo dico qd de debet cognoscere i homine sancti. **M**ansuetudinem in puerlando. et h notat in facie hois qui dicitur animal mansuetu natura. Nam homo dicitur esse mansuetus: benignus et pax iuxta illud ps. **I**ocundus ho qui misere et comodatus iustitia eius manet i seculis seculi. **2°**. dicitur in ipso cognoscere fortitudinem in aggrediendo. et h notatur in facie leonis. de quo dicitur puer. 30. **L**eo fortissimus bestiarum ad nullius pauid occursum. Nam homo dicitur fortiter aggredi opera virtuosa que sunt difficilia: et in ipsis perseuerare. ut dicat de ipso illud i. mach. 3. **S**illis factus est leoni in opibus suis. **3°** dicitur in ipso cognoscere sanctitudinem in imolando. et h notatur i facie bouis. Nam homo dicitur se ipsum

imolare p carnis et victorum mortificationem. **4°** dicitur in ipso cognoscere altitudinem in contemplando. et h notatur in facie aquile que ultra alias aues in altum volat. Nam homo dicitur instar aquile per contemplationem diuinorum erigere se in altum. **S**ignanter autem dicunt h animalia antea et preterius ocula: ut p h detur intelligi qd homines et preterita debet respicere: ut si mala sunt doleant: et si bona gaudeant. et futura: ut sibi prouideant ne labantur in uicia sed potius in virtutibus augmententur. **S**icunt etiam ire et non reuertitur per h debet intelligi: qd homines in bonis iceptis debent proficere et non reuertitur ad uicia pristina: si volunt eternam gloriam adipisci. Unde luc. 9. **N**emo mittens manum ad aratrum et aspiciens retro raptus est regno dei. **H**oc autem fuit figuratum gen. 19. **E**bi dicitur sententialiter qd quando angelus domini liberauit loth cum uxore: et duabus filiabus suis de regione illarum. ciuitatibus quas dominus propter peccatum illorum hominum volebat subuertere: dixit eis qd irerent velociter et post tergum suum non respicerent qd more mulierum male obediuntium: uxor eius non obseruans uersa e in statu salis. **E**bi sciendum qd p istas ciuitates i quibus erant homines peccatores intelligi potest mundus in quo uiuunt homines secundum delectationes. s. sensum. quibus cominat dominus subuersionem et pena si perseuerant in ipsis. **P**er loth autem habitans in regione predicta intelligi potest quilibet homo quantum ad animam rationalem que debet in homine dominari. **P**er duas autem filias intelligi possunt uoluntas et ratio: quibus homo tanquam a filiabus debet adiuuari. **P**er uxorem vero intelligi potest sensualitas: qd sic uxor dicitur sibi impio uiri sui: ita sensualitas debet subici rationi. **H**omo igit sic compositus ex supradictis: deus ex sua benignitate uolens ipsum eripere ne cum peccatoribus subuertatur: sibi mittit angelum suum. i. aliquid inspirat

tionem internā vel p̄dicationez externā. ipsum amonēdo: vt d̄ statu peccati vēiat ad statū salutis. Cui dicit q̄ post se nō respiciat. i. ad pristina vicia. ¶ Sed aduer te quid sequit̄. Nam dicit q̄ Loth cū duabus filiabus suis: semp ante iuit: nec retro respexit vxor: vero illius sic inobediens retrosperit: et versa ē in statuam sal. Abi sciendum q̄ homo quantū ad animā ex recto iudicio ratiōis: semp allicit̄ ad ancedendum in opibus virtuosis: s; sensuallitas ab ipsis: ipm multociens retrahit. Quod deplorās apostolus ro. 7. dicebat. Video aliā legem in mēbris meis repugnantem legi mentis mee et captiuitatem me in legē peccati q̄ est in mēbris meis: infelix ego homo q̄s liberabit me de corpore mortis huius? Et r̄ndet ibidez. grā dei per xpm xp̄m. Nam re vera nō habemus aliud refugium nisi grām q̄ habemus per xpm. iuxta illud Jo. i. Lex per Moy. data ē grā et veritas per xpm xp̄m facta est. ¶ Sed tamē aduertat q̄ retrospiciebat vertit̄. i. efficit̄ infructuosus. et. ¶ Quarto d̄z loq̄ p̄ vocalitatem gratissimam. Nam homo nō d̄z loq̄ vana et turpia: sed deo placibilia: et dicere cupit. Lauda tōem domini loquet̄ os meum: et tunc recipit a deo multas p̄solones spūales.

Secunda pars.

Egitur. Et ait ad illos. et. Abi t̄ agit interrogatōem excitantez. q̄ pbat q̄ postlata. Abi duo possum⁹ p̄siderare fm̄ duas q̄ones quas fecit̄ xps. Nam p̄ querit de mutua collōe. 2° d̄ op̄is perpetratōe. ¶ Sciēdum ē aut̄ pp̄ istas duas q̄ones q̄ xps nō querit t̄ q̄ ignorans: q̄ ip̄e nouit oia: sed querit vt d̄ suis q̄onibus det eis materiā r̄ndendi et ex eorum responsionibus hēat occasionē eis p̄ scripturas ostendēdi. ¶ Q^m igit̄ ad p̄mā q̄onem p̄ pōit xpi petitio. 2° discipli r̄nsio. ibi. Et r̄ndens vnus et. ¶ Q^m ad xpi petitōem dic̄. Et ait ad il

los et. Abi sciendum q̄ isti discipuli dolentes de his que de Christo acciderant loquebantur ad inuicem conferentes q̄litter illud aduenerat. et reducentes ad memoriam verba que Christus cup̄ ipsis cōuersans dixerat non credentes ipsum uere. Unde Grecus. Conferbat quidem infra se: quasi non amplius expectantes Christum viventem: sed dolorosi quasi perempto saluatore. ¶ Quantum ad discipuli responsionem dic̄. Et respondēs vnus et. Abi sciendum q̄ qualiter Christus fuit mortuus: passus: et sepultus: ita fuit vulgatum in illa p̄ia: tum ratōe ei⁹ vite sancte: tum ratione ignominie mortis: tum etiam ratione illorum que tempore mortis sue acciderant sicut fuit solis obscuratio: terre cōmotio: monumentorum apertio et mortuorum resurrectio et. huiusmodi. quod nullus de hoc nisi vald̄ longinquus et extraneus poterat dubitare. Quia igit̄ Christus vel d̄ nesciēs ista interrogabat discipulos q̄l̄ admirādo q̄ d̄ hoc dubitabat: dixit Cleophas. Tu solus peregrin⁹ es i Ierusalē et. q. d. s; Theo^m Tu sol⁹ q̄l̄ pegrin⁹ es et extra p̄finia Ierusalē habitas et ex ps eoz q̄ in medio ei⁹ p̄tigerūt vt h̄ igno: es? ¶ Sciēdū ē et q̄ iō xpm peregrinū vocat: q̄ ip̄s nō cognoscebat et formā pegrini hēbat. An Beda. Peregrinū putabāt cui⁹ vultū nō cognoscebat. ¶ Q^m ad h̄am q̄onē. s. d̄ op̄is perpetratōe dic̄. Quibus ille dixit. Que. Abi sciēdū q̄ xps vidēs q̄ discipuli nō r̄ndebant sibi nisi in v̄bis generalib⁹: ad huc s̄o interrogat vt i sp̄ali magis exp̄s māt suā itentōem. ¶ Qui r̄nderūt d̄ yhu nazarēo et. In q̄ r̄nsiōe. 6. tangūt. s. xpi cōmendationem. xpi passionem. xpi intentiōem. Temporis expressionem. Mulierū denūciationez. Ap̄olorum inquisitionem.

Quantū ad primū dicit. Et dixerūt de
yhu naza. Ubi exprimūt in cōmendatōe
xpi: nomen sanctissimū: quia de yhu. cogno
men sanctissimū: quia naza. sexum firmissi
mū: quia vir: habitū clarissimū: quia pro
pheta. actum magnificū: quia potens opere
et sermone. **Q**uantū ad xpi passionem
dicit. Et quō tradidit eum summi sacer
dotes et. Ubi sciēdum qd summi sacerdo
tes et principes sacerdotū ppter inuidia
xpm tradiderūt pillato q erat gentili.
iuxta q ipse pdixerat discipulis. **Mat.**
20. d. Ecce ascēdimus ierosolimā et fili⁹ ho
mini s tradet pncipibus sacerdotū et scrib
et condēnabunt eum morte: et tradet eum
gentibus ad illudendū: flagellandū et crucifi
gendū. **Q**uantū ad discipuloy intentio
nem dicit. Nos autē sperabamus et. Ubi
sciēdum q discipuli credebant xpm re
gnaturū tēporaliter: et liberaturū popu
lum israel a mal⁹ iminentibus et specialit⁹
a populo romanoy: quem cum vidissent
mortuū: nec secūdum opinionem ipoy
potuisse mortem euadere: credebāt se fru
stra in ipo sperasse. hī secūdum Theo.
Quantū ad temporis expōsionem dicit.
Et nūc super hī omnia tertia et. Ubi sciē
dum q isti discipuli exprimēdo tempus
quo xpus passus fuit vidēt recordari il
li⁹ q ipse dixerat. **Mat.** 20. d. tertia die re
surret: et sic secūdum Theo. non omnio
increduli. **Q**uantū ad mulierum s
nūciationem dicit. Sed et mulieres que
dam ex et. Ubi sciēdum q sancte mulie
res cum aromatibz venerant vt vnge
rent corpus yhu: quibus angelus dixit
q xpus resurrexerat. Isti igitur discipuli
xpo tanqz hī nescienti refert famaz resur
rectionis qz diligauerant apostolis mu
lieres: licet ipm resurrexisse nō crederēt
firmiter ex relatione iparum: sed stupefa
cti: hī secūdum Gregorū. **Q**uantū ad
apostolorum inquisitionem dicit. Et abie
runt quidam ex nostris et. Ubi sciēdū

q isti discipuli non solum non credebant
propter dictum mulierum xpm resurre
xisse: sed nec petro: cui nūciatū fuerat q
xpus resurrexerat: et iuerat ad monumētū
in q nō inuenerat corp⁹ yhu: p hī puicens
ipm resurrexisse. **Q** Sciēdum est autem
circa istam secundam partem in qua fit
mentio de peregrino i cuius effigie xps
apparuit duobus discipulis q vidēda sūt
duo. s. quare in effigie pegrini apparuit
et qualr cōdictiōes pegrini hūit. **Q**uā
tū ad primū pōt esse quadruplex rō. **Prī**
ma ē q: xps erat pegrinus i cordi discipu
lorū: qz nō credebāt ipm eē xpm. **Uñ** Gre
go. **H**oc foris egit dñs in oculis eoy qd
apud ipos agebat in oculis cordis. **2^a**
rō fuit q: xps pegrin⁹ i hoc mūdo dici
potuit eo q pdictiōes pegrini hūit: q: in
star pegrini māsiōe nō hūit. iuxta illud
Mat. 8. **A**lpes foueas hūit et volucres ce
li nidos: fili⁹ at hōis nō hz vbi caput suū
reclinat. **3^a** rō fuit q: xps i hoc mūdo
pgebat ad celū sic pegrinus pgit ad pā
Uñ Jo. 16. **E**xiui a pte et vēi i mūdū: itez
reliquo mūdū et vado ad ptem. **4^a** rō
fuit q: nos docuit eē pegrinos in exilio
hui⁹ mūdi. iuxta illd ps. **A**duēa ego sum
apd te et pegrin⁹ sic oēs ptes mei. Et qz
sum⁹ pegrini audi d q nos amonet. apo.
petr⁹. 1. cañ. 2. d. **O**bscuro vos tanqz adue
ngs et pegrinos abstineat a carnalibz desiderij
q militat aduersus aiaz puerlatōem vraz
inf gētes hñtes bonā. **Q**uali at xps
pdictiōes pegrini hūit. sciē. ē q ipas hūit.
Quantū ad habitū quē assumpsit.
Quantū ad vias quas fecit.
Quantū ad hospicia q intrauit.
Quantū ad picula q sustinuit.
Quantū ad signa q reportauit.
Prīo dico q xps pegrin⁹ dīr qz tū ad
bitū quē assumpsit. Ubi sciēdū q inf alia
pegrin⁹ qz tū ad bitū hz qrtuor. s. sclauiaz
scar sellā capellū et bordonū. **P**er sela
uina: illigi pōt xpi hūanitas: q istar vesty

cooperiebat diuitate i ipso. Et sic virgo maria fuerit figurata p anna. d q finalr dr. i. **R**e. 2. q. ana tunica pua faciebat samueli filio suo. **E**bi sciendum q p ana q iterprat gra illi p virgo mar q fuit gra plea. **P**er samuele q iterprat postulat a dno intellr xps q fuit postulat a prib veteris testi. **B**ea igit virgo xpo filio suo tunica puam fecit: qn sibi corp⁹ donauit q ideo pua dr: q si humanitas coparet diuinitati in xpo: pua dici pti: q finita: ditas vero imela. **P**er scarfellam aut q portatur i dextro latere et i q reponit thaurus vel pecunia intelli p vltius laterale xpi si tu i dextro. d q fluxit thaurus pmaxim⁹: q sacrameta eccle: et ois hndantia graz. **N**ap aq sacramentu bapti dat intelli: p q remittunt peccat et pdonat gra. **P**er sanguine vero sacramentu eucharistie. p q gra in hoie augmtat. **A**n aplus. col. 3. Vita nra abscondita e cu xpo in do. **E**t al p scarfellam pot intelli aia xpi: triplici thesauro repleta. s. thesauro gl: gre et sapie. iuxta illud Jo. 1. **E**lidim⁹ glam ei⁹. ecce p mus thaur⁹ plenu gre. ecce 2⁹. et veritatj. ecce tertius. **P**er capellum autem intelli potest corona spinea. **E**bi sciendum q peregrini solent portare capellum contra estum ventum et pluuiam: sic confide ratio illius corone qz xps portauit in cruce dz esse nobis in vmbra culum ab estu voluptatum: qz vt dic Augu. Non decet sub capite spinoso membrum fieri delicatum. **B**ebz esse in defensione a pluuiis tribulationum vt non alienemur: quia sic dic Grego. Si passio xpi ad memoriam reducat nihil est q non equo animo tolleretur. **B**ebz esse in absconione a vento tempestatum: vt sic illam passionem saluificam quietius contemblemur. **N**am i ipsius contemplatione deuota erit salus et vita nostra. **P**er baculum vel bordonum intellr crux xpi. **P**eregrini eiz portant baculum vt fatigati aliquado susten-

tentur: et vt ab incurrentib⁹ aduersarijs se ptegant et vt aliqui ad trasuadatiocem alius cuius riuuli adiuuent. Sic xps lignu crucis multiplr fatigatus ex diuersis generibus sue passionis assumpsit vt baculum. Et vt armaturam fortium ad pugnandum: qz etiam erat pug iaturus aduersus dya bolu inimicu humani generis: q ipm viriliter superauit instar do qui in baculo et funda deuicit superbientem Solyam. i. **R**e. 17. Quia vero de hoc mundo transibat ad patrem: quasi transiens fluium tribulationum temporalium et iaz vadens ad requiem in baculo crucis transiuit. **U**nde potuit figurari per patriarcha Jacob qui dicit de seipo gen. 33. In baculo meo transiui Iordanem istum: nunc autem cum duab⁹ turmis regredior. **E**bi sciendum q per patriarcham Jacob qui luctator vel supplantator dicitur: intellr Christus qui luctam pro nobis contra dya bolum et ipsum supando deuicit. **P**er iordanem q interpretat descensio intellr iste mundus qui semp descendere digno scitur dum eius duratio continue minoretur. In baculo igitur crucis hunc mudu instar iordanis Christus transisse dr: qz in ligno crucis moriens de hoc mundo transimigravit ad patrem. **S**ignanter autem dicitur q cum duabus turmis regreditur: qz Christus q in hunc mudum missus a pre venerat cum ad ipm redijt du ta animam dotataz suis donibus qz et corp⁹ suis instar duaz turmarum collocavit in gla paradisi. **S**ecdo Christus dr peregrin⁹ q^m ad vias quas fecit. **N**ap peregrini solent vias securas et rectas tenere et in via no diu morari: s. expedire iter suum pagere et in via nullu offeder: sic xps in h mundo viues: via securat et recta tenuit. **P**er humilitate pfundissimam et paupertatem altissimam. **E**undo etiam in h mundo fuit sollicitus dum salutem nostraz ta verbis qz operibus sollicite procurauit.

nullum ē in hoc mundo offendit : s; fuit
pacifice conuersatus : vt sic potuerit dici
de vijs eius illud prouer. 3. Vie eius vie
pulchre ⁊ omnes semite eius pacifice.

Tertia dicitur xps peregrinus quan-
tum ad hospicia que intrauit. **A**bi scien-
dum q in hoc mundo xps intrauit tria
hospicia: in quoz quodlibz dī quieuisse si
vte ⁊ virginis in patibulum crucis : ⁊ in
sepulchrum lapidis. **P**ropter primuz
potest nob figurari per Eliseum. de quo
sentētiat dī. 4. R. 4. q cum scā ess; dies
quedam vēiens Elyseus diuertit in cena-
culum q pauerat sibi mulier sunaitis : ⁊
ibi reguit. **A**bi sciendum q per Ely-
seum q interpretat deus meus intelligi
pōt saluator xps. **P**er mulieres sunai-
tem q interpretat mortificata intelligi pōt
beata virgo que mortificata fuit mundo
⁊ virijs. Ista preparauit xpo cenaculum
i. suum virginē vterum. Cum igit facta
fuit dies quedam. i. quando venit plen-
tudo temporis in quo deus p̄r mittere vo-
luit filiū suū in terris: intrauit in illud
cenaculum. i. in virginis vterum de qua
nrām humanitatē assumpsit. **D**e alijs
duobus hospitijs dī i ps. Caro mea re-
gescet i spe. **M**ā caro xpi reguit i sepul-
cro i spe resurrectōis future: q; 3ª die re-
surrexit. **4°** dico q xps fuit pegrin⁹
q^m ad picula q sustinuit. **A**bi sciēdū q
pegrini aliqñ sustinēt picula a socijs q eos
pdūt. **A**llñ ab hospitibz q eos occidūt. **A**llñ
a latrōibz q eos expoliāt. Sic xps a suo
socio. i. a iuda suo disciplo fuit tradit⁹ iux-
ta illd q ip̄e dixit **M**at. 20. **A**llñ dico vo-
bis q vn⁹ vrm me traditur⁹ ē. Fuit ēt a
iudis cū qb⁹ puerlando hospitar⁹ fuerat
interfect⁹. Fuit n̄lomin⁹ a militibz spoliat⁹.
Et sic iplēta fuit phia ps. d. Diuiserūt si-
bi vestimēta mea ⁊ sup vestē meā miserūt
sortē. **5°** dico q xps pegrin⁹ fuit q^m ad
isignia q portauit. **A**bi sciē. q pegrini por-
tāt aliq isignia i selauia triplici dī cā. p^o ad

ōndēdū q ppleuerūt pegrinatōez suā. 2°
vt hoies moueant cit⁹ ad eia bñficiēdū
3° vt securi ⁊ tiorē hostiū p viā icedant
Sic xps ad p̄rez rediēs cicatrices i carne
retinuit. p^o i oñsionē p̄ne obie. **P**̄r. n. sibi
cōmiserat vt gen⁹ hūanū sua passioe redi-
meret: ⁊ iō cicatrices retinuit vt signū p
plete legatōis oñderet. **2°** retinuit pp i
uocatōez p̄ne mie: vt his p̄ri oñsis eum
ad mīaz puocet vt nob pccōribz dbeat mī
sereri. vñ apo. hebr. 9. Introiuit yhs i ipz
celū: vt p nob appeat nē vltui dei. **3°** ip-
sas retinuit i signū securitatis nob acq̄site: ne
s. s. cetero hostes timeam⁹ in viā: q iuxta
illd ps. Timebūt q hitāt terios a signis
tuis. Hostes maligni multū illa isignia ti-
ment.

Tertia pars.

Egitur. Et dixit ad eos. **S**tul-
ti ⁊ c. **A**bi tāgit rephēsiōem ag-
grauatē. q pbat ignoratiā incre-
pata. **A**bi tria possum⁹ p̄siderare. s.

Rephēsiōē p̄nalē.

Expeditiōē salutarē.

Expositiōem magistralē.

Q^uad^o ad p^m dic. Et ip̄e dixit ad eos ⁊ c.
vbi dupl^r eos rephēdit. s. s. pua itellect⁹
claritate: ⁊ ad cognoscēdū. Et s nimia
affect⁹ tarditate ad assentiēdū. **Q^uad^o**
ad p^m dic. Et dixit ad eos. **S**tulti. **A**bi
sciē. q itñ isti discipuli stulti erāt q nō co-
gnoscētes virtutē xpi sciētes ipz mortuū
nō itelligētes ipz sua potētia resurrexisse
qñ i eūdē errore inciderūt i quē iciderāt
illi q dixerūt tpe morij sue dū ess; i cruce:
q alios saluos fecerat: ⁊ seipz nō poterat
saluū facere. **Q^uad^o** ad nimia affect⁹ tar-
ditatē ad assentiēdū dic. Et tardi corde ad
credēdū ⁊ c. **A**bi sciēdū q dēis ppharum
hō nō d; eē tard⁹ ad credēdū s; p̄mptus.
h; at p̄tigat alñ q hō dēis pphaz ⁊ nō ol-
b⁹ general^r credat: sic isti discipuli. vide-
bant aliq dēā prophetiā credēs: puta ad
passiōē xpi p̄tinentia: nō at p̄tinentia
ad ip̄i⁹ resurrectiōem. **Q^uad^o** ad secūdū

l. expeditiōem salutarē dicē. Mōne h̄i opor-
tuit pati xp̄s .7c. Abi sciē. q̄ h̄i xp̄s h̄i dispō-
nē dīnā pati oportuerit pp̄ redēptōez hūa-
ni generis: tñ sui crucifixo:es n̄ fuerit ex-
cusati: q̄ illi non faciebant vt adimple-
rent dispositiōem diuinā: sed ppter inui-
diam: 7 eorū maliciā. ¶ Quantū ad ter-
cium. l. expōitiōem magistrālem dicit. Et
incipiēs a .Aboy. 7c. Abi sciēdum q̄ xp̄s
sic magister scientiarū exponit istis di-
scipulis dicta pphētiā 7 misteria: vt ex
h̄i cognoscant q̄ illa q̄ in ip̄m venerūt nō
fuerit casualia: sed diuina pudentia ordi-
nata. ¶ Sciēdū ē q̄ passio 7 resurrectio
xp̄i fuit prophata i sacra scriptura 7 mlti-
pliciter figurata. ¶ Primo fuit pphata
per extremum pphētā: d̄s. d. in persona
xp̄i. Ego dormiui 7 somnū cepi 7 rebrexi
quia dñs suscepit me. ¶ Fuit et prophā-
ta sophie. 3. Abi dicit: 7 pōt esse verbū
xp̄i. Expecta inquit me dicē dñs in die re-
surrectiōis mee in futurū: quia iudiciū
meū vt cōgregē gētes 7 colligā regna.
¶ Fuit et multipl̄ figurata. Primo i il-
lo sacrificio abraē de filio suo ysaac. de q̄
sentētiā d̄r gñ. 22. q̄ abraā ad pceptū
dī tulit filium suū ysaac: 7 volēs eum im-
molare dō in monte quē sibi d̄s ostende-
rat in altari sup struem lignorum vt ve-
rus obediēs accepit eum: 7 ligatū posuit
sup struem lignorū arripiesqz gladiū vo-
luit eum occidere. Cuius obiam cernens
dñs: misit angelum q̄ dixit sibi ne interfi-
ceret filium: leuās qz oculos abraā vidit p^o
tergum arietem herentē cornibus quem
accipiens interfecit: 7 obtulit holocaustum
loco filij: viuo filio pmanente. ¶ Abi sciē-
dum q̄ p abraā patriarchā qui interpreta-
tur p̄ multaz gentiū: intelligitur d̄s p̄r.
a quo secūdum apostolum. Ephē. 2. D̄s
paternitas in celo 7 in terra nominatur.
¶ Per ysaac vero filium vnigenitū: itel-
ligi potest xp̄us yhs: qui quantū ad diui-
nitatem est vnicus filius dei patris: qui

signāter ysaac qui risus interpretat̄ dici-
tur: quia nob̄ pcurauit risum 7 gaudium
regni celestis. ¶ Deus igit̄ pater signifi-
catus per abraā: filium suū imolare vo-
luit ligatum sup struem lignorū: quando
in ligno crucis eleuatum: eum tradidit
hostiam: pacificā pro redēptione humani
generis captiuati. ¶ Mō. vacat at̄ miste-
rio q̄ dicitur: q̄ ysaac super struē posit⁹:
nō fuit mortu⁹ sed aries quē viderat in-
ter vepres. ¶ Abi sciēdū q̄ in xp̄o fuit
diuitas que mori nō potuit: 7 humanitas
que erat mortalis. Diuinitas significat̄ p
ysaac primogenitū abraē. Humanitas si-
gnificat̄ per arietem. q̄ signanter inter ve-
pres fuisse dicit̄ quia sic vepres aliquan-
do pungunt 7 lacerāt sic humanitas xp̄i
dum fuit laceratus: flagellat⁹ spinis coris
nat⁹: 7 clauis pforatus fuit pūct⁹ 7 mul-
tipliciter laceratus. Et sic aries. i. humani-
tas mortua est. Ysaac vero. i. diuinitas.
non. ¶ Fuit et figurata in samuele. de q̄
dicit̄. i. r̄. 9. Dormiuit at̄ samuel vsqz ma-
ne aperuitqz hostia dñs domini. ¶ Abi
sciendum q̄ p samuelem qui interpretat̄
postulatus a dño intelligi pōt Christus:
quem patriarche 7 prophe postulabant
redēptorem. Iste dormiuit vsqz mane: qz
ab hora nona diei veneris: vsqz m̄ae diei
dominice quando a mortuis resurrexit.
Et tunc aperuit nob̄ hostia domus dñi:
qz per passionem mortez 7 resurrectiōem:
iam soluto debito hūani generis: nob̄ ape-
ruit ianuam paradisi.

Quarta pars.

Equit 7 appropinquerūt castel-
lo .7c. Abi tangit manifestatiōez
evidentē: q̄ pbat. veritas ppa-
lata. vbi q̄rtum ad discipulos qbus facta
fuit ista manifestatio tria possumus consi-
derare. s.

Pietatē viscerosā in inuitando.
Claritatē luminosā in intueōdo.
Sedulitatē virtuosā in nūciando.

p iij

Q^m ad occasionem admirandā dicit. Et appropinquerunt etc. **U**bi sciendū q^d ex eo q^d finxit se longire xps: occasio nem habuerit discipuli vt moti pietate: ip sum ad hospitium inuitarent. **Q**^m ad expressionem imitandā dicit. Et coegerit il lum etc. **U**bi sciendū q^d actus pietatis isti discipuli expriment in duobus, s. realiter et vocaliter. **Q**^m ad actum reale dicit. Et coegerunt illum. vbi sciendū q^d isti disci puli cum qb⁹ ambulabat xps: q^d ipse erat caritas: cē nō poterāt q^d essent a caritate disiuncti: et iō ipsi ex caritate cogebant vt cum eis in hospitio remaneret: q^d ex^o de bent hoies ad similia icitari. **U**nō soluz pegrini sunt inuitandi s; trahendi. **Q**^m ad actū vocalem dicit. **A**hanc nobiscū etc. vñ Glo. Nō solum scis cum cogunt: s; et xh eum inducunt. seq^t enim. **A**hanc nobis cum etc. **Q**^m ad psecutionē appetēdā. Et intrauit cum illi. **U**bi sciendū q^d hō d^z appetere. vt. s. xps cum eo hiter q^d sit p opera misericordie exhibita seruis suis. **Q**^m ad 2^m. s. claritatē illuminosaz in intuen do dicit. Et scū est dūz recōberet etc. **U**bi sciendū q^d xps exns cum istis duob⁹ iuxta morem quē tenere p̄sueuerat in mi nistrādo aplis: et istis duob⁹ ministrabat seq^t enī. Accepit panem et bñdixit: ac fre git et porrigebat illis. **I**n ista igit par te tria possumus considerare. s. Aspectum viridicum. Discessum mirificum. Remotum intrinsecum. **Q**uantum ad primum dicit. Et factus est dum etc. **U**bi sciendū q^d illa apertio oculorum: non intelligitur de apertione oculorum corporalium: q^d illos clausos non habebant: sed de oculis interioribus quibus quis esset non intelligebant. **U**nō de sensibilibus oculis dictum est: sed de consensu mentali. **Q**uantum ad discessum mirificum dicit. Et ipse euauit ab oculis eorum. **U**bi sciendū q^d xp̄s

iam habebat corpus glorificatum: cuius locus non erat iste mundus: sed celus em pireum. Idcirco ad hoc designandum nō diu remansit cum istis: sed vt fuit ab eis cognitus: statim discessit. **U**nde Theo. Non enim tale corpus habebat vt diutius cum eis morari deberet. **Q**uantuz ad remotum intrinsecum dicit. Et dixerunt adinuicem etc. **U**bi sciendū q^d secū dum **O**igenem. Per hū inuunt isti discipuli: q^d prolati sermones a saluatore accendebant audientium corda ad amorem diuinum. **U**nde etiam Grego. Ex audito enim sermone: inardescit animus corporis frigus recedit sit mens in superno desiderio anxia: audire libet p̄cepta celestia: et quot mandatis instruuntur quasi tot facibus inflammatur. **Q**uantuz ad tertium. s. sedulitatem virtuosam in nunciando dicit. Et surgentes eadem hora etc. vbi tria tangit. s.

Iter festinatum.

Dictum diuulgatum.

Factum cōprobatum.

Quantum ad primum dicit. Et surgētes eadem hora regressi sunt in Ierusalem. **U**bi sciendū secundum Theo. q^d isti discipuli agnito Christo adeo sunt letati vt nullam moram passi mox reuersi sunt in Ierusalem. **Q**uantum ad dictum diuulgatum dicit. Et inuenerunt cōgregatos. xj. etc. **U**bi sciendū q^d anteq^m isti duo reuersi fuissent in Ierusalem iaz erat diuulgatum q^d xps resurrexerat et apparuerat mulierib⁹ et Petro. **Q**uantum ad factum comprobatum dicit. Et ipsi narrabant etc. **U**bi sciendū q^d post apparitionem factam mulieribus et Petro postea apparuit alijs discipulis secunduz Theo. Aliquando pluribus aliquando paucioribus. **Q** Sciendū est circa partem istam in qua fit mentio de hospitalitate: q^d propter ipsam homo inter alta acquirat duo bona. quia a periculis libera

tur et donis gratuitis muneratur. **¶** De primo fuit figuratum Gen. 18. Ubi sententialiter dicitur qd cum Loth recepisset angelos hospitio propter hospitalitatem eia exhibitam: liberatus fuit ab incendio ciuitatis sodomie qd de⁹ propter peccata illorum subuertit. **¶** Ubi sciendum qd per Loth qui interpretatur declinans intelligitur homo qui dum uiuit in hoc mundo difficile est qd possit recte incedere quin aliquando deuierit a via veritatis. iuxta illud **¶** 1^a 24. Septies enim in die cadit iustus et resurget. **¶** Per angelos autem quos Loth recepit hospitio intelligi possunt peregrini quos homo misericordia motus debet recipere gratulanter. **¶** Per ciuitatem autem sodomam in qua erant peccatores homines intelligitur hⁱ mundus in quo homines viuunt ut plurimum in peccatis. ut sic sit ciuitas de qua dicitur **¶** Ezechie. 7. Terra plena est iudicio: et ciuitas plena est iniquitate. Si autem homo hospitalitatem exerceat instar Loth merebitur a periculis peccatorum liberari. **¶** Secundo dico qd propter hospitalitatem homo donis gratuitis muneratur. Hoc autem fuit figuratum **¶** Genes. 18. Ubi dicitur sententialiter qd cum Abraam recepisset tres viros sibi apparentes ad hospitium ditauerunt eum prole qua caruerat. d. **¶** Habebit filius Saria vxor tua qd quidem fuit ut dixerunt. **¶** Ubi sciendum qd per Abraam intelligi potest quilibet homo qui eius exemplo debet hospitalitatem sectari. iuxta illud apostoli **¶** Ro. 12. Necessitatibus sanctorum communicantes: hospitalitatem se etantes. **¶** Per illos autem tres viros intelligi potest quilibet peregrinus qui debet cum caritate hospitio recipi. Qui si gnauer dicuntur tres quia in fide trinitatis deifice ista debet exercere. **¶** Sed audi quid sequitur. Nam ex hoc fuit promissus filius Abraae patriarche. **¶** Per istu

igit filiu herede qd p⁹ p⁹ez reliq⁹ intelligit p^mu qd debet homini ex supradictis iuxta qd xps dixit **¶** Jo. 17. **¶** Item at videbo vos et gaudebit cor vestrum: et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. **¶** Id qd 7c.

¶ Feria tertia resurrectionis Euan^m. xxx.

Terit yhs i medio discipulorum suorum et dixit eis
pax vobis **¶** Luc. 24. **¶** Nos videmus per experientiaz qd vnaque res aquato a plu

ribus potentijs cognoscitur: eius certitudo citius experit. ut autem certitudo resurrectionis xpi firmior habeatur: eam voluit per potentias diuersas cognoscit. cognitiuas intellectiuas: et sensitiuas. Et hⁱ est qd nobis insinuat ystoria euangelij hodierni. In quo beatus Luc. quantum ad manifestationem resurrectionis xpi. generaliter duo tangit. s. qd xps dupliciter se ostendit. s.

Corporali qd ad potetias sensitiuas Et spualiter qd ad potetias intellectiuas

¶ Primum pbat experientia coprobata. **¶** Secundum intelligetia declarata. **¶** P^m in principio. 1^m ibi tuc apparuit eis 7c.

¶ 2^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 3^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 4^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 5^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 6^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 7^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 8^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 9^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 10^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 11^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 12^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 13^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 14^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 15^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 16^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 17^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 18^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 19^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

¶ 20^m ad p^mu vbi xps se ostendit eis 7c.

p iij

Situm conuēientem,

Vocem delectantē.

Scm̄ confortantē.

¶ Quātū ad situm puenientē dicit. Et e-
tit yhs ꝛc. Ubi sciē. q̄ medium est situs
pueniens ꝛ cōis oibus circōstantibus vt
ille q̄ in medio est cognoscat. Et igitur
Christ⁹ a discipulis cōis possz cognosci:
iō dī in medio eoz stetit. Et sic potue-
rit dici de ipso illud Deuter. 7. De⁹ dūs
tuus in medio tui est. **¶** 2^m ad vocem
delectatē dīc. Et dixit eis pax vob. vbi
sciendū q̄ pax est vox delectabilis: q̄ est
pūctina hoium p amorē: iuxta illd q̄ ad
mōet apo. Eph. 4. Solliciti sitis suar vni-
tatem spūs in vinculo pacis. **¶** Sciendū
est at q̄ Christus fuit pacis.

Lator in predicatōe.

Pacis reformator in passione.

Pacis dator in glorificatōe.

¶ Primo fuit pacis lator in predicatōe
iuxta q̄ dixit apostolis qm̄ misit eos ad
predicādū. Mat. 10. Intrātes at domū sa-
lutate eā. d. Pax huic domui: ꝛ siqdem
fuerit dom⁹ digna veniet pax: vñ super
eā. sin aut reuertet ad vos. **¶** 2° xps fuit
pacis reformator in passione. Nā pax q̄
p fuerat int deū ꝛ hoīem qm̄ ipm̄ creauit
fracta fuit: qm̄ p̄ceptū dñi fec̄ comedē
do fructū ligni vetiti: q̄ qdē pacē Chri-
st⁹ p passionē suā reformauit ꝛ reconcilia-
uit nos dō: iuxta illd apo. Eph. 2. Vos q̄
alñ errat̄ lōge scī estis ppe in sanguine
christi. ipse. n. ē pax vñ q̄ fec̄ vtrāqz vnū.

¶ 3° christ⁹ fuit pacis dator i glorificatō-
ne. Nā christ⁹ n̄ solū pacē dat nob i pñti
p grām: s̄ et in futuro p gloriā. iuxta q̄
ipse itur⁹ ad p̄m dixit discipulis suis.
Jo. 14. Pacē do vobis: pacē meā relinq̄
vob: nō qm̄ mūdus dat ego do vob. q. d.
relinq̄ vob pacē q̄s hēat̄ vobiscū: dū in hī
mūdo viuet̄: ꝛ do vob pacem q̄s hēbit̄ i
glia. **¶** 4^m ad dcm̄ pfortatē dīc. Ego sū
uolite timē. q. d. s̄ viderit̄ me mortuum

sm̄ humanitatē: tñ sm̄ diuinitatē brexi:
ꝛ iō nolite timere. Uñ dic Apo. 1. Noli
timere ego p̄mus ꝛ nouissimus ꝛ viuus
ꝛ mortu⁹ fui: ꝛ ecce sūz viuens in secula
seculoz. **¶** 2^m ad 2^m. s. discipuloz admi-
ratōem dicit. Conturbati vō ꝛc. Ubi sciē
dū sm̄ Bedā q̄ discipuli nouerat̄ xp̄s fu-
isse vez hoīem tāto tpe cū eo puerlati: s̄
postq̄ mortu⁹ ē: nō credūt verā carnē d̄
sepulcro: tertia die potuisse resurgē. vñ
segtur. Conturbati vō ꝛ p̄teriti existima-
bāt se spm̄ videre. **¶** 3^m ad 3^m. s. cōfor-
tatōem saluificā dīc. Quid turbati estis.
ꝛc. Ubi sciendū sm̄ Theo^m. q̄ q̄ p xbum
pacis nō est sedat⁹ turbo in aiab⁹ aplōz
aliunde indicat eis se filiū dei eē q̄ men-
s cognoscebat archana. **¶** Uñ segt. Et dixit
eis qd tur. ꝛc. q. d. Ex eo q̄ cogitatōes
vñas cognosco: potestis cognosce me eē
filiū dei: ꝛ a mortuis resurrexisse. **¶** 4^m
ad 2^m vbi xps se oñdit discipulis suis q̄z
tuz ad visuz int uiriuū colorum dīc. Eide
te manus ꝛc. Ubi sciendū q̄ xps volēs
certificā disciplos d̄ sua resur̄ctōe oñdit
eis manus ꝛ pedes quos in ligno crucis
viderant p̄foratos vt ex hī ipsi cognosce-
rent ipsum exuisse mortalitatē ꝛ resurre-
xisse cū gloria. **¶** Quātū ad tertiū vbi
Christus se ostendit quantū ad tactū ap-
prehēsiū grossozum dicit. Palpate ꝛ vi-
dete. Ubi sciendū q̄ inter alios sensus tra-
ctus habet iudicare d̄ duriciē vel ḡstitie
alicuius. Quia igit̄ Christus oñdit se ad
cognoscēdum vtrū esset corp⁹ vel spirit⁹
cui⁹ corporis ē h̄re duriciē ꝛ grossiciez
ideo hic ostendit̄ eius māifestatio perfe-
cta p tactum. **¶** Quātū ad quartū vbi
Christus se ostēdit discipulis quantū ad
gustum discernitiū saporū dicit. Adhuc
autē illis nō credentibus ꝛc. Ubi sciendū
q̄ inter alia q̄ indicant hominem viuū ē
vera māducatio: q̄ quantū ad auditum ꝛ
quantū ad visum ꝛ et quantū ad tactum
possz est aliqua illusio tñ vera māducatio

esse nō pōt nisi ab homine uiuo. Et igit
Christus se veraciter uiuū ostēderet. iō
voluit post resurrectionē cum discipulis
veraciter māducare. ¶ Circa at ptē istā
quattuor possumus considerare. i.

Postulationem pabuli.

Oblationem cibi.

Comestione eduli.

Expositionem misterij.

¶ Quantū ad postulationē pabuli dicit
Adhuc at illis &c. Ubi sciendū qd xps vi
dēs discipulos adhuc nō pfecte credētes
tñ aliq̄liter oppinātes pp illa q̄ dixerat &
eis oñderat se resurrexisse ex q̄ cū admi
ratioe gaudebāt: vt firmi⁹ eos certificaret
petijt ad comedēdū. ¶ Quantū ad obla
tionē cibi dicit. Et illi obtulerūt ei &c. Ubi
sciendū qd añ resurrectionē xpi i lege mo
saya pceptū fuit vt agn⁹ paschalis cōede
ret cū lactucis aggressib⁹: qd gen⁹ huma
num adhuc erat in amaritudine qd nōdū
erat redēptū. Post vō resurrectionē mel
xpo discipuli offerūt: qd p mortē & resurre
ctionē xpi: fuit amaritudo hūani generis
dulcorata: dum redēptū fuit mīsericorditer
& introit⁹ paradisi reueratus. Quantū ad co
mestione eduli dicit. Et cū mādu. &c. Ubi
sciendū qd sic dcm̄ est vt xps se oñderet ve
raciter resurrexisse: cōedit corāz discipul⁹
vt at mōuz p̄suetū teneret reliq̄as eis tra
didit māducādas. ¶ Sciē. ē. sūt vba be
de. P⁹ resurrectionē xps nō q̄si cibo indi
gēs: nec q̄si nos i resurrectionē q̄s expecta
m⁹ cibi indiget significās: s̄ vt eo modo
naturā resurgentis astrueret. ¶ Q^m ad ex
positōem misterij dicit. Et dixit ad illos: hī
sūt vba &c. Ubi sciē. qd postq̄s xps se māi
festauit discipulis p expientia q̄ttuor sen
suū: vt nō credāt illusos fuisse sensus hūa
nos pbat suā passionē & resurrectionē ppha
tā in scripturis & multipl⁹ figuratā. Ubi
sciē. qd passio xpi & resurrectō p fuit scrip
ta s̄ mō pphico & figuratio i libris moy.
gn̄. 49. i bñdictōe q̄ Jacob bñdixit filiis

suos: qd cū vēiss̄ ad iudā int̄ alia d eo dixit
Latul⁹ leōis iudā ad pda fili mi ascendi
sti regescēs & accubisti vt leo & q̄si leā:
qs suscitabit eū. ¶ Ubi sciē. qd xps fuit
catul⁹ leōis i sua p̄dicatōe q̄ iustos p̄for
tauit pmittēdo pmiū & malos terruit an
nūciādo suppliciu: vt sic dicat de eo illud
Amos. 4. Leo rugiet & qs non timebit.
¶ Ascendit ad pda in sua passione in q̄
p mortē suam depdat⁹ ē dyabolū qd gen⁹
hūanū tenebat captiuū: iuxta illd numeri
21. Pugnaui t cū eo & victor: exiis: duxit
ex eo pda. B̄ ē accubuisse: i sua tumu
latōe: vt sic potuerit d̄re illd ps. In pace
in idipm dormiā & regescā. ¶ B̄ ē quis
suscitabit eū in sua resurrectionē: qd signant
s̄ interrogatōe p̄s̄: qd v̄ ē op⁹ mirādū
dō at facile cui⁹ potētia fuit suscitatus:
iuxta illd act. 2. Hūc yhm suscitauit d̄us:
cui⁹ nos testi sum⁹. ¶ 2° scripta fuit mō
pphico & figuratiuo i libris pphaz. Q^m
ad modū pphicu rāgens suā passionē d̄r
Jh. 53. Sic quis ad occisionē ducet: & q̄si
agn⁹ corāz tōdēre se obmutescet & n̄ apiet
os suū. ¶ Q^m at ad resurrectionē d̄r Jh.
45. & p̄or eē v̄bū di p̄ris de xpo. Ego susci
taui eū ad iusticiā & oēs vias ei⁹ dirigaz:
ipe hēdificabit ciuitatē meā: & captiuitatē
meā dimittet nō in p̄cio neq̄ i muerib⁹:
dic d̄ns exercituū. ¶ Q^m ad modū figu
ratiuū d̄r amos. 9. In die illa suscitabo ta
bnaculū d̄d qd cecidit & rehedificabo ap̄ru
ras muroz ei⁹: & ea q̄ conuerāt restaura
bo dic d̄ns. ¶ Ubi sciē. qd p d̄d itelligit
xps yhs: qd istar d̄d fuit d̄cor⁹ p puritatē
& for̄ p p̄bitatē. P̄der tabnaculū at d̄d in
telligi p̄t corp⁹ yhu: qd qd cecidisse d̄r:
q̄n d̄positū d̄ cruce fuit positū in sepulcro
In die ḡ resurrectionis xpi. d̄s hī tabnaculū
suscitauit q̄n resurrexit. Rehedificauit
at ap̄uras muroz ei⁹ q̄n plagas q̄a ic u
ce portauerat: sua v̄tute sanauit. Restau
rauit etiā ea que conuerant: qd d̄corem
& pulchritudinē corporālē: qd p mortem i

xps conuerant: restituta sunt p diuinam potetia. ¶ Sciendum est aut circa istam pte principalē in qua fit mentio de pisce ⁊ fauo mell⁹ que xps comedit q secundum Bedaz mystice loquēdo: piscis assus quez xps comedit: significat xpm passum. Ipe enim dignat⁹ ē latere in aqs generis humani: capiti laqueo mortis nre: ⁊ quasi tribulatioe assat⁹ est tpe passionis, sed fau⁹ mell⁹ nob⁹ extitit in resurrectione. ¶ Hoc aut em fuit nob⁹ figuratū Iudic. 14. Ubi snialiter dī q cū Sanson esset in itinere inuēit in ore leonis mortui fauū mell⁹ quē comedit i via. ¶ Ubi sciendū q p Sansonem q interpretat sol fortis intelligi pōt quilibet homo: qui instar sol⁹ debz esse lucidus per cōscientie claritatem: fortis p operis pbitatem. ¶ Iste signanter itinere dicit: quia dum homo uiuit in h mūdo uiator dicit: cuius iter rectum dī esse quia dī mandata dī inuolabil⁹ obseruare. ut sic dicit possit ill d ecclī. si ambulauit pes meus iter rectum a iuuentute mea. ¶ Ider leonez autem bestiay fortissimū intelligitur xps d quo dicitur Job. 9. Si fortitudo queris robustissim⁹ est. Iste dī mortu⁹: quia pro salute hūani generis in cruce mori voluit. In ore aut istius leōis inuē⁹ est fau⁹ mell⁹ quādo a uiris fidelibus cognitus est dī ⁊ homo ⁊ in eius cognitione: ipsum degustando mentalr: spiritaliter sunt relecti. ¶ Unde cuilibet dicitur puer. 24. Comede fili mi mel: q bonum est ⁊ fauū dulcissimū guturi tuo: sic doctrina sapiētie anime tue: qz cum inueneris habeb⁹ i nouissimo spē: ⁊ spes tua non peribit.

Secunda pars.

Equit. Tunc aperuit ill⁹ sensum
⁊c. Ubi xps se ostendit discipu
lis spūaliter: quantū ad poten
tias intellectuas. qz pbat intelligētia de
clarata. Ubi tria possum⁹ cōsiderare. s.

Intellectus illuminatiōem.

Affatus expressionem.

Cetus adunatiōem.

¶ Quantū ad p^m dicit. Tunc apperine
⁊c. Ubi sciendū qz pueniens ⁊ pns fuit qz
postqz xps se manifestauerat: qm ad potē
tias sensitiuas ⁊ scripturas q de ipso dca
erant: illuminaret intellectū eoz ut intel
ligerent scripta de ipso. Et hoc est qz qui
libz discipulorum petebat in ps. d. Seru⁹
tuus sum ego: da mihi intellectum ut sci
am testimonia tua. Si enim non aperuis
set eis intellectum ut que legerent intel
ligerent: in scripturay diuinay studio va
ticillassent. ¶ 2^m ad affatus expōitiōē
dicit. Et dixit eis ⁊c. Ubi sciendū qz xps
ut discipuli melius intelligerent scriptu
ras: non solum aperuit eis sensum: sed et
specialiter dixit: de quo specialiter scrip
ture erant ad propositum. s. que eius pas
sionem ⁊ resurrectionem tangebant.

¶ Quantum ad cetus adunationem dī
cit. Et predicari nomine eius ⁊c. Ubi sci
endum secundum Bedam. qz post comē
datam sui corporis veritatem cōmendat
ecclesie vnitatem: cum subdit. Et predica
ri ⁊c. Quia qui vult de peccatis suis re
missionem accipere: oportet ipsum vera
citer penitere. Unde Eusebius. Opor
tebat autem conuersos ex gentibus expia
ri a quolibz contagio ⁊ macula per vir
tutem ipsius quasi contaminatos ab er
rore demonum ⁊ ydolatrie: ⁊ quasi nup
conuersos: Ideo dicit qz oportet predica
ri prius pniaz: pnt remissioēz pecōz i oēs
gētes. An xps dixit discipulis. Adh. vlti
mo. Eūtes docete oēs gētes baptizātes
eos i noīe pns ⁊ filij ⁊ sps sci. Et d pnia
Adh. 1. Pniaz agite: appropinquabit ei
regnū celoz. Ad qd regnū ⁊c.

¶ Dominica octaua resurrectionis.
Euangelium. 31^m.

Ubi esset sero die illo 7c. Jo. 20. Bonus prelatus debet erga suos subditos int alia quadrupl'r se h're. Primo enim d'z habere circa eos benivolentia 7 familiaritatem. iuxta illd ecclastici. 32. Rectorem te posuerunt: Noli extolli. Esto i illi qm vn' ex illis. 2° d'z h're munificetiam 7 liberalitatem. Na d' suis gratijs d'z esse liberalis 7 nō parcus. Et sic de suis gratijs dicere possit illud q' de sapietia d'r sapie. 7. Quā sine fictōe didici 7 sine iudicia cōico: 7 hōestatē eius nō abscondo. 3° d'z h're misericordiam 7 pietatem. Na qm videt aliquē d' s'bdij deficere nō d'z eum nimis aspe obiurgat: sed misericorditer ipm corrigit: q' mltō tēs mīfico: 7 blāda correctō trahit hominē citius ad emēdam. vñ euilb' plato d'r ecclastici. 4. Noli eē sicut leo in domo euerēs domesticos tuos 7 opprimēs s'bditos tibi. 4° d'z h're diligētia 7 sedulitatem. Nam prelatus diligens 7 solicit' d'z esse vt gubernet suos s'bditos: 7 si ali quādo deuiant: d'z eos reducere 7 nō per mittere eos fm sua desideria vagabundos. 5° Xps igit' sicut bonus prelatus 7 dñs 7 suis discipulis familiarem se exhibuit qm ipsis post mortē appuit. Et liba lē cū eis sua dōa distribuit dādo ptatem dimittēdi peccata. Et misericordē 7 piuz qm Thomā discedētē expectauit: nec ip suz pūire voluit. Et solitudinē 7 diligētia qm ipz reducere voluit ad gregis apostolici vnitatem. Et hoc est q' nob' insinuat ystoria euangelij hodierni. In quo beat' Jo. quattuor tangit. s. Resurrectōis māifestatōem gaudiosaz. Potestaz collonē vigo:osam. Quis sepatōem ruinosam. Gregis adunatōem amorosam. 6° Primum probat apparitio singlaris Secundum iurisdicō spūalis. Tertium absentatio corporalis. Quartum requisi

tio paternalis. 7° P^m in prin. 2^m ibi. Vixit ergo eis iterum pax 7c. 3^m ibi Thomas at vnus 7c. 4^m ibi. Et post dies. 8. 7c.

Prima pars.

Quantū ad primum: vbi tangit resurrectōis manifestatōez gaudiosam q' pbat appetō singulāris dīc. Cū esset sero die illo 7c. Ubi. s. possum' cōsiderare. s.

Apostolor' inclusionem.

Christi appetōem.

Ipsi adlocutōem.

Corporis māifestatōem.

Gregis pgratulatōem.

Quādo ad p^m dīc. Cū esset sero 7c. Ubi sciē. q' discipuli audiētes q' Maria anūciauat eis xps resurrexisset aut oportebat eos nō credere: 7 sic errassēt: aut oportebat eos credere: 7 sic hēbāt doloris māz qm ipz vidēdi: reputassēt eos indignos. Ne igit' xps eos i error pmitteret: 7 eos pfortādo auferret tristitia: voluit eis sine dilatatōe eadē die q' surrexit euident' appē. h' 7 Criso. Sciē. ē ēt q' discipuli pp tiorē iudoz q' viderāt q' xps morti tradiderāt se cōgregabāt i vnū: 7 fil' iāuis clausis stabāt h' Beda. Sciē. ē ēt 7 Theo. iō sero appuit eis: q' p'stolabāt vt oēs puerēt. 2° 7 Beda: q' xps appebat eis ad eos pfortā dū: iō s'buīt appere illa hora q' mag' poterāt tēr. s. hora nocturna. 3° Ar' at iāuis clausis: audi Theo. Hostijs xpo clausis intrauit vt oñdat q' eodem mō resurrexit adiacēte lapide super monumētum: 7 sic cū corpore gloriofo. 4° Quantū ad fm. s. appetōem xpi dicit. Venit iesus 7 stetit 7c. Ubi sciēdum q' medium fuit locus pueniēs in quo xps debuit discipulis apparere. Primo q' mediū est locus cōnexiōis 7 coherētie: q' in medio cōiungunt extrema. 6° Christ' igit' q' coniūxit nos deo patri. iuxta illud Eph. 2°. Jē est pax nostra qui fecit vtrāq' vnum. Conuenienter in medio discipulorum d'r stetit.

Et dicere potuerit fili David. s. Ego seq
 ſter ⁊ medi⁹ ſui inter dñm ⁊ nos. ¶ 2° qz
 mediū ē loc⁹ firmitat⁹ ⁊ cōfidētie ad alios
 cōſortādū. Xps igit in medio fidelīū ſuoz
 exiit ipſos cōſortat ⁊ regit. ¶ Tertio qz
 mediū eſt locus influētie. Xps igit dñ ſte
 tiſſe in medio: qz in ſuos fideles grām ⁊
 ſalutē influxit: iuxta illud ps. De⁹ at rex
 nſr añ ſecula opat⁹ eſt ſalutē in medio ter
 re. ¶ Quantū ad terriū. ſ. xpi adlocutōez
 diē. Et dixit eis pax vob⁹. Abi ſciendū qz
 diſcipuli pp paſſionē xpi erant valde ſtu
 pefacti ⁊ diſp⁹ in mēte ⁊ iō xps volens
 eos pſortare dixit eis pax vob⁹. i. ne turbe
 mini pp illud qd de me accidit vacillātes.
 In quo ē h³ Bedā cōmemorat verbū qd
 añ crucē dixerat. Pacē meā do vob⁹. Et
 rurſum. In me pacē hēbitis. ¶ Quantū
 ad 4^m. ſ. corporis manifeſtationē diē. Et
 cū h³ dixiſſet oñdit eis ⁊c. Abi ſciendū qz
 xps volēs certificare diſcipulos d ſua re
 ſurrectōe pſcā qzrū ad corp⁹ ⁊ aiaz ne ipſi
 ſolū ſpūz crederēt oñdit eis man⁹ ⁊ lat⁹.
 vñ dñ Luc. 24. qd ipſe dixit eis. Palpate
 ⁊ videte qz ſpūs carnē ⁊ oſſa non h³ ſic vi
 deſ me hñe. ¶ Quantū ad 5. ſ. gregis cō
 gratulationē diē. Gauſi ſunt igit diſcipuli
 ⁊c. Abi ſciendū h³ Crifo. Et qz añ crucem
 dixerat eis. Rex videbo vos ⁊ gaudebit
 cor vſm. h³ ope iplet. ¶ Sciendū eſt at cir
 ca iſtā ptē principalē in q ſit mētio de pa
 ce q loquēdo moral⁹ fm Augu. de xbia
 dñi. Pax ē ſerenitas mēti⁹ ⁊ tranſlitas
 ai ſimplicitas cordis vinculū amoris ⁊ cō
 ſortiū caritat⁹. Nec at pax n⁹ dat pccōib⁹
 iuxta illd Iſa. 48. Nō eſt pax ipſis dicit
 dñs. Quib⁹ at dat h³ pax: audi angelum
 Luc. 2. d. Et i terra pax hoib⁹ bōe volūtati⁹
 ¶ Sciendū ē at q ſic videm⁹ in ſanatiōe
 iſfirmitatū corporaliū ſic eſt in ſanatiōe iſfir
 mitatū ſpūaliū. In iſfirmitatib⁹ at corpo
 rali⁹ videm⁹ q bon⁹ medic⁹ pūo dat me
 dicinā morib⁹ remouentē. 2° medicinā ſa
 nitatē inducentē. 3° medicinā ſanitatē cō

ſervantē. Sic ſuo mō ſpūali⁹ hō iſfirm⁹ p
 odiū ⁊ diſſenſiones: ſi vlt pſcē ſanari. p^o
 o³ qz volūtas ab oī guerra iſtar morbi pur
 get. 2° qz pax iſtar ſanitat⁹ ab hoīe pec
 ret. 3° qz hīta firmiter obſeruet. ¶ Quarto
 dico qd o³ qz volūtas ab oī guerra iſtar
 morbi purget. Et qre: qz ſp hoib⁹ multipli
 citer ē dñola. vñ hō credēs pp guerrā p
 ficere: multociēs deſic ⁊ ſubcūbit. ¶ Hoc
 at figuratū. 2. pali. 25. Abi ſnalr dñ qz
 amafias creuiſſet i ſupbi⁹ pp victoriā hī
 tam d ydumeis: vſus pſilio peſſimo miſic
 ad Joas regē Iſrl⁹ multo nobilio: erat
 eo qz volebat bellā ſecū. d. Hēi videam⁹
 nos mutuo. Rex at iōas ſic vir ſapiēs vo
 lēs guerrā fugere: ⁊ ipm a ſua audatia re
 primere: miſit ſibi p nūcios pabolā iſtā. d.
 Cardus q ē in libano: miſit ad cedrū liba
 ni. d. Ba filiā tuā filio meo vxorem. ⁊ ecce
 beſtie q erant in ſilua libani trāſierunt ⁊
 cōculcauerunt cardū. Quam parabolā ap
 plicans ad amafiam dixit. Dixiſti percu
 ſi edon ⁊ ideo erigitur cor tuum in ſuper
 biam. ſede in domo tua. cur maluz aduer
 ſum te pronocas: vt cadas tu ⁊ iudas te
 cum? Quem amafias noluit audire ſed
 contra ipſum ſurrexit in prelium. qui di
 uino iudicio ⁊ ſua exiſtente ſuperbia cum
 gente ſua fuit deuictus ⁊ captus. ¶ Abi
 ſciendum qz in iſta figura inter alia habe
 mus tria vtilia documenta. Primum eſt
 qz homo d³ guerrā qzrūm pōt fugere ſi
 cut rex Joas qz qdam ſac qñ eſt contē⁹
 ſui: nō inuadēs rē alienā: qñ vn⁹ alteri
 iniurias illatas indulget. Ad qz nos admo
 net apoſto. Col. 3. d. Supporate inicē cō
 donātes vobismet ipſis ſi qz aduerſus ali
 quē h³ qrellam ſic ⁊ Chriſt⁹ dōauit vob⁹
 ita ⁊ vos: ⁊ pax xⁱ exultet in cordib⁹ vſris
 ¶ Secundū eſt qz hō nō d³ guerrā qre
 re ſic fecit Amafias ne forte credēs vin
 cere malum ſibi cōtingat ſic illi. vñ cecus
 Moli qre ab homine ducatum neqz a
 rege cathedram honoris. ¶ Tertio ē qz

hō non d3 ultra illud qd ē de se p̄sumē ar
rogāter. Et h̄ insinuat nob̄ in dicto pabolī
eo de cedro ⁊ cardo. qd hō modici valoris
nō d3 de se tñ p̄sumere qd hōi maioris
valoris vellit equipari. qd de talibus d̄r
Judith. 6. Nō derelinquis p̄sumētes de te
de se ⁊ de sua virtute gloriātes humilias
¶ Secūdo dico qd o3 qd pax istar sanitat̄
pcuret. Non enī suffic̄ qd hō sit placat⁹ in
aio: nisi pcuret pacē cū alijs suo posse: ne
offendat aliquos nec ab ipsis indebite of
fendat. Uñ ps. Diuerse a malo ⁊ fac bo
num ingre pacē ⁊ p̄sequere eā. ¶ Hoc at̄
fuit figuratū Job. 9. Vbi snialiter d̄r qd cū
gabaonite audissent famā Josue ⁊ qd dñs
erat cum eo timentes ne eos interficeret
sicut faciebat alias natiōes: calide cogita
tiones inierunt p̄siliū vt ad eum nūcios
destinarent portantes cibaria saccosq3 ve
teres asinis imponētes: ⁊ vitres vinarios
scissos atq3 consumptos: calciamenta per
antiqua ad inditiū vetustatis consumpra
pitatis: induti veteribus vestibus: ⁊ pa
nes duos ⁊ in frustra cōminutos. Qui
pgentes ad Job. dixerunt de terra lōgin
qua venim⁹ pacē vobiscū facere cupiētes
Quibus cum diceret Job. qd cauerent ne
forte essent de terra que forte debebatur
ei cuius habitatores oēs de mādato dñi
debebat interficere. responderunt qd non
erant. d. quō oīa supradicta noua tulerant
⁊ p̄e lōgitudine vie: oīa p̄sumpta erant.
Audiēs at̄ h̄ Job. iurauit pacē cū eis: pol
licens qd nō occiderent. Cū at̄ deuenisset
ad eoz noticiā qd erat terra p̄p̄inqua pro
missa sibi a dño turbat⁹ qd ip̄s de ceperant
rep̄ebendit eos. pp̄ iuramentū at̄ qd eis
fecerat: pep̄cit ne mōrerent. excusauerūt
enim qd h̄ fecerāt t̄mētes interfici. In pe
nam at̄ deceptiōis eoz decreuit Job. eos
esse i ministerio cuncti ppli ⁊ altaris dñi
seindētes ligna ⁊ aquā portātes i locum
quē dñs elegisset: qd qdā ordinatū est: ⁊ in
lege executiōi mandatū. ¶ Vbi sciendū

qd inter alia hēm⁹ tria notabilia documē
ta. Prīmū est qd hō d3 sollicitē pacē ing
rere. Mā ex quo isti gabaonite cautulose
a Job. q̄sierunt mltō magis nos debem⁹
pacē ingrere maxie qñ ip̄am possum⁹ in
uenire qd pax bita cū deo ⁊ p̄ximo affert
vitā ⁊ gliam. Uñ d̄r Job. 21. Aquiesce ei
⁊ hēto pacē ⁊ p̄ hēbis fructus optimos.
¶ Scōdū ē qd hō d3 iuramentū suū q̄zūm
pōt obseruare. Nam h̄ Job. dēret gaba
nitas interficere: tñ qd illis iurauerat qd
nō mōrerent eis peperit vitā. Uñ d̄r Au
meri. 30. Iste ē sermo quē p̄cepit dñs: si
qs viroz votum dño vouerit: aut se p̄xit
iuramentū nō faciet irritū verbū suū: sed
oē qd p̄misit implebit. ¶ Tertiū ē qd hoies
pp̄ suas versutias: tacita veritate ⁊ exp̄
sa falsitate: aliq̄s gr̄as sibi p̄curant: nō d3
eis eoz versutia suffragari qñ ēt punian
tur sicut fecit Job. supradictis. Unde d̄r
Deutero. 5. Non v̄surpabis nomē di tui
frustra: qd non erit impunitus q sup te va
ne nomen eius assumpserit. ¶ Tertio di
co qd o3 qd pax bita p̄seruet. Nam modi
cum esset pax vtilis nisi diuti⁹ p̄maneret
Unde Petrus p̄ia can. sua. 1. Gr̄a vob̄
⁊ pax multiplicet. Inter alia at̄ qd pacem
p̄seruāte est cōmunitas viuēdi. ⁊ p̄ opposi
tum ē ambitio dominādi. ¶ Hoc at̄ fuit
figuratū Judith. 9. vbi snialiter d̄r qd gedē
hūit. 70. filios legitimos ⁊ vnū spurium
de ancilla noie abimelech. Iste at̄ sic hō
ambiciosus p̄curauit cū viris sichen qd fa
cerēt ip̄m dñm: qd ⁊ fecerūt qd fac⁹ dñs in
terfecit oēs fratres suos: vno solo excepto
q man⁹ ei⁹ fugit. Eisdēs at̄ ille q remāsit
iniquitatē q̄z fecerāt viri siche domui p̄ris
sui qd fratres suos interfecerant ⁊ filiū an
cille p̄stituerāt suū dñm: dixit eis pabolā
subsequētē. Jerūt ingt ligna vt vngerēt
sup se regem: dixerunt q3 oliue ip̄a nobis
Que r̄ndit. Nunqd possum deserere pin
guedinē meā: qd ⁊ dñi vtūtur ⁊ hoies: ⁊ ve
nire vt int ligna p̄mouear? Dixerūtq3 ad

arborē fictus: veni et sup nos regnū accipe. **Que** rñdit: Nunqd possū deserere dulce dinē meā fructusqz suauissimos: et ire vt iter cetera ligna pmouear. Locutaqz sūt ad vitē et dixerūt hī sile et. Dixerūtqz oīa ligna ad ramū: veni et ipa sup nos. **Que** rñdit: Si vere me regē pstituitis vob: venite et sub vmbra mea requiescite. Si aut non vltis: egrediat ignis de rāno et deuoret cedros libani. Quā pabolā applicans ad ppositū dixit. Hūc ergo si rōe et absqz peccō pstituitis sup vos regē abimelech filiū ancille p̄ris mei et fratres meos occidistis: letemini hodie i abimelech et ipse letet vob: sin āt puerse: egrediat ignis ex eo et psumat hitatores sicheon qz qdē scūm est: qz ignis iudie fuit inter abimelech et viros siche et multos interfecit ex eis et ipse fuit ab eis finalr interfectus. **Abi** sciendū qz i ista hēmus hī duo documēta p̄mū est: si hō vlt pacifice viuere non dōz ambicere dñum: qz ex hī multociēs inter ipm et qd vlt p̄esse ponit guerra et diminutio rex rpalū et interfectio psonarū sicut et supradictis. **Un** Bernar. in quodā smone. Potestqz ambitio felicitate angelica p̄luant scie appetit hōiem imortalitatis glia spoliavit. **Eua** qbz deflexerat vt mandatorū desituerat obliuio hī pmissio honoris ambitio illecebrosa decipit. **2^m** documētū est qz q̄to hoies sunt sapientiores: ea sufficiētiores et. t̄to magis vitāt picula dñationum. Aliqz āt insipientes et paupes et. vt alios expoliēt appetūt dñari. Et hī nota i pabola p̄dicta de arborib: et applica. de quolibet. **P**ro istis āt tribus sil. s. guerre expulsiōe: pacis inq̄siōe: et ei p̄suatōe fuit nob figuratū. i. **Ad** ach. 15. **Abi** finalr d̄r qz euz int Symonē sūmū sacerdotē gētis iudeoz et regē demetriū esset maxima guerra. misit symō ad eum p pace cū ipō habenda. Cui rex gratiose rñdit. **Parati** sum⁹ facere vobiscū pacez magnā in modū subscriptū. vt. s. munio

nes q̄s hedificastis sint nob: remittimus quoqz ignorātiā et peccā vsqz i hodiernū diē et coronam q̄s debebat. et si quid aliud erat tributariū in **Jer^m**: iam nō sit tributariū et si q ex vob apti sunt cōscribi iter n̄ros cōscribant: et sit int nos pax. **Abi** sciendū qz q̄ttuor inter alia pacē cōseruat qz exprimunt in ista figura. s. qn relingitur alijs qz eoz est sicut fecit rex demetrius qn dixit munitiones q̄s hedificastis sint nobis. **2^m** qn remittit iniuria illata. qz nota qn dixit. Remitt. m⁹ quoqz ignorātiā et peccā vsqz i hodiernū diē. **3^m** **Ter** tio qn vn⁹ alteri nō curat dñari. Et hī notat qn dixit. Et coronā q̄s debebat et si qd aliud erat tributariū et. **4^m** **Quartū** qn hī debita distributio officioz et bonoz in cōmunitate qz viuūt. qz notat cū dixit. Et si q de vob apti sunt et. Et isto mō pax longo tpe cōseruat. **5^m** **Sz** tñ sunt aliq qui pacez volūt facere eo mō quo **Maas** voluit facere cū viris iabes galaad. hāc figurā regit euāgelio. **lv. pre. 1. h.** **Sciendū** est etia circa istā ptē principalē in qua sit mentio d latere xpi quē cōdit discipulis. qz i isto latere inuenio.

Amaritudinē affligent pene.

Certitudinē dirigent regule.

Plēitudinē iustificanti gratie.

Promptitudinē introductis sanue.

1^m **P**rimo inuenio i isto latere amaritudinē affligent pene. qz fuit figuratū. 2. **Parali. 4.** **Abi** finaliter d̄r qz cū Salōn fecisset fieri tēplū posuit mare in latere dextro s orientē. **Abi** sciendū qz p istud tēplū intelligit humanitas xpi in q habita uit diuinitas: qz xps fuit verus de⁹ et hō. **P**er mare vero qz ē amara itelligit amaritudo q̄s xps in suo corpore portauit. qz qdē mare. i. amaritudo in latere dextro fuit qn ibi fuit lanceat⁹ in cruce. **Se** cundo inuenio i isto latere certitudinē dirigent regule. Et hī fuit figuratū **Deut. 31.** **Abi** finaliter d̄r qz postqz **Moys.** scripsit

verba legis i volumine : pcepit leuig qui
portabant archā federis dñi. d. Tollite li
brū istū ⁊ ponite eū in latere arche vt sit
ibi s te in testimoniū. ¶ Abi sciendū q
p istā archā federis dñi intelligi pōt xps
ylis q nos federauit cū deo. Sic igitur in
testō veteris lex moysayca fuit posita in la
tere materialis arche vt sic eēt i testimo
niū s nō obseruātes. Sic cum nouū testa
mentū incepit q fuit in passione xpi. lex
euāgelica posita fuit i latere arche q in
xpi lāceato latere vt sic eēt s nō obseruā
tes ipaz in testimoniū punitiōis ⁊ pene: p
obseruantib⁹ vero regula dirigēs in agen
dis. ¶ Tertio inuenio in latere xpi plēti
dinē iustificātis grē. Hoc at fuit figuratū
Eze. 47. Abi finalr dī q vidit aquā egre
dientē de dextro latere tēpli q tātē vtrūq
erat q oīa q tangebāt viuificabāt p ipaz
¶ Abi sciendū q p istud tēplū intelligit
xpi humāitas de cui⁹ latere dextro exiuit
aq grē salutaris : q sic illa aq oēs quos
tangebāt viuificabāt sic grā xpi quos tā
git spūalr viuificat. ¶ Quarto inuenio la
tere xpi pmpititudine itroducētis ianue.
Hoc at fuit figuratū Gen. 6. Abi finalr
dī q tpe quo de⁹ voluit delere mundū p
diluuū dixit Noe. Fac tibi archam de li
gnis leuigat fenestrā in archa facies ⁊ i
cubito psumabis sumitatē ei⁹. hostiū aut
arche pones ex latere deorsuz. In ista ar
cha oēs q fuerūt euaserūt diluuū oēs at
aliū generalr fuerūt submersi. ¶ Abi sciē
dum q p archā intelligit xps : p fenestrā
at siue hostiū positū in latere intelligitur
vuln⁹ laterale in corpore xpi factum q fi
gnanter dī fuisse positū in latere deorsuz
i. i humāitate xpi ⁊ nō in diuinitate q est
supior. ¶ Sicut igit tpe general diluuū
q extra archā inuenti sunt oēs fuerūt sū
mersi qui vero in archa oēs saluati. Ita
oēs qui sunt extra fidē catholicam cuius
xps est fundamentum in sua infidelitate
damnatur: qui vero in fide cū opib⁹ vīr

tuosis saluantur. Secunda pars.

Equitur. Dixit ergo eis iteruz
s pax vobis. Abi tāgit pñs collo
nem vigorosam q pbat iurisdī
ctio spūalis. Abi sciendū q iurisdīctio spi
ritualis principaliter est circa duo. s. circa
scientiam ⁊ cognitionem ⁊ presidentiā ⁊
dominationem. ⁊ ideo dicitur q clauēs ec
clesie sunt due. s. scientia ⁊ potestas. S; li
igit circa istā prē duo possum⁹ pñderat. s.
Cōmissionē eruditionis.

Collationem prelacionis.

¶ Quantū ad primum dicit. Et dixit eis
iterum ⁊c. ⁊ duo tangit. s.

Animorum vnitatē.

¶ Predicationis potestātē.

¶ Quantū ad animoz vnitatē dīc. Et dī
xit eis pax vobis. Abi sciē. q h xps pri⁹ an
nunciavit discipul⁹ pacē tñ 2⁹ eis replicat
vt nō solum mō q̄rtum ad se ipos pacem
habeāt s; ēr q̄rtum ad iudeos qui eos ex
pugnabant. An Criso. Quia vero plūm
inexpugnabile hēbant ad iudeos rursus
eis pacē ānūciat. ¶ Quantū ad pñcatōis
prātē dīc. Sic misit me pñ ⁊c. Abi sciēduz
q xps missus a prē i mundū ad passionē
tollerādā sciēs discipulos pp pñcatōnē
fidei mltā passuros. iuxta illud Mat. 10.
Abitto vos sic oues in medio lupoz. At
eos pfortet i suis tribulatiōib⁹ pñit se ēr
in exemplū. vel vt oñdat q sic ipse nō au
ctoritate ppria: s; pñs: ita aplī nō auctori
tate ppria s; xpi mittūtur ad pñcatādū. Et
h ē q dīc apls. Ro. 10. Quō igit pñcabūt
nisi mittant. ¶ Quantū ad secundū. s. col
lationē prelaciōis in sūando dīc. Nec cū
dixisset ⁊c. Abi duo tangit. s. Actum isoz
mariū ⁊ effectū subsequitiū. ¶ Quantū
ad prīmū dīc. Nec cum dixisset insuf. ⁊c.
Abi sciendū s; m Augu. 4. de trinitate. q
flat⁹ ille corpore⁹ nō fuit sba spūs sci: sed
demonstratio p. congruā significatiōnē nō
tñ a prē s; ēr a filio pcedere spūm scīm.
¶ Sciendū est aut qū xps dicit. Accipite

spiritu & spiritus. ibi nō accipit pro 3^a p
sona in trinitate sed p dono spiritus san
cti. **Quantū** ad effectum subsequē. di
cit Quorū remiseritis peccā &c. Ubi scien
dum q caritas habet istam pprietatem
q qui ipsam picipant sunt immunes a pec
cato: qui vero non picipant sunt euz peccō
Et ideo post qz xpūs dedit aplīs caritatē
vt donū spiritus sancti. psequēter dat eis
auctoritatem soluēdi illos quos quantuz
fert hūa fragilitas cognoscūt dispositos
ad picipandū caritatem & grām. Ligā
di vero quos picipes tanti bñficiū nō co
gnoscunt. h. secundū Augu.

Tertia pars.

Equit. Thomas at vn⁹ &c. Ubi
tangit eius separatōez ruinosaz
q pbat absēratio corporal. Ubi
sciendū q quādo homo ē absens & iminet
sibi piculum ppter suam absētiā debz
sibi annūciari & audiri eius responsio vt
possit intentio sua cognosci. Sed h. igit
in pte ista tria possumus cōsiderare. s.
Discessionem piculissimā.
Reuelatiōem verissimā.
Responsionem durissimā.

Quantū ad primū dicit. Thomas aut
&c. Ubi sciēduz sic habet. luc. 6. q yhs vo
cauit discipulos suos: & elegit. 12. ex ipsis
quos apostolos noiauit: inter quos Tho
mas fuit vnus. Dicitur aut didim⁹ & ge
minis. Nam didim⁹ grece dicit gemin⁹
latine. Unde sciendū q Thomas ē nomē
cōe ebreis & syris: & habz duas interpreta
tiones. Vno modo interpretat geminus.
Alio modo abissus Iohes qui scripsit h
euāgelium ingreco dixit de thoma: qui
dicit didimus: q vacillans i fide. **Pro**
test autem Thomas dici abissus: q eum
vocauit pfunditas diuine misericordie.
Nam i abyssō: pfunditas denotat. **Al**
ideo abissus dicit quia h. primo i credul⁹
tamē postmodū altitudinē diuinitatis cer
ta fide penetravit: cū clamauit. Dñs me⁹

& dñs me⁹. **Iste** i qz thomas nō erat cū
alijs apostolis quādo venit yhs in appa
ritiōe facta eis die sabbi de sero vbi erāt
sili cōgregati. **Sciēduz** est aut q absen
tia Thome casual nō fuit. Unde Grego.
Non aut casu gestū est vt electus ille di
scipul⁹ tūc deesset: & cgit nāqz miro modo
supna clemētia vt discipulus dubitās: dū
in magistro suo vulnera palpat carnīs i
noli vulnera sanaret infidelitatis. Plus
enim noli infidelitas Thome ad fidez: qz
fides discipuloy credentiū profuit: qz dū
ille ad fidem palpādo reducif: nra mens
omni dubitatōe postposita: in fide solidaf
Quantū ad reuelatiōem verissimā
dicit. Dixerūt ergo ei alijs &c. Ubi sciendū
q cū qbus Thomas nō erat: qñ xps eis
apparuit: veniente Thoma narrauerūt ei
quō xpm viderāt. **Quantū** ad respon
sionē durissimā dicit. Nisi videro &c. Ubi
sciendū q sic omnibus dictis credere
faciliter ē leuitatis mris. ita nimis velle
iuestigar attestat duricies capitis Quia
igitur Thomas nimis inuestigare de re
surrectione xpi petiit: tam eo & duriciem ca
pitis & grossitiem mētis secundū Cri
stost. designat.

Quarta pars.

Equit. Et p⁹ dies. 8. &c. Ubi tan
git gregis adunatiōem amorō
sam q pbat requisitio pñalis.
Ubi sciēdu q officiū boni pastoris ē: &
si quis aliquādo discedat a grege: nō p
pter h. d. ipsam despicere sed ipam dilige
ter querere & cum alijs adunare. S. h. igit
tur in pte ista. s. possumus cōsiderare. s.
Xpi cōm apparitiōem.
Thome specialem reductionem.
Ipsius veracem cōfessionem.
Xpi placibilem cōfortationem.
Euaglie excusantez ephilogatiōem.
Quantū ad primū dicit. Et post dies
8. &c. Ubi quattuor tangit. s.
Temporis expressionem.

Gregis adunationem.

Christi appitionem.

Ipsius allocutionem.

Q^u^m ad tēporis expressionem dic. Et post dies .8. Ubi sciēduz q nō statiz post qz dēu fuit Thome ab alijs q viderant dñm: xps eis appuit sed post dies .8. Et in illo interuallo tēporis fñm Criso. audi ret relatōem resurrectōis xpi: et ex hoc i flammef ardentius ad hoc sciēdum et fir mius credēdum. **Q**uantuz ad gregis adunatōem dicit. Iterum erant discipuli et. Ubi sciēdum q xps Thome p se exi stenti: quia dubius erat de sua resurrectō ne non appuit: sed in aliorum collegio. vt per hōdetur intelligi q non diuifis p di scensionem: sed vnitis per dilectōne xps apparet. iuxta illud q ipe dixerat Abat. 18. Ubi duo vel tres fuerint congregati in noie meo: in medio eoz suz **Q**^u^m ad xpi appitionem dicit. Venit yhs ianuis et. Ubi sciēdum q xps habens iam cor pus glōsum clausis ianuis intrauit ad di scipulos. **Q**uō at audi Augu. In fmo ne pascale. Queris a me et dicis. Si per ista hostia clausa intrauit: vbi est corpo ris molities? Et ego respondeo. Super mare ambulauit: vbi est corporis pond⁹? Sed fecit id dominus tanqz dñs. Nun quid ergo qz resurrexit destitit esse dñs? q. d. non. Sed sicut per suam potentiam fecit vnū facere potuit et reliquū. **Q**^u^m ad ipsius allocutōez dic. Et dixit eis pax vob. Ubi sciēdum q primo ab angelis ānunciata est pax. iuxta illud Luc. 2. Et i terra pax hominibus bōe voluntat. 2° ē pax a xpo precepta. iuxta illd 9. Na bete iter vos pacem. 3° est pax a xpo p missa: iuxta illud Ro. 2. Glōria hono: et pax homini operanti bonum. **Q**uātū ad secundum. s. Thome spālem reductio nem dicit. Beinde dicit Thome et. Ubi sciēdum q in hoc ostendit magna beni gnitas xpi: q non expectauit q interro

garetur a Thoma: sed ex sua benignitate quasi eum preueniēs inuitat euz ad se co gnoscendum p. d. Differ digitum tuum h 2c. 2° instruit eum ad se credendum. d. Et noli esse incredulus sed fidel. **Q**^u^m ad 3^m. s. Thome veracem confessionem dic. Rñdit Thomas: dñs meus et deus me⁹ Ubi sciēdum q Thomas qñ perfectus theologus factus pñtetur duas naturas in xpo. s. diuinam et humanā. Humanam cum dicit dominus me⁹. Diuinam cum sbiunxit deus me⁹. Dominus inqz: quia quantum ad humanitatem patiēdo nos redemit. Deus quantū ad diuinitatem: qz inesse nature nos creauit: iuxta illud gen. 1. In pñcipio creauit ds celū et terrā **Q**^u^m ad quartū. s. fidelii placibilē con fortatōem dicit. Quia vidisti me et. vbi ponit p Thome de sua tarditate repñhen sionem: cum dicit. Quia vidisti me et. 2° non videntium ipm corporalr pñlonem cum sbiungit. Beati qui non viderunt et crediderūt. In qñia nos specialr figura ti sumus: q eum quem in carne non vidi mus: mente retinem⁹: si tñ fidem nostraz opibus sequimur: et enim de credit: qui exercet opando qz credit. **Q**^u^m ad. 5^m s. euanglē excusantem ephilogatōem dic Abulta qdem et alia signa et. Ubi duo possum⁹ considerare. s.

Istius scripture breuitatem.

Ipsiusqz vtilitatem.

Q^u^m ad primum dicit. Abulta qdem et. Ubi sciēdum q pars ista pōt duob⁹ modis itelligi: vel q Jobes excuset se d breuitate q^m ad oia mirabilia xpi et oia scā eius que fecdū vixit in mundo q ipe nō scribit: vl d multj scīs a xpo ad mñse statōez sue resurrectōis q ēt omnisit grā breuitat. **Q**^u^m ad scripture vtilitatem dic. Hoc at et. Ubi tñgit duplicē scriptur vtilitatē. s. q^m ad fidei hēdificatōez: et qñ tū ad glē acqñitōem. **Q**^u^m ad pñmū dic. h at et. vbi sciē. qz ex serie hui⁹ euāgelij:

possum⁹ accipe triplicē nre fidei hedifica
tionē ex manifestatiōe diuina. Aut enī p^o
hedificata ē fides nostra p visum in xpi
pntia: et hoc fuit sem in tōa: cui fuit di
ctum. Quia vi. 7c. Aut in absentia per au
ditum. Et de tali dem. Beati qui non vi.
7c. Aut i testimoniū in scriptura. Et de h
dī h in lra. Nec at scripta 7c. **¶** 2^m ad
glorie acquiritōez dicit. Et vt credētes 7c.
Ubi sciēdū q hō p fidem non acquirit vti
litate illi q credit: s; sibi q utilitas ē glo
ria et vita sempiterna. Unde Jo. 5. Nec
scribo vob vt sciat q^m vitā habetis eternā
q creditis in noie filij dei. Ad qz 7c.

¶ Dominica secūda post pascha. Euā. 32.

Jo sum pastor bonus. Jo.

10. Nos videmus loquen

e do naturalr q vnaquē res

potest duobus modis co

gnosci: vno mō pprie et dir

recte: cognoscendo pprietates sibi pueniē

tes. Alio modo iproprie et indirecte: co

gnoscendo sibi non in esse pprietates illi

us q sibi opponit. Verbigra. res calida

pōt cognosci p pprietates calidas ipam

pntes: et sic pprie cognoscitur: vel q: co

gnoscimus sibi nō iē pprietates frigidi

taq sibi opposite. et sic cognoscit indirecte

xps igit i hodierno euāgelio: volēs ostē

der se eē bonū pastore: istū duplicē modū

et. Nam ostēdit se carere pprietatib⁹ mali

pastoris et merccarij: et se hēre pprieta tes

puēientes bono pastori. Et sic fm deā istud

euāgelij i duas pres diuidit. Nam p^o tagit

Admirabile diuersitatē obsequij. Secūdo

Comēdabile pprietatē officij.

¶ 1^m pbat dissimilitudo opationis.

2^m militudo pfectōis. p^m i pñ. 2^m ibi. Ego

sum pastor bonus 7c.

Prima pars.

Quantum ad p^mū vbi tangit 7c.

q dicit. Ego sum pastor bonus 7c.

Ubi sciendum q qñ aliqs vult

aliquid facere vel dicere. p^o d^o proponere

q intēdit. postmodum debet illud ratōa
biliter prosequi vt oz. quem moduz tenet
hic Christus. Scdm h igit i pre ista duo
possum⁹ considerare.

Primo conclusionem propositam.

Secdo distinctōem explicitam.

¶ Quantum ad primū dic. Ego sum pa
stor bonus. Ubi sciendum q licet multi i
ecclesia nominentur pastores: sicut prelati
ecclesie: tamen xps principaliter nomen
boni pastoris habet: quia alij omnes par
ticipatiue dicuntur pastores. **¶** Sciēduz
est q in ista conclusione xps de se tria tā
git. 1.

Suam excellētiā et dignitatē.

Suā diligētiā et affabilitatē.

Suā beniuolētiā et sanctitatem.

¶ Primo xps tangit suam excellētiā

et dignitatē: cum dicit. Ego sum. Unde ipse

dicit Apoc. 21. Ego sum radix et genus dō

stella splendida et matutina. Nam radix

et genus Dauid dici potuit q: de eius stir

pe. Stella vero splēdida et matutina: qā

sua claritate pfulgida mundum illumi

navit. **¶** Secundo tangit suam diligēti

am et affabilitatem: cum dicit. pastor. Et

sic de ipso dicatur illud ezech. 44. Suscita

bo super oues meas pastorem vnum qui

pascet eas seruum meū Dauid. Nam sup

genus humanuz q ouis dici potest iuxta

illud ps. Nos autēz populus eius et oues

pascue eius. suscitauit deus pater pasto

rem vnu qñ filium misit i mundū q signā

ter vn⁹ dicitur: q ipse singlariter fuit pa

stor. Unde d ipso dō p^o Jh. 51. Anum vo

cavi eum et benedixi eum. **¶** Signanter

et d^o dō: q ipse decorus et fortis. Unde d

ipso ezech. 37. Seru⁹ meus dō rex sup eos

et pastor vnus erit oium eoz. **¶** Tercō tā

git suā bēiuolētiā et sanctitatem: cum dic.

Bon⁹. vn⁹ d ipso ps. Quā bon⁹ israel deus

his q recto sunt corde. Nam ipse sol⁹ bon⁹

essentialr: alij solū picipatiue: iuxta illud

Luc. 18. Nemo bonus nisi solus dō. **¶** 2^m

ad fm. s. distinctiōem explicatā dicit. Bonus pastor 2c. Et duo facit: q. pmo ponit boni p̄clati actuz. s. mundandum. 2º mali p̄clati actum detestandum. ¶ 1º ad p̄mum dicit. Bonus pastor: animā suā dat pro ouibus suis. vitam suā quando pro nob̄ tanq̄ pro ouibus voluit mori i cruce. In quo dat nob̄ exemplū vt q. bon⁹ pastor est: non solum suā sed ⁊ seipm̄ d̄ pro d̄fensione suarū ouium exhibere. Et q. suā is ouibus denegat: non est credendum f̄z Grego. in ol. q. p̄ ip̄is exponeret vitam suā. ¶ 2º ad mali p̄clati actum detestandum dicit. Mercenarius autem: ⁊ q. n̄ est 2c. Ubi tria tangit. s. P̄clati negligētiā in custodiendo. Inimici violentiā in offendendo. Dicti euidētiā in accusando. ¶ 3º ad p̄mum dicit. Mercenarius autem 2c. Ubi sciendum q. non cognoscit q. aliquādo non cognoscit verus pastor a mercenario tēpore pacis. sed euz tempus alicuius aduersitatis accidit: tūc apparet differentia: quia tunc secundum Grego. in omel. bon⁹ pastor: oues conat̄ defendere: mercenarius autem fugit. ¶ Quantum ad inimici violentiā in offendēdo. Et lupus rapit 2c. Ubi sciendum q. sic quando pastor recedit ab ouibus oues remanent in periculo ⁊ dispergunt̄ hinc inde ⁊ multociens rapiuntur a bestiis. Sic quando p̄clatus dimittit suos subditos sic mercenarius ⁊ non pastor in periculo remāet grex suus. Unde de talibus potest dici il lud. 5. 22. Audi cunctum israel dispersum in montibus quasi oues non habentes pastorem. ¶ Quantum ad dicti euidētiā in accusando dicit. Mercenari⁹ autem fugit quia 2c. Ubi sciendum q. causa quare mercenarius fugit secundū Grego. est quia plus amat lucruz temporalē: q̄ oues. ¶ Sciendum est etiam secundū Augusti. q. licet apostoli iuxta dicta saluatoris quando persequēbant̄ d̄ ciuitate i

ciuitatez fugerent nō tamen propter hōi et̄ fuerūt mercenarij sed veri pastores. Ad cuius euidētiā sciendum est. q. minister ecclē tunc iuste potest fugere: quando persecutio est p̄sonalis. vt puta quādo ip̄e solus perseq̄: quia tunc eius ministerium per alios potest suppleri: quando autem persecutio est cōmunis: ita q. p̄clatus cum subditis persequitur: tunc quando videt subditos indigere suā presentia non debet eos deserere: sed tanq̄ bonus pastor eos defendere ⁊ tueri.

Secunda pars.

Equitur. Ego sum pastor bon⁹ 2c. Ubi tangit cōmendabilem p̄prietatez officij: q. probat multitudinem perfectionis. Ubi sciendum q. q̄n aliquis vult cōmendare alicui⁹ officiu. primo debet proponere officiu istd̄: post modum conditiones illius officij explicare: quem modum h̄ Ch̄istus tenet. Secū dum h̄ igitur in parte ista. 2. possumus p̄siderare. s.

Euidētem saluatoris cōclusionē.

Multiplicē pastoris p̄mēdatōem.

¶ Quantum ad p̄mum dicit. Ego sum pastor bonus. Ubi sciendū q. postq̄ x̄ps suā conclusionem probauit per differentiam que est inter bonum pastorez ⁊ mercenarium: nunc eam replicat vt euidētius eam probet. vnde Crisosto. Ch̄istus a mercenarijs seipsum distinxit qui contemnunt luporum rapinas: ex eo q. p̄ ouib⁹ aīaz p̄oīr: ⁊ iō q̄n p̄cludēs s̄dit. Ego sū pastor bon⁹. ¶ 2º ad 2m̄. s. multitudinē pastoris p̄mēdatōem dicit. Et cognosco oues meas 2c. Ubi sciē. q. pastor d̄ oues sibi p̄missas cognosceat vt sciāt q̄ s̄t p̄prie ⁊ q̄ nō. 2º d̄ eas ab icurrētib⁹ bestiis noceat d̄fenderē. 3º d̄ eas isiml̄ adunare. fm̄ h̄ igitur in parte ista tria tāgit. s.

Apprehensionem euidētem.

D̄fensionē p̄seruantem.

Congregationē vnientem.

q. ij

Primo dico q^d pastor d^z h^{re} apphen-
sionem euidētem. Et quātū ad hoc dicit.
Et cognosco oues meas &c. Et intēdit ta-
lem rōnem. Boni pastoris est cognoscere
oues suas & cognosci ab eis. Sed ego co-
gnosco oues meas: & ipse cognoscunt me
ergo sum bonus pastor. **P**ostea pōit
cognitōis modus. d. Sic cognouit me p^r-
&c. **2°** dico q^d d^z habere defensionē p^re-
seruantem. Et quātū ad hoc dicit. Et aīam
meam pono p^r ouib⁹ meis. Ex qua p^rie-
tate x^ps sic arguit. Signū boni pastoris
est aīam suam ponere p^r ouib⁹ suis. Sed
pono aīam meā p^r ouib⁹ meis. g. **S**ciē-
dū ē ēt q^d ponēdi aīam suam p^r ouib⁹ su-
is pōt fūi rō ex ordine diligēdoz. Unde
sciēdū q^d s^m Aug. p^r d^z doctrina xpiana .
quattuor sunt ex caritate diligēda. i. d^s
aīa p^ria aīa p^rimi: & corp⁹ p^riuū. Indul-
gēdo āt ordo debet ē: vt p^rmo diligamus
q^d supra nos est. i. d^eu⁹. 2°. id q^d sumus .i.
aīam n^ram. 3° id q^d iuxta nos ē. i. aīam
p^rimi. 4° id q^d extra nos ē. i. corp⁹ p^riuū
Cū igit^r hō rōabil^r loquēdo teneat p^reter
mitte^r min⁹ diligēdū p^r magis diligen-
dū: tene^r pastor bōus p^rtermittē corp⁹ p^r-
uiū q^d ē i q^rto gradu diligēdoz p^r salu-
tē aīe p^rimi: cui⁹ rō ē q^d spūal^r salus greg^{is}
p^rōderat vite corporali pastoris. **3°** di-
co q^d d^z h^{re} p^rgregatōem vniētē. Ad no-
cū dicit. Et alias oues hēo &c. vbi itēdit ta-
lē rōnē. Offm bōi pastoris ē oues ifiml^r p^r-
gregat^r. Ego āt oues meas p^rgrego i vnū
ouile. g. **Q**ualē oñdit Greg. i. ol. d. q^d si
ex duob⁹ gregib⁹ vnū ouile effi^r: q^d iuday
cū & gētilē pplm i sua fide piūgit. Et quō
audi Theo. d. Idē nāq³ oib⁹ ē baptisimū
signaculū: vn⁹ pastor vbu⁹ dei attendat. g.
māichei qm vnū ouile & vn⁹ pastor ē no-
uū & veteris testi. Hoc āt ē q^d inuit petr⁹
i. can. 2°. d. Eras. n. aliqñ sic oues errātes
s^z pueri estis nunc ad pastore^m & epim ani-
maz v^rarum. **S**ciēdum ē āt quātum
ad totū istud euāgeliū in q^d sit mentō de

pastore q^d mistice loquēdo p^r p^r pastorē
itelligi pōt x^ps s^m q^d ipsemet de se loq^r
bat. d. Ego su⁹ pastor bon⁹. Habz āt x^ps
p^rdictōes pastoris. Nā oues suas.
Cognoscit scia vitat^r.
Defendit beniuolētia pietat^r.
Redimit habūdantia largitat^r.
Pascit affluētia bōitat^r.
Congregat diligētia sedulitat^r.
Primo dico q^d x^ps istar boni pasto-
ris oues suas cognoscit scientia vitatis.
Unde poterat dicere illud p^rs. Cognoui
omnia volatilia celi & pulchritudo agri
mecū est. Nā x^ps tam celestia p^r aues de
signata que volant in altum: q^d terrena
significata per agrum cognoscit infalli-
biliter & discernit. **S**ciendum est autē
q^d diuerse res diuersimode cognoscūt^r.
Nam denarius q^d cognoscitur per yma-
ginem regis. Miles per arma sui domi-
ni: ouis per rubeum signum. Homo igit^r
cognoscitur si sit denarius Ch^risti verus
& non falsus: si habz ymaginem Ch^risti:
que quidem est g^ra animā ipsius d^ecorās
Hunc denarium postulat sibi osten-
di in die iudicij: & quando anima cuiusli-
bet exijt. d. Math. 22. Ostendite mihi
munuscula census: at illi obtulerunt ei de-
narium: & ait illi: cuius est ymago h^{ic} & sup^r
scriptō. Et siquidem inueniat q^d in dena-
rio illo sit gratia que est ymago eius: tūc
quidem retinebit eum: vt verum denari-
um. Si vero sit ymago Cesaris. i. dyabo-
li: que quidem ymago est macula pecca-
ti deformatans animam dicet reddite que
sunt Cesaris Cesari. i. dyabolo eternaliter
cruciandus. **C**ognoscitur etiam si
sit miles Ch^risti si portat ipsius arma:
que sunt sacramenta ecclesie & virtutes
animam adornantes. ad que arma habē
da admonet nos apostolus. Ro. 13. Abi-
tiamus arma tenebrarum & induamur
arma lucis. q. d. vicia & peccata que sunt
arma dyaboli: abiciamus viriliter & idua-

mur arma lucis. i. virtutibus quib⁹ anima illustrat^r et sunt arma xpi. ¶ Cogno-
scitur etiam homo si sit ovis xpi per si-
gnum rubeum. i. si sit rubricata sanguie
xpi eius passionem meditando. Nam san-
guis Christi hominibus ipso signatis est
tutamentum persecutionis dyabolice: ne
ab ipso aliquantulum offendant. ¶ Hoc aut^m
fuit figuratum exo. 2. vbi final^r d^r q^d cu^m
pp malitiam egyptiorum d^s vellet inter-
ficere egypti primogenita ordinavit cum
pplo israelitico q^d signaret domos suas:
sanguine agni vt possent euadere. di. Erit
autem vob sanguis in signum in edibus
in quibus eritis et videbo sanguinem: et
transibo vos: nec erit in vobis plaga dis-
perdens q^m percufero terram egypti.
¶ Ubi sciendum q^d per egyptios qui in-
terpretant^r tenebrosi intelligi p^{nt} peccato-
res exstantes in tenebris peccatorum. et q^d non
est conueniens q^d reponent de malitijs suis
lucru: aliqui vult d^s interficere per iustici-
am p^{nt}em: vt impleat illud J^s. 13. Ec-
ce dies dⁿⁱ veniet crudelis et indignatiois
plenus et ire: furo: usq^q ad ponenda terraz
in solitudinem: et peccatores eius p^{ter}en-
dos de ea: per filios autem israel q^d inter-
pretatur videns deum: intelligi possunt
viri iusti qui d^{nm} contemplantur: quib⁹
d^r deuter. 33. Beatus tu israel: quis simi-
lis tui pp^{le} qui saluatis in d^{no}. ¶ Isti at^m
vt euadant sniam domini datam contra
egyptios. i. peccatores: que quide est sen-
tentia mo^{rt}is debent se signare sanguine
imaculati yesu: et sic ipsam non timebunt.
Unde figuratiue dictum fuit Apo^c. 7. q^d
tuos angelis quibus datum est nocer^e ter-
re et mari: nolite nocer^e terre et mari neq^q
arboribus quoad vsq^q signemus seruos
di nostri in frontibus eorum. Nam tales
qui sunt signati in frontibus. i. in anima
bus suis signo passionis xpi ab exter-
nante angelo non oportet timere. ¶ Se-
cundo dico q^d Christus instar pastoris su-

as oves defendit benivolentia pietatis.
Nam xps propter benivolentiam q^d ha-
buit ad genus humanum tanq^q ad suas
oves pro earum defensione animam d^{dit}
Et sic potuerit dicere illud Je. 12. Reliq-
domum mea diuisi hereditatem meam:
dedi dilectam animam mea in man⁹ ini-
micorum eius. Dimisit domum et disit he-
reditatem quando de sinu p^{ris} venit i mu-
dum: dedit animam dilectam q^m voluit p^{ro}
nobis crucifigi. ¶ Unde potuit nobis fi-
gurari per Achab regem israel: de q^d sen-
tentialiter d^r. 3. re. 22. q^d iuit ad pugna: et
Assyrios p^{ro} defensione sui populi: comissu
q^d est p^{re}lium in die illa: et rex ysrael sta-
bat in curru suo et Assyrios et mortuus est
vespere: fluctabat aut^m sanguis plage i sinu
curru. ¶ Ubi sciendum q^d per Achab q^d
interpretatur finitas intelligi p^{ot} Chri-
stus qui est frater noster quatu ad huana-
tatem q^d signanter rex israel d^r: q^d ipse est
rex omnium p^{re}emplantiu tam viatorum
q^q beatorum. Per Syros at^m qui interpre-
tant^r sublimes: inimicos populi israelitici
intelligi p^{nt} dyaboli inimici populi xpi-
ani: qui ideo dicuntur sublimes: q^d per sup-
biam se d^{nm} crexerunt pp^{er} quam sunt
in infernum delecti. Et sic verificet^r d^s eis
ill⁹ ps. 10. Sublimes humiliabunt. ¶ Per
currum d^o vbi sunt quattuor: rote intelli-
gi potest crux Christi in qua fuerunt quat-
tuor brachia instar quattuor rotarum per
que possunt intelligi quattuor virtutes
quas Christus habuit pendens in cruce
Nam habuit prudentiam in eligendo con-
ueniente modum n^{re} redemptionis: vt q^d ho-
lapsus erat delectabilis: ip^s redimeret pe-
nal^r moriendo: h^{ab}uit virtutem iusticie: du iu-
sta quantitate delicti: portauit pena in suo
corpore homini d^{bita} p^{ro} peccis. H^{ab}uit vir-
tutem tempantie: du ad supfluitatem nullis
mundanis delectabilib⁹ vsus est: imo nec ad
necessitate. Nam ibi vidim⁹ eu nudum pede-
te et supfluitate terrenarum cupidinu: vidi-

mus eum sitibūdum p̄tra omnes delecta-
tiones carnales. habuit ēt virtutū fortitu-
dinis: dum p nobis s̄ dyabolum voluit di-
micare. ¶ Sic at̄ existens x̄ps in h̄ curru
mirifico in pugna s̄ dyabolū: d̄r mortuus
fuisse vesper: q̄ circa horā nonā que decli-
nat ad vesp̄am inclinato capite emi sit spi-
ritum: cuius sanguis in sinū currus fluxit:
q̄ eius sanguis pretiosissimus exiens de
eius manibus latere et pedibus lignū cru-
cis multipliciter rubricauit. ¶ Tertio di-
co q̄ x̄ps instar pastoris suas oues rede-
mit habūdantia largitatis. Nam genus hu-
manum p̄ peccatū p̄morum parentū erat
obligatū deo maximo debitor: s̄ quo null⁹
purus hō poterat satisfacere: q̄ quilibet
sibi p se ipso tenebat. x̄ps aut̄ existens de-
us et hō: rōne qua deus satisfacere potuit
rōne qua hō satisfacere debuit: et ideo nos
sufficiēter redemit. iuxta q̄ sibi d̄r Apoc.
s. Redemisti nos dñe deus in sanguine
tuo ex oī tribu: lingua: p̄plō et natione et fe-
cisti nos deo nrō regnū. ¶ Quarto x̄ps
instar pastoris oues suas pascit affluētia
bonitatis. Nam x̄ps vt bonus pastor: ge-
nus humanū instar suarū ouīū sua bonita-
te pascit et nutrit: dum sua bonitas est eis
obiectū sufficiēs refectiuū. Vñ gregi di-
tino d̄r per ps. Spera in dño et fac boni-
tatē: et inhabita terrā et pascere in diuitijs
eius. Et iō ipse dicit Eze. 34. Ego pascam
oues meas in mōtibus Israel. i. in celesti
p̄ria. vbi delectabunt in ipso. ¶ Quinto
x̄ps instar pastoris oues cōgregat dilige-
tia sedulitatis. nā x̄ps: genus humanū in-
star ouīū suarū in vnum congregat in hoc
mūdo p fidē et gr̄a: et in futuro p gl̄ia. iux-
ta q̄ d̄ ipso d̄r Isa. 40. Sic pastor gregē
suū pascet in brachio suo: cōgregabit agnos
in sinu suo leuabit: fetas ipse portabit.
Secundo sciendū ē q̄ p istū pastore intel-
ligi possunt prelati ecclesie q̄ positi sunt ad
custodiam gregis sibi cōmissi. iuxta illud
Aplī Ephe. 4. Ipse. i. x̄ps inquit: dedit q̄s

dam qdē aplos: quosdā aut̄ pphetas. ali-
os vero euāgelistas: alios aut̄ pastores et
doctores. ¶ Isti boni pastores possunt fi-
gurari p̄ Abo. de quo d̄r Exo. 3. q̄ moy-
s pascēbat oues ietro sacerdotis
madiā: cūq̄ minasset gregē ad interiora
deserti: venit ad montē dei oreb: apparuit
q̄ ei dñs in flāma ignis de medio rubi:
et videbat q̄ rubus arderet et nō cōburere-
tur. dixit ergo Abo. vādā et videbo vi-
sionem hāc magnā quare nō comburitur
rubus. cernēs at̄ dñs q̄ pgeret ad viden-
dum. vocauit eum de medio rubi: et ait
Abo. Abo. q̄ rēdit ad suū. at ille: ne ap-
propies hec solue calciamēta de pedibus
tuis: locus enī in quo stas terra scā est: et
ait: ego sum de⁹ p̄ria tui: de⁹ Abrahā: deus
ysaac: et de⁹ iacob abscondit Abo. faciē su-
am: nō enim audebat respicere sup̄ a dñz.
¶ Vbi sciendū q̄ p istū rubū in quo erat
ignis intelligi pōt x̄ps yhs in quo erat hu-
manitas passibilis et penalitatis: multū
subiecta: significatiua p rubum spinosum.
erat et diuinitas lucēs p sapie claritatē: et
ardēs p intensissimā caritatē significata p
ignē lucētē et ardentē: et signanter arde-
re d̄r et nō pburere: q̄ diuinitas licet habi-
taret in humanitate x̄pi: et ipam illustraret
luie claritatis et inflamaret incendio carita-
tis: tñ ipsam non pburēbat: s̄ potius pser-
uabat. ut sic dici potuerit d̄ Christo illud
Coll. 2. In ipso habitat oīs plenitudo di-
uinitatis. ¶ Vbi Abo. vero q̄ pascēbat
oues ietro sacerdotis madiā intelligi pōt
quilibet pastor q̄ pascit oues. i. xpianos
sue cure pmissos: q̄ principalr sunt oues
x̄pi significati p ietro sacerdotis madian
q̄ interpretatur diuiciās: et x̄ps fm ps.
est sacerdos in eternū s̄ ordinem melch-
sedech. qui h̄z mundū iudicare. Iuxta il-
lud Jo. 5. Dedit ei. s. pater filio potestātē
iudiciū facere q̄ filius hoīs est. ¶ Pa-
stor igitur cupiens rubum ardentem. i.
dei filium humanatū inspicere. et respiciēs

curam gregis dominici dicitur instar **Aboy**. primo super gregem vigilare quantum ad exteriora per sollicitudinem circumspectionis et sic grege pascere exemplo et doctrina. ut sic sit de illis de quibus dicit dominus **Je. 3.** Dabo vobis pastores iuxta cor meum qui pascunt vos scientia et doctrina. Secundo dicitur quantum ad seipsum et gregem intrare interiora deserti per sollicitudinem recollectionis. **Ita** bonus pastor et seipsum et gregem debet recolligere ad mentis quietitudinem significatam per deserti introitum. unde in persona domini dixit **Aboy**. pharaoni **Exo. 5.** Dimitte populum meum ut sacrificet mihi in deserto. tertio dicitur ascendere ad superiora per sollicitudinem deuotionis: ut sic instar **Aboy**. veniat ad montem dei ore: iuxta illud quod sibi dicitur. **exo. 24.** Ascende ad me in montem et esto ibi. **¶** Sic autem pastori transformiter cum suo grege disposito **xps** deus et homo familiariter apparebit. Et sic dici possit sibi illud **gen. 26.** Apparuit dominus **ysaac**: ait ne descendas in egyptum sed quiesce in terra quam dixeris tibi et peregrinare in ea eroque tecum et benedicam tibi. **¶** Nam tali pastori cum grege suo qui ad montem altum per contemplationem ascenderat dicit dominus quod non descendat in egyptum. id est ad vitia fenestra. sed peregrinetur. quasi abstractus a mundo in terra quam sibi ostendit dominus que est orationis et deuotionis: et tunc sibi benedicit suam gratiam conferendo. **¶** Sciendum est autem quod qui vult ad istam contemplationem ascendere debet primo habere obedientiam promptam instar **Aboy**. qui domino vocanti respondit adsum. figuratus per **vnaz** de illis stellis de quibus dicitur **Baruch. 3.** Stelle dederunt lumen in custodijs suis et letate sunt vocate sunt et dixerunt assumus. Secundo debet habere innocentiam probatam ut sic instar **Aboy**. deponat calciamenta. **¶** Ita per calciamenta que sunt de pellibus ani-

malium mortuorum intelliguntur vitia et peccata. que homo debet deponere et mundam animam seruare. Tertio dicitur habere reuerentiam profundam: ut instar **Aboy**. abscondat faciem suam se inclinans ad terram. iuxta quod dicitur de **Ely. 3. 18.** Ely. autem ascendit in verticem carmeli et pronus in terram posuit faciem suam. **¶** Tertio sciendum est quod per istum pastorem intelligi potest anima rationalis in homine siue ipse homo quantum ad animam rationalem cuius oues possunt dici alie potentie tam intellectiue quam sensitiue que debent regi et regulari iudicio rationis. ut sic in homine non sint plures pastores sequentes potentiarum desideria: sed solummodo vnus sequens rationis iudicium. **¶** Iste pastor fuit nobis figuratus per **Jacob** de quo sententialiter dicitur **Gen. 30.** quod ut haberet **Rachel** filiam **labā** in coniugium que erat pulchra et venusto aspectu pascebat oues **labā** et fuit per ea. **7.** annis quam cum vellet introducere non potuit nisi prius **Lyā** que erat lupinis oculi et prior tempore sorore sua acciperet: per quam et pascendo gregem alij. **7.** annis fuit. quod consuetudo non erat illa prima: ut iuniores ante traderentur nuptui quam priores. **¶** Ubi sciendum quod per **Labā** quod interpretatur candidatio intelligi potest deus. quod iuxta illud **Sap. 7.** Est candor lucis eterne et speculum sine macula. que anima sancta alloquitur **Cant. 5. vi.** Dilectus meus candidus et rubicundus electus ex milibus. Iste habet duas filias. scilicet **Rachelem** et **Lyam**. id est duas vitas vnā in presenti que significatur per **Lyam** que interpretatur laboriosa. quia dum in hoc mundo viuimus sumus in continuo labore. iuxta illud **Job. 5.** Non nascitur ad laborem et auis ad volandum. **¶** **Lyam** hanc in futuro significata per **Rachelem** que interpretatur videtur dominum: quia ibi preplabimus deum clara luce. iuxta illud. **1. Jo. 3. scim⁹** quoniam cum appuit filius erimus ei quoniam videbimus eum sicuti est.

q. iij

Signanter at dñs lya lupinis oculis eē
q: dum in ista vita existimus: clare deum
non possumus videre. iuxta illud. i. Cor. 13.
Videmus nūc p speculū in enigmate.
Uñ Exo. 13. Non potis videre faciē meā:
non enī videbit me homo ⁊ viuet. **S**i
gnanter etiam dicit q: rachel erat deco: a
faciē vñstoq: aspectu: q: in illa celesti pa
tria est omnis pulchritudo ⁊ deco:. Unde
ps. Domine dilexi decorem domus tue ⁊
locum habitatiōis glē tue. vt sic d ibi exi
stentibus dicatur illud Jh. 35. Ipsi vide
bunt gloriam domini ⁊ deco:es dñi nostri.
Per iacob autē qui interpretat lucta
tor: vel supplantator: intelligi potest ho
mo q^m ad rationem qui debet luctari cō
tra vitia ⁊ ea sua prudentia vincere ⁊ sup
plantare. Et xps sibi dicat illud apoc. 2.
Vicenti dabo edere d ligno vite q: est in
paradiso dei mei. Iste debet pascere oues
suas. i. alias potētias taz anie q: corpus
secūdum rectum iudiciū rationis. **H**as
oues. i. potētias alias a ratiōe q: possunt
dici oues labā. i. dñi: quia a deo sunt hoi da
te: vt copulef rachel. i. vt vitam eternā
habeat p rachelem designatā: d: pascere
⁊ deservire Labam. 7. annis. i. toto tēpō
quo viuit q: septenārio dierum reuoluit.
Sed tamen aduertat quilibet volens
habere Rachel. i. vitam eternā: qd
o: ipm lye añ copulari. i. vitā actiā ⁊ la
boriosā hñe: ⁊ q: p ea ē. 7. añs fūiat. i.
pfecti opib⁹ significat p pfectōe: septēna
riū: q: vita actiua pō: d: eē pteplātia. iuxta
q: dñs act. 14. **Q**^m p multas tribulatōes
o: nos intrare in regnū dei. **Uñ** quilibet
dñs. i. tymoth. 2. Labora sicut bonus miles
xpi iesu. **H**ā p talē laborē dñs viuim⁹ qui
tam breuis est: q: vita nra breuis acquiri
m⁹ grām sine fine. Et sic qlibz dicat illud
ecclesiastici. 30. Modicū laboraui ⁊ inueni
mltā regem. **S**ciēdū ē at q: malus pa
stor siue pñdēs q: vl gregē sibi sūditū sibi
te nō gubnat vel potētias alias a rōe in

ste nō regulat pōt cōpari
Lupo gregē demolienti.
Latroni gregē expolianti.
Mercenario gregē dimittēti.
Ydolo gregē negligentī.

Prio dico q: malus pastor pōt ppari
lupo gregē demolienti. **H**ā aliq sunt pñsi
dētes q: gregē suū instar lupo: duastant
⁊ destruunt. iuxta illud Je. 12. Pastores
multi demoliti sunt vineā meā: conculca
uerūt ptem meā: dederunt portōem meā
desiderabilem in desertū solitudinis po
suerunt eam in dissipatiōem. **H**ā mlti sunt
qui vineam dñi. i. gregē sibi cōmissum vl
potētias aie q: sunt p s dñi: q: a dō create
cōculcāt ipas opprimēdo: ⁊ dissipatiōem
ponūt: eas nō sollicitē gubnando. **Q**^{3o}
pōt ppari latrōi gregē expoliāti. **H**ā mlti
sunt q: gregē sibi cōmissū instar latro
nū expoliabāt bōa tēporalia auferēdo: de
qbus dñs Jh. 21. Principes tui infideles so
cij furant oēs diligūt munera sequuntur
retributōes. **Q**^{3o} pōt compari mercena
rio gregē dimittēti. **H**ā multi sunt q: solū
pp lucrū tpale pñdēt ⁊ de grege dñe
do modicū curāt: sed in tēpore aduersitatē
fugiūt ⁊ gregē relinquūt. iuxta illud Je.
46. Mercenarij quoq: eius q: versabant
in medio ei⁹ qñ vituli saginati versi sunt
⁊ fugierunt simul: nec stare potuerūt. **H**ā
multi sunt q: president alijs vt seipsos ve
lud vituli saginati ipinguent ⁊ viuunt in
delitijs: ⁊ tñ qñ grex eis indiget fugiunt
nec eum sustentant. **Q**uarto potest cō
parari ydolo gregem negligentī. **H**am
quidam sunt presidentes ad modum ydo
li **M**olech qui nūl de grege curant sed
sunt sicut statua **M**abuch. ⁊ volunt ab
omnibus adorari. **I**sti tales possunt si
gurari p sobnam ppositum templi d quo
dic dñs Jh. 22. Vade ⁊ ingredere ad eum
qui habitat in tabernaculo ad sobnā ppo
situm tēpli: ⁊ dices ei: quid tu hic? aut qua
si quis hic: quia excidisti tibi hic sepul

ebrium excidisti in excelsio memoriam diligenter in petra tabernaculum Christi ecce deus asportari te faciet sic asportatur gallus gallinatus: et quasi amictum sic subleuabit te: coronabit te tribu latōe. ¶ Abi sciē. q. p. istū sobnā ppositū tēpli: intelligi pōt qlibet prelatus ppositus gregis sui siue potentiaz suarū sensituiarum: qui figuratur sobnas dicitur qui interpretatur sedes: quia tunc hō sedet et oia quando non regulat et disponit supra dicta sibi commissā sed negligēdo suū officium iustar ppositi sobne qui fuit valde tumidus et supbus et datus voluptatibus: qui etia ut dicitur fuit pctor ciuitatis sue: illa q sunt sibi commissā negligunt et i lasciujs et voluptatibus delectantur: et sic ciuitatem perdunt: dum qm est in se p negligentia beneficio iuste relegatiōis: et eterne remuneratiōis priuāt. ¶ Huic mittit predicator a dño. i. cōmendatio sibi facta ab angelo vel homine vel scriptura vel inspiratiōe interna: et primo reprehendit de vicio ociositatis: cū dicit qd tu hic aut quasi qd hic. et signāter dicit quasi qd in veritate nō est quis: q. non fac diligēter officium suū sed ē quasi qd: q. solum locū occupat: et tñ de regine nō curat: iuxta illud apoc. 3. Nomen enim habes qd viuas et mortuus es. ¶ Re vera talis habet nomen prelati: et tamen non vere prelatus. ¶ Secundo reprehenditur de vitio carnalitatīs cum dicit quia excidisti tibi h sepulchrum: et si gnauer nominat domum qz sibi hedificauerat sepulchrum propter fetorem hominis in peccato luxurie existentis. ¶ 3o reprehenditur de vicio superbie: cum dicit excidisti in excelsio memoriam diligēter quasi se extollens per superbiam arrogāter. ¶ Quarto reprehenditur de vicio obstinatiōis: cum dicit: excidisti in petra tabernaculum tuum. q. d. Obduratus es et obstinatus in vitijs et peccatis: iuxta illud Jere. 5. Indurauerunt facies suas su

pra petram et noluerunt reuerti. ¶ Sed tamen aduerte diligenter et considera cōminationem et penam que subiungitur tali prelato. Nam subditur. Ecce dominus asportari te faciet sicut asportatur gallus gallinatus. Abi sciendum qd gallus gallinatus est capō: qui ideo gallinatus dicitur: quia facit officium galline: ducendo pullos et crocitans cōuocando: quomodo autem asportetur: vno modo potest intelligi: quia transfertur de ordine masculio ad femininum: fouendo pullos: qd non est officium masculi sed femelle. Sic talis ppositus negligens et defectuosus ut Sobnas: transferri dicitur de ordine nobiliori ad viliorē: quia cum esset factus ut eēt in ordine angelorum: propter malam vitam et sua demerita transfertur ad ordinē demonum in inferno. ¶ Alio modo potest intelligi qd sicut quando gallus gallinatus est bene pinguis: tunc exportatur per pedes capite verso ad terram ut interficiatur: sic prelati negligentes et dediti vitijs carnalibus et mundanis delitijs quando fuerunt bene impinguati et crassi proiciuntur in tenebras exteriores: ubi erit fletus et stridor dentium. ¶ Dicitur autem quasi amictum subleuari: quia sic amictus leuiter portatur super humeros ita talis leuiter extra ciuitatem proicietur. ¶ Dicitur autem qd coronabitur corona. non de lapide pretioso: sed corona tribulatiōis et angustie sempiternae. ¶ Hos autem non debemus esse de numero talium sic coronandorum sed solliciti et fideliter exercere officium commissum aliis et nos metipsos debite regulādo ut mereamur eternaliter premiari et Christi promissum recipere: Apoc. 2. Abi dñ. Esto fidelis usqz ad mortem: et dabo tibi coronā vite. Ad qz 7c.

¶ Dominica tertia post pascha. Euangelium. 33^m. Introductio.

Modicum et iam non videbitis me etc. Jo. 16. Nos videmus per experientiam quod quia res amata presens diligitur et delectat amantem eius absentia et abstractio est causa displicentie et doloris. Licet autem ipsius absentia sit displicibilis: tamen si sit spes de recuperatione illius eius absentia facilius tollatur. Christus igitur sciens quod sua presentia corporalis erat delectabilis suis discipulis: sciens etiam quod de sua corporali absentia que instabat: discipuli turbarentur: sicut pius et dulcis magister eos consolatur benignus: predicans istam abstractionem non esse perpetuam: sed ad tempus.

Quia etiam secundum Gregorium minus iacula feriunt que providentur: et Christus sciebat discipulos post mortem suam multa passuros dispendia: illa eis prencipiat ut cum venerint ea equanimiter tollerent et non turbentur. iuxta illud Jo. 16. Nec dixi vobis ut cum venerit hora eorum: reminiscimini: quia ego dixi vobis. Et hoc est quod nobis innuit Christus in euangelio hoc diurno in quo beatus Iohannes tangit quatuor: luculenter et generaliter videlicet.

Christi subtractionem affligentem.

Collegii obfuscationem dubitantem.

Periculi denunciationem pterrentem.

Exempli deductionem evidenter.

Primum probat absentatio corporalis. Secundum pplexio mentalis. 3^m persecutio temporalis. 4^m conditio naturalis. Primum in prin. 2^m ibi. Dixerunt ergo discipuli etc. Tertium ibi. Cognovit autem Christus etc. 4^m ibi. Absulit cum patre etc.

Prima pars.

Quanto ad primum ubi tangit etc. dicit. Modicum et iam etc. Ubi sciendum quod quando aliquis amicus recedit a suo dilecto videns ipsum de suo recessu dolere: aliquando sibi promittere unde possit aliqualem consolari quem mo-

dum Christus hic tenet. secundum hoc igitur in parte ista: tria possumus considerare quod de se nobis innuit Christus. scilicet.

Sua passionem saluificam.

Suam resurrectionem mirificam.

Suam ascensionem magnificam.

Quanto ad suam passionem saluificam dicit. Modicum et iam non videbitis me.

Ubi sciendum quod Christus cum cenasset cum discipulis sciens suam passionem in primo imminere et sic per mortem abstracti ab eis: ut eos aliquantulum consoletur: ipsam eis prencipiat. d. Modicum et iam non videbitis. q. d. modicum tempus est quo stabo vobiscum: et capiar ut tradar crucifigendus post quod secundum. Ubi sciendum quod Christus non videbitis me. scilicet illud triduum quo in sepulchro requiescat. Unde potuit dicere illud Jo. 14. Adhuc modicum vobiscum sum et mundus me iam non videt.

Quanto ad 2^m scilicet suam resurrectionem mirificam dicit. Et iterum modicum et videbitis me. Ubi sciendum quod Christus in sepulchro absconditus ab humanis aspectibus fuit per triduum accipiendo partem pro toto: sic ipse preduxerat Mat. 12. d. Sic fuit Ioh. in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus: sic erit filius hominis in corde terre tribus diebus et tribus noctibus: quod idem tempus fuit modicum post quod resurrexit et discipulis apparuit. **Q**uanto ad 3^m scilicet suam ascensionem magnificam dicit: quia vado ad patrem ubi sciendum quod Christus post resurrectionem suam: licet apparuerit discipulis tamen quia corpus gloriosius resumpserat: cuius non est in hoc mundo propria habitatio: cum ipsis non semper permansit corporaliter: sed ascendit in celum: quod prencipiat apostolis ad eorum consolationem. d. Vado ad patrem q. d. et si videbitis me post resurrectionem: non tamen semper in hoc mundo quia vado ad patrem. hoc secundum Crisostomum. Unde ad eorum consolationem dicebat Jo. 14. Ego ad patrem vado: et quocumque petieritis patrem in nomine meo hoc faciat. **Q**uod sciendum est quod

secundum Augu. aliter potest exponi ista
par: vt. s. modicū tempus in quo xp̄us
diē non se visurū intelligat totum temp⁹
presentis vite vsq; ad diē iudicij: q; qdē
tempus ideo modicum dī: quia ē finitū:
duratio autē q; erit a diē iudicij vltra erit
infinita: q; finitū respectu infiniti ē mo
dicum: ideo istud tēpus vsq; ad diē iu
dicij potest dici modicū. ¶ Sciēdum ē au
tem circa istam ptem principalem in qua
xp̄us dicit. Hodic iam zc. q^m ad h; q; di
cit modicū: q; loquēdo moraliter: genus
humanū ppter peccatum priorū paren
tum inter alia incurrit. 7. dāna. s.

Sterilitatem fructus.

Timiditatem occursum.

Instabilitatem processum.

Lecitatem intellectus.

Debilitatem effectus.

Infaciabilitatē affectus.

Uilitatem status.

¶ Secundum h; igitur i isto euāgelio dici
tur modicū ad designādum q; in h; mun
do est modicū fertilitatis ad cōgregandū
Hodici fidelitatis Ad confidendū. Hod
dicū stabilitatis Ad cognoscendū. Hod
dicum claritatis Ad pmanendū. Hod
dicum firmitatis ad resistendū. Hodici
cum suauitatis ad faciādum. Hodicū
dignitatis ad p̄sidentū. ¶ Primo dico
q; genus humanū propter peccatū primo
rum parentū incurrit sterilitatē fruct⁹.
Nam an lapsū hominis: terra erat ferti
lior q; fuerit post peccatū: quia in penam
primi hominis fuit maledicta a dō. iuxta
illud gē. 3. Ade vō dixit dō: q; audisti vo
cē vxoris tue et comedisti d ligno ex q; p
cepaz tibi ne comederes maledicta terra
in ope tuo. ¶ Hoc at nō solū d terra ma
teriali itellr: s; et spūalr loqndo d toto ho
mie. An sciēdū q; i hoīe st due ptes pnci
pales. s. rō et sēualitas. rō at s; Aug. ppat
viro cui⁹ offm ē p̄fideri i domo: q; rō habz
alijs potētis impare: sēualitas vō ppat

vxori: cui⁹ offm ē obseq et obedir viro: q;
sēualitas h; sibi ipio rōis: qn igit hō au
dit vocē vxoris sue. i. qn rō p̄fctit dlecta
tōib; sēualitaz. tūc hō meret maledictōez
a dō: et terra sua. i. corp⁹ terrenū fruct⁹ bo
nos nō portat s; spinas et triblōs generat
i. diuersas malas cogitatōes: et sic stereli
tas ē i eo q^m ad opa virtuosa. ¶ Hūc igit
tur defectui i hoīe. s. sterilitati fruct⁹ dū vi
uit i mūdo corndz p^m modicū positū i euā
gelio. s. modicū fertilitatē ad p̄gregādum.
¶ De q; possum⁹ accipe illd dūtero. 26. se
mētē mltā facies i terrā et modicū p̄grega
bis: q; locuste oīa duorabūt: sic re vā duz
hō mltā semētē i terrā p̄c. i. dū corp⁹ suū
terrenū nutrit multj delictijs: modicū fruc
tū p̄gregat: imo nullū. q; locuste. i. dyaboli
oīa ip̄i⁹ opa duorāt dū d ip̄is hō n̄ recip
p̄miū: s; etnalr cruciat. ¶ 2° occurrit timi
ditatē occursum. Nam hō si nō peccass; tio
rē n̄ hūilfz: q; iuxta illd. 1. Jo. 4. tio: penā
h; p̄cā at nō debet alicui nisi pp cl̄pā: igit
hōi nō peccass; cl̄pā nō hūilfz. g. nec p̄cāz
et p p̄ns nec tiorē. Et sic d ip̄o poterat dici
illd Job. 42. Fcs ē vt nllm timeret pp pec
catū vō tiorē incurrit. An ps. tior et tremor
venerūt sup me et p̄tererunt me tenebre.
¶ Hūc igit defectui i hoīe: corndet s; mo
dicū positū i euāgelio. s. modicū fidelitaz
ad p̄fidentū. vñ d h; possum⁹ accipe illd q;
dixit xp̄s discipulis i mari exūtib⁹ et timē
tib⁹. Mat. 8. Quid timidi estis modice fi
dei? ¶ 3° incurrit instabilitatē p̄cessus. nā hō
pp peccatū nō h; i h; mūdo p̄fistētā dū viuīt
s; ē i cōtinua afflictōe et triblōne et i conti
nuo moru. iuxta illd Job. 13. Hō nat⁹ de
mliere sui viuēs tpe replet⁹ multj misē
rijs q; qñ flox egredit⁹ et p̄terit et fugit ve
lud ūbra et nūq; i eod statu p̄māet. ¶ Hū
ic igit defectui cor̄spōdet tertiū modicū
s. modicū stabilitatē ad p̄manendū: iuxta il
lud Jac. 4. Que est vita n̄ra vapor est ad
modi ū pens et dinceps exterminabit. Nam
re vā bñ ē vita homis vapor. parens ad

modicū: quia nll's est certus de longitudi-
ne vite sue: sed subito cum non auertit: ex-
terminat et moritur. **¶** Quarto incurrit
cecitatem intellectus. Nam homo si non
peccasset: habuisset intellectū clarum: et pro-
pter peccatum h' notabiliter obfuscatus.
Unde sapiētie. 2. Excecauit eos malicia eo-
rum. Unde reprehendit homo a deo **36.**
1. d. Cognouit bos possessores suū: et asin⁹
presepe dñi sui. israel autem non cognouit
me populus meus nō intellexit. **¶** Huic
igitur defectui correspondet quartū modi-
cum. s. claritatis ad cognoscēduz et de h' di-
xit yhs turbe nō intelligenti suā passionē
Jo. 12. Adhuc modicū lūmē i nob est. Nā
re vera in hoibus qui in peccatis viuūt ē
lumen modicū: quia habent intellectuz ob-
fuscationem ad cognoscendū dīna. **¶** Quinto
incurrit debilitatez effectus. Nam homo
si non peccasset: promptus fuisset ad virtuo-
sa opera: quia anima subiecta fuisset deo: et
sensualitas rationi. et sic igitur obedissent
omnes potētie sensitiue: propter peccatuz
vero lapsus ē in tantam miserā ut puer
satur ordo natural' in ipso. **¶** An̄ deplorās
apostolus dicit **ro. 7.** Nam velle adiacet
mihi perficere autem bonū non inuenio:
nō enim q' volo bonum h' facio: sed q' no-
lo malum h' ago si autem q' nolo illud fa-
cio non ego opor: illud: sed q' habitat in
me peccatum. **¶** Huic igitur defectui in
hoie correspondet quintū modicū. s. modi-
cum firmitatis ad resistendū. **¶** An̄ apoc.
3. Scio opera tua: ecce dedi coram te ho-
stium apertū q' nemo potest claudere: quia
modicam habes virtutem. re vera in ho-
mine ē modica virtus ad resistendū ut ap-
to hostio. i. sibi pposita via lata per q'z si
quis vadat ad penam ē difficile claudere:
quia pp peccatū ad vicia magis: q'z virtu-
tes hō inclināt. **¶** Sexto incurrit i. facia-
bilitatē affect⁹. Nā si hō nō peccasset: nul-
la sensitisset penuriā h' q' ad res tēporales
fuisse in aīo geratus p peccatū vero: cū h'

q' cōtinue laborat anxiat nec p̄r satiari.
Unde eccli. **1.º.** Nō satiat ocl's visu nec au-
ris iplet auditu. **¶** Huic igitur defectui co-
rrespondet 6^m modicū. s. modicū suauitatis ad
satiādum. vñ eccli. **4.º.** Nō laborare nō ces-
sat nec satiant ocl's eius ditij. **¶** Septio
incurrit vilitatez stat⁹. Nā hō an̄ lapsum
erat valde digne odictōis et q' par ange-
lis. tñ pp peccatū ē valdē diminoratus et de-
scēdit q' ad similitudinē bestiā. **¶** An̄ ps.
Homo cū i honore esset nō intellexit: cō-
paratus ē iumentis insipientibus et silis
factus est illis. **¶** Huic igitur defectui
correspondet septimū modicū. s. modicum
dignitatis ad presidendū. Unde de hoc
potest dici illud **Job. 24.** Elevati sunt ad
modicum et non subsistent: et humiliabun-
tur sicut cinnia et auferentur. Nā homo
ante peccatum in dignitate maxima fuit
propter quāz dici poterat ellevatus. ta-
men hec dignitas sibi duravit ad modi-
cum: quia non perseveravit in statu i quo
creatus fuerat: et ideo humiliatus est in
hac valle miserie et sicut alia corruptibili-
lia auferuntur: quia de non mortali factus ē
corruptibilis et mortalis. **¶** Propter h'
igitur omnia que modica inveniuntur in
mundo dicitur figuratiue **3.º. 18.** Abanda
remanda: manda remanda: expecta respe-
cta: expecta respecta: modicum ibi modi-
cum ibi. Nāz licet homo habeat intentio-
nem: fiduciam et spem: et quantumcunqz
mandet et remandet rebus temporalibus
et quantumcunqz ab eis expectet et respec-
tet consolationem et auxilium: tamen in
eis inueniet valde parum: et sic potest di-
ci modicum ibi: modicum ibi. et signanter
genuntantur h' verba: quia tanquam ad af-
fectum: q'z quantū ad effectum: siue man-
dent siue respectent: semper modicum in-
uenitur. **¶** 3.º. 7. defectus qui iusto diuī
no iudicio reperiunt in hūano genere pp
peccatū primorū pentū: q' b' correspondēt
7. modica in euangelio posita: possunt

figurari per .7. phyalas ire dei effusas in terram p. 7. angelos de quibus finaliter dicitur Apoc. 16. ubi Jo. dicit. Audiu vocem magnam de templo. d. 7. angelis ire et effundite. 7. phyalas ire dei in terram: et abiit. Ipsi mus et effudit phyalam suam in terram: et factum est vulnus seuum et periculum in homines: qui habebant caracterem bestie et in eos qui adorauerunt caracterem eius. Et secundus effudit phyalam suam in mare: et factus est sanguis tanquam mortui: et omnis anima mortua est in mari. Et tertius angelus effudit phyalam suam super flumina et super fontes aquarum: et factus est sanguis. Et quartus angelus effudit phyalam suam in solem: et datum est illi estu afficere homines et igni: et estuauerunt homines estu magno. Et quintus angelus effudit phyalam suam super sedem bestie et factum est regnum eius tenebrosum: et manducauerunt linguas suas pro dolore. Et sextus angelus effudit phyalam suam in flumen illud magnum eufratem: et siccauit aquam eius. Et .7. angelus effudit phyalam suam in aerem: et facta sunt signa et voces et tonitrua et terremotus factus est magnus qualis nunquam fuit ex quo homines fuerunt super terram.

¶ Vbi sciendum quod per istos .7. angelos effundentes .7. phyalas ire dei intelligi possunt .7. punctiones: siue .7. dona que pro peccatum persecutus est genus humanum de quibus dictum est supra quod signanter dicuntur phyalae siue vasa ire dei. quia deus puniens genus humanum pro peccato: ad modum irati se habuit iuxta illud Isa. 5. Iratus est furor domini in populo suo et extendit manum suam super eum.

¶ Dicit descendendo ad istos defectus spiritualiter: quod primus angelus effudit phyalam suam in terram: in quo datur intelligi primus defectus qui est sterilitas fructus: et sic fuit in eo modicus fertilitatis ad congregandum: quia terra cuius est fructus facere nullum attulit fructum bonum. ut verificetur illud ps. Posuit terram fructiferam in saluginem a malitia inhabitantium in ea.

Nam terram fructiferam. id est corpus terrenum creatum fructiferum posuit in saluginem viciorum: non faciens fructum. Et hoc est quod dicitur quod factus est vulnus seuum in homines qui habebant caracterem bestie et qui adorauerunt ymaginem eius. Adagnum enim vltius et tactura est in homine: quando ad tantam miseria devenit quod ille qui debebat satisfacere in bonis operibus factus est sterilis et infructuosus.

¶ Secundus autem angelus effudit phyalam in mare in quo datur intelligi secundus defectus qui est timiditas occursum: et sic fuit in eo modicum fidelitatis ad confidendum. Nam per mare in quo homines timent propter pericula eius: datur intelligi timor qui propter peccatum est in hominibus ex quo non confidit unus de alio: sed semper sunt in timore. Unde dicitur quod in effusione istius phyalae: factus est sanguis tanquam mortui: et omnis anima vivens mortua est in mari: quia homines ex timore efficiuntur palidi et quasi amittunt sanguinem: et quare dicuntur mori.

¶ Tertius angelus effudit phyalam super flumina in quo datur intelligi tertius defectus. scilicet stabilitas processus et sic fuit in eo modicus stabilitatis ad permanendum. Nam per aquam que etiam continue fluit ad infima intelligi potest modica stabilitas vite hominis quia continue declinat ad mortem iuxta illud 2. Reg. 14. Deum morimur et quasi aque dilabimur quod non reuertuntur. Unde dicitur quod in effusione istius terre phyalae factus est sanguis. qui est est natura fluxibilis sic aqua.

¶ Quartus angelus effudit phyalam in solem in quo datur intelligi quartus defectus. scilicet eccitas intellectus: et sic fuit in eo modicus claritatis ad cognoscendum. Nam per solem qui est planeta lucidus: intelligi potest intellectus hominis: quod adeo est creatus purus et clarus: quod tamen factus est obscurus in homine pro peccato. Unde dicitur quod in effusione istius 4^e phyalae estuauerunt homines estu magno: quia obscurata ratione et debilitato eius ipso. viget in homine concupiscentia carnis ipsius male inflammas: et exu-

rens est carnaliū vitiōz. ¶ Quintus at angelus effudit phyalā sup sedē bestie in quodā intelligi quintus defect⁹. s. debilitas effect⁹ ⁊ sic fuit in eo modicū firmitatis ad resistendū. Nam p sedē in qua cū hō sedet firmiter stat intelligi pōt firmitas q̄ hō habuit an lapsū ad resistendum pccis q̄ post lapsū facta est sedes bestie i. dyabolus debilis ad resistendū ei. An ad effusione istius 5^e phyale dī q̄ factū est regnū ei⁹ tenebrosū: q̄ dū hō nō resistit pccis: effici⁹ tenebrosus. ¶ Sextus at angelus effudit phyalā in flumen illud magnū eufratē: in q̄ dā intelligi sextus defectus. s. infacietas affectus ⁊ sic fuit in eo modicū suauitatis ad satiandū. Nam p flumen eufratē q̄ spūgia interpretatur intelligi pōt habūdantia q̄ habuisset hō si i statu inocētie pstitisset post lapsum vero reductus est ad magnā miserā. iuxta illud Bentero. 8. Afflixit eū deus penuria. An ad effusione istius 6^e phyale dī q̄ siccauit aquā eius. Nam post peccatū est habūdantia reꝝ tꝑaliū hoīs ablata q̄ in eis nō pōt mentalitē satiari. ¶ Septim⁹ angel⁹ effudit phyalā in aere i quo dā intelligi septimus defect⁹. s. vilitas stat⁹: ⁊ sic fuit in eo modicū dignitatis ad p̄sidendum. Nam p aerem q̄ aque ⁊ terre p̄heminet i telligi pōt dñiū q̄ hō habuisset si non peccasset sup alias creaturas. iuxta q̄ dixit deus Gen. 1. Faciam⁹ hominē ad ymaginem ⁊ similitudinē nrām ⁊ p̄sit piscib⁹ maris ⁊ volucrib⁹ celi ⁊ bestijs vniuerse terre. s. post peccatū factus est ita debilis q̄ ē minimis aialibus est subiectus. An ad effusione istius 7^e phyale dī q̄ scā sunt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua ⁊ terremotus magnus qualis nūq̄ fuit super terrā: p q̄ oīa dā intelligi viliū p̄dictio hoīs post peccatū: cui oīa aduersant qui tam ante peccatum creatus fuit vt omni b⁹ p̄sideret.

Secunda pars.

Equit. Dixerūt ergo ex discipulis ei⁹ 2c. Vbi tāgū collegij dubitationē obfuscantē: q̄ pbat pplexio mētalīs. Vbi sciendū q̄ hō aliqui pōt dubitare de aliquo dicto in se: vel de aliquo vocabulo posito in dictis locis: q̄ h̄ aliq̄ obscuritatē. s. h̄ igit in pte ista duplicē aploꝝ dubitationē possum⁹ cōsidrare. P̄mo dubitationē de xpī dco. Secūdo de ipso vocabulo. ¶ Quantū ad primā dubitationē dicit. Dixerūt ergo ex discipulis eius 2c. Vbi sciendū q̄ discipuli nō intelligebāt dictum xpī: sed d ipso dubitabant duplici de cā. P̄mo q̄a tristes erant de anūciata sibi xpī passione imminēte: ⁊ ideo impediēbant a cognitiōe dci iuxta illud poeticū. Ira impedit animū ne possit cernere verū. Secūdo ppter obscuritatem dictoꝝ xpī: que videbant quasi cōcludere cōtradictoria: quia dicebant vī debitis ⁊ nō videbitis. Et q̄ etiam dicit: vado ad patrem: quasi dicāt: quō si vadit ad patrem eum videbimus? ¶ Quantū ad secūdā dubitatiōem dicit. Dicebant ergo quid est h̄ q̄ dicit nob̄ modicū 2c. Vbi sciendū q̄ discipuli nesciētes applicare signifiātū huius vocablī modicū ad diuersa tēpora videbant secundum Criso. xpī obscure loqui ita q̄ fatebantur se illud nescire.

Tertia pars.

Equitur. Cognouit autem yhs 2c. Vbi tangit periculi denūciationem perterrentē: q̄ probat persecutio temporalis. Vbi sciendū q̄ ille qui aliqua oculta cognoscit que nō cognoscunt alij: debet eis specialiter si eos diligit illa anūciat ⁊ si sint terrorem incucientia debet eos vt melius potest consolari quem modum h̄ xp̄s tenet. secundum h̄ igitur in parte ista quattuor possumus considerare. s.

Secretorū inspectiōem.

Dictoꝝ replicationem.

Periculorū exp̃ssionem.

Discipulorū consolonem.

¶ Quantū ad secretorū inspectōez dicit. Cognouit autē yhs .7c. Ubi sciendum q̃ xps inquantū deus: cuius est pprium cognoscere occulta: iuxta illd .i. .16. Homo enim uidet ea que parent: dñs autem inuetur cor. cognouit q̃ discipuli de verbis que dixerat: dubitabāt: 7 ideo voluit eos certificare. **¶** Quantū ad dictorū replicationem dicit. Et dixit eis de h̃ queritis .7c. Ubi sciēdū q̃ cā quare discipuli dubitabant: erant verba que xps dixerat: 7 iō volens clarificare replicat ea. **¶** Quantū ad tertiu .s. periculorū exp̃ssionē dicit. Amen amen dico vob̃ .7c. Ubi sciēdū q̃ xps volens declarā dicta sua: vt discipuli amplius non dubitent ostendit esse duplex tēpus: vnū in quo ipi fierent mortem suam: q̃ tunc nō viderent eum: aliud in quo gauderent ppter resurrectionem: quia tunc eum viderēt 7 sic videre 7 non videre que videbant cōtradictoria discipulis n̄ sunt: quia referunt ad diuersa tēpora. **¶** Sic igit. Amen dico vob̃ q̃: plorabit̃s p lachrimas exterius: 7 flebit̃s p dolore interius. .s. p̃o illo tēpore modico quo nō me videbit̃s. mūdus autem gaudebit. .i. homines amatores mūdi. 7 etia secūdum Alchimiū. potest intelligi de oibus p̃ssuris eis futuris. **¶** Quantū ad quartū. .s. discipulorū consolatiōez dicit. S̃ tristitia ṽra vertet̃ in gaudiū. Ubi sciendum q̃ quia xps p̃dixerat discipulis q̃ cōtristarentur ppter eius absentia: ne forte crederēt in ista tristitia se p̃mansuros eos vt p̃na pater consolā benigne. o. tristitia ṽra q̃ habetis d̃ morte mea vertet̃ in gaudiū: q̃n videbit̃s me a mortuis reb̃rexisse. ṽl tristitia q̃ habet̃ ex p̃ssuris 7 p̃secutiōib̃ tyrānoꝝ: vertet̃ in gaudiū q̃n possi debet̃ regnū celoz. **¶** Sciēdū ē autē circa istā ptē p̃ncipalē. .i. q̃ fit mētio d̃ gaudio 7 tristitia q̃ loquēdo moral̃: inuenio dupli

cē statū i mōdo sibi q̃ntū ad p̃ncipiū 7 finē prius. .i. statū iustoz xpo famlantiū: 7 ini q̃rū dyabolo obsequentiū. **¶** Primo dico q̃ inēio statū iustoz xpo famlantiū 7 isto rū stat⁹ icip̃ a luctu 7 terminat̃ in gaudiū. iuxta illd mat. .5. B̃ti q̃ lugēt q̃m̃ ipi p̃sola bunt̃: n̄ iste tribulatōes s̃t p̃ue īspectu p̃solonū futuraz: iuxta illd apo. .10. .3. Nō s̃t p̃digne passiōes hui⁹ t̃p̃is ad futurā gl̃iā q̃ reuelabit̃ in nob̃. **¶** Hoc autē fuit figuratū Bester. .9. Ubi finalr d̃r q̃ cū Alman q̃ p̃seq̃bat pplm iudeoz q̃ tūc erat popul⁹ dñi ex q̃ p̃secutiōe ppl̃s erat i magna tristitia Rex assuer⁹ ad p̃curatōez regie Bester fecit̃ iterfici: 7 iudei se iudicassēt de suis ad s̃sarijs: luct⁹ 7 tristitia i p̃claritatē gaudiūq̃ puerla sūt. **¶** Ubi sciēdū q̃ p̃ pplm iudaycū q̃ tūc erat ppl̃s dñi: itell̃ p̃nt oēs viri fideles dñi fuit̃es. **¶** Per Almag̃o q̃ interpretat̃ iniqu⁹ itell̃ p̃nt dyabol⁹ 7 q̃libz ali⁹ tyrān⁹ p̃sequēs iustos: ex qua p̃secutiōe tristiari dicunt̃. **¶** Per regē ac assueꝝ q̃ interpretat̃ beatitudo: itell̃ d̃s q̃ ē b̃fuitudo scōꝝ. **¶** Per Bester autē q̃ interpretat̃ p̃pata ṽl eleuata i ppl̃is: itell̃ aia cūstibz xpiani fidel̃ q̃ d̃z eē p̃pata ad gr̃az 7 eleuata a mōdialib̃ p̃ p̃tēplatiōem eternoz. **¶** Ista istar regie bester: d̃z ad regē assueꝝ .i. ad deū accedere: 7 ipm deuoti⁹ de p̃carī vt n̄ succubat i hostiū p̃secutiōibus sed vt eos virilr denicet: cui⁹ vota d̃s ex alto respiciēs: ipam exaudit 7 sibi dat de inimicis victoriā 7 ipos interficiēdo. .i. p̃uēdo eternāl̃: eripit suos fideles de ipoz p̃secutiōibus: 7 ad vitā eternam pducit: 7 tūc luct⁹ 7 tristitia: vertuntur eis in gaudium. **¶** Unde Tob. .5. Non enim delectaris in perditionibus nostris: quia post tempestatem tranquillum facis 7 post lachrimationem 7 fletum exultationem infundis. **¶** Secundo dico quod inuenio in isto mundo statum iniquorum dyabolo obsequentiū. Et iste incipit a gaudio 7 terminatur in luctum. iuxta illud p̃ouerbio. 14.

Est via que vñ hominī recta nouissima
 at eius deducit ad mortē: risus dolor mi
 scet et extrema gaudij luctus occupat.
E Isti sunt de q⁹ d^r Job. 21. Tenet tym
 panum et cytharā et gaudet ad sonū orga
 ni: ducit in bonis dies suos et in puncto
 ad inferna descendit. Nam h³ hoies dele
 ctent in p⁹solatiōib⁹ mūdānis: tñ nō auer
 tunt q⁹ subito venit aliq⁹ infirmitas et qñ
 in puncto descendunt ad pfundū inferni.
Hoc at fuit figurarū indico pabolico
 xpi. Luc. 12. Ubi final^r d^r q⁹ cuz qdam hō
 esset multū ditatus cogitans i corde suo
 frui bonis t⁹palibus aīam suā alloq⁹batur
 dicens. aīa mea habes multa bōa posita
 inānos plurimos: regesce: comede: epula
 re et bibe h³ at intra se dñte: dixit illi d⁹:
 stulte: hac nocte aīam tuā repetā a te: que
 at parasti cui⁹ erunt: q⁹ pabolā applicās
 xps ad ppositū dixit: sic ē q⁹ sibi thesau
 rizat: et nō est in deū diues. **E** Ubi sciendū
 q⁹ p istum hoīem diuitē et delectantē in re
 bus t⁹palibus pōt intelligi q⁹liber dedit⁹
 cibis et potib⁹ et delectationib⁹ carnis:
 iste aliqñ presumit de lōgitudine vite. d.
 q⁹ h³ multa bōa posita i ānos plurimos:
 s³ multociēs decipitur q⁹ aliqñ qñ credit
 multū viuere: et eē in meliori statu: subito
 mors supuenit: et sic oīa t⁹palia amittit. vñ
 Job. Breues dies hoīs sunt numer⁹ mē
 sum ei⁹ apud te ē. **E**ñ subd^r i parabola
 stulte aīam tuā repetēt a te. **N**ā ab eis re
 petit aīa vt reddat rōnem de oībus com
 missis et obmissis: iuxta illd⁹ Luc. 16. Red
 de rōnem vilicationis tue. et **B**at. 10. Vi
 eo at vobis q⁹ oē verbū ociosum q⁹ locū
 ei fuerint hoies reddent rōnem de eo in
 die iudicij. Cogitent ergo peccatores mi
 serissimi q⁹ quasi a cunabulis vsq⁹ ad diem
 mortis vitā suā ducunt i vicij: q⁹ rōnē
 reddere poterunt qñ vocabunt a xpo vt
 reddat rōnem vsq⁹ ad minimū quadran
 tem. **E** Sup⁹ que at detur h³ snia: audiat
 xpm applicantē pabolam et dicentē: sic ē

q⁹ sibi thesaurizat et non est in deū diues.
Nā hō q⁹ vult thesaurizare et ditari re
 bus t⁹palibus: cadit in p⁹dictā sniam. **E**ñ
 Th. 6. Qui volūt diuites fieri incidunt in
 temptatiōē et in laqueū dyaboli et in desi
 deria multa et inutilia et nocua q⁹ mergūt
 hoies in interitū et p⁹ditionē. **E** Qui autē
 vult istā penā euadere nō d⁹ curare d⁹ ter
 renis s³ esse diues in virtutibus et opib⁹
 bōis. vt sic dicat diues in deū et efficiatur
 heres regni celoz: q⁹ tales diuites xps
 diligit et celoz regnū eis p⁹mittit. iuxta il
 lud Jac. 2. Deus elegit paupes in h³ mun
 do diuites in fide et heredes regni q⁹ re
 promissit deus diligentibus se.

Quarta pars.

Egitur. **M**ulier cuz parit tristī
 tiam h³ et. **E**ñ tangit ex⁴ deduc
 tiōē euidentē q⁹ p⁹bat condi
 ctiō natural^r. **E**ñ sciendum q⁹ qñ hō vult
 loq⁹ exemplariter p⁹rio d⁹ exemplū p⁹pone
 redeinde ip⁹ ad ppositū applicare. fm h³
 igitur i pte ista. 2. possumus p⁹liderare. s.
 Exempli deductionem.

Exempli applicationem.

E Quantū ad exēplū deductionē dicit.
Mulier cū parit et. **E**ñ sciendū q⁹ xps
 volens oñdere q⁹ tristitia discipuloz non
 erat p⁹petua sed eis succederet gaudium
 adducit exemplū de muliere parturiente
 fm Triso. q⁹ dum parit h³ dolorē: sed iste
 dolor nō est ei p⁹tinu⁹ s³ terminat in gau
 dium p⁹ puerum sibi natū. **E** Quantū ad
 exempli applicationē dicit. Et vos igit⁹
 nunc tristitia hētis et. **E**ñ tria tangit. s.
 Desolutionē assistentem.

Consolationem iminentem.

Durationem pmanentem.

E Quantū ad desolutionē assistentē, di
 cit. Et vos nūc et. **E**ñ sciendū q⁹ discipu
 li de absentatiōe xpi per mortē que iam
 ab ipso p⁹ns denūciabatur multū desolabā
 tur: q⁹ ab eis corporaliter recedebat. vñ
 Jo. 16. Vado ad eū q⁹ misit me s³ q⁹ h³ lo

putna sum vob' tristitia impleuit cor: vñ.
¶ Quantū ad consolatiōem iminentem
 dicit. Iterū autē videbo vos &c. **¶** Abi scien
 dum q' xp'us post resurrectionem suā di
 scipulis qui prius tristes erāt de sua pas
 sione apparuit iam gl'osus exñs: de qua
 apparitiōe apostoli q' plurimum sunt ga
 uisi. iuxta illud Jo. 20. Gauisi sunt discipu
 li viso dño. **¶** Quantū ad duratiōez per
 manentem dicit. Et gaudium vñm nemo
 &c. **¶** Abi sciendum q' primū gaudium q' ha
 buerūt discipuli de xp'o in sua p'sentia qñ
 cōuersabatur cum eis ablatū fuit quādo
 xp'us mortu' est & sepultus. gaudium autē
 q' ipsi habuerūt de sua resurrectione: ab eis
 auferri nō potuit quantū ad xp'm: quia fa
 ctus erat immortal'. iuxta illd' Ro. 6. Xp'us
 resurgēs ex mortuis iam nō mori: mors
 illi ultra nō dominabit. nec etiā quātū
 ad discipulos q' predestinati ad gl'oriam
 & ad ipsam adepti cu' ipso eternaliter cō
 gaudebūt. **¶** Unde qlibet eorum potest di
 cere illud ps. Cōuertisti planctū meum
 in gaudium mihi cōcidisti saccū meum &
 circōdēdisti me leticia. **¶** Sciendum ē au
 tem circa istā ptem q' spiritualiter loquē
 do p' istam mulierem intelligi pōt sancta
 m'r ecclesia que dicit m'r propter secūdi
 tatem bonoz operuz & q' spūales dī filios
 generat. **¶** Dicit autem h' mulier paref
 dū i mūdo i'sistit p'fectib' virtutū: i' q' ptu
 tristitia h're d'r: dū vñd'q' rēptat & diuer
 simode affligit h'm Alchi. **¶** Gaudet autē
 de fructu p't' q' fruct' d'r puer nat' & tri
 stitie p'cedētis nō meminit: q' cū iā i cele
 sti gl'a ei' filij collocant: aufer' dolor & ge
 mit' vñ iā h'm Alchimū apl' tristari ne
 sciāt: s' solū efnal'r locūdari. **¶** Nec mirū
 ē: De. q' hō mūdo mortu' & adept' cele
 stē gl'az d'r nat': q' sic aliq's nasci d'r cu' d'
 vtero m'ris p'cedēs i hac lucē v'it: ita pōt
 nat' appllari q' sol ut' a vicul' carnis ad lu
 cē efnā s'blumat. vñ scōz solēna nō fūera
 lia s' natalitia appllant. **¶** Sciē. q' h' m'r

pōt figurari p' illā m'lerē: d' q' d'r apoē .12.
 Signū magnū appuit i celo: m'r amicta
 sole & lūa s' pedib' ei': & i capite ei' corona
 stella. **¶** Abi sciēdū q' p' solē itell' pōt
 xp's: q' sic sol material' mūdū illuminat: iux
 ta illd' eccl'astici. 42. Sol illuminās p' oīa
 respexit: sic xp's sol iusticie illuminat spūa
 liter oēs hoies hui' mūdi. iuxta illd' Jo.
 1. Erat lux vā q' illuminat oēs hoiez v'ietēz
 i hūc mūdū. **¶** Istō sole d'r amicta m'r. i.
 scā m'r eccle' vel qlibz fidelis aīa: q' p' gra
 tiā hitat in toto corpore m'ris eccle': & sin
 gulariter in qlibz aīa sibi fidi. **¶** Per lu
 nā at' q' sic d'r eccl'astici. 43. est luminār q'
 minuit in p'sumatōe intelligi pōt tēpora
 lia que istar lūe i'stabilitatē hñt: & p'rinue
 sunt in defectu: q' qlibz aīa fidelis d'z habe
 re s' pedib'. i. ipa p'tēnē' tāq's fruola & ca
 duca. **¶** Ad q's figuratiue admōemur Joē.
 10. Abi final'r d'r q' Joē. hūi'sz victoriam
 de. s. regib' aduersantib' populo dī dixit
 ad pñces exercit' q' scē erāt. Ite & pōite
 pedes v'ros sup colla regū istoz. **¶** Abi
 sciēdū q' p' istos. s. reges ipugnātes dī po
 pulū: itell' pōt sensualitas q' maxie viger
 in. s. sensib' corp'is: q' ad ista terrēa maxie i
 clināt & ipugnāt aīaz cū suis potēt'is q' d'
 berēt eē ppl's dei. **¶** Per Joē. at' regēre
 & gubnāre ppl'm itell'r rō i hoie q' h'z alias
 potētias regulat. Cū igit' rō p' suū ipium
 hūerit victoriā d. s. s'cib': q' ab ip'is se nō
 pmittit seduci tē d'z ipar cetis potēt'is q'
 ponāt pedes sup colla. s. regū. i. s'bingēt si
 bi s'ensualitatē ad plenū ista t'palia d'spiciē
 tes. **¶** Per stellas at'. 12. itell' pōt doctri
 na & vita xp'ie ecclesie & aīe fidelis: p. 12. apo
 stolos p'dicata: q'z vel d' coronā d'bem' por
 tat i capite: q' i mētib' n'ris significat' per
 cap' d'bem' teget' & p' virib' ope adimplere.
 Al' p' istas stellas. 12. itell'r remūeratō i ce
 lesti p'ria: q'z qlibz fidelis d'spiciēs t'palia
 & amict' oīa grā obriebit: iuxta illd' q' ip'e
 pmittit apoē. 2. d. Esto fidelis vsq' ad mō
 tē & dabo tibi coronā vite. q'z nō dōat &c.

¶ *Unica quarta post pascha. Euangelium .
trigesimum quartum introductio.*

V *Ado ad eū q misit me : et ne
mo ex vobis interrogat me
quo vadis Jo. 16. Nos vi
demus p expientiam q qñ
aliquis recedit a psona qñ di*

*ligit: q ipaz pfolat qñ meli⁹ pōt: et h quan
tū ad pñs spectat tripliciter pōt esse. 1°
ipam recomēdādo alicui de quo multum
pñdat: sic fecit xps recessur⁹ de mūdo tpe
passiōis: qñ recomēdauit mrem suo fideli
discipulo Jo. 13. pendēs in cruce. Jo. 19. Ec
ce mī tua: ex q hora accepit eā discipul⁹ in
suā. 2° sibi pmittēdo suū redditū eē ppin
quū: sic fecit xps suis discipulis. Jo. 16. qñ
ānunciās eis suū recessū : et q nō viderent
corporāl^r dixit. Itēz at videbo vos et gau
debit cor vestrū. 3° pmittēdo aliq donūz
sibi missūz: vt p donū missum : sciat ipz vi
uere: et in dono qñ in dilecti pñtia delecte
tur. q donū tūc est magis placibile: qñ est
pñsius et vtilius et maioris valoris. et h
facit xps discipulis in euangelio hodie
no : in quo promittit eis q lz se absentet
corporaliter: tamen mittet eis spiritum sā
ctum : qui est donum pñciosissimū q: pñ
mum et vltimū donoz inspirando et decla
rando viam veritatis et vite. In isto vero
euangelio beatus Jo. tangit quattuor lu
culenter. scilicet.*

Xpi abstationem corporalem.

Boni pmissionē liberalem.

Abali reprehensionem generalem.

Boni instructionē salutarem.

¶ *Primū probat ascensio gloriosa. Secū
dum elargitio gratiosa. Tertiū correctio
vigorosa. Quartū eruditio virtuosa. Pri
mum in pñcipio. Secundū ibi. h ego veri
tatē dico et. Tertiū ibi. Et cūz venerit ille
arguet et. 4^m ibi. Adhuc multa hēo et.*

Prima pars.

¶ *Quantū ad primū vbi tangit xpi
abstationē corporālē . q pbat*

*ascensio gloriosa dicit. Vado ad eū et. Vbi
sciendum q quādo aliquis recedit corpo
raliter ab amico: et amicus nō ignorat ipz
recedere: et nich querit ab eo: sūo recess
su: merito pōt argui: qñ ille qui recedit:
si sit verus amicus h nō debeat attēder:
sed ipsum de suo recessu dī vt melius pōt
cōsolari. Secūdum h igitur in pte ista. 3^m
possumus cōsiderare. s.*

Xpi discessionem.

Discipuloz increpatiōem.

Ipsoz desolōnem.

¶ *Quantū ad xpi discessionem dicit. Va
do ad eum qui misit me. Vbi sciendum q
xps videns discipulos trīstari de sua cor
porali absentia. secūdum Criso. eis predi
xit se recessurū vt eos aliquāl^r cōsolei.*

¶ *Quantū ad discipuloz increpatiōem
dicit. Et nemo ex vob interrogat et. Vbi
sciendum q q: xps ante istud: dixerat di
scipulis. Vēit hora vt oīs q interfic vōs:
arbitrē obsequiū se prestā: dō: ita fuerūt
cōtristati et timidi facti: q quasi nō aude
bāt xpo aliqd dicere: qbus quasi reprehē
dendo dicit secūdum Criso. suz recessur⁹
a vob et iturus ad pñez: et tamē videmini
negligētes q: nlls ex vob interrogat me
quo vadis. ¶ Quantū ad ipsoz desolōez
dicit. Sed q: h locutus sum vob et. Vbi
sciendum q quia xps dixerat discipulis
multa passuros dispēdia: et ipsi adhuc mo
re humano erāt debles quia nōdum con
fortati plenarie grā spiritus sancti : time
bant valde vtrum talia sibi nunciata pos
sent viriliter portare: et sic tristitia reple
bant: qñ secūdum Criso. pñunciando suaz
absentia ne ex ipso ab eis recederet mi
tigabat. ¶ Sciēdū ē at circa istā ptē eūā
gelij in q sit mentio de redditu xpi ad pa
trem completa sua legatōe h fuit figura
tū in angelo Raphaelē: d q dī thob. 12. q
postqz relegauit dyabol⁹ i dīserto supioris
egypti: et postqz illūmauit thob. antiquū et
ditauit thob. inuenē: dixit eis tps ē vt et*

uertar ad eū q misit me: vos at bndicite
deū et enarrate oia mirabilia ei⁹. **¶** Ubi
sciē. q p Raphaelē q interpretat sanās do.
vl medicina dicitelli p xps yhs q velud
medicina efficacissima a peccis oib⁹ nos
sanauit: iuxta illd ps. Misit dñs sūū et sa
nauit eos et eripuit eos d iteris tōib⁹ eoz.
Hā dō p r. vbi sūū. i. filiū voluit i palr icar
nari et nasci d v gine vt hoies pp peccm in
firmos sua virtute sanaret et eripet nos a
morte. **¶** Iste d r. religasse dya^m i deserto
supioris egypti: q p nob pugil exis i cru
ce ipm deuic et religauit in pfūdū inferni:
q signant d r. desertū egypti: q ibi exītes
diern sūt ab oī diuina grā et ab oī clarita
te et sp i tenebris pmāebūt. Hā iuxta illd
Job. 10. Illa ē terra tenebrosa et opta mor
tis caligine terra misie et tenebrar in q
null⁹ ordo s; sempitern⁹ horroz inhabitat
¶ Iste ē illuminauit thob. āriquū q añ
fuerat cec⁹. Ubi sciē. q p thob. cecū et āri
quū intellr totū gen⁹ hūanū q pp peccm
pmoz pentū cecū dici poterat: q amibat
lūm grē. iuxta illd Sophō. 1. Ambulabūt
vt cecū: q dñs peccauerūt. Ist⁹ sic cl pabi
liter excecātū in aduētū suo xps illumina
uit: iuxta illd Jh. 25. De⁹ ipē vīet et salua
bit nos: itē apient oculi cecoz et aures sur
doz patebūt. Hā iuxta illud ps. Dñs sol
uit peditos dñs illuminat cecos. **¶** Iste
ē dicitur Thob. iuuenē et paupē. i. gen⁹
ē hūanū pp peccm dñi obligatū s; fūtu
re dya^m: et sic dicat illd ps. Ego sū paup et
dolēs: paup q nō potat solueri dñitū: do
lēs q: s; fūture dyaboli exlatū a glia pa
radisi. Xps at yhs ipm dicitur qñ morien
do et spgēdo suū pñosūz sanguinē soluit d
ñitū: et a fūture liberās apuit sibi ianuaz
paradi: vt sic dicat illd gen. 10. Dicitur me
dñs dote bōa ēt hac vice. **¶** Signant at
d r. vii⁹ Thob. āriquū et alt iuuenis: qb⁹ am
bob⁹ s; uēit: q: tā hoib⁹ veteris testi signi
ficat p āriquū: qz noui significat p iuuenē
passio xpi s; uēit. An apo. 1. r. 4. Spa

mus in deū vitū q ē saluator oīum hoīz
maxime fidelū. **¶** Xps instar āgeli Ra
phael ppleto offō et legatōe sua. i. hūano
genere redēpto: vincēdo et religādo dya^m
illuminat et dicit hoib⁹ p collōnē grē dñe
potuit pñter ipō est vt reuertar ad eū q
misit me. **¶** Auertat at fidel⁹ qlibz qd va
dēs ad pñez et relinquēs mūdū corporalr
psuadeat remanētib⁹. Hā s; dicit. Vos autē
bndicite deū et enar. et. q qlibz fidel⁹ dñer
humiliter cū deuotōe implere. d. illd ps.
Bndicā dñm in oī tpe sp laus ei⁹ in ore
meo. et illd Dan. 3. Signa et mirabilia fecē
apd me dō excelsus.

Secunda pars.

Equitur, Sed ego xitātē dico
vobis et. Ubi tāgit dñi pmissio
nem generalē. q pbat clargitio
grōsa. Ubi sciē. q qñ aliq amicus vider
quē diligit turbari d suo recessū d; ipsuz
quātum pōt dulci pfolari oñdēdo q ē vti
lis et remāsiō dānosa. S; h igit in pte ista
tria possum⁹ pñsiderare. s.

Absentatōis actum.

Remāsiōis dānum.

Absentatōis fructum.

¶ Q^m ad p^m istoz dic. S; ego xitātē di
co vob et. Ubi sciē. q si discipuli sciuissent
utilitatē q sibi debebat euenire de absen
tatōe xpi: q missio sps s. qui eos consola
retur non fuissent tristatū: sed magis gau
si. Et hoc est q dic xps non debet t ristā
ri de meo recessū corpo:ali a vobis: cui⁹
pñrium est. q: tristitia impleuit cor vestrū
sed ego veritatem dico vobis. expedit vo
bis vt ego vadam. q. d. fm Criso. et si mi
les contristemini: oportet vos audire
me recedere a vobis. Unde Luc. 24. Nō
ne oportuit pati Christum et resurgere
a mortuis et ita intrare in gloriam suam.
¶ Quantum ad remāsiōis dānum
dicit. Si ego non abiero et. Ubi sciē. q q
volunt diuinā pfolōnez hñe: non debent

r ij

mundanas q̄rere: s̄ eas despiciere ⁊ pro ni-
hilo reputare ⁊ sic quasi p̄ tristitiā ad cō-
solatiōē vēire. vt sic verificet illd̄ d̄bat.
s. Beati q̄ lugent qm̄ ipsi p̄solabūtur. **Uñ**
Ver. Delicata ē nimis dīa consolō: nec da-
tur habētibus alienā. Et h̄ est q̄ dicit. Si
nō abiero paditū nō veniet ad vos. **Ac**
si aperte d̄ret secūdm̄ Grego. si ab inten-
tionis v̄re oculis: corpus nō subtrahor: ad
intellectū vos iuisibilem: p̄ consolator: em
spiritus nō perduco. **¶** Quantū ad absen-
tationis fructū dicit. Si aut̄ abiero mit-
tam eum ad vos. **Ubi** sciēdm̄ q̄ xp̄us q̄
quātum ad ditatem est equalis p̄ri: a quo
vna cū patre p̄cedit spiritus sanct⁹: post
suā ascēsiōem: p̄mittit eū discipulis mis-
surum. vt sic potuerit d̄re illud Luc. 24.
Ego mittam p̄missum patris mei i vos.
q̄ qdem p̄missum erat spiritus sanctus.
¶ Sciēdm̄ ē autem q̄ licet xp̄s esset oī
potēs ⁊ sic quantū est d̄ potētia absoluta
potuiss̄ dare spiritū sanctū discipulis aū
suam ascēsiōem: tamē h̄ non fuit conue-
niens: ⁊ ideo dixit eis q̄ expediebat ad h̄
vt spiritū sanctam habērēt q̄ irēt ad pa-
trem. ⁊ p̄mo p̄pter cōuenientiā que debz
esse inter donū ⁊ dantem. **Ubi** sciēdm̄ q̄
xp̄s ante suam resurrectiōem nō habuit
corpus gloriosum: ⁊ ideo nō habebat totā
dignitatem corporis: q̄tam hūit post re-
surrectiōem: quia igit̄ spiritus s̄ est donū
dignissimū: ideo nō fuit cōueniens vt da-
retur a xp̄o nisi quādo fuit i statu dignis-
simo: q̄ fuit quādo habuit corpus glorio-
sum ad dexterā patris. **Unde** Jo. 7. Spi-
ritus nōdum erat datus quia xp̄s nōdum
erat glorificat⁹. **¶** Secōdo p̄ cōuenientiā q̄
d̄ esse inter donū ⁊ recipientē. **Uñ** sciēdm̄
q̄ discipuli q̄ debebāt recipere sp̄m s̄. aū xp̄i
passiōē ⁊ mortē nō erāt recōciliati dō: q̄
p̄ mortē suā cū eo xp̄s nos recōciliauit. iux-
ta illud coll. 1°. In ip̄s igit̄ apl̄s cōplacuit
oēz plēitudinē h̄itare: ⁊ p̄ eū recōciliat̄ oīa
i ip̄s p̄ sacrificiō p̄ sangu. nē crucis: siue q̄ in

cel̄ siue q̄ i terris st̄: q̄ igit̄ sp̄s s̄. n̄ dēbat
dari nisi recōciliat⁹: igit̄ ⁊c. **¶** 3° p̄ ipedī
mētū q̄ erat i apl̄s ad ip̄s recipiēdū. **Uñ**
sciēdm̄ q̄ discipuli aū passiōē xp̄i adhuc si-
bi more hūano inherētes ⁊ gaudētes de
sua p̄nā: nō eleuebant mētāl̄ ad p̄siderā-
dū celestia: ⁊ iō nō dispōebant ad receptō-
nē sp̄s s̄. xp̄o at̄ recedēte. sibi inherēbāt i
uisiblr̄. ⁊ qdā amore sp̄uali i eū eleuabant
q̄ disponebat eos ad receptōē sp̄s s̄. ⁊ sic
nō fuit pueniēs q̄ aū mortē suā daret spi-
ritū s̄. **Uñ** i p̄sona xp̄i loq̄ Aug. d. Si ali-
mēta terrēa q̄b⁹ vos alui nō subtraxero:
⁊ solidū cibū nō exurieſ: s̄ carni carnāl̄
adheſitio: capaces sp̄s nō eritis.

Tertia pars.

¶ Quis. Et cū venerit ⁊c. **Ubi** tam-
git mali rephēsiōē gen̄alē: q̄
pbat correctio vigorosa. **Ubi** sci-
endū q̄ qñ aliq̄ vlt̄ ordinate rephēdere
aliquē. **¶** P̄rio d̄z rephēdere gen̄al̄ vitia
postmodū in sp̄ali d̄z descēdere ad illa que
tangūt illū magis in sp̄ali. quē modū dicit
xp̄s q̄ tenebat sp̄s s̄. Scdm̄ h̄ igit̄ in p̄te
ista. 2° possum⁹ p̄siderare. p̄rio rephēsiō-
nē sumptā gen̄aliter. 2° explicitā singu-
lariter. **¶** Quantū ad primū dicit. Et cū
venerit ille ⁊c. vbi sciēdm̄ q̄ h̄ xp̄s dicat
sp̄s s̄. arguet mundū: nō tñ p̄ h̄ excludit
qn̄ ip̄s mundū arguerit: cū indiuisa sint
op̄a trinitat̄: s̄ dat̄ intelligi q̄ sp̄s s̄. dat⁹
apl̄s aufert ab eis riorē ⁊ dat eis audaciā
s̄ Augu. rephēdēdi peccōres. **¶** Sic igit̄ cū
venerit sp̄s s̄. argueret hoīes de iustitia
q̄ nō h̄nt: ⁊ d̄ iudicio q̄ nō timēt. **¶** Quā-
tum ad 2^m dīc. De peccō quidem ⁊c. **Ubi**
tria explicat. s̄. rephēsiōē culpe iſciētis.
iustitie deficientis. ⁊ iudicij nō terrentis.
¶ Quantū ad primū dīc. De peccō qdē q̄:
nō crediderūt in me. **Ubi** sciēdm̄ s̄m
Augu. q̄ h̄ peccm̄ accipit p̄ peccō iſidelitat̄
de q̄ sp̄al̄ rephēdent hoīes mūdai tanq̄
de illo q̄ est fundamentū diuinū malo: um.
¶ Sciēdm̄ ē et̄ q̄ signāter xp̄s dicit: q̄

H nō crediderūt in me. Unde sciēdū qd aliū
est credere deū: aliud dō: aliud in deū:
credere deū: est credere eū omnipotentē
et p̄matorē bonorū: et punitōrē malorū.
iuxta illud hebr. ij. Credere enim oī acce
dentes ad deū qd est et inquirētibz se re
muneratores fieri. ¶ Credere autē deo
est credere vera esse que dicit. iuxta qd
abraā dicitur. gē. 15. Credidit abraā deo et
reputatū est ei ad iusticiam. unde eccli. 2.
Qui timent deū non sūt incredibiles. v
bo illius. ¶ Credere vero in deū. ē cre
dendo eum amare et firmiter ei inherere
et d. tali dicit xps. Jo. 5. Omnia qui viuūt
et credūt i me nō moriet̄ eternū. ¶ Quā
tum ad reprehēsiōem iusticie deficiētia
dicit De iusticia vero. s. argueret spiritus
s. mūdū qz non habet: qz non credidit qd
non videt vos autem habetis: quia credi
tis etiam qd nō videtis: cuius signum est
quantū ad diuinitatē qz in me creditis
et quantū ad humanitatē quia ad patrem
vado et iam nō videbitis me: et tamē i me
credetis: et qz mundus h. nō in me credit
ideo de hac iusticia arguet̄. de ista iusticia
dicitur. i. petri. i. vbi loquēs de xpo dicit.
quem cū non videritis diligitis in quem
nunc quoz nō videntes creditis: creden
tes autem exultabitis leticia inenarrabili
et glorificata reportātes finem fidei v̄re: sa
lutem animā vestrarū. ¶ Alio modo po
test exponi h. p̄cula de iusticia xpi qz ha
buit in vita. Vbi sciēdū qd xps in vita
sua fuit iustissimus et p̄fectissimus omni
virtute. vt sic de ipso dici potuerit illud
ps. Iustus dñs et iustitiā dilexit equitatē
vidit vltus eius. Hanc autē iusticiam non
credebāt homines esse in xpo: sed ipm re
putabant iniustum et malū. iuxta illd Jo.
8. Demoniū habes. et ideo de ista iusticia
qz nō crediderūt in xpo: spū s. merito rep
hēdunt. ¶ Quantū ad reprehēsiōem iu
dicij nō terrentis dicit. De iudicio autē: qz
p̄nceps huius mūdi iā iudicat̄ est. Vbi

sciēdū qd secūdum Augu. dyabol⁹ dicit̄
p̄nceps huius mundi. i. iniquorū qui cor
de non habitāt nisi in h. mundo quē dili
gunt. ¶ Ille autē merito potest argui: qui
adheret alicui cōdemnato et maxime quā
do est ita debil⁹ potētie qd nō potest eum
vincere: sed ab eo vinci. Cum igit dyabo
lus secūdum Aug. de verbi dñi: licet i mū
do p̄mittatur a deo ad nrm exercitiū: ipz
tamen si vōlūmus possumus vincere: et ē
cuz suo exercitu iudicatus. igitur merito
possunt argui qui ipsum secunt et iudiciū
diuinū non timent. ¶ Quantum igit ad
istas tres reprehēsiōes factas mūdo p
spiritum s. vt ipsas hoies caueant: Loqui
tur Augu. sup Jo. 8. Credant itaqz homi
nes in xpm ne arguant de peccato infide
litatē sue quo peccata omnia detinent. trā
seant in numerū fidelium: ne arguant de
iusticia eorū qd iustificatos nō imittantur.
caueāt futurū iudiciū: ne cum mūdi p̄in
cipe iudicent: quem iudicaturū imittōtur.
¶ Sciēdū ē autē circa istam p̄ez p̄n
cipalem in q̄ fit mētio de peccō. s. infidelita
tis: et d. iusticia et d. iudicio qd loquēdo mo
raliter homo d. peccatū vitā qz peccatū
separat hoīem a deo: et p̄uat ipsum. v̄siōe
diuina. iuxta illd Jb. 59. Iniquitates v̄re
diuiserūt inter vos et deū: v̄m: et peccata
v̄ra abscondērt facie eius a vob. Vñ eccli.
21. Quasi a facie colub: i. fuge peccata: et si
acceseris ad illa suscipient te dentes leo
nis: dentes ei⁹ interficientes animas ho
minū. ¶ Licet autē omnia peccā d̄beant vi
tare generalit̄ tñ in spālī peccā infidelitatē
qz est p̄ncipiū omniū malorū et grauissime
punit a dō. ¶ Hoc autē fuit figuratū exo.
32. Vbi sentētiāl̄ d̄r qd cū aarō ad petitiō
nez ppli fecisset vitulū p̄flatilez quez ppl⁹
adorauit dixit dñs ad Moy. q erat cum
ipso in mōre. Vade et descende: peccauit
ppl⁹ tu⁹ quez eduxisti de terra egypti: se
cerūtqz vitulū p̄flatilez et ado: auerūt: quez
videns Moy. et arripiens vitulū p̄bursit

et contriuit vsqz ad puluerem quem spxit i
aqz et dedit ex eo bibere filiis isrl' prece
pitqz filiis leui: q in h peccato non cōfense
runt q sumptis armis interficerēt tanti
sceleris noxios: et interfecerūt in die illa
quasi. 23^a. milia hominū. ¶ Abi sciendū
q p filios isrl' intelligi possunt xpiani fi
deles: quos Moyses. i. xpus eduxit de egypto.
i. d. tenebra peccatorū. An deuterio. 4.
Nos at tulit dñs et eduxit de fornace fer
rea egypti vt haberet pplz hereditariū.
sic fit in pñti die. ¶ Sed tamen multi
sunt miserabiles et ingrati tāti bñficij duz
obliuiscētes: et instar ydolatrāz et infidelū
sibi fabricāt conflatilez vitulū quem ado
rant dum pl's mundanis seruiūt qz xpo:
qui eos pprio sanguine acqsiuit. ¶ Sed
auertat peccator miserissimus sic oblitus
dei sui. et magis reuerēs istis mundanis
quid dñr. Nam dñr q Moyses. vitulum cōfla
tilem quem adorauerāt cōminuit in plue
rem: et miscens cū aqua dedit populo ad
bibēdum: sic accidet misero peccatori: q
iste res tēporales quibz fuit deditus cō
minuent i puluerem: dñ. s. quantū ad se ad
nichilū redigent: qz erit i morte vbi diui
tie nō poterunt eū liberare: q tamen sibi
dabunt in potum: dum ppter ipsas eter
naliter cruciabūt. Unde Luc. 10. Mortu⁹
est diues et sepultus ē in inferno. ¶ Sciē
dum ē etiam q homo dñ habere iustitiā.
iuxta ecclesiastici. 2. Filij accedens ad ser
uitutez di ista in iusticia et timore et ppara
animā tuā ad tēptationem. quare: quia
puer. ij. Non prodeit diuitie i die vltiois:
iusticia aut liberabit a morte. Nam oēs di
uitie q sunt i mundo: quantū ē de se hoiez
nō liberarēt. s. a morte penarū inferni. q
tā fac iusticia si i hoie sit inuēta. ¶ Hoc
at fuit figuratū dan. 6. Abi finalr dñr q cū
ad pcuratiōē aliquoz inuidētium dan.
rex dari⁹ fecissz: eū mitti i lacū leonū vt d
uozaret ab eis iuit i crastinū ad videndū
si mortu⁹ esset quē viuū et sanū repiēs: ad

miratus fuit cui dixit dan. dñ misit ange
lum suū: et cōculsit oia leonū et nō nocuerūt
mibi: qz coram eo iusticia inuēta ē in me.
¶ Abi sciēdum q p dan. qui vir deside
riorum dictus est: intelligit quilibet fidel'
xpianus q toto corde desiderat dñ esse cō
iunctus cum deo: ad cuius imaginem est
creatus. d. cū ps. Quēadmodū desiderat
ceru⁹ ad fontes aquarū ita desiderat anima
mea ad te dñ. Per lacum aut leonū intel
ligi pōt hic mūdus: qui ē lacus miserie: qz
in ipso semp sumus in miserijs et tribula
tionibus multis. ¶ Signāter autem dñ
lacus leonū hic mūdus: quia i ipso ad nō
strum exercitiū habitāt demones nos tē
ptantes: et deuorare volētes: significati p
leões feroces. iuxta illd. i. petri. 5. Aduer
sarius vñ dyabolus tanqz Leo rugiēs cir
cuit querēs quē deuoret. ¶ In isto igitur
lacu. i. mūdo: positus ē homo ad pcuratiō
nem dyaboli. Qui aut vñ pīcula leonū. i.
demonū: et mortem spūalem in h mūdo. et
eternalem i alio euadere: oqz instar dan.
habeat iustitiā: et tali mittit dñ angelum
defensorem. q eū liberat ne interficiat: vñ
ledat ab hostibus eum volētibus deuora
re An ps. Immittit angl's dñi i circuitu
timentibus eum et eripiet eos. Et puer.
ij. Iustus de agustia liberatus ē: et tradet
ipius p eo ¶ Sciēdū est et q hō dñ vita
re iudiciū dñi q scit certitudinalr futu
rū. iuxta illd Jo. 19. Fugite a facie gladij
q^m vltor: iniquitatu gladi⁹ ē: et scitote eē
iudiciū. An ad ro. 12. Eristias at h o hō q
iudicas eos q talia agūt et facis ea: qz tu
effugies iudiciū dei. q. d. nullo mō. quod
cognoscēs ps: et ipm ptimecēs dicebat.
Nō intres in iudiciū cū seruo tuo dñe: qz
non iustificabit in ppectu tuo ois viues
Iste iudex facies istud iudiciū pōt figura
ri p dñ de q dñ. 2. p. 8. Faciebat quoqz dñ
iudiciū et iusticiā omni populo. ¶ Abi sci
endum q per David qui interpretat dñ
rū aspectū et manu fortis intelli xps: q

Secundus aspectu fuit propter sanctitatem
 et maius fortis propter insuperabilem potestatem: iuxta
 illud. 1. p. 1. Non est sanctus ut est dominus: neque
 enim est alius extra te et non est fortis sicut de
 us noster. ¶ Istud dicitur facere iudiciu et iustici
 am: quia ipse habet totu mundu iudicare. Et per
 parauit in iudicio thronu suu: et ipse iudi
 cabit orbem terre in equitate iudicabit popu
 los in iusticia. ¶ Quale autem sit suu iudiciu
 et quod iustu dicitur figuratiue apoc. 11. Aduenit
 ira tua et tempus mortuorum iudicari et redd
 re mercedem seruis tuis prophetis et scis
 et timetibus nomini tuu pusillis et magnis et
 exterminandi eos qui corrumpunt terram.
 ¶ Ubi auertere possumus diuersitatem
 stipendiorum que dantur diuersis hominibus
 secundum diuersitatem opum. Nam iusti et bo
 nis dat mercedem retributionis eterne:
 peccatores autem exterminat in profundu
 inferni: iuxta illud quod ipse dicit Mat. 25.
 Tribuntur inquit hi. peccatores in ignem eter
 num. iusti autem in vitam eternam. ¶ Quod
 autem sit ista stipendiorum diuersitas: quia
 in hoc mundo diuersimode operati sunt:
 et ideo debet recipere sic laborauerunt. iuxta quod
 Christus dicit apoc. 22. Ecce venio cito: et mer
 ces mea mecum est reddere unicuique secundum opera
 sua.

Quarta pars.

Equitur. Adhuc multa habeo etc.
 ¶ Ubi tangit bonam instructionem
 generalem: quod probat eruditio. vigo
 rosa. Ubi sciendum quod quod alios vult instruere
 debet respicere capacitatem audientium et secundum
 quod sunt capaces eos debet instruere: quia igitur
 discipuli non erant capaces doctorum Christi: quia
 nudu illustrata lumine spiritus sancti. ideo promittit
 eis: quod spiritus sanctus docebit eos cum venerit. et habet
 hoc habet quattuor possumus considerare. scilicet
 Collegij debilitatem ad capiendum.
 Paracleti viuacitate ad dirigendum.
 Dei necessitate ad credendum.
 Christi celebritate ad reuerendum.
 ¶ Quod ad primum istorum dicit. Adhuc multa etc.
 Ubi sciendum quod doctrina debet esse habet capacitatem

gentium quia prius legenda sunt grossiora: ma
 gnus autem subtiliora. Et apostolus dicit. 1. cor. 3. Non
 potui vobis loqui quasi spiritualibus: sed quasi carnali
 bus: tanquam puulis in Christo lac vobis potum
 dedi non escam. quod dicitur imperfecti habent debet loqui faci
 lia ad capiendum significata per lac quod sine dif
 ficultate bibitur: perfectis autem subtilia si
 gnificata per escam duram. et hoc est quod di
 cit. Adhuc multa alta et subtilia habeo vobis
 dicere sed non potestis portare modo: quia
 nondum estis capaces. ¶ Quod ad pacitatem
 viuacitatem ad dirigendum dicit. Cum autem
 venerit etc. Ubi Christus per commendat istum do
 ctorem. scilicet spiritum sanctum a nobilitate effendit: quia dicit
 eum spiritum vitam: qui ideo spiritus vitam dicitur: quia
 a patre et filio qui veritas est eternaliter procedit.
 ¶ Quod ad commendat eum a modo docendi quia do
 cebit celeriter vtiliter et vniuersaliter. celeri
 ter: cum dicit cum venerit. quod dicitur. ita celeriter
 docet: quia statim quando venerit vos docebit.
 Unde Gregorius in omni. penit. d. Audi qualis est
 iste artifex spiritus. nulla ad docendum mora
 agit sed mox ut tetigerit mentem docet:
 imo ipsum tetigisse docuisse est. ¶ Quod ad
 doctrinam vniuersalem dicit docebit vos verita
 tem: quia est quando per spiritum sanctum diffusum in
 cordibus nostris haec et bona intelliguntur: et intel
 lecta appetuntur. ¶ Quod ad eius doctrinam
 vniuersalem dicit. omnem veritatem. Ubi sciendum
 quod spiritus sanctus omnem veritatem ad salutem necessari
 am docuit apostolos quando venit in eos in habundantiam.
 scilicet fidei. ¶ Vel potest dici: docebit vos
 omnes veritates: quia generaliter loquendo: triplex
 est veritas. scilicet doctrine vite et iusticie. docet
 igitur primo veritatem doctrine dum docuit
 illud quod credendum. et ideo sibi dicere possumus
 illud Mat. 22. Magister scimus quia ve
 rax es et viam dei in veritate doces. ¶ Quod ad
 docuit veritatem vite: dum docuit quid
 agendum. de qua dixit Rex Ezechias
 Isa. 38. Obsecro domine memento queso
 quo ambulauerim coram te in veritate:
 et in corde perfecto: quod bonum est in oculis
 tuis fecerim. ¶ Tertio docuit nos veri
 r iij

gatez iusticie: qñ docuit qñ est ad primū
se hñdū: qñ ad primū d; benigne ⁊ h; iu
sticia se hñe. iuxta illd puer. 18. Accipe p
sonā impij in iudicio nō est bonū vt decli
nes a xitate iudicij. ¶ **Q^m** ad dci neces
sitate ad h credendū dīc. **Mo**. n. loquet
r. **Ubi** sciendū qñ xps dixerat aplis.
qñ docebit vos omnez vitatez: vt h certitu
dinalr credāt oñdit qñ aliū loq nō pōt ni
si xitatem: qñ cū ipse pcedat a filio q est
vitas ⁊ nō loquat a semetipso s; a filio nō
pōt loq nec docet nisi vitatez. ¶ **Q^m** ad
exempli celebritatem ad reuerendū dīc.
Ille me clarificabit ⁊c. vbi p pōit isti cele
britatez actuz. 2° cām. ¶ **Q^m** ad actuz dīc.
Ille me clarificabit. i. me glōsuz oñdet co
rā mundo. **Ubi** sciendū s; m Aug. qñ glā
est frequē fama cum laude. **Ista** tñ glā
aliqñ pōt esse falsa: ⁊ h tribus mōis: p qñ
laudātes errāt in reb; s. qñ putāt illd q ē
bonū eē malū vel ep^o. 2° qñ laudātes nō
errāt in reb; qñ bñ sciūt discernere qd sit
bonū: ⁊ qd malū: tñ errāt i hoibus: qñ pu
tāt aliqñ eē bonū illū q ē malū vel ep^o. 3°
pñt errāt vtroq; mō. Sp̄s igit scūs clari
ficādo ⁊ reddēdo xpm glōsum mūdo: nul
lo istoꝝ modoz errāt potuit cū sit sapie i
finite: ⁊ p pñs la^o sua ānūciata d xpo sim
plr fuit x̄a. ¶ **Q^m** ad isti celebritatez cāz
dīc. Quia de meo accipiet ⁊ ānūciabit vo
bis. **Ubi** sciendū qñ sp̄s alr accep eē a deo
⁊ alr creatura. **Itā** creatura sic accep esse
a dō qñ nō ē ipse dō. Sp̄s āt scūs sic accep
esse a p̄re ⁊ filio qñ ē idē cū eis i essentia.
⁊ iō s; m Aug. nō ē mior filio. ¶ **Uic** igit
sp̄s s. me clarificabit: ⁊ h ē pūciēs qñ d mō
accipiet. i. de me pcedit. qñ āt est ab alio d
bet claz facer ⁊ glorificare illum a quo ē.
igitur debet me clarificare sicut ego pa
trem clarifico a quo eternaliter nascor.
¶ **Quid** autem ānūciat nobis sp̄ritus
s. audi ipsum dicentem **Yf. 42.** Que p̄ma
fuerunt. Ecce venerunt: noua quoq; ego
ānūncio anteq; orientur audita vobis fa

ciam. **Itā** nobis ānūciat desiderata
de Christo a sanctis patribus: qñ ia; xps
fuit imolatus ⁊ passus: noua quoq; nobis
ānūciat. s. ex passione xpi: apertōne pa
rue paradisi: nobis etiam ānūciat q ven
tura sunt anteq; orientur. s. gloriā para
disi qñ expectamus. de qua expectatōe lo
quitur **Petrus. 2°.** cano. 3°. d. **Nouos**
veros celos ⁊ nouā terram ⁊ pmissa ipius
expectamus in qbus iusticia habitat: q
autem sint ista pmissa dīc. **Yac. 1.** Beatus
vir q suffert tēptatōem qñ cum pbatus
fuerit accipiet coronam vite quam repro
miserit dō diligētibz se. **Ad** qñ coronā ⁊c.

Œnica. 3ª post pasca. Euangelium. 35^m.

Athen amē dico vob si qd
petieritis patrez i noie mō
dabit vō. **Yc. 30. 16.** **Nos** vi
demus p experientia qñ qñ
tuor sunt inter alia q faciūt
hoiez gratiosuz ⁊ diligibiles. **Alfi.** **Primuz**
est mueris liberalitas. **Itā** qñ hō multuz
est liberal in largiendo: tal' gratiosus ef
ficiet ⁊ amic^o. iuxta illud puer. 19. **Multi**
collunt psonam potentis ⁊ amici sunt dōa
retribuētis. ¶ **2^m** est amoris fidelitas.
Itā qñ vnus diligit veraciter alium ⁊
sine fictōe ab eo diligit: tunc inter eos a
micicia cōfirmat: sic p; de ionatha ⁊ d dō:
qñ videns iōathas qñ diligebat a dō: ⁊ ipse
diligebat euz. iuxta illud. 1. **Yf. 18.** **Itā** iōa
the colligata est anima dō: ⁊ dilexit eum
ionathas quasi animā suā. ¶ **3^m** est ge
neris nobilitas. **Itā** qñ homines sunt ma
gis generosi ⁊ meli^o morigerati: tūc sunt
magis placibiles. sic p; dan. i. de nabuc. re
ge q ordināuit cum seruis suis qñ introdu
cerent de filiis israel ⁊ de semine regio ⁊
tyrānoꝝ. i. magnatoꝝ ⁊ nobiliuz: pueros i
qbus nō esset macula ⁊ decōros forma vt
nutrīrēt in palatio regis: ⁊ rāq; accepti
sibi ⁊ gratiosi: starent in conspectu eius.

Quartū est sapiēcie claritas. Nam qñ aliquis est prudens et sapiēs: ē magis accepr⁹ hoib⁹: qñ si esset stultus. iuxta illd puer. 14. Acceptus ē regi minister intelli gens. **E**t igitur xpm diligam⁹ et qñqñ nob gratiosum et placib⁹em: beatus Jo. in euangelio hodierno tāgit d ipso quattuor p⁹dicta. Nam tangit.

Largitasq munificentia diffusiva.

Caritatis beniuolentia amatoria.

Dignitatis excellentia p⁹cessiuam.

Claritatis intelligētia cognitiua.

Primū pbat exhibitio libal. 2^m dilectio spiritual. 3^m emanatio singularis. 4^m intellectio general. **P**rimū i prin. 2^m ibi h in p⁹ locutus suz. 3^m ibi. exiui a p⁹re. 4^m ibi. dixerūt ei discipuli. etc.

Prima pars.

Quātū ad primū ubi tangit largitatis munificentia etc. dicit. Amen dico vob etc. Ubi sciendū q homo qui vlt aliqd petere: d⁹ iter alia attēdere. 3°. **P**rimū est q sciat illuz et quo d⁹ petet esse liberalē et voluntariū ad sibi dandum: vt sic speret q sibi dicat illud. 2. **R**. 19. Omne q patieris a me ipetrabis. **E**t 2^m est q expectet et cōsideret tempus cōueniens ad petēdum. Non enim qlibz tempus ē aptuz ad petēdum aliqd ab ali quo vt puta qñ esset melācolicus: sed magis qñ est plaris et iocūduz: sic fec regina hester. de qua d⁹ snialiter. s. q vidit regē assuerū in bona dispositiōe animi et intra uit ad euz: cui dixit rex qd vis regia hester: q est petitiō tua: et si dimidiā regni p⁹te petieris: dabit tibi. Unde **J**h. 49. In tempore beneplacito exaudiui te. **E**t 3^m est q d⁹ petere rem iustā. Nam qñ aliqd velle et iniustū peteret: nō deberet exaudiri. Ad q mōebat **T**hob. filiū suū. tob. 4. d. Omni rēpore bñdic dū: et pete ab eo vt vias tuas dirigat: et oia consilia tua in ipso pmaneat. Secūdum h igitur in pte ista tria possumus cōsiderare. s.

Bontis pmp⁹ritudinem.

Temporis aptitudinem.

Dōi magnitudinem.

Quātū ad primū dicit. Amen amen dico vob etc. Ubi sciendū q xps recedēs a discipulis: volēs eos cōfortare: et eis ostēdere q nō fraudabunt a petitiōibus suis: nec indigebūt mediatore oñdit eis scdm Criso. q virtute nominis sui qeqd petierint impetrabūt. **Q**uātū ad rēpore aptitudinem dicit. Aliq modo nō petistis quicqñ etc. Ubi sciendū q petitiō ad h vt exaudiat debet fieri i virtute nominis xpi. illd ergo tps ē aptū et pgruz ad petēdū q nomē xpi est clare cognitū et diuulgatū: q qdem tps post resurrectiōem xpi et aduētū sps s. q cōfortans discipulos eos fecit fortes et pmp⁹tos ad nomē xpi viriliter p⁹dicādum. **E**t sic igit vltq mō. 1. vltq ad tps istd q sui vobiscū: nō petistis quicqñ i noie meo: q virtus nois mei fuit vob ignota s; cū nota fuerit petite h et h. cū obtinēdi fiducia et obtinebi⁹ q petetia cū magna leticia. **E**t 2^m ad dōi magnitudinē dicit. Et gaudiū v⁹z sit plenū. Ubi sciendū q hō d⁹ a deo petere pncipal⁹ illud pp q ē creat⁹ q quidem est regnum dei q ad ei⁹ petitiōem et adeptiōem oia alia cōsecutur. iuxta illd **M**at. 7. **I**d^m qrite regnū d⁹z: h oia adiciēte vob in q regno inuēit gaudiū v⁹m: iuxta illd **J**h. 51. Gaudiū et leticia inuēient in ea grāz actiō et vox laudis. Sciendū ē at circa istā p⁹te pncipalē i q fit mētiō d gaudio: q inuēiō tripl⁹ gaudiū. s.

Vacūū et p⁹nitiosum.

Imp⁹fectū s; gratiosum.

P⁹fectū et glōsum.

Primo inuēiō gaudiū vacūū et p⁹nitiosū et istd ē gaudiū hoīum mūdanoz: q qdez d⁹ p⁹nitiosum q nullaz hz stabilitatē: de q dicit **J**ob. **J**ob. 20. **N**oc scio apncipio ex quo positus est hō sup terrā q la⁹ ipiozū breuis sit et gaudiū ypocrite ad istar p⁹cti

¶ 1° inuēio gaudiū ipsectū s; g'rosū. 7 h
ē gaudiū spūal' grē hoīs adhuc exiū i mū
do. Et h' gaudiū p' ē i spē futuroz bonoz. d
quo d'r Luc. 10. **¶** Verūtn i h' nolite gaudere
q' sps s'biunt vob' gaudete at q' noia v'ra
scripta sūt in cel'. **¶** 2° ē i adoptōe v'itū
7 donoz. d' q' d'r Jh. 6. Gaudēs gaudebo
i dño 7 exultabit aīa mea i dō meo: q' idu
it me vestimēto salut' 7 idumēto iusticie
circōdedit me 7 q' si spōsum decoratū coro
na 7 q' si spōsam monitib' suis. **¶** 3° ē gau
diū d' p'pessōe maloz. d' q' d'r act. 5. **¶** Ibant
apli gaudētes a p'spectu p'elū: qm' digni
biti sunt p' noīe yhu p'tumelias pati. pp
q' d'r Apo. 2. cor. 12. Libent' igit' gl' labor' in
infirmatib' meis vt inhabitet in me vir
tus xpi. **¶** 4° Tercio inuenio gaudiū per
fectū 7 gl'iosū: 7 h' est gaudiū eterna
lis grē q' qdem d'r plenū. p'io q' implet 7
satisfat hoīs appetitū. iuxta illd' ps. Satis
ho: cū appuerit gl'ia tua: 7 alibi. Adimple
bis me letitia cū vultu tuo. 2° q' cum dile
ctione 7 clara visione: 3° q' puz sine admi
xtione p'ij. **¶** Un' apoc. 21. Absterget de' oēs
lacrimā ab oculis eoz: 7 mors ultra non
erit neq' luct' neq' clamor: neq' dolor: erit
ultra. **¶** 4° q' secūz 7 sine admisione: iux
ta illud Jo. 16. Itez at videt' vos 7 gau
debit cor vestrū 7 gaudiū v'm nemo tol
let a vob'. **¶** Quale at sit istud gaudiū
dicit Aug. i. de trinitate. **¶** Hoc ingt est ple
nū gaudiū v'm quo ampli' nō est frui tri
nitate dñi ad cui' ymaginem scī sumus.
¶ Sciendum est at circa istā ptē in q' sit
mētio de obtinēdo. q' hō q' vult exaudiri
a dño: d' p' seipso rogare: q' forte si roga
ret p' alijs: ipsi forte essent indispositi: q're
fm Augu. Non mereret a deo exaudiri.
¶ Un' dixit Je. oranti p' p'lo Je. 7. Noli oīa
rē p' p'lo h' nec assumes p' eo laudem 7
ofonē 7 nō obstitas mibi: q' ego nō exau
diam te. **¶** Abi Glo. Cor ipenitēs nō p'mit
tit exaudiri. **¶** Sciendū ē at q' inter alia
debemus a deo. 3° petere. s.

¶ Ablutionem culpe inficientis.
¶ Infusionem gratie decorantis.
¶ Adeptionem glorie getantis.
¶ 1° Primo debemus petere ablutionem
culpe inficientis. **¶** Nā hō qui se sentit infe
ctum aliq' p'cc'i macula d' ad deū recurrere
p' misericordia obtinēda. d' illd' Tob. 3.
¶ **¶** Peto dñe vt de vinculo impropij huius
absolvas me. **¶** Nā hō exis in p'ccō mortā
li d' facie suaz 7 oculos ad deū erigere eq
alibi nō inuenit adiutoriū sufficiens: vt sic
dicat cū ps. Levavi oculos meos ad mon
tes vnde veniet auxilium mibi: auxilium
meum a domino 7c. **¶** Signanter autem
d'r peccatum mortale vinculum: q' tenet
animā captiuatam sub seruitute dyaboli.
¶ Unde figura. loquendo de Pharaone 7
egyptijs d'r sapientie. 7. Magna enī sunt
iudicia tua dñe 7 in enarrabilia opa tua:
pp hoc indiscipline anime errauerunt:
dum enim p'suasum habent iniquis posse
dñari nationi scē: vinculis tenebray: 7 lon
ge noctis cōpediti inclusi sub tectis fugi
tini perperue providentie iacuerunt.
¶ Abi sciendum quantū ad sensum litte
re q' per istos viros indiscipline 7 in
quos intelliguntur egyptij qui erant in
durati: pp q' dicit h' q' p'suasum est domi
nandi p'plo Israelitico q' vocatur h' natio
scē. cum at essent in isto p'posito sic deti
nendi eos in egypto 7 eis dñandi: deus
oñdit sua magna mirabilia 7 iudicia: q'
in egypto fuit obscuritas magna: pp que
vocant vinculis cōpediti tenebray 7 lōge
noctis. qm' at deus misit angeluz extermi
natorē q' interfecit primogenita egypti:
tunc fugierunt 7 incluserūt se in domibus
pp q' h' d'r iacuerūt inclusi sub tectis fugiti
uiz: tū pp h' non euaserūt diuinū iudiciū:
qm' eoz primogenita fuerūt interfecta. pp
q' d'r q' fuerūt sub p'petua. i. sub diuina p
undētia. **¶** Adoral' at loquēdo sciendū
est q' p' istos egyptios possunt intelligi
p'ccōres q' aliqñ hñt spē viuendi lōgo tpe
7 dñandi in mūdo: q' dñr cōpediti vinculis

tenebrarum et noctis: qui sunt ligati velud uinculis in peccatis quod faciunt animam tenebrosam. Et sic sperent de longa vita: et temporalis dominio non euadunt diuinum iudicium: sed dominus exterminator angelorum. scilicet animam mortis mittit: sic eos inter: sicut temporaliter: et eternallyter dum eternis deputantur supplitijs. Et dico quod debemus petere infusionem gratie decoratis. Nam homo qui se sentit priuatum ornameto gratie: id est ipsam attentissime petere et tunc parata inuenit iuxta illud Ezechiel 36. Effundam super vos aquam mundam et mundabitur ab omni inquinamento vestris: et dabo vobis cor nouum et spiritum nouum ponam in medio vestri. Nam spiritus sanctus gratia inter alia duo facit in animis: quod auferit culpam: et sic deus mundare ab inquinamento. id est peccatis: et ornat animam: et sic deus spiritus positus in medio hominis. id est in anima rationali. Tertio dico quod debemus petere adeptionem glorie quietatis. Nam homo postquam acquisiuit a deo remissionem culpe et infusionem gratie: adhuc in his non saturatur homo appetitus: id est petere adeptionem glorie in qua deo coniungitur: et in quo perfectissime quietatur. Unde Augustinus. Secisti inquit nos domine venire ad te et in quietum est cor: non enim donec requiescat in te: et hoc est quod petebat psalmista. Domine petiui a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vite mee. Si autem hanc hominem petat sollicite ut superius dictum est: non est dubium quod ipsam obtinebit. Unde psalmista. Domine petiui a te attribuisti ei: longitudinem in seculum et in seculum. Hoc autem fuit figuratum Job 15. Ubi dicit sentiat quod cum Caleph expugnaret cariatsepher: dixit qui percussit cariatsepher et cepit eam: dabo sibi ancillam filiam meam uxorem: cepitque eam quodam qui vocabatur otoiel cui dedit filiam suam uxorem: dum autem filius progerent: suasa est a viro suo: ut peteret a pre-agrum: illa vero more mulierum que cito plangunt cum volunt: suspirauit sedes in asino: cui dixit caleph: quid habes: et illa respondit: da mihi benedictionem: terram australem: et arentem odisti

mihi iunge et irriguum: Dedit igitur ei Caleph irriguum superius et irriguum inferius. Ubi sciendum quod per Caleph qui interpretatur omne cor: intelligitur deus qui omne cor dicitur: quia sicut in homine cor est sedes et principium vite: ita deus est omnia gubernans et conferens uiam et omnibus prebens vitam. Unde sapientie 16. Tu es domine qui vite et mortis habes potestatem et deducis ad portas mortis et reducis. Per Alsa: uero que interpretatur furibunda: intelligitur anima hominis: que ideo furibunda dicitur: quia sicut furibundus caret discretione: ita anima hominis: dum peccat. Ista Alsa. id est anima dicitur filia Caleph. id est dei: quia ipse eam creauit: et homini sua potestate infudit. iuxta illud Bene. secundo. Creauit igitur dominus deus hominem de limo terre: et inspirauit in faciem eius spiraculum uite: et factus est homo in animam uiuentem. Per Otoiel autem qui interpretatur signum dei: intelligitur Christus: qui eo quod est filius dei: et est similitudo patris: potest dici signum dei. Per ciuitatem autem Cariatsepher que interpretatur ciuitas litterarum: intelligitur potestatem lymbum sanctorum patrum ueteris testamenti: que ideo ciuitas litterarum dici potest: quia dum lex moysayca fuit obseruata solum quantum ad sensum littere: omnes ibant ad lymbum: ubi detinebantur: quia litteralis obseruantia non uiuit sicut facit nunc et spiritualis intelligencia. Unde 2. cor. 3. Littera enim occidit. Spiritus autem uiuificat. Caleph igitur. id est deus prefiguratur a quo si quis percussit cariatsepher. id est lymbum et cepit eam dabit sibi Alsa: filiam. id est animam in uxorem et sponsam: sic igitur preconizante deo: nullus inuentus est nisi Otoiel. id est Christus qui pugnans pro nobis et vincens dyabolum descendit ad inferos: et lymbum instar ciuitatis Cariatsepher percussit fortissime: Et inde

extraxit alas oium scōz p̄m . 7 sic alā . i .
aiam hoīs q̄s acquirit sibi p̄ fidē: spūaliter
despōsavit . cui dicit Osee . 2 . Spōsabo te
mibi . i . fide 7 scies q̄ ego dñs . ¶ Ista ala
i . aia dñi sedere sup̄ afinū: q̄ est sita in cor
p̄ afinū designato . ¶ Ista ala . i . aia sedēs
in afinō dñi suspirare: q̄ cognoscēs se crea
tam ad dei imaginē cui deberet esse con
iuncta 7 vidēs se captivatā in carcere cor
poris merito pōt suspirare: 7 cū ap̄lo suspi
rando clamare 7 dicere illud Ro. 7 . Inse
lix ego hō: quis me sepabit d̄ corpore hu
ius mortis . ¶ Ista h̄z terā arentē 7 steri
lem: q̄ est in tereno corpore q̄ nō solum
de se est sterile: s̄ ēt aiam facit pigrā: 7 in
habile ad fructus dignos p̄nie . Un sapiē
tie . 9 . Cor p̄ q̄ corrumpitur aggravat ani
mam: 7 deprimit terrena cogitatio sensus
multa cogitantē . ¶ Huic aie tanq̄s spon
se sue suadetur a x̄po : q̄ petat a caleph
patre suo . ita deo: q̄ det sibi teraz magis
fructiferam 7 aquis irigatam : cum fidu
cia obtinendi . Nam ipse dicit Jo . 15 . Si
manseritis in me 7 verba mea in vobis
manserit: quodcūq̄ volueritis petetis : 7
fiet vobis . ¶ Quid autem anima sic indi
gens debeat petere audi . Nam dixit pa
tri iunge 7 irigu^m . q . d . da mihi terzam
aquis irigatā que possit fructificare . i . da
mibi spiritus scūs gratiam: per aquam d̄
signatam: que me iriget . i . faciat fructuo
sum . Si autem hanc deuote petat dabit
sibi deus habundantius q̄s sciat petere . s .
iriguū inferius . i . gratiam in p̄nti 7 ir
iguū superius . i . gl̄iam in futuro . Et
sic merito possit dici de anima sic dotata
illud Venient 7 laudabunt in mon
te syon 7 confluent ad bona domini super
frumento: vino 7 oleo : 7 fetu peccorum
7 armentorum eritq̄ anima eorum quasi
bitus irriguus 7 ultra non exurient tunc
letabitur virgo in choro iuuenes 7 senes
simul 7 conuertam luctum eorum in gau
dium .

Secunda Pars.

Egitur. Nec in puerbys locutus
sum vobis &c. Ubi t̄git carita
tis beniuolentiā amatiuā q̄ p̄o
bat dilectio spūalis. Ubi sciendum q̄ vult
aliquid ab alio petere inter alia d̄z habere
duo. Nam p̄ d̄z h̄ere illi a quo petit notitiā
q̄ si ip̄s nō cognosceret ille a quo peteret
ip̄s fatuū reputaret. 2° d̄z h̄ere: petēdi ali
q̄ cām: si enī sine cā peteret esset stult⁹ in
ter alias at cōs: potissima ē: q̄ sibi p̄ dilce
tionē sit iunct⁹: q̄ dilectio ausuz dat hōi
ut ad amicū recurrat. Scdm̄ h̄ igit in pre
ista . 2° possumus considerare . s .
Illius a q̄ petit cognitionē euidentem .
¶ Quātū ad primū dic̄. Nec in puer . &c .
Ubi sciendū q̄ apli añ aduentū spūs s . erāt
adhuc grossi 7 non poterāt celestia cape :
nec p̄ p̄ns p̄fecte p̄fem nouerat: nec x̄pm
in cui⁹ noie debebant aliq̄ postulare : 7 iō
x̄ps eis in puerbys loquebat . 7 h̄ est fm̄
Augu . q̄ dic̄ x̄ps . h̄ in puerbys locut⁹ suz
vobis . ¶ Sciendū est etiā q̄ apli post ad
uentum spūs s . sci sunt spūales : 7 sic cele
stia intelligere potuerūt nec apli⁹ oportuit
in puerbys eis loq̄ . 7 h̄ est q̄ dic̄ fm̄ Au .
Venit ora cum iā in puerbys n̄ loq̄r vob̄ .
¶ Sciendū ē at fm̄ aliq̄s q̄ illa hora nō i
telligit d̄ hora gl̄ie padis: nec etiā solū de
spatio illoz . q̄dragita diez q̄b⁹ post resur
rectionē fuit in mūdo h̄ d̄ toto tpe a resur
rectōe x̄pi 7 acceptōe spūs s . vsq̄ ad dic̄
iudicij: in q̄z tpe iā x̄ps nō d̄r loq̄ in puer
bys 7 obscure: s̄ clar̄ 7 māifeste: q̄ amoto
velaie figuraz: figure veteris testi sūt nob̄
clar⁹ . p̄palate . Apli ēt 7 alij doctores in
spirati spūs s . vob̄ ita clare locuti sunt de
p̄re 7 filio: q̄ possum⁹ p̄rez cognosce^r crea
torem oiu⁹: 7 x̄pm redēptorem humāi ge
neris: 7 sic i ei⁹ noie ad salutem necessaria
postulare . ¶ Quantum ad fm̄ . s . illi⁹ qui
petit dilectionem iungentem dicit . Et n̄
dico vobis &c . Ubi x̄ps ostendit q̄ apli

secure poterat petere pp amore que habe
bant ad prem q eos amabat: et pp fide qz
hebant ad filium in cuius nomine postu
labant. An h duo tangit. s.

Caritatis inflammatorem.

Fidei illustratorem.

¶ 2^m ad caritatis inflammatorem dicit. Et
nunc dico vobis. Ubi sciendum q xps die
se no rogare prem p apostolis q vno mo
intelligendum est fm Ylariu q no rogabit
p illis tanqz p his q nihil habet i se pp
q exaudiri mereant: q apli hebant fides
et caritatem mediate q poterat exaudiri.

¶ Alio mo fm Augu. dicit se no rogatu
rum prem p apostolis ita intelligendo q
sic solum heat rone rogans q no heat
rone exaudient. Ubi sciendum q in xpo sut
due nature. s. diuina et humana fm natura
diuinam hz rone exaudient et no rogans
et fm hac die q no rogabit. fm vo natura
huanam hz rone rogans: et q^m ad ista no ne
gat se rogatur. **¶** Sic igit: et no dico vo
bis qz no rogabo prem pro vob tanqz. s.
p illis q nihil habent i se. vnde confidant
accedere: qz vos habetis amorem: et ideo se
cure potestis rogare: et quod habeatis amo
rem pz. Ipe enim pater amat vos: vob in
fundendo amorem quo eum diligitis: cui⁹ si
gnum est: qz vos me amatis. **¶** 2^m ad
fidei illustratorem dicit. Et credidistis qz
a deo exiui etc. Ubi sciendum q h xps de
matre fuerit natus temporaliter: tamen
de patre est genitus eternaliter: qz qdem
credentes apostoli de fide comendant a
xpo. Cum die. et credidistis: quia a deo exi
ui: vt sic verificatum fuerit d me illd Jf.
2°. De syon erit lex et verbum dñi d Je
rusalem. Nam xps q est verbum patris
de Jer^m pacifica. s. de sancta trinitate exis
se dñ quando venit i mundum: q de syon
que interpretatur specula et significat trini
tatem oia speculantem exiuit vt lex: qz ip
se est principium legis euangelice: que dñ
lex amoris.

Tertia pars.

Equit. Exiui a pre: et veni i mu

dum etc. Ubi tangit dignitatis
excellenciam pcessuam: qz pbat

emanatio singularis. Ubi sciendum fm Cri
so. qz h apli multum pfortarent d resurre
ctoe xpi qz eis pdixerat: multo ho apli⁹
pfortabant qn nuciauit eis qz itur⁹ erat
ad prem tanqz pector: eoz: et io h inuiciat
eis. **¶** Sciendum e at circa ista pte euangelij
in q sit metio de exitu xpi: q loquendo mo
rali iuicio multipl^r xpm ad nos exire. s.
ad nos

Docendum vaciter.

Excitandum viriliter.

Admonendum exéplariter.

Redimendum salubriter.

Irrigandum suauiter.

Judicandum finaliter.

¶ 1° iuenio xpm exire ad nos docen
du vaciter. Na xps de sinu pris vtiens
in mundum docuit nos

Carné affligere p austeritatem.

Abundú despiciere p paupertatem.

Supba respuere p humilitatem.

¶ 2° docuit nos carné affligere p auste
ritate. d. Mat. 10. Qui n accipit crucem suam
et sequitur me no e me dign⁹. q. d. q hoies
q volut viuer i carnis voluptatib⁹ et deli
tijs et nolut corp⁹ castigari p austeritatez
q significat p crucem no e dign⁹ pforto xpi.

¶ 3° xps docuit nos mudu dispice p pau
pratē. Na ipe paup e voluit iuxta illud
Mat. 8. Vulpes foueas hnt: volucres ce
li nidos. fili⁹ at hois no hz vbi cap relier
An dñ Mat. 19. q cu qda adolecens dixit
set xpo pmedando se q obsequass⁹ madata:
et petes si aliqd deesset sibi ad hoc q ess⁹
pfect⁹. ait illi yhs. Si vis pfect⁹ ee vade
et vende oia q heas et da paupibus et hebis
thauz i celo et veni et sequere me. **¶** 4° docuit
nos supba respue p humilitate. An ipe di
xit aplis mat. 23. Tollite iugum meum fr vos
et discite a me qz mis sum et humilis cor et in

ut iſcꝝ regem aiabꝝ vꝛis. Un ꝑꝑ iſtam do-
ctrinā tā verā ⁊ tā vtilē potuit d ſe dicē
illud Jh. 48. Ego dñs dñ tuꝝ docēs te vti-
liā. ¶ De iſſo exitu ꝑabolice dꝛ Luc. 8.
Exijt q ſemiat ſemiat ſemē ſuū. Ubi iꝑe
q xꝛas ē expōit ibidē. d. ſem ē xꝛū dei.
Iſtū igit xꝛū dī. i. doctrinā hācē venit ſe-
minare in hūc mūdū yꝑs: qñ exiēs d ſinu
ꝑꝛio ⁊ hūanā carnē d virgīe aſſumēs: mū-
do vñlꝛ ꝑdicauit. ¶ 2º inēio xꝑꝝ vñlꝛ ad
nos excitādū virilꝛ. Mā aliq ſū ita pigri
⁊ negligētes dū viuūt q nīhīl bōi opant
ī mūdo: quoz pigritiā deteſtās ſapientiſſi-
mus Salōn ad minima aīalia mīttit ſine
rōne ꝑſiderāda: vt ſaltē ibi exēplū accipi-
ant alicuꝝ exercitiꝝ virtuoſi. d. puer. 8.
Eade ad fornicā o piger ⁊ ꝑſidera vias
eius ⁊ diſce ſapiām ab ea: q cum nō hēat
duccē nec ꝑceptorē nec ꝑncipē: ꝑat eſtate
cibū ſibi ⁊ ꝑgregat in meſſe q comedat.
Si igit aīal ita mīmū ē tāte iduſtrie q a
ſe iꝑo line duce ꝑuidet d futuro tꝑe: qm ſt
reꝑhēſibiles pigerrimi q cum hñt talem
duccē excitātem eos xꝑm yꝑm nō faciunt
dū in hōc mūdo viuunt in ꝑſꝑis q ſigni-
ficat ꝑ eſtate floridā: vt qñ tꝑs aduenerit
q iſta terrena eis deſiciēt q erit ī die mō-
tis hēant vñ poſſunt ī alio mūdo ꝑeniter
ſatiari. Et ſi ē q admonet nos xꝑs. Jo. 6.
d. Opamini cibū q nō ꝑyꝛ: ſ q ꝑmanet ī
vitā eternā: quē filius hōis dabit. ¶ De
iſſo exitu dꝛ ꝑabolice ⁊ figuratiue Mat.
20. Simile eſt regnum celozꝝ homini ꝑa-
trifamilias qui exijt ꝑ mane conducere
opariōs ī vineam ſuam. Conuentōe aut
facta cum oparijs ex diurno denario mi-
ſit eos ī vineam ſuam. ¶ Ubi ſciendū
q ꝑer iſtam vineam intelligitur ſtatus
ꝑenitentie ꝑ ꝑatrem vero familias: in-
telligitur Chriſtus. Iſte igitur ad exci-
tandū homines pigros exijt: dum d ſi
nū ꝑatris venit ī mundum vt eos cōdu-
cat ī vineam ꝑenitentie eis ꝑmittēdo
eternę vitę ꝑremiū ſignificatū ꝑ ꝑe-

narium. Et ſignantē dicitur q mane cō-
duxit contra multos pigerrimos: q nul-
la bona nec aliquos fructus ꝑenitentie dū
viuunt nolunt facere nec ad eccleſiaz nec
ad confeſſionem venire ſed expectant vl-
timum diem mortis: ⁊ tunc videtur eis
q ſatis faciant: ſi confeſſos ſe oſtendant: q
confeſſio poteſt dici talis qualis: quia ſi
ſolum faciunt vt habeant duos cubitꝛer-
re: vbi ad vitandam mundanam verecū-
diam poſſunt eorum corpora ſepeliri: ſed
ſic non deberet eſſe: ſed ꝑꝛimo mane ſicut
vocantur a xꝑo intrare vineam ꝑnie: ⁊ ī
eam vſqꝫ ad ſero. i. vſqꝫ ad diem mortis
viriliter laborare. ¶ 3º inuenio Chriſtus
exire ad nos admonēdum exemplariter.
Nam xꝑs ſicut regula ⁊ exēplar omniū
virtutum ē nob ꝑpoſitus: vt iꝑm ī nꝛis
actibus imitari debeamus: ſicut a deo dī-
ctū fuit illi mīſiſſimo Aboy. Exo. 25. In-
ſpice inqꝫ ⁊ fac ſm exēplar q tibi ī mon-
te mōſtratū eſt. Mā ſm exēplar q nobis
mōſtratū eſt a xꝑo ſignificato ꝑ mōtez
debemꝫ facē ⁊ ī nꝛis actibꝫ regulare.
Et hoc eſt q dicit Jo. 13. Exemplum eīa
dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis:
ita ⁊ vos faciatis. ¶ 4º inuenio xꝑm exi-
re ad nos redimēdum ſalubriter. Mā dei
filius cognoscēs genus humanū obligatū
grauiffime ita q non poterat ſatisfacere
deo: ſua benigna miſericordia vñt ī mū-
dum vt ꝑ iꝑo ſolueret debitū: ⁊ liberaꝛt
a morte: vt ſic ī iꝑo verificatū fuerit
illud Dece. 13. De manu mortis liberabo
eos de morte: redimāꝫ eos: ero mors tua
o mors: iero morſus tuus inferne. quod
fuit quando animas ſanctorum patrum
exiſtentes ī limbo qui erat pars infer-
ni extraxit ⁊ ad celeſtia regna perduxit.
¶ Quinto inuenio Chriſtum exire ad
nos irrigandū ſuauius. Nam Chriſtus
ī hoc mundo vēiens ꝑꝛius aridos ꝑ ꝑec-
catū irrigauit diuina grā: vt ſic verificet
illud Jo. ¶ Vidimus gloriā eius gliaz

quasi vnigeniti a p^{re} plenū gratie et veri
tatis et infra. de plenitudine eius omnes
accepimus grām pro grā. ¶ De isto exi
tu potest xp̄us dicere illud figuratiuum
dictum de sap^a. Eccli. 24. Ego. quasi fluui⁹
dorix et sic aque ductus exiit de paradiso
dixi rigabo ortū meū plātationū. ¶ Abi
sciendum q^d p̄ istū fluuiū dorix: qui inter
pretat^r gēitus fuit: vel generatiōis medi
camentum intelligit^r xp̄us yhs qui a pa
tre gēitus est eternali^r: et a matre virgine
tēpo^raliter: qui medicamentū generatiōis
dixit quia genus humanū languidum et i
firmū: sua virtute sanauit. iuxta illud pro
pheticum. Je. 30. Et vln^ribus sanabo te di
cit dñs. ¶ Iste igit^r si filius significatus
p̄ hunc fluuiū: exiit de sinu p^{ris}: nō qui
dem p^{er} de suis gratijs: sed vt aque du
ctus cū habūdantia magna. ¶ Quid aut^m
iste fluui⁹ et aque ductus faciat: audi qd
sequit^r. rigabo inq^r ortum meū plantatio
num. Abi sciēdum q^d p̄ istum ortum: intel
ligit^r pot^r quelib^{et} fidel^{is} anima et deuota que
ideo ort⁹ plantationū dixit: quia sic iⁿ orto
plantant herbe redolentes: et fructif^{er} ar
bores: sic in anima fidel^{is} velud iⁿ orto xp̄i
debent esse instar herbar^{um} redolentiū: cogi
tationes deuote: et instar arbor^{um} fructifica
tium: opa virtuosa. vt sic dicat iuitando
xp̄m spontum suū illud canit. s. Veniat di
lectus me⁹ in ortū suū: et comedat fructus
pomor^{um} suor^{um}. ¶ 6° inuēio xp̄m exire ad
nos iudicādum finaliter: sic ip̄emet dicit
Jo. 5. Pater omne iudiciū dedit filio: q^d
est valde cōueniens. Nam q^d hoies sunt
iudicādi: iudex debet habere similitudinē
cū eis: igit^r esse xp̄s si filius: q^d ver⁹ est
hō et hāc rationē videt^r inuere xp̄s ibidē.
b. Potestātē dedit ei. s. pater filio: iudi
ciū facere q^d filius hominis ē. ¶ De isto
exitu xp̄i d^r figuratiue apo. 14. Abi sentē
tial^r d^r q^d beatus Jo. vidit duos angelos
exētes de tēplo q^d erat iⁿ celo et de altari
quor^{um} vnus hēbat iⁿ manu falcē acutā: cui

alius angelus clamauit voce magna. d.
Abitte falcē tuā acutā: et vindēcia botros
vne terre: qm̄ mature sunt vne eius: et mi
sit angl⁹ falcem suā in terrā: et vindēcia
uit vineā terre et misit in lacū ire dei ma
gnū. ¶ Abi sciēdum q^d p̄ istum angl^m
qui exiit de tēplo habētem falce^m acutā:
intelligitur xp̄s yhs qui ventur⁹ ē ad iu
dicandū mundum: q^d signāter dicitur hō
falcem acutā. i. sententiā vniuersali^m et fi
nali^m iudicij. ¶ Per alium aut^m angelum cla
mantē: intelligit^r sancti angeli: qui bono
rum desiderāt consortium: et executiōez di
uine iusticie contra malos. Clamant igit^r
xp̄o: et dicūt q^d falcem suā. i. sententiā suā
finale^m pmulget. ¶ Per vineam aut^m istam
intelligit^r iste mundus: qui quantū ad ma
los et reprobos dicit^r vinea terre: q^d terre
ne et mūdane viuētes vident^r de celestib⁹
nō curare: botri aut^m et vne istius terrene
vinee sunt omnes peccatores: xp̄s igitur
tēpo^re quo disposuit et nouit ip̄s q^d est sa
pientia annuēs clamorib⁹ angelor^{um}: pmul
gauit p̄ vniuersum mundū finale^m suā
vt omnes moriant^r: et postmodū resusciten
tur cum alijs mortuis et venient ad iudi
cium stipendia d^r suis operib⁹ recepturi.
mittet igit^r suā falce^m et botros vindēcia
bit vinee terre. i. pecōres q^d terrene vixe
rūt iⁿ mūdō: et mittet eos in lacū magnū
ire dei: q^d finiabit q^d dīcedāt iⁿ ifernū etna
liter cruciādi. 4^a pars.

Egitur. Dixērunt ei discipulⁱ et.

Abi tāgit claritatē intelligētiā co
gnitiuā. q^d pbat. illētō gnāl. vbi

sciē. q^d cognitō tūc clara dici p^{er}: qm̄ ē certa
in docēdo: qm̄ ē intēsa plā cogscēdo et illi
q^d hnt talē cognitōez credē. ē sibi adherē
do. Sⁱ hⁱ igit^r in pte ista tria possum⁹ p^{er} hⁱ.
Doctrine certitudinē.

Scientie plenitudinē.

Fidei promptitudinem.

¶ Q^{uod} ad p^{ri}mū dīc. Dixērūt dī. et. Abi sciē
dū q^d hⁱ xp̄s dixerit sup^{er} discipulis q^d vēi

r: et hora in q̄ n̄ loq̄retur eis in paboli: p̄ q̄z
horam intelligebat tēpus post suaz resur
rectōem: q̄ q̄n̄ discipuli dixerunt sibi illū
q̄ hic dī. Ecce nunc palam loqueris. i. cla
re et manifeste et puerbiū nullum dicto q̄
istū s; Aug. dixerunt discipuli tanq̄ igno
rātes nō solū illa q̄ dicebat xps esse puer
bia vel nō: sed etiam ignorātes se intelli
gere. ¶ Quantū ad 2^m. s. scientie plenitu
dinem dicit. nunc scimus et. Ubi sciendū
q̄ discipuli audiētes q̄ xpus eis dixerat
q̄ erāt amici patris: et q̄ pater eos dilige
bat: credentes ex h̄ q̄ ipse cognoscebat
oculta cordium arguebat ex h̄ ipsius cogno
scere omnia tam publica q̄ occulta. Unde
dicit. nunc scimus quia scis oia. q. d. r̄ndi
sti ad omnia q̄ erāt in mēte nostra et ex h̄
arguimus secūdum Criso. q̄ scis omnia
et nō est op⁹ vt q̄ te interroget. ¶ Quā
tum ad 3^m. s. fidei p̄mptitudinē dicit. Et i
h̄ credimus et. Ubi sciēdū q̄ q̄ xps māi
festauerat discipulis aliq̄ occulta: vt quā
do dixit p̄r amat vos: et occulta cordium
cognoscere est p̄prium dei. Ex h̄ intellere
runt secūdum Ylariū filiū dei esse et a dō
exisse. ¶ De h̄ q̄ xps dixit exiui a patre
a. mirati fuerūt discipuli nō de h̄ q̄ dixit
et veni in mūdum: cuius iudiciū q̄ xpus
cognoscebat occulta: et ideo ipm̄ esse deū
firmiter crediderūt. dñtes: in h̄ credimus
scdm̄ Ylariū q̄ a deo existi. ¶ De isto
exitu filij dei gentib⁹ letabūdo figuratiue
dicit deuter. 33. in benedictōib⁹ Moys.
vbi Moys. venit ad benedicēdum zabulō
et ysacar. et dixit letare zabulō in exitu tuo
et ysacar in tabernaculis tuis. ¶ Ubi sciē
dum q̄ p̄ zabulon q̄ interpretat^r habitacu
lū pulchritudinis pōt intelligi xps yhs
qui quantū ad humanitatē fuit habitacu
lū diuinitatis exñtis in ipso: in qua est
pulchritudo sup̄ omnia admirāda. vt sic d̄
ipso dicat illud ad coll. 2°. In ipso habitat
omnis plenitudo diuinitatis corporaliter
naz in hūanitate xpi corporali dīcas habi

tauit. Per ysacar vero qui interpretat^r me
moriana dominū: intelligi possunt hoīes
huius mūdi: qui ratiōe creatiōis redēptō
nis et gubernatiōis: quas in h̄ mūdo: a dō
se experiunt habere: et gloriificatiōis q̄z de
bent in alio seculo expectare: debet deum
in cordib⁹ suis memoriter retinere. dñdo
cū ps. Memor fui operū dñi: quia meor
ero ab initio mirabiliū suorum. ¶ Zabu
lon igitur. i. xpo dicitur q̄ letet i suo exi
tu: q̄ dum a p̄re exiens venit in mūdum:
et redemit gen⁹ humanū: letat^r quantū ad
humanitatem dum videt gen⁹ humanū a
seruitute dyaboli liberatū: et apertā para
disi ianuā: vt illa sup̄na ciuitas r̄stauret.
Unde ps. Sit gloria dñi in seculū. letabit^r
dñs in operibus suis. ¶ Ysacar et. i. gñri
humano dī q̄ letet in tabernaculis suis:
quia in gloria paradisi vbi recipiunt hoīes
iusti et boni p̄petuo letabunt^r: vt sic quilibz
dicat dum viuit in h̄ mūdo illud ps. Leta
tus sum i his quē dca sunt mihi in domū
dñi ibimus: et de beatis adepta gloria di
cat ps. Exultabūt sancti i gloria letabunt^r
in cubilibus suis. Ad q̄z et.

In ascensione dñi. Euangelii. 36.

Ecubētib⁹. q̄. discipulis ap

puit illis yhs et. Ahsar.

16. Quia inter magistrū et

discipulū: platur et subditū:

seruū et dominū est relō ali

qua: et ideo ad cōplementū huius relōnis
aliq̄ debet esse ex pte maḡri: plati et dñi:
et aliqua ex pte discipuli: subiecti et sui. of
ficiū aut̄ boni maḡri: plati: et dñi: ē q̄ q̄n̄
habet psonaliter a grege sibi cōmissō re
cedere: q̄ dimittat aliq̄ suū vicariū: q̄
in eius absentia habeat curam de grege.
¶ Hunc at̄ vicariū d̄z primo diligēter in
struere: et si h̄z in se aliq̄ defectū: debet
ipsum corrigere: ne forte gregē sibi com
missum induceret i errorem. 2° d̄z sibi ex
plicare p̄tatem et officiū q̄ sibi ē gregem
cōmittit: vt sciat qd̄ circa ip̄z debeat exer

tere. Tercio dicit sibi predicere qualiter vicarius possit advertere suum officium esse utile et proficuum ne in vanum dubitet laborare: officium autem vicarii est quod in sibi commissis sit sollicitus cum auctoritate superioris prelati. **¶** Christus igitur magister et dominus totius humani generis iuxta illud Jo. 13. Vos vocatis me magister et dominus et bene dicitis sum et ei: volens hoc mundo in quem ad nos redimendum venerat redire ad patrem in celum: vicarios dimisit suos apostolos: quos antequam ab eis recederet corporaliter certificavit et confirmavit in fide: ne faceret errare subditos: sed eos veraciter solidarent: officium etiam docendi eis generaliter tribuit ostendens quid secutus erat ex eorum officio: quod potestas perualida in miraculis faciendis. Ipsi vero tanquam boni discipuli et vere obediencie filii precepta Christi ipso iuvante: executioni solliciti mandaverunt. Et hoc est quod nobis innuit et euangelio hodierno. In quo beatus Bar. generaliter s. tangit. f.

Reprehensionem tarde credulitatis.

Comissionem doctrine veritatis.

Ostensionem mirande potestatis.

Ascensionem assumpte humanitatis.

Executionem commissae auctoritatis.

¶ Primum probat correctio personalis. Secundum divulgatio generalis: Tercium operatio virtualis. Quartum collocutio supernalis. Quintum dispositio situialis. **¶** Primum in principio. Secundum ibi. Et dicit eis. euntes in mundum etc. Tertium ibi. Signa autem eos etc. 4^m ibi. Et domus quidem vestra etc. Quintum ibi. Illi autem perfecti predicant etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit etc. dicit. Recumbetibus. ij. discipulis etc.

Ubi sciendum quod ille qui vult alium personaliter increpare debet ipsum personaliter non per iter nuntii corripere. ut ei⁹ correctio libertatis et reuerentiae audiat debet et ipsum private et non publice corrigere ne auferat ei⁹ famam: nec ei vere cunctis inferat iuxta illud saluatoris Bar.

18. Si peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum iter te et ipse solus: si te audierit lucratus eris fratri tuo: debet et illi carum sue reprehensionis ostendere: ne in reprehendendo se moveri irrationabiliter videat. secundum hoc igitur in parte ista tria possumus considerare. scilicet.

Christi manifestatorem evidentem.

Ipse correctorem arguentem.

Cause expressionem congruentem.

¶ Q^{uod} ad primum dicit. Recumbetibus. ij. etc. Ubi sciendum quod Bar. volens complementum Christi appetitum factarum suis discipulis ostendere. narrat secundum Evangelium. hoc ultimum eis factam. **¶** Cur autem istis. ij. simul apparuerit audi Jeron. dicentem appuerit autem ij. filii congregatis: ut omnes testes sint et enarrent quod communiter viderunt et audierunt. De ista apparitione qua apparuit discipulis ipsum desiderantibus: ostendendo quibus apparet deus sapientie. i. scilicet de deo in bonitate: et in simplicitate cordis queri te illum: quantum inuenit ab his qui non temptant illum. apparet autem his qui fide habent in illum.

¶ Q^{uod} ad 2^m. scilicet. ipsi⁹ correctores arguentem dicit. Et exprobrauit etc. Ubi sciendum quod ipse recedens ab apostolis increpauit eos de incredulitate quam habuerant: ut in cordibus eorum hoc obiurgatio secundum Greg. magis remaneret. **¶** Cur et eos exprobraret audi Jeron. dicit. Exprobrat inquit incredulitatem ut succedat credulitas: exprobrat duritiam cordis lapidei ut succedat cor carneum: caritate plenum: ut sic visceribus illis Eze. 36. Auferam cor lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum et spiritum meum ponam in medio vestri.

¶ Q^{uod} ad 3^m. scilicet. cause expressionem dicit. Quia his qui viderant etc. Ubi sciendum quod causa quare Christus reprehendit discipulos fuit quod non crediderunt narratibus eis resurrectionem suam. Et sic verificatum fuerit de eis illud psalmi. Non crediderunt in domino nec sperauerunt in salutari eius. Et hoc est quod dicit Dominus: his qui viderant eum resurrexisse a mortuis non crediderunt. **¶** Sciendum est autem circa istam partem in qua fit metus de appetitione Christi discipulorum

eos retificando et confortando in fide: quod de ipsa poterat de se illud thym. 2°. Apparuit gratia dei saluatoris nostri omnibus nobis erudientes nos: ut abnegantes impietatem et secularia desideria: sobrie iuste et pie viuamus in hoc seculo. Nam ut apostoli et alij: peccata et desideria mundi despiceret et ut virtuose viveret: ideo Christus discipulis apparuit in crepulis infidelitatis peccatum quod est fundamentum omnium viciorum: et suadens eis veram fidelitatem: quod est fundamentum omnium virtutum: et operum deo acceptabiliu. Nam iuxta illud hebr. 2. Sine fide impossibile est placere deo. **¶** Nec apertio supradicta fuit figurata gen. 26. ubi sententialiter dicitur quod cum in terra in qua habitabat ysaac esset magna fames et penuria: iuit ad abimelech regem palestinorum in gerara: apparuitque ei dominus et ait ne descendas in egyptum: sed quiesce in terra quam dixero tibi et pegrinare in ea: erogaq tecum et benedicam tibi: quod volens obedire voci domini remansit in gerara: et non iuit in egyptum. **¶** Ubi sciendum quod per ysaac bitantem in terra penuriosa intelligi potest quilibet viator: habitans in hoc mundo qui est terra penurie. **¶** Per abimelech autem qui interpretatur pater me rex: intelligitur deus: qui est pater et rex huius mundi generis. quod iuxta illud psalm. est deus magnus dominus et rex magnus super omnes deos. **¶** Per egyptum vero qui interpretatur tenebra intelligitur status peccati quod facit animam tenebrosam. iuxta illud puer. 4. Tenebra ipsorum tenebrosa. **¶** Ysaac igitur id est homini viatori: dicitur a deo quod non descendas in egyptum. id est quod non inclines ad peccata: sed maneat in gerario qui interpretatur adueniens et appropinquans. id est in hoc mundo in quo sumus pegrini et adueniens conservantes diuinam gratiam per quam sumus appropinquantes deo et cum qua hic quiescere est deus per gratiam: et sibi benedictionem multiplicationis eius fructuosa opera: et primum preparatio deus ut sic talibus dicat Christus illis Ier. 42. **¶** Si quiescentes manseritis in terra habet edificabo vos et non destruas: plantabo et non euellam. Nam talis Christus edificat et plantat ut fructificet

meritorie et postmodum eternaliter premientur
Secunda pars.

Egitur. Et dixit eis. Euntes in mundum etc. Ubi tangit promissionem doctrine vitam quod probat diuulgatum generaliter. Ubi sciendum quod illa potest dici doctrina vitam ad quam si audita fuerit sequitur utilitas aliquid. si vero audita non fuerit sequitur pena: secundum hoc igitur in parte ista quod ad ipsam doctrinam tria possumus considerare. scilicet ipsam.

Primum: omulgatum actum virtuosum.
Studium fructum dulcorosum.

Non obtemperantiu dandum primum suum.

¶ 2° ad primum dicit. Et dixit eis euntes etc. Ubi sciendum quod per omnes creaturas homo potest intelligi per participationem aliquam quod habet cum omnibus creaturis. **¶** An Gregorius. Omnis creature nomine significat: omnia. n. creature aliquid homo habet. Nam ceterum est cum lapidibus: viuere cum arboribus: sentire cum animalibus: intelligere cum angelis. Si igitur ceterum habet aliquid cum omni creatura: homo iuxta aliquid omnis creatura est. omni ergo creature predicatur euangelium: cum homini soli predicatur. de ista predicatione dicitur Luc. 24. **¶** Oportebat Christus pati et resurgere a mortuis die tertia: et predicari in nomine eius peritiam et remissionem peccatorum in omnes gentes. **¶** 3° ad 2um. scilicet. laudium fructum dulcorosum dicit. Qui crediderit etc. Ubi sciendum quod ad preloquenda perfectam salutem non sufficit quicumque credulitas: quod catechumini credunt: et tamen nudum sunt in statu salutis sed secundum Thoma. requiritur quod homo baptizetur: quod baptismus est secundum fidem et radix ad intrandum in vitam eternam. hoc autem fides debet esse cum operibus: quod iuxta illud Iacobi. 2. Ex operibus iustificatur homo: non ex fide tantum. **¶** Quantum ad 3um. scilicet. non obtemperantiu dandum primum suum dicit. Qui vero non crediderit condemnabitur. Ubi sciendum quod secundum apostolum hebr. 11. sine fide impossibile est placere deo et qui non placet deo non est eius amicus: et per consequens non potest esse regni christi: unde per consequens deputatur eternis suppliciis. dicit ergo bene: quod non crediderit condemnabitur. **¶** Hoc autem fuit

nb figuratū nūeri. 20. Ubi sentētiā dī qd
cū moy. 7 aarō nolūssent credere dño di
xit ad eos dñs: quia nō credidistis mibi
7 sanctificastis me corā filijs isrl: nō intro
ducentis hos pplōs in terrā qđ dabo eis: qd
ita factū est: qđ ipsi nō intrauerūt: 7 p pñs
pplōs nō introduxerūt. ¶ Ubi sciēdū qd
p Aboy. 7 Alaron dō incredulos intelli
gūt hoīes qđ nō hnt fidē cū opibz. ¶ Per
terrā at qđ dō pmiserat filijs isrl itell p
celestis pñs oibz a dō pmissa: h q instar
Alaron 7 Aboy. nolūt credere nec opa face
re virtuosas: nō intrāt regnū eternū signifi
catū p terrā pmisiōis. An eis dī Apat.
21. Auserē a vob regnū dei 7 dabit gēti fa
ciētī fruct? ei? 7 ita ē re vera. qđ talibus
pdictis datur.

Tertia para.

Equif. Signa aut eos q credide
s rint 7c. Ubi tāgit oñsionē mirā
de ptāz. qđ pbat opatio virtual.
Ubi sciēdum qđ s. opa. virtuosa 7 mirabi
lia tāgit xps i ista pre. p^m ē q fideles ha
buerūt ptatē eiciēdi demonia ab obsessis: 7
h ē qđ dīc. In noīe meo demōia eiciēt. An
dixerūt xps Luc. 4. et in noīe tuo omōia
sbiciunt nob. ¶ 2^m ē qđ si fideles huerūt
grāz loqndi 7 intelligēdi diuersitatē ligua
rū: 7 h ē qđ dīc. linguis loquent nouis. vñ
act. 28. Appuerūt illi disptite lingue tanqz
ignis: seditqz s singlōs eoz 7 repleti sunt
oēs spū scō 7 cepunt loq varijs linguis p
ut sps s. dabat ellog ill. ¶ 3^m ē qđ veneno
sa aialia nō erāt eis nociua: s sup illa hūe
rūt mirabilē ptatē. 7 h ē qđ dīc. Serpētes
tollēt: vñ eis dixit xps Luc. 10. Ecce dedi
vob ptatē calcādi sup serpētes 7 scorpīes
7 s oēs virtutē inimici: 7 nihil vob noce
bit. Ex^m d paulo d q dī act. 28. qđ cū vipa
inuasissz manū ei? nō lesit eū: s exersit eā
in ignē: 7 nihil mali passus ē. ¶ 4^m ē qđ
potōes venenose 7 alia mortifex eis nō
cuerūt: 7 h ē qđ dīc. Et si mortifex qđ bibe
rūt: nō eis nocebit. Ex^m hui? hēm? i mly

qbus nō nocuit potio venenosa. ¶ 5^m est
qđ habuerūt grām a dño infirmitates curā
di: 7 h est qđ dicit. Sup egros man? impo
nent: 7 bñ habebūt. Unde act. 5. Per ma
nus aut apostolorz fiebant signa 7 pdigia
multa in plebe. Nō solum aut faciebāt si
gna in infirmitatibz corporalr: sed et ad i
positiōez manū dabat spiritus s. iuxta il
lud act. 8. Imponebāt man? sup illos: 7 ac
cipiebant spiritū s. ¶ Sciēdum ē at secū
duz Grego. qđ h credentes mō nō faciant
euidētia miracula sic faciebāt in ecclā p
mitiua: nō ppter h debent diffidere: qđ in
exordio ecclē: ad augmētationē ipsius: h
erāt necessaria: nūc aut iam multiplicata
ecclā: 7 congregatiōe fidelium nō sunt ne
cessaria talia. ¶ Si at bene inspicimus se
cundū Grego. h credentes nō faciant eni
dētia miracula corporalia: tñ multa faciūt
7 tanto maiora: qđto spūalia pponderant
tēpōalibz: 7 qđto nō corpa s aīe suscitant. h
Grego.

Quarta para.

Eqf. Et dñs qđ yhs 7c. vbi tāgit
s ascēsiōez assumpte hūanitatē
qđ pbat collō supnal. Nā scdm
Jero. Dñs yhs qui d celo descēderat ad
liberādam infirmitatis nre naturā: ipse ē
super celos ascēdit. vt sic dicat de ipso illd
ro. 19. Be? enim assumpsit. Nā hūanitas
xpi virtute diuinitatis ē elleuata in celū.
¶ Sciēdum est circa istam ptem vbi fir
mentio d ascēsiōe xpi in celuz: qđ sic festū
annūciationis ē principiū omniū solēnita
tum ad aduētum xpi ptinentiuz: sic festū
ascēsiōis est perfectō earūdem. Et sic
iuxta illd ps. Sit a summo celo egressio
eius. s. in incarnatiōe: 7 occurfus eius vsqz
ad summū eius in sua ascēsiōe. Et sic d
ipo vificet illud ecclē. 1. Quē sol 7 occidit
7 ad locū suū reuertit. Et h est qđ dicebat
discipulis Jobā. 16. Exiui a pte 7 vēi i mū
dū: 7 iterum relinquo mundum 7 vado
ad patrem. ¶ Sciendum est igitur qđ
f ii

ascēſio xp̄i prius i testō veteri latens sub
prophiarum ⁊ figurarū velate: nouissime
fuit euidentius explicata. An sciēdum q̄
in ista solēnitare. 7. possumus cōsiderare:
que licet i veteri testō latuerint: tñ in no
uo sunt euidentius explicata ⁊ p̄pleta. s.

Meritū dignitatis generose.

Sceptum potestatis vigoſe.

Titulum p̄mitatis dignitose.

Bucatum societatis gratiose.

Jubilum solēnitatis gaudiose.

Gradum sublimitatis glorioſe.

Actum vtilitatis fructuose.

Prius dico q̄ solēnitas ascēſiōis prius
figurabat q̄ postmodū fuit explicatuz. s.
meritū dignitatis generose. **A**bi sciēdū
q̄ sicut p̄mus hō volēs rape dignitatis
honore p̄ appetitū p̄tūacie: p̄ lapsū ino
bedientie: corruēdo descēdit: sic dei filius
deitātē ⁊ humanitatē inclinās: p̄ humili
tatis obedientiā vsq̄ ad mortē crucis de
scendit: ⁊ i ipsa triūphator exiēs in celum
gloriosus ascēdit: quē postmodū segtur
ois multitudo iustoz. **H**oc autē fuit fi
guratum nob̄ zach. i. **A**bi dī. **A**udi ⁊ ecce
vir ascēdens sup equū rufum: ⁊ ipse sta
bat inter mirteta ⁊ post eū equi rufi varij
⁊ albi. **A**bi sciēdum q̄ p̄ istum virum
intelligit̄ xp̄s: qui fuit vir amore ⁊ forti
tudine dictus. iuxta illud puer. 24. vir sa
piens fortis ē: ⁊ vir doctus robustissim⁹
⁊ validus. **I**ste hodie visus ē ascende
re sup equū rufum. i. sup celum empireū:
q̄ est rufus ⁊ flammē significās claritatis
ardorem. vt sic verificet̄ illud ps̄. Ascēdit
super celos celorum ad orientē. **D**ici
tur autē stare inter mirteta: propter con
dicionem glorificatam humanitatis as
sumpte: q̄z impassibilem ⁊ gloriosam in
trodūxit in celuz. ⁊ ideo inter mirteta sta
re signāter dicitur: quia sic mirtus habet
conseruatūā virtutem: ita xp̄s humanita
tem nostram introdūxit imarcessibilem:
⁊ incorruptibilem ⁊ mortalem in celum. vt

sic verificet̄ illud. ro. 6. **X**p̄s resurgēs ex
mortuis iam nō moritur: mors illi vltra
non dominabit̄. **P**ost istum autēz visi
sunt ascendere equi rufi varij ⁊ albi. **A**bi
sciēdum q̄ p̄ equos rufos intelligit̄ exer
citus martirū. qui fuerunt proprio sangui
ne rubricati. **P**er equos vero varios in
telligitur cetus doctorum ⁊ cōfessorum q̄
fuerunt diuersis virtutib⁹ adornati. **P**er
equos vero albos intelligit̄ corp⁹ sancto
rum ⁊ sanctarū virgīnū: qui fuerunt lilio
pudicitie candidati. q̄ 3^a sanctozū genera:
generaliter possunt cōprehendere omnes
sanctos. **I**sti post ascensionem xp̄i qui ho
die ascēdit in celum ascendeſt: cum quo
etiā ascendeſt patres veteris testi qui
p̄us i limbo detinebant capti. **I**stum
figuratum i testamēto veteri fuit explica
tum i nouo p̄ **P**aulum phil. i. dñez. **S**e
metipsuz exinanīuit formā serui accipiēs
i similitudinem hoīum factus ⁊ bitu iuen
tus vt homo: humiliāuit semetipsū fa
ctus obediens vsq̄ ad mortem: mortem
autem crucis propter q̄ d̄s exaltauit illū
⁊ donauit illi nomē q̄ est sup omne nomē.
2° figurabat̄ sceptum potestatis vigo
ſe. **A**bi sciēdum q̄ xp̄s ascendit i celuz
non aliena sed propria virtute: nō enīz trā
status ē vt enoch: nec vect⁹ i curru igneo
vt ely. vt sic verificatum fuerit illud ps̄.
Exaltare dñe in virtute tua. **H**oc autē
fuit figuratuz **J**h̄. 53. vbi dī. Ascendet sic
virgultū coram eo: ⁊ sic radix de terra fi
cienti. **A**bi sciēdū q̄ per istam terrā
sitientem siue aridam de qua orta est ra
dix vel virgultum intelligit̄ beata virgo
maria: de qua natus est xp̄s qui radix dī
iuxta illd q̄ ip̄e d̄ seip̄o dic̄ **A**poē. 22. **E**go
sū radix ⁊ gen⁹ d̄d. **S**tella splēdida ⁊ ma
rutia. dī ē virgultū viride p̄ grām: q̄ iu
xta illd **J**o. 1. **I**p̄e ē plen⁹ grā ⁊ veritate.
Signant̄ at̄ vgo b̄ta siccā terra dī: q̄
sic terra arida ifructuosa dī: ita vgo b̄ta:
naturalr̄ ifructuosa dici potat: q̄ natura

nō parit q̄ femia x̄go ex n̄s filiū generet
nec pariat vllō mō. ¶ An q̄ virgo btā fru
ctuosa fuerit portādo x̄pm yhm: h̄ fuit di
uino miraculo. fm q̄ ei dixit angel⁹ Luc.
1. Spūs s. supueniet in te ⁊ v̄tus altissimi
obūbabit tibi. ¶ Ista at̄ terra q̄ p carne
erat infructifera: p miraculū fec̄ fructum.
iuxta illud Gen. 1. Protulit terra erbā vi
rentē. i. x̄p̄s dictū virēs virgultū: q̄ instar
virgulti viridis ascēdit: ex ventre m̄ris
nascēdo: in mūdi ingressione ex morte: re
surgēdo in resurrectionē: i. celū ascensione.
¶ Istud figuratū in testō veteri fuit ex
plicatū Luc. ultio. vbi d̄r de x̄pō ⁊ disci
pulis ei⁹. Eduxit at̄ eos foras i bethaniā ⁊
eleuatis māibus suis benedixit eis ⁊ fa
ctum est dum benediceret ill: recessit ab
eis: ⁊ ferebat in celū. ¶ Tertio figurabat
titulū dignitatis p̄mitatis dignitose. vbi
sciendū q̄ x̄p̄s sicut iustus possessor regni
celōz: antecedere debuit oēs alios q̄ de
bebāt ad illud regnū intrare. Itā heres ⁊
legitīm⁹ filius pcedere debuit oēs alios
coheredes ⁊ filios adoptiuos. ¶ Hoc at̄
fuit figuratū Abich. 2. Vbi d̄r. Ascendet
enim pandens iter añ eos ⁊ diuidēt ⁊ trā
sibunt portā ⁊ trāsbīt rex eoz corā eis ⁊
dñs in capite eoz. ¶ Vbi sciendū q̄ per
istum regē ⁊ dñm intelligit x̄p̄s q̄ iuxta
illud Apoc. 19. ē rex regū ⁊ dñs dñantiū.
Iste hodie qñ celos ascendit tanq̄ natu
ralis heres regni celestis ascēdit añ oēs
scōs q̄s secū duxit in celū ⁊ sic dñs in ca
pite eoz fuit: post q̄s ascēdētes trāsierūt
portā ciuitat̄ supne Jer⁹: cū ipō eternalr
regnaturi. D̄r rex. i. x̄p̄o corā eis trāsisse
q̄ iuxta illud Act. 1. Eidentib⁹ illis eleua
tus est ⁊ nubes suscepit eum ab ocul⁹ eoz.
¶ Istud figuratū in testō veteri fuit ex
plicatū p ap⁹ Heb. 10. dicentē. Vñtes ita
q̄ fratres fidutiā in introitu scōz in san
guine x̄p̄i q̄ inicitauit nob viā nouā ⁊ viue
tem p velām. i. carnez suā. Itā x̄p̄s p mor
tem suā q̄ntum ad humanitatem significa

tam p velām q̄: deitātē velabat in sangui
ne suo tanq̄ p̄rio sufficienti p nob: inicitauit
viā nouā dū in ascensione p̄mo patefec̄
viā padis p q̄s cū eo introierūt oēs sci q̄
añ detinebant in lyngo in q̄z introitū de
bem⁹ fidutiā firmā hēre. ¶ Quarto figu
rabat ducatū societāt̄ gratiose. Vbi scien
dum q̄ x̄p̄s in celū noluit sol⁹ ascendere
nec suā decuit dignitatē s̄ vallat⁹ fuit m̄
titudine sortioz. Itā cū ipso ascēderunt p̄ri
arche: p̄p̄ie: reges: duces. ⁊ oēs alij iusti
q̄ añ ipm mortui fuerant. ¶ Hoc at̄ fuit
nob figuratū Job. 8. Vbi d̄r Job. at̄ nocte
illa in medio māsit ppli: s̄gēs q̄z diluculo
recessit sortio ⁊ ascēdit cū seniorib⁹ in frō
te exercit⁹ vallatus auxilio pugnatorum.
¶ Vbi sciendū q̄ p Job. q̄ yhs naue d̄r q̄
ēt saluator interpretat̄ intelligit x̄p̄s yhs
cui nom̄ ⁊ interpretatio. nois dignoscit coue
nire. Itā ipse ⁊ yhs saluator: n̄r est. iuxta
q̄ dixit angel⁹ Joseph Abat. i. de x̄gine.
Pariet inqt tibi filius ⁊ vocabis nomen
eius yhm ipse enī saluū faciet pplm suū ⁊ a
peccis eoz. Iste nocte. i. qñ corp⁹ eius in se
pulcro latuit mansit in medio ppli dū aīa
sua ad lyngū p̄m descendit qui s̄gens
diluculo. i. illo mane q̄ surrexit a mortuis
⁊ viu⁹ exiit d̄ sepulcro recessit ⁊ nūerauit
sortios: q̄ certitudinalr cognouit multitu
dinem scōz q̄s extraxit de lyngō: die v̄o
ascensionis ascendit cū seniorib⁹. i. cū oibus
scīs veteris testi ⁊ tanq̄ principal̄ inter
eos ⁊ dux ⁊ dñs in frōte stetit exercitus
eos gliose deducens ⁊ sic d̄r vallatus pu
gnatoz auxilio nō qd̄ per indigentia: s̄ p
on̄sionem sue nobilitat̄ ⁊ mirabilis digni
tat̄. ¶ Istud figuratū in testō veteri fuit
explicatū p aplm epl. 4. vbi d̄r. Ascēdēs
x̄p̄s in altū captiuam duxit captiuitatem
dedit dōa hoibus. Itā x̄p̄s in altū. i. celū
ascēdens q̄ in lyngo detinebant captiui:
secū duxit ad p̄riā: dōs eis mirabilia dōa
q̄ sempiternā gliam. ¶ 5° figurabat iubi
luz solēnitat̄ gaudiose. Vbi sciendū q̄ ascē
s iij

dente xpo in celum occurrētibz ei ange
lis iherabūdis ⁊ choro alternātibus: cum
gaudio iubilabāt. **En ps.** Ascendit dñs in
iubilo: ⁊ dñs in voce tube. quorū gratula
tioni alludens xps: secum ducens comi
tiuam sanctorū: ad augmentū gaudiū dice
bat. illd luc. 15. gratulamini mihi: q: inveni
ouem qz pdideram. i. genus hūanū. Quē
angeli vidētes vēire cum tāta glā: admi
rantes querebant a sanctis q ascende bāt
cum xpo: illud ps. d. Quis ē iste rex glē:
qbus sancti cū gaudio respondebāt. Bñs
virtutū ipse est rex glorie. **¶** Hoc autem
fuit nob figuratū abac. 3. vbi dñ. Sup ex
celsa mea deducet me victor: i ps. canētē.
¶ Abi sciēdum q p istum victorē intel
ligitur xps qui vic dyabolum: mūdum ⁊
carnem. iuxta illud apoc. 5. Alē leo de tri
bu iuda: radix dñ. Unde cōfortando apo
stolos dixit Jo. 16. Cōfidite ego vici mū
dum. **¶** Iste igit victor. i. xps yhs hodie
quādo celos ascendit: genus humanū de
duxit in ps. canens: q: cum magno iubilo
sunt deducti. Et sic verificatū fuerit illud
figuratū dictuz de ionatha. i. mach. 10. vbi
dñ. Reuersus ē ionathas in ier^m: cū suis
habentibus spolia multa. Nam xps signi
ficatus p ionatham cū sanctis q sec erant
reuersus est qñ ascendit in celū. **¶** Istud
figuratū in testamēto veteri: fuit explica
tum in nouo. luc. vltimo. vbi dñ. q cū xps
ascendissz in celum: discipuli orātes reuer
si sunt in ier^m cum gaudio magno. **¶** 6°
figurabat graduz sublimitatis glōse. Abi
sciēdum q xps in ascensu suo i celuz: gra
dum sublimē acquisuit: dum sup omnes
celos ⁊ ordines angeloz ascēdit: ⁊ ad dex
terā dei sedet. **En ps.** Ascēdit sup cheru
bin ⁊ volauit: volauit sup penas ventoz.
¶ Hoc fuit nob figuratuz Is. 38. vbi dñ.
Reuersus est sol. 10. lineis p grad^o quos
descēderat. **¶** Abi sciēdū q p istum so
lem: intelligit xpus qui est sol iustitie illu
minans mūdū. Iste in incarnatōe sua. 10.

lineis descēderat: q: p incarnatōem descē
derat de. 10. celis cōporalibz qui s:z theo
logos assignant. s. 7. s. m. numez. 7. plāta
rum: ⁊ tres supiores alij. s. Sydereū Cri
stalinū ⁊ empyreū. **¶** Per illos igit. 10. gra
dus p qz in incarnatōe descēderat: ē i ascē
sione reuersus. qñ sup oēs celos ⁊ ordines
angeloz ascēdit. **¶** Istud figuratū i testō
veteri fuit explicatum in nouo per aplm
hebr. 1. d. Sedet ad dexterā maiestaz i ex
celso: tanto melior angelis effect^o: qnto
differentius p^o illi nom hñditauit. Et hoc
est q dic etiā **¶** Barchus in euāgelio ho
dierno. Bñs qdē yhs postqz locut^o ē eis
assumpt^o est i celū: ⁊ sedet ad dexterā di.
¶ 7° figurabat actuz vtilitatē fructuose.
Abi sciēdū q magnā vtilitatē hēmus de
xpi ascēsiōe: dū p nobis apud p^{rem} aduo
cat^o existit. iuxta illd hebr. 19. Sempiter
nū sacerdotium vñ ⁊ saluare i ppetuum
potest accedentes per semetipsum ad de
um semper viuens ad interpellandum p
nobis. Nam aduocatus exñs. p^{ri} pñtat vul
nera passiōis: vt p nob ipetret grāz remis
siōis. **¶** Hoc at fuit figuratū dūtero. 33.
vbi dixit **¶** Moy. pphando. **¶** Ad ē ali^o dñs
vt dñs rectissim^o ascēso: celi: auxiliator tu
us: magnificētia ei^o discurrūt nubes: habi
taculū ei^o sursum. **¶** Abi sciēdū q p istuz
rectissimū. intelli xps: preter quē ali^o nō
ē dñs: iuxta dūtero. 3. neqz. n. ē ali^o de^o vel
in celo vel in terra q possit facere opera
tua. Iste ascēso: celi dñs ē qñ hodie super
oēs celos ascendit: auxiliator at dñ q: ibi
ē noster aduocat^o: magnificētia xpo eius
nubes dñtur discurre: q: ipse mutat etates
⁊ tpa s. m. ei^o beneplacitū: iuxta illd Dan.
2°. Sapientia ⁊ fortitudo ei^o sūt ⁊ ipse mu
tat tempora ⁊ etates: transfert regna at
qz cōstituit. hitaculū ei^o at sursum dñ: q:
non i terra sed i celo dñ hitare. ppter q
nullum volens sibi ppare ps. dicit. Quis
sicut dñs dñ nř q in altis hitat ⁊ hūilia
respicit in celo ⁊ in terra. q. d. nlls ē filio

fidet. **I**stud figuratum in veteri testi-
to: fuit explicatū in nouo p apostolum be-
ti. 9. d. Non enim manufacti sancti: yhs
inroinit exēplaria veronū: sed in ipsum
celum: vt appareat nūc vltui di pro nob.
Nam celum in q xps ascendit: non ē ma-
nufactū alicuius creati artificis: s; sola di-
uina potentia in quo xps vt nūc aduocat⁹
exiit. **S**ciēdum est etiā q ascēsiō xpi
est nobis posita in exemplū: pp q ipse in-
uitat nos ad secum ascēdēdum. **J**udic. 1.
d. Ascende mecū in sortem meam. Nam i
sortem xpi ascendere debem⁹: vt. s. sic ascē-
dit sequentes nostrum exemplar nos pa-
riter ascendam⁹. **A**bi sciēdum est q inf-
alia. 7. ascensionē de xpo legim⁹ fm. 7.
gradus q possunt in volentib⁹ meritorie
ascēdere. **N**ā ascēdit.
De aqua vt exēplar innocentū.
In nauī vt exēplar laborantiū.
In mōtem vt exēplar pteplantium.
In ier⁹ vt exēplar patientiū.
In templū vt exēplar presidentiū.
In crucem vt exēplar penitentium.
In celū vt exēplar triūphātium
Prio dico q xps ascendit d aqua vt exē-
plar innocentium. d quo dīr **A**th. 1.5. **B**apti-
zatus aut yhs cōfessu⁹ ascendit de aqua:
et ecce apti sunt celi. et vidit. s. Jo. spiritus
dei descēdentem sicut columbam et venie-
tem super se. **A**bi sciēdū q in h dat nob
a xpo exemplum innocentie. Nam si volu-
mus hēe grāz sps s. **I**n ablutōe baptisma-
li xpi datur nobis intelli q debemus mū-
dari a vicij⁹ et peccat⁹. **P**er dscensum xpo
columbe super ipm: datur nobis intelli-
gētiā spirit⁹ sancti gratia: que non nisi in homi-
nes purificatos descendit. **S**ecundo
Christus ascendit in nauī vt exēplar la-
borantiū: de quo sententialiter dicitur
Luc. 8. Factum est autem vna dierum: et
ipse. s. yhesus ascendit in nauiculam et disci-
puli eius: et ait ad illos trāsfretemur trāf
stagnum et ascenderunt. **N**auigantib⁹ au-

tem illis obdormiuit. et descendit procella
venti in stagnum et periclitabantur: ad
quem concurrentes pro auxilio: fecit ces-
sare procellam: et sic fuerunt liberati. vbi
sciēdum q per istud stagnum: intelli-
gitur iste mundus per quem transeundo d-
bem⁹ ascendere nauem: nauigando per
exercitationem bonorū operum: vt sim⁹
in terra firma vbi est securitas. i. habitas
possimus in gloria paradisi: in qua sunt
omnes securi. **S**i quando vero procel-
la tribulatōum et aduersitatu⁹ in hoc mū-
do nos agitet **C**hristo dormiente. i. ipso
permittente: non debemus propter hoc
desperare: sed ad **C**hristum recurrere qui
est refugium nostrum et virtus: et ipse nos
misericorditer adiuuabit. **T**ertio **C**hri-
stus ascendit in montem vt exēplar cō-
templantiū. de quo dicitur **A**th. 14.
Dimissa turba ascendit in montem solus
orare. **A**bi sciēdum q per montem excel-
sum et altum intelligitur diuinitas exce-
dens omnia: ad quam exemplo **C**hristi:
dimissa turba. i. exercitijs exterioribus:
et tumultibus: debemus mentaliter ascen-
dere per orationem deuotam. **Q**uarto
Christus ascendit **I**er⁹ vt exēplar pa-
cientium. de quo dicitur **A**th. 20. **E**cce
ascendimus ierosolimam et filius hominis
tradetur principibus sacerdotum et scrib-
is et condemnabunt eum morte. **A**bi sciēdū
q sicut ascendit ierosolimam vt ibi pate-
retur pro nobis: dat nobis exemplum vt
aduersitates et dispendia patienter tolle-
rem⁹: et ipm pro viribus imitemur: in
xta illud. 1. petri. 2. **C**hristus passus est p
nobis: nobis relinquens exemplum vt
sequamini vestigia eius. **Q**uinto xps
ascēdit in templū vt exēplar p̄sidentiū. d
q dīr Jo. 7. **I**n die festo mediante yhs ascē-
dit in templū et docebat. **A**bi sciēdū q
docere alios actum presidentie dicit. Sic
igif **C**hristus in docendo fuit sollicitus:
sic dat nobis exemplum vt sim⁹ solliciti

subditos instruere moribus et doctrina. Unde apostolus ad tytū. 2°. Tu autem loquere que decet sanā doctrinā. ¶ 6° xps ascēdit in cruce ut exēplar penitentū. s. quo apostolus nos admonendo dicit hebr. 12. ¶ Aspiciētes inquit in auctore fidei et cōsummatorem ylm: qui pposito sibi gaudio sustinuit crucem cōfusione contēpta: atq; in dextera di sedet. Ubi sciēdū q; sic xps pro nob in crucem ascēdere voluit: p q; si gñificat penitētia: sic nos exēplo ipsi⁹ de demus crucem austeritatis et penitētie sumere iuxta q; ipse nos admonet Math. 16. d. Si q; vlt vēire post me: abneget se metipsum et tollat crucem suam et sequat me. ¶ 7° xps ascēdit in celū ut exēplar triūphantium. de quo dī in ps. Si ascēdero in celum tu illic es. Ubi sciēdū q; q; habitatio xpi in celis est. iuxta illud ps. Ad te leuavi oculos meos q; habitas in cel. ideo omnes beati q; post ipsum ascēdūt ibi ipsum inueniūt tanq; regē et dñm et obm beatificū oīum beatorum.

Quarta pars.

Equit. Jili at pfecti pdicauerūt 2c. Ubi tāgīt executiōez cōmisse auctoritatis: q; pbat dispersio fī tual. Ubi sciēdū q; apli: vt veri obie filij executi sunt sollicitē cōmissionē sibi factā a xpo: vbiq; locorū veritatem fidei pdicādo iuxta illud ps. In oēm terram exiuit sonus eorum et i fines orbis tere verba eorum. Et quia tunc pdicatio vera est et cōmendabilis quādo per operam confirmatur: ideo sequit q; pdicauerūt sequētib⁹ signis. Unde Grego. Quid autem in his considerādum: nisi q; pceptum obediētia: obiaz vero signa secuta sunt. ¶ De ista p dicatione apostolorū in vniuerso mundo: dici potest illud iudic. ij. Aūntiaf enim i dūstria animi tui vniuersis gentibus: et indicatū est omni seculo q^m tu solus bonus et potens es in omni regno tuo et discipli na tua omnib⁹ puincijs pdicatur. ¶ Ad

p dicationem hanc nos admonet apostol⁹ 2. timo. 4. d. Predica: instar oportue: iporuno argue obsecra: increpa i omni pacia et doctrina. ¶ Nos igit sequētes admonitionem apli: sumentes p dicationis officij oratiōem fundamus ad dñm. dñtes cum illo doctore deuoto thologo. Fiat at o xpe vt nri sermones quos de tui virtute dicimus: p opera cōfirmentur et actus: vt tandem sumus pfecti te coopante in oibus verbis et opib⁹: q; te decet et sermonū et operum glā. vt sic d te verifiet illud ps. Te decet hymn⁹ ds i syon et tibi reddet votū in ierusalē. Ad q; ier^m. 2c.

¶ Dominica infra oct. ascensionis. Euangelium. 37^m.

Am venerit pacitius quez ego mittam vob 2c. Jo. 15.

¶ Proprietates veri amici est vt qñ videt amicos suos i minere piculū q; sibi deat

iudicare vt ipsum possit vitare cauti⁹ aut facilius tollerare. Hā teste Greg. Ad iñiacla ferunt q; prouident: et nos tollerabilius mūdi mala suscipimus: si cōtra fī p p uidentie clipeū munimur. Ad solū aut d; sibi notificare picula iminentia: sed etiam si potest sibi pber auxilium: et ipm vt melius pōt cōsolari. ¶ Xps igitur qui veraciter diligebat suos disciplos: videns eis iminere multa picula et multas aduersitates: eas vt verus amicus pastor: et magf. denūciat: ne ex insperato dñ repente venerint nimis perturbentur: pmittit etiā eis se consolatore et confortatore daturū: vt in aduersitatibus magis patienter se habeant: et non succūbant in ipso. Et h est q; Jo. narrat in euāgelio hodierno in quo quattuor tangit. s.

¶ Promissionēz consolōnis cōfortantis. Expulsionem psecutionis exterrentis. Conditionēz dispositiōis excecatis. Allegatiōem predictiōis assligentis. ¶ Prīmū pbat leticia nūciata. 2^m ma

licia cogitata. 3^m ignorantia explicata. 4^m. memoria excitata. ¶ Primum in prin. 2^m ibi. Nec locutus sum vobis etc. 3^m ibi. Et hī facient vobis etc. 4^m ibi. Sed hī locutus sum vobis etc.

Prima pars.

Quantū ad primum vbi tangit etc.

q. dīc. Quz venerit paracletus etc.

Abi sciendū q. in omni actu in quantū bonū est: dō est principale agens: creatura autē secundarium: et min⁹ principale. In testificādo igitur de xpo: spiritus s. qui dō est principalis intelligit: apostoli vero roborati spirit⁹ sancti virtute scōario testimoniū perhibeāt. Sed hī igitur i parte ista 2° possumus cōsiderare. s. testificationem xpi factā a spiritu s. principaliter: et hō ab apostolis ministerialr. ¶ Quantū ad primum dicit. Quz venerit paracletus etc. vbi sciendū q. quia xps in pcedentib⁹ dixerat discipulis: loquendo d. iudeis: inter quos fecerat multa mirabilia: q. hī nō obstante oderant eum: et p̄ez eius: poterant tueri discipuli qualr ipsi missi et xpo poscent predicare iudeis: cū minoris virtutis essent q̄z xps: et ideo fm Criso. eos cōfortat et roborat p̄mittendo eis cōsolatorē spiritū s. d. celo missurū. ¶ Sciendū est q. paracletus grece: latine idēz est q. consolator. Missus est igit spirit⁹ s. secundūz. Si dimum ad cōfortandūz apostolos velud orphādos: q. ppter absentiax xpi lugebāt: et quasi se orphānos reputabant. iuxta q. xps d. eis p̄dixerat. Misit. Nūqd possunt filij sponsi lugere q̄z diu cum ill⁹ est sponsus etc. quia igitur spiritus s. missus est ad cōsolandū apostolos: ideo cōsolator dīr ab effectu. ¶ Dicitur autēz mitti a filio: cum dicit: quem ego mittam vob et etiāz ut sit sensus: quem ego mittāz vob et etiāz pater: vel sit sensus: mittam vob spiritum s. et hī habeo a patre secundū Bīdimū q. sic ipse dīc Jo. 15. Nō possūz a me ipso ego facere q̄cūq. sed sic audio iudico. q. d. Sic

a me ipso nō suz ita ab eo habeo ut mittāz spiritū s. ¶ Dicitur et spiritus veritatis: vel q. est spiritus filij q. est veritas. v. ut ostendat secundū Jero. spiritū s. esse suo testimonio fīd dignū. ¶ Dicit autē spirit⁹ s. virtus digitus: nexus: et flatus q. igitur virt⁹: ideo dīr paracletus: q. digitus: ideo dīr spiritus veritatis: q. vero nexus: ideo dīr a patre procedere et filio mitti. q. vero flatus dīr testimoniū habēz: et hī quattuor. tangūtur in p^a pte ist⁹ euāgelij: sic p. q. ipse est.

Virtus tribuens oēm libertatē.

Digitus scribens oēm veritatem.

Nexus coniungens oēm diuersitatē.

Flatus influens oēm suauitatē.

¶ 1° spūs s. dīr virtus tribuens oēm libertatē. Nā hō p peccā sit sūz: p grām vero spūs s. fit liber et fili⁹ dei. iuxta 2. Cor. 3. Abi spūs dñi ibi libertas. pp hāc libertatē dīr paracletus. i. p̄solator. Nā ille q. p̄solat aliū: q. in se hēat p̄solādī virtutē: q. igit spirit⁹ s. p̄solator dīr: igit q. ipse sit magne virtutis. ut sic possit dicere illō Job. 29. Erā meretiū p̄solator. ¶ 2° ad vte qd p̄t dīe peccōi miserim⁹ exiis in peccō mortali: q. illud q. dīr t̄renorū. i. Idcirco ego plorās et oculus me⁹ deducēs aq̄z: q. lōge factus ē a me p̄solator: cōuertens aīam meā. Nā vere vera bñ pōt dolere et flere: dū a se sērit elongatū spūs s. cōsolator: ē meretiū et aīas cōuertentē ad deū. ¶ 2° dīr digit⁹ scribēs oēm virtutē et iō dīr spūs veritatis. Nā sciendū q. digit⁹ ē distinctiū diuersorū medicatiū: firmorū et certificatiū dubiorū. ¶ 3° ē distinctiū diuersorū. Nā sic videm⁹ p experientiā cū digito diuidim⁹ vnū ab alio sic p. pecuniā nūerādo: q. igit spūs s. diuidit bonos a mal. iuxta illō Augu. Sola caritas ē q. diuidit int̄ filios dei et filios p̄ditionis: iō spūs s. digit⁹ pōt dici. iuxta exo. 8. Digit⁹ dī ē hī. ¶ 2° ē medicatiū: firmorū. Nā sic videm⁹ p experientiā medici tā p̄fici q̄z cūruū vtunt⁹ digitis ad sanandū infir

mos. q: igit spūs s. sanat aīas nras iuxta illd r o. 8. Spūs adiuuat infirmitatē nraz. iō pōt: digitus appellari. pp q: xp̄s dicebat Luc. ij. In digito dī eicio demonia. eiciuntur in digito dei. i. p spūs s. q: eius grā habitans in aīa expellit oē peciā. ¶ Tertio est digit⁹ certificatin⁹ dubioz. Nam sic videmus per expientia: qñ hō de aliq̄ via vel loco dubitat: certificat d̄ illi p̄ aliquē q sibi digito oñdit: q: igit spūs s. nos certificat i dubijs: et docet nos recta et vā. iuxta illud Jo. 16. Cū at venerit ille spūs vītā: docebit vos oēs vītātē. iō digitus merito dici pōt. ¶ Ille digit⁹. s. spūs s. cū diuersitate donoz suoz: pōt nob figurari p illos digitos de qbus dī finalr Bañ. s. q: apparuerunt digiti qñ man⁹ hoīs scribētis: q scribebāt mane: thecel: phares. ¶ Ubi sciendū q: p istos digitos scribētes itelligi p̄ spūs s. cū suis donis: q ad modū vācis scripture nos docet quid agere debeamus. Quid at scribāt hī digitiz: audi qd s̄dī: scribebāt mae et c. ¶ Ubi sciendū q: mane iterptat: numerauit: thecel: appēlūz est in statera: phares: diuidēs vī diuisus docet igit nos spiritus s. q: deus oīa opa et act⁹ dinumerat iuxta illd Job. 31. Mōne et ipse p̄siderat oēs vias meas et cūctos gressus meos dinumerat. q. d. re vera sic. q: ipse oīa nouit. Docet etia: qualr d̄s omnia facta nostra pōderat: vt cognoscat que plā sint bona vel mala. q: qdem cernens Job et timens dicebat Job. 31. Appēdat in statera iusta: et sciat d̄s simplicitatem meaz. Docet et qualiter d̄s postqz pōderauerit: secundū opera hoīum diuidet eos ab iuicem malos puniēdo et bonos premiando. ¶ 3⁹ dī nexus cōiungens omnem diuersitatem et ideo dicitur q: pcedit a patre: et mittitur a filio. q: spiritus s. amor est: iō est nexus coniungens patrem et filium et omnia alia p amorem. Et iō nos admōet apls heph. 4. d. Solliciti estote suar vnitatem spūs i vinculo pacis. ¶ 4⁹ dī stat⁹

influens oēm suauitatē: ideo dī q: perhibebit testimoniū. Nam sic videm⁹ q: qñ homo loquit: statum paulatim emittit: et sic per voces māifestat oclta et testimoniū perhibet: ita spūs s. nob multa ocultra māifestauit clari⁹: et q: testimoniūz verum perhibuit: status merito dici potest. d̄ cuius suauitate dī sapiētie. 12. Qz bonus ē et suavis spiritus tu⁹ dñe. in nob. ¶ Quātum ad testificatiōem factaz ab apostolis ministerialr dicit. Et vos testimoniū perhibebitis et c. Ubi sciendū q: h spūs s. p̄ncipaliter xp̄o testimoniū perhibuerit: tam per caritatē et grām habitans i discipulis: inspirauit in eozū cordibus: et fortificauit eos ad testimoniū perhibēdū de xp̄o. Uñ de ipsis dī act. 4. Virtute magna reddebant apli testimoniūz resurrectiōis x̄hu xp̄i dñi nostriz: grā magna erat in oibus ill. ¶ Sciendū est igitur qm ad diuersitatem et multitudinē de xp̄o testificantū q: p̄ p⁹ perhibuit testimoniū de xp̄o in baptō et in transfiguratiōe: qñ dixit Abat. 5. et Abat. 7⁹. Hic est filius meus dilectus i quo: mihi bene p̄placuit. ¶ 2⁹ perhibuit xp̄o testimoniū miracula et p̄digia q fecit: iuxta illd q: ipse dixit io. 7. Ipsa opa q ego facio: testimoniū perhibēt de me. ¶ 3⁹ testimoniū perhibuit xp̄o spiritus s. descendens in spē colūbe super ipsum: qñ fuit a iohē in iordane baptizat⁹. d̄ quo dī Jo. 1. Testimoniū perhibuit quasi colūba de celo: et manētem super euz. ¶ 4⁹ testimoniū perhibet scriptura. iuxta q: ipse dixit Jo. 5. Scrutamini scripturas: q: vos putatis in ipsis vitam eternāz habere: et ille st̄ que testimoniū perhibent de me. ¶ Sciēdum est igitur q: inuenio scripturaz testimoniū perhibere de xp̄o de quattuor inter alia. s.

De potentia effectiua.

De misericordia remissiua.

De iustitia punitiua.

De munificētia largitiua.

Est inuenio scripturā testimoniū phibere de xpo de potētia effectiua. de q dī Jo. 12. Qpā q ego facio in uoie pīs mei: ipsa testimoniū phibēt de me. Nā sbito in firmos curare: cecos illuare: mortuos suscitare oñdebāt in xpo potētia infinitā 7 p pīs eē deū. **E** 2° phibet de xpo testimoniū de misericordia remissiuā. de q dī Act. 10. Nūc oēs pphie testimoniū phibent remissionē pccōz accipe p nomē eius oēs q credūt in eū. **E** Tertio testimoniū phibet de iustitia punitiua. de q dī in ps. Bāda ssi iustitiā testimoniā tua 7 ueritatem tuā nimis. Nā ipse ē de⁹ iust⁹ fortis 7 paciens in ps. **E** Quarto testimo^m phibet d xpo de mūficētia largitiua. de q dī Jo. 1. Ioha testimoniū phibet d ipso: 7 clamat dī. Nūc erat quē dixi q post me uēurus ē: an me factus est: q pō: me erat: 7 de plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹ grām p grā qz ab ipso in h mūdo accepim⁹ q est arā eterne glie si ipaz i uacuū nō accepim⁹. ut. f. n. ociemur in ipā s; si exercitem⁹ nos i opibus vtuosia accipiemus paradisi glām q dī grā psumata. **E** Hoc at fuit nob figuratum Eze. 8. Ubi dī. Emissa ē similitudo manus 7 apphēdit in cinctio capitis mei: 7 eleuauit me spūs iter terrā 7 celū: 7 eduxit me in Jer^m in uisiōe dei. **E** Ubi sciēdū q p istā manū emissā: intelligit fili⁹ dei incar natus emissus in mundum qz qdem manum cum magno desiderio petebat ps. d. Emitte manū tuā de alto: eripe me: libera me de aquis multis: 7 de manu filiorum alienorū. Nam ante aduentū xpi genitus: umanū erat in multis tribulationibus significatis per aquas: erat etia; sub seruitute dyaboli significati per manū filiorum alienorū. 7 idco h cernens dō: petebat ut de alto. i. de celo mitteretur auxiliū. f. dei filius per manū validam designatus. Per cinctiū; uero capitis q est modicum capillorū supheminens alios capillos: itelligi pōt mori mēoria nā

sicut capilli sunt insensibiles ita insensibile remanet corpus post mortem. manus igitur. i. xps accipit hominem per capillos: quando sibi inspirat mortis memoriam: que est causa ut homo facilius ista mundana despiciat iuxta illud Iero. Facile contemnit omnia qui se semper cogitat moriturum. 7 Ecclesiastici. 7. In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua 7 in eternum nō peccabis. **E** Sic aut homo mundana despiciens 7 peccata recipit a dño gratiam decorantem 7 tunc hominem sic dispositum per gratia; in ipso existentē eleuat inter terram 7 celū: quia ipsū de statu peccati q hominem ad terram deicit: sensū erigit spētis predictis tenet autem eum adhuc dum uiuit infra celum in quo sunt sancti: quia dum uiator extitit non potest in celū ascendere: 7 sic dicitur inter celū 7 terram. quia licet corporaliter sit in terra: mentaliter tamē sensum eleuatur. **E** Licet autem in celo perfecte non habitet. tñ si in gratia recepta perseverauerit manus. i. xps 7 spiritus s. adducunt eū in Ierusalem. i. in glia; patriam. ut sic talis possit dicere illud ps. Letatus sum in his que dicta sunt mihi in domum domini ibimus.

Secunda pars.

Equitur. **N**ec locut⁹ sum uobis. **E** 7c. Ubi tangit expressionem persecutionis exterrentis q probat malitia cogitata. Ubi sciēdū q quādo aliquis predicit alicui aliqua dispensa imminēt: debet etia; si potest aliqua dicere ut possit in aduersitatibus aliquo qualiter consolari. Christus igitur annuncians aduersitates imminentes apostolis eos consolatur de missiōe spiritus sancti qui eos confortabit. secundum hoc in parte ista duo possumus considerare. f. Allocutionem consolantem. Persecutionem iminentem.

Q^m ad p^mum dīc. h. locutus sum vo-
bis &c. Ubi sciendū q^d sps s. habitās in apo-
stol' eos cōfortabit ne pp persecutōes imi-
nentes scādālū patiant. Uñ Aug. Luz eiz
caritas dei diffundat in cordibus vestris
p spm s. qui datus est vobis sit pax mltā
diligentib⁹ legem dei: & nō est ill' scādālū.
Uñ dī ecclāstici. 23. Doctrinā amoris au-
dite filij & q custodierit illā nō plet labijs
suis nec scādalyzabit in opib⁹ nequissimis
Q^m ad 2^m. s. persecutōem iminentem
dīc. Absq³ sinagogis facient vos, &c. Ubi
duplicem tāgit persecutōem. s.
Exilatōem p^rte.

Q^m ad p^m dīc. Absq³ sinagogis &c.
Ubi sciendū q^d iudei nō recipientes doctri-
nam xpī eos nolebāt recipere nec eos au-
dire in suis synagogis: & sic expellebant
ab eoz p^rortio: & in hoc affligebant apli
fm Augu. videntes q^d renuerent xpī.
Q^m ad p^ruatōem vite dīc. Sz venit
hora vt &c. Ubi sciendū q^d iudi occidendo
disciplos xpī arbitrabant se bñ facere: q^d
h faciebant ppter zelū legis. **Q** Sciendū
est at q^d ista persecutō facta discipul' fuit
nob figurata in persecutōe pharaonis &
egyptiorū q^d persecuti sunt filios isrl'. de q^d
sententia dī Exo. 14. q^d indurauit dñs
eor phonis regis egypti & persecut⁹ est fi-
lios isrl'. q^d cū vsq³ ad mare persecut⁹ fuis-
set: mare dissum est: & sicco vestigio trāsie-
runt filij ysaac. Pharaō vō cum oī exerci-
tu suo sūmersus est in mare. **Q** Ubi scien-
dū q^d p phonē q^d interpretat denudauit viz
itell^r dyabol⁹ q^d viz denudasse dī qñ sua
mala suggestiōe peccōem deuicit. Iste dī
eē rex egypti q^d itell^r tenebra: q^d rex in
ferni est: vbi est obscuritas tenebrarū. Uñ
Job. 10. Illa ē terra tenebrosa opta mori
caligie terra miserie & tenebrarū vbi nlla
ordo s; sempitern⁹ horor inhabitat. Per
egyptios vō q^d interpretant tenebrosi sunt
faciētes opa dyabolū: qbus dī puer 12°.

Qui dereliquit itēr rectū & ābulāt p vi-
as tenebrarū: q^d letant cū male fecerit & ex-
tant in reb⁹ peximis: q^d vie puerse & ifa-
mes gressus eoz. **Q** Per filios aut isrl'
q^d interpretant vidēs dum: itell^r viri apo-
stolici iusti & bōi: q^d p fidē verā dñz p^rēplā-
tur. **Q** Per mare vō plenū picul' itell^r
h mūd⁹ in q^d viuēdo sunt mltā picula. dī q^d
dī. 1. Jo. 5. Abund⁹ tot⁹ in maligno posit⁹
est. **Q** Sci igit⁹ vī significati p filios isrl':
dū a dyabolo & alijs mal' hoib⁹ q^d sunt ser-
ui dyaboli significat⁹ p phonē & egyptios
q^d secun⁹ istū mūdū significatū p mare trā-
seūt sicco vestigio: q^d effect⁹ suos significa-
tos p pedes nō imergūt in mūdū dantes
se carnalibus desiderijs: s; d mūdū nō ac-
cipiūt nisi sustētatiōem nature. egyptij at
tenebrosi p culpā dantes se mūdū tā men-
tal^r q^d corporal^r in ipso dū iustos psecun^t
sūmergunt vt sic in hoc mūdū sūmersi in
peccat⁹ & vicijs in inferno crucient eterna-
liter i supplicijs cor⁹ & aiām aggrauanti-
bus sine fine.

Tertia pars.

Egitur. Et h facies vobis &c. vbi
tangit p^rditōem dispositiōis exor-
tan⁹: q^d pbat ignoriāia explica-
ta. Ubi sciendū q^d si iudei cognouissēt xpī
dei filiū: cognouissēt & p^rem ipm vō nec
p^rem cognouerūt: iuxta q^d ipē dixit eis
Jo. 8. Neq³ me scitis i p^rez meū si me sci-
retis: forsitan & p^rem meū sciret. Si etiā
cognouissēt xpī vey filium dei nunq³ p-
secuti eū fuissent neq³ discipulos: iuxta il-
lud. 1. cor. 1. Si. n. cognouissēt: nunq³ dñz
glē crucifixissent. Igno: antia igitur & ce-
citas intellectus que erat in iudeis pp
malitiam eoz erat mala dispositio ad co-
gnoscentiam viam veritatis p^redicatam
ab apostolis: & ideo ipos persequēbātur:
qbus dicit ps. Ipi vō non cognouerunt
vias meas quibus iuravi in ira mea si in-
troibunt in requiem meam. q. d. Non in-
trabūt: q^d in tenebris ambulāt: iuxta illd

ps. Nescierunt neque intellexerunt in tenebris
 ambulantes. Sciendum est autem loquendo moraliter quod
 nolentibus deum cognoscere si ipsum derelinque-
 ribus et beneficiis ipsius non recognoscantibus non
 prout p[er] se: quod eorum malum exigeribus tradu-
 tur in manus demonum eternaliter cruciandi. in
 xtra illud. 2. tesa. 1. Iustum est apud deum retribuere
 re retributorem in flamma ignis danti. vindi-
 ctam his qui non nouerunt deum et non obedierunt
 voci domini nostri ihesu christi. ¶ Hoc autem fuit nobis
 figuratum iudicium. 2. Ubi finaliter dicitur quod per mo-
 tem iob. surrexerunt alii qui non nouerant dominum
 et opera que fecerat in israel: quod. seduxerat eos
 de egypto et duxerat per desertum precedentiibus
 columna nubis per diem et columna ignis per
 noctem et pauerat eos manna suauissimo cibo
 Feceruntque filii israel malum in conspectu domini: di-
 mittentes dominum deum patrum suorum secuti sunt
 deos alienos et fuerunt Baali et Astaroth
 per quod iratus est israel et tradidit eos in manus ini-
 micorum suorum quibus non potuerunt resistere et a
 quibus fuerunt afflicti. ¶ Ubi sciendum quod per filios
 israel quibus deus fecerat multa bona super decem
 prout christiani fideles que christus per passionem suam
 eduxit de seruitute dyaboli et tenebris pec-
 catorum. quibus in hoc mundo posuit ad directio-
 nem eorum viam suam significatam per columnam nubis
 sol refrigeratorem ardorem: quod manna habet dominam in-
 stitutam et dei iram erga homines tempore. Posu-
 it et iusticiam significatam per columnam ignis qui
 dum perurit ledit hominem quod iusticia illi circa
 quem perfert finis valde est afflictiva. Sedit
 eis et cibum dulcissimum manna: quod corpus suum
 eis relinquit in spirituali cibum qui est corpus suauissi-
 mus recipientibus et gustantibus digne. ¶ Istas
 opera ad que consideranda iuvat nos per. d. Ueni-
 te et videte opera domini que posuit prodigia super
 terram. Nam si consideremus christi opera in ipsis in-
 ueniemus significatum illud ecclesiastici. ij. Mirabi-
 lia opera altissimi solis et gloriose et abscondita et in-
 uisa opera illius. ¶ Et sic autem tam magna et mirabi-
 lia opera fecerit dominus tamen multis sunt ingrati qui non
 volunt cognoscere: sed ipsi totaliter derelinquunt. in
 quorum reprehensione dicitur d[omi]no. 32. Deum qui te ge-

nuit dereliquisti oblitus es domini creatoris tui.
 Ad solum autem ipsum derelinquit per negligentiam
 si istarum ydolatrarum mundo fuerit carni et dia-
 velis ydolis vane. iuxta illud d[omi]no. 32. imola-
 uerunt demonia et non deo diis que ignorabant
 ¶ Quibus autem diis fuerint: audi quod dicitur: quod
 Baali et astaroth. Ubi sciendum quod per Baali
 qui interpretatur superiores vel deuoratores intel-
 ligi prout peccatum superbie per quod homo vult esse superior
 alijs et ultra sua merita exaltari: prout et intel-
 ligi peccatum auaritie per quod auarus alios deuo-
 rare dicitur dum eos expoliat temporalibus bonis.
 ¶ Per astaroth autem qui interpretatur cubicu-
 lum: intelligi prout peccatum carnalitatis: quod homo
 luxurie deditur quod g[e]n[er]a et delectabilia: qui
 per cubiculum designatur. Quia igitur omnia peccata
 ad ista tria velud ad radices omnium redu-
 cuntur que significantur per Baali et Astaroth ut
 dicitur. id est per illos qui istis fuerint intelligunt
 seruientes omnibus peccatis. iuxta illud iob. 3.
 Dicitur qui facit peccatum suum est peccator. Quibus repre-
 hendendo dicitur Ro. 1. qui mutauerunt veritatem
 dei in mendacium et colluxerunt et fuerunt crea-
 ture potius quam creatori qui est benedictus in se-
 cula amen. ¶ Sed aduertat peccatores miseri
 quod prout filijs israel. Nam iratus tradidit
 eos in manus inimicorum. ita re vera peccatoribus
 accidet quod tradent in potestatem dyaboli de qui non
 poterunt liberari. iuxta illud per. Introibunt
 in inferiorem terram tradent in manus gladij
 preter vulpium erunt. Nam per inferiorem terram
 intelligitur infernus qui est locus penarum: in cen-
 tro terre positus: ad quem introibunt impij
 perpetuo condemnandi. Per manus vero gla-
 dij omnia genera tormentorum designantur: que
 peccatores patientur. Per vulpes vero frau-
 dulentas et malas: intelliguntur mali spiritus
 crudeles et fraudulenti peccatoribus quorum per-
 erunt omnes peccatores maligni qui in die iudi-
 cij iusti ab iniustis localiter diuidentur.

Quarta pars.

Ecce. Sed hic locutus sum vobis
 et. Ubi tangit allegationem predi-
 cationis affligentis: quod probat me

moria excitata. **U**bi sciendū qd xps dupli-
 ci de cā predixerat aplis psecutiones qd
 erāt passuri. primo vt eos aliquāl' p sola-
 retur ⁊ sibi meli' h'z Augu. pviderēt d vir-
 tute pacie. **E**t 2° p dicitis vt ex h' qn ille
 psecutōes venerit recognoscerēt fm Cri.
 xps esse vacū deū : qz predicabat futura .
Sciendū ē at circa istā ptē . loquendo
 moral' qd xps discipulos : ⁊ p pns nos ip-
 sos induc ad xrtutē paciētie in aduersis.
Ubi sciendū qd aliq patimur .
 A dō pfnal' demulcēte .
 A primo tpal' offendēte .
 A dyabolo culpabil' instigante .
In istis at oibus obtemus eē paciētes
 vt .s. circa flagella dī nō murmuremus : s;
 patienter sustineam' pp offensam pximi
 ipm non offendamus . s; temptatōem dya-
 boli . ne ipsi pntiamus . Unde Greg. sup
 Eze. omf. 7. tribus modis virtus paciētie
 exerceri solet. **A**lia nāqz sunt que a deo .
Alia que ab aduersario . **A**lia q a pximo
 sustinemus . **A** primo nāqz psecutiōes : dā-
 na ⁊ pumelias . **A**l' antiquo aduersario
 tēptamēta . **A** deo at flagella tolleram' .
 s; in his oibus modis vigilantī aio semet
 ipsam d; mēs circōspicere ne s; mala pro-
 ximi ptrahat ad retributionē malī : ne s;
 tēptamenta aduersarij seducat ad tēpta-
 tionē delectationē vel psumum delicti : ne
 s; flagella opificis pnat ad excessus mur-
 muratiōis . **P**rmo igit aliq patimur
 a deo pfnal' affligēte . **N**ā deus vt bon'
 p' volēs nrām expiri paciētiā aliqn tpa-
 liter nos affligit : exēplū de Job ⁊ Tob .
 ibi regre . **E**t 2° aliq patimur a pximo tpa-
 liter offendēte . **N**ā multotiēs bonos pse-
 cūnt mali . iuxta illd Aug. in smone inno.
 di. **F**res charissimi bonos ⁊ iustos viros
 psecutionē maloz sp sustinuisse cognosci-
 mus . **I**sto mō Saul fuit psecut' dō . de
 quo sentential' dī . i. R. 24 . **Q**d cū Saul
 psequeretur dō ⁊ incidisset in man' dō . dō si-
 cut fortis ⁊ patēs : noluit ipm offendere :

s; humiliter dixit : quē psequis rex Israel
 canē mortuū psequis ⁊ pulicē vnū : cuius
 paciētiā pmendās Saul dixit : iustior tu
 es qz ego : tu enī tribuisti mihi bōa : ego
 at reddidi tibi mala . **U**bi sciendū qd p
 Saulē q vno mō interpretat abutēs intelli-
 git hō crudel' ⁊ malus q mansuetudinem
 sibi datā a deo : in ferocitatē abutit : alios
 psequēdo . **P**er dō at qui interpretatur
 manu fortis intelligit vir fortis ⁊ paciēs
 qui istar dō lz mali psequitur eū : d; veril'
 ⁊ patienter portare . vt de ipso dicat illud
 puer . 10 . **I**n eternū nō pmouebit . **E**t 3° ali-
 qua patimur a dya° culpabil' instigante .
Nā dyabol' multotiēs ad malū instigat
 hoies qbus tñ suggestionib' consentire
 nō debēt : s; vt fortes veril' resistere : ⁊ nō
 turbari pp occurrētes tēptatiōes qz in re-
 sistendo merent . **A**n . i . **P**etri . s . **S**obrii i-
 quit estote ⁊ vigilate qz aduersari' vester
 dyabol' tāqz leo rugiēs circuit qres quez
 duoret : cui resistite fortes i fide . **N**ā dya-
 bolus qzuis videat hominē paciēte duz
 eum vult tēptare ⁊ fortē ad desistendū tā-
 to s; ipm fortius animatur . **A**n Grego . in
 moral' . **S**epe hostis calidus cū ppinquā
 mentē ad tollerantiā videt : qd ab ea ma-
 xime diligit ingrit ⁊ ibi scandali laqos i-
 serit q magis res queqz diligitur eo p eā
 facilius paciētia turbet . **I**sto mō pse-
 qtur dyabolus homines sicut figuratiue
 dī Apoc. 12 . **Q**uod postqz vidit draco qd
 plectus est in terrā : psecutus ē mliere
 que peperit masculum : ⁊ date sunt mlieri
 due ale agle magne vt volaret in dsertus
 locū suum . **U**bi sciendum qd p draco-
 nem intelli dyabolus qui in terram pro-
 iectus dicitur qz in isto mundo est vsqz
 ad diem iudicij ad temptandū homines
 per diuersa peccata . **P**er mulierem autē
 qz iste draco persequitur : que masculus pe-
 perit intelligi potest quelibz fidelis anima
 que in se bonum opus concipiens ad effe-
 ctum perducit : vt de ipa dici possit illud

ruth.3. Sit omnis populus q habitat in tra portas vrbis mee mulierem te ee vir tutis. Per alas autem quas habuit ista mulier: intellr contemplatio p qz dz in de um mentaliter elleuari. V3 autem sic me taliter elleuari p contemplatōem in dūm debeat: tamen dz corporalr in deserto. i. in austeritate pnie vt a deo gratia iueniat p uersari. Nam per austeritatem pnie hō meretur grām et indulgētiā de offēsis. **H**anc paciētiā hīdam viros sctos i pscutōibus cognoscēs aposto. dicebat 2. tymoth. 3. Omnes q pie viuere volunt in xpo yesu: pscutōem patiunt: que tam fm veritatem virum patientem et fortem terrere non dz pp magnum pmiūm q pa tientibus pōmittit a xpo dicente. **B**eat. s. Beati qui persecutōez patiunt pp iusti ciam: quoniam ipoz est regnum celozum. Ad qd regnum etc.

Dominia in penthecostes. Euāg. 38.

Iqs diligit me smonē me um fuabit. Jo. 14. Sciēduz est loquēdo d vā amicitia meritoria et do placibili q^m ad pñā spectat q. 6. condi

etōes inter alias regunt. **1**^a est ex pte se mutuo diligētiū pfectō vi tual. **2**^a vbi vā dilectō ē dz ee donoꝝ ad iuicē non maloz: cui⁹ rō ē: qz cū vā dilectō ordinē ad dūm et ad ipm mali nō ordinē s3 bōi iō se diligētes ad iuicē dbēt ee bōi. **U**nde dī ecclāsti. 25. Tio: dei iniciū dilectōis.

2^a ē exhibitō psonal. **3**^a iter alia que amicos hēdificāt ē cū se pñtalr vidēt et re nēt: iuxta q dīc aia scā. canf. 2. Inuēi quez diligit aia mea: tēui eū nec dimittā. **3**^a ē pduratō etnal. **4**^a d rōne xē amicitie ē q nō sit labil: s3 q oi tpe duret: pp q dī. p uer. 17. Omni tpe diligit q amic⁹ ē. **4**^a ē reuelatō secretal. **5**^a mī amicos solz ee secretoz reuelatō: an cui⁹ signū dixit xps

discipul⁹ suis. Jo. 15. **I**ā nō dicā vōs suos q: suus nescit qd faciat dñs ei⁹. **A**os aut dixi amicos q: oia qcūqz audiui a patre meo nota feci vobis. **5**^a est pfolō salu tario. **6**^a amici solent se i suis aduersita tibus pfolari: iuxta q dī Job. 2. q cū Job essz in magnis afflictōib⁹: et h audientes tres amici Job omne malū q accidissz ei venerūt singuli d loco suo pdixerāt enīz sibi vt parit venientes visitarent eum et pfolarent. **6**^a est pfortatō vigorāl. **7**^a amici ad inuicem solent se in suis necessi tatib⁹ pfortare et adiuuā. iuxta q dī. 2. R. 3. q Albner misit nūcios ad dō per se dicentes fac mecum amicitias et erit ma nus mea tecum et reducā ad te vniuersuz Israhel. **S**ecūdū igitur ista. 6. que repiunt in vā amicitalz non eodem ordine. 6. cor respondentia tangit xps in euangelio ho dierno in quo de dilectōe facit pñcipalr mentōem. f.

Simultatē pñtie delectantis.

Jocūditatē leticie cōsolant.

Firmitatem beniuolentie cōiungent.

Alacritatē eloquentie pfortantis.

Serenitatem pscientie patefcent.

Sāctitatem exñtie excellēt.

1ª pbat habitatio grōsa. 2ª pmissio gaudiōsa. 3ª duratio morosa. 4ª exorta tio animosa. 5ª reuelatō amorosa. 6ª con dictō generosa. **1**^a pñmum in prin^o. 2ª ibi. h locutus sum etc. 3ª ibi. Pacem reli quo vobis etc. 4ª ibi. Non turbetur cor vestrum etc. 5ª ibi. Et nunc dixi etc. 6ª ibi. **I**ā non multa loquar vobiscū etc.

Prima pars.

Tantum ad primum vbi tangit q etc. Si quis diligit me etc. **U**bi sciendum secundum Cassiodo rum q quia ad perfectam dille

ctionem requiritur similtas se diligenti um qui dicit in epistola. Sine amicis oia cogitatio rediū oia opatō labor: oia terra

peregrinatio ois terra tormentū sine quo
rum solatio: viueret esset mori. Ideo in pre
ista xps: vt verā dilectiōem infirmet ostē
dit se esse cum diligēte. ¶ Sciēdum est
autē ad intellectū hūere qd cū xpus dixisset
apostolis: qd māifestaturus erat se eis 7 n̄
mūdo regitū fuit a iuda fratre symōis
dñre: Domine quid factū est qd nob man
festaturus es te ipm: 7 nō mundo cui re
sponderet xps 7 dixit ei illud qd sequit. Si
quis diligit me &c. ¶ Ex his igit apparz
qd dilectio dei ē causa sue māifestationis
diligētibus: nō diligentibus se: nō manife
stat. secundū h igitur in pte ista cōsidera
re possumus differētiā inter diligētes
7 nō diligētes. qd diligētes custodiūt ei⁹
mādata: nō diligētes aut non seruāt. Et
sic hic duo possumus cōsiderare. s.
Actum obie quantū ad amātes.
Actum inobie quantū ad cōtēnentes.
¶ Quantū ad primū dicit: Si qd diligit
&c. Ubi quantū ad deū diligētes duo pos
sumus cōsiderare. s.
Meritum virtuosum.
¶ Quantū ad meritū virtuosum dicit.
Si quis &c. Ubi sciēdum qd vera dilectio
non solum p̄sistit in verb adulatorijs sed
magis i veris operibus. Propter qd dici
tur. i. Jo. 3. Filioli mei nō diligamus ver
bo neqz lingua sed ope 7 veritate. Nam
sic ibidem dī 2° cap^o. Qui dicit se nosce
re deum 7 mādata eius nō custodit mēdax
est 7 veritas in eo nō est. qui autē seruāt
verbum eius vere in eo caritas dei p̄fca
est. Ex qbus euidenter apparet qd vera di
lectio p opera demonstrat. An Grego. in
ol: Probo enī dilectōis: exhibitio ē ope
ris. Ad hanc dilectiōem nos induc Jo. i.
cān. 4. d. Nos ergo diligamus deū: quan
tum ipse p̄ior dilexit nos. ¶ Sciēdum ē
autem qd triplex est dilectio. p̄ia ē carnal
7 mūdāna 7 noxia 7 h est detestabil. An
tales reprehēdendo alloquit salōn. puer.

i. d. Usqz quo puuli diligitis infantiam 7
stulti ea: q sibi sunt noxia cupiēt: 7 prudē
tes odibūt scientiā, cōuertimur ad corre
ctionem meā en pferam vob spiritū meū
7 ostendam verba mea. ¶ Ubi sciēdum
qd per pullos 7 stultos intelligi possunt se
quentes carnalia desideria q quidem eis
sunt noxia qd ducunt ad mortem. iuxta il
lud ro. 8. Si scdm carnez vixeritis morie
mini. Nos aut salōn. i. xpus rex pacificus
ad se volens reuocare dicit qd reuertat ad
suam correctionem. d. illud Joel. 2°. Cōuer
timini ad me in toto corde v̄ro in ieiunio
7 fletu 7 planctu. qbus promittit suū sola
tiū. d. en proferā vob spiritū meum. i. gra
tiam meā vos cōsolantez. ¶ 2ª est dilectio
spiritual qua diligit de⁹ 7 p̄rimus 7 ista
est laudabil 7 premial. ad qz dilectionem
nos induc xps ab̄at. 23. d. Diliges dñm
deū tuū ex toto cord tuo: 7 ex to. aia tua.
7 ex to. mēte tua. seqt 7 p̄rimū tuū sic &c.
¶ 3^a ē dilectio natural. qua diligunt pen
tes: 7 h licet nō sit detestabilis tñ non est
pmial. de hac dī ecclī. 13. Omne animal dili
git sibi filie: sic 7 omnis homo p̄rimū sibi
ois caro ad filēm sibi p̄iungetur 7 omnia
homo sociabit sibi fili. ¶ Possumus aut
p̄siderare i dilectione qua xps se dicit de
bere diligi tria. s.
Internum caritatis actum.
Supnum felicitatis obiectum.
Externum probabilitatis signum.
¶ Primo possumus p̄siderare internū
caritatis actū 7 quantū ad h dic. Si quis
diligit. q. d. quilibet d hūc actū dilectōis
habere. qd quidē cernēs ppheta dicebat.
Diligam te dñe fortitudo mea dñs firma
mentum meum 7 re. m. 7 liberator meus.
¶ Secūdo possumus p̄siderare supernū
felicitatis obiectū cū subdit me. Nam ipse
est obiectū continens in se oēm plenitudi
nem habundātie vite 7 veritatis. iuxta q
de se dicit ecclīastici. 24. In me ois grā
vite 7 veritatis in me ois spes vite 7 vir

Rutis transire ad me oēs q̄ concupiscitis
me ⁊ a generatōibus meis adimplemini:
sp̄s. n. me⁹ super mel dulcis ⁊ hereditas
mea super mel ⁊ fauū. **T**ertio possum⁹
p̄siderare externū p̄bilitatē signum: cui⁹
dicit sermonem meū h̄nabit. Nam illud ē
verum signum apparens exterius q̄ hō
diligat deum est quando h̄uat ei⁹ manda
ta. **E**nde p̄s. Custodiuit anima testimōia
t. ⁊ di. ea ve. h̄uauit mādāta tua ⁊ testi. tua:
q̄ omnes vic mee in conspectu tuo. **A**nd
ad ista tria nos admonens x̄ps dicebat.
Jo. 15. **A**banete i dilectōne mea. Si p̄ce
pta mea h̄uaueris manebitis in dilectōne
mea: sicut ⁊ ego p̄cepta patris mei h̄ua
ui ⁊ maneo i ei⁹ dilectōne. **Q**uantū ad
p̄mium gratiosum dīc ⁊ pater me⁹ dili
get eum ⁊c. **A**bi considerare possum⁹ tri
plex p̄mium nostre dilectōis. s. **A**lmorem dei reciprocum.
Aduentum ei⁹ mirificum.
Abundum ei⁹ hospiciū.
Quantum ad p̄mū dīc. **E**t pater me⁹
diliget eum. **A**bi sciendum q̄ q̄ p̄r ⁊ fili⁹
vnū sunt: ⁊ per p̄s sp̄s s. ⁊ de natura amo
ris est reciprocitō: ideo qui vere diligit
x̄pm: ab eo diligitur. ⁊ per p̄s a patre. ⁊
ideo dīc. **P**ater me⁹ diligit eum. **A**n̄ Jo.
16. **I**p̄e enim pater amat vos: q̄ vos me
amastis. **Q**uantū ad aduentum ei⁹ mi
rificum dīc. **E**t ad eum veniem⁹. **A**bi sciē
dum q̄ si diligim⁹ dñm ⁊ mandata ei⁹ ser
uam⁹. non solum ip̄e nos diligit per carī
tatem coniungentem: sed etia⁹ ad nos ve
nit per gratiam decorantem. de cuius ad
uētū nos letificans dīc **J**ach. 9. **E**xulta sag
filia syon ⁊ iubila filia ier^m. **E**cce rex tuus
v̄iet tibi iustus ⁊ saluator. **Q**ualr aut
p̄r ⁊ filius ad nos veniant. audi **A**ugu. di
centem. **V**eniunt q̄dem ad nos dum veni
mus ad eos: veniunt s̄bueniendo dum ve
nimus obediendo: veniunt illuminando.
dū venimus itruēdo: v̄iūt ut iplendor du⁹
venim⁹ capiendo ut sit n̄b eoz n̄ extrāea vi

sio s̄ iterna ⁊ i nob eoz nō trāsitoria man
sio sed eterna. **Q**u^m ad mūdū eius ho
spiciū dīc. **E**t mansionem ap̄d euz facie
mus. **A**bi sciēdū q̄ si dum dilexerim⁹ nō
solū nos diligit: nec solū ad nos venit: sed
q̄ in s̄ est in nob semp manet: nec peccā
do ip̄m adiciam⁹. **A**n̄ x̄ps dīc **J**o. 15. **A**ba
nere i me ⁊ ego i vob. **C**ui⁹ rōne assignās
s̄bdit. **Q**ui manet in me ⁊ ego i eo s̄ fert
fructū multū: cui⁹ p̄mū assignans addit.
Si māseris i me ⁊ verba mea in vob mā
serint: q̄d cūq̄ volueris petes ⁊ fiet vobis.
Qu^m ad actum iobediētē quātū ad cō
tēnentes dīc. **Q**ui non diligit me ⁊c. **A**bi
duo possum⁹ cōsiderare. **P**o⁹ q̄ sunt q̄ ser
monē ei⁹ nō seruāt. 2° cui⁹ est h̄mo quē
h̄uat d̄bem⁹. ibi ⁊ h̄monē quē audistis ⁊c.
Qu^m ad p̄m dīc. **Q**ui nō diligit me ⁊c.
Abi sciēdū q̄ radix h̄uādi h̄mōes ⁊ mādā
ta dī ē dilectō. iuxta illud **J**o. 14. **S**i dili
gīs me: mandata mea h̄uate. ⁊ i s̄ra. **Q**ui
h̄z mādāta mea ⁊ h̄uat ea: ille ē q̄ diligit
me. **P**er oppositū ergo: qui caret dilectō
ne non obseruat mādāta. **Q**u^m ad secū
dum. s. cui⁹ est h̄mo dīc: q̄ est p̄ris ⁊ non
su⁹. **S**eqtur h̄monem quē audistis nō est
meus ⁊c. **S**ciēdū ē at̄ circa istā p̄tez p̄n
cipalem i qua fit mētō de aduentu p̄ris ⁊
fili⁹ ⁊ sp̄s s. loquēdo moralr q̄ istū aduen
tū placibilem p̄phetavit nobis malach.
3. **S**trati v̄iet ad rēplū suū dñs
tor: quem vos queris. ⁊ angel⁹ testi quem
vos vult. **N**ā ad hōiem q̄ templū dei est
venit dñs ad habitandum i ip̄o: iuxta illd
2. cor. 6. **E**os enim estis templū dī viui sic
dīc dñs: q̄m inhabitabo i ill⁹ ⁊ inhabitabo i
ter illos: ⁊ ero illoz de⁹: ⁊ ipsi erunt mihi
p̄pls. **S**ciendum est at̄ q̄ post q̄z homo tā
tam meruit a deo grām: q̄ per inhabitā
tem eum in ip̄m: est factus hospiciū dī:
debz istam gratiam pro viribus conserva
re. iuxta q̄ sibi dīr **A**poē. 3. tene q̄ habes.
Abi sciendū q̄ gratia spiritus sancti igitur
compat. iuxta illud saluatoris **L**uc. 12.

Ignē veni mittere in terrā: et qd volo ni
si vt accēdat. instar igit ignis: grā spūs s.
o3 in hoīe tripliciter pseruari. Nam ignis
conseruatur tripliciter. s.

Per cinerum suppositionem.

Per validam sufflationem.

Per lignorum appositionem.

¶ Sic in nobis spūs s. pseruat p mortis
meditationē. Per deuotā orōnem. Per
bonoz opum multiplicationē. ¶ 1° di
co q sicut ignis pseruat p ciez suppositio
nem sic spūs s. in hoīe pseruat p mortis
meditationē. Nam mortis meditatio p q3
hō in puluerē reddit fac dictā grām con
seruare. Vñ ecclīastici. 7. Admorare no
uissima tua et eternū nō peccabis. ¶ Se
cundo dico q sic ignis cōseruat p validā
sufflationē: sic spūs s. in hoīe pseruat per
deuotā orōnem. Nam orō deuota q est el
euation mentis in deū: grām s. s. conseruat
cum fac nos terrea despiciere: et celestibus
inherere. pp q dicit Petrus. i. Can. 4. d.
Esto te prudēs et vigilate in orōnibus.

¶ Tertio dico q sicut ignis pseruat p li
gnoz appositionē: sic spūs s. in hoīe p bo
noz opū multiplicationē. Nam sicut assi
duitas i malis opibus resistit grē: ita cō
tinuatio in bonis opibus: ipam pseruat.
pp q dicit apl's Col. i. In oi opere bono
fructificātes in scia dei et in omni vir tute.

¶ Ista pseruatio spūs s. significati p ignē
p opa virtuosa. fuit nob figurata Leui. 6.
Vbi finalr dī q dñs dixit Moy. volens
sp esse in altari suo. Ignis inquit sp in al
tari ardebit quē nutriet sacerdos sbiciēs
ligna p singulos dies: et impositio holocau
sto dī sup adolebit adypes pacificoz: ignis
iste est ppetu⁹ qui nunq3 deficiet in altari

¶ Vbi sciendum q per istū ignem intel
ligitur spūs s. qui linguis igneis apparui
t sup discipulos: vt dī Zct. i. Per altare
autē intelligit aia cuiuslibet hoīs: q: tot⁹
hō est templum dei iuxta illud. i. Cor. 3.
Nescitis q: templū dei estis et spūs s. ha

bitat in vob. Alia ergo q est nobilio: pō i
hoīe pōt dici altare q est hono: abili⁹ in
tēplo. In isto igit altari. i. in aia hoīs: o3
sp ardere ignis. i. grā spūs s. q3 o3 nutrire
p appositionē lignoz. i. p p̄tinationē ope
rum virtuoz: et sic pseruando in se diuī
nam grām: o3 se offerre deo holocaustū et
sacrificium modulatū per mortificationē
oīum vitioz et adeptiōē virtutum.

Secunda pars.

Egitur. Nec locut⁹ sum vob etc.

¶ Vbi tangit iocūditatē letitiē cō
solant⁹: q pbat pmissio gaudii
sa. Vbi sciendū q q: de rōne pfecte dile
ctionis ē q diligētes se adinuicē p̄solent
¶ In ista pte xps vt verā dilectionē insi
nuet dicit diligētibus ipm missum spūm
p̄solantē. ¶ Sciendū est at ad intellectuz
līc: q q: xps aliqñ aliqua dixerat apl's:
q ipsi non poterāt intelligere: sic p3 Luc.
18. Vbi cum xps p̄dixisset eis suā passio
nem et resurrectionē futurā: q ipsi nihil
hoz intellexerūt. et Jo. 16. cum p̄dixisset
eis suā corporālē absentia. di. Hodicū et
iam nō videbitis me etc. dixerunt discipu
li adinuicē. quid est h q dīc nob modicū
etc. et infra. Nescim⁹ quid loquitur. Nolēs
igit discipulos dimittere dubios post su
um recessum: de his que dixerat existens
cum eis sed ipos volens consolari: p̄dicē
eis paraclitum fore missuruz qui declara
bit oīa deā sua. In pte ista igit duo possū
m⁹ p̄siderare. 1° p̄missionē cognitōis p̄solant⁹

¶ 2° ad p^m dīc. Nec locutus sum etc.
Vbi sciendū q xps manēs corporālī cum
discipulis nūdum clarificat⁹ quātuz ad intel
lectū p grām spūs s. aliq loqbat q nō intelli
gebant: q postmodū intellexerunt: iuxta q
exponēs aliq que cum eis exñs dixerat:
dixit luc. 24. Nec sunt verba q locut⁹ suz
vob cū adhuc essem vobiscū. 12. infra tunc
aperuit eis sensuz vt intelligerēt scriptu
rao. ¶ 3° ad p̄missionem cognitōis

desolantis dicit. **P**aracletus autem dicitur. **U**bi sciendum quod Christus quod sciebat discipulos desolari sua absentia corporaliter: postea consolatur secundum Crisostomum. promittens spiritum sanctum venturum per quem plura intelligeretur quam antea intellexerant. Unde sequitur. paracletus autem dicitur. **U**bi sciendum quod paracletus uno modo interpretatur advocatus: quia ipse est advocatus nostrum. iuxta illud **1** Ro. 8. **N**am quod oremus sicut oportet nescimus: sed ipse spiritus postulat pro nobis gentibus in inenarrabilibus. id est postulare nos facit. **A**lio modo paracletus dicitur consolator: quia hominem lenificat et consolatur: quod cognoscens spiritus dicit. Redde mihi leticiam salutem. et spiritus principali confirmat me. **D**icit ipsum missurum in nomine suo. hoc est in nomine filii. quia spiritus sanctus hos ad quos mittit filios dei facit: iuxta illud **1** Ro. 8. **Q**ui spiritu dei agunt hi filii dei sunt. Sicut igitur Christus dei filius subiecit et filios facit omnes fideles per baptismum spiritus sancti secundum **1** Petrum 2. **S**ubiecit et filios per adoptionem facit patri et filio. **S**ciendum est quod ipse spiritus sanctus fidelibus missus in nomine filii occulta quae in praesentia personali Christi apostoli non noverant eis veraciter indicavit: et sic eos docuit omnia: iuxta quod praedixit eis. **1** Jo. 14. **A**d huc multa multa habeo vobis dicere sed non potestis portare modo. cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem. **S**ciendum est autem circa istam praemissa in qua fit mentio de spiritu sancto. quod ipsius preciosis cognoscitur per effectus quos facit in vobis anima ipse est. **P**urgativus culpe inefficientis. **I**nfusivus gratiae vivificantis. **C**ollativus gloriae quietantis. **P**rimo ipse purgativus culpe inefficientis. **N**am quia anima secundum statum ordinatum a deo non potest sine esse cum peccato: et cum gratia adveniente spiritus sanctus gratia in animam: expellit peccatum et sic anima purgatur a culpa. **U**nus figurative dicitur **1** Isa. 4. **S**i abluerit dominus sordes filiarum Syon et sanguinem Ierusalem laverit de medio eius in spiritu iudicii et spiritu ardoris. **U**bi sciendum quod per

filias syon et Ierusalem intelligi possunt omnes anime fideles quae istam Syon quae dicitur specula: debent speculari eis utilia et necessaria ad salutem: et instar Ierusalem quae interpretatur visio pacis: debet habere pacem cum deo: ipsum non offendendo ut de eis verificetur illud **1** Petri 2. **L**etetur israel in eo qui fecit eum et filiae syon exultent in rege suo. **P**er foras deus autem et sanguinem intelligi possunt peccata tam spiritualia quam carnalia ut per sordes israel ligantur spiritualia quae aliquando regnant in hominibus. iuxta illud **1** prover. 30. **G**eneratio quae sibi munda videtur: et tamen non est loca a sordibus suis. **P**er sanguinem vero carnalia quae sepe in hominibus regnant iuxta illud **1** Petri 1. **M**anus enim vestrae sanguine plene sunt. **S**i igitur dominus debet at ista peccata tam spiritualia quam carnalia abluere et animas lavare: hoc facit in spiritu iudicii et ardoris. id est per gratiam spiritus sancti. qui ideo spiritus iudicii dicitur quia sicut ille qui iudicat discernit bonum a malo et verum a falso. sic spiritus sanctus. sive caritas discernit secundum **1** Augustinum. bonis a malis quod dicitur. **S**ola caritas est quae dividit inter filios regni et filios perditionis. Unde **1** Ro. 8. **S**i quis autem spiritus Christi non habet hic non est eius. **E**t etiam spiritus ardoris quia inflammat animam ad amorem eternorum. **N**am sicut amor terrenus facit hominem considerare temporalia et carnalia: ita caritas spiritus facit anclare spiritualia. iuxta illud **1** Ro. 8. **Q**ui enim secundum carnem sunt: quae carnis sunt capiunt: quod vero secundum spiritum sunt quae sunt spiritus sentiunt. **N**unc autem ablutionem petebat **1** Petri 2. **A**mplius lava me ab iniquitate mea et a peccato meo munda me. **I**sta ablutio facta per spiritum sanctum fuit nobis figura **1** ezech. 36. **V**bi dicitur. **E**ffundam super vos aquam mundam et mundamini ab omnibus iniquitatibus vestris et ab universis ydolis vestris mundabo vos et dabo vobis cor novum et spiritum novum ponam in medio vestri et auferam cor lapideum de carne vestra: et dabo vobis cor carneum et spiritum meum ponam in

medio vři 7 faciā vt in pceptis meis ambuletis 7 iudicia mea custodiatis 7 opere mini. **¶** Vbi sciendū qđ p cor vetus 7 duruz intelligunt hoies antiqđt 7 obstinati in peccis. de qbus dī eccliaſtici. 3. Cor. durz male hēbūt i nouiſſimo. **¶** Per cor vero nouum carneū 7 mole intelligūtur hoies renouati p opa miſericordie 7 pietatis ſequētes veſtigia xpī qđ nou⁹ hō dī. **¶** Ad qđ re nouationē nos admonet apl⁹ Epb. 4. di. **¶** Reponite vos ſz pſtinā puerſationē veteris hoiem qđ corūpſit ſz desideria erroris renouamini at ſpū mentis vře 7 induite nouū hoiem qđ ſm deum creat⁹ eſt i iuſtitia 7 ſcitate virtutis. **¶** Hanc inouationē inſtar ps. dī quilibet petere. di. Cor. mūdū crea in me de⁹ 7 ſp. re. ino. i. ui. meis qbus benigne rīdēns dñs dicit. Effundā ſup vos. i. in aīas veſtras aqđ mūdā. i. grām ſpūs ſcītam lanantē 7 mūdabimini ab oībus iniquitatibus vřis qđ ſunt ad peccā carnalia: quibus vos coīquinatiſtis 7 mūdabo vos ab oībus ydolis vřis. i. ab oīnib⁹ peccis ſpūalib⁹ quib⁹ ſuperbiendo me dīreligitiſtis: qđ veniēte ſpūs ſcī. grā oīa iſta peccā expellētur 7 auferā a vob cor lapideum. i. ſequēs antiquū parentē 7 dabo vob cornouū. i. ſequēs nouū hoiem xpī: 7 dabo vob cor carneū. i. pium 7 miſericordē: 7 mollez ad conterendū de peccatj in quib⁹ fuiſtis hactēus obſtinati: 7 ſic renouati p ſpirit⁹ ſcī. grām faciā vos obediētes mihi vt i pceptj meis ambuletj 7 iudicia mea custodiatj. vt quilibet poſſit dicere illud Job. 32. Veſtigia eius ſecut⁹ eſt pes me⁹ viam ei⁹ custodiui 7 non declinaui ex ea a mandaj labioꝝ ei⁹ non reſeſſi. **¶** Secūdo dico qđ eſt inſuſi⁹ gratie viuificanſj. **¶** Vbi ſciendum qđ anima ſine ſpī. ſcī. ſpūa liter dicitur mortua: qđ ſicut corp⁹ ſine aīa mōrtuū dī ita aīa ſine grā qđ grā eſt ſpūa lis vita aīe. iuxta illud Jo. 6. Spūs eſt qđ viuificat caro autem non prodeſt qđqđ. vñ Ro. 8. Si ſpūs ei⁹ qđ ſuſcitauit xpī a mo-

tuis habitat i vob viuificabit 7 mortalia corpora vřa pp inhabitatē ſpī eius in vobis. **¶** Hoc at ſuit nob figuratū Eze. 37. vbi ſnialr dī qđ dñs duxit Ezeielē i cāpuz plenū oſſib⁹: 7 dixit ſibi fili hoīs putas ne viuēt oſſa iſta. qđ rīdīt dñs de⁹ tu noſti: cui dixit dñs vaticiare de oſſib⁹ iſtis: 7 p dica eis. d. oſſa arida audite vbum dñi: 7 incepit pphetare 7 pdicare: ſcī eſt at eo p dicāte: 7 ecce cōmorō 7 acceſſerūt oſſa ad oſſa vñqđqđ ad iuncturā ſuā: 7 ecce ſuper ea neri 7 carnes aſcēderunt 7 extenta ē i eis cutis de ſup: ſz tñ adhuc ſpī non habebant. cui dixit dñs qđ inuocaret a qđtuor ventis ſpī vt ſufflaret ſuper iterſcōs illos 7 reuiuifcerēt: qđ ſcō igreſſus eſt i eis ſpūs 7 vixerūt 7 ſteterūt ſup pedes ſuos: exercitus grandis nimis valde. **¶** Vbi ſciendū qđ per iſtum cāpum itellr tot⁹ mūdus. In iſtum ducit dñs ezeielē. i. hoiez cōtēplatiuum qđ videt i ipſo multa oſſa arida. i. mltos peccatores ſignificatos p oſſa ſicca. qđ ſunt ſine virore grē. de qbus dñs interrogat hoiem duotū. d. putas ne oſſa iſta viuēt. qđ. d. credis ne peccōres iſti mortui 7 ſicci poſſint viuificari: qđ rīdīt ei dñs dī tu noſti: 7 ſignant dīc ſe non ſcīre: ſz ſolū deū: qđ nō ē aliqđ creatura qđ poſſit peccatorem ſpūalr mortuū viuificā. 7 extrahere d peccō: qđ ſi ſol⁹ ē dei: qđ pōt ipſ iuſtifi cā. **¶** Alī l3 hō ex ſe poſſit in peccā labi: tñ ſpōt ab ipſo p ſe ſurget niſi adiuet a dō pp qđ dī Luc. 5. Quis pōt dimittere peccata niſi ſol⁹ de⁹. qđ. d. null⁹ ali⁹. **¶** Quic at hūi ſignificato p ezeielem: pcpit dñs qđ predicet 7 peccōib⁹ dicat: oſſa arida audite vbum domini. i. vbum dei: aure p cipiant: corde credant: 7 opib⁹ exequantur. iuxta illud Jf. 46. Audite me duro corde qđ longe eſtis a iuſticia. qđ. d. vos peccatores qđ obdurati i peccatj fuiſtis 7 longinq a vřuofis opib⁹: audite me 7 pueri mini a vřis mal. **¶** Sic at poſtqđ ſūt peccatores admoniti debent in eis que in

hac figura tangunt. Nam primo dicitur
 q^d ezachiele prophante 7 pdicante: est scā
 comotō: per q^d intelligi potest cōtritiō q^d
 peccator: cum de peccatis reprehendit: d^z
 habere. ¶ Secundo d^r q^d accesserūt ossa
 ad ossa. p^r quem accessum intelligi pōt pa
 cificatio q^d debent habere homines ad i
 uicem. sibi remittēdo iniurias 7 faciendo
 pacem: nō q^d stent separata p^r discordiam:
 7 signant d^r q^d vnūquodq^s accessit ad suā
 iuncturam: vt detur intelligi q^d vnusq^sq^s
 debet recōciliari suo proximo scdm q^d cō
 gruit suo statui. Nam sic mēb^a: a i corpore
 non semp sunt equalia: nec ad h^u q^d aptum
 corpus faciāt: qualiter cūq^s cōiungunt: sed
 scdm p^rportionem cōuenientem eisdem: 7
 non equaliter vnū cū alio: sic in vna ciui
 tate vel regione: nō omnes hoīes debent
 equales esse: 7 ideo nō oportet q^d quilibz i
 equali gradu sit cūz alio ad h^u q^d sunt apte
 ad inuicem ordinati: sed in suis gradib⁹
 p^rportionali. 7 sic vnūquodq^s ad iun
 cturaz suā. Ad quem accessuz eos inuitat
 dñs Jh̄. 45. d. Ego dñs loquēs iustitiam:
 amittā recta: cōgregamini 7 venite: 7
 accedite simul q^d saluari estis ex gentib⁹.
 ¶ 3° d^r q^d super ossa fuerūt nerui. Vbi
 sciendum q^d p^r neruos in qbus cōsistit sen
 sus tactus: in quo alij sensus fundantur: i
 telligi pōt aliquat^o cognitio: q^d hoīes duz
 instrūntur ab aliquo debēt habere de dō.
 quibus d^r sap. i. Diligite iustitiā qui indi
 catis terram: sentite de dño in bonitate:
 7 i simplicitate cordis querite illū. ¶ 4°
 dicitur q^d super ossa fuerunt carnes. Vbi
 sciendum q^d per carnem mollem 7 tracta
 bilem intelligitur natural^{is} pietas quā ho
 mines ad inuicem habent. Non enim fa
 ctus ē homo naturaliter crudelis vt bru
 ta animalia: sed naturaliter cōpassiuus 7
 pius. iuxta q^d legitur gñ. 37. audam dixis
 se fratrib⁹ suis d ioseph: manus nostre
 non polluātur: frater noster 7 caro nostra
 est: cuius sermonib⁹ acquieuerūt fratres

eius. ¶ 5° dicitur q^d sup ossa extensa ē cu
 tis. Vbi sciendum q^d p^r cutem 7 pelles ap
 parentem exterius intelligit honesta cō
 uersatio q^d homo d^z habet. iuxta illud. 1.
 petri. 2°. Conuersatōem vestram inter gē
 tes habētes bonā. ¶ Sed tñ aduerte mi
 rabile q^d ibi sequit. Nam d^r q^d ista corpo
 ra adhuc spiritum nō habebant. Vñ scien
 dum q^d homo. 5° supradicta aliquat^o
 pōt habet: 7 tñ adhuc esse sine gratia ani
 mā informāte. Nam pōt habere aliq^d attri
 tionem peccati ante pfectam cōtritiōē: 7
 h^u quantū ad primū. potest et habet aliq^d
 pacem pollitica cum pximo: quantū ad se
 cundum. pōt etiam aliq^d cognitōem natu
 ralem habere de dō: 7 sic de ipso aliquid
 sentire quantū ad tertiū. potest et aliqua
 cōpassionem naturalez ex similitudine q^d
 habet cum pximo habere ad ipm quātū
 ad quartū. pōt etiā habere cōuersationez
 honestam moral^{is} quantū ad 5^m. 7 tñ nun
 dum h^ure spiritum viuificātem: per grām
 animā decorātem. Nam h^u oīa in multis pa
 gāis philosophis fuerūt repta: 7 tñ viuifi
 cantem spm nō hēbant. ¶ Et igit^o spirit⁹
 s. hoīes sic adhuc mortuos spiritual^{is} viuifi
 cēt: dicitur pphete q^d a quattuor ventis
 inuocet spūz qui sup interfectos insufflet
 vt viuāt. ¶ Vbi sciendū q^d p^r istos quat
 tuor ventos: intelligi possunt primo quat
 tuor virtutes significatas p^r quattuor qua
 litates p^rprias quattuor ventis. Nam q^d e
 tuos venti pncipales inueniunt in mūdo
 s. orientāl^{is}: occidental^{is}: austral^{is}: 7 aquilona
 ris. Oriental^{is} licet sit calidus 7 siccus. tñ
 caliditas ē sua qualitas pncipal^{is}: Occiden
 tal^{is} sit frigidus 7 humidus: tñ frigidi
 tas ē sua qualitas pncipal^{is}. Austral^{is} sit
 calidus 7 hūidus tñ humiditas ē sua q^dli
 tas special^{is}. Aquilonaris sit frigidus 7
 sicc⁹: tñ siccitas ē sua qualitas specialio.
 ¶ Per siccitatē igit^o q^d ē p^rpria q^dlitas q^d
 lonaris itell^r despect⁹ mūdanoz: q^d debēt
 velud sicca 7 arida nihil ab hoīe reputa

t iij

ri. Per frigiditatem ar que e ppria qli
tas veti occidetal: intellr carnis mortifi
catio p qz amor carnal concupiscentie in
hoie refrenat. Per humiditatem vero que
est ppria qualitas mercedional: intelligit
misericordia et pietas: p qz instar rei hui
de: glibet ad subueniendum primo in suis
necessitatibus se diffundere d3. Per cali
ditatem aut que e ppria qualitas orienta
lis: intelligit amor dei et proximi: vt homo
diligit deum super oia: et proximum sic se ipz.
¶ Ab istis igit quattuor virtutibz. s. pau
pate altissima: castitate purissima: pieta
te plenissima: et caritate fluentissima d3 in
uocari spiritus s. vt viuificet interfectos:
que inuocatio no est aliud qz se istis exer
cere: et tunc si deuote petatur venit ad vi
uificanduz hoies. Unde sequit q ingressus
est in eis spūs et vixerūt: et steterūt super
pedes suos. i. mente eleuati in deum p sup
norum contēplationem et deuotā oratiōez.
¶ 2° per istos quattuor ventos intelli
guntur quattuor consideratiōes quas hō
de se d3 habere: per quas si e sine spūs s.
grā disponit ad ipaz recipiendā. ¶ Pro
enim d3 cōsiderare suā natiuitatem qz. s.
fit d vili matia: et vitā: qz fit misabil: et sic
hūiliari et erubescere: et tūc inuocabit spm
a vento orientali: p que natiuitas designa
tur. ¶ 2° considerare d3 suū finem. s. q ne
cessario e mortal: et ignorat diem et horaz:
et sic ptimefcere: et tunc inuocabit spirituz
a vento occidentali per quem mors desi
gnatur. ¶ 3° considerare debet psperta
tes mundanas qualiter sunt labiles: et iō
non debet de ipsis extolli sed deo regra
tari. et sic inuocabit spiritum a vento au
strali per quem prosperitas designatur.
¶ 4° debet considerare occurrentes ad
uersitates in mundo: que sustinebim? pa
cienter pro xpo: sunt valde meritorie et iō
non debet in ipsis deici: sed in ipsis firma
ri patienter et sic inuocabit spiritum a vē
to aquilonari p quem aduersitas designa

tur. ¶ Homo igit qui suam natiuitatem
cōsiderando efficitur humil? considerādo
finem efficitur timidus: considerādo psperti
tatem: nō extollit: sed est deo gratus. et cō
siderando aduersitates non deicit sed p
patientia roborat: si deuote inuocet spū
tum: ipsum recipiet p inhabitatē grāz
p qz spirituali viuificat deo. vñ dicitur q
ingressus e spiritus et c. vbi s. ¶ 3° dico q
est collatiū glē quietatis. Abi sciendū q
qn homo p spiritū s. recep purificatiōem
mentis et vitam spirituale: si pfeueret: adi
piscitur fructū suauissimū: quia glāz eter
nalem. q cognoscēs ppheta. d. Spiritus
tu? bonus deducet me in viā rectam et p
pter nomen tuū vi. me in equi. tua. Unde
ro. 8. Qui spiritu di agūtur hi filij di sunt:
cum aut filius heres deat esse pñs pñs e
q qui spū dei regunt ex quo efficiuntur
filij dei heredes sint ipsi in glā paradisi.
¶ Hoc at fuit nob figuratū ezechiel. 43.
Abi sentēcialiter d3 q sps eleuauit eū: et
introduxit in atriū interius tēpli et reple
ta erat domus dñi gloria. cui dixit dñs fi
li hois locus solij mei: et locus vestigiōz
meorū vbi habito e i medio filiorū isrl' in
eternū: et nō polluet vltra dom? isrl' nomē
sanctū meum. ¶ Abi sciendum q p istud
templū: intelligit celū empireū: q est tem
plū beatorū bñdicētiū deū. vt vificet illd
ps. In tēplo ei? dñs dicēt glāz. Per atriū
at interius intelligi pñt i celesti pñia app
ximatio cognitiōis diuine essentie. in qua
cognoscūt beati vnitatem essentie: et trini
tatem personarum in quibus est beatitu
do perfecta. ¶ Signanter autem dicitur
q repleta erat domus domini gloria: quia
illud celeste tēplum q est vocatū sep^o do
m? replet glā maiestati. iuxta illd ezechi.
8. Ecce i glā di isrl' in eternū. qz dñs glifi
cās scōs i pñia significatos p filios isrl' q
interpretant vidēs deū: et ipi deū vidēt ibi
visiōe clara: i me? cor? bitat: eos reficiēs et
dlectās. iuxta illd q ipse pmissit. 3. R. 6. d.

Habitabo in medio filiorum israel et non derelin-
 quā populum meum israel. ¶ Non vacat autē quod sub
 dit dominus in figura: non polluet ultra nomen me-
 um: quia si postquam sit in patria confirmati per gloriam
 amplius peccare non poterunt: sed semper indissol-
 ubiliter domino adhererunt. ¶ An ezechiel. 14.
 Scietis quod ego dominus ut non erreret ultra do-
 minus israel et me: nec polluat in universis sua
 purificationibus suis: sed sit mihi in populum: et ego
 sim eis in deum. ¶ Qui autē in hac celestis
 patriam introducantur: et illa pueri: sunt nobis
 figurati in filiis israel quos dominus eduxerat
 de egipto de quibus sententialiter dicit nūmeri
 14. quod dominus dixit Moysi. Omnes qui viderit
 maiestatem meam et signa que feci in egipto et in
 solitudine: et reprobaverunt me: nec obedie-
 runt voci mee non videbunt terram per quam iu-
 ravi patribus eorum: servum autem meum caleph
 qui plenus alio spiritu secutus est me: inducā in
 terram hanc et possidebit eam. ¶ Ubi sciendū
 quod per homines istos quos dominus eduxit de egipto:
 et per desertum insignis et mirabilis intelligū-
 tur homines huius mundi quos christus eduxit
 de tenebris peccatorum: significat per egiptū.
 qui interpretatur tenebra: quos in isto mundo per-
 servat significatio per desertum: quia sic desertum
 non est proprie habitatio hominis: ita homines in
 hoc mundo non habent permanentem habitatoem:
 sed eam debet expectare in celesti patria: ubi
 mansio omnibus preparatur perpetua: nisi propter
 peccatum se privent. vñ hebr. 13. Non habemus
 hic civitatem manentem: sed futuram inque-
 rimus. ¶ Inter autē istos homines sunt aliqui
 deum reprobantes nec sibi obedientes: non cō-
 siderantes magnalia que facit sibi dominus dux eos
 omnes creavit: et omnia fecit ad servitium ho-
 minis: in cuius signum: post alias creatu-
 ras homo ultimo fuit formatus. Unde
 gen. 1. Faciamus hominem ad imaginem
 et similitudinem nostram et presit piscibus
 maris et volatilibus celi et bestiis universis
 sequi terre. ¶ Non solum autem hoc benefi-
 cium habemus ab eo sed et beneficium no-
 stre redemptionis: iuxta illud. i. Petri. 1.

Sciētes quod non corruptibilibus auro vel ar-
 gento redēpti estis de vestra vana cōversa-
 tione paterne traditiōis sed precioso sangui-
 ne quasi agni incōsummati et immaculati christi
 yhu. ¶ Non solum est habemus ab eo benefi-
 cium redemptionis: sed et glorificationis eter-
 ne. iuxta quod dixit. 1. Cor. 2. Quicūque hōra
 verit me glorificabo eum. Sed tamen multi sunt
 qui ista beneficia non recognoscunt nec sibi re-
 grantant sed quod peius est dicendo corde et ore
 murmurant et opibus sibi contrariant. s. q. b.
 Je. 43. Ingressi sunt terram egipti quia non
 obedierunt voci domini. re vera qui non sunt obe-
 dientes deo privant celesti patriam et deputan-
 tur ut ingrediantur egiptum. i. in tenebras i-
 fernales. Sed tamen caleph qui plenus alio spiritu
 secutus est dominum ille introductus est terram per
 missionis. Ubi sciendū quod per caleph qui uno
 modo interpretatur quasi viride et servus dicitur:
 intelligunt homines qui in se habent viriditatem
 gratie et sunt viri. i. humiles et deo subiecti et proprii
 ad omnia opera virtuosa. Isti quidem non pleni spiritu
 arrogantie sed alio spiritu. i. spiritu sancto. introducuntur
 ad eternam patriam: significata per terram promissionis: s. quod per psalmam. Portio mea domine sit in terra
 viventium.

Tertia pars.

Ergo. pacem relinquit vobis etc. Ubi
 tangit firmitatem benivolentie cō-
 iungentis. quod probat duratio moro-
 sa. Ubi sciē. quod de ratione perfecte dilectionis est per-
 petuitas. ¶ An Cassio. in quodam epistola. Qui de
 amicis est omni tempore diligit: nam formeta non separatur
 labor non laxatur: thesaurus non superatur: alienus
 amor non occupatur. Iō christus ut dilectionem suam
 ostendat eam perpetuam propter ista dicit se dare
 pacem suam discipulis aliter quod dicit mundus: quia
 pax mundi non est perpetua sic sua. In ista igitur
 parte duo possumus considerare. s.

Boni congruentiam.

Boni dilectionem.

¶ Quantū ad primum dicit. pacem meam etc. Ubi
 sciēdum quod inter alia dona pax est donum per-
 ueniens. quia per ipsam transgreditur homo
 t. iij

in h^o mundo et per eam adipiscatur vitam eternam. iuxta illud sapientie. 3. Qui confidunt in illu intelliget veritatem et fideles in dilectione agescunt illi quoniam donum et pax est electi dei. An Augu. Est autem pax serenitas mentis tranquillitas aut simplicitas cordis amoris viculum portum caritatis: nec poterit ad hereditatem domini pervenire qui testamentum pacis noluerit observare nec poterit concordiam habere cum christiano. Sciendum est et quod invenio triplicem pacem. Prima est peccatorum quorum affectus terrenus est. de qua dicit psalmus. 34. Relinquit super iniquos pacem peccatorum videtur: et ista est detestabilis deo. iuxta illud Isa. 48. Non est pax impiis dicit dominus. Secunda est pax iustorum quod affectum habet ordinatum quantum ad se et quantum ad proximum et quantum ad deum. prout habent isti pacem ad se de qua psalmus. Pax multa diligenter nomen tuum et non est illis scilicet. 2. ad proximum. de qua admonet Apostolus hebrei. 4. Solliciti sitis suare unitatem spiritus in vinculo pacis. 3. ad deum de qua est Apostolus romani. 5. Iustificati igitur ex fide pacem habemus ad deum per Jesum Christum dominum nostrum et idem Phil. 4. Pax dei que exuperat omnem sensum custodiat corda vestra et intelligentias vestras. Tertia pax est beatorum quod habent affectum suum totaliter quietatum in deo. de qua psalmus. Posuisti fines tuos pacem et adipe frumenti satiat te. Pax peccatorum Christus exclusit. dicit. Mat. 10. Non veni pacem mittere sed gladium. Pax iustorum Christus discipulis reliquit: et ideo dicit pacem relinquo vobis. Pacem beatorum Christus discipulis se daturum promittit. dicit. et pacem meam do vobis. Sciendum est et quod Christus. dicit discipulis pacem relinquo vobis non addidit meam. cum autem dicit pacem meam do vobis addidit meam ut secundum Augustinum. daret differentiam inter pacem quam habemus in hoc mundo cum proximo et pacem quam habebimus in futuro. Unde sciendum secundum Augustinum. quod amicitia unius ad alterum in hoc mundo: ideo perfecta non potest haberi quia cogitationes et dilectiones meales unius ad alterum non patefunt sed magis

credite. In futuro vero seculo quando erimus beati in propria poterunt esse note. Quatuor ad 2^m. scilicet modi differentiam dicit. Non quomodo mundus dat et. Ubi sciendum quod pax mundi eo quod mundus non est homini perpetua iuxta illud 1. Jo. 2. Abundus transiit et concupiscit eius ideo pax eius non est firma: nec stabilis: ut merito de ea possit dici illud Eze. 13. Deciperunt populum meum. dantes pax pax: et non erat pax. re vera: mundana hominem decipiunt: cum ex aliquali complacentia ipsi alliciunt innuendo quod pax sit in eis: et tamen non est.

Quarta pars.

Egitur: non turbetur cor vestrum et. Ubi tangit vivacitatem eloquentie confortatis: quod probat confortatio animosa. Ubi sciendum quod quod de ratione vere amicitie est se adinvicem fideliter confortare iuxta illud Cato. super psalmum. Amicus est qui nobis visu vite simili pio ac fidei amore coniungitur. ideo Christus ut ostendat se vere diligere discipulos: eos confortat. d. Non turbetur et. In qua Christus tria facit. Primum animum discipulorum fortificat. Secundo eam timoris assignat. Tertio eam consolationis allegat. Quantum ad primum dicit. Non turbetur cor vestrum neque formidet. Ubi sciendum quod quod Christus discipulis multas persecutiones dixerat ex quibus merito adhuc carnales time re poterant ut pius pastor eos confortat. d. Non turbe et. 2^m ad 2^m. scilicet cause timoris assignatione dicit Audistis quod ego dixi vobis et. Ubi sciendum secundum Augustinum. quod Christus in suo recessu annuntiaret discipulis suum redditum: tamen ipsi adhuc debiles: quod nondum roborati per spiritum sanctum advenit. timebant ne illo intervallo intermedio aliqua gravia foret passuri et ideo turbabant. Quatuor ad 3^m. scilicet cause solatiois allegatione dicit si diligere me et. Ubi sciendum quod in Christo erant duo. scilicet divinitas et humanitas. per divinitatem est equalis patri: et spiritus idem cum eo. per humanitatem vero est minor patre: et per hanc ibat ad ipsum.

Quinta pars.

Equit. Et nūc dixi vobis. Abi tangit serenitatez cōscientie patescētis qz pbat reuelatio amoroſa. Abi sciendum qz qz de ratione vere amicitie ē sua secreta pandere iuxta illd Augu. 83. questionū. Illum in amicitia recipere debemus cui oia nostra cōſilia re fundere audeamus. ideo xps vt se veraci ter oñderet diligere discipulos: eis ocul ta manifestat: vt ipz vez deū cognoscerēt ante qz euenirent eis p̄dicit. iuxta qz dixit eis. Jo. 13. Amen dico vobis prius qz fiat vt credat cū scām fuerit qz ego sum. ¶ Qua at fide h discipuli crediderunt esse potuit qz eadem fide quam habuerunt ante pas sionem: tamē aucta post ei⁹ resurrectōem vel si in passione xpi fidem amiserunt ip sam sūm Augu. post eius resurrectionem recuperauerūt: et sic non prima sed noua fi de h crediderunt.

Sexta pars.

Equit. Jam non multa loquar vobiscū. Abi tangit sapientia tem ex tunc excellētis: qz probat conditō generosa. Abi sciendum qz de ra tōe vere amicitie est bonos diligere et nō malos: nec vicia amicorum: sed potius re prehendere: iuxta illud Augu. in quodam sermone: qui dicit amicitia. Esto similis me dico: medicus non amat egrotantem si nō odit egritudinem: vt liberet egrotum se brem persequitur. Ideo xps vt ostendat se veraciter diligere discipulos ostendit se esse sine peccato: qz dyabolus nihil hz i ip so. In ista at pte tria possum⁹ cōsidera. s. Paruitatē pmanentie. Puritatem innocentie. Sedulitatem obedientie. ¶ Q^m ad p^m dicit. Jam nō multa loquar vobiscū. Abi sciendum qz qz inſtabat tēp⁹ passionis xpi: qñ ista loqbat apls et mo dicum erat mansurus cū eis. iuxta illud Jo. 13. Filioli adhuc modicū vobiscū sum

Jo pp breuitatē tēp⁹ dicit se nō multa di scipul locutur. ¶ Q^m ad puritatē inocen tie dicit. Vēit enim pnceps hui⁹ mūdi et. Abi sciendū qz dyabol⁹ qz h vocat a xpo pnceps mūdi: nō ē intelligēdū qz ipse habeat pncipatum in mundo nisi sup peccatores qz se faciūt sibi seruos. iuxta illd Job. 40. Ipse est rex super oēs filios superbie: qd insinuans apls dicit Eph. 6. Non est nob colluctatō aduersus carnem et sanguinem sed aduersus pncipes et potestates aduer sus mundi rectores tenebrarū harum: per tenebras intelligēs peccatores: qbz dya bolus dñatur. ¶ Q^m at dyabolus i pecca toribus hēat p̄atem: tñ qz xps nullū pec catum habuit nec hēre potuit: iuxta qz de se dicit Jere. 2. Abiqz peccato et inocēs ego sum. dyabolus sūm Aug. in ipso nullū ha buit principatum. ¶ Quantum ad sedu litatem obedientie dicit. S; vt cognoscat mundus et. Abi sciendum qz qz Christ⁹ discipulis dixerat qz pnceps huius mun di. i. dyabolus in eo nō hēbat qzqz: quia erat sine peccō: et tñ discipul suam passionē p̄dixerat. poterat aliqz xps dicere cur eēt mortur⁹: cui xps respōdet sūm Aug. cum sūdit. Sed vt cognoscat mūdus qz diligo p̄rem: et sic mandatū dedit mihi p̄r sic fa cio. q. d. et si non merear mortē pp peccū qz hēam: tñ eā volo: vt sim obediēs p̄ri qz p redēptōe hūani generis me misit. ¶ Sic igit xps pformabat se p̄ri: et nos debemus ipsi opibus pformari: vt eueniat in nobis illud Jo. 13. Si h scitis et ea feceritis: bea ti eritis. Ad qz bñdictōem et.

¶ Feria 5a post pentecostē. Euāgeliū. 39.

Je dō dilexit mūdū vt filiū suū vniqētū daret et. Jo.

3. Nos videm⁹ p expienti az qz qñ aliqd nomē magnū et isolitū sit i aliq regione qz homines regiois illi⁹ sepi⁹ et lōgo tēpore pferūt d materia illa. Quia igit i die p̄r. fuit scā magna nouitas iaudita et insolita:

q: sps s. habundanter de celo fuit dat⁹ di
scipulis: qui sps s. est amor: a quo ois ordi
tus amor vta fonte deriuatur: ideo facta
mater eccla de dilectōe in tota ista ebdo
moda fac mentōem aliquatiter. Unde in
hodierno euangelio ostenditur qualiter d
us mundum dilexerit ex nimia caritate:
qua i mundum filium suum misit. ¶ Scie
dum est aut⁹ q: q: de natura veri amoris
est reciprocato: vt. s. q: diligitur: diligat di
ligentem: q: si ille qui diligitur: diligentē
non diligit: est valde reprehensibil⁹ vt in
gratus: et h⁹ cōmuniter accidit in homine
ex vicio i ipso reprehensibiliter existente.
¶ Licet igitur xps hoies hui⁹ mundi di
lexerit: tñ multi ingrati reperiunt⁹ q: pp ma
litiā eoz ipm non diligunt: fm h⁹ igitur
beatus Jo. in hoc euāgelio tria tagit. s.
Q^m ad deū: affectōem caritat⁹ inclinat⁹.
Q^m ad hoiez: distictōem fidelitat⁹ liberē.
Q^m ad viciū: descriptionē malignitatis
retrahentis.
¶ P^m pbat pretiositas muneris. Scbz
diuersitas flām⁹. Tertiū pueritas opta.
¶ P^mū p^mū p^mū. fm ibi. Qui credit i eū
zc. 3^m ibi. Hoc at⁹ ē iudiciū zc.

Prima pars.

Quantum ad p^m vbi tangit zc.
q dicit. Sic deus dilexit mūdū zc.
¶ Ubi quattuor possum⁹ cōsidera
re. s.

Ex pte amātis caritatē amorosam.
Ex pte amati infirmitatē ruinofam.
Ex pte muneris pretiositatē generosam.
Ex pte finis vtilitatē fructuosam.
¶ Quantū ad p^mū dicit Sic de⁹ dilexit
mūdū zc. Magna enī caritas est qñ de⁹
tñ vult se inclinare vt nos velit diligere
q: tñ ex sua benignitate facit. iuxta illud
3. R. 10. Dilexit de⁹ Israel in sempiternū
¶ An Je. 31. In caritate ppetua dilexi te iō
attraxi te miser ās tui. ¶ Quātū ad 2^m. s.
ex pte amati infirmitatē ruinofam dicit.
mūdū. Ubi sciendū q: p mūdū intelligū

tur hoies mūdi q ante xpi aduentū i car
nē erāt peccis obnoxij pp preuicationez
primoz parentū. magna igit caritas fuit
dei. qñ filiū misit vt moreret iustus p in
iustis vt nos a fuitute dyaboli liberaret.
¶ An Ro. 5. Cōmendat at⁹ deus suā caritatē
in nob quoniā cū adhuc peccōres essem⁹
xps p nob mortu⁹ est. ¶ Sicut igit de⁹
nos dilexit et nos debemus ipm diligere
iuxta illud. 1. Jo. 4. Nos ergo diligamus
deū quoniā ipse prior dilexit nos. quō aut
ipse dixit Jo. 14. Si diligitis me mādāt a
mea fuate. ¶ H⁹ fm Grego. P^mobatio di
lectiōis exhibitio ē opis. ¶ Quantū ad
tertiū. s. ex pte muneris pretiositatē gene
rosam dic. vt filiū suū vnigenitū daret.
¶ Ubi sciendū fm Criso. q: signū magne di
lectiōis fuit q: nō creaturā aliqz nobis de
dit s: ita p^miosum iocale sicut filiū. ¶ Hic
sic nobis dat⁹ ē ille de quo pphauit Isa.
Isa. 9. di. paruulus nat⁹ ē nob et filius da
tus est nobis. ¶ Ille fili⁹ sic pphetatus:
fuit nob figurat⁹ p effraym de quo dicit
Je. 31. Si fili⁹ honorabilis filius delicat⁹.
¶ Ubi sciendū q: p effraym q interpretat⁹
delicat⁹ crescēs intelligit xps in quo hu
manitas nra tñ creuit et exaltata fuit q:
nō potuit ampli⁹ exaltari q: fuit cū diuini
tate p^muncta. et sic xps rōne diuinitat⁹ dici
pōt fili⁹ honorabilis q: sup oīa diuinitas
o: honorari rōne vero humanitatis d^r a
puritate puer q: in xpo hūanitas fuit pu
rissima et sū quocūqz peccato. ¶ B^r h⁹ puer
delicatus q: i xpo humana natura fuit no
bilissime pplexionata. ¶ Hūc sic ppheta
tū et figuratū vidit apls iuxta q: ipse dicit
Gal. 6. Et vbi venit plenitudo t^pis misit
de⁹ filiū suū factū ex muliere factū sub le
ge vt eos q: sū sub lege erāt redimeret vt
adoptionē filioz dei recipemus. ¶ Q^m
ad quartū. s. ex pte finis vtilitatē fructuo
sam dicit. Et ois q: credit i eū nō pereat
zc. vbi inter alia triplicē vtilitatem possu
mus considerare qz hēmus p xpm. s.

Euationē pene affligentis.

Collationē glorie quietantis.

Remissionē culpe inficientis.

¶ Primo p xpm hēmus euationē pene affligentis. et h cum dicit. Et oia q credit in eū nō peat. Ubi sciendū q p illd non pīre intelligit euaſio eternal pene inqz q inci dunt dicunt pīre. et tales ſunt oēs peccōres de qbus dī. 2. petri. 2°. Ad vō veld iratio nabili peccōra in captione et in pnicē in his q ignorāt blaſſemātes in corruptionē ſuā pibūt percipiētes mercedē iuſtitie. **¶** Euationē at iſti⁹ pene hēmus p xpm. iuxta q ſibi dī. Iſa. 58. Tu at eruiſti aiām meā vt nō pīrer. pīciſti poſt tergū tuum oia peccā mea. **¶** Abodus at euadēdi ne hō peat: fuit nob figuratus Gen. 19. Ubi ſnialr dī q cū dñs pp peccā hoīum velet ſbuertere regionē pētapolym. i. s. ciuitatū a pēta q ē. s. et polis ciuitas dixerūt ange li ad Loth. ſurge tolle vxorem tuam et du as filias quas habes ne et tu piter peas in ſcelere citatis: cui adiunxit angelus: ſal ua aiām tuā et noli reſpicere poſt tergum. Qui inde ſurgēs et fugiēs vt angel⁹ dixe rat ſibi vxor illius poſt tergū reſpiciens vſa ē i ſtatū ſal. ipe xō cū duab⁹ filiabus aīte pgređiēs ſaluat⁹ fuit i ciuitate puula ſegor. Vā vt ibi dī ſol egreſſus ē ſup ter rā et Loth igreſſus ē ſegor. **¶** Ubi ſciēdū q de numero hoīum: qdam ſunt bōi et iu ſti: qdam vō peccatores iuſti nō hnt tume re piculū: qz tales pīre non dōbēt: d nume ro vō peccōrum: qdam ſunt obſtiati in ſuis ſclerib⁹ ſignificati per peccōres q habita bant pentapoli: et qz vt obſtiati noluerūt cōuertī: iō per dīnam ſniam perierunt. vt de ipſis dicat illud ps. Facti ſunt in deſo latōem ſbito deſerūt perierunt pp iniqui tatem ſuam. **¶** Quidam at ſunt q cōucr tūnt et exeunt de ſtatu pccī: tñ non pſeue rant. et iſti ſignificant per vxorem Loth q retro reſpexit: qui eim reddūt ad paſſia vicia ſiunt aridi et infructuoſi: qz amittūt

diuinā grām: et ſic inſtar vxoris Loth con uertunt in ſtatū ſal. Ande Luc. 9. Ne mo mittens manū ad aratrum et aſpiciēs retro aptus eſt regno dei. **¶** Quidā aut pſeuerando in grā ſemp vadūt in antea de bono in meli⁹: et iſti ſignificant p Loth et duas filias ſuas et iſti ſaluāt. Et d ipſis verifcetur illud ps. Ibunt de virtute in v rtutē: videbit⁹ dōs deoz in Syō. **¶** Si guanter aut dī q iſti ſaluāt in Segor: q interpretatur puula. i. i virtute humilitatis eius mandata ſuando. De talibus dicit dñs Abat. 19. Sinite puulos et nolite p hibernere eos venire ad me: talium enim ē regnum celoz. **¶** Tunc aut dī intrat⁹ Se gor. i. accipe virtutē hūilitat⁹ qñ ſol. i. xps ſol iuſtie egreſſus eſt ſup terrā. i. qñ na tus ē i mūdū. Vā hō vidēs q xps humi liauit ſemetipm factus obediēs vſqz ad mortem phi. 3. dī ſe humiliare vt inueniat regē hm q ſibi dī a xpo. Abat. ij. Diſci te a me: qz miſ ſum et humilis corde et iue metis regem a labus vris. **¶** 2° per xpm hēmus collōnē glē qetanj et q^m ad h dīc ſ vt hēant vitam eternā. Ubi ſciēdū q ſi nāl⁹ poſt diē iudiciū nō erit niſi duplex lo cus. ſ. pene vel glorie. et qz xps quantum eſt in ſe a pena nos eripit: pñs eſt vt q^m eſt in ſe nob conferat glām ſempiternā. **¶** Et heceſt dīa hm Theo^m. noui teſta menti et veteris: qz vetus teſtm pmitte bat tēporalia: nouū aut vitāz pmittit eter nam. **¶** Qualr at hāc vitam qz pdidera m⁹ nō recuperatam per xpm valeam⁹ pci pe nob oñditur a xpo. Luc. 10. in legipē to d quo dī qz interrogauit xpm. d. Abagi ſter qd faciēdo vitā eternam poſſidebo. cui yſis qd ſcriptū ē i lege vſa. rñdit. Si liges dñm dūz tuū ex toto corde tuo et ex tota aiā tua et ex oib⁹ virib⁹ tuis: et ex oi mēte tua: et proximū tuū ſic reipm: qz rñſio nē approbās xps dixit. h fac et viueſ. **¶** 3° p xps hēm⁹ remiſſionē clpe iſcient⁹: et q^m ad h dīc. Ad. n. miſit dōs filiū te. Ubi ſciē.

q̄ xpi p̄cipalr legi duplex aduētus .f. i mundum ⁊ ad iudiciū . Aduent⁹ in mū dum est aduēnt⁹ mie ad indulgēdum : ⁊ ideo i isto aduētū dī venisse ad saluādum de quo Luc. 19. Venit eim filius hominis querere ⁊ saluum facere q̄ perierat : ⁊ iō h dī q̄ venit i mundum vt mund⁹ saluet per ipm . ¶ Aduent⁹ aut ad iudiciū erit iusticie ad retribuendum . Nam in ipso cui cunq; retribuet fm̄ opa sua siue bōa siue ruit siue mala: iuxta illud ro. 2. In die ire ⁊ reuelatōis dei iusticie iudiciū dei: reddet unicuiq; fm̄ opera eius: his q̄dem h̄ pa cientiā bōi op̄is: gl̄am ⁊ honorem ⁊ i coru p̄tōem q̄rentibus vitā eternam . His aut qui ex contēctōe ⁊ q̄ non acquiescunt verita ti credūt aut iniquitati: ira ⁊ indignatio tribulatio ⁊ angustia in omnem animam operantis malum . ¶ Licet autem i p̄mo aduētū xps vt misericors venerit ad sal uandū: tamen non dī aliq; tantum de mi sericordia ipsius sp̄are vt credat sibi oīa que obmittit per negligētiā: vel operat p̄ malitiam dimitti: sed debz considerare fm̄ aduentum in quo venit vt iudex eq̄ sim⁹ omnibus fm̄ sua merita vel demeri ta retribuendo: ⁊ sic mandata ei⁹ seruare ne sit sibi cā perditōis . ¶ Iste autem sal uator potest nobis figurari per otoiel: de quo snialr dī Iudic. 3. q̄ dōs propter peccā populi israelitici: tradidit eos i manus cu sū rasatai regis Syrie ⁊ seruiuerunt ei m̄l tis ānis tandem videntes se i seruitute ⁊ miseria clamauerunt ad domū q̄ susci tauit eis otoielem saluatōnem q̄ egressus ad pugnam deuicit inimicos ⁊ liberauit populum israeliticum ab hostibus ⁊ tra didit dominus in man⁹ eius cusā rasatai regem Syrie . ¶ Ubi sciendum q̄ p̄ cusā rasatayn qui i terpretatur tenebrosa inig tas: itellr dyabolus qui propter d̄formita tem peccati iniquis ⁊ tenebrosus dicitur Iste vero rex est Syrie que i terpretat sublimitas: ⁊ significat superbiam . quia

ipe est rex super oēs filios superbie . iux ta illud Jo. 8. Omnis q̄ facit peccm̄ suua est peccati . i. dyaboli . popul⁹ autez israeli ticus . i. gen⁹ humanum longo tempore fu it in ista seruitute: quousq; fuit redēptuz per sanguinem iesu: q̄ cognoscētes p̄res veteris testi petebant ipm saluatorem . vñ Aboy. exo. 3 . Obsecro domine mitte quem misurus es. ⁊ Jb. Jb. 64. Utinam disrumperes celos ⁊ descenderes . ¶ Sā ctorum aut patrum misericors dō ex al to vota respiciēs misit eis saluatōre otoi el . i. filium suum p̄ otoiel designatum: q̄ ē signū dei ⁊ similitudo patris . iuxta illud hebr. 1. Ipse est splendor gl̄e ⁊ figura sbe eius . Iste igitur Otoiel . i. xps egressus ē ad pugnam: quando nat⁹ fuit in mūdum Nam extunc icepit pugnare: cui⁹ pugne fecit victoriam: quando moriens dyabolū supauit . Unde apoc. 5. Sicut leo de tribu iuda radix dōs . Unde genus humanū sic liberatum a seruitute dyaboli potest sibi regnando dicere illud eccl̄astici . 51. Li beraisti me fm̄ multitudinem misericordie nominis tui a rugientibus: preparat⁹ ad escam d̄ manib⁹ querētium animam meā ⁊ d̄ multz tribulatōib⁹ que circumdederūt me .

Secunda pars.

Egtur . Qui credit in eum non iudicatur ⁊c . Ubi tangit quan tum ad hōiem distinctōnez fide litatis adherentz q̄ probat diuersitas flā minis . Ubi sciendum q̄ aliq; hoies sunt q̄ volūtate suā p̄formāt cū volūtate dī: ⁊ isti dicūt i ipm credere: aliq; vō sunt q̄ vo lūtate h̄nt diuersam a dō: ⁊ isti dicunt i ip sūz nō credere: nullū at istoz vēit xps ad iudicādum: q̄ qui credūt in eum sicut fī les nō iudicant: q̄ vō non credit sicut infi deles iam iudicatus est : q̄ non credit in nomine vniūgēiti filij dei . ergo xps nō vēit vt iudicet mundum . ¶ Sciendum est aut q̄ duplex est iudiciū . f. discretōis ⁊ cōdem nationis : iudicio discretionis dicitur

homo iudicari: qñ discernit vn⁹ ab alio: isto iudicio in aduētū suo xpus dñr hoies indicasse: qñ ipso adueniēte: hoies discreti et indiscreti distincti sunt ab iuicē: dñi qdā i sua cecitate pmanerunt: qdam autem lumen grē acceperūt. Iudicio autem condē nationis dñr quis iudicari: qñ sententia iudicātur: et isto iudicio xps in aduētū suo in mundū: neminem iudicauit: qñ non venit ad dñmāduz sed ad saluādum: qñ in se fuit: nisi homo sibi ipsi ponat obsta culum p peccatum. ¶ Quid autēz sentiē dum est de puulis baptizatis et nō baptizatis qñ ad iudiciū: audi Augu. dñtez. Ubi ergo pulos ponim⁹ baptizatos nisi inter eos q crediderūt h enim eis acquirūt per virtutem sacramētū: et offerentiūz rñ sionem. Ac p h eos qui baptizati nō sunt: inter eos qui nō crediderūt statuimus.

Tertia pars.

Sequit. Hoc autē est iudiciū.

et. Ubi tangit qñ ad iudiciū:

descriptōez malignitatē retrahē

tiō: qñ pbat pueritas operis. Ubi. 3ª pos sum⁹ considerare. s.

Effect⁹ obliquatiōem declinatē.

Effect⁹ detestatiōem aggrauatē.

Effect⁹ distinctiōem euidentē.

¶ Quantū ad pñmum dicit. Hoc autē ē iudiciū. et. Ubi sciendū q quia xpus dñr erat superi⁹ qñ q non credit iaz iudicat⁹ est: volens causam istius iudiciū reddere: dicit secundum Alchī. qñ causa est inordi natio affectus: qñ magis dilexerunt tenebras qñ lucem. ¶ Sciendū ē etiā se cundum Bedāz. qñ hic xps appellat lucē se ipsum et opera virtuosā: tenebras autēz appellat ad peccatum. ¶ Sciendū est autē qñ xps qui hīc lux dñr est lux.

Cordaliter affectata.

Veraciter prophata.

Subtiliter figurata.

Præsentialiter demonstrata.

¶ Primo xps est lux cordaliter affecta

ta. Nam ante aduentū xpi: aduent⁹ hui⁹ lucis cum magnis cordis affectibus fuit deuotius postulata. iuxta qñ dñr ecclī. 26. Misereberis nrī omniū de⁹: et respice nos: et ostende nob lucem miserationū tuarūz. ¶ 2° fuit veraciter prophata. Nam videns xps afflictōem humani generis exiit in tenebris peccatorū ad eius consolatiō nem pphauit Jb. 9. d. Populus q sede bat in tenebris: vidit lucem magnā habi tantib⁹ in regiōe vmbre mortis: lux orta est eis. ¶ 3° fuit subtiliter figurata. Nam xps qui vt lux vera debebat illuminare omnes credentes in ipm: non credentes autē remanebāt in tenebris peccatorū. ¶ Hoc fuit figuratum exo. 10. Ubi sentē tialiter dñr qñ facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti: ita vt egyptij nō possent ad inuicem se videre. vbiqñ autē habitabāt filij isrl' lux erat. ¶ Ubi sciē dum qñ p egyptios qui interpretant tene brosi: intelligunt peccatores: qñ peccatum obtenebrat animā. vt sic xificet illd Job 3°. Obtenebrent stelle caligine eius. Nam anime: qñ instar stellarū deberent esse luci de: obtenebrent caligine peccati. et ideo dñr qñ i vniuersa terra egypti facte sunt tene bre: qñ omnes peccatores obscuri sunt: et spiritali tenebrofi. ¶ Per filios autēz isrl' qui interpretat videns deuz intelligū tur iusti et boni q deum mentaliter contē plantur. Unde osee. 5. Isrl' non est abscon ditus a me. et ideo dñr qñ vbiqñ erant filij isrl': lux erat: quia xps qui ē lux vera ha bitat in eis per gratiā illustrantez. ¶ 4° fuit pñsentialiter demonstrata. Nam h lux sic antiquitus desiderata prophata et figu rata: fuit cū magno gaudio monstrata p illū estaticū enāglam Jo. dñtez Jo. 1. Erat lux xpa qñ illūinat oēm hoiem veniētem in hūc mūdum. Unde ipse: de se ipso Jo. 13. Ego lux mundi veni vt omnis q credit i me i tenebris nō mīeat. ¶ 2^m ad 2^m. s. effectus detestatiōem aggrauatē dicit:

Erāt enī eorū mala opera. Ubi sciendū qd
causa qd homines infideles ⁊ peccatores
magis dilexerūt tenebras q̄ lucem erat:
quia eorū opera erant mala. qbus tñ per
dñm conuincit ne dñationis eterne. iuxta
illd Jb. 29. Et qui p̄fundi estis corde vt
a dño abscondatis cōsiliū: quorū sunt in
tenebris opera ⁊ dñt quis videt nos: per
uersa ē enim hñr cogitatio. ¶ Quantū
ad tertium. factus distinctiōem euidentē
dicit. Omnis enim qui male agit ⁊c. Ubi
primo tangit.

Modum operādi malotum.

Secūdo operādi bonorū.

¶ Quantū ad primū dicit. Omnis q male
agit ⁊c. Ubi sciendū qd duplex est act⁹
lucis. Primus est lucere i se. Secūdus ē
māifestare alia qd igit̄ homo q male agit
non vlt̄ manifestari ideo scdm̄ Albi. dñ
lucem odire. de qbus Job. 38. Aufert ab
ip̄is lux sua ⁊ brachiū excelsū cōfriget.
Ab ip̄is lux aufertur dñz ip̄m odiant. ⁊
brachiū eorum. i. mūdi prosperitas in qua
confidūt: aufert ab eis dñ ista nō poterūt
eis pdesse. ¶ Q^m ad modū operādi bo
norū dicit. Qui aut̄ facit veritatē ⁊c. Ubi
sciendū qd q amat lucem: facit opera con
sona luci: ⁊ qd opa iusticie ⁊ veritatē sunt
cōsona luci. ideo qd veritatē ⁊ iusticiā opaf
vēr̄ ad lucē. Unde puer. 4. Iustorū semi
ta: quasi lux splēdēs pcedit ⁊ crescit vsqz
ad pfectum diē. ¶ Sciēdum est etiā qd
aliquem facere veritatē intelligi pōt du
pliciter. Primo facere veritatē q cōco
dat veritati iubenti. ⁊ isto modo facit veri
tatem: qd facit bona opera q dñ pcepit face
re. iuxta illud apoc. 2. Rememor esto vñ ex
cideris ⁊ age penitentiā ⁊ p^a opa fac. p^a i
q̄z. i. mihi placibilia: ⁊ tal' dñr ad lucē vēr̄.
¶ 2° mō dñr facere veritatē q p̄cordat dñ
tari redarguētī. nā dñr rōe veritatē est peccā
accusare ⁊ redarguere. q igit̄ peccā sua p p
fessionē accusat ⁊ redarguit: dñr sc̄s Aug.
ad lucē vēr̄. ¶ Q^d qd p̄fessio nō solū d

peccatis grauiorib⁹ s; ē de minorib⁹ dñ
esse: qd eccl̄i. 19. Qui sp̄nit modica: paulatī
decidit i maiora. ¶ Sciendū ē etiā qd māi
festatio operis pōt intelligi dñr approbatio
ne diuina operū nostrorū: ⁊ tal' nō displicet
deo: vt sic homo in suis opib⁹ nō se
ip̄sum cōmendat sed cōmendationē attri
buat deo. Unde. i. cor. 10. Non enim qui se
ip̄m cōmendat ille probatus ē sed quez dñs
p̄mēdat. ⁊ isto mō dicebat iob. iob. 16. Ecce
enim i celo testis me⁹ ⁊ cōscius me⁹ i ex
celsis. ¶ 2° pōt intelligi de cōsolatione in
terna q̄ habemus dñr operibus n̄is bōis
⁊ tal' etiam nō displicet dñr. de qua. 2. cor.
1. Naz glā n̄ra h̄ est testimoniū consciētie
nostre. ¶ 3° pōt intelligi de māifestatiōe
n̄rorū operū quantū ad proximū: ⁊ si tal'
manifestatio querat̄ ppter laudē hoīū:
tal' displicet dñr: ⁊ phibetur a xpo. Añat.
s. d. Cum facis elymosinā noli tuba cane
re ante te sic ypocrite faciūt i synagogis
vt honorent̄ ab hoībus. Si vero querat̄
principal' ppter laudem dñi ⁊ ad hēdifica
tionem p̄ximū: tal' etiam ē placibil' dñr. iux
ta illud qd xps suadet. Añat. s. d. Sic lu
ceat lux v̄ra coram hoībus vt videāt ope
ra vestra bona: ⁊ gloriācēt patrem v̄rum
qui in cel' est. Et tunc non erit de illis de
quibus apostolus. Omnes que sua sunt
querunt: non que xhu xpi: ¶ Nos igitur
vt opera nostra sint deo accepta: nō debe
mus tenebras diligere: s; magis eas abi
cere: ⁊ sequi lucem xp̄m in operibus v̄r
tuosis. iuxta admonitionem apostoli di
centis. 10. 13. Nox p̄cessit: dies autē ap
propinquauit. abiciam⁹ ergo opera tene
brarū ⁊ induamur arma lucis: sic vt in
die honeste ambulemus. Et induti i hoc
mundo armis lucis per gratiam: perueni
re valeamus ad gloriā sempiternā. Ad
quam ⁊c.

¶ Feria tertia post pentecosten. Euāge
lium. xl^m. Introductio.

Amen dico vobis qui non intrat per hostiū sed ascendit aliund i ouile ouīū ille fur est et latro etc. Jo. 10. Scien dum ē quantū ad presens

spectat q̄ quattuor sunt de ratōe boni magistri. Prīmū est q̄ d̄z discipulos ignorā tes instruere: vt nō remaneāt in ignorā tia mentis. Secundum est q̄ debet disci pulos errantes dirigere ne remaneāt in erroribus suis. Tertium est q̄ debz disci pulis veritatem ostendere: vt in ipsa fir ment. Quartū est q̄ discipulis ātepone re debet vtilitatem: vt videntes vtilitatē q̄z secuntur ex sua doctrīna ad adiscendū fortius animent. ¶ Xpus igitur vt bon⁹ magister et pius i hodierno euāgelio quā tum est in se a nob amouet ignorantia: distinguens inter bonum pastorem et ma lum: vt sciamus ipsum cognosce: dirigit etiam nos in nostris actibus ostendens qualiter ad bonum pastorem nos debeat mus habere. docet etiam nos veritatem vt sciamus quis sit verus pastor quem i mittari debeamus. proponit etiam nob vtilitatem q̄z habemus in sequendo ve rum pastorem: quia salutem animarū no strarū vt sollitius imitemur. vt sic ve raciter possit xps cuilibet dicere illud p uer. 4. Etiam sapientie monstrabo tibi du cam te per semitas equitatis quas cum ingressus fueris non artabuntur gressus tui et currens non habebis offendiculū. secundum h̄ igitur xpus hic quattuor tā git. f.

Distinctiōem clarius discernētez.

Condictiōem plenius cōdecēdētez.

Expōitionem certius cōfirmantem.

Promissiōem iocūdius delectātem.

¶ Primum probat d̄uerfitas acquiren di. Secundū sedulitas gubernandi. Ter tium singularitas existendi. Quartum se curitas obrinēdi. Primum in principio. Secundum ibi huius hostiū etc. Tertium ibi

h̄ prouerbiū etc. Quartū ibi. Ego suz ho stiū etc.

Prima pars.

Quantum ad primū vbi tāgit etc.

q̄ q̄ probat etc. dicit. Amen amen dico vobis etc. Ubi sciendū quā tum ad intellectum huius prime partis et etiam totius euangelij in quo fit mentō de hostio per q̄ intratur ad ouile: q̄ ho stiū dicitur aliquod introductorium ad aliquod intrinsecū. Et secundum h̄ hostiū potest accipi multis modis secundum q̄ intrinsecū ad q̄ intramus p hostiū mul tis modis accipitur. Ubi sciendam q̄ pri mum intrinsecū potest dici intellect⁹ scri pture: cui⁹ hostiū ad intrādum est hōa iuxta illud Jb. 4. Nisi credideritis non intelligetis. i. nisi habueritis fidē tāq̄z ho stiū: non intrabitis ad intelligentiā in teriorem scripture. Unde de i⁹ hostio fidē q̄ debemus habere dicit apostol⁹ hebr. 2. Credere oportet accedentem ad deū: qz est. Istud hostiū. i. fidem apparuit xps gentibus quando fidem suam eis per pre dicatores suos apostolos p̄p̄lauit: iuxta illud act. 14. Deus aperuit gentibus ho stiū fidei. ¶ Istud hostiū pōt figura ri p̄ illud de quo snialr d̄r gen. 18. Quod cum Abraā sederet in hostio tabernaculi sui: in ipso seruoze diei: i. pualle māb⁹ appa ruit ei dñs: cūqz eleuasset oculos appue runt tres viri stantes. ppe eum: quos cūz vidissz occurrit i occursum eoz et adorauit et inuitauit eos ad prandium: quibus ac quiescentibus tulit butirum et lac: et vitu lum quem coxerat cum panibus subcine ricijs et posuit coram eis: ipe vero stabat iuxta eos sub arbore. ¶ Ubi sciendam q̄ per Abraam qui d̄r pater fidei nostre se dentem in hostio tabernaculi: intelligitur quilibet homo fidelis qui in hostio ta bernaculi. idest in fide catholica instar sedentis: debet firmiter permanere: iuxta illud col. 1. Permanetis in fide fundati.

et stabiles. **¶** Dicitur autem sedere in ipso ser-
uore dei: quia homo cum fide deus habet carita-
tem dei et proximi. iuxta illud. 2. the. 2. Sectar
vero iusticiam fidem caritatem et pacem cum
his qui invocant dominum de corde puro. **¶** Et
etiam sedere in conspectu manibus que uno
modo interpretatur claritudo quia stare
in humilitate profunda significata per
vallem. per quam meretur videre claritatem dei
unam. **¶** Haec teste salomone. puer. 2. **¶** Ubi
humilitas sibi et sapientia. Quia igitur de ratione
sapientie est illuminare et clarum facere ita
humilitas ducit ad claritatem visionis di-
vine. quia iuxta illud luc. 14. Qui se humi-
liat exaltabit. scilicet in gloria. **¶** Sic autem sedenti
ut dictum est apparet dominus ad consolationem
ipsius iuxta illud sapientie. 1. Apparet au-
tem his qui fide habent in illis. **¶** Dicitur
autem quod cum abraha levassit oculos: vidit tres
viros quos singulariter vocavit dominum: ad
designandum quod fundamentum nostre fidei est uni-
tas divine essentie: et trinitas personarum.
iuxta illud Jo. 3. Tres sunt que testimonium
dant in celis: pater: verbum: et spiritus sanctus:
et hi tres unum sunt. **¶** Attendant autem dilige-
ter fideles quilibet et discant ab abraha reueren-
tiam et obsequium exhibitum trinitati. Nam
dicitur quod ad reuerentiam quod adoravit in terra
ad designandum quod deo soli debemus reueren-
tiam exhibere. Unde deuter. 6. Dominus deus
tuus adorabis et illi soli servies. **¶** Ad ob-
sequium dicitur quod invitavit eum ad prandium:
ad designandum quod debemus nos in operibus
pietatis. **¶** Discant et ab abraha quid obtu-
lit: quia butirum et cetera. **¶** Ubi sciendum quod per butirum
quod est pinguedo lactis: intelligitur mentis duo-
tio: spiritualis mentem impinguans. **¶** Per
lac vero purum et candidum: intelligitur puritas
metis et corporis. **¶** Per vitulum vero iugum
portantem: intelligitur virtus obediens. **¶** Per pacem
vero. subcinericium: intelligitur mortalium condicio
homo qui est pluvius et in pulverem reuertetur.
Homo igitur considerans suam mortalitatem
et eternitatem divine essentie: deus se humilia-

re: et eius mandatis collum subicere: et serva-
re se purum a peccatis: et in deum mentaliter
elevare: et sic deus predestinatus offert. **¶** **¶** His autem
oblatis deus instat abraha stare sub arbore
id est sub cruce christi: passionem iugiter medi-
tando: quia per ipsam sumus salvati et libera-
ti a morte: et resuscitati ad vitam. **¶** **¶** In
trinsecum est illud quod realiter scriptura conti-
net tanquam materiam de qua principaliter loquitur:
cuiusmodi est deus et christus in duabus natu-
ris cuius hostium est scriptura. **¶** **¶** Jo. 5.
Scrutamini scripturas ille sunt que testimo-
nium prebent de me. **¶** **¶** Istud hostium fuit
figuratum eze. 8. **¶** Ubi sententialiter dicitur. Eleva-
vit me spiritus et introduxit me ad hostium
atrium et vidi et ecce foramen unum in pietate et
dixit ad me: fili hominis sode pietatem et cum per
fodissem pietatem aperuit hostium unum: et di-
xit ad me ingredi et vide. **¶** **¶** Ubi scien-
dum quod per istud hostium atrium intelligitur sacra
scriptura. **¶** Ad quam dicitur signatim spiritus scilicet ho-
minem introducere: quod ad illam intelligenda
nemo potest accedere nisi per spiritum scilicet.
iuxta illud. 2. cor. 12. Nemo potest dire dominus
propter: nisi in spiritu sancto. **¶** Per pietatem autem in
quo est foramen unum intelligitur spiritus litteralis:
ad quem introire facillime possumus. quia sic
pietas apparet exterius et infra ipsum possunt
multa latere: ita licet sensus litteralis exterius
appareat: tamen infra se premet multos alios
sensus. **¶** **¶** Hunc autem pietatem dicit spiritus scilicet quod
homo fodiat: per quod intelligitur sollicitum studium
quod homo deus habere in ipsa assidue si vult
ad intellectum spiritualem venire: et si sic as-
sidue foderit: inveniet repositum sibi hostium:
et poterit subtilia contemplari. **¶** **¶** Cum autem
sic ingressus fuerit profunda scripturarum:
videre poterit creatorem potentissimum.
iuxta illud gen. 1. In principio creavit deus celum
et terram. **¶** **¶** Redemptorem preciosissimum. iuxta il-
lud apoc. 5. **¶** Redemisti nos domine deus in san-
guine tuo. **¶** **¶** Remuneratorem iustissimum. iux-
ta illud quod ipse dicit apoc. 22. Ecce venio
cito et merces mea mecum est dare unicuique

fm opa sua. **T**ertium intrinsecum pōt dici corpus eccle vel congregatō fidelīz copulata per vnitatem fidei et vinculu; caritatis: cuius hostium est xp̄s: quia ad illud intrinsecum nullus intrat nisi per xp̄m: cuius rō est q̄ remouet obstaculum. s. peccatum. et confert gratiam per q̄ quis intrat. **I**stud hostium deus aperuit q̄n filium misit in mundum: qui nos ad imitationem fidei congregauit. **Q**uartū intrinsecum potest dici premium q̄ expectamus in p̄ia: cuius hostium est opus meritorium p̄ qd hō meret vitam eternā. S; q̄ nullus mereri pōt sine xp̄o: iuxta illud q̄ ip̄e dicit Jo. 15. Sine me nihil potestis facere: id fm h̄ pōt ēt xp̄s hostiū appellari. **U**n ip̄e h̄ eodē euāgelio dicit. Ego sum hostiū p̄ me si q̄s introierit saluabit. **M**is igit̄ vīs sciēdū ē q̄ circa istā p̄tē p̄ncipalē duo possum; cōsiderare s; duplicē modū acq̄rēdi p̄latōem et primatum. **M**ā qdā acq̄rūt p̄latōem mō indebito: q̄ dā at mō dbito. **Q**uod ad modū indebitum dicit. **A**mē amen dico et c. p̄ hostiū. i. p̄ fidē vel p̄ opa bōa vel p̄ xp̄m i ouile ouū i. in p̄gregatōem pplī ille fur est et lairo. **Q**uod ad modum dbitum dicit. **Q**ui autē intrat per hostiū pastor est ouium. **U**bi **A**ugu. d. verb̄ domini. **I**ntrat per hostiū q̄ intrat per xp̄m: q̄ imitat passionē xp̄i: qui cognoscit humilitatem xp̄i: vt cū d̄s factus sit homo pro nobis: cognoscat se non esse deum sed hōiem. **Q**ui enim vult de; videri cum sit hō non imitat i^m: qui cum d̄s esset: hō factus est. et sic minus q̄z esset scūs est: tibi at non d̄r esto minus q̄z es. sed agnosce quid es. **S**ciēdū ē autē q̄ loquēdo moralr per hostiū intelligit conscientia hōis: per quod igredit aliqd in aīam. **E**t h̄ hostium d; claudī peccatis et dyabolo. et aperiri virtutibus et deo. **U**n d̄r hōi. 4. **R**e. 4. **I**ngredere et claud hostiū cū intrinsecus fueris tu et filij tui. **M**ā hō d; igredit̄ i fra seipm ad cōsiderādū suā fragi-

litate q̄m ad corp; q̄ d; terra ē: et in terrā reuertet; et suā nobilitatem q̄m ad animā: q̄ ad ymaginem dei scūs. et sic cum intri sec; fuerit ip̄e et filij sui. i. cogitatōes cōcepte i mente: d; claudere hostium ne i aīaz igrediatur aliquod viciū p̄ qd anima ad dei scā ymaginem deturpetur. **H**oc at fuit figuratum. 4. **R**e. 6. **U**bi initialr dicitur q̄ cum **I**oram Rex ip̄ius mitteret nunciū vt amputaret caput **E**lysei prophete viri dei: dixit **E**liseus cum venerit nunciū claudite hostium et non sinat cum introire. **E**cce enim sonitus pedum dñi ei; p̄ eum est. **U**bi sciēdū q̄ p̄ **I**oram volentem interficere **E**lyseum: intellr dyabol; q̄ vult interficere oēs bonos et iustos dñi vult eos facere labi i peccm mortale. **P**er nunciū aut dyaboli intellr temptatō q̄z pponit hōi vt i peccm labat: que h̄ videat hōi aliqñ placibil; q̄ ad aliqd delectabile iclinans: tñ fm vnitatem est malus nunciū: q̄ iducēs ad mortem. **P**er **E**lyseū autē vix dī intellr q̄libz bonus. **T**alis igit̄ q̄n sentit sibi ppōi aliquam temptatōez peccati: debz per rōnem cōdere ceteris potētis q̄ claudant hostium. i. q̄ non alliciātur a temptatōibus antemissis inuēdo p̄culum q̄ iminet post eas si consentit: quia venit dominus eius. i. dyabolus animam eius captiuās: et tunc debet imperār alijs potentijs q̄ nullatenus in talibus dlectetur. d. illud **E**ph. 4. **N**olite locum dār dyabolo. **E**t 2° istud hostium d; aperiri virtutibus et deo. **A**d hanc autem apertionem nos inuitat xp̄s figurative cant. s. d. **A**peri mihi foror mea: amica mea: colūba mea imaculata mea: q̄ caput meum plenum ē rore et cicinei mei guttis nocti. **U**bi sciendum q̄ anima fidelis potest dici foror: **C**husti rōne cōformitatis i natura. **A**mica x̄o rōne caritatis q̄z xp̄s ad ip̄am habuit: ip̄am suo sanguine pretioso redimēdo: que debz esse columba per simplicitatem et imaculata per puritatem. talem animam

sic suotam: dulciter alloquit xps q sibi aperiat hostium mens vt ad ipam possit intrare qz vt magis alliciat: cam assignat d. q: caput meū 7c. Ubi sciendum q p caput plenum rore: intellr xps q est caput oium fidelium: plenū grē 7 veritatē. Per cicinos at qui sunt colloes capillorum in vna serie itellntur virtutes 7 dona sps s. Anima igit deuota iuitata a xpo vt sibi apiat plderans habūdantiam grē 7 donorum sps s. in xpo: d: sollicitē surgere 7 sibi aperire. d. illd cant. s. Surrexi vt aperirem dilecto meo. Si quis igitur sibi apire voluerit. ex sua bēignitate ad ipm intrat vt i ipso gaudeat i hoc mūdo per gratiam: 7 in futuro hō cū eo eternalr iocundetur: iuxta q ipse dicit Apoc. 3. Ecce sto ad hostiū 7 pulso si qs audierit vocē meā 7 aperit ianuā intrabo ad ipm 7 cenabo cū illo 7 ipe meū.

Secunda pars.

Egitur. Huius hostiari⁹ apit 7c.

Ubi tangit cōdēonem plenius condecēte: q probat sedulitas gubernandi. Ubi sciēdū q in pastore respectu gregis tria possumus plderare. Primo aliq ex pte itroducentē pastorem in custodiā.

2° aliq ptnētia ad gregē sibi subiectum. 3° aliq ptnētia ad ipm pastorem. Et hūc in parte i^o tria tangunt. s.

Custodis benuolentia hostiū referādo.

Gregis obediētia pstatū reuerēdo.

Pastoris diligētia cetū gubernādo.

Adm ad primum dīc. Huius hostiari⁹ apit. Ubi sciēdū q p hostiariū intelligit xps: q sua sapiētia nō introduc maluz pastorem in ouile suū s: bono hostiū aperit: 7 ipm itroducit vt veracem pastorem.

Quantum ad secundum. s. gregis obediētiā dicit. Et oues vocem eius audiunt. Ubi sciēdū q sicut de ratōe boni pastoris est intrare per legitimum ostiū: sic de ratione ouium est vocem pastoris

audire. Quantum ad 3^m. s. pastoris diligētiā 7c. dīc. 7 pprias oues vocat 7c. Ubi duo tangit.

Primo actum pastoris ad gregē.

Secdo gregis ad pastorem.

Quantum ad actū pastoris ad gregē tria tangit. s.

Cognitiōem singularem.

Directiōem salutarem.

Processiōem exemplarem.

Adm ad cognitiōem singularem dīc. Et pprias oues vocat noiatiū. Ubi sciēdū q d rōne bōi pastoris ē cognoscere singulariter gregē suū. iuxta illud puer. 27. Si ligēter agnosce vultū peccoris tui: tuosqz greges cōsidera: nō eim hēbis iugit potestatem. q. d. q pastor dū vivit d: hēc curā gregē gubernādī: q: cura non semp sibi durabit: 7 oportebit q in die iudicij: reddat rōnē qn sibi dicit Luc. 16. Redde ratiōem vilicatōis tue iā nō poteris vilicār.

Adm ad directiōem salutare dīc 7 educ eas. Hāc d rōe pastoris est educē gregē ad pascuabonorum ope: 7 pure pscētie.

Adm ad pcessiōem exemplare dīc: 7 euz pprias oues 7c. De rōe boni pastoris h: Bedam ē suū gregē pcedere: nō solū verbo: sed exēplo 7 ēi tpali sēdicio. Sciēdū est aut q h: tres actus pdicti. s. cognoscere: dirigere 7 pcedere: pueniant cuilibet pastori: tñ pncipalr xpo pueniunt tanqz pncipali pastori. Nam ipse

Novit oues noiati: p eternā pdestiatōez. Emittit eas: p peccatoz remissionē.

Alcedit eas: p resurrectōez 7 ascensionē.

Primo christus novit oues 7c. Nam xps certitudinalr cognoscit nomina salvandoz: iuxta illd. 2. thy. 2. Cognovit dominus q sunt eius. Uñ ipse dicit Luc. 10. Gaudete at quia nomia vstra scripta sunt in cel. Secūdo emittit eas p peccatoz remissionem. Nam xps peccata oium suorum secundū Augu. dimittit: vt eum liberrus possint sequi. Hoc fuit prophetau d

ps. d. Eduxit eos de tñibus et ymbria mor-
tis et vincula eorū dirupit. **H**oc autem
fuit figuratū dñtero .4. vbi dñr qd dñoy.
dixit populo. **N**on aut tultit dñs et eduxit
d foinace ferrea egypti vt haberet popu-
lum hereditariū. **E**bi sciendū qd per
i^m dominū intelligit xpus qui est rex re-
gum et dñs dominantū. **P**er populu ve-
ro genus humanū. hunc aut xps eduxit
de foinace ferrea: qñ per passionem suā d
potentia dyaboli et de penis infernalibus
liberavit: quem fecit sibi populū heredita-
riū: grāz conferēdo. **E**t 2° antecedit eas
per resurrectionem et ascensionem. **E**bi sciē-
dū qd xps oues suas pcecessit resurgen-
do ppter qd primogenit⁹ mortuorū appel-
latur. vñ apoc. i. Est testis fidel⁹ primogēi-
tus mortuorū et princeps regū terre. **P**re-
cessit etiā in celum ascēdendo sic ppropha-
tum fuit **Abich. 2.** Ascendit enim pandēs
iter aū eorū: et trāsibit rex eorū coram eis et
dñs in capite eorū. **A**ū Aug. Et quis ē
qui oues pcecessit: nisi q surgēs a mortuis
iaz nō moritur: et patri dixit quos dedisti
mihi: volo vt vbi ego suz et ipsi sint mecū.
Quantū ad actum gregis ad pastores
dicit et oues i^m secunt⁹ et. **E**bi duos act⁹
cōsidera. s. quantū ad bonum pastore actū
adherētium: et quantū ad malū pastorem
actum renitentū. **Q**uantū ad pñm
dicit. Et oues i^m secuntur quia sciunt vo-
cem ei⁹. Sic enim de ratōe boni pasto-
is est gregē pcedere et ipsū i viā verā istruere:
sic de ratōe boni gregis est pastorem
sequi et ipsū reuerēter audire. **Q**u^m ad
actum renitentem respectu mali pastoris
dicit. alienum autem nō secuntur et. **N**az
bonus grex cognoscens malum et falsum
pastorem: ipsum non sequitur nec vocem
eius audit attendens pñliū xpi. d. **Mat. 7.**
Attendite a falsis prophis qui veniunt
ad vos in vestimentis ouīū intrinsecus
autem sunt lupi rapaces. **S**ciendum ē
autem circa istam ptem in qua sit mētio

de actu quez d; habere oues ad pastorem
qd moraliter loquēdo: oues debēt.
Accedere p caritatis dilectiōem.
Primū cognoscere per gratiaz actiōem.
Primū audire p mandatoy impletionē.
Sibi seruire p bonoy opū fructificatiōez.
Primo debent ad pastorem accedere
p caritatis dilectiōem. **O**ues enim relin-
quentes pastorem p terrenoy dilectiōem
dicunt errare: q; habent affectū curuū: et
iō si volūt ratificari dñt reuerti ad xps.
vt sic dicat de ipsis illud .1. pe. 2°. Eratis
enim sic oues errantes: s; pueri estis ad
pastorem et epm aiarū vestraz. **S**ecūdo
dbent pastorem cognoscere p grāz actiōez
vt dicere possit xps illud Jo. 10. Ego co-
gnosco oues meas et cognoscunt me mee.
Tertio dbent pastorem audire p mā-
datorum impletiōem. Et sic possit dicere
xps de eis illud Jo. 10. **O**ues mee voces
meam audiunt et cognosco eas et sequunt⁹
me. **Q**uarto dbēt pastori seruire p bo-
norum opum fructificatiōem. Et de ipsis
dicat illud gen. 31. **O**ues tue et capre steri-
les non fuerunt.

Tertia pars.

Equit. h. puerbium dixit eis ye-
sus et. **E**bi tangit expressionem
certius pfirmantem: qd pbat sin-
gularitas exñdi. **E**bi duo considerat pos-
sumus. s.
Insinuatōem locutiōis pabolice.
Expositiōem eruditōis enigmatice.
Qu^m ad primum dicit. **H**oc puerbiū
dixit et. **E**bi sciēdū qd fm **E**gonem: puer-
bium est similitudo vel parabola vbi vnū
dñr et aliud intellr. **E**nde puerbium qñ
pro verbo positum: et quia yesus dicebat
quedam de pastore corporali. volens itel-
ligere de pastore spiritali: vel de seipso
qui est principalis pastor. **I**deo dñr dixisse
puerbium. **Q**uantum ad exposi-
tionem eruditōis enigmatice, dicit.

Dixit ergo eis iterum. Ubi duo considera secundum quod certificat nos de duobus. Primo enim nos certificat quantum ad suam entitatem introducetem. 2° quantum ad aliorum malignitatem decipientem. ¶ Quantum ad primum dicit. Dixit ergo eis etc. Ubi sciendum secundum Augustinum quod illud quod dixerat superius parabolice de ostio: clarius hic explanat. In 1° enim euangelio Christus dicitur ostiarinus: hostium et pastor. Nomen autem pastoris secundum Augustinum communicauit suis membris: sed nomen hostium sibi retinuit: quod sic est solum unum baptismum. scilicet Christus: quod est ianua intrandi in corpus ecclesie: ita solum unum est ostium. scilicet Christus. per cuius passionem habet baptismus virtutes ut ecclesie incorporeretur et Christo. ¶ 2° ad certificatio nem malignitatis aliorum decipientis dicit. Omnes quotquot ante me venerunt etc. Ubi sciendum quod omnes qui venerunt preter nomen Christi quos ipse non misit non fuerunt veri pastores sed seductores gregis. De quibus ipse dicit Ier. 23. Seduxerunt populum meum in mendacio suo et in mirabilibus suis cum ego non misissem eos. ¶ Sciendum est autem quod ex hoc quod Christus hic dicit quod omnes qui fuerunt ante eum: fures sunt: non propter hoc prophetie et patriarche veteris testamenti latrones. Primo secundum Augustinum quod tales licet ante Christum venerunt: tamen nuncij eius fuerunt: et ideo non auctoritate propria sed Christi venerunt. 2° secundum Crisostomum quod eandem fidem habuerunt patres veteris testamenti nobiscum. In tantum autem differerebat quod quod nos credimus esse factum: ipsi sperabant in futurum. ¶ Sic igitur secundum Augustinum. Omnes qui preter me venerunt: fures fuerunt et latrones. id est ad furandum et occidendum venerunt.

Quarta pars.

Equit. Ego sum hostium etc. Ubi tangit permissionem iocundi de lectantem: et probat securitas obtinendi. Ubi duo considera. scilicet. Boni pastores et uilitate dimittentem. Ab aliis et boni diuersitate euidetem. ¶ Quantum ad primum dicit. Ego sum hostium

etc. Ubi sciendum quod hic Christus se ostendit esse ostium ex duplici utilitate quod homo consequitur. 1° apud primum Christus sic arguit. Per ostium quod ingreditur ad domum ut saluetur in ea. sed si quis per me introierit saluabitur et gubernabitur. Igitur ego sum hostium. ¶ 2° ad secundam sic arguit. Per ostium quod egreditur et egreditur: sed ego sum ordinatus ad spirituale ingressum et egressum. igitur ego sum ostium. et ideo dicit et ingredietur. scilicet per me et egredietur et pascua inueniet. ¶ 3° ad secundum. scilicet mali et boni pastores diuersitate dicitur fur non venit etc. Et primo tangit actum principalium mali pastores. d. fur non venit nisi ut fur sit. Ubi Crisostomus. fur. id est dyabolus uenit temptando ut fures: et deinde per opera destruit. ¶ 2° tangit boni pastores actum gaudiosum. d. Ego ueni ut vitam habeant. scilicet in presenti per gratiam: et ut habundantius habeant. scilicet in futuro per gloriam. Ad quod etc.

¶ Unica pars post perit. Euangelium 41^m.

Stote misericordes sicut et pater uester misericors est. luc. 6. Nos videmus per experientiam quod bonus magister: discipulos instruit: quolibet in

suo gradu non enim omnibus dat lectionem eadem: sed secundum capacitatem cuiuslibet. Christus igitur magister noster perfectus genus humanum generaliter instruit: et quilibet in gradu sibi competenti. Ubi sciendum quod humanum genus potest diuidi generaliter in tres partes. Quidam enim sunt presbiteri qui habent alios corrigere et gubernare. Quidam sunt sapientes: qui habent alios instruere. Quidam sunt obsequentes qui habent superiorum precepta perficere. Primi debent esse sine culpa. Secundi debent esse uidentes. Tertijs benigni. ut sic quiete possint in uicem uiuere. Ista igitur tria genera hominum licet non eodem ordine: Christus instruit quod quilibet in gradu sibi debito in euangelio

gelio hodierno in quo fm triplicē doctri-
nam generaliter tria tāgit. s.

Pietatē viscerosam subleuantē.

Claritatē luminosam dirigentē.

Bonitatē gratiosam decorantē.

Primū pbat ppassio affligentis mise-
rie. Secundū excussio execratōis ignoran-
tie. Tertiū expulsio inficiētis macule. Pbat
mū in pncipio. Secundū ibi. Dicebat autē
illī similitudinē. Tertiū ibi. Quid autē
vides festucam. &c.

Prima pars.

Quātū ad p^m vbi tāgit. &c. q pbat
&c. dicit. Estote &c. Abi scien. q i
oī ope virtuoso q̄tum ad p̄s
spectat iter alia tria possum⁹ p̄siderare. s.

Actum.

Actum.

Fructum.

Et fm hī q̄tum ad pietatē que est op⁹
virtuosum xps tria tangit. s.

Actum inclinantem.

Actum cōuenientem.

Fructum correspondentem.

Quātū ad p̄mū dicit. Estote miseri-
cordes sicut & p̄r vester mise. ē. q. d. filius
d̄z imitari bonū p̄rem in actibus bonis :
cū igit deus p̄r sit p̄r. v̄r. & ip̄e sit p̄ius : ita
quilibet d̄z vt bon⁹ fili⁹ misericors eē. **Uñ**
Eph. 4. Estote at̄ inuicē benigni misericor-
des donātes inuicē sicut & deus in xpo do-
nauit vobis. **S**ciendū est at̄ q inuenio
deū humano generi suā misericordiā mul-
tipliciter ostendisse. s.

In dimissione inficiētis culpe.

In collectiōe informātis gr̄e.

In liberatione aggrauātis potentie.

In mitigatiōe affligentis pene.

In condonatione getantis glorie.

Pro deo humano generi suā mihi-
cordiā ostendit in dimissiōe inficiētis culpe.
Nā deus sua pietate q̄uis peccōr ip̄m of-
fenderit : n̄ si vult ad ip̄z p̄uerti indulget.
iuxta illud ecclesiastici 2°. **Q**uius & miseri-

coris est deus & remittet in die tribulatio-
nis peccā. **H**oc at̄ fuit figuratum in illa
parabola q̄z xps dixit **Mat. 8.** d̄ suo qui
debebat regi decē milia talenta q̄ cum nō
haberet vñ solueret. p̄c̄dens rogabat eū
di. patientiā habe in me & oīa reddam ti-
bi : cuius humilitatē vidēs dñs misertus
est serui illius & oē debitum dimisit sibi.

Ubi sciendū q p̄ illū regē intelligitur
deus q̄ est rex magnus sup oēm terram i
ps. **P**er seruū autē sic obligatū debi⁹ in-
telligitur peccator. **S**z aduertat peccator :
penitens & discat ab i^o seruo. **Nā** vidēs
se insufficientē ad satisfaciendū d̄z ad fon-
tem misericordie veniāz postulare & emē-
dam pro posse humiliter p̄mittere. d̄. pa-
cientiā &c. q̄ ps. **M**iserator & misericors
dñs pa. & multū misericors : & tūc oē debi-
tum dimittit sibi. **S**ecundo deus suā
misericordiā ostendit in collōne reformātis
gr̄e. nā non solū peccōr peccm̄ dimittit : sed
q̄ mortu⁹ spūaliter erat : viuificat p suam
gr̄am. **Q**uod cognoscēs ps. d̄. **S**cdm mi-
sericordiā tuā viuifica me & custo. tel. oris
tui. **H**oc autēz fuit figuratū **Luc. 15.** in
filio prodigo qui recessit a p̄re : qui cum bo-
na sua dissipasset fatue : tamen factus fa-
melicus statum suū miserum cognoscēs :
ad patrem redijt de p̄teritis culpaz oi-
cens : cuius humilitatem & bonum pro-
positum considerans pater : misericordiā
motus recepit in gr̄am & osculatus ē eū :
& iussit eū indui stolla p̄ia & dari anulum
in manu eius & occidi vitulū saginatum &
fecit grande conuiuiū q̄z filius suus mor-
tuus erat & reuiscit perierat & inuētus ē.

Ubi sciendum q p̄ istū filium prodigū
intelligitur quilibet peccōr qui peccando
recedit a patre qui dicitur iuuenis dum
non regitur sapiētia : sed segtur carnīs d̄-
sideria. **H**oc autē miser peccator : bōa
sua d̄ dissipasse : q̄ dona gratuita accep-
ta a deo in baptismo per peccatūz amisit
& sic diuina gr̄a efficitur famelicus. **H**oc

at con siderans debz ad consciētiam reuer
ti ⁊ ad deum. Unde ecclesiastici. 17. Conuer
tere ad dñm ⁊ relique peccata: pcare aut
faciem dñi ⁊ minue offendicula. Nam qñ
cognoscit diuinam iusticiam ⁊ suam clpā
anime infectuam: dñ ad deum conuerti p
stina peccata relinquendo: ⁊ ipm p vicia
humiliter deprecari ⁊ dicere pñ peccaui
in celum ⁊c. Lz at non sit dignus diuina fi
liatōe: qñ se priuauit voluntarie: tamen d
bet se offerre diuinis obsequijs: ⁊ dicere
fac me sicut vnum de mercenarijs tuis:
qñ Job. 7. **M**ilitia est vita hoīs sup terrā
⁊ sicut mercenarij dies eius. **Q**uātam
at fiduciam de obtinēda venia habere de
beat peccator penitēs pñderet quid seget
Nam dñ q pñ vidēs eum contritum. ipz
suscepit in gratiam ad dñsignanduz qñ
tūcūqz homo peccauerit: si vult ad dñm
reueri ipm recip. Unde dicit Jere. 3. Re
uere ad me ⁊ ego suscipia te. **Q**uid
autem pñ sibi fecerit: audi quid sequitur
Nam primo osculatus est eum: per qd in
telligitur pax scā dei ad peccatorem: quia
osculum est signum pacis. Secundo fecit
eum cum stolla prima: p qñ indumentum i
tellr qñ cum induit diuina gratia: que est
primum ⁊ principale anime indumentum
Tertio iussit dare anulum in manu eius.
per quem intelligitur fidelitas qñ pecca
tor postqñ reconciliatus est deo debet si
bi tenere vt. scilicet amplius eum non derelin
quat peccādo. Unde i signum fidelitatis
anulus datur sponsis. Quarto iussit dari
calciamenta i pedibus eius. **U**bi sciē. qñ p
calciamentū stringēs pedē ⁊ referuās ne
deturpēt a luto intelligit virtus pñstancie
in bono pposito: p qñ hō restringēs se ab
aliciētibus ad peccā suat aiām mundam.
Quinto iussit occidi virulū saginatū. per
quē qñ est aiāl imolaticū intelligitur xp̄s
qñ pro redēptione nostra hostiā se obtulit
deo in cruce. Sexto dñ qñ fecit grande cō
uiuiū in signū leticie: qñ filius fuerat mor

tuus ⁊c. qñ qñ hō qui per peccā mortuus
fuerat ⁊ perditus: p penitentiā ad deū re
uertitur ⁊ grām recipit viuificantē aiām
est angelis dei ⁊ scis in pñia magnū gau
diū. **U**n Luc. 15. Gaudiū erit corā ange
lis dei sup vno peccōre penitentis agente.
Tertio deus humano generi suā misē
ricordiā oñdit in liberatione aggrauātis
potētie. Nam deus ē qñ videt aliquos ag
grauatōs pp peccā a dyabolo: ipso adiu
uat si ipm voluerint inuocare. Unde ps.
Si dicebā motus est pes me⁹ misericordia
tua dñe adiu. me. **N**oc aut fuit figura
tum. 4. **R**. 13. **U**bi finaliter dñ qñ cuz azael
rex syrie affligeret pplm Israhel eorum
peccis exigentib⁹ ⁊ deus eos dereliquisset
deprecatur dñs pro liberatiōe ipsoꝝ miser
tus est dñs eoz: ⁊ reuersus est ad eos.
Ubi sciendū qñ p azael qui interpretat
fortitudo: intelligit dyabol⁹ qui fortis est
ad expugnādos hoies. qñ dñ rex syrie qñ i
terpretat sublimitas: qñ ipse est rex super
oēs filios supbie. **P**er filios aut Israhel qñ
reliquerūt dñm: intelliguntur peccōres qui
peccādo dñm dereliquūt pp qñ a dyabolo
affligunt: si tñ ad dñm reuertuntur p peni
tentiā: dñs eis peccat ⁊ ipso adiuuat p grā
suā. **Q**uarto de⁹ suā misericordiā oñdit
i mitigatiōe affligētis pene. qñ cognoscēs
ps. d. **M**isericordia tua dñe magna est sup
me ⁊ eruisti aiām meā ex inferno inferio
ri. Nam hō pp peccā suū dignus esset pēa
eterna: tñ de⁹ eius miseres si ad ipm vult
reueri. **Q**uinto de⁹ suā misericordiā oñte
dit in pdonatiōe quietatis glie: qñ non so
lum peccōri peccā dimittit ⁊ pñfert grām: s
et ex sua liberalitate glām suā. **Q**uo
rumat de⁹ misat ⁊ quoz non fuit figura
tū Ezechie. 9. **U**bi finalr dñ qñ cū pp peccā
filioꝝ Israhel de⁹ esset iratus ⁊ velleteos
punire misit. 6. viros vt punirent habita
tores Ierusalē in quoz mediū fuit vir ve
stitus lineis cui dixit dñs qñ transiret p
mediā ciuitatē Ierusalē: ⁊ signaret thau

super frontes viroz gementiu et dolentiu
de cunctis abominationib⁹ que fiebant
6. autem viris dixit qd transirent post i^m
et omnem sup que non inuenirent thau: in
terficerent. d. non parcat oculus v^r nec
misereamini. ¶ Abi sciendum qd p illos
homines deum offendetes intelliguntur
peccatores contra quos iratus dñs vlt
eos p iustitiā punire: i qd iustitiā p sex
viros intelligitur. Sed aduertat pecca
to: penitēs diuinā misericordiam: quia
non solum vult peccatorem punire: sed p
misericordiā reuocare. Unde dicitur qd i
medio illoz. 6. viroz: visus est vnus idu
tus lineis: per quem significatur xps: h
precedere dñ. 6. viros significantes iustici
am vt signaret thau que est triangularis
figura super frontes viroz. i. in aīab⁹
hominum: eos iducēdo ad verā pñiam
que instar thau hz tres angulos: qz confi
sit in contritione cordis: confessiōe oris:
et satisfactiōe operis. sup quos autem scri
batur: audi quid seqtur: quia sup fronte
gemētium et dolētium d peccatis. Si vō
in peccatis perseuerauerint per iusticiā
puniētur. ¶ Quantum ad 2^m. s. modum
conuētiem dic. Nolite iudicare etc. Abi
sciēdum qd quantum ad pñis spectat. mo
dus conuētiē in ostēdēdo misericordiā
quantum ad proximum pōt intelli q^m ad
quattuor: s. quantum ad intellectum: quā
tum ad affatū. q^m ad affectum: et quan
tum ad effectum. et fm hīc quattuor: pos
sum⁹ considerare secundum qd istum qua
druplicē modum docet nos habere.
¶ Quantum ad misericordiā quāz de
bemus habere quantum ad intellectum
cognoscentem dicit. Nolite iudī. et nō iudi
cābimini. Abi sciēdum qd aliqua sunt fa
cta hominū totaliter nobis oculata: et de
illis nullo modo possumus iudicare: ali
qua sunt nobis manifesta. et hī sunt in du
plici genere: qz aliqua sunt de se totali ter
mala sicut blasphemare deum et hīs similia

et ista opera possumus iudicā esse mala:
tñ quia sic faciens p diuinā misericordiā
pōt fieri bonus: ideo nō debemus ipū
finaliter iudicare. Aliqua autē sunt qd pos
sunt et bona et mala intentiōe fieri: ista ē
nō debem⁹ iudicare: qz peior pars nō ē
ab homine eligenda: sed bona. ¶ 2^m ad
misericordiā qz debemus habere quantū
ad affatū proferētem dicit. Nolite condē
nare et non condē. Abi sciendum qd ille
dñ condēnare aliquem qui postqz in cor
ipsum iudicauit: postmodū verbo affirmat
illum dig^m pena sic fecerūt duo senes cō
tra susanā. Unde d talibus dñ prouer. 17.
Qui iustificat impiū et qui condēnat iustū:
abominabilis ē vterqz ap deū. ¶ Quā
tum ad misericordiā qz debemus habere
q^m ad affectum inclinātem dicit. Dimitt
ite et dimitte vob. Abi sciendum qd hīc
accusat dimissio pro dimissione culpaz et
iniuriāz quas homo ab alio recip: si autē
indulgere nolet: nō esset dignus indulgē
tiam inuēire. iuxta cōsiliū xpi. Mat. 6.
Si enim dimiseritis hoibus peccata eorū:
dimittet vob p^r vester celestis delicta ve
stra: si autē nō dimiseritis hoibus: nec pater
v^r dimittet peccata v^ra. ¶ 2^m ad mise
ricordiā qz debemus habere quantū ad
effectum subleuātem dicit. Date et dabit
vobis. Abi sciendum qd p hoc dat intell^r
subuentio proximi in reb⁹ sibi necessarijs
in quibus homo scōm suam possibilitatē
debet indigētib⁹ subuenire: sic vellz sibi
subuēiri. An luc. 2. Date elymosinā et ecce
oīa mīda sunt vob. D si qd hī faceret qzta
bona sequerent. ¶ Quantum ad tertiu
s. fructum correspondētem dicit. Adensu
ram bonā etc. Abi sciendū qd scōm diuer
sitate operū dñs retribuet vnicuiqz pmiū
vl penā. Et fm hīc duo tāgit. s.
Bonorum operū plenā retributiōez.
Diuerzoz operū iustā pportionez.
¶ 2^m ad p^m dic mīsurā bonā etc. vbi sciē
dū qd i mīsurā materiali. qtuor possumus

cōsiderare ad h^o q^{uod} sit cōmendabilis. Pri-
mo q^{uod} sit iusta et nō falsa: et scdm h^{oc} dicitur
bona. 2° q^{uod} sit plena et nō diminuta et secū-
dum h^{oc} dicitur cōferta. 3° q^{uod} sit cōpressa et
calcata: et secūduz h^{oc} d^{icitur} coagitata. 4° q^{uod} sit
culma: et secūduz h^{oc} d^{icitur} sup^{er} effluēs. ¶ Scdm
h^{oc} igitur cōparando illam mensurā ad me-
ritum q^{uod} p^{re}cedit p^{ri}mum: d^{icitur} possumus q^{uod}
mensura d^{icitur} esse bona in iudicādo: cum in
aliis factis dubia interpretant^{ur} in meli^{us}.
¶ Mensura vero cōferta: cum cōparatiōe
alterius facta nostra in p^{re}terit^o iudicam^{us}.
Coagitata aut^{em}: cum in factis alienis mal^{is}
eos excusantes: circōstantias allegam^{us}.
Sup^{er} effluens vero d^{icitur}: cum malū factum
excusare nō valētes: fiducia sup^{er} habundā-
tie diuine misericordie: de nullius peniten-
tia desperamus. ¶ Cōparando aut^{em} illaz
mensurā ad p^{ri}mum q^{uod} sequitur meritum:
sciendum ē q^{uod} inter alia in p^{ri}mio reperiū-
tur quattuor. Nam in hoīe erit quadruplex
gaudiū. Primo gaudebit de gl^{ori}a interio-
ris. s. anime d^{icitur}otate suis d^{icitur}otib^{us}: et sic habe-
bit mensurā bonam. 1° gaudebit de gl^{ori}a
inferioris. s. corp^{is}is gl^{ori}ificati q^{uod} inferi^{or}
est ipsa aīa: et sic habebit cōfertaz. 3° d^{icitur} gl^{ori}a
exterioris. s. alioz sanctorū: de quoz gl^{ori}a
gaudebit sic de sua. et sic habebit mensurā
coagitatā. 4° de gloria sup^{er}ioris. s. d^{icitur}itatis
que erit eius obm^{ne} beatificū: et sic habebit
mensurā sup^{er} fluentem. Que quattuor in-
nuens apostolus: dicit epl^{is}. 3. In caritate
fictis radicati et fundati vt possitis cōpre-
hendere q^{uod} sit latitudo: et h^{oc} quantū ad glo-
riam exteriorē: longitudo: et h^{oc} quantum
ad gl^{ori}iaz interiorē: sublimitas et h^{oc} quā-
tum ad gl^{ori}iam sup^{er}iorē et p^{ro}fundum: et
h^{oc} quantū ad gl^{ori}iam inferiorē. ¶ Unde
capacitas tam sancti q^{uam} angeli dicta men-
sura potest figurari p^{er} mensurā gomoz q^{uod}
implebat māna de q^{uod} sentēcialiter d^{icitur} exo.
16. q^{uod} filij isrl^{em} colegerūt māna: alius plus
et alius min^{us} et mess^{us} sunt ad mensurā go-
moz: nec q^{uod} pl^{us} colligerat amplius habuit

necqui minus pauerat: rep^{er}it minus: s^{ed}
singuli illud q^{uod} edere poterāt cōgregaue-
runt. ¶ Ubi sciendū q^{uod} p^{er} mensurā gomoz
q^{uod} erat mēsurā 3ma modioz: intelligit capa-
citas cuiuslibet angeli vel aīe in q^{uod} instar
triū modioz: est mēoria: intelligētia et vo-
luntas. ¶ Per māna vero suauissimū intel-
ligitur diuitas in qua ē omne delectamē-
tū. ¶ Per filios vero isrl^{em} colligētes māna
intelligunt omnes ciues celici deuz facie
ad facie contēplantes: q^{uod} dicunt māna col-
ligere: q^{uod} fruūtur bonitate diuina: et licet
alius alio in celesti gl^{ori}a sit beator: tū qui
libet d^{icitur} implere mensurā gomoz: q^{uod} appe-
titus cuiuslibet sariat. q^{uod} gl^{ori}a cuiuslibet: est
gl^{ori}a singuloz: et ideo tantū cōgregare q^{uod} li-
bet d^{icitur}: quantū sibi ad edendū sufficit: quia
ibi de gl^{ori}a q^{uod} h^{oc} h^{oc}: quilibet p^{ro}ntat. ¶ 2ma
ad diuersoz operū iustam p^{ro}portionē di-
cit. eadem quippe mēsurā qua et. Ubi ha-
bilis. Quia enim mēsurā vnusq^{uod}q^{ue} v^{er}z
mēsurat in b^{on}i operādo vel peccādo: eadē:
vel p^{ri}mia vel penas feret.

Secunda pars.

Equif. Dicebat at ill^{ud} simili. et.
vbi tangit claritatē dirigētem
quantū ad instruētes: q^{uod} probat
excussio excecatis ignorācie. Ubi sciendū
q^{uod} homo q^{uod} h^{oc} alios instruere q^{uod} h^{oc} h^{oc}at
sup^{er}iorē magistrū: d^{icitur} habere noticiā illo-
rum q^{uod} docet: et supra principalē magistrū
non d^{icitur} se p^{ro}ponere arrogāter. Et secūduz h^{oc}:
h^{oc} igitur duo tangit quantū ad talem do-
ctorem. Primo q^{uod} d^{icitur} habere illustrantem
cognitionem. 2° nō arrogātem p^{re}sumptio-
nem. ¶ Quantū ad p^{ri}mū dicit. Dicebat
autem ill^{ud} et. Nam qui d^{icitur} alium instrue-
re non debet esse cecus per ignorāciam
sed videns per sapientiaz: quia 1^a est vna
de abusionibus que recitat Silbert^{us}. d.
Ridiculosa res: aut magis piculosa spē-
culator cecus: doctor inscius p^{re}cursor clau-
dus: prelatus negligens: p^{re}co mutus.
¶ 2ma autem piculum sit habere talem

doctorem inuitur cum subditur. nō ne amo-
bo in foueam cadūt. Unde Greg. Dū pa-
stor p abuta vitiorum gradit̃ necesse est
vt grex in p̃cipitium trahat. ¶ Hoc aut̃
fuit figuratū. 3. Re. 18. Ubi dī sentētiat̃ q̃
cum absalon suis blāditijs ⁊ versutijs sub-
uerteret populum ⁊ auerteret eum a dō
patre suo: ⁊ cōtra patrem pugnaret: ⁊ fuis-
set a ioab interfect⁹ tulerit eū ⁊ piecerunt
in saltū in foueam grandem ⁊ portauerūt
sup eum aceruū lapidum nimis. ¶ Ubi
sciendū q̃ p absalon quī subuertebat po-
pulu⁹ suis falsis blāditijs ⁊ auertebat euz
a dō: intelligit̃ quilibet erroneus doctor:
qui suis erroribus a xpo rege ⁊ patre de-
cipiunt hoīes simplices docēdo falsas do-
ctrinās. quem tñ suis exigentibus dēmeri-
tis ioab. i. dyabolus interficere dī. dū ip̃
labi fac in errorem: ⁊ ip̃m in eo cōseruat:
ex quo spiritalit̃ morit̃: qui sic mortuus:
dum postmodū morit̃ corporalit̃: proicit in
saltum: in foueam grandē. i. in pfundum in-
ferni: sup quem cōponitur magn⁹ aceru⁹
lapidū. i. magnitudo penarum infernalium.
¶ Quia igit̃ xps sciebat suos discipulos
futuros pastores ⁊ doctores sui populi: p
similitudinē eis propositā ostendit qua-
liter ipsi vel quicūq̃ alij eis succedentes
qui habent alios regere ⁊ docere non de-
bent esse mali: ignorātes ⁊ ceci: sed boni
⁊c. ¶ Quantū ad secundū. s. q̃ non de-
beant habere arrogantem p̃sumptiōez:
dicit. Non est discipulus super magistrū
⁊c. Nam quilibet christianus quāuis etiā
inter alios habeat gradum doctoris: ta-
men respectu xpi qui est principalis do-
ctor: potest dici discipul⁹: super quez non
debet se per superbiam extollere: iuxta q̃
ipse dixit. Mat. 23. Non vocemini magi-
stri: quia vnus magister nr̃ ē xpus.

Tertia pars.

Equif. Quid autēz vides fe. ⁊c.

Ubi tangit bonitatez gratiosaz
decorantem quantū ad p̃siden-

tes: q̃ probat expulsio inficiētis maculē.
Ubi sciendū q̃ sic videmus in istis cor-
poralibus: q̃ si medicus habens magnaz
infirmatē nollit eam curare: paruam
vero infirmitatē in alio curare vellet ⁊
suaderet infirmanti vt permetteret se cu-
rari ab ipso: dissimulans infirmitatē p-
p̃riam ⁊ aggravans alienam: merito esset
reprehensibilis. Unde Luc. 4. Abedice
curate ipsum. ¶ Sic etiam spiritaliter
si sit aliquis p̃elatus defectuosus in mul-
tis: ⁊ aggravatus magnis criminibus:
que in se ipso negligat ⁊ in subditis leuia
reprehendat: merito est reprehensibilis.
Et ideo possit sibi dici illud Ro. 2°. Qui
predicas non furand⁹ furaris. qui in lege
gloriaris: per p̃uaricationem legis decum
ihonoras. Secundum h̃ igitur in parte 1^a
tria tangit. secundum q̃ de tribus repre-
hendit malum p̃elatum. s.

De pueritate cordis i. iudicādo.

De pueritate oris i. ammonendo.

De pueritate operis i. simulando.]

¶ Quantum ad reprehensione⁹ cordis i
iudicādo: dicit. Quid autēz vides festu.
⁊c. Ubi sciē. q̃ per oculū: cuius inter alia
organa corporalia ē cognosce⁹ intelligit̃
anima hominis q̃ deus donauit intelle-
ctiua potentia: cui propriū est cognosce-
re non solum temporalia ⁊ corporalia sed
spiritalia ⁊ eterna ⁊ que per suam cogni-
tionem habet hominem dirigere in acti-
bus suis. Et sic possit sibi dici illd Mat.
6. Lucerna corporis tui est oculus tuus.
Si fuerit oculus tuus simplex totū: cor-
pus lucidum erit si autē neq̃ fuerit: to-
tum corpus tenebrosū erit. Et ideo ne
per peccatum animam permittamus ob-
tenebrescere. ne. s. totus homo sit tenebro-
sus instruit homines xps. d. Luc. 2°. Vide
ne lumē q̃ in te est tenebre sint. ¶ Per
festucam autē tenuem ⁊ leuem: intelli-
guntur peccata venialia leuia: quibus se-
pe homines implicantur. per trabem ve-

ro grossas & duras: intelligunt peccata
mortalia difficilia. Sunt igitur alij prefi
dentes grauat peccatorum magnorum sarcia:
qui sua peccata non corrigunt & sic non vi
dent trabem in oculo proprio: in subditis
autem paruos defectus arguunt: & sic se
cundum Tho. vident festucas in oculo fra
tris sui. ¶ Sic etiam oculus corporal' su
per se non reflectit: ita qd se videat: licet vi
deat exteriora: sic secundum Basiliū intelle
ctus mali hominis: super se non vult reflecti
ad considerand magnos defectus: & tū p
nos iudicat aliorū. ¶ Quantū ad scōz. s.
rephensionem pueritatis oris in admo
nendo dicit. aut quō potes dicere fratri
tuo &c. Ubi sciendū qd doctrina & medica
mentum si debent cōgrue exerceri: debet
homo primo incipere a se ipso: vt se ipm
primo doceat & curet: & postmodū alios in
struat & eis medelam cōferat. Et h est qd
hic inuitur cum dī aut quō potes dicere
fratri tuo: frater siue vt eiciam festucā. i.
leue peccatū & veniale de oculo tuo. i. d aīa
tua. trabē. i. peccatū grauius & mortale nō
vides. q. d. secundum Cirillum q grauibz
obnoxius ē peccatis: qual' dānat qui pau
ca: & quasi nil mali cōmisit. q. d. h non pōt
cōuenienter esse. Nam secundum Grego.
Sordes tergere nō potest manus que lu
tum tener. ¶ Quantū ad tertium. s. repre
hensionem pueritatis operis in simulan
do dicit. O ypocrita eice primum &c. Ubi
sciendū qd ypocrita dicitur qui aliud ē:
& aliū vult apparere. Et tal' secundum Tho.
est prelatus malus qui alios puniēdo vlt
iustus videri: & tamen quantum ad se in
iustus est. Unde tali dicit Cirillus. te ipz
primo mundum ostendas magnis pecca
tis: consequenter consules proximo modi
ca cōmittati. ¶ Ista eiectione vitiorum ab
anima que hic intelligitur per eiectionez
trabis ab oculo fuit figurata Jo. 2. in eie
ctione aliquorū incōpetentium d templo
Ubi dicitur qd cum yhua secussz quasi fla

gellum de finculis omnes eiecit d templo:
oues quoqz & boues: & numulariorū effu
dit es & mensas subuertit: & his qui ven
debant columbas dixit auferite ista hinc:
& nolite facere domum patris mei domū
negociatiōis. Ubi sciendū qd per illud
templū intelligi potest anima cuiuslibet
hominis in qua xp̄s debet habitare per
gratiam. iuxta illud. i. cor. 3. Templū dei
sanctum est. i. sanctum debet esse: qd estis
vos. Licet tamen sic esse deberet: tamen
multi sunt qui illud templum per diuerfi
tatem peccatorum polluant: vt sic de ipis
possit dici illud ps. Polluerūt templum
sanctum tuum. & ideo in ipso aliquando i
ueniuntur oues. i. peccatorz ypocresis: sub
specie ouina habentes vitam lupinam.
Et qbus nos admonet xp̄s cauere ap̄at.
7. d. Attendite a falsis pph̄is qui veniūt
ad vos in uestimentis ouium intrinsecus
autem sunt lupi rapaces. Aliquādo inue
niunt boues cornuti. i. peccatorz superbie.
per qd homines vt cornuti ellenantur in
altum alios deprimendo. Aliquādo inue
niuntur numularij qui sunt solliciti pecu
nijs. i. peccatorz auaricie: a qua nos admo
net cauere xp̄s luc. 12. d. Videte & cauete
ab omni auaricia: & quare: quia ecclesiasti
ci. 10. Nihil scelestius qz amare pecuniaz.
Aliquādo inueniuntur vendentes colū
bas. i. symoniaci vendētes bona spiritua
lia. per. colūbas dsignata. qz i sp̄e colūbe
spiritus s. visus est non attēdentes comi
nationem qz fecit petrus symoni mago vo
lenti emere donum spiritus san. act. 8. d.
Pecunia tua tecum sit i perditione quā
tum donum dei existimasti pecunia pos
sideri. ¶ Ista autem vicia instar xp̄i qui
eiecit de templo materiali predicta: debet
homo de anima sua eicere cum finculis:
qui quantum ad presens spectat est du
plex. s. timoris pene eternalis & amoris
glorie celestis. quibus finculis piunctis
debz homo supradicta eicere d anima sua.

vt sic domus sua. i. aia non sit domus ne
gociationis. i. peccati sed domus dei in li
mundo per gram 7 in futuro per gloria.
Ad q3 nos. 7c.

In festo corporis xpi. Euangelium.
42^m. Introductio.

Pro mea vere est cibus 7
sanguis meus vere est po
tus 7c. Jo. 6. Nos videm⁹
per experientia q³ quando
res est in se nobilior 7 pre
tiosior 7 plures effectus habet magnos
7 viles tanto si cognoscitur: plus diligit⁹
7 apretiat⁹: sicut patet in lapidibus pre
tiosis. Quia igitur inter sacramenta eccle
sie altissimum sacramentum eucharistie
est in se nobilior 7 plures effect⁹ nobis
viles i se habet ideo pre ceteris apretia
fi debet 7 deuotius venerari. Nam quan
te pretiositatis in se sit ex h³ pote s aduer
tere quia in ipso veraciter continetur i⁹ q³
est. Non potest esse maioris dignitatis:
cum sit verus filius dei. Quante xpo vili
tatis in suis effectibus pater primo quia
Christus in hoc sacramento contentus
nos satiat spiritualiter iuxta q³ ipse dicit
Abath. 21. Venite ad me omnes qui labo
ratis 7 onerati estis: 7 ego reficiam vos.
Secundo quia vos viuificat mentaliter.
iuxta q³ dicit Jo. x. Ego veni vt vitaz ha
beant 7 hu. habeant. Tertio quia nos con
seruat eternaliter: iuxta q³ dicit Jo. 10.
Oues mee vocem meam audiunt 7 ego
cognosco eas: 7 sequuntur me: 7 ego vitaz
eternam do eis: 7 non peribunt in eternu
Et hoc est q³ Christus nobis inuit in
euangelio hodierno in quo quattuor tan
git. s.

Vnitatē coniungētē intimitis.

Sospitatem vigorantē viuacius.

Dignitatē excellētē sublimius.

Perhēnitatem pueratē plixius.

Primum probat refectō spiritualis.
Secundum conditio vitalis. Tertium p
cessio supernalis. Quartum duratio eter
nalis. Primum in principio. Secundum
ibi. Sicut misit me 7c. Tertium ibi. Idic ē
panis 7c. Quartum ibi. Non sic mādūca
uerunt p̄res 7c.

Prima pars.

Quantum ad primum vbi t̄git
q³ 7c. q³ probat 7c. dicit. Caro mea
7c. Ubi sciendum q³ de ratione
veri cibi est q³ ex cibo 7 cibato fiat vnuz.
Unde hic duo possumus considerare. s.
Cibi 7 potus spūalis entitatē viridicaz.
Ipsi conformitatem mirificam.

Quantum ad primū dicit. Caro mea
7c. Ubi sciendum q³ de rōne veri cibi 7 po
tus inter alia sunt duo. i. q³ satiet 7 quod
fortificet: secundum hoc igitur sic po test
ostendi huius cibi. s. corporis 7 sanguis
Christi. Et arguatur sic. Ille est ver⁹ ci
bus 7 potus qui satiat hominem 7 ipsum
fortificat. s. caro mea 7 sāguis me⁹ ve sati
at 7 fortificat. ergo. Abator ē manifesta p
conditiones veri cibi. Abator probatur.
q³ ille qui habz vitam eternam est perfe
cte satiatus: iuxta illud ps. Satiabor: cuz
apparuerit gloria tua: sed iuxta illd chri
sti Jo. 5. Qui manducat meam carnem 7
bibit meum sanguinem habet vitam eter
nam. ergo iste cibus perfecte satiat. ergo
caro mea vere est cibus 7c. Unde de isto
cibo potest dici illud Abach. 1. Cibus ei⁹
electus. Quantum ad secundum dicit.
Qui manducat meam carnem 7c. Ubi sci
endum quod differentia est inter cibum
corporalem 7 cibum spiritualem. Nam ci
bus corporalis per virtutem manducan
tis in manducantem conuertitur. Cibus
autem iste spiritualis manducantem ad
se trahit 7 sibi spiritualiter vnit. Ex quo
fit vt Christus etiam per gratiam man
ducanti vniatur. 7 sic Christus 7 mandu
cans per vniōem spiritualiter pformant

et sic per manducatōem huius cibi spūal'
et potus: homo incorporat xpo per grām:
et ecclē sancte p fidem dum uiuit: ut tadē
uiatur in pīa pōrtio beatorum. ¶ Ad
illam spūalem manducatōem et potatōem
nos inuitat xps figuratiue Ezechiel. 39.
o. Conuenite et preparate: et concurrite un-
diq; ad victimam meam qz ego ymolo
vobis victimam grandem super mōtes
ysrahel ut comedatis carnes et bibat; sāgui-
nem. ¶ Ubi sciendum q; per victimam i-
tellr xps xhs qui dicit de se Jere. ij. Ego
quasi agnus mansuetus qui portatur ad
victimam. Istam victimā. i. seipsum ymo-
lauit xhs super montes israhel qñ in mon-
tē caluarie super lignū crucis voluit ymo-
lari p nobis: iuxta illud Luc. 23. Postqz
venerunt in locum q dī caluarie: ibi cru-
cifixerunt eum. Ista dicitur victima grā-
dis: q; fuit sufficiens pro toto humāo ge-
nere redimendo. Qualis at sit cib⁹ quem
debemus comedere et potus quem debe-
mus bibere: audi qd seqtur ut comedat;
carnes etc. Nam i⁹ cibus caro xpi est sub
specieb⁹ pāis: significata per carnes agni
typici: de qbus dixit dñs Aboy. et pplō
Exo. 16. Vespere comedetis carnes et ma-
ne saturabimini panibus et scietis q; ego
sum domin⁹ de⁹ vester. Potus autem ē
pretiosus sanguis xpi: nobis sub specieb⁹
vini mirabilr propiatus. Quod factuz tā
mirabile nob ad memoriam reducēs apo-
stolus dīc. 1. cor. 10. Et prudentib⁹ loquor.
Vos ipsi iudicate q; dico calix benedictō
nis: cui benediximus: nōne cōmunicatio
sanguinis xpi est: et panis quez frāgim⁹
nōne picipatō corporis dñi est: qm vnus
panis vnū cor⁹ multi sumus omnes qui
de vno pane et vno calice participamus.
Merito ergo d r alib⁹ dīcī pī illd mar. 8.
Abāducauerūt et saturati sunt. 2^a ps.

Equitur, Sicut misit me etc.

¶ Ubi tangit sospitatem vigorā-
tem viuacius: q; probat cōdictō

vitalis. Ubi sciendum q; vigor huius sa-
cramenti altissimi est viuificare animas
ipsum digne recipientium. Non quidem
intelligendo sīm Crisostō. de vita dicta
simpliciter: q; ista viuunt etiam fideles:
sed de vita que disponit ad gloriā. Et
sic possumus xpo in hoc sacramento con-
tento dicere illud Mcc. 9. Tu domine vi-
uificas omnia et exercitus celi te adorat.
¶ Secundum hī igitur xps hī intēdit ta-
lem rationem. Propter vnitatem cum
Christo. Recipit viuacitatem a Christo:
sed ille qui digne recipit istud sacramētū
habz vnitatem cum Christo: ut pz ex pte
pcedenti. ergo recipit vitam ab ipō. In
illa rōne xps sic pcedit: q; primo dīc se p-
cedere a patre. Secundo infert similitudī-
nem qualiter i⁹ qui ipsum in hoc sacramē-
to manducat viuut propter ipsum. secūdū
hoc igitur hic duo possumus considerā.
Primo xpi a pte pcedētis: viuendi mo-
dum eternalem. Secdo hominis sacramē-
tum hī recipient; viuendi modū spūalem.
¶ 2^a ad 3^m dīcī. Sicut misit me pater
etc. Ubi sciēdū q; q; dñs pī viuut p essentiā
iuxta illud Jere. 10. Dñs at dñs ver⁹ est:
ipse dñs viuēs et rex sempiternus: et fili⁹ p-
cedit ab ipō eternalr idēz in essentiā. pñs
est q; filius sit viuens. Propter q; d se ipō
dīc. Jo. 14. Ego sum via veritas et vita.
¶ Quantum ad 2^m dīcī. Et q manducat
me et ipse viuut pp me. Ubi sciendum q; si-
cut patris est viuificare: ita et filij: iuxta il-
lud Jo. 5. Sicut enim pater suscitāt mor-
tuos et viuificat: sic et filius quos vult vi-
uificat. Propter quod dīcī apostolus. 1.
cor. 15. Sicut in Adam omnes moriū-
tur: ita et in Christo omnes viuificabun-
tur. Et hoc est quod confortando aposto-
los Christus dīcī Johan. 14. Ego vi-
uo et vos viuētis. ¶ In illo die vos
cognoscetis. Quia ego sum in patre
meo et vos in me. Et ego in vobis.
¶ Sed licet Christus sit vita: tamen

multi miseri sunt qui ista vita non secuntur: sed potius ipsam dereliquerunt: de quibus consequenter ipse figuratiue loquitur Ier. 2. d. Duo mala fecerunt populus meus: me dereliquerunt fontem aque viue et foderunt sibi cisternas dissipatas. **¶** Ubi sciendum quod homo generaliter loquendo potest peccare dupliciter vel peccato omissionis: vel peccato commissionis. primum modum tangit cum dicit dereliquerunt me fontem aque viue. scilicet non faciendo quod facere tenebatur. Quorum cuilibet reprehendendo dicitur Deute. 31. Deus qui te genuit dereliquisti oblitus es dominum creatorem. secundum modum inuit cum dicit et foderunt cisternas dissipatas. Et sic de quolibet tali dici possit illud Prover. 16. Vir impius fodit malum: et in labijs eius ignis ardescit.

Tertia pars.

Equit. Hic est panis viuus etc.

¶ Ubi tangit dignitatem excellentem sublimem quod probatur processio supernaturalis

Ubi sciendum quod in hoc quod Christus dicit. Hic est panis viuus qui de celo descendit quattuor possumus phiderare. Primo quod Christus est ipse panis iuxta quod dicit Ioh. 6. Ego sum panis viuus qui de celo descendendi. Secundo quod Christus quantum ad carnem principaliter dicitur iste panis. iuxta quod dicit Ioh. 6. Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Tercio quod iste panis. scilicet caro Christi est verbo dei unitus. iuxta illud Ioh. 1. Verbum caro factum est et habi. in nobis. 4° quod hoc iste panis ratione diuinitatis dicitur descendisse: tamen ratione humanitatis est de virgine natus. ut sic possit veraciter dicere illud sapien. 7. Sum quidem et ego mortalis homo et ex genere terreno illi qui prior factus est et in ventre matris factus sum caro. **¶** Sciendum est autem circa istam partem ubi fit mentio de isto sacramento sub nomine panis quod iste est panis Azymus habens omnem pudorem. Celicus habens omnem saporem. Angelicus habens omnem decorum. Aliuificus habens omnem vigorem.

¶ Primo est panis azymus habens omnem pudorem. Nam per panem azymum dulce et sapidum sine fermenti agredine intelligitur puritas et munditia huius sacramenti quam in se continet: et quam ipsum recipiens debet in se habere. iuxta illud. 1. Cor. 5. Itaque inquit epulemur non in fermento veteri nec in fermento malitie et nequitie sed in azymis sinceritatis et veritatis. **¶** Secundo est panis celicus habens omnem saporem. Unde Ioh. 6. Ego sum panis viuus qui de celo descendendi. Et sapientie. 16. Panem de celo prestitisti eis si ne labore omnem delectamentum in se habentes et omnem saporem suauitatis. **¶** Tercio est panis angelicus habens omnem decorum. Nam Christus sub speciebus panis in sacramento contentus est sponso forma pro filiis hominum in personis. In quem iuxta. 1. Pet. 1. desiderant angeli prospicere. et de quo personam. Panem angelorum manducavit homo. **¶** Quarto est panis viuificus habens omnem vigorem. Nam iste panis non solum preseruat corporis vitam ut panis materialis. sed auget et nutrit spirituale. Unde dicit Ioh. 6. Ego sum panis vite qui venit ad me non exuriat: et qui credit non sitiet vnquam. **¶** Sciendum est etiam quod iste gloriosus panis. scilicet Christus est.

Inimicorum debelatiuus.

Beneficiorum recompensatiuus.

Pauperum confortatiuus.

Superiorum acquisitiuus.

¶ Primo est inimicorum debelatiuus: Nam Christus sua fortitudine vincit mundum et vitia iuxta quod ipse dicit Ioh. 16. Confidite quia ego vici mundum. Aicit etiam dyabolus quando ipsum debellauit in cruce et extraxit patres veteris testamenti de limbo. **¶** Hoc autem fuit nobis figuratum Iudicum. 7. ubi sententialiter dicitur quod cum Bedeon pugnaret contra madianitas: fuit vir qui vidit somnium quem narzans proximo suo dixit: vidi somnium et videbatur mihi quasi sabinericius panis ex

ordeo volui et in madian castra descendere :
 eumque puenisset ad tabernaculum : percussit
 illud atque subuertit et terre funditus coe
 quauit. Cui ille cui narrabat somnium non
 est inquit si aliud nisi gladius gedeonis :
 tradidit enim deus in manus eius madian
 et omnia castra eius quod quidem sic factum est .
¶ Abi sciendum quod per madianitas qui iter
 prestant iniqui intelliguntur demones qui
 humano generi inimicantur. Per taberna
 culum vero intelligitur limbus in quo de
 mones patres veteris testi detinebant ca
 ptiuos. per panem vero ordeaceum et cineri
 ceum intelligitur christus quod dicitur panis subcine
 ricus quod sicut in panis virtute caloris de
 coquitur sub cineribus sic dei filius ex dile
 ctione quam ad genus humanum habuit sub ci
 neribus nostre mortalitatis coctus dici po
 tuit: quoniam nostram humanitatem assumpsit .
 Ordeaceus autem dicitur quod sicut ordeum hinc asperita
 tem in cortice est tamen granum salubre infir
 mis. sic christus asperitatem sustinuit in passione
 quam pro nobis portauit acerbissima . que ta
 men fuit peccatorum totius humani gene
 ris sanatiua. Sic panis tunc descendisse
 dicitur in tabernaculum madian: quoniam illa glo
 riosa anima christi hic separata a corpore tamen diuini
 tati coniuncta in primo triduo quo christus in sepul
 cro iacuit descendit ad limbum . et inde
 destructis portis . portis inferni et supata
 potestate dyaboli extraxit patres vete
 ris testi. Quod quidem limbum instar taber
 naculi percussit et subuertit funditque coequans
 ipsum terre: quod ex tunc limbus proprius non fuit
 locus per se distinctus sed coniunctus fuit in
 ferno. **¶** Secundo in panis est beneficiorum
 recompensatio. Nam christus ut in omnibus osten
 deret debere regratiari deo propter suum re
 gratiatur in actibus suis . iuxta quod de
 ipso dicitur Ioh. ij. quod volens resuscitare lazarum
 elenatis oculis dixit: pater gratias ago
 tibi quia audisti me. In institutione etiam
 huius sacramenti gratias deo egit. **¶** Hoc
 autem fuit figuratum Gen. 14. ubi senten

tentialiter dicitur quod cum quattuor reges pu
 gnassent contra .s. et eos deuicissent: captiuum
 deduxissent loth et omnem substantiam eius nu
 ciatum fuit abrahe: quod insecutus est illos.
 quattuor reges et abstulit eis spolia: lothque
 de ipsorum manibus liberauit. Quod factum
 tam magne probitatis videns melchisedech
 rex sale: qui erat sacerdos dei in recompen
 sationem tanti beneficii obtulit Abrahe pa
 nem et vinum. **¶** Abi sciendum quod per illos quattuor
 reges intelliguntur demones: cuius ratio
 est: quod sic primus numerus quod recedit a ter
 nario est quaternarius: sic prima creatura
 que recessit a deo trino et vno fuerunt demo
 nes. Per .s. vero reges intelliguntur primi
 parentes: cuius ratio est quod cum essent a deo
 creati in rectitudine rationis tamen derelinquen
 tes rationis rectum iudicium secuti sunt sen
 sualiter ut bestie que continentur .s. sensus
 corporis. Demones autem significantur per quattuor
 reges fecerunt prelium .s. i. contra pri
 mos parentes: quoniam ipsos temptauerunt ut fa
 cerent contra diuinum preceptum. In qua pugna ut
 debiles sequentes sensualitate succubuerunt
 totaliter consentientes eorum suggestionibus.
 et sic fuerunt miserabiliter captiuati. **¶** An
 de et Loth .i. Adam significatus per Loth
 qui interpretatur declinans: quia ipse de
 clinauit a diuino precepto: expoliatus fu
 it a sua substantia: quia perdidit dona gra
 tuita: captiuatus viribus naturalibus.
¶ Sic autem captiuato: et per consequens
 omnis posteritas sua: venerunt nunc ad
 Abraham patriarcham .i. ad dei filium pa
 trem multarum gentium: quia omnium
 creaturarum. d. illud psalmi. Emitte manum
 tuam de alto eri me et li me de agno mul
 et de manu filiorum alienorum. Quorum
 vota deus ex alto respiciens: humanum
 genus volens liberare: venit in mundum
 et sicut fortis bellator contra dyabolum ab
 stulit spolia: quia totum genus humanum
 de ipsius seruitute liberauit: necnon et loth
 .i. Adam cum alijs patribus veteris testi

menti extraxit de carcere in quo detine-
bantur captiui. ¶ In recompensatione at
tanti beneficii melchi. debz offerre Abrae
pa. 7 vium. Vbi sciendum q per melchi.
sacerdotem intelligitur quilibet sacerdos
qui rex dr ad designandum dignitatem
sacerdotij. salem vero q interpretatur pax:
qz ipe debet esse pacificus. Iste igitur in-
star Abeli. debet offerre Abrahe. i. xpo
panem 7 vi. i. hoc sacramentuz eucharistie
sub speciebus panis 7 vini a domino isti-
tutus. ¶ Tertio iste panis est pusilloru
confortatiuus. Nam Christus in hoc sa-
cramento contentus: in omnibus nos co-
fortat: iuxta q de ipso dicitur Math. 17.
q cum discipuli audissent vocem patris
de nube dicens. hic est filius meus di-
lectus 7 timentes cecidissent in faciem
suam: accessit xps 7 tetigit eos. dicens
surgite 7 nolite timere. q cognoscens
Apl's dicit. 2. thi. 4. Dominus eniz mihi
assistit 7 confortauit me. ¶ Hoc at fuit fi-
guratum Gene. 18. vbi sententialiter dici-
tur q cum Abraa vidisset tres viros tra-
sentes per viam: inuitauit eos ad hospi-
tium di. lauentur pedes nostri 7 requi.
sub arbore ponamqz bu. pa. 7 confortetur
cor vestrum: 7 sic transibitis: q 7 factum
est: quia obtulit panem 7 carnes vituli 7
lac 7 butirum: qui comederunt 7 postea
abierunt. Vbi sciendum q per istos tres
viros ambulantes per viam intelligi pos-
sunt homines viatores. per Abraam qui
comendatur de fide 7 obedientia. iuxta il-
lud Gen. 15. Credidit Abraas deo 7 repu-
tatum est ei ad iustitiam intelligitur sancta
mater ecclesia: que vt deo obediens debet
in fide manere: 7 ipsa pro viribus defen-
sare. Hoc igitur omnes viatores inuitat
vt ad suum hospitium veniant. i. ad vnita-
tem fidei 7 caritatis. vbi debent pacifice
comorari. ¶ Quid autem inuitatis sua-
deat. audi qd sequitur. lauent inqt 7c. Vbi
sciendum q per istam ablutionem pedum:

p quos intelligunt affectuos: intelligit spi-
ritualis ablutio aie a peccis. Ad qz quidez
admonemur Isa. 1. vbi dr. Lauamini mu-
di estote auferte malu cogi. v. faz ab ocu-
lis meis: quiescite agere puerse: discite be-
ne facere. ¶ Per arbore sub qua inuitantur
quiescere: intelligit crux 7 passio xpi: sub
qua debet hoies ipam recogitando deuo-
tius coteplari. Et sic dicat quilibet illud
Lant. 2. Sub vmbra illi⁹ que desiderau-
ram sedi. 7 fructus ei⁹ dulcis guturi meo.
¶ Quid at istis promittat sequitur: po-
nam inquit bu. 7c. Vbi sciendum q p buce-
lam panis co: hoies pfortante intelligitur
illud altissimu sacramentu institutu sub
spibus panis 7 vini. de quo ps. Panis
co: homis pfirmat. Signater at dicit q
attulit eis panes 7 carnes 7 lac 7 bu. quia
hoc sacramentu lz sub specieb⁹ panis ap-
pareat: tn in se veraciter pmet carnes il-
lius vituli yesu q p nobis fuit ymolatus
in cruce: qb⁹ lac albu 7 butirum pingue
adiungit: vt ex hoc detur nob itelligi pu-
ritas sacri in lactis albedine 7 habundia
gratie i butiri pinguedine. ¶ 4° ille
panis est supernoz acqstitiu. Nam p xps
in hoc sacro contentum habemus vitam
eternam. iuxta illud Jo. 5. Vitam eternaz
dedit nobis deus. 7 h vita in filio eius e:
qui habet filium habet vitam. An apost.
col. 3. Cum Christus apparuerit vita ve-
stra: tunc 7 vos apparebitis cum illo in
gloria. ¶ Hoc autem fuit figuratum. 3.
Re. 19. vbi finalr dr. q cum Elyas fugeret
persecutorem impiissime Isabel iuit in de-
sertum: qui attediatus viuere: periuit vt
moreretur: proiecitqz se 7 obdormiuit in
vmbra iuniperi. Et ecce angelus domini
tetigit illum 7 dixit illi: surge: comede:
q surgens respexit 7 ec. ad caput suuz sb
cineribus panis 7 vas aque. Comedit
ergo 7 bibit: rursamqz obdormiuit. An-
gelusqz domini secundo tetigit eum. Bi-
xitqz illi. Surge 7 comede. Brandis

enim tibi restat via: q̄d̄m surrexisti co. 7
bi. 7 ambula. in for. ci. illius. 40. diebus: 7
40. noctibus vsq; ad montem dei oieb.

Ebi sciendū q̄ p̄ ielabelez ip̄ssimā 7
p̄secutione bonoz: q̄ interpretat̄ sterquil
nium: intell̄r dyabolus qui instar sterqui
linij p̄ peccati maculā ē feridus: q̄ bonis
7 iustis inimicat̄. Per elyā vero sanctum
intell̄r quilibz fidel̄ xpianus. Quādo igi
tur aliquis bonus sentit se tēptari 7 p̄seq
a dyabolo d̄z fuge ad desertū. i. ad p̄niam.
Et sic iuxta illud **Abat.** 4. exēplo xpi du
catur in desertū a spū. Et attēdiat̄ d̄ val
le huius miserie d̄re cum ap̄lo. **ph. i.** Cu
pio dissolui 7 esse cu; xpo. **E** S; aduerte
qd̄ de elyā d̄r. Nam piec̄ se 7c. Mā aliquā
do fatigatus austeritate p̄nie in operibz
virtuosis pigrescit: 7 tūc d̄r dormire: 7 in
vmbra iuniperi q̄ est arbor spinosa: q̄ tal̄
sentit punctiōes p̄ remorsum. **E** Confide
ra tam̄ diuinā clementiā hoīem pigru; ad
virtuosa excitātem. Nam d̄r q̄ angelus
dñi 7c. **E**bi sciendum q̄ per 1^m angelum
intell̄r bona inspiratio q̄ d̄s imittit hoī:
vt a somno surgere nō pigrescat. Sic aut̄
excitatus inuenit ad cap̄ suū subcinericiū
panem 7 vas aque. Per aq̄z enim intelli
gitur diuina grā q̄ preparat̄ cuilibz. Per
panem vero subcinericiū h̄ altissimū sacra
mentū q̄ est v̄m viaticū dum viuim⁹ in
h̄ mundo. quo instar elye d̄z quilibz refici
7 ire p̄ desertū penitentie vsq; ad montē
dei oieb. qui interpretat̄ mensa siue arbor
i. ad celestes patriā in qua ē plena refectō
cum ardore caritat̄. **E** S; nota q̄ elyas
bis excitat̄ 7c. quia aliquādo homo recip̄
diuinā grām 7 h̄ altissimū sacramentū
7 postea iterū pigrescit: aliquādo vero p̄
seuerat: 7 1° amplius nō d̄r dormire.

Quarta pars.

Equif. Mō sic māducauerūt 7c.

Ebi tangit p̄bēnitātez p̄seuerā
tem. **ph. ius.** q̄ pbat duratio ef
ual. **E**bi sciendum q̄ huius sacram̄ti figu

ra fuit māna quo d̄s p̄auit filios isrl̄. **S**i
gura vero nō est tante efficacit̄ sic ē figu
ratum. **Jo** scōz **Bed.** 13 māna nō daret hoī
vitā nec grām: h̄ tñ sacramentū dat vi
tā eternā. 7 sic vtiūt̄ i eternū. **E** Sciē
dum est ēt scōm **Criso.** q̄ sic fuit dñs pos
sibile p̄ māna per. 40. annos pascē filios
isrl̄ i deserto: ita ē sibi possibile per 1^m spi
ritualem cibū dare vitā eternā. iuxta illd̄
Jo. Ego suz panis viu⁹ q̄ de celo d̄
scendi: si q̄s mā. ex h̄ p̄ae vi. in eter. 7 pa.
quez ego dabo caro mea ē pro mūdi vitā.

Transgressio.

Cendum ē circa totū istud eud
gelū de quo fit mentio d̄ magni
tudine 7 virtute huius sacramē
ti q̄ de ip̄so d̄re possumus illud apostoli
eph. s. Sacramentū h̄ magnū est. Nam ita
magnū 7 mirabile ē q̄ n̄ potest a viatore
totaliter cōprehendi: q̄ p̄o. Magnitudi
nis eius nō est finis. **E** Si at̄ querat̄ a p̄
dicante q̄ sunt mirabilia huius sacram̄ti:
pōt responderi illud q̄ dicit̄ sapientia d̄
se prouer. 8. Audite ingt̄ q̄m de rebus ma
gnis locutura suz 7 aperient̄ labia mea vt
recta p̄dicent. **E** Siendū est at̄ q̄ inuēio
magnitudinēz hui⁹ sacramēti altissimi.

Exhibitivā admiratiōis.

Explicatiuā figuratiōis.

Excitatiuā consideratiōis.

E Primū inuenio hui⁹ sacram̄ti magni
tudinē exhibitivā admiratiōis. **E**bi scien
dum q̄ in h̄ sacramēto inter alia inuenio
7. mira. f.

Quo vna res i aliam conuertat̄.

Quo magnū corpus i puo loco capiat̄.

Quo idē corp⁹ in locis plib⁹ videat̄.

Quo sine sb̄o: accidens sustentat̄.

Quo purū accidēs p̄cialiter diuidat̄.

Quo ab accidente aliquis nutrit̄.

Quo de accidente substantia generat̄.

E Nec aut̄ oia reperiunt̄ in h̄ sacram̄to.

Nam in ip̄o. Primo substantia p̄is trā
substantiat̄ in corpus xpi verū. Secundo

corp⁹ xpi ita magnū sicut fuit in cruce : et
sicut nunc est in celo: infra q̄titate parue
hostie p̄inetur . Tertio idē corpus miro
vr̄ in diuersis altaribus. Quarto eadem
q̄titas q̄ prius fuit accidēs panis ibi re
manet sine pane. Quinto purū accidens
frangit^r et diuiditur sicut p̄ q̄ hostia con
secrata diuiditur vbi nō est substantia pa
nis: nec tñ corpus xpi q̄ ibi continet diui
ditur s̄ ipsa q̄titas sola. Sexto de sp̄b⁹
illis consecratis hō posset nutriri sicut p̄
per Glo. super illud. i. Cor. ij. Unus qui
dem exurit alius autē ebrius est . Septio
ex ipsis accidentibus si nimis per iniuri
am vel negligentia dimittantur posset ali
qua substantia : puta vermis generari .
¶ Sciendum est at̄ q̄ h̄ possibilitas hōy
possit aliquat^r ostendi: tñ q̄ sic fit de scō
nobis est creditū : et ex h̄ nobis meritum
cumulat^r. Itā teste Grego. Fides non h̄
meritū cui humana rō prebet expimentū
et iō nobis sunt valde mira. vnde Job. 7.
Facit magna et inscrutabilia : et mirabilia
absq̄ numero . ¶ Ubi h̄ sacramētū sic ma
gnū et inscrutabile pōt figurari per i^m
librū de quo dicit Jo. apoc. 5. Vidi in de
xtera sedētis sup thronū librū scriptū it⁹
et foris signatum sigillis . 7. ¶ Ubi scien
dum q̄ p i^m librū intelligitur h̄ sacramē
tum q̄ instar libri cōtinentis scientia. cō
tinet dei virtutē et sapientiā xpm : qui in
dexterā dei dī: q̄ potētia humana h̄ sacra
mentū non cōfiscitur s̄ diuina. Qui etiam
scriptus intus et foris dī: q̄ intus cōtinet
verum corpus xpi: et exterius accidentia
panis. Qui signanter dī. 7. sigillis signa
tus pp̄ illa. 7. dicta supius mirabilia ma
gna. ¶ Secūdo inuenio magnitudinē hu
ius sacramēti explicatiua figuratōis. Ubi
sciendum q̄ in hoc sacramento. 7. inuenio
que nobis explicant. 7. figuras veteris te
stamenti. Nam hoc sacramentum est.
Ignitiuum dilectionis.
Inductiuū compunctionis.

Effectiuū deuotionis.

Effectiuū vnionis.

Exmoratiuū passionis.

Roboratiuū actionis.

Sulcoratiuū refectionis.

¶ Propter primū nobis explicat figurā
agni typici imolari. Propter s̄m figurā
gedeonis eduli elixari. Propter tertium
figurā mellis i ore leōis hui⁹. Propter
4^m figurā sacrificij noe de mūdīs aialib⁹
imolari. Propter 5^m figurā interfecti vitu
li saginati. Propter 6^m figurā vnisse pro
portōis. Propter 7^m figurā māne suauis
degustatōis. ¶ 1° h̄ sacramētū est igni
tiuum dilectōis. Itā multū dī h̄ sacramentū
caritatē icēdere cū ipm p̄spicim⁹ a xpo ex
dilectōe q̄ ad humanū gen⁹ hūit institutū
ad q̄ nos admōet apl⁹ Jo. i. cañ. sua. 4. d.
Nos ergo diligam⁹ deū q̄ ipse prior dile
xit nos. ¶ Rōne at̄ hui⁹ ē explicatiuū il
li⁹ figure agni typici de q̄ snial^r dom⁹ fuit
filijs israel p̄ ipsoy exitū de egypto Exo.
12. q̄. i. certo et determinato tpe agnū anicu
lū sine macula p̄ domos suas et familias
occiderēt et ederēt eius carnes assas igit^r
et p̄cēs azios cū latuētis agrestib⁹. ¶ Ubi
sciēdū q̄ p i^m agnū aial inocēs itelligitur
xps q̄ iuxta illud Jo. i. ē agn⁹ dei q̄ tollit
pccā mūdi. q̄ signatē dī anicul⁹. i. vni⁹ an
ni. q̄ in ipso ē sacrificiū inouatū. Itā i lege
Aboy. offerebant deo aialia et volucres et
peccora. s̄ i h̄ sacro offerēt nouū sacrificiū
q̄ corp⁹ xpi verū. Dī ē agn⁹ i^o mascul⁹
q̄ nihil h̄z molle nihil femineū: s̄ ē stabl
le et virile. Dī etiam sine macula: q̄ iuxta
1. pe. 2. Chast⁹ peccatū non fecit nec inuen
tus est dol⁹ i ore ei⁹. Istum agnū. i. xpm
obem⁹ comedere certo et determinato tpe
q̄ q̄libz fidelis et ver⁹ xpian⁹ ex precepto
eccle: sic se dī disponere q̄ saltem semel in
anno. si pascate possit ipm dignum reci
pere. Signanter autē subiungit vt come
dant panēs azimos. quia carnes hui⁹ ve
ri agni non typici. s̄ xpi sunt de panibus

x

azimis: dum virtute diuina panis transub-
stantiat in corp⁹ xpi vez. Non aut vacat
a misterio q^d carnes igni assantur: q^d hⁱ sa-
cramentū d³ sumi cū caritatē incēdio. Ad
aut additur cū latuicis aggregatibus: hⁱ d³ si-
gnat q^d hⁱ sacramentū sumat cū passionis
xpi memoria q^d p nobis portauit acerbā.
¶ Secundo hⁱ sacramentū ē inductiuū cō-
punctiōis. Nam multū d³ hō attēdes ma-
gnitudinē hui⁹ sacramēti pungi mētal-
li p^{ri}⁹ p^{ri} miserat aliqua pp q^d repellebat a
receptōe eius p^{ri} digna. ¶ Rōne at huius
fuit explicatiū figuratīe. edi elixati: d³ q^d
final^r d^r Iudiciū. 6. q^d cū angelus dñi ap-
paruerat Bedeon: tulit Bedeon edū et co-
xit i aqua et portauit carnes et azimos pa-
nes in canistro: et ius carniū in olla: et ob-
tulit angelo subter quercū: cui dixit ange-
lus tolle carnes et azimos panes: et pone
supra petra et ius desup fundū: q^d euz fecit
set angelus dñi extendit virgam q^d tene-
bat i manu: et tetigit carnes et azimos pa-
nes ascēditq^d ignis de petra: et carnes az-
imosq^d panes psumpsit. ¶ Ubi sciendū q^d
p^{ri}^m angelū intelligit de⁹ qui tunc appet
hōi qñ aliquā bonā inspirationē imittit.
Et tunc hō instar Bedeonis d³ offerre si-
bi sacrificiū: edū. s. elixatū et. Ubi sciendū
q^d per i^m edum intelligit xps. Nam sicut
edus imolabat a multitudine filiorū Isra-
el ad vespam p peccō vt hētur Exo. 12.
sic xps imolatus fuit a iudeis in cruce p
peccis humani generis abluendis: et hⁱ ad
vespam: q^d hora vespina quinte ferie: iu-
das p^{ri}ditor ipm iudeis tradit: et pecuniā
ab ipsis recepit: hora ēt vespina. 6. ferie
i. tendente die ad vespam: xps fuit p no-
bis imolatus in cruce: q^d circa horā nonā
spūm tradidit deo p^{ri}. ¶ Si edus i^m lixa-
tus ad designandum q^d ad ipm debemus
accedere cum fluuio lacrimarū cuius car-
nibus adduntur panes azimi: q^d vt supra
dictum est: de panibus azimis carnes i^m
plecrantur. Quibus ius siue brodius pin-

gue adiungitur: q^d gratiam spūs s. signifi-
cat: q^d nullus d³ ad ipm accedere nisi euz
spūs s. gratia que indigna susceptōe ipi⁹
augumētatur in homie. Vel ideo ius car-
nibus et panibus iungitur: vt itelligam⁹
q^d in hⁱ sacramento: plenitudo pinguedis
spūs s. grē continetur. ¶ Hoc igit sacra-
mentum homo d³ instar Bedeonis offer-
re deo significatō per angelū: et hⁱ sub quer-
cū q^d ē arbor fortissima. i. cū memoria cru-
cis et passionis xpi significatō p fortem ar-
borem: in qua dyabolū inimicū humani
generis debellat. ¶ Sed aduerte qd an-
gelus dixerit Bedeon: q^d p^{ri} poneret que
obtulerat supra petra de qua exiit ignis
et flāma sursum ascendēs. Ubi sciendū q^d
p petra que est fundamentū material^r he-
dificij intelligit fides q^d fundamentū est
altay virtutū. Idem ignē at intelligit cari-
tas. Idem ascensum vero flāme spes pōt
designari. Nam fides instar petre hoīem fir-
mat: caritas inflāmat: spes sursum elleuat.
¶ Ubi igit hō hⁱ sacramentū offerre cū fide
firma caritate inflāmate et spe ellenate.
¶ Qualiter autem oblatio Bedeonis
perfecta fuerit audi quid sequitur. quia
hⁱ fuit quando angelus oblationem virga
tetigit. et non ante. Ubi sciendum q^d per
virgam illam intelligitur diuina potētia
oīum regitūa. Nam videmus q^d rectores
terrarum in signum dñi virgas portant.
Ad designandum igit q^d hⁱ sacramentum
mirificum non p^{ri}ficatur humana virtute:
sed solū diuina potētia hⁱ agente principa-
liter hⁱ hoies ministros huius sacramēti
instituerit: ideo Bedeonis oblatio nō fu-
it ante perfecta: q^d angelus tetigerit ipaz
virga: quia re vera nisi assit diuina poten-
tia virtus humana ad hⁱ sufficere non va-
leret. ¶ Tercio hoc sacramentū est alecti-
uum deuotionis. Nam qui debet hoc sa-
cramentum recipere debet multum eē de-
uotus ad q^d deuotionē habendā sacramē-
tum hⁱ nos inducit. ¶ Ratione autē hui⁹

fuit explicatiuū figure mell' inuenti a Sā
sone in ore leonis. de qua sententiali dicit
iudic. 14. q. Sanson i itinere positus inue
nit in ore leonis mortui exan apū ⁊ fauū
mell' d quo comedit in via: deditqz patri
suo ⁊ matri: q comederūt de ipso. ¶ Abi
sciendum q p Sansonem positū in itinere
intellr quilibz viator. Per leonez mortuū
intelligit xps passus: ⁊ mortu⁹. qui iuxta
illud apoc. 5. ē leo d tribu iuda: radix dd.
Per mel aut sua dulcedie gustū allciēs:
intellr h sacramentū allciens hoīem ad
deuotidē internā. ¶ Sic igitur Sanson
in itinere positus inuenit fauū mell' i ore
leonis mortui: sic qlibet viator in xpo p
nob in cruce mortuo inuenit h sacramen
tum: quo instar Sansonis d3 in via refici.
i. dum viuit eo per deuotionem pasci.
Nec vacat q d3 q ddit patri ⁊ mri quia
h sacramentū est generale viatū a xpo i
stitutū tam pro viris qz pro mulieribus:
licet ei⁹ cōsecratio ⁊ ministratio cōmissa
sit sol' viris. ¶ 4° h sacramentū est effe
ctiuū ymonis. Nam p h sacramētū fit oblo
deo grata p qz genus humanū recōciliat
cum ipso: iuxta q de xpo in h sacramēto
cōtento dicitur eph. 2. q ipse ē pax nostra
qui sec vtraqz vnum. ¶ Ratione autem
hui⁹ fuit explicatiuū figuratiue oblatōis
noe de quo sententiali dicitur gen. q noe
post diluuiū egressus de archa hedifica
uit altare dño ⁊ tollens de cunctis pec
coribus ⁊ volucribus mundis obrulit ho
locausta super altā: odoratusqz est domi
nus odorē suauitatis: ⁊ ait noe: nequaqz
vltra maledicaz terre propter homines:
⁊ sic pacificatus fuit deus cum homine.
¶ Abi sciendum q per Noe quem dñs
liberauit a diluuiū: intelliguntur homi
nes quos deus liberauit ne submergerē
tur in aquis mundanarū cupidinum: ⁊
in fluxu mortalium viciorum. Qui sic li
berati instar Noe debent offerre deo sa
crificiū per opera bona. Et sic dicant il

lud Luc. 1. Sine timore de manu inimico
rum nostrorum liberati seruamus illi: in
sanctitate ⁊ iusticia coram ipso omnibus
dieb⁹ nostris. ¶ Sed aduerte qualis fuit
oblatio Noe: quia de pecco. ⁊c. Abi scien
dum q per peccora in terra gradientia: i
telligitur status viatorū: qui in vita acti
ua exercitantur in operibus bonis. Per
volucres autem volantes in altum: intel
ligitur status comprehensorum qui dum
contemplantur. ¶ Qualis autem fruct⁹
sequatur aduerte. quia instar oblationis
Noe in qua fuit ablatio maledictionis
diuine ⁊ pacificatio humani generis cu
deo: sic per istam oblationem sacratissi
mam Christi Iesu: deus nos sibi pacifi
cat: ⁊ pro maledictione culpe datur co
rona glorie. Propter q. 1. Pe. 3. In hoc
vocati estis: vt benedictionem heredita
te possideatis. ¶ Quinto hoc sacramen
tum est memoratiuum passionis: qz dum
offertur quotidie in ecclesia: mortem ⁊
passionem Christi ad memoriam nobis
reducit. Propter q Christus dixit Luc.
22. Hoc facite in meam cōmemoratōnem
¶ Ratione autem hui⁹ fuit explicatiuū
figuratiue pabole xpi de vitulo saginato
de quo sententialiter dicitur Luc. 15. qd
cum filius prodigus recessisset a patre: ⁊
ad se reuersus cognouisset suū dñm
⁊ humiliatus redisset ad patrem. d. paf
peccauit in celum ⁊ coram te ⁊c. pater: ei⁹
misertus recepit eum in gratiam. In cu
ius signum fecit interfici vitulum sagina
tum. ¶ Abi sciendum q per filium pro
digum recedentem a patre: intelligitur
totum genus humanum q per pecca
tum primorum parentum a deo recessē
rat: quod tamen volens ad deum redi
re fuit receptum misericorditer ⁊ pecca
tum dimissum. In cuius signum voluit
qz saginatus vitulus. i. Christus ybs pin
guis sps s. gratia. instar vituli animalis
x ij

ymolatici offereretur et moreret in crucis: cuius passionem saluificam nobis redaceret ad memoriam huius sacramentum.

Sexto huius sacramentum est roboratorium actionis. quia conferendo homini augmentum gratie. ipse non solum roborat quantum ad animam: sed etiam in omnibus operibus bonis. Unde Job. 4. **Abbas** laxas roborasti. **Ratione** autem huius fuit explicatum figure panis proportionis. De quibus sententialiter dicitur Exo. 15. quod dominus dixit **Abbas**. pones super mensam panes proportionis in conspectu meo semper. **Ubi** sciendum quod per **Abbas**. intelliguntur omnes ministri Christi qui bus deus loquitur quod super mensam. id est super altare quod est mensa domini: ponant panes in hoc sacramentum roboratum offerant. id quo per. Panis cor hominis confirmat. Et debet poni semper. id est continue usque ad consumationem seculi. Et hoc est quod dominus dixit Petro Luc. 22. Ego pro te rogavi. **Petre** ut non deficiat fides tua. **Septimo** hoc sacramentum est dulcoratum refectio: quia in se continet spirituales dulcedines animarum. **Propter** quod per. Quam magna multitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timentibus te. **Ratione** autem huius fuit explicatum figure manne quod deus paupers filios israel in deserto: de quo sententia liter Exo. 16. quod dominus pluuio filijs israel manna de celo: cuius gustus simile melis: quod cum appuisset albus super terram dixerunt filij israel manna. id est quid est hoc. et ideo vocauerunt nomen eius manna. id est quod dixit **Abbas**. populo. hic est panis quem dedit nobis dominus ad vescendum. **Ubi** sciendum quod per filios israel ambulantes per desertum: intelliguntur viatores. **Istis** autem dedit dominus manna suauissimum. id est corpus Christi et sacramentum huius refectum omnium deuotorum. Unde sapientia. 16. panem de celo prestitisti eis sine labore omne delectamentum in se habentem et omnis saporis suauitatem. **Ubi** propter ista magnalia

explicata figurarum veteris testamini dicere possumus de christo ipsum instituente illud per. **Abbas** dominus et magna virtus eius et sapientie eius non est numerus. **Tertio** inuenio magnitudinem huius sacramenti ex citatiua consideratione. **Ubi** sciendum quod homo volens ad hoc sacramentum accedere: debet propter ipsius magnitudinem diligenter considerare et examinare seipsum. **Ad** cuius diligentem considerationem. 7. inter alia reguntur. scilicet.

Examinatio conscientie.

Extirpatio immundicie.

Excussio negligentie.

Exclusio irreuerentie.

Premeditatio discretiois.

Predispositio deuotionis.

Preoccupatio orationis.

Primo ad considerationem hominis accedentis ad sacramentum: huius requiritur examinatio conscientie. **Nam** talis debet conscientiam suam diligenter examinare: ut accedat cum conscientia bona: iuxta illud hebr. 10. Accedamus vero corde in plenitudine fidei aspersi corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda. **Secundo** requiritur extirpatio malitie. **Ubi** t. cor. 5. Ex purgate verum fermentum ut sit noua conspectio sic estis azimi. **3°** requiritur excussio negligentie. **Ubi** dntero. 8. Caue ne dominus dei tui: et negligas mandata eius. **4°** requiritur exclusio irreuerentie. **Et** quod quod ecclesiastici. 32. **Pro** reuerentia accedet tibi bona gratia. **5°** requiritur premeditatio discretiois: ut sic possit digne illud Job. 38. Sicut pullus prudentis sic clama bo: meditabor ut coluba. **6°** requiritur predispositio deuotionis exemplo illorum quod ad constructionem tabernaculi: id est quod precepit dominus **Abbas**. id est quod Exo. 35. quod omnes viri et milieres deuota mente obrulerunt donaria ut fieret opera que iusserat dominus per manum moysi. cuiusque filij israel volutarie domino dedicauerunt. **7°** requiritur preoccupatio orationis. ut sic dicat cum per. Ego ad te domine. clamaui: et manne orationis mea preueniet

te. q. Thoh. 12. Bōa ē oīo cū ieiūio ⁊ ely
mosina magis q̄ thesauros auri recōde
re. Ad p̄sideratōem igitur sollicitam
vt hī sacm̄ homo digne recipiat instruit
apostol⁹ quēlibz accedētem ad ipm̄. 1. cor.
ij. d. P̄obz autē seipz homo. ⁊ sic de pane il
lo edat: ⁊ de calice bibat. Qualr autē
homo hī sacramētum sumet dbeat: fuit si
guratum i cōmextione agni typici. de q̄
dī Exo. 12. Renes v̄ros accigetis: calcia
mēta habebiz in pedib⁹ tenētes baculos
in manib⁹ ⁊ comedetis festinanr. Ubi
inuit q̄ recipiēs hī sacm̄ d̄ habere.

Puritatē corporis.

Sanctitatē mētis.

Firmitatē virtutis.

Sedulitatē opis.

Primo d̄ hīe puritatē corp⁹. q̄
notat cū dī. Renes v̄ros accinget. Nam
p̄ cincturaz renū itellr castitas ⁊ puritas
corporal. Ad q̄ nos admonet Chriſtus
Luc. 12. d. Sit lumbi v̄ri p̄cincti ⁊c. Ubi
Grego. Lumbos p̄cingim⁹: cum carnis
luxuriā per continētiā coartam⁹. Et
iō petebat ps. d. Ere renes meos ⁊ cor
meum. 2° d̄ hīe sanctitatē mētis: q̄
notat cū dī. calciamēta habebiz i pedib⁹
Nam p̄ duos pedes itellr intellectus ⁊ vo
luntas. Per quoz vnum. s. intellectus ten
dit i cognitōem. Per alterz hō i dilectōez
Et isti duo pedes debēt esse calciati: ne in
tēporalib⁹ strupētur. Unde Ezech. 24. Co
ronas habebiz in capītib⁹ vestris: ⁊ cal
ciamēta i pedib⁹. Coronas inq̄. i. dīnam
grām i anima. ⁊ calciamēta. ne laxet itel
lectū nec volūtātē ad temporalia ⁊ carna
lia. 3° d̄ hīe firmitatē virtutis: q̄ no
tat cū dī. tenētes baculos i manib⁹. Nam
p̄ baculū sup quē sustētā hō ⁊ cū q̄ defen
dit se ab adūsīs iurib⁹. itellr virtutes:
in quib⁹ hō istar baculi se d̄ p̄firmare ⁊ a
vicijs opposij viriliter defensare. Et sic
tot virtutes quot habet homo: tot spūals
baculos habz. Nam si habz humilitatez:

habz baculum ⁊ superbiam: sic d̄ singul⁹.
Propter q̄ ps. Virga tua ⁊ bacul⁹ tuus
ip̄a me consolata sunt. Quarto d̄bz ha
bere sedulitatē operis q̄ notatur cum
dicitur: ⁊ comedetis festinanter. Nam
per festinā cōmextionem: intelligit q̄
recipiens hī sacramētū non debet esse pi
ger nec negligens: sed sollicitus in operi
bus suis exēplo pastozum querentiū xp̄i
de quibus dicitur Luc. 2. q̄ venerūt festi
nantes: ⁊ inuenerūt Mariam ⁊ Ioseph ⁊
infantē positū in p̄sepio. Pro istis
quattuor sil nos hortās apostol⁹: dīc eph.
6. State ergo succincti lūbos vestros in
veritate: quantū ad puritatē corporis. ⁊
calciati pedes in p̄parationem euangelij
pacis: quantū ad sanctitatē mētis. ⁊ in
duti lorica iusticie in omnib⁹ sumētes scu
tum fidei in quo possitis oīa tella nequissi
mi extinguerē: quantū ad firmitatē vir
tutis. ⁊ galeam salutis assumite ⁊ gladiū
spiritus q̄ est verbū dei: quantū ad sedu
litatē operis. Sic autem armati d̄be
mus festināter ⁊ non negligēter ad hī sa
cramētū accedere: in quo nob̄ confertur
augmentū grē vt tandem accipiamus
cōplementum glē. Ad q̄ ⁊c.

Quāca 2^a post pent. Eua^m. 43^m.

h

Omo quidam fec̄ cenā ma
gnā ⁊ vocauit mltos ⁊c.
Luc. 14. Nos videmus p̄ q̄
quādo aliquis dominus ē
potens in diuitijs ⁊ famo

sus in liberalitate ⁊ curialitate: q̄ hoīes
securius accedunt ad eius curiā: maxime
quādo liberalr inuitant ab ip̄o. Scien
dum est autem q̄ licet actus liberalitatij
sit: petentibus largitē benefacere: tamē
actus maioris liberalitatis est: quādo ali
quis aliū ad sibi benefaciendū inuitat. Ma
ximus autem quādo non solum inuitat:
sed etiam ad sua recipiēda beneficia co

x iij

git. **E**ps igitur magister nr̄ et doctor
volens nob̄ dare securitatem et audaciam
vt sine timore accedamus ad eū: vt eius
recipiamus beneficia: ipsius potentia et li
beralitatē ostendit: q̄ non solum si peti
mus nob̄ sua dona cōfert liberalit̄: nec ē
solum inuitat: sed et cogit: vt ip̄a possim⁹
plenius possidere: q̄ q̄dem fac̄ in hōdier
no euāgelio s̄b methaphora cene magne
q̄ q̄dam homo fec̄ ad q̄ nō solum inuita
uit hoies sed coegit intrare. In quo q̄dez
euāgelio q̄tuoꝝ generalit̄ tangunt. v3.
Diuina benignitas in inuitando.
Diuina pueritas in renuēdo.
Condigna seueritas in trāsferendo.
Iusta eḡtas in sentētiando.
Primū probat affectus cōmendand⁹.
2^m contemptus detestādus. 3^m effectus ad
mirādus. 4^m affatus metuēdus: **P**rimū
i p̄m. 2^m ibi. Et ceperūt oēs fil̄. 3^m ibi.
Tūc iratus. 4^m ibi. Dico at̄ vob̄.

Prima pars.

Quantū ad p^m vbi tangit. et. q̄
q̄ pbat. et. dicit. Homo q̄dam fec̄
et. vbi sciendum q̄ affectus di
ad nos vald̄ cōmendandus ē du3 sic libe
raliter ad nos se h3: q̄ nos ad p̄cipatio
nez bonoz suoz iurat. Circa igit̄ istā p̄tē.
quattuor possum⁹ cōsiderare. s.
Cōdescensionem amorosam.
Refectiōem copiosam.
Inuitatiōem numerosam.
Executiōem gratiosam.
Quantū ad p̄mū dicit. Homo q̄dam
et. vbi Gregus. Quotienscūq̄ enim p̄u
tiua sententiā indicat vlt̄ d̄s: vrsus: pard⁹
leo et huiusmodi nūcupat: q̄n vero miam
exp̄nere vlt̄ d̄s d̄r hō. **E** ad 2^m. s.
refectiōem copiosā dicit. fec̄ cenā magnā.
vbi sciēdū q̄ p̄ cenā i q̄ hō reficiit corp̄alr
intellr refectiō sp̄ual̄ q̄ x̄p̄s nob̄ pat̄ scdm
Greg. vel i h̄ mūdo p̄ ḡfay: vel i futuro p̄
gl̄ay: q̄ q̄dez tāto auidi⁹ d̄z cōcupisci: q̄to

sp̄ualia corp̄alib⁹ p̄ponunt. **N**ec ē cēa ad
q̄ inuitant̄ oēs fideles apoc. 19. vbi d̄r.
Vēite cōgregamini ad cenā magnā dī.
E ad 3^m. s. inuitatiōez nūerosā dicit:
et vocauit mltos. vbi sciēdū q̄ d̄s n̄ sic
auar⁹ vlt̄ inuid⁹ bōa sua sibi retinet: s̄ sic
liberal̄ ad ea p̄cipanda nos vocat. **U**nd̄
pe. 1. can. 5. **D**e⁹ at̄ oīs ḡfē: q̄ vocauit nos
ad eternā suā gl̄ay i x̄p̄o ȳhu. modicū pas
los ipe p̄ficiet: p̄firmabit: solidabitq̄. **U**nd̄
apl̄s: culibz d̄c. i. thi. 6. App̄hend̄ vitā et̄
nā in q̄ vocat⁹ es. **E** ad 4^m. s. execu
tione ḡfōsā dicit. misit suū suū hora cene
et. vbi sciēdū s̄m Greg. q̄ d̄s vidēs ali
q̄n hoies pigros ad petend̄ sua bōa sp̄ua
lia: et q̄ illū in ip̄is fastidiū: sollicitudine
magna eos excitat ad p̄dca bōa appeten
da. **S**ciēdū ē at̄ q̄ p̄ i^m seruū vno mō
intellr x̄p̄s: quē d̄s p̄r misit i mūd̄ ad vo
cād hoies ad sp̄ualia bōa: nec mir⁹ si x̄p̄s
vocat̄ seru⁹: q̄ iuxta illd̄ phi. 2°. cū i for⁹
dī esset nō rapinā arbitrat⁹ ē esse se eq̄lē
dō: s̄ semetip̄m exinanivit formā suā acci
piēs in similitudinē hoium factus et hitu in
uent⁹ vt hō. **A** d̄sit aut̄ d̄fē inuitat⁹: q̄
sic miles portās arma et signa regia: semp
ip̄o scō est inuitat⁹ ad curiā regia: sic q̄lī
bet cū poster arma regia dei: q̄ factus est
ad imaginē eius: semp est inuitatus: et nō
indiget nisi vt vocet̄ ad cenā. **P**er ho
ram vero cene q̄ est vltima refectio in q̄
x̄p̄s missus ē vocare hoies: intelligit vlti
ma etas q̄. s. est a x̄p̄o vsq̄ ad finem mū
di in q̄ x̄p̄s tēporalr fuit missus. **U**nd̄. i.
cor. 10. Nos sumus i quos fines seculorū
deuenerūt. **P**er pationez vero q̄ x̄p̄s
dicit oīa esse parata: intellr p̄paratio eternal̄
glorie: q̄ d̄s ab eterno disposuit dare
hominibus bonis. iuxta illd̄ **A** d̄. 25. **B**e
nīte benedicti patri mei: p̄cipite regnū
vob̄ paratum a constitutione mundi.
E ad secundum August. Homo iste est
x̄p̄s mediator dei et hominis: iste misit
vt venirent inuitati. i. p̄ missos prophas

Vocati. qui olim inuitabant populum Iherusalem
ut ad horam cene venirent hi autem inui-
tantes acceperunt cenam repudiarunt: pro-
phetas legerunt: et christum occiderunt: et tunc ne-
scientes cenam parauerunt: parata autem iam
cena. i. immolatio christi missi sunt apostoli ad
quos missi fuerat propheta. Sciendum est
autem circa istam partem in qua fit mentio
de cena quod inuenio triplicem cenam. scilicet.

Spualis et virtuosas.

Sacramentalis et gratiosas.

Suprales et gloriosas.

Prima fac homo christo in puritate con-
scientie. Secunda fac christus viator in sacra-
mento eucharistie. Tertia fac deus copre-
bensor in congregatione celestis patrie.

Quantum ad primam cenam sciendum est
quod homo qui vult christum recipere in anima sua
per gratiam: debet animam purificare a vitijs
et eam ornare virtutibus: ut sic christus reficia-
tur cum ipso. Ad quod figuratiue ipse inuitat
animam deuotam apoc. 3. d. Ecce sto ad ho-
stium et pulso: si quis audierit vocem meam et
aperuerit ianuam: intrabo ad illum et cetera
cum illo et ipse mecum. Ubi sciendum quod
per illam pulsationem christi: intelligitur ho-
na inspiratio quam christus imittit in cor
hominis: per quam inducitur ut aperiendo sibi
cordis ianuam recipiat ipsum per grati-
am. iuxta quod dicit anima sancta cantico. 5.

Vox dilecti mei pulsantis: aperi mihi so-
ror mea amica mea columba mea: imacu-
lata mea: quia caput meum plenum est
rore. Nam christus ex sua benignitate:
animam deuotam sororem vocat per natu-
re conformitatem: amicam: per dilectio-
nis caritatem: columbam: per intentio-
nis simplicitatem: imaculatam per consci-
entie puritatem: quod quidem ut alliciat ad
sibi aperiendum cor: ut ad ipsam intret
per gratiam. dicit caput meum plenum e-
rore. i. seipsum qui est caput ecclesie esse
gratia plenum significat per rorem. Nam

Johan. primo. Ipse est plenus gratia et
veritate. de cuius plenitudine omnes ac-
cepimus gratiam pro gratia. Si au-
tem sic homo vocem Christi audiens.
cor aperuerit intrabit ad illum per gratiam
suum et cenabit cum illo et ipse secum per
spiritualem refectionem et leticiam qua
Christo complacet in sanctitate deuote
animae: qua ipsa ex intensa caritate refi-
citur et delectatur in Christo. Sciendum
est autem quod ad dignam et sufficientem
cenam fiendam ab homine Christo. 7. re-
quiruntur. scilicet.

Fides intelligibilem dirigens.

Spes irascibilem erigens.

Caritas concupiscibilem delectans.

Prudencia in eligendis.

Temperantia in vtendis.

Fortitudo in tollerandis.

Iusticia in reddendis.

Primo requiritur fides intelligibile
dirigens. Nam quia secundum apostolum
hebr. 11. Sine fide impossibile est placere
deo. Ideo si homo vult Christo cenam
parare: oportet quod habeat fidem
veram per quam sua intelligibilis regu-
letur. Nam alba. 11. Ecce qui incredulus
est: non erit recta anima eius in semetip-
so. Iustus autem in fide sua viuet. Ad
commendationem enim fidei audi Augu-
stinum de verbis domini. d. Nulle maio-
res diuitie: nulli thesauri: nulli honores:
nulla huius mundi maior est substantia
quam fides catholica: que peccatores homi-
nes saluat: cecos illuminat infirmos cu-
rat: cathecuminos baptizat: fideles iustifi-
cat: penitentes reparat: iustos augmen-
tat: Martires coronat: virgines et vidu-
as et pueros casto pudore conseruat: cle-
ricos ordinat: sacerdotes consecrat in eter-
nal beatitudine cum suis angelis collocat.
2º requiritur spes irascibilem erigens.
Nam iuxta illud Ro. 8. Spes non con-

fundit iō hō d; habere firmā spē p qz spi-
ritualr erigat in deū. Et sic possit dicere
eū ps. In deo salutare meo ⁊ glia mea: de
us at cor: ⁊ species mea in deo est. An ad
cōmendationē spei dicit Ber. in quodam
sermone: tu es dñe spes mea: si mibi pre-
mia pmittuntur p te obtinēda spabo: si i
surgant aduersum me prelia: si seuiat mū-
dos si fremat malignus spūs: si ipsa caro
aduersus spūm cōcupiscat: in te ego spera-
bo. **T**ertio requiritur caritas cōcupisci-
bilem delectās. Nam q; iuxta illud. i. **Thi.**
1. Finis pcepti ē caritas. iō hō d; caritatē
habere vt possit xpo in sua aia dignum
conuiuū preparare. **N**ā Cassio. super ps.
Caritas ē mors criminū: virtus pugnan-
tium: palma victorū: pcordia merentū: so-
cietas electorū: qz fides pcepit: ad qz spes
currit: cui profectus oīum bonorū seruit.
Unde Augu. de laude caritatis. In cari-
tate pauper est diues: sine caritate oīs di-
ues est pauper. h. in aduersit atibus tolle-
rat: in pspicitatib; rēpat: in duris passio-
nibus fortis est in bonis opibus p̄laris ē
in corporalibus ditissima: in hospitalitate
latissima: inter bonos fructus letissima: i-
ter falsos patientissima. Quid plura. Si
linguis hominū loquar ⁊ angelorum: ca-
ritatē autē non habeam nihil sciz: ipsa enī
est vita morientū. **Q**uarto requiritur pru-
dentia in eligēdis. Nam q; iuxta illud. p
uer. 14. Qui patiens est multa gubernant
prudentia: iō hō hanc vt sit sapiēs d; ha-
bere: si vlt xpo cenā congruam pparare.
Quid at sit prudentia docet nos **Isido.**
in libro ethymologiaz. d. Prudentia ē rō-
ducta a grā studens vitare contraria iu-
sticie propter iustitiā. **Q**uinto requiri-
tur temperantia in vtendis. Nam quia
iuxta illud. 1. **Thi.** 2. Mulier saluabitur p
filiorū generationē si permanserit in fide
⁊ dilectione ⁊ sanctificatione cum sobrieta-
te: iō hō qui salutē suā desiderat: d; tem-
perantia hēre vt possit xpo cenā pgruā

prepare. **A**id qz nōs hortat apls **thy.** 2. **Alb**
negātes impietatē ⁊ secularia desideria:
sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuam⁹ in h seculo ex-
pectātes beatā spem ⁊ aduentū glorie ma-
gni dei. **Q**uid at faciat tēperantia: au-
di **Senecā** vltima eplā. d. **T**emperantia vo-
luptatib; imperat: alias odit atqz abigit
alias dispensat ⁊ ad sanū modū redigit:
nec nunq; ad ipsas pp ipsas venit: sit op-
timū esse modum cupidorū non quantum
vellis: s; quātū debeas sumere. **S**exto
requirit fortitudo i tollerādis. **A**id qz ha-
bendā vt xpo possint cenā pgruā pparare
admonēt. 3. **px.** 2. **U**bi dī. Confortare ⁊
esto vir fortis: ⁊ observa vt custodias mā-
data dei tui vt ambules in vijs eius ⁊ cu-
stodias cerimonias eius atqz iudicia. **U**n-
de **Jerō.** sup **Isa.** Fortitudo atqz constantia
via regia ē a qua declinare ad dexteram
dī: qui temerari⁹ est ⁊ p̄tinax: ad sinistrā
qui formidolosus ē ⁊ pauidus. S; tñ vir
fortis nō sic declinat a via regia nec i ad-
uersis deicitur: nec in pspicis elletur.
Septimo requiritur iusticia in reddē-
dis. Nam quia iuxta illud **Prover.** 2. Iu-
sticia simplicis dirigit viam eius ideo
homo qui vult dum viuūt in mūdo viam
suam a deo dirigi: debet habere virtutes
iusticie: vt xpo possit cenā congrue pre-
parare. **A**id qz habendā nos docet ecclia-
sticus: eccliaistici. ij. d. Filij accedēs ad ser-
uitutes dei: sta in iustitia ⁊ timore. **U**nde
in cōmendationē eius dicit **Ber.** in quo-
dā sermōe. **B**ōa viea iustitia imo bōa vi-
nea vir iust⁹: cui⁹ virt⁹ vij. cui⁹ actio pal-
mes: cuius vinū testimoniū p̄ciētie: cui⁹
lingua torcular exp̄ressiōis ⁊ lacrimę pie
contritionis. **I**ste septē virtutes cum
quibus homo debet facere xpo cenā fue-
runt figurate per septem mulieres: de q-
bus dicitur **Isa.** 7. Apprehēdēt septē mu-
lires virū vnum in die i⁹. d. panem nrm
comedemus ⁊ vestimētis nostris operie-
mur. tantūmodo inuocetur nomen tui

sup nos aufer obprobriū nr̄m. ¶ Abi sciē
dum q̄ per istum virū intelligitur quili
bet homo qui viril' esse debet ad prelian
dum p̄tra victa. iuxta q̄ sibi dicit. 1. p̄. 18.
Esto vir fortis et preliare bella domini: q̄
vt meli⁹ possit facere. 7. mulieres. i. 7. vir
tutes sum ip̄m apprehēdere. d. panes no
strum etc. Abi sciēdum q̄ loquendo spiri
tualiter tunc virtutibus sit obprobrium:
quando homo eas despicit: et ip̄as p̄ pos
se non conatur habere q̄ qdem obprobriū
tunc aufertur: quando homo exercitat se
i bonis operib⁹ vt virtutes acgrat. Ad
quod quidem faciēdum vt alliciatur libe
t⁹ ostēditur q̄ in ip̄as acgrendo non oꝝ
expensas facit: propter q̄ d̄r panem no
strum etc. q. d. Virtutes non oꝝ q̄ ad eas
possidendas expendat: sed sufficit aimuz
cum bonis operib⁹ preparare. ¶ Ista ce
na facta Christo ab hoīe virtuoso potest
figurari per illam cenam: de qua dicitur
Jo. 12. Ihesus ante. 6. dies pasce venit in
bethaniam vbi fuerat Lazar⁹ mortuus:
quem suscitauit yhs: fecerunt autem cenā
ibi et Martha ministrabat. Lazar⁹ vero
vn⁹ erat ex discumbētib⁹. Maria vero
accepit libram vnguētī nardi pistici et vn
xit pedes yhs: et exersit capillis suis pe
des ei⁹ et dom⁹ impleta est ex odore vn
guenti. ¶ Abi sciēdum q̄ per bethaniaz
vbi fuit facta cēa xpo que interpretat⁹ do
m⁹ obedientie itelligitur humilitas in q̄
homo oꝝ xpo cenam preparare si vult q̄
sibi sit accepta. Unde deuterio. 30. Elige
ergo et tu vitam et vt tu viuas et semē tu
um diligas dominum deum tuū atq; obe
dias voci eius et illi adhereas. Per La
zarūm xpo q̄ mortuus fuerat et resuscitat⁹
a xpo q̄ simul recombēbat cum eo: itell'r
hō q̄ p peccm̄ mortu⁹ fuerat: quē vicietē
ad p̄niam d̄s resuscitat sibi grām pferen
do: et sic d̄r cū xpo recūbere: q̄ ei⁹ amic⁹
efficit et reficit spūalib⁹ bōis. ¶ Per mar
tā xpo ministrantē: itell'r vita actiua in q̄

hō oꝝ exercef opa misericordie. ¶ Per
Mariā xpo portatē vnguētum odoufer
vita p̄templatiua. ¶ Non vacat aut q̄ di
citur dom⁹ fuisse odore repleta: q̄ vult
cenam xpo digne facere: non solum in se
ipso debz habere virtutes sed oꝝ vt alios
hēdificet p bonam famā et cōuersatōnem
honestam exēplariter redolere: iuxta q̄
d̄r ecclāstici. 39. Florete flores q̄ si lilium:
date odorem et frondete i grā et collauda
te canticū et benedicite deum in operibus
suis. ¶ Q^m ad secūdā cēam dico q̄ in
uēlo cenā sacramētalem et gratiosā q̄
facit xps viatori i sacramēto eucharistie
Abi sciēdum q̄ xps iminēte tpe sue pas
sionis fecit cenam cuꝝ discipul' in qua cor
pus suum et sanguinem sibi sp̄e panis et vi
ni tradidit instituēs eucharistie sacm̄.
¶ Sciēdum est at q̄. 7. inter alia conside
rare possum⁹ que vnum conuiuium vel
vnam cenam perficiunt et decorant. vꝝ
Pretiositas pabuli.
Suauitas poculi.
Gratiositas ministratium.
Dignitas recubētium.
Tēpōris congruitas.
Dilectōis caritas.
Locutōis alacritas.
¶ Scdm̄ igitur i^a. 7. possum⁹ p̄siderare
7. que xps fecit in cena discipulis transi
tur⁹ ad patrem in memoriā sue passio
nis: et in signum reffectōis spūalis q̄ sub
sacō eucharistie d̄sit. s.
Ferculū pretiosissimū.
Poculū suauissimū.
Ministrū bēignissimū.
Letū dignissimū.
Tēp⁹ congruissimū.
Amorem itēssimū.
Sermonē pclarissimū.
Quia corp⁹ xpi vez. Quia sanguinē xpi meꝝ
Quia xpi sumū deū. Quia aploꝝ cuneū. Quia
vite xpi terminū. Quia claritatē expimen
tē. Quia vitatē p̄inētē. ¶ P^o i hac cēa dñi

eius memoria h̄ tpe solēnizat eccl̄a p̄siderat
possum⁹ ferculū p̄tiosi s̄mū: q̄ corp⁹ xp̄i
vez. Mā i hac cēa xp̄s ap̄ l̄is s̄b sp̄e p̄ais
suū corp⁹ vez vt p̄tiosus ferculū tradidit
māducandū: s̄ quo p̄dixerat discipul⁹ Jo.
6. Ego sum p̄ais viu⁹ q̄ de celo descendit: si
q̄s māducauerit ex hoc p̄ae viuet in eter
num: et p̄ais quē ego dabo . caro mea ē . p̄
mundi vita. ¶ Iste p̄ais p̄t figurari pe:
māna datum in cibum filiis ȳsrael ambu
lantib⁹ p̄ desertū vt irent in terram p̄o
missiōis. s̄ quo inialr̄ d̄r Exo. 16 . q̄ illud
māna per modū rois appebat p̄ circuitū
castrorū et erat i s̄ilitudinē semis coriādri
albū. gustusq̄ ei⁹ q̄ si filē lacte et melle. de
quodixit Moys. ppl̄o. iste ē panis quē d̄
dit vobis d̄ns adulescendū: et colligebant
eum oī die filij is̄rael p̄ter q̄z i die sabba
ti in quo nihil colligebant s̄z in die prece
dente colligebant vt h̄erent in sab̄bato: et
oēs colligebāt vnam plenā mensurā. s̄. go
mor: nec q̄ plus colligebat plus habebat
nec qui minus de quo d̄r ibidem q̄ vidē
tes filij is̄rael cibum eis datū de celo: p̄
pter admirationē dixerunt mān . i. quid
est h̄. pp̄ q̄ vocatum est nomē eius man .
de quo p̄cepit d̄ns q̄ mensurā gomor: re
seruaret in archa testimonij in memoriāz
posterioz de tanto beneficio collato popu
lo suo. ¶ Abi sciendū q̄ corpus xp̄i signi
ficatum per māna p̄tios d̄r rox et p̄uina si
consideremus eius originē admirandāz .
Māz sicut rox et p̄uina de celo descendūt
et terrā infundūt sic xp̄s quantū ad huma
nitatē virtute sp̄us s̄. fuit in virgine signi
ficata p̄ terrā. ¶ D̄r autem xp̄s fuisse in
star seminis coriādri album pp̄ puritatē
q̄z ipse habuit q̄z fuit sine macula. Mā iux
ta illud. 1. pe. 2. Ipse est qui peccatū nō fe
cit nec inuētus est dolus in ore ei⁹. ¶ Vi
citur etiā pilo consumpt⁹ p̄ter penas quas
p̄ nobis portauit. Nam sicut illud q̄ pilo
tonditur p̄cutitur i pila sic xp̄s p̄o nobis
p̄cussus fuit in cruce. Dicitur et gustus

eius quasi fille. cū lacte et melle. Abi
sciendū q̄ p̄ fillaz que sit de tritico purissi
mo et est nutrimentum corroborans cor
pus hoīs et mel q̄ est dulce gustui intelli
gitur q̄ sacramentū corporis xp̄i dat for
titudinē sp̄ualem anime significatā i filla:
et auget deuotionis dulcedinē significatāz
in melle. ¶ Dicitur aut q̄ māna vocauit
Moys. panē ad designandū q̄ sicut panis
est cibus corporis ita corpus xp̄i est cib⁹
corporalis anime. Et sic verificetur illd̄ ps.
Panem angelorū manducauit hō. ¶ Si
gnanter at d̄r q̄ filij is̄rael omni die collī
gebant h̄ māna p̄terquā in die sab̄bati .
Abi sciendum q̄ per sex dies in quibus
colligebatur māna intelligitur vita acti
ua. Per sab̄batū vero i quo erat requies
intelligitur vita beata. Quam diu igitur
homo viuit in hoc mundo continue indi
get isto māna . i. refectione spiritali cor
poris xp̄i: et ideo continue in ecclesia sacri
ficatur et sumitur . Nota aut q̄ dicitur q̄
die. 6. colligebant māna p̄o sab̄bato: ad
dandū nobis intelligere vt dum viuim⁹
in hoc mundo faciendo opera bona sic sp̄i
ritualiter xp̄s sumamus vt possimus no
bis procurare refectionē eternā per sab
batū designatam. ¶ Abirū autē est q̄ di
citur q̄ omnes eandē inueniebant mensu
raz: quia nec qui plus colligebat: plus ha
bebat nec qui minus: min⁹. s̄z omnes inue
niebant mensurā gomor. Abi sciendū q̄
quia sacramentū corporis xp̄i in se non di
uiditur sed tantū est vnū. ideo ab oībus
ipsum recipiētibus idē sumitur non diuis
sum: nec si quisq̄ plus recipere cogitat:
plus recipit: nec qui minus: min⁹. Quod
quidē dicitur ad mensurā gomor: que est
mensura triū modiorū: ad designandū q̄
in h̄ sacramēto tria considerare possum⁹.
Primo ipsum corpus.
Secūdo aīaz coniunctā corpori.
Tertio diuinitatē cui tam aīa q̄z corpus
sunt vnita.

Non sine ea vero dicitur quod per circuitum
castrorum ubi habitabant homines manna solum
apparuit ad designandum quod hoc sacramen-
tum solum datum est viatoribus in huius mundi
solitudine: non enim datur aialibus nec
comprehensoribus. **N**on autem vacat quod filii
Israel videntes hoc cibum a deo sibi presti-
tum mirantes dixerunt manna. quia si confide-
remus illa que sunt in hoc sacramento iueni-
mus omnia mirabilia excedentia inquisitione
hanc manna de quibus miris per supra euange-
lio de corpore christi. **A**d consolationem autem
nostram sequitur quod deus precepit Moyse. ut in archa
testi rebus. **U**bi sciendum quod per istam archam
intelligitur sancta mater ecclesia que deo per virtuo-
sa opera bonorum testimonium prebuit. Sic igitur
antiquus in archa reueruatus est manna sic
in sancta ecclesia christus sub hoc sacramento manebit cum
fidelibus usque ad finem mundi. iuxta quod ipse
dixit. **A**bat. ultio. Ecce ego vobiscum super om-
nibus diebus usque ad consumationem seculi.
Secundo considera poculum suauissimum quod
sanguinem christi meretur. **N**am christus in hac cena
suum pretiosum sanguinem sub specie vini disci-
pulis propinavit. de quo **1** Cor. 10. 16. Comedite
amici mei et bibite et inebriamini. Come-
dite inquit hoc pretiosum ferculum. scilicet corpus meum
et bibite hunc suauissimum poculum. id est meum san-
guinem pretiosum. **T**ertio considera muni-
strum benignissimum quod christum summum deum. **N**am
in hac cena christus minister fuit. iuxta quod de
se loquitur **L**uc. 22. 26. Ego autem in medio ve-
strum sum sicut qui ministrat. **U**nde dicit
Abat. 20. Filii hominis non venit ministrari sed mi-
nistrare et dare aiam et redemptionem per multis.
Quarto considera cetum dignissimum quia
apostolorum cuneum. **N**am in hac cena fuerunt 12.
apostoli discubentes cum christo. **I**ste est cetus filiorum
Israel de quibus dixit dominus moyses. **L**eut. 19. Lo-
quere ad omnes cetum filiorum Israel et dices ad
eos sci estote quia ego sanctus super omnes deus vestri.
Quinto considera tempus pregruissimum quod vite
christi terminum. **N**am christus imminente tempore passio-
nis sue cenam fecit apostolis. **U**nde de hoc tempore

poterat dicere christus illis **Jo**. 7. **A**dhuc mo-
dicum tempus vobiscum sum: quia vado ad eum qui
misit me. **S**exto considera amoris inten-
sissimum caritatem exprimentem. **N**am hec cena
expressiva fuit caritatis per maxime quam
do christus familiariter cum apostolis cenare vo-
luit et sub specie panis et vini eis tradere
suum corpus et sanguinem pretiosum. **S**e-
ptimo considera sermonem preclarissimum
veritatem continentem. **N**am in hac cena
sicut narrat **Jo**. euangelista christus dulcissi-
mum sermonem fecit discipulis eos con-
fortando et dulciter consolando. de quo pos-
sumus dicere illud **Jo**. 17. Sermo tuus
veritas est. quia hoc sermonem fecit ille
qui est via veritas et vita **Jo**. 14. **I**sta
cena cum predicto septenario fuit figu-
rata **Pro**uerbio. 9. **U**bi dicitur. Sapien-
tia edificauit sibi domum: excidit colum-
nas septem immolauit victimas suas
miscuit vinum et posuit mensam: misit
ancillas suas ut venirent ad archam: et
ad menia ciuitatis: si quis est paruulus
veniat ad me et inspiciet locuta est: veni-
te comedite panem meum et bibite vinum
quod miscui vobis. relinquit infantiam et vi-
uite et ambulate per vias prudentie.
Ubi sciendum quod per istam sapientiam
intelligitur christus qui est virtus et sapientia dei
patris. **I**ste domum suam edificat dicitur
quando elegit sibi cenaculum: in quo volu-
it cenam facere cum apostolis qui excidisse co-
lumnas. 7. dicitur propter 1^{am}. 7. predicta que fue-
runt in hac cena magnifica. immolasse autem
victimas dicitur: quia seipsum victimam et hostiam
obtulit deo patri. **P**roposuisse vero mensam
et miscuisse vinum et inuitasse ad comeden-
dum panem et bibendum vinum dicitur: quia in hac cena
pretiosa suum corpus et sanguinem sub specie pa-
nis et vini manducandum tradidit et potan-
dum. **N**on vacat autem quod dicitur vinum mis-
cuisse: quia sicut nunc ritum hunc tenet
mater ecclesia quoniam in vino consociando in san-
guinem Christi aqua amiscet: sic forte tunc

xps in cena vino aqz miscuit: qd si non in
ueniatur in scriptura expssum: tñ h forte
tradiderit apostoli qd h videt ecclesie fa
cto 7 operi obseruand. ¶ Per quos aut
inuitet posteros ad hanc refectioem ma
teriale: sequit qd misit ancillas suas: per
quas intelligunt virtutes qbus homo di
gnus efficitur ad recipiendum tam mira
bile sacramentũ. Ad qd autē vocent sub
iungit quia ad archē 7 ad menia ciuitatũ.
Nam p archē loc altissimũ intelligit alti
tudo incōprehensibilitas tantĩ sacrificij
ad qd cognoscēd defici ratio natural. Per
amētia vero fortificātia ciuitatez: intelligi
tur vigor 7 fortitudo qd confertur illud di
gne sumētibz. ¶ Qui autē vocentur ad
tantum beneficiũ sequit: si quis ē parvul⁹
7c. Abi sciendum qd oēs xpiani fidel's vo
cantur ad h cōuiuium: qz tamen in cōgre
gatione fidelij est diuersitas hominũ: qz
aliqui boni: aliqui mali: ideo h omnes in
uitentur: tñ differenter: qz aliqui sic boni
absolute vocant: 7 ideo dñr si quis ē pul
i. bonus 7 humil' veniat ad me. mali autē
vocant sed non absolute: sed documēto p
uio. ideo dñr qd insipientibz. i. mal' 7 indi
gnis locuta est relinquitte infantiam. i. vi
tiā 7 peccata: 7 uiuite. s. per grām: 7 ambu
late per vias prudentie: p opera bona: qd
si sic fecerint: tunc digne poterūt pcepere
h sacramentũ. ¶ Quantũ ad terciā cenā:
inuenio cenam supnalem 7 gloriosam qz
fac deus cōprehensori in cōgregatiōe ce
lestis patrie. vbi sciendum qd dñs omnib⁹
iustis faciet cenam suauē 7 delectabilem
in gl'a. iuxta qd figuratiue dñr Jh. 25. Faciet
dñs de⁹ exercitũ oibz populis in mon
te h cōuiuium pinguum: cōuiuium vēde
mie: cōuiuium medulatoz vendemie de
fecate. ¶ Abi sciendum qd p i^m montem
securũ 7 altum: intelligit celestis patria i
qua est securitas mansiōis 7 altitudo con
templōis. In i^o monte faciet dñs conui
uium oibz populis 7c. qz in i^a celesti pa

tria instar medulatoz pinguũ erit dñcia
suauitas: 7 instar defecate vendemie: erit
puritas 7 claritas gloriosa. ¶ Ad h cōui
uiũ inuitant omnes fidel's apoc. 19. Abi
dñr. Venite cōgregamini ad cenā magnā
dñi. Potest enim cena celestis patrie dici
magna: quia pficiens in ea magnus est. s.
trinitas vn⁹ dñs de quo ps. Deus magn⁹
dñs 7 rex magnus sup omnes deos. pōt
etiam dici magna ppter multitudinez cō
uiuiarũ: qz ibi sunt cōiuiue oēs sancti dei.
Potest et dici magna ppter magnitudi
nem ministrātis qd est xps. ¶ Sciendum
est at qd in hac cena eterne beatitudinis
7. possunt cōsiderare decorātia ipaz. s.

Visionem clarissimā.

Fruitionem suauissimā.

Tentionem firmissimā.

Claritatem refulgētem.

Agilitatem discurretem.

Subtilitatē penetrātem.

Incorruptibilitatem pmanentem.

¶ Primo sancti in pñia hēbunt visionē
clarissimā. Nam h homo i h mundo: deũ
clare videre nō possit: qz iuxta illud exo.
33. Non videbit me hō 7 viuet: tñ in gl'a
deum clare videbit. An Jo. 1^a. can. 3. Sci
mus qm cum apparuerit: filios ei erimus
qm videbimus eũ sicuti ē. ¶ 2° habebūt
frutiōem suauissimā. Nam h in h mūdo
homo nō possit pfecte deum amare: tñ in
celesti patria ipm amabit pfecte. qz tunc
erit illud tps d quo ezechiel. 16. Ecce tps
tuũ: tps amantiũ. ¶ 3° habebūt tentiōem
firmissimā. Nam h homo in h mundo ali
quādo deum hēat dum ē in g^o: tñ qz ipaz
peccando pōt amittere 7 sic p consequē
deum iō eum nō firmiter tenet: qz vero i
celesti patria ipsum habitum iam ampli
us non poterit perdere: ideo dicitur ha
bere firmissimā tentiōem. ppter qd cañt.
3. Inueni quem diligit anima mea tenui
eum nec dimittaz. An cuius beato deic
apoc. 3. Tene qd habes vt nemo accipiat

coronā tuam. ¶ 4° habebūt claritatez refulgentem. Nam homo in hⁱ mūdo habet corpus obscurū: tñ post resurrectiōem habebit corp⁹ clarissimū. Unde xps dicit. 13. Tunc iusti fulgebūt sic sol in regno patris eorum. ¶ 5° habebunt agilitatē discurrentem: qz post resurrectiōem habebit homo corpus gloriosum et promptum ad ambulandū. iuxta qd raphaelē angelo dicit. 5. Quod egressus tob. inuēit iuuenē splendidi: stantē p̄cinctū et quasi patum ad ambulandū. ¶ 6° habebūt subtilitatez penetratē: qz homo post resurrectiōem in celesti patria hēbit dotē subtilitatis per qz poterit alia corpora sū eoz scifiōe p̄ libito penetrare. ¶ 7° habebūt ipassibilitatē pmanentē. An ps. Non dāb sanctum tuū videre corruptiōem. ¶ 8° quilibet beat⁹ cum istis. 7. dotib⁹ potest figurari p illud candelabū aureū sup quo erat. 7. lucerne zach. 4. regre dñica. 4. xl^e. euāg^o. 25. pte tertia. ¶ Ista cēa fuit figurata sū noie nuptiaz et cene apoc. 19. Ubi dicit. Gaudeam⁹ et exultem⁹ et demus glāriā dō: quia venerūt nuptie agni: et vxor eius pparauit se: et datum ē illi vt cooperiat se bisso splēdētī et candido et beati q ad cenam nuptiarū agni vocati sunt. ¶ Ubi sciendū q p i^m agnū inocentē itellr xps inocens. de quo Jo. i. Ecce agn⁹ dei ec. qui tol. pec. mundi. Per vxorem vero huius agni intelligit^r quelibet anīa fidel⁹ qz xps sibi desponsat in hⁱ mūdo p grām et ipsā dūc in a^o per glām. ¶ De i^o spōsa dicit q erat cooperta bisso 12. Per q datur intelligi iustificatio et glā: anime introducte vt spōsa in glā. Nam sic ibidez dicit bisso sunt iustificatiōes sanctorū: Lū igitur sic sponsa. i. gloriosa anima ad xps intrat in celum: cum qua xps fac spūales nuptias: inuitamur ad cōgaudendū et deū deuotius collaudandū. Propter q dicitur gaudeamus 12. Unde phi. 4. Gaudeat in dño semper iterum dico gaudeat. ¶ Cur

autem fiant i^o solēnes nuptie sequit^r: quia vxor eius pparauit se. s. p opera bōa. Ad qz pparationē inuitamur. i. ge. 7. Ubi dicit. ¶ Preparare corda vestra domino et seruite illi soli: et eruet vos de manu philistiorum. i. demoniorū. Nam iuxta illud ecclⁱ. 2. Qui timent dñm preparabūt corda sua et in cōspectu illius sanctificabūt animas suas. ¶ Ellicere autem nos debet q sequitur. beati qui ad cenam 12. Nam quilibet considerans illam beatitudinē d^o toto affectu appetere eam obtinere. Et sic sic de numero istorū de quibus dicitur. 3. 12. 10. Beati viri tui: hi qui stant coram te semper et audiunt sapientiam tuam. ¶ Sciendum est autem q sic deus fac cenā electis in hⁱ mūdo per grām et in futuro per gloriā: sic dyabolus per oppositum fac peccatoribus cenam in hⁱ mūdo per culpam: et in futuro p penam. dñ. s. in hⁱ mūdo ligat homines per peccatū vt postmodū eoz interficiat p mortē eternā. iuxta q dicitur^r est xps peccatorib⁹ i die iudicij dicit. 25. Discedite a me maledicti in ignē eternū qui patus ē dyabolo et angelis eius. ¶ Nec cēa potest figurari p illaz cenā herodis s qua snialr dicit dicit. 6. qz cū herodes misisset ac tenuisset iohē et iuxisset eoz in carcerē: et dies oportunitus accidisset: fecit natal⁹ sui cenā principibus et tribunis et p̄mis gallilee: in q cenā cū saltasset filia herodiadis: misso spiculatorē fecit scolari Jo. ¶ Ubi sciendum q p herodē qui interpretat^r pellibus glāns: intelligit^r dyabolus q gloriat^r i peccatorib⁹ significatis p pelles q de mortuis aialib⁹ fiunt: qz peccator dñ est sine grā mortu⁹ spiritualiter dici potest. ¶ Iste dyabol⁹ quādo dies opportunitus accidit: quo. s. peccatorē temptat dicitur facere cenam 12. i. mundanis hominibus: qui mundus p gallileam que interpretatur rota significatur: quia instar rote volubilis est nullam fixionem habens. In qua quidez cēa

filia herodiadis saltare dicitur: qz in his conuiuijs mundanis ad que allicit dyabolus homines sunt displicabilia deo per que multotiens a deo puniuntur. Ad uerte tamen diligenter qualr dyabolus se heat iteptando hominem ut ipm ad mortem eternalem deducat. Nam dr qz misit et tenuit etc. Ubi sciendum qz p Jo. qz interpretatur in q est gra intellr qlibz fidel xpian? i quo debz ee gra sps s. l3 autem ho. instar Jo. deberet hre gram: tñ aliqui Herodes i. dyabolus volens ipm ad se trahere. Ipsi mo mittit ad eum p malam cogitationem Secdo t3 ipm per indebitam delectationem 3o ligat eum in carcerem per consensum et adhesionem. 4o decolat eum p eternam damnationem. Nam Jac. i. Anusquisqz temptatur a concupiscentia sua abstractus et illectus: deinde concupiscentia cu concipit parit peccatum: peccatum xdo cum consummatum fuerit generat mortem. Hoc aut cognoscens apostolus dicit Eph. 6. Induite vos armaturam dei ut possis stare aduersus insidias dyaboli.

Secunda pars.

Equitur. Et cepunt oēs simul excusare etc. Ubi tñqz humana perueritas in renuendo. qz probat contemptus detestandus. Ubi sciendum qz bonus nuncius missus ab aliquo debet esse sollicitus in faciendo qz sibi comittitur et in responsione portanda. Scdm hoc igitur hic duo possumus considerare. s. Inuitatorum malitia in respuendo. Nuncij diligentiam in referendo. Qm ad pmiu dic. Et cepunt oēs simul excu. Ubi duo tñqz. s. Refutationem oium generalē. Allegationem cuiuslibz spalem. Qm ad resu. oium generalē dic. Et cepunt oēs simul excu. In q sñ Greg. ostēdunt fuisse valde reprehensibiles. Eni dicunt omi. Ecce homo diues inuitat et pauper occurrere fastidit: ad dei inuitamur cōui-

uium et excusamur. s. talibus dr. prouider. s. Stultorum excusatio ignominia. Et Quā tum ad allegationem cuiuslibz speciales dicit. Ipsi dicit villā emi etc. Ubi sciē. qz sñ iniam Jo. i. cas. sua. 2. Omne qz est in mundo est concupiscentia carnis et concupiscentia oculorum et superbia vite: p qd datur intelligi qz omnia peccata generaliter reducuntur ad tria. s. ad luxuriā: auariciā et superbiā. et omnes isti excluduntur a cena dicta supius: p qz datur intelligi qz ad ipsam nlls peccator generaliter pteire. scdm h igitur hic tria genera hominū tangunt. s. qui villā acquisierat p qz intelligitur peccatum supbie. qui boues emērat: p qz intelligit peccatum auaritiē. qz vxore duxerat: p qz intelligit peccatum luxuriē. Qm ad pmiu gen. s. peccatum supbie sciendum est qz talis superbus potest figurari per Ioseph. de quo dicitur gen. 47. Emit igitur Ioseph omnem terram egypti: vēdētibus singul' possessiones suas p magnitudine famis: subiecitqz eam Pharaoni et cunctos populos eius a nouissimis terminis egypti vsqz ad extremos fines eius. Ubi sciendum qz p Ioseph qui interpretatur accrescens. qui erat procurator Pharaonis: qui interpretatur denudans. virum: intellr qlibz superbus et arrogans qz est procurator dyaboli qui seducendo hominē ipm denudat cum suis tepatōibus iducit hominem ad peccatum: vñ homo expoliatur diuina gratia. Unde talis dicitur Ezech. 16. Denudabit te vestimentis tuis: et auferet vasa decoris tui: et dereliquent te nudam plenam ignominia. Et Iste dicitur emere omnem terram egypti: qz tal' vñ esse omnes sibi subiectos: et oibus dominari. Signāter autem dr qz terram egypti et cunctos populos subiecit pharaoni: qz multoties. accidit qz superbus fac malos homines esse subiectos dyabolo: dum eos ad opera mala inducit. Quātu ad secundū genus. s. peccatus

auaritie sciendū est qd tal' auarus pōt figu-
rari p mulierem samaritanā que venerat
ad auriens aqz: cui dixit xps Jo. 4. qnqz
viros habuisti. ¶ Ubi sciendū qd p mulie-
rem venietem auriere aqz: intellr quilibet
auarus tēporalia desiderās: p aqz dsigna-
tas: quia sic aq est labilis: sic tēporalia.
Iste auarus instar mulieris dī habere. s.
viros: quādo omisso recto iudicio ratiōis:
delectatiōem. s. sensuū sequit' ut ill' regat'
instar viri q pncipaliter hz reger' domū.
¶ Aduertat mib auarus q oculos z alios
sensus corporis statuit declinare i terrā:
qd licet velit regi istis. s. sensibus: tñ cum
eis deficiet in plio z ab inimicis deducet'
captiu'. iuxta q figuratiue dī gen. 4. qd
cum quattuor reges pugnaret contra. s.
ipso deicef'r: ceperūtqz loth z omnem
substantiā eius. ¶ Ubi sciendū qd p quat-
tuor reges intelligunt' demones: q ideo dī
signant' per quaternariū numerū: quia sic
numerus quaternarius numerādo prius
recedit a ternario: sic demones inter oēs
creaturas primo deuiauerūt a trinitate.
¶ Per. s. vero reges intelligunt'. s. sensus
dominātes in homine cōtra autem hoiez
quī. s. sensibus regit' pugnāt quattuor re-
ges. i. demones: z ipm deuincūt: z instar
loth ducūt ipsum captiuū: dum sequētem
delectatiōes sensuū: ipsūz illaqueāt p pec-
catum tollūtqz oēm substantiā eius: quia
temporalia q fuerat auarus dedit' amit-
tit dum moritur: nec ei post mortem pro-
derūt. iuxta illud puer. ij. Non pderunt
diuitie in die vltiōis. iusticia at liberabit
a morte. ¶ Quantū ad tertiu' genus. s.
peccatū luxurie: sciendū ē q i^a vxor. i. sen-
sualitas z delectatio carnis allie hoiez ad
sui cōcupiscentiam: vt oblitus celestibus
delectatiōibus det se desiderijs carnis. qd
fuit figuratū iudic. 4. Ubi sententialr dī
qd cum Sanson vidit' qsdam mulierē de
filiabus philistinū: ait queso vt eam mibi
accipias vxorem: cui cum pntes eius

dīrent qd nō acciperet vxorem de filiabus
philistinū: dixit Sanson ad patrem: hanc
mibi accipite qd placuit oculis meis: q tā-
dem accepit eaz i vxorem. ¶ Ubi sciendū
qd p Sansonem q interpretat' sol fortis in-
telligitur quilibet homo: cui instar sol dedit
deus intellectū z ratiōem vt clarius illu-
stretur. qn dī esse fortis in aggrediendo
difficilia: z in sustinēdo cōtraria. ¶ Per mu-
liorem vero intelligit' sensualitas: qz de
cū ratiōe dedit sociāz homini. q multo c.
suis blanditijs ratiōem allie vt sequatur
delicias carnis. s. licet Sanson phibeat'
q parentibus ne mulierem d filiabus phi-
listinū accipet: tñ non acquirit cōsilio eoz.
sed ipsam in vxorem accepit: quia hz homo
multo c. admoneat a deo ne sensualitatem
sequat': tñ ipm dīspiciēs eā sibi copulat in
vxorem: dū sequēs ei' blanditijs in car-
nalib' desiderijs delectatur. Non aduer-
tens illud ps. Bisi eos fm desideria cor-
dis eorum ibūt i aduētiōib' suis. ¶ Q^m
ad fm. s. nunciū diligētiam in referēdo di-
cit. Et reuersus seru' zc. Ubi sciendū qd i^a
suus. i. xps q^m ad hūanitatē vel angeli
obsequētes nunciare dicunt' patrifamil'. i.
deo illa q hic agunt non qñ dī ipa igno-
ret qd nouit oīa: s. vt dīdatur eoz dilige-
tia circa gen' humanū: z de salute oīum
solicitudine: quos inducunt ad resectiōem
cene eterne. Unde Tob. 12. dixit angelus.
Raphael Tob: qñ orabas cū lacrimis:
ego obtuli orōnē tuā dño. Tertia ps.

Equitur. Tunc iratus p'famil'.
zc. Ubi tangitur p'digna seueri-
tas in transferendo. qd pbat ef-
fect' admirād'. Ubi sciē. qd qñ alijs iuita-
tur ab aliq magno dño: ad aliqd bonū p-
cipiēdū z ad ipm nō vult vēire: qd dōi si
bi oblāt se reddidit idignum. merito dī
i^a priuari: qd vō liberalitas dñi pp maliti-
am reuētum nō diminuit: quēmens est
vt sua bona alijs cōmunicet acceptantib'
oblationem eis faciam. Unde Ambrosi'.

Quia Ergo venire supbi renuūt: paupes eligunt. In pte igitur 1^a in qua fit mentō de trāslatione cene iam dicte. s. possumus considerare. s.

Regalem indignatiōem.

Localem expressionem.

Personalem distinctiōem.

Precepti impletiōem.

Dei miserationem.

Quantū ad primū dicit. Tunc iratus &c. Ubi sciendū qd d^s significatus p p^rem famill. iratus d^r p^rtra renuētes venire ad cenā suā. i. per modū irati se habz: dū aliqd operat qd faceret homo scdm Basilū. si d^s aliquo foret iratus. Uñ p^s. Iratus ē furorē d^s in pplm suū & abhominatus est hereditatem suā. **Quantū** ad scdm. s. localem exp^rsionez dicit. Exi cito &c. Ubi sciendū qd p hoies exñtes in plateis & vicis ciuitatis: qui vocant ad cenā intelliguntur publici peccatores: ad quos seru⁹ mittitur vt eos inuitet ad penitentiā vt post modū possint ad cenā feliciter peruenire.

De talibus peccatoribus cōquerendo loquitur d^s figuratiue Je. 7. d. Mōne vides qd isti faciūt in ciuitatibus iuda & i plateis ier^m. filij colligūt ligna & patres succedunt ignem & mulieres conspergūt adipez vt faciāt placētas regie celi & d^s alienis & ad iracūdiā me prouocent.

Ubi sciendū qd p istos peccatores delinquētes in ciuitatibus & plateis: intelliguntur vt dictum est peccatores publice delinquētes. Qui qual^r delinquāt subdit: qd filij colligūt ligna &c. qd sic videmus p experientiā patres multoē. inducūt filios ad peccandū sic p^r in vsurarijs qd docent filios vsuras face^r: & sic filij colligūt ligna: dum cumulant tēporalia: qd dicunt patres incendere: dum ipos ad amplius congregandum animāt. Mulieres vero adipez dicunt pspergere & placētas facere: qd eorum vxores d^s pecunia male acq^sita late viuūt & studēt in delictijs corporis. Signā

ter aut d^r qd libant regine celi a d^s aliis: quia in opibus suis: dyabolo seruiūt & nō dō. **Aduertāt** tñ miseri d^s sequētes qd dicit d^s: vt me ingt ad iracūdiā prouocarent. Nam ex eoz mal⁹ operib⁹: cōtra eos iratur d^s: & de suis mal⁹ operib⁹ grauiter punient. iuxta illud ro. 2°. Secū dum aut duriciā tuaz & cor⁹ ipenitēs thaurizas tibi iram in die ire & reuelatiōis iusti iudiciū dei qd reddet vniūq³ secundū opera sua. **Quantū** ad tēriū. s. personalem distinctiōez dicit. Et paupes & debiles &c. Ubi sciē. qd p 1° quattuor: genera hoīūz itellit. 4. g^ria peccatoz. Ubi sciē. qd g^rial^r loquēdo homo pōt dupliciter peccare. s. peccato omīssionis: & peccato cōmissionis. peccans peccato omīssionis itellit p pau peres: qd sic paup nihil bz: ita homo p peccatū omīssionis nihil boni operat. vt sic dicat illud p^s. Ego sum pauper & dolēs. Peccato aut cōmissionis pōt peccare tripliciter: vel ex passione vel ignorātia: vel ex certa malicia. Peccans ex passione: itelligit per debiles. Nam sic debilis nō pōt resistere fortiori: sic multoē. accidit qd homo ex sua fragilitate nō cōstat peccatis resistere: sed in ipis succūbit. Et sic d^s ipō dicat illud nec. 4. Debilitata ē fortitudo portantis & nos nō poterimus hēdificare murū: Peccans ex ignorātia significat: p cecos. Nam sic cecus nō videt corporal^r: ita multoē. homo ex ignorātia sue salutis: labitur i peccatū. d^s qbus sophonie. i. Am blabūt vt ceci: qd d^s peccauerūt. peccās vero ex certa scientia & malicia: itellit p claudos. Nam sic claudus vidz se claudicare: & tñ non se rectificat: sic multoē. hō ex certa malicia deū offendit: nec vlt se dirigere p opera bōa. Uñ Ambro. claudī sunt: q rectos gressus in operatiōe nō habent. **Licet** aut per 1° quattuor: genera hoīūz intelligant vt dictum ē 1° quattuor: genera peccatoz: tñ de⁹ ex sua misericordiā eos inuitat vt cōuertantur ad penitē

Videmus et q^o quando est aliquis discipu-
lus ignorans aliq^o scientia: et nouit magi-
strum sapientem et famosum: si sit prudens:
querit ipm cum diligetia: et inuentum au-
dit cum reueretia. et ipsius tenet documē-
ta. **O**fficium autem p^{ri} medici ē infirmo
cōpati et sibi si pōt dare remedia sanitas.
Officium etiam boni magistri ē discipulū
instruere: et quantū potest dirigere in sciē-
tia veritatis. **S**i vero ptingeret q^o ali-
quis ex inuidia medico vl' magistro dētra-
heret: debet ipm modeste corrigere: cum
vbali et exēplariter admonēdo. **Q**uia
igitur dei filius in hūc mūdū venit ut spi-
ritualis medicus humani generis et ma-
gister: q^o qdem graui detinebat infirmita-
te peccati: et viam veritatis vt inscius igno-
rabat: ideo ad ipm vt ad medicū et magi-
strū hoies debuerūt accedere vt sanitates
reaperēt et doctrinā. quos ipse vt p^{ri} me-
dicus et bon^o magister ab infirmitate cu-
rauit: et viā veritatis ostendit. Quia vero
phi ypōcritae ex inuidia: xpi detrahebant
operibus: ipos exēplariter corrigit: vt in-
uidiā abiciant: et detractōem dimittāt. Et
h^{ic} est q^o nob^{is} insinuat euangeliū hodiernū
in quo. 3^a innūtur. s.

Beor misericordie i recipiēdo.

Rāco: inuidie in detrahēdo.

Splendor sap^{ie} in corrigēdo.

Primū probat affabilitas cōuersatio
ma. 2^m pueritas intentiōis. 3^m claritas
eruditōis. **P**rimū in prin. 2^m ibi. Et mur-
murabant **P**hi 7c. 3^m ibi. Et ait ad illos
pabolam 7c. **P**rima pars.

Quantū ad primū vbi tangit 7c.

q^o pbat 7c. dicit. Erant appropi.

7c. **U**bi sciendū q^o qñ aliquis in-

digens sit aliquē potentē sibi subuēire mi-
sericordē et hūilē: securi^o pōt ad ipm acce-
dere pro subsidio impetrādo. scdm h^{ic} igit^r
hic q^otruo: possumus cōsiderare. s.

Letū indigentem.

Actum pmerentem.

Germinū cōuenientem.

Fructum recreātem.

Quantū ad primum dicit **P**ublicani et
peccatores. **U**bi sciendū q^o qñ infirmus
gravius infirmat pls eget medico. Quia
publicani et pec. erant infirmi grauit^r: q^o
peccatū est infirmitas spūalis anie: iō me-
dico indigebāt. Sciendum ē autē q^o per
publicanos intelligunt peccatores publi-
ci. **N**ā publicani dicebant hoies exercen-
tes opera coia et publica: vt colligere pe-
dagia et huiusmodi. **P**er peccōres vero itel-
ligunt quicūq^o publice vl' priuate peccāt:
et sic oēs dici possunt peccatores: q^o etia^z
hō nascitur: cū peccato iuxta illd ps. Ec.
enim in iniqua. pceptus su^o et pec. cōcep-
me mī mā. **P**ropter q^o ro. 5°. **D**ēs pecca-
uerunt et egēt glā dī. **N**ā teste Jo. i. can.
i^o. Si dixerimus q^o peccm nō habem^o nos
ipos seducim^o et veritas i nob nō ē. pp q^o
tob. 13. **C**onuertimini ergo peccatores: et
facite iusticiā corā dō credentes q^o faciet
vobiscū suā mīaz. **Q**uā ad 3^m. s. actū p-
merentē dicit. Erāt appropinquātes. **U**bi
sciendū q^o h^{ic} hoies hui^o mūdi sint fragiles
et per pñs labantur multociēs in peccm tñ
deus p^{ri} et misericors dat eis spem venie
apiens sue misericordie sinū si volunt ap-
propinquare sibi et ipm querere diligēter
Et igit^r peccatores deo possint appropin-
quare secure: pfortat eos beatus Jac. in
can. sua. 4. d. **A**ppropinquate deo et appro-
pinquabit vobis. **N**ā iuxta illd ps. **P**ro-
pe est dñs oibus inuocantib^o eū in verita-
te. **H**oc at fuit figuratum Luc. 18. vbi
snial^r dī q^o cum xps appropinquasset ie-
rico: cecus qdā mendicus et paup clama-
bat. d. **F**ili dō miserere mei: quē cum xps
iussisset adduci ad se interrogauit ip^o qd
vellet q^o sibi faceret: q^o dixit: dñe vt vide
am: cum xps misertus statim reddidit vi-
sum. **U**bi sciendū q^o p illū cecū paupe-
rem et mendicū intelligit quilibet peccōr.
Et sic merito dici possit d ipso illd apoc.

3. Tu es miser et miserabilis: pauper: cecus et nudus. **M**a miser: q: sub seruitute dyabolis: pauper: quia priuatus diuitijs celestis patrie. ceco: q: infectus vitijs. nudus: q: amissis dona gratuita. **E**t autem sic fit: tñ qñ xps appropinquat Ierico. i. i. hñc mñdũ: q: in tpe luna q̄ significat defectũ nec i ipso instar lune stabilitas repitur dñz ipz in star ceci cum deuotiõe inuocare et dicere yhu fili dñi miserere mei. Et sic in yhu saluatore cognoscat diuinitatē. in filio vero dñi: eius humilitatē in misericordia vero q̄z petit suā necessitatē. **E**t sic at clamantem ante q̄z ipm illuminaret iussit duci ad se: q: nisi peccator preueniat diuinā grā: ad pñiam suis viribus nō pōt venire: nec peccati remissionē habere: q: cognoscēs Ierico. d. tre. s. Conuerte nos dñe ad te et conuertemur. Sic aut adductũ ad se p suam grām interrogat nō tanq̄z nesciens: sed cōsensum peccōis hñe volēs: quid vis vt faciam tibi: q̄ istar ceci nō dñz petere diuitias. sed absolutōem culpe et illustratōnem gratie. d. dñe vt videam lumen: q: si deuote postulet. Christus ipm illuminat vt sic peccator dicere possit illud Jo. 9. **U**num scio quia cum essem cecus mō vi deo. **Q**uantum ad 3^m. s. terminum cōuertentem dicit ad yhm. **U**bi sciendum q: yhs fuit conueniens terminus ad quē peccatores debēt accedere. **E**nde ps. Accede te ad eum et illuminamini et facies vñe nō cōfundentur. **M**a qñ cecatus p peccatũ accedit ad ipm: eum illuminat grām cōfiterēdo pp q: facies eius nō dicitur cōfundi quia obtinet q: humiliter postulat. **M**a iuxta illud ps. Ipse est qui propi. omnib⁹ iniqui. nostris: et qui sanat omnes infirmitates nostras. **Q**uantum ad quartum s. fructum recreantem dicit. vt audirent illum. **U**bi sciendum q: publicani et peccatores nō solum appropinquabant ad xpm vt a suis infirmitatibus curarentur. sed etiam vt instruerentur in via veritatis:

vt sic possent mentaliter recreari. quia s̄ utero. 8. **N**on in solo pane viuit homo sed in omni verbo q: procedit de ore dei. **A**d istam auditionem et instructionem ipse nos inuitat per psalmistam. d. Venite filij au. me. ti. domini docebo vos. **M**a s̄ utero. 33. **Q**ui appropinquant pedib⁹ ei⁹: accipient de doctrina eius.

Secunda Pars.

Equitur. Et murmurabāt phari. **E**t c. **U**bi inuitur rācor: inuidie in detrahēdo. q: pbat pueritas i tentationis. **U**bi sciendũ q: phari. perversas intentionē habentes detrahebāt opibus xpi vidētes q: ipse nō repellebat publicanos et peccatores ad se veniētes s̄ benigne et familiariter stabat cū illis. **S**im hoc igitur h̄ duo possumus p̄siderare. vñ. **E**xpressionē inuide reprehensionis. **A**llegationē iniuste rōnis.

Quantũ ad primũ dicit. Et murmurabant. **E**t c. **U**bi sciendũ q: p̄suetudo inuidor est bonis detrahere et ipsos pati nō posse iuxta illud Criso. in quodā sermōe. et elat inquit: mansuetũ inuidi: modestum superbi: probum improbi: mitem tumidi: vni ca emulatione lacescunt. **Q**uia igitur pharisei erant inuidi: ideo murmurabant de xpo. **E**t sic de ipsis dici potuerit illud Judi. 8. **I**mproperiũ murmurationis sue cōtra dñm protulerūt: qñ de suis operib⁹ murmurabant. **E**nde possunt nobis figurari p̄ allum ingrātũ populũ iudaicũ de quo Exo. 15. murmurauit popul⁹ p̄tra **A**ro. **M**a per **A**ro. qui assumptus ab aquis dñi: qui extraxit populũ de egypto itelligitur xps qui eleuat⁹ erat ab appetitu mundanarū cupidinum significatarū per aquas: qui genus humanum eduxit de tenebris peccatorum: s̄ quem pharysei murmurabant significati per ingrātũ populũ: quos tñ dñs respēdit. d. mñeri. 14. **E**t sic q̄ mltitudo h̄ pexima murmurat s̄ me. q. d. murmurat n̄ debēt: sed peti⁹ mea

opéra cōmendare. ¶ Tū sciendum q̄ in uenio in scriptura q̄ ppter murmuratio nem hō grauit̄ punit. Nam.

Inscit̄ culpa deformate.

Affligit̄ pena affligente.

Excludit̄ a gl̄a quietate

¶ Primo inscit̄ culpa deformate. Hoc aut̄ fuit figuratū numeri. 12. vbi sententia liter dī q̄ cū maria soror ABoi. murmu rassz cōtra ip̄m: dō eam reprehēdit. d. q̄ nō timuisti detrāhere seruo meo ABoi. 7 cum reprehēsiōe etiā eam puniuit: q̄ facta est leprosa. Tū ibidem dī. Ecce maria apparuit candēs lepra sic nix. ¶ Tū sciendum q̄ p ABoi. seruū dñi intelligit̄ x̄ps: qui inquit̄ homo seru⁹ dici pōt: q̄ iuxta illud phil. 2°. semetipsuz exinaniuit formā serui accipiēs i similitudinē hoīuz factus 7 habitu inuētus ut hō. Per mariam vero sororem ABoi. intelligi pōt q̄ libz hō qui soror x̄pi dici potest tū ppter conformitatē nature q̄z hz cum x̄po quantum ad naturam humanā. ppter q̄z dicif frater nr̄. ut sic dicat illud gen. 37. Frater enim 7 caro nr̄a est. tū ppter conformitatem in vita q̄z debent h̄re cum x̄po. iuxta illud q̄ ipse dicit ABoi. 12. Quicūqz fecerit voluntatē patris mei q̄ in cel̄ est: hic p̄r 7 mater frater 7 soror ē. ¶ Licet aut̄ hō possit dici soror x̄pi: 7 p consequēs deberet ip̄sum diligere: tū multi sunt qui instar m̄ sibi detrahūt verbz 7 operibus suis: tū aduertant qd accidit m̄ murmuratiō: q̄ apparuit candēs lepra sic nix. Sic re vera accidit detractōribus: q̄ anie ip̄o ruz insciant̄ peccati maculā dformate. Hō enim tantā deformitatē fac lepra in cor: q̄zuz peccatū in aīa peccatoris. Et d̄ ip̄o dici Possit illd̄ pal. 26. ¶ Data ē lepra i fronte eius. Per frontem q̄ est pulchrior p̄ corp̄is intell̄r anima q̄ est pulchrior 7 nobilior p̄ hoīs. In i^o igit̄ fronte. i. aīa lepra oriri dī: q̄n p̄ peccatū detractōis i ficiat aīa murmuratiō. ¶ Secō p̄ peccatū d

tractōis affligit̄ pena cruciāte. q̄ fuit figuratū nūeri.

¶ Tū finaliter dī q̄ cuz ppl's isrl̄itic⁹ iret p desertū 7 murmuraf sz 7 locutus fuissz p̄ra dñm q̄ iratus dñs imisit in pplm ignitos serpētes q̄ mordebant 7 vulnerabāt: ex quoz morib⁹ mlti moriebant.

¶ Tū sciendū q̄ p populuz isrl̄iticum euntem p desertū. intelligunt̄ hoīes huius mūdi: qui in h̄ mūdo. significato p desertum q̄ desertū est locus q̄ ab hoibus deserit: 7 i^o mundus hz ab hoīb⁹ deseri saltē p mortē dicunt̄ iter pagere q̄z diu st̄ viatores. q̄ iuxta illud hebr̄e. 13. Non habem⁹ hic manentē ciuitatez sz futuram inquirim⁹. In i^o aut̄ itinere murmurare dicunt̄ cōtra dñm quādo vel ip̄z blasphemāt verbz: vel sibi operib⁹ contra dñt: cōtra illud phil. 2°. Omnia aut̄ facite sine murmuratiōibus 7 hesitatiōibus ut sitis sine querella 7 simplices sic filij dei.

¶ S; aduertāt detractores pessimi qd populo murmurati accidit. Nā deū peritauerunt p̄ra se p̄ q̄ iuste fuit eis iratus: sic re vera cōtra detractores iuste irat̄ dñs. Et sic de ip̄o dicat illud Jb. s. ideo irat⁹ est furor dñi in poplo suo 7 extēdit manū suam: sup eum. Quasi aut̄ ira pplm murmurantē percussit sequit̄ q̄ misit serpētes ignitos: quoz moribus hoīes moriebant̄. Tū sciendū q̄ p illos serpētes itel ligunt̄ dyabolū: q̄ s dō pmittit suis tēptationibus vel d̄ qbusdā aculeis pūgere homines: 7 ip̄os trahētes ad cōsensuz vline rare. Detractores igit̄ dicunt̄ interfici ab ignitis serpentib⁹. i. a demonib⁹: dū suggestionibus eoz consentiūt de alijs murmurādo. Quod piculū nos docet vitare apostolus. d. i. cor. 10. Neqz tēptetis deū sic q̄ daz eoz tēptauerūt 7 a serpētibus p̄f̄r̄: neqz murmuraueritis sic qdā eoz murmurauerunt 7 perierūt ab exterminatore.

¶ 3° ppter peccatum detractōis excluduntur a gl̄oria quietante. Et si fuit figuratū numeri. 14. vbi sentēcialiter dī q̄

eu filij israel murmurassent de terra promissionis q̄ de^o se datuz repromissit: erat^o domus dixit q̄ omnes qui murmurauerant neq̄ obediuerant voci sue non viderent terram q̄ p̄miserat patribus eoruz. ¶ Ubi sciendum q̄ per terram p̄missio nis intelligitur celestis p̄ria q̄ deus promisit se datuz facientib^o opa bona iuxta q̄ figuratiue dixit domin^o. Exo. 3. Descēdi vt liberarem pplm meū de manibus egyptiorum ⁊ educerem de terra illa in terram bonam ⁊ spatiosam: terram q̄ fluit lacte ⁊ melle. Nam dei filius d̄ sinu patris descendit in mundum quando naturam assumpsit humanam: vt d̄ manibus egyptiorum: i. de seruitute demonum liberaret genus humanum: ⁊ ipm induceret ad celestem patriam significatam p̄ terrā spatiosam ⁊c. Nec ē terra d̄ qua ps. Por: tio mea dñe sit in terra viuentiū. ¶ Uide tamen q̄ ipsa priuant quia omnes q̄ murmurauerūt de dō ⁊ terra mēdaciter sic re vera qui dō detrahūt ⁊ hoib^o: celesti patriā priuant. Quia igitur tantū dānum ppter peccatū detractiōis hoies affecunt: ideo admonent vt ipsuz vitent sapiētie. i. vbi dñ. Custodite ergo vos a murmuratiōe q̄ nihil prodest: ⁊ a detractiōe p̄cite lingue q̄m obscurus sermo in vacuū non ibit os aut q̄ mentis occidit aīaz. ¶ 2^m ad secundū. i. allegatiōem iniuste ratiois dic. dñtes q̄ hic peccatores recipi^o ⁊c. Ubi sciendum q̄ ratio q̄ isti allegabāt cōtra xpm d̄ recipiēdo peccatores iniusta erat: imo magis arguere debebāt oppositum: quia talis xps vocare venerat ad penitētiā: tanq̄ eius misericordia indigētes iuxta q̄ eis detrahentibus dixit Abar. 4. Non ē opus valētib^o medic^o: sed male habentib^o. Euntēs aut discite qd est misericordia volo ⁊ nō sacrificiū: nō enim veni vocare iustos sed peccatores.

Tertia pars.

Equi ait ad illos pabolam ⁊c. ¶ Ubi inuitur splēdor sapiētie in corrigēdo q̄ pbat claritas eruditionis. Ubi sciendum quod Christus videns phariseos maligne loq̄ ⁊ contra se murmurare: non increpat eos acriter ne videat eos abicere: sed instar p̄p̄is: ⁊ sapiētiū magistri eos dulciter corrigit: ⁊ veraciter instruit: ostēdens q̄ d̄ peccatores recipere. ¶ Sciēdū est at q̄ hō in p̄ma sua cōdictiōe fuit fact^o a deo inocēs ⁊ s̄n peccato: ⁊ sic pōt significari p̄ ouē animal inocēs ⁊ māsuetū. Fuit et creat^o ad dī imāginem iuxta illd̄ gen. i. Creauit d̄s hoīez ad ymaginem ⁊ similitudinē suā. ⁊ sic pōt significari p̄ dragmā i qua ē ymago regis impressa sed h̄ sic creatus fuerit. inocēs ⁊ ad dei ymaginē tñ ppter peccatū amisit inocētiā ⁊ fuit ymago deformata: ⁊ sic fuit ouis ⁊ dragma p̄dita. Scdm h̄ igitur hic duo possum^o cōsiderā. Nā primo adducē pabolā ouis p̄dite significātis inocētiē amissionem. 2° dragme p̄dite significātis ymaginis deformitatē. ¶ 2^m ad primū dicit. Et ait ad illos ⁊c. Ubi sciendū q̄ circa illā primā pabolā. 8. possum^o p̄fide^o. i. Rational creature cōditionem. Hois p̄ culpam p̄uaricatiōem. Dei filij incarnatiōem. Diligētem inquisitiōem. Affligentem passionem. Celestis ianue apertitiōem. Cōcīuium exultatiōem. Parabole applicatiōem. ¶ Quātū ad primū dicit. Et ait ad illos ⁊c. Ubi sciēdū q̄ p̄ illas. c. oues intellr tota itellectual creatura angli. i. ⁊ hoies q̄ d̄s instar ouīū creauit inocētes ⁊ puros. q̄ iō. c. dicunt h̄m Greg. ad d̄signand̄ p̄fectionē ipoz. Uñ ad p̄médationē istī^o pastoris possidētis tot oues dicit Ambrosi^o. Diues pastor c^o oēs oues nos cētesima porto sum^o. ¶ Iste oues possunt figurari p̄ oues salōnis d̄ qb^o ip̄e dicit eccli. 2°.

y iii

Possedi seruos et ancillas: multaq[ue] familiam habui: armēta quoq[ue] boū et magnos ouīū greges vltra oēs qui fuerūt añ me in ier^m. ¶ Abi sciendū q[uod] p[er] salomone[m] regem pacificū intelligit x[ristu]s qui nos pacificauit cum d[icitu]r ille d[icitu]r possedisse seruos et ancillas et multā familiam: q[uia] omnis creatura corporal[is] tam corruptibil[is] q[uam] incorruptibil[is] est sue dicitōi subiecta. armēta q[ue]q[ue] et magnos ouīū greges: q[uia] tam sensibil[is] creatura et rational[is] significata p[er] armēta: q[uam] omnis intellectual[is]: vt sunt angli et homines sancti significati p[er] oues sunt generaliter ei ad nutū subiecta. ¶ Q^m ad hominē p[er] culpam p[er]uersionem dicit. et si p[er]didit vnam ex illis. Abi sciendum q[uod] h[ic] deus naturā intellectualē perfectā instar ouium creauerit. tñ de perfecto et completo numero congregatiōis: ouis vna dicitur scit: quādo genus humanū in primis penitibus peccauit. Unde Je. 50. Omnes nos quasi oues errauimus: vnusq[ue]q[ue] in viam suam declinauit. Quod cognoscēs p[ater]. et appetēs ad pastores reuerti. d. Erravi sic ouis que perijt queres seruū tuum quia man. tua non sum oblitus. Quo reducto dicit beatus Pe. nos confortādo. i^a. cañ. sua. 2^a. Eratis enim aliquādo sic oues errantes: sed cōuersi estis nunc ad pastores et ep[iscopu]m animarū vestrarū. ¶ Q^m ad dei filij incarnationē dicit. Mōne dimittit 99. in deserto etc. Abi sciendum q[uod] p[er] desertum intelligit celum empyreū: q[uod] tunc desertum fuit: quādo homo peccādo ipsum deseruit: mō q[uod] adhuc i eo fuisset p[re]sentia liter: sed q[uia] fuit eo priuatus: ad q[uod] fuerat ordinatus: et ibi dimisit eborū sanctorū angelorum: p[er] 99. oues spiritualiter designatum. ¶ Sic autem dimissis: venit ad hominem qui perierat vt ipsum quereret et ad gregem reduceret quādo venit in mūdum de virgine factus homo. Unde dicit Jo. 16. Exiui a patre et veni in mūdum. Mat. 2^a. Luc. 1^a. 9. Filius hominis venit querere: q[uod]

perierat. ¶ Considera igitur o fidel[is] anima benignitatē dei. Nam in prima creatione mundi homo fugit deū: q[uod] incurrerat mortem propter q[uod] dixit adam gen. 3. Ecce in tuam dñe audiui in paradiso et timui eo q[uod] nudus essem et abscondi me. In eius vero reparatiōe: deus ad hominē venit vt det sibi vitam. iuxta q[uod] ipse dicit Jo. Ego veni vt vitam habeāt: et vt habūdantius habeant. ¶ Iste aduēti[us] potest figurari per aduētiū arche dñi i castra. de quo d[icitu]r i. 32. 4. Cognouerunt philistini q[uod] archa dñi venisset: timuerūtq[ue] dñtes venit deus in castra: et ingemuerūt. d. ve nob. ¶ Abi sciendum q[uod] p[er] archam dñi intelligit x[ristu]s qui quantū ad hūanitatē archa fuit pretiosissimi thesauri. s. diuinitatis. ¶ Per castra vero intell[igitu]r hic mūd[us]. quādo igitur dei filius assumpsit naturā humanā: tunc archa in castra dñi venisse. ¶ Per philistini qui interpretantur ceciderūt: intelligunt de mones qui p[ro]pter peccatū supbie ceciderunt de celo. Isti igitur videntes q[uod] x[ristu]s venerat i mūdum ceperūt timere videntes q[uod] p[er] ipsius aduētiū minuebant eorum potentia: et ad grauiora supplicia pabantur: et sic dñe ve nobis. An. 8. Quid nō et tibi x[ristu] fili dei venisti añ tēpus torqueri nos. ¶ Quantū ad 4^m. s. diligētē inquisitionē dicit: donec inueniat illā. Abi sciendum q[uod] dñi filius cū magna diligētia naturā humanā significatā per ouem p[er]ditam: quesituit: donec ipsa inuenit. nec per h[ic] q[uod] i^a p[er]dita fuit secundū Tirillū fuerat alijs remanētibus indignatus in aliquo: q[uia] h[ic] ouis de grege recessat: sed misertus p[er]dite: vt numerū ouium integraret perfectū eam gregi qui remāserat: adunauit. Inuēto atq[ue] homine perditō poterat x[ristu]s dicere nature angelice illd Luc. 15. Frater tu⁹ hic mortu⁹ erat et reuixit: perierat: et inuentus est. Inuēit autem eum in terra deserta: quia desertum a gratia in loco orronis quia deturpatū a cl[ar]a vasse solli

rudinis: quia dispersum: ad opera vitiosa.
Eps igitur sic diligenter querens oues
 perditam. i. hominem potest figurari per
 Ioseph qui dixit gen. 27. dū esset in agro
 interrogari quid quereretur: fratres meos q̄
 ro. **E**bi sciendum q̄ per Ioseph filius
 accrescens: & decorus aspectu dictus: intel
 ligitur xps q̄ ideo accrescens dici potuit
 quia eius humilitas fuit diuinitati cōiun
 cta: decorus vero aspectu: quia purus & in
 nocens: & exēplar gratiosus: Iste dicitur
 in agro fuisse quādo fuit corporaliter in
 hū mundo: cui si fiat questio qd querat: re
 spōdet fratres meos. i. hoies ad mei simi
 litudinem creatos quero. **Q**uantum ad
 quintū. s. affligentem passionem dicit. & cū
 inuenerit illam &c. **E**bi sciendum q̄ xps
 inuenta oue p̄dita non percutit ipsam se
 cundū Greg. sed clemēter eam sustentat.
 Unde sciendū q̄ p̄ humeros in quos dī
 filius ouem portat: intelligit̄ eius pa° q̄
 sustinuit pro redemptione humani gene
 ris: in qua secundū Greg. peccata nostra
 portauit. Et h̄ est q̄ fuerat prophatum p̄
 Is. 53. d. vere langores nostros ipse
 portauit & dolores nostros ipse tulit. Qd̄
 cōpletum sp̄sitiens beatus Iste dicit. 1°.
 can. sua. 2°. Peccata nostra ipse ptulit in
 corpore suo sup lignum: vt peccatis mor
 tui: iustitie viuamus cuius liuore sanati
 estis. **E** dicitur aut̄ posuisse ouem super
 humero gaudens: q̄ licet pa° eius penal
 sensualitati fuerit quāsi dicit Abat. 26. tri
 stis est anima mea vsqz ad mortem. tām
 fuit voluntaria quantum ad animā. **U**nd̄
 dicit Jo. 10. Potestatem habeo ponendi
 animam meam & potestatem habeo itez
 sumendi eā. **E**ps igit̄ i passione portās
 nostra delicta potest figurari per samari
 tanum de quo sentēcialiter dicitur & para
 bolice Luc. 10. q̄ cum venissz hominem a
 latronibus expoliatum & vulneratum ap
 proprians ligauit vulnera eius infundēs
 oleum & vinū & imposuit illū in iumentū

suū & duxit in stabulū pro quo dedit duos
 denarios. **E**bi sciendū q̄ per samarita
 num qui interpretat̄ custos: intelligit̄ xps
 custos humani generis. De quo ps. Nisi
 dñs custodierit ciuitatez frustra &c. **P**er
 hoīem vero expoliatū & vulneratū intelli
 gitur totum genus humanū q̄ in p̄mis
 parentibz fuit expoliatū gratuitis & i na
 turalibus vulneratū: huic appropinquās
 dei filius in iumentū suū populu posuit
 quādo super lignū crucis peccata nostra
 portauit. Infudit aut̄ vinum & oleū: quā
 do in pa° fuit mia & iusticia. duxit in sta
 bulū. i. ad congregatiōem fidei & vniuersi
 tatis ecclē. que stabulū respectu celestis
 patris que aula dei dicitur dici potest: p̄
 pter desideria carnis que ipsum multoꝝ.
 ad indebita inclinant. **D**icitur autem de
 disse duos denarios: quia precii redēptio
 nis nostre fuit xps qui se ipm dedit quā
 tum ad corpus & animam & sic deo patri
 recōciliauit hominem qui ab ipso recese
 rat per peccatum. **Q**uantum ad sextū
 s. celestis ianue apertionez dicit. & veniēs
 domum. **E**bi sciendum secundū Greg. q̄
 per illam domū intelligitur celestis p̄tia
 ad q̄ xps intrauit in die ascensionis secū
 ducens animas sanctorū omnium que añ
 eius passionem detinebant in lybo. **E**t
 sic verificatū fuerit illud mich. 2. Ascēdit
 enim pandēs iter añ eos. **E** Nec dom⁹
 potest figurari per domū q̄ sentēcialiter
 dī se vidisse ezeiel i spū eze. 43. maiestas
 inquit domini ingressa est templum per
 viam porte que respicit ad orientem &
 ecce repleta erat gloria domus domini.
Ebi sciendum q̄ per illam domū siue
 templū intelligit̄ vt dictum ē celestis pa
 tria que est habitatio oīz sanctorū. **P**er
 maiestatem vero domini: intelligit̄ xps:
 qui maiestas dei dici potest: quia est fili⁹
 dei: & ei⁹ similitudo et̄na. Ista dī ingressa
 tēplum p̄ viam porte ad orientē: q̄n xps
 in die ascensionis de monte oliueti qui

nobis ē ad orientē situs in celū ascēdit ⁊ tūc repleta est domus gl'ia dñi: qz tunc celestis p'ria xpi pñtia ⁊ scōz fuit gloriosissi me adornata. Et sic dici potuerit illud ps. Gloria ⁊ diuitie ī domo ei⁹. **¶** Quantū ad septimū. s. cōcīniū exultationē dicit puocat amicos suos. i. angeloz choros: qz fm Grego. Amici dei dicuntur: qz ei⁹ voluntatē faciūt ⁊ vicini: qz ipm clare prem plantur. Isti sunt amici de qbus ps. Mi mis honorati sunt amici tui deus ⁊c. **¶** Quantū ad 8^m. s. pabole applicationē dicit. dico vobis qz gaudiū ⁊c. Ubi sciēdū qz xps applicando ad ppositū istam parabolā intendit talē rōnem. Quilibet hō debet gaudere ⁊ nō murmurare de illo d quo sci angeli gaudent qui nō possunt errare s; ipsi gaudēt de peccōribus quādo cōuertuntur ad pñiam: ergo ⁊ vos debetis gaudere ⁊ non murmurare si peccōres ad pñiam puertuntur sed ex eo qz ipsos recipio puertuntur ad pñiam: ergo murmurare non debetis si recipio peccōres. ⁊ nō solum angeli gaudent de conuersiōe sed et sup vno peccōre pñiam agente magis qz super. 99. iustis q non egent pñia. qz in re parando hominē deo factus est homo ⁊ factus est hō deus. qz quidē fm Grego. Maximū gaudiū qñ sci in pñia vidēt humanitatē sic mirabiliter diuinitati cōiunctam. nō āt pp pmanētia angeloz ipsoz naturā assumpsit vt tñ natura angelica fuerit sublimata. Uñ Ebre. 2. Nunqz enī angelos apphēdit s; semē abrae apphēdit **¶** Quantū ad 2^m. s. pabolā dragme pdite significātis ymaginis deformitatē dicit. Aut q mulier ⁊c. Ubi sciēdū fm Ciril. qz p pcedentē pabolā in qua humanū genus dicebat ouis erratica dicebatur nos fore creaturā substantiālis dei q fecit nos ⁊ nō ipsi nos cuius pascue oues sumus. subiūgitur aut secūda pabola a qua humanum genus opatur dragme q perijt p qz nos ostendit ad ymaginē regiam factos

s. summi dei vt ex h detur intelligi quātr illa ymago deformatur. **¶** Sciendū est autē qz circa istā parabolā de dragma. s. possumus considerare. s. Nature rōnalis dignitatē in essendo. Hominis malignitatē in offendendo. Xpi benignitatē in reducendo. Collegij societātē in pgaudendo. Dicti claritatē in applicando. **¶** Quantū ad primū dicit. aut q mulier ⁊c. Ubi sciendū qz p istā mulierē s; Blo. intelligit dei sapiētia. i. dei filius q est dei virt⁹ ⁊ sapiētia. Uñ Grego. Qui significat p pastore ipse p mulierem ipse enim de⁹: ipse ⁊ dei sapiētia. Ubi sciendū qz sapientia dei pp tria pōt mulier appellari. Nam instar mulieris habet. Formositatē gratiosam. Libertatem copiosam. Pietatem viscerosam. **¶** Per p^m alliciuntur cōtemplantes. Per secundū reficit operantes. Per tertium colligit penitētes. **¶** Primo sapientia dei instar mulieris habz formositatē gratiosam per qz allicit cōtemplantes. iuxta qz ipa dicit ecclici. 24. Ego mater plēbie dilectōis timoris ⁊ magnitudinis ⁊ sacte spei in me omnis grā vite ⁊ veritatis: in me omnis spes vite ⁊ virtutis. Et sic possit figurari per Racclēm d qua gen. 29. Erat Racel decora facie ⁊ venusto aspectu. Nam p Racelē qz dilexit Jacob de coram ⁊c. intellr dei sapientia: in qua est omnis pulchritudo cuiuscunqz coloris: hanc instar Jacob dz quilibz vir cōtēplatiuus diligēt aletus pulchritudine tam d cora. **¶** Dicit igit vir cōtemplatiu⁹ illud sapiētie. 8. Hanc amauī ⁊ exquisiui eam a iuuetute mea ⁊ quesui sponsam eā mihi assumere ⁊ amator factus sū forme illius. **¶** Secdo sapiētia dī instar mulieris bz vbertatem copiosam p qz reficit operantes: iuxta illd ecclesiastici. 24. Ego quasi vitis fructificanti suauitatē odoris ⁊ flores

mei fructus honoris et honestatis. Unde propter suam vbertatē omnes iuitat alacriter ecclāstici. 24. d. Transite ad me oēs qui concupiscit me: et a generatōib⁹ meis adimplemini: sp̄s enim me⁹ sup mel dulcis et h̄rditas mea super mel et fauum. Et sic pp vbertatem possit figurari per lyā fecōdā q̄ cū peperisset sextū filiū dixit Ben. 3. dicitur me de⁹ dote bōa ēt hac vīce mecū erit marit⁹ me⁹ eo q̄ genueris ei 6. filios. Nam sic lyā fecōda fuit ita dei sapiētia ē fecōdissima i se p̄tinēs oē bonū. **¶** Dicit igit vir opatiū illud Cant. 7. Ascendā in palmā et apprehēdā fruct⁹. i. ad hāc sapiētiā: ad q̄z d̄z hō opatiū ascēdere p̄tinue exercitādō se in opib⁹ bōis vt fruct⁹ ei⁹ apprehēdat suaues. **¶** Tertio sapiētia dei instar mulieris h̄z pietatem viscerosam p̄ q̄z colligit penitentes. iuxta illud Prover. 1. Sapiētia foris p̄dicat in plateis dat vocem suā. d. vsqz quo puuli diligitis infantiā et stulti eam q̄ sibi sunt noxia cupient: et iprudētes odibunt scientiam. conuertimini ad correctionem meam: en pferam vobis sp̄m meū et ostēdā v̄ba mea. **¶** And pōt dicer illd̄ Osee. 6. Misericordiam volo et nō sacrificiū. Et sic pp ei⁹ pietatem possit figurari p mulierem fortem de qua puer. 31. Abanū suam aperuit inopi et palmas suas extēdit ad pauperem: q̄ quidem facit qn̄ penitētes recipit ad misericordiam offensam dimitte dō et grām cōferendo. Dicit igitur vir penitens pp eius pietatem illud Thob. Ad te faciem meam conuerto: ad te oculos meos erigo: peto vt de improprio vinctuli huius absoluas me. **¶** Unde ppter tria predicta que conueniunt sapiētie ppter q̄ mulier dici potest: potest figurari per Abygayl: de qua finalr d̄r. 1. R. 25. Quod erat mulier prudentissima et sponsa: que ventens ad regem David cum oblationibus mitigauit iram eius contra Abal: quem David decreuerat interfice

re eo q̄ despexisset eum. et sic propter oblationem et sapiētiā Abygayl pepercit mortem Abal. **¶** Tūc sciendum q̄ per David regem qui interpretatur mīa fortis: intelligitur d̄s pater qui iussit illd̄ Job. 9. Si fortitudo queritur robustissimus est. **¶** Per Abal autem qui interpretatur insipiens: de quo dictum fuit. 1. R. 15. Quā s̄m nomē suū stultus est. intelligunt p̄mi pētes qui pp insipientiam instar Abal deum despexerunt p̄tereundo eius mandata. Et sic de ipsis dicer potuerit deus illud Job. 19. Stulti d̄spiciēbant me: pp q̄ deus iratus ē hominem cōminatus fuit ei mortem. **¶** Per Abygayl qui interpretatur patris mei exultatō: intelligit x̄ps sapiētia patris. Iste instar Abygayl prudētissimus fuit et speciosissimus. Unde ps. Ip̄e est sponsus forma p̄ filiis hoīum. **¶** Christ⁹ igitur cognoscens irā dei ē hominem: sibi occurrit cū oblatōibus: quando seipm in ara crucis p salute humani generis hostiam obtulit deo patri: et sic deus mitigatus ex tanta oblatione sic prudēter oblata gēus humanum sibi recōciliavit ad pacē. **¶** Per dragmas autem. 10. q̄s habebat mulier intelligit nā i intellectual angelorum et hoīum i q̄b⁹ ymago regis. i. dei relucet. Et sic. 9. o. dies angelo: um sint. 9. dragme. hō vero dicatur 10. dragma. **¶** Sciēduz est aut q̄ in dragma quattuor: possum⁹ p̄siderare q̄ reperiuntur in hoīe pp q̄ pōt p dragmam designari. v3.

Ymaginis conformitatem.

Scripture formositatē.

Valoris p̄ciositatem.

Figure rotunditatem.

¶ Sic hō h̄z ymaginis p̄formitatē p nature p̄dictōem. Scripture formositatē: p ḡfe collōnē. Valoris p̄ciositatem. p sapiētiā habitatōem. Figure rotūditatē: p eternā iurātōē. **¶** P̄ hō h̄z istar dragme ymaginis p̄formitatē p nature p̄dēnē: q̄ scūs

ad similitudinē dī. gñ. i. Faciamus hoīes ad iagi
nē et similitudinē nrām. **¶** Secūdo hz scriptur
formositatē p grē collationē. **¶** Naz grā qz
deus pfert est quasi quedā scriptura i aīa
¶ Quare dicit Je. 31. Dabo legē meā in vi
scleribus eoz et in cordibz eoz scribā eam
et ero eis in deū et ipsi erūt mibi in popu
lū. **¶** Tercio hz valoris ptiōsitatē p sap.
inhabitationē. **¶** Nā sapientia habitans in
homine facit ipz pretiosum: qz ipsa est im
cōparabiliter ptiōsa. **¶** Un p. ouer. 3. Pre
tiosior ē cunctis opibus: et oīa que deside
rant hūc nō valent opari. **¶** Quarto hz
figure rotunditatē p eternā durationem.
¶ Nā hō sicut cetera aīalia totaliter nō cor
rumpitur s; eternālī pmanet quantum ad
animam: et post resurrectiōem ēt quātum
ad corp⁹. **¶** Unde de iusto ps. In memoria
eterna erit iustus. **¶** Q^m ad sm. s. hoīs
malignitatē i offendēdo dīc. Et si perdis
rit dragmā vnam. **¶** Ubi sciēdum hz Greg.
qz qñ peccauerūt primi parētes: tūc fuit
i^a dragma vna pdita et dformata imago.
¶ Un dñs trenom. i. Facti sunt filij mei pdi
ti quoniā inualuit inimicus. **¶** Un quilibet
poterat dicere illud ps. Factus suz tanqz
vas pditū: qz prius erat vas grē et factus
ē vas pccī. **¶** Quantū ad tertiū. s. xpi be
nignitatē in reducēdo dicit nōne accēdit
lucer. 12. **¶** Ubi sciendū qz circa repationē
hū^o dragme pdite. s. hoīs quattuor: possu
mus plderare qz fec diuina sapiētia. s.
Abīrificam incarnationē.
Saluificam cōmotionem.
Sollicitā inquisitionem.
Perseuerantiā et durationē.
¶ Quantū ad primū dicit. **¶** Nōne accen
dit lucernā. **¶** Ubi sciendū qz p illā lucernā
in qua fuit lamē accēsi: intelligit xpi hūa
nitas i qz fuit incarnatū xbu eternū. **¶** Ista
ē lucerna de qua Exo. 27. Ardeat lucerna
sp i tabernaculo testimonij. **¶** Nā tā i ecclia
triūphātē qz militātē: ardet xps sicut lu
cerna illuminās viatores p grā. **¶** Sciē

dum est at qz ē triplex ignis huius lucer
ne ardentis. s.

¶ Penalitaz: et i^a ē oīuz pccōz ptiū copiosū
¶ Caritaz: et i^a ē oīuz viatoz meritū glosū.
¶ Bitaz: et i^a ē oīuz pprehēsoz pmiū glosū.

¶ Primobūius lucerne ē ignis penali
tatis oīum pccōz precīū copiosū. **¶** Nā pas
sio xpi fuit sufficiēs precīū oīum pccōz
cuius pene accerbitas significat p ignē.
pp qz figuratiue dictū fuit de ipso Exo. 12.
Non comedetis ex eo crudum qd nec co
ctū aqua s; assū tm igni. **¶** Secundo hui⁹
lucerne ē ignis caritatis. oīum viatoz me
ritū gratiosū. **¶** Nam p caritatē qz deus in
fundit hoī: opat hō meritorie dū viuit. qz
quidē caritatem non d; ociose hēre qz cari
tas pōt designari per ignē. iuxta qz figu
ratiue dixit xps Luc. 12. Ignem vēi mī
tere in terram: et quid volo nisi vt accēda
tur. q. d. caritas designata per ignem. duz
dat homini adhuc existēti in terrēo cor
pore: non d; esse ociosa. sed semp d; ardē

¶ 3° huius lucerne ardētis est ignis di
uitaz oīum pprehēsoz pmiū glosū. **¶** Nā
ds ē beatitudo sanctorū omniū et auferens
ab eis oēm caliginē: et oēm tribuēs clari
tatem: et iō pōt figurari per ignem: vt sic
verificetur d ipso illud apli: hebr. 12. Et ei
deus noster ignis consumens. **¶** Q^m ad
saluificam cōmotiōem dicit. et euerit do
mum. **¶** Ubi sciendū qz per illā domum in
tellr vno modo sm Grego. Conscientia
hoīs: qz tūc sapiētia dei euertere dī qñ in
ipam timorē filialē imittit vt cōuertatur
ad ipm. **¶** Secūdo mō p euerfionē domus
intellr destructō supbie mūdi et omnium
vicioz: qz ds destruxit viā hūilitaz docē
do. iuxta qz dīc **¶** Bath. 2. Discite a me qz
mīz suz et hūil corde. **¶** Un ps. Illuxit co
ruscationes tue orbi terre: cōmota ē 12. **¶** Q^m
ad sollicitā inquisitionē dicit: qrit diligēt.
¶ Ubi sciē. qz xps diligēt hoīes p dīcos ml
tiplī dī qñuissē. s. vt lux cecos: sal p dīcos
via errātes: vita mortuos. **¶** Un cōmemorā

do beneficia q̄ fec̄ hūano ḡlii s̄b metaphora
vice diē ȳs. Quid ē q̄ d̄bui vltra facer̄
vice mee ⁊ n̄ feci. q. d. nihil omisi d̄ p̄tigē
tib⁹: s̄ de salute ip̄si⁹ sollicitaz curā gessi.
¶ Quantū ad p̄seuerantiā ⁊ duratiōez
dicit. donec inueniat. q. x̄ps hōiem p̄seue
rāter q̄siuit donec inuenit. ¶ Quantū ad
quartū. s. collegij societate in p̄gaudendo
dicit. Et cū inuenerit puocat ⁊c. Vbi scien
dum q̄ h̄z Tho. p̄ istas amicas ⁊ vicinas
intelligūt sup̄ne virtutes. Uñ Grego.
Inuēta aut̄ dragma: celestes virtutes fac̄
p̄cipies gaudiū quas ministras dispensa
tionis fecit. ¶ Quantū ad quintū. s. dicti
claritatē in applicādo dicit. Ita dico vob̄
⁊c. q̄si enī angeli vident p̄ccōrē ad p̄niam
puerti per q̄ disponit vt sit eoz s̄otius in
celesti p̄ria: gaudēt q̄ p̄spiciūt celestē pa
triam suis ciuib⁹ adimpleri. Ad hāc at
p̄niam agendam docent p̄ccōres. Abat. 3.
vbi d̄r. Penitentia agite appropinquabit
enim regnū celoz. Ad q̄ regnū nos ⁊c.
¶ Vñica post pente. Euageliū. 45.

Actū est aut̄ cū turbe irue
rent in ȳm vt audirent
verbum dei ⁊c. vbi Luc. 5.
f

¶ Nos videmus p̄ exp̄ientia
q̄ tria sunt inter alia pp̄ q̄
q̄s p̄t alius seq̄ ⁊ sibi rōnabilr̄ adherere.
Prīmū ē scitas vite. Nā tali pōt secure
adherere. q. ps. Cum sancto sanct⁹ eris.
⁊c. 2^m est claritas sapientie. Unde eccl̄stī
ci. 9. Cum sapientib⁹ ⁊ prudētibus tracta.
Tertium est sublimitas potentie. Nam
ad validum ⁊ potentem potes secure cō
fugere. Unde Eph. 6. Confortamini i do
mino ⁊ i potentia virtutis eius. ¶ Quia
igitur x̄ps erat bonus ⁊ sanctus: iuxta il
lud Luc. 4. Scio q̄ sanctus dei es tu ⁊c. Et
sapient: iuxta illud Bañ. s. Scientia ⁊ sa
pientia inuenta sunt in eo. erat nihilomi
nus potens: iuxta illud Luc. 24. Fuit vir
propheta potēs i opere ⁊ sermone. Ideo
multitudo hominū ip̄m non imerito se

quebatur: quia videbant signa que facie
bat super his qui infirmabantur. Et hoc
est q̄ nobis inuitur in euāgelio hodierno
in quo beatus Luc. s. tangit. s.
Habitum luminosum in instruendo.
Officiū viscerosum i ipando.
Prodigiū amozosum i admirādo.
Presagiū virtuosum in ampliando.
Exemplum fructuosum i imitando.
¶ 1^m probat magisterium explicatum.
Scdm̄ miraculū p̄petratū. Tertium
s̄sideriū imitatum. 4^m officium nuncia
tum. 5^m obsequium attemptatum. 6^m in
prin. 2^m ibi. vt cessauit autez loqui. 3^m ibi
Quod cum videret Symon. 4^m ibi
Et ait ad Symonem ȳhs. 5^m ibi. Et subdu
ctis ad terram nauibus.

Prima pars.

Quantum ad primū vbi t̄git ⁊c.

p q̄ pbat ⁊c. diē. Scm̄ est aut̄ ⁊c.

Vbi sciēdum q̄ ad p̄plementū

alicui⁹ p̄dicatōis vel instructōis. 6. requi
runtur. s.

Populus p̄fluens.

Locus p̄gruens.

Status differens.

Mod⁹ p̄merens.

Actus evidens.

Magister instruens.

Et s̄m h̄ in 1^a parte. 6. possumus p̄siderār
s. populū cōcurrentē ad adiscendū. Situm
conuēientem ad continēdum. Status dif
ferentē ad capiēdum. Modū p̄merētez
ad audiendū. Actū evidentem ad hedi
candum. Magistrum sufficientē ad eru
diendū. ¶ Quantū ad primū dicit. Fa
ctum est at̄ ⁊c. Vbi sciendū s̄m Duce. q̄
cū x̄ps multa mirabilia fecisset i terra vo
luit etiam in mari mirabilia facere vt se
ostenderet tam terre q̄z mari ⁊ creaturis
omnibus dñari. ¶ Sciendū est at̄ q̄ desi
deriū istaz turbaz ad audiendum x̄pm
fuit figuratū. 2. Paralipo. 5. vbi dicitur
q̄ omnes reges terrarum desiderabant

videre faciem salomonis vt audirent sapientia q̄ dederat d̄s i corde ei⁹. **¶** Ubi sciendum q̄ p salomonem regem pacifici: intelligit x̄ps qui pacificauit nos cū deo. Sic igitur oēs reges desiderabāt videre faciē salomonis: et audire eius sapientiā: sic i⁹ turbe fragrabāt vt x̄pm viderent: et audirent. Quod q̄dem nos facere docet p̄ ps. d. Venite filij audite me: timorē dñi docebo vos. tñ totum oppo^m facimus. vt sic iam venerit tēpus de quo. 2. th. 4. Erit enim tempus cū sanam doctrinā non sustinebunt sed ad sua desideria coaceruabūt sibi magros pruriētes aurib⁹: et a veritate q̄dem auditū auertent: ad fabulas autē cōuertentur. **¶** Quantū ad scōm. s. situm cōuenientem ad cōtinendū dicit. et ipse stabat secus &c. Ubi sciendū q̄ illud stagnū in scriptura diuersimod̄ nominat. Nam dī mar̄ tybertadiā: a proxima ciuitate tyberiā. dicitur etiā mare galilee a regione. Dicitur etiā lacus iordanis ab origine: q̄ a iordane illuc confluūt aque. Dicitur stagnum genefaret a quedā sua p̄prietate. s. ppter crispantes vndas quas generat. Unde dī genefaret q̄li generans auras. Nam ex motu vndarū ex se generat aurā. **¶** Sciendū est autem q̄ loquēdo moralit̄ p illud stagnum intelligit mundus: q̄ stagnum dī propter statum prosperitatis qui admodū stagni videt̄ stabilis et tñ est valde fluxibilis: et ideo signanter etiam dī lacus iordanis qui vno modo interpretatur descensus: quia i⁹ mundus semper est in descensu. Unde. i. Jo. 2°. Transijt mundus et cōcupiscentia eius. **¶** Dicitur etiā mare propter statum aduersitatis: quia i star maris nō solum habet congregatiōnem amaritudinū: sed et dolorum. **¶** Dī etiam mare galilee que interpretat̄ rota propter mobilitatem ipsius: quia videm⁹ hominem volui de sanitate i infirmitatē: de diuitijs ad paupertatem: de leticia ad anxietatem et de vita ad mortem. Et sic d

ipsis dici possit illud. i. R. 25. Anima inimicorū tuorum rotabitur quasi impetu in circulo funde. quia ps. Dormiet somnū suū et nihil inuenerūt omnes viri diuitiarum in ma. suis. **¶** Dicitur etiā mare tyberiadiā propter maximā ciuitatem edificatā in honore tyberij cesaris. in quo notatur appetitus honoris et ambitiōis: quo in i⁹ mundo querunt. iuxta illud ps. Tabernacula eorum in progenie et progenie vocauerūt nomina sua in terris suis. **¶** Dicitur etiam stagnum genefareth ppter crispantes temptatiōes quibus homo vehementer cōcutitur. d. quibus Jf. 57. Omnes eos aufert ventus tollet aurā. **¶** Sciendū est autem q̄ generaliter loquendo isti ventus temptatiōnū: reducuntur ad tres. iuxta illd. i. Jo. 2°. Omne q̄ est in mundo: cōcupiscentia carnis est: et cōcupiscentia oculorū: et superbia vite. Qui tres possunt figurari per tres spiritus immundos de quibus apoc. 16. Vidi de ore draconis et de ore bestie: et de ore pseudo prophete exisse spiritus tres immundos in modū ranarum: sunt enim spiritus demoniorum facientes signa: et procedūt ad reges totius terre congregare eos in p̄lium ad diem magni dei omnipotentis. **¶** Ubi sciendum q̄ per istum draconem: bestiam: et pseudo prophetam: intelligitur dyabolus qui draco dicitur propter eius versutiam ad homines temptandū. Dicitur bestia propter eius crudelitatem ad homines puniendū. Quod cognoscens ps. dicit. Ne tradas bestiis animas conf. tibi: et animas pa. t. ne obli. in finem. Dicitur etiā pseudo propheta propter doctrine falsitatem ad homines decipiendum: dum aliquam in suis suggestionibus delectationem ostendit. ad q̄ vitandum nos admonet beatus Iohannes. i. can. 4. d. Miserrimi nolite oī spiritui credere: sed p̄bate spiritus si ex dō sunt: qm̄ multi pseudo prophete exiūt in mundum.

E De ore igitur dyaboli sic significati dicuntur exire tres imundi sps. i. tres tēptatōes s̄ prediēs peccatō. que sps dicunt imundi: quia aiam ificiunt ⁊ abhominabilem deo faciunt. ⁊ ideo signanter dicitur q̄ erant i similitudie ranarum imundarū. Et ideo beat⁹ Jo. exponēs quid sunt illi sps: subiungit: sunt enim sps demonioꝝ faciētes signa. Nam signa dicunt facere cum homines trahunt ad illicita: vt sic obliuiscantur dei. **S**ignanter autē dicuntur ad reges terre procedere: q̄ maxime viri potētes ⁊ tyrāni terrēis dediti se prius temptantur de vitijs prediēs. Et de ipsis dicatur illud eccl̄astici. 49. Reges iuda s̄fecerunt: contēpserunt timorē dei. **D**icuntur ēt istos reges congregat⁹ i prelium ⁊c. q̄ dum eos alliciunt ad diuersa peccata per que aduersantur deo: q̄ si i ipm̄ preliari dicuntur. Licet autem sic prelietur dum viuunt s̄ dominum: tamē s̄ eos i die iudicij p̄liabitur dñs dū feret s̄ eos suam q̄ eternalr pūant. An̄ zach. 14. Egredietur ⁊ preliabitur s̄ gētes illas sicut preliatus est in die certaminis. **S**ciēdum ē at̄ q̄ xp̄s non d̄r eē in stagnis: sed secus stagnum: q̄ nō est implicat⁹ mundialib⁹: s̄ eleuatus ab eis. An̄ iudeis dic̄ Jo. 8. Vos s̄ hoc mundo estis: ego nō sum s̄ hoc mundo. **D**r̄ autem xp̄s stat in signum q̄ ip̄e vult nos adiuuare. Qualr autē xp̄s stans consoletur ⁊ reficiat hominē fuit figuratum Exo. 17. **A**bi finaliter dicitur q̄ cum popul⁹ transiēs per s̄sertum pateretur sitim p̄maximam: dixit dñs **A**boy. stabo ego coram te supra petram: percutiesq̄ petra: ⁊ exiit ex ea aq̄ vt bibat popul⁹: q̄ cum fecisset **A**boy. habuit aquam popul⁹ habūdantē. **A**bi sciendum q̄ per i^m populū transeuntem per deserrum ⁊ habētē aque penuriam intelligunt homines qui in hoc mundo habēt penuriā diuine gr̄e: quib⁹ compatiendo ⁊ confortando dic̄ do

minus q̄ instar **A**boy. petram percutiat i. seipsum qui est petra firmissima iuocēt deuotiōis precib⁹: ⁊ tunc sicut domin⁹ pplo aquā tribuit: sic xp̄s dat gr̄am homini si gnificatā per aquam. **Q**uantū ad 3^m. s. statum differentē ad capiendum dicit. Et vidit duas naues stātes secus stagnum. **A**bi sciendū q̄ p̄ nauē p̄ q̄z hō trāsīt per mare vt ad portū pueniat intelligit̄ p̄nia p̄ q̄z si volumus saluos fieri ⁊ venire ad portū celestis p̄rie: oꝝ nos ire. ⁊ iō **A**bat. 3. Penitentia agite appropinquabit regnū celoy. sine ipsa vero hoies pereunt. **U**nde Luc. 13. Nisi p̄niam habueritis oēs silr p̄ibitis. **P**er istas igit̄ duas naues de q̄b⁹ fidei mentio intelligitur duo status p̄nie s. religiosoy obseruantū non solū diuina p̄cepta sed etiam p̄silia ⁊ seculariū qui uiuunt in obseruantia mādatorum. Et ideo dicuntur i^e due naues stare secus stagnum per q̄ significatur mūdus. ⁊ nō in stagno: q̄ hōies penitētes sint in mūdo corporaliter: tñ debēt esse in celo mentalr: **E**t sic dicant cū aplo p̄sli. 3. Nostra autē cōuersatio in celis est ⁊ de eis dicatur illud. 1. Cor. 7. Qui vtuntur h̄ mundo: tanq̄z n̄ vtantur. **I**ste due naues possunt figurari p̄ naues Salomonis de q̄bus dicit̄ sententialiter. 2. Paral. 9. q̄ naues regis Salomonis cum seruis yrā ibant in tarsis: ⁊ deferēbat inde aurum ⁊ argentum: ebur ⁊ symyas ⁊ paniones. **A**bi sciendum q̄ per regē Salomonē: intelligitur xp̄s rex ⁊ dominus noster. **P**er naues autem intelliguntur predicti duo status. **I**sti debēt nauigare i tarsis que interpretatur expians gaudium: q̄ debēt expare ⁊ inquirere q̄zta sint gaudia q̄ sunt in gloria vt sic illis consideratis alliciatur mentaliter ad ipsa eternaliter optūēda. **D**ebent autēz ire in istis nauibus cum seruis yrā qui interpretatur vigilas pplo: q̄ penitētes debēt vigilare solliciti ⁊ exercere se virili in opibus bōis iuxta

documentū apli. i. Cor. 16. 8. Vigilate sta-
te i fide et viriliter agite: et confortamini: et omnia
vestra in caritate fiant. Considerando
autem gaudia celestis patrie: debet inde affer-
re aurum argentum etc. i. in se ipso aggre-
gare diuersitatem virtutum. Vbi sciendum quod
per aurum quod est metallum pretiosissimum
intelligitur caritas que inter ceteras vir-
tutes obtinet principatum: iuxta illud 1.
cor. 13. Nunc autem manet fides spes ca-
ritas 3^a huius maior: at huius est caritas. Per
argētum autem quod est metallum sonorum: intelli-
gitur vera et clara doctrina quam quilibet de-
bet habere per suo modulo alios instruendo.
Et sic de ipso dicatur illud prouer. 10. Ar-
gentum electum lingua iusti. Per ebur
vero quod cum albedine est aliquantulum ru-
bicundum: et de se est nature frigidum: in-
telligitur puritas et munditia designata
per albedinem et carnis mortificatio designa-
ta per frigiditatem. Et sit de numero nazareo
de quo 4° Trenor. 4. Candidiores sunt na-
zarei eius nunc nitidiores lacte rubicon-
diores eboze antiquo saphiro pulciores
Per symias autem que sunt aialia que volūt
facere 1° que videtur ab alijs fieri intelligitur
bona operatio quam habet accepto exemplo a virtu-
osis hominibus debere ipsos imitatio. iux-
ta illud prouer. 3. Noli prohibere benefa-
cere eum qui potest: si vales et ipse benefac.
per pauones autem qui sunt aues decorate in plu-
mis: intelligitur pulchra et honesta puerlatio
iuxta quod sibi dicitur. 1. 2. 4. Exemplum esto si-
delium in verbo in puerlatione: in caritate:
in fide: in castitate. Et sic de stantibus in
nauibz istis pñetam religiosus quam secu-
laribus: dici possit illud Tob. 14. Dis ge-
neratio eius in bona vita et sancta puerlatioe
permanet: ita ut accepti essent tam deo quam ho-
minibus et cunctis habitantibus in terra.
Sciendum est autem quod vna istarum na-
uium dicitur fuisse Symonis qui interp-
tatur obediens: et significat statum religio-
sorum qui viuunt in obedientia. de quibus

ecclesiastici. 4. Eris tu velud filius altissimi
obediens. Ista navis religiosorum potest
figurari per vnam illarum nauium de qui-
bus. 1. mach. 13. quod Symon supra sepulchrum
patris sui et fratrum suorum posuit naues
sculptas que viderentur ab hominibus na-
uigantibus mare. Vbi sciendum quod per
Symonem qui interpretatur obediens in-
telliguntur regulares sub obedientia consti-
tuti: Per preem autem istorum intelligitur Christus.
Per fratres vero apostoli qui vitam euangelicam ob-
seruauerunt. Symon igitur. i. viri sancti
qui constituerunt regulas supra sepulchrum
patris eorum. scilicet Christi et fratrum suorum. apostolorum in me-
moriam passionis Christi et eorum posuerunt na-
ues sculptas. i. suas regulas que signan-
ter dicuntur sculpte: quia sicut et naues scul-
pte firme erant: ita eorum regule obri-
nent firmitatem. Dicuntur autem quod
erant posite ut viderentur ab homini-
bus nauigantibus mare quia religiosi
debent esse alijs hominibus huius mundi regu-
la et exemplum iuxta illud Phil. 3. Via sine
murmurationibus et hesitationibus ut sitis
sine querella et simplices filij dei: sine re-
prehensione in medio nationis prave et p-
uerse inter quos lucetis sicut luminaria
in mundo: verbum vite continentem. Alia
vero navis dicitur fuisse filiorum zebedei. scilicet
Iacob. qui luctator et supplantator dicitur: et
significat statum secularium qui sunt in conti-
nua conflictu vitiorum: quia Job. 7. Abili-
tata est vita hominis super terram. Et sic de quo
libet istorum dici possit illud Gen. 27. Iuste voca-
tum est nomen eius iacob. In qua lucta
supplantantes dyabolus et non supplantati
diuinam gratiam promerentur iuxta illud
Eph. 4. Antequam autem vestrum data est gratia
secundum mensuram donationis Christi. Et sic de quo
libet istorum dici possit illud Luc. 1. Ioseph. est no-
men eius. Et sic est etiam Ioseph. in quo est
gratia. Ista navis potest figurari per
vnam de nauibus: de quibus dicitur sententia
1. Mach. 13. Quod rex antiochus fecit ele-

etā multitudinē exercitus. et fecit naues
bellificas. **¶** Abi sciendū q per regē an
tiochum qui interpretatur paup filēs in
telligitur xps q voluit esse paup in mun
do. Iste fecit electum exercitū. s. populū
xpanum. et fecit et naues bellicas. i. statū
seculariū penitentiū qui dū sunt in h mun
do: sunt in continuo bello. vt verificet il
lud. 2. **¶** 2. **¶** Ortum est bellū dū satis in
die illa. Quod verificat dum tēptatur di
uersimode a multitudine vitiōrū. In quo
diuino auxilio pōt p̄ualere. **¶** Enī ps.
P̄ceinristi me virtute ad bellum et sup.
isur. i me. subtus me. et inī. m. dedisti mihi
dor. et odi. me disp. **¶** Quantum ad 4^m. s.
modū p̄merentē ad audiendū dicit. **¶** Bi
scatores autē descē. et. Abi sciendū q per
p̄ scatores illay duay nauū intelligūt
hoīes stantes in duob⁹ statib⁹ p̄dictis. q
descēdisse dicūt in quo designat humili
tas q: debēt virtutē hūilitatē hēre vt me
reant postmodū exaltari. **¶** Enī ps. i. Can.
sua. s. Humiliamini sub potēti manu dei
vt vox exaltet in tpe visitatōis. **¶** Bicu
tur et leuare retia. Abi sciendū q p̄ retia
q dñr q̄si retinētia intelligūt aīe viroz
penitentiū cum suis potentijs in qbus
dñs xps retineri. Ista retia dicuntur lauā
q: animas suas debent purgare ab omni
peccati macula et offensionis die. Unde
gen. 16. Lauentur pedes vestri et requie
scite sub arbore. expone. Et isti amōitōi
ānuens dicat cum ps. Laboraui i ge. meo
lauabo per sin. noc. lectū meū. la. me. stra.
meū rigabo. **¶** Ista lotio fienda et vbi fu
it figurata. 4. **¶** 5. vbi finalr dicitur q cū
Naaman leprosus venissz ad Eliseum vt
mundaretur a lepra: dedit sibi Eliseus cō
filium q lauaret septies in iordane: q sa
ciens plene mundat⁹ est et restituta ē ca
ro eius sicut caro pueri. **¶** Abi sciendū q
per Naaman q interpretat decorus intel
ligitur qlibz hō quē dñs pulchrū et decorū
creauit. **¶** 3. at sic creat⁹ fuerit: in istā Na

man lepra ificit qñ labif i peccū mortale:
sic aut se sentiens dñs ire ad Eliseum. p̄phe
tam. i. ad aliquem sapiētem et bonum viz
a quo hēat cōsiliū q lauēt septies in ior
dane qui interpretatur riuus iudiciij. i. in
sanguine xpi quēadmodū riuuloy p nob
sp̄sit in cruce. cui deus p̄r dñt potestātē
iudiciū faciendi. In 1° igitur fluuiō: debz
homo lauare suam animam: considerādo
s. q sua anima tam pretiose est empta. q: i
sanguine xpi iuxta illud. 1. pe. 1°. Sciētes
q non corruptibilibus auro vel argento
redempti estis de vna vestra conuersatō
ne paterne traditōis: sed pretioso sangui
ne quasi agni icōtaminati et imaculati xpi
xpi. et sic eam tenere mundam peccis non
cōsentiēdo. **¶** Signāter at dñr q dñs lauare
septies: vel ad designandum q 3. 7. vicia
capitalia homo dñs aīam lauare. Vel q: to
to tēpore quo viuit i hoc mundo: qd qdē
tempus itellr p̄ numez septēnarium. q
7. diebus totum tēpus reuoluitur. Et si
sic i puritate perseverauerit: merebit eē
de consortio illorum dealbatoz quos vi
dit Jo. apoc. 7. cui dñm fuit. **¶** Di sunt q ve
nerunt de tribulatōe magna: et lauerunt
stollas i sanguine agni: et dealbauerunt
eas. ideo sunt ante thronum dei. et seruiūt
ei die ac nocte in templo eius. **¶** 2^m ad
5^m. s. actum euidentem ad edificādum di
cit. Ascendit autem in vnam nauē et. vbi
sciendum s̄m Criso. q xps volens docer
turbam ascendit in nauim vt melius ab
hominibus posset videri. **¶** Sciendum
est autem quod Christus qui in nauem
ascendit Symonis per quam vt dictum
est intelligitur status religiosorum: dat
viris religiosa et prelatis quadruplex
exemplum. s.

Celestia contēplandi.

Prompte obediēdi.

Modeste p̄uēdi.

Terrena dimittendi.

Quantū ad primum exemplum dicit. Ascendēs autē. Ubi sciendū qd p i^m ascēsum xpi datur intelligi eius cōtēplo quātū ad celestia qd semp contēplabatur cū esset verus cōprehensōr. Exemplo igitur xpi debent oēs et specialr religiosi in altū ascendere p contēplationem deuotā. Uñ cuilibet eorum dī gen. 35. Surge et ascend in bethel et habita ibi. Nam p bethel qd interpretat domus dei intellr celestis pīa ad qd quilibet et si nō potest dū hic uiuit ascendere corporalr dū tñ ascēder p contēplationē mentalr. **Q**uā ad 2^m exemplum dicit vnā nauim qd erat symonis. qui interpretat obediens p qd dat intelligi pīa pīa obia qd xps habuit obrēperando se voluntati dī. Uñ de ipso phil. 2. Factus ē obediens usqz ad mortem. Exēplo igitur xpi debēt oēs et signāter religiosi obedir dō. Et sic possint dīe illud exo. 24. Dia qd locutus est dñs faciem⁹ et erimus obediētes. **Q**uantū ad 3^m exēplum dicit: rogauit euz. Ubi sciendū scdm Theo. qd magna benignitas xpi ostendit qñ ipse qui est rex et dñs uoluit rogare seruū. Exēplo igitur xpi debent oēs et specialr religiosi et singulariter plati esse nō nimis austeri subditis. xpi et apostoli sequētes uestigia d. i. tes. 4. Rogamus uos et obsecram⁹ in dño xhu xpo ut quēadmodū accepistis a nob quō uos oporteat ambulare: sic et ambuletis ut habūdetis magis. **Q**uantū ad quartū exēplum dicit: a terra reducē pusillū. Ubi sciendū qd p istam elongationem nauis in qua erat xps a terra: dat intelligi qualiter xps fuit elongat⁹ a mūdo. pp qd ipse dīc Jo. 18. Reg^m meum nō est de h mundo. Uñ. i. cor. 15. Primus hō i. adam de terra terren⁹. 2°. i. xps de celo celestis. Exēplo igit xpi debēt oēs signāter religiosi a terrenis delitijs et diuitijs totaliter elleuari. iuxta illud coll. 3. Si cōsurrexistis cum xpo: qd sursum sunt querite ubi xps est in dextera dī sedens: qd sursum

sunt sapire et nō que sup terrā. **Q**uantū ad 6^m. i. magistrū sufficiēter ad erudiendū dicit. et sedens docebat et. Ubi sciendū secundum Augu. qd xps uolens docē: sedere dī: ostēdens se esse magistrū. Sedet autē in nauē symonis significātis statū penitētie religiosoz ad designandū qd qd vlt alios instruet: dī esse bonus et nō malus. Nam teste Grego. cuius uita despiciat: restat ut eius pīcatio condēnatur.

Secunda pars.

Equit. Et cessauit autē loqui et.

Ubi tangit effectū uigoroſum in iperando: qd probat miraculū ppetratum. Ubi sciendū scdm Cirillū. qd xps postqz iam turbas instruxit uerbo: iterū redit ad faciendū mirabilia. ut sic ex magnitudine uisū miraculū: cōuerſat hoīes ad sui sequellā. **Q** Sciendū est at qd circa istam prem principalē ubi fit mentio de miraculū ppetrato. 6. possum⁹ cōsiderat. s. xpi magnificentiā in iperādo.

Petri obiam in obrēperando.

Miraculi efficaciaz in assequēdo.

Facti euidentia in declarādo.

Discipuloz diligentia in exprimēdo.

Socioz amicitia in subueniēdo.

Quantū ad primū dicit. Et cessauit at loqui et. Ubi sciendū qd xps symoni exiit in nauē tria dicit. s. qd ducat nauem i altū: et qd laxet retia: et non quō cāz: sed i capturam ad dandū intelligi qd religiosi et spāliter pīcati qbus incūbit alijs predicare exēplo xpi debēt tria facere qd hic sibi pīcipiunt a xpo. Nam pmo debēt ducere i altū p ueritatis diligētē inquisitionē. 2° laxar retia p doctrine euidentē eruditōē. 3° ea laxare in capturā p intentōis pmerentē regulationē. **Q** Prio pīcatōr: dī hīc ueritatis diligētē inquisitionē et scdm h dīc. Et at cessauit loq et. Ubi sciendū qd p altitudinem maris ad qd xps dixit symoni qd duceret nauē: intellr spālatio et inquisitō diligēs ueritatis qd pīcatōr: dī habet:

ut sic sit sicut avis alta transuolans: pro v.
 26. Nam sicut ad alta volat: sic religiosus
 et predicator: dicitur mentē ad celestia eleuare.
 Sedo predicator: dicitur habere doctrine
 euidentē eruditōem. et sicut hō dicitur et laxate
 retia vstra. Ubi sciendū qd per retia ubi ē
 artificiosa filloz cōpositō: intellr salubris
 et ordinata xboz ppositō qd homo dicitur ha
 bere alios istruendo qd significat p retia
 qd sicut retia pisces retinet et nō piumunt:
 sic sicut Ambrosio. predicator veritatē p suas
 doctrinam: homines non interimit hō pseruat
 Et iō admonēbat apls Thym. discipulū su
 um. d. 2. Thym. 4. Predica vbiū ansta opor
 tune ipotune: argue: increpa: obsecra: in
 omni paciencia et doctrina. Et 3° dicitur hōe p
 dicator itentōis pmerentē regulatōnem:
 et sicut hō dicitur in capturā. Ubi sciendū qd per
 istam capturā i quā xps dicit laxat retia
 itellr recta itentō qd dicitur hōe predicator ali
 os istruendo: que dicitur ēē cōuertēdi homines
 ad viam vitā et pnie et non ad vanā gliaz
 vel lucrū mundanū. Et sic possit dīe cu
 aplo illud. 1. thym. 2. Exhortatō enim vstra nō
 ē error: neqz dīmundicia in dolo: sicut
 pbatissimus a dō ut crederet vob euāge
 liū ita loqmini nō qd hōibus placentes:
 sed dō qd pbat corda vstra: neqz eim aliqui
 fuim⁹ i sermone adulatōis sicut fitis: ne
 qz i occasione auaritie dō testis est: nec qd
 rētes ab hōibus glām: ut sic dicat cū eo
 dem illd. 2. cor. 12. Non eim qro qd vstra sūt
 sed vos. Et ad sicut. Petri obediē
 tiam i obtemperando dicit. Et rīdēs Symō
 et. Ubi sciendū qd Petrus obtemperando
 xpo exprimit tria. f.
 Epi dignitatē i pfidendo.
 Sui ibecillitatē in opando.
 Facti celeritatem in psequēdo.
 Et ad primū dicit. Et respondēs et.
 Ubi sciendū qd precipere alijs est signuz
 dignitatis et presidentie: et ideo nullus de
 bet precipere nisi p se sit eis. Quia igitur
 Christus tanqz rex et dominus oib⁹ p est.

Ideo eū Petrus vocat digne preceptorē
 Iste est preceptor: quē nobis pphetauit
 Is. visurū. Is. 30. d. Erunt oculi tui vidē
 tes preceptorē iuū. Et ad sui ibecilli
 tatem i operando dicit. Per totam noctē
 et c. Ubi sciendū qd homo sine diuino adiu
 torio: nec pōt alio s per doctrinā suam ad
 viam veritatis conuētere: nec meritorie
 opari: qd sicut Crisostomus. Hoc non humane
 facundie opus: sed superne vocatōis est
 munus. Propter qd dicit aposto. 2. cor. 5.
 Non sumus sufficientes cogitare aliquid
 a nob qd ex nobis: sed sufficientia nostra
 ex deo est: et ideo qd homo exiis in pecca
 to significato p noctem obscuram: est sine
 diuina grā non hō fructum d operib⁹ suis
 malis: qd cognoscens aposto. reprehendit
 peccatores: Ro. 6. d. quem ergo fructum
 habuistis: i quibus erubescit. Nam finis il
 loz moris est. Et ad facti celeritate
 i psequēdo dicit. In verbo autē tuo et c.
 Ubi sciendū sicut Theo^m. qd Petr⁹ tanqz
 piger vel inobediens nō excusauit se ad
 preceptū domini: sed statim illud ope ad
 pleuit. Et ad 3^m. s. miraculi efficacitā
 i assequendo dicit: et cum hoc fecis et c. ubi
 sciendū sicut Theo^m. qd Christus non solū
 i significatōem voluit Petrum accipere
 multitudinem piscium ut dicit isra: sicut et
 in remuneratōnem ipsius: ut. s. qd vsus
 fuerat nauī petri voluit sibi satisfacē. et
 iō voluit qd acciperet multos pisces.
 Sciendū est at qd per pisces pelusos
 i retibus: intelligunt homines qui ad pre
 dicatōem conueniunt: et per predicatōem
 ad pnsam conuertunt. Et quantum ad
 quartum. s. facti euidentiam in declarādo
 dicit: rumpebatur autē rethe eoz. Ubi
 sciendū secundum Theo^m. qd in hoc su
 it euidentis illud miraculum qd tot pisces
 ceperunt qd non poterant rethe leuare:
 sed quasi rumpebatur. Et sciendū est
 autem secundum Augu. qd in 1° captura
 piscium dicitur rethe rumpi. in captura vero

post resurrectionē dī qd non rumpebat ur
 rethe, cuius rō est q: i^a conclusio piscium
 que fuit post resurrectionē significat pgre
 gationē beatorū in gloria paradisi vbi nul
 la est impugnatio s; trāquilas summa.
 Ista vero pclusio pis-ium de qua fit h mē
 tio significat aggregationē hominū in h
 mundo in quo adhuc sunt mixti mali cū
 bonis a qbus sepius ipugnantur et iō in
 i^a dī rumpi rethe. Sciendū est et qd l;
 rethe dicatur rumpi nō dicuntur pisces
 exire: q: s; m Bedā l; homines boni im
 pugnetur a malis tñ dñs eos conseruat.
 Quantū ad quintū. s. piscatorū diligētā
 in exprimēdo dicit: et auerūt et. Abi sciē
 dum qd symō et alij qui erant cum ipso vi
 dentes tantā multitudinē piscium fuerūt
 stupefacti et quasi ex stupore loq non pote
 rant q: xpo p seipsos rete non poterāt le
 uare de aqua postulabāt auxiliū sotiōrum
 et qd voce exprimere nō poterāt indicant
 eis p nutum. Unde Theo. Per nutū ip
 sos vocat: q: ex stupore pp capturam pi
 scium loqui non poterant. Quantū ad
 sextum. s. sotiōz amicitiam in subueniēdo
 dicit et uenerunt et i. et. Abi sciendū qd si
 l; zebedei vt cognouerunt indigentia so
 tiorum statim uenerūt ad adiunandū eos
 vt desur nobis intelligi qd oēs fideles de
 bent se inuicem adiuuare. iuxta illud. i.
 Abach. i. Abi dī de iuda Abach. qd adiu
 uabant eum oēs fratres eius: et vniuersi
 qui se coniūxerāt pī eius. Quod xpo
 sūuentō fraterna sit cum merito: oñditur
 cum dī qd implenerunt ambas nauiculas
 qd qñ dñs uidet hoies sfinaliter se adiuua
 re dat eis grām et bñdictōem. Unde ps.
 Oculi hoī. in te sperāt dñe. et tu et. Et p
 uer. 10. Benedictō dñi sup caput iusti.

Tertia pars.

Equitur. Quod cū videret Sy
 mon Petrus et. Abi tūgit pro
 digium amozosum in admiran

do. qd pbat desiderium imitatum. Abi sci
 endum s; m Grego. qd Symon vidēs mā
 raculum qd xps fecerat q: cūz tota nocte
 laborassent: et nihil cepissent: ad verbum
 autem xpi tantam multitudinem pisciū
 concluderūt: fuit valde miratus. Circa at
 istam ptem tria possum⁹ considerā. Hā
 i^a admiratio.

Terius indicatur.

Claritas explicatur.

Certius approbatur.

Primo verius idicat cum dī. Quod
 cum videret Symon et. vbi quattuor: inu
 untur indicantia admirationem huius
 prodigij. s.

Consideratio po^o operātis.

Exhibitio reuerētie cōgruentis.

Expōsio excellentie p̄sidentis.

Allegatio macle deformātis.

Quantū ad primū dicit. Quod cūz vi
 dis; symon petrus. Abi sciendū secundū
 Ambro. qd petrus cū vidis; rem ita mira
 bilē factā et i h cognosceret diaz potentia
 admirabaf qz plurimū: et min⁹ de se timo
 re p territ⁹ p̄sumebat. Q^o ad exhibi
 tionem reuerētie congruentis dicit: pro
 cidit ad gēua yhu. Abi sciendū qd i^a fuit
 reuerētia p̄gruēs xpo: qd iuxta illd phīl.
 2°. In noīe yhu oē genu flectat celestij:
 terrestriū et ifernoz. Ad qz reuerētia exi
 bendā nos docet ps. d. Ecce adorē⁹ et
 p̄cidam⁹ aī dñi: plo. corā dño q fec nos:
 qd ipse ē dñs ds nr. Q^o ad expōsionez
 ex ccellētie p̄sidentia dicit: exi ame dñe.
 Abi sciendū qd petr⁹ cognoscēs excellen
 tia xpi et suā fragilitatē: n reputauit se di
 g^m vt fil stāt cū xpo. iuxta et q cēturio
 dixit mat. 8. Dñe n sū dign⁹ vt itres et.
 et iō dixit exi a me. Q^o ad allegatōez
 macle dformātis dīc. qd hō peccō: suz. Abi
 Ciri. Reducēs ei ad p̄ciaz patrata slicita
 trēit et trepidat: et veld imūd⁹ n credit se
 posse suscipere: accepat enim a lege distin
 guendū esse inter maculātū et sanctum

Elicet aut se dicendo peccatorem crede-
ret causam sufficientem: ut xps ab eo rece-
deret: tñ erat oppositū: quia ex hī ampli⁹
indigebat. Unde dicit Greg. per⁹. Ymmo
si te peccatorem cōsiderans: oportet ut a
te dñm nō repellas. **Q**uā ad hī vbi il-
la admiratio clarius explicat dicit. stupor
eīm circōdederat eum ⁊c. **U**bi sciendum
q̄ hic p̄mo admiratō ista exprimitur.
Scōdo admiratōis cā s̄iūgit. **Q**uā ad
p̄m dicit. stupor eīm ⁊c. **U**bi sciendum q̄
Petrus videns illō miraculū fuit totus
stupefactus. Et sic potuerit sibi dici illō
deutero. 28. Eris stupens ad terrorem
quem videbunt oculi tui. Non solum autē
ipse fuit stupefactus: sed ⁊ oēs q̄ erant cū
eo. Et dici potuerit s̄ ipsīs illud Luc. 19.
Stupebant at̄ oēs in magnitudine dei.
Quā ad cām huius dicit: in captura p̄-
scium q̄ ceperant. Ad scā fuit virtute il-
lius s̄ quo ps. Omnia s̄bie. sub pe. eius
oues ⁊ bo. vniuer. insup ⁊ pec. cam. vo. ce.
⁊ pisces maris. **Q**uā ad 3m. vbi i⁹ admi-
ratō certius approbatur dicit. filr Jaco. ⁊
Jo. filios ⁊c. **U**bi sciēduz q̄ vbi sunt plu-
res testes alicuius rei: tūc i⁹ certius scif:
ut igitur illud miraculum sit nob̄ magis
certum. iō inducitur hui⁹ admirationis
testes filij zebedei quos ēt stupor inuasit.

Quarta pars.

Equit. Et ait ad Symonem ybe-
sus ⁊c. **U**bi tangit p̄sagiu⁹ fru-
ctuosum in applicando: q̄ pbat
officiū nunciatum. **U**bi sciendum quod
Christus ut pius pater videns Petruz
stupefactū: p̄sum confortat: ⁊ ut sibi gau-
diū ingerat: Exponit quid significet mi-
raculum perpetratum. Et hī duo pos-
sumus considerare. s.

Xpi confortatōnem p̄nalem.

Miraculi expositōem sp̄ialem.

Quautuz ad p̄m dic. Et ait ⁊c. Vidēs
enīm xps Petrum timidū: ip̄s cōfortat
ut vires resumat. Unde pōr sibi dīe illō

Jere. 46. Noli timere seruus me⁹ Jacob
q̄ ego tecum sum. Confortat Christ⁹ pe-
trum ut det nobis intelligere: q̄ peccata
n̄ra confiteamur ut indulgentiam merea-
mur. **Q**uā ad 2m dicit. Ex hī iam eria
homines capiens. Quia enim Petrus
erat futurus pastor ecclē. ⁊ xpi fidei p̄di-
cator: per q̄ p̄dicatōem multos ad fidē
converteret: voluit xps q̄ multos pisces
caperet: i figuram hī Bed. conuersionis
multorū ad fidem. **U**bi Ambro. vidēs q̄
bonus dñs q̄ tantum tribuit hominibus
ut viuificādi hēant potestatem.

Quinta pars.

Equitur. Et subductis ad terrā
nauib⁹ ⁊c. **U**bi tangit exēplū
virtuosum s̄ imitando. q̄ pro-
bat obsequiū attēptatum. **U**bi sciendum
q̄ ad p̄fectōem vite non sufficit q̄ hō so-
lum relinquat temporalia: sed ēt oī sequi
xpm in operib⁹ bonis: pp q̄ Petrus vi-
xit prudenter Math. 19. Ecce nos relin-
quimus omnia ⁊ sequimur te. hī
igitur hic duo possumus considerare. s.

Abundi desertōem.

Xpi imitatōem.

Quā ad p̄m dicit. Et subductis ad ter-
ram ⁊c. **U**bi sciēduū q̄ q̄ isti apli in i⁹
vocatōe nō totalr̄ adheferunt xpo. sed h̄
Grego. adhuc habent voluntatem redeū-
di ad propria. iō dī q̄ s̄duxerunt naues
ad terram: ut ip̄m postmodum possent in-
uenire: qñ aut̄ perfecte xpm secuti sunt:
tunc totaliter oīa dimiserunt. Quia xps
dicit Luc. 14. Oīs qui ex vobis non renū-
ciauerit omnibus que possidet: non pōt
meus esse discipulus. **Q**uā ad
secundum dicit secuti sunt eum. **U**bi sciē-
dū q̄ h̄ illō eccl. 1. 23. magna glā ē seq dñs:
iō isti apli nō solū reliqrūt sua: s̄ ēt secuti
st̄ eū. **U**bi q̄libz eorū p̄r dīe illō Job. 23. ve-
stigia ei⁹ secut⁹ ē pes me⁹: viā ei⁹ custodi-
ui ⁊ non declinaui ex ea a mādatis eius
non discessi: in sinu meo abscondi verba

oris eius. **¶** Qualiter at hō d3 seq xpm fuit figuratū Judi. 9. vbi sentēcialiter dī q cū fici mire aduersaret abimelech 7 gē ti sue fecissentq3 forte preliū Abimelech ascendit in montē semō precisumq3 ramum de arboribus impositum humero ferebat: dixitq3 sorijs q me videritis facere cito facite: qui omnes exemplo ipsi⁹ portantes ramos sequebantur ducem factumq3 est vt abimelech acciperet presidiū 7 interficeret sicimitas. **¶** Vbi sciē dum q per sicimitas qui interpretatur laboriosi intelliguntur dyaboli ad tēptationem hominū continue laborantes, de quibus Je. 9. Et inique agerent laborauerunt. s. vt in pccm homines labi faciant. Isti dicuntur fecisse forte psidium q3 fortitudinem magnā habebant cōtra genus humanū. Nam iuxta illud Job. 41. Non est sup terram potestas que cōparetur ei qui factus ē vt nullam timeret. Per abimelech aut qui interpretat pī meīs rex. intelligitur xps qui ē rex 7 dñs noster. Iste dī dux populi xpiani. quia deuterō 22. Domin⁹ solus dux eius fuit 7 nō erat cū eo dñs alienus. **¶** Videns autē abimelech. i. xps pugnam demonū, cōtra gen⁹ humanū: ascendit in montem semon q interpretat pax. i. in ciuitatem ier^m situataz in monte que visio pactis dī: quando iminentes passionis sue tēpore dixit discipulis **¶** Mat. 20. Ecce ascendim⁹ ierosolimā: 7 filius hoīs tradetur principib⁹ sacerdotum 7 scribis 7 condēnabunt eum morte: 7 tradent eum gentib⁹ ad il. 7 fla. 7 crucifigendū. Ibi autē iposuit humero ramū portasse dī. quia vadens ad passionē: crucem pprijs hūeris baiulabat. **¶** Vadens igitur sic ad pugnā ortatur nos vt q ipse fecit 7 nos faciamus. Unde Jo. 13. Exemplo enim dedi vob vt quēadmodum ego feci ita 7 vos faciatis. Exēplo igitur eius debemus crucem assumere 7 eū fideliter sequi. **¶** Sic igitur vadens ad pugnaz cō

tra dyabolum ipm deuicit: 7 eius fortitudinem minorauit. vt sic dicat de ipso illd apoē. s. Vicit leo de tribu iuda radix dñ. cui regnando dicere possumus illd apoē. s. Redemisti nos dñe deus in sanguine tuo: ex omni tribu 7 lingua 7 natione 7 fecisti nos deo nostro regnuz. **¶** Qualiter etiam homo d3 sequi xpm: fuit figuratuz 3. R. 19. qñ elyseus fuit secutus elyam. q re dñica in l^a. eua⁹. 21. parte. 4. dicam⁹ igitur illd **¶** Mat. 8. Magister sequar te quocūq3 ieris. Quia Jo. 8. Qui sequit me nō ambulat in te. sed ha. lu. vite. Ad q3 7c.

¶ Dñica. s. post penit. eua^m. 46.

¶ Ibi habundauerit iusticia vīa plusq3 scribar 7 p̄phorum nō intrabitis i regnū celorum 7c. **¶** Mat. 5. Nos videmus per experientia

q si aliquis vult ire ad aliquem locuz: op⁹ per viā rectam incedat: 7 si viā nescit: oportet q p a^m ostendatur. Locus autē ad quem ire debemus 7 ppter quem facti sum⁹: est celestis patria. Si igitur volumus ad ipsam p̄gere: oportet q viā perueniēdi sciam⁹: viā illuc eundi ē iuste viuere: 7 facere bona opera. Iusticia aut secundum August. duas partes habet. s. vitare malum: 7 facere bonum. iuxta illd ps. Declina a malo 7 fac bonum. Ne igitur aliquis dicet possit q viā istā ignoret xps verus doctor 7 pius pater in hodierno euangelio nos docet q si volum⁹ in regnum celorum intrare: debemus agere bona 7 vitare mala in quo xps generalliter. 5^a. tangit. s.

Supplementū meritorie opatōis implēdū. Hocumētū supbe p̄tentionis euitādū. Hocumētū fraterne dilectōis imitādū. Primum probat ordinatio vite promerētis. Secundum cōmunicatio pene affligētis. Tertium satisfactio iniurie proturbā

ris. **P**rimum in prin. Secundum ibi
Audistis q: dñm est 7c. 3^m ibi. Si ergo
offeris munus tuum 7c.

Prima pars.

Tantum ad p^m vbi tangit 7c.

q q probat 7c. dicit. Nisi habūda
uerit 7c. Vbi sciendum q q fm

Ambro. Iusticia cōis est virtus p nomē
iusticie h intellr opus quodlibz virtuofū
Sciendum ē ēt q in h q dicit iusticiā
discipuloy debere suphabundare iusticiā
scribarum 7 phariseoy dat itelligere qd
debent eē meliores eis fm Criso. **Q**uā
āt iusticia noui testi dbeat suphabundat
iusticiā veteris pōt triplex rō assignari.
Prima est si considerem⁹ radices ex qui
bus fiunt opera virtuosa. Vbi sciendum
q homo initialr mouet ad bene opandū
duplici de cā. s. amore vel timore. que aut
fiunt amore: acceptabiliora sunt illis que
fiunt timore. Quia igit antiqua lex dicit
lex timoris: noua vero amoris: iuxta illd
Augu. Breuis differentia legis 7 euāge
lij: est timor 7 amor. Et ideo opera que fi
unt i nouo testō vbi est radix amor: dbeat
esse maiora qz que fiebant in veteri. **2^a**
rō est si pideremus grām cooperantem
in nobis que superhabundantior ēst no
uo testō qz in veteri: tū rōne sacramētōrū
noue legis que maiorem grām pferunt:
qz veteris ēt rōne opis operanti: cum ra
tione pñtie xpi: qui tunc pñs non erat: q
tñ postmodum fuit. Unde Jo. i. Vidim⁹
gloriam eius 7c. Et Eph. i. Vidimus redē
ptōem per sanguinem xpi remissionem
pccōrum fm diuicias grē eius que supha
bundauit in nobis. **T**ertia rō est si cō
sideremus premium pmissum in veteri
testō 7 nouo. Nam in veteri pmittebant
solum tempo: alia. sed in nouo regnū ce
lorum: 7 q: premium d3 correspondere me
rito: ideo opera virtuosa in nouo testamē
to pp que promittit maius premium de

bent esse maiora qz illa que fiebant in ve
teri vbi minora promittebant. **E**x hoc
etiam q xps dixit iusticiam discipulorū
debere habundare iusticiam scribarū 7
phariseorum: non pp hoc inuit ipos esse
malos. vnde Criso. Scribas autē 7 phari
seos non dixit iniquos: q: non dixit eos
habundare iusticia. **S**ciendum ē autē
q iusticia scribarū 7 phariseoy dñciebat
tripli. s. in corde: ore: 7 in opere. **P**rimo
in corde: q: opa que faciebant: si faciebāt
vt deo placerēt h hoibus: iuxta q xps di
xit **M**atth. 23. Omnia vero opa sua faci
unt vt videant ab hoibus. 2° ore q: dice
bant magna 7 non faciebant: iuxta q xps
dixit **M**atth. 23. Super cathedrā **M**oy.
sedebunt scribe 7 pharisei: oia ergo qcum
qz dixerint vobis seruate 7 facite. Scdm
vō opa illoy nolite facere: dicūt enī 7 nō
faciunt. 3° opere q: eorum opera erāt ma
la: vt habet Jo. 3. **I**usticia at qz xps p
cepit nos hēre d3 supplere in pfectōnem
iusticie phariseoy. **P**rimo enim dbeat
facere bona itentōe ea q facimus vt sint
accepta deo: iuxta illud **M**atth. 5. Cū fa
cis elymosinam noli tuba canere ante te:
sicut ypocrite faciunt i sinagogis vt ho
norificentur ab hoibus: te aut faciente ely
mosinam nesciat sinistra tua qd faciat dx
tera tua: vt sit elymosina tua in abscondi
to 7 pñ tuus q videt in abscondito reddet
tibi. **I**stam aut iusticiam d3 qlibz hēre
vt possit regnū celorum acquirere. **E**t di
cat illud Job. 29. Iusticia idutus suz 7 ve
stiui me qñ vestimento. **Q**uā at debeat cā
hēre audi puer. ij. Non pderunt diuitie i
die vltōis: iusticia autem liberabit a mor
te. **Q**uod at iusticia a morte 7 a picul^o
liberet. fuit figuratum gn. 7. vbi finaliter
dñ q cam dominus p peccata hominum
vellet p diluuium eos iterficere dixit ad
Noe igredere tu 7 ois domus tua in ar
chā: te ei vidi iustū corā me i generatōne
hac: q archā igredies: fuit a mortis piculo

liberatus. **¶** Ubi sciendum quod per istos peccatores quos deus interficere voluit aquis diluuij: intelliguntur iniusti qui digni sunt ut a deo puniantur. Per Noe vero iustum intelliguntur virtuosus qui intrantes archam unitas ecclesie per fidem et dilectionem et statum penitentiae per victoriarum desertionem: a domino merentur saluari. Ille est noe de quo gen. 6. Noe vir iustus atque perfectus fuit in generationibus suis: cum deo ambulauit: et genuit. 3. filios. scilicet. cha. et iaphet. Ubi sciendum quod qui vult euadere diluuium ne submergat: oportet quod sit noe qui interpretatur requiescens. Nam debet esse quietus in passionibus: secundus in operationibus: ut sic per hunc generet tres filios. scilicet. famam exemplorum significatam per sem. qui interpretatur famosus. cautelam periculorum significatam per cha. qui interpretatur calidus. amicitiam proxiimorum significatam per iaphet qui interpretatur dilatatus. **¶** Primo inquit volens euadere diluuium debet esse quietus in passionibus iuxta illud. 1. thes. 4. Rogamus vos fratres ut habundetis magis et operamini ut quieti sitis. 2° debet esse continens in affectibus non sequendo desideria carnis quia eccl. 15. Qui timet deum faciet bonum: et qui continens est iusticie apprehendet illam et obuiabit illi quasi misericordia honorificata. 3° debet esse secundus in operibus bonis iuxta illud ecclesiastes. 9. Quodcumque potest manus tua facere: instanti opere. Hic igitur habetis debet homo generare tres filios. scilicet. Sem et Cha et Iaphet. ut supra de nobis est.

Secunda pars.

Equitur. Audistis quia dictum est antiquis etc. Ubi tangit nocumentum superbe prentosis dicitur ad quod probat conuictio pene affligentis. ubi sciendum quod homo aliquando perfidens et animum penam sibi debitam pro malis operibus ab ipsa retrahitur per timorem. Quia igitur homo inferens nocumentum proximo: dignus est pena: ideo dominus ei no-

centibus primos penam denunciat: ut ipsorum nocumenta deuideret. Ubi sciendum quod homo potest inferre alteri quantum ad precesens spectat quattuor. Primo in corde habendo rancorem et malam voluntatem. et tunc dicit sibi irasci. Secundo in verbo et hoc dupliciter: vel in verbo de se non significatio sed despectiuo. et illud vocatur Racha. Vel in verbo de se significatio. et hoc significat per hoc nomen fatu. Quarto in opere ut si quis alium percuteret vel occideret cuiuslibet istorum debet sua pena. Ubi sciendum quod in peccatis videmus in mundanis offensionibus: quod quando aliquis offendit. 1° accusatur iudici et illud vocatur iudicium 2° indices congregant ad se examinandum. et illud vocatur concilium. 3° datur sententia contra delinquentem secundum quantitatem delicti et aliquando per enormitatem scilicet. dat sententia mortis. que hic dicitur gehena ignis. secundum hoc igitur hoc quod est: possumus considerare. scilicet. Offendentis facti in operatione.

Indignantis animi in cogitatione.

Exprimentis soni in vilipensione.

Significantis vocabuli in vituperatione.

¶ Quantum ad primum dicit. Audistis quia dictum est etc. Ubi sciendum quod quia malum impunitum esse non debet ideo primo ponit ipsius mali operis prohibitionem. Secundo correspondens ei punitionem. **¶** Quantum ad mali prohibitionem dicit. audistis quia dictum est antiquis non occides. Ubi sciendum quod sicut populus iudaicus rudis fuit in cognoscendo quod pertinet ad intellectum et ideo non intelligebat nisi cortice scripture: sic etiam fuit rudis in diligendo quod pertinet ad affectum ideo illi populo multa fuerunt premissa a deo ut ab ipso non recederet: et fuisset ydolis. pro tempore autem illo prohibitum fuit malum in effectu. **¶** Sciendum est autem quod in hoc quod christus loquens discipulis induxit primo illud preceptum non occides quod est primum inter precepta negativa ad proximum et in lege Moysi. ostendit secundum Augustinum. quod ipse est deus qui et veteri testamento preceptum dedit: et nouo per se

est. ¶ Sciendum est etiam secundum Augustinum de ciuitate dei quod quando dicitur non occides: non est intelligendum nisi de homine: non autem de animalibus brutis: ut dicunt quidam heretici dogmantes quod nulla creatura est occidenda. ¶ Quantum ad correspondentem punitionem dicitur quod si occiderit. etc. scilicet accusatio et damnationis. Ubi sciendum quod hoc ratio naturalis dicit quod nullus debet offendere proximum nec in rebus nec in persona: tamen natura humana propter peccatum primi hominis ad malum est prona: et ideo illud quod ratio ostendit faciendum multociens opposita facit: sicut patet et de Caym: qui fratrem suum Abel ex inuidia interfecit: ut habetur Gen. 4. et ideo oportuit quod aliqua pena conuinceretur facientibus mala ut scilicet si non ratio ducti nec amore electi tamen timore pene primo essent. iuxta illud quod dominus dixit Abraham. Deutero. 17. quod populus scriberet Deutero nomen legis in volumine et haberet eum secum legeretque illud cunctis diebus vite sue ut discat timere dominum deum suum et custodire verba eius. ¶ Quam graue autem sit peccatum homicidii patere potest ex punitione diuina in Caym cui dixit dominus Gen. 4. Vox fratris tui Abel clamat ad me et terram: igitur maledictus erit super terram que aperuit os suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua cum opatus fueris eam non dabit tibi fructus suos vagus et profugus eris super terram omnibus diebus vite tue patet et in multis alijs locis. ¶ Quantum ad secundum ubi prohibetur nocuentum indignantis animi in cogitatione dicitur. ego autem dico vobis etc. Ubi sciendum quod prima prohibitio de opere exteriori pertinet ad homines veteris testamenti qui non credebant esse homicidium: nisi quando homo interficiebat corporaliter secundum Augustinum contra faustius non autem quando interficiebant mentaliter per odium: et ideo credebant solum illud prohibitum esse. Christus autem volens perfectiores esse homines noui testamenti quam veteris superaddidit expli-

cando et perficiendo preceptum quod non solum est prohibitum homicidium exterius in corpore sed et in corde. ¶ Quantum ad indignantis animi prohibitionem dicitur. Et ego dico vobis quod etc. Ubi sciendum quod antiquus dictum fuit per Moysen. tanquam per seruum dei populo iudeorum hoc dicit dominus non occides. Hic autem Christus non per seruum sed per semetipsum tanquam potestate habens dicit ego autem dico vobis in quo patet nobilitas legis euangelice secundum Crisostomum. respectu legis mosaice: quia in lege mosaica locutus est dominus per seruum: in lege vero euangelica locutus est Christus per seipsum qui deus est. ¶ Sciendum est autem quod secundum Damascenum. ita est motus causatus vel ex feruore sanguinis circa cor inflammati ex vaporazione fellis: vel ex alia aliqua occasione vel causa de qua inter alios due fuerunt opiniones: quia stoici dixerunt ut ait Augustinus de ciuitate dei quod non cadebat in viam sapientem ira. peripatetici vero has passionem cadere dicunt sed moderatas rationemque subiectas: sic ut ita probetur misericordia quod iustitia conservetur. ¶ Ille igitur motus ire qui sic causatur in corde aliquando proccedit ex discreto zelo iustitie: et ex iustissima causa: et iste non est motus malus sed bonus et meritorius. Unde Crisostomus. super Mattheum. Qui enim sine causa irascitur reus erit: qui vero cum causa non erit reus: nam si ita non fuerit nec doctrina proficit: nec iudicia stant: nec crimina compescantur. patientia enim irrationalis vitia seminat: negligentiam nutrit: et non solum malos sed etiam bonos inuitat ad malum. secundum ipsum ibidem. Iracondia que cum causa est: non est iracondia sed iudicium. Iracondia enim proprie est commotio passionis quod autem cum causa irascitur ira huius non est ex passione ideo iudicare dicitur non irasci. et isto modo dicitur Mattheum. 5. de Christo: quod cum interrogasset pharisaeos si licet sabbatis benefacere et illi tacerent: circumspectus eos cum ira contristatus est super cecitate cor-

dis eoz. **¶** Aliqñ aut i^o motus est i hoie ex conditioe nature vt qñ ex surzeptioe homo irascitur pp aliquid q videt sibi displicibile: cum tali motu ratio consentit sed ipsum refrenat vt pñt: 7 iste et non habet rñem peccati saltē mortalis. 7 h modo potest intelligi illud ps. Irascimini 7 nolite peccare. Ille fm Criso. irascitur 7 non peccat qui ex preuentione quadā sensualitatis indignatur: 7 tamē illā indignationē tempat rñe. **¶** Alio at modo: est motus non pñt hoies: sed pñt vitia 7 de i^o dicit Augu. 14. de ciuitate dei. Irasci at fratri vt corrigatur nullus sacramētis reprehēdit. huiusmodi enī motus de amore boni 7 de scā caritate veniēs: vitia dicenda non sunt: cū rectā rñem secunē. 7 isto modo iratus fuit Aboy. pñt pplz qñ fecerūt vitulū: iratusqz valde proiecit de manu tabulas: 7 confregit eas ad radicem montis arripensqz vitulū quē fecerant: pñt 7 contriuit vsqz ad puluerē. **¶** Aliqñ motus causatur ex luore vindicte vel odio. 7 h modo est graue peccatū. 7 sic h phibetur. **¶** Quantū ad correspondētē punitionē dicit reus erit iudicio. **¶** Ubi considera q^m lex noua a veteri distet: qz pena que debebatur in lege veteri opibus in noua datur cogitationibus: qz ibi q occiderit reus erit iudicio: h qui irascetur reus erit iudicio. Et igitur illd iudiciū metuamus dñ nobis Job. 19. Fugite ergo a facie gladij qz vltor iniquitatz gladius est. 7 scitote esse iudicium. **¶** Per gladium enim intelligitur diuina iustitia. **¶** Quantū ad terciū vbi phibetur nocumētū exprimētis soni in vilipensione dicit. Qui at dixerit fratri suo racha. **¶** Ubi sciendū qz qz non solum hō pñt irasci in corde vel in aliquo signo exteriori: sed ali quando cū sono: hinc est q postqz xps in hibuit inordinatū motū interiorē hic prohibet et inordinatum motum exteriorē. 7 primo ponitur vilipendentis soni prohi

bitio. Secundo correspondens punitiō. **¶** Quantū ad primū dicit. Qui at dixerit 7c. **¶** Ubi sciendū fm Augu. Racha est interiectio indicans iram. fm vero Iero. est verbum vilipensionis sed non iracondie. **¶** Ubi Criso. Si enim nec bonum verbum dicere debemus nisi pro hēdificatione quanto magis illud q naturaliter i se malum est. **¶** Quantū ad correspondētē punitionem dicit. reus erit concilio. **¶** Ubi sciendū qz cōcilium supra iudiciū aliqd addit. Nam i iudicio aliquis simpliciter accusat 7 hz locum defensionis sed in concilio a iudicibus discernitur delictum 7 discutitur qua pena sit accusatus plectendus ita q iam est certum q puniri debet nec sibi datur locus defensionis. **¶** Quātū ad quartum vbi prohibetur nocumētū significantis vocablī in vituperatione dicit. Qui autē dixerit fatue 7c. Quia enim hō non solū pñt irasci alicui interi^o vel exteri^o p aliquod signum non significantiū h etia p signum specificās iniuriāz ideo postqz xps phibuit dicta duo h prohibet terciū. 7 pñt ponit vituperantis vocabuli prohibitio: cum dñ. Qui autē dixerit fatue 7c. 2° correspondēs punitiō cum dñ reus erit gehene ignis. **¶** Ubi sciendū scdm Rabanū qz illud nomen gehēa qz significat cruciatū inferni: pñt dictū a xpo in euāgelio: secundum aliquos ortum habuit a quadā valle q est iuxta ier^m repleta cadaueribus mortuoz. **¶** Sciendū est qz si iste pene tam graues dant istis culpis solū in corde exñtibz 7 in ore: qz grauior pena dabit pro opere ppetrato. 7 licet dicenti fratri fatue debeat gehēa: tamen quia in gehēa sunt gradus penarū: grauius punit peccatū opere perpetratum. **¶** Uñ Aug. de sermone dñi in monte. Quisqz autem dixerit quo grauiori supplicio punitur homicidiū h gehēa ignis pñt cōuiciū cogit intelligi esse differētiam gehēaz.

Tertia pars.

Equit. Si aut offeris munus 7c.

¶ Ubi tangit documentum sine dilectionis. Ubi sciendum quod odium opponit fraterne dilectioni: ideo quod quilibet debet fratrem diligere. Nam iuxta ro. 13. Qui diligit proximum suum legem impleuit. 7. i. Jo. 3. Qui odit fratrem suum homicida est. ideo Christus dat hic documentum fraterne dilectionis remouendo oppositum suum. scilicet odium. Unde Aug. de sermone domini in monte. Si irasci non est pax fratri: aut de re racha: aut fatue: multominus in animo tenere aliquid ut in odium indignatio conuertatur: 7. ideo placet deo fraterna dilectio: quam sibi facta temporalis oblatio. Nam osee. 6. misericordia volo 7. non sacrificium 7. iusticia dei plusquam holocausta: Ad hoc etiam quod oblatio sit deo accepta: debet esse rationalis 7. iusta. Secundum hoc igitur hic. 3^a. possumus considerare secundum quod hic 1^a. 3^a. tangunt. Nam primo ostenditur qualiter oblatio debet esse iuxta: sine fraudulentia. 2° qualiter debet esse rationalis: sine negligentia. 3° qualiter debet esse accepta sine displicentia. ¶ Quantum ad primum dicit. Si offeris 7c. Ubi sciendum quantum ad presentem spectat quod ad hoc quod oblatio sit iusta. 3^a. inter alia requirunt. Primo quod non sit de alieno: sed de proprio. 2° quod non fiat ubicumque sed in loco debito. 3° quod non fiat a quocumque sed a disposito. ¶ Quantum ad primum dicit. Si ergo offeris munus tuum. Nam iuxta illud ecclesiastici. 24. Qui offert sacrificium ex substantia pauperis: quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. 7. ideo debet esse de proprio iuxta illud prover. 3. Honora dominum de tua substantia 7. de primitiis frugum tuarum da pauperibus. ¶ Et aut fiat in loco debito dicit ad altare. Ubi sciendum quod per altare uno modo intelligitur ecclesia fia catholica extra quam non valet oblatio facta: 7. ideo secundum Augustinum. debet fieri in fide. ¶ Alio modo per altare intelligitur locus determinatus ad sacrificia offerenda:

sic ecclesia materialis. An deuteronomio. 12. Caue ne offeras holocausta tua in omni loco quibz videris: sed in eo quem elegerit dominus.

¶ Ad hoc autem quod fiat a disposito dicit. 7. ibi recordatus fueris 7c. Homo enim qui vult deo offerre non debet esse malus: quia tunc non acceptaret eius oblatio: sed debet esse bonus: 7. tunc eius munera acceptantur. Homo autem debet habere aliquid aduersus alium: quando est offensus ab illo: 7. ideo secundum Augustinum. de sermone domini in monte: 1° qui alium offendit: debet ad hoc quod iuste offerat petere veniam ab offenso: non autem requirit eum. ¶ 2° ad secundum ubi ostenditur quod oblatio debet esse rationalis 7. sine negligentia dicit. Relinque ibi munus tuum. Ista autem ratioabilitas quam ad presentem spectat: in duobus consistit: in muneris continuatione: 7. in proximi pacificatione. ¶ Quantum ad primum dicit. Relinque ibi munus tuum ante al. Bonus enim quod homo offerre deo proposuit hoc se recordetur proximum offendisse: tamen ipsum reportare non debet 7. illud amplius deo non offerre: 7. ideo dicitur. Relinque ibi. ¶ Quantum ad proximi pacificationem dicit. Et vade prius reconciliari fratri tuo. Nam secundum Crisostomum. si quis plus diligit propter suam benignitatem concordiam proximorum: quam oblationem sacrificiorum. ¶ Ista autem admonitio de reconciliatione proximi ante oblationem faciendam deo est multum rationalis. Primo secundum Crisostomum. cum omnes simus homines dei: 7. homo non potest bene esse amicus domini qui odit servos eius: quod iuxta illud Luc. 10. Qui vos spernit me spernit: id est quod qui dominum diligit: diligat 7. servos eius: 7. per presentem primum. ¶ Secundo quod omnis qui facit aliquem actum si sit rationalis debet desiderare quod sit perfectus. Oblatio autem cum odio proximi non est perfecta: ideo debet cum proximo se concordare: Propter quod dicitur ecclesiastici. 3. Fili in mansuetudine opera tua perfice 7. super hominum gloriam diligeris.

Qualis autem dbeat esse i^a reconcilia-
tio: audi Crisostomum super Mattheum. d. Qual'
precessit offensio talis debet sequi reconcili-
liatio: si cogitatu offendi: cogitatu reco-
ciliare: si verbis: verbis: si opibus: opib⁹
reconciliare oē peccatū quō pmittitur eo
modo et de ipso pnia agit. **Q**uantū ad
tertiū ubi ostēditur q^d oblo d³ eē accepta
sine displicentia dicit. tunc veniēs offeres
munus tuū. Quā enim hō est reconciliatus
primo p dilectionē ex cuius dilectione
tanq^m ex nobis magis manifesta debem⁹
surgere in dei dilectione: q^d iuxta illud. i.
Jo. 4. Qui nō diligit fratrem suum quē vi-
det: deū quē nō videt quō pōt diligere:
tūc pōt secure munus offerre: q^d ps. Tūc
acceptabis sacrificium ob. et holocausta.
Q Sciendū est at circa istā partē princi-
palē in qua fit mētio d duobus. s. de reco-
ciliatiōe et oblatiōe: q^d loquēdoj moraliter
de reconciliatione hō d³ hēre triplicē re-
conciliationē. s.
Quantū ad seipsum carnis pcupiscentiaj
reprimendo.
Quantū ad prīmū caritatē obseruādo.
Quantū ad deū humilitatē exhibēdo.
Quantū ad prīmū q^d ad Gal. 5. Caro
concupiscit aduersus spūm et spūs aduer-
sus carnem: pp q^d ipsemet dicit Ro. 7.
Videō aliā legē in mēbris meis re. legi
mē. me. iō d³ caro subiugari spūi tanq^m di-
gnior: et tūc est reconciliatio in hoīe sūm le-
gez rectā. Et tūc pōt dicere illud. 2. Cor. 5.
Deus posuit i nobis verbū reconciliatiōis
Quod reconciliatio fuit figurata gñ. 16.
ubi sententia^r d^r q^d cū agar ancilla. dspe-
xiss⁹ dominā suam sarrā: et recessiss⁹ ab ea
inuenit eam angelus dñi in solitudine: q^d
dixit ad eam reuere ad dominā tuam
et humiliare sub manu illius. **Q**ubi sciē-
dum q^d p agar qui interpretat^r aduena et
erat ancilla: intelligit sensualitas in homi-
ne que debet ancillari rationi: q^d sequen-
do prīmū parentes et p cōsequē omnes

qui descenderūt ab ipsia: aduene sunt in
hū mundo et a patria exlati. Et sic quilib³
dñe possit illud ps. Aduena ego suz et pe-
grinus sic omnes patres mei. Per sarrā
vero que interpretat^r princeps et erat dñā
intell^r ratio que debet in homine princi-
patuz tenere. Et sic ioseph princeps egypti.
gen. 42. Nam p egyptuz que interpre-
tatur tenebra intelligit sensualitas a qua
oriuntur peccata obscurātia animam pec-
catoris: sup q^d d³ ratio istar ioseph dñari.
Quā aut sic eē deberet tamē sensualitas
instar Algar recedit a Sarra. i. a rōne sua
dñā qñ segtur desideria carnis: et ideo de
talibus ipam sequentibus dicit domin⁹
Abalach. 3. A diebus enim patrū v⁹orum
recessistis a legitimis v⁹is. **Q**uā autē
homo sequēs sensualitatem recedat a ra-
tōe: tamē d³ sibi mittit angeluz. i. aliq^d ho-
nam ispiratiōem internā: vel eruditōnem
externam ipm admonentem: vt ad suam
dñam humil^r reuertat. d. sibi illud Jere.
3. Reuere aduersatiue israel ait dñs.
Quā d³ habere reconciliatiōem q^m ad p-
ri^m caritatē pseruando. Nam si aliquan-
do contingat vnum hoīem alteri aduer-
sari: non d³ talis iniuria in corde teneri:
sed d³ vnus alteri indulgere: iuxta illud
ecclesiastici. 10. Dis iniurie prīmū tui ne me-
mineras et nihil agas in operib⁹ iniurie.
et hoc est quod hic d^r: vade et prius reco-
ciliari fratri tuo. **Q**uod reconciliatiō fuit
figurata. i. Abach. 33. ubi finaliter d^r q^d
rex demetrius scripsit Symoni sacerdo-
ti. d. dimittimus vobis ignorātiā et pec-
cata vsq³ in hodiernum diem et coronam
q^d debetis: et si qd aliud erat tributariuz
in ier^m iam non sit tributarium. **Q**ubi
sciendum q^d per regem demetriū q^d of-
fensus fuit a Symone et a gēte sua intelli-
git quib³ q^d recipi a primo aliq^d displicēti-
az. Ille at sic offensus instar demetriū nō
d³ iniurias i corde portat^r s³ offēdēti clpā
libal^r indulget: iuxta illd Luc. 6. Dimis-

rite et dimittet vob. **Ma** iuxta illud **Mat.**
6. Si dimiseritis hominib⁹ peccata eoruz
 dimittet vobis p^r et peccata v^{ra}. si autem
 non dimiseritis hominib⁹ nec p^r v^r dimittet
 peccata v^{ra}. **¶** Non solu^m at d³ hoies ad i
 uicē sibi iniuriā remittere: s³ et actōes in
 debitas et alia m^uda tributa: p^p q^d dic^t re
 mittim⁹ et coronam etc. **¶** 3° hō d³ hēre
 recōciliatōem q^m ad deū reuerentiā exhi
 bendo. **Ma** s³ deū sup^{er}bire hō non d³ si vlt
 p^rmiari ab ipō s³ hūiliari: cū emēdatōne
 culpe petere veniam: iuxta illud **Petri**
 1. cañ. sua. 5. Humiliamini s³ potenti māu
 dei vt nos exaltet in die visitatōis extre
 me qñ aia egrediet^r d³ corpore. **¶** Nec re
 conciliatō fuit figurata. 1. **Re. 7.** vbi finalit^r
 d^r q^d cū filij y^srl^l aduersi fuissent a dño et
 vellent sibi recōciliari: dixit eis **Samuel.**
 Si in toto corde reuertimini ad dñm: au
 ferre deos alienos d³ medio v^{ri}: **Baalyn**
 et **Astaroth** et p^repate corda v^{ra} domino
 et eruet vos d³ manu philistinūq^{ue} faciētes
 filij y^srael fuerunt de manu philistinorum
 liberati. **¶** **Ebi** sciendum q^d per filios
 y^srael q^{ue} auersi erant a dño intelliguntur
 peccatores q^{ue} peccando auertuntur a deo
 per q^{ue} auersionē iuste a domino icrepan
 tur. iuxta illud **Jere. 2°.** Arguente mali
 tia tua et auersio tua icrepabit te. **¶** Si
 aut^{em} volunt reconciliari deo: datur eis cō
 filium a **Samuele** propheta q^d si volunt
 conuerti ad dominum et dicere cum p^r.
In toto corde meo ex te. ne re. me a mā.
 tuis: debet auferre d³ medio eor^{um} dos alie
 nos **Baalyn** et **Astaroth**. **¶** Per **Baalyn**
 enim qui interpretatur superiores vel de
 uoratores intelliguntur duo peccata p^ri
 cipalia. s. superbia qua homo vult esse su
 p^{er}ior alijs et auaritia p^r q^{ue} q^m ad t^rpalia vlt
 alios duocat. **¶** Per **astaroth** at^{que} q^{ue} iterptat^r
 cubiculū itell^r luxuria vbi hō cū gete cor
 porali gescit: et sic generalit^r p^r ablōnē illoz
 p^r itelli ablo oīuz peccōz. Sciē. ē et loq^{ue}.
 mō. d³ oblōe q^{ue} hō d³ facit q^m ad p^ris spe
 etat triplicē oblōez p^r triplicē cām. s. et v³.

Propter peccōz p^rmissionē ad satisfaciēd^u.
Propt piculoz libationē ad regratiādū.
Propt bñficioz receptōez ad recōpēsand^u.
¶ **Idem** p^rpter peccatoz cōmissionē
 ad satisfaciendū. et ibi oblō fuit figurata
 per oblōnem triū magozū de qua **Mat.**
 2°. **Pro**identes adorauerūt eum: et aper.
 tha. ob. ei munera: aurū th^o et mirra. **Ebi**
 sciendū q^d vt sup^{er}dictū est. 3ª sunt peccā
 principalia: ideo homo qui offendit in istj
 d³ satisfacere p^r opposita eis. vt cōtra pec
 catum sup^{er}bie satisfaciāt p^r humilem ora
 tionem. cōtra peccatum auaricie p^r elymo
 sinarum largitiōem. cōtra peccatū luxu
 rie p^r carnis mortificatiōem. q. 3^a. designā
 tur in oblōne trium magozū. **Ma**z in auro
 intelligitur elymosinarum largitiō: in thure
 humil^{is} oratio i mirra carnis mortificatō.
¶ 2° homo d³ facere oblōnez p^rpter peri
 culozum liberatiōem ad regratiand^u. et i^a
 oblō fuit figurata i oblōne q^{ue} fec^t noe qñ
 euasit d³ diluuiū et egress⁹ fuit d³ archa.
 d³ qua d^r sententialit^r **gen. 8.** q^{ue} egressus
 noe de archa edificauit altare domino:
 et tollens de cunctis peccoribus et volu
 cribus mūdīs obtulit holocausta sup^{er} al
 tare odoratusq^{ue} est dominus odorem sua
 uitatis. **¶** **Ebi** sciendum q^d p^r noe q^{ue} libe
 ratus fuit d³ diluuiū: intelligunt homies
 quos d³ de magnis periculis liberat: qui
 instar noe debent beneficiū liberationis
 cognoscere: et sibi regratiari dicendo illd^u
 2. mach. 1. De magnis periculis a dō libe
 rati magnifice grās agimus sibi. **¶** **Qua**
 liter autem h^{ic} recognitiō hēat fieri ostē
 ditur cū subiungit q^d obtulit de cunctis
 etc. p^r q^{ue} datur intelligi q^d oblō nostra non
 d³ esse de vilibus: sed d³ p^riosis. Et sic ve
 rificetur de ipsa illud **eccl. 35.** Oblō iusti
 impinguat altare: et odor suauitatis ē in
 cōspectu altissimi. **¶** 3° hō debet facere
 oblationem p^rpter beneficiōz receptiōē
 ad recōpēsand^u. et i^a oblō fuit figurata p^r
 oblatiōem quam fecit **melchisedech** rex
 salē post victoriā factam. de q^{ue} sententialit^r

de gen. 14. q. cum quattuor reges pugnas
sent contra. s. et ipsos deuicissēt: captiuūq;
ducerent loth. et omnem substantiā eius:
et nunciatū fuiss; abrahe: insecutus ē eos:
abstulitq; eis loth et p̄dam q̄z ducebant:
q. vidēs melch. qui erat sacerdos dei: ob
tulit panes et vinū benedixitq; abrahe. d.
B̄ndictus habraam dō excelsō qui crea
uit celum et terras: et benedictus dō excel
sus: quo p̄tegente hostes in manib; tuis
traditi sunt. **E**bi sciendū q. p. illos q̄t
tuor reges: intelligunt demones: q. sicut
quaternari⁹ est primus numerus q. a tri
nario recedit: ita demones fuerunt primi
qui a trinitate deo prius p. superbiā rece
serunt. **P**er. s. at reges intelligunt homi
nes. s. sensus corporis: sequētes nō autē
ratiōes: sic primi pentes qui sensualitatē
sequētes: d. fructu ligni vetiti comederūt.
quattuor: igit reges. i. dyaboli: contra. s. i.
priores parētes pugnaverūt. **S**iliter ipsos
afficiēdo vt facerēt cōtra diuinū p̄ceptū
et fuit pugna tam fortis q. ipsos totaliter
deuicerūt: et tunc captus fuit loth q. inter
pretat̄ declinans. i. primi parētes qui de
clinauerūt a diuio p̄cepto. Et tulerūt oēs
substantiā eius. i. totum gen⁹ humanū q.
ab eis descēdit: q. totū fuit captiuatū. **E**t
verificet̄ illud **I**h. s. **P**ropterea captiu⁹
ductus est populus meus q. non habuit
scientiā. **P**er abraaz vero qui interpreta
tur p̄ multarū gentiū: intelligit̄ dō qui
totū mundū creauit. **C**ognoscēs igitur
dō hoīem sic captiuatū a dyabolo: sibi cō
passus venit in mundū qui pugnans cōtra
dyabolum in ligno crucis p. nobis p̄m de
uic et p̄dam abstulit: q. hoīem ab ipsius s.
uitute potēter liberauit. **E**t de ipso possi
mus dīe illud **L**uc. ij. Cum fortis arma
r⁹ custodit atriū suū i pace sunt oīa q. pos
sident: si aut fortior illo supueniēs vicerit
i^m: vniuersa arma ei⁹ aufert in qbus cōfi
debat: et spolia ei⁹ distribuit. **N**ā aū aduē
tū xpi: dyabol⁹ mundū pacifice possidebat

tū qū xps fortior ipso vēit: p̄tatem ei⁹ di
minuit significatā p. arma et humanū ge
nūs q. sicut spolia tenebat et p̄dā: abstulit
et familie sue adunauit. **V**idens at hō
tū beneficiū sibi a xpo collatum: d. instar
melch. offerre sacrificiū q. fit ipm in altari
sacrificādo. **C**ū oblatōe at hui⁹ hostie d.
ēt deū b̄ndicere. **E**n ecclastic. 43. **B**ndi
centes dñm exaltate illū q̄tūcūq; pote
stis: maior ē enī oī laude exaltātes eū re
plebimini virtute. **S**gfe in p̄nti et glie i fu
turo. **A**d q̄s nos. 2c.

Cōnica. 6. post penthe. euāgelū. 47^m.

Em turba multa esset. **C**uz
yhu nec hērent q. māduca
rent: **P**rocat̄is discipulis ait
illis misereor sup turbam
2c. **M**ar. 8. **S**ecundū s̄miam

phy. filius h. tria a p̄e naturali. s. esse: do
cumentū: et nutrimentū. sic a p̄e nro spūa
li xpo i^a tria hēm⁹. s. ēē p. grām: nutrime
tump̄sua b̄nficia: documentū p. suā doctri
nā. **E**x p̄io cognoscit̄ eius potētia. ex sc̄do
ei⁹ misericordia. **E**x tertio ei⁹ sapiētia. **P**ro
pter potētiā debem⁹ ip̄z honorare. **P**ro
pter misericordiā ip̄sum inuocare. **P**ro
pter sapiētiā ip̄z ascultare. **I**n hodierno
igit euāgelio oīdīf. qualī turba fuit attē
ta ad audiendū eius sapiētiā: q. triduo
fuit eū secuta. qualī ipse fuit misericors
eis cōpaciēdo: quia videns eos exurire
2c. qualiter fuit potens ad operandū: q.
de. 7. panibus quasi quattuor: milia homi
num satiauit secundum q. **M**ar. . nar: at
in quo tria tangit. v. 3.

Affectum pietat̄ viscerose.

Effectum potestat̄ vigorose.

Excessum quantitāt̄ numerose.

CPrimum probat desiderium demon
stratū. **S**ecundum miraculum perpetra
tum. **T**ertium superfluum exportatum.
Primum in principio. **S**ecundum ibi. **E**t
responderunt ei discipuli. 3^m ibi. **E**t s̄stule
runt quod superauerat de fragmēti.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit ꝛc.
q ꝛ ꝑꝑꝑꝑ ꝛꝛ. dīc. Cū turba plu
 rima ꝛꝛ. **Ubi sciendū qꝛ natura**
 le est: qñ homo videt aliquem in necessi
 tate positum qꝛ sibi cōpaciatur. **Xp̄s** igit̄
 qui verus hō erat videns turbam ip̄m se
 quentem: indigētem ꝛ famelicū sibi cōpa
 titur ex affectu. **Hic igitur. 6.** possumus
 considerare. s.

Cogregatōem indigentem.

Cōpassionem inclinātem.

Deuotionem p̄seuerantem.

Subuentiōem deficientem.

Afflictiōem iminentem.

Condictōem prohibētē.

Quantū ad primū dicit. Cū turba ꝛc.
Ubi sciendū qꝛ turba sic deuota ꝛ reuerēs
 xp̄o ipsūz sequebat̄: tū ꝑꝑꝑꝑ signa q̄ vi
 debant ab ip̄o fieri iuxta illud **Luc. 6.** Et
 omnis turba q̄rebat ip̄m: qꝛ virtus de i^o
 eribat ꝛ sanabat oēs: tū ꝑꝑꝑꝑ eius do
 ctrinam. qꝛ **Mat. 13.** Multa turba eum
 libenter audiebat. **Sciendū est aut̄ qꝛ**
 in h̄ qꝛ dī qꝛ non habebant qd̄ manduca
 rent scđm **Glo.** datur intelligi necessitas
 turbe q̄ fuit in xp̄o miraculum faciendū.

Quantū ad secundū. s. cōpassionez in
 clinātem dicit cōuocatis discipulis ꝛc. **Ubi**
 sciendum scđm **Criso.** qꝛ xp̄s discipulos
 vocat p̄mo vt ostēdat qꝛ maiores aliquā
 do debent h̄re consiliū cū minoribus ꝛ
 non despicere ip̄os: nec omnia de proprio
 capite opari. **Secundo** vt discipuli discāt
 ab ip̄o alijs misereri. iuxta illud **Luc. 6.**
 Estote misericordes sic ꝛ p̄r vester mise
 rico: s ē. **Tertio** vt ex eo qꝛ eis familiari
 tatē oñdī: inducat eos ad mutuā dilectō
 nez habendā iuxta qꝛ dixit eis. **Jo. 13.** In
 h̄ cognoscēt omnes qꝛ mei discipuli estis
 si dilectōez habueritis ad inuicē. **Sciē**
 dum est autēz loquēdo moraliter qꝛ xp̄s
 miseretur.

Humilib⁹ culpā indulgēdo.

Indigētib⁹ auxiliū tribuēdo.

Pacientib⁹ penā mitrigādo.

Laborātib⁹ p̄mia largiēdo.

Primū miseret̄ humilib⁹ culpaz in
 dulgendo. **Nam** d̄s videns hoīez ex timo
 re finali se sibi humiliari: ip̄ius principa
 liter miseret̄. iuxta illud **ps.** Misertus ē
 d̄s timentib⁹ eum q^m ip̄e co. fig. n̄m.

Hoc aut̄ fuit figuratū. **4. R. i.** vbi sen
 tentialiter qꝛ cū elyas staret in monte: ve
 nerunt ad eum duo principes quinquage
 narij: ꝛ sibi locuti fuerūt supbe: vēit ignis
 de celo ꝛ deuorauit eos: veniens autē ter
 tius quinquagenarius curuauit genua an
 elyam ꝛ deprecatus ē eum humiliter. **d.**

Obsecro vt miseraris aīe mee: ꝛ quia sic
 se humiliauit nō fuit deuoratus ab igne:
 ꝛ obtinuit vitam. **Ubi sciendū qꝛ p̄ hel.**
 qui interpretat̄ dominus deus intelligi
 tur deus qui est dominus omnīū. **3°** dicit̄
 tur super montem stare: quia licet vbiqꝛ
 sit per suā potētā: tamē in celo significa
 to per montē dī spālīter habitare: iuxta
 illud **ps.** Domin⁹ in templo sancto suo.

dominus in celo sedes eius. **Per** du
 os vero principes quinquagenarios. qui su
 perbe ad deum accedūt in suis virib⁹ cō
 fidentes. de quibus **deutero. 1.** Aduer san
 tes imperio dñi ꝛ tumētes superbia ascē
 distis in montem: tñ quid eis accideret qꝛ
 ignis deuorauit eos: qꝛ supbi igne
 infernali puniunt̄. **Unde** d̄ eis **Is. 66.** ver
 mis eorum nō morietur. i. ignis. **Per**
 tertium vō qꝛ ad elyaz accessit humiliter
 itelligunt̄ hoīes qꝛ cum humilitate ad de
 um accedunt. qꝛ quidem quilibet debet
 facere considerando penam peccato sup
 bie debitam: iuxta admonitionem eccle
 siastici. **7.** vbi dicit̄. **Humilia** valde sp̄i
 rum tuum: quoniam vindicta carnis im
 p̄ ignis ꝛ vermis ꝛ ideo sicut i^o tertius
 inuenit gratiam: quia se humiliauit corāz
Hel. sic peccator coram deo. quia **Is. 4.**
Superbis deus resistit: humilib⁹ autēz

dat gratiam. **T**ertio miseretur indigentibus: auxilium tribuendo. Nam de⁹ videns hominem suo adiutorio indigentem: cum potenter adiuuat. Et sic possit hō dicere illud ps. Audiuit domin⁹ et miseratus ē mei. dominus factus ē adiu. me⁹. **H**oc autem fuit figuratum. 2. mach. ij. vbi sententialiter dicitur q^d cum lyfias hostis iudeorum veniret cum magno exercitu p^otra eos et expugnaret eos fortiter: machabeus et qui cum eo erāt: cum lacrimis rogabant dominum q^d eis mitteret adiutorem: quorum vota exaudiens dominus: misit eis angelum suum in forma vnius militis in veste candida habentem arma aurea et astam vibrantem: quem videntes fuerunt confortati: et benedixerūt dominum: et ibant prompti ad p^oelium: de celo habentes adiutorem et pugnātes contra inimicos: de ipsis victoriam habuerunt. **U**bi sciendum q^d per lyfiam hostem iudeorum cum suo exercitu: intelligitur dyabolus cum multitudine viciolorum. Per iudeos autem qui erant populus dei: intelliguntur omnes homines qui debent esse populus dei: quia per ipsum sunt facti. Sicut autem lyfias contra iudeos pugnabat: sic dyabolus cum peccatis contra genus humanum. **Q**uando autem homines sic sentiunt se pugnare a dyabolo: debent ad deum recurrere sic isti fecerunt. si autem sic deuote ad dominum se cōuerterint: mittet eis de celo angelum: cuius auxilio poterūt victoriam obtinere. Et sic verificetur illud exo. 33. **A**bit tam p^ocursor: tui angelum: et eiciat cananeū: amorreum: et he^m et iebuseum ut intres in terram fluentem lacte et melle. **T**ertio deus miseretur paciētibus penam mitigando. Nam licet deus aliquādo contra homines iratus: ipsos puniat: tamen penam mitigat: si cū humilitate culpam cognoscunt. **H**oc autem fuit figuratum. i. paral. 21. vbi sententialiter dicit

q^d cū propter numeratiōem populi et magnam multitudinem d⁹ fuisset elatus in superbiā et displicuisset deo: d⁹ voluit eum punire: et misit sibi per gad prophetam q^d de tribus vnū eligeret: aut trib⁹ ante famē: aut pestilentia: aut tribus mensibus fugeret inimicos: et gladiū eorū nō posse euadere. aut tribus diebus mortem domini et gladium versari in terra: et angelus d⁹ ipsos interficere in vniuersis isrl' finib⁹. Cū autem ex omni parte angustie p^omerent d⁹: quia oia erant sibi valde grauias: dixit tñ ad gad p^ophetam: melius est mihi vt i cidas in manus domini: q^d multe sunt miserationes eius q^d in manus hominū. Et sic elegit p^ouisionem diuinam. Deus igitur misit angelum suū: euaginatū tenentem gladium: et stantem inter celus et terram: et mortui sunt de populo David infra tres dies. 70. milia viro^orum de isrl'. cū q^d angel⁹ verteret se p^o ier^m vt p^ocuteret eā: et vidisset eum d⁹ cecidit tā ipse q^d maiores natu uestiti cilitio p^oni in terra et recognoscēs d⁹ p^occū suū et accusans se deo et excusans populū innocentē miseratus ē d⁹ et p^ocepit angelo q^d iam manus eius cessaret ne amplius interficeret homines quos iusserat puniēdos. **U**bi sciendum q^d p^o d⁹ q^d nūerādo populū peccauit p^o superbiam q^d iuxta illud eccliasici. 10. iniriū est ois p^occū: intelliguntur oēs p^occōres: circa quos irat⁹ d⁹ et eis p^o gad. i. p^o inspiratiōem internā vel eruditōne externā cōiatur sibi penā debitā p^o p^occis iuxta q^d dictū fuit antiocho regi ab vno de. 7. fratribus quos interfecit fecit q^d obseruabāt legem d⁹. **A**bach. 7. Tu vero iusto iudicio dei iustas penas supbie tue exsolues. **H**omo autem sic videns se offēdisse et audiēs cōmirationē diuinā: q^d culpa d⁹ ordinari p^o penas se d⁹ in manibus dei ponere q^d nouit penam debitā p^occis et instar d⁹ et senior^o populi d⁹ se vestire cilitijs per austeritatis assumptionē et stare p^onuo in terra p^o mor

us meditationē. d. illud ps. Reminiscere
miserationū tuarū dñe ⁊ misericordiarum
tuarū q̄ a seculo sunt. Et tunc deus videns
eius humilitatē ipsi⁹ miseret q̄ ecclīastici
12. Misertus ē dñs penitētibus. Ad cui
dentia ar istaz triū punitionū quaz optio
data fuit dñs sciendū est q̄ oīa peccata ge
neraliter reducūtur ad tria. s. supbiaz au
ritiam ⁊ luxuriā. Ista igit debēt puniri p
sua p̄raria. s. supbia p humilitatem: avari
tia per paupertatem: luxuria p castitatē: q̄
tria danē intelligi p istas tres punitiōes
p̄positas dñs. Nā humilitas in fuga inimi
corū. Paupertas in fame ⁊ pestilētia. Casti
tas in occisione gladij: q̄ sicut p gladium
homines moriuntur corpora: sic p casti
tatem mori dicunt peccatis. Quando igit
homo peccat mortalr: deus sibi denūciat
vel per cognitidē naturalem vel p scri
pturam vel doctrinā alterius penaz infli
gendā peccatis vt supradictū est. Idomo
autēz cernēs debitā penam nō posse eua
dere: debet se p̄mpto animo in manibus
dñi ponere: ⁊ etiam se ad terrā prosterne
se morturū considerādo ⁊ se humiliādo:
⁊ vestiri cilicijz mun⁹ despiciēdo: ⁊ carnē
mortificando. Quia vero peccata in hoīe
a sensualitate principalr habent ortuz iō
instar dñi in se carnis mortificatōem debz
assumere: significatā per interfectōem ho
minū quos angl's dei occidit. ¶ Videns
autem deus sic humiliatū hominem: sibi
ex solita pietate recōciliatur penam mit
tigans: Unde potest sibi dicere illud ps.
60. In indignatiōe enim mea percussisti te: ⁊
in recōciliatione mea misertus sum tui. Si
gnanter autem dñr q̄ in qualibet punitiō
ne fuit ternarius numerus ad designandū
1^a. 3^a. que sunt in vera penitētia. de quib⁹
dicit dñs ecclī. 15. In tribus beneplacitū
est spiritui meo. ¶ 4° deus miseretur la
borantibus p̄mia largiēdo. Nā dñs postq̄
vidz hominem dolētem d peccatis: ⁊ por
tantem patient penā debitā: nō soluz sibi

miseretur dādo gratiam in p̄senti: sed et
gloriam in futuro. Unde ps. Ipse est qui
cor. te in misericordia ⁊ miserationibus.

¶ Hoc autem fuit figuratuz ps. 40. vbi
dominus loquens de filiis Israhel ad se cō
uersis dicit. Non exurient neqz sitient ⁊
non percutiet eos estus ⁊ sol quia misera
tor: eorum reget eos. ⁊ ad fontes aquarū
potabit eos. ¶ Ubi sciendū q̄ per filios
Israhel qui erant auersi a deo ⁊ postmodū
conuersi ad ipsum: intelliguntur peccato
res qui peccando auertuntur a dō: ⁊ post
modum per penitentiam conuertuntur:
de quibus Joñ. 3. Conuersi sūt d via sua
in mala. ⁊ misertus est deus super m tiaz
q̄ loquutus fuerat vt faceret eis ⁊ non
fecit. Sic autem conuersi non dicunt exu
rire neqz ⁊c. quia deus propter suam mi
sericordiam eos in vita eterna reficit ⁊ d
fendit. Ubi iuxta illud. 1. cor. secūdo. Ocu
lus non vidit. auris non audiuit. nec in
cor hominis ascēdit que preparauit deus
diligentibus se. ⁊ ideo dicitur q̄ misera
tor: eorum reget eos ⁊ ad fō. ⁊c. ¶ Quā
tum ad tertium. s. deuotionem perseuerā
tem dicit. q^m ecclī. iam triduo sustinet me.
Ubi sciendum q̄ turba reuerens deo ⁊ li
benter audiens Christi doctrinam: cum
ipso libenter morabatur. Ad quod quem
libet nrm admonet ps. d. Expecta domi
num ⁊ viriliter age. Conforta cor tuum
⁊ susti. dominum. ¶ Sciendum est au
tem loquendo moraliter q̄ inuēio quin
tuplex triduum s.

Recōciliatōis pacificantj

Actōis p̄merentj.

Contemplatōis delectantis.

Religiōis distinguētis.

Redemptōis liberantis.

¶ Primo inuenio triduum recōciliatō
nis pacificantis. ⁊ illud est amara contri
tio: integra confessio. ⁊ perfecta satisfā
ctio que sunt tres partes penitentie
per quam homo recōciliatur Deo.

Istud est triduum de quo figuratiue dixit dñs Moyses. qd diceret ad regē egypti Exo. 3. Ibimus in viā triū diez in solitudine vt imolemus deo nro. **A**bi sciendum qd p solitudinē intelligit status penitentie q est austerus aliqn penitētibus in qz hō d; ire p viā triū diez. i. p p̄dicta tria. **S**ecūdo inuenio triduum actionis pmerentis: et istud triduum est amor alliciens timor: retrahēs: intentio regulans que sunt tria p que hō meritorie opatur. **I**stud est illud triduum de quo figuratiue dñs numeri. 10. Profecti sunt filij israel de mōre dñi viā triū diez: archamqz fedoris dñi p̄cedebat eos p tres dies puidēs castra castrorū locū: nubes quoqz dñi sup eos p diem cum incederēt. **A**bi sciendū qd per filios israel trāscentes p desertum viā triū diez intelligūtur hoies existentes in statu p̄nie quos dñs p̄cedere archa federis dñi. i. xps designatus p archā: qz in ipso p̄tinet diuinitas thesaurus pretiosus. sup quē dñs esse nubes. i. spūs s. grā aiām refrigerās irigans et fecūdās. **T**ertio inuenio triduum p̄replationis d̄ lectantis et si triduum est pura cogitatio: lectio. et deuota oīo. p si tria ascēdit hō mulgocies ad statū p̄replatiōis aiām delectantis. **H**oc triduum est illud de quo snialit et figuratiue dicitur Luc. 2. qd cū parentes xpi ipm quererent factū est post triduum inuenerūt illū i templo sedentē in medio doctoz audientē illos et interrogantem. **A**bi sciendū qd p parentes xpi ipz que rentes intelligūtur hoies deuoti: qz teste xpo Mat. 12. Quicūqz fecerit voluntatē p̄ris mei q in celis est ipse meus frater et soror et mater est. Isti igit xpm querentes post triduum eum inuenerūt: qz in cogitationibus puris lectionibus et orationibus ipm reperient in tēplo. i. in ecclia militante quantū ad viatores et i triumphāte quantū ad cōprehensores. **Q**uarto inuenio triduum religionis distinguētis. et si

est obediētia p̄p̄ta paup̄atis alta: et castitas munda. **M**ā ista tria quilibet religiosis p̄tetur: quare a secularibz d̄ distincta. **H**oc triduum est d̄ quo figuratiue dñs. i. Abach. 5. qd iudas Abach. et ioathas frater eius trāsierunt iordanē et abierūt viā trium diez in deserto. **A**bi sciendū qd p iudā mach. qui interpretat confitēs et ingentiosus: et Jonathā qui interpretatur columba venies: intelligit quilibet hō qui cogitans suā salutē in p̄fessione vere fidei et puritate p̄scientie vult stare. **I**ste d; trāsire iordanē. i. mūdū relinquere p iordanem q interpretat descensus designatū. et intrare desertū. i. statū religionis aspū et si viā trium dierum. i. seruando tria p̄dicta. **Q**uinto inuenio triduum redēptōnis liberans: et triduum ē passionis accerbitas: tumulatōis veritas: resurrectionis alacritas. **H**am per ista tria sumus redēpti a seruitute dyaboli: et data est nobis spes resurgēdi. **E**t sic verificetur de xpo illud Osee. 6. Viuificabit vos post duos dies et in die tertia suscitabit nos. **H**oc est triduum de quo figuratiue dixit xps iudeis. Jo. 2. Soluite tēplū h et i tribus diebus excitabo illud. **A**bi sciendū qd p tēplū d̄ xps loquebāt intelligitur ei⁹ humanitas. illud tēplum solutū fuit qm in ligno crucis xps fuit mortu⁹ et positus in sepulcro qd post tres dies excitatum et rehedificatū dñs: qz xps v̄tute diuinitag tertia die a mortuis resurrexit. **Q**uantū ad quartū. s. subuentionē deficientē dicit. nec habent q mādūcent. **Q**uia enim h; tri Turba diu expectauerat cū xpo: consumperat cibos quos portauerat. **E**ū poterat dicere illud Numeri. 21. Beest panis. **Q**uantū ad quintū. s. afflictionē iminētem dicit. et si dimiserō eos iē. 2c. **N**e forte si dimisisset turbā fame perisset iō voluit dimittere ieiunos. **S**ciendū est atqz xps noluit turbā ieiunā dimittere quantum ad cibum corporale sed satiavit eā. 7.

panibus: s; non semp fm Theo, d alimen
tis miracula faceret: ne pp hoc turba vi
deretur ipm sequi. sed quando necessitas
iminebat. Noluit et turbas dimittere fm
Grego. qm pp cibum ipsam reficeret salu
taribus documentis. ¶ **Q^m ad 6^m.** s. co
dictoem phibetem dic. quidam enim ex
eis de longe venerunt: turba enim d mul
tis ciuitatibus ueniebat ad xpm ⁊ lōgin
quis: ⁊ ideo prohibebantur pp distantia;
loci redire ad propria sine magno dispē
dio. ¶ **Ab**o: aliter autem sciēdum ē q p
turbam de longe ueniētem ad xpm: itelli
gunt peccatores: q aliqui pp peccata lon
ge erant a xpo: q postmodum facti sunt
d ppe: qm ad pnam conuertunt: d quibus
Eph. 2. Nunc autem in xpo yesu: vos qui
aliqui eratis longe facti estis ppe i sāgui
ne xpi.

Secunda pars.

Equitur. Et responderunt ei di
scipuli ⁊c. vbi tangit effectum
potestatis uigoroſe: q probat
miraculum perpetratum. Vbi sciendum
q vigor potentie cognoscitur: quādo ali
qd per ipm fit q est sup: a omnē estima
tōem. Cum igitur satiare tantam turbas
f. quattuor milia de tam paucis pāibus
f. 7. fuerit vltra cōem cursuz nature: signū
fuit i xpo maxime potestatis. Circa igitur
istā ptem qttuor possum⁹ pſiderare. f.
Estiatōem impossibilitatis.
Dispositōem congruitatis.
Executōem potestatis.
Consecutōem facietatis.
¶ **Q^m ad p^m dic.** Et rñderūt ei dis. ⁊c. Ista
ei estiatō impossibilitatis satiadi tāta mul
tudinē potuit accider discipul⁹ ex duob⁹
f. ex loco dſerto vbi erāt: ⁊ ex paucitate
pan^m. ¶ **Q^m igit ad abas estiatōes dſ.** Et
rñderūt ei ⁊c. ¶ **Sciē.** ē at q xps discipu
los n replēdit: s; i rñſiōe sua ei⁹ potētias
ignorauerūt: s; bēigne iterrogat. d. Quot
pāes hētis: vt fm Theo, det nob ex^m ne

irascamur ignorātib⁹: s; eis ppatiamur.
¶ **Sciē.** ē et q xps nō iterrogat discipu
los s; Remigiū. vt discat: q: ipse oia no
uit: s; vt ex eoꝝ rñſiōe: miraculū euidēt⁹
fiat. ¶ **Q^m ad 2^m.** s. dispōnē pgruitatis di
cit. Et pcepit turbe discumbe. vbi Glo. lo
quēs d reſectōe. s. panū ⁊ 7. dic ibi. f. i re
ſectōe. s. panū. sup fenū vt dſideria cānis
cōprimant. ¶ **Sciē.** i reſectōe. 7. panū super
terrā: nisi ⁊ ipse mūdus relinqre pcepit.
¶ **Q^m ad 3^m.** s. executōe pſatis dic. Et
accipiēs. 7. pāes ⁊c. vbi sciē q xps vidēs
turbā idigētē ⁊ panē nō sufficiētē: virtu
te sue diuitatis ipos multiplicauit: s; p pi
ſces. ¶ **Sciē.** ē s; Yllariū q xps dicit pa
nes discipulis vt apponerēt turbe ad defi
gnandū q ipsi ddebāt ministri eē ⁊ dispē
satores donoz dei. ¶ **Q^m ad 4^m.** s. pſecu
tōem satietatis dic: ⁊ māducauerūt ⁊c. vbi
sciē q xps virtute sue diuitatis: itantū mul
tiplicauit pāes ⁊ pisces q ois turba ad sa
tietatē sufficiētē comedit. Et sic xificatū
fuerit illō ps. Edēt pa. ⁊ satur. ⁊ lau. dñm
oēs q re. eū. ¶ **Sciē.** ē at loquēdo morali:
circa istā pte i q fit mētō d solitudie vbi
erat turba ⁊ d. 7. pāib⁹ ⁊ d pisces q per
solitudinē itellr stat⁹ pnie: ad qz homo d
bz ire si vult satiari a xpo ⁊ tēptationes
dyaboli deuicare. ¶ **Ab**o at fuit figuratū
Zpoc. 12. vbi finaliter dſ q draco magn⁹
hñs capita. 7. ⁊ cornua. 10. staret ate mu
lierem que erat paritura: vt cum pepiſſ
filium eius deuoraret ⁊ peperiſſ filiu ma
sculum: raptus est filius eius ad deum ⁊
mlr fugit in solitudinē ibi habēs locuz
patum a dō vt ibi pascat illam dieb⁹ du
cent⁹ sexagita: ⁊ sic mulier cū filio a draco
ne euasit. ¶ **Ab**i sciēdum q per i^m draco
nē hñtem capita. 7. ⁊ cornua. 10. psequētez
mulierem: itellr dyabolus aduersus hu
mano generi ⁊ ipm diuersis temptatōni
bus persequēs. Et fit draco quem forma
uerat ad illudēdum ei. ps. Et dicitur ha
bere septem capita ⁊ 10. cornua: quia de

septem vitijs capitalibus temptat hoies
7 de. 10. transgressioibus mandatorum.

Per mulierem xpo pregnantē: intelli-
glibz q aliquā in mente aliqđ bonum opus
concepit vt eum postmodū pariat in effe-
ctu. **E**z igit dyabolus significatus per
draconem insidietur hōi significato per
mulierem vt deuoret opus bonū signifi-
catum per filium: vel totalr ipediēdo ne
fiat: vel aliqđ circōstantias idebitas sug-
gerendo: homo tñ d3 esse pstant 7 resiste-
re sibi virilr: 7 sic filius. i. op⁹ bonū dī ra-
pi ad deum. i. coram dō p angelos pntari
7 tunc qñ hō videt sic se ipugnari a dya-
bolo: d3 fugere ad dsertum pnie. Et dicat
cum pō. Elongauī fugiēs 7 mansi in solli-
tudine. sic aut ibi exis a deo pascitur dle-
ctatōibus spūalibus. Et sic verificetur i
lud ps. 51. Ponet desertum eius qñ deli-
tias 7 solitudinē eius qñ hortum domi-
ni. gaudium 7 leticia inuenient in ea: gra-
tiarum actō 7 vox laudis. Per septē aut
panes quibus fuit turba refecta: intelli-
gunt. 7. gradus qui dñent esse in homine
perfecto: Nam verus pēitēs d3 eē in gra-
du.

Resurgētis peccatū dimittēdo.

Perfistētis dyabolū deuicēdo.

Faciētis bonū exteri⁹ opando.

Prosequētis in bono pseuerando.

Sustinentis aduersa tollerādo.

Adedicant⁹ veritatem inqrendo.

Delectant⁹ bōitātē degustando.

Primus panis est remissiuus culpe
inicientis. Secundus est collatiu⁹ potentie
resistent⁹. Terti⁹ ē icitatiu⁹ ignauie pigrit-
antis. Quart⁹ ē roboratiu⁹ pstantie exse-
quent⁹. Quint⁹ ē pbatiu⁹ paciētie suppo-
rant⁹. Sext⁹ ē illustratiu⁹ itellect⁹ cogno-
scēnt⁹. Septim⁹ ē qetatiu⁹ affectus appe-
tent⁹. **P**o ver⁹ pēitēs d3 eē i gradu re-
surgēnt⁹ peccatū dimittēdo. Nā hō q sentit
se i peccō p q mortē spūalr: debz a peccō re-
surget qz citi⁹ pōr. Eld q admonet. quēl3

peccōrem apostolus Eph. 5. d. Surge qui
dormis 7 exurge a mortuis 7 illuminabit
te xps. Et q^m ad h est prim⁹ panis remis-
siuus culpe inicient⁹ de quo ps. Domius
cibabit nos pāe lachrimaz 7 potuz da. no-
bis la. i. mēsurā. **E** 2° debz eē i gradu pfi-
stēnt⁹ dyabolū dūncēdo. Nam homo qui
sentit se ipugnari a dyabolo debet forti-
ter sibi resistere 7 ipm dūncere iuxta ad-
monitionem petri. d. 1. can. sua. 5. Sobri-
estote 7 vigilate qz aduer. vī dyabol⁹ tam
qz leo ru. circuit q. quē dūoret. cui re. for.
in fide. Et q^m ad h ē scōs pāis collatiuus
potētie resistent⁹. Et iste ē pāis de q dixit
Abraam ill⁹ tribus viris quos inuitauit
ad prādium. gen. 16. Lauent⁹ pedes vīr 7
regescite sū arboze: ponāqz bucelā panis
vt confortet cor vīr: postea transibitis
Nā hō debz lauare pedes se a peccato
purgando: qescere sū arboze: passionem
xpi meditando: accipere bucellam panis
eucharistiam degustando: 7 sic fort⁹ effici-
tur dyabolū expugnando. **E** 3° debz eē
i gradu faciētis bonum exteri⁹ opando.
Nam d3 se exercere i opibus fructuosis:
iuxta admonitionē pcursois. d. Jo. 3. Fa-
cite ergo fructus dignos penitētie. 7 ad
Gal. 6. Dum tps hēmus opemur bonū.
Et qzū ad h ē terti⁹ pāis icitatiu⁹ ignauie
pigrītātis. 7 1° ē panis d quo dī Prover.
28. Qui opat terrā suā saturabit panib⁹: 7
qui sectabitur otium replebitur egestate.
E Quarto d3 esse in gradu psequētis in
bono pseuerādo. Nā hō non solū d3 incipe-
bñ facere si vult grām pseq: s3 pseuerare:
qz Mat. 10. Qui at pseuerauerit vsqz in fi-
nem h saluus erit. Et qzū ad h est xps
pāis q ē roboratiu⁹ pstantie exequētis. Et
1° est panis de quo dī. 3. R. 19. q respexit
Mel. ad caput suū subcinericius panis 7
vas aque q cōedit 7 bibit 7 ābulauit i fo-
titudie cibi illi⁹. 40. dīch⁹. 7. 40. noctibus
vsqz ad mōrē dei oreb. i. ad glām paradisi.
E Quinto d3 eē in gradu sustinētis: ad-

uersa tollerado. **M**ā hōi in bonis opib⁹
accidat aliq̃ displicibilia: tñ d³ eē paciens
ea virilr supportando iuxta illud Ro. 12.
Spe gaudētes: in tribulatōe paciētes. Et
q̃tū ad h̃ ē qnt⁹ p̃ais. p̃batiū⁹ paciētie sup
portāris: i⁹ est p̃ais de q̃ d³ Job. vltimo
Euenit ad Job vniuersi sui sui: vniuer
se sorores: et cuncti q̃ nouerāt eū prius: et
comederūt panē cū eo i domo eius. **M**ā p
Job q̃ interpretat dolēs: itelligit xps q̃ p
nob in cruce doluit: in quo exēplū habui
mus paciē: et iō ad ipm debēt venire tam
sui q̃ sorores. i. tā viri q̃ mulieres: vt pa
nem cum eo comedant. i. adiscant paciēti
am i aduersis. **E** 6⁹ d³ eē i gradu medi
tanti vitatē iquirēdo. **M**ā hō cui ddit dō
iūctū vt possit vitatē cognoscere: d³ ipaz
diligēter ingreere: vt possit p tpe eā alijs
predicare. vt dicere possit illd prouer. 8.
Aperiētur labia mea vt recta p̃dicē vitā
tem meditabit gūtur meū: et labia mea d
testabunt ipium. Et qm ad h̃ est. 6. p̃ais il
lustratiū⁹ intellect⁹ cognoscen⁹. Et i⁹ ē pa
nis ad quē nos iūrat sapiētia. puer. 9. d.
Vēite et comedite panem meū et bibite vi
nū q̃ misui vobis. **M**ā sicut d³ Deutero.
8. **N**ō in solo pane viuit hō sed in oī ver
bo q̃ egreditur de ore dei. **E** Septimo
d³ esse in gradu delectātis bonitatē degu
stando. **M**ā hō considerādo diuinā boni
tatē d³ in ipsa spūaliter delectari. Unde
ps. Gustate et videte quoniā suavis ē do
minus: beatus vir qui sperat i eo. Et quā
tum ad h̃ est septimus panis quietariū⁹
affectus appetētis. Et iste est panis de
quo ps. Panem angelorum manducauit
homo. Et sapientie. 16. Angelorum esca
nutriuiſti populum tuum et paratum pa
nem de celo prestisti eis sine labore: et
omnis saporis suauitatem. **E** Vel per se
prem panes possunt intelligi. 7. virtutes
que debent esse in homine. Figurata per
7. lucernas super candelabrum de quib⁹

Zach. 4. **V**idi et ecce candelabrum aure
um totum et lampas super caput eius. et
septem lucerne super illud. **E** Ubi scien
dum q̃ p illd candelabrū itellr quilibz ho
mo. Per lampadem vero super caput
eius. Christus habitans in anima per grāz
Per. 7. No lucernas. 7. p̃dicte virtutes.
E Vel per. 7. panes: itellnt septē dotes i
p̃ria. 3. q̃tuz ad aiām. s. clara visio: suavis
fructio: et firma tētio: q̃tuz q̃tum ad cor
pus. s. impassibilitas: claritas: agilitas et sū
tilitas. d. qbus. 1. Cor. 15. Seminat i corpo
re surget in incorruptionē q̃tū ad ipass
bilitatē: seminat in ignobilitate surget in
glia: q̃tuz ad claritatē seminat in infirmi
tate: surget i virtute q̃tum ad agilitatē.
seminat corp⁹ aiāle surget spūale q̃tū ad
subtilitatem. **E** Iste at fuit figurat⁹ p. 7.
stellas q̃s hēbat i dextera filis filio hoīs
de quib⁹ Apoc. 1. **V**idi. 7. candelabra aurea
et i medio candelabroz aureoz filēm filio
hoīs vestitū podere et p̃cictū ad mamil
las zona aurea: caput at eius capilli erant
cādidī tanq̃ lana alba et tanq̃ nix: et oculi
ei⁹ velud flāma ignis: et pedes filēs auri
calco sicut i camino ardēt: et vox illius tā
q̃ vox aquaz multaz et hēbat in dextera
sua. 7. stellas. **E** Ubi sciendū q̃ p filū ho
minis intelligitur xps. Per simlē vero
filio hoīs quilibet beat⁹ i p̃ria qui iō filis
xpo d³: q̃ i p equalitatē n̄ sit filius i glia
tñ sibi filius d³ p imitationē iuxta. i. Jo.
3. Scimus quoniā cū apparuerit filēs cri
mus ei. 3. d³ stare in medio. 7. candela
brorum aureoz. 1. i medio vniuersitatis
scōz. Ille d³ vestitus podere q̃ est vestis
linea cooperiēs totū corpus. pp ornamen
tum glorie q̃ habent in paradiso. Sicut
aut p̃cinctus ad mamillas zona aurea
pp splēdorem sap⁹. **E** q̃ capilli candidi
erant et. ad designandum q̃ intellectus
hominis beati significati per caput et
cogitationes significare per capillos
omniūmodam puritatem habebunt. Et
7 ij

de ipsis dicat illud tres. 4. Candidiores sunt nazarei eius nunc: candidiores lacte: rubicundiores chore antiquo: salphori pulchriores. Dicitur et quod oculi eius sunt sicut flamma ignis: ad designandum cognitiōem clarā de rebus: quibus beatus habebit. An. 36. 30. Erant oculi tui videntes preceptorem tuum. Dicitur et quod pedes eius erant similes auricalco et. propter inflammatum desiderium quod habebit deum et alios sanctos diligendo. Dicitur et vox eius tanquam vox aquarum multarum: ad designandum laudes et premissa quod habebit deo gratias referendo. Dicitur autem habere in dextera. 7. stellas. propter. 7. doctores supradictas. Per pisciculos autem qui saporem dant panibus: intelligunt secundum Iero. exempla sanctorum virorum per que vere penitens allicitur ad penitentiam: ut austeritas que inuenitur in ipsis sibi sit saporosa.

Tertia pars.

Equi. Et sustulerunt quod superat de fragmentis et. Ubi tangit excessus quantitatis numerosae: quod perbat superfluum asportatum. Ubi sciendum quod ex eo quod superfluit de. 7. panibus et paucis piscibus et ex multitudine manducantium datur intelligi huiusmodi miraculi magnitudo. Secundum si igitur hic duo possumus considerare. s.

Escaurum magnitudinem.

Conuiuarum multitudinem.

Quantum ad primum dicit. Et sustulit et. Ubi sciendum quod illi. 7. panes cum paucis pisciculis non solum suffecerunt ad refectio nem turbe sed multum superhabundauit: quod. s. 7. sporte. Sciendum est autem quod per illas. 7. sportas in quibus fuerunt recollecta que superauerunt fragmenta: intelligunt secundum Glo. sancti viri: in quibus continetur diuina gratia anime refectiua. Quantum ad secundum s. conuiuarum multitudinem dicit. Erant autem qui manducauerant et. Ubi sciendum quod ideo Christus dicitur quantum: milia hominum faciasse: ut deest non intelligi quod quod vult faciat a Christo in hoc mundo per gra

tiam et in futuro per gloriam deum vivere virtuosē quod datur nobis intelligi in numero quaternario secundum Glo. Ista superhabundans refectio fuit figurata per refectiōem quam fecit elyseus: de qua dicit. 4. Re. 4. quod quidam vir uenit ad elyseum deferens sibi. 20. panes quod dixit ministro quod daret multitudini ut comederet: quod respondit quantum est hoc: ut apponam coram centum viris: quod iterum dixit eis quod daret populo ut comederet addens hoc dicit dominus comedet et superit. Posuit itaque coram eis: quod comederunt: et superfuit iuxta verbum domini. Ubi sciendum quod per elyseum: intelligitur Christus. Per illos autem viros intelligitur turba que erat famelica. Per ministrum vero qui apposuit panem intelligunt discipuli qui derunt turbe manducare. Sic igitur illi homines comederunt ad sufficientiam et. hoc cibis superfluit sic turbe Sic igitur Christus turbam faciauit sic nos eternam in patria faciat. Ad quod et.

Enica. 7^a. post pent. Euan^m. 48.

Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in uestimentis ouium et. Mat. 7. Nos videmus per experientiam: quod si aliquis vult docere fideliter et

sufficienter aliquem ad pueniendum ad terminum quem desiderat: non solum docet viam rectam eundi: sed etiam reddit eum cautum ne diuer tat per obliquas semitas per quas possit a termino deuiare. Videmus etiam quod aliquis magister docet discipulum suum scientiam aliquam habentem aliquam perfectionem: non solum docet in quo quod directe potest acquiri finis et perfectio sed et vitare impedientia finem et ideo docet falsitate cauere. Christus igitur ut bonus et fidelis pater volens nos instruere qualiter pueniamus ad gloriam: quod ex toto corde debemus appetere tanquam nostrum vltimum finem: non solum docet nos viam rectam eundi que sunt opera bona sed et docet nos vitare malos

hōies ne fortē ex eorū confortio cōmunice-
mus cū eis in operibus mal. q: teste ps.
Cum puer so puerteris. Volens ēt ut bo-
nus magister nos docere verā scientiam
i. fidē catholicā: cui⁹ finis ē vita eterna: nō
solum docet nos mod per quem possum⁹
directe ad hunc finē venire: sed ēt impe-
dimenta cauere. s. doctrinā hereticorū: et
malorū hoiū: qui sub simulata sanctitate:
bonaz ostendūt esse suam doctrinā et vitaz
cum tñ habeant falsaz. Et si est ad q: xp̄s
nos attentos fac in euangelio hodierno.
in quo quattuor: tangit. s.

A malignitatem peruerteris magisterij
intuendam.

Claritatē demonstratis indicij speculādā.
Seueritatē dterris supplicij ptimēdā.
Felicitatē getantis pmiij appetendā.

Pbat cōuersatio filata. 2^m opō p
petrata. 3^m pūitio cōminata. 4^m retribu-
tio pparata. **P** in prin. 2^m ibi. A fru-
ctib⁹ eorū 7c. 3^m ibi. Ois arbor: 7c. 4^m ibi.
Non ois q dicit mihi dñe 7c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit 7c.

Q pbat 7c. dicit. Attēdite a fal-
sis pph̄is 7c. **U**bi sciendū q: i^o ē
bonus magister qui hz doctrine veritatē
vite honestatez et mentis sinceritatez. Do-
ctrie veritas corripitur p erroris falsita-
tem. vite honestas p cōuersationis dupli-
citatem. mentis sinceritas p intentōis pu-
ritatem. scdm h igitur hic xp̄s nos docet
circa malos magistros. 3^a p̄siderare. s.

Doctrinē mēdacitatē in eruditōe.

Vite duplicitatez in puerlatione.

Abentis pueritatez in cogitatōe.

Quantū ad primū dīc Attēdite a fal-
sis pph̄is. **U**bi sciendū q: illō verbū attē-
dite: ip̄stat diligenter cautellam qz hō dī
h̄re ad p̄siderand aliquid q: p̄t d aliquid māife-
sto latere. Et scdm Crī. dicit attendite: q:
hō dī diligēter attēdere quid faciat i his
q: p̄tinent ad salutē. **R**ō at q: sic debe-

mus attendere: est q: doctrina est p̄culo-
sa: q: sūt falsi pph̄e. **I**sti pph̄e falsa do-
centes possunt figurari p proph̄as de qui-
bus lamentando loquit Je. 2°. d. **P**rophe-
tui viderūt tibi falsa et stulta nec apiebāt
peccata vt te ad penitentiā vocarent. vi-
derunt aut tibi assumptiones falsas et eie-
ctiones. **U**bi sciendū q: p illos pph̄as
qui p̄lō prophabant falsa: nec aperiebāt
peccata eorū: intelligunt doctores siue p̄di-
catores adulatorij qui blādientes dñt eis
aliqua placibilia: et multoē fabulas vt eis
cōplaceāt laudādo excellēcias et diuitias
7c. Tales igitur audiendi nō sunt. vñ Je.
24. Nolite audire verba propharū. d. vñ
nō seruietis regi babilonis: q: mendatiū
ipsi locunt vob. **Q**uantū ad secundum
s. vite duplicitatez in puerlatione dīc. Qui
veniūt ad vos 7c. **U**bi sciendū fm Crīso.
q: ex hoc q: h dī q: falsi pph̄ete veniunt
in vestimentis ouiu dāt itelli q: per falsos
pph̄as itellnt h̄rtici et fli xp̄iani: errores
et flitatē docentes. **S**ciendum est etiaz
q: q: māifesta flitas paucos aut nllōs p̄-
diciet: iō tales palliāt se aliq̄ sanctitatē co-
lore figurati p gabaonitas: d quibus snialr
dī Jos. 9. q: cum audissent potentia Jos.
in vincendo inimicos fingentes se vēisse
d longinqs partibus venerunt ad Jos. i.
duti veterib⁹ vestimentis. vt sedus et pacē
inirent cum ip̄o: q: credēs eos vey dicere
fec pacē cū eis et pollicit⁹ ē q: non occide-
rent. postea x̄o cognita eorū fraude pp p
missum noluit q: interficerent: tñ eos ma-
ledictōi supposuit et p̄demnavit eos ad ce-
dēdum ligna: aquasq: portādas. **U**bi
sciendum q: p gabaonitas q: interpretat
p̄clues iniquitati intelligunt ypocrite et
heretici falsi q: sunt declives in malitia p
pter multitudinem peccatorū d quib⁹ Jf.
59. Opa eorū inutilia et op⁹ iniquitatē in ma-
nib⁹ eorū. **P**er Jos. q: et yhs nave dī potē
tē expugnatorē et faciētē mirāda: itellr
xp̄s q: hostes hūant gñis dbellavit et fecit
7 iij

mirabilia dñz nobis ex sua victoria hereditatē celestis pñe acqñuit. vñ de ipso dñi pñt illud ecclesiastici. 46. Fortis in bello yhs nane successor: Moy. in pphetis: q fuit magnus sñm nomē suū maxim⁹ in salute electoy dei expugnare insurgentes hostes: vt psequeret hereditatē Israel. ¶ Sabaonite igit. i. ypocrite ⁊ heretici: audientes mirāda q̄ fecit Job. i. xps voluit sibi cōfederari ⁊ assimilari sibi: fingētes seq ipsius vestigia: veniūt ad ipm. i. ad fidē ipsius cū veterib⁹ vestimentis. i. cū apparētia exteriori simulata sanctitate vite. cū qbus xps facere pacē dñr: q̄ ipos inter hoies pñmittit puerfari. Quia tñ nō possunt latere: quin Christus eos cognoscat: cognita eoy ypocriti: decreuit q̄ nō moriantur: q̄ ab ipso habent animam imortalē s; tñ condēnat eos vt semp sint sub maledictōe: ⁊ vt ligna scidāt ⁊ aquas portent. ¶ Per ligna de qbus fit ignis: ⁊ p aquas q̄ sunt frigid⁹ intellr duplex mod⁹ penarū que inter alias sunt in inferno. s. calor maxim⁹ ⁊ ipotabile frigus: iuxta illud Job. 24. q̄ ab aquis niuiū transeunt ad calorem niviū. Et ad illud condēnabūt ypocrite ⁊ heretici quādo eis dicitur illud Mat. 25. Discedite a me maledicti in ignem eternū qui patus est dyabolo ⁊ angelis eius. ¶ Talibus vestimētis nō dñz verus xpianus induit: sed magis ill⁹ d qbus figuratiue dñr apoc. 3. Suadeo tibi emere auz ignitum pbatum vt locuplex fias: ⁊ vestimēt is alb induaris: vt nō appareat cōfusio nuditatis tue. ¶ Per aurum enim ignitū intelligitur amor: quē debet homo emere. s. quantum in se est: se debite disponēdo: vt sic eo habito fiat locuplex ⁊ ratio est: quia in caritate omnia habet: quia habet deum. Nam iuxta illd i. Jo. 4. Deus caritas est ⁊ qui manet in caritate in deo ma. ⁊ deus in eo. ¶ Per vestimenta vero alba intelligitur mentis puritas ⁊ honesta cōuersatio q̄ cum cari

tate quibz debet haberi vt sic nō appareat sue confusio nuditatis. s. pditionis gratie animā vestietis ⁊ pulchrificatis. ¶ Quārum ad tertium. s. mentis peruersitatem in cogitatiōe dicit intrinsecus autē sunt lupi rap. Abi sciendum q̄ officium lupi est gregem rapere: non nutrire: dispigere: non congregare iuxta illd Jo. 10. Lupus rap ⁊ dispergit oues. Lup⁹ igitur rapax impie rap. crudeliter dispigit: ⁊ voraciter deuorat. Sic re vera heretici ⁊ ypocrite intrinsecus sunt lupi rapacē. Primo quia rapiunt quos possunt vt post eos trahāt predam. de quibus ezel. 22. Principes in medio eius quasi lupi rapientes predā: ⁊ ad effundendū sanguinem: ⁊ ad perdēdum animas. Nam tal⁹ sibi officium docendi arroganter accipientes dicūtur pñcipes in medio populi. ¶ Secūdo instar luporum dispergūt gregem domini: quia veritatem fidei ⁊ ecclesie sancte xpi: pro viribus dilacerat conant. Et sic dici possit de quolibz istorum illud Je. 5. Lup⁹ ad vesperam vastabit eos. Ad vesperam. i. in vltima mundi etate in qua nunc sum⁹ vastant dum eis doctrinam erroneaz dogmatizant. ¶ Tertio instar luporum deuorant gregem domini: quia simplices fideles decipientes suis erroribus deuorare dicuntur. dum eos ad spiritualementē mortē trahunt. q̄ deuoratiōem preuidens apostolus dicit. act. 20. Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos: non parcentes gregi. Et Crisost. super Mat. dicit. Catholici autem doctores ⁊ si fuerint peccatores: ferui quidem carnis dicuntur: non tamen lupi rapaces quia non habent propositum perdere xpianos: manifeste ergo dicitur de hereticis. ¶ Isti possunt figurari per ydolum bel. de quo dicitur dan. 14. q̄ intrinsecus erat luteus: ⁊ forinsecus exeneus. ¶ Abi sciendum q̄ per bel qui interpretatur vetustas intelliguntur ypocrite

erat

et heretici qui sunt vetusti: dum veterem hominem. scilicet adam qui peccati principium imitantur. et ideo congrue significantur per bel ydolum sine vita et sensu. quia vitam spirituales non habent: qui dicuntur intrinsecus lutei propter immundiciam mentis: quibus dominus cominatur per ps. d. Cominuam eos ut pul. an. fa. venti. ut lu. pla. dele. eos. Forinsecus autem dicitur erei. quia sic es est metallum sonorum: ita isti peruersatione ficta et verbis simulatis et dulcibus: populo sonant falsitatem: tam sic sonando: alios mouet et excitat: ipsum autem percutitur et aliquando frangitur sic talis aliquando bona dicunt populo per que possunt excitari ad bonum: volendo collozare eorum maliciam: ipsi tamen percutiuntur et franguntur: dum per malam intentionem cumulant sibi peccata. de quibus dicit dominus ad. 25. Super cathedram ad. 25. sedet scribe et pharyseus quicunque ergo dixerint vobis seruate et facite: secundum opera eorum nolite facere: dicunt enim et non faciunt. Unde dicit eis ad. 23. Ne vobis scribe et pharyseus hypocrite: quia similes estis se pulchris salsatis que a foris parent hominibus sponsa intus autem sunt plena ossibus mortuorum et omni spurcitia: sic et vos quidem a foris apparetis hominibus iusti: intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. Sciendum est autem loquendo moraliter quod per istos falsos prophetas intelligere possumus tres prophetas qui nos instar falsorum prophetarum a deo auertere conantur. scilicet carnem inficientem mundus deficientem et dyabolum decipientem. Primus. scilicet caro docet nos laxiuires: figuratus per Iesabel de qua dicitur apoc. 2. Habeo aduersum te qui permittis Iesabel mulierem: que se dicit prophetantem docere et seducere seruos meos fornicari et manducare de ydolatiis. Ubi sciendum quod per Iesabel que

interpretatur fluxus vanus: intelligitur caro et sensualitas que vane debet fluere: quod Is. 40. Omnis caro fenū: et omnis gloria eius quasi flos agri: exicatum est fenū et cecidit flos eius. Et ideo ecclesiastici. ij. Adulescentia eorum et voluptas vana sunt. Ista autem Iesabel prophetata non sit: tamen prophetam se dicit dum homini propter delectationes carnales que principaliter in duobus consistunt que hic enūciantur inueniunt. scilicet in peccato luxurie significato per fornicationem et in peccato gula significato per manducationem. Docet igitur falsus propheta instar Iesabel fornicari et manducare de ydolariciis: dum eos inclinat ad predicta. Et possit dici de ipsis illud numeri. 25. Fornicatus est populus cum filiabus ad. 25. que vocauerunt eos ad sacrificia sua at illi comederunt et adorauerunt deos eorum. Secundus propheta. scilicet mundus deficiens docet nos perverti figuratus per unum de prophetis qui predicabant populo israeli omnem prosperitatem et nullam aduersitatem. d. Jere. 14. Prophete dicunt eis. Non videbitis gladium et fames non erit in vobis sed pacem veram dabit dominus in loco illo. Sed legitur. Falso prophete vaticinante in nomine meo. Et infra. In gladio et fame peribunt prophete et populi quibus prophetauerat erunt peribunt in vultu iherusalem pro fame et gladio et non erit qui sepeliat eos. Ubi sciendum quod per istos prophetas populus in falsis intelligitur mundus qui predicat hominibus solum placibilia. scilicet vivere delicate. bene vestiri etc. et tamen quod falso prophetat: quia omnia ista sunt vana et transitoria iuxta illud ecclesiastici. 1. Vanitas vanitatum et omnia vanitas: non nisi deus fecit. quod. 1. 30. 2. Abscondit transibit et perit piscetia eius: et sicut homines sentientes: quia omnia mundi non possunt ipsum eripere quoniam dies mortis veniat et relinquentes omnia: et relictis ab omnibus veniet eis adiutorium exhibentes. Ita iuxta illud ps. 9. Non perderit iustus in die ultionis iustitia autem liberabit a morte. ut sic merito deus possint illis saluari. Quid nobis profuit superbia aut quod dicitur iactantia protulit nobis transierit et iiij

ola tanq̃ vmbra. et ir. Nati p̃tinuo d̃sinui
mus esse et virtut̃ q̃dem signum nullum
valuimus oñdere : in malignitate at̃ ñra
consumpti sumus. ¶ Tercius falsus pro
pheta. s. dyabolus docet nos superbire fi
guratus p̃ pphetam: d̃ quo s̃nialr d̃r .3.
R. 13. q̃ reduxit viz dei ad comedendum
in bethel d̃ p̃ceptū d̃ni q̃ sibi p̃cepat ne
ibidē comederet: quē postmodū q̃ d̃ p̃re
ceptum d̃ni fecerat interfecit leo in via
non comedens : de cadauero : nec de asi
no super quem ibat. ¶ Abi sciendū q̃ p̃
1^m virum dei: intelligitur quibz homo
qui debz esse vir dei: eius seruitia virilit̃
opando: huic p̃cepit deus ne debeat co
medere panem in bethel .i. dat sua p̃re
cepta ne faciat contra illa . ¶ Per pro
phetam vero ip̃m decipientem ad facien
dum p̃tra p̃ceptū d̃ni : intelligitur dya
bolus qui multociēs suggerit homi vt p̃
inobedientiā et supbiā pretereat diuina p̃
cepta: eo modo quo d̃cepit mulierē. Gen.
3. d. Nequaquē moriemini : scit enī deus q̃
in quacūqz die comederitis ex eo aperiē
tur oculi vestri et eritis sicut dii scientes
bonum et malū. ¶ Quia vero peccatū im
punitū nō remanet: nō seqtur pena. Nam
d̃r q̃ leo interfecit eū in via. Abi sciendū
q̃ per leonē ferocē intelligitur dyabolus
iuxta illd̃. 1. Ps. 5. Aduersari⁹ vester dya
bolus tanq̃ leo ru. circuit q̃. quē d̃. cui re.
fortes in fide . Iste d̃r interficere hoīem
viatorē: dū ip̃m inducit ad peccandū mor
taliter p̃ q̃ spūaliter morit̃ : et postmodū
eius aīa in infernū deducitur . ¶ Signā
ter aut̃ d̃r q̃ leo. . i. dyabol⁹ non comedit
de cadauere nec asinū interfecit : ad desi
gnandū q̃ dyabolus nō curat de corpore
solū vt hēat aīam: nec de rebus corporali
bus significatis p̃ asinum. vnde Grego. i
omel. Nō curat antiqu⁹ hostis h̃ faciens
vt terrena tollat sed vt caritatē in nobis
feriat. ¶ Isti falsi pphete possunt figura
ri per sedentiā de quo d̃r s̃nialiter. 3. R. 22.

q̃ fecit sibi coronā ferreā et vna cū alijs p̃
phetis p̃misit regi Israel de inimicis vi
ctoriā qui ei credēs iuit ad preliū: et fuit i
terfectus. ¶ Sic re vera caro : mund⁹ et
dyabol⁹ multa p̃mittunt hoī p̃spera q̃ si
velit eis credere eternaliter moritur et tō
talis ppheta nō est audiendus. vñ Beu
tero. 13. Nō audies verba pphete illius .

Secunda pars.

Equitur. Al fructib⁹ eoz et. Abi
tangit claritatē demonstratiōis i
ditij q̃ pbat opatio p̃petrata .
Abi sciendū q̃ xp̃s loquēs similitudinarie
dat nobis inditiū cognoscendi falsos pro
phetas: q̃ quidem inditiū sunt opa que h̃
intelligūtur p̃ fructus. q̃: sicut loquendo
naturaliter arbor ex fructu cognoscit̃ sic
loquendo moralr ex operibus pōt hō co
gnosci. Dic at̃ possumus duo p̃siderare. s.
Inditium sufficiens moraliter explicatū
Exemplū pueniens naturalr applicatū .
¶ Quātū ad primū dicit. Al fructib⁹ eoz
co. eos. ¶ Per fruct⁹ enī intelligūtur ip̃
soz opa. Abi sciendū q̃ bitus acquisitus
ex opibus h̃z hoīem inclinare s̃m suā na
turā. Habitus virtuosus inclinat homi
nem ad opa bona: habitus aut̃ vitiosus :
ad opa mala. Et hinc est q̃ qualis est hō
interius p̃ habitū talē oñdit exteri⁹ p̃ effe
ctū. Quia igit̃ h̃rtici et ypocrite male sūt
bituati interi⁹ iō exteri⁹ faciūt aliqua opa
ex q̃ possunt cognosci. Vñ eccl̃iastici. 19 .
Ex visu cognoscit̃ et ab occur su faciei co
gnoscit̃ sensuatus. ¶ Sciendū est autem
s̃m Augu. de s̃mōe d̃ni i mōre q̃ aliq̃ sūt
opa de genere bonoz que coia possunt eē
tā bōs q̃z mal⁹: q̃: bōa et mala intentione
possunt fieri sicut ieiunare orare et. et p̃ i^m
mali nō cognoscūtur a bōis aliq̃ sunt que
nō possunt bñ fieri sic adulterari et. Aliq̃
sunt q̃ nō possunt male fieri: sicut diligere
deū et primū et. et p̃ i^m bōi distigunt a ma
lis . ¶ Sed sciendū q̃ de⁹ aliqñ iusto iu
dicio p̃mittit q̃ ypocrita oblit⁹ sue doloſi

tatis labat in aliqua peccā publica p q pōt
sua malitia dephendi sicut p3 d 1° phiseo
de quo dī Luc. 18: q p peccm ostentatiōis
publicauit suā malitiā. d. nō sum sicut cete
ri hoīes raptōres iniusti &c. Sicut etiā p3
in illis duobus senib⁹ qui falsā accusaue
runt Susanā. de quib⁹ dī Dan. 13. q fue
runt puicti a dan. dixisse falsum testimo
niū: & fuerunt a pplō interfecti. Fruct⁹ ta
lium sunt fructus de quibus ps. Fructus
eor⁹ de terra pdes: & semē eor⁹ a filijs ho
minū. Mā sicut dī sap. 4. Fructus illoz
iutiles & accerbi ad māducādū & ad nibi
lum apti. ¶ 2° sio fm Aug. d sermōe do
mini i monte pōt itelligi p fruct⁹ illoz
pmiū q suis dissimulat⁹ opibus expectāt
vt qñ. saliq⁹ simulatam sanctitatem pten
dunt vt honorent ab hoībus vel vt perci
piant aliq⁹ comodū temporale: q si con
tingat eos non adipisci q optant ppter
aliq⁹ occurrentia statim desistunt ab ope
ribus simulatis. ¶ Quātū ad h3. f. exem
plum pueniens naturalr applicatū. dicit.
nunquid colligunt de spinis &c. Ubi scien
dum q sicut nos videmus q diuerse ar
bores portant fructus diuersos: nec fru
ctus vnius arboris qrendus est in alia:
sic est i moralibus q diuersi homines di
uerfimode opantur. Unde si xps ponit
duplex exemplum. Primo in aliquibus
arboribus spālibus. Secūdo in omnibus
generaliter. ¶ Quātū ad pmū exemplū
dicit. nūquid colligūt d spinis vuas &c.
De ulla enim planta pōt colligi q d ip
sa non nascitur: q igitur radix spine non
h3 virtutem pductiuā vuaz nec ficum
iō non sunt in eis isti fruct⁹ querendi. Si
cut igit de spinis nō colligūtur vne nec d
tribulis ficus: sic a falsis pphetis nō sunt
expectāda opa deo grata s3 mala. At de
quolibet istoz dicat illd Gen. 3. Spinās
& tribulos germinabit tibi. ¶ Sciendū
est loquendo spūaliter q fm Criso. Per
vuam pinentem multa grana: q tñ pen

det in ligno intelligit xps qui p nobis i
ligno posit⁹ ad vnitatē fidei plūmos adu
nauit. Per ficum xps dulcem ifra corticez
multa grana pinentē intellr sancta mā
ecclā: que in vnitatē & caritatis dulcedie
suos fouet filios & fideles. ¶ Vel p vuaz
q in torculari cōculcata non resilit nec re
sistit: intelligi pōt virtus patientie: d qua
dī Jac. 1. Patientia pfectū opus h3. In
q^m aut ex ipa sic cōpressa vinum purum
exijt sine amixtione aque debilitans itell⁹
pōt virt⁹ simplicitat⁹ & innocentie carēs oī
amixtiōe cuiuscunq⁹ duplicitat⁹. de q pro
uer. 2°. Simplicitas iustoz dirigit eos. In
quātū aut vinū ex ipa expressum ē sua
ue & dulce: intelligi pōt i^a dulcedo q3 hō
d3 habere celestia degustando. de qua ps.
Quā magna multitudo dulce. tue domi
ne q3 ab. ti. te. Ad quam degustandam
nos inuitat ps. dicēs. Gustate & videte
q^m suauis est dominus. beatus vir q spe
rat in eo. Inq^m autem secundum ps. Vi
num ex ipa expressum letificat cor homi
nis: intelli pōt leticia q3 vir scūs d3 hēre
sperando q d3 introduci ad glām. Et sic
dicat cum ps. Letatus sum in his q deā
sunt mihi in domum dñi ibim⁹. ¶ Per
spinās at & tribulos intelligunt ypocrite
& heretici q: nec aliquem ad vnitatē du
cunt caritatē & fidei: & carent oī virtute:
sed magis p sua opa sibiūpīs fructificant
ad peccatū. Et sic verificet de ipsis illud
puer. 10. Opus iusti ad vitā: fructus aut
ipij ad peccatū. ¶ Vel p spinās & tribulos
intelligit nimia sollicitudo rerum tempo
ralium & diuitiarū. iuxta dictū saluatoris
exponētis parabolā de homine semināte
cuius semen cecidit inter spinas Luc. 8.
¶ Quātū ad scdm exēplū dicit sic oīa
arbor &c. Ubi sciendū scdm Cri. q postq3
dñs exēplificauerat de spinis & tribulis in
qbus non reperiunt aliarum arborū fru
ctus: subiūgit hic d omni arborē esse vez.
& Primo ponit exēplū affirmatiuū. Se

cūdo negatiuū. ¶ Quātū ad affirmatiuū dicit. Sic oīs arbor bōa &c. Eū sciendū q̄ ex h̄ q̄ h̄ x̄p̄s facit mentionē de duab⁹ arborib⁹: bōa. s. & mala fuerūt aliqui heretici q̄ dixerunt duas naturas in mundo vnā bonā a bono deo p̄ditā: & aliā malam q̄ a malo deo p̄cessit: sed h̄ est hereticū: q̄ x̄p̄s nō intelligit p̄ duas at̄ bores duas naturas s̄ hōiem bonum & malū qui tñ est eiusdem nāe & bone a deo condite. q̄ iuxta illud Gen. 1. Audir deus p̄cta q̄ fecerat & erant valde bona. ¶ Quātū ad exemplū negatiuū dicit. nō pōt arbor bona &c. Eū sciendū quod quia aliquis posset forte dicere q̄ bonus homo potest facere aliquos bonos fructus. & cum hoc ēt aliquos malos silr & mal⁹ iō fm̄ Cri. x̄p̄s h̄ ponit exēplū negatiuū. dī. q̄ non. ¶ Sciendū ē q̄ p̄ arborē aliquo modo h̄z aliquos accipit nō tot⁹ homo: s̄ voluntas hominis ex cui⁹ bonitate vel malitia dī hō bon⁹ vel mal⁹. Radices bone volūtatis sunt amor bñ inflamās & timor bñ humilians. Stipes at̄ q̄ oritur ex hac duplicata radice ē appetit⁹ ordinat⁹ & sic istar stipitis est rect⁹ & i⁹ radificat in multos ramos fm̄ diuersitatē multoz bonoz appetitiuū. Folia at̄ sunt vba q̄ aliqñ oīz dicere vt hēatur res appetita. Flores vero & fruct⁹ sunt opa bona. Ista volūtas sic cōditionata ē vna de arboribus de qb⁹ dī Leuit. 26. Terra gignet germē suū & pōis arbores replebūtur. Ecōuerso reuolue p̄ dicta de mala volūtate de qua Leuit. 26. Non proferi terra germē nec arbores bonas prebebūt. ¶ Sciendū est at̄ accipiēdo arborē p̄ toto hōie vt sup̄ dictū est q̄ dicere possumus q̄ sicut in arboze. 6. possumus p̄siderare. s. radicē q̄ cōmuniter est amara. Stipitē q̄ est erectus. Ramos q̄ sunt extēsi. Folia q̄ sunt viridia. Flores q̄ cōmuniter sunt albi & odoriferi. Fruct⁹ qui est dulcis & suauis. sic in bono hōie instar arboris oīz esse.

Radix amaritudinis interne p̄tritionis. Stipes rectitudinis sup̄ne intentionis. Rami latitudinis misericordie & subuētiōis. Folia viriditatis gr̄e & dilectiōis. Flores puritatis & honeste p̄uersatiōis. Fruct⁹ vbertatis virtuose opationis. ¶ Primo in bono hōie instar arboris oīz esse radix amaritudinis interne cōtritiōis. Nam hō cū offendisse deū se recolit. oīz de offensis p̄tritionē hēre. Et sic dicat de ipso illd̄ Prouer. 12. Radix iustoz proficiet. ¶ Secūdo oīz ē stipes rectitudinis sup̄ne intentionis. q̄ qcquid facit oīz facere ad laudē dei & recta intentionē. Et sit stipes candelabri de quo dī Exo. 37. Equū erat op⁹. 6. candelabroz. i. 6. opum misericordie de qb⁹ disceptabit dñs in die iudicij cūz hoibus. tūc eqm̄ siue pueniēs dī q̄ de stipite candelabri. i. recta intēione p̄cedit. ¶ Tertio in ipso debēt esse rami latitudinis misericordie & subuētiōis indigētib⁹ cōpatiēdo & eis misericorditer subueniēdo. Et de ipso dici possit illud Isa. 6. Erit in extensionē sicut terrebint⁹ & quercus que expādīt ramos suos. q̄ sic i⁹ ad vmbraz: sic vir bon⁹ ad misericordiā oīz se dilatare. ¶ Quarto in ipso debēt esse folia viriditatis gr̄e & dilectiōis. Et possit dici de ipso illd̄ Je. 17. Erit foliū eius viride & in tpe siccitatis non erit sollicitū. q̄ qui gratiā dei in se conseruat nō oportet q̄ tempore siccitatis. i. aduersitatis sit sollicitus vt siccetur per impacientiam: q̄ per diuinam gratiam roboratur. ¶ Quinto in ipso debent esse flores puritatis & honeste conuersationis: per bonam famam. Et dicat de ipso illud ps̄. Iustus vt palma florebit. ¶ Sexto in ipso debz esse fruct⁹ vbertatis virtuose opationis. Et sic dici possit de ipso illud ps̄. Erit tanq̄ lignum q̄ plan. est secus decursus aquarum. i. diuinarum gratiarum. q̄ fructum dabit in tempore suo. ¶ Homo igitur sic bene conditionatus potest dici i⁹ arbor pulcherrā

ma: cuius fruct⁹ precepit domin⁹ tolli in solēnitatibus: de qua d^r leuit. 23. Sumes fructus arboris pulcherrime et letabimini coram d^{no} deo nostro. Nam quādo fructus .i. opa boni hoīs: deo per angelos p^rsentant^r. tunc fit solēnitas maxima et gaudium spūale: q^m per h⁹i opera meruit hō vt introducatur i glā. ¶ Sed h⁹ sic homines d^{berent} esse et c. n⁹ multi sunt qⁱ istar falsoz pphetarum non sunt bone arbores sed adulterine et siluestres facientes fructum inutilem. Unde de ipsis dici potest illud sapie. 4. Adulterine plantatōes nō dabunt altas radices nec stabile fundamentum: qⁱ super xpm non sunt fundati et fructus illorum utiles et accerbi ad māducandum et ad nihilum apti. qⁱ nō p^{nt} ad gloriā perducere: sed magis p ipsoz opa p^{am} sibi mereant^r eternā.

Tercia pars.

Equif. Omnis arbor que nō facit fructum et c. Abi tāgit seueritatē deterrētis supplicij perimendaz. qⁱ probat punitō cominata. Abi sciendum qⁱ qⁱ fm diuinam iusticiā nullum malū ipūitum. et qⁱ xps nullam penam debitam dixerat debēdaz falsis prophetis: nō h⁹ Criosto. in omel. hic cominatur eis intolleraibilem p^{az}. d. Ois arbor et c. Et duo possimus hic considerare .s.

Punitiōne crudeliter afflictiuā.

Conclusionē certitudinali^r ostensiuā.

¶ Quantū ad primū dicit Ois arbor et c. Abi sciendū fm Criso. in omel. qⁱ h⁹ xps duplicē penā inuit reproboz. .s. penā damni: qⁱ excident^r et sepabunt^r a xpo et penam sensus: qⁱ cremabunt^r in igne. Et h⁹ est qⁱ dicit xps Mat. 13. Erubunt angeli et sepabunt malos de medio iustoz et mittent eos in caminū ignis ibi erit fletus et stridor dentū. ¶ Quantū ad 2^m. .s. conclusiōnem certitudinali^r ostensiuā dicit. igit^r ex fructibus eoz cogno. eos. vbi sciendū qⁱ sicut fruct⁹ est vltimū qⁱ expectat^r de

arbore sic pmiū vel pena est vltimū qⁱ expectat^r a bonis vel mal⁹. et sic pmiū vel pena pōt p fruct⁹ intelligi. Cōcludit igit^r xps qⁱ ex fructib⁹ eoz. .i. ex p^{em}is quas sustinebūt reprobi cognoscent^r qⁱ non fuerunt boni. vñ ps. Cognoscent d^{ns} iudicia facies in op. ma. su. cōpre. ē pccōr. ¶ Sciēdum est aut^r qⁱ loquēdo de 1ª arbore mox liter inuenio triplices arbores. .s.

Immūde carnalitatis cui maledicitur.

Humane cupiditatis et h⁹ abscondit.

Supbe dignitatis et i^a foditur.

¶ Primo inuenio arborem imunde carnalitatis cui maledicitur. et h⁹ potest figurari per arborem de qua dicitur Mat. 24. qⁱ xps veniens de bethania in Ierusalem et videns fici arborem secus viam venit ad eam et nihil inuenit in ea nisi folia et ait illi nunq^m ex te fruct⁹ nascatur: et arefacta est continuo ficulnea. ¶ Abi sciendum qⁱ per illam arborem habentē folia sine fructu intelligitur homo dedit⁹ carnalibus desiderijs. Nam sicut contingit aliquando qⁱ arbor ex nimia humiditate vel pinguedine non fructificat s³ solum multiplicat in ramis et folijs sic homo dedit⁹ delitijs corporis fructus deo gratiosos non potest facere sed tantum folia. .i. aliquā apparentem delectationem transitoriā que per folia que cito defluunt designatur. Non auertens tamen cōminationem apostoli di. Ro. 1. Qui talia agunt digni sunt morte. Xps igitur veniens ad illam imundissimā arborem querens aliquē bonum fructum non inuenit nisi folia. .i. delectationes carnales. Unde talibus Sap. 3. Vacua est spes illorū et labores sine fructu et inhabitabilia opera illorum et tunc eam maledicit subtrahens ab illa gratiam suā et statim arefcit quia subito venit mortis sentētia per q^m siccat^r et aridus fit pabulū ignis eterni. Unde Jero. in qdaz epistola. O q^m accerbis fruct⁹ luxurie amarior felle crudelior

gladio. ¶ Secundo inuenio arbozem mundane cupiditatis: et hic abscinditur. et hoc potest figurari per arbozem quam vidit nabuc. de qua dan. 4. videbā inqt et ecce arbor i medio terre et altitudo eius nimia: magna arbor et fortis: et proceritas ei⁹ cōtingens celū. aspect⁹ eius erat vsqz ad fines terre: folia eius pulcherrima: et fructus eius nimius: et esca vniuer soz in ea: subter eā habitabāt animalia et bestie: et in ramis eius cōuersabātur volucres celi et ex ea vexabāt omnis caro: videbā in visione capitis mei sup stratū meum: et ecce vigil. et sanctus d celo descēdebat et clamauit fortiter et ait succidite arbozem: et pccidite ramos eius: et dispigite fruct⁹ ei⁹ fugiant bestie q̄ subter eam sunt: et volucres de ramis eius: verūtamen germē radicis eius in terra finite: vt alligēt vinclō ferreo et ereo. et cū feris sit ps ei⁹. ¶ Ubi sciendū q̄ illam arbozem sic magnā et plenam fructibus: intellr homo diues et avarus qui ppter nimias diuitias i altū erectus: videt tangere celi cacumen: cuius aspect⁹ ad lucrū: dī esse vsqz ad termīos vniuerse terre: qz avar⁹ p totum mūdum cogitat lucrari: vel p vsuram vel per mercatōes falsas: nunc in francia: nunc in angliā: et sic de diuersis partibus mundi. Folia eius. i. appentia eius inter hoies pulcherrima p diuersos apparatus equoz: vestimētoz domiceloꝝ et c. in quib⁹ tales diuites glīantur. Fruct⁹ ei⁹. i. redditus nimius: qz d diuersis ptibus mundi veniūt sibi: d aliamāia reddit⁹ vsurarum d franciā: mercatōum et c. Esca xō vniuersozum i hac arboze dī: qz multi de diuitijs talium viuunt. Nam pecuniam suam multis aco modant et diuersimode vt supra vt semp lucent. Subter eā ducunt animalia habitare et bestie. i. homines simplices et paupes quos volunt sibi subiectos. In ramis ei⁹ volucres celi. i. hoies astuti et diuites et potētes qui oēs ad illā arbozem cōgre

gant et ipm associāt: et oēs faciūt sibi honorem. Nam qcumqz est diues: i⁹ est dñs quātūcūqz sit genere rusticus: qcumqz vero est paup quātocūqz nobil⁹ genere vilispēditur: sed solū qui hz pecuniam honoratur. ¶ Sed aduertat diues avarus quid dī accidet sibi. Nam vigil d celo clamat vt abscindat arbor. ¶ Per i^m enim vigilē itelligit de⁹ pī qui non dormit: sed semper vigilat. Iste clamat q arbor. i. homo avarus abscindit per mortis sniam. Nam quātūcūqz homo sit diues et potens: tñ istaz sniam nō pōt euadere: qz iuxta illō hebr. 9. Statutum est hominibus semel mori. Nam multo c. quando homo ē in maiori culmine: venit subito infirmitas: et in 5. diebus vel. 7. sepelitur. Et tunc rami ei⁹ i. potentia: et fruct⁹. i. diuitie. et folia. i. eius apparatus extrinsecus disperguntur. qz quicūqz potest capere de suis diuitijs capit: et tunc oēs tam diuites qz pauperes ipm fugiunt: qz ipm totalr dereliquunt. nlls curans ipm animam. ¶ Signanter autem dicitur q de i^a arboze germen remanet: per quod intelligitur q anima q immortalis est: et tamen b situatur in terram dūducitur in infernum. Et verificetur de ipso illud Luc. 16. Abortuus est diues et sepultus in inferno. Et ibi alligatur vinclō ferreo et ereo. i. pena grauissima qz avarus sustinebit. Et cū feris erit ps ei⁹ i. cum demonijs. Unde de tali dicit Grego. in quadam omel. Avarus hic ardet concupiscentie. extuat multiplici cura custodie. Et postmodum ardebit igne gehēne. ¶ Tertio inuenio arbozem superbe dignitatis: et i^a foditur: et hoc potest figurari per arbozem de qua dicitur Luc. se cundo. Arbozem fici habebat quidaz plantatam in vinea sua et venit querens fructum in illa et nō inuenit. dixit autem ad cultorē vinee: ecce āni tres sunt ex quo venio querēs fructum in ficulnea hac et nō inuenio: succide ergo illam vt quid terrā

occupat. at i^e dixit illi. dñe dimitte illam
 ⁊ h anno vsqz dum fodiat circa istaz: ⁊ mit
 tam stercorea ⁊ si qdem fecerit fructus: sin
 autem in futurū succides eaz. ¶ Ubi sciē
 duz qz p istam arbozem intellr supbus q
 nō considerās suam vilitatem ⁊ fragilita
 tem nō se humiliat nec facit aliquēz bo^m
 fructū: quez dñs succidi precip: qñ sibi mor
 tem qz euadē nō poterit cominā: cui tñ
 mltociēs ad pēas aliquoz bonoz dat dila
 tio dōc fodiat ⁊ mittant ad radices ster
 co: a. i. donec suā fragilitatē ⁊ vilitatē de
 signatam p finū consideret cogitās quia
 de terra est ⁊ in terram debet reuerti. ⁊ si
 quādo h consideret ⁊ se humiliet ⁊ vellit
 fructificare: recipit a deo in grām. Si ho
 in suis malitijs pseuerauerit succiditur ⁊
 traditur ignibus infernalib⁹ cōdurend⁹.
 De i^a supbia loquitur Ber. in quodā ser
 mone. d. Supbia de supnis celestibus ad
 ymma pēipitat hūilitas ab ymmis ad al
 ta leuat angl's d celo ad terrā corruit: hō
 de mūdo ad celum ascendit:

Quarta pars.

Equit. Non omnia q dicit mibi
 dñe ⁊c. Ubi tangit felicitatē qe
 tantis pñij appetēdam. qz pro
 bat retributio pparata. Ubi sciendū qz re
 gnum celoz qz est nñm premiū non acqri
 tur ex sol' verb: sed ex operibus virtuo
 sis: Uñ Jer. Atrūqz enim di seruis neces
 sarium ē vt ⁊ opus sermone ⁊ sermo opi
 bus cōprobetur. Secundū h igit hie duo
 possumus cōsiderare. Primo qd ad acq
 sitionem pñij nō sufficiat. 2° in q acqsiō
 ipñ⁹ cōsistat. ¶ Q^u ad primū dicit. Nō
 ois qui dicit ⁊c. Ubi sciendū qz in oī actu
 bono de se implicite rēpñtāt xps tanqz
 pñm⁹ p qz oīa sunt. iuxta illud Jo. i. Oīa
 p ipsum facta sunt. Nō ē igit esse q aliqua
 hēat honestatē vite exterioris: ⁊ tūc i^e di
 cit xpo sel' dñe. Nēat ē veritatē doctrie:
 ⁊ locutiōis: ⁊ tūc dīc bis dñe. Nēat nihil
 omniū bonitatē meritorie opatiōis: ⁊ tē

dicat ter. dñe. Ad habēdū reg^m celoz nō
 suffic qz dicat solum bis dñe. s. p honesta
 tem vite exterioris: ⁊ ē per claritatē do
 ctrine. Nam secundū apostolum. i. cor. 4.
 Non enim in sermone ē reg^m dei sed ex
 operibus virtuosus. ¶ Uel possum⁹ dñe
 qz in homine possumus considerare tres
 actus. s. cogitatiōem locutiōez ⁊ operatō
 nem. qñ igitur aliquis in corde bonū cogi
 tat: sel' dīc dñe. quādo corde cogitat ⁊ ore
 dicit: tūc dīc bis dñe. quādo vero cogitat
 cor: ore dicit: ⁊ ope fac: tūc dicit ter dñe.
 Ad acquirendū reg^m celorum nō suffic tñ
 dñe bis dñe. i. solum credere ⁊ loq vel do
 cere. qz iuxta illud Jac. 3. Fides sine opi
 bus mortua est. Uñ de talibus ty. i. Con
 fitentur se nosce deū factis autem negāt.
 ¶ Quātū ad secundū. s. in quo acqsiō
 pñij consistat dicit. sed q fac volūtātē ⁊c.
 Ubi sciendū qz sic nō omnia via dūc ad
 vnū terminū sic nec oīs mod⁹ viuēdi dūc
 ad reg^m celoz. dñe igitur nō est via suf
 ficiens dūcēs ad reg^m celorum sed opera
 bona que qdeqz fac seruādo diuina pcepta
 Uñ Jo. 3°. Si h scitis: beati eritis si fece
 ritis ea. Ad qz beatitudinē ⁊c.

¶ Dñica. 8^a. post pñt. eua^m. 49^m.

Omo qdam erat dñes q
 hēbat viliē ⁊c. luc. 16. Nos
 videmus p experientiā qz
 quādo alicui cōmittitur ali
 cuius magni thauri guber
 natio ⁊ dispensatio: qz si i^e cui cōmittitur
 crederet se nō debere ratiōem reddē do
 mino q sibi thesaurū cōmisit: multōc. for
 te illud indebite dispēsaret: sed quādo sit
 certitudinaliter qz necesse hz reddere ra
 tionez dño exigenti: tūc ē magis sollicit⁹
 de custodia thauri. qz si oppositum facerēt
 esset grauiter increpādus: ⁊ vt h diligē
 tius faciat: sibi est vtile: vt condiciōes do
 mini sui ad memoriā reducant ostenden
 do q potētā eius nō poterit euadere qu
 reddat debitam rationem. ¶ Videmus

etiam q̄ inter alia q̄ sunt vtilia hominē
virtus. puidencie q̄ teste Greg. i. ol. min⁹
iacta ferunt q̄ p̄uidentē ⁊ nos tollerabi
lius mūdi mala suscipimus si p̄ra si per
puidencie clipeum munimur. Admo igit
in aliqua p̄p̄eritate exis : ignorās quid
sibi sit in futurū: debet dum ē in statu p̄
spero: sibi puidere sollicitē: vt si quando in
digentie t̄p̄o aduenerit : sciat vbi possit
habere recursum. ¶ Videm⁹ etiā q̄ offi
ciū boni magistri ē instruere suū discipu
lum nō solū ad p̄cauend⁹ errores ⁊ picu
la que in scia possunt accideres: sed vt pos
sit ad obitum ⁊ p̄fectum finem scientie p
uenire. ¶ X̄p̄s igit noster p̄r ⁊ magister
⁊ dñs: sciens nob̄ a deo magnū thaurum
cōmissū: q̄ omnia que habemus: ⁊ scim⁹
magis solliciti in custodiēdo ipsum ⁊ ob
te dispensando: nos reddit attentissimos
de ratioe reddenda denūciando piculum
imminens oppositū facienti: oñdens nihil
ominus magnitudinē dñi: cuius examen
nullatenus poterimus p̄terire. ¶ Sciēs
etiā q̄ dū in h̄ mūdo viuimus possum⁹
nob̄ puidere quid habeam⁹ in a⁹: docet
nos habere sollicitā p̄uidentia de operi
bus pietatis: ostendēs nihilominus q̄ ex
ipsis acquirimus gloriā paradisi. Et h̄ est q̄
nob̄ inuit in euāgelio hodierno in quo tā
git quattuor euidentē. s.
Seruientis magnitudinē in dispensando.
Presidentis seueritatē in iudicādo.
Procurātis sagacitatē i puidendo.
Alimonētis bñgnitatē in instruēdo.
¶ Prīmū probat accusatō pulgata. 2^m ci
tatio festinata. 3^m remissio relaxata. 4^m
expositio applicata. Prīmū in p̄m. 2^m
ibi. Et vocauit 1^m ⁊ c. 3^m ibi. Alit autē vili
cus intra se ⁊ c. 4^m ibi. Et ego dico vob̄
facite ⁊ c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit ⁊ c.

q̄ pbat ⁊ c. dicit. Ad qdā erat: dō
ues ⁊ c. vbi sciēdū q̄ pccm̄ alic⁹

alī p̄r esse ocllū: alī p̄bliē. si ocllū fuerit:
d̄z corrigi i ocllo ⁊ si sic correctus se emē
dauerit: nō d̄z vt peccatū suū amplius ac
cusetur cum oīs correctio ⁊ accusatio ad
h̄ ordinari p̄ncipalr̄ debeat vt emēd. tio
sequatur. quē modū tenendum docet nos
x̄p̄s qñ dicit petro Mat. 18. Si peccave
rit in te frater tu⁹: vade ⁊ corripe eū iter
te ⁊ ip̄m solum si te audierit lucratus es
fratrē tuū. Si vero pccm̄ sit publicum: q̄
ex hoc peccatō d̄t alijs malū exemplū:
ne forte si peccatū impūitū remaneret: cō
sc̄t alijs occasio delinquēdi: d̄z publice ac
cusari non quidē liuore inuidie s̄ amore
iustitie ⁊ p̄p̄ cōem vtilitatē. Qui modus
nob̄ inuitur Levit. 19. Vbi d̄r. Nō ode
ris fratrē tuū in corde tuo sed publice ar
guas eū ne habeas sup̄ illo peccatū non
queras vltionē nec memor eris iniurie
fratrū tuorū. ¶ Sciendū est at̄ q̄ ad accu
sationē alicui⁹ peccātis q̄tuo: reguntur
inter a⁹. s. q̄ sit aliq̄ p̄sidēs q̄ possit corri
gere. aliq̄ subdit⁹ q̄ possit deficere. aliq̄
denūciās q̄ possit h̄ dicere. aliq̄ cā q̄ possit
sufficere. Secundum h̄ igitur hic quattu
or possumus considerare. s.
Dominum presidentem.
Subditum obsequentem.
Noticiam euidentem.
Causam aggrauantem.

¶ Quantum ad primū dicit. Nō qdā
erat diues. Vbi sciendum quod in homi
ne q̄ debet aliū iudicare debet: esse sapien
tia ne deficiat p̄ ignorantiam debet esse
sufficiētia ne corrumpat pecunia. Nam
p̄pter ignorantiam multi dant falsas sen
tentias p̄p̄ q̄ 36. 28. Sacerdos ⁊ p̄pheta
nesciēte vidētē ignorauerūt iudiciū. Pro
pter pecuniā ē multi iustū iudiciū per
uertunt: iuxta illud p̄uer. 17. Munera d̄
sinu ipsius accip̄ vt p̄uertat semitas iudi
cij. ideo o3 q̄ 1° qui p̄sidet habeat sapien
tiam: h̄ d̄at intelligi in h̄: q̄ d̄r homo: q̄
iter alias creaturas ē sapientie capax. Vñ

ecclesastes. 8. Sapiētia hoīs lucet i vita ei⁹
oportet ēt qnō habeat indigentia: h da
tur intelligi p h q dicitur diues. ¶ Scie
dum est aut loquēdo spirituali q per illū
hoiem diuitem intellr deus: qui h homo
dici possit inquantū naturam humanā as
sumpsit iuxta illud phil. 2. Semetip̄ exi
nauit formā serui accipiens in similitu
dinem hoīum factus ⁊ habitu inuentus
vt homo tñ hic singulariter homo dī ad
denotādum familiaritatē euz homine vt
ex h amplius diliga: Nam videmus na
turaliter q filia ceteris parib⁹ diligunt.
¶ Un ecclēs. 13. Omne al diligit sibi file
dicitur aut diues: q iuxta illud ps. Bñi
ē terra. 8. Bñi sunt diuitie ⁊ gloria.
¶ 2^m ad secundū. f. subditū obsequēte
dicit. qui hēbat vilicū. Ubi sciendū q secu
dum glo. vilicus dī ville custos: tñ hic
accipitur p yconomū. Un Bed. Vilic⁹
quippe villi gubernator: est: vñ ⁊ a villa
nomen accep. yconomus aut tam pecūie
qz frugum ⁊ oīum q habet dñs dispensa
tor: est. ¶ Sciendū est aut loquēdo mora
liter q per i^m vilicū vel dispensatorē in
telligit quilibz homo q debz esse fidel⁹ dispē
sator: bonorū que recep a deo. Propter q
i. cor. 4. Sic vos existet vt ministros xpī
⁊ dispēsatōres ministerior dei. Sciendū
est aut q hō inter aliad. 3^a. sibi collata a
dño fideliter dispensare. f.
Bōa nature se ipm reglādo.
Bona fortune paupibus erogādo.
Bona grē socios instruēdo.
¶ Primo bona nature se ipz regulādo.
Nā hō corp⁹ ⁊ aīaz ⁊ potētias tam corpo
rales qz aīales: qz ēt intentiuas: tūc bene
dispensat qñ ipis nō vti ad lasciuiā s; ad
dī seruiciū. Et sit bonus dispēlator regis
achab d q dī. 3. re. 18. q vocauit achab ab
diā dispēlatōrē dom⁹ sue. abdyas at time
bat do^m vald. Ubi sciendū q p achab re
gez q interpretat firmitas pñitaz: intellr

xps q inqzū ē hō ē fr nī: inquantū vō dōs
pī. Per abdyā at q interpretat su⁹ dñi:
tellr qz hō q dī esse su⁹ xpī. Sic igit ab
dyas erat dispēlator: dom⁹ achab: ita qz
dī esse fidel⁹ dispēlator: xpī se ipm reglā
do. Et istar abdye deū filialiter timēdo
caueat sibi a mal ⁊ firmiter pñstat i bōis.
iuxta illd ecclī. 2. Filii accedēs ad hūitū
dī ita i iusticia ⁊ timore ⁊ ppara aīaz tuā
ad rēptatiōem. ¶ 2° hō dī fidel⁹ dispēsa
re bōa for: tūc pau. erogādo. Nā hō dīti
as ⁊ a⁹ bōa terrēa tūc bñ dispēsat qñ idi
gentib⁹ subuēit in necessitatib⁹. Et sic sit
ioseph⁹ q final⁹ dī gñ. 44. q cū fratres
Ioseph essent i indigētia pcep dispēlato
ri dom⁹ sue. d. imple saccos eorū frumēto
quantū possunt capere: ⁊ pecuniā singulorū
in sumitatē sacci. vbi sciendū q p ioseph
q appellat⁹ ē saluator: egypti: intellr xps
q fuit saluator mūdi. Per dispēlatōrē ve
ro ei⁹: qz hō fidel⁹. Per frēs vō Ioseph
in necessitate positos: intelligunt paupes
indigētes. xps igit pīp dispēlatōri. i. cui
libz fidelī. q impleat saccos indigentū fru
mēto. i. d reb⁹ suis eis subuēiat. Ad q ad
monef. puer. 3°. vbi dī. Donora dominū
de tua substantia ⁊ de primicijs oīum fru
gum tuarū da paupibus: ⁊ implebunt or
rea tua saturitate ⁊ vino torcularia tua
redundabūt. ¶ Tercio homo debz esse
fidelis in dispēlando bona gratie socios
instruendo: que quidem tūc bene dispen
sat quādo simplices ⁊ ignorātes instruit
in via veritatis ⁊ fidei. Ad q nos ammo
net pe. i. cañ. sua. 4. d. Unusquisqz sicut ac
cepit gratiam in alterutrum illam admi
nistrantes sicut boni dispēsatōres mul
tiformis gratie dei. Sed licet sic esse
deberet: Audī tamen quid conqueren
do dicit Apostolus. i. cor. quarto. Idic in
quit iam queritur inter dispēsatōres
vt fidelis qz inuēiat. Nam pauci sunt q
bona naturalia dispensent fideliter se a
vitijs refrenando: sed magis in ip̄is

delectando: bona et temporalia indigentibus
subueniendo: sed magis sibi tenaciter retine-
do: bona etiam gratuita alios instruendo
sed magis occultat in seipsis gratiam alijs in-
uidendo. ¶ Quantū ad tertium. scilicet noticiam
evidentē dicit. et hī diffamatio est. Ubi scien-
dum quod diffamatio aliqui sumit pro abla-
tione bonae fame eo modo quo duo senes
ipudici diffamauerunt susanā de falso cri-
mine sicut hētur Dan. 14. et illud est peccatum
grauissimū. Quia enim dicitur ecclesiastici. 41.
Curā hē de bono nomine: hī enim magis pma-
nebit tibi quā mille thesauri magni et pre-
tiosi iō peccatum infamiae est grauius punien-
dū. ¶ Aliquā accipit diffamatio pro dimi-
nutione bonae fame vel alicuius magni ope-
ris iuxta quod dicitur Abat. 1. de quodā leproso
quē curauit ihesus quod egressus cepit p̄dica-
re et diffamare sermonē. et talis nō est peccatum
¶ Aliquando autem accipitur diffama-
tio pro notificatione sceleris publice perpe-
trati: eo modo quo dictū est ab ip̄is d iu-
sto Sapi. 2. Improperat nobis peccā legis
et diffamatus i nos peccā discipline n̄re. et
illud si fiat bona intentione. scilicet zelo correctio-
nis delinquentis. non rancore inuidie vel
odij nō est peccatum: et isto modo dicitur hī quod vili-
cus fuit diffamatus. iuxta quod in simili dicitur
dñm dixisse hēre Gen. 18. Clamor sodo-
morum et amor eorum multiplicatus est et peccatum
eorum aggravatus ē nimis. ¶ Quantū ad
quartū. scilicet cāz aggravantē dicit. quasi diffi-
passet bona ipsius. Ubi sciendū quod cā suffi-
ciens accusationis vilici fuit quod res alie-
nas sibi commissas indebite dispēsant: et iō
dicitur quasi dissipare. et. ¶ Sciendū est autē quod
hō dicitur dissipare bona quod deus dedit ei que
uis sint quā ipsa ad contrariū vsum ordinant
quā deus qui contulit. An̄ Tho. Cum non
exercemus dispensationē opum ad libitū
dñi sed ad proprias illecebras: commissis abu-
timur: criminosi vilici sumus. ¶ Secūdū
hoc igitur dicuntur homines dissipare.
Bona naturalia carnaliter conuersando.

Bona temporalia prodigaliter expendēdo.
Bona gratuita fraternaliter inuidēdo.
¶ Primo dissipare bona naturalia carna-
liter conuersando. Nam qui se dant delicijs
corporis sensualitatē sequēdo dicuntur bona
naturalia dissipare. An̄ de talibus dicitur
Ier. 1. figuratiue. Murus iherusalē diffi-
patus est et porte eius combuste sunt igni.
¶ Ubi sciendū quod pro ciuitatē iherusalē itel-
ligitur hō in quo istar ciuitatū: deberet eē
cuius vnitās et tranquillitas pacis: quod quē
tunc est in hōie quādo sensualitas obediē-
tioni: quando vō sensualitas dñatur: tunc
dicitur murus dissipatus et porte succēse: quia
sicut dissipato muro et portis ablatis ciui-
tas remanet debilis: sic qui sequitur carnis
desideria: non solum ad resistendū pecca-
tis efficitur debilis: sed ad ip̄m intrat om-
nium genera peccatorum. ¶ 2° dicuntur diffi-
pare bona temporalia prodigaliter expendēdo.
Nam qui aliter ipsa expēdunt quā debeant: di-
cuntur mali dispensatores. Et isti p̄nt figu-
rari per filium prodigum: d quo Luc. 15. dicitur
quod dissipauit substantiam suam viuendo luxurio-
se. ¶ Ubi sciendū quod per 1^m filium prodigum
recedētem a patre: quod substantiam dissipauit
intelligitur quilibet qui per peccatum recedēs a deo
res sibi concessas non dispensat vt deberet
vtiliter. sed in dānum aie sue. ¶ 3° dicun-
tur dissipare bona gratuita fraternaliter
inuidendo. Nam qui proximis inuidēdo eos
non edificat. sed abscondit talentum a
deo eis collatum: dicuntur mali dispensato-
res. Unde d talibus figuratiue dicitur Iere.
1. Comederūt iacob deuorauerunt eum
et consumpserunt 1^m et decus eius dissipau-
erunt. ¶ Ubi sciendū quod per iacob itel-
ligitur quilibet proximus: quem hō tūc dicitur
deuorare et consumere: quā propter inuidiam ip-
sum non edificat vt deberet. Ex quo dicitur
decus eius dissipare: quod sibi non cōciant
sua bona gratuita vt ex ipsis possit profe-
ctum aliquē recipere vel decore. ¶ De istis
qui sic tripliter male dispēsant bona dñi sui

desertur figuratiue a dño Je. 12. Pastores
demoliti sunt vineam meam: pculcauerunt
pretem meam: dederunt proportionem deside-
rabilem in desertum solitudinis: posue-
runt eam in dissipatiōez. ¶ Ubi sciendū
q̄ per illos pastores itelligi possunt oēs
homines huius mūdi. q̄ sic pastores suū
gregez gubernāt ne rapiat a lupis: sic ipi
debent gregem potentiaz gubernare sol-
licite: ne lopus. i. dyabolus eos inuadat
atrociter ⁊ ad peccandū inducat. Et pos-
sint dñe illō gen. 46. Veri pastores sum⁹
serui tui ab infantia nra vsq; ad presens:
⁊ nos ⁊ patres nostri. ¶ Licet tñ sic esse
deberet: audi tñ quid sequit. multi demo-
liti sunt vineā meam: ⁊ h̄ quantū ad illos
qui dissipāt bona naturalia: q̄ per vineaz
in qua sunt multe vites intelligit homo i
quo sunt multe portētie naturales: quas d
moliri dicunt quādo ad dei beneplacitū
non vtunt. sequit. ⁊ cōculcauerunt pretem
meam. ⁊ h̄ quantū ad illos q̄ dissipant bo-
na tēporalia. Nam ps q̄s deus dicit suam
sunt res tēporales q̄ dei sunt: quas nob cō-
cessit ad vsum: quas tunc hoies pculcant:
qñ non in operibus misericordie: sed ad
ostentatiōem prodigalr expendūt. Et sic
quibz illo:um sit i^a ferox bestia de qua dñ
dañ. 7. q̄ hēbat dentes ferreos magnos
comedētes: atq; cōminuens: ⁊ reliqua pe-
dibus cōculcans. sequit. dederūt portētem
meā in desertū solitudinis ⁊ h̄ quantū ad
illos q̄ dissipant bona gratuita q̄ p illaz
portionem intelligunt bona grē que iter
alia sunt placibilia dō: que nob dedit: vt
de eis fructū nob ⁊ alijs faciam⁹ que tñc
hoies dant in desertū solitudinis: qñ de
ipsis nihil fructificāt. Et de ipis dici pos-
sit illō ps. Errauerūt in solitudine in iaq̄
viam citis hī: non inuenerūt.

Secunda pars.

Equit. Et vocauit i^m ⁊ c. Ubi tā-
git p̄sidentis seueritatem in vi-
dendo q̄ probat citatio festina

ta. Ubi sciendū q̄ dñs euz aliq̄s accusa-
tur: non dñ p̄cipitanter ad sententiādū p-
cedere: sed ipm psonaliter ad se citare: apz
psonaliter increpare: eam diligēter inue-
stigare: penā acriter nūciare. Scōm h̄ igitur
hic quattuor possum⁹ p̄siderare. s.

Citatiōem cōuenientez.

Increpationem euidentem.

Inuestigatiōem sufficiētem.

Cominationem p̄terrentez.

¶ Quātū ad p̄mū dicit. Et vocauit i^m.

Ubi sciendū q̄ dñs aliquādo vocat hoīem
p internā inspiratiōem: aliquādo p exter-
nam p̄dicationem: aliquādo p infirmitatē
⁊ afflictōem: aliquādo p mortē. Uñ Crī.
Cottidie talia p effectus nob exclat dñs
ostendēs nob fruētem in meridie sospi-
tate: postq̄ aduēspascit exinanitū: ⁊ a^m
inter prandia spirātem: ⁊ diuersi diuersi
mod ab hac vilicatiōe discedim⁹. ¶ Sciē-
dum ē aut q̄ dñs multipl̄r vocat peccōrē. s.

Ad attentā circōspectionem.

Ad p̄fectam emendatiōem.

Ad rectam operatiōem.

Ad eternam retributiōem.

¶ P̄mū ipm vocat ad attentā circōm-
spectionē. Nam qñ deus videt hoīem ex
fragilitate sua lapsum in peccatū: sibi cō-
patitur: ⁊ ipm vocat vt eius statū cōside-
ret vilen: ⁊ miserū ⁊ a peccato resurgat.
Hoc at fuit figuratū gen. 3. vbi sūalr dñ
q̄ cū adā peccass⁹ ⁊ cognouiss⁹ se nudū ab-
scondit se a facie dñi quem dñs vocauit. d.
adā vbi es? q̄ ait: vocē tuam audiui i padē
sō: ⁊ timui eo q̄ nudus essem ⁊ abscondi
me. ¶ Ubi sciendū q̄ p adā qui interpre-
tatur terrenus: q̄ cōtra p̄ceptum dñi fecit
intellr quibz qui pp amorez rerū tempora-
lium: nō timet offendē dñm: q̄ post peccm
instar adā nudus remanet: q̄ expoliatus
grā: q̄ a facie dñi abscondit. ¶ Q̄ peccm
est obstaculū impediēs visionē dī iuxta
illud J̄r. 59. Iniquitates v̄re diuiserūt iter
vos ⁊ deum v̄rū ⁊ peccā v̄ra absconderūt

faciem suam a vob. **B**e⁹ aut pi⁹ et miseri
coris vidēs hoīem sic per peccatū dictuz
ipm vocat vt condictōem suam attēte cō
sideret. d. vbi es. q. d. p̄sidera miser i quo
statu peccando es. **N**az prius ex nōs i gra
tia aia tua erat libera: et nunc est scā dya
boli serua: et que pri⁹ erat mihi cōiuncta
per grām: est cōiuncta dyabolo p culpā:
et que erat ordinata ad gloriā: nunc ordi
nat ad penam. considera igitur qualis sit
i⁹ mutatio vt ad me dimisso dyabolo reu
tariis: q̄ vocatōem tam piam considerās
miser peccator non d̄ in peccato vt obsti
natus remanēt: sed ad deum reuerti. **A**d
q̄ admonet ecclāstici. 17. vbi d̄r. Conuer
tere ad dñm et relinque peccata tua. **E**t 2°
d̄s vocat peccatorem ad perfectā emēda
tōem. **N**am postq̄ d̄s vocauit hominem
ad sui considerationē ipm vocat ad satisfā
ctōem de offensis. **H**oc autem fuit figura
tum **J**h. 22. vbi d̄r. Et vocabit domin⁹ exer
cituum in die illa ad fletum et ad plāctum
et ad caluiciū et ad cigulūz sacci. **E**t vbi sci
endum q̄ vno modo p fletū et plāctum:
itellr amara contritio. **P**er caluiciū p q̄
frōs discoopitur: aperta confessio p ciglū
at sacci perfecta satisfactō. **E**t alio mō
d̄s vocat hoīem ad plāctū p culpaz p̄tri
ctōem. **N**ā qui dum offendit d̄s per amari
tudine peccata plāgere. vt dicere possit il
lud michē. 1. **P**lāgam et vlulabo: vadam
spoliat⁹ et nud⁹: faciā plāctū vel d̄ draconū
et luctū: q̄ si fructū d̄m. **V**ocat et ad caluici
um p vilitatū d̄positōem. **N**ā sic qñ hō cal
uus effici: cadit copijz ornamētū: sic pec
cator volēs deo recōciliari: d̄s ornamenta
et alias vilitates d̄ponet. vocat et ad cigu
lum sacci p p̄pnam vilificatōez et p pecca
torū cohibitōez. c. p saccū itellr vilitas ho
minis: p cinglū d̄ peccatorū cohibitō. **E**t
sit d̄ numero illoz d̄ qbus **J**h. 15. **I**ntujs
ei⁹ accersi sunt saccoz in plateis ei⁹ hoīs
vlulat⁹. **N**ā q̄ irruijs peccauit p luxuriā
auariciā vel supbiā: p vilitatē suā cogno

scēdo et se restringēdo accingi sacco: ad pee
candum se vltius non laxando. **E**t
tō vocat peccatorem ad rectam opatōem
vt se exerceat i opibus bonis. et hoc fuit fi
guratum **J**h. 41. vbi d̄r. **S**uscitauit ab ori
ente iustum: vocauit eum vt sequer se.
Et vbi sciendum q̄ per orientem vbi sol
oriet q̄ mundus illuminat: itellr ip̄s f. gra
tia illuminans aiam viatoris. **P**er istam
igitur grām: d̄s hoīes suscitāt: quādo ip̄s
elleuat a peccato in q̄ non vult q̄ ociosus
pmaneat: sed ipm vocat ad suam sequelā.
Ende **L**uc. 9. **S**i q̄s vult venire p⁹ me ab
neget semetipsum et sequat me. **Q**uar
to vocat peccatorem ad eternam retribu
tōem: iuxta illud. 1. p̄. 5. **B**e⁹ autem om
nis gr̄e q̄ vocauit nos in eternam suā glo
riam. **P**ropter q̄ apostolus. 1. thesa. 2. te
stificati sum⁹ vobis vt ambularetis digne
deo qui vocauit nos in suum regnū et glo
riam. **E**t sed h̄ sic d̄s homines vocet: tam
multi nolunt venire d̄ qbus conqueritur
puer. 1. d. **V**ocaui et renuistis: extrēdi ma
num meam et non fuit q̄ aspiceret: d̄spexi
stis omne consiliū meum: et increpatōes
meas neglexistis. **E**nde de talib⁹ **J**ere.

Percussisti eos et nō doluerunt: attri
uisti eos et renuerunt accipere disciplinaz:
indurauerunt facies suas supra petram et
noluerunt reuerti. **E**t sed tamē aduertāt
quid eis accidit: q̄ finaliter priuabunt re
gno celoz: quod fuit figuratum in regina
vasti. de qua finaliter dicitur **I**ester. 1. q̄
cum rex **A**ssuerus vocasset per nuncios
suos reginam vasti vt veniret ad eum:
renuit et regis imperium contempsit: pro
pter q̄ fuit contra ipsaz data sententia vt
regno irreuocabiliter priuaretur. **E**t vbi
sciendum q̄ per regem **A**ssuerum q̄ bea
tudo interpretatur. intelligitur deus q̄
est beatitudo nostra. **N**am teste **J**o. 17. h̄
est vita eterna vt cognoscant te solum de
um et quē misisti yhm xpm. **P**er vasti d̄
q̄ debebat esse regi subiecta: intelligitur

quilibet hō q dicit se subiectus et obediens deo
istū multociens deus vocat ut sibi obediat
et se exerceat in opibus bonis: q tū instar
vasti ipm despiciat nec vult ad ei⁹ manda
tū venire. Tū de ipso pōt deus dicere illū
2. R. 19. Seruus meus contēpsit me. Tū ad
uertat miser q sicut vasti ob hī fuit regno
terreno priuata sic ipse priuabit regno ce
loꝝ et consortio angeloz. Quia eis dicit
xps Mat. 21. Ausert a vobis regnū dei
et dabit genti faciēti fructus ei⁹. Quā
tum ad secundū. s. increpationē euidentē
dicit. et ait illi qd hī au. de te vbi sciendū;
q sicut dñs ipalia possit q sibi diffamatus
est ei⁹ aliq huius ipm ad se vocat et ipm
euidēter increpat. dī. qd hī au. de te vt ex
increpationē facta cognoscat dñs non late
re q fecit malū: sic deus hōiem cui dedit
bona naturalia: tpalia: et gratuita vt ipsa
puenienter dispenser: qñ videt q ipsa dis
sipat ipm euidēter redarguit. d. qd hī au.
de te. q. d. hī non habebas a me. Unde. 1.
cor. 5. Quid habes q non accepisti. q. d.
nihil. et ideo debuisti omnia fidelis dispen
sare. Quantum ad tertiū. s. inuestiga
tionem sufficientem dic. redde rōnem vi
li tue. Vbi sciendū q sic dominus tem
poralis de rebus suis commissis alicui
exigit debitam rationem: sic deus ab ho
minibus. Unde. 1. pe. 4. Reddent ratio
nem ei qui paratus est iudicare viuos
et mortuos. Deus enim exiget rationem
ab hominibus quomodo bona eis cōcessa
sunt naturalia qz tēporalia: qz ēt gratuita
dispensauerit in hoc mundo: cogitādo: lo
quendo: et opere exercendo. iuxta illud sa
pie. 1. In cogitationibus enim impij inter
rogatio erit. Et hoc quantū ad cogitatio
nem cordis. Sermonem autem illius audi
tio ad deum veniet. Et hoc quantū ad lo
cutōem oris: et ad correctionem iniquita
tum illius. Et hoc quantum ad executio
nem operis. Unde sapie. 6. Altissimus in
terrogabit opera nostra et cogitationes

scrutabit. Et quam rationem reddere
poterūt superbi: auari et luxuriosi: ceteris
qz peccatū dedit: certe malum: vt sic cuili
bz dici possit illud ecclesiastici. 9. Nec opus
nec rō nec scia nec sapiētia ēt apud infe
ros quo tu pperas. Et Quā ad quartum
s. cominationem per terrentem dicit. Jam
non poteris vilicare. Vbi sciendū q si
cut dominus temporalis aliquando pōt
vilicum vt pro tempore dispenser bona
ipius: et si quando inueniat ipsum infide
lem: priuat ipsum ab officio: sic deus homi
nem quū viuit in hoc mundo facit dispē
satozem suum: post mortem vero non ha
bet amplius spactum dispensandi. quia se
cundum Crisostomum in hoc mundo so
lum est tempus merendi. In alio vero p
mium vel supplicium obtinendi. Et ideo
ecclesiastici. 14. Ante obitum tuum ope
rare iusticiam quoniam non est apud iſe
ros inuenire cibum.

Secunda pars.

Equitur. Aut autem vilic⁹ intra
se re. Vbi tangit procurantē sa
gacitatem in puidendo: q pbat
remissio relaxata. Vbi sciendū q cum
homo videt sibi imminere aliquod pericu
lum dicit esse sollicitus vt sibi videat in fu
turum. Quia igitur cuilibet homini ma
gnū periculum iminet de ratione i alio
mundo reddenda debz dñm viuit esse so
licitus qualiter post mortem refrigeriū
inuenire possit instar huius vilici. Sic
autem quartū possumus cōsiderare. s.
Altēram consideratōem.
Infirmam conductōem.
Concessam remissionem.
Debitam cōmendationem.
Quantum ad primum dicit. Aut anteq
vilicus intra re. Vbi sciendū q sicut 1⁹
vilicus quādo fuit sibi cominatus a do
mino suo quod non amplius vilicaret:
cogitauit sibi in posterum providere: sic
homo quando videt sibi cominatus pēam

pp peccā sua d3 cogitare qualr ipam eua
dere possit. Et dicere possit cum ps. Cō
caluit cor meū intra me et in meditatione
mea exardescet ignis. Exemplū de filio p
digo de quo Luc. is. q3 i necessitate posu
humiliavit se corā p3re. d. peccaui in celz
et. qui vt d3r ibidē: q3 sibi puidit misericor
diam inuenit. ¶ Quantū ad secundū. s. i
firmā conditionē dicit fodere non valeo
et. Abi sciendū q3 sicut homo qñ videt
se nō posse aliquod piculū p vnū modum
evadere. querit a^m: sic homo q vult suā
diuinā evitare si nō pōt p vnū modū satis
facere: d3 inuenire a^m. Abi sciendū q3 oīa
peccā generalr reducūtur ad tria. s. super.
lu. et ana. q. 1. Jo. 5. Et q3 est in mundo: cō
cupiscentia carnis ē. et p3u. oculo3 et super
bia vite. Et fm h3 generalr loquendo est
triplex mod3 satisfaciēdi. Nam p3ra peccū
luxuriē ē carnis maceratio. p3ra pec. aua
ritie elymosinaz largitio. p3ra pec. sup. de
uota o3ro. p3pter q3 Tob. 12. Bona est o3ro
cū ieiunio et elymosina magis q3 thesau
ros auri cōdere. Carnis maceratio intel
ligitur in fossione in qua hō affligitur.
O3ro i mendicatiōe: q3 in o3rone hō ab ali
quo petit auxiliū. Elymosinaz largitio in
debiti dimissione q3 dimittendo subuenit
indigēti. Hō igit qui nō pōt carnē afflige
re nec ēt o3rare d3 elymosinas facit vt sua
redimat peccā. Un3 dan. 4. Peccā tua ely
mosinis redime et iniquitates tuas mis
cordijs paupum. ¶ Quantū ad tertiū. s.
cōcessā remissionē dic scio qd fa. et. Abi
sciendū q3 ex quo peccūm impunitū nō re
manet: ex quo nō pōt p vnū modū satisfi
cere d3 instar huius inuenire aliū vt ha
betur li. Abi primo considera.

Modi precogitationē.

Secundo opis executionē.

¶ Quantū ad primū dicit scio et. ¶ Qua
tum ad opis executionē dicit cōuocatis
iraq3 et. Abi ostendit q3 fecit duplicē re
missionē. ¶ Quantū ad primū dicit con

uocatis et. Abi sciendū fm Bedā cadus
grece: amphora ē continēs ydrias tres.
¶ Quantū ad secundā dicit deinde alio
dixit et. Abi sciendū q3 fm Bedā chorus
modijs. triginta cōplect. et dimisit quintā
partē. ¶ Sciendū est aut moralr loquen
do q3 p illos duos debitores intelligunt
in hoīe corpus et aīa. Aīa at d3. L. cadus
olei. i. dilectionē pfectam dei et p3xi
pfectio intelligit p numez centenarium.
dilectio vero p oleū. q3 sicut oleū natat su
per oēs liquores: sic caritas sup oēs vir
tutes. Cor3p3 vero d3. L. chorus tritici. i.
pfectā macerationē q3 pfectō intelligit in
numero. L. maceratio vero in tritico q3
flagello excutit. Et aut quilibet istoz de
bitozū: debeat suū debitū pfecte reddere
vt supra tñ cuilibet illo3 dimittitur aliqd
h3 non totū: q3 et si ista hō dū viuit nō pōt
perfecte hēre: tñ d3 ipsa pro posse hēre si
vult adipisci gloriā paradisi. ¶ Quantū
ad quartū. s. debitam p3mendationē dicit.
Et laudauit domin3 vilicū et. Et primo
ponit ipam cōmendationē. Secundo cō
mendatiōis rōnis. ¶ Quantū ad primū
dicit. Et lau. domin3 vi. iniquitatis. In quo
actu duo considera. s. defraudationē ani
mi sui et in hoc non laudatur nec in h3 fm
Augu. de questionib3 euangelio3 d3 imi
tari. et prudentiā q3 habuit in acquirendo
sibi amicos et sibi in posterū prouidendo
et de isto laudatur. ¶ Sciendū est autē
q3 quādo vilicus prudēter egisse dicitur:
q3 h3 non accipitur prudēter secundum
Duge. pro virtute sed pro quadā astutia
naturali. ¶ Quantū ad cōmendationis
rationē dicit: quia filij huius seculi pru.
et. Abi sciendū fm Bedā q3 filij lucis et fi
lij huius seculi vocantur quomodo filij
regni et filij perditionis: cuius enim quis
agit opera eius cognominatur et filius.
¶ Sciendū est autē loquēdo moraliter
q3 generationē mundanam figuratiue de
scribit Salomō Prouer. 30. d. Generatio

que patri suo maledixit: et que matri sue non benedixit: generatio que sibi munda videtur et tñ non est lota a sordibus suis generatio cuius excelsi sunt oculi et palpebre eius in altu porrecte: generatio q pro dentibus gladios hz et comaudit molari bus suis vt comedat inopes de terra: et pauperes ex hoibus. **¶** Ubi sciendum q p istas quattuor generationes notatas dat intelligere quattuor genera peccatoz existentiu in mundo. s.

¶ Obloquentiu p blasphemiam.

¶ Lasciuientium p luxuriam.

¶ Excellentium p superbiam.

¶ Rapientium p auaritiam.

¶ Generatio obloquentiu p blasphemiam figuratur p generationem que patri suo maledixit. Nam multi sunt qui deu qui p cor est maledictus tam verbis q opib⁹ malis. n aduertetes tñ q dñs prouer. 20. Qui maledicit patri suo et matri extinguitur lumē eius i medijs tenebris. i. in inferno vbi eternali priuabitur diuina visione. **¶** Isti possunt figurari per semey de quo. 2. Re. 16. Semey aut p iugū motus ex latere contra dñs gradiebat maledictus et mittēs lapides: aduersus eū terā spergens. **¶** Ubi sciendū q per semey qui interpretatur audi me: intelligitur quilibet xpianus qui p obedientia dñs deum audi re. Et de ipso dicat de⁹ illud ps. In audi tu auris obediuit mihi. Per dñs autē qui interpretatur manu fortis: intelligitur de us: de quo. i. Re. 2. Non est scūs vt est dñs et non est fortis sicut deus noster. hz at sic hō deberet audire deum tñ sibi verbo et opibus maledictus n aduertēs illd Leui. 24. Nō qui maledixerit deo portabit peccatum suū et qui blasphemauerit nomen dñi morte moriatur lapidib⁹ obuiet eum oīs multitudo ppli. Iste q sic deu maledict dñs lapides phicere: et terā spargere: q in star lapidū obstat i malitijs et peccis rerū spaliū dñs totali aduersat. Et sic verifi

cat de ipso illud Job. 41. Tor eius indurabitur quasi lapis. Generatio lasciuientiu p luxuriā figurat p generationē q sibi videtur munda et nō ē lota a sordibus suis. Nam multi sunt q mundos se reputāt: tñ habēt alas infectas. **¶** Isti possunt figurari per miphiboseth de quo snialr dñ. 2. Re. 19. **¶** Miphiboseth quoqz filius saul de scēdit in occursum regio illotis pedib⁹ et in tonsa barba: vestesqz suas nō lauerat: cui⁹ tñ occursum dñs nō acceptauit. **¶** Ubi sciendum q p mephiboseth qui interpretat os verecondū: intelligit quilibet luxuriosus qui dñs verecondari corā deo et hoibus pp suā imunditiā appere. d. cū ps. Tota die verecō. mea ptra me est et pfu. facti. mee coop. me. p dñs q interpretat decorus aspectu intelligit de⁹. de quo Cant. i. Ecce tu pulcer es dilecte mi et decor⁹ lectulus nō floridus. Cōtingit. igit multociēs q hō pedib⁹ nō lotis. i. affectib⁹ nō purgat: vestibus ēē nō lotis. i. corpore infecto: deo vlt occurere: cui⁹ tñ occursum nō ē deo grat⁹. **¶** Generatio excellentiu p supbiā figuratur p generationē cui⁹ excelsi sunt oculi et palpebre in altū. p recte. Nam multi sunt despiciētes alios et se in supbiā erigētes: quoz tñ consortiū cōmonetur cauere. Isa. 2. vbi dñ. Quiescite ergo ab homine cui⁹ spūs in narib⁹ eius q: excelsus reputat⁹ est ipse. n aduertēs illud Isa. 2. Dies dñi exercitū sup oēm supbū et excelsū et sup oēm arrogantē et humiliabit. **¶** Isti possunt figurari p Abaoab de quo Isa. 16. Au diuimus supbiā Abaoab supbus est valde supbiā ei⁹ et arrogātia et indignatio eius plus est qz fortitudo. Ubi sciendum q p Abaoab qui interpretatur ex pfe genitus intelliguntur hoies supbi dyabolū patres et principū supbie imitātes. maior dicitur esse eoz supbiā et arrogātia qz fortitudo: q: plus iactant se verbis et mendacibus qz possint operibus exercere. quibus dñ Job. 16. Nunquid habebunt finem verba

ventosa. ¶ Generatō rapiētū per auari-
ciam figuratur p generationem q pio dē
tibus gladios h3 7 cōmandauit molarib⁹
vt 2c. Nam multi sunt auaritie dediti q
non curāt nisi vt diuitias cōgregent quo
cūq; modo habeant. de quorū quol; dicif
Joel.1. Dentes eius vt dentes leonis 7
molares eius vt catli leonū. ¶ Isti pos-
sunt figurari p illam crudelem bestiaz de
qua dicif dan.7. Ecce bestia. 4^a. terribilis
atq; mirabil' 7 forgnimis dentes ferreos
hēbat magnos comedēs atq; cōminuēs
7 reliqua pedibus suis pculans. ¶ Ubi
sciendum q p illam terribilē em bestia: in-
telligitur quil; auarus de quo ē multum
mirablē qn per temporal's diuitias quas
necit quantū debeat possidere: obliuiscit
dei 7 primis ipso iniuriādo. Propter q
dē habere dētes ferreos 2c. qz ab hoibus
rapiunt 7 accumulāt sibi instar comeden-
tis. suis aut pedibus reliqua cōculcare: qz
de ipsis nullas elemosinas faciūt propter
q dicif eccli.2. Auaro nihil ē celestius.

Quarta pars.

Equif. Et ego dico vbi facite 2c.

¶ Ubi tāgit: ammonētia benigni-
tatem in instruēdo q pbat ex
positio applicata. Ubi sciendū q q: quan-
do homo moritur nō portat secū diuitias
temporal's nec duē secū amicos vel parē-
tes: sed solum opera iuxta illud apoc.14.
Opera enim illorum secunt illos. ideo se-
cundum Greg.18. moralū homo dum vi-
uit debet opa misericordie facere: vt post
mortem possit ea in suū remedium 7 sola-
rium inuenire. secundū h igit hic duo pos-
sumus p̄siderare. s.

Alcū misericordie ipatū.

Fructum gl'e nunciātū.

¶ Quantū ad primum dicit. Et ego dico
2c. Ubi sciendū secundum Aug. de verb
domini q mamona syria lingua idem q
diuicie in latina. Mamona etiam in lati-
na lingua secundum Ambro. est nomen d

monis presidentis diuitijs: nō q ipsa de-
bite possit dare: sed quia homines tēptat
per ipsas. ¶ Sciendum est igitur q diui-
tie secundum Basilium mamona iniquita-
tis dicuntur: non q semper inique acqui-
rantur sed quia frequētius habent iniqui-
tatem anxiam vel iniuste acquirēdo vel
indebite retinēdo. ¶ Vel dicitur diuicie
iniquitatis quia nō sunt vere sed false iux-
ta dictum xpi Mat.13. Sollicitudo secu-
li huius 7 fallacia diuiciarū suffocat ver-
bum 7 sine fructu efficitur. ¶ Ad i^a igit
opera misericordie faciēda ammonetur
quilib; tob.4. vbi dicitur. Ex substantia i^a
fac elemosinā 7 noli auertere faciem tuā
ab illo paupere: ita enim fiet vt nec a te
auertatur facies domini. ¶ Quantū ad
secundum. s. fructum gl'ie nunciātū dicit
vt cum dixeritis re. vos 2c. Ubi sciendū
q per i^a tabernaculū intelligit celestis pa-
tria qz homo sibi acquirit ex operib⁹ mi-
sericordie. Homo igitur qui aliquādo vt
malus vilicus sibi temporalia retinuit: dē
abiecta malicia effici bonus 7 d tempora-
libus pauperibus errogare vt sibi acqui-
rat gl'iam paradisi. ¶ Sciendū est et
q ex h apparer qz magn⁹ sit fructus ely-
mosine: quia p ipsam acquirim⁹ vitā eter-
nam. Et sic verificet illud tob.12. Elymo-
sina a morte liberat: 7 ipsa est que purgat
peccata 7 fac inuenire vitā eternam.
¶ Istud tabernaculū ad q nos duē ely-
mosina est illud de quo querit ps. d. Dñe
quis habitabit in tabernaculo tuo aut q
requiescet in monte sancto tuo. Cui que-
stioni respondens subiungit. Qui ingre-
ditur sine macula 7 operatur iusticiam.
Huius tabernaculi gl'iosi habens me-
moriam ps. dicit. Nec recordatus sum 7
effudi in me animam meam qm transibo
in locum taber. admirabil'. vsq; ad domū
dei. Ad q tab. 2c.

¶ Dominica. ix. post pent. Euangelium
quingagesimū.

Eu appropinquasset yhs
ier^m: videns ciuitatem fle
uit super illam 7c. Luc. 19.
Nos videmus per experie
tiam qd amicitia patris ad
filium. quantum ad presens spectat quattuor
modis potest manifestari. primo in copas
sione mali. Nam quando pater videt qd filius
habet aliquam afflictionem vel periculum: ex
amore sibi copatur qd est valde nate con
sonum 7 rationi. Nam 7 si membra corpo
ris ex colligatione naturali qd habet ad
inuicem sibi copaciuntur si aliquod illorum
aliquod incommodum patitur: iuxta illud. 1.
cor. 12. Si quid patitur unum membrum com
paciuntur omnia membra: si vero gloriatur unum
membrum cogaudent omnia membra: multo
magis pater compatitur filio de se nato: cui re
gatur iudicio rationis quo carent corpo
ralia membra. Secundo in prouisione pe
riculi. Nam quando pater videt qd filio im
minet periculum aliquod: ipsum sibi predicat
ut possit ipsum cauendo sibi melius pui
dere: dicendo sibi illud deuter. 8. Si obli
tus domini dei tui secutus fueris deos alienos
coluerisq; eos 7 adoraueris ecce nunc pater
co tibi qd oio dispdas. Tercio in correctio
ne delicti. Nam quando pater videt filium s
ficere ipsum corripit ut alias debeat sibi ca
uere. Sed qd faciendum non solum pater s
quilibet bonus proximus ammonet ceteri.
18. ubi dicitur. Corripe amicum tuum ne
forte non intellexerit 7 dicat non feci: aut
si fecerit ne iterum addat facere quarto
in instructione debiti. Nam pater debet
instruere filium in his que ad deum per
tinent 7 in his que habet temporaliter ope
rari. Et sic dicatur de ipso illud Job. 33.
Aperit aures virorum 7 erudiens eos in
struit disciplinam: ut auertat hominem
ab his que fecit: 7 liberet eum de superbia
Quia igitur Christus est pater toti
generi humani: ideo in afflictionibus
sibi compatitur 7 pericula denunciat 7 eos

increpat 7 viam veritatis ostendit. Secun
dum hoc igitur beatus Luc. de Christo
tangit quattuor in euangelio hodierno. s.
Compassionem viscerosam: ostensam doloris
Comitatem ruinosam: iussuam timoris.
Increpatorem vigorosam: correctiuam erroris.
Instructorem luminosam: inductiuam fulgoris
Primum probat tristitia demonstrata.
Secundum pena denunciata. Tercium mali
tia increpata. Quartum doctrina pdica
ta. Primum in puno. Secundum ibi. Quia
venient dies 7c. Tercium ibi. Et ingressus
in templum. Quartum ibi. Et erat conti
nue docens 7c.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit 7c.
qd probat 7c. dicit. Cum appropin
quasset yhs 7c. Videmus enim
multociens qd homines in prosperitatibus mun
danis extollunt 7 gloriantur ignorantes qd
eis superuenturum sit propter malum usum rerum
temporalium in quibus multociens accidunt
qd verificatur illud prover. 14. Misus dolo
re miscebit 7 extrema gaudij luctus occu
pat. 7 ideo aliquis cognoscens si eos dili
git: eis compatitur: sicut h igitur si quantum ad
christum compatitur: 7c. ad illos quibus christus fu
it copassus possumus perfidare. s.
Benignitatem in visitando.
Pietatem in lachrimando.
Bonitatem in exhortando.
Alacritatem in conuersando.
Cecitatem in ignorando.
Ad primum dicit. Cum appropinquasset
yhs ier^m. Ubi sciendum qd in hoc qd christus dicit
appropinquare ier^m: datur intelligi eius
benignitas per quam cunctis affabile se redde
bat. Ad hoc autem loquendo sciendum
est qd per illam ciuitatem uno modo in
telligit totus mundus in quo instar ciui
tatis deberet esse ciuitas unitas per pacem 7 per
cordiam: ideo signatim dicit ier^m qd interpretat
visio pacis. Sed licet sic deberet esse:
amen est ciuitas confusionis 7 discors
p. iij

die. Et sic figuretur per ciuitatez babel: s qua inialiter dicitur gn. ij. q cum post diluuium hoies multiplicati fuissent: dixerunt ad inuicem. Venite faciamus nob ciuitate et turre cuius culmen ptingat ad celum et celebremus nomen nrm: q cum facere cepissent pfudit dñs linguas vt vn⁹ alium non intelligeret et sic diuisit eos in vniuersam terram. et ideo vocatum est nomen eius Babel: qz ibi confusum est labium vniuersę terre. ¶ Tbi sciendum q p ciuitatem Babel que interpretatur pfusio: intellr mundus i quo multiplex confusio reperitur. Primo pp diuersitatem rituu in viuendo: qz xpiani seruant vnā lege: iudei aliam: sarraceni aliam &c.

¶ Secūdo pp diuersitatem hostium i pugando. Nam tot guerre et bella diuersa sunt q significata est pphetia Is. 19. d. Pugnabit vir s fratrem suum: et vir s amicum: ciuitas aduersus ciuitatem: regnu aduersus regnum. Unde cōpleta est illa visio Jo. apoc. 6. vbi dr. Exiuit autē equ⁹ rufus et qui sedebat super eum datū ē ei vt sumeret pacem s terra: et vt inuicem se interficiant: et datus est illi gladi⁹ magn⁹.

¶ Tbi sciendum q per i^m egrem sedentem super equum rufum: intellr dyabol⁹ concitans homines ad effusionem humani sanguinis. Quic egri datum est q tollat pacem de terra et odia et guerras seminet: et sic se inuicem interficiant: cui datus est gladius magn⁹: qz h pestis guerre et odij in toto humano genere crudeliter inuale scit. ¶ Tercio in mundo est confusio pp diuersitatem morum in conuersando. Nam aliqui sunt boni licet sint pauci: de quib⁹ phil. 3. Vestra at conuersatio in cel⁹ est. Et in talibus non est confusio sed ordo: quia Dan. 3. Non est confusio confidentibus i te. aliqui sunt mali in diuersis peccatis: et in talibus est confusio. et isti volunt turre attingentem vsqz ad celum facere dum se in altum volunterigere per supbia. d.

cum lucifero pñcipio⁹ superbie illud Is. 14. In celum conscendam super astra celi exaltabo solium meum. Aduertant tamē miseri illud ps. Dominus dissipat consilia gentium: reprobat consilia populorum et reprobat consilia gentium. ¶ Ad illam ciuitatem. i. ad illum mundum dicitur appropinquasse yhesus quādo dei filius voluit incarnari. de qua approximatione dicitur deuter. 4. Non est aliqua natio tam grandis que habeat deos appropinquantes sibi sicut adē nobis dominus de⁹ noster. ¶ Sed licet dei filius sic personali⁹ i mundum venerit. vide tamen quid dicit Jo. i. In propria venit et sui eum non receperunt. Nam multi sunt de quibus Jo. 3. Lux venit in mundum et dilexerūt homines magis tenebras qz lucem. cui⁹ rei causa assignatur ibidem cum subditur. Erant enim eorum mala opera. ¶ Telp ciuitatem istam intellr quilibz homo. Nam sicut ciuitas constat ex multis hominib⁹ sic homo ex multis potentijs sicut etiam ciuitas est ciuium vnitas: sic in homine debet esse vnitas potentiarum: et ideo dicit ier^m que visio pacis interpretatur. ¶ Sciendum est autem q homo debz esse citas nazaret in qua xps concipitur per mūdā cogitationem. Ciuitas bethleem in qua xps nascit: p meritoriam operatōem. Ciuitas ier^m in qua xps cum honore recipitur per profundam humiliatōem. ¶ Primo d³ esse ciuitas nazareth in qua &c. Nam cognoscens q deus cum mundus sit non habitat cum imundis cogitationib⁹ iuxta ill⁹ sapientie. i. Spiritus s. discipline effugiet fictum et aufert se a cogitationibus que sunt siue intellectn: debz cor munduz habere: et sic in ipsum concipere xpm. vnde prouer. 3. In omnibus vijs tuis cogita dominum et ipe diriget gressus tuos. ¶ Secundo d³ esse ciuitas bethleem i q &c. Nam cognoscens q ex operibus iusti ficatur homo non solum ex cogitatōibus

iuxta illd Jac. 2. Videt q^m ex opibus iu-
stificat homo et nō ex fide tm̄. d³ bōas co-
gitatōes quas i corde cōcepit: exercere in
opc: q¹ puer. 13. Aluma ipinguantū ipin-
guabit. **E** 3° d³ eē ciuitas ier^m in qua 2c.
Nā homo cognoscēs q¹ d³ supbos nō di-
ligit iuxta illd Jac. 4. Deus superbis re-
sistit: humilib⁹ at dat grām: d³ se humi-
liare vt xpm possit recipere. Unde sibi d^r
ecclesiastici. 13. Humiliare dō et expecta ma-
nus eius. i. diuinam grām. Et sic possit ol-
cere illud Ezech. 3. Abanus eim dñi erat
mecum confortans me. **E** 3° autēz homo
deberet esse ciuitas xpi ipm recipiēs fm̄
predicta cu⁹ gaudio: tñ multoē. accidit q¹
ipm a se abiecit per mala opera: et instar iu-
deorum xpm crucifigir: dum propter pec-
catum q¹ perpetrat quantum est in se fac-
it vt xps iterum debeat crucifigi. Et talis ē
ciuitas d³ qua dicitur ezech. 7. ciuitas ple-
na est iniquitate: q¹ plenus vitij et pecca-
tis. **A**d illam ciuitatem appropinquat
xpus aliquando per mentalem inspiratio-
nem: aliquando per vocalem eruditionē:
aliquando per flagellatōem. Unde Jac.
5. Patientes estote et vos et cōfirmate cor-
da vestra qm̄ aduētus dñi appropinqua-
bit. **E** 3° xps sic benigne appropinquas
peccatori pōt figurari per samaritanum:
d³ quo finaliter dicitur Luc. 10. q¹ appropi-
ans homini sauitiatio q¹ descēderat a ier^m
in ierico: alligauit vulnera eius infundēs
vinum et oleum. **E** 3° ubi sciendum q¹ per
illum sauitiatum intelligitur q¹lib⁹ pecca-
tor: q¹ peccatum est vulnus in aia q¹ signā-
ter d^r descēdere d^r ier^m in ierico: q¹ de grā
in peccatū: cui d^r Apoc. 2. Abemot esto vñ
excideris et p¹ia opera fac. **P**er sama-
ritanū at qui custos interpretat: itell^r xps
q¹ ē hūani generis custos. **E** 3° d³ gñ. 28.
Ego ero custos tu⁹ quocūq³ prexeris. **I**ste
igit^r sauitiatio. i. peccatū: ad curādū pecc¹ vul-
nera infundit vinum et oleum. i. iusticiam
et misericordiam: vt sic peccator ista confi-

derando puertatur ad pñiam et saluetur.
Quantū ad secundū. i. pietatē in lacri-
mādo d^r vidēs ciuitatē fleuit sup illam.
vbi sciendū q¹ in h⁹ q¹ xps d^r fleuisse sup
ciuitatē cui videbat imminere piculū dat in-
telligi fm̄ Cirillū sua magna pietas q¹ p
signū voluit exteri⁹ indicare. **S**ciēdu⁹
est at q¹ sic cōiter d^r xps quater fleuit. i.
In nat. pp representationē.
Sup ciuitatē pp cōpassionē.
In lazari suscitatiōe pp dilectionē.
In cruce pedēs pp passionem.
Primo xps fleuit in nat. pp represen-
tationē. Nam q¹ qñ hō nascit venit in lo-
cū miserie: ad h⁹ designandū xps voluit
flere sicut puuli q¹ nascūtur. **A**n ipse dicit
Sap. 7. Ego nat⁹ primā vocē filēm homi-
nibus emisi plorās. **S**ecūdo fleuit sup
ciuitatē pp cōpassionē. Nā xps vidēs Je-
rusalē in p¹imo ruiturā sibi cōpassus fu-
it. **T**ertio in lazari suscitatiōe pp dile-
ctionē. **A**n dixerūt circōstantes: ecce quōs
amabat eū. **Q**uarto in cruce pp passio-
nem. **A**n ebre. 5. Luz clamore valido et la-
crimis offerēs exaudir⁹ est p sua reuerē-
tia. **A**d al^r at loquēdo xps vidēs ci-
uitatē fleuit in signū cōpassionis: ad desi-
gnandū h⁹ **D**ige. q¹ qñ videt hoies qui
aliqñ fu erūt in grā q¹ receperāt i baptis-
mo eā amississe p culpā et cognoscens eis
imminere pditionis eterne piculū: cōpat^r et
et iō flere d^r. **I**ste fletus xpi fuit figu-
ratus p fletum Elysei de quo finaliter d^r
4. Re. 6. q¹ cū cognouisset q¹ azael futurus
erat rex syrie: passus eis d^r q¹ fleuit vir
dei. **U**bi sciendū q¹ p Elyseū q¹ interpretat^r
deus me⁹ saluator: intelligit^r xps humani
generis saluator. **P**er filios aut^r Israel
qui interpretatur vidēs deū intelligit^r to-
tū genus humanū q¹ deus creauit vt eoz
videat h⁹ per fidē et in futuro p spēs. **P**er
azael at regem qui interpretatur excelsa
vel sublimitas intelligitur dyabolus rex
superbie. **X**ps igit^r cognoscēs infestatōez

dyaboli circū humanum genus sibi cōpa-
tetur: et quī videt ipsum a dyabolo dētum
flet de suo statu misero p̄dolēdo. ¶ Quis
igitur est miser peccator: sic obstinatus q̄
videt xpm p̄ se plorantem qui nō monea-
tur ad lachrymas et ploret sua peccata: sci-
dat cor durissimum et frangatur vt dicat
illd̄ Jere. 9. Quia dabis capiti meo aquā
et oculis meis fontem lachrymarum et plo-
rabo die ac nocte. ¶ Hoc at si fecerit in-
ueniet a deo misericordiā: q̄ ezech. 18. Si
impius egerit p̄niam ab oībus peccat̄ su-
is que operatus est: et custodierit omnia
p̄cepta mea: et fecerit iudiciū et iusticiā
vita viuet et nō morietur omnī iniquitatū
eius quas operatus est non recordabor.
¶ Hoc autem fuit figuratū. 4. Re. 24. vbi
d̄r̄ finaliter q̄ cū Ezechias egrotass̄ gra-
uissime iratus dñs p̄ ipm̄ cominatus fuit
sibi mortem per 36. d. morte morieris: q̄
audito: orauit ad dominū et fleuit fletu ma-
gnocuius lachrymas vidēs dñs misertus
est et misit sibi 36. d. h̄c dicit dominus: audi-
uī vocem tuam: et vidi lachrymas tuas: ec-
ce sanauī te: et die tertia ascēdēs templū
domini: et addam diebus tuis 15. annos: et
de manu regis assyriorum eruam te: et tūc
Ezechias fecit sibi portare massam ficorū
et posuit super vlc̄ et statim curatus est: si-
gnum aut̄ huius promissionis fuit q̄ vmbra
que descēderat in orelogio achaz. 10.
gradibus reducta est retrorsum. ¶ Abi
sciendū q̄ per ezechiam egrotantē p̄ quē
iratus fuit dominus itellr̄ q̄libz peccator:
q̄ peccm̄ est quedā sp̄alis infirmitas anime
p̄ quem iratur dñs: q̄ peccator exosus dō
efficitur. Unde miser dicere potest illd̄. 1.
Re. 30. Reliquit me dñs meus: q̄ egrotā
cepi a nudius tertius. Vidē autem a nudius
tertius: q̄ primo peccatum initiatur i cō-
gitatione. Secundo augmentatur in de-
lectatione. Tertio cōsumatur in operatio-
ne. ¶ Per 36. autem nūcium dñi mor-
tē nūciat: itellr̄ interior: inspiratō p̄ quam

homostatū suū cōsiderat: q̄. s. mortu⁹ est
spiritali: vt d̄scit illd̄ ecclesiastici. 9. Viue-
tes at̄ sciūt eē mortuos: vlt̄ per 1m̄ nūciū
intellr̄ peccator: exterior: p̄dicator: annūci-
ans mortē d̄bitā peccatori. ¶ Miser igitur
peccator vidēs se sic in arto positum:
non d̄ obstinari: sed istar Ezechie i corde
compungi et fortissime flere. Deus autē
pius vidēs peccatorē sic contritū et ipm̄
deuote inocantē: q̄ dicit Eze. 18. Nolo mor-
tem peccōis s̄ vt magis p̄uertat et viuat:
misericorditer sibi p̄cit. An̄ 36. 58. Tunc
inuocabis et dñs exaudiet clamabis et di-
cet ecce adsum q̄ misericors sum dñs de-
us tu⁹. ¶ Quid at̄ deus peccōi p̄trito p̄-
mittat audi qd̄ segr̄ur. primo sanauit illū
q̄ p̄rio sanat p̄tritu. An̄ ps. Ipse est q̄ sa-
nat p̄tritos corde. Secūdo dicit q̄ die ter-
tia ascēdet in tēplū dñi: q̄ hō post amarā
p̄tritionē ad integrā confessionē et p̄fectā
satisfactionē: efficit disposit⁹ vt ascēdere
possit ad gliam paradisi. Tertio d̄r̄ q̄ ad-
det ad dies vite sue. 15. annos: q̄ tali dat
spacium p̄nie in hoc mundo vt i alio pos-
sit vitam rep̄ire sine termino. Unde ps.
Vitam petijt a te. tribu. ei longi. dierum i
seculū et i seculi. Quarto dicitur q̄ eruet
eum de manu regis assyriorum. i. de ma-
nu dyaboli: quando. s. sibi culpaz idulgen-
s confert gratiam. Et sic sibi dicere possit
illud Jere. 15. Ego tecum sum vt saluem
te et eruas te: et liberabo te de manu p̄xi-
morū: et redimā te de manu fortium.
¶ Que vero fuerit medicina: audi quid
sequitur. Nam 36. fecit sibi portare mas-
sam ficorū: et poni super vlc̄. Per vlc̄
enim intelligitur peccatū mortale. Per
ficum vero dulces spiritus san. gratia que
dulcis est homini qui recipit ipsam: iuxta
illud sapientie. 12. Quāz bonus et suauis
est domine spiritus tuus in nobis. ¶ Ad-
uerte tñ mirabile signū datū q̄ vmbra q̄
descēderat. 10. gradibus: debebat retror-
sum reuerti. Abi scien. q̄ p̄ vmbra itellr̄

hō modicā stabilitatem hñs: de quo Job
13. Nō n at⁹ de muliere breui viues tpe ⁊
infra. fugit velud ymbra ⁊ nunquā in eo
dē statu pmanet. Per. 10. vero gradus in
telligūt. 10. pcepta. Nō igitur q pte
reundo diuina pcepta dñ. 10. gradibus de
scendisse d; reuerti retrorsus: ipsa integra
liter obseruādo. Vñ eccliaſtici. 17. Reuer
tere ad dñm ⁊ auertere ab iniquitate tua ⁊
nimis odito execrationē. ¶ Quantū ad
tertū. s. bonitatē in exortādo dicit. Si co
gno. ⁊ tu. Vbi sciendū q i h q dñs ipli
te exortabat ciuitatē ad plāctū dñi intelli
gi sua bonitas p qz vult oēs hoies eē bo
nos. Vñ ipse dicit de ipsis Deutero. 32.
Bens absqz cōsilio est ⁊ sine prudētia vti
nā saperēt ⁊ intelligerēt ac nouissima p
uiderēt. ¶ Sciendū est at loquēdo mora
liter q si peccōres qzuis sint in delitijs:
cognoscerēt que sunt eis vctura post deli
tias: q: pena magna iuxta illud Apoc. 18.
Quoniam gloriſicauit se in delitijs tñi date
illi tormentū ⁊ luctū nō exaltarēt se i ipis
h eas vanas reputarēt. d. illud eccliaſtes
1. Vidi cūcta que sunt sub sole ⁊ ecce vni
uersa vanitas ⁊ afflictio spūs. Et sic scdm
Grego. exēplo xpī plorārēt. ¶ Sciendū
est at q hō inter alia d; tria cognoscere
q debēt ipm ad flet⁹ mouere. s.
Deformitatē culpe inficiētis.
Paupertatē grē reformantis
Seueritatē sententiē puniētis.
¶ Primo d; cognoscere deformitatē cul
pe inficientis. Nam animā tunc peccator
inficit quando facit contra diuinū pce
ptum. Unde Isa. 34. Terra infecta est ab
habitatorib⁹ suis: quia transgressi sunt le
gem mutauerunt ius dissipauerūt fedus
sempiternum. ⁊ illud debet peccator: con
siderare attente. Ut possit dicere cū ps.
Iniquitatē meā ego cognō. ⁊ pec. meum
contra me est semp. ¶ Secūdo d; cogno
scere paupertatem gratie reformantis.
Nam gratia est quoddā donū in anima

ipsa; vitans: qz perdidit cum peccat mor
taliter ⁊ sic paup efficitur: ⁊ ideo multū
d; timere instar primorū parentū: de qui
bus sententialiter dñ Ben. 3. q cum post
pneuaricationē pcepti cognouissent se
esse nudos pre timore ⁊ verecōdia absco
derunt se. Unde cuilibet dicit eccliaſtici
17. Cognosce iustitias ⁊ iudicia domini.
Nam veniet tempus in quo sicut dicit
ps. Cognoscetur dominus iudicia faciēs
⁊ in operibus ma. suaz cōpre. est peccator.
¶ Quantū ad quartū. s. alacritatem in
cōuersando dicit. ⁊ quidem in hac die tua
⁊c. Vbi sciendū secundum Grego. in ol. q
ier^m ignorans sibi mala futura: ⁊ solū co
gnoscens bona presentia letabatur in his
bonis temporalibus tāquā in die prospe
ritatis ⁊ pacis. ¶ Sciendū est autem lo
quendo moraliter q secundum Grego.
per illam diem que dicitur esse ad pacē
hominis intelligitur mundana prosperi
tas in qua vt plurimum homines dele
ctantur. De talibus dicitur Job. 21. Te
nent tympanum ⁊ cytarā ⁊ gaudent ad
sonitū organi ducūt in bonis dies suos ⁊
in puncto ad inferna descendūt. ¶ Quā
tum ad quintū. s. cecitatem in ignoran
do dicit. Nunc autem abscon. sunt ab ocu
lis tuis. ¶ Vbi sciendum loquendo mo
raliter q peccatori dum viuit non est ma
nifestata pena qz acquirit peccando sed
abscondita instar laquei qui absconditur
vt animalia capiantur: tamen tempus ve
niet q publicabitur in inferno eternali
ter cruciandus. Unde Luc. 8. Non enim
est occultum q non manifestetur: nec ab
sconditum q non cognoscatur ⁊ in pallas
veniat.

Secunda pars.

Eqt. Quia viciēt dies in te ⁊c.

¶ Vbi tāgit cōiatiōē ruinōsam i
cussivā tione. q. pbat pēa denū
ciata. Vbi sciendum q homo duobus mo
dis a malo retrahitur. s. amore ⁊ timore.

Vidēs igitur xps homines nolle amore
a malo retrahi ⁊ induci ad bonū: eos sal
tem terret eis venturum piculum nūcian
do. **H**ic igitur duo possum⁹ p̄siderare. s. s.
Penā terribilem cominātam.

Causam rationabilē allegatā.

Quantū ad primū dicit. **Q**uia veniet
dies ⁊c. **U**bi sciendum q̄ quantū ad puni
tionem ciuitatis ier^m. tangit. s. s.

Animicorū inuasionem.

Dispēdiōrū aggrauatiōem.

Murozū dirruptiōem.

Habitatozū depopulatiōem.

Hedificiozū destructiōem.

Quantū ad primū dicit. **Q**uia veniet
dies in te ⁊c. **U**bi sciendū secūdum Greg.
q̄ per illos inimicos intelligunt romani
principes qui tempore Tyti ⁊ vespasianī
ier^m destruxerūt.

Quantū ad dispen
diōrum aggrauatiōem dicit: ⁊ circūdabūt
⁊ coa. ⁊c. **U**bi sciendum q̄ p̄ ista intelligit
obsidio maxima q̄ fecerunt romani.

Et sic dici potuerit illud **I**udic. 9. **C**ircūdan
tes p̄sidium succederunt.

Quantū ad
murozū dirruptiōez dicit: ⁊ ad terras pro
sternent te. **U**bi sciendum q̄ in i^a obsidio
ne muri ciuitatis fuerūt destructi.

Et h̄ ē
q̄ dictum fuit eze. 13. **D**estrūa parietez q̄
linistis absq̄ tēperamēto ⁊ adequabo eū
terre ⁊ reuelabis fundamētū ei⁹.

Quā
tum ad habitatozū depopulatiōem dicit:
⁊ filios tuos qui in te sunt. s. p̄sternent ad
terram. vt de ipsis dici possit illud **I**ob.

Et prostrati sunt p̄ timore cuncti ha
bitatores eius.

Quantū ad hedificiozū
destructiōem dicit. **E**t nō relinquent in te
la. super lapidē. **E**t h̄ est q̄ lamentādo dic
Jeremias tren. 4. **Q**uomodo dispi sunt
lapides sanctuarij in medio omnium pla
tearum.

Sciendū est autem loquēdo
alegorice q̄ i^a ciuitas sic oblesā fuit figura
ta ecclesiastici. 9. vbi dicit. **S**alomon. **H**ic
quoq̄ vidi sub sole sapientiam ⁊ probauī
esse maximā: ecce ciuitas parua ⁊ pauci

in ea viri: venit cōtra eam rex magnus
⁊ valauit eam destruxitq̄ munitiōes p
gyrum ⁊ p̄fecta est obsidio: inuentusq̄ ē
in ea vir pauper ⁊ sapiens ⁊ liberauit vr
bem per sapientiam suam: ⁊ nullus dein
ceps recordatus est hominis illius pau
peris: ⁊ dicebam ego meliorem esse sapiē
tiam fortitudine. quomodo ergo sapiētia
pauperis contēpta est ⁊ verba eius non
sunt audita. **U**bi sciendum q̄ per illam
paruam ciuitatem intelligit hic mundus
qui ideo parua ciuitas dicitur: quia in cō
paratione ciuitatis sup̄ne est parua. **P**er
regem autem magnum hanc obsidentem
intelligitur dyabolus qui ante aduentū
xpi: mundū tenebat oblesum. **E**t **A**nde ob
sidio huius ciuitatis. i. mundi potest figu
rari per obsidionem ciuitatis ier^m factā
per nabuc. de qua dicitur. 4. **R**. 25. **V**enit
nabuc. rex babil. ipse ⁊ omnis exercitus
eius in ier^m ⁊ circūdederūt eam ⁊ extra
xerunt in circuitu eius munitiōes: ⁊ clau
sa est ciuitas atq̄ vallata. **U**bi sciendū
q̄ per nabuc. cum suo exercitu intelligit
dyabolus cum multitudine viciozū: qui
dicitur rex babil. que interpretat confu
sio: quia infernus in quo regnat est locus
confusionis. s. quo ⁊ suis eccli. 50. **C**onfu
sio illorum cum ipsis sine intermissione.
Dyabolus igitur instar nabuc. ante adue
tum xpi cum suo viciozū exercitu: mun
dum tenebat oblesum ⁊ vallauerat eum
fortissime. **S**ed licet ciuitas i^a. i. mun
dus sic oblesus fuerit a dyabolo: tamen
inuentus est in eo vir pauper ⁊ sapiens
qui ipsum liberauit per sapientiam suā:
i. xps qui fuit vir: quia virtutibus ador
natus: pauper: quia diuitijs spoliatus:
sapiens: quia in cognitionibus illustra
tus. **E**t ille mundū a seruitute dyaboli li
berauit. **E**t sic dicere potuit **C**hristus il
lud **I**ohā. 3. **N**unc princeps huius mun
di eicietur foras. **S**ed licet sic **C**hri
stus per suam sap. mundum liberauit: ad

uerte tñ magnaz ingratitudinem hoium
de beneficio tam imenso. Nam dñr q nlla
recordatus est hois illius paupis. q non
est qui regratiet do de tato beneficio. An
ps. Nō sunt recordati man⁹ die qua rede
mit eos s manu tribulatis. ¶ Considera
igitur miser peccator: admiratōez salōnis
in i⁹ factor: q cum diceret meliorem sapiē
tiam fortitudine: subiūxit quō ergo sapiē
tia Pau. 2c. q. d. fi est vald rephensibile.
¶ Aborali⁹ autem loquēdo p destructio
nem ciuitatis ier⁹: intelligi possunt inco
moda q in mundo accidunt pp ingratitu
dinem anie peccatrici. Abi sciendū q aia
peccatrix primo circūdatur a dyabolo p
falsam suggestiōez. Nā dyabolus vndiqz
suggerit delectabilia: vt ipm ad peccatuz
inducat. Et sic figuret per balaā ad cui⁹
suggeriōez mulieres madianite puarica
uerūt filios isrl' vt adoraret deos earū: de
qbus dixit Moy. populo ipm reprehen
dendo numeri. 31. Cur fecas reseruasti: n
ne i⁹ sunt que deceperūt filios isrl' ad sug
gestionem balaā ⁊ puaricari fecerūt nos
sup peccato phogor: ⁊ pcep Moy. vt oēs
interficerent que cognouerāt vi. ¶ Abi
sciendum q p balaā qui interpretat deo
rans populum intellr dyabolus q vlt ho
mines deuorare. Per mulieres autē ma
dianitas q interpretant inique intelligū
tur peccā que iniquos faciūt hoies. Et de
ipsis dicat illud ps. 1. Iniqui sunt cetus
vfi. Per filios vero isrl' qui interpretat vi
dens deum intelli quibz homo qui dz hie
deum videre p fid: vt videant euz in glā.
Peccata enim istar muliez madianitarū
ad suggestiōez balaā. i. dyaboli ppter ali
qz delectatiōem qz ostendūt instar mulie
ris alliciētis hominem multoē. seducūt ⁊
faciunt eos seruire dijs alienis: dñ secun
tur diuersa genera viciōum: quos tamē
Moy. i. xps reprehēdit: ⁊ ideo iubet om
nes mulieres interfici que cognouerunt
virū. i. omnes suggestiones dyabolicas p

quas pōt anima violari. An dicit eis ps.
2⁹. Lauamini: mūdi estote auferre malum
cogitationū vestraz ab oclis meis. ¶ 1⁹
anima coangustat a dyabolo p validaz tē
ptationem. Nam dyabolus nō solum ho
minibus malū suggerit: sed quantū p ipz
p validam tēptationem induc. ⁊ ideo sal
uator nř reddit nos cautos. Mat. 26. d.
Vigilate ⁊ orate vt nō intretis i tēptatio
nem. ¶ 3⁹ ania ad terrā prostermit a dy
bolo p consensum ⁊ deliberatiōem. Nam
qñ homines tēptationibus dyaboli deli
berate cōsentiunt: tūc dicunt ad terraz p
sterni. An anime peccatrici sic ad terram
prostrate dñ Je. 3. Leua oclōs tuos in dir
rectum: ⁊ vīd vbi nūc pstrata sis. S si aia
misera q cōsentiēdo tēptatiōibus dy
boli oculum mentis hz obliquū: si indirz
etum cōsiderando celestia eleuaret vidē
do se prostratā quid debent dñe nisi q di
xit filius pdigus Luc. 15. Pñ peccaui in
celum ⁊ corā te. Et sic culpā cognoscendo
⁊ emēdam pmittendo inueniret instar il
lius misericordiaz. ¶ 4⁹ filij sui dicuntur
a dyabolo ad terrā prostermi p opey mor
tificationem. Nā p filios intelligunt ope
ra quia sic filius prius cōcipitur postea p
turitur sic op⁹ primo mente cōcipitur po
stea ponit in effectu. Et i⁹ opera dicūtur
ad terraz prostermi: qz omnia bona opera
que fecerat existens in grā: quando pec
cat mortaliter dicunt mortificari: quia de
ipsis in nihil nisi peniteat premiat. iuxta
illud domini ezechiel. 18. Si autēz auerfit
se iustus a iusticia sua ⁊ fecerit iniquita
tez: secundū omnes abhominatiōes quas
solet operari ipius nūquid viuet: omnes
iusticie eius quas fecerit non recordabū
tur. ¶ Quinto non relinquit lap super
lapid per virtutum dissipationem. Nam
omnes virtutes quas prius habebat: dis
sipantur quando mortaliter peccat.
¶ Istam ciuitatem sic dissipatam de plo
rat Jeremias tren. i. d. quomodo sedet so

la ciuitas plena populo facta est quasi vi-
dua: domina gentiu princeps puinciaru
facta est sub tributo. **M**as h ciuitas. i. aia
dum erat in gra: erat plena populo: quia
associata agminibus angeloz: peccans at
mortalr sola remanet: erat etiam p gram
sponsa xpi: peccans aut ipum amittit. et sic
est vidua: erat etiam dña et princeps quia
i bera: peccas aut mortaliter efficitur ser-
ua dyaboli et tributaria et digna eternali
bus penis. **E**tur aut i^a sibi accidant au-
di ro. i. Qui talia agut digni sunt morte.
El p obsidionem ciuitatis ier^m intel-
liguntur dispedia que paciatur aia pecca-
trix in morte. **M**as secundu Greg. maligni
spo significati p inicos p^o circudabut ani-
mam exeuntem d corpore: qz ipsam sic re-
nebunt qz no poterit ampli aliqua bona fa-
cere. **M**as Jo. 19. Venit nox in qua nemo
pot opari. **S**ecundo aiam coangustare
dicuntur sm Grego. du non solu opa mala
reducunt ei ad memo: ia sz et cogitaoes
iniquas vt ex his ampli^o tribulent. **E**t
dicere possit cu po. Tribulatio et angustia
inuenerunt me. **T**ertio dicuntur ipsam
ad terram prosternere: duz misera videt
sz Grego. qz caro sua qz tm dilexit in ter-
ram et putredine est conuersa. **E**t dicere
possit illud Job. 7. Induta est caro mea
putredine et sordibus pulueris cutis mea
aruit et ptracta est. **Q**uarto dicuntur fi-
lios ad terram prosternere et no relinquere
lapide sup lapide. **P**er filios enim et lapi-
des sm Grego. intelligunt cogitationes
aie peccatrici q dicuntur filij qz concipiuntur
in mente: lapides vero: qz sicut ad fa-
ciendu maceriem lapis supponitur lapi-
di: sic peccator vni cogitationi male addu-
cit alia et sic maceria fabricatur. **Q**u-
tum ad secundu. s. cam rationale allegata
dicit eo qz non cognouit rps visi. tue.
Ubi sciendu sm Criso. qz qz Ierusalē non
cognouit rps quo fuit visitata a xpo pso-
nali sed ipm despexit io tal ignorantia et

cecitas fuit ca sue subuerfionis. **S**ciendu
e aut loquedo moralr qz xps multi-
pliciter visitat hoies: et qz ipius visitatio-
nem nolūt cognoscere io sm Grego. i. ex-
tremo vite traduntur in manib^o inimici.
De talibus igit conqueredo dicit dña
Isa. 1. Cognouit hos possessore suu et asi-
nus psepe dñi sui. Israel at me no cogno-
uit. Ex quo patet hominem magis ingra-
tum brutis animalibus.

Tertia pars.

Equit. Et ingressus in templu et.

Ubi tangit increpationem vigo-
rosam correctiuā erroris: qz pro-
bat malicia increpata. **U**bi sciendu qz ho-
mo q vlt corrigere a^m modo obito: oportet
qz assignet aliqz causam qz illud ha-
beat facere: et qz i^o quem corrigit sit defe-
ctuosus. Scdm h igitur hic. 3^a possumus
considerare. s.

Act^m pratis admirandum.

Dictu veritatis intuendum.

Defectu pueritatis deuitandū.

Quantu ad primu dicit. Et ingressus
in templu et. **U**bi sciendu qz sacerdotes
veteris testamēti sustinebant qz in tēplo
véderent animalia que scdm legem do of-
ferebant. **I**psi enim auaricia ducti vt no
priuarent oblatōibus i^a sustinebant: et ne
aliquis possz se excusare pp pecuniā: per-
mittebant ibidem esse captores q possent
cōmutare pecuniam et accomodat indigē-
tibus. **E**t verificatū fuerit de ill' illd Je.
6. A maiore vsqz ad minorem: oēs auari-
cie studēt: et a ppha vsqz ad sacerdotē cō-
tinue faciūt doluz. qz peccatū fuit in pte
ca subuerfiois ciuitat. scdm Gre. **Q**u-
tum ad secundu. s. dictum veritatis intuendū
dicit. d. illis scriptum est quia domus et.
Ubi sciendu qz illud qz dicit hic scriptū
est habetur Jo. 6. vbi dicitur. Domus
mea domus orationis vocabitur cunctis
populis ait dominus qui congregat disp-
soo isrl. et ideo in ipsa non debebant mer

rationes fieri cū esset locus sanctitatis q: ps. Domū tuam dñe decet sanctitudo in longitudinem dierū. ¶ Volens ēť xps ostendere finem legis Moy. in qua offerebant animalia 7 nouū ritum legis euāgelice in qua offert cor cōtritum 7 hūilia tum: emētes eiēť: 7 dixit scđm Cirillū doctum suū: fore domū orationis. ¶ Quā tum ad 3^m. i. defectū pueritatis deuitā diuin dicit. vos at fecistis 7c. Ubi sciēduz secundū Greg. q: sacerdotes pmittentes mercatiōes in templo fieri: ideo latrones dici poterāt: q: si aliqui erant q: oblationes nō facerent: eos instar latronū ledēbant. ¶ Adoraliter aut loquēdo sciendum est q: p illud templū intellr quīz homo qui templū dī: dum in eo deus p gratiam dī habitare. iuxta. i. cor. 3. Nescitis q^m templū dī estis 7 spiritus dei bitat in vob. Et ideo illud templū dī esse mundū. Unde Aug. in sermōe dedicatōis eccle. 2^m possumus cū dei adiutorio laboremus ne dñs nř: in templo suo. i. in nob ipsīs inueniat spoclds sue maiestatis offendat: s; habitaculū cordis nři euacuet vicij 7 repleatur virtutibus: claudat dyabolo 7 aperiat xpo. ¶ Serum q: secundū Augu. q: quid in tēplis manu factis agitur: totum in nob spiritali hedificatione cōpletur: vidēd est primo quale fuit templūz materiale q: cōstruxit salomon: vt per si sci re possamus spirituale hedificiūz templi nostri. ¶ Sciendum est igitur q: sic habetur. 3. re. 56. 7. 27. in templo q: hedificauit salomon: inter alia erant. 7. Primo erat ibi fundamentū in quo erāt lapides preciosi 7 grandes. Secūdo erant ibi tria tabulata per girum. quorum primum habebat. 5. cubitos latitudinis 7 medietatibulatum. 6. 3^m septem. Tercio erant ibi duo cherubin vt habetur cap^o. 6. Quarto erāt ibi inter alias 2^e colūne insignes quarum vna vocabatur iachi. i. firmitas. alia booz. i. in quo est robur. vt habetur

cap^o. 7. Quinto erant ibi. 10. bafes 7. 10. candelabra aurea. 7. 10. lucerne. s. ad dexterā. 7. 5. ad sinistrā. Sexto erat ibi altare aureum. Septimo mēsa aurea. sup qz ponebantur panes pportionis. ¶ Secundum igitur ista. 7. sunt alia. 7. in tēplo mystico i. in quolz homie. Primo enim p fundamento tēpli q: erat de pēciosis lapidibus in hoīe est corp^o quasi fundamentū oīum potentiārū q: qdem instar preciosorū lapidum dī puritate fulgere. Secundo pro tribus tabulatis in tēpli circuitu: quoru: vnū erat latius aliō: est ania tripartita. s. vegetatiua: sensitiua 7 intellectiua: quarū vna est nobilior alia. Tercio pro duobus cherubin ornantibus templum: sunt i homine intellectus 7 voluntas. qbus homo mirabiliter ornat. quia per vnum hz cognitiōem similem angelis 7 per aliam libertatem. Quarto pro duabus colūnis debet esse robur in aggrediendo difficilia 7 firmitas in sustinēdo aduersa. Quinto pro. 10. basibus 7. 10. candelabris: 7. 10. lucernis: debet esse in hoīe obseruatiā. 10. pceptorum. que quidem bafes dicuntur: quia habent hoīem firmitus sustentare. dicuntur candelabra: quia habent hominez in deum per cōtemplatiōem eleuare: dicuntur lucerne: q: habēt ipm clarius illustrare. ¶ Uñ ps. Preceptū domini lucidūz illuminās oculos. 6° pro altari aureo ubi adolebat incensum: dī esse bestasis orationis. d. cum ps. Dirigat oratio mea sic incensum in conspectu tuo. 7° pro mensa pportionis: dī esse sedula meditatio scripturarum. d. cum ps. Meditabor in mandatis tuis que dilexi. Omnia autem ista vt sint deo grata 7 nob meritoria debēt esse cum caritatis virtute qua mediante fiūt opera deo grata. 7 ideo signanter dicitur. 3. re. 6. q: nihil erat in templo: quod non auro tegetetur: per q: quidem caritas designatur. ¶ Illud templum scilicet homo sic mirabiliter dedicatum

debz. 7. donis sps s. adornari. vt. s. Prio
p fundamento firmitate habeat donum timo
ris pncipium edificij. Secundo p tabla
tis positus ad custodiam: heat donum co
filij: q: prouer. 2. p filium custodiet te 7 p
dctia seruabit vt cruaris a via mala. 3°
p duob⁹ cherubi qui ite: ptaf plenitudo
sapientie: habeat donum sapientie vt dicere
possit illud sapientie. 7. Optauit 7 datus est
mibi sensus: inuocaui 7 venit in me sps sa
pientie. Quarto p duabus columnis ha
beat donum fortitudinis: vt de ipso dicatur
illud prouer. 20. Fortitudo 7 decor induit
tu eius 7 ridebit in die nouissimo. 5° p
10. lucernis: habeat donum intellectus: q:
quidem petebat ps. d. Da mihi intellectu
vt discam mandata tua. 6° p altari vbi
adoleatur incensum: heat donum pietatis:
p quod homo offert bonu odorem deo.
Unde p me th. 4. Exerce teipm ad pcta
tem. Nam corporalis exercitatio ad modi
cum utilis est. pietas aut ad omnia utilis
est. 7° vt p mensa ppositio: que significat
sacra scripturarum habeat donum scien
tie: 7 hanc petebat ps. d. Bonitatem 7 disci
plinam 7 sciam doce me. Istis dz ho orna
ri. Licet autem sic homo sberet ee tem
plum sanctum domini: tm multi sunt q il
lud ificiunt malis operibus: 7 templuz di
se xbis mendacibus pntent: quib⁹. 1. cor.
4. Si qs templu dei violauerit disperdet
1^m de⁹. Unde Jere. 17. Nolite confidere i
xhis mendacib⁹. d. templu dñi templum
domini. q. d. non in solis verbis ho hedi
ficatur vt habitet ds in eo: sed o: q sequan
tur opera bda. Unde ibide subditur. Bo
nas facite vias vestras 7 studia vestra 7
habitabo vobiscum i loco isto. 8^m at
ad pnspectat violatiois templi duplex e
ca. Prima allectiua 7 occasionabil. Scda
effectiua 7 pncipal. Prima est qñ ho
dimissis delectatib⁹ spualibus: deside
ria carnis amplectatur: 7 tunc q debet ee
templum dei fit templu dñioy. 8^m Ita

ca fuit figurata in visione quam vidit Je
remias. Jere. 34. vbi dicit. Ostendit mihi
dominus: 7 ecce duo calathi pleni ficis po
siti ante templum domini: calath⁹ vnus fi
cus bonas heat nimis. 7 Abi scienduz
q per istos duos calathos pleos ficis: in
tellr duplex genus delectatoum. s. spual
um 7 carnalium: q ad modum fici habet
aliqz dulcedine sed diuersam: q: spuales
habent dulcedine mansuetas: carnales vo
transitoriam 7 fallacem. 7 to dñ q vn⁹ ca
lathus habebat ficus bdaas nimis: q: ps.
Quam magna multitudo dulcedinis tue
dñe qz abscondisti timentib⁹ te. Ali⁹ cala
thus heat ficus malas: q: l: delectatones
carnales videant hñe aliqz dulcedine: tm
est fla. q: eius finis mors. q: Ro. 1. Qui
talita agunt: digni sunt morte. 7 Ca vero
effectiua est qñ anima ronalia que sberet
esse dña in hoie: e ancilla. Et ad icrepadu
hñi aiam 7 ad cominadum sibi penaz eter
nam mittit multotiens vel aliqua bona i
spirato: vel aliqs pdicator: annuncias vicia
7 virtutes penam 7 gloriam. 7 Hoc aut
fuit figuratum Jh. 22. vbi dñ q dominus
dixit Jh. Eade 7 ingredere ad eum qui
habitat in tabernaculo: ad sobna pposituz
tepli 7 dices ei: quid tu hñ: aut quasi qs hñ
q: excidisti tibi hñ sepulchrum: excidisti i
excelsu memoriale tuum: diliget ipetra
tabernaculum tuum. Ecce domin⁹ aspor
tari te faciet: gallus gallinatus coronas
coronabit te tribulatione. 7 Abi scienduz
q per sobnam ppositum templi: intelligi
tur anima intellectiua que debz in homie
pncipari: sed dicitur sobnam q interpreta
tur sedens: q: tunc anima sedet 7 ociatur
qñ nō impar alijs viribus anime: sed seq
tur eaz imperium: dum. s. regitur deside
rijs carnis. 7 Per Jh. vero ppham itel
ligitur pdicator bonus: quez multo. mit
tit dñs ad reprehedendum homines. Abi
sciendum q d quattuor inter alia rephēn
dit ipm. Primo d ociositate 7 quantu ad

h. die. qd tu h. aut quasi qd h. a signant di
 er qsi qd: qm veritatem non est quis:
 q: non fac officium suum in homine. s. pñ
 eipari alijs viribus: sed solum locū occu
 par presidēis. Et sic possit sibi dici apoc.
 2. Nomen hēs q viuas ⁊ mortuus es.

¶ Secūdo reprehēdit eum d carnalitate
 ⁊ quantū ad hoc dic: q: excidisti h sepul
 chrum. Nam per sepulchrum imundum ⁊
 fetidū intellr peccm carnalitatis q fac imū
 dum hoīem. Isti sunt d qbus Jh. 65. Qui
 habitāt i sepulchris ⁊ in delubris ydolo
 rum dormiunt. ¶ Tertio reprehēdit eū
 d superbiam: ⁊ quantū ad hoc dic: q: excidi
 sti i excelsu memoriale tuum: talis ē d ge
 neratōe illa: d qua puer. 30. Generatō cu
 ius excelsi sunt oculi ⁊ palpebre eius i al
 tum subiecte. ¶ 4° repñēdit eum d obsti
 natōe: ⁊ quantū ad hoc dic. Excedisti i pe
 tra tabernaculū tuū. De talibus Jere .s.
 Indurauerunt facies suas supra petram:
 noluerūt reuerti. ¶ Sed tñ aduertat mi
 ser in predici obstinatus cominatōnem ⁊
 punitōem grauissimam sibi nūciatam:
 Ecce inqt asportari te faciet ⁊c. Ubi scien
 dum q gallus gallinatus est capo. Qua
 liter autem iste asportet: potest vno mō i
 telligi d ordine ad ordinem. Nam capo
 transferit ad ordinem femineum saltē qm
 ad officiū. q: multoties ponit ad ducēdū
 pullos: q est offm femineum. Sic re vera
 qui hz talem ppositum vt dñm est superi⁹
 transferit d ordine angeloz ad ordinem d
 monioz. ¶ Alio modo intelligi pōt illa
 trāsportatō: q: sicut videm⁹ q gallus gal
 linati⁹ qñ est bñ pinguis portat p pedes
 capite vso ad terram vt iterficiat: sic qui
 carnalibus insistent deliūis: quando sunt
 bene impinguati: ligat⁹ manibus ⁊ pedib⁹
 euz capite pmo picunt in tenebras exte
 riores vbi erit fletus ⁊ stridor dentium.
 Unde signanter segtur: coronans corona
 bit te tribulatōe. ¶ Considera igit pecca
 tor ipenitens q corona tua i inferno non

erit de lapide ptiolo: sed tribulatōis.

¶ Considerans i^o peccōr non d3 habere
 talē ppositum: vt sit anima sua sobnas
 negligēs sed ppositum regērem poten
 rias inferiores. Et dici possit de ipso il
 lud zach. 6. Ecce vir cuius nomē eius ⁊ sū
 tua cum oriet lux: ⁊ hēdificabit tēplū dñi
 ⁊ ipse portabit gloriā ⁊ sedebit ⁊ domina
 bit sup solū suū.

Quarta pars.

¶ Egitur ⁊ erat docēs ⁊c. Ubi tan
 git instructōem illuminatā indu
 ctuaz fulgoris. q probat doctri
 na predicata. Ubi sciēdum q xps sicut pi
 us magister hz iudeos reprehēderit d his
 que faciebāt in templo: tamen sū Greg.
 eos benigne instruit ⁊ inducit ad opera
 bona. Unde Jh. 48. Ego dominus dā tu⁹
 docēs te vtilia. Que autē sunt i^o vtilia au
 di qd dñ sapiētie. 8. Sobrietatem inqt ⁊ sa
 piētiam docet ⁊ iusticiā ⁊ veritatem qb⁹
 homo pducit ad vitā eternam. Ald qz ⁊c.

¶ Dominica. 10. post pent. euāgelū. s.ii.

¶ Irit ysa ad quosdā q in se
 cōfidebāt tanqz iusti ⁊ asp
 nabant alios pabolā hanc.
 duo hoīes ⁊c. Luc. 18. Hos
 videmus per expientiam

q duo sunt inter alia que retrahunt sū
 Aug. hoīem a mūdialib⁹ delectatōibus ⁊
 peccis: ⁊ iducūt ipm ad opa bōa. s. pmiū
 pmissū bōis ⁊ mal' supplicii. ¶ Xps igit
 xitaz magister vt nos iducat ad mūdī ⁊
 vicioz prēptū: ⁊ adeptōem virtutū: in ho
 dierno euāgelio ostēdit supplicii q debet
 peccōib⁹ ⁊ pmiū q debet iustis: cū supbo
 dnūciat eici ⁊ obediētes exaltari. In quo
 quattuor tangit. v3.

Actū duotōis mētalr elenātem.

Abdū rogatōis realr differentē.

Fructū pmiatōis veraciter cōsinentem.

Gradū pdictōis cālī pmerētem.

Primū probat suffragiū attēptatum. Scdm ppositum declaratū. Tertiū beneficium cōdonatum. Quartū indicium explicatū. **P**rimū in prin. Secundū ibi. Phariseus stans &c. Tertiū ibi. Amen dico vobis &c. Quartū ibi. Quia ois qui se exaltat &c.

Prima pars.

Quantum ad primū ubi tūgit &c. q. pbat &c. dicit. Dixit yhs ad quosdā &c. Ubi sciendū q. inter alios actus dō placibls est oratio deuota p quam mens hoīs elleuatur in deū: de q. beatus luc. dicit xpm i sua p. dicatione mē tionez fecisse. Quia vero cū aliquid denū ciatur aliquibus oportet cognoscere q. sunt qbus p. d. & qualiter res gesta sit: & qui sunt facientes. ideo hic duo possumus cō siderare. s.

Collegiū audientiū deestans.

P. ouerbiū operantiū attēdens.

Quantū ad primū dicit. Dixit yhs ad quosdā &c. Ubi sciendū q. iter alia peccata q. sunt dō exosa: est supbia: q. iuxta illd eccli. 10. Odiblis est dō & hoibus supbia. Et q. i^a multū regnat i mūdo: ideo secūdum Tho. xps. frequēter eā detestabaf in p. dicationib⁹ suis. Sciendū ē aut q. quattuor sunt spēs supbie secūduz Greg. 2. mor. al. **P**rima ē quādo homo q. hz nō recognoscit se illud habere a deo. 2ª est quādo ali q. illud q. hz & si reputet se illd hēre a dō tñ si credit habere p. p. ijs meritis. 3ª est quādo ali q. fastuose ostendit se habere q. non habet: vt puta sapientiā &c. 4ª est quādo aliquis habet aliqd & ostendit illd se hēre non p. pter beneficium p. xmi: s. vt alij vilipendant. **E**t istas sūt quattuor spēs superbie: explicate vel implicite tan gūt b. arua Luc. habuisse illos qbus xps loquebat. Nam per hoc q. dicit q. confidebant in se: datur intelligi q. illud q. ha

bebant non recognoscebant a deo. Non aduertentes q. dicitur Jere. 17. Male dicit⁹ homo q. confidit in hoīe & pōit car nē brachiū suū & recedit a dō cor ei⁹. Per hoc aut q. dicit tanq. iusti: datur intelligi q. si quid hēbant: suis meritis ascribebāt. Per hoc xpo q. dicit q. aspiciant alios: da tur intelligi q. si quid in eorum reputatiōe habebāt: illud oñdebant: vt alij vilipende rent. nō aduertētes q. dicit ecclastes. 7. Mo li preuicari in amicū pecuniam dferētē: neq. frēm karissimum sperneris. implici te xpo datur itellⁱ q. non erant illd q. ostē debant se esse: non attendētes illud gal. 6. Si q. existimat se aliquid esse cum ipe nihil sit seipm seducit. **Q**uantū ad se cundum. s. puerbiū opantiū attēdens dicit duo hoīs ascendebant &c. Ubi sciē dum q. circa opatōem illorum duoz tria possumus p. siderare. s.

Condictōis natiuitatem.

Intētōis conformitatem.

Conuersatōis diuersitatem.

Quantum ad primū dicit duo homines. Nam isti eiusdem condictōis erant quan tum ad nat. q. hoīes. **Q**uādo ad intentio nis cōformitatem dicit: ascendebant i tem. vt ora. Nam isti eadē itētōe tēplū ascēde rūt: vt. s. ad deū orarēt. Et sic potuerit di cere illd ps. Introibo in domū tuā: adora bo ad tēplū scūm tuū. **Q**uādo ad puerfatō nis diuersitatē dicit. vn⁹ pharise⁹ & alⁱ pu blican⁹. Pharise⁹ ei idē ē q. dīlus. Nam phrey dīsi erāt ab alijs hoīb⁹ q^m ad statū: q. sic nūc religiosi a secularib⁹: q^m ad ha bitū q. hēbāt habitū distinctū a secularibus & q^m ad cultū: q. aliq. spāles obseruanti as in colēdo deū hēbant quas nō hēbant seculares. **E**t aut sic essent distincti ab alijs quantum ad exteriorē appentiam i qua sanctitatem exteriorē ostendebant: tñ interiorē erant mali p. pter q. assimilātur a xpo sepulchris albatis que a foris ap parant hoibus speciosas: intus vō sunt ple

na offibus. **Mat. 23.** et omni spurcitia. **¶** Publicani vero dicebant homines qui exercebant aliqua opera communia et publica: sic est colligere pedagia et c. q. secundum Greg. vis aut nunquam exercent sine peccato. Isti libenter audiebant Christum quod phisey iuxta illud Luc. 18. Erant appropinquantes ad Christum publicani et peccatores et murmurabant phisey. Auditu quid Christus dicit eis **Mat. 21.** Amen dico vobis quia publicani et meretrices precedunt vos in regnum dei: cuius causam assidue gnans subiungit. **¶** Erit enim ad vos iohannes in via iusticie et non credidistis ei: publicani autem et meretrices crediderunt ei. **¶** Sciendum est autem hic ubi fit mentio de oratione loquendo moraliter quod inter alios actus deo acceptos est oratio per quam animus in deo illa rescit. et ideo **1 Thim. 5.** Semper gaudete in domino sine intermissione orate in omnibus gratias agite. **¶** **1 Thim. 5.** q. 13. **Aug.** non cessat orare qui non cessat benefacere ideo dicitur homini ut semper oret: quia semper debet exercitare se in operibus bonis. **¶** Ad quod autem oratio valeat: audi **Aug.** in quodam sermone. d. Oratio orationi est subsidium. deo sacrificium: demonibus autem est flagellum. **¶** Sciendum est autem quod sic sunt. 7. dona spiritus sancti: anima adorantia ut possit digne deo orare: sic sunt 7. vicia capitalia illi opposita si impediant. et ideo contra predicta vicia homo debet orare ne receptio ipsorum donorum impediatur. exemplo sapientis. d. **eccl. 1. 23.** Domine pater et deus vite mee ne derelinquas me in cogitatu maligno extollenda oculorum meorum ne derisus michi: et oculus desiderium prauum auerte a me aufer a me veteris concupiscentias et concubitus concupiscentie ne apprehendant me et aio irreuerenti et in frusto ne tradas me. **¶** Ubi sic patebit persequendo rationem. 7. vicia opposita dicuntur donis. **¶** Sciendum est autem persequendo de istis: ut per 36. h. sic ordinantur. primum donum ibi positum est donum sapientie: huic opponitur peccatum luxurie: quia enim sapientia est munda iuxta illud **1 Jac. 3.** Que autem de sursum est primum quidem pud-

ca est. ideo non potest esse in homine luxurioso: quia iuxta illud sapientie. i. In malivolam animam non introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. et ideo si vult sapientiam recipere: debet ipsam a deo petere. d. illud sapientie. 9. Da michi domine semidum tuarum assidue sapientiam et melius me reprobare a pueris tuis quoniam seruus tuus sum ego et filius ancille tue. Debet et ne vitium luxurie dominetur in ipso. dicens ecclesiastici. 23. Aufer a me concubitus pecuniarum. ne apprehendam me. quod si deuote petierit deus exaudiet ipsum. **¶** Hoc autem fuit figuratum **Eyo. 8.** ubi finaliter dicitur quod cum multitudo ranarum esset in terra egypti: dixit pharao **Moys. 7.** **Arō** orate dominum ut auferat a me ranas cumque orasset **Moys.** mortue sunt rane que erant in terra egypti. **¶** Ubi sciendum quod per ranas que libenter stant in paludibus et in locis lutuosis: intelliguntur homines qui in luto luxurie nutriuntur: quibus dicit **1 Jac. 5.** In luxuriis enutristis corda vestra. Iste autem rane. i. luxuriosus fuisse in terra egypti dicitur que interpretatur tenebra vel obscuritas: quia omnes tales obscuro sunt et tenebrosi propter immundiciam illius peccati fetidi. **¶** Si autem homo vult ab hoc peccato curari ut possit in se donum sapientie recipere: debet pro posse se ad deum per orationem convertere: quod si humiliter fecerit: quantum prius fuerit immundus: tamen merebitur curari. quia. i. **1 Thim. 4.** Sanctificatur enim per verbum dei et orationem. **¶** Secundum est donum intellectus cui componitur peccatum ingluuiet: quia enim donum intellectus datur abstinentibus iuxta quod de Daniele abstinente dicitur **Dan. 1.** quod deus dedit Daniele intelligentiam omnium visionum. quia vero nimia cibi et potus sumptio mentes ebrietat iuxta illud **Eccl. 4.** Vinum et ebrietas aufert cor ideo in talibus non potest esse donum intellectus: quia iuxta illud sapientie. i. sancti. discipline effugiet fidum

et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu. Et ideo si vult donum intellectus recipere: debet ipsum a domino petere. d. cum ps. Da mihi intellectum ut discam mandata tua: quod si deuote petierit: deus exaudiet ipsum. Hoc autem fuit figuratum exo. 8. Ubi sententialiter dicitur quod cum in domo pharaonis et seruum suorum esset multitudo muscarum rogauit Moyses. ut oraret ad dominum ut musce recederent: cum igitur orasset Moyses. recesserunt musce. Ubi sciendum quod per muscas que sunt animalia libenter comedentia dulcia: intelliguntur homines dediti delictis gule: de qua ro. 14. Non est regnum dei esca et potus sed iusticia et pax. Iste muscedicuntur fuisse in rege pharaone et suis suisque: committere omnes tam magni quam paruissimi maledicti et glorie sunt subiecti de quibus eccli. 6. Omnis labor hominis in ore eius: tamen non aduertunt miseri illud. i. cor. 4. Esca veteris et veteris esca deus ante hunc et has destruet. Si autem homo vult ab isto peccato curari: ut possit in se donum intellectus recipere: debet cum abstinentia exorare. quia si genus demoniorum non eicitur nisi per orationem et ieiunium. Mat. 17. Tercium est donum consilij: cui opponitur peccatum iracundie: quia enim illud donum requirit quietum animum: quia vero ira inquietat animus hominis: iuxta illud poeticum. Ira impedit animum ne possit cernere verum. ideo donum consilij non potest esse in homine iracundo: et ideo si homo vult donum consilij recipere: debet ipsum a domino petere. d. Iob. 5. Veniat consilium sancti israel: et sciemus. debet etiam petere quod non subiacet iracundie. d. animo irreuerenti ne tradas me vbi supra. Et sic merebitur exaudiri. Hoc autem fuit figuratum exo. 9. vbi sententialiter dicitur quod cum in terra egypti essent tonitrua et grandis perualida: Pharaon dixit Moyses et aaron orate ad dominum ut definant tonitrua et grandis: cumque orassent: cessauerunt. Ubi sciendum quod per tonitrua strepitum magnum facientia: in-

telligitur iracundia quod peccatum homines commouet et perturbat. Unde prover. 25. Vir iracundus prouocat rixas. significatur etiam per grandinem que ledit terre nascentia: quia iracundus alios conatur ledere vindictam de omnibus appetendo. Ista tonitrua et grandis: dicuntur fuisse in terra egypti: quia iracundia facit hominem tenebrosam et deo displicibilem iuxta illud ecclesiastici. 27. Ira: furor: vtraque execrabilia sunt et vbi peccator continens erit illorum. Non aduertunt tamen miseri illud ecclesiastici. 30. Zelus et iracundia minuunt dies et ante tempus senectatem adducit cogitatus. Si autem homo vult ab isto peccato curari ut possit in se recipere donum consilij: debet instar Moyses. dominum exorare: iuxta illud Iacobi. 5. Tristatur aliquis vestrum: orat. equo animo et psallat. Quartum est donum fortitudinis: cui opponitur peccatum accidie quia si donum facit hominem constantem et promptum ad opera bona. Accidia vero reddit ipsum negligentem. iuxta illud prover. 19. Indiguedo immitit saporem. Unde prover. 13. Vult et non vult piger. et ideo donum si non potest esse cum homine pigro: et ideo si vult habere hoc donum: debet ipsum a domino petere: quia ipse est fortitudo nostra. iuxta illud Iob. 12. Fortitudo et laus mea domino et factus est mihi in salutem debet etiam petere ne subiacet accidie. d. animo infruito ne tradas me vbi supra. Hoc donum ad vincendum dyabolum et peccata debet quilibet a deo petere ut sit victor: exemplo Sansonis: de quo figuratiue dicitur sententialiter Iudic. 16. quod cum captus fuisset a philistinis et exoculatus et sibi illuderent: inuocato domino: ait domine deus meum et redde mihi pristinam fortitudinem ut vlciscar me de hostibus meis: et pro amissione duorum luminum vnam visionem recipiam: qui apprehensus duabus columinis

ebus dom⁹ intebat: diruit domus et iter
 fecit oēs qui erāt intus et sic se vindicauit
 d⁹ ipsis. ¶ **Ubi** sciendū q^d p^r philistini qui
 interpretat ceciderūt: intelliguntur demo
 nes qui per supbia ceciderūt. d⁹ celo. Pro
 pter q^d lucifero eorum principi d^r Isa. 14.
 Quō cecidisti lucifer qui mane oriebaris
 Per sanfon at qui interpretatur sol fortis:
 intelligit^r qlibet hō in quo deus posuit in
 tellectū ad cognoscendū designatum p^r so
 lem illuminantē et liberū arbitriū tam for
 te et valide q^d nō pōt cogi ab aliqua crea
 tura. Demones igit^r suis tēptationib⁹ ho
 minē consentientē multociēs capiūt: et ei
 eruūt oculos: dū non pmittūt ip^s conside
 rare sibi necessaria ad salutē. et sibi illudūt
 q^d p^r ista bona transitoria dimisit incōmu
 tabile bonū. ¶ **Ubi** aut vidēs sic se deten
 tum: d⁹ mentē p^r orationē ad deū erigere
 et istar Sanfonis petere vigoriē: quo acce
 pro: d⁹ se vindicare de dyabolo abiciendo
 si que peccā commisit et oibus eius tempra
 tionib⁹ obuiare. dicēdo illud. 1. Abacha. 2.
 Et si oēs gētes regi antiocho obediūt vt
 discedat vnusq^sq^s a seruitute legis p^rm
 suoz et consentiat mandat⁹ eius. Ego et fi
 lij mei obediē⁹ legi p^rm nostror⁹ propi
 tius sit nobis de⁹. ¶ **Quintū** est donum
 scientie cui opponit^r peccā auaritie: q^d enī
 donum scientie dirigit hoīem in agendis
 iuxta illud Prover. 9. scientiā scōz prudē
 tia: auaritia vero ad res tpales t^r omīnez
 inclināt: iō donū sciētie nō pōt esse i hoīe
 auaro. Et iō si hō vult h⁹ donū in se recipe
 d⁹ illud petere. d. cū ps. Bonitatē et disci.
 et scientiā doce me. et ēt petere ne sit in eo
 auaritia. d. illd Tren. 25. Omne desiderū
 prauū auerte a me. Quod si deuote petie
 rit: merebit^r exaudiri. ¶ **Hoc** autem fuit
 figuratum Exo. 10. vbi sentēcialiter dicit^r:
 q^d cum interea egypti esset multitudo lo
 custarum deuastantium oīa terre nascent
 tia rogauit. pho Moy. et Aaron vt orarēt
 ad dominum q^d discederent locuste q^d cu⁹

Moy. orasset recesserunt omnes. ¶ **Ubi**
 sciendū q^d per locustas corrodentes om
 nia virentia intelliguntur homines avari
 tie dediti alios expoliantes: iuxta illud
 Prover. 2. Semite oīs auari aīas possidē
 tium rapiūt. ¶ **Iste** locuste dicūt^r fuisse
 in egypto: q^d auaritia excecāt auaros. Si
 aut homo vult ab hoc peccato curari vt
 possit in se donū sciētie recipe: debet ora
 re. d. cū ps. Inclina cor meū deus in testi
 monia tua et nō in auaritia. ¶ **Sextū** est
 donum pietatis cui opponitur inuidia: q^d
 enim h⁹ donū facit hominē benignū et pro
 ximū diligere: et p^r consequens gaudere d⁹
 bonis proximi. Propter q^d dicit^r. 2. Pe. 1.
 Ministrare i patientia pietatē in pietate
 vero amorem: in amore aut fraternitatis
 caritatē. Inuidia vero facit hominē neq^s
 et dolere de bonis proximi. vnde ecclesia
 stici. 14. Nequā est oculus inuidi et auer
 tens facie: et despiciēs animā suā. ideo
 donum pietatis non pōt esse in homie inu
 do. Et iō si hō vult hoc donū in se recipe
 d⁹ dicere cum aplo 1y. 2. Abnegantes im
 pietatē et secularia desideria sobrie et iuste
 et pie viuamus in hoc seculo. debet etiā
 petere ne sit in eo inuidia. d. ne derelin
 quas me in cogitatu maligno vbi supra.
 Et si deuote petierit merebit^r exaudiri
 ¶ **Hoc** aut fuit figuratū Exo. 21. vbi sentē
 tialiter dicit^r q^d cum filij isrl ael transiret
 per desertum vt irent ad terram promis
 sionis: q^d propter eorum murmuratiōem
 fuerunt in deserto multi serpentes igniti
 et venenosi affligentes eos vehementer s
 qui iuerunt ad Moy. vt oraret ad domi
 num vt auferret serpentes: orauitq^s et po
 pulus ab ipsis liberatus est. ¶ **Ubi** sciē.
 q^d per illos serpentes hoīes mordentes:
 itellit^r inuidi qui portant semper vene
 num in ore hominibus detrahendo: de
 quibus ps. Eleuerunt linguas suas sicut
 serpentes: ve. aspīd sub la. eorum. ¶ **Aaron**
 aduertentes quia putredo ossiū inuidia

Prover. 14. **E**sti serpentes dicuntur
fuisse in deserto: quia in mundo significa-
to per desertum multi sunt inuidi. Unde
Ezech. 12. Viri detractores fuerunt in te.
Et si autem homo vult curari ab illo pec-
cato ut habeat in se donum pietatis debet
se offerre deo. dī. illud sapientie. 6. neq;
euz inuidia tabescente iter habeo. Et ideo
1. Pe. 4. Estote prudentes et vigilate in
orationibus: ante omnia autem mutuam
in vobis inest ipsa caritatem continuaz ha-
bentes: quia caritas operit multitudinem
peccatorum. **E**t septimū est donum timo-
ris: cui opponitur peccatum superbie: quia
enim donum timoris facit hominem reue-
rentem deo et vitare peccata iuxta illud
Prover. 15. Per timorē domini declinat
omnis a malo. superbia vero ē origo pec-
catorum: iuxta illud **ecclesiastici. 10.** Initi-
um omnis peccati est superbia: ideo hoc
donum non potest esse in superbo. Et ideo
si homo vult habere hoc donum: debet a
deo petere. d. euz ps. Confige timore tuo
carnes meas: a iu. enī tuis timui. Quod
si deuote petierit: merebitur exaudiri.
Et hoc autē sunt figuratum numeri. 41.
vbi sententialiter dicitur qd cum in deser-
to esset accensus ignis et deuorasset extre-
mam partem castrorum: orauit **Abay.** et
absortus est ignis. **E**t ubi sciendū qd per
ignem qui inter alia ellecta tenet altio-
rem locum intelliguntur superbi qui su-
per alios semper volunt exaltari iuxta il-
lud **abdie. i.** Superbia cordis tui extulit
te. **E**t iste ignis dicitur in deserto deno-
rasse extrema castrorum: quia in mundo
multi sunt superbia irretiti. Unde **Eze. 7.**
Floruit virga: germinauit superbia: iniqui-
tas surrexit in virga impietatis. **E**t si au-
tem homo vult curari a superbia ut ha-
beat in se donum timoris: debet dño dice-
re illud. **1. Cor. 4.** Orabo spiritu: orabo et
mente: psallam spiritu: psallam et mente.
Secunda pars.

Equit. **Phariseus** stans apud se
et. **Ubi** tangit modū rogatiōis
realiter differentē: qd probat p
positū declaratū. **Ubi** sciendū qd quāvis sint
aliqua que d se sunt d genere bonorū tamē
ppter aliquas circōstantias debitas vel
indebitas sunt deo accepta vel non. Et iō
h oratio quantū est de se sit de genere bo-
norum si tñ fiat modo debito: est deo pla-
cibilis si vero indebito nō. Et hinc est h;
Breuo. qd in oratione pharisei et publicani
ostendit nobis xps qualr sibi debeamus
porrigere preces nostras. **E**t hic igit duo
possumus pñderare. **P**rimo rogandi mo-
dū deo exolum. **S**ecundo modū gratiosū.
Et quantū ad primū dicit. **Phariseus** stās
et. **Ubi** sciendū qd circa modū rogādi hu-
ius pharisei sex possumus pñderare. s.
Bestum obstitatum.
Affectum recuruatum.
Obiectum veneratum.
Subiectum cōmendatum.
Proximum reprobatum.
Actum explicatum.
Et quantū ad gestū obstitatū dicit. pha-
riseus at stās. vbi sciendū qd i^o phariseus
tanq; supb^o: et i gestu ondebatur suā supbiā
sm **Eho.** qd nō genib^o flexis orasse dī sed
stetisse. **E**t quantū ad affectū recuruatum
dicit h apd se orabat. **Ubi** sciendū h; **Basi.**
qd i^o phariseus tanq; recurū ad se ipz nō si-
cut ondes affectū suū ad deū orasse dī ap-
se. **E**t **Q**uod ad obiectū veneratū dicit: de gra-
tias ago tibi. **Ubi** sciendū h; **Augu.** d ver-
bis dñi qd phariseus nō reprehendit: qd deo
grās agebat: h; qd d se psumebat qd nullū
defectū se reputabat hēre: h; i multis bōis
opib^o habūdare. **Ubi** **Augu.** de verbis dñi.
Quis ē igit q ipie oppugnat grās: si rep-
hēdit q supbe ait grās: audiāt q dñt de-
me hoiez scēego me iustū facio: o peior et
detestabilior phō q supbe iustū se dicebat
h; tñ in grās agebat. **E**t **Q**uod ad subiectū
cōmendatū dicit: qd nō sum sic ceteri et. **Ubi**

sciendū qd hō pōt se dupliciter cōmēdare
vno mō directe: dicēdo se hēre aliqua bōa
alio mō indirecte: dicēdo se carere aliqb⁹
defectib⁹: vtroq; mō cōmēdauit se i^c pha
rise⁹. ¶ Sciendū est at qd q̄tū ad p̄s spe
ctat: hō pōt dānificare p̄mū tripliciter.
P̄rio in p̄sona p̄pua ip̄s iniuste opprīmi
mēdo: tal̄ p̄t dici iniust⁹. Secūdo i p̄sona
p̄iuncta vxorē illi⁹ poluēdo: iste d̄r adulter.
Tertio res suas auferēdo: et i^c d̄r raptor:
p̄tra q̄ sūt tria p̄cepta d̄ qd d̄r Exo. 22. nō
occides: nō mecaberis: nō furtū facies.
Iste igit pharise⁹ volēs se cōmēdare: dicit
nō eē aliquod p̄dictorū: et iō dīc nō sum sic
et. ¶ Sciendū ē et qd i^c sua cōmēdatōe oñ
dīc eius magna supbia s̄m Augu. de ver
bis dñi: qd nō solū aliqb⁹: s; ēt oib⁹ vo
luit se p̄ferre. ¶ Quātū ad p̄mū repro
batū dicit velud ēt hī publican⁹. Ubi sciē
dum s̄m Augu. d̄ verbi dñi qd pharise⁹ se
iustū reputās vidēs publicanū: quē tanq̄
peccōrem despiciebat magis erigebat i sup
bia et plus de se p̄sumebat. ¶ Sciendū est
at qd pharise⁹ p̄l⁹ peccauit cōtēdo publi
canū: cui debebat p̄pati q̄s si ip̄s excepiſſet
et ex hī appebat qd nō digne reddebat deo
grās: qd deo grās reddit alijs non iſul
tat. ¶ Quātū ad cetum actum explica
tum dicit ieiūno bis et. Ubi sciendū qd
postquā phariseus se cōmēdaueat indi
recte ostendens se carere vitijs hī conse
quenter cōmēdat se directe exprimēdo.
Uñ Theo. expe dītā non solū declinare a
malo s; ēt agere bonū et iō cū dixisset non
sum sicut ceteri et. subiungit per opposi
tum ieiūno bis in sabbato. Et hic accipi
tur sabbatū p̄ tota septimāna. ¶ Sciendū
ē at loquēdo moralr de i^c cōmēdatōe p̄bet
qd hō alū p̄t peccare i deū: et sic d̄r iniust⁹
qd fac̄ iniustitiā deo. Uñ in p̄ximum. et sic
dicit raptor. Aliquando in seipsum: et sic
d̄r adulter. Itā s̄m illud. i. Cor. 6. Omne
quocunq; fecerit hō extra corpus suū:
q̄ autem fornicatur i corpus suū peccat

Comēdat igit se phariseus vitupando alios
qd nō ē sic ceteri i aliq̄ p̄dictorū. ¶ Q^m ad
2^m. s. modū rogād. grōsum dīc. Et publi
can⁹ a lōge stās et. Ubi sciendū qd peccō: p̄
siderās p̄eam peccō d̄bitā et multū timet:
cōsiderādo at iniuriā q̄ fecit deo peccā
do: debz multum verecundari. cōsiderā
do vero qd peccando deum offendit debz
multū dolere: cōsiderando tamen diui
nam misericordiā d̄z ip̄am humili iuocat
Secūm hī igitur i orōne publicāi quattuor
possumus cōsiderā. s.
Terrorē p̄teritē.
Ruborem deprimētē.
Dolorē affligētē.
Dulcorē miserantē.
¶ Q^m ad p^m dīc. Et pub. a lon. stans. Si
cut enim videmus p̄ exp̄ientiam qñ ali
quis timet aliū nō audet approximā ad
ip̄m. sed stat a remotis. In hoc igit qd pu
blicanus d̄r stetit a longe dāt intelligi
timorē quem habebat de diuina iusticia.
¶ Uñ aut ex timore publi. staret a longe:
tamen s̄m Aug. diuina pietas faciebat euz
ppinquum. ¶ Q^m ad ruborem d̄primē
tem dīc: nolebat nec oc. ad ce. leuare. Sic
enim videmus qd qñ aliq; h̄z verecūdiā
de aliq̄ displicibili scō dño suo: nō audet
in ip̄m respicere vt puta si prodiss; ip̄m
et. sic per hī qd d̄r s̄m Theo. publicanum
oculos nō leuasse: dāt itelli qd verecūdabāt d̄
vitij p̄petrā. ¶ Q^m ad dolorē affligētē
dīc: h̄ p̄cutiebat pect⁹ suū. Ubi sciē. s; iho.
qd i p̄cussōe pectoris dāt itelli dolorē: quē
quē hēbat de his que male cogitauerat et
fecerat: quasi cor suū qd iuxta pectus ē
excitans ad dolēdum. ¶ Q^m ad dulcorē
miserantē dicit. d. deus propiti⁹ esto
mibi peccatori. Ubi Theo. Non aliud nī
si p̄pitiatōem petebat. Et ess; de numero
illoz. d. illō ps. Adiuua nos d̄s fa. nr. et pp
glo. nois tui dñe. li. nos et propi. esto pec.
nostrois pp nomen tuū. ¶ Sciendū ē at
loquēdo moralr q^m ad orōnē hō qd ad fanz
p̄ iij

penitentia; de peccato. 3^a requirunt. scilicet cor-
dis cōtritiō: oris cōfessio. et operis satisfacti-
ō. que tria hūit i^e p^b. et vere penitens
fuit. Nam habuit cōtritiōem: et ideo ocu-
los ad celum nō leuabat. hūit oris cōfes-
sionem. Unde dicit. d^s p^pi. et. habuit ope-
ris satisfactiōem: et ideo percussit pectus
suū. Et ideo scdm Aug. de verb domini
indulgentiā meruit obtinere. ¶ Exēplo
igitur huius d^s quilibet peccator culpam
suā dolendo agnoscere et veniā postulare.

Tertia pars.

Squis. Amen dico vob^s descen-
dit hic et. Ubi tangit fructum
p^miationis veraciter cōtinentē
q^d pbat beneficiū condonātū. Ubi sciendū
q^d de officio iusti iudicis ē retribuere vni-
cuiq^s scdm opera sua. Quia igitur p^beus
et pub. diuersimode deo p^bes potuerūt:
ideo secundū Aug. de verb dñi: meruerūt
diuersimode p^miari. et ideo dicit. Amen
dico vob^s et. Homo igit^r iustar hui⁹ iusti-
ficatus per xpm d^s in bono p^buerare. d.
illud Job. 27. Iustificatiōem meā q^d cepi
tenere nō deferam.

Quarta pars.

Equif. Quia omnis q^d se exaltat
et. Ubi tangit gradū: conditio-
nis causaliter p^merentem: q^d p-
bat iudiciū explicatū. Ubi sciendū scdm
Criso. q^d supbia fuit causa q^d p^beus
fuit condēnatus. humilitas aut^m q^d publi-
canus fuit iustificatus. ¶ Sciendū ē aut^m
q^d exaltari pōt homo laudabil^r q^d s. hō
se elleuat per magnanimitatez ad altiora
virtutū scdm Basilii. culpabil^r vero q^d
in altu^s p arrogantiā elleuat. ¶ Sciendū
est igit^r q^d exaltatio viciosa hōiem deic se-
cundū Criso. hūiliatio xō virtuosa ipm i
pariso coronat. ¶ Sciendū ē aut^m hic lo-
quēdo moral^r q^d duo possum⁹ p^biderat. s.
Supbientium dānum.
Humiliantiū fructum.

¶ Ad p^m dicit. Dis q^d se exaltat hūi-

liabit. Ubi sciendū q^d supbentiū exaltantiū
se in i^o mūdo p supbiam: erit afflictio i in-
ferno: iuxta illud Job. 2. Dies dñi exerci-
tū sup omnem supbū et sup oēm arrogā-
tem et humiliabit. ¶ Ad hūiliantiū
fructum dicit. q^d se hūiliat exaltabit. Fru-
ctus enim humiliantiū se in h^o mūdo per-
obiam: erit in celo consolō imensa: iuxta
illud Job. 22. Qui hūiliatus fuerit: erit i
glā: et qui inclinauerit oculos suos: ipse sal-
uabitur. ¶ Ista superboz hūiliatio et hūi-
lium exaltatio fuit figurata dñi. 4. in na-
bu^c. de quo sentential^r d^r q^d cum dambu-
laret in aula babilⁱ et videret ciuitatez ma-
gnam et pulchrā: ellatus ē in corde suo. d.
nō ne h^o est babilō q^d hēdificauit in dom^m
i. cōstitui ciuitatem principalē regni. Vi-
dens itaq^s d^s suam supbiam: volēs ipm
hūiliare: statim misit ad eū vnā vocez dicē-
tem. tibi d^r nabu^c. rex reg^m trāsit a te ea-
dem hora sermo cōpletus sup eū ē: et abla-
tum ē regnū ab eo: et ex hoibus eiectus ē.
Nā statim p^bdidit sensum et mutauit aspe-
ctum faciei: et pulchritudinē mēbrozū: sic
solet fieri in hoibus furiosis: et fenum ut
bos comedit: et rore celi corpus eius infe-
ctum ē donec non solum capilli capitis s³
et pilli totius corporis in similitudinē pul-
uarum aquilarū crescerēt: et vngues eius
quasi vngues auium. et fuit in 1^a punitio
ne per. 7. annos. ¶ In fine vero. 7. anno
rum leuauit oculos suos ad celū et cogno-
scens diuinam potentia insuperabilem:
et q^d eius voluntati omnia sunt subiecta:
ipsum benedixit: et suam vilitatem cogno-
uit: et quia sic se humiliavit: sensus resti-
tutus est ei et figura sua reuersa ē in eo:
et opimates et monstratus sui requisierūt
eum: et in regno restitutus magnificētia
sua amplior reddita ē sibi: et tunc magni-
ficans deum cognouit q^d ipse gradientes
in superbia potest humiliare: et humilian-
tes se potest exaltare. ¶ Ubi sciendum
q^d per nabu^c. qui interpretat^r sedēs in an-

gustia agnita: intelligit homo supbus q
ex certa scia in peccato supbie pleuerat.
Iste deambulans in aula babil. i. viuens
in mundanis excellētijs: que signāter dī
babil. i. cōfusiōis: q: supbia in mūdānis:
hominem ad cōfusiōem deducit: videns
ciuitatem. i. res tēporāl's: tam in ciuitati
bus q: in vill' &c. ex his elleuat in animo
& erigit in supbiā: & ex his tanq: suis glo
riāis dicit nō ne h' est babil' &c. q. d. non
ne si omnia q' ego cōspicio sunt mea: & tū
miser nō cōsiderat q' h' est ciuitas babil'.
quia ppter i^m tēporāl'ia: in cōfusiōe mul
toē. profundat: & eternaliter cruciat: iuxta
q' ipsi in inferno dicūt sap^s. Quid nob
profuit supbia: quid diuiciarū iactantia
nob' p'ualit: tranſiit omnia tanq: vmbra:
& infra. In malignitate aut' nostra cōsum
pti sumus. **C**onsidera o vir vane q' in
superbia erigeris & quasi pulum onagri
te liberū natum putas. Job. ij. qd nabuc.
accidit: cum cōtra dominū supbiuit. **M**az
statim milit ad eum dñs vocem. d. tibi di
citur nabuc. &c. q. d. non supbias d' tua po
tentia: q: regnum trāsit a te. **S**tra re vera
culibz supbo gloriāti d' diuitijs & excellē
tijs cominatur dominus sibi eas auferre:
& multoē. accidit q' auferatur a superbis:
& ad humiles transfertur. **N**on solum
autem regnum terrenum aliquādo amit
titur propter peccatum superbie: sed etia:
multa alia mala secunt. **N**am.
Amittit regnum celoz.
Perdit consortiū angeloz.
Cumulat numerus vicioz.
Primo amittitur regnum celorum.
Unde sequitur in figura: ablatum est re
gnum a te. **N**am sicut ab eo ablatum fuit
regnum terrenū: sic a superbis auferatur
regnum celorum: sic patet de lucifero: de
quo **Is**. 14. quomodo cecidisti de celo lu
cifer qui mane oriebaris: qui dicebas in
corde tuo ascendam super altitudines nu
bium similis ero altissimo. verum ad in

ferna straberis in profundis lacu. **S**ecū
do perdit consortium angeloz. **N**am pro
pter superbiam homo expellitur ne sit in
consortio angeloz. Unde dicitur in figu
ra q' nabuc. fuit eiect⁹ ab hoibus: per q'
intelligitur eiectio a societate sanctorū &
angeloz. **E**t dicere possit cum ps. Ego
autem sum vermis & nō homo: obprobriū
hominū & abiectio pleb. **T**ertio cumu
latur numerus vicioz. **N**am in superbo
sunt omnia alia vicia: q: supbia est radix
&c. iuxta illd' eccl'asti. 10. Iniciū omnis pec
cati superbia. **H**oc est aut' q' dicitur i figu
ra q' primo nabuc. pdidit sensum: in quo
intelligitur peccatum luxurie. Unde ps.
Nolite fieri sic equ⁹ & mulus in qbus nō
est intellectus. **S**ecundo dī q' mutauit fa
ciem: in quo intellr peccatum ire. **M**az ec
cli. 15. Cor hominis imutat faciem illius
siue in bono: siue in malo. **T**ertio dī q' fe
num vt bos comedit. per q' intellr pecca
tum gule. **Q**uarto dī q' corpus fuit infe
ctum roze celi per q' intellr peccatum ac
cidie. **Q**uinto q' fuit factus pilosus in to
to corpore: p q' intelligit peccatum inui
die. pilosus enim terrestris & melācol⁹ &
significat inuidiā. 6° dī q' vngues ad mod
auium hēbat: p q' intellr peccatū auaricie.
Nā auarus instar auū rapientū hntium
vngues recuruas & alias pdantiū: bz ma
nus trabētes ad se p quēcūq: mod: sic at
quocūq: modo lucrata: quasi cū vnguib⁹
curuatis sibi soli retinet: & nulli ppatif: sz
oibus spius. vt sic i^m mōstruosa bestia de
qua dan. 7. Bētes & vngues ei⁹ ferrei co
medebat & cōminuebat & reliqua suis pe
dibus cōculcauit. **D**icitur aut' nabuc.
sic punitus p. 7. annos: vno modo ad de
signand' q' supbi sunt in septenario pecca
torū supradictoz. **A**lio mō p septenariū. q
ē numer⁹ vniuersitatē significās. & sub q
tota vita nra decurrit: q: p numez. 7. die
rū: intellr penaz vniuersitas: qbus supb⁹
i peccis moriēs ppetuo cruciabit i inferno.

Et o qualiter superbi⁹ d⁹primi⁹: videamus qualiter humilis exaltatur. Nam seq^r in figura q^d in fine dierum illius tēporis leuauit Nabuc. oculos ad celum. Per illam eius leuatōem oculorum ad celum: itell^r implo^ratō diuini auxilij sine quo nemo pōt resurget d⁹ peccō. Propter q^d ps. Leuauit oculos meos ad montes vnd⁹ veniet au. mibi. auxilium. 7c. Sic autem leuans oculos d⁹ cognoscere diuinam potētiam omnibus p^residētē pp q^d d⁹ de⁹ ab hominib⁹ honorari: iuxta ill⁹ eccl⁹asti. 3. Magna ē potētia dⁱ solius 7 ab humilibus honorat. Deb⁹ diuinam volūtatem cognoscet omnibus impantem: in cuius dictione vniuersa sunt posita 7 non est q^d sue possit resistere voluntati. Iester. 13. Deb⁹ et diuinam essentiam cognoscere 7 ipsam laudare. d. cum ps. Benedicam dñm in omni tēpō^r semp laus eius in ore meo. **M**as d⁹ do cognitis: quasi d⁹ directo aspectu: d⁹ postmodum ad se cognitōnē habere 7 suam vilitatē cognoscet 7 se humiliare profunde. Quid aut⁹ sic se humilians a domio recipiat: audi qd sequitur. Nam istar Nabuc. sensus sibi restituitur 7 figura 7 dco: faciei 7 ppositō mēbro^rum. Ubi sciēdum q^d homo consistit pncipalit^r ex corpō^r 7 anima. In his autē duobus i qbus tacturam patitur pp peccatum supbie: pp humilitatē a dō reformatur. Per restōnē igitur sensus itell^r reformatō animae. Et possit dice^r. Optaui 7 datus ē mihi scūs 7c. sap. 7. Per restōnē autē figure: dco^ris faciei 7 cōpōn⁹is mēbro^rum: itelligitur habitudo bona corpō^ris q^d homo p humilitatē recuperat 7 ipa exterius dco^rat: d⁹ qua col. 3. Induite vos sicut electi dⁱ 7 sancti 7 dilecti viscera mīsericordie bēi gnitatē: humilitatē. modestia 7 paciētia. **M**ag^ratus ē 7 optiatus istar nabuc. ipm regret ad hīcans cum eo. i. angeli 7 scī i gloria paradisi. **R**egnū etiā sibi 7 magnificētia amplior⁹ i^rstituit: quia q^d pri⁹

per supbiam regnum celorum amiserat: p^r hūilitatē in ipō magnifice: exaltatur: iuxta illud Job. 5. Nonne hūiles in sublimi 7 meretrices i sospitate. **U**n⁹ abbat. 19. Si nite puulos venire ad meritū est enim regnū celorum. Ad q^d 7c.

Dominica. 5. post pēte^r.

Fiens yhs d⁹ finibus tyri:

venit per sydonem ad ma

re gallilee inter medīos fi

nes scapoleos 7c. **M**ar. 7.

Videmus per experiētiam

q^d qñ homines vidēt aliqua mira 7 insolita: admirant^r d⁹ ipsis. Unde Luc. 2. cū abbat^ria 7 Ioseph inuēissent yhm anozum. 12. i medio doctorum: audientes illos 7 interrogantem. q^d valde insolitum est q^d puer 12. anozum habeat tantam sapientiam admirati sunt. Si aut⁹ illa que vident sint bona sbent ipa in deum referre 7 ipm cōmēdare iuxta illud eccl⁹astici. 29. Benedicite dominum i operibus ei⁹: date nomini ei⁹ magnificētia. Si vero i⁹ sunt eis vtilia sbēt d⁹ ipsis dō regnari. Unde. 1. t^risa. 5. Gaudete i domino semp sine intermissione orate: in oibus grās agite: 7 quanto plus recipit: tanto plus obligat. Unde Grego. in omel. Quanto augēt^rur dona: rōnes et crescut donozum. **Q**uia igitur xps vt narrat ystoria euangelij hodierni: mira fecit 7 insolita: q^d reddidit loquellā hōi 7 auditū: q^d factum fuit in se bonū: fuit etiā hoibus vtlē: potue^rt merito admirari homines 7 ipsi regraciari. 7 colaudare. **I**n isto igitur euāglio b^rs ab arch⁹ q^d tuor: tāgit euidenter. Videlicet.

Redēptiōis pietatē admirabilem.

Preuaricatiōis pueritatē detestabilem.

Curatōis virtuositatē insupabilem.

Informatiōis pclaritatē obseruabilem.

Primū pbat: viscerosus egressus. 2^m

calamitosus occurusus. 3^m vigorosus effe

ctus: 4^m gloriosus successus. **P**rimū

in pncipi. 2^m ibi. Et adducūt ei surdum 7c.

3^m ibi. Et apprehēdēs euz de turba 2c. 4^m
ibi. Et precep eis 2c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit 2c.

8 q pbat 2c. dicit. Exiens yhs 2c.

Ubi sciendum scdm Greg. q ty rus ciuitas erat gentiliū quibus aliquan do xps p̄dicabat: sed ne daret iudeis oc casionem dicendi ipm trāsgressorē legis ideo cū gentilib⁹ magnā moram non con trahēbat. Sciendū est etiam secundūz Sed. q xps nō trāsiuit mare gallilee ita q iuerit ad regionem de capoleim q erat regio. 10. ciuitatū: a ca. q est. x. 7 polix q ē ciuitas: sed venit vsqz ad mare 7 locus i^c respiciebat illam regiōem. Sciendum est aut loquendo spirituali q per i^m exi tum xpi de finibus tyri 7 aduentū ad ma re gallilee: intellr exitus dei filij a p̄re: 7 aduētus eius in mūd. Ubi sciendū q in ter alia: imotu p̄gressiuo locali quattuor reperiunt. s. terminus a quo: mediū: termi nus final. 7 quies q sequit. Sed h igitur hic quantū ad aduentū filij dei in mū duz quattuor possumus p̄siderare. s.

Terminū initiatum.

Medium cōtinuatum.

Terminū consummatum.

Situm contentiuū.

Quantū ad primū dicit. Exiēs yhs d finibus tyri. Ubi sciendū q p tyruz q vno modo interpretat fortitudo: intellr dō p̄r: cui appropriat potētia: de quo. i. 2. 2. 1. nō ē sanctus vt ē dñs 7 nō ē alius extra te: nō ē fortis sic dō n̄r. Ab ipō exijt fili⁹ dei qñ voluit incarnari: iuxta q ipē dicit. Jo. 6. Exiui a p̄re 7 vēi i mūd. Q^m ad 2^m s. medi^m ptinuatū dicit: vēit p sydonē. Per sydonē enim q interpretat venatio intellr: q dī fili⁹ exiuit a p̄re sic sollicit⁹ vēator: q: fuit sollicitus ingreire: 7 vocat peccato res ad penitentiā. Et sic figuratus fuerit p iudam machi. de quo dicitur. i. machi. 3.

Similis factus est leoni in operibus suis 7 sic catls leonis rugiens in venatione. Ubi sciendum p iudaz Machi. q inter pretat protegēs siue ingēiosus: intelligit filius dī qui p suam potētiam nos prote git: iuxta illud ps. Domin⁹ p̄tor vite mee a quo trepidabo. dicitur et ingēiosus ppter suam sapiētiam: qua nos instruit. An potest dīe illud sap. 3. puer erat inge niosus 7 sortitus animā bonam: 7 cū essez magis bonus veni ad corpus incoinqu natum. Iste in suis opibus fuit vt leo fortissimus 7 p suam p̄dicationē salubrez rugit qñ peccatores ad penitentiā ania bat. Quantū ad 3^m s. terminū cōsuma tū dicit. ad mare gallilee. Per mare enīz gallilee intellr hic mundus q: sic mare ē amarū: sic mundus ē plenus amaritudi nis. sic etiam mare est tēpestuosum 7 pi culosum nauigantibus: sic mundus est ple nus multis procellis: 7 valde piculosus vi uentibus mundiali propter infestatiōes demonū diuersas. An ē mare de quo ps. Hoc mare magnū 7 spaciosum manibus illic reptilia quorū nō est nūerus. Si gnanter autem dī mare gallilee q inter p tatur rota: ppter modicam stabilitatez q reperit in mūdo. An ps. d hoibus mūdi. Pone illos vt rotā 7 sic sti. ante fa. vēti. Quantū ad 4^m s. situm cōtentiuū dī cit: inter medios fines d capoleos. regio s. x. ciuitatum numerus pfectus: per q in tellr q xps in h mundo fuit pfectus in omnib⁹ virtutibus. Sciendū est autēz q aduentus filij dei in mūd 7 exitus a patre fuit figuratuz gen. 2° vbi dicitur. Flumius egrediebat de loco voluptatis ad irrigandum paradīsum: qui inde di uiditur in quattuor capita quorum h sunt nomina nomen vni phisō: scdī: gyō: tertij: tygris quarti eufrates. Ubi scien dum q per locum voluptatis: intelligi tur beata trinitas in qua est omnia de lectatio. de qua delectatione psalmista.

Inebriabunt ab ubertate dom⁹ tue: et tota
rente voluptas tue potabis eos. ¶ Per
paradisum autem terrestrē intelligit eccl^a mili
tans que h³ corporal^r sit i paradiso terre
stri: spe tñ et desiderio est in paradiso cele
sti in quo post decursum presentis vite
poterit real^r iocundari. Per fluvium vero
intelligit xps: qui cōgrue fluvium d^r pp ha
būdantiam et plenitudinem grarum. Iste
d loco voluptat⁹ egressus d^r. i. de solio tri
nitat⁹ ad irrigandū paradisum terrestrē
i. eccl^a militatē: q³ contine irrigat spi
ritualib⁹ donis: iuxta q³ ipse dicit eccl^astici
34. Rigabo ortum meum plantationum.
¶ Et autē hic fluvius in quattuor capi
ta dividit: vel q³ grā sua se ad totum mun
dum extendit: qui in quattuor partes di
viditur principales. scilicet orientem: occidentem:
aqlonem et meridiem: vel q³ ad diversita
tem oīum hoīum irrigatō huius fluvij se
extēdit. ¶ Signant autē d^r q³ fluvius qui
dividitur in quattuor capita: scilicet quattu
or nomia quattuor generibus hominum
adaptanda. Ubi sciēdum q³ phison q³ in
terpretat oris mutatio vadit ad peccato
res: quos mutare d^r: dum d^r peccat⁹ puer
tunt ad pñiam. Et sic dicat peccato: pēi
tens illud ps. Ecce nunc cepi. si mutatio d^r
xtere excelsi. q. d. tempore pteritoambu
laui i virtijs: nunc dō inspiratus a domino
ipā dserui: s³ a me misero non est tal^r mu
tatio. ¶ Syon autē q³ interpretatur luctatio
vadit ad actōes quorū quilibet debz prelia
ri contra vicia et ipā devincere instar Ia
cob d quo gen. 31. q³ vir luctabatur cū eo
vsqz mane: q³ cum videret q³ cum supare
nō possz: tetigit neruū femoris eius et sta
tim emarcuit. sic re vera homi⁹ ipugnat⁹
ab hoste: debet viriliter se defendere: et si
cut vincens neruus femoris eius dicitur
emarcuere: vt. s. victoria habita: iam nō
implius sentiat delectationes peccati.
¶ Tygris vero qui interpretatur velox:
vadit ad contemplationes: quorum est

ex assuefactione continua: velociter in de
um eleuari. Unde cuilibz ptemplatio di
ci⁹ eccl^astici. 31. In omnibus opibus tuis
esto velox et non occurret tibi omnis i⁹fir
mitas. s. peccati. ¶ Eufrates autem que
interpretatur accrescēs vl^r frugifer vadit
ad beatos qui crescentes dicuntur et fru
giferi: quia adepti sunt gloriā: in qua di
uinitatis fructu suauissimo recreantur.
Et sic quilibet eorum dicat illud cant. 2.
Sub vmbra illius quem desideraueram
sedi: et fructus ei⁹ dulcis guturi meo. Et
in ps. Ego autem sicut oliua fructifera in
domo dei.

Secunda pars.

Equitur. Et adducunt ei surdus
et c. Ubi tangit preuaricationis
perueritatem detestabilem: q³
probat calamitosus occurus. Ubi scien
dum q³ quando homines regionis illius
audierunt Christum venisse: videntes in
ipso esse potentiam sanandi infirmos ierūt
ad ipsum ducentes infirmum vt ipz cura
ret: que infirmitas fm Tho. erat a dmo
nio. Hic igitur q³ tuor possumus pñdera
re. s.

Fide pmerentem.

Malorum affligentem.

Affectum inclinantem.

Actum adiuuantem.

¶ Quantum ad primū dicit. Et adducunt
ei. Ubi sciendum q³ homo qui vult aliqd
a deo petere: si illud vult obtinere: debet
postulare in fide: iuxta illud Jac. 1. Si q³
autem vestrum indiget sapiētia: postulet
a deo qui dat omnibus affluenter et non i
properat et dabit ei. postulet autē i fide nihil
hesitās. Isti igit credētes xpi i⁹firmū pos
se sanari eū duxerūt ad ipz. ¶ Q^{da} ad 2^m
s. morbū affligētē dicit surdū et mutū. Iste
ei erat fd⁹ et mut⁹. Quā d^rē posat illd ps.
Ego autē tanqz fd⁹ nō audiebā et sic mutus
nō apēs os suū. ¶ Q^{da} ad 3^m. s. affectus
inclinatē dicit et sprecabantur eum. Ubi

sciendū qđ qñ aliqđ vult hēre aliquā grāz ab aliquo ipm inclinat qñ perit euz reuerentia. Isti igit vť xpm inclinarēt ipz deprecabātur. Et sic potuerint dicere illud

8. Eamus ⁊ deprecemur faciē dñi ⁊ queramus adñm exercitū. **¶** Quantum ad quartū. s. actū adiuuante dicit vť ipo nat illi manū. Vbi sciendū qđ p illā ipositio nem man⁹ xpi sup infirmū: intelligit act⁹ virtutis xpi ad libandū infirmos: ⁊ iō dicebant qđ illi manū imponderet vť recipet sanitatē. **¶** Sciendū est at circa istā ptez loquēdo moralr: qđ p istū surdū ⁊ mutū intelligit totū genus humanū vel qlibet peccōr. Vñ sciendū qđ inter alios sensus ne cessarios ad scientiā qđ est p doctrinā sunt auditus ⁊ loquella. Loquella ex parte do cētis ⁊ audit⁹ ex pte audientis. **¶** Quia etiā inter alias virtutes qđ deo placent ē obediētia iuxta illud. 1. p. 15. Obelios est obediētia qđ victime ⁊ asculare magis qđ offerre adipē arietū: qđ obediētia intel ligitur in auditu. iō quilibet d3 hēre audi tum pmp̄tum vť obediāt deo. d. cum ps. Audiat quid loquat in me dñs deus qm̄ loquetur pacē i plebē suā. Quia ēr de⁹ vlt qđ hō ipm laudet de receptis bñficijs iō quilibet d3 hēre linguā p̄ptā ad ipz lau dandū. d. illud ecclesiastici. 51. Dedit mihi linguā mercedē meā ⁊ in ipsa laudabo eū **¶** Vť aut hō surdus s̄m Bedā qui non audit libēter verba diuina. mut⁹ qñ deuz nō laudat. **¶** Sciendū est at qđ hō tribus decaissis efficitur corporaliter surdus. Primo pp obiectū iproporionē. Nā qñ obiectū auditus. s. sonus est nimis fortis aufert multociēs auditū iuxta illud. 2. de anima. Excellētia sensibilē corrūpit sensū Secūdo pp alicui⁹ humoris ipediētē opi lationē in aurib⁹: qđ replet nervos auditi uos ⁊ cavitates auriūita qđ non pōt fieri cōiunctio sensibilis cū sensū ⁊ tūc hō non audit. Tercio pp alicui⁹ a vētositatē idu sionē que pruritum facit ⁊ sic impediť

auditus. **¶** Sic proportionalr hō spūalr efficitur surdus vť nō audiat verba diuī na. Primo pp peccatū infidelitatis. Nā infidelis qñ aliqua sibi dicūt qđ vident sensum trāscendere: sicut sunt multa per tinentia ad articulos fidei quasi obediē tia sibi improporionata nō vult ipsa per credulitatē audire: s3 magis ipa despiciť de qbus ps. Nō crediderūt verbo eius ⁊ murmurauerūt in tabernaculis suis non exaudierunt vocē dñi. **¶** Non aduertunt tamē tales qualiter a dño puniant: qđ om nes priuātur regno celoy. Qđ fuit figu ratuz numeri. 20. vbi dť qđ pp peccū incre dulitatis dixit dñs ad Moy. de Aaron fratre suo. pgit Aaron ad pplōs suos: nō enī intrabit terrā qđ dedit filijs israel eo qđ incredulus fuerit ori meo ad aquas cō traditiōis. **¶** Vbi sciendū qđ p terrā qđ pmiserat de⁹ filijs israel: itelligit celestia patria: qđ de⁹ pmisit oibus fidelibus qui dum viuūt credūt in ipsum: vť postmodū in celesti patria ipsum clarius cōtemplem tur. tamen instar Aarō increduli: omnes infideles: ipsa priuabūtur. **¶** Secūdo ho mo efficitur surdus pp peccatū luxurie. Nā hō vť bestia deditus carnis delitijs. instar humoris fluxibilis: mōita dei ⁊ scē matris ecclesie: audire cōtēnt. de qbus ps. Furor illi sicut similitudinē serpentis ⁊ sicut aspidis surde ⁊ obturantis aurea suas. **¶** Non tñ aduertunt isti cominatio nem eis factā per Amos prophetam. di. Amos. i. Disperdā habitatorē de campo ydoli ⁊ tenentē sceptrū de domo volupta tis. **¶** Tercio efficit surdus pp peccatū vanaglorie. Nem curiosus plenus vento vanitatis non querit audire nisi aliqua placibilia qđ preuidens apostolus dicit. 2. Th. 4. Erit enim tempus cum sanam do ctrinam non sustinebunt: sed ad sua desi deria coaceruabunt sibi magistros pruriē tes auribus ⁊ a veritate qđ auditū auer tent ad fabulas autē conuertent. Unde

de talib⁹. 4. R. 17. Secuti sunt vanitates
 ⁊ vane egerūt. ¶ Sciendū est et q̄ trib⁹
 decan⁹ efficiū hō mutus. ¶ Primo pp
 aliquē humorē liquidū linguā relaxantē:
 q̄ tunc neru⁹ lingue mollis efficitur ⁊ ser
 me debitus non formatur. Secūdo ppter
 aliquē humorē siccū ⁊ calidū linguā
 retrahentem. Tertio ppter aliquē tume
 factionē linguā ingrossantē. ¶ Sic ppor
 tionaliter hō spīritualiter efficitur mut⁹
 primo pp peccatū pigrantis ignaue.
 Nam piger instar humoris frigidi nō so
 lum efficitur ibecilis ad bene operandū
 sed et ad deū orerē colaudandū. ¶ Nō
 aduertit aut dispendiū sibi futurū de quo
 dī Prover. 20. Propter frig⁹ piger ara
 re noluit: mēdicabit estate ⁊ nō dabit ei.
 estate. i. post mortē. ¶ Secundo hō effici
 tur mutus pp peccatū iracōdie. Nā ira
 condus instar humoris sicc⁹ ⁊ calidi: in se
 ipso consumit ⁊ mortificat iudiciū rōnis
 tam ad bene cogitandū: q̄ ad bene loquē
 dū. Et de ipso dici possit illud ecclesiasti
 ci. 46. In iracōdia illius impeditus est
 sol. i. intellectus. ¶ Unde tales possunt
 figurari per canes mutos de qbus dicit
 Isa. 56. Amuerſi canes muti valētes la
 trare. Nam p canes intelligūt iracōdi.
 qui non valent latrare q̄ ppter iracōdiā
 ⁊ in mente ⁊ in facōdiā p̄turbantur. Nō
 aduertit tñ illud ecclesiastici. 1. Iracōdia
 enim animositatis subuersio illius est.
 ¶ Tertio hō efficitur mutus ppter pec
 catum auaritiē. Nam auarus qñ recipit
 aliqua dona que ipm replent instar lin
 gue tumefacte os implētis: efficitur mu
 tus. quia peruerit iudiciū propter dona
 ⁊ non loquitur iuste. de talibus Ezech. 22.
 Principes eius in medio illi⁹ quasi lupi
 rapientes predam ad effundendum san
 guinem ⁊ ad pdendas animas ⁊ auare
 sectando. Unde de talibus Jere. 22. Nec
 dicit dominus sepultura asini sepelietur

putrefactus ⁊ proiectus extra portas Je
 rusalem. Nam re vera omnis auarus in
 iustus ⁊ impi⁹ qñ moritur spoliatur bo
 nis que acquisiuit iniuste: instar asini qui
 post mortē decoratur: ⁊ sicut asinus deco
 riatus proicitur ad fossatā vt duo: etur a
 bestiis: sic auarus expoliatus diuitijs tra
 ditur infernalib⁹ penis: a demonib⁹ cru
 ciandus ⁊ ideo extra portas ciuitatis sup
 ne Ierusalē dī vt putrefactus pici. ⁊ iō
 Beutero. 27. Maldictus homo qui acci
 pit munera vt percutiat animam sangui
 nis inocentis. ¶ Domines sic auari ⁊ in
 iusti non deberent alijs p̄cesse nec in do
 mino nec in iudicio sed deberent esse ta
 les: quales descripsit yetro cognatus
 Moyses. exo. 18. Ubi dixit Moyses. Proinde
 de omni plebe viros potentes ⁊ timētes
 deum: ⁊ quilibet sit veritas ⁊ qui oderit
 auaritiā: ⁊ constitue ex eis tribunos ⁊
 centuriones: ⁊ quinquagenarios ⁊ deca
 nos. ¶ Et tales possunt figurari p Dauid.
 prophetam de quo sententialiter dicitur
 Dauid. 5. q̄ cum rex Balchasar promitte
 ret sibi multa munera si scripturaz q̄ vi
 derat sciret legere ⁊ ipsam exponere.
 Respondit Dauid. munera tua sint tibi: ⁊
 dona domus tue alteri da. scripturam au
 tem legam tibi rex: ⁊ interpretationē ei⁹
 ostendam tibi. Ita re vera quilibet prin
 ceps ⁊ index debet tenere iustitiā ⁊ veri
 tatem annūciare ⁊ defendere: nec debet
 munera querere: sed etiā oblata non reci
 pere sed potius talem abusione pestiferā
 detestari. tamen licet sic esse deberet inue
 nitur oppositum: quia iuxta illud Je. 6.
 Al minore vsq̄ ad maiorem: omnes auari
 titie student. ⁊ a propheta vsq̄ ad sacer
 dotem cuncti faciunt dolum. ¶ Eiden
 tes autem sic patres veteris testamenti
 genus humanum surdum ad deum au
 diendum ⁊ sic mutum ad ipsum laudan
 dum: totis p̄cordijs adducebant ipsuz

ad deum postulantēs misericordiam vt
manum suam imponeret. i. vt filium suū
in mundum mitteret: propter quem pos
set genus humanum curari. Unde ps.
Emitte manum tuam de alto: eripe me ⁊
libera me de aquis multis ⁊ de manu fi
liorum alienorum. ¶ Intelligendo au
tem per surdum ⁊ mutum quēlibet etiā
peccatorem etiā dicere possumus q
talis si debz curari debz adduci ad Chri
stum vt manum sibi imponat. i. conferat
sibi gratiam per quā ⁊ auditum recipiat
⁊ loquellam. Adducentes autem sunt san
cti ⁊ iusti qui pro peccatoribus vt conuer
tantur: ⁊ vt eis auditum restituat vt obe
diant: ⁊ loquellam vt laudent deum: af
fidue deprecantur. ¶ Isti etiā presen
tantes peccatorem ad xpm possunt intel
ligi in ipsomet peccatore timor: pene affli
gentis: ⁊ amor glorie quietantis. Nam pec
cator: quando ad conscientia suam reuer
titur: ⁊ inuenit se multis peccatis infirmū:
⁊ cōsiderat q secundum iusticiam debet
puniri: debet timere. d. illud abac. 3. Do
mine audiui auditionem tuam ⁊ timui.
Quando etiā cōsiderat q propter pec
catum amisit gloriam paradisi: propter
qz principaliter fuit creatus: ⁊ q si vult
reueri recuperabit: iam perditam: debet
ex amore illius glorie peccata dimittere:
⁊ sic ad Christum portari. d. illud ps. Do
mine dilexi decorem domus tue ⁊ locum
habitationis glorie tue. Unde apostolus
hebreos. 4. Ideamus ergo cum fiducia
ad thronū glorie eius vt misericordiam
consequamur ⁊ gratiam inueniamus in
auxilio oportuno. ¶ Sic autem peccator
penitens: timore ⁊ amore ductus ad xpm:
debet impositionem manus sue petere. i.
suam gratiam. Quia recepta debet ipam
ab ipso cognoscere. d. cum ps. Extendisti
manum tuam ⁊ saluum me fecit dextera

tua. ¶ Ista autem presentatio peccato
ris ad Christum fuit figurata leuit. 13.
vbi sententialiter dicitur q homo in cui⁹
carne ⁊ cute ortus fuerit diuersus dolor:
siue postula. plaga vel lepra: adducetur
ad Aaron sacerdotem: vel vnumquēqz fi
liorum eius: ⁊ cognito ab ipsis q est le
pra: debebat ad eorum arbitrium sepa
rari. ¶ Vbi sciendum quod per illum ho
minem in cuius cute oritur plaga lepre:
intelligitur quilibz peccator: quia sicut le
pra inficit corpus sic peccatum inficit ani
mam. Nec autem lepra aliquando in car
ne dicitur esse: quando peccatum homi
nis est oculum: aliquando in cute quan
do peccatum est publicus. ¶ Per Aaron
autem licet principaliter intelligatur chri
stus: tamen ministerialiter intelliguntur
prelati maiores: vt episcopi: ⁊ per filios
Aaron: prelati inferiores vt certi sacer
dotes: quibus de iure vel per priuilegia
cura committitur animarum. ¶ Pecca
tor igitur priuatus vel publicus debet ad
aliquem predictorum accedere ⁊ sibi su
am lepram. i. peccatum per integram con
fessionem ostendere: ⁊ secundum quant
tatem ⁊ qualitatem delicti debet sibi inuē
gi penitentia.

Tertia pars.

Equitur. Et apprehendens
eum de turba ⁊c. Vbi tan
git curationis virtutis
insuperabilem: quod pro
bat vigorosus effectus.

Vbi sciendum quod sicut in operatōibus
mundanis ad earum complementū tria
requiruntur. s.

- Opandi modus.
- Exequendi actus.
- Operatōis fructus.

Sic etiam in operatōibus xp̄i ista. 3^a possum⁹ intueri. Et secundū h. hic. 3^a possumus considerare quantū ad huius infirmū curationem. s.

Modū informatiū et p̄ceptibilem.

Actum impatiū et admirabile.

Fructū restauratiū et placibilem.

Quantū ad primū dīc. Et app̄hēdēs eum et. Abi. s. possumus cōsiderare. s.

Infirmi separatiōem.

Auric̄le palpatiōem.

Sputi linationem.

Oculi leuatiōem.

Animi imutatiōem.

Quantū ad infirmū separatiōem dīc. Et app̄hēdēs et. Abi sciendū secundū

Crīso. q̄ xp̄s q̄n sanare voluit i^m infirmū segregauit eum de turba: vt p̄ h. det nob̄ intelligere q̄ in actibus n̄ris nō debem⁹ querere gloriā hoīum q̄ vana est: sed solum diuinā laud. iuxta q̄ ip̄e dicit. Mat. 5. Attēdite ne iusticiā v̄ram faciatis corā hoībus vt videamini ab eis.

Quantū ad auric̄le palpatiōem dicit. misit digitos suos in au. eius. Abi sciendū scdm Crīso. q̄ licet xp̄s solo verbo potuiss⁹ sanare i^m voluit tñ ip̄sum tangere digitis vt ostenderet virtutes diuinitatis vnità esse hūane nature q̄s sumpserat. **Q**uantū ad sputi linitiōem dicit et expuēs tetigit linguam eius. Abi sciendū scdm Thio. q̄ xp̄s linitione saluē que q̄dam sup̄fluitas est i hoīmine sanare voluit linguā muti: vt p̄ h. de tur nob̄ intelligi q̄ nihil erat in xp̄o sup̄flūū vanum nec noxiū: sed oīa virtuosa.

Quantū ad oculi eleuatiōem dicit. et suscipiens in celū. Abi Bed. Suscepit q̄dam in celū vt inde mutis loquellā: inde auditum surdis inde cūctis infirmatibus medellam doceret esse querēdā. **Q**uantū ad animi immutatiōem dicit ingemuit. Abi Bed. Ingemuit aut̄ non q̄ ip̄i opus esset aliquid cū gemitu petere a p̄re: cum cuncta cū patre donet hoībus: sed vt nob̄

gemēdi daret ex^m: cum nihil pro n̄ris vlt̄ pro nostrorū e: roibus p̄ximorū sup̄ne pietatis: p̄sidia inuocamus. **U**el ideo secundū Crīso. xp̄s ingemuit vt compassiōem ostenderet n̄re miserie in q̄s deuenimus p̄ peccatum. **Q**uantū ad 2^m. s. actum imperatiū et mirabile dicit. Et ait effeta q̄ ē ad aperire. Abi sciendū q̄ xp̄s sic impatiue dicit effeta: vt ostenderet suā potentiā insupabilem. An̄ Luc. 4. Stupebant at̄ omnes in doctrina ei⁹ q̄ in p̄tate erat sermo ip̄i⁹. **Q**uantū ad 3^m. s. fructum restauratiū dicit et cōplacibiles dīc et statim aperte et. Abi duo tangit. s.

Aludius restitutiōem.

Alfatus repationem.

Quantū ad audit⁹ restitutiōem dicit. Et statim et. Hoc aut̄ est q̄ olim p̄phatū

fuit p̄ prophā Ier. d. Ier. 35. Tunc. s. i aduentu filij dei in mundū aperient ocli cecorum et aures surdorū patebūt.

Quantū ad affatus repatiōem dicit. Et solutus et.

Unde sibi dīc possumus illud sap. 10. Sapientia apuit os mutorū et linguas infantium fec̄ disertās. **S**ciendū est aut̄ hic loquēdo moralit̄ q̄ quia genus humanū p̄pter peccatū p̄imorū parentū secundū Crīso. incurrerat m̄lia et diuersa incōmoda ideo xp̄s et in se ip̄o habu sse naturā perfectam ostendit: et hūano generi repationem attulit et medellā.

Sciendū est aut̄ q̄ in p̄uariatiōe p̄imorū parentū fuerūt. 8. defectus. Primo enim fuit ibi ex nimia familiaritate noxia locutiō. An̄ dī gen. 3. q̄ dyabolus dixit ad mulierē. cur p̄cep̄ vob̄ deus vt non comederetis de omni ligno paradisi. 2° fuit ibi ex nimia curiositate p̄uersa auditio. Nam liben⁹ er mult⁹ audiuit q̄n dyabolus dixit sibi gen. 3. Nequaquā moriemini sed eritis sicut dī scientes bonū et malū. 3° fuit ibi ex nimia auditate indebita degustatio. Nam sic dī gen. 3. Vidit m̄lr q̄ bonum erat lignū ad nesciendū et pulchrū oculis aspectuq̄ delecta

bile et tulit de fructu illius et comedit :
deditque viro suo et comedit. Quarto fuit
ex nimia cupiditate oculorum apertio : quae fue-
runt faciei cupidi terrenorum. Unde Gen. 3. Aperti
sunt oculi amboꝝ. Quinto fuit ibi ex ni-
mia imbecillitate timorata abscōsio. Dixit
adā dñō. Vocē tuā audiui in paradiso et timui
eo quod nudus eēz et abscōdi me. Sexto fuit
ibi ex nimia temeritate palliata excusatio
Unde dicitur Gen. 3. quod adā dixit dñō. Mulier
quae dedisti mihi focum : dedit mihi de ligno
et comedi. Mulier autem dixit : serpens dece-
pit me et comedi. Ex hijs autem. Septimo fu-
it facta surditas per inobedientiā ad obser-
uantia mandatorum. Octavo mutitas per pi-
gritiā ad elloquentiā diuinorum. In cura-
tione autem istius infirmi 8° fuerunt suprad-
ictis opposita. rectificatiā statum hominis qui
lapsus fuerat per peccatum. Nam primo dicitur quod
xps apprehendit eū de turba. et hinc contra nimi-
am familiaritatē noxie allocutionis. quod. i.
Cor. 15. Corrumpunt bonos mores collo-
quia hinc est quod talis familiaritas est vi-
tanda : propter quod dicit Beatus. Queris turbā
nihil tam dānosum bonis moribus. Et Se-
cundo dicitur quod misit digitos in auriculā eius
contra nimiam curiositatē puerse auditiois.
Nam quod pueris auditio est dānosa iuxta
illud quod dñs dixit ad Gen. 3. Quia in-
gredieris audisti vocē vxoris tue et comedisti de li-
gno ex quo preceperam ne comederes male-
dicta terra in ope tuo etc. id est homo a tali audi-
tione debet aures auertere et audire proficua.
Unde baruch. 3. Audi israel mandata vite
auribus percipe ut scias prudentiā. Xps igitur
mittit digitos in auriculā sicut Iero.
quoniam ex sua benignitate confert dona spiritus
sancti hominibus ad audiendū eius mandata. Et Ter-
tio dicitur quod expuens tetigit linguā eius
Et hinc contra nimiam auiditatē indebite de-
gustationis. Nam quia per gustum esca
cognoscitur : Xps spiritu tangit linguam
hominis quando ex sua sapientia docet
quid gustandū et quid loquendū. Unde Iero.

Spiritu autem diuina sapiētia est : quae soluit
vinculum labiorum : humani generis ut di-
cat credo in deum patrem omnipotentem
etc. Quarto dicitur quod suspexit in celū.
Et hinc contra nimiam cupiditatem oculorum
apertionis. nam quia propter peccatum
homo fit cupidus ad id terrena quia ps.
Oculos suos statuerunt declinare in ter-
ram. xps oculos in celū leuauit ut doceat
nos terrena despicere et celestia contēpla-
ri. Unde Iero. Suspiciens autem in celū
thesaurum cordis nostri erigere docet.
Quinto dicitur quod ingemuit. Et hinc con-
tra nimiam imbecillitatem timorata abscō-
sionis. Nam quia homo propter peccatū
timidus factus est. Et possit dicere cum
ps. Timor et tremor venerunt super me.
Xps ingemuit ut doceat nos dolere de
peccatis. Unde Iero. Xps ingemuit. id est ge-
mere nos docuit. Per gemitum compū-
ctionis intime : friuola leticia carnis pur-
gatur. Sexto dixit effeta. Et hinc contra
nimiam temeritatem palliata excusatiois.
Nam quia peccator multociens suum pec-
catum palliat : iuxta quod ei dicit dominus
Iere. 2. Dixisti absque peccato et innocens
ego sum. propterea auertatur furor tuus
a me. Hinc est quod xps imperatiue dixit ef-
feta : ut ostendat quod homo peccatum suum
palliare non debet sed ipsum humiliter per-
palare : quod Prover. 28. Qui abscondit sce-
lera sua non dirigetur qui autem confessus
fuerit ea misericordiā consequetur. Nec
autem apertio delictorum hinc imperata fuit si-
gurata Ios. ubi finaliter dicitur quod euz.
reges absconsi essent in spelunca : precepit
Ios. 6. Asperite os spelunce et producite
ad me quinqz reges qui in ea latitant : quod
bus productis : precepit quod populus pone-
ret pedes super colla eorum : quod et fece-
runt : et postmodū interfecit eos. Ubi
sciendum quod per Ios. qui yhesus nunc di-
citur : ductorem populi israelitici : intellr
Christus dux et ductor populi christiani.

de quo dicit deus p^r Isa. 55. Ecce testē po-
puli dedi eū: dūcē ac p^rceptorē gentibus.
¶ Ber. s. autē reges intelliguntur. s. sen-
sus corporis qbus homo multociēs regi-
tur sectando desideria carnis: iuxta illud
Ephe. 2. Illi conuersi sumus in deside-
rijs carnis nostre faciētes voluntatē car-
nis et cogitatōnū et eram^r natura filij ire fi-
cut et ceteri. ¶ Isti. s. reges. i. s. sensus di-
cuntur in spelūca latere: qⁱz sic hō uiuat
carnaliter: tñ suū peccm abscondit: et sic
efficitur horrida spelunca. de quo ps. Mo-
sui tenebras latibulū suū. Jos. 1. xps vt
dēa sic latere. s. reges. i. s. sensus: p^recipit
q^o aperiat^r spelunca. i. q^o homo sua ma-
nifestet delicta et ad se diuinā misericor-
diam inclinet ad spiritus s. gratiam opti-
nendam. Et dicat cum ps. Os meum ape-
rui et non atraxi spiritum quia mandata
tua desiderabam. ¶ Postquā vero sic p^r-
fessionem adducti sunt ad publicum:
p^rcepit eis Jos. 1. xps vt ipsos conculcēt
i. q^o instar rei que supponitur pedibus tā
quam vilis: sensualitatē amplius non se-
quantur. Et sic verificetur illud Isa. 48.
Pedibus conculcabitur corona superbie
¶ Sic autem eductio et conculcatio. s. sen-
sibus. Jos. 1. xps interficere eos dicitur:
quia cuius eius adiutorio debemus omnes
delectationes. s. sensuum interficere. Ad
q^o nos docet apostolus col. 3. dī. Abortifi-
cate ergo mēbra vestra que sūt super ter-
ram fornicationem imundiciā: libidinem:
concupiscentiam malam et auaritiā que cū
simulacrorum seruītus: propter que venit
ira dei in filios incredulitatis. ¶ Septio
dicitur q^o statim aperte sunt aures eius.
Et hī contra surditatem per inobedientiā
et inobseruantiam mandatorum. Nam q^o
homo propter peccatum factus est inobe-
diens: hinc est q^o xps aperuit aures sur-
di: vt doceat nos audire mandata diuina:
et ipsa per obedientiam obseruare. ¶ De
tauo dicitur q^o solutum est vinculum lin-

gue eius. et loque. recte. Et contra mutita-
tem per pigritiā hī ad elloquentiam diui-
norum. Unde Iero. Soluit linguam vt
emittat verbum bonum. Quam dissolu-
tionem lingue petebat Isa. 55. Libera me
de san. deus deus sa. mee et exulta. lingua
mea in iustitiā tuā. Domine labia mea
aperies et os meum annunti. laudem tuā
Nam sicut dicitur Ps. 145. Dominus
est animam p^reparare: et domini linguam
gubernare.

Quarta pars.

Equitur. Et p^rcepit eis ne cui
dicerent etc. Ubi tangit isoforma-
tōis p^rclaritatem obseruabilem:
q^o probat gloriosus successus. Ubi scien-
dum q^o hī homo i suis operibus bonis nō
debeat laudem humanam querere: s^o so-
lum diuinā: propter q^o dīc apostolus gal.
1. Si adhuc hoībus placere^m xpi seruus
nō essem. tñ illi qui vident s^o ea publica
re alijs vt accipiāt exēplum faciendi file:
vel saltem in bonis opibus laudent deū
a quo cūcta bona procedunt. Secundum
hī igitur hī tria possum^r p^rsiderare. s.
Inhibitōem virtuosam oīsiuā hūilitatē.
Publicatōem grōsam diffusiuā scitatis.
Comēdatōem gaudiōsā exp^rsiuā p^ratiōis.
¶ Q^o ad p^rmū dīc. Et p^rcepit eis ne cui
dicerēt. Ubi sciēdū q^o xps miracula q^o fa-
ciebat aliqñ volebat vēire i publicū vt ex
hoc hoīes scitātē ipsius cognoscerēt et sci-
rēt ipsum esse humani generis redēpto-
rem: sicut patet de illa muliere que passa
fuerat. 12. annis sanguinis fluxum: que vt
dicitur Luc. 8. ad tactum fimbrie vestimē-
ti xpi fuit curata. et hoc nullus sciuit^r nī
si Christus qui omnia nouerat: et ipsa que
sanitatem receperat. Interrogauit Chri-
stus discipulos suos. d. Quis me tetigit
cui cum dicerent discipuli: p^rceptor ecce
turbe comprimunt te: et dīcis quis me te-
tigit. et ipse eis diceret q^o senserat de se vir-
tutem exisse: cognoscens mulier q^o mira-

culum factum non latebat ipsum: peidit ante pedes eius et coram omni populo indicauit causam quare ipsum tetigisset: et quomodo statim fuisset curata. **¶** Aliqñ vero precipiebat ne publica fierent vt ex hoc daret nobis exemplum sñ Jero. in bonis factis nostris magis humiliari: qñ humanam gloriam querere: vel per hoc superbire: sicut patet etiam in leproso curato: cui dixit post curatōnem. **Abat. 8.** Vide nemini dixeris. **¶** Quantum ad secundum. s. publicationem gratiosā diffusiū sanctitatis dicit. **¶** Quanto autem magis eis precipiebat etc. **¶** Ubi Tho. Docemur autem ex hoc: cum alicui beneficia ellargimur minime applausus et laudes appetere. Cum vero accipimus beneficia: bñsa et otores predicare et laudare qñuis noluerit. **¶** Sciendum est enim q publicatō bonorum operum quando fit ad laudem dei: non est mala: alioquin saluator non dixisset discipulis. **Abat. 5.** Sic luceat lux vestra coram hominibus vt videant vestra opera bona: et glorificent patrem vestrum qui in celis est: imo precessa humilitate ex pte facient: debz gloria sequi. **¶** Und Jero. Ciuitas autem in monte posita: vndiqz circa conspecta abscondi non pōt: et humilitas semper precedit gloriam. **¶** Sciendum ē autem q isti publicantes miraculum xpi non fuerunt transgressores precepti: quia xps lz h preceperit eis: vt nob daret exemplum vitandi laudē humanam vt dcm ē: non at vt oīno tacerent: vel vt pigros ad laudem diuīnorum excitaret. **¶** Quantum ad 3^m. s. cōmendatōem gaudiosā expref suam potestatis dicit. Et eo amplius mirabantur. d. Bene omnia fecit etc. **¶** Ubi sciendum q non solum homo debet adunari diuina opera: sed etiam ex ipsis in laudē ipsius exurgere: et suam extollere potestatem iuxta q dixit **Abuc.** viso miraculo trium puerorum qui fuerunt in camino ignis quos non leserat **Bañ. 3.** Signa

ingit et mirabilia apud me fecit deus excel sus. **¶** Placuit ergo mihi predicare signa eius: q magna sunt et mirabilia eius: q fortia et regnum eius regnū sempiternū: et potestas eius a generatōe in generatō nem: **¶** Dic autem triplr cōmendatur. **¶** Primo quantum ad generalem pdu ctōnem: q bene omnia fecit. **Jo. 1.** Omnia per ipm facta sunt. **¶** 2° quantum ad aurium aperitōnem: q surdos fecit audire. **Jo. 9.** Audient in die illa surdi verba libri. **¶** 3° quantum ad lingue dissolutōem: q et mutos loq. s. ad benedicendum deum: q psalmista. Benedicentes ei hereditabunt terram, de qua ps. Portō mea domū sit in terra viuientium. i. in gloria paradisi vbi est vita perpetua. **¶** Ad qñ nos pducatur etc.

¶ Dominica. 12. post penthecostē. Euangelium. 53.

Eati oculi q vidēt que vos videtis. **Luc. 10.** Scdm sanctorum suam: homo ppter peccatum incurrit iter alia tria damna. **¶** Primo enim i

currit excecātōnem in intellectu. **¶** Nam homo anteqz peccasset habebat intellectum clarum et limpidum: sed propter peccatū habet ipsum obtenebratum: vt sic verifietur illud ps. Mescierunt neqz intellexerunt in tenebris ambulant. **¶** Secundo i currit incuruatōnem in affectu. **¶** Nam homo ante peccatum habebat affectum rectum ad diligendum deum et proximum et ad desiderium supernorum: tñ propter peccatum est factus recuruus dimittens bona incōmutabilia pro cōmutabilibus: vt sic de hominibus post lapsum verifietur illud **Ecce tertio.** Diligunt vinatiam vuarum. **¶** Nam peccatores dimittunt vnas dulces: idest bona celestia et diligunt vinatiam: idest bona terrena.

¶ Tertio incurrit retardatōnem in effectū.

aa ij

Nam hō ante peccatū erat p̄mptus ad oē opus bonum post lapsum vero sc̄s ē tardus piger ⁊ negligēs: imo q̄ pei⁹ est. impius ⁊ inuēricos: ad idulgētiam p̄ximī subleuandam. Unde de eis potest dici illud Isa. 13. Lactantibus vteri non miserebuntur. Nam peccatores nec magnis nec paruis: nec orphanis misereant. **¶** Vbi sc̄s igit̄ repato: humani generis p̄ aduentū i mundum istos tres defectus repauit intellectum illustrando: affectum dirigēdo: effectum roborando. ⁊ h̄ nobis inuit ystoria euāgelij hodierni i quo x̄ps iuxta tria p̄posita: tria generalr fac. q̄ **¶** Predicat intellectus claritatē intuitiua. **¶** Inducat affect⁹ rectitudinē amatiua. **¶** Promoueat effect⁹ p̄mptitudinē executiua. **¶** 1^m p̄bat inspectō laiosa. 2^m dilectō viscerosa. 3^m s̄buetō copiosa. **¶** 1^m i p̄n. 2^m ibi. Et ecce quidā legispius ⁊c. 3^m ibi. Ille aut̄ volēs iustificat seipm ⁊c.

Prima pars.

Uatū ad p^m. vbi x̄ps p̄dicat ⁊c.

¶ q̄ p̄bat ⁊c. diē. Cōuersus yhs ad discipulos suos dixit. **¶** Vbi oculi ⁊c. Vbi sciē. q̄ magna fuit aplis gl̄a q̄n. p̄ p̄is oculi x̄ps viderūt icarnatū quē sci patres vetis testi l̄z tōij p̄cordijs desiderauerit tñ p̄ntialr nō viderūt. h̄z h̄ igit̄ in pte ista. 2. possum⁹ p̄siderar. **¶** 1° x̄ritatē miserie adimplē. 2° x̄rietatē desiderij p̄cepti. ibi dico eim vob ⁊c. **¶** 3° ad p^m istorū diē. p̄uersus yhs ⁊c. vbi sciē. q̄ h̄ x̄ps i mlt̄oꝝ p̄ntia loqr̄t tñ ad discipulos suos p̄ntialr se p̄uerit beatificāo eos p̄p agnitio nē icarnatōis misterij tanq̄z ip̄z magis diligētes ⁊ deo suis firmit̄ adherētes. Sciendū ē ēt q̄ ista visio de x̄po de q̄ h̄ loqr̄ nō ē intelligēda sola visio corporal' exteri⁹: s̄ visio mēt'al' interior q̄ fuit p̄ vāz fidez. **¶** Vbi ⁊ si multi iudeoꝝ x̄pm viderūt oculis corp̄is: q̄ tñ ip̄m nō viderūt oculis mēt̄is: idcirco n̄ beatificant a x̄po: s̄ solū discipuli b̄ntes fidē p̄fectā. **¶** Quātū ad x̄rietatez

desiderij p̄cepti diē. dico ei vob q̄ multi ⁊c. Vbi sciē. q̄ cā q̄ x̄ps dixit discipulos suos b̄ntes: fuit q̄ viderūt ip̄m icarnatum q̄ n̄ p̄res veteris testi. **¶** Sciē. ē at̄ q̄ ex h̄ q̄ h̄ dī q̄ p̄phete nō viderunt x̄pm: nō p̄t argui q̄ ipsi de x̄po noticiam nō habuerit sicut aliq̄ voluerunt arguere. h̄ op̄ positum. cuius rō est: q̄ cum aduentū x̄pi desiderauerunt: ⁊ desiderium esse nō posset nisi de re aliquāl' cognita: vel mētē cōcepta: seq̄tur q̄ de x̄po noticiam aliquālē h̄uerit. **¶** Sciēdum est ēt q̄ **¶** Vbi p̄ illo q̄ h̄ dī reges: diē iustos. **¶** Vbi. 13. d. **¶** Alim q̄p̄e dico vob q̄ multi p̄phete ⁊ iusti cupierunt videre que vos videt̄ ⁊ nō viderunt ad designandum q̄ q̄libz iustis rex dici potest: q̄ moribus sensualibus scit p̄esse. **¶** Sciēdum est autem circa istā partem p̄cipalem i qua fit mentō de desiderio q̄ habuerunt patres veteris testamēti i dei filium incarnatum: l̄z ip̄m non viderunt: q̄ apli multipl̄ x̄pm viderunt ⁊ nobis annunciauērunt: q̄z visionem multipl̄cem s̄siderauerunt p̄res veteris testamēti: vt sic possint dicere illō Jo. 1. Quod vidimus ⁊ audiuimus: annunciamus vob vt ⁊ vos societate h̄eatis nobiscū: ⁊ societas v̄ra sit cū p̄re ⁊ filio eius yhu x̄po. Viderūt nāq̄ x̄pi

P̄ntiam gr̄osam aspectu delectantē.

Doctrinā luminosam: auditū s̄mulcētez.

Potētā vigorosam: s̄fectū s̄bleuatē.

Clemētā amorosam s̄bz p̄dotantē.

¶ Primo dico q̄ apostoli viderunt x̄pi p̄sentiam gr̄osam ⁊c. Nam l̄z p̄res veteris testi p̄sentiam x̄pi desiderauerunt: iuxta illud q̄ figuratiue dī 2° pal. 9. q̄ omnes reges terrarum desiderabant videre faciem Salomonis: tamen ipsum non viderunt sed apostoli: vt sic quilibz potuerit dicere illud gen. 32. Vidi dominum facie ad faciem ⁊ salua facta est anima mea.

¶ Unde ista salufica facies potest nob̄ figurari per faciem regis Asueri: de quo

dictū fuit **H**ester. **h**. Valde admirabilis
es dñe ⁊ facies tua plena est gratiarum.
¶ Ubi sciendū q̄ p̄ assueꝝ qui interpreta
tur beatitudo intelligi pōt xps yhs qui
est beatitudo nra. iuxta illud q̄ ipse dicit
Jo. 17. Nec est vita eterna vt cognoscant
te solū deū verum ⁊ quē misisti yhm xpm
Iste admirabilis valde dñ. q̄ de ipso dicit
ps. Domine dñs noster q̄s admirabile ē
nomē tuū in vniuersa terra. facies autem
eius plena dñ gratia. q̄ iuxta illud **Jo. 1.**
Ipsē ē plen⁹ gr̄a ⁊ veritate: de cuius ple
nitudine nos oēs accepimus gr̄a ⁊ p̄ gra
tia. **¶** Secūdo viderūt apli xpi doctrinā
luminosā ⁊ auditū demulcentē. Nam licet
p̄es veteris testi doctrinā xpi desidera
uerint. iuxta illud q̄ figuratiue dñ. **3. R.**
10. q̄ vniuersa terra desiderabat vultū sa
lomoniā vt audirēt sapientiā eius: tñ ip̄s
non viderunt docentes sicut apli. **¶** Nec
est doctrina ad q̄s audiendā inuitat nos
xps **Prover. 21. di.** Appone cor tuum ad
doctrinam meā: que pulchra erit tibi cuz
seruaueris eam. **¶** Tercio viderunt apo
stoli xpi potētiam vigorosā defectū sub
leuantem. Nam h̄ patres veteris testamē
ti desiderauerunt xpi potētiā per q̄s re
uelarentur defectus humāe nature. iuxta
illud q̄ p̄missū fuerat eis p̄ **Isa. 6. ysa. 35.**
Deus ipse veniet ⁊ saluabit nos. tunc ape
rientur oculi cecorū: ⁊ aures surdorū pate
bunt. tūc saliet sicut cernuus claudus: ⁊ ap
ta erit lingua mutorū. tñ ip̄m non viderūt
ista facientē sicut apli: q̄bus dici potuit il
lud **Mat. xi.** Euntes renūciate **Iohi** que
audistis ⁊ vidistis ceci vident: claudi am
bulant: leprosi mundantur: surdi audiunt:
mortui resurgunt: pauperes euangelizan
tur. vt sic dicere potuerint illō **Luc. 5.** Vi
dimus mirabilia hodie. **¶** An de ipso rō
ne sue potētie dñ **Mat. 7.** Potestas eius
potestas eterna que nō auferet ⁊ regnū
eius q̄ nō corrūpetur. **¶** Quarto vidēt
apli xpi clemētiā amorōsā subiectū p̄dotā

tem. Nam h̄ p̄es veteris testi desiderauē
runt xpi clemētiā p̄ q̄s hoies donis spūa
libus dotarent. tñ ip̄s nō viderūt ista dōa
hoibus conferentē. sic apli: qñ in die pen.
spūm s. in habundantia misit. iuxta illud
Mat. 2. Dū cōplerent dies pent. erāt oēs
discipuli p̄ter i eodē loco: ⁊ scūs est repē
te de celo son⁹ tanq̄s aduenientis spūs ve
hemētis ⁊ repleuit totā domū vbi erāt se
dētes ⁊ appuerūt eis disptite ligue tanq̄s
ignis sediq̄s supra singulos eorū. **¶** An
d ista clemētiā vbi dñ **Prover. 16.** In yla
ritate vult⁹ regis: vita ⁊ clemētiā ei⁹ qñ
ymber serotin⁹. Nam sicut qñ rex oñdit yla
rē vultū alicui: nō oꝝ ip̄s timere. sic qñ xps
vultū yllarē donādo sua dona gratuita au
ferendo timorē ab hoie: dat amorē sicut
ēt ymber serotin⁹ calorē precedentē mitt
gat. ⁊ terrā rozat. sic diuina clemētiā tēpat
vigorē iustitiē: ⁊ aīaꝝ rīgat ymbribus gr̄a
rum. **¶** Sciendū est igit q̄ apli viderunt
in xpo.

Adimpletionem scripture.

Euacuationem figure.

Exaltationem nature.

¶ Primo dico q̄ apli viderūt in xpo ad
impletionē scripture. Ad cui⁹ euidētiā ē
sciendū q̄ i scriptura fuit p̄phetatū q̄ dei
fili⁹ cū humāitate nra dēbat de v̄gie nasci
iuxta illō **Is. 7.** Ecce v̄go p̄cipiet ⁊ pariet
filiū ⁊ vocabit nomē ei⁹ emmanuel. q̄ ē iter
pretatū nobiscū de⁹. **¶** Hic at scripture
p̄pheticiā p̄pletā viderūt apli qñ xps fuit
de v̄gie natus: vt sic dicere potuerint il
lud **Jo. 1.** Verbum caro factū est: ⁊ habita
uit i nobis. **¶** Secundo dico q̄ apostoli
viderunt in Christo euacuatōem figure.
Ad cui⁹ euidētiā sciē. ē q̄ ista incarnatō di
p̄ceptō ⁊ natiuitas: h̄ i multis locis scriptu
re figurata fuerit: tñ q̄m ad p̄ns spectat: su
it nobis figurata i rubo **Exo. 3.** q̄ cū **Exo. 3.** v̄ciss⁹ ad mōrē dei
oreb: appuit ei dñs i flāma ignis d medio
rubri ⁊ vidēbat q̄ rub⁹ arderet ⁊ nō com
aa iij

bureret. cūq; vellet ire ad vidēdū istā visionē mirificā: dixit ei dñs: non appropes hī solue calciamēta d pedibus tuis: locus enim i quo stas terra sancta est. **¶** Ubi sciendum q; per Moy. qui interpretatur assumptus d aquis exītem in mōte oreb quī interpretat ardor: intelligi pōt q; libet xpian⁹ q; eleuat⁹ ab appetitu terrenarum cupidinū: inflāmat⁹ caritatē ardore stat i monte pteplatōis excelsē ptemplādo icarnatōem tā mirificā hūanū intellectum totalr trāscēdentez: vt sic possit dicef apoc. 21. Sussulit me in spū i mōtē excelsūz ⁊ altum. **¶** Quis autē sic exīis in estasi videat hāc icarnatōem mirabilē. audi qd seqtur. Nam dñr q; vidit rubū inflāmatum: ⁊ dñm in flāma ignis: ⁊ q; rubus ardebat ⁊ non cōburebat. Ubi sciendum q; p istum rubum inflāmatū: pōt intelligi virgo maria plena spiritus s. grā. iuxta illud angeli. Luc. i. Ave gratia plena dñs tecū. q; sps s. significat per ignēz. in cui⁹ signū datus fuit apostolis in linguis igneis: vt habet act. i. In isto at rubo sic inflāmato. i. i beata Virgine: visus est dñs: qñ dei filius descendit in eius vterū factus hō. iuxta illd angeli. Luc. i. Ecce cōcipies in vte. ⁊ pa. si. ⁊ vo. nomē eius yhm. q; rubus visus fuit ardere: tñ non pburit. q; virgo beata h; dī filiū in vtero pcepit: tñ virginitatis pudicitia nō amisit. **¶** Non at vacat q; moy. volens videre hāc visionē mirificā iudef calciamēta deponere. Ubi sciendū q; p calciamenta q; sunt d pellibus animalū mortuorū: ⁊ q; pedes regunt intelligo peccata q; mortificāt animā: ⁊ ipsaz regunt ne deuz videant. iuxta illud Jb. 39. Integritates vestre diuifert inter vos ⁊ deum vestrum: ⁊ peccata vestra abscondeft faciem eius a vob. qui vlt ergo secreta dei videre depōat peccā. **¶** Hic autē figurā viderūt euatam apostoli: qñ viderunt xpm d virgine natū cūz ipso cōuersando. **¶** 3º dico q; apli videf in xpo exaltatōem nature.

Ubi sciendū q; q; prim⁹ homo fuit d terra deditus peccatis: ⁊ elongatus a deo: ligat⁹ a dyabelo: ⁊ sic in maxima miseria. **¶** Hāc autem naturā sic delectā videf apostoli mirabilr ⁊ sublimiter exaltataz qñ ipsam videf in xpo diuinitati cōiunctaz in vnitatē psonē. **¶** Ad vidēdū igitur nřaz naturam sic exaltatā in xpo inuitant figuratiue oēs anime. Cant. 3º. vbi dicif: Egre dimini filie syon: ⁊ videte regem salōnez in dyademate quo coronauit eū mī sua in die desponsatōis illius: ⁊ die leticie cordis eius. Ubi cōsidera o deuota aia. Societatem gratiosam. Sedulitatem virtuosam. Claritatem luminosam. Dignitatem generosam. Venustatem gloriosam. Solēnitatem gaudiosam. **¶** Primo dico q; deuota aia pōt considerare societate grōfaz ⁊ hī cum dñr: filie syō. Ubi sciendū q; p istas filias syō intelligi possunt oēs fideles aie. qbus dicit ps. Letetur ysr' in eo q fecit eum: ⁊ filie syō exultent in rege suo. Hāc ysr'. i. prim⁹ hō adā letari d; in dō qui fecit illū. ⁊ filie syō. i. oēs anime fideles debent in suo rege exltare. **¶** 2º pōt anima cōsiderār sedulitatē virtuosaz. cū dñr. Egredimini. Hāc deuote aie: vt sedule ⁊ virtuose debēt egredi ab istis terrenis ⁊ carnalib⁹: ⁊ debēt mentalr coniungi cū dō. **¶** 3º pōt pōsiderare claritatē luminosam. cūz dñr. videte. Nam hō d; clare speculari ⁊ videre sibi necessaria ⁊ vtilia ad salutē: ⁊ illa facere. debet etiā videre salutem impediētia: ⁊ illa dimittere. **¶** Uñ sibi dñr Prover. 4. Oculi tui recta videāt ⁊ palpebre tue pcedāt gressus tuos. **¶** Quarto pōt pōsiderare dignitatē generosam. cū dñr regē Salomonē. Hāc xps dñr rex Salomon q; interpretat pacific⁹: q; ipse gen⁹ humanū pacificauit cū deo. iuxta illd apli ad Ipe ē pax nřa q fecit vtraq; vnū. **¶** Quinto pōt pōsiderare venustatē

gloriosa. cū dī i dyademate quo coronauit eū mī sua. Vbi sciendū q p istd dyadema itelligi pōt diuinitas q xpm ornabat: quo mī ipm coronauit qn in vtero vnuit humanitatē diuinitati. ¶ Sexto pōt pōsiderare solēnitatē gaudiosa. cū dī in die desponsatōis illi⁹ ac. Nā dies i qua humana natura fuit vnita cū deo: dici potuit dies desponsatōis: q: dei fili⁹ eā sibi vnuit vt spōsam. q ē dies leticie bte virgis dici potuit. q: letari potuit multū: qn se cognouit mīsem dei: redēptōis nri. vt sic sit dies de qua dicit ps. Hec dies qz fec dñs exultemus et letemur i ea. ¶ Apli igit q p dīcta viderūt pñtialiter: nos q videm⁹ ea mentalit^r: p dīcamur bti. cum dī. bti oculi q vi. ac. ¶ Isti igit sic bti possunt nobis figurari p seruos Salomonis. de qb⁹ dixit regina Sabba Salomōi. 3. R. 10. Bti viri tui: et bti sui tui hi qui stāt corā te sp et audiunt sapientiā tuā. ¶ Vbi sciendū q sic dictū fuit supius p istū regē itelligit xps p viros at et huos ei⁹ itelligi possūt oēs fideles xpiani q debēt esse viri p fortitudinē et constantiā: qbus dī p ps. viriliter agite et pfortetur cor vrm oēs q spatis in dño. debēt ēt esse sui per pmpititudinē et obedientiā. vt sic dicat dño illd Gen. 44. Et fui sumus dñi nri. ¶ Isti igit q sunt viri et sui: bti dicūtur. iuxta illud Thob. Dēs q diligit te et q laudēt sup pace tua in secula seculorum laudabunt te.

Secunda pars.

Egitur. Et ecce qdā legis pītus. ac. Vbi xps indicat affectus rectitudinē amatinā. q pbat dilectio viscerosa vbi sciendū q pp peccatum pūmoz parentū affectus hoīs fuit obligatus ad ista temporalia. q: iuxta illud Isa. 1. Dēs diligit mīnē: secūtur retributio nēs. Fuit ēt recuruat⁹ ad se ipz quantum ad apperendū delectatiōes carnales. Vñ Jerē. 5. Populus me⁹ dilexit talia: xps igit docet ipz rectificari: q quidē rectifica

tio est vt hō diligat deū sup oia: et primū sicut se ipm. Nam iuxta illd Mat. 22. In his duobus mādatis vniuersa lex pēdet et prophete. ¶ Sed h igitur in ista parte tria possumus pōsiderare.

Primo questionis dubitationē.

Secundo questionis solutionē. ibi. At ille dixit ad eum.

Tertio solutionis pfirmationē. ibi dixitqz illi recte respondisti ac.

¶ Quantū ad primū dicit. et ecce qdā legis pīt⁹ ac. Vbi quantū ad istum pītū faciētē qstioez xpo: duo possum⁹ pōsiderare. Primo pponentis intentōez maliciosaz. Scōo dubitātis qstionem fructuosam.

¶ Quantū ad primū dicit. et ecce qdā legis peritus surrexit tēptans eum. Vbi sciendū q inter iudeos erat aliqui hoies verbosi: et curiosi aliqd querere a xpo: inf q vt videbat eis: aliqua dicebat nō consono legi Moy. inter quos erat iste legis pītus. scōm cirillū. Solēs igit legis pīt⁹ seducere xps vt aliqd d Moy. loqret: ad ē tēptās eū. nō cogitās illd q dī deuterō. 6°. Nō tēptabis dñm deū tuū. ¶ Sciendū ē at q phei et legis pīt: tēptabāt xpm diuersis decāte. 1° ad expiendā ei⁹ sapiāz sic fec istē. et sic habet. 22. vbi dī q iterrogauit eū vn⁹ legis doctor: tēptans eū magister q ē mādātū magnū i lege. 2° ad expiendā ei⁹ paciētiā. sic habet Mat. 12. vbi dī q qdā d scrib et phei dixit xpo: magr volumus a te signū videre. et rādit ill. gñatio mala et adultera signū qrit. et si gnū non dabit ei nisi signū Jone pphe. 3° vt possent accusār eū. 4° vt iponerēt sibi calūniā: sic habet Mat. 22. quādo miserūt ad xpm interrogātes. vtrū liceret tributū dari Cesari an nō. vbi appellānt eos ypocritas. ¶ 2° ad dubitātis qstioez fructuosaz dic. dicēs magr qd faciēdo vitā eternā possidebo. Vbi sciendū q h iste malitiose xps interrogaret. tñ qō de se ē bona et vtil. q: querit qualr vita habeat

ut autē abscondat suam maliciā: xpm hono-
rat vocās eum magistrū. q̄uis nō intēde-
ret ab ipso adiscere: sed magis qd d̄fer ex
periri. secundū cirillum. ¶ Sciendū ē au-
tem scdm tytum q q xps in suis pdica-
tionibus sepe faciebat mentiōem d̄ reg^o
celorum: ut sic hoies alliceret ad ipm ap-
petendū: et ad faciendū opera ut possent
ipsuz acquirere. idcirco iste legis p̄it^o mo-
tus fuit querere qualr vitaz eternā possz
possidere. ¶ 2° ad solōne q̄stionis dic.
at ille dixit ad eum et. Ubi sciendū q so-
lutio alicui^o q̄stionis: ap̄ querētem tunc
est efficacior: qm̄ est cōsona dictis suis. ut
igitur solo q̄stionis proposire sit effica-
cior ap̄ legis p̄itum. xps ab eo petit legis
testimoniū. ut sic ad determinādum q̄stio-
nem: verba ipsius b̄eat: et legis scripturā.
Et scdm h̄ in pte ista duo possumus confi-
derare. Primo saluatoris interrogatōez.
Secundo doctoris responsionē. ¶ Quātuz
ad saluatoris interrogatōem dicit: at ille
dixit: ad eū i lege qd scriptū ē et. ¶ Quā-
tum ad doctoris r̄sionē dicit. ille respon-
dens dixit. diliges dñm deū tuū et. Ubi
sciendum q q: secundū Grego. duo sunt
p̄cepta caritatis di. s. amor: et p̄imi. ideo
iste doctor: primo respōdet qd lex p̄tineat
de dilectione dei. 2° qd de dilectione pro-
ximi. ¶ Quātū ad primū dicit. diliges
dñm deū tuū et. Ubi sciendū q in ista
sua responsiōe iste doctor: tria tangit. s.
Actū caritatis vniētis.
Obm dignitatis excedētis.
Modū cōgruitatis cōdecentis.
¶ Primo tangit actū caritatis vniētis.
cū dicit diliges. Nam dilectio ē act^o cari-
tatis vniens hoīem cum deo in quo confi-
sit perfectō legis iuxta illd apostoli ad
ro. ij. Plenitudo ergo legis est dilectio.
Unde ipse amonet nos eph. 3. di. Estote
imitatores dei sic filij karissimi et ambula-
te in dilectione sicut et xps dilexit vos.
¶ Secundo tangit obiectum dignitatis

excellentis. cum dicit. deū tuū. Nam iuxta
illud deuterō. x. ipse ē deus deorū et dñs
dominantū: magnus et potens iustos glo-
rificādo: sed terribil: reprobos puniendo.
p̄pter q dixit Moys. populo deuterō. x.
dñm deū tuū timeb et ei soli seruiēs.
¶ 3° tangit modū cōgruitatis cōdecentis.
cum d̄. ex toto corde et. ¶ Ubi sciendū
q deū debem^o diligere ex toto corde q:
est creator: ad esse p̄ productiōem. ex tota
anima: q: p̄seruator: in esse p̄ gubernatōez.
ex totis viribus: q: reptitor: ad bene esse:
per gr̄e collōnem. ex tota mente: q: remu-
nerator: i optio eē: p̄ gloriificatōez. ¶ 2°
ad dilectiōem p̄imi dicit. et proximū tuū
sic te ipsū. Ubi sciendū q postq̄ legis p̄i-
tus p̄tulerat qd lex dicit de di dilectiōe:
consequēter adiūgit quid dicat quātū ad
proximū. cuius dilectiōis secundū basilū:
habemus in nob seminariū: dū cognosci-
mus q naturalr homo est animal sociale
nō solitariū vel solestre. ¶ Sciendū est
aut q istud p̄ceptum de dilectiōe p̄imi:
nlls malus et iniust^o potest seruare. iuxta
illud eccl. i. 4. Qui sibi neq̄ ē: cui aliū bo-
nus erit: q. d. nulli. ¶ Quātū ad 3°. s. so-
lutōis p̄firmatōem dicit. dixitq̄ illi recte
et. Ubi duo possum^o cōsiderare. Primo
solutōis p̄tate. 2° obseruatōis vtilitatē.
¶ Quātū ad primū dic. dixitq̄ illi recte
r̄sdisti. Ubi sciendū q i h̄ oñd̄ veritas so-
lutōis date p̄ legis p̄ituz ex testio. legis.
q: xps q veritas ē et vita. ipsam verā et ca-
tholicā p̄firmavit. ¶ 2° ad obseruatō-
nis vtilitatē dic. h̄ fac et viues. Ubi scien-
dū q dilectio dei et p̄imi fuit fundamētū
obseruatōis omniū mandatorū. ut cum ob-
seruantia mandatorū ducat ad vitaz eter-
nam: iuxta q adolescenti querenti a xpo
Mat. 19. et dicenti: magister Bone quid
boni faciam ut habeam vitam eternam.
respondit yhs. d. Si vis ad vitā ingredi
serua mādara. cōsequens ē ut q deum dili-
git et proximū: b̄eat vitā eternā.

Tertia pars.

Equit. Ille aut volens iustifica
re se ipz. **Ubi** puocat effect⁹
pmpitudinez executiua: q pro
bat subuentio copiosa. **Ubi** sciendū q sic
homo in necessitate positus naturalr dñi
derat adiunari: ita d; quādo videt aliquē
indigētem: ei vt ē sibi possibile subuēire.
iuxta illud **Mat. 7.** Omnia ergo q vltis
vt faciāt vob hoies: et vos facite eis xps
igif in pte ista nos excitat in pposita pa
bola vt subuēiam⁹ primo indigēti: vt sic
nullus possit se de ignorātia pximi: vt vi
debat facere iste legis pitus: rationabilr
excusare: secundū h igitur in pte ista tria
possumus cōsiderare.

Primo legis piti arrogātez psumptōez.
Secundo yhu xpi figuratiua locutiōem.

Tertio sui dicti euidentē applicatiōez.

Quantū ad primū istorū dicit. at ille
volens iustifi. **Ubi** sciendū q hō vana
glōsus qñ laudat d aliquo bono facto vl
dicto nō retorquet h in laudem diuinā. d.
cum ps. nō nob dñe. nō nob: s; nomini tuo
da gloriā: sed multociēs vt vir van⁹ erigi
tur in supbiā: et vñ deberet mereri: dñe
rētur: q igit iste legis piti⁹ fuerat lauda
tus a xpo q sibi dixerat. recte rādisti. in
superbiā est ellat⁹: nulluz reputās sibi pa
rem. **Sciendū** est et scōz **Tho^m** q iste
legis pitus ignorās qd sit suus proxim⁹
vt sua questio indicabat: ostendit se vacuum
a dilectōe dei et proximi: quā tñ lex man
dauerat: et per pñs legis qz ore cōmēdaue
rat trāsgressorē. **Ad 2^m.** s. yhu figu
ratiua locutiōem dñi. suspiciēs at yhs di
xit. **Ubi** sciendū q q: palestini in suis
locutiōibus multuz utebantur pabol: qz
et popul⁹ cōis citius capiebat ista parabo
lice dñi qz si dñt subtili⁹: idcirco xps ser
uans modum regionis: et cōdescendēs
populo multa eis in parabolis loqueba
tur. **In hac autem parabola quinqz**
possumus pñderare. s.

Casum hominis calamitosum.

Occursum hostis piculosum.

Dānum mueris perniciosum.

Actum legis defectuosuz

Effectum custodis affectuosum.

Ad ad primum dñi. suspiciens autem
yhs dixit homo. **Ubi** sciendū q p istā
hoiem itellr Adam primus homo cū to
ta posteritate sua. Per Ierusalem autē
q interpretat visio pacis. Alio modo itellr
celestis patria in qua est clara visio cum
perfectōe dilectōis et pacis. Per Ierico
autem que interpretat luna et significat d
fectum: itellr nostra mortalitas in quam
duenimus hñ flag. propter peccm: pp q
et hñ eum. amissimus ciuitatem illam su
pernam. **Uel** per Ierusalem intelligi
potest paradysus terrestris. vbi hō ante
qz peccaret: erat in tranquillitate et pace.
Per Ierico at iste mūdus in quo existit
hō in afflictōibus et miserijs multz. **Si**
gnanter autē dñe. descēdebat: vt per h gra
uitas peccī det itelligi q fac homiez discen
dere i infernum. quod cognoscens ps. di
cebat. Iniquitates mee supergressę sunt ca
put meum: et sicut onus graue grauate
sunt super me. discendisse autem dñr pñm⁹
homo: qz d statu inocētie: descēdit i statu
elpe. **In** quātr at passibilitatē et miserā
gen⁹ hūanū pp peccū pñm⁹ pentū duenit
audi Job dñe. Job. 13. Nō nat⁹ d mliere
breui viuēs tpe replet⁹ multz miserijs qui
qñ flos egredit⁹ et terrē et fugit vel d vni
bra et nunqz i eodē statu pñet. **Istas**
miserias dplorās Imo. d vilitate pñtōis
hūane sic ait. Quis ergo det ocul⁹ meis sō
tē lacrimaz vt fleā miserābilē hūane con
dictōis igressum. culpābilē hūane pñtōis
tōis pgressum. dñābilē hūane dissolōis
egressum. Cōsidera ergo cū lacrimis dē
quo factus est homo: format⁹ est d terra
concepheus est in culpa: natus ad penam:
agit praua que non licēt: turpia que non
decent: vana que nō expediūt. **Iste autē**

desectus homo per peccatum fuit figuratus per
desectum Ione: de quo sententia dicitur
Ione. i. q. cum dominus mitteret Ionem ad
dicandum: nimirum noluit ire: sed voluit fu-
gere a facie domini: et iuit ad mare: et in-
ta nauem intrauit in ipsam et descendit ad in-
teriora nauis et dormiebat sopore graui.
¶ Ubi sciendum q. per Ionam qui vno modo
interpretatur columba: intelligi potest anima ratio-
nalis quod dominus istar colubarum creauit innoxiam
et pulchram. Per nauem vero intelligi potest sen-
sualitas siue corporis hominis: quod sic nauis in na-
ui continetur: et tamen nauem gubernat et re-
git: sic anima rationalis dum homo uiuit est in
corpore: et ab ipsa homo habet omnem sensum
et motum. Per mare vero tempestuosus et
instabilis: intelligi potest iste mundus plenus
multis tumultibus: in quo nulla stabilitas
reperitur. Deo igitur sic precepit Ione q. iret
ad predicandum nimirum: sic precipit primo
homini dei. gen. 2. Ex omni ligno quod est in pa-
radiso comedere: de ligno autem scie boni et
mali ne comedas: sed sic Ionas deo noluit
obedire: sic primus homo fuit transgressor
precepti: quoniam de ligno comedit: sic autem Iona
transgrediendo preceptum dei iuit ad
mare: sic primus homo faciendo preceptum
diuinum: venit in hunc statum miserabilem
plenum diuersis penalitatibus: sic continue
experimur: sic etiam Ionas descendit ad nauis
interiora sopori graui dormiens: sic in homine
anima rationalis immerita est propter peccatum:
ut potius dicat dormire quam vigilare dum a
corpore regit sequendo ipsius desideria. ad rom. 7.
Non enim quod volo bonum habeo facio: sed quod
nolo malum hoc ago. ¶ Hinc autem sic in corpore
dormienti debet dici ipsum confortando ne desperet
illud apostoli Eph. 5. Surge qui dormis et exurge
a mortuis et illuminabit te Christus. Nam quicumque
dormientem in peccatis: si vult surget et veni-
re ad statum penitentiae. Christus recipit et dat
sibi gratiam ipsius animam illustrantem.
¶ Deinde ad occursum periculosum dicit. et i-

cidit in latronem. ¶ Ubi sciendum q. per istos
latrones qui a latendo dei sunt: intelli possunt
demoni: quod sic latrones occulte prestant tem-
poralia: ita demoni animas hominum semper
viciant: conantur predari. ¶ In istos ho-
mines incidit: quando ad corporis suggestio-
nem suarum obliuiscuntur preceptum domini. ¶ Iste
est ille fur dyabolus de quo dicit Christus Io-
10. Fur non venit nisi ut furem et mactet et
perdat. ¶ Licet autem sic homo a dyabolo su-
peratus fuerit: tamen sibi fuit compatien-
dum propter validitatem hostis. et ideo si
bi compassus dei filius incarnari voluit
ut hominem perditum liberaret. ¶ Isti
demoni sic insidiantes homini significa-
ti per latrones: fuerunt figurati per illos
latrunculos de quibus dicitur. 4. Reg. 5. Duo latrun-
culi de Syria egressi fuerant: et captiuam
duxerant de terra Israel puellam puellam
que erat in obsequio uxoris Naaman. ¶ Ubi
sciendum q. per istos latrunculos intelli possunt
demoni qui instar latronum hominibus
insidiant ut ipsos capiant. Signatur autem dicitur
isti latrunculi egressi de Syria que in-
terpretatur sublimitas: quod demoni per pec-
catum superbie descendunt de celo: qui est lo-
cus sublimissimus in quo primi fuerunt crea-
ti. iuxta illud quod reprehendendo dicit dominus lu-
cifero ezechiel. 28. Tu cherub extentus et
protegens posui te in monte sancto dei. seg-
tur peccasti et eieci te. Per puellam autem
paruulam et innocentem: intelligi potest anima
hominis quod deus creauit pulcherrimam sine ma-
cula peccati. Istam autem puellam: latrun-
culi demoni acceperunt et captiuam duxe-
runt ad faciendum contra diuinum prece-
ptum. Signatur autem dicitur hanc puel-
lam fuisse de Israel quod interpretatur videns
deum: quia anima hominis ad hoc fuit crea-
ta ut deum clare videat in gloria. iuxta il-
lud Ier. 33. Ipsi videbunt gloriam domini
et decorem dei nostri. ¶ Dicitur autem ista
puella fuisse in obsequium uxoris naaman.
¶ Ubi sciendum q. per uxorem naaman intelli-

si potest sensualitas in homine. quia sic inter vi rum et uxorem est iugum et firmum pariter nū: sic dū homo vivit in isto mortali corpore: sensualitas ē anime rationali puncta. rōnalis igit aīa sic accepta p peccatū a dyabolo qñ devicit primū hominē dñ fuisse in obsequio sensualitatis significate p uxore naamā. q̄ deplorans ap̄ls dicit. Ro. 7. Video aliā legē i mēbris meis repugnantē legi mētis mee et captivantem me in legē peccati que ē in mēbris meis in se lix ego hō q̄s liberabit me d corpore mortis huius. et subdit: grā dei p̄ yhm xpm.

Quantū ad dānum muneris p̄nitiosus dicit. q̄ etiam despoliaverūt et p̄la. 2c. Ubi sciendum q̄ hominē suā primāriā conditionē fuit factus cū rectitudine naturali: vt s. sensualitas s̄biceret rōni: rō vero deo: factus fuit et ornatus multis donis gratuitis: inter que fuit donum p̄maximū q̄ homo nunq̄ mortuus fuisset sed vivus in corpore et anima translatus fuisset ad consortiū angelorum: pp̄ peccatū hō factus est i homine ordo perversus.

In ista autē expoliatiōne tangit in homine tria damna.

Primum ē amissio donorum spūalium.

Secūm s̄bilitatiō viriū naturalium.

Tertiū ē diminutiō p̄ncipiorū vitalium.

Quantū ad primum dicit. qui etiam despoliaverunt eum. Ubi sciendū est q̄ sic dictum est superius homo habebat multa dona gratuita quibus ornabatur vt vestibus quibus fuit a dyabolo spoliatus.

Sciendum est autem q̄ inuenio vestē triplicem qua vestitus erat homo vel fuisset: si permansisset in statu nature condite: qua fuit a dyabolo per peccatū spoliatus. s.

Innocentie decorantis.

Gratie conformantis.

Glorie quietantis.

Primo inuenio vestem innocentie decorantis. et hec est vestis de qua dicit 31. Stragulatam vestem fecit sibi bisus et

purpura indumentum eius. Nam deus potest dici fecisse primis parentibus vestem stragulatam que est vestis diversorum colorum quando in statu innocentie dedit eis originalem iusticiam: ad quam instar diversorum colorum dona multiplicia sequebantur.

Ista veste fuit homo spoliatus a dyabolo: quando suis suggestionibus acquieuit. Unde compatiendo homini figuratiue loquitur dominus Joel primo dicens. Posuit vineam meam in desertum et ficum meam decorticauit nudans spoliavit eam et proiecit albi fci sunt rami eius.

Ubi sciendum q̄ per istam vineam et ficum intelligi potest primus homo qui instar vinee et ficulnee debuisset portare fructus suaves et dulces: sed tamen dyabolus instar ficum decorticauit et expoliavit quando per ipsius suggestiones fuit priuatus iusticia originali: et sic nudus remansit: et albi facti sunt rami: quia omnia alia dona que sequebantur originale iusticiam cum ipsa instar rami albi: pariter sunt ficcata.

Secundo inuenio vestem gratie conformantis. Nam gratia est quedam vestis conformans animam deo: quam qui habet est de familia eius: et ad nuptias potest intrare: et sine qua de nuptiis eicitur: vt habetur Abas. 22.

Ista veste fuit expoliatus homo quando fecit contra preceptum diuinum: dyabolo instigante: et tunc potuit dicere illis Abas. primo. Super hoc plangam et vlu labo: vadam spoliatus et nudus.

Tertio inuenio vestem glorie quietantis: Nam gloria est quoddam ornamentum quod est complementum et quietarium omnium beatorum: quam quidem habuisset primus homo si non peccasset: et sic suo congruo tempore quando ipsum voluisset transire ad angelorum consortiū: potuisset sibi dicere illud Job. 41.

Circonda tibi decorem et in sublime erigere: et esto gloriosus et speciosus:

idueret vestib⁹. **I**sta velle fuit expolia
tuo homo quando peccauit: quia tunc fu
it a celesti patria exulatus: vt sic potue
rit dicere illud Job. 19. Spoliant me glo
ria meam abstulit coronam d⁹ capite meo.
Isti demones sic expoliantes p^m ho
minē cum sua posteritate fuerunt nob⁹ fi
gurati per philisteos d⁹ quib⁹ finaliter d^r
1. Re. 31. q⁹ venerunt philistii: et inuenerūt
Saul et tres filios ei⁹ iacentes i mōte gel
boer: p⁹cederunt caput Saul et expoliaue
runt eum cū illis q⁹ erant cū eo. **U**bi
sciendū q⁹ per philistii q⁹ interpretant^r cec
iderunt: intelligi possunt demones: q⁹ ppter
peccm⁹ superbie ceciderunt d⁹ celo. **P**er: sau
lem x^o q⁹ interpretat^r abutē et filios suos
intelligi pōt^r primus homo cum tota po
steritate sua: q⁹ abusus fuit donis sibi dōg⁹
a dō quando resistere noluit temptatōni
dyabolice atemisse: et ideo dyabolus sibi
caput abscidit quando ipediuit i ipso vsu
debite rōis: et sic ip⁹ cū tota posteritate
sua expoliavit vestib⁹ supradict⁹. **Q**u^m
ad debilitatōem virium naturalium dic^r.
et plagis ipositis abierunt. **U**bi sciendum
q⁹ vires naturales hoīs: non solū p⁹ pec
catum sunt deordinate vt sensualitas rōni
non obediat: nec rō deo: sed etiā multum
sunt debilitate quātum ad suos actus: q⁹
homo non ita clare intelligit: et sic d⁹ alij:
sic i statu inocētie: vt sic sibi possit dici il
lud Job. 4. Nunc venerunt super te pla
ge et defecisti. **E**nde p^mus homo sic
plagatus potest figurari per Joram d⁹ q⁹
finaliter d^r 1. paral. 23. q⁹ Syri preliates
d⁹ Joram vulnerauerunt eum: et multas pla
gas recepit i dō certamine. **U**bi sciē
dū q⁹ per Syros qui interpretat^r sblimes.
intelligi possunt demones qui sublimes
dici possunt: quia per peccatum superbie
voluerūt se ponē i sblimi. **P**er Jorā dō
q⁹ interpretat^r flui⁹ grē: itelli pōt^r p^m hō q⁹
i mult⁹ dōis fuit a dō creat^r: i⁹star flui⁹ q⁹
aqua p⁹ter habūdant. **P**ugnātes igit Sy

ri. i. demones d⁹ Joram. i. p^mū hominē
vulnerauerunt eū i naturalibus et nō so
lum vnā plagā accepit i illo certamine
sed multas: q⁹ non solum fuit i vna poten
tia sed i omnibus vulneratus. **Q**uātū
ad dimiutōem p^micip⁹ vitalium dic^r: Se
miuiuo relicto. **U**bi sciēdū q⁹ homo si
nō peccasset: vixisset duplici vita. s. vita na
tur⁹: et vita grē: q⁹ vero peccauit amisit vi
tam grē: et remansit sibi solum vita natur⁹
et sic semiui⁹. **Q**uātū ad actū legis de
fectuosum dic^r. Accidit aut^r vt sacerdos q⁹
dam et. **U**bi sciendū q⁹ testm⁹ vetus gene
raliter diuidi p⁹sueuit i duo. s. i legem et p
phetas. et s^m h⁹ i sacerdotē itell^r lex. in le
uita dō p⁹phē. vetus igit testamentum: si
ue i quantum lex significata per sacerdotē
siue i quantum p⁹phēte significat^r p⁹ leuitā:
genus humanū expoliātū et vulneratū:
potuerunt videre sed nō curare. **Q**u^m
ad defectum legis et sacerdotij dic^r. Accidit
autem vt sacerdos q⁹dam d⁹scenderet eadē
via: et viso eo p⁹terit. **U**bi sciendum q⁹ q⁹
sacerdos et omnes q⁹ fuerant i lege eadez
via descenderunt sicut Adam: q⁹ omnes
ab ipso d⁹ixerunt peccm⁹ origiale. **I**deo nul
lus poterat genus humanum redimē: s⁹
idigebat q⁹ b⁹ redēptore. **Q**u^m ad defe
ctum p⁹phētie dic^r. fili et leuita. **U**bi scien
dū q⁹ sicut dōm est de lege significata p⁹
sacerdotem: ita potest dici de p⁹phētia si
gnificata per leuitam. **Q**uātū ad effe
ctum custodis affectuosum dic^r. Samar
itanus at^r q⁹dam et. **U**bi sciendū q⁹ homo
iste q⁹ d^r descendisse de Ierusalem i Jeri
co creditur fuisse adductus in ista para
bola: quia de populo iudeorum nullus i
lege antiqua potuit subuenire: quia nec
sacerdos nec leuita: vt supertus dictū
est. Samaritanus autem subuenit qui
non erat de populo israelitico. **I**n
ista igitur parte duo possumus p⁹siderā.
Primo effectum cōpassionis inclināg⁹.
Secūdo effectum curatōis liberāg⁹.

Quantū ad primū dicit. samaritanus aut quidam etc. Ubi sciendū q̄ circa xps significatū per istum samaritanū. s. possu-
mus p̄siderare. s.

Subernatōem vigozōsam.

Peregrinatōem virtuosam.

Assimilatōem amorosā.

Inspectōem luminosā.

Cōpassiōem viscerosā.

Quantū ad guber. vig. dicit samaritan⁹ autem qdam. Ubi sciendū q̄ samaritan⁹ interpretat̄ custos. q̄ igit̄ xps vt ipemet dicit est pastor bonus: et officiū boni pasto-
ris est custodire oues sibi cōmissas: ideo xps est custos et dici potest samaritanus.

Quantū ad pegrinationē virtuosā dicit. iter faciens. Ubi sciendū q̄ xps se eundem diuinā p̄scentiā et ordinatiōē de sinu patris venit in mundū iuxta illd q̄ ipse dicit Jo. 16. Exiui a p̄e et veni in mū-
dum. **Q**uantū ad similitudinē gratio-
sam dicit. venit secus eū. Ubi sciendū q̄ xps in h̄ mundo existēs: filius fuit ceteris hoib⁹ absq̄ p̄ccō. Nā iuxta illd. i. petri. 2. p̄ccn̄ nō fecit nec inuētus ē dol⁹ in ore ei⁹. vt sic verificet̄ de ipso illd ps. In via p̄ccō rū nō stetit. et iō d̄r hic q̄ vēit sec⁹ languidū hoīem: siue sec⁹ viā: q̄ ipse nō fuit lan-
guid⁹ p̄ p̄ccn̄ nec i via p̄ccōz: s̄ solū filius natura: et iō sec⁹. **Q**uantū ad inspectiō-
nē luminosā dicit. et vidēs eū. Ubi sciendū q̄ xps q̄ cognoscit oīa. iuxta illd heb. 4. Nā nuda et apta sunt oculi ei⁹. cognouit infirmitatē hūani generis: a q̄ nō poterat curari nisi p̄ ipm: et iō d̄r languidū istū vi-
disse. Nā iuxta illud Eccli. 25. Nā vidit ocl⁹ ei⁹. q̄ cognoscēs p̄ccō: d̄z d̄r. t̄rē. i. Nā d̄r afflictiōez meā qm̄ erect⁹ ē in mic⁹ dyabol⁹ erigis: qm̄ p̄ualet s̄ homiēm p̄ccōrē. **Q**uantū ad p̄passiōē viscerosā dicit. mīa mor⁹ ē. Ubi sciē. q̄ xps cui⁹ p̄p̄i⁹ act⁹ ē misereri semp et p̄ccr̄: vidēs istū infirmū lāguidū misert⁹ ē. Nā Ambro. Nēc̄s aut̄ fact⁹ ē p̄passiōis n̄re susceptiōe finitiū et mi-

sericordie collone vicin⁹. Nā ps. quomō misert⁹ ē p̄r filioz: misertus d̄s timentibus se qm̄ ip̄e cognouit figmētū nostrū.

Quantū ad effectū curatōis liberant̄ dicit. et appropians ligauit etc. Ubi sciendū q̄ corporal⁹ medicus volēs curar̄ aliquē: inf̄ alia d̄z quattuor facere. 1° ei⁹ d̄z infirmus visitare. Nam si solū a lōge staret et infir-
mum nō videret: nō poss̄ bñ ipm curare. 2° d̄z medicinā p̄piare. 3° d̄z diligētē la-
borar̄. 4° d̄z de futuris ordinare: q̄ nō sp̄ p̄ns. Scdm̄ hoc igit̄ in ista p̄te respectu medici spūal⁹ quattuor possum⁹ p̄siderar̄. s. P̄ntiam assistētē.

Medicinā p̄gruētē.

Diligētiam exequētē.

Prōvidentiam ordinantē.

Quantū ad p̄mū dicit. et appropiās. Ubi sciendū q̄ h̄ de⁹ fit p̄ns oībus p̄ essentia et sua potētia: tñ aū aduētū filij dei i mūdū n̄ erat sic nob̄ p̄ns sic postea fuit. **Q**uia igit̄ Christus dei filius sic nob̄is appo-
pinquauit: ideo dicebat apostolus phil. 4. Gaudete in domino semper: iterum d̄i-
co gaudete: modestia vestra nota sit om-
nibus hominibus: dominus enim prope est. **Q**uantum ad medicinam congruē-
tem dicit. alligauit vlcera eius infun-
dēs oleū et vinū. Ubi sciendū q̄ sic ad vo-
lens sanare aliq̄ vln⁹: tria inter alia sunt necessaria. s. aliqd restrictiūz hūoris: ali-
qd mitigatiūz doloris: et aliqd purgatiūz
fetoris. sic ēt in spūali vlnere aīe: q̄ qdēz vln⁹ ē p̄ccn̄ mortale. Nā hō q̄ vln⁹ a p̄ccō
curari d̄z se ipm restringere ne itez i pec-
catūz labat. d̄z spare in diuina mīa vt sic do-
lor aliquat̄ mitiget. d̄z se exercitare i bo-
nis opibus ne ex n̄s in p̄cc̄ p̄seuerātia pu-
trescat. et scdm̄ h̄ xps sanando infirmū d̄r
tria fecisse. Nā ligauit vlnera: infudit oleū
infudit vinū. p̄ p̄m̄ intell̄r restrictio p̄ccōz
p̄ scōz mitigatio dolor. p̄ 3^m purgatio fe-
toris. Nā Aug. Alligatio vlnēz ē cohibitiō
peccatoz oleum cōsōlo sp̄ei bone p̄pter i

dulgentiam datam ad recedentem pacis.
vinum exortat id ad operans seruicissime
in spiritu. **Quantum** ad diligentiam exe-
quentem dicit. Et imponens illam in iu-
mentum etc. **Ubi** sciendum quod magna dilige-
tia ostendit dum sauciatus homines ipse
tem ad ambulandum imponit iumento suo et
ad locum securum deducit et sollicitus est de
eo. **Sciendum** est igitur quod istud iumentum
est humanitas christi loquentis et dicentis ge-
neri humano sauciato illud per. Et iumen-
tum factus sum apud te et ego semper tecum.
Nam ut iumentum factus humano generi:
quoniam instar iumenti portantis onera: voluit
peccata totius humani generis in se ipso
portare. iuxta illud. 1. pe. 3. Peccata nostra
ipse protulit in corpore suo super lignum ut
peccatis mortui iusticie viuamus. **Quantum**
ad prudentiam ordinatam dicit. altera
die protulit duos denarios etc. **Ubi** scien-
dum quod hic christus in hunc mundum venerit ad sa-
nandum hominem sauciatus. tamen non semper erat
corporalis manserunt in mundo: sed erat per-
diturus ad patres. iuxta illud quod dixerat
Jo. 7. Adhuc modicum vobiscum sum et vado ad
eum qui misit me. **Quia** vero christus ab-
sentabat se corporalis ab homine sauciato:
ne sibi immineret periculum in futurum ipsum
recomendat custodibus. id est prelati qui cu-
ram debent habere de subditis sibi commissis
In cuius figura dixit ipse Petro. Jo. 21.
Pasce oves meas. **Ubi** cuilibet prelato
dicitur. 3. Reg. 20. Custodi virum istum qui si
lapsus fuerit erit anima tua pro anima eius.
Et autem prelati de subditis suis sint
magis solliciti. impensam christus dat duos
denarios. **Ubi** sciendum quod per istos duos
denarios quos altera die dicitur protulit
se intelligi possunt duo testamenta: vetus. scilicet
nouum: quorum intelligentia post diem re-
surrectionis sue dedit discipulis et in per-
sona illorum ceteris prelati futuris. ita
quod per alteram diem intelligit dies resur-
rectionis. **Quantum** ad tertium. scilicet dicti

christi euidentem applicationem dicit. quod ho-
rum trium etc. **Ubi** sciendum quod christus posita
sua parabola: ipsam applicat ad propositum
respondens quod omni legis preceptum interroga-
tis: quis eius primus esset. **Ubi** possumus
tria considerare. scilicet. yhu christi questione. legis
preceptum responsione. operis boni exortatione.
Quantum ad primum dicit. quis horum trium
etc. **Ubi** sciendum quod christus in supradicta para-
bola mentionem fecerat de tribus. scilicet. de
sacerdote et de leuita quorum neuter miser-
tus est sauciatus et samaritano qui misertus
est eius. Interrogat igitur christus istum le-
gis preceptum quis istorum trium dici debeat
proximus sauciato. **Quantum** ad legis
preceptum responsione dicit: qui fecit misericor-
diam in illis. **Ubi** sciendum secundum Am-
brosium. quod hic sacerdos et leuita eiusdem gene-
ris fuerunt cum sauciato quod omnes fuerunt
israhelites: tamen quia non fecerunt misericordias.
proximi non dicuntur. **Sciendum** est igitur
quod primus dicitur relative: ita quod ille qui in-
digenti subuenit: et est ille cui ab illo subueni-
tur: uterque proximus dici potest. et ideo cum multa
recipiamus beneficia a sanctis angelis et a christo
continue: nomen proximi ad christum et ad angelos
et ad nos potest extendi. **Ad istam** maiorem exhi-
bendam proximis nos hortatur saluator. Luc.
6. d. Estote misericordes sicut et pater vester mihi
corde. **Quantum** ad operis boni exortatio-
nem dicit. Vade tu et fac similiter. **Ubi** sciendum
quod cum legis preceptum quod iussit a domino quod esset
eius proximus: et sibi parabola promissit ex qua le-
gis preceptum sentiam protulit quod qui fecit misericordiam ille
proximus fuit ut sibi questione de se ipso sol-
uat: ostendit quod eius sit primus quod ille cui
misericordiam facit: ideo dicit sibi. Vade tu et fac similiter.
Unde Crisostomus. Si que vides opprobrium non
picas utique neque est. sed siue sit gentilis siue
iudeus et opere indigeat non cauilleris: vix
habet auxilium quicumque mala fuerit pas-
sus. Nam misericordia nobis preparat bona
gratuita in hoc mundo: et in futuro gloriam
paradisi. Ad quod etc.

Tonica. 13. post pent. Euangelium. 54.
introducio.

Am iret yhs i ierusalē trā
sibat per mediā samariām.
Luc. 17. Nos videmus per
experiētiā q̄ quattuor sunt
iter alia ppter que cura ali

euitas infirmi reddit' cōmendabil'. 1° dñm
 est si medicus sit bon'. Nam q' fit a bono
 magistro in omni arte magis p'mendaf:
 q'm illud q' fit a nō bono. 2^m est q'n infirm
 tas est difficil' ad curādum. Nam ⁊ si me
 dicus dato q' fit bonus in arte sua: aliq'ue
 infirmū de aliqua infirmitate leui curret
 ppter h' multū laudat. sed q'n infirmitas
 de se grau' ē: ⁊ ipsum sanat: tunc magis
 laudat. 3^m est q'n ab infirmo desiderat' af
 fectuose cura infirmitatis: ⁊ appetitio sani
 tatis. Nam si infirm' nō curaret sanitatē:
 ipsam habitā nō laudaret. sed e' conuerso
 sic. 4^m est q'n cura cito est ⁊ nō tarda. Nā
 si aliq's medicus in longo tpe curat infir
 mū: non ita cōmendat' sic q'n ipsum curat
 in breuiori tēpore. An ad cōmendationē
 cure boni medici d'r Eccl'i. 38. Disciplina
 medici exaltabit cap' illius ⁊ in cōspectu
 magnatorū collaudabit'. Est aut' ratiōale ⁊
 cōueniens vt infirmus. qui recipit sanita
 tem a medico sit gratus: ⁊ recognoscat: re
 ceptum beneficiū ⁊ sibi p' virib' recōpen
 set. Et igitur beatus Luc. quādam curaz
 de qua fac' mentionem in hodierno euan
 gelio: reddat cōmendabilez ostendit nob'
 Medici bonitatez: q' medicus fuit xp's.
 Infirmitatis difficultatem. quia lepra.
 Desiderij āxietatē: q' pro sanitate clābat.
 Temporis breuitatē: quia cum irent mun
 dati sunt. ex quibus postmodū ostendit
 q' de recepto beneficio homo debet lau
 dare diuinam mansuetudinem. In isto igit
 tur euangelio tangit quatuor euidenter.
 videlicet.

Infirmiſſimæ flagitiuſque deteſtandum

Sanitatis desiderium imitandum.

Pietatis bñficiū appetēdum.

Diversitatis indicium admirandum.

¶ Primum probat infectio corporalis. 2us
 expressio vocal. 3us affectio paternal. 4us di-
 stinctio psonal. ¶ In prin. 2us ibi. qui ste-
 terunt a longe &c. 5us ibi quos ut vidit &c.
 4us ibi. vnus aut ex illis &c.

Prima parte.

Plantū ad primū ubi tūgit infir

q unitatj flagitiũ detestandũ . q p
bat infectio co:po:al' dicit. Luz

iret yhs in ier^m 2c. Vbi sciendū qd infirmi indigent medico vt sanent. iuxta illd saluatoris. Luc. 5. Non egent qd sani sunt medico: sed qd male habent. 7 ideo hō nec medicinam d3 spernere s3 medicū honorare iuxta illud Eccli. 38. Altissim⁹ creauit de terra medicinā: 7 vir prudēs n̄ abhōnebit eas. Quia igit infirmitas regit medicū: idcirco in parte illa duo possum⁹ cōfiderā. Primo medicū sufficiētē 7 benignū. 2° morbum affligētē 7 malignū ibi. Et cū igredere^r quoddā castellū 2c. ¶ Quātm ad primū dic. Cum iret yhs in ier^m 2c. Vbi sciendū qd medic⁹ iste sanās infirmitates ē xps yhs: de quo dī. Mat. 4.º qd circuibat ciuitates 7 totā gallileā docēs in synagogis eorū: 7 p̄dicans euāgeliū regui: 7 sanās oēm languorem: 7 oēm infirmitatem in pplō. Non solū aut curabat corporales infirmitates sed et mētales. 7 iō quia samaritani 7 iudeierant adinuicem emuli: ipsos curare volebat vt ambo ad veritatē; vere fidei adunaret. vt sic iuxta illud Eph. 1.º. Duo cōdidit in semetipso: in vnum nouum hominem faciens pacē. 7 ideo dicitur qd volens ire in ierusalem: transibat per gallileā que erat patria iudeorū 7 p samariā: patriā. s. samaritano rū. ¶ Sciendū ē aut loquēdo spūālī qd p

illud iter q^d x^ps fecit in ier^m: intelligi p^ot
iter q^d debemus facere vt pueniamus ad
gloriam paradisi. ¶ Unde sciendū est q^d p
ier^m que interpretat visio pacis intelligi
p^ot illa sup^a ciuitas beatorū. in qua deū
clarissime speculant. de qua dicit ps. Ier^m
que edificat vt ciuitas cuius participatio
in idipsum. Nam illorū participatio est i
idipsum: q^d non solus q^ulibet sanctus gau
det de p^op^oia gloriā: s^cd de gl^a cuiuscūq^{ue}
beati. ¶ Nec est illa ier^m in qua x^ps in
quantū homo participat a sanctis oib^{us}: i
qua est ip^a ciuitas reficiēs oēs sanctos.
iuxta illud q^d figuratiue d^r. 2. Pal. 6. vbi
legit deum dixisse. Ego elegi ier^m vt sit
nomen meū in ea: et elegi d^o vt cōstituerē
eum sup^a pplm meū isrl. ¶ Ubi sciendū
q^d per d^o intelligi p^ot x^ps: qui i istar d^o
manu fortis fuit pugnādo pro nob^{is} cōtra
diabolum: et decorus aspectus: p^o carentiam
omniū victoriū. Hūc deus p^ostituit p^onci
pem in celesti ier^m: q^ui sibi elegit ciuitatē
sanctorū omniū: in qua est nomen suū ad
mirabile: votū sanctis oib^{us} ad eorū glo
riam sempiternā. ¶ Ad hanc ciuitatem
x^ps vt princeps cōstitutus et d^os: libera
liter nos inuitat. iuxta illud q^d figuratiue
d^r. 2. Re. 19. vbi d^r q^d d^o vocauit berzelai et
dixit ei. Veni mecum vt requiescas secur^{us}
in ier^m. Ubi sciendum q^d p berzelai q^u in
interpretat fortitudo mea: intelligi p^ot qui
libet fidel^{es} xpianus: qui d^o esse fortis et fir
mus in opibus virtuosus: et sic dicat cum
ps. Fortitudinem meā ad te custodiā. tūc
enim homo fortitudinem suā custodit ad
deū: quādo vires suas expādit in opibus
deo gratis: et talem x^ps significatus p d^o
inuitat post decursum hui^{us} miserie i qua
fortia fuit resistēdo peccatis: et scē vocat
ad illam ciuitatem supernā ier^m: vt ibi se
curus ppetuo requiescat. ¶ Volens autē
homo ire in ier^m: d^o instar xpī trāsire p
samariā et gallileā. ¶ Ubi sciendū q^d per
gallileā que vno modo interpretat rota:

intelligi p^ot mundus iste: q^u instar rote ē
instabilis: et cito mouet: in quo qdem nunc
sunt in alto plationis: nūc in imo subiectō
nis: nūc a dextris prosperitatis: nūc a fini
stris aduersitatis. et sic nunq^u in h^{ic} mūdo
stabiles manēt. Quod cognoscēs aposto
lus dicebat. 2. ad Cor. 4. Et q^u in hanc ho
ram exurimus et sitimus et nudi sumus.
¶ Vel p gallileā que alio mō interpretat
transmigratio intelligi p^ot trās migratio
q^ui homo q^u vlt^{im} ire ad celestem p^oriam: d^o
facere d^o vicij ad virtutes. ¶ Per sama
riam autē que interpretat custodiēs d^om^o:
intelligi p^ot custodia mādatorū dei q^ui hō
postq^u venit ad statū penitētie d^o h^{ic}re. iux
ta illud q^d sibi dicit d^os p^ouer. 3. Fili mi
ne obliuiscaris legis mee et p^ocepta mea
custodiat cor tuū. Qui d^o respōdere ver^o
penitēs dicēdo illud ps. Custodiā lege
tuam semp in seculum et in seclū. ¶ Quā
tum ad secundū. s. morbū affligēte dicit.
Et cum ingredere quoddā castellum etc.
Ubi sciendū q^d secundum legē Moys. ho
minēs leprosi separabant ab alijs et eicie
bant extra castra: secundū q^d scribit Ma
ri. s. q^u locut^{us} ē d^os ad Moys. d. Precipe
filijs isrl vt eiciāt de castris oēs leprosus.
Quia igit istī. x. viri leprosi erāt: adeo sta
bāt extra castra circa quos x^ps fac mirā
culum: vt sic postq^u iudeos et samaritanos
in vnū voluit colligere: ex h^{ic} etiam pplm
isrliticū ad fidem puerat. ¶ Sciendū est
autē loquēdo spiritali q^d p istud castellū
intelligi p^ot iste mundus in quē x^ps tūc
ingressus d^r: quādo dei filius pro nob^{is} vo
luit incarnari. Quod qdem fuit figuratū
Luc. x. vbi d^r q^d intrauit x^ps in quoddā
castellum: et mulier quedā Marta nomie
accepit illum in domū suā: et huic erat so
ror: noīe maria. ¶ Ubi sciendū q^d sic d^om^o
est q^d p castellum istud: mundū iste p^ot in
telligi in quē cum x^ps intrauit: Marta
i. beata virgo in domū suā recep. s. i. vte
rum suū: que p Abaria et Abarta typice

designatur. **U**n sciendū fm Augu. q per marthā intelligitur vita actiua: 7 iō dī in luc. q martha ministrabat. Per mariam at intelligit vita pēplariua: 7 iō dī ibidē q maria sedebat secus pedes dñi. Isti at sunt duo modi viuēdi quasi due sorores: q: igit virgo btā pfecta fuit i vita actiua: iō fuit martha: q: et pfecta fuit in vita cōtemplatiua: iō fuit maria. Et sic ipa tanq nature pfecta fuit pueniēs receptaculum xpī: Mā iuxta illud ps. Domū tuā dñe d eēt scitudo. **S**ciendū est et q p istos 10. viros leprosos intelligi pōt totum genus humanū q ante aduentū xpī poterat dici leprosum pp peccatū originale q con traxerat a primis parētibz vñ ps. Dēs declinauerunt simul inutiles facti sunt nō est qui faciat bonū non est vsq ad vnum. **E**l per illos 10. leprosos intelligi pos sunt non solū infecti originali peccō s etia actuali contra pceptū decalog facientes 7 ideo signanter. 10. dicūt pp q instar le pre per pccī maculā defo: mātur. quoz trās gressiōe deplorās ille sanctus Tobyas: dicebat Tob. 3. Mō obediūm pceptis tuis: 7 traditi sumus in direptionē capti uitate 7 mortē. Re vera enī q facit cōtra pceptū domini in direptionē traditur q: se ipm dissipat dum amittit grām q sibi deus dederat in baptismo. tradit et in ca priuitate: q: sub dyaboli seruitute tradit et in mortē: q: p culpam aīa moritur que prius p gratiam erat viua. **D**ēs autē supradicti siue sint in originali peccato: si ue mortali possunt dici leprosi: q: sicut le pra redit hoiem alijs abhominabilem ad videndū sic peccm in aīa reddit hoiem ab hominabile deo. vt sic merito possit eis dici illud Leuit. 26. Abhominabil vos ani ma mea. Nam iuxta illud ps. Airum san guinam 7 dolosum abhominabitur dñs. **E**nde quilibet istoz pōt figurari per Naamā principē militie regis syrie qui erat vir magn⁹ apud dñm suum 7 hono

rat⁹ 7 erat vir fortis 7 diues: sed lepro sus. 4. p. **E**bi sciē. q per regē syrie intelligi potest dyabolus. Nam Syria in terpretat sublimitas 7 significat supbiāz per quā homies extollunt. De dyabolo autem dī Jo. ij. q ipse est rex super oēs filios superbie. **M**ilitia autem istius re gis syrie. i. dyaboli est multitudo vicioz. **P**er naaman aut qui interpretatur de corus intelligi pōt quilibet homo cuius animā decoram: deus creauit 7 pulcrā: q: ad imaginē suam. vt sic potuerit sibi dice re illud Eze. 16. Perfecta eras in decore meo. q: posueraz sup te. Iste dī princeps militie regis syrie. i. vicioz: quando se la xat ad vicia 7 peccata. 7 ideo q: quis aliq temporaliter sit diues 7 fortis 7 honorez ab hominibus tamen per peccati maculā est leprosus. 7 sic pulchritudinem q sibi deus dederat maculat 7 sturpat: vt sic me rito possit dominus sibi dicere illd Eze. 16. Abhominabilem fecisti decorem tuum. **S**ed aduertat miserabilis homo 7 im mundus 7 fetidus quid homo leprosus habebat: 7 quid circa ipsum fiebat in ve teri testamento. Nam sicut sententialr di cit Leuit. 13. quando homo erat leprosus iudicabatur per sacerdotem imundus: 7 habebat vestimenta diffuta 7 facilia ad i duendum 7 exuendum 7 caput nuduz: vt sic possz cognosci ab alijs 7 os veste ptec tum ne fetorem loquendo diffunderet 7 separatus per sacerdotem habitabat so lus extra castra ne aliquos inficeret: 7 cō taminatum 7 sordidum se clamabat.

Ebi sciendum q per istum sacerdotē iudicantem: s ministerialiū intelligi pos sint omnes sacerdotes 7 prelati: tamē sa cerdos principalis est Christus. cui dic ps. Tu es sacerdos in eternum secunduz ordinem Melchisedech. Iste habz princi palr iudicare: quia sic dicit Jo. 5. Pas omne iudicium dedit filio. 7 ideo ipse dic Ezech. 7. Iudicabo te iuxta vias tuas 7

bb

ponā tibi oīa scelera tua. ¶ Per leprosus
vero intelligitur existēs i peccō mortali. q
primo dīr hēre vestimēta dissuta lata ⁊ fa
cilia ad induendū ⁊ exuēdū pp peccandi
psuetud. nē qua peccōr laxat se ad oīa ge
nera vitioꝝ. ¶ Secundo dīr q hēbat cap
nudum. Ubi sciendū q p caput q ē pīci
palior pā corporis intelligi pōt aīa que ē
principalior pā hoīs cuius ornamentū dī
cē spūs s. grā qua tunc denudat qñ hō pec
cat. qñ sic denudatā reprehēdēdo alogtur
dñs Ez. 16. dī. Nuda eras ⁊ confusiōe ple
na ⁊ trāsiui te ⁊ vidi te. Mā deus peccā ho
minis qñscumqz putet esse secreta cogno
scit: in die iudicij sicut publica tori mun
do. iuxta illud q ipse dicit aīe peccatrici
Naum. 3. Ostendā inqz gentibus nudita
tem tuā ⁊ regis ignominia tuā: ⁊ ponā su
per te abhōiationes ⁊ prumelijs te afficiā
⁊ ponā te in exemplū. ¶ Tertio dīr q ha
bebat os veste ptectū. Ubi sciendū q pec
cator iō dīr habere os contextū. q iuxta il
lud ecclesiastici. 15. Non est sponsa laus in
ore peccatoris. pppter q dicitur Jo. 9. Sci
mus quoniam peccatores dūs non audit.
Mā iuxta illud Math. 15. Que pcedunt
de ore: de corde exeant. Cum ergo pecca
tor hēat eo: fetidum: verba sua sunt feti
da. ¶ Quarto dicitur q se contaminatū
⁊ leprosum clamabat. Ubi sciendū q
peccator contaminatus dicitur: quia ipse
animam suam inficit ⁊ sic brutus vt iumē
tum: iuxta illud ps. Comparatus est iu
mentis insipientibus ⁊ similis factus illi.
¶ Quinto dicitur q habitabat solus a
mundis ⁊ sanis separatus. Ubi sciendū
q peccator in isto mundo separatur a iu
stis: quia dum est in peccato mortali non
est particeps honorum spiritualium que
sunt per bonos in sancta matre ecclesia.
⁊ si perseverent vsqz ad mortem sepan
t a gloria beatorum.

Secunda pars.

Egitur. Qui steterūt a lōge ⁊c.
Ubi tangit sanitas desiderium
imitandum: q probat expressio
vocal. Ubi sciendū q homo qui vult pe
tere aliquod beneficium dī. scire a quo pe
tere debeat. vt. s. sit talis qui possit ⁊ velit
subuenire petenti: debz etiam suam neces
sitate expmēre vt sic magis ad faciē
dum q postulat inclinet: debz etiam cum
humilitate petere. Scōm hī at i ista parte
tria possumus p̄siderare. s.
Modum reuerētem.
Actum expmētem.
Dm̄ p̄potentem.
¶ Q^m ad p̄mum dīc. Qui steterunt a lō
ge. Ubi sciendū q qz isti leprosi s̄m legez
Abosaycam erant imundi: non debebant
cum alijs conuersari nec presumbant ve
nire ad Chrištū quem videbant transeun
tem: sed cū timore ⁊ reuerentia lōge sta
bant: vt sic quilibz eorum dicere potuerit
illud Iere. 31. A longe dominus apparuit
mibi. ¶ Quantum ad actum expmētem
tem dīc. Et leuauerunt vocem ⁊c. Ubi sci
endum q per eleuatōem vocis intelligi
potest magnum desiderium q isti habe
bant de sanatiōe habēda. vt sic dici potue
rit de ipso illud Iudic. 2. q leuauerunt
vocem suam ⁊ fleuerunt. ⁊ ideo qz sic cum
affectu clamabāt: hī essent longe a xpō cor
poraliter: tamen xp̄s eis misericordit ap
propinquabat. ¶ Q^m ad deū p̄potētem
dīc. dicentes yhu p̄ceptor: miserere n̄ri.
Ubi sciendū q isti leprosi nō solū vident
cognosce ⁊ credei xp̄m vey hoīem: ipm
vocando yhm: sed et deum: qz ipm p̄cepto
rem appellant. Nam nomen p̄ceptoris ē
nomen dñatōis: que principalr puenit dō
iuxta illd ecclesiastici. 1. Unus altissim⁹ crea
tor oīum: oīpotens rex potens ⁊ metuen
dus nimis sedens super thronum illius
⁊ dñans dō: quē qdēz viderūt leprosi ⁊ p̄
ceptorē vocauerūt ⁊ dñm: iuxta illd Isa.
50. Erūt o cul tui vidētes p̄ceptorē tuū.

¶ Sciendum ē ac loquēdo moralit̃ q̃ in parte ista ostendit̃ peccator: i per quēz modum debz conuerti ad xp̃m: vt a spiritua li lep̃a. i. a peccato curet. Nam debz. Reprehendit̃ suā negligentia et erubescit̃. Exprimere suā indigentia et ingemiscere. Cognoscere diuinā afflictionē et ipaz appetere. Extollere diuinā p̃sidentia et p̃remiscere. Diliger diuinā beatitudinē et ipaz d̃poscere. Vndere p̃p̃ia miseria et ipaz detegere. **¶** Primo dico q̃ peccōr si vult curari a d̃no: debz reprehendere suam negligentia et erubescere. et hoc notat cum d̃r a lōge stetit. Nam peccōr p̃siderans q̃ fuit negligens in virtutis opibus p̃p̃ que vt opes fuit creatus a deo: debz erubescere: sciens q̃ iuxta illud Prover. 19. Qui custodit m̃ā dat m̃m: custodit aīam suā: qui ac negligit viam suā mortificabit̃: q̃ Prover. 15. Longe est d̃ns ab impijs. p̃p̃ q̃ dicebat ps. Lōge a peccatoribz saluo: q̃ iustificatiōes tuas nō exquisierūt. **¶** Si ac h̃ cōsideras peccōr: cum timore et verecundia lōge stas se voluerit ad dominū conuerti: et pro venia deuote orare merebitur exaudiri. **¶** Hoc autē fuit figuratū in illo publicano de quo d̃r Luc. 18. Quod publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad celū leuare: sed percutiebat pect̃ suum dicēs. deus p̃pitius esto mihi peccatori: et ideo fuit a d̃o iustificatus. Vbi sciendum q̃ per istum publicanum intelligi potest quilibz peccator: qui quando reuertitur ad suam conscientiam: et vult ad deū conuerti debz timere iusticiam punientem: et sic dicitur a longe stare. Debz verecundari propter irreuerentiam q̃ habuit in peccando: q̃ dimisit bonum incommutabile pro bono commutabili: et sic dicitur q̃ nolebat oculos ad celum leuare. Debet etiam dolere de iniuria q̃ deo fecit: et sic dicitur q̃ pectus suum percutiebat. Debet confidere de diuina misericordia. et sic se accusando debet humiliter implorare dicēs. De

us propitius esto mihi peccatori: cuius bonum propositum videns deus: sibi culpam dimittit et confert gratiam iustificationem. Quod cognoscens ps. dicebat. Dixi confitebor: aduersum me iniusticiam meā domino: et tu remisisti impietatem peccati mei. **¶** Secundo dico q̃ peccator debet exprimere suam indigentia et ingemiscere. et h̃ notat cum dicunt eleuasse vocē suā. Nam peccator: considerans indigentia q̃ habz d̃ diuinā gratia existēs in peccō debet dolere cum contritiōe amarā: iuxta illud q̃ sibi dicitur Ezech. 21. Et tu fili hominis ingemisce in contritiōe lumborum. i. i intimo cordis: et amaritudinibz. **¶** Tūc autem poterit figurari per Saule: de q̃ sententia dicitur. 1. Reg. 24. q̃ cum persequeretur d̃s: et David reprehenderet eum: q̃ sic ipsum persequeretur: cum potuiss̃ eum interfecisse duz erat in spelunca purgans ventrem. q̃ compunctus Saul leuauit vocem suam et fleuit: dixitq̃ ad David. Iustus: tu es q̃ ego. tu enim tribuisti mihi bona: ego autem reddidi tibi mala. **¶** Vbi sciendum q̃ per Saulem qui interpretatur abutens intelligi potest quilibz peccator: qui quando peccat abutitur dōis sibi datis: siue sint dōa spūalia siue temporalia. **¶** Vnde d̃r ac q̃ interpretat manu fortis itellr d̃s d̃ q̃ d̃r Job. 9. Si fortitudo q̃ robustissim⁹ ē: quē p̃seq d̃r peccōres significat p̃ Saule dū ei i suis opibz d̃dicunt. **¶** Vbi ac d̃s dū peccōres peccat et sunt i turpibz actibz possz interficere instar d̃s q̃ saule dū erat i actu imūdo interfecit potuit: q̃ iuxta illud. 1. Reg. 2. D̃ns mortificat et viuificat: d̃duc ad inferos et reduc: in m̃ltos. ex sua m̃ia ei peccat: q̃ pot⁹ miseri elegit q̃ irasci. iuxta illud Eze. 33. Quis ego dic d̃ns nolo mortē impij: s̃ vt p̃uertat impi⁹ a via sua et viuat. **¶** Adēs ac peccōr circa se diuinam misericordiam: d̃z istar Saul p̃p̃gi et fleuit dicēdo illud p̃ paral. 21. Ego suz q̃ peccaui ego q̃ malum feci. **¶** 3º dico q̃ peccator:

bb j

de cognoscere diuinā influentiā et ipsam ap-
petere. et h notat euz dicunt yhu. **M**ā yhu
saluator interpretatur significat influentiā
q̄s xp̄s habuit circa genus humanū ipm
a peccō saluando. pp q̄ dicit apls. Eph. 2.
Deus s̄r qui diues ē misericordia pp ni-
miā caritatē suā qua dilexit nos cū essem⁹
mortui peccōs uiuificauit nos in xp̄o cuius
gr̄a saluasti estis. **E**t hūc saluatorē debz
peccōr appetere vi. illud Isa. 26. **N**omē tu-
um in desiderio aie aia mea desiderauit te
in nocte et spūs meus in p̄cordijs meis de-
mane uigilabo ad te. **I**ste saluator de-
sideratus fuit p̄phetatus per Isa. d. Isa.
45. **R**orate celi desuper et nubes pluuiat
iustū apiatur terra et germinet saluatorē.
Quarto dico q̄ peccōr de extollere di-
uinā p̄sidentia et contremisceat. q̄ notat cū
dicunt p̄ceptor. **N**am p̄ceptor est nomen
p̄sidentie et dñij. et significat dñationem q̄s
dedit deus pater xp̄o filio suo. iuxta illud
Isa. 55. **E**cce testē in gentib⁹ dedi eū ducē
ac p̄ceptorē gentib⁹. q̄ igit sic potēs pec-
cator de eū timere. iuxta illud Eccl̄iastici
12. **D**eū time et oia mādāta eius obserua.
ut sic possit dicere illud Abac. 3. **D**ñe au-
diui auditionē tuam et timui. **Q**uinto
dico q̄ peccator debz diligere diuinā bēi-
uolentiā et ipsam deposcere. **N**am pecca-
tor considerans diuinā misericordiam:
non debz d̄spare d̄ uenia: sed ipsam humilr
implorare: dicendo euz p̄s. **M**iseref mei
dus s̄m magnā misericordiam tuam et
s̄m multitudinem miseratōum tuarum d̄
le iniquitatem meam. **A**d h autem admōet
Is. 55. ubi d̄r. **R**eliquat impius uia: su-
am et uir iniqu⁹ cogitatōes suas et reuer-
tatur ad dominum et miserebit⁹ eius: et ad-
deum nostrum quantū mlt⁹ est ad igno-
scendum. **S**ecundo dico q̄ peccator d̄
bz ostendere p̄xiam miseriam et ipsam de-
tegere. **M**ā et h notat euz d̄r n̄r. **N**am sic
videmus q̄ aliqui grauit⁹ infirmi: l3 infir-
mitas illoz sit horribil⁹ ad uidēdum tam

ipsam ostēdit alijs ut eorum facilius mise-
reant: sic peccōres debēt peccm suum dō pā-
dere q̄zuis ipm cognoscat ut ex eoz bz
mili p̄posito ad faciendum misericordiā
citius inclinetur et ueniam postulare. dē-
cendo illud Iudit. 7. **P**eccauimus cum
patribus nostris iniuste egimus iniquita-
tem fecimus: tu q̄ pius es misere n̄r i.

Tertia pars.

Egitur. **Q**uos ut uidit et. **U**bi
tangit pietas beneficium appe-
tendum: q̄ pbat affectō p̄nalis.
Ubi sciendum q̄ bonus medicus debz co-
gnoscat infirmitatem languent⁹ et sibi da-
re remedium p̄ morbum. **S**cōm hoc igit
quātum ad spūalē medicū xp̄m: i pte ista
tria possum⁹ p̄siderā. s̄.
Alpectū intuentem in cognoscēdo.
Almodū puēientem i psequendo.
Effectū cōplacentem i psequēdo.
Quod ad p̄m dicit. **Q**uos ut uidit. **U**bi
sciēdū q̄ uidere xp̄i fuit cognoscere infir-
mitatez istoz leprosoz et eis compati: q̄s
cognoscebat afflictos. **A**d designādū mo-
raliter q̄ ip̄e cognoscit oia facta hoīum
et cogitatōes eozum: iuxta illud paral. 6.
Tu enim solus nosti corda hominum: inf̄-
que multotiens cognoscit plā mala q̄s bo-
na: iuxta illud Almos. 5. **C**ognoni mlt̄a sce-
lera v̄ra et fortia peccata v̄ra. **E**t 3. autēz
sic multa mala cognoscat in hominibus:
tñ si uolunt ipsius misericordiam implo-
rare non uidet eos ut puniat: sed magis
ut peccā relaxet: iuxta illud q̄ d̄ iniquit̄is
d̄r Ione. 3. q̄ uidit deus opera eoz q̄ cō-
uerſi sunt d̄ uia sua mala et misertus ē do-
minus super maliciā q̄s locutus est ut
faceret eis: et non fecit. **H**oc autem fuit
nob figuratū in Ezechia: de quo snialr d̄r
Is. 38. q̄ cum dominus sibi cominat⁹ fu-
isset mortem per Isaiam p̄phetā: conuer-
tit se ad dñm et fleuit: cui misit dñs. d. **E**ias
et dicit Ezechie. audiui orōnē tuā et uidi la-
chrimā tuā: et sic mortē sibi pepcit. **U**bi

sciendum q per Ezechiam cui dñs comia
tus est mortez itellr qlibz peccator cui p⁹
pecm mortale: statim est ei si nō pēituerit
eterna mors prepa. Si at peccōr vult cō
verti ad dñm ⁊ peccata dimittere dñs sibi
mortem indulget. iuxta illud Eze. 33. Si at
dixero ipso morte morieris: ⁊ egerit peni
tētiā d peccō suo: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusti
ciam pigrius restituerit iste impius rapi
nāqz redierit in mādāz vite amblauerit:
nec fecerit qdāqz iniustum vita viuet ⁊ n
moriet omnia peccata eius que peccauit
non imputabunt ei. ¶ Quantum ad 2^m
s. modum cōuēientē dic. Ite ostēdite vos
sacerdotibus. Ubi sciendū q in lege mo
sāca illi qui reputabant leprosi mittebā
tur ad sacerdotes illius tēporis quorum
iudicio subiacebant. Christus igitur qui
legem non venerat soluere sed adimpler
istos leprosos iubet ad sacerdotes ire.
¶ Sciendum est autem loquendo mora
liter q circa modum cōuēientem in pse
quēdo ad salutem habendam q xps quat
tuor tangit que debent esse in vā cōfessio
ne. Nam p̄fessio d3 esse.
Spontanea ⁊ non coacta.
Manifesta ⁊ non palliata.
Propria ⁊ non iputata.
Discreta ⁊ ordinata.
¶ Primo dico q confessio d3 esse spon
tanea ⁊ non coacta: ⁊ hoc notat cum dñr.
Ite. Nam peccōr non debz coactus ire ad
confessionem sed sponte: vt sic dicere pos
sit illud ps. Voluntarie sacrificabo tibi ⁊
confitebor: nomini tuo qm̄ bonum est.
¶ Hoc autem fuit nobis figuratum Exo.
4. Ubi salsardr q cum popul⁹ isrliticus
ess i egypto: dixerūt Moyses ⁊ Aaron i
p̄sona toti ppli ad pharonem. dñs hebreoz
vocauit nos vt eam⁹ viā triū diez in soli
tudine ⁊ sacrificem⁹ dñs nostro: ne forte ac
cidat nob pestis aut gladi⁹. vbi sciendum
q p pplz isrliticū stātē i egypto sū fuitu
re phonis itelli pnt homies stātes i tene

bis peccōrum q significant p egyptū q in
terpretat tenebra: vbi exñtes sū seruitute
dyaboli significati p phonē. Isti dicuntur
vocari a dñō: vl qñ imittit eis aliqz bonā
inspiratōem intrinsecam vel istructōnem
extrinsecam vt ad pñiam puerant: ⁊ va
dant viam trium dierum i solitudine. vbi
sciendum q per solitudinem itellr status
pnie: q sic solitudo est locus aspiratj: ita
status pnie videt aliqñ asper: in qua pēi
tentia sunt tres dies. s. contritio. cōfessio.
⁊ satisfactō de peccatj. homo igit sic ispira
tus a dñō d3 sponte se offerre domio sa
crificium modulatum: iuxta admonitōem
apostoli dicentj. Obsecro vos per miseri
cordiam dei vt exhibeas cor^a vestra ho
stiam viuētem sanctam deo placentez rō
nabile obsequium vrm. ¶ Tur autē ista
peccōr facere debeat. audi quid sequit. Ne
forte inquit accidat nobis pestis aut gla
dius. Ubi sciendū q licet p̄cipalis cā in
ducens peccōrē ad pñiam debeat eē amor
dei: iuxta illud ps. Qui diligit dominū
odite malum: tamen causa secundaria de
bet eē timor: pene. propter q dicebat ps.
Confige timore tuo carnes meas: a iudi
cijs enim tuis timui: que pena in inferno
vel ab extrinseco per pēam affligentem: ⁊
h notat in gladio: vel ab intrinseco per p
scientiam remordentem ⁊ h significat in
peste. ¶ Secūdo dico q confessio debet
esse manifesta ⁊ non palliata. ⁊ hoc notat
cum dñr: ostendite. Nam peccator non de
bet abscondere suum peccatum: sed debet
ipsum manifestare deo ⁊ proprio sacerdo
ti: vt sic possit dicere cum ps. Delictum
meum cognituz tibi feci ⁊ iniusticias me
as non abscondi. ¶ Tertio dico q cōfes
sio debz esse propria ⁊ non imputata: ⁊ h
notatur cum dicitur. vos. Nam peccator
non d3 peccatum suum alteri iputare: iux
ta illd. Jac. s. Cōfitemini alterutrū peccā
vra ⁊ orate p inuicem vt saluemini. dicit
enim v̄ra: ⁊ non aliena. ¶ Quarto dico
bb iij

q̄ cōfessio d̄ esse dī creta ⁊ ordinata. ⁊ h̄ nota. cū dī sacerdotibus. Mā peccō: non d̄ cūcūq̄ p̄iteri nec dicere peccm̄ suū q̄ tal' p̄fessio esset indiscreta ⁊ esset se diffamare q̄ nemo facere d̄: sed quantū pōt d̄ suam famā seruare: iuxta Ecclesiastici. 41. Curam habe de bono nōle: h̄ enim magis p̄mane b̄t tibi q̄ mille thesauri magni ⁊ pretiosi s̄ suū peccm̄ solū d̄ p̄iteri sacerdoti. q̄nīa sacerdos ad h̄ est constitutus. iuxta illud Ecclesiastici. 4. Sacerdoti humilia animaz tuā ⁊ ibidē. Ne subitias te cū omni hōi p̄ peccō ip̄o. Uñ de iurisditiōe sacerdotū dī Bentero. 22. Ad verbū eoz. s. sacerdotum negotiū pendet vt q̄cqd mundū vel inūdum est iudicet. ¶ Hoc aut̄ fuit nobis figuratū Leuit. 13. Ubi snialiter dī q̄ qñ in aliquo appebat plaga lepr̄e debebat ire ad Aaron sacerdotē: vel ad aliquē filiorū eius q̄ hēbat discernere vtrū lepra eēt curabilis vel incurabilis. si curabilis debebat hō separi extra castra p̄ aliquos dies ⁊ postmodum ad iudiciū sacerdotis debebat lauari ⁊ sic introduci in congregatiōem aliorū ⁊ cū eis habitare. Si vero erat incurabilis debebat extra castra eici ⁊ ab alijs totaliter separi. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ istū leprosum intelligi pōt quilibet peccōr existens in peccō mortali. Id̄er Aaron vero vlt̄ per aliquem filiorū intelligi possunt prelati ⁊ alij sacerdotes quibus vel a iure cōmuni vel ex priuilegijs conceditur licētia audiendi confessiones ad aliquē igit̄ istorum debet peccator vt confiteatur peccatum suū ire. Sacerdos vero debet cōsiderare qualiter peccator veniat: quia si venit cum contritione debita ⁊ proposito precauendi de cetero tunc debet iudicare q̄ peccatum est remissibile ⁊ sic lepra curatur: ⁊ tunc debet incorporari in congregatiōe fidelium. Si autem non venit cū contritiōe nec proposito in posterum precauendi tunc debet iudicare q̄ peccatum pro tunc est irremissibile: ⁊ tunc est lepra

incurabilis ⁊ non debet absolui sed d̄ sibi annūciari quomodo est sepatus a congregatiōe fidelium. ¶ Quantū ad terciū. s. effectum cōplacentē in consequēdo dicit. Et factū est dum irent mundati sunt. Ubi sciendū q̄ inter alia que infirmo complacent est sanitas. xps igitur istos leprosos ad sacerdotes misit vt ex h̄ insinueret q̄ erant sanandi a lepra: ⁊ vt secundū Theo. eorum desiderium adimpleretur. ¶ Sciēdum est autē q̄ isti leprosi dicuntur esse mundati dum irent ad designandum q̄ homo quando de peccato perfecte contritus est causa quare deus peccatum remittit. Nam deus principaliter dimittit peccatū videns cōtritiōē eius. sacerdos autem ostēdit hominem ligatū vel absolutū secundū q̄ videt eum dispositum vel indispositum in confessione. Unde dicit Bar. 1. Quis potest dimittere peccata nisi solus deus. q. d. nullus.

Quarta pars.

Equitur. An̄ dī ex illis ⁊c. Ubi tangit diuersitatis iudiciū admi-
 randum q̄ probat distinctio personalis. Ubi sciendū q̄ quādo hō recipit aliqua beneficia d̄ esse gratus ⁊ regratias illi a quo recipit: iuxta illud q̄ dicit angelus raphael Tob. 12. Benedicite inquit deus celi ⁊ corā omnib⁹ vltuentib⁹ p̄stemi ni illi: q̄ fecit vobiscū misericordiā suā. s̄ q̄ bñficiā recipit ab aliquo ⁊ ipse non recognoscit merito potest argui vt ingratus. Quia igit̄ xps istis. x. leprosis fecerat beneficij ipsos sanando: q̄ beneficiū ab vno fuit acceptatum: ab alijs vero non: conueniens fuit vt ille qui recognouit cōmēdaretur de gratitudine. ceteri vero d̄ ingratitudine culpantur. Sed hoc igit̄ i pte ista tria possumus p̄siderā. s. Recepti beneficij recognitiōem. Ingrati collegij reprehēsiōem. Deuoti discipuli confortationem. ¶ Quantum ad primum dīc. Vnus aut̄

ex illis 7c. Ubi sciendum q in omni actō
ne tria requiruntur. s. suppositum agens.
actō ipa 7 modum agendi. Et fm hoc in
parte ista tria possum⁹ pñderare. s.

Actū sedulitat⁹ magne.

Modū pgruitat⁹ digne.

Suppositū gētilitat⁹ grate.

¶ Quantū ad primū dicit. Unus ex illis
7c. Ubi sciendū q iste qui primo leprosus
sacrat videns se a xpo mundat⁹ non im
memor beneficij sed sollicitus redire ad
xpm fuit. ¶ Quantū ad modū congruita
tis digne dicit cum magna voce magnifi
cās deum 7c. Ubi sciendū q de receptis
beneficijs principaliter d; hō deum lauda
re. Secūdo bñficiū conferenti: cum reuerē
tia se humiliare. Tercio de receptis bñfi
cijs grās exhibere. quē modus tenunt iste
mundat⁹. Nā quantū ad diuinā laudē dī:
q regressus est cū magna voce magnifi
cans deū. Et sic potuit dicere cū ps. Lau
dabo nomē dei cū cantico: 7 magnificabo
eum in laude. ¶ Quantū ad humilitatez
dicitur. Et cecidit i facie suam ante pedes
eius. unde qui primo immūds a lōge sta
bat: mō mundus de prope venit. ¶ Quā
tum vero ad exhibitionem gratiarū dicit
grās agēs. ut sic d ipō dicatur illō Tob.
2°. Quod fuit grās agens deo oib⁹ dieb⁹
uite sue. ¶ Q^m ad suppositum gentilita
tis grate dic. Et hic erat samaritanus.
Ubi sciendū q iste q xpo grās dedit de
recepto bñficio erat samaritanus 7 aliēi
gena: 7 tamē magis fuit grat⁹ qz isrlita.
Nam peccōres conuersi ad xpm sūt pm
ptiores qz qui se iustificanti. ¶ Q^m ad h; 3
lingrati collegij rephēfionem dic. Nōne
x. mundati sunt 7c. Ubi sciendū q in hoc
fuerunt valde rephēdēdi illi. 9. mūdatis:
q: cum essent israelite: d quoz pplo erat
xps 7 rēcepissent ab eo bñficiū: 7 non
sunt sibi regratiati sicut aliēi gēa. ¶ Q^m
ad 3^m. s. discipli deuoti pfortatōez dic. Et
ait ille surge 7c. Ubi sciē. q iste samarita

n⁹ q: hāz fidē d ipō hūit: mūdatis fuit n̄
solū a lepra corporali s; et a cīpa mētalī
q nltū dbuit pfortari. Nā dā fides nō so
lū meret sanitatē corpis s; et mēti. iuxta
illō q dī Luc. 7. q cū saluator dixiss; ma
rie magd. remittunt tibi peccā tua: sibiun
xit dñs fides tua te saluā fecit: vade i pace
7c. ¶ Sciē. ē at circa ptē istā pncipalē i q
fit mētō de. 9. mūdatis q fuerūt ingrati 7
d vno q fuit grat⁹ loqndo moralī q peccz
igratitudis ē peccm q inter alia multum
displicet dō. Nā Ber. fmōe. 53. Perēptō
ria res ē ingratitude hostis grē inimica
salut⁹ qñ nihil ita displicet dō pñti in fi
lijs grē quēadmodū igratitudo. Nā fm
eūdē Ber. sup cant. Ingratitudo inimica
ē aīe exinanitō meritoy: virtutū dispñio:
bñficioy pñtō: vētus vrēs: siccās fontem
pietatis: roiez mie fluēta grē. ¶ L; at pec
catū igratitudinis sic dō displiceat: tamē
multi sunt dō igrati d bñficijs ab eo rece
ptis: 7 citi⁹ obliuiscunt ei⁹ sine q eē n̄ pñt
qz vāitatū suay cū qbus dñm offēdūt. De
talib⁹ at pñxit apl⁹. 2. thi. 3. Erūt igt i no
uissimis dieb⁹ hoies seipos amātes igrati
celesti sine affectōe crematores 7 dīra
ctores. Nā hō igrat⁹: nec affectōem habz
nec fidē siue fidelitatē. ¶ Isti sic ingrati
pñt nob figurari p filios isrl⁹ qbus snia
hē dī Exo. 32. q qzuis dā feciss; eis mltā
bñficia q: extraxit eos d egypto: 7 d fuit
tute phonis trāstulit eos p mare rubrū
sicco vestigio duxit eos p desertū dās eis
cibū māna. 7 debellauit hostes eoz 7 tamē
obliti oīum istoz fecerūt sibi vitulū pñtā
lem quē adorauerūt dicētes. Isti sunt dīj
tui israel qui te eduxerunt de terra egy
pti. Quibus reprehēdēdo dic ps. Fecerūt
vitulum in oreb 7 adorauerunt sculptile:
mutauerunt glīam suam i similitudinem
vituli comedent⁹ fenum: obliti sunt dñm
qui saluauit eos: q fecit magnalia i egypto
mirabilia i terra chā terribilia i mari ru
bro. ¶ Ubi sciē. q p istos filios isrl⁹ illi

bb iiij

gi possunt hoies quos deus p suā misicor
diā educit d tenebris peccōz: et dyaboli ser
uitute: qbus deus pfert multa beneficia .
Nā eos trāsfert sicco vestigio p mare ru
bum: cū ipsos tues in aduersitatib⁹ signi
ficatis p mare. cibāt eos māna in deserto
dū i isto mūdo pascit suos fideles suo cor
pore et sanguine precioso . Debellat ho
stes dum pstat eis vigore et auxilium: vt
possint inimicū dyabolū in tēptationibus
supare. Nā iuxta illud apli. 1. Cor. 4. Fide
lis ē de⁹ qui nō paciet^r vos tēptari sup: a
q potestis s; cū tēptatiōe ēt pūctū vt pos
sitis ēt sustinere. ¶ Et at deus ista et mul
ta alia bñficia faciat tñ instar filioz israel
deū obliuiscuntur: et adorāt ydola: dū se dāt
carnalibus delitijs: et mundanis diuitijs
extollūtur. S; tñ aduerte qd eis dī. Isa.
17. Eris deserta q: oblita es dī saluatoris
tui: et fortis adiutoris tui nō es recordata
¶ Nō igit^r qui recepit a deo bñficia non
d; esse ingratus s; instar istius leprosi mū
dati: d; esse gratus . Ad q admonet nos
apls. Col. 3. di . Pax xpi exulset in cordi
bus vestris in qua vocati estis i vno cor
pore: et grati estote . ¶ In regratiādo aut^r
deo: d; tenere modū quē leprosus tenuit .
Nam pūo dī q regressus est cū magna
voce magnificās deum . ergo isti⁹ exēplo
debes deū laudare . ¶ Secundo d; se hu
miliare et facere deo reuerentiā. et iō dicit^r
q cecidit i facie suā añ pedes ei⁹ . ¶ Ter
tio d; deo regratiari de bñficijs collatis :
et iō dī: grās agens . ¶ Quid aut^r sic gra
to: a dño dī audi qd dictū fuit illi samari
tano. Surge igt xps et vade q: fides tua
te saluū fecit. Nam dī pūo q surgat. s. de
statu culpe ad statum gratie iuxta illud
Job. 7. Surge cur iaces pronus in terra .
¶ Secundo dicitur sibi q vadat de statu
gratie ad statum operosum . ¶ Tertio di
citur sibi. fides tua te saluum fecit Beda
Si autem fides saluum fecit euz qui se ad
agendas gratias inclinauit: ergo pfidia p

det eos q de acceptis beneficijs dō grās
dare neglexerūt. Sciendū est aut^r q p istā
salutem q; ipse dicit istuz gratū meruisse
intellr celestis glā: vt sic de statu operis:
transferrat ad statū glōsum. vt sic dīe pos
sit cum aplō. 2. Thī. 4. Liberauit me dñs
ab omni ope malo et saluū faciet in regnū
suū celeste cum glā in secula seculoz am.
Ad quam etc.

¶ Dominica quartadecima post penr.
Euangelii. ss^m.

Emo pōt duobus dñis ser
uire. Mat. 6. Nos videm⁹
loquēdo naturalr q vnaq;
q; res naturaliter appetit
suū finem et ad ipm mouet^r

nisi prohibeat: exēplum de lapide versus
centrū et sic de alijs. Cuius ratio est: quia
cū vnaque res hēat saluari et cōseruari in
loco pūo: et quelib; res appetat suam sal
uatōe: ideo qlib; res sibi appetit debitū
locum. Cum igit^r appetitus intellect⁹ na
turā non destruat sed pficiat: cōsequens ē
vt homo appetitu intellectiuo. s. volunta
te. nō solum naturalr: sed etiam delibera
tiue: finem suū appetere debeat: et ad ipm
efficaciter moueat. Quia vero finis et ter
minus hominis nō est in hī mundo sed in
alio. iuxta illud apli. heb. 13. Non hēmus
hic ciuitatez manentē sed futurā inquirā
mus. q ciuitas est regnū celozū. ppter q
homo a deo principalr est creatus. iuxta
q dicturus est xps in die iudicij. Venite
benedicti pīs mei possidete patū vob re
gnum a cōstitutione mūdi . Mat. 25. Id
circo hō de istis reb⁹ mundāis non debz
nimis esse sollicitus: cum ipsas semp pos
sidere non debeat: nec propter ipsas prin
cipaliter est creatus. Curam autem debz
habere sollicitam d regno celozum: ad q
possidendū est factus: et ipsum inquirere
per opera virtuosa. Et hī est q xps nob i
nuit in euangelio hodierno. In quo gene
raliter duo tangit. s.

Viridice rōatiōis silisticā deductōem.

Salutificā pēlonis virificā illatōem.

¶ Prīmū probat operatiua cōdictio. 2^m extensiua pmissio. Prīmū in prin. Secū dum ibi. querite ergo &c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tāgit virtū dice rōatiōis silisticā deductio nem q̄ pbat opatiua cōdictio.

dicat. Nemo p̄t duobus dñis seruire &c.

Ubi sciendū q̄ homo ppter 3^{am} inter alia non debet esse nimis sollicitus de rebus mundanis. Prīmū q̄ aliquando amittū tur: propter q̄ Christus dicebat Math. 6.

Molite vobis thesaurizare thesauros in terra vbi erugo & tinea demolunt: & vbi fures effodiunt & furant. **¶** Secūdo q̄ inclinant cor hominis ad terrena & non permittunt de celestibus cogitare. ppter q̄ xps Math. 6. Ubi enim est thesaurus tuus ibi & cor tuum. **¶** 3° q̄ retrahunt a seruitute dei. & ideo dicit h̄ Christus. Nemo potest duobus dominis seruire. &c.

¶ Sciendum estigitur q̄ circa istā rōationem silisticā p quā ad cōtempnū mūdanorum inducimur. 8. possumus p̄siderare h̄m q̄ ad h̄ xps. 8. rōnes adducit. Prīma sumitur a p̄rietate p̄sidentium. Secunda a dignitate exñtium. Tertia ab alimēto sensibiliū. Quarto a cremito augmentabiliū. Quinto a teugmēto vegetabiliū. Sexto a detrimēto arescētiū. Septimo a cōsuetudie gētiliū. Octauo a cognitiōe d̄fectiū. **¶** 2^m ad p̄mā rōnē q̄ sumitur a p̄rietate p̄sidentū dīc. Nemo p̄t duobus &c. Ubi sciendū q̄ p istos duos dños: itell̄r ex vna pte d̄s & regnū celoy: ex altera d̄o mund⁹ & dyabol⁹ cū vitijs & pccis. Nō q̄ h̄z x̄itātē dyabol⁹ sit dñs: q̄ iuxta illd̄ ps. Dñs ip̄e d̄s. s̄ d̄r dñs inquātū homines ip̄s sibi dñz p̄stituit ei⁹ istictū seq̄ndo. **¶** Isti at̄ duo dñi sibi ad inuicē sunt p̄ij: q̄ qd̄ vult d̄s n̄ vult dyabol⁹. S̄z h̄ igr̄ xps itēdit talē rōnē. Duob⁹ dñis exñtib⁹

p̄ijs nēo p̄t h̄uire: s̄z d̄s & dyabol⁹ regnū

celoy: & mūd⁹ lex rōnis & lex carnis sunt sic duo dñi p̄ij. ergo. De ista rōne p̄ p̄it maiorē. Scdō ei⁹ pbatōem. 3° cōclōnem.

¶ 2^m ad maiorē dīc. Nemo p̄t duob⁹ dominis h̄uire. **¶** 2^m ad ei⁹ p̄bōnē dīc. Aut vnū odio hēbit &c. Ubi sciē. s̄z Glo. q̄ hō dupl̄r p̄t h̄uire. sc̄z amore vel timore. Si at̄ hō h̄uiat alicui dñō ex amore: tūc p̄ns q̄ suū p̄iū odiat. Si at̄ sibi h̄uit ex timorē cū tñ ip̄m sustineat: suū p̄iū p̄tēnit. Et sic siue ex amore siue ex timore h̄uiat: tñ nemo p̄t duob⁹ dñis p̄ijs seruire.

¶ 2^m ad cōclōnem dīc. Non poteris d̄o seruire & d̄amone. Ubi sciendū q̄ p d̄amonez vno mō intelligi p̄nt diuitie quib⁹ fil' hō nō p̄t h̄uire & deo.

Uñ Jero. d̄amona sermone Syriaco diuitie nuncupant: au diat aut̄ h̄ auarus qui xp̄iano noīe cēfē. xp̄iano noīe n̄ posse se siml' diuitijs xp̄oqz h̄uire.

¶ Signanter autem d̄r seruire nō h̄re h̄m Jero. q̄ eē h̄y diuitia & est malū eē d̄o dñs nō ē malū si bñ distribuāt eas.

¶ Licet at̄ minor rōnis p̄dicte nō p̄oat ī l̄ra & p̄bō ei⁹. tñ s̄bintell̄r q̄ minor ē q̄ d̄s & dyabol⁹ p̄stant adinuicē. **¶** 2^m igit sic dyabol⁹ d̄r d̄o aduersari. iō hōn p̄t siml' deo & d̄yā h̄uire. pp̄ q̄ dīc apl's. i. Cor. 4.

Nō potestis mēse dñi eē p̄ticipes & mēse d̄monioy. **¶** Sciendū ē at̄ q̄ hō h̄uiēdo deo efficit lib̄ d̄ mātib⁹ inimici. **¶** Hoc at̄ fuit nobis figuratū. i. p̄. 7. Ubi inialr̄ d̄r q̄ cū filij Israel affligerentur a philistiū & h̄uīrēt ydol' suis Baali & Astaroch: Samuel ait ad vniuersā domū Israel.

Si in toto corde v̄ro reuertimini ad dñm auferet de os alienos de medio v̄ri baali & astaroch & p̄parate corda v̄ra dñō & h̄uite illi soli: & liberabit vos de manu philistinoy. Qui fecerūt iuxta p̄filiū samuelis & ingressi de masphat p̄cuserunt philisteos & habuerūt de eis victoriā.

¶ Ubi sciendū q̄ p filios Israel intelligi p̄t genus humanū. Per philistiū qui interp̄etantur ceciderunt

intelligi possunt simones q pp peccm sup
bie ceciderūt de celo. Isti dñr hūanū ge
n^o affligēdū hoies diuersimode tēprāt
quos seruire faciunt Baali & Astaroch
i. diuersis generibus vitioz. ¶ Ebi sciē
dum q p baalum: q interpretat supiores
vel deuoratores. intelligi possunt duo ge
nera peccatoz. s. supbie p q homo vult p
esse alijs. & auaricie p q vult aliorum sub
stantias deuorare. vel per vsuras vel ꝛc.
¶ Per astaroth q interpretat cubiclm in
telli possunt duo alia genera vitioz. s. ac
cidie: p q hō pigrescit circa spūalia & lu
xurie i quo sensualitas delectat. significa
ta: p cubiclm. ¶ Per samuelē at q vno
mō interpretat audiēs dñm: intelli p ꝛdica
tor euāgelic^o q iō audiēs dñm dñr q debz
esse pꝛmpt^o ad audiēdum diuina mādata
¶ Si igit hō vlt d inimicis. i. d demōib^o
hīe victoriā: dat sibi pñtiū a samle. i. a ꝛdi
catore verbi dñi: q d medio sui. i. d corde
suo auferat baali & astaroth. i. oia genera
vitioz: & soli deo hūiat. vt sic dicat cū pō.
In toto corde meo exsui te ne repellas
me a mādat^o tuis. ¶ Sic at pparat^o egre
di poterit d massat & pugnare virilr: & d
inimicis victoriā obtinebit. Ebi sciendū
q massat interpretat speclator: pecc. qñ igit
tur hō speclat^o fuerit diligent suā pñciā
& in peccā abstulerit & cor suū pparauerit
dō: secure poterit pugnare p dya^m: & ipso
deuicto lib remāebit. ¶ Sz eō hō hūiedo
dya^o su^o efficit: & mitalr excecatur. ¶ Hoc
at fuit figuratū. i. ꝛ. ij. Ebi snialr dñr q cū
qdā tyrān^o noie naas pugnaret p viros
iabes galaad dixit sibi viri iabes: hēto
nos federatos: & hūiem^o tibi. Qui rñdit
eis. In hī feriā vobcū fedus: vt eruā oīum
vřz oculos dextros. Qui vidētes se i arto
positos: miserūt ad Saul q liberauit eos.
¶ Ebi sciendū q p naas q interpretat ser
pēs itelli p ꝛ dyabol^o: q in tēptādo pmos
pentes serpēs ē appellat^o vt habet gen.
3. qui tyrāpn^o dicitur: quia dominiū q ha

bet super hoies nō est naturale. ¶ Per
viros autem iabes: qui interpretat dolo:
intelligi possunt homines penitētes & af
fligentes carnem cum vitijs: dolentes d
peccatis cōmissis aduersus quos poten
ter pugnat naas. i. dyabolus per tempta
tiōes diuersas. Si autem a pugna nimis
grauati petant federatiōem & se offerant
ad seruiend sibi per peccatū: cuilibet vult
eruere oculum dextrum. Ebi sciendū q
per duos oculos possunt intelligi due cō
sideratiōes in homine. vna considerans
celestia & opa virtuosā significata p oculū
dextrum. & alia considerans terrestria: &
opera vitiosa per oculū sinistrū designa
ta. Dyabolus igitur vult sibi eruere ocu
lum dextrum. i. auferre ab eo cōsideratio
nem eternorū: & bonorū operum: & dimit
tere sibi sinistrum. i. consideratiōem solū
terrenorū operum. ¶ Consideras aut
peccator: petitiōem tam detestabilē: nul
lo modo debet ei assentire: sed ad saulem
qui interpretat petir^o. i. ad xpm qui fuit
petitus a patribus veteris testamēti: de
bet confidenter recurrere: & ipse liberabit
eos de manibus eorum. ¶ Quantum ad
secundam rationem que sumit a dignita
te ibi existentū dicit. Jō dico vob ꝛc. Et
ratio est tal^{is}. Ille qui dat homini sine so
licitudine illd q ē maius. bene dabit sibi
sine sua indebita sollicitudine illud q est
minus & vilius. Sed deus dat homini si
ne sollicitudine animā nobiliozem esca: &
corpus nobilius vestimēto. ergo non sint
solliciti de esca vel vestimento: & per cōse
quens de alijs temporalibus indebite.
¶ De ista ratione primo ponit cōclusio
nem. Secundo rationis confirmatiōes ibi.
Rōne anima plus est qz esca ꝛc. ¶ Sciē
dum est autem q quādo dicitur nolite so
liciti esse ꝛc. non excludit sollicitudo sbr
ta: sed supflua. Unde Augu. de operibus
monachorū ait. cum dominus dicit. Noli
te sollici. ꝛc. non hī dicit vt ista non ꝛcurē

tur quantū necessitatis est. unde honeste poterunt sustentari sed ut ista nō intueatur et ppter ista faciant quicqd in euāgelij p̄dicatione non facere iubent. ¶ Quātum ad tertiaz rationem que sumit ab alimēto sensibiliū dicit. Respicite volatilia celi etc. Et ratio est tal. Ille dñs qui prouidet in necessarijs sine ipsorū sollicitudine creaturis vilioribus multo magis prouidebit nob. lioribus. Sed dominus sine iporū sollicitudine prouidet volatilib⁹ ignobilioribus hoīb⁹: quia irratiōabilibus ergo prouidebit hoīb⁹ sine ipsorum nimia et indebita sollicitudine. ¶ De ista ratione primo ponit minorem. 2º minoris pbatō nē ibi. nōne vos magis estis etc. ¶ Sciēdum est aut loquendo spirituali qd p ista volatilia intelligi possunt cōtemplati homines: qui instar auium volant per cōtēplationē ad alta sp̄ritū terrentis. Inter quos primū gradum post xpm tenuerūt apli qui dimiserūt oia et secuti sunt xpm: iuxta illud Mat. 19. Ecce reliquimus oia et secuti sumus te. et postea ceteri sancti. ¶ Istos aut sanctos et deuotos viros dñs pascit sine ipsorū magna sollicitudine: dñs se ponit ad cōtēpland passionem xpi et gloriā paradisi. ¶ Hoc autē fuit figuratum. 3. Reg. 17. Ubi dicitur sententiali qd cū elyas esset in samaria dixit sibi dñs: recede hinc et vade cōtra orientem: et absconde te in torrente carith q est circa iordanem et ibi de torrente bibes: coruisqz p̄cepit ut pascant te ibi. Abijt ergo et fecit iuxta verbum domini et corui ferebant ei panem et carnes mane et vespere: et bibit de torrente. ¶ Ubi sciendum qd per elyam statem in samaria que vno modo interpretat lana intelligi potest homo adhuc deditus terrenis diuitijs significatis per lanam: quia sicut de lana fit operimentū: ita mundaniorum se diuitijs. ¶ Huic autem dicitur a dō qd inde recedat diuitias et vicia dimittēdo. iuxta illud prouer. 3. Time

dominū et recede a malo. quo aut debeat ire: audi qd sequit. Vade inqt circa orientem. s. disponēdo se ad recipiēdam grām per opera virtuosa. ¶ Ubi autem vadēs ad orientem stare debeat audi qd sequit. Abscondere in torrente carith q est circa iordanem. ¶ Ubi sciendū qd p istum torrentem intelli pōt torrens sanguinis xpi: qui signatē dñ carith q interpretat occurrens signū: qui xps fuit ut signū eleuāt in cruce. iuxta illud Jh. 55. Erit dñs notus i signū eternū qd nō auferet. ¶ Quāliter autem deus sic hominem cōtemplātem sustentet: audi quid sequitur. Nam dicitur qd per coruos deus mittebat elye panem et carnes mane et vespere. i. per totum tempus vite hominis: ut sic fiat vespere et mane dies vnus. gen. 1. Per panem vero et carnes cibantes hominem corporaliter intelligi possunt duo in xpo que debent hominem mentaliter satiare. s. humanitas significata per panem: et diuinitas significata per carnes. Nam licet panis sit sapidus: tamen carnes sunt sapidiore. Sic licet consideratio humanitatis in Christo sit dulcis: tamen confideratio diuinitatis magis est sapida. ¶ Quantum ad quartam rationem que sumitur a parte augmētabiliū dicit. quis autem vestrum etc. Et est ratio tal. Ille qd propter suā curam non pōt aliquid acquirere nisi mediāte prouidentia diuina nō dē esse sollicitus de tēporalib⁹. Sed homo ē huiusmodi. Ergo. Sed magis dē sp̄are de diuina prouidentia. ¶ Quātū ad quintaz rationē qd sumit ex pte vegetabiliū regimento dicit. Et de vestimento qd solliciti estis: Et rō pōt formari ut 3ª vbi sup. 9. ¶ Sciendū est aut circa rationem istam in qua fit mentio d lilij: qd loquēdo spūa liter p lilia possunt intelligi viri sancti ducentes vitam actiuā. Nam sic lilij habet cādorē et odorē: et quāto pl⁹ pungit: tāto pl⁹ redolet. sic viri sci actiui sunt candidi

p puritatem intentiois. Sunt odoriferi p honestate conuersationis: et bone fame diffusionis: Quato etiam pl's pungit munda nis afflictioibus instar spinaru lacerantiu flores lilij tanto p patientia deo et primo reddunt suauitate odoris. ¶ Et ideo confortat istos viros actiuos dñs. Eccli. 39. d. Florete flores: quasi lilij date odore: et frondite in gratiam. ¶ Quantu ad sextam rationem que sumit a detrimento arefcentiu. dicit. Si aut fenū etc. Et ratio est tal. Si de q minus videt in esse et i est: ergo et de quo magis. Sed minus videt q dñs heat curaz de rebus corruptibilib⁹ et paru valentib⁹ sic fenū q hodie ē et cras nō erit sed cōburef: et cum heat curam d ipso: q eum ve nit pulchris floribus. Ergo multo magis habebit curaz de incorruptibilib⁹ et plus valentib⁹: cuiusmodi sunt hoies: qui quā tum ad animā sunt incorruptibiles: et facti ad ymaginē suam. De ista ratioe ponit solum virtutem medij. d. Si aut fenū q est ho. etc. ¶ Sciendum est ut loquēdo spiri tualiter q p istud fenū intelligi possunt hoies peccatores: q instar feni sunt aridi sine humore grē: animā irrigantis: et sicut fenū ē hodie: et cras in clibanū mittitur et cōburitur, sic peccatores hodie sunt: et cras. i. hui tēpore moriunt et tradunt in inferno ignibus cremādi. Unde de ipso dici potest illud eccli. 10. Hodie est rex et cras morietur: cum autem morietur homo hereditabit serpentes et bestias et vermes. Et ideo dicitur. i. Sabach. 2. Ne timueris quia gloria eius sterco et vermis est hodie extollit et cras non inueniet: quia conuersus est in terram suam: et cogitatio ei⁹ perijt. Et ideo dicit ps. Noli emulari in malignatibus neq; zelaueris homines facientes iniquitatē: qm tanq; fenū velociter arefcent: et quēadmodū olera herbarū cito decident. ¶ Qm ad aliam rationem que sumit a cōsuetudine gentiliū dicit. Nolite ergo solliciti etc. Et ratio ē tal. In consi

dendo d diuina prudentia: et in sollicitudine rerum tēporalium: oī esse oīa inter fideles et infideles. Sed infideles nō confide tes de diuina prudentia: sunt solliciti de rebus tēporalibus. Ergo xpiani qui sunt fideles debēt cōfidere de diuina prudentia: et nō nimis esse solliciti de tēporalib⁹: alias fideles ab infidelibus nō differrēt. ¶ In ista ratioe primo ponit pclusionē: 2º minorem ibi h enim oīa etc. ¶ Qm ad gratia que sumit a cognitōe defectuū dicit. Scit ei⁹ p vī etc. Et est ratio tal. Bon⁹ et pi us p cognoscēs indigentia filij sine sua sollicitudine subuēit sibi in necessarijs. Sed est bonus et pius p omniū hoium: et scit q de istis tēporalibus indigent. Igitur eis subuēit sine ipsorum nimia sollicitudine. ¶ De ista ratioe: solum ponit minorem d. Scit enim p vī etc. Ubi Criso. Non dixit scit de⁹: sed p vī vt eos in maiorem spē ducat. Et sic p quomodo multis ratio nibus: xps hoies retrahit a nimia sollicitudine et cura mundanor.

Secunda pars.

Equit. Querite ergo primū regnū dei etc. Ubi tangit saluifice cōclusionis illationem p q xps nos induc ad amorem eternor: q probat excessiua promissio. Ubi sciendum q xps sciens q homines nō possunt in h mūdo viuere sine rebus tēporalibus necessarijs ad vitam humanā. h creati sint principaliter ppter regnum eternū. sic bonus magister et p eos instruit quid sit querēdū principaliter: quia regnū dei: ad cui⁹ inquisitio nē sequit postmodū collo terrenor. ¶ Secundū h igit in pte ista duo possum⁹ considerare. s. Hois sedulitatē vtilia inuestigantes. Dei liberalitatē necessaria largiētem ibi. Et h oīa addiciē vob. ¶ Quātū ad primū dicit. Querite ergo etc. Ubi sciēdū q quādo homo intēdit aliquē finē ad quem nō venit nisi p mediū: h finis sit prior in intentōe: tamē mediū siue via

oportet qd sit p̄us in executiōe. Quia igit regnū celoz est finis hoīs: opera at̄ bona sunt via pueniendi ad ip̄m. Idcirco x̄p̄s nō solum oñdit qd vt finem debeam⁹ inq̄rere. sed et̄ viam ⁊ mediū veniēdi ad finē: q̄ quideꝫ via ē iusticia: p̄ q̄z: tanq̄z p̄ generalem virtuteꝫ intelligunt̄ oīa opera virtuosa. ¶ Sciendū est at̄ qñ dicis p̄imum querite regnū dei: q̄ istō p̄imū: significat principatū: ⁊ ideo nō excludit oēs aliā inquititiōem necessariōz. Vbi sciendū qd homo nō p̄t viuere sine necessarijs: ⁊ id q̄rere necessaria modo debito nō est p̄bitum. tñ scdm̄ Augu. de sermone dñi in monte. Ista pp̄ se queri nō debēt: ita qd i eis sit finis sed debēt queri pp̄ aliū finē. vt pp̄ regnum celoz: ita qd regnum celorum sit semp̄ prius in intentiōe: ⁊ pp̄ ip̄m alia querant̄ l̄ alia priora sint in executiōe qd pri⁹ homo indiget necessarijs in h̄ mūdo viuēdo anteq̄z habeat regnū celoz. ¶ 2^a ad dei liberalitatē necessaria lar genteꝫ dic̄. Et h̄ oīa addicient vob̄. Vbi sciendum qd pp̄ inobedientiā ⁊ pecc̄m priorum pentum: terra fuit facta steril̄. iuxta illud qd d̄s dixit ade. gen̄. i. Quia audisti inq̄t vocem vxoris tue: ⁊ comedisti de ligno ex quo p̄ceperaz tibi ne comederes: maledicta terra in ope tuo. cuz operatus fueris eam: tunc nō dabit fructū suū. S; pp̄ obedientiā ⁊ bona opa efficit fructuosa. iuxta qd dixit Moy. pplō dūtero. 28. Si audieris vocem dñi dei tui vt facias ⁊ custodias omnia eius mādata que ego precipio tibi hodie habūdare te faciet dominus in oībus bonis. ¶ Qui ergo vlt vt nō deficiāt sibi necessaria: querat iusticiam ⁊ faciat opera virtuosa: qd iuxta illō p̄a. Junior fui ⁊ enī senui ⁊ nō vidi iustum derelictū: nec semen eius querēs pacem. ¶ Sciendū est igitur qd signāter dicitur addicient: ⁊ nō dabunt: ad designād qd aliud est qd principalr datur. s. regnum celoz. aliud est qd supadditur. s. res tēpo

rales. Sciendū est aut̄ circa ptem istā in qua fit mētio de regno qd ē querēdum: qd quantū ad p̄sens spectat duplex ē regnū: s. mūdānū ⁊ celeste. Regnū mūdānū nō est querēdum. qd non ē stabile sed trāsitorium. iuxta illud eccli. 10. Regnū a gente in gente trāsferetur pp̄ inuilitas ⁊ iniurias ⁊ contumelias: ⁊ diuersos dolos.

¶ Regnū vō celeste ē querēdū: qd firmū ⁊ stabile. qd istud ē regnū dī: de quo dicit dauid. 4. Potestas ei⁹ p̄as sempiterna ⁊ p̄as in generatiōe ⁊ generatiōem. Id̄ op̄t qd dicebat p̄s. Regnū tuū regnum oīum seculoz: ⁊ dominatio tua in omni generatiōe ⁊ generatiōem. ¶ Qualr aut̄ istud regnū debeat petere: ⁊ qd i ip̄o velle h̄re fuit nob̄ figuratū. Abat. 2. Vbi finalr d̄r qd m̄r filiorū zebedei cuz filijs suis accessit ad x̄pm orās ⁊ petēs aliqd ab eo q̄z petitionem extraxit. d. Sic vt sedeāt duo filij mei: vn⁹ ad dextrā tuā ⁊ alius ad sinistraz tuā i regno tuo. ¶ Vbi sciendū qd p̄ istaz m̄rez filioꝝ zebedei: intelligi p̄t q̄libz fidel̄. Per duos at̄ filios intelligi possunt due p̄es p̄ncipales q̄ s̄t in hoīe. s. cor⁹: ⁊ aīa. Per dextrā aut̄ x̄p̄i: intelli p̄t diuinitas. ⁊ p̄ sinistraz humāitas: qd sic p̄s dextera ē dignior: sinistra: ita diuinitas i infinitū excedit hūanitatē. ¶ S; igit hō instar mulieris reuerēter petere qd vn⁹ filioꝝ. s. aīa: sit a dextris cōtēplando diuinitatē alius i. corpus sit a sinistris cognoscēdo hūanitatē in regno suo. i. in gl̄a paradisi. ¶ S; tñ aduerte qd x̄p̄s r̄ndit petētibus. nesciꝫ inq̄t quid petatis: potestis bibere caliceꝫ quē ego bibitur⁹ suz. q. d. Si ad regnū meum vltis ascēder ⁊ effici illi⁹ p̄cipes: oꝝ nos ad ip̄z puenire: nō cū carnalib⁹ ⁊ mūdānis delitijs: s; p̄ passiones: afflictōes: ⁊ tribulatiōes: austeritatē: ⁊ penitentiā: q̄ nō mine calicis designant̄. iuxta illō ap̄osto li. act. 4. Quoniā per multas tribulatiōes oportet nos intrare regnum dei. Ad quod ⁊c.

Capitulum. xv. post pent. Luca. lvi.

Bar yhs i ciuitate q voca
tur naym. Luc. 7. Codi
cno hois benigni q pñ est
vt qñ videt aliquē afflictū
7 tribulatū non solū sibi cō

pareat cordialr: sed et si pōt subueniat in
operib⁹ suam miseria; subleuādo. Sñ ad
istam pietatem admonet apl's discipulaz;
suū tymeū. i. ty. 4. Exerce inqt te ipsuz
ad pietatem. Mā corporal' exercitatio ad
modicū est vtilis: pietas aut ad oia vtilis
est: pmissionem hñs vite q nunc ē futur.
Est aut rationale 7 cōueniens vt hō qñ
recip' aliquod beneficiū de quo gaudet: cō
ferenti regratiet: ne possit sceleris vt in
gratis rephendi. vt sic possit dici de ipso
illud Jh. 51. Gaudiū 7 leticia inuentent in
ea 7 gratiaz actio 7 vox laudis. Xps
igit' benign⁹ pñ 7 pius: videns humanū
gen⁹ positū in afflictōibus peccatorū: ipi⁹
miseret cōpatiens: 7 auxiliū prestans: iu
xta illud 2. pal. 3. Pius enim 7 clemēs
est dñs dñs nñ 7 nō auerter facie suā a nob
si reuerſi fueritis ad eū. Quia vero gen⁹
humanū recipiens beneficiū: ad actiones
gratiaz multipliciter obligat. Idcirco dñs
ipsuz benedicere 7 laudare. exēplo illius
samaritanū leprosi a xpo mūdati. de quo di
citur Luc. 17. Unus aut ex eis 7c. Et h est
q nob inuitur in euāgelio hodierno. In
quo beatus Luc. 5. tangit. videlz.
Bonitatē assistentē propinquos.
Calamitatē affligentē amariū.
Pietatē inclinātem benignū.
Pstatem operātem celerius.
Celebritatē extollentem iocūdins.
Primū probat xpi presentia corpora
lis. Secundū pueri carentia animal'. Ter
tium dei clemētia fraternal'. Quartū di
efficatia virtualis. Quintū popl'i leticia
generalis. Primū in princi. Secundū
ibi. Cum aut appropinquaret 7c. Tertiu
ibi. Quā cum vidissz 7c. Quartū ibi. Et ac

cessit 7c. Quintū ibi. Accepit autem dñs
timor 7c.

Prima pars. introductio.

Quantū ad primū. Ubi tñgit 7c.

q dicit. Ibat yhs in ciuitatez 7c.

Ubi sciendū q xps: qñ corpora

liter erat in mūdo mltā faciebat miracu
la: 7 i via veritatis: hoies instruebat: 7 iō
multitudo populi ipm sequebat. Tñ i
hac pte duo possum⁹ pñdere. s. f.

Xpi sedulitatē in visitādo.

Populi societate in cōmitando.

Quantū ad primū dicit. Ibat yhs i ciui
tem 7c. Ubi sciendū q ysaias ipū pphico
cognoscēs calamitatez hūam generis esse
in tenebris peccatorū: ipsum cōfortabat p
dicens aduentū xpi Jh. 19. d. Populus q
habitabat in tenebris vidit lucez magnā
habitātibus i regiōe vmbre mortis: lux
orta est eis. Que qdem pphia tñc fuit cō
pleta qñ xps venit in mundū: 7 pñdauit
in partibus gallilee de qua regione erat
Naym: sō miliario montis taboz ad qñ
hic xps dñ iusse. Quantū ad secundū
s. ppli societatez dicit. Et ibant cū eo disci
puli eius 7c. Ubi sciendum q inter istos
qui xpm cōmittabant: aliqui erāt familia
riores sic discipuli: aliqui minus familia
res 7 non ita perfecti: sic turba. Adens
igitur xps in ciuitatem Naym secundū
Bedam ibat cum eo cōmitiua vt quia fa
cturus erat miraculum resuscitādo mor
tuū: sequens multitudo testimoniu perhi
beret. Sciendum est autem loquendo
spiritualr q per ciuitatem Naym que in
terpretat' motus siue cōmotio: intelligit
iste mundus: i quo instar ciuitatis que di
citur ciuiuz vnitas deberet esse pax exte
rior: 7 cōcordia animoz: tamen i ipso sunt
cōmōtiones 7 motus per diuersas discen
siones 7 guerras 7 multitudinē viciorū.
Cuius ciuitatis cōditiones describit ps.
d. Audi iniquitatē 7 cōtradictionem in ci
uitate: die ac nocte circōdabat eam super

inuros ei⁹ iniquitas: et labor i medio ei⁹
et iniusticia: et nō defect⁹ plateis eius vsu
ra et dolus. Ubi considera. 6. Malas con
ditiones. s.

Maliginitatez i odiendo.

Animositate in persequendo.

Anxietatem i viuendo.

Peruersitatē i detinendo.

Rapacitatē in vsurpando.

Infidelitatem i decipiendo.

Primo dico q^d i isto mundo cōsidera
re potes malignitatē i odiendo et hⁱ nota
tur sub noie iniquitaz. Nam hoies iniqui
semp bonos odiūt: et eis inimicant. iuxta
q^d figuratiue dī gen. 37. de fratribus Jo
seph q^d vidētes fratres eius: q^d a p^re p^ris
euctis amaret: oderant eū nec poterāt q^d
q^d ei pacifice loq^u. Nam scdm Criso. Zelāt
mansuetū inuidi: mode sū supbi: probum i
probi: mirez tumidi: inimica emulatōe la
tescūt. de istis dī Jf. 59. Opus iniquitaz
in manib⁹ eoz pedes eoz: ad malum cur
runt et festināt: vt effundant sanguinem i
nocentem. nō aduertētes cominationem
eis factā a dño Jf. 1. d. Ne gēti peccatrici
populo graui iniquitate: semini neq³. filijs
sceleratis. Nam iuxta illud ps. oēs tales:
subito defecerūt: pierunt ppter iniquita
tem suā. **2°** cōsidera aniositatem i per
sequendo. Et hⁱ notatur i noie p^radictōis.
Nam scdm Aug. In scripturis diuina fra
tres karissimi: bonos et iustos viros: pse
cutōem malo:ū semp sustinuisse cognosci
mus. **3°** cōsidera anxietatem i viuendo.
Et hⁱ notatur i noie laboris. Nam hoies i
hⁱ mundo viuētes i diuersis anxietatib⁹
magis deberēt eligere trāsire ad eternā
regem: q^d i hⁱ mundo cum tantis aduerfi
tatibus anxie icitare. exēplo apostoli. d.
phi. 1. Cupio dissolui et esse euz xpo. pp q^d
dicebat ille sanctus tobias. tob. 3. Bne se
cundum voluntatē tuā fac meū mīaz et p
cipe in pace recipi spiritū meum: expedit
enī mihi mori magis q^d viuere. **4°** cō

sidera pueritatem i detinendo. Et hⁱ notat^r
in noie iniusticie. Nam cū virt⁹ iusticie sit i
reddēdo unicuiq³ q^d suū ē. s. dō reuerētia:
p^rio bēuolentiā: et sibi inocētia: mlti sunt
ista detinētes. Nam et dū contēnunt: p^ri
mū odiant: a se ipsos poluūt. de qbus co
minādo dic apostolus. Ro. 1. Reuelabat^r
enim ira dei d^o celo super oēm insipientēz
et iniusticiā hoīum eoz: q^d veritatem dī
et iusticiā detinēt. **Q**uinto potes p^rsider
rare rapacitatē in vsurpando. Et hⁱ notat^r
i noie vsur. Nam hoies auari et vsurarij oīs
q^d possunt rapiūt et vsurpāt vt sic figurari
possint p filios isrl' d^o q^d dixit dñs Jos.
7°. Filij aut isrl' p^ruaricati sunt mandatū et
vsurpauerūt de anathemate. De quolibz
tali loquit dñs eze. 22. Usurā inquit et sup
habundantiā accepisti et auare sup p^roxi
mos tuos calūniabaris. Cum tñ pceptuz
sit deuter. 23. Non fenerabis fratri tuo
ad vsuram pecuniā nec fruges: nec aliq³
aliā rem. **S**exto potes p^rsiderare in
fidelitatem i decipiendo: et hⁱ notatur i no
mine doli. Nam hoies infideles et dolosi
semper conant alios decipe sub verb⁹ pa
leatis portantes venenū deceptionis. de
qbus p^rouer. 17. Simulator ore decipit amī
cum suū. Unde Je. 6. Et propheta vsqz ad
sacerdotem: omnes faciunt dolum. Nam
tam illi qui debent alios instruere signi
ficati per prophetas: quaz qui debent sus
bono exemplo alios dirigere significati
per sacerdotes: omnes deceptiōes inqui
runt. **U**nde tales possunt figurari per
Joab: de quo sententialiter dicitur. 2. re.
3. q^d Joab abduxit abner ad mediū por
te vt loqueretur ei in dolo et percussit euz
ibi in et mortuus est. Sic re vera
multi sunt proditores qui semper ma
lum p^roximi sui machinantur. **I**ste
sex male conditiones possunt figurari
per illos sex viros quos vidit Ezechi
el. Ezechielis. 9. Ubi sentialiter dicitur
q^d vidit. 6. viros quorum qlibet habebat

interitus in manu sua q missi erant vt in
terficerent habitatores ciuitatis. ier^m su
p quos thau si inuenirēt in ipsi ū. **¶** **U**bi
sciendū q p istam ciuitatez ier^m intelligi
pōt totus mundus in quo deberet esse
pax ⁊ cōcordia: tñ in eo nec pax nec cōcor
dia reperit. **¶** Et sic merito dicere possim⁹
illud Je. 14. Expectauim⁹ pacem ⁊ nō est
bonū tempus curatiōis ⁊ ecce turbatio.
¶ Per istos at. 6. viros intelligi possunt
6. maledictōes q in mūdo sunt: que signā
ter dicunt hē in manib⁹ vasa interitus:
q ipse spiritualr interficiūt hoies. Nam
iuxta illud apostoli. ro. 1. Qui talia agūt
digni sunt morte. **¶** S; tñ aduerte quos
interficiūt: quia nō habentes signū thau.
¶ Ubi sciendū q p thau. q h; figuram triā
gulem: intelligi pōt vera penitētia que
h; tres ptes. s. cōtritionem cōfessionē ⁊
satisfactōem. Qui igit sunt in vera pnia
a supradictis vitijs nō ledunt. qui aut nō
ab ipsis interficiunt. **¶** Sciendū est aut
q hō virtuosus: istā ciuitatem. i. mūdum
cū suis vitijs habitare nō d; sed fortiter
expugnare: ⁊ ipaz funditus extirpare. vt
sic de ipsa dicat illd Jb. 24. Attrita ē ciui
tas vanitatis. Nā iste mūdus ciuitas va
nitatis pōt dici: q ibi totuz ē vanū. iuxta
illud ecclī. 1. Vidi cuncta que sunt sub so
le: ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictio sps.
q tunc attrita d;: qñ despiciūt cū suis vi
tjjs: q glibet virtuosus d; facere. **¶** Hoc
at fuit nob figuratū Jb. 6. Ubi finalr d;
q cū ciuitas ierico esset rebell' Jb. ⁊ po
plo isrlitico q dñs dixit sibi q iret ad ex
pugnādum ciuitatem. Abodus aut expu
gnādi fuit q sacerdotes hēbant. 7. bucci
nas ⁊ 7. vicib⁹ circuefēt ciuitatē: ⁊ tubis
clangere: ⁊ in 7° ppl's vociferef: ⁊ sic mu
ri corruerēt: q ⁊ factum est. de qua dixit
Jb. Sit ciuitas h anathēma: ⁊ oia q in ea
sunt dño ⁊ maledict⁹ videf qui suscitaue
rit ⁊ edificauerit ciuitatē ierico. **¶** Ubi
sciendum q p Jb. ⁊ pplm isrliticū intel

ligitur totum genus humanū: ⁊ spāliter
ppls xpianus qui d; deum in pñti vide
re per fids p ciuitatem at ierico q interp:re
tatur luna intellr mundus q instar lune
semp est mutabil: ⁊ p consequēs defectuo
sus. **¶** An. 1. cor. 7. **¶** Preterfēt figura huius
mundi. **¶** Ista ciuitas. i. mundus d; re
bell' Jb. 1. x^o dum ad cōtraria q vlt xp's
inclinat ⁊ pplō isrlitico q: oñsa aliqli pla
cibilitate hoibus huius mūdi eos aliē. vt
ipm sequant. dñres tales. illud sap. 2. **¶** Ve
nite ⁊ fruamur bonis q sūt ⁊ vtamur crea
tura: tanq; in iuuetute celleriter ⁊ vino p
tioso ⁊ vnguētis nos impleamus: ⁊ nō pre
reat nos flos tēporis: coronemus nos ro
sis an q; marcescāt. Et sic verificat: illud
Jo. 5. **¶** Mundus totus in maligno positi⁹
est. **¶** Sed h; sic mundus alliciat: tñ ipm
debem⁹ expugnare. **¶** An ro. 12. Nolite con
formari huic sclo sed renouamini i nouita
te sensus vñ vt probetis q sit volūtas di
bona beneplacēs ⁊ pfecta. ⁊ tñc. h. 1. cor. 7°
vtunt h mūdo tanq; nō vtant. **¶** Quis
aut sit modus pugnādi: audi qd d;. **¶** Maz
sacerdotes debāt hēre buccinas ⁊ septies
circuire: ⁊ ppl's septima vice vociferari.
¶ Ubi sciendū q p. 7. buccinas intelligunt⁹
7. virtutes. s. prudētia. temperātia: fortitu
do ⁊ iusticia fides spes: ⁊ caritas: istis vir
tutibus d; armari q vult cōtra mundum
pugnare. Quib⁹ armis nos admonet ar
mari apl's. 2. cor. 6. d. In oib⁹ exhibeam⁹
nos metipos sic dei ministros in mltā pa
cientia in ieiunijs in castitate in scientias
in longanimitate. in caritate nō ficta: in x
bo veritatis ⁊ virtute di p arma iusticie
a dextris ⁊ a sinistris. **¶** Ubi cōsidero in
scientia virtutē prudētie. In ieiunijs ⁊ ca
stitate virtutem tēperantie. In paciencia
⁊ virtute: virtutem fortitudinis ⁊ cōstan
tie. In carnis iusticie: ipam iusticiā. In x
bo veritatis virtutē fidei. In longanimi
tate virtutez spei. In caritate nō ficta: vir
tutem caritatis q est omnū complectiua.

Iste septenarius virtutum fuit nobis figuratus p. 7. lucernas positas sup. candela-
brum vnum. de quibus dicitur numeri. 8. q. po-
suit aaron. 7. Lucernas sup. candelabrum vt
p. eperat dñs Moyses. **E**bi sciendū q. p.
p. aaron q. interpretat. mōs fortis intellr
q. libet homo q. instar montis d. per con-
tēplationem eleuari in altū 7 esse fortis
in opibus virtuosus. **P**er Moyses. q. inter-
pretat. assumptus de aquis intellr xps q.
fuit ab appetitu mundanarū cupidinū to-
taliter eleuat⁹. **N**ūc inquantū homo p. ce-
pit deus p. vt hoibus p. dicaret q. sup. ca-
delabrum. i. sup. se ipsū. 7. Lucernas p. ceret
i. 7. virtutes sup. noiatas. **S**ignant
autē d. q. cū istis. 7. Lucernis debebāt se
p. circuire: ad designandū q. homo in
istis virtutibus nō d. ociari. **N**on va-
eat at. a misterio q. d. q. ppl's vice septia
7 nō ante clamaſſe: vt def. nobis intelligi q.
qui vlt. deum digne laudare: d. h. facere
post virtute caritatis q. est septia virt⁹ 7
nō ante. q. iuxta illud eccli. 15. Non ē spō-
sa laus i ore peccōis: 7 iō d. eē in grā cari-
tatis p. q. expellit peccm mortale. 7 tūc di-
gne d. f. poterit cū ps. Circuiui 7 imola-
ui i tabernaclo ei⁹ hostiā vociferatōis: cā-
tabo 7 psalmū dicā dño. Et tūc muri ierū-
co. i. blādieie mūdi corruēt 7 hēbit victo-
riā. **E**n d. leuit. 16. **P**ersequimini inicos
vros 7 corruēt corā vob. **C**ōsidera at
p. dicatōne Jos. d. ierico. sit inqt ciuitas h.
anathma 7c. **N**ā iste mūd⁹ cū oibus reb⁹
mūdāis: anath⁹ dño d. f. q. oia mūdāna ex-
cōicata sūt a dño vt d. ipis ampl⁹ hō n. re-
cipiat q. necessitas f. g. r. **C**ōsidera et
iprecationē scāz hoib⁹ isrlj deditis. **A**le-
dict⁹ inqt vir 7c. **N**ā re vera q. spiet o dō
pōit cor suū reb⁹ mūdāis: digne meret⁹ a
dō maledic. iuxta illd. Je. 7. **M**aledict⁹
hō q. p. sidit i boie 7 ponit carnez brachiū
suū 7 a dño recedit cor ei⁹. **A**le d. at
eūdi p. mūdū istū fuit nobis oñsus i ps. vbi
d. f. **A**scēsiōes i corde suo disposuit i valle

lachrimarū i loco quē posuit 7 enim bñdī-
ctionē dabit legislator: ibit d. virtute in
virtutē videbit d. deoz i syon. **E**bi p.
mo cōsideramus puenientē cū dic. ascēsiō-
nes disposuit i valle lachrimarū. p. vallē p.
fundā itellr stat⁹ hūiliatōis. p. lachrimas
fletus p. tritōis. **I**stū mod⁹ dedit nob xps
Mat. ij. d. **D**iscite a me q. mitis suz 7 hu-
mil⁹ cord. 7 sic ascēdere possum⁹. q. Luc.
14. **Q**ui se hūiliat exaltabit. **E**t sic hūili-
rate p. via dicat cū ps. Latrabo p. singlas
noc. lecturū meū lachrimis strātū meū ri-
gabo. **2**⁹ p. sidera grām adiuuāte: cū di-
cit. bñdictionē dabit legislator. p. q. itellr
grā nos adiuuās i opib⁹ bōis. q. Jac. 4.
Supbis d. resistit hūilib⁹ aut dat grām.
3⁹ p. sidera actū p. ficientē cū dic. **I**bit
d. virtute i virtutē. **N**ā hoies quibus d. de
dit suā grām d. se virilr exercere. iuxta
illud coll. 1. **I**n oi ope bono fructificātes
7 crescētes i scia d. i in oi virtute p. fortati.
4⁹ p. sidera glāz q. etatē. cū dic. videbit⁹
d. deoz i syō. hoies q. dū viuūt i hoc mū-
do exercēt se vt d. merent⁹ deuz videre fa-
cialr i glā. iuxta illd. i. Jo. 3. **S**cim⁹ cū
apparuerit siles ei erim⁹ 7 videbim⁹ euz
sicuti ē. **I**sti q. sic hūilr petūt cū lachri-
mis bñdictōem diuinā i h. mūdo p. grām:
vt visionē clarā habeāt p. glām possunt fi-
gurari p. asām filiaz caleph. require supra
eua⁹ pte Secunda ps.

Equit. **C**ū at appropinquet por-
te ciuitat⁹ 7c. **E**bi tāgit clarita-
tatē affligētē amari⁹. q. pbat
puerū carētia aial. **E**bi sciendū q. mors ē
p. ea pcc. **N**ā q. prim⁹ hō peccauit iō i ge-
nus hūanū p. ipm nō solū peccm intrauit:
sed et p. ea peccat⁹. q. iuxta illud. 2. Pe. 14.
Dēs morimur 7 q. si aq. dilabimur q. non
reuertunt. **E**t aut mors sic general⁹ sic
hoib⁹ q. tñ affect⁹ carnal⁹ inclināf ad p. xi-
mos: esse n. pōt qn displiceat saltē q. xum
ad sensualitatē hoibus qñ sibi carī 7 p. xi-
mī moriunt. iuxta illd. q. dixit dō de iona
ec

tha mortuo. 2. **R.** 1. Voleo inqt sup amore mulier sicut mater amat vnicū filiū: ita te diligebat: et id cū ista mulier vidua vnicū hēret filiū: quē care diligebat: nō poterat esse qn de ipsius morte grauitē tristare: vt sic potuerit dicere illō **Mat. 26.** tristis est aīa mea vsq; ad mortē. **Sciendū** est at qd q̄tū ad p̄sā spectat qd tristitia ex duob; pōt oriri.

Primo ex subtractiōe rei dilecte.

Secundo ex deficiente solatiōe.

Naturale at est qd qn hō videt aliquē de solatū qd sibi ppassiōe oñdit: et id qd ista mulier erat tristis: ppls sibi ppassiōe. S; h igit i pte ista. 3ª possumus p̄siderare. s.

Rei dilecte subtractionē.

Solatiōis defectionē.

Populi cōpassiōem.

Quantū ad primū dicit. Cū aut appropinquaret etc. **Abi** sciendū qd qn corpora amicor; de domib; exportant: solēt p̄pinqui flere: qd igit corp; istius adolescentuli portabat ad sepulcrū: amici plorabāt. Et sic potuerit dici illud **Eze. 27.** Radet super te caluitiū: et accingent cilijs: et plorabūt te in amaritudine aīe planctu amarissimo.

Quantū ad solatiōis defectionē dicit. fili; vnicus etc. vbi sciendū qd duo iter alia sunt qd solēt dolorē m̄ris de filio mortuo solari. s. qn sibi remanet ali; fili;: vel qn sibi remanet marit; de cui; p̄ntia solat; et de quo sp̄at alios perire. Quia igitur ista mulier nisi vnicū filiū nō hēbat quem videbat defunctū: et vix non hēbat id s̄m **Biego.** suberat sibi materia lamentandi.

Quantū ad ppli ppassiōe dicit. Et turba ciuitat; multa cū illa. **Abi** sciendū qd qd ista mulier erat famosa in ciuitate: hoies sibi compatiēbant de filio mortuo: et ideo cum ipa ibat multitudo populi et dispēsa tōe diuina vt mlti testes essent tāti miraculi. vñ xp̄s oñdēs corā mult; dīnā sapiētīam et potētīā dīcēt potat illd **sap. 8.** Dēbo pp hāc claritatē ad turbas: et honorē apd

seniores: et in multitudine videbor bonus et i bello fortis. **Sciendū** est at circa p̄tē istas loquēdo sp̄ual; qd p istā ciuitatē itelligi pōt qlib; hō in q̄ instat ciuitat; in q̄ d; esse ciuium vnitas: sensualitas d; s̄biect et vniū rōni. **Per** istam at mulierē viduā itelligi pōt aīa ex̄is in pccō mortali: qd vidua tur: qd amittit xp̄m sp̄sū suū: vt sic sit **Judith** vidua filia merari. **Judith. 8.** **Per** **Judith** que interpretat; confitens itelligi quilib; xp̄ianus qd xp̄m d; firmē cōfiteri: tamen multoties accidit qd homo i pccm labit; et sic eius anima viduat; et tūc d; filia merari: qd interpretat; amaritudo: qd tunc aīa amara efficit; et displicibil; dō. **Per** filiū at itelligitur opa bona qd p tāto mori d;: qd in celesti patria remunerari n̄ meretur. iuxta qd dñs dicit **Eze. 18.** Si auerterit se iust; a iusticia sua et fecerit iniquitatem s̄m omnes abhominatiōes suas quas operari solet impius omnes iusticie ei; non recordabunt; in p̄uaricatiōne qd p̄uaricatus ē: et in pccō suo qd p̄cauit in ipso moriet;. **Signanter** at dñr opa fili; vnic;: qd dū hō moriet; et exiit de mundo: nihil secū portat nisi bōa opa vel mala. **Unde** **Apoē. 14.** **Op**a enim illorum sequunt; illos. **Per** portas autē istius ciuitat; itelligit; s̄b corpis p̄s mltoties i gredit; pcc; i aīaz mortificā; ipaz: et id dñr porte mor; et fenest; iuxta illd **Jer. 9.** ascēdit mors p fenestras v̄ras ingressa ē domos v̄ras. **Peccō:** miserrime p̄sidratria qd in se h; hō ex̄is in grā: et tria s̄nt ex̄is in pccō et p̄mescē. **Hāc** ex̄is in grā h; aglōs socios: et ip̄e nūerat; collis eccle militan;: vt sic merito possit dñe dñs d; ipso illud **zach. 8.** **Habitabo** in me^o ier^m et vocabit; ier^m ciuitas d̄itaz et mōs dñi exercitū mōs s̄ctificat;. **Ex̄is** ē in grā dici p̄t dñā ornata viro suo: qd xp̄s h; sp̄sū. vt sic sibi dici possit illd **deuto. 15.** **Dñā** beris natōib; plūmis: et tui nēo dñabitur. **Et** ē ex̄is in grā p̄nceps qd lib; et s̄u

lit nlli sibiect: vt sic sit Ioseph. de q gen.
42. Erat Ioseph princeps egypti. Exns
at in peccō mortali amittit.
Cōsōrtiū gōsum.
Spōsum amorosum.
Dominium generosum.
¶ 1° dico q hō pp peccm amittit pōrti
um gōsum: h no. cū dīr qūo sedet sola ci
uitas plēa pplō. tren. i. Mā hō qui erat in
grā erat sociat⁹ ab āgel: pōrtat⁹ scōp au
pilijs: h pp peccm efficit solitari⁹ ab omni
b⁹ drelict⁹: vt sic dīpō dici possit illd trñ.
3. Sedebit solitari⁹ tacebit: q lenabit se
sup se. Mā qñ hō ptenendo diuina pcepta
erigit se s dñm p supbiā: tūc derelictus a
deo t ab āgel sol⁹ dimittit t sibi ausus au
fert loqundi: q iuxta illud eeclesi. 15. Mō ē
spōsa la⁹ in ore peccōis. Et tñ nō aduertit
miser peccator: sic solus remanēs q dīr ec
clesiastici. 4. Ne soli qñ cū ceciderit nō hz
subleuātē. ¶ Secūdo hō p peccm amittit
spōsū amorosū. Et h notat cū dīr. Scā ē qī
vidua dñā gentiū. Mā hō peccās mortālī
amittit xpmspōsū t sic spūālīr viduat⁹. t
sic pōt sibi dici illud q dñm fuit Thamar
Gen. 38. Esto vidua in domo pīs tui. Mā
p Thamar q interpretat⁹ pmutās intelligit⁹
peccō: q peccādo pmutat xp̄m quē spōsū
hēbat p gām: in dya^m cui adheret p cul
pā. pp q s talib⁹ loqē dñs Je. 2. d. Ppl's
me⁹ mutauit glām suā in ydolū. ¶ 3° di
co q p peccm hō amittit dñm gōsum. Et h
no. cū dīr. Princeps puinciaz scā ē sū tri
buto. Mā hō in grā instar pūcipis erat li
ber. cū at peccat mortālīr efficit⁹ su⁹ dya
boli. Mā sic dīr. puer. 16. Mān⁹ fortitū dñā
bit: q at remissa ē tributū fūiet. Mā qñ hō
ē foris vitijs resistēdo: tūc vē ē dñs: qñ nō
negligēs: tūc sic su⁹ dyaboli efficit⁹ sū tri
buto. ¶ Si igit⁹ qrat a dño qūo ciuitas. i.
hō ciuitas xp̄i: q solebat eē plena pplō. i.
gratijs dōis t virtutib⁹ ab āgel derelicta
qūo h ciuitas q p̄suerat eē spōsa xp̄i p
gām ē viduata p clpā: qūo nihilominus

ciuitas q solebat eē dñā t liba t magnifi
cata: scā est serua t acilla dyaboli vt de ea
dici possit illud tren. i. Egressus est a si
lia syon oīs decor eius. Rūder dñs Dlee
2. dicēs. Qis scire oīs ista. dico tibi quīs
dixit. Eadā post amatores meos qui
dāt panē mibi: t aq's meas linū meū t la
nā meā: t potū meū t oleū meū. cā igit⁹ qre
miser peccō: incurrit s dñā est q: relicto
xpō iuit post amatores. i. vitia t peccata.
¶ Sciendū est at qñuz ad p̄is spectat q
isti amci sunt tres caro lasciuēs: mūdus
alliciēs: t dyabol⁹ supbiēs. q tres tāgunt
in responsione p̄dicta. 1° dñm⁹ dāt panē t
potū. i. delicias corporales. Secūdo dāt la
nā t linū. i. diuitias tpales. Terri⁹ oleū
i. excellētias mūdiales. ¶ 1° dñm⁹ igitur
amicus. i. caro dic hōi dimitte spōsū xp̄i:
q nimis ē tibi durus. vlt enim q facias
pniam corp⁹ domando ieiunādo: vigilādo
tc. q ipse dicit Luc. 9. Qui vlt venire p⁹
me abneget semetip̄s t tollat crucē suā t
sequat me. Ista sunt nimis graua ieiūa
re tc. dimitte ergo illū. veni post me: qā
dabo tibi panē t vinum. i. delicias corpo
rales. ¶ 2° qñ falsus est iste amicus q ho
mini ista promittit: q est sicut amicus sub
esca. q: apostol⁹. 1. cor. 15. Caro t sanguis
regnum dei possidere non possunt. ¶ Se
cundus autem amicus. i. mūdus dicit ho
mini. dimitte xp̄m spōsū q tibi p̄cipit di
uitias ptemnere. paupertatē eligere. qā
dic Luc. 14. Nisi quis renanciauerit om
nibus que possidet non potest meus esse
discipulus. Ista sunt nimis graua. Veni
post me dabo tibi lanā t linum. i. posses
siones tc. t ornamenta tc. t in istis iocun
deris ad libitum tuum. ¶ 3° qñ falsus
est iste amicus qui falsa homini promittit
quoniam stabilitatem non habent. iuxta
illud. 1. Joan. secundo. Nam mūdus trā
sit t concupiscentia eius. ¶ Tertius ami
cus. s. dyabolus dicit. Dimitte Christum
spōsum q p̄cipit habere humilitatē tc.

Tertia pars.

Equit. Quā cum vidiss; &c. Ubi
tangit pietatē inclinantē bēigni
usq; pbat dēi clemētia sfinal.
Ubi sciē. qd ad h qd aliq; possit alī mife
rerit; qd ipso necessitatē cognoscat; qd co
gnita d; sibi ex affectu ppati & ipm dulci
ter solari. Scdm h igit in pte ista quātū
ad pietatem xpī hic ostensam tria possu
mus pcluderā qd fuerūt i xpō. s.

Aspectrum lumbosuz in cognoscēdo .
 Affectū viscerosum i compatiēdo .
 Effatū gratiosum in pfortando .
Et ad p^m istoz diē. Quā cū vidisset
 7c. Abi sciēdū q xp̄s nō solū p signa exte
 riora sicut ali j q ibidē adherāt cognouit
 desolatōem istī⁹ vidue. s̄ ēt qz dā vidbat
 amaritudinē cordis: qz hebr̄. 4. Oīa nuda
 7 apta sunt oculis ei⁹: pp qz ip̄e diē Job. 13.
 Oīa vidit ocul⁹ me⁹: 7 audiuit auris mea
 7 intellexi singula. **E**t ad 2^m diē. mīse
 ricordia mortus sup eā. Abi sciē. q xp̄s co
 gnoscēs vehemētē dolorē istius vidue: itā
 qz p̄r pius misertus ē calamitati eius. vt
 sic dicē potuerit illō Job. 31. Ab infantia
 mea creuit mecū miseratō: 7 de utero ma
 tris mee egressa est mecū . **E**t ad
 5^m diē. Dixit illi noli flet̄. Abi sciē. qz ista
 mlier dolēs de morte filij prorūpebat la
 chrimas. Xps igitur ip̄am confortans de
 resuscitatōe filij diē. Noli flere. q. d. s̄ Be
 dam. Desiste quasi mortuum flere quem
 mos viuum resurgere videbis. **E**t Scien.
 ē at circa istam partē loquēdo moralr qz
 p istā mlierē viduā plorantē filiū suū mor
 tuū intllī pōt qlibz xp̄is in peccō mortali:
 q viduatus a dō: mortuā aīam h̄z p cl̄paz.
Et Plorās at debz dūm inuocare ad sue
 desolatōis inspectōem: dicēdo illō tren̄. 1.
 Vide dñe afflictōem meā qm̄ erect⁹ ē ini
 mic⁹ me⁹. cui suote rñdet dñs. 4. Rē. 40.
 d. Audiuī orōnem tuam: 7 ecce sanauī te.
Et Hoc at fuit nob figuratum. 4. Rē. 12. m
 Oīa rege: de q̄ inīalr dicit qz cūz dñs fu
 isset sibi 7 populo suo cominatus timuit
 7 humiliatus est: 7 scidit vestimēta sua 7
 fleuit 7 consulit dñm: cui rñdit Oldan p
 pheta. d. p eo q audisti verba voluminis
 7 perferriūm est cor tuū 7 humiliat⁹ eo
 coram dño: 7 scidisti vestimēta tua 7 fleuī
 sti corā me: 7 ego diē dñs. idcirco colligaz
 te ad p̄es tuos. **E**t Abi sciēdum qz p Jo
 sīam cui cominatus fuerat dñs intellr q
 libet deum offendēs: cui de⁹ comiat mor

tem et penam. q̄ combinatōe audita non d̄;
calcitrare p̄ dñm: sed cū humilitate time
re culpam recognoscendo p̄ contritōnem:
et scindere vestimenta sua: offensam reue
lando per confessiōem et flere: penam susti
nendo per satisfactōem: et a dño consiliū
sue directōis petere: viuendi regulam de
poscendo. cui si ista fecerit: respondeat p̄ p
phetam. i. per inspiratōem interiorum: vel p̄
eruditōem externam. et sibi d̄r p̄ eo q̄ au
disti comiatōem diuinā et perterritus est
cor tuum per amaram p̄tritōem et scidisti
et c. Ego audiui plenam remissionem: et id
circo coligam te ad p̄res tuos. per carita
tiuam unione in hoc mundo p̄ grām et in
paradiso per gloriā. ¶ **U**bi etiam scilicet
nare deum ad p̄prie miserie solleuatōem
d. cum ps. Fiat misericordia tua vt conso
letur me s̄m eloquium tuum seruo tuo: cui
dñs respondet Jer. 13. d. In caritate ppe
tua dilexi te: id attraxi te misans tui. Hā
q̄ d̄s hominem diligit q̄m ē in se carita
te ppetuatiō q̄n homo ad ip̄m conuertit:
ip̄ius postulando misericordiā: veniā me
retur. ¶ **H**oc at̄ fuit nob̄ figuratus Jer.
2. Ubi s̄b metaphora ciuitatis ierl. loquens
hōi petenti suam misericordiā dicit. Eade
Jer. et clama in aurib⁹ Jerl. d. h̄ dicit dñs
recordatus sum tui misans adolescenti
am tuā et caritatem desponsatōis tue q̄n
sequuta es me in deserto. ¶ **U**bi sciēduz
q̄ per istam ciuitatē intell̄r hō sic dñm ē
huic ad suam p̄solonem p̄ Jeremiam. i. p̄
p̄dicatorem. vel per scripturam: vel p̄ in
spiratōem aūnciat̄ dei bēignitas volent̄
ip̄m ad misericordiā reuocare: cum dicit
recordatus sum tui et c. ¶ **U**bi sciēduz q̄
d̄s cū desponsat aīam in baptismo: infundit
sibi fidē et virtutes alias et dat ei grām d̄
corantem. iuxta **O**lee. 2. Sp̄sabo te mihi
in fide: et scies q̄ ego dñs. ¶ **E**t at̄ sic d̄s
sibi desponsauerit aīam hoīs: tñ multoties
hō sequēs sensualitatē significat̄ p̄ adole
scētā i q̄ viget sensualitas ab ip̄o recedit

peccado. Nō aduertēs q̄ iuxta illd̄ eccl̄.
ij. Adolescentia et voluptas vana sunt.

¶ **E**t at̄ homo sic per adolescentiā a deo
recesserit: si tñ vult se cognoscere et postu
lare misericordiam timēs diuinā iusticiā
et d. illud Job. 13. Scribis enī p̄ me ama
ritudines et p̄sumere me vis peccatū ado
lescentie mee q̄ quasi putredo consumen
dus sum et quasi vestimētū q̄ comeditur
a tineas: tunc merebit̄ indulgentiā: et ideo
dicit. Misereans adolescentiam tuā. Nā ip
se dicit Exo. 23. Miserebor cui voluerō: et
clementis ero in quem mihi placuerit. S̄
tamen aduerte q̄n dicit se misertum esse:
q̄ q̄n secuta es me in deserto. i. i asperita
te p̄nie. Nam ip̄e dicit Jer. 31. Inuēit gra
tiam in deserto p̄p̄us q̄ remansit gladio
i. q̄ euasit diuinā iniām. ¶ **T**ali at̄ sic duo
te cū lacrimis postulat̄ inftar illius vi
due flent̄ dicit dñs. Noli flere. i. ne d̄spes d̄
mea miā: q̄ p̄ te hēo brachia extensa in
cruce in signum copiose miē: vt te recipiā
pueritē. ¶ **H**oc at̄ fuit nob̄ figuratum
apoc. 5. Ubi final̄ d̄r q̄ cū Jo. vidiss̄ se
dentem sup̄ thronum libru vnu signatu
sigill. 7. scriptum int⁹ et foris et nō ess̄ in
uentus q̄ poss̄ ap̄ire libz ip̄se flebat mul
tum: cui dixit vnus d̄ senioribus ne fleue
ris. Ecce vicit leo de tribu iuda radix d̄s
ap̄ire libru et soluere signacula eius. Ubi
sciētiā q̄ p̄ istu libru in dextera sedent̄ sup̄
thronos: signatū sigill. 7. int̄lli pōt gl̄ia p̄
fecta cuiuslibz hominis q̄m ad corpus et
animā q̄ p̄sistit in. 7. dotibus. trib⁹ ex pre
sentie. s. celica visiōe: suauit̄ fructōe: et firma
tentōe. et quattuor ex pte corporis. s. clari
tate: subtilitate: agilitate: et impassibilitate
q̄ gl̄ia iō d̄r libz: q̄ ip̄am nob̄ p̄mittit scri
ptura qui liber d̄r in dextera sedent̄ sup̄
thronu. i. in dextera dei: q̄ ip̄e sol⁹ pōt d̄i
ctā gl̄iam dignis p̄ferre. tñ iste libz at̄ ad
uentū xp̄i visus est clausus. q̄ null⁹ alius
potuerat ip̄m aperire: q̄ p̄siderans beat⁹
Jo. in p̄sona omniū flebat: q̄ nō erat crea
cc. iij.

tura q possz apire libi: vt hō illā pfecta;
glam obtineret: Cui tñ confortado dī: ne
fleueris: cuius cām assignans dīc. **Ubi leo**
de tribu. 7c. **Ubi sciendū** q p leonem 7 ra
dicem istaz intellr xps d tribu iuda 7 stir
pe dd. **Iste dī** vicisse: qñ dya^m supauit in
cruce: 7 tē soluit. 7. libi signacla: q: nobis
acqsiuit pdictā glam. **Unde pphice dixit**
Moyses. deuter. 28. **Asperiet domin⁹** thau
rū optimū celum: vt tribuat pluuiā terre
sue in tempore suo. i. p. dictā gloriā.

Quarta pars.

Equit. Et accessit 7 tetigit locu
lum 7c. **Ubi tangit pteaz** opan
tem celerius: q pbat dei effica
cia virtual. **Ubi scien.** q l3 circa afflictos
pietas incohet in ppassione interriori: ta
men perficit in effectu exteriori. xps igit
sic verus pius 7 misericors nō solū ppa
sus fuit mlieri filiū deplorati verbz: l3 pie
tatē opere voluit implere: filiū suscitādo p
q eius magnificētia declaraf. **Circa igit**
hic magnificētia. 6. possum⁹ pñderaf. 1.
Occursum pietatis.
Influxum bonitatis.
Ascensum voluntatis.
Imperiū maiestatis.
Inditium potestatis.
Affectum alacritatis.

Quātū ad p^m dicit. **Accessit.** **Ubi sciē**
dum q signū magne pietatē fuit quando
xps sic benigne voluit accedere ad fere
trū defuncti. l3 si fuerit pgruū q: cū ipse d
se dicat Jo. 10. **Ego vēi** vt vitā hēat: 7 iste
iuuēis esset mortu⁹: indigebat pñtia vi
te: 7 iō xps accessit ad ipm. **Ad in**
fluxū bonitaz dīc. Et tetigit loculu. **Ubi**
sciendū q p tactū xpi intellr pōt ei⁹ influē
tia ad illū mortuū suscitādū. vt d ipo po
tuerit dici illd amos. 9. q ipse ē dñs deus
exercitū q tāgit terraz. **Uā terrā** xps te
tigisse dī: qñ feretrū tetigit in q portabat
terrenū corp⁹ mortuū. **Ad ascēsu**
volūtaz dīc. **Adi at** qui portabat steterūt.

Ubi sciendū q illi q portabāt dīfunctū vi
dētes q xps accesserat ad loculū: assense
rūt sibi: q videbat velle tenere feretruz:
spātes ēt videre miraculū: vt dici potue
rit eis illd exo. 14. **Molite timere** state 7
videte magnalia dñi q factur⁹ est hodie.
Ad imperiū maiestaz dīc. Et ait
adolescēs tibi dico surge. **Ubi sciendū** q
xps tanqz dñs ver⁹ cuius dīe ē facere: iu
xta illd ps. **Ipe dixit 7 facta** sūt: ipatine
loquit. d. surge. Et i h scdm Titū. apparet
differētia xpi suscitanz mortuos 7 aliorū
sanctorz: q xps ppria virtute: 7 iō solo v
bo. Alij vero virtute diuina 7 nō ppria: 7
ideo p inuocatōez diuini nois: 7 aliquibz
alijs signis. **Ad inditū pñtis di**
cit. Et resedit q erat mortu⁹ 7 cep loqui.
Ubi sciendū q diuina potētia nō indiget
ad operādū interuallo ipis h statim vt
vlt opaf. **Uā iuxta illd ps.** **Dia** quecūqz
voluit dñs fecit. 7 iō scdm Titū. statim vt
xps voluit: **Iste defunct⁹** stetit. **Ad**
ad effectū alacritaz dīc. Et dedit illū mīri
sue. **Ubi sciendū** q ista vidua vidēs sibi
viuū filiū datum potuit alacriter iocūda
ri: 7 dīe illud q dixit anna de filio quē a
dño obtinuit. d. i. ex. 1. p puero isto exanti 7
dedit mibi dñs petitiōem meā. **Sciē**
dum ē aut circa ptem istā loquēdo moia
liter: q p istum mortuū resuscitatū a dño
intelligunt hoies peccatores q spūaliter
resuscitant a x^o. **Ubi sciendū** q quātū ad
peccatōē q resuscitat a xpo. 7. possum⁹ p
ñderaf q hic tāgunt. **Uā p^o dī** q xps ac
cessit. 2° q tetigit locū. 3° q illi qui porta
bāt steterūt. 4° q xps vocauit eū. d. ado
lescēs 7c. 5° q resedit. 6° q fuit locut⁹. 7°
q dedit illū mīri. Sic pportionalr ad resu
scitādū peccatōē: xps accedit p benignā
pñtionē: tangit p internā inspiratōem:
peccō: d3 stat p pñptā exhibitōez: xps vo
cat p externā pñcatōem peccatō: sedet
p amarā pñtionē: loquit p aptā cōfessio
nez: tradit eū mīri p gratā recōciliationē.

Primo dico qd ad peccatore resuscita-
 dum xps accedit p preuentione benigna;
 Nam l3 ho p se possit in peccati cadere: non
 tñ pot a peccō resurgere: nisi grā dī preue-
 niēte. Nam scdm aplm. 2. ro. 5. Ad sum⁹ suf-
 ficiētes cogitare aliqd a nob: qñ ex nob
 s3 sufficiētia nra ex dō ē. qñ aut peccōr ad
 se reuertit^r 7 reuerēter deū cognoscit: vt
 suū dñm tūc deus inclinā: 7 pūit eū sua
 grā. Un eccle. 32. P^{ro} reuerētia accedet
 tibi bōa grā. **E**ndoc aut fuit nobis figu-
 ratum Jon. 1. vbi suialr dī q cū Jōas no-
 lēs obedir dño fugeret a facie ei⁹ 7 dscē-
 diff: ad iteriora naui⁹ 7 ibi dormiret: q
 vidēs gubernator nauis accessit ad eum
 7 sibi dixit qd tu sopore spūmū surge 7
 iuoca dūm tuū. **E**bi sciē. q p Jonā su-
 giētē a facie dñi illi pōt qlibz peccōr: qui
 a dō fugit dī dū volūtariē recedit a filio
 de quo dī puer. 28. Fugit ipius nemie p
 sequēte. Iste dī dormire q negligit ope-
 ra virtuosa. **P**er gubernatore vō na-
 uis vigilē 7 excitantē Jonam: intellr xps
 qui qm i se ē instruit hoīem 7 gubernat.
 iuxta q ipse dīc Jf. 48. Ego domin⁹ de⁹
 tuus docena vtilia 7 gubernans te i via
 q ambulās. Iste vidēs peccōrē i sua pigri-
 tia dormientē eū excitat vt surgat. d. Et
 quid sopore 7c. **E**2° dico q xps tūgit per
 iternam ispiratōem. Nam xps vidēs ho-
 minem in peccis tacentem postq3 preuenit
 eū sua grātia aliquando tangit ipsū ispi-
 rando interiori vt a peccato resurgat.
Et sic figuret per illū angelum q teti-
 git elyam de quo suialr dī. 3. R. 19. q cū
 elyas dormiret i vmbra iunipi: ecce ange-
 lus dñi tetigit eū. d. surge 7 comede grā-
 dis enim tibi restat via. Sic re uera dūz
 pigritam⁹ in vitiosos inspirando exci-
 tat dñs vt surgamus 7 epulemur in grā-
 quia nob restat grandis via pegrinatio-
 nis: dum cōuersamur in mūdo anteq3 ve-
 niamus ad gaudia paradisi. **E**3° dico q
 peccator d3 stare per pūptam exhibitio-

nez. **N**ā peccator vidēs q xps tā miseri-
 corditer puenit accēdendo: tā efficaciter
 tangit interi⁹ inspirado d3 firmiter stare
 sibi obediēdo iuxta illud q sibi dī ecclia-
 stici. 2. Fili accedēs ad fuiturē dei sta in
 iusticia 7 tiorē 7 ppara aīam tuā ad tēpta-
 tionē. In tiorē p recordationē pteritorūz
 maloz. In iusticia p exercitiū opū virtuo-
 soz 7 pparare aīam ad tēptationē p eua-
 sionē supuenientū vitioz. **E** Quarto di-
 co q xps peccōrē vocat p externā p̄dicatio-
 nem. d. adolescēs tibi dico surge. **N**ā xps
 nō solū inspirat peccōrē mentalr: s3 ēt ipm
 erudit vocalr vt a peccō resurgat dum ei
 p predicatorē euangelicū nunciado penaz
 7 gloriā: vitia 7 virtutes veniam p̄mit-
 tit. d. illud Ephe. 5. Surge qui dormis 7
 exurge a mortuis 7 illuminabit te xps.
E 5° igit sic vocat⁹ a xpo d3 ipm audī-
 re cū reuerētia ne sit dīll de qbus p̄queri-
 tur dñs puer. 1. d. Vocauī 7 renuistis: extē-
 di manū meā 7 nō fuit q aspiceret: despe-
 xistis oē p̄siliū meū 7 increpatōes me-
 as neglexistis. Sed tamen aduerte quid
 sequitur. Ego quoq3 in interitu vō ride-
 bo 7 sublanabo cum vobis q timebatis
 aduenerit. **E** Quinto dico q peccator de-
 bet sedere per amaram contritionē. **N**ā
 qñ peccōr videt se aliquo supradictoz mo-
 doz vocatū a dño: d3 se ipm ad consciētā
 recolligere instar sedentis qui recolectus
 residet 7 cogitare offensas quas fecit do-
 mio 7 pteri cum dolore. d. illud. i. esdre. 9.
 Ego sedebam tristis vsq3 ad sacrificiū ve-
 spertinum. **E** Sexto dico q peccator d3
 loqui per apertam confessionē. Nam post
 quā peccator de peccatis cōmissis contri-
 ctionē habuit: debet ea integre confiteri.
 iuxta illud eccliaistici. 4. Non pfundaris
 pfiteri peccā tua. 7 qñ dī eccliaistici. 17. Cō-
 fiteberis inquit viuens: viuens 7 sanus cō-
 fiteberis. **E** Septimo xps dat eū mīri p
 grātā recōciliationē. **N**ā qñ peccator de
 suis peccis doluit 7 confessus est integre

xps p^o remittēdo culpā p^o fert grām: et sic
scē m^o ecclie reddit viū: ipm p^o iungēdo
turmis fidelīū: collocatur postmodū i glo
ria paradī. ¶ Sciendū ē at circa resuscita
tione istius adoleſcētis q^o innēio in testō
veteri tres mortuos resuscitatos. s. filium
mulieris sunanimit^o quē suscitauit Elyse^o
in cenaculo et tradidit m^o: iste erat puer
de quo d^r. 4. R^o. 4. ¶ Filiū vidue serapri
ne quē suscitauit Elyas et tradidit m^o in
inferiori domo et iste erat adoleſcens. de
quo 3. R^o. 17. ¶ Aliū inuentū ē resuscitū
ab Elyseo mortuo: q^o suscitatus fuit in se
pulcro Elysei: et iste erat in etate virili. de
quo d^r. 4. R^o. 13. q^o quidā sepeliētes hoīez
vidētes latrunculos piecērūt cadauer in
sepulcro Elysei q^o cū tetigisset ossa Elysei
reuixit et stetit super pedes suos. ¶ Xps
igit^o p^oportional^o in nouo testō tres alios
mortuos resuscitauit. s. puellā filiā archis^o
nagogi in domo instar pueri in cenaculo
reddito m^o viuo. de quo d^r. Mat. 9. ¶ Re
suscitauit etiā adoleſcentem filiū m^ois vi
due in porta ciuitatis instar adoleſcentis
redditi m^o in domo inferiori. de quo h^o
Luc. 7. ¶ Resuscitauit etiā Lazary i etate vi
rili in sepulcro instar illi^o viri q^o suscit^o
fuit in Elysei sepulcro de quo Jo. 11. ¶ Scien
dū est igit^o q^o p^o istos tres mortuos resusci
tatos a xpo intelligi possunt tria genera
hoīum mortuoz spūal^o quos xps resusci
tat si volūt ad ipm p^oueri. Ubi sciendū q^o
aliqui hō peccat p^o affectū: et sic spūal^o mo
ritur p^o consensum interiorē. Aliquando p^o
effectum exteriorē. Aliquādo per conti
nuationem. Illi qui peccant per consensu
interiorē significant p^o puellam in domo
mortuā. Qui p^o effectū exteriorē: p^o adole
ſcentē in porta ciuitat^o. Qui vero p^o vsum:
p^o Lazary fetidū in monumento et quatridua
num. Sicut autē xps suscitauit illos tres
mortuos corporal^o: ita suscitā potest om
nes spūaliter iuxta illud Ebre. 11. Al mortu
is suscitare potens est deus. ¶ Sciendū

etiā q^o q^o homo p^opter peccū h^o nām cor^o
ptam magis ad malū q^o ad bonum: iuxta
q^o dixit d^os Mo. gen. 8. seu sus enī et co
gitatio humāi cordis p^ona sunt ad malū
ab adoleſcētia sua: h^o post peccū resurgat
a peccato: tñ h^o q^o hō plus peccauit h^o
h^o in ipso remanet maior inclinatio ad pec
candū. et hoc est q^o xps in nūit istos tres
mortuos suscitādo. ¶ Ad de puella mortua
q^o significat peccū p^o p^osentū indebitū: d^r sur
rexisset: q^o a peccō p^osentū solūmō suscita
tur nō remāet in eo tanta inclinatio: quā
ta si ope p^omisisset. ¶ De adoleſcente at mō
tuo q^o significat peccōre mortuū p^o op^o illi
tū: d^r q^o resedit. q^o sic ille q^o sedet ē magis
curuat^o ad terrā: q^o q^o stat erect^o: sic hō q^o
peccauit ope: magis q^o q^o solo p^osentū. ¶ De
Lazaro mortuo q^o significat peccōre mortu
um p^o vsum d^r q^o p^odit ligat^o man^o et pedes
et q^o factes ei^o sudario erat ligata. q^o sic il
le q^o h^o man^o ligatas nō p^ot liber opari: et q^o
h^o pedes ligatos: nō p^ot expedite iceder
nec q^o h^o faciē vellatā p^ot clare vidē sic i
peccōre peccāte ex p^oueritudine remāet etiā
p^o resuscitādoem a clpa difficultas ad be
ne opandū: q^o significat p^o man^o ligatas. ad
meritorie diligendū q^o designatur p^o pedes
ligatos. Ad clare contemplandū: q^o signi
ficatur per faciē velatā. Unde de talī
bus d^r eccl^oastici. 23. Homo assuetus i ver
bis ip^operij: i oibus diebus suis non eru
diatur.

Quinta pars.

Equit. Accepit autē oēs timor
et. Ubi tangit celebritatē extol
lentem iocūdus. q^o p^obat ppli le
ticia generalis. Ubi sciēdum q^o de natu
ra alicuius insoliti est q^o vidētes i admi
rationem inducat: et si res bona debet de
um laudare. Secūdu^o h^o igitur in pte ista
q^o duo: possumus p^osiderare. s.
Prati admirationem.
Maieſtatis p^omendationem.
Dignitat^o expressionem.
Prati dignationem.

Quam ad p^m dicit. Accepit autem
oēs timor. Ubi sciendum q^d hoies vidētes
rem tam insolitam. s. adolescentē ad vbu
xpi resuscitatum multum admirati fuerit
vt de ipso dicatur illud ps. Timebūt ge
tes nomen tuum dñe. **Q**u^m ad 2^m dic.
Et magnificabant eum. Ubi sciēdū q^d cō
ueniens est vt qñ aliquis facit aliq^d gran
dia: q^d sibi laus attribuat^r et gloria et a vi
dentibus cōmendetur: q^d igit^r xps fecit
stupende miraculum: merito debuit ma
gnifice cōmendari. ad qd inuitat nos ps.
d. Magnificat dominum mecum et exalte
mus nomen eius in idipsum. Et ecclesi
43. Benedicentes dñm exaltate illū q^m
potestis: maior est omni laude et quis ma
gnificabit eum sicut est ab initio. q. d. nō
potest ab hominib⁹ explicari. **Q**u^m ad
dignitatē expressionem dñi. ppha magn⁹
surrexit in nobis. Ubi sciendum q^d i duo
bus exprimitur dignitas xpi. p^m q^m ad co
gnitiōis claritatē. q^d ppha. 2° q^m ad opa
tōis ptatē: q^d magn⁹. vt sic fuerit yhs na
zaren⁹ qui fuit vir ppha potēs ope et ser
mōe corā deo et oī pplō. Luc. 24. Et sic me
rito possit sibi dici illō ps. Magn⁹ ea tu
et faciens mirabilia: tu es de⁹ sol⁹. **Q**u^m
ad pietatē dignatōem dñi. Et q^d de⁹ visita
uit plebē suā. Ubi sciē. q^d magna pietas
et misa fuit q^d dei fili⁹ voluit gen⁹ hūanum
visitare psonalr cum hoibus puerlando:
vt in hoc oñdant viscera misericordie dei
nri in quibus visitauit nos oriēs ex alto.
Luc. 1. Nam ipse pdixerat Exo. 3. Visitas
visitauit vos et vidi oīa que accederunt in
egyptio et dixi vt educam vos de afflictōe
egypti et ad terram fluentē lacte et melle.
Visitauit nos et eduxit de tenebris pecca
torū vt educat ad terrā de qua dicit. ps.
Portio mea domine sit in terra viuētū.
Ad q^d terram etc.

Dominica. xvi. post pentecostē. Euan
gelium .57.

Quam intraret yhs in domū
cuiusdam pncipis phaeon
sabbato manducare panē et
ipsi obstruabant eū etc. Luc.

14. Sic nos videm⁹ in istis
corporalibus q^d infirmitates a bono medi
co curantur p sua opposita: vt si sit isfimi
tas cāta pp frigus curatur p remedia ca
lida et econuerso. Sic suo modo est i spūa
libus q^d infirmitas spūal^r q^d cātur p aliq^d
viciū d^r curari p virtutē sibi oppositam.
quē modū xps n^r pfectissim⁹ medicus te
nuir et nos docuit obseruandū. iuxta illō
Brego. in qdā ol. qui ait. sic arte medicie
calida frigidis et frigida calidis curatur
ita dñs n^r p^ria opposuit medicamēta peccis
vt lubricis p^rinentiā: tenacibus largitatē
iracondia mālueritūdinē: elatis p^rciperet
humilitatē. **Q**u^m sciendū est aut^m q^d in p^rmis
parentibus nris generalr loquendo fuit
triplex peccm ad q^d secutus fuit inter alia
vnus defectus maximus. s. ignorātia itel
lectum obscuras. Nam p^rmi parentes pec
cauerūt peccō gula d^r fructu ligni vetiti co
medendo. peccō auaritie inordinate sciam
appetendo: volentes scire bonū et malum
q^d auaritia nō solum est d^r rebus tpalib⁹:
sed et spūalibus. peccato et superbie se in
debite extollendo: q^d voluerūt esse sic dii.
Qu^m ad istam at p^ruaricatōem cōsecut⁹
fuit dñs ignorātie in cognoscēdo: vt iux
ta illō Eph. 4. Sint i tenebris obscuratū
hōtes itellm alienati a via dei p ignoran
tiaz q^d est in ill^r pp cecitatē cordis eorum.
Qu^m xps igit^r vt pfectus et pius p^r et medi
cus gen⁹ humanū curauit et curatū oñdit
a supradictis p eoz opposita in euāgelio
hodierno. Nam curā peccō gula oñdit p tēpe
rantia in panis manducatiōe. Peccō auari
tie: in ydropici curatione. superbie: i loci di
spositione. sequētis ignorantie: in obserua
tione sabbati explicatione. fm hⁱ igit^r in li
euangelio bñs Luc. q^d tuor tangit. s.
Exēplū sobrietatis in vrendia.

Actū potestatis in operandis.

Intellectū veritatis in obseruandis.

Documentū humilitatis in appetendis.

¶ Primū pbat cib⁹ tēpat⁹. 2^m infirmus liberat⁹. 3^m sensus declarandus. 4^m situs demonstratus. 1^m in prin⁹. 2^m ibi. Et ecce hō qdā 7c. 3^m ibi. Et rñdens ad illos 7c. 4^m ibi. Dicebat aut ad inuitatos 7c.

Prima pars.

Quantū ad primū. s. exēplū sobrie

9 tag q pbat 7c. diē. Luz intraret yho 7c. Ubi sciendū q i h q xps

of h māducare panem non carnes q̄uis noie panis in scriptura intelligat oīs cib⁹ licitus: dat intelligi ei⁹ tēpantia in victu. In domo aut phei vt inuidi ipm obseruarent. fm h igit in pte ista tria possumus considerare. s.

Xpi benignitatē gratiosam.

Yp̄ius sobrietatē virtuosam.

Phariseorū malignitatē inuidiosam.

¶ Quantū ad p̄mū diē. Lū intraret yho 7c. Ubi sciendū q magna benignitas erat xpi q sic ostenderet se familiarē p̄heis q̄s tam sciebat sibi infidiari. Nam fm Titū. Volēs eos ad viā vitāq̄ inducere: ad eos aliqñ familiarit̄ declinabat. **¶** 2^m ad 2^m diē manducare panē. Ubi sciendū q i in scriptura vt dcm ē accipiat panis p oī ci bo tñ intelligi p̄t tēpantia xpi p q̄z pccnū gule destruxit. vt sic dicat d ipso illd̄ Isa. 33. Panis ei dat⁹ ē aq̄ eius fideles sunt.

¶ Quantū ad 3^m diē. Et ipsi obduabant eū. Ubi sciendū q p̄hei ostendētes se zelatores obseruatōis legis: infidiabant xpo si faceret aliquid cōtra p̄cepta legis: 7 qz lex erat de obseruantia sabb̄i: infidiabant si xps aliqd faceret in sabb̄o scdm̄ Ciril lū. ex q̄ ipz̄ reprehēdere possent. **¶** Sciēdum ē aut circa ptem istam loquēdo moraliter q p istuz̄ p̄heum q interpretat di uisus intelli pōt peccator: qui dī pp peccatū olutus a deo. iuxta illud Jh. 59. Qui quitates v̄re diuiserūt inter vos 7 deum

n̄m: 7 peccata v̄ra abscondunt faciez ei⁹ a vob ne exaudiret. Und̄ dixit xps disci pulis **¶** 5. Nisi habūdauerit iusticiā vestra plusq̄z scribāz: 7 p̄heorū non intra bitis in regnū celorum. **¶** Per domum aut istū p̄hei q̄z Christus intrauit: intel ligi pōt anima peccatoris q̄z tunc xps in trat: quando dat sibi grāz vt dimissis pec catis ad veram p̄nitentiā cōuertantur ad q̄z intrandaz̄ sollicitat xps peccatores d. apoc. 3. Ecce sto ad hostiū 7 pulso si q̄s audierit vocē meam 7 apernerit ianuam intrabo ad illum 7 cenabo cum illo 7 ip̄e meē. Nam quando xps ex sua benignita te pulsanti 7 inducētī ad penitentiam hō aperit anime sue ianuaz̄ per p̄sensum. tūc intrat ad ipsum per grām vt tandem in tret ad xpm per gloriā. **¶** Ista aut do mus q̄z xpus intrat per grām figuratur per domū de qua dicitur. puer. 9. Sapiē tia hēdificauit sibi domū excidit colūnas septem. **¶** Ubi sciendū q per istaz̄ sapiē tiaz̄ intellr xps cui appropinat in diuinita sapientia iuxta illud. i. cor. i. Nos predica m⁹ xpi dī virtutē 7 dī sapientiā. **¶** Per domū aut quē hēdificat intellr vt dictū ē ania peccatoris. vt sic dicat de ipsa illd̄ 3a ch. 12. Erit dom⁹ d̄s quasi dī. Re vera qñ peccator: p̄uersus fact⁹ est d̄s: qz decorus aspectu p grām 7 manu fortis p virtuosā opa. tē aia ei⁹ efficit dom⁹ dei. **¶** Per se prem aut colūnas qbus sustentat domus material̄ intelli p̄t septenari⁹ virtutuz̄ 3^{ri} septenario vitioz̄ q̄s xps excidit 7 po nit i aia vt eis firmiter sustēret. Ubi sciē dū q xps in ania hoīs cōuersi p⁹ excidit virtutē hūilitatis 3° supbiā. 7 p⁹ supbiā dī suadēdo. d. tob. 4. Fili mī supbiā nunq̄z in tuo sensu aut i tuo v̄bo dñari p̄mittas: in ipsa enīz̄ initiū sumpsit oīs p̄dictio. 2° hūili tatē suadēdo. d. Mat. 11. Discite a me qz mitis suz̄ 7 hūil̄ cord̄ 7 inuēietis regē aia b⁹ v̄ris. **¶** Quid at sit hūilitas audi Ber nardū de. 13. gradib⁹ hūilitaz̄. d. Humili

tas ē virt⁹ q̄ hō xīssima sui cognitiōe si
bi metip̄i vilescit. ¶ **Q^m** bonū sit: audi
Cass. sup illud ps. hūiliatus sup vsq; i fi
nē. d. Per hūilitatē fideles sup regna p̄fi
ciūt: p̄ hāc supbia tyrānica supatur p̄ hāc
i eternū m̄res coronant: nec pōt dici p̄fe
ct⁹ q̄ hac virtute ē p̄uat⁹. ¶ **2°** excidit
virtutē caritatē q̄ inuidiā: p̄ inuidiā disua
dendo. d. 2. pe. 2. Deponētes oēm maliciā
7 oēm dolū 7 filatiōes 7 inuidias 7 oēs d̄
tractores: s̄c mō gēiti ifantes ratōables
lac p̄cupiscite. 2° dilectōez p̄cipiēdo. d. Jo.
15. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis inuicē
s̄c dilexi vos. ¶ **Quid** at sit dilectō. audi
Cass. sup cant. d. Nō abduci blanditijs:
nec seduci fallarijs: nec iniurijs frangi: to
to corde: tota anima: tota virtute dilige
re est. ¶ **Q^m** et bonū sit dilectō audi Au
gu. super illud Jo. In hoc māfesti sunt
filij dei 7 filij dyaboli. d. Sola dilectō iter
filios dei 7 filios dyaboli discernit: signēt
se oēs signo crucis. r̄ndeāt oēs amē. can
tent oēs al. baptizent oēs intrēt eccl̄as:
impleant lachrimis parietes basilicarum:
non discernimini filij dei a filijs dyaboli
nisi caritate: q̄ habēt caritatē sunt ex dō
magnū iudiciū: magna discretio: q̄qd vis
hē: hanc solū nō hēas nihil tibi p̄dest:
alia si non hēas: hē. 7 legē implesti.
¶ **Tertio** excidit virtutem paciētie p̄tra
iram: 7 h̄ p̄ irā dissuadēdo. d. ecclesiastes. 7.
Ne velox sis ad irascendum: q̄ ira i sinu
stulti requiescit. 2° paciam p̄mēdando. d.
Luc. 21. In paciētia v̄ra possidebis aīas
v̄ras. ¶ **Quid** at sit paciētia audi Greg.
sup illd. Cum audieris p̄elia 7c. d. Paci
entia ē aliā mala equanimiter p̄peti: cō
tra eū quoq; q̄ mala irrogat nullo dolo
morderi. ¶ **4°** excidit virtutē fortitudi
nis q̄ accidiā dissuadēdo. d. du
tero. 8. Obserua 7 caue ne q̄n obliuiscaris
nomē dī tui: 7 negligas mādata ei⁹ atq;
iudicia. 2° fortitudinē suadēdo. d. 3. pe. 3.
Cōfortare 7 esto vir fortis 7 obpua custo

dias dī tui vt abules i v̄ijs ei⁹. ¶ **Qui** at
sit audi Tuliū in rethorica sua. d. Fortitu
do est int̄ aduersa glōsa ai fortitudo: res
arduas pulchre administrā: q̄ i aduersis
nō frangit: nec in p̄p̄is bladiēdo elenat.
¶ **Q^m** at bonū sit audi Ambro. li. p̄ d̄ of
ficijs. d. Nō mediocris ai x̄tus ē fortitu
do q̄ sola d̄fendit ornamēta virtutū oīuz 7
iusticiā custodit: 7 in p̄p̄abili p̄lio aduer
sus oīa vicia d̄certat iuncta ad labores fō
tis ad p̄cula: rigidior aduersus volupta
tes. ¶ **5°** excidit virtutē largitatē q̄ auari
tiā. p̄ auaritiā dissuadēdo. d. Luc. 12. Vide
te 7 caute ab oī auaritia: q̄ nō i habūdā
tia cuiusq; vita ei⁹ ē ex his q̄ possidet. 2°
liberalitatē docēdo. d. Luc. 6. Date 7 dabi
tur vob. ¶ **Quid** at sit. audi Aug. d̄ dif
finitōib⁹. d. Liberelitas ē mor⁹ qdā ai: fa
ciēs 7 approbas libas largitōes sine spe
retributōis. ¶ **6°** excidit virtutē abstine
tie q̄ gulā: p̄ viciū gule dissuadēdo. d. Luc
21. Attēdite at vob ne forte grauē corda
v̄ra i crapula 7 ebrietate hui⁹ vite 7 s̄uēi
at i vos repētina dies illa. 2° sobrietatem
suadēdo. d. 1. thy. 4. Tu x̄o vigila i oib⁹ la
borā: op⁹ fac cuan⁹: misteriu tuū imple: so
bri⁹ esto. ¶ **Q^m** bonū sit audi Greg. d. De
abstinētia p̄deūt caste generatōez: rōnabi
les volūtates: salubria p̄silia 7 puolūtaria
caro p̄cupiscētis morit 7 virtutib⁹ sp̄s in
nouat. ¶ **7°** excidit virtutē castitatē q̄ luxu
riā. p̄ luxuriā dissuadēdo. d. 1. cor. 6. Fugi
te fornicatōez oē p̄ccm̄ q̄cunq; fecerit hō
extra corp⁹ ē: q̄ at fornicat i corp⁹ suū pec
cat. 2° castitatē suadēdo. d. Luc. 12. Sit lū
bi dī p̄cincti. Ubi Greg. Lūbos ei p̄cingi
m⁹ cū carnis luxuriā p̄ p̄cinctiā coartam⁹
¶ **Quid** at sit audi Aug. d̄ diffinitōib⁹
d. Castitas ē virt⁹ s̄b iugo rōis ipetuz li
bidinis refrenās. ¶ **Q^m** at bonū sit audi
Ciprianū de. 12. abusionib⁹. d. Pudicitia ē
ornamentū nobiliū: exaltatō humiliū: vili
um pulchritudo: solam merētū: augmē
tū oīs pulchritudinis: decus religionis:

minoratio criminum: multiplicatio merito-
rum: creatoris omnium diuina. **E**ste septe-
narius virtutum fuit nobis figuratus p septe
filias ier^o. de qb⁹ scribitur dicitur. exo. 2. q^o ier^o
huit septe filias custodiētes gregē: q^o cu-
veller ad aquare gregez et phiberent ab
alijs pastorib⁹ madianitis regiōis: sup-
ueniēs. **E**dy. defendit puellas: et ipis de-
fensis adaquit gregē. **E**bi sciendū q^o
p ier^o q^o interpretat honor dñi: sine supflui-
tas grē: intelligi pōt de⁹ p^o cui principa-
liter honor debet. iuxta illud. i. th. i. Regi
seculorū imorū. et inui. soli deo honor et glā
in secula se. Amē. **A** quo ē hūdanātia grā
rū. iuxta illud eph. 2. **D**e⁹ oñdit in seculo
supuenientib⁹ hūdanātes diuitias grē sue
in bonitate sup nos in xpo yho. **P**er
septe aut filias ier^o intelligunt. septe
virtutes p^odicte: q^o iō filie dī dicūt q^o ipas
habētes efficiunt filij dei. **P**er gregē
āt quē pascūt et adaqūt iste itell^o p^o grex
potentiaz et in q^o sunt in hoie: q^o iste vir-
tutes debent suo mō reficere: q^o a^o mō in-
tellectivas: a^o mō sensitivas: oēs at quasi
vnu gregē. iuxta illud. i. petri. s. **P**ascite
q^o ē in vob⁹ gregē dī. **E**z m^o aduerte q^o
multociēs accidit q^o cu⁹ iste virtutes vo-
lūt adaqre gregē potētiā: obuiāt sibi pa-
stores madianite ipas ipediētes. **E**bi sciē-
dū q^o p istos pastores q^o interpretat iniqui
intelligunt vitia q^o septe supradicti virtu-
tib⁹ opponunt et impediūt ne reficiāt gre-
gē suū. q^o cognoscēs beat⁹ Jac. i. cañic. sua
4° diē. **E**n bella et lites in volūnōne ex p^o
cupiscētis vris q^o militāt i mēbris vris.
Ez at hō sic impugnet: tñ filit fragil^o p^o
fortat q^o seqt q^o **E**dy. dñsavit puellas
et adaquit gregē. **E**bi sciēdū q^o p **E**dy.
eductore ppli isrlitici d egypto itell^o xps
q^o genus hūanū eduxit d tenebris pccōz.
Iste igit vidēs in hoie pugnā tā validā:
adiuuat ad dimicādū s vitia et sic hñc gre-
gē q^o cognoscēs apla diē. i. cor. 10. **F**idel^o
āt dō est q^o n patietur vos temptari s id

q^o pōtis: s^o faciet cū temptatōe etiā puen-
tū vt possitis sustinere. **S**cda ps.

Equit. **E**t ecce hō quidā ydropi-
s c^o 7c. **E**bi tangit actū ptātis in
opandis: q^o pbat infirm⁹ libera-
t⁹. **E**bi sciendū q^o act⁹ magne ptātis fuit
qñ ydropicū ita subito sanitati restituit:
cui⁹ tñ cure: q^o tē erat dies sabbi quē ob-
seruabāt iudei pbandō qñt ab eis si die
illa licitū sit curare: vt ex h^o magna: hēat
obseruatōez sabbi declarādī. s^o h^o igit in p-
te ista qñtuor: possum⁹ pñderare. i.

Calamitatez infirmantis.

Sagacitatem inquirentis.

Malignitatem simulantis.

Virtuositatem liberantis.

Quātū ad p^o dicit. **E**t ecce homo 7c.

Ebi sciendū q^o iste infirm⁹ cognoscēs
virtutez in medico: corā ipso stabat expe-
ctās ei⁹ miaz sanatiuā. **E**z ad 2° diē.
Et rñdens yhs 7c. **E**bi sciendū q^o rñsio
d q^o hic dī. et rñdens yhs 7c. d^o referri ad
illd q^o dñi fuit supi⁹ q^o ipi obsuabāt eū.
scdm **B**edā. **I**nterrogat aut eos scdm
Cirillū. vt ex ei⁹ interrogatōe cōfundat
phicorū malitiā. **E**z ad 3° diē. **E**t illi
tacuerūt. **E**bi sciendū q^o phici audita inter-
rogōne xpi vtz licēt curari sabbo: fuerūt p-
plexi qd rñder dberēt: q^o si sic seipos red-
dāt clpabile obsuādo. si n accusabāt faci-
ētes oppo^o dñi aialia bruta i picul^o exñtia
ēt sabbato liberabāt: et iō tāq^o vñtū elege-
rūt tacerē. **E**z ad 4° iñfōz diē. **I**pe dō
apphēlū sanauit eū ac dimisit. **E**bi sciē. q^o
xps vt pi⁹ vidēs ate se stātē ydropicū: co-
gnoscēs ei⁹ affcñ vt sanaret h^o n aueret
metu phicorū pp diē sabbi xbis expmēt n
curās s^o **C**iril. de phicorū ifidijs sibi ptulit
bñficiū sātati. **E** Sciē. ē et s^o **T**ho. q^o xps
i h^o q^o n curādo d turbōne phicorū ydropicū
sanat: dat nō itlligēf q^o cū ex aliq^o scō nro
puēt aliq^o mag⁹ vtilitas n dñem⁹ illd ob-
mittē: h^o aliq^o maliuoli pñbēf. vñ dī mat.
15. q^o cū semel replēdiss⁹ phicos et discip⁹ i

olerent sibi. Scia q: pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt. Rñdñt sinite eos ce ci sunt ⁊ duces cecoz. ¶ Sciendū ē autē circa istā ptē principalē q: p istū ydropicū itellr pccō: qlibz cuius cā. q: ydropesia ē infirmitas q: catur i hoīe pp defectū calo ris natural' digerētis in epate ex q: fit q: humores veniūt ad ptes exteriores ⁊ in ter capiūtur iter carnē ⁊ cutē. An dñr ydro pesia ab ydrō q: ē aqua ⁊ p^o q: ē hūor: q: si humor aque^o. ex q: infirmitate sequitur tu mor exteri^o fitis interi^o: hanelit^o fend^o: ⁊ multa alia accidētia mala. Sic spūalr lo quendo hō qñ caret amore diuino efficiē ydropicus ⁊ fetidus. Unde sciendū q: in ydropico septē possumus pñdere per q: possunt itelligi 7^m vicia capitalia oppo sita. 7. vitiis dñs in pte precedenti. s. Tumorē inflatē significatiū supbie. Feto: inficiētē: significatiū inuidie. Palorē dñs: itē significatiū iracōdie. Torporē deprimētē: significatiū accidie. Ardorē pñdētē significatiū auaritie. Liqueorē habūdantē significatiū igluuie. Humorē defluētē significatiū luxurie. ¶ Pñio dico q: i ydropico pñdero tūmo rem inflantē significatiū supbie qñ hō hz in corde dñs. s. non vlt obedire dñs mādāg. Nō aduertentes tumidi superbi q: iuxta illud ecclesiastici. 4. Odibilis est corā deo ⁊ hominibus supbia. pp q: reprehenditur Job. 15. vbi dicit. Quid tūmet ptra deum spūs tuus. q. d. nec timere deberemus s: humiliari considerādo penā que debetur supbis. de qua Deutero. 17. Qui autē sup bierit nolens obedire sacerdoti ipio q: eo tpe ministrat dñs deo tuo ⁊ decreto iudi cis: moriet hō ille ⁊ aufero malū de isrl': pcutiq: ppl'a audiens timebit vt null^o de inceps tume scat supbia. Quid at sit audi Bug. libro de anima. d. Superbia ē ella tio viciosa: q: inferio: despicieus supe rioribus ⁊ paribus sagit dominari. ¶ Que ipsam foueant audi Hugo, de

claustro anime libro. 1. di. Quattuor enim sunt que trahunt currum ellationis. s. amor dominadi amor: proprie laudis: con temptus ⁊ inobediētia. ¶ Quantū malū sit audi Cassio. super ps. 14. d. Superbia de angelo dya^m fecit: ⁊ homini mortem in tulit ⁊ pcessabeatitudine vacauit: malo ruz omniū mñ: scelerū fons: vena negtie. ¶ 2° in ydropico cōsidero fetorē inficiē tē significatiū inuidie qñ homo hz in cor de. Nam iuxta illud puer. 14. Putredo ossiū inuidia. Nō tñ aduertūt isti miseri q: dñr Job. 5. Paruulū occidit inuidia. Il le puulus dicit q: instar puli non hz scien tiam ⁊ talē occidit inuidia. ¶ 3° autē malum sit audi Allan^m. de planctu natuf d. Inuidia qd mōstruosius: monstrū qd dāpnosius: dānum q: culpabilior: culpa: q: penaliior: pena: h: ē erronee cecitatis abis sus: hūane mentis infernus: cōtentionis stimulus corixatiōis acule^o. ¶ 3° i ydro pico cōsidero palorem decolorātem signi ficatiū iracōdie. Nam cū ira scdm phm sit ascēsus sanguinis circa cor: ex h: acci dit vt sanguis relinquat ptes exteriores ⁊ sic hō vertit i pallorem. An eccl. 25. Ne quitia mulieris imutat faciem suā. Non aduertētes isti miseri illud Job. 5. Viruz stultū it fecit iracūdia. ¶ Quid at sit ira audi Bug^m. d. Ira ē subita animi tempe stas q: dum inordinate se pcutit cor hoīs ad insanā ptrahit. ¶ Quantū malū sit audi Greg. 5° moll. d. Quanta sit iracū die culpa pensare possum^o p qñ pacientia pditur: vt qd: quo ve ordine sit agendum aio nesciat: quia nimirū intelligēte lucez ita subtrahit cum vt mentem pmouendo confundat. ¶ Quarto in ydropico cōsi dero torporē deprimētē significatiū accidie p qñ homo piger efficitur in ope ribus virtuosis. Non tñ aduertūt isti mi seri q: dicitur puer. 19. Qui negligit vias suam mortificabit. ¶ Quid autem sit au di Bernard^m. d. Accidia est qdam ai tor

por quo vis negligit aliqua bona inchoa
re: aut fastidit perficere. ¶ **Q**uod malum sit:
audi leo^m papa in sermone de apparitōe
d. Nō dormientibus puenit ragnū celōū
nec ocio et delidia torpentibus beatitudo
eternitatis repromittit. ¶ **S** in ydropico
considerare possum⁹ ardorem cōsumentē
significatiū avaricie. Nam ydropic⁹: qz
hūores diuertunt ad extrinsecā: p cōse
quēas ptes exteriores sicce remanēt semp
siccit: qzto pl⁹ bibit tāto pl⁹ siccit: et signi
ficat ardo: ē avaricie: qz avarus: nunqz sa
tiat iuxta illud ecclⁱ. 5. Avarus nō implebi
tur pecunia: cōparatus igit q nunqz dicit
sufficit puer. 30. ¶ Non tū miser aduer
tunt qz dicit puer. 15. Cōturbat domū suā
qui sectat avaritiā. i. aīaz xpi domū. ¶ **6**
in ydropico cōsidero liquorem hūdatem
significatiū ingluvie: quo hoies viuere
late volūt: facientes d corpore deū suū. Be
quib⁹ ap^lo p^lobil. 3. Ab^li ambulāt quos
sepe dicebā vob: nūc autēz et flēs dico ini
micos crucis xpi: quorū finis interitus: q
rum dōs venter ē: et glā in cōfusione iporū
qui terrena sapiūt. ¶ **Q**uod malum sit: au
di Ambroxi^m in sermōe de. xl. d. Fames
amica virginitatis ē inimica laxiuit: satu
ritas vero castitatis propigit: nutrit ille
cebrū. ¶ **7** in ydropico cōsidero hūores
defluētes significatiū luxurie: p q hoies
eneruant. d qbus Jac. 5. Splati estis sup
terrā et in luxuria enutristis corda v^{ra}
nō aduertētes miserū illud amos. i. Disp
cā inquit dñs habitatorē de cāpo ydoli: et
tenētem sceptrū de domo voluptatū et lu
xurie. ¶ Quid sit audi Aug^m. d. Luxu
ria est imoderata carnis peculātia dulce
venenū iporū: una mors: punitio: a potō: que
humanū corp⁹ debilitat: et viril⁹ animi ro
bur enervat. ¶ **Q**uod malū sit audi Bre.
i moral. d. Ex quo sel⁹ mentē alicui⁹ occu
pauerit: vix eū bona desideria cogitare p
mittit: sunt enim viscosa desideria: qz ex
suggōe outur cogitatio: ex cogitatioē af

fectio: ex affectioē delectatio: ex delecta
tione cōsensus: ex p^lensu opera⁹ ex opera
tione consuetudo: ex cōsuetudine despera
tio: ex desperatioē peccati defensio: ex de
fensioē glīatō: ex glā dānatio. ¶ Iste se
ptenari⁹ fuit nob figurat⁹ p illos. 7. spū
tus neq^lsimos: quos dyabol⁹ scē accip⁹ ad
tēptandū hoies de quib⁹ d^r Abat. 12. Cū
immūdu sps exierit ab hoīe et require
eua⁹. pte. ¶ Sciendū est at qz
homo pp peccā efficit ydropic⁹: nūc delide
rās curari ab infirmitate peccati d^r instar
hui⁹ stare añ deum dōo cū ps. Dñe añ tē
onine desiderū meū et gemit⁹ me⁹ a te nō
est abscondit⁹. Ad qz ipse ps. nos admōet
d. Elēte adorem⁹ et pēdam⁹ añ deū plo
rem⁹ coram dñō qui fec⁹ nos qz ipse ē dñs
deus nr et. ¶ Si autē peccator: cui lachri
mis dictam miam postulauerit: instar h⁹
recipiet sanitatē: d^r iuxta illud ps. Ipse
ē qui sanat cōtritōs corde et alligat cōtri
tiones eorū. ¶ **S** aduerter pueniētē mod⁹
sanādi ydropicū. Nam d^r qz apprehēdit eū:
sanauit et dimisit. Abi sciendū qz xps pec
catorē. Apprehēdit p grāz pueniēdo. Sa
nat sibi grām pferendo. Dimittit: suo ar
bitrio relinquēdo. ¶ **P**o xps peccatores
apprehēdit p grāz pueniēdo. Nam h⁹ bō
possit ex sua fragilitate cadere i peccm nō
tū ex suis virib⁹ resurgere. qz cognoscēs
Jer. pphā: dicebat trē. 5. Cōuerte nos do
mine ad te et puerterem⁹ i noua dies n^{ro}s
sic a p^o. ¶ Sic at penitēt: xps auxiliū
nō denegat. An Jb. 42. Ego dñs vocaui te
ad iusticiā et apphēdi manū tuā. ad iusti
ciā. i. ad penitentiā: et manū apphēdit sua
grā pueniēdo. ¶ **N**ō igit sic apphensus
p^l figuratiue d^r illd ezel. 3. Vidi et ecce
emissa ē filitudo man⁹ et apphēdit me in
cincinio capij mei: et eleuauit me sps in
terrā et celū: et adduxit me i ier^m in visioē
di. ¶ Abi sciendū qz p istā filitudinē ma
n⁹ intelli p^l dī fili⁹ q filia manū d^r qz sic
māu hoies opant: sic dō p^l o⁹ opat p ipz:

q. Jo. i. Dia p ipz scā sunt. Ista man^o ad peccatorem mittit: q. diuina grā puenit. hanc petebat ps. d. Emite manū tuā d al to eripe me ⁊ libera me de aquis multz ⁊ de māu filioz aliēos. Hic apprehendit peccatorem in cinctio capitis: qui ē aliquis globus capilloz supeminēs i capite. Ubi sciēdū q p capillos qui nō sentiūt: intellr moris hois p qz sensum amittit ⁊ motū. p cinctiū igitur hō apprehendit: qn sibi ad mēoriā reducit q sit moriturus. Pro pter q cūqz dicis ecclī. 19. Hō: esto q^m moris nō tardat. Sic at meditādo eleuat inter terrā ⁊ celū. q. licet corporalr sit in terra tñ terrena despic: ⁊ eleuat ad celestia. 2° xps peccatōrē sanat sibi grām cōferendo. Nam q. ablata culpa dat grāz dñi ipsum sanare: qz sanitatem peccatōr dñi petere. d. illd Je. 17. Sana me dñe ⁊ sana bor: saluū me fac ⁊ salu^o ero q^m lau^o mea tu es. Ubi ps. Ego dixi dñe miserē mei: sana animā q. peccaui tibi. 3° xps peccatōrē dimittit suo arbitrio relinquēdo Postqz xps peccatōrē apprehendit ⁊ vocauit ad pñiam: grā pueniēte sanauit: grā i formate: dimittit eum libero arbitrio ad operādum q. voluerit. Ista dimissio peccatōris cōuerfū fuit figurata Jo. 22. Ubi sententialr dñi: q. cū post eductōem d egypto rubēte ⁊ gradite obedissent Jo. in his q. precepat eis Ahoz. pforās eos bñ dixit eis Jo. ⁊ dimisit eos. Ubi sciēdum q p rubēitas ⁊ graditas obediētes Ahoz. q. eos eduxerat de egypto intellr possunt peccatōres quos dñs educ de tenebris peccōrū: qb^o precip q. fūet ei^o mādata: qb^o seruātib^o: xps significat p Jo. be nediē dimittēdo illos suo arbitrio vt dei cepe nec ad bonū nec ad malū cogant.

Tertia pars.

Equit. Et respōdēs ad illos 2c.

Ubi tangit intellectū veritatis in obseruādia. q. probat sensus declaratus. Ubi sciēdū q. signū benigni

tatis ē in doctore: q. l. videat discipulos negligētes ad adiscēd nō tñ pp h dimit tit q. eis veritatē nō annūciat: vt sic ipse faciat officiū suū ⁊ ipsi si nō obseruauerit iexcusabiles hēant. xps igit vt p^o magr l. phei essent negligētes ⁊ malinoli tñ nō pp h desistit qn eis veritatē annūciat spā liter ad pñens d obuat de sabbi de q. req siri maligniter tacuerit. In ista igit parte duo possum^o pñderat. 1. Ex pte xpi qōis rōabilē solōne. Ex pte phicoz pñsptionis pñsibilem deieciōem ibi. Et nō poterāt 2c. Quāntū ad primū dicit. Et respōndens 2c. Ubi sciēdū scdm Cirillū: q. q. pñi tanqz malinoli tacuerit ad qñtionem eis factā p ipm de obseruātia sabbi: xps tñ questioez soluit eos rationabilr replōē dendo. Sciēdū est aut q. xps ad sol uendū questioez pñmissam talē rationē ad duc. Quod nō ē phibitū sed licitū facere circa illa q. sunt mioris valoris: nec circa q. sunt maioris. Sz aialia irrātābilia puta bos vl alim^o sunt mioris valoris qz hō ⁊ ē licitū ea cadētia i putēū de ipso extra here i die sabbi. Igit nō ē phibitū sed li citū hōiem i die sabbi liberare. Sic igit. Et rñdens ad illos 2c. Sciēdū ē aut q. a violatiōe sabbi quātū ad pñs spectat 3° excusant p^o necessitatē indigētia: ⁊ isto mō excusauit xps disciplos Ahoz. 2. qñ rephendebant a phicis q. vellebāt spicas in die sabbi. q. h faciebāt pp necessitatez fais. Mā necessitas i mltis excusat. ad q. adduxit exēplum ibidē de dō q. in neces sitate positus comedit panes. ppōis q. nō licebat comedere nisi sol sacerdotib^o. exēplum ēt hui^o hēmus de phissimo ma tathia: qui sic habet. i. mach. 2. q. infestaba tur ab inimicis dieb^o sabboz ordiauit q. etiā in diebus sabboz cōtra ipsos pugna rēt: q. tñ nō licebat scdm legē vbi neces si tas nō fuisset. 2° a violatiōe sabbi excu sat obediētia. Nam quādo homo ex obe dientia tenetur aliqd facere q. nō pñt hñe

dilatādem: si fiat in die sabbati: non ē malū
sicut p3 de circuncisione fienda octaua die
que aliqui erat die sabbati: et de mactādis
aliquibus animalibus offerendis dō. Unde
xps Mat. 12. reprehendens phariseos
dixit. An non legistis i lege qz sabbatis sa
cerdotes violant sabbatū s. pueros cir con
cidēdo et animalia mactando et sine crimi
ne sūt. Tertio excusat a violatōe sabba
ti caritas. Nam qñ ex caritate aliqua fa
cit pximo l3 i die sabbati: tamen a crimie
excusatur. Et hoc mō xps excusabat i ieu
ratōe infirmorū sabbato. sicut se excusat
i euangelio hodierno. Xps igit rephē
dit phariseos p fm Theo^m. de cecitate et
ignorantia: qz fm eos licebat curare bo
nem non hoīem: qd tamen fm legem nō
erat prohibitum vt fingeant. Et 2° repre
hendit eos de auaritia fm Bedam: qz f3
eos non licebat facere opera caritatis: et tñ
licebat facere rei familiaris et pprie utili
tatis. Et 3° fm Bedam reprehēdit eos d
inobedientia: qz si non licebat hoīem cura
re fm eos. ergo nec bouem mactare. qd
tamen faciebāt. Sciēdum est aut loqn
do moīstr qz xps hominē peccōrem signifi
catuz per ydropicū: pparauit huic anima
li qz in puteum cecidit: ad designanduz qz
sicut ydropicus habūdat in humore sup
fluuo aqueo et fluxibili pp qz cōformitatem
h3 cum puteo vbi est aqua: sic peccatō ex
nimia delitiāz habūdantia cadit in pfun
dum peccati: a quo tñ a xpo extrahit si vult
ad ipm cōverti. qz ipse dicit Jere. Pro
lo mortē peccōis etc. Sciēdum ē etia3
qz per istum puteum i quem peccōr dicit
cadere intelligi potest infernus qd pū
teus abissi. Unde figuratiue dī
ascēdit fumus sicut fumus fornacis ma
gne: ex q obsecrat sol et aer: et d fumo pu
tei exierunt locuste i terram. Ubi sciē
dum qz per istum puteum pfundū abissi
itellr infernus in quo submergunt pecca
tores: vt de ipsis possit dici illud Exo. 15.

Electi pncipes eius submersi sunt i mari
rubro abissi operuerunt eos dscēderunt i
pfundum qñ lapis. De isto puteo dī
exire fumus sicut de fornace obscuras so
lem et aere3: qz ibi est ignis infernal istar
fornacis ardent3: peccatores comburens.
Et d eis dicatur illd ecclastici. 38. Vapor
ignis vrit carnes eius et i calore fornacis
concertatur sicut fumus. Bī obscurat so
lem et aerem: qz peccōres in inferno hēbūt
intellectum significatum per solem obscu
ratum per peccati maculam et inter ipos
et deum erit medium significatum p aerē
obscuratum: ita qz nunq3 poterunt deum
videre. An Luc. 16. Inter nos et vos cha
os magnum firmatum est: vt qui volunt
hinc transire ad vōs non possint: neq3 in
huc transire. Bī at qz de isto fumo
putei exeunt locuste p quas intelligo de
mones qui insistat locustarum vastantiuz
omnia virentia: homines vastant et deuo
rant: vt sic sint illa bestia de qua dī gen.
37. Fera bestia deuorauit Joseph. Cuius
versutias nos admonet fugere Petrus
I. can. s. d. Sobri3 estote et vigilate qz ad s
sarius vester dyabolus etc.

Quarta pars.

Egitur. Dicebat autem ad inuē
tatos parabolam etc. Ubi tāgit
documentuz humilitat3 in appe
tendis. qz probat situs demonstratus. vbi
sciēdu3 qz loquēdo generalr vniuersa pec
cata reducunt ad tria. s. ad luxuriā: aua
ritiam: et superbiam. iuxta illud 1. Jo. 2°.
Omne qz ē in mūdo aut cōcupiscētia car
nis: aut concupiscētia oculor3: aut supbia
vite. Xps igit sicut xus et bōus magister
medicus volens nos curare a peccat3 om
nibus inficientibus animam postq3 in cu
ratione ydropici dedit nobis curam con
tra duo. s. luxuriā et auaritiā. nunc in
ista parte fm Ambro. dat nob curā 3 ter
tiū. s. supbia suadēdo virtutē humilitatis.
In qua pte tria possum3 gliderare. s.

Supbie extollētis dissuasiōē attēdēdā.
Hūilitatis pmerētis p̄suasiōē assequēdā
Vtriusq; generalē rōnē intueādam.

Quantū ad p̄mū dicit. Dicebat at̄ ad
inuitatos &c. Vbi sciendū q̄ p̄hei qui erāt
insidiatores xpi multū appetebant hono
res: iō q̄ vocabant̄ ad nuptias vel alia
p̄uicia volebāt ex supbia collocari i loco
dignioribus & se alijs p̄ferre. iuxta q̄ de
ipsis loq̄tur xps Mat. 23. d. Alant p̄i
mos accubitus in cenis & primas cathe
dras in synagogis & salutatiōes in foro:
& vocari ab hoibus rabi. Quia vero in ta
libus multi vocātur & aliqui accedūt q̄ ille
q̄ vocat nescit de oibus inuitatis nō d̄ si
bi arrogāter meliorē locū accipe q̄ forte
alteri nobiliori debet dignior locus: & sic
poterit p̄fudi verecūdiā: dū de loco arro
ganter accepto vidētibz oibus expellet̄
sed h̄ igitur xps in pte ista p̄io ne locus
incōpetens appetat dat admonitiōē in
formantē. 2° dicti sui assignat rōnem suffi
cientē. **Q**uantū ad rōnem admonitio
nem informantē dicit. Dicebat at̄ &c. Vbi
sciendū q̄ xps sicut bon⁹ magister nolēs
hoies imitari p̄heos superbos: eos beni
gne informat ad vitādā istā ellationē. Nā
hō nō d̄ sibi impudēter accipe q̄ ab alijs
honorē. iuxta illud Hebr. 5. Nec quisq;
sumit sibi honorē s̄ qui vocat a dō tanq;
Marō. Et iō dicit eos informādo q̄ nō de
bent p̄imos discubiti⁹ eligere: s̄ alios ex
pectare: vt ab inuitate s̄m suū gradū col
locentur. Vñ d̄ eccliaſti. i. ij. Abane in lo
co tuo. **Q**uantū ad rōnem sufficientē
dicit. Ne forte honorator te &c. Vbi sciē
dum q̄ valde sufficiens rō est: ne hō p̄i
mū locū arrogant accipiat: q̄ m̄litiōis
s̄m Cirillum. vñ credit honorē acquirē:
vitiupii & verecūdiā h̄z. vñ. puer. 25. Ne
glorius appeas corā rege & in loco magno
rū ne steteris: meli⁹ est ei vt dicat tibi. as
cede huc: q̄z hūilieris corā p̄ncipe. **Q**uantū
ad hūilitatē p̄merētē p̄suasiōē assequēdā

dic. S̄ cū vocat⁹ fueris &c. Vbi sciendū
q̄ sicut bonus magister in speculabilib⁹:
non solum docet vitare sigillum fligra
phum: s̄ etiā docet cōponere sigillum viri
dicum. sic bonus magister moral⁹: nō solū
d̄ docere vitare vicia: s̄ etiā virtutibus
exerceri. Xps igit̄ bonus magister moral⁹
docuerat vitare fastuosam ellatiōem: nō
docet hūilitatē virtutem. Et duo facit.
Primo docet hūilitatē modū. s̄o hūmi
litatē fructum. **Q**uantū ad hūilitatē modū
dic. S̄ cū vocat⁹ fueris &c. vt sic q̄libz
dicat q̄ se humiliādo dixit d̄. 2. R. 6. Et
lior fiam plusq; factus sum & ero humil⁹
oculis meis. **Q**uantū ad hūilitatē fructū
dic. Et cum venerit q̄ te &c. Nā q̄n hō ex
hūilitate sibi locū nouissimū eligit: & post
modū ad locū eligit digniorem: tūc appet
corā astantibz gloriā: & hoc merito quia
Job. 22. Qui humiliatus fuerit erit i glo
ria. **Q**uantū ad vtriusq; generalem rōnē
intuendam dic. Quia oīa q̄ se exaltat &c.
Vbi Cirillus. Dñs igit̄ taz modico exē
plo ambitioſoz p̄emptum: & nō ambitio
ſoz exaltatiōē: adicit magnū puo: genera
lem s̄m p̄ferens cum s̄bdit. Quia oīa
q̄ se exaltat humiliabit: & q̄ se hūiliat exal
tabit. **Q** Sciendū est at̄ circa ptem istam
loquendo moral⁹: q̄ per istas nuptias de
q̄bus fit h̄ mentō: intelligi pōt celestis pa
tria: p̄iuitantem at̄ xps yhs. Per inuita
tos x̄o omnes hoies huius mūdi q̄ non
d̄bent recūbere in p̄ loco supbiendo: q̄ d̄i
cerent inde cū verecūdiā: sed i nouissimo
se humiliando: q̄ ex hoc exaltant in glā.
Scdm h̄ igit̄ in pte ista tria possum⁹ ge
neralr p̄siderare. s̄.
Solēnitatē p̄uuij habūdantē.
Bēignitatē dñi inuitantē.
Diuerſitatem collegij ānuentē.
Quantū ad p̄mū d̄ q̄ illud p̄uuiū fuisse
nuptie & significat illas eternas nuptias
celestis p̄rie vbi erit habūdātia & solēni
as sempiterna: d̄ q̄bus d̄ Apoc. 19. Bea
dd

et qui ad cenā nuptiarū agni sunt vocati.
¶ Qui autē intrāt ad istas nuptias et quō
 fuit figuratū **Mat. 25.** Ubi finaliter dī q
 prudentes virgines accipientes lāpades
 cū oleo. lucentes intrauerūt cū spōso ad nu
 ptias. Fatue autē solum hñtes lāpades sine
 oleo intrare nō potuerūt. **¶** Ubi sciendū
 q p vīgines prudentes hñtes lāpades in
 telligi possunt hoies existentes in diuina
 grā hñtes opa grata deo et edificatoria
 pplō. **¶** Al oleū in lāpad est grā spūs sci in
 aīa. lampades sūm **S. Rego.** q in manibus
 portātur sunt opa. q debent lucere iuxta il
 lud **Mat. 5.** Sic luceat lux vīra corā homi
 nib⁹ vt videāt bona opa vīra et glorificent
 pīem vestrū q in cel est. **¶** Per vīgines
 aut fatuas non hñtes oleū nec lāpades ar
 dentes intelligunt homines nō hñtes vi
 uinā grāz. Qui igit vlt intrare ad nuptias
 dī cū prudentib⁹ hēre oleum grē et lāpa
 des ardentes p opa vīruosa. q: ista nō hñ
 ribus dī a dño. **¶** Nescio vos. **¶** Quantū
 ad bonitatē dñi inuitātis sciendū est q in
 uitans est xp̄s q hoies ad nuptias regni
 celestis vocat vel p internā inspirationē:
 vel assiduā lectiōem vel externā p̄dicatio
 nem. **¶** Unde pōt figurari p regē assue
 de quo sententialr dī **bestia. i.** q fec grā
 de cōiuiū in ciuitate susa: adq inuita
 uit omnem pplm a maximo vsq ad mini
 mū: et septem dieb⁹ iussit cōiuiū. **¶** Ubi
 sciendū q p regem assueq qui interpre
 tatur beatitudo intellr xp̄s rex regum et
 dñs dominantū qui ē beatitudo nostra.
¶ Per ciuitatem aut Susaz q interpretatur
 gaudium vel leticia. a. intellr celestis pīa
 de qua dī **Is. 51.** Gaudium et leticia inuēi
 entur in ea grārum actō et vos laudis. In
 ista ciuitate fac grande cōiuiū septē
 diebus. i. refectionem spiritualement bonoz
 omnium durātem eternaliter: que duratō
 per septem dies intellr q: totus deus
 nostri rēporis in septem diebus reuoluit.
¶ Ad q qdem cōiuiū oēm populum in

uitat: q: quantum est ex parte sua: oēs sūt
 ad illam beatitudinem inuitati. iuxta illd
Is. 55. Faciet dñs dō exercitū oib⁹ pplis i
 mōte h cōiuiū pinguiū cōiuiū videmē
 dīfecate. **¶** **Q. 2.** ad diuersitatē collegij an
 nuētis. Sciendū est q h omnes sint inui
 tati: tñ diuersitas est inter hoies: q: qdaz
 sunt arrogantes significati per illos qui
 volunt in pmo loco recumbere. de quo tñ
 eiciunt cū decundia: qdam aut sunt hñiles
 significati p recubentes in nouissimo loco:
 d q cū glā exaltant. **¶** Per q dat intelligi
 q supbi ad eternas nuptias non recipiūt
 sed deiciunt i profundum inferni. **¶** Humi
 les aut illuc exaltantur. **¶** Unde ecclesiastici
 10. Sedes ducum supboz dīstruxit deus et
 sedere fec mites pro eis radices gentiū
 superboz arefec dō et plantauit humiles
 ex ipsis gentibus. Et ideo ps. **148.** tu po
 pulum humilem saluum facies et oculos
 superboz humiliabis. **¶** Sciendum ē igit
 tur q hō per humilitatē meret.

¶ Reconciliantem ventam.

¶ Informātem grām.

¶ Quie: autem glām.

¶ Primo hō per humilitatem meret re
 conciliantem ventam.

¶ Nam q̄uis deū offenderit si cum humi
 litate ad ipm reuertitur deus sibi culpaz
 misericorditer indulget: q: iuxta illd ps.
**Cor contritū et humiliatum dō non despi
 cies.** **¶** Hoc aut fuit nob figuratū i achab
 rege de quo finalr dī. **3. Reg. 21.** q cum gra
 uiter offenderet dñm p̄sentendo vxori
 sue iesabel vt occideret naboth vt ipsius
 vineā possideret misit ad eū dñs helyam
 ppliam cōināntē sibi mortē et multas ali
 as aduersitates q cum audisset achab sei
 dit vestimēta sua et opuit cilicio carnē suā
 ieiunauitq et dormiuit in sacco et ambula
 uit demisso capite. q cū vidisset dñs dixit
 ad helyā nōne vidisti achab humiliatum
 corā me: q: igit humiliat⁹ ē nō inducāma
 lūdib⁹ ei⁹: et sic dñs sibi pepcit et recon

elliat⁹ ē ei. ¶ Abi sciē. q^o p Achab regē
q^o interpretat fr p^ois: illi p^ot glibz hō q^o
ad aiam q^o fr p^ois d^or: q^o in natura intelle
ctuali p^oicipationē h^o cū dō q^o est p^o r dāf
n^or. ¶ Ber Zesabel at q^o interpretat flux⁹ va
nus intell^o sensualitas in hoīe: que vane
fluit ad illicita q^o vxor: dicit p^ot Achab .i.
rōis. q^o fm Aug. rō in hoīe p^opatur viro:
sensualitas hō vxori. Cōtingit at multo
trens q^o sic Achab consensit vxori ad offē
sionē dei r p^oimi sic rō p^osentit sensualita
ti ad faciēdū d^o diuinū p^oceptū. quē tū deus
vel ex remorsu p^oscientie vel p^o aliq^o inspi
ratōem internā vel p^odicatōem externā
reprehendit acriter r mortem cominatur
eternā. quod q^odem audiēs p^ocōr: miseri
mus d^o ad p^oiaz instar Achab pueri do
lēdo de p^oterit^o cū satisfactōe p^odigna.
¶ Qualem at satisfactōem p^ocōr: instat
Achab facere debeat audi q^o de Achab
d^or. Nā dolet de p^ocōr p^o amarā p^otritōez:
scidit vestimēta p^o aptam p^ofessionē. Opu
it cilitō carnē suam: c^o carnis lasciuā. Je
iunauit d^o ventris igluuā. Dormiuit i sac
co d^o auaritiā. Et amblauit d^omisso capi
te: d^o dyaboli sup^obiā p^o integrā satisfactō
nē: q^o si p^ocōr: facit voluerit se humiliādo
d^ono d^o quē sup^obiuit peccando: d^o sibi idul
get r p^o v^oiam reconciliat eū sibi. Unde
Ber. sup^o cant. Hūilis d^oz eē r v^ocūda sag
factio: q^o emēdat sup^oba trāsgressio. nec ste
ril v^orecūdia grata ē. nec hūilitatē lauda
bil. ¶ 2° dico q^o hō p^o hūilitatē meretur
reformātem grām. Nam dō hōi p^ocōr: se
hūilianti n^o solū remittit c^opam: s^o et p^ofert
grā: iuxta illd^o Jac. 4. De^o sup^obia resistit
hūilib⁹ at dat grām. Un^o Cassiodorus li.
12. d^o spū sup^obie. Alld^o mō poterit i aia n^ora
virtutū strictura p^osurget nisi p^ous fuerit
vā hūilitas in corde n^oro fundata q^o firmis
sime collocata p^ofectōis r caritat^o culmen
valeat sustinere. ¶ Tercio homo per hu
militatem meretur quietatē gloriā.

Nam deus non solum humilianti se dat
veniam r gratiam: sed etiam p^ofert glām.
Unde Bernardus. Funde fundamentuz
humilitatis: r peruenies ad fastigium
caritatis. vis capere celsitudinem dei:
cape prius humilitatem: Christi sola est
virtus humilitas: lese caritatis repara
tio. ¶ Sic igitur patet ex p^ocedentib⁹
qualiter arrogantes deiciuntur a deo r
humiles exaltantur. Unde prover. 29.
Superbum sequitur humilitas r humi
lem spūitu suscipiet gloria. Ad quam
nos r.

¶ Dominica decima septima post pente.
Euangelium. 58.

Introductio. Frater Iosephus.

Cefferunt ad yhesuz pha
risei r interrogauit eum
v^onus ex eis legis doctor:
temptans eum r. Ath^o.
22. Quia videmus per ex
pientia q^o nihil amatur ni

si sit aliquo modo cognitum. q^o Augusti.
Inuisa quidem diligere possumus inco
gnita nequaquā necessario requiritur vt
illud q^o debet diligi cognoscatur. Quia
vero quicquid diligitur sub rationē boni
viri vel apparentis diligitur p^ogrui: v^o r
vt q^oro res ē in se melior: tātō ab ordiata
voluntate apli⁹ diligit. Un^o videmus q^o
aux q^o meli⁹ ē: plus diligit r sic de p^olib⁹
si at min⁹ bonū in se plus diligit q^o ē
mai⁹ bonū hoc est ex pueritate volūtat^o.
Et igit^o x^op^o oñdat se diligēdū sup^o oia. id
circo i hodierno euangelio soluta q^odā q^o
stione sibi malitiose p^oposita: ex cui⁹ solu
tione oñdit deū tanq^o infinitū bonū sup^o oia
diligendū oñdit et se deū eē: vt sic r ipse su
per omnia diligitur. Secundum hoc igit^o
tur beatus Ath^o. in p^onti euāgelio tria
tangit. s.

dd 2

Donem iudentem postulatam.

Solone sapiēter declaratam.

Processionē euidentē dmonstratam.

E Prīmū pbat itentō prauitāz. 2^m dire
ctō voluntāz. 3^m pditō deitatis. **E** Prī
mū in pñ. fm ibi. Alit illi diliges 7c. 3^m ibi
Congregat at phariseis 7c.

Prima pars.

Alituz ad pñū vbi tagit 7c. diē.

q Alcefferūt ad yhm 7c. **A**bi sciē
dum q cū xps fm q **A**bat. i
mediate ate istud euāgelīū narrat euz vi
cisset phicos d qōne qz sibi fecerat fieri d
tributo reddēdo Cesari. Lū cōmiciſz et
saduceos q negabāt resurrectōez: oīs eis
resurrectōez futurā z iposuiſz eis filētiū.
Eidentes h phiei vt maligni d xps volue
rūt ipm i xbis suis cōprehēdēt: z iō acce
dētes ad eū: qōne sibi ppoi faciūt vt ex re
ipōsiōe ipſi aliqd possint accipe vñ calū
niari possit. **E** 3 at phiei z saducei eēnt
pſi: q saducei negabāt resurrectōem qz
iudei asserēbāt: tñ q^m ad tēptādum xpm
fm **I**ero. in suis qōib⁹ pcorābāt. **I**n ista
igit pte tria possum⁹ pſiderare. s.

Aalignitatem i pgregando.

Sagacitatem in pponendo.

Arduitatē in exēplificando.

E 2^m ad pñū diē. Alcefferūt ad yhm
phiei. **A**bi sciē. s. **C**riſo. q isti phiei sic ma
litiosi volētes xps pphēdēt i qōnib⁹ qz si
bi faciēbāt: venerūt cū mltitudie: creden
tes se magis ex h victoria obtier. **E**t sic
vificēt illd ps. **P**rincipes puenerūt i vnū
advsus dñm z aduersus xpm ei⁹. **E** 2^m
ad 2^m diē. **E**t interrogauit eū 7c. **A**bi sciē.
q isti phiei qdā sagacitate xſuta ordiaue
rūt fm **C**riſo. q l zeēt mlti: tñ vn⁹ qōne
xpo ppōeret: cogitātes intra se: q si xps
illū solū vinceret q mltitudo euaderet
verecūdiā. Si vō ille vinceret oēs in ipso
viderēt victores. **E** Sciē. ē at q iste vn⁹
tēptās xpm: dōr doctor fuisse vt ex h pos
sim⁹ adue rter q dolose z n vt adisceret:

cū se sapiētē putar; fec dño qōnē. **E** 2^m
ad tertiū diē. **A**bagr q ē mādātū magnū
7c. **A**bi sciē. fm **B**edā sup **A**bar. q inter
scribas z phicos erat prouerſia d ordie p
ceptoz q^m ad dignitatē q int ea debebat
dici maius. **S**ecūda pars.

Egrur. **E**t ait illi yhs. Diliges

s dñz dum 7c. **A**bi tagit solonem
sapiēntē dclātā: q pbat directio
volūtāz. **A**bi sciē. q hō tē volūtātē ordia
tā hre dōr qñ bz ipaz cōiūctā cū deo: cuius
volūtās est reglā z ordinatō oīuz volūta
tum: qd qdē fit qñ hō ipm diligit: z volū
tatem suā: ipſi⁹ volūtati pformat. **E**ñ car.
1. **R**ecti diligūt te. **E**ps igit solūdo qōez
sibi scām p legispitū q iordiatū hēbat dñi
deriū: oñdit qñ volūtās hoīs dbeat ordi
nari: determinādo q sit mai⁹ pceptum i
lege. **A**bi sciē. q q^m ad pñā spectat: pce
pta legis moſayce loqndo generalr redu
cebant ad tria. **I**stā aliq erāt q directe pti
nebant ad dñm: aliq ad pximū: aliq xō
erāt significātia ordinē dilectōis sue ad d
um siue ad pximū cui⁹ modi erāt cerimo
nialia z oblationes sacrificioz. **S**ecm h igit
i pte ista tria possum⁹ pſiderā fm tripli
cē dclātōez ppositē qōis. s. directōnez vo
luntatis.

Primo q^m ad deū diligēdum filialr.

Secdo q^m ad pximū diligēdum frnalr.

Tertio q^m ad cerimōiā z sacrificiū offerē
dū vtiliter.

E 2^m ad p^m diē. **A**lit illi yhs 7c. **A**bi sci
endū q circa solonē z responsionē istā qe
tuor possumus considerare. s.

Actū vnitiuū.

Obiectū reſectiū.

Ahodū delarium.

Genus excessiuum.

E 2^m ad actū vnitiuū diē. diliges. **A**bi
sciē. q sic volūtās ē nobilior potētia i aia:
eo q liba z hīr⁹ caritāz: cū q volūtās elic
actū diligēdi meritorū ē nobilior: iuxta
ul. 1. cor. 13. **A**uc at manēt fides: spes: ca

ritas: h. maior at hor e caritas. id act⁹
et⁹ est nobilior in amare uiuens et transfe
rens i amatu. An ecc¹. i. Dilectio dei ho
norabil^r scia. ¶ Xps igit in sua rñsioe huc
actu unitiu dilectiois ondit cu die. Dili
ges. An Criso. sup. apat. Vide q: non di
xit cognosces dñm deū tuū s; diliges: q:
cognoscere vnū deū ē pprie humane natu
re: diligere at religiosi cordis. Nec dixit
ē t tunc: q: timere hūoz est. An die Jo. i.
cano. sua. 4. Timor nō ē in caritate s; pscā
ingr caritas foras mittit timorē. ¶ 2^m
ad obiectū refectiuū dicit dñz deū tuum.
Ubi sciendū q istud obiectū act⁹ dilectio
nis ē de⁹ q est refectio aiaz vīaz. pp q di
cit ps. Sustate et videte qm suauis ē dñs
brūs vir q spat in eo. Ad ipm at diligend
nos xps inducitur rōne po⁹: q: dñs: rñm
rōne sap⁹: q: de⁹ rñm rōne bentuolētie: q:
tu⁹. ¶ Diliges et eum: q: ipse creator et
gubernator p suā po⁹ redēptor p suam
sap⁹ pmiator p suā bentuolētiā. ¶ 3^m
ad modū dilatiū dicit. ex toto corde et. Ubi
sciendū q inter rē dilectā et illū q diligit:
si dilectio sit ordinata d; ē s; q: possibile
est modus pueniens et proportio debita.
Cū igit de⁹ q ē obiectū diligibile sit vn⁹
in essentia et trinus in psonis: hō et hēat
vnā aīam cū tribus potētis: pp q factus
dñs ad eius ymaginē: ad h q modus dile
ctiois sit in hoīe cōueniēs: d; ē qstūm ad
oēs tres potētias: ut oēs ferant in deū.
Hoc ē igit q dicit. diliges dñm deū tuū
ex toto corde tuo. i. ex toto intellectu. Et
sic possis dicere cum ps. In toto corde
meo exquisiui te ne repellas me a man
daj tuis. Ex tota aīa tua. i. ex tota volūta
te tua. Et sic dicas cū ps. Quā ad modū d
siderat ceru⁹ ad fontes aqz ita desiderat
aīa mea ad te deus. In tota mēte tua. i. in
tota mēoria. pp q euilibz dñs hēb. 4. Di
bus dieb⁹ vite tue i mēte hēto deū: et caue
ne aliqñ peccō pñtias. et ptermittas pce
pta dei tui. ¶ 4^m ad genus excessiuū.

dicit hoc ē maximū et primū mandatum.
Ubi sciendū fm Aug. q q istud pceptū
est de diligēdo dñm. de⁹ at ē obiectū dile
ctōis maximū: q: bonū i se infinitū et p^m:
q: a q bōa cūcta picipāt: id ē dignitate di
cit p^m et maximū. ¶ Sciē. ē at q istd mā
datū ē dilectōe dñs: d; ē p^m multipl^r. p i
intētōe. Ma finis s; in executōe fit vltim⁹
tñ in intētōe ē p^m. q: igit caritas ē finis
oīum pceptoz. iuxta illud. i. ihy. i. Finis
at pcepti ē caritas d corde puro et pscā
bōa et fide nō ficta. id pma ē in intētōe.
¶ 2° d; ē p^m i affectōe. Ma affectus
hoīs nō d; ē radicat⁹ in istis inferioribus
p amorē indebitū: s; in caritate dīa: iuxta
amonitōem apli hebr. 3. In caritate inge
stote radicati et fundati vt possit pphē
dere cū oībus sanctis q sit latitudo et lon
gitudō et sblimitas et pfundum. ¶ 3° d; ē
ē p^m i merito. Ubi sciē. q ad h q aliqd
op⁹ sit meritoriuū: q opans nō sit inimi
c⁹ d; p culpā: s; amic⁹ p grām. q: dato q
possit ēē de potētia dīa sine clpa: et tñ non
essz in grā: s; de potētia dei ordinata nūc
sic sit q hō est in culpa vel in grā. et aliqd
op⁹ de gener bonoz faceret: nō tñ essz si
bi meritoriuū: qd tñ essz si essz i caritate scz
ex qbus p; q caritas expellit culpā et fac
op⁹ meritoriuū ēē. Qd at expellat clpam
audi aplm pētrū. d. i. cañ. 4. Estote inge
prudētes et vigilate in cōmibus: an oīa
at mutuā in vobis metipsis caritatem cō
tinuam hñtes: q: caritas opit mltitudinē
pccōz. An dixit xps d. ap. agd. Luc. 7.
Dimittunt ei peccā multa qm dilexit mul
tum. Qd at reddat op⁹ meritoriuū audi
aplm. d. i. cor. 13. Si distribuero ingt in ci
bos paupz oēs facultates meas: si tra
didero corpus meum ita vt ardeā: carita
te at non hūero nihil mihi pdest: pp q
d. i. cor. 16. Dīa vīa in caritate fiant. ¶ 4°
d; ē p^m i pmo. Ubi sciē. q q p^mū ho
minis ē pncipal^r vt per beatitudines cō
iungat cum dō: caritas aut nūc oēs virtus
ad iū

res est vinculum coniungens: ideo in p^mia
tione obtinet principatū. Unde apl's coll.
3. postq̄ induxerat eos ad multas virtu
tes subdidit. Caritatem autē hēte q̄ ē vin
culum pfectionis. Unde de h̄ dō. nos cer
tificat puer. 8. d. Diligētes me diligo: q̄
mane vigilāt ad me: inueniēt me. **De**
excellētia et cōmendatiōe dilectionis loq
tur Greg. Cum cūtra sacra elloga et reg
re in ol. que legūt de apl's. **Q^m** ad 2^m
s. p^mxi^m diligendū fraternali dicit. scōm
autē est sile huic diliges et. Abi sciendum
q̄ xps post mādatum d dilectiōe dī. pōit
illud de dilectiōe p^mimi ad designandū q̄
i^o duo pcepta sunt cōnexa. Nā nemo pōt
odire p^mxi^m et deū amare pp q̄ dicūt. i.
Jo. 4. Si q̄s dixerit q̄ diligo deū: et frēz
suū odit mēdax ē: q̄ enim nō diligit frēz
suū quē videt: deū quem nō videt quō pōt
diligere: et h̄ mādatū hēm⁹ a deo: vt q̄ di
ligit deū diligat et fratrē suū. scōm h̄ igit
in pte ista quattuor possum⁹ cōsiderare:
quantū ad istud pceptū. s.

Ordinem cōuenientem.

Dignitatem excellētem.

Actum vniētem.

Modum sufficiētem.

Q^m ad ordinē cōuenientē dīc. fm at.
vbi sciendū q̄ pceptū de dilectiōe p^mimi
dī fm 1^m ad pceptū de dilectiōe dei. q̄
fm Augu. i. d doc. xp̄iana. te ipm n̄ pp te
dōes diligere: h̄ pp illū vbi dilectiōis tue
rectissim⁹ fima ē. **Q^m** ad dignitatē ex
cellētē dīc. sile ē huic. vbi sciendū q̄ sic dī
gnī. i. dōs creauit hoiez ad silitudinē et ima
ginē suā iō mādatū d dilectiōe p^mi dī sile
mādato d dī dilectiōe: i q̄ isti⁹ pcepti digni
tas designat. **Uñ** Cris. sup. **Abat.** Qui at
hoiez amat sile ē sic q̄ dū amat. q̄ ymago
dī ē hō i q̄ dōs diligit. sic rex i sua ymagi
ne hō: at. pp q̄ dī h̄ mādatū sile esse p^o.

Q^m ad actū vniētē dīc. diliges p^mi
tuū. vbi sciendū q̄ dilectiō ē act⁹ vniū⁹ q̄
dōem⁹ p^mimo caritatiue pūgi. iuxta pce

ptū dñi. d. Jo. 15. Hoc ē pceptū meū vt dī
ligat inuicē sic dilexi vos. **Q^m** ad mo
dū sufficiētem dīc. sic te ipm. vbi sciendū
q̄ q̄libz tenet p^mi^m diligere ad illa ad q̄
se ipm diligit q̄. s. ptinent ad grāz et alias
vtutes meritorias et ad celestē glāz. **Uñ**
Aug. 8. de trinitate. Qui autē amat hoies
aut q̄ iusti sūt: sic enī et se ipz amare dī aut
q̄ iustus ē: aut vt iustus sūt: sic enim dili
git p^mi^m sic se ipz sine piculo. **Q^m** ad
3^m. s. cerimōias et sacrificiū offerēdū vtili
dīc. In his duob⁹ mādatis et. Abi sciē
dū q̄ l³ mltā pcepta iudeis data fuerit: et
mltas cerymonias et sacrificia habuerit
q̄ significabāt aliq̄ vctura ad vtilitatē nō
stīre saluū. tñ ista duo erāt pncipalia: et iō
dīc q̄ i his duob⁹ vniuersa lex pendet et
pphe. **Uñ** ro. 13. Plenitudo igit legis ē
dilectiō. **Q^m** Sciendū ē at circa istā pte p^mi
cipalē in q̄ sit mētio d dilectione dei: et p
ximi q̄ spūalr loquēdo p^o de dilectiōe dī
q̄ fm Aug^m. de sba dilectiōis. Dilectiō
dei ē oia cōmoda et incōmoda postponē
cā pfruendi deo. **Abi** sciendū q̄ inter
alia quātū ad p̄sens spectat quattuor sunt
que ad diligendum deum nos inducere
debent. s.

Plenitudo bonitatis.

Similitudo maiestatis.

Gratitudo voluntatis.

Magnitudo potestatis.

Q^m p^mimo ad diligēdum deū nos debet
inducere plenitudo bonitatis. Abi sciē
dū q̄ sic quicqd videt in lumine vī: et iō
lumen est de se magis vīibile: et sic q̄cqd
intelligit sub ratione viri intelligit: et iō
ipsum verū est magis intelligibile. Sic
quicqd diligit sub ratione boni viri: vel
saltem apparētis diligit: et ideo ipsum bo
num est maxime diligibile: cui igitur de⁹
sit summū bonum: quia Luc. 18. Nemo bo
nus nisi solus deus: igitur ratione sue bo
nitatis ē maxime diligēd⁹. q̄ cognoscēs
ps. d. Diligam te domine fortitudo mear

dominus filius matris meae et liberator meus. ¶ 2º nos dicitur inducere similitudo maiestatis. Ubi sciendum quod sic nos docet experientia: magis filia est maior dilectio: sic videmus quod homo magis diligit hominem quam animal brutum: et magis diligit filium sibi in natura librum vel virtutibus quam dissilem. Propter quod dicit ecclesiasticus ecclesi. 13. Deus autem diligit filium suum. Cum igitur homo magnam similitudinem habeat cum deo: quia sic in deo est una essentia et trinitas personarum sicut anima hominis una: sunt tres personae. Propter quod ipse dicit. gen. 1. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram: id est deus est ab homine maxime diligendus. Unde Iosif filius israel Iosif. 15. Hoc enim diligetis sicut patrem: ut diligatis dominum deum vestrum. ¶ 3º nos dicitur inducere gratitudo voluntatis. Ubi sciendum quod de ratione vere dilectionis est reciprocatio: quia verus amor est reciprocus. igitur ille qui ab alio diligitur dicitur diligere diligere ut sit gratus: quia igitur deus non potest diligere: et nos ipsi ei debemus diligere. Unde Iosif. 1º can. 4. Nos ergo diligamus deum quoniam ipse prior dilexit nos. ¶ Quantū autem christus nos dilexerit audi quid dicit apostolus. 1. Dilexit inquit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. ¶ Quarto nos dicitur inducere magnitudo potestatis. Ubi sciendum quod potestas diuina propter quod ipsum debemus diligere: ostendit in nobis quantum ad 3º que habemus ab ipso. scilicet quantum ad esse nature: ad esse gratie et ad esse glorie. Unde Bernardus in sermone 2º. Valde oio mihi amandus est per quem sum: viuus et sapiens. ¶ Quantū ad dilectionem dei propter esse nature. dicitur ecclesi. 7º. In tota anima tua time deum et sacerdotes illius: sacrificia in omni virtute tua dilige eum qui te fecit: et ministros eius ne derelinquas. Unde Bernardus. Si enim filius naturaliter amat patrem a quo habet partem corporis sui: quanto magis amare debet quod corpus eius et anima de nichilo fecit. ¶ Quantū ad dilectionem dei propter esse gratie dicit christus Iosif. 14. Si quis diligit me ser-

monem meum seruabit: et pater meus diliget eum: et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus. Nam tunc deus ad hominem venit et apud eum mansionem facit: quoniam virtus purgat in ipso: et dat sibi gratiam per quam sit habitaculum eius propter quod ad ipsum diligendum multipliciter obligatur. Unde Bernardus super illud. Quid retribuam domino etc. de deo dicit. Quando ignorabam me instruxit: quando errabam me reduxit: quando peccabam me correxit: quoniam steti me tenuit. quoniam cecidi me erexit: quoniam iuuu me duxit: quoniam ueni ad ipsum me suscepit. et subdit: nec per his omnibus quod illi rependam habeo nisi unum: ut diligam non enim melius nec decetius quam per dilectionem nem reprehendi potest quod per dilectionem datum est. ¶ Quantū ad dilectionem dei propter esse glorie dicit thob. 13. Beati omnes qui diligunt te et qui gaudent super pace tua. ex dilectione enim dei acquiritur homo eternam beatitudinem. ¶ Cognoscens igitur propheta deus quod bonus et quod suauis est dominus et quod gloria et delectabilis est habitatio celestis patrie. d. Domine dilexi decorem domus tue et locum habitaculis glorie tue. Nam decorem et pulchritudinem domus celestis patrie quilibet dicitur diligere ut illam habeant per uiribus laborare. Nam quis propter ipsius bonitatem et pulchritudinem ab omnibus diligat: tamen sine uirtutibus opibus non habet. ¶ Hoc autem fuit nobis figuratum: gen. 29. Ubi finaliter dicitur quod labia habuit duas filias: unam que vocabatur Rachel que erat speciosissima: quod dilexit iacob: et ut sibi copularetur: seruiuit per ea. 7. annis. aliam uero que vocabatur Lea que erat lippis oculis. cum igitur iacob uellet coniungi Racheli: non potuit nisi prius coniungeretur Leae: quia sic mox erat religionis illius. ut igitur Racheli haberet seruiuit etiam pro Lea. 7. annis. et sic post copulationem cum Lea: coniunctus fuit Racheli. ¶ Ubi sciendum quod per Laban qui interpretatur: candidatio intelligitur deus qui est puritas et cadens vite eterne. Hic dicitur habere duas filias. id est duas uitas unam contemplatiuam que erit

in pñia: et aliā actiūā q̄ est i hoc mundo. p
templatiua celestis pñie significat p Ra
chelē q̄ erat pulcherrima: q̄ ē dñr vidēs
dum. et ibi clare dum videbim⁹. iuxta illd
1. Jo. 3. Scimus qm̄ cum appuerit similes
ei erimus: qm̄ videbimus eū sicuti ē. Acti
ua vō significat p Lyam non ita pulchrā
et interpretat laboriosa: q̄ dum i hoc mūdo
vivimus sum⁹ pñue i labore. Itaq̄ iuxta
illud Job .5. Homo nascit ad laborem et
avis ad volandum. ¶ Per Jacob at̄ qui
luctator: vel supplantator: interpretat: itellr
q̄libz viator: q̄ luctari h̄z s carnē: mūdum
et dyabolum. q̄ Job. 7. Abilitia est vita
hoīs sup terram. q̄ luctam si vicerit dicē
sibi dñs Alpoē. 2. Vincēt dabo edere dñi
gno vite q̄ ē in paradiso dñi mei. Iste dñr
dilexissē Rachelē: q̄ non est aliq̄s q̄ vitā
eternam nō diligit: eo q̄ ibi sit oīs boni
adept⁹ et carentia oīs mali: pp q̄ dixit do
minus Moy. dicēti sibi: nōde mibi glāz
tuā. Exo. 33. Ego inqt oñdāz tibi oē bonū.
¶ Est it̄ aduertēdum q̄ si hō vult pñi
gi illi vite beate: oportet p ipā .7. annis
servire instar Jacob. Abi sciēdum q̄ per
numēz septēnarium q̄ vniuersitatē signi
ficat: et per pñs perfectōem: itellr plēum
et completum seruitium q̄ homo debet i
hoc mundo dñi impēdere p illa beatitudi
ne obtinenda. ¶ Sed tū aduerte q̄ sicut
Jacob non potuit ad Rachelē ingredi
nisi pñs igrederet ad Lyam sic ad vitam
eternam nemo ingredi poterit: nisi pñs
p vitam actiūam exercitatus fuerit. et p
ipā .7. annis seruerit. i. perfecte vixerit
iuxta consiliū ps. 8. Seruite dñi in timore
et exultate ei cum tremore. et sic postmo
dum poterit Rachelē. i. eternam vitam
possidere. ¶ Sciēdum est etiam secun
dus de dilectione proximī q̄ secundum
Aug. de substantia dilectionis. Dilectio
proximi est pñuata comoda postponere
cāperfruendi amico. Ad q̄ nos inducit
Christus Jo. 15. d. Hoc mando vobis vt

diligatis inuicem: que non solum dñs eē x̄
balis sed realis. iuxta illud Jo. 1. cāñ. 3. d.
Filioli mei non diligamus verbo neq̄z li
gua sed opere et veritate. ¶ Hec autē dñi
lectō fuit figurata. 1. Rē. 18. vbi dñr q̄ Jona
thas diligebat dauid sicut animam suam
et expoliavit se tunica qua erat indutus et
dedit eam dñi et reliqua vestimenta sua.
¶ Abi sciēdum q̄ per Jonatham et dñi
intelligunt omnes hoīes huius mundi q̄
duo debent esse per vinculum caritatē cō
iuncti: q̄ instar istoz vn⁹ dñs altez dilige
re: et h̄ sic animam suā ad grām et ad glāz
que non solū dñs esse in vbiō: sed sicut Jōa
thas dedit vestimēta sua dñi. ita q̄libz dñer
in necessitatibus pximi subuenire. iuxta
illud Jo. 1. d. Querite iudiciū: s̄buenite
oppresso: iudicare pupillo: defendite vidu
am. Unde Petrus. 1. cāñ. 4. Estote hospiti
tales inuicem sine murmuratōe vnusquis
q̄ sicut accepit grām in alterutrum illaz
administrantes sicut boni dispensatores
multiformis grē dei. ¶ S̄z h̄ sic esse dñer
tamen qualr diligunt pximū hominē
de ipso interficientes: supbi ipso oppri
mentes: avari viduas et orphāos dñi paupe
rantes: vsurarij raptōres ipso expoliātes
falsi mercatores ipso decipiētes. pculdu
bio isti nō diligūt: s̄z odiūt. de qb⁹ Ro. 1.
Sine affectōe absq̄ federe sine mīa: q̄ cū
iusticiā dñi cognouissent nō intellexerunt
q̄m q̄ talia agūt digni sunt morte: et nō solū
q̄ faciūt ea s̄z et q̄ pñtiūt faciētib⁹. Itā. 1.
Jo. 3. Qui nō diligit m̄et in morte.

Tertia pars.

Egitur. Congregat̄ aut̄ phylēis
interro. 7c. Abi tangit pccsiōez
euidēter dñmonstratā: q̄ probat
pñitō dñitaz. Abi sciēdū q̄ phēi nō crede
bant xpm eē vēr deū: sed solū pñz hoīem
vñ mouet eis vñam qñem: vt ex eozum
responsione s̄m Criso. maiorem materiā
habeat ostendēdi ei vitate quesiti. Scdm̄
hoc igitur i parte ista quattuor: possum⁹

considerare. s.

Dñem admirabilem.

Responsione corrigibilem.

Improbationem rationabilem.

Reiectionem pfusibilem.

¶ 1^a ad p^m dic. Congregat at p^heis
et. Ubi sciendū q^d x^ps interrogavit p^hise
os q^s esset et non quid ali^j de eo dicerent
sicut interrogavit discipulos s^m Criso.
ne forte rñdissent fallaciter q^d ali^j eum di
cerēt eē malū. **¶** 2^a ad rñsionē corri
gibilem dic: dicunt ei dñ. Ubi sciendū q^d pha
risey solū pñderātes humanitatē x^pi q^d
traxerat de beata v^gine q^d fuit dⁱ progēie
dñ: rñdent q^d filius erat dauid. An Criso.
in omⁿi. Estimabāt at q^m x^ps pur^o homo
erat. et iō dixerūt eū eē filiū dñ. hⁱ rñsio cor
rigenda erat: qⁱ non solum dauid erat fi
lius sed etiam dei. iuxta illud Luc. 1. q^d ei⁹
ex te nascetur sanctum vocabitur fili⁹ dei.

¶ 3^a ad improbatiōem rñabilem dic.
quō ergo David et. Ab: sciendum q^d x^ps
in parte ista rñabilr rñsionem p^heorum
improbat ostendens x^pm non solum esse
filiū David et per psequens non minores
eo: sⁱ et deum et maiorem. et intēdit talem
rationem. Nullus s^m eandem naturam
potest esse filius alicuius et dominus eius
qⁱ filius non d^r dominus patris sed econ
verso. sed x^ps est dominus dñ. igitur non
est filius eius s^m illam naturā s^m q^d est
dñs: sⁱ s^m naturam humanā ē eius fili⁹ n^o
dñs. ergo o³ q^d sit in eo alia natura p^o q^d ē
dñs ei⁹: sⁱ hⁱ nō pōt esse nisi nā dia. igit in
x^po est diuina natura et p^o psequens est ve
rus deus. De 1ª rōne 1° ponit mino
rē. Secūdo minoris pbatōne ibi dixit dñs
et. Terrio pclusionē ibi. Si ergo dñ vocat
eū et. Sciendū est s^m Zoro. q^d testimo
niū hⁱ de c. ix. p^a. sumprū ē. In isto at testi
monio et declaratōe minoris ppheta quat
tuor tangit de x^po v³.

Natiuitatē eternalem.

Dignitatem imperialem.

Equalitatem paternalem.

Potestātē victoriatē.

¶ Nam Zoro. in omel. loquēs de rñsionē
phariseoy de x^po dñtes ipm filiū dñ. dicit
ipse at. i. x^ps hⁱ. s. rñsionem eoy repñdēdo
induc pphētā dñationē eius et pphetatē
filiationis et cohonoratiōē q^d est ad p^hem
testantē. nō aut in hⁱ stat sⁱ vt timeant sub
dit. Donec ponaz inimicos tuos scabellū
pedum tuoy vel saltem vt eos inducat.

¶ 1° tangit ppheta tāgt natiuitatē
eternalem cū dicit. Dixit dñs. Ubi sciendū
s^m Augu. q^d p^o hⁱ q^d dicit q^d dñs dicit: da
tur nobis intelligi generatō filij a patre.

¶ Secundo tāgt dignitatē impialem: euz
dicit dñs meo. Ubi sciendū s^m Zoro. q^d
ex hⁱ q^d David vocat x^pm dñm suū. exp^l
se pbat q^d x^ps erat dñ. qⁱ nō vocat⁹ eum
dñm s^m naturā q^d de se traxit vt fili⁹ ex
quo segur q^d hⁱ dicebat s^m q^d deus erat.
et in hoc notat ei⁹ impialis dignitas.

¶ 3° tangit equalitatem pñalem. euz di
cit. sede a dextris meis. Ubi sciendū s^m
Remigium q^d per sess. onem filij ad d^hte
ram pñs: non ē intelligēdum in deo fore
membra corporalia. sed intllr equalitas
pñs et filij in portio:ibus bonis. Nā quic
quid s^m eē absolutum h³ p^o h³ et filius. et
sic d^r eē equal.

¶ 4° tāgt pñtē victoria
lē. cū dic. donec ponā et. Ubi sciē. s^m Re
migiu q^d istud aduerbiū t^o pñs dñc nō pōt
tur ad designādū aliquod t^o pñs determina
tū inclusivē pñtū. sed ad designādū t^o pñs iⁿ
nitū. vt sit s^m dñc ponā inimicos et. s. i.
vsqⁱ eternū.

¶ 5° ad deiectionē pfusi
bilem dic. Et nō potat rñder ei vbu neq³
et. ubi sciendū sⁱ Criso. q^d rñsio x^pi ita eui
dens fuit q^d fuit sufficiens ad obrurādum
ora malignatiū: et ad finē eoy disputatiōē
b^oponēdū. **¶** De istis igit p^heis sic detē
ctis a x^po vt nō anderent plus loqⁱ dicit
Jb. 41. Audi et nō erat ex istis q^s qⁱ iⁿ
ret pñliū: interrogat⁹ rñderet vbu. nec mi
rū certe qⁱ sic d^r Job. 9. Si voluerit q^s p

tendere cum eo non poterit ei rñder vnū
p mille sapiens corde est ⁊ fortis robore
vt xificet illud act. 7. q. non poterat rñde
re sapie ⁊ spū q loquebat. Nā iuxta illd
apli. 1. cor. 1. Ipe xps yhs ē dei virt⁹ ⁊ sa
pientia. q. iuxta eūdem ibidez. fact⁹ ē nū
sapia a deo ⁊ iusticia ⁊ scificatō ⁊ redēptō
Nā ipe p passionem suam scs est iusticia
dū satisfecit p peccis pmoꝝ pentū ⁊ nris:
ex qua nos redemit a seruitute dyaboli
auferendo peccū. ⁊ sanctificauit nos pferē
do grām in pñti ⁊ glām in futuro. Eld qz
nos perducit qui est benedictus in secu
la seculozum Amē. Frater Gonselm⁹.
¶ Dominica. xviij. post pent. Euāge. 59.
Introductio.

Ascēdens yhs in nauiculaz
transfetauit ⁊ venit in ciui
tatem suā. ⁊c. Abat. 9. Nos
videmus per expientia q
hō ignorās magis indiget
doctore qz sciens pp q apl's Debre. 5. Et
enī cū deberetis esse magistri pp ip's: rur
suz indigeris vt nos doceamini q sint ele
menta exordij smonū dei: ⁊ sci estis qb⁹
lacte opus sit nō solido cibo. Aidem⁹ ē
q infirmi magis indigent medico qz sani
iuxta illud xpi Luc. 5. Non egent q sani
sunt medico s; qui male hñt. Reprehensi
bilis igit eēt ignorans si magistrū hēret
pñtez: ⁊ ab ipso nolet adiscere silr infirm⁹
si medicū hēret pñtem ⁊ non curaret reci
pere sanitatē. Xps igit yhs tanqz veritatē
magister: q dicit de se ipso Jo. 15. Vos vo
catis me magister: ⁊ dñe: ⁊ bñ dicitis: suz
⁊ enī. Qui ē est salubris medicus: iuxta
illud q de se dicit Isa. 61. Sp's dñi super
me ad annūciandū misit me vt mederer
pñtios corde venit vt p suam sapientiaz
nos erudiat: ⁊ per suā potentia nos sanat.
Reprehēibil' igit esset quilibet negligēs
qui hñs pñtem magistrum sapientissimū
⁊ medicū potentissimū: ad ipm nō accede
ret. Nā vt ab ipso postulemus illustrantē

sapiētiā nos docet Jac. cano. sua. d. Si q's
indiget sap⁹ postulet a deo qui dat oib⁹
affluent. S; qualr debeat petere audi qd
sequit. Postulet at in fide nihil hesitans
Et at ab ipso petam⁹ medellā: audi ecc'm
ecc. 38. A deo est ois medella. q cognō
scens ps. dicebat. Misereris mei dñe qm
infirmus sum: sana me dñe qm ptur. sunt
oia os. mea. Sic at recep' bñficiis p'dictis:
debemus in pconiū exurgere laudū ⁊ grā
rū. vt verificet illud Luc. 18. q ois plebs
vt vidit dedit laudē dō. Si qui vero eēnt
maligni diuinis opibus detrahentes: pos
sent merito rephendi ⁊ xps eis dicere il
lud Job. 6. Quare detraxistis smonibus
veritatis cum e vobis non sit qui possit
arguere me. Scdm h igit beat⁹ Barth.
in isto euangelio. s. tangit s.

¶ struentis bonitatē allectiuam.
Subuenient benignitatem ppassiuam.
¶ Reprehendent peruerfitatez stractiuaz.
¶ Rñdent sagacitatez repñsiuam.
¶ Primū pbat euidētia exemplaris.
Scdm. misericordia pñalia. 3^m malitia
cordal. Quartum sapientia specularis.
Quintum extollentia popularis. Primū
in principio. Secundum ibi. Et ecce offe
rebant ei ⁊c. Tertium ibi. Et ecce quidaz
de scribis ⁊c. Quartum ibi. Et cum vidis
set yhs cogi ⁊c. Quintum ibi. Videntes
autem turbe ⁊c.

¶ Prima pars.

¶ Quantum ad primum vbi tangit
⁊c. q probat ⁊c. dicit. Ascēdens
yhsus na. ⁊c. Abi sciendum q cū
Christus esset in terra galasenorum vo
luit inde venire in gallileam ciuitatem
Capharnaum vbi erat mare gallilee: ⁊
ideo ascendit nauiculam vt veniret Ca
pharnaūz que hic sua ciuitas dicitur. En
de sciendum q in euangelis multe ciui
tates. dicuntur ciuitates xpi. licet diuerso
respectu. Nam Bethleē dicitur ciuitas
xpi. quia in ipsa xps natus est. Nazareth

di eius ciuitas: quia in ea fuit nutritus. Capharnaum vero dicitur eius ciuitas: quia in ipsa multoties moram contrahens fuit multa miracula operatus. iuxta qdixerunt sibi compatriote sui de nazareth. Luc. 4. Quanta inquit audiuimus facta in Capharnaum: fac et hinc in patria tua. vñ Crisosto, in omel. Ciuitatem autem suam hic Caphar, dicit. alia enim suscepit eum nascentem. s. bethleem. alia eum nutritum. s. nazareth. alia autem hunc cotidie habitantem. s. caphar. Et autem veritas sic se habeat ut caphar. pp miraculorum perpetrationem dicatur xpi ciuitas. Hic tñ et alia ratio assignari. Vbi sciendum qd xps qd nutritus fuerat in nazareth que erat in gallilea: vocabatur gallileus a regione tota sicut patet Luc. 23. vbi dicitur qd pillatus interrogauit eum si homo gallileus esset: de quo certificatus misit eum ad herodem tetrarcham gallilee qui erat ierl's illis diebus. Quia igitur Christus erat de gallilea: d qualibz ciuitate gallilee fm Augu. de consensu enarrare poterat appellari. et maxime de Caphar. cū esset ciuitas metropol. gallilee. Et sciendum est autem qd xps volens transire voluit portari nauigio lz posset super mare sicco pedibus ablari vtexti fm Criso. ostenderet nre veritatem nature: in qua nolebat semper vti miraculis: ne de ipsius icarnatōe possz aliquis merito dubitare. Et sciendum est autem circa partē istā pncipalem loquēdo spirituali qd xps docet nos quattuor. s. Desertōem mundi riuosi. Assumptōem act⁹ virtuosī. Perfectōem effectus fructuosī. Adeptionē terminī glōsi. Et primum datur intelligi per Gerasar vnde Christus recessit. Vbi sciendūz applicando primo ista ad Christum fm sensum alegoricum: qd per Gerasar que interpretatur peregrinationis mee intelligit hic mundus in quo xps vt peregrinus

nihil possidens: sed ipm contemnēs: hñs cōditōes boni peregrini: mansionem non habuit: iuxta illud Mat. 8. Vulpes foue. habent. vo. ce. ni. filius autem hominis n habz vbi caput s. re. Nec honores appetiuit. iuxta illud Jo. 8. Ego gloriam meam non quero. nec iniurias vindicauit. iuxta illud. 1. Petri. 2. Cum pateretur nō cominabatur: in cuius signum duobus discipulis escibus in Emaus apparuit in specie peregrini: cui Cleophas dixit: tu solus peregrinus es in ierusalem et. Unde merito dicere potuit illud ps. Extraneus factus sum fratribus meis et peregrinus filijs matris mee. Et Unde potest nobis figurari per Abrahā de quo sualr dicitur gen. 30. qd pfectus de valle mambre veniens in terram australem: habitauit inter cades et sur. et peregrinatus est in gerasar. Et Vbi sciendum qd per Abrahā patriarcham: qui vno modo interpretatur pater videns populum: intelligitur dei filius qui pater et patriarcha dici potest totum: quia omnia sunt producta per ipsum. iuxta illud Jan. primo. Omnia per ipsum facta sunt: qui tunc vidit populum quando cognoscens genus humanum sub seruitute dyaboli: ipsum voluit misericorditer liberare: iuxta qd figuratiue dixit Adoy. Exo. 3. Vidi afflictōem populi mei qui est in egypto: et clamorem eius audiui: et sciens dolo:em eius: descendit vt liberarem eum de manibus egyptiorum. Et Vbi sciendum quod per populum existentem in egypto sub seruitute Pharaonis intelligitur genus humanum quod ante Christi aduentum erat in tenebris peccatorum et sub seruitute dyaboli. Huius igitur populi dei filius afflictionem cognoscens: et sanctorum patrum audiens multa suspiria. iuxta illud Jere. treñ. i. Vade domine afflictōem quoniam erectus est inimicus: cognitōem speculatiuam ampliavit in praticam

quādo venit in mundū: et ipm sua cōsuetu
mīsericordia de p̄dictis eripuit: vt sic me
rito dici potuerit de ip̄o illud. i. pal. 21. Vi
dit dñs et misertus est. ¶ Iste igit abrahā
patriarcha prius habitabat in pualle mā
bre: qz ab eterno cum p̄re et spiritu sancto
erat in i^a effabli trinitate significata p cō
uallē: quia sic in valle ē aquarū habundā
tia: sic i^a scā trinitas ē origo et fons oīum
grarū. Que signāter dīr vall mābre: que
interpretat claritudo: qz in i^a trinitate ē
lux et claritas: oīem illuminās creaturam:
ppter q. d. ps. Tū te est fons vi. et in lūie
t. vi. lumen. ¶ Iste generosus p̄riarcha:
profectus d valle mābre. i. de solis trinita
tis: venit in terrā austrālē. i. in mundū istū
qñ pro nob voluit incarnari. Qui mundū
terra austral dīr. quia sic terra austral ni
si humectet aquis: exurit sol arduibus
et reddit sterilis: sic hoies in h mundo: nisi
in eis sit diuina grā extrahunt per diuer
sa vitia ad q mundus eos inclinat: et tunc
ad opera meritoria sunt steriles. Signan
ter autē dīr q abrahā in terra australi ha
bitauit inter cades q interpretat sanctitas:
et sur. que interpretat acerbitas: qz xps i
h mundo fuit specim sanctitatis. Et sic
sibi dici potuerit illud exo. 15. Quis filius
tui in for. dñe: aut quis filius tui ma. in san
ctitate. Et at sic sanct⁹ fuerit: tñ acerbita
tē p nob assumere voluit: dū i se portare
voluit sine peccō penalitates n̄as. ¶ In
i^o igit mdo puer sat⁹ i sanctitate et acerbi
tate tā mirabilis dīr pegrinat⁹ fuisse in ge
raris q interpretat aduēa qz xps voluit vt
pegrin⁹ et aduēa hic bitat. iuxta illd exo.
2. Aduēa fuit in terra aliēa. ¶ Q^m ad as
sumptōē act⁹ virtuosū dīc. Ascēdēs xps
i nauicla. Abi sciendū q p illā nauicla
qz xps ascēdit itellī crux: qz xps p redē
ptōē generis hūanī moritur⁹ ascēdit. qz
vt imitari dēam⁹ inuitat nos xps Mat.
16. d. Si qs vlt ve. post me. abue. semetipz
et tollat crucē s. et se. me. ¶ Cur at hāc mē

talr portare debeam⁹: audi Barmasce^m
li. 3. d. Crux xpi clauis ē paradisi: h ifirmo
rum bacis: pastorū virga: puerentū mān
ductio: p̄ficientū p̄fectō: aie sal⁹ et corpis:
et oīū malorū aduersio: oīnū bonorū dōa
trix. Et iō. d. Ber. sup canī. h. 65. exponēs
illud ps. Scaplis s. ob. ti. quattuor: nob
beneficia p̄ferunt sub his enim abscondi
mur: sub his ab icursu ancipitū et miluo
rum p̄tegimur q sunt aere p̄tates. s. b his
vmbraclū salub⁹ nos refrigerat et nimū
sol arduem repellit. sub his quoqz ali
mur et fouemur. His virtutū gen⁹ q̄ttuō
corpus crucis ornant. ¶ Q^m ad p̄fectōē
effectus fructuosū dīc. trāstetatur. Abi
sciendū q xps vt daret nob exēplum nō
solū mundū despectit: nec solū crucē ascen
dit: sed trāstetasse dīr in quo itellī p̄fectō
operis fructuosū. Ad q faciendū ip̄e nos
inducē Luc. 8. d. Trāstetem⁹ trāstagnū.
Et sic figurari potuerit p iudam macha
beū. de quo snialr. i. mach. 5. qz volens pu
gnare cōtra timoteū et suū exercitum ipu
gnantem pplm dñi: mandauit qz omnes
irent ad p̄liū: et veniens ad torcentē: vt
animaret illos trāstetatur ad hostes por
et omnis ppl̄s post eum. ¶ Abi sciendū
qz per timoteū et suū exercitū ipugnātē
populum dñi: intelligitur dyabolus cum
multitudine vitiōrū: qui hoies qui debēt
esse ppl̄s dei diuersimod tēptat. ¶ Per
iudāz q interpretat glorificator: itellī xps
glorificator humani generis et redēptor.
Qui signāter dīr machabeus q interpretat
p̄tegēs siue ingeniosus qz xps ingētosus
dīr dum ē sap⁹ dei p̄ris. P̄rotegēs xps: qz
sperātes i se libat de māu inimici. iuxta
qz ip̄e dicit i ps. Q^m i me spauit libabo
eū p̄tegā eū q^m cognouit nomen meum.
¶ Iste igit nos p̄tegēs et glificās vidēs
pugnā validam t̄timotē. i. dyaboli. cō
tra ppl̄z dñi. i. genus hūanū: fac p̄clamari
vt nlls pigrescat. sed qh bz inimicū dya^m
agrediat virilr: dū nos iſtruxit i virtuosos

opib⁹ difficare. Unde ps. Qui docet manus meas ad prelium et dig. m. ad bellum. Et aut nos ad h⁹ magis inducat: istar inde prior: transijt torrentez. i. spiritus mundanis instar torrentis labilib⁹: manu mitens ad fortia: iuit ad pugnaz contra dyab⁹ hostem populi dñi: et ipsum viril⁹ deuic. iuxta illud apoc. 5. Hic leo de tribu iuda dixit dñs. Et xps sic transsetano: et ad h⁹ tam verbo q³ exēplo nos inducens p⁹ figurari p⁹ symeonez sacerdotem magnuz gētis iudayce: de quo final⁹ dicif. i. mach. 16. q³ cum zebede⁹ hostis populi domini euz suo exercitu pugnaret contra ipsuz pugna perualida: et h⁹ fuisse nūciatū symeon: accessit aduersus euz viril⁹: et videns trepidantez suū ppl⁹ m: vt eum animaret p⁹ m⁹ transsetauit tonē. quo viso: aniat viri trāsicūt post ipsum. Et ubi sciendū q³ p⁹ zebedū qui interpretat intellectū hostem: intelligit dyabolus cui de⁹ intellectum tribuit: q³ ipsum intelligentem creauit: qui vt hostis populi dñi continue nob⁹ aduersat ppter q³ et aduersarius dicif. vt sic de ipso nob⁹ dici possit illud numeri. 24. Aduersabit vob⁹ i terra habitatiōis vestre. Per symeonez q³ interpretat obediens intell⁹ xps de quo dicit apostolus phil. 2°. Hūiliauit semetipsum factus obediēs vsq³ ad mortē. Et iste fuit sacerdos summus gentis iudayce que interpretat lauans et confitens. i. generis humani q³ d⁹ cum gratiarum laudibus de receptis beneficijs deum firmiter cōfiteri. Unde ps. Lau. dominum. o. g. lau. omnes populi. Qui signanter summ⁹ sacerdos dicitur: quia p⁹ omnibus se ipsum obtulit pro redemptione humani generis deo patri. Et xps autem videns hostes taz fortes et populum trepidantem ad tam validuz occursum. primus transsetat torrentez cōsolationum tēporalium quo viso: iam non debz esse populus trepidus: sed animari fortius ad sequellam cōsiderans illud ex

clesiastici. 23. gloria magna est sequi dñm. Et quantū ad adeptiōem termini gloriosi dicit. Et venit in ciuitatem suā. Ubi sciendum q³ p⁹ istam ciuitatem que d⁹ ciuium vnitas intell⁹ i^a superna ter^m ciuitas beatorū de qua ps. Jer^m que be. vt ciuitas cuius pti. eius in idipsum. Nam in idipsum d⁹ illius pti. participatio: quia ibi non solum gaudet q³libet de propria gl^a: sed etiam de gloria aliorū. Et ista signanter xpi ciuitas d⁹: quia per suū pretiosū sanguinez nob⁹ eius portas reſauit. ppter q³ nos cōſortando dicit apostol⁹ hebre. 4°. Habentes itaq³ fratres fiducia in introitu sanctorū in sanguinez xpi qui initiante nō viā nouā. Non vacat aut a ministerio q³ h⁹ ciuitas xpi dicif q³ fuit caphar que i^a interpretat villa cōsolōis: quia in i^a supna ciuitate est tāta p⁹ solō q³ nemo possz verū explicare: nec corde cogitare. Unde apl⁹ 2. cor. 4. Quod ocl⁹ non vidit: nec au. au. nec in cor. hominis ascē. que prepara. dñs dil. se. Quod cognoscēs ps. d. Consolationes tue le. animā meam. Et Sciendū est autē applicādo que de xpo dicta sunt ad homines moraliter loquendo q³ quilibet homo instar xpi primo debet mundū deſerere q³ significat per recessum xpi a gerasar. Ubi sciendū q³ p⁹ gerasar que interpretat peregrinatiōis mee vt dictum est intelligitur mundus in quo sumus peregrini: quia sic peregrinus i^a dicitur qui est extra suam contratam: sic nos quia sumus extra supernā patriā: propter q³ habitandam sumus a deo creati: possumus peregrini dici. Quod cognoscens ps in persona omniū. d. Exau. orationez. m. dñe et de p⁹ m. au. p⁹ clach. i. m. ne fil. quoniaz aduena ego sum et pe. sicut omnes patres mei. Et Ad desertiōem autem huius mūdi nos inducūt tam naturalis ratio quaz scripturaz: taz exēplū q³ figura. Et Primo ad desertiōem mundi nos induc ratio naturalis: que potest esse tal⁹. Natural⁹ cog⁹

dicit qd sibi non d; homo spem suaz pone
re nec desideriu figere qd est transitoriū ⁊
nō potest desideriu hominis getare. sed
mūdus iste est trāsitorius nec pōt appeti
tum hoīs faciare. ergo nō debet ibi spem
ponere: sed ipsum deserere tanq; vanuz.
qd aut mūdus sit transitori⁹: audi quid dī
i. Jo. 2. Abundus trāsibit ⁊ cōcupiscētia
eius. Quod aut appetituz nō satiet: audi
Augū. v. Fecisti dñe nos a te inquietum
cor: nřz donec quiescat in te. ¶ Hoc etia;
per rationem pōt ostendi. qz cum totus
mūdus finitus sit: ⁊ appetitus hominis n̄
possit satiari i aliquo finito: qz ultra quod
libet finitum pōt appetere: sequit qd non
possit quietari i mūdo. Quod cognoscēs
Augū. dicit de natura hom. tam magnuz
bonuz est natura rational: vt nullū sit ho
num quo beata sit nisi dō. ¶ Secundo ad
desertōez mūdi nos induc scriptura. Vñ
i. Jo. 2. Nolite diligere mūdū nec ea q in
mundo sunt. Cuius cām assignās subdit.
Si quis diligit mūdū nō est caritas pa
tris in eo. cuius etiam caritatis carentie
cām assignans addit. Quoniā omne qd ē
in mundo: cōcupiscētia carnis ē ⁊ cōcū.
oculorum ⁊ supbia vite. cum igit i^a oppo
nant caritati sequit qd q mūdū diligit. ca
ret caritate. ¶ Tercio ad desertōez mūdi
nos induc exēplum. Nam nō solum despi
ciendi mundum exēplum habem⁹ a xpo
qui dixit Jo. 8. Ego nō sum d h mūdo. nec
solum i aplis: in quoz psona dixit petrus
xpo Mat. 19. Ecce nos reli. oīa ⁊ se. sum⁹
te. sed et in phīs q lz non hērent fidez: nř
ad h inducebant luie naturali. Nam socra
tes ille phōz princeps dū esse beatum se
cuperet: ⁊ se beatū esse nō posset nisi sum
mi boni picipatōe conspiceret: summūq;
bonū nisi purgatis mentibus picipari
posse videret: mētesq; purgare nō posse
nisi optimis moribus cerneret: oēm phīā
traxit ad mores. ⁊ ad contēptum mundi.
Unde de ipō legit qd cum arthēas ad stu

dium pgeret: ⁊ aurum plimū secuz ferret
cōsiderans qd vera sap^a simul cū pecunia
possideri nō poterat: dum sapiēs esse vo
luit aux quo impediri poterat mōx piec.
¶ 4° ad desertioem mundi nos induc fi
gura. Nam hoc fuit nob figuratū in pīar
cha iacob d quo sententialr dicif. gen. 31.
qd cū esset in mesopotania syrie: apparu
it ei angls dñi qui dixit sibi surge ⁊ eg
gredere de terra hac reuertēs in terram
natiuitatis tue. s. in canā. ¶ Ab sciēdū
qd p Jacob qui interpretat luctator: ⁊ sub
plantator: intellr quilibet viator: qui dum
viuit est in continua lucta habens aduer
sarium dya^m ⁊ vitia. ¶ Per mesopota
nia; aut que interpretat eleuatio cuiusdā
vocis: que dī esse in syrias que sterpera
tur archa vel humecta siue sublimis itel
ligitur i^o mundus in quo est eleuatio vo
cis quantū ad ingressum: qz homo nascem
do vocem plo:atus emittit. In quo etia;
instar arche vacue: ē vacuitas per gratie
diuine carentia: est etia; humiditas p car
nis cōcupiscētia: est sublimitas p mē
tis supbiam. Et sic verificet de ipō illud
i. Jo. 5. Abundus torus in maligno posit⁹
ē. ¶ Huic igit existenti i mūdo misimo:
dī ab angelo. i. ab aliqua bona inspiratōe
interna qua multociēs hō cōpungitur: vl
p dicatione externa qua reprehēdit: qd sur
gat deū mentalr inuocādo. qd egrediatur
de terra illa mūdū laudablr dimittēdo.
qd reuertatur i terras natiuitatis sue. s. in
canā. Abi sciēdū qd p istam terraz nati
uitatis itellr celestis patria: que terra na
tiuitatis hoīs dicitur: qd ad h principalr
sunt a deo creati: vt sint ciues illius ciui
tatis eterne. que signāter canāā dicif que
interpretat possidens donuz. qz in i^a pīa
homies donū glorie eternalr possidebūt.
¶ Secundo instar xpi d; actuz virtuosuz
assumere: qd significat per ascensum in na
uiculam. Abi sciēdū qd p illam nauiculā
intellr status pñie in quē postq; d mūdo

et vitis egressus est: et ascendere per virtuos actus. Ad quod faciendum nos inducit: am natural' ratio: quod scriptura: tam exemplum quod figura. **¶** Primo ad penitentiam nos inducit ratio natural' que potest esse tal'. Naturale est ut homo qui offendit: recogitans offensam habeat displicentiam et sic peniteat: quod homo offendendo alium: fecit quod sibi nolle fieri. Faciens autem quod non debet: debet ratiōabiliter penitere. igitur homo qui deum offendit: debet agere penitentiam. Et propter istam penitentiam ad quod homo ex ratione inducitur: dicitur Iudic. 21. quod cum filii israel destruxissent tribum Beniamyn: ceperunt dicere: ablata est vna tribus de Israel: et tunc ordinaverunt qualiter a tribus debuit ordinari. **¶** 2° ad penitentiam nos inducit scriptura. unde dicitur Abat. 4. quod christus in prima sue predicationis incepit dicitur. Penitentiam agite appropinquare enim regnum celorum. **¶** 3° ad penitentiam nos inducit exemplum. Nam legimus quod quidam leo: in quadam civitate detentus in gabbia: semel de ipsa exiens et per civitatem discurrens omnes homines fugere faciebat. quidam autem vir cordatus et fortis volens obviare leoni fuit ab eo occisus. quod adverte leo: et suo modo male fecisse cognoscens: statim ferocitate deposita et clausis quasi pre verecundia oculis: se tangi et ligari et ad carcerem perducere permisit. Si igitur anima bruta suo modo dolent cum male fecerint: non debet homo quando offendit deum et proximum penitere: re vera sic. Unde Petrus. act. 3. Penitemini igitur converterimini ut deleantur vestra peccata. **¶** 4° ad penitentiam nos inducit figura. Nam illud fuit figuratum in manase rege: de quo sententialiter dicitur. 2. Paral. 33. quod cum suis exigentibus demeritis: per principem regis assyriorum ductus fuisset in babilonem captivus. videns se in afflictione positum: oravit ad dominum deum suum et egit penitentiam valde coram deo: cuius penitentiam acceptans deus: reduxit eum

de carcere et reduxit ipsum in regnum suum. **¶** Tibi sciendum quod per manasem qui interpretatur obliiviosus intelligitur quilibet homo qui obliiviscit servare divina mandata. et laxat se ad opera vitiosa. **¶** Per principem autem regis assyriorum qui ipsius duxerunt captivum in babilonem intelliguntur peccata captivata hominem et ipsum in confusionem deducenda. Adde autem miserri mus peccator: sic in perfusione propter peccata sua positum: debet instar manase: cor suum erigere: suum cognoscendo delictum: et per orationem devotam ab ipso misericordia postulare: et penitentiam facere et satisfactionem condignam. iuxta illud apoc. 2. Ademor: esto unde existi et age penitentiam et per opera fac. Et sic merebitur misericordia invenire. iuxta illud eze. 18. Si autem pius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis quod operatus est et custodierit omnia precepta mea et fecerit iudiciū et iusticiam: vita vivet et non morietur: omnium iniquitatum eius quas operatus est non recordabor. **¶** Tercio dico quod instar christi homo debet effectum fructuosum perficere quod significat in translatōe. Tibi sciendum quod postquam homo mundum deservit: et actum penitentiae sumpsit: debet ad perfectum usque deducere per effectum: quod in bono opere incepto debet perseverare. iuxta illud Abat. 4. Qui autem perseveravit usque in finem salvus erit. **¶** Quid autem sit perseverantia: audi. **¶** Ber. i. quodam capitulo. d. per perseverantia est unica filia summi regis finis virtutis: eamque consummatio: totiusque boni proposito et virtutis: sine qua non videbit deum. **¶** Adde igitur exemplo christi assumens virtutem perseverantie ad perficiendum bonum inceptum per figuram per antiochum regem: de quo dicitur. i. Abat. 3. quod transfretavit eufratem fluvium et perambulabat superiores regiones. **¶** Tibi sciendum quod per regem antiochum qui interpretatur pauper filius intelligitur quilibet viator: qui in hoc mundo pauper dicitur: quod caret adhuc divitiis eternalibus in quibus est habundantia. Et sic dicat illud psalmus. Pauper sum ego et in laboribus anima mea.

E Per eufratē verō q̄ interpretat̄ plūe
rulentus: intell̄ mundus: q̄ instar pulue
ris excecatis oculos: excecatis mūdāos ho
mines: in ip̄o cōfidentes: sic ēt plūis a vē
to peussus dispergit: sic res mūdane subi
to dilabunt. **I**stū igit̄ mundū plūeru
lentum d̄ hō trāsfetare et ip̄m dīmittere:
et regiōes supiores adire q̄ cōsiderando
mundi labilitatē: d̄ se villē putare: et cele
stia p̄tēplari. **4°** dico q̄ hō instar xp̄i
d̄ terminū glōsuz acqrere. q̄ notat p̄ ad
uentū i ciuitatē suā. **U**bi sciendū q̄ p̄ istā
ciuitatē intell̄ celestis p̄ria: in q̄ st ciues
angeli et hoies beati: in q̄ deū cum laudi
bus clartus cōtēplant. **U**n̄ 36. si. Gaudiū
et letitia inueniēnt in ea grāy actio et vos
laudi. **A**d hāc nos inuitat xp̄s d̄ qua
sub noie sap̄ d̄ p̄ouer. 9. Sap̄ misit an
cillas suas vt vocaret ad archē et ad me
nia ciuitat̄. **P**er ancillas quas mittit
h̄ sap̄. i. xp̄s: intelligunt̄ inspiratōes bōe
vel p̄dicatōes veritat̄ vocātes et inducē
tes hoies ad celestē p̄riam. Quos at̄ ad
ciuitatē istā vocet: audi qd̄ sequit̄. Si q̄s
inquiūt est pulus vēiat ad me. Et h̄ est q̄
xp̄s. d. **A**t. 19. Sinite puulos et nolite
eos phibeē venire ad me taliū enim ē re
gnū celoy. Nam pulorum. i. hūilū ē re
gnū celoy: de q̄ angli reprobi pp̄ peccm̄
supbie sunt deiecti.

Secunda pars.

Equit. Et ecce of. ei palī. et. **U**bi
tangit subueniētis bonitatez cō
passiū. q̄ pbat mīa p̄nal. **U**bi
sciendū q̄ naturale ē q̄ p̄ vidēs filiū i af
fictiōe positū cōpatitur sibi et si p̄t ei sub
uenit in necessitatib⁹. **X**p̄s igit̄ vt p̄t hūa
ni generis: vidēs oblatū sibi paliticuz: si
bi miset: et q̄ poterat sibi sanitatē pfert:
At sic verificet illd̄ ps̄. **Q**uō miseret p̄
filioz misertus ē dñs ti. se. scdm̄ h̄ igitur
i p̄te ista duo possum⁹ p̄siderat̄. i. Infirmi
tatis calamitatē affligētem. **C**ōpatientis
p̄tatem emiūetem. **Q**uā ad p̄m̄ dīc. Et

ecce of. ei palī. et. vbi sciendū q̄ xp̄o exti
stente incapas et docēte turbas q̄ notuz
erat pplō ip̄m facere mltā miracula: fuit
oblatus q̄ p̄ se grauatus ire nō poterat:
hō paliticus scdm̄ **I**ero^m, vt curaret ab
ip̄o. **Q**uā ad 2^m. i. cōpatientis p̄tatem
eminentem dīc. **V**idens at̄ yhs fi. et. **U**bi
sciendū q̄ ex h̄ q̄ xp̄s hūc pal. dixit: dī
mittunt tibi pec. tua: dat nob̄ intelligere
eminentez potentia: cū illud n̄ possit face
re nisi deus. iuxta illud **L**uc. 5. Quis pōt
dīmittere pecā nisi solus d̄s. q. d. nll̄s. **E**t
iō dcm̄ fuit de xp̄o p̄ precursor: et **I**o. **I**o.
2. Ecce agn⁹ dī ec. q̄ tol. pec. m̄di. **S**ciē
dū est at̄ q̄ ex h̄ q̄ xp̄s vocat istum filiū
ostendit eius mag^a hūilitas. **U**n̄ **I**ero.
At ira hūilitas: despectū et debiles: totis
membroy ppagib⁹ dissolutū filium vocat
quem sacerdotes n̄ dignabant attingere.
Sciendū est aut̄ q̄stuz ad p̄ns spectat
q̄. s. de cāis hoies: infirmitates corporales
incurrūt: sic habet i glo. q̄ in his versib⁹
ptinent. **J**ob pp̄ inclināt paulū sese māife
stat i ceco. **P**urgat **A**ariam: nimirū pu
nit herodem. **U**bi sciendū q̄ infirmitas
corporal⁹ p̄ accidit q̄ homini ad pbatōez
sue et patientie: et i^o modo de^o permisit q̄
sathā affligeret **J**ob. **U**n̄ **J**ob. 2°. **E**gress⁹
est sathā a facie dñi et pcussit **J**ob vlcere
pessimo a planta pedū vsqz ad verticem
eius. **2°** accidit infirmitas ad tenendū
hoiez in hūilitate: ne ppter aliquas grās
sibi factas a deo: in supbiam eleuetur: et i^o
modo fuit in paulo: q̄ de se ip̄o dīc. 2. cor.
12. **N**e magnitudo reuelationū extol. me.
dat⁹ est mihi sti. car. mee angli sathane
q̄ me colaphizet. **3°** accidit infirmitas
ad manifestatōez po^o diuine: sic p̄ in ceco
nato. de quo xp̄s interrogatus fuiss̄. **I**o.
9. a discipulis. d. rabi q̄ pec. hic an paren
tes eius vt cecus natus: respondit yhs:
nec hic nec parentes eius: sed vt manife
stent opera dei i illo. **4°** accidit infir
mitas ppter purgatiōem alicui⁹ peccatū

edmissi sicut p̄ in maria sorore moy. ⁊ Alaron: de qua d̄r numeri. 12. q̄ cū murmurasset s̄ moy. deus voluit eā puniendo purgare. Nam sicut ibidē d̄r maria apparuit caedens lepra quasi nix. ¶ Quinto accidit i firmitas pp̄ punitionē peccōz: ita q̄ deus incipit peccōrē puniendū eternalr: in h̄ mūdo punire: ⁊ huius exemplū hēmus in herode ascalonita sub quo xp̄s nat⁹ est de q̄ legi in ystoria eccl̄astica: q̄ cū p̄ sacrilegio q̄ herodes in saluato: ē pmiserat: vt vltio eū diuina purgare puniret: añ mortem corp⁹ eius vt iosephus refert: morbo inuasit diuersus: ita vt diceret anatisbus: non morbo corporis h̄: sed diuine vltiois supplitia. ¶ Sciendū est at̄ circa istā partem q̄ loquēdo moralr dicere possumus q̄ p̄ istuz paralyticū: intelligi pōt quilibet hō existens in peccō mortali. ¶ Sciendū q̄ inter alia q̄stū ad p̄ns spectat paralyticū p̄siderando corporalr q̄drupliciter deformatum. f.

Quantū ad sensum ebetatum.

Quantū ad motū retardatum.

Quantū ad linguā infacundū.

Quantū ad mēbra tremebundū. ¶ Sic p̄portionalr istar paralytici. Peccōr nescit degustare celestia. Negligit opari p̄ficua Obmutescit loq̄ vtilia. Tabescit firmari p̄stantia. ¶ P̄rio paralytic p̄sidero q̄stū ad sensum ebetatū: instar cuius peccōr nescit gustare celestia. ¶ Abi sciendū q̄ peccm̄ in hoīe facit eū peluū ad terrā ne possit celestia p̄replari. iuxta q̄ de peccōribus dicit ps̄. Oculos suos statuerūt de celi i terram. vñ de ipsis verificat illō Gen. 8. Sensus enī ⁊ cogitatio humani generis p̄na sunt i malū ab adolescētia sua. Et iō Sap. 2. Nescierūt sacramēta dei nec mercedem spauerunt iustitie. de q̄bus ēr ps̄. Nescierunt neq̄ intellexerūt: in tenebris ambulat. ¶ Secūdo p̄sidero paralytic q̄stū ad motū retardatū: instar cui⁹ peccōr negligit opari p̄ficua. ¶ Abi sciendū q̄ peccm̄ in hoīe

facit ip̄z pigrū ad bona opa faciēda. iuxta illud ps̄. Dēs declinauerūt simul inutil. fci sunt nō est q̄ faciat bonū: non est vsq̄ ad vnum. ¶ Tñ quilibet eoz pōt figurari p̄ oziam de quo d̄r. 2. Para. 26. q̄ cū robortatus esset: eleuatū est cor ei⁹ in interitū suū ⁊ neglexit dñm deum suū. ¶ Abi sciēdum q̄ p̄ ozia supbū q̄ voluit sibi v̄surpare officiū sacerdotū vt p̄z ibidez intelligitur quilibet supbus qui multociēs a deo recipiens beneficia multa instar ozie: ipsa non recognoscit nec deo regratias: s̄ magis sicut piger obliuiscit dī sui. ¶ Tñ Sap. 3. Neglexerunt iustū ⁊ a deo recesserunt. ¶ Tercio p̄sidero paralyticū q̄stū ad linguā infacundū: instar cuius peccōr obmutescit loqui vtilia. ¶ Abi sciendū q̄ peccm̄ in hoīe reddit ip̄z ineptū ad dñz placibilr colaudandū iuxta illud eccl̄astici. 15. Non est sponsa laus in ore peccōris. vñ d̄r Jo. 9. Scimus qm̄ peccōres deus nō audit: ⁊ q̄re q̄ Je. 8. Nemo q̄ bonū est loq̄tur. ¶ Tñ tales possunt figurari p̄ illos de quibus d̄r Hee. 13. q̄ loquebātur azotice ⁊ nesciebant loqui iudayce. ¶ Abi sciendū q̄ azotus interpretatur incendiū. Per illos igitur q̄ loquebant azotice intelligunt peccōres accenti flāma carnalis p̄cupiscentie ⁊ desiderio terrenoz: de quoz quolibet dicit eccl̄astici. 23. Nō neq̄s amore carnis sue non desinet donec incendat ignē. Nā peccator malo inflāmat⁹ amore: nunq̄ desinit donec malū conceptum desiderū ponat si assit possibilitas in effectū. ¶ Per loquentes at̄ iudayce q̄ interpretatur confidentes vel glorificantes: intelliguntur homines stabiles in fide catholica qui diuini laudibus p̄seuerant. ¶ Et sic quilibet dicat euz ps̄. Confitebor dño nimis in ore meo in me. mul. lau. eum. ¶ Licet autem sic deberet esse tñ multi loquūtur azotice se dantes mundo ⁊ delirij carnalis. de quibus Ro. 1. Cum cognouissent deum: non sicut deus glorificauerūt aut gr̄as egerūt

sz ena. i. cogi. suis: et obsecratu est insipiens
 cor: eoz. d. se ee sapientes stulti facti sunt
¶ Quarto paliticu pldero qtrum ad me
 bra tremebundū instar cuius peccō: tabe
 scit firmari pstantia. Ubi sciendū q peccō i
 hoie facit ipz inconstante in opibz suis.
¶ Ali Jac. i. Ubi duplex aio incōstās in om
 nibz vijs suis. **¶** An talis pōt figurari
 p caym qui interfecit fratre suū abel: vñ
 habuit tremorē capitis: qz extunc sp hūit
 caput tremulētū et habitauit vagus et pro
 fugus in terra. **¶** Ubi sciendū q p caym
 homicidā: intelligit quilibet peccō: q pec
 cando: non solū interficit aīam suā: sz abel
 fratre suū. i. xpm yhm: qui qtrū ad huma
 nitatē frater nr ē. qz qtrum in se est facit
 vñ xps mori deberet ad sui remissionem
 peccati: nō aduertens miser illud. i. Jo. 3.
 Ois homicida nō habet vitam eternam.
¶ Iste miser homicida xpi et sui dñ hēre
 caput tremulētū qz nullam hz pstantiaz
 et pfugus: qz nullam hz stabilitatē. Et sic
 de ipso dicatur illud Prover. 5. Pedes
 illius descēdunt in mortem et ad inferos
 gressus illius penetrāt per semitas vite
 non ambulant. **¶** Lz autē peccō: sic sit va
 gabundus et tremulus et diuina grā priua
 tus viribus spūalibus destitutus: non tñ
 semp d3 remanere in fecibus peccōz: sed d3
 instar huius palitici: ad xpm portari me
 dicuz aīaz. d3 aut portari a qituo: portito
 ribus sic dñ abbat. 4. qz iste paralitic⁹ por
 tabatur. An sciendū q p istos quattuor
 portitores intelligit qtrplex pldratio
 q d3 peccō: em ad xpm portare vt agat pe
 nitētie fructus. s. consideratio.
 Culpe deformātis qua inficit.
 Vite deficientis qua subtrahit.
 Abificordie remittētis q pmittit.
 Pene affligentis q acgritur.
¶ Primo peccatozem debet inducere cō
 sideratio culpe deformātis: qua inficitur.
 Nam quando peccō: considerat qz sua aīa
 que deberet iformari diuina gratia: est p

culpā turpiter deformata: mltū d3 erubē
 scere: cōsiderans qz dñ dedit sibi aīaz ad
 sui imaginem: qz ipse ita miserablīr defor
 mauit p culpā. vt possit dñe illd ps. Am
 plī⁹ laua me iniqua. vsqz ibi: corā te feci.
¶ 2º debet ad xpm peccatozē ducere cō
 sideratio vite deficientis q subtrahit. Nam
 qñ peccato: pldrat qz vita istius mūdi ē
 breuīs et qz ipse mortal est: et nescit diem
 neqz horā multuz d3 expauescere diē mor
 tis et dicere dño illud Job. 7. Ademento
 qz ventus ē vita mea et nō reuertet ocl⁹
 meus vt videat bona. **¶** 3º d3 ducere pec
 catozem ad xpm cōsideratio mie remittē
 tis que pmittit. Nam qñ peccato: cōside
 rat qz mia dei ē maior qz sua iniquitas: et
 est para oībz volētibz ipam inuocare:
 multum d3 gaudere de venia. d. illud ps.
 Abificordia tº magna ē sup me et cruiſti
 aīaz meā d manu inferi. Nam iuxta illd
 sap. ij. Abiferis oīum qm oīa potes: et dis
 simulas peccā ipsius pp miam. **¶** 4º debz
 ad xpm ducere peccatozē cōsideratio pene
 affligētis q acgrit: Nam qñ peccato: pld
 rat qz pp peccata acgrit penā eternam
 multū d3 timere et dñe dñō illud Job. 10.
 Nūquid nō paucitas dīcz meoz: finies
 breui: dimitte ergo me vt plīgā pau. do.
 m. an qz vadaz et nō re. ad ter. ten. et op.
 mor. caligine: terra misie et te. vbi vmbra
 mor. et nullus oī. sed sempiternus oroz in
 habitat.

Tertia pars.

Egatur. Et ecce qdam de scribis
 et. Ubi tangit reprehēdentis p
 uersitatem detractiuam qz pro
 bat malitia cordalis. Ubi sciendū qz scri
 be et plī inuidentes xpo: quia repchen
 debat eozum malitias insidiabant sibi vt
 eum vel ex verbis vel ex operibz pos
 sent accusare populo. Quia igitur Chri
 stus dixerat paralitico remittunt tibi pec
 cata tua qz solius dei est: et ipsi credebant

eum esse purum hominem . statim cepe-
runt in corde concipere secundum Jerom^m
contra ipsum ut dicerent eum blasphemasse .
¶ Sciendum est autem quantum ad
presens spectat quod accusatur blasphemia
tribus modis . Primo quando deo attri-
buitur quod non conuenit sibi ut quod est con-
tra misericordiam : ut si diceremus deum
esse impium vel peccatorem . ¶ Secundo
quando ab eo remouetur quod sibi conuenit
ut quod est contra iusticiam ut si dicerem⁹
deum non esse bonum : vel sapientem vel
potentem . ¶ Tertio quando attribuitur
creature quod est proprium dei : quod est contra
dei maiestatem : ut si diceremus creaturam
posse creare vel peccata dimittere quod sunt
solius dei . Et contra sic blasphemantes
dicitur leuit. 24 . Qui blasphemauerit no-
men domini morte morietur . Quia igitur
Christus dixerat paralitico remittit⁹
tibi peccata tua : pharisaei iudicauerunt ipsum
blasphemasse in cordis suis . Et sic sunt il-
li de quibus psalmista dicit . Qui locuntur pa-
cem cum proximo suo : mala autem in cor-
dibus eorum . Nam pacem videbantur
verbi habere cum eo quia conuersabatur
cum eo : tamen insidiabantur ei verbis
et operibus suis . in quibus continue sibi
contradicebant .

¶ Quarta pars.

Equitur . Cum vidisset Iesus
cogitare . Ubi tangit responden-
tis sagacitatem reprehensiuam :
probat sapientia specularis . Ubi scien-
dum quod ex his quod pharisaei mala cogitaue-
runt de Christo . habuit occasionem osten-
dendi suam diuinitatem : eorum malas co-
gitationes exprimendo : quia solius dei est
corda cognoscere : et ostendendi suam po-
testatem paralitici perfecte curando . Hoc
secundum Crisostomum . in ol . Secundum hunc igitur
in parte ista quattuor possumus con-

siderare . scilicet .

Occultorum cognitionem .
Detractorum reprehensionem .
Beneficiorum comparationem .
Membrorum restitutionem .

¶ Quantum ad primum dicitur . Et cum vi-
sibilibus cogitationibus eorum . Ubi sciendum quod cogno-
scere cogitationes cordis est proprium
solius dei . iuxta illud . i . regum . 6 . Homo vi-
det ea quae patent : deus autem intuetur
corda . Unde sibi dicitur . 2 . paral. 6 . Tu
enim solus nosti corda hominum . ¶ Quan-
tum ad secundum dicitur . Et detractorum reprehensionem dicitur .
¶ Quid cogitatis mala in cordibus vestris .
Ubi sciendum quod isti pharisaei in cordi-
bus mala cogitabant de Christo et sibi in
suis cogitationibus detrahebant et ideo
debabant merito reprehendi et sibi dici il-
lud psalmista . 29 . Ne qui profundi estis corde :
ut a domino abscondatis consilium : quo-
rum sunt in tenebris opera et dicunt quis
nouit nos : et quis videt nos : perversa est
hinc cogitatio . ¶ Quantum ad tertium . scilicet . beneficiorum
comparationem dicitur . Quid est facilius dñe etc .
Ubi sciendum quod Christus isti paralitico duplex
beneficium contulit . scilicet . sanitatem anime culpaz di-
mittendo : et sanitatem corporis validitudinem
conferendo . et quia Christus hinc duo operatus est in isto
paralitico : quia arguit potentiam creatam . id est
cognosci poterat quod erat deus . ¶ Quantum ad quartum
scilicet . membrorum restitutionem dicitur . Et autem scia-
tis etc . Ubi sciendum quod quia Christus dixerat de
sanatione paralitici parando ad remissionem
peccati . ideo nunc ipse curat : ut sic effectus verbi
correspondere : et sic ei⁹ potius cognoscat . Unde
Jerom . iter dñe et facit magna distantia est . fit
ergo carnale signum ut pharisaei spirituale secundum hunc
igitur in parte ista possumus perscrutari . scilicet .

Domini explicatum .
Officium imperatum .
Miraculum populi .

¶ Quantum ad primum dicitur . Et autem scia-
tis etc . Ubi sciendum quod verba ista . Et autem scia-
tis etc . sunt verba Christi : et pharisaeorum remouetis . Unde

cc ij

sciendum qd scribe et phisey errabant creden-
tes ipsum solum hominem: quorum errorem remouet
per effectus quos facit qui sunt solum effectus
dei. scilicet peccata dimittere et infirmos curare.
Et sic dicat illud *Isa. 43.* Ego sum qui oleo
iniquitatis tuas propter me et peccatorum tuorum non
recondabo. *¶ Q^m* ad officium impatum di-
cit paralitico surge et c. *¶* Sciendum est autem
qd Christus tria precipit isti paralitico. Primo
qd surgat. Secundo qd tollat lectum suum. 3° qd va-
dat in domum suam. *¶* Abi sciens qd supradicta tria
fuerunt deinde de 1° infirmo. *¶* 2° qd portaba-
tur ab alijs. 2° qd iacebat in lecto. 3° qd erat
paraliticus. Et igitur perfecte iste cognos-
cat sanatus: id est Christus sibi tria precipit
correspondentia tribus primis. explica de quibus
libet. *¶ Q^m* ad miraculum per palatum dicit.
Et surrexit et abiit in domum suam. ubi sci-
endum secundum Crisostomum. id est omel. qd infirmus iste
quando ad preceptum Christi sanitatem rece-
pit statim surrexit et abiit. ut ex hoc miracu-
lum euidentius appareret. *¶* Sciendum
est autem circa partes istas loquendo moraliter qd
per istum infirmum curatum intelligit quilibet
homo quod deus de statu culpe vocat ad statum
gracie. Cui Christus per dicit qd surgat carnalia desi-
deria dimittendo. 2° qd tollat lectum suum
carnem spiritui subiugando. 3° qd vadat in do-
mum suam: celestem patriam contemplan-
do. *¶* 1° inquit sibi dicit qd surgat: desideria car-
nalia dimittendo. quia postquam homo est voca-
tus ad statum gratie debet desideria carnis
ad que fuerat inclinat dimittere. iuxta
qd sibi dicit *Iob. 7.* Surge cur taces prius
in terra. *¶* 2° dicit ei qd tollat lectum suum
carnem spiritui subiugando: quia peccator post-
quam venit ad statum gratie: iam non debet
ut bestia vivere appetitum sensuale se-
quendo: sed debet sensualitatem rationi
subicere. *¶* Tertio dicit ei qd vadat in do-
mum suam: celestem patriam contemplan-
do. quia peccator postquam ad statum gra-
tie est vocatus non debet amplius ad terre-

na conuerti: sed magis celestia contempla-
ri. ut dicat cum *ps.* Etiam petii a domo:
hanc regiam ut inhabitem in domo domi-
ni omnibus diebus vite mee. *¶* Vel per istas
domum intelligi potest conscientia hominis: quod de-
bet intrare ipsam diligentius perscrutan-
do. Nam peccator debet conscientiam dili-
genter inquirere: et se de preteritis accusare
dicendo illud *Isa. 38.* Recogitabo tibi omnes
annos meos in amaritudine anime mee. Et sic
de ipso dicatur illud *1^a p^{er}ioner. 31.* Conside-
rauit semitas domus sue et panem ociosum
non comedit.

Quinta pars.

Egitur. Videntes autem turbe et c.

¶ Abi tangit inuentus celebritatem
laudatuiam: quod probat extollentiam
popularis. *¶* Abi sciendum qd populus astans
isti stupendo miraculo: id est adhuc ex hoc non
perfecte crederent Christi esse dei: nisi *Cri-
sostomus. id est omel. id est admiratorem et stuporem pueri*
si sunt deum in suis operibus colaudantes
Secundum hoc igitur in parte ista quod ad tur-
bas tria possumus considerare. scilicet.

¶ Cordis imitacionem ex aspectu.

¶ Ovis comedacionem in affatu.

¶ Ovis prestatorem in effectu.

¶ Q^m ad cordis imitacionem in aspectu
dicit. Videntes autem turbe timuerunt. *¶* Abi
sciendum qd quando homo videt aliquod insoli-
tum timet et admiratur: et idem turbe viden-
tes miraculum quod fecerat: timoris et admi-
ratōis habuerunt mentem. Et dici possit de il-
lis illud *Luc. 5.* Repleti sunt omnes timore.
Vidimus mirabilia hodie. *¶ Q^m* ad
oris commendacionem in affatu dicit. Et glori-
ficauerunt deum. Quando homo videt aliquid
quod sancta mira: debet deum in suis operibus
colaudare: quia quidem fecerunt isti exem-
plo ceteris: id est quo dicit *Luc. 23.* quod cum ipse
passionis Christi vidisset multa mira glorifica-
uit deum. Vere si homo inspicere. *¶ Q^m* ad
opis prestatorem in effectu dicit. Qui dedit ra-
tionem propter rationem hominibus. *¶* Qui homo videt aliquid bonum sic

vi que nō possunt fieri nisi p diuinā poten-
tiam: 1° non d; attribuere pure creature
q; igitur turbe vidēt curatiōem ita subī-
tam nō credentes xpm nisi purū hoīem:
licet xpo debuissent attribuere q; non so-
lum erat hō sed d; illud miraculū attri-
buerit deo: de quo apl's ro. 13. Non ē enim
ptās nisi a deo. Qual' aut' sit: diuinā ptās
audi dan. d. dan. 7. Potestas inquit' eius
potestas eterna: et regnum q; nō corūpe-
tur. Ad q; reg^m 2c.

C Dñica. 29. post pent. Eua^m. 60.

Introductio.

Ille ē reg^m celorū hominū
regi q; fecit nuptias filio suo
2c. **A**bat. 22. Sciendū ē q; rū
ad p'sens spectat q; rex ad
sui p'fectiōem: inter alias d;
h're s. p'dictiones. 1° largitatē in p'donā-
do: ex qua reddi' cōmendādo. Nā regē
nō decet esse pcū. sed liberalē: d; bōis suis
alijs tribuēdo exēplo regis assueri d; quo
d' snialr hester. 2. q; i nuptijs quas fecit p
hester regia: ad q's mltos inuitauerat oī-
bus dona largitus ē iuxta magnificentiā
suā. 2° d; habere ptātem in iperādo ex q;
reddi' honorādus. Nam regem nō decet
esse debilem: sed validū et potēte ut pos-
sit alijs ipare et eos a malis et iniurijs co-
hercere. At verificei d; ipō illd' puer. 20.
Rex qui sedet in folio iudicij dissipat oē
malum intuitu suo. Tercio debz h're beni-
gnitatem in cōdescendēdo: ex qua reddi-
tur diligēdus. Nam regem nō decet esse
impiū sed benignū: exēplo cuiusdā regis
babilonie d; quo dicitur sententialr. 4. R.
25. q; cum ioachi rex iuda esset in carcere
in babilone: et 1° rex incepissz regnare ex-
traxit eum de carcere et locutus est ei be-
nigne et posuit thronū eius super thronū
regum qui erāt cum eo in babilone et mu-
tauit vestes quas habuerat in carcere et
comedebat panem semp in cōspectu eius

cūctis diebus vite sue. Quarto debet h're
sagacitatem in cognoscēdo ex qua reddi'
audiendus. Nā regez nō decet esse fatu^m
sed discretū et sapiētem: q; iuxta illud sap.
6. Rex sapiens ppli stabilimentū est. s. d;
h're equitatem in iudicādo: ex qua reddi'
metuēdus. Nam rex nō debet esse p'sona
rum acceptor: sed iuste et equalr iudicār:
q; iuxta illud puer. 29. Rex iustus erigit
terram. Scdm h' igit' in 1° euāgelio i quo
fit mentio de quodā rege. s. extollētia ip's:
tāgit beatus **A**bat. in pabola xpi. s.
A magnificentiā liberali⁹ inuitātem.
Prepotentiā efficacit⁹ vindicātem.
Diligētiā benigni⁹ trāspectātem.
Sapientia euidētius discernēte.
Iusticiā accerbi⁹ puniēte.

Primū probat cōmunicatū cōuitiū.
2^m impatum excidiū. 3^m cōmutatum com-
sotiū. 4^m contēplatum collegiū. 5^m comū-
natiū suppliciū. **P**rimū in prin. 2^m ibi
Rex aut' cum vidissz 2c. 3^m ibi. Tunc ait
rex 2c. 4^m ibi. Intrauit aut' rex 2c. 5^m ibi.
Tunc ait rex ministris 2c.

Prima pars.

Tantū ad primū vbi tangit 2c.

q; pbat 2c. dic. Sile factū est re-
gnum 2c. Ubi sciendū q; signū

magne liberalitat' est in hoīe: qm non solū
leuiter homines ad p'ticipatiōem bonorū
suorū inuitat: sed instanter. Scdm h' igit'
in ista pte 3° possumus p'siderare. s. Excellē-
tiam cōiuij habūdantis. Beniuolem-
tiā dñi inuitant. Instātiā nūcij expmēti.
Quantum ad primū istoz dicit. Simi-
le factum est 2c. Ubi primo sciendum q;
regnum celorum quantū ad p'sens spe-
ctat duobus modis accipitur. Primo p
ecclesia triūphante in qua sunt cōprehen-
sorez: et secundum h' dicitur **A**bat. 5. Bea-
ti pauperes spiritu quoniam ipsorum est
regnum celorum. Secundo accipitur pro
ecclesia militante in qua sunt viatores: et
secundum h' dicitur **A**bat. 13. Simile feni-
ec iii

est regnum celorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo etc. 1° secundo modo accipitur h. Et quod possit accipi per ecclesiam militante audi. Ego. in quadam omel. di. Sciendum est quod sepe in sacro eloquio presentis temporis ecclesia dicitur de quo in alio dominus dicit. Absterget filius hominis angelos suos et col. de regno eius omnia sciet. Et quod accipiat pro militante et non pro triumphante ostendit subdens. nec enim in illo regno beatitudinis in quo pax summa est inueniri poterunt scandala que colligantur. ¶ Secundo sciendum est quod per istum regem intelligitur deus pater: de quo ps. Quoniam magnus dominus et rex magnus super omnes deos. Signanter autem rex per quem deus pater intelligitur: homo dicitur ad designandum benignitatem et familiaritatem suam circa genus humanum. iuxta quod etiam dicitur exo. 33. quod loquebatur dominus ad Moysen facie ad faciem sicut solet loqui homo ad amicum suum. ¶ Tertio sciendum est quod per filium regis: Christus dei filius intelligitur. de quo Mat. 3. quod cum Christus baptizaretur venit vox de celo dic. Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui. Unde ipsemet loquens ad patrem di. Jo. 17. Pater clarifica filium tuum ut filius tuus clarificet te. ¶ Quarto sciendum est quod per istas nuptias quas dicitur fecisse filio suo. i. deus pater Christo Iesu intelligitur. Primo nuptie quas deus fecit: quando dei filius humanam naturam assumpsit per hypostaticam unionem de quibus figuratiue dicitur Jo. 2. Nuptie facte sunt in cana galilee et erat mater Iesu ibi. vocata et filius et discipulus eius ad nuptias. Ubi sciendum quod in istis amorosis nuptiis fuit virgo sacratissima consentiens: concipiens pariens et nutriens. Fuit Christus Iesus omnis: illuminans et inflammas. Fuerunt discipuli et chorus virtutum. s. puritatis mundissime. Humilitatis profundissime: et paupertatis altissime. que signanter in cana que

interpretatur zelus dicitur facte quia propter amorem quem dei filius ad genus humanum habuit: voluit incarnari. ut verificet illud Is. 9. Zelus domini exercituum faciet h. ¶ 2° per istas nuptias intelliguntur nuptie quas deus fecit: quando Christus uniuersis sibi ecclesiam catholicam per salutificam redemptionem: de quibus figuratiue dicitur Mat. 10. Ubi dicitur quod Iudolomeus tradens filiam suam Cleopatram Alexandro: fecit nuptias in magna gloria. Ubi sciendum quod per Iudolomeum qui interpretatur ad mensuram deducens intelligitur deus pater: cui dicitur sap. 11. Omnia in mensura: numero: et pondere disposuisti domine. Per Alexandrum qui interpretatur auferens angustias tenebrarum: intelligitur Christus qui iuxta illud Jo. 1. est lux vera que illu. o. ho. ve. in hunc mundum. et sic per suam lucem auferit tenebras peccatorum. Per Cleopatram et que interpretatur congregans agnitos: intelligitur sancta mater ecclesia in qua est congregatio virorum fidelium cognoscendum per fidem. iuxta quod discipulis fidelibus sub nomine ouium dicit Christus Jo. 10. Ego cognosco. o. meas et co. me mee. De igitur per figuratam per Iudolomeum: Alexandro i. Christo Iesu: tradidit sanctam matrem ecclesiam significatam per Cleopatram: ipsam spiritualiter disponendo: quod cognoscens apo. 2. Eph. 5. Sacramentum hoc magnus est: ego autem dico in Christo et in ecclesia. ¶ 3° per istas nuptias intelliguntur nuptie: quas deus fecit quando Christus uniuersis sibi duota aia: per gratiam inhabitatorem. s. quibus figuratiue dicitur per quod dicitur gen. 29. ubi dicitur quod Laban vocans mulieres amicum suum turb ad priuatum fecit nuptias iacob et racheli. ¶ Ubi sciendum quod per Laban qui interpretatur candidus: intelligitur deus pater in quo est omnis candor puritatis. Per iacob qui luctator interpretatur: intelligitur Christus qui luctatus est pro nobis cum dyabolo ipsum deuicem in cruce. Per rachelem autem que uno modo interpretatur ouis intelligitur fidelis aia que instar ouis debet habere mansuetudinem et innocentiam cum bonorum operum fructu. Laban igitur. i. deus pater: iacob. i. Christus eius

filio: & rachele. i. ale fideli fac nuptias qñ
ipam xpo vnit p grāz. q cognosces apls
dic ale deuote. 2. Cor. ij. Respondi enī vos
vni viro virginēca. exbi. xpo. **E**t dīr at q
ad istas nuptias multi sunt vocati: q: ad
ipās intersunt spūs angelici gaudētes &
dñtes Apoc. 19. Gaudeamus & exultem⁹
& dem⁹ glām deo q: venerūt nuptie agni
& vxor: pparauit se datū est illi vt coopiat
se splēdētī bisso & cādido. **E**bi potes ad
uertere qualr in istis nuptijs debes aiām
tuāz preparare: q: s. coopire eā bisso splē
dētī & cādido. **E**bi sciendū q p bissum
q de terra nascit itelligit vtrūq humilitatis
qz debes assumere cū puritate mīis & cor
poris significata p cādore byssi: & cōuerfa
tionē honestā p splēdore ei⁹ designatā &
sic aiā efficit p grām spōsa xpi. **Q**uar
to p istas nuptias: intelligunt nuptie qz
de⁹ fecit: qñ xps vniet sibi fidelē aiām per
magnificā glificationē. d quib⁹ figuratiue
dīr **H**ester. 2. vbi snialr dīr. q qñ rex assue
rus coronauit reginā hester: & ipaz sibi co
pulauit in pgiūm fecit pūiū magnifi
cum. p pūiū & nuptijs hester. **E**bi
sciendū q p assueq qui interpretat beatitu
do intelligit deus q est beatitudo nostra.
Per hester at q interpretat elleuata i pplis
intelligit fidelē aiā q tūc elleuari dīr: qñ in
celesti patria cum angelis collocatur vt
ibi idissolubili vinculo cum xpo sit cōiun
cta. **P**ro cuius cōiunctiōe dicunt nuptie
fieri in signum leticie sempiternē. de qui
bus Apoc. 19. Beati qui ad cenā nuptia
rum agni sunt vocati. **Q**uod ad 2^m. s. be
niuolentiā domini iuitant dīc. Et misit
seruos s. 7c. **E**bi sciendū q magna beni
gnitas xpi est in aliquo magno dño quā
do alios ad cōmunicatōem bonorum suo
rum iuitat. magna tñ ex parte inuitatoz
reprehensio qñ iuitatōem renunt libalē.
Secundum hoc igit in parte ista duo pos
sumus pñdere. s.

Libalitātē dñi cōmēdandam.

Malignitatē ppli detestandam.

Quod ad p^m dicit. Et misit seruos 7c.
Ebi sciendū q per istos inuitatos intel
ligitur totum genus humanū q dñs inui
tat ad nuptias quas fecit xpo filio suo: qz
ab initio mundi vsqz ad diem iudicij oēs
per meritum passionis xpi inuitati sunt
ad vnitatem fidei in hoc mundo p grām
vt postmodum in futuro p gloriā adu
nentur. **E**t possit figurari per regē assue
rum de quo snialr dīr **H**ester. 1. q fecit grā
de conuiuium ad q iuitauit omnem po
pulum qui inuentus est i susis. **E**bi sci
endū q p istum regē itllr dñs pñ qui in
xta illud Apoc. 19. regnum est rex & dñs
dñantium. **P**er pplm at qui erat i Susis
intelliguntur oēs hoies hui⁹ mundi. Sic
igit bñ Criso. **R**ex **A**ssuer⁹ oēm pplm
qui inuentus est i Susis iuitauit ad tpale
cōuiuiū: sic dñs oēs hoies iuitat ad pūiū
um spūale. **U**nde Joel. 2. Vocate cetuz. cō
gregate senes & omnes habitatores terrē
ad domum dei nostri. **Q**uantū ad mā
lignitatem populi detestandaz dīc. Et no
lebant venire. **E**bi sciendū q per hoc
q homines ad istas nuptias inuitati per
prophetas noluerunt vñre datur nobis
intelligi eorum malitia: quia citius eli
gebant secundum mundum viuere: qz ad
deum conuerti per opera virtuosa. de qui
bus Zach. septimo. **L**or suum posuerunt
vt adamantem ne audirent legem & ver
ba que misit dominus exercituum in spī
ritu suo per manum prophetarum pñoz.
Unde tales possunt figurari per vñ
ros **J**uda & **J**erusalem: de quibus sentē
tialiter dicitur. 2. paral. 24. quod dereli
querunt templum dei patrum suorum ser
uieruntqz sculptrilibus: & iratus est deus
contra **J**udam & **J**erusalem propter hoc
peccatum. mittebatqz eis **P**rophetas vt
reuerterentur ad dominum: quos pro
testantes illi audire nolebāt. **E**bi sciē.
q p istos hoies derelinquētes templū &
ee iij

seruientes sculprilib⁹: intelligunt peccato
res q derelinquētes spūalia significata p
templū in quo adorāt dñs: dant se mundi
7 carnis delitijs p sculprilia designatis. qz
sic sculprilia hñt similitudinē reruz quarū
sunt sculprilia: non tñ sunt res ille: sic dñi
tie mūdane 7 si aliqz delectatōez videant
hñc: tamen nō est vera: sed falsa ducēs in
interitū sempiternū. An prouer. 14. Alia
que vi dñt hominū recta nouissima atei⁹
dedu cēt ad mortē. cōtra igit tales iratur
dñs ppter eorum peccā. ¶ 2^m ad instan
tiam nūtij exprīmētis dicit. Iteruz misit
alios suos 7c. vbi sciēdū q signū magne
liberalitatis ē: q hō nō solū offerat alijs
bona sua: sed et eos ad hūmilitatē induc: q
tanto pl⁹ sunt respēdibiles: qzto i⁹ bōa
instātius offerunt: maxime at sunt respē
dibiles: si nō solum renuūt: sed et nūtij in
uitantib⁹ infert iniurias psonales. fm h
igit in i⁹ pte duo possum⁹ phiderare. s.
Nūcij instātiā inducētē.

Inuitatorū malitiā psequētē.

¶ Quantū ad p^m dicit. Iterz misit alios
seruos 7c. Vbi sciēdū q sic p primos nū
tios itelligebant prophe veteris testi: sic
p duos itelligunt apli qui missi fuerūt
vt ad spūales nuptias hoies inuitarent.
Ans d eis dñr Luc. 10. q misit illos bi. añ
fa. s. in oēm ciuē. 7 lo. quo erat ipse vctur⁹.
¶ Sciēdum ē at q vt tam pmi qz scdi
nuntij alliciāt homines ad istas nuptias
ex pcepto dñi: nūpaz exprimit magnificū
apparātū. d. Ecce prādiū meū 7c. Vbi sciē
dum q in diujs reguz consueuerūt dari
multa 7 pietosa fercula: ex qb⁹ conuinia
pmendant. At igitur ex istis sensibilibus
fm Jero. ducat nos ad considerandum ce
lestia: Ideo mentionem facit de ferculis
temporalibus nominando ea: vt per hoc
cognoscamus in spūalibus nuptijs: ma
gnitudinem spūalium ferculorum.

¶ Sciēdum est etiam q per hoc q sub
iungitur q omnia parata sunt: datur nob

intelli q quicqd est necessarium ad nra
nuptias: ē nob sine defectu aliq pparātū.
Vbi sciēdū q aliq sūt necessaria ad istas
nuptias sine qbus ēē nō pñt: inter q pri
mum 7 pncipalissimū est xpi passio p qz
nob apitur ianua paradisi. Unde Criso. sup
Matth. oia pata dic q ptinet ad ministeri
um dñice passiois 7 nre redēptiois. ¶ 1^m
q ē necessariū: ē fides: qz iuxta illd heb⁹.
ij. Impossibile ē sine fide placē deo. An
Blo. vel p oia pata sunt. i. itroitus regni
apertus ē p fidē mee icarnatiois q añ fue
rat clausus. ¶ 3^m q ē necessariū: ē intelle
ctus scripturaz p quas dirigimur ad cele
stem priam acgrēdiā. Unde xps discipulis
Jo. s. d. Scrutamini scripturas qz vos pu
tatis in ipas vitā eternā hēre: 7 i⁹ sunt q
testimoniū phibēt de me. Unde Criso. sup
Matth. qz aut dñr 7 omnia parata sunt: itel
ligitur q quicqd queritur ad salutem: itaz
adimpletum est in scripturis: q enī igno
rans est: inuenit ibi q discat: q cōtumax ē
inuenit ibi q timeat: q laborat inuenit ibi
pmissa qbus exercitur ad opus. ¶ Istis
igitur omnibus sic paraf: nos inuitat xps
ad nuptias p suos nūcios. d. Venite ad nu
ptias. Venite inqz fm Criso. non pedib⁹:
sed fid 7 moribus. ¶ 2^m ad inuitatorum
malitiā psequētē dic. Illi aut neglexe
runt. Vbi sciēdum q lz deus p suos nūci
os instanter inuitet homines ad suas nu
ptias: tñ aliqui per aliquas occasiones p
tendunt. Aliq xō qui nuncios interficiūt.
Secundum hoc igitur triplicem inuitato
rum malitiā tangit. s.

Ignantiā pigritantiū.

Astutiam excusantiū.

Inuidiam inuadētū.

¶ 2^m ad primum dicit. Illi autem ne
glexerunt. Vbi sciēdum q aliqui sunt
ita pigri: q licet audiant nuncios inuitan
tes ad nuptias: tamen vt ad ipsas veniāt
se non disponunt: 7 a deo recedunt: de qui
bus dicitur sapie. 3. Neglexerunt iustum

et a dño recesserunt. Non aduertentes il-
lud puer. 19. Qui negligit viam suā mor-
tificabitur. Et abierunt: alius in villā etc.
Ubi sciendū q opā strabētia hoīem ne ve-
niat vocatus ad nuptias: possunt eē gene-
ralr duobus modis ad pñs: vno modo la-
borādo manualr sicut exercere agrum:
collere vineam etc. et isti intelliguntur p illuz
qui dñr iussit in villam suam. Alio mō lu-
crādo comutabilr sicut facere mercatōes
et isti intelliguntur per illū q dñr iussit i ne
gofiatōem suā. Et aut i^r videant impli-
cite excusatiōes: tñ nō sunt excusatiōes le-
gitime: iuxta illud Math. 6. Querite p^m
regnum dei et iusticiam eius et post h om-
nia adicientur vobis. Unde d his Criso-
sup Math. O miserrimū mūd⁹ et mibi q
eū secunt: semp enim mūdialia opa hoīes
excluserūt a vita. Et quantū ad iniuriā
inuadentiū dicit. Reliq vero tenuerūt h.
etc. Ubi sciendū q tanta fuit malicia inui-
tatorum q nō soluz inuitati noluerūt ire:
sed tam pphas: qz aplos: qz etiam viros
aplicos eos vocites ad nuptias: multis il-
latis iniurijs occiderūt: iuxta q xps dixit
Mat. 23. Ecce ego mitto ad vos pphas
et sapientes: et scri. et ex ill' occi. et cru. et ex-
sis fla. in syna. vñs. Et Sciendū est et cir-
ca istā totā ptem principalē loquēdo mo-
raliter q p istos inuitatos ad nuptias: in-
telligunt oēs hoīes huius mundi q sunt
inuitati ad statū gratie in i^o mundo: et ad
statum glē in futuro. Inuitati aut dicun-
tur: qz sic in hūanis videmus q quādo ē
aliquis miles alicui⁹ regis portans insi-
gnia et vestitus de rebus suis: eo ipso in-
uitatus dicit ad regis curiam: sic hō por-
tans dei insignia et arma: qz ad imaginē
dei factus ē: eo ipso est ad illas nuptias i-
uitatus. Et Licet aut sic oēs inuitati sint
tñ multi pigri sunt ad eas venire: et ideo
deus ad uocādū eos mittit nūcios suos.
Ubi sciendū q p illos nūcios vno modo

intelligunt inspiratiōes bone: quas deus i-
mittit peccatori vt vēiat ad statū gratie:
p qz disponit ad gloriā obtinēdam. Et
sic i^r inspiratiōes figurent per ancillas sa-
pientie d qbus dicitur puer. 9. q sap⁹ be-
dificauit sibi dom^m: excidit columnas. 7.
miscuit vinū et posuit mensam misit ancil-
las suas vt vocarēt ad arcem et ad mēia
ciuitatis. Si qz est puulus veniat ad me.
Ubi sciendū q p illam domū qz bedi-
ficauit sap⁹: intellr celestis patria qz deus
bedificauit habitaculū beatorum. In qua
dñr excidisse colūnas. 7. vel pp vniuersita-
tem oīum bonorum q potest p numeruz
septēnariū significari: vel pp. 7. dotes qui
sanctis in celestis patria dabunt. qz quan-
tum ad animā habebūt clarā vīsiōne: sua-
uem fruitōem: et firmā tentiōem. quantuz
vero ad corpus: claritatem: impassibilita-
tem: agilitatem et subtilitatē. Et sic i^r do-
mus de qua dicit ps. Gloria et diuicie in
domo eius et iusticia eius mact in se. secu-
li. Et Dr autem deus miscuisse vinum et
pos. insaz. Ubi sciendum q per vinū mor-
dens intelligitur diuina iusticia punitia:
qz deus tunc miscuit: qñ ipam per miserē
cordiam temperauit. Per mensam vero
in qua homines corporaliter satiantur: in-
telligitur illa celestis suauitas: qua om-
nes beati delectabiliter satiantur. Et sic
verificetur illud ps. Memoriam fecē mi-
rabiliū suorum mi. et mi. domin⁹ escam
de. ti. se. Et Sic igitur bedificata domo ce-
lesti. et misericorditer oīum habundantia
perpetrata: misit dominus suas ancillas
i. bonas inspiratiōes per quas homies vo-
cantur ad mentia illius ciuitatis: cuius
erunt heredes: iuxta illud. 1. Pe. 3. In hoc
vocati estis vt beatitudinem hereditate
possideatis. Qui tamen ad hanc vocetur
audi quid sequitur. Si quis est paruulus
i. humilis cui celestis gloria paratur: vēi-
at ad me. Et hoc est q xps dixit Math.
10. Sinite paruulos venire ad me: talium

esse enim regnum celorum. ¶ Et p illos
nuncios intelligunt predicatoris veredici
vocantes multatos ad statum gr̃e: tanq̃ ad
sp̃uales nuptias in h̃ m̃do: vt postmod̃ i
nuptijs eternalib⁹ copulent. ¶ Et q̃libz eoz
figuret p̃ Ãboy. s̃ quo finalr̃ d̃r deuter. 29.
q̃ vocauit Ãboy. oēm isrl̃ez ⁊ reduxit
eis ad m̃emoriā beneficia q̃ fecerat eis dñs
extrahēdo ip̃os de egypto ⁊ de seruitute
pharaonis: ⁊ qualr̃ eos pauerat ⁊ p̃serua
uerat in deserto ⁊ liberauerat eos d̃ mānū
inimicor̃ suoz: ⁊ p̃miserat eis terrā lacte
⁊ melle manātem. ¶ Ubi sciendū q̃ per
Ãboy. intell̃r̃ glibet veritatē annūciator.
Per pplm̃ aut̃ isrl̃icū intell̃r̃ totuz gen⁹
humanū cui instar Ãboy. d̃z annūciare q̃
liter xp̃s yhs p̃ meritū passionis sue edu
xit eos d̃e tenebris peccatorū ⁊ liberauit
a dyaboli seruitute ⁊ qualr̃ in h̃ mundo
eos gubernat ⁊ regit: ⁊ d̃scendit ab inimi
corū infidijs: ⁊ p̃mittit eis celestē patriā
in qua ē habūdantia oīs boni: vt sic istis
reductis ad memoriā: ṽēire ad nuptias ñ
pigrescāt. ¶ Sciendū est at̃ q̃ l̃z deus ita
d̃i s̃simodes: p̃ suos nūcios hoies vocet: ñ
multi sunt q̃ diuersimod̃ vt in textu inuui
ṽēire cōtēnūt: ⁊ isti sunt oēs peccatores.
Ubi sciendū q̃ alig sunt peccatores: qui
nec bonum cogitāt nec ēt operant: ⁊ isti si
gnificantur p̃ illos qui nolēbant venire: s̃
quorum quolibet dicit ps̃. Verba oris ei⁹
iniqui. ⁊ dolus: nol. intel. vt bene ageret.
¶ Unde tales figurantur per populum
Isrl̃iticū: de quibus dicitur. i. x̃. 8. No
luit autem populus audire vocē samuel.
¶ Ubi sciendum q̃ per populum Isrl̃icū.
inobedientem intelliguntur peccatores.
Per samuelem autem proph̃az intelligi
tur quilibet predicator: sic igitur popl⁹
Isrl̃iticus noluit audire Samuelem: sic
sunt multi peccatores qui vocem predica
tionis non audiunt vt de vijs suis pesti
mis conuertantur ad opera virtuosa.
¶ Secundo aliqui cōtēnunt venire: quia

licet bonū cognoscāt ⁊ cogitent: tamen nō
operant̃ ⁊ isti significant per illos de qui
bus dī ⁊ neglexerūt venire. Unde tales
figurant per illos egyptios de qbus dici
tur exo. 9. q̃ cum **A**hoy. cominatus fuiss̃
pharaoni ⁊ egyptijs descēsuz magne grā
dinis que interficeret q̃ inuēiret foris in
agris ⁊ dediss̃ eis consiliū vt seruos ⁊
animalia in dōibus recolligerēt: qui timuit
sermonem dñi de seruis phionis: fec̃ cōsu
gere seruos ⁊ iumēta in domo: ⁊ sic euase
runt mortē. Qui at̃ neglexerūt voces dñi
dimiserūt seruos ⁊ iumēta in agris: sup
ueniensq; grando missa a deo interfecti
fuerūt. **E**bi sciēdū q̃ p illos egyptios
intelligunt̃ existentes in peccatis. **P**er
Ahoy. autem intelligit̃ predicator verita
tis: qui peccatoribus debet annūciare de
scensum grandinis. i. seueritatez diuine ius
ticie puniētē: ⁊ dare cōsiliū q̃ hoīes
non dimittant seruos ⁊ iumenta in agro:
vbi sciendū q̃ p seruos ⁊ iumēta intelli
gitur sensualitas: q̃ ideo seru⁹ dicitur: qz
debet subici impio rationis. Iumentū ve
ro dicitur q̃ in ipsa cōuenit homo cū ani
malib⁹ brutis. **D**ebz igitur p̃dicator euā
gelic⁹ instar **A**hoy. annūciare q̃ sensuali
tas nō morē in agris. i. q̃ nō vagē hinc
inde p illicita: sed q̃ includat̃ in domo. i.
q̃ refrenē iudicio rationis: ⁊ sic q̃ si ege
rit: diuinā iusticiā poterit euadere: ⁊ sic
fugere mortē. qui autem audire negle
xit venit super eum grando. i. diuinā ius
ticia ipsum interficiens. **T**ertio ali
qui cōtēnunt venire. qui mala cōmittūt
per peccatum superbie: significati per il
lum qui iuit in villam quia per villam se
cundum **Y**llarium intelligitur peccatum
superbie: ⁊ ambitio dominandi: pp q̃ ho
mines extollunt. **Q**uarto aliqui con
tēnunt venire qui mala cōmittunt per
peccatum auaricie significati per illum
qui iuit ad negociationem. quia secundū
Yllariū per negociatōem intell̃r peccatū

auaricie: quo q's anxi⁹ amore pecunie: ad nuptias v're nō potest. **T**ales figurati p filios agar d qbus dicitur barchi. 3. Filij quoq; agar ex g're pudentiaz que de terra est: et negotiatores terre et themati et fabulatores: et ex g'itores prudentie et intelligētie: viam autē sap^e nesciēti nec cōmemorati sunt semitarū eius. **U**bi sciēduz q p filios agar q interpretat aduēa: intelligunt hoies hui⁹ mūdian q sunt vt aduene p'stituti. Isti dicunt ex g're pudentia q de terra ē: quantū ad illos: q se exercēt i mercatiōib⁹ res vēdēdo et emendō: q fabulatores et ex g'itores prudentie dicunt et intelligētie: q in mercatiōib⁹ dicunt multa mēdacia. Dicunt ēt negocia tores terre et themā quantū ad illos qui sunt terrenis lucris intēti terrā collendo: qbus addit themā q interpretat auster et p'speritatē significat: q hoies i suis laborib⁹: vt in plibus: mundanā p'speritatē intendunt. **E**t autē isti miserabiles hoies sic studeāt mūdane astucie p'tinue anxiantes vt lucrent: n̄ tñ volūt studere vt sciāt veram sapientia nec sic ibidē sequit vias eius querere vt saluent. Et d eis merito dicat illud sap^e. 2. Nesciēt sacra dei: nec mercedē sperauerūt iusticie nec iudicauerunt honorez animaz suarum. **Q**uinto aliqui cōtēnunt venire: q interficiunt per peccatuz luxurie: significati p illos qui te nuerūt nūcios et p'melijs affectos occiderunt. q: tales. oēm bonā inspiratōez mūdicie pulerificā em animā: interficiūt: duz ipsam si aliquādo accedat: a cordib⁹ suis expellūt. **E**nde tal' figurat per abimelech de quo sententialr dicitur Iudic. 9. q occidit. 70. fratres suos sup lapidem vnum. **U**bi sciendum q p abimelech homicidā qui fratres suos occidit: intell'r quilibet deditus carnis delitijs: in se iterficiens omnes cogitatōes honestas: et h̄ super lapidem vnum. i. super cōpus suū instar lapidis in malitijs obduratm.

De talib⁹ sic generā et vocatō ad nuptias et venire nolentib⁹ loquit dominus puer. i. ipsos reprehēdēdo. d. Vocavi et renuistis extendi manū meam et non fuit q aspiceret: desperistis omne cōsiliū meū et increpatōes meas renuistis: ego quoq; i n̄ iteritū v'ro ridebo: et s'banabo: cū vob⁹ q timetis aduenerit.

Secunda pars.

Equit. Rex autē cum vidisset: et.

Ubi tangit p'potentiā efficacit⁹ vindicatēz q pbat imperatū ex cidium. **U**bi sciendū q sic nos in hūanis vidēus: ita suo modo arguim⁹ i diuinis et ideo sic nos videm⁹ q quando aliquis rex offendit a suis subditis contra ipsos iram ostendit p penaz qz infert: sic quādo deus punit trāgressores pro suis demeritis: dicimus secundum Criso^m. ipsuz iratum. Scdm h̄ igitur in parte i^a duo possumus considerare. s.

Presidētis indignatiōem ratōabilem.

Offendētis punitiōem dānabilem.

Quantū ad primū dicit. Rex autē cum vidisset iratus ē. **U**bi sciendū q sic aliquis rex tēporal: quādo sibi refert iniuria scā suis nūtijs: irascit et turbat: sic deus quādo videt q hoies quos p suis nūcios vocat ad celestē p'riam: ipsos despiciūt: irascit vt supius oēm est d'r. Et sic merito sibi possit d're peccatores illō tren. s. Prohibiciēs repulisti nos: irat⁹ es cōtra nos vehementer. **Q**uantū ad scōz dicit. Et misit exercitibus etc. **U**bi sciendum q istud q dicit h̄c d punitiōe diuina quantū ad sensuz ystoricū intell'i pōt de ciuitate ier^m et habitatorib⁹ suis. **S**ciendū est atē circa istā p'tez loquēdo moralr: q p istā ciuitatē cū suis habitatorib⁹ q p'cipit ab irato rege d'strui et succēdi: intell'r quibet peccōe cuius habitatores et ciues sunt potentie quas de⁹ hōi dedit: que licet deberēt esse in rectitudie iusticie sic eas d's creati: tñ cōuerse sunt in oppositū: dum. s. nullaz bo

in inspiratōem in homine nutriunt: sed ipsas interficiunt a se penitus expellēdo. cui ciuitati replēdendo dicit dñs 36. prio. Quō scā est meretrix ciuitas fidel' plena iudiciū iusticia habitauit in ea: nunc autē homicide. Quī igit dñs significatus per regem audit ista de homine vel ipsa cognoscēdo q nouit oīa: vel āgelis nunciantib⁹ ad confusione peccōis: tunc p ciuitatē istā & habitatores irascit vellemēter. dicendo eis illud 1. 8. Iratus est furor meus i eis. Que qdem ira nobis dat intelligi in subsequēti opē: dum missis exercitib⁹ destruit eam cū habitatoribus suis. Ubi sciendum q per illos exercitus missos ad pūendū peccōem per ciuitatem dsignatum intelligunt angeli per quos dñs exercet suū iudiciū tanq̃ per suos ministros. Unde Grego. Angeloz agmina sunt exercitus regis nri. Tūc tal' peccō: potest figurari p ciuitatem Jericho: d qua sniali ter dñs Job. 6. q pñte Josue clāgētib⁹ sacerdotibus tub: funditus ad terram corruit: d qua Job. dixit: sit ciuitas h anathema. Tūc sciendum q per ciuitatez istaz Jericho que interpretatur luna q significat defectum intellr peccōis: vitijs & defectib⁹ plenus. Assistēte igitur extrēo iudicio signficato per Job. angelis significatis per sacerdotes clāgētibus tub & homines vocantibus ad iudiciū: tunc qlibz peccō istaz ciuitatē Jericho conuertit in profundum inferni. Qui snia anathematis percutietur a xpo: quando omnibus reprobis dabit maledictō q in infernum descēdat. iuxta illd Math. 25. Discedite a me maledicti in ignē eternū q patrū ē dyabolo & angel' eius.

Tertia pars.

Egitur. Tunc ait rex seruis s. nuprie &c. Ubi tangit diligētiam benignius transferentem. q pbat cōmutatū pfortium. Ubi sciendum q bonū q de sui natura est sui ipsius cōicauium: ex quo p q bonum dñs cōmūicari:

l: ab aliquibus pp eorum malitiam respuitur: non tñ dñs pp hī cōmūicātū manere: l: loco illoz q se reddunt indignos: dñs alijs subrogari. Licet igit q prius inuitati fuerant ad nuptias indignos se fecerint: tñ nuptie incomplete esse non debēt: sed loco priorum alios subrogare. Scdm hoc igit i parte ista quattuor possum⁹ pñsiderat. s. Indignoz reprobatoem.

Alioz subrogatōem.

Ministroz executōem.

Vocatoz adunatoem.

Ad 1^m ad pñm dñc. Tunc ait rex fuit s. &c. Ubi sciendum q per illos pñs vocatos: vno modo loquendo alegorice intelliguntur iudei qui principalr ad istas nuptias. s. ad vnitatem fidei Christi & ad eternas nuptias fuerunt vocati. iuxta illud Ro. 1. Virtus enim dei est in salutem omni credenti: iudeo pñm & greco.

Ad 2^m modo loquendo moraliter per illos pñm vocatos intelliguntur homines in suis malitijs obstinati: quos tamen dñs vocat vt ad statum penitentie veniāt & ad ecclesie vnitatem: iuxta illud Christi. Math. 9. Non enim veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Et signanter dicit: ad penitentiam: l: iusti pñcipaliter ad regnum celozum vocent: tamē cum sint iusti non egent penitentia: peccatores autem oportet prius vocare ad penitentiam q̃ ad regnum celozum. Ad 3^m tñ a dño vocent miserabilr seipsos reddūt indignos ex eoz mal' opibus: pp q a dño reprobant. Ad 4^m ad 2^m. s. alioz subrogatōem dicit. Ire ergo ad exitus viarum &c. Ubi sciendum quantū ad sensū alegorici: q q iudei inuitati noluerunt veni. Ideo hñ Remigium gentilis populus subrogat. Sciēdū ē at quātū ad sensum morale & tropologicū q p exitus viarū ad quos mittunt nuncij: intelliguntur peccatores nō tñ in suis vitijs obstinati: q reprobatz obstinatē ad nuptias vocat. Ubi sciē.

q^m p^m v^miam intelligunt bona opa: q^m sic via
duc ad terminu: sic b^mia op^mducunt i padu
sum. ¶ Et p^m v^miam intell^r m^mdana occu
patis. ¶ Per exit^m vero viay carētia occu
patis m^mdana. q^m multi sunt q^m carētes
reb^m tēporalib^m: nō occupant in ip^ms: et isti
q^m vocant ad nuptias facilius veniūt: q^m
nō retrahunt per sollicitudinē terrenorū
¶ An Greg. In scriptura sacra viā actiōes
accipim^m: q^m illi plerūq^m facile ad ocum p
ueniūt quos i terrenis actiōibus p^mspera
mala p^mmittant. ¶ Q^m ad 3^m. s. ministro
rum executiōem dic. Et eggressi serui &c.
¶ Ubi sciendū siue intelligat allegorice q^m
ad vocatōem gentil^m ppli: siue tropoloyce
q^m ad vocatōem oīum hoīum general^r
q^m q^mdiu sumus i hoc m^mdo: nō possūt sic
discerni boni a mal^m q^m sint mixti i ecclia
militante. ¶ Si igitur intelligatur gene
raliter de illis qui nunc sunt in ecclā qui
xpiani dicuntur inueniemus iter ip^ms s^m
Grego. diuersitatem vt aliq^m possint dici
boni: alij vero mali. Ad oēs igit^m homies
siue gentiles sunt siue xpiani mittunt nū
cij q^m vocent ad nuptias: non faciendo dif
ferentia: iter bonos et malos. q^m q^muis ali
quando mali vocentur: efficiūt postmo
dum relicq^m vitij^m boni per opera virtuo
sa. ¶ Q^m ad quartum. s. vocatoz admi
ratōem dic. Et implete sunt nuptie disci
pulum. Ubi sciendum q^m q^m ad predica
tōem aplōrum: s. quibus ps. In omne ter
ram exi. sonus eorum et in fi. orbis terre
ver. eorum. et ad predicatōem successor^m:
q^mz cuilibz d^r. 2. th^m. 4. Predica x^mbū: ista
opor. ipor. arg. ierepa obsecra in oi pacia.
et doctrina. multi sunt conuersi ad fidem:
iō dñr plene fce nuptie discubētium. ¶ An
Greg. Nuptie. s. xpī et ecclē sūt iplete: duz
restituti dō q^m ab aplis sunt iuēti recubue
rūt ad epulādū i nuptijs. Quarta ps.
Egitur. Intrauit at rex vt vide
ret discubē. &c. Ubi t^mgit sapiam
euidēti^m discernētē. q^m pbat p^mte

platū collegiū. Ubi sciē. q^m l^m ex liberalitate
dei oēs iuent^m ad nuptias: illi tñ q^m volūt
in ip^ms pmanē vt satient eternal^r: s^mbēt
apte q^m ē ex pte sua se dispōere: vt si ma
li erāt an vocatōem post ipam efficiātur
boni: q^m nullus nisi bon^m pōt ibi pmanere
et iō dō quos videt inepros in nuptijs: l^m
eos sua benignitate vocauerit: tñ pp eoz
negligētiam q^m nō se ornant vtutibus ex
pellit. Scdm h igit^m i pte ista tria possum^m
considerare. s.

Discussio meritorum diligentiam.

Obiurgatio indignorum euidētiā.

Excusatio reprobor^m carentiam.

¶ Q^m ad p^mum dic. Intrauit autē rex
&c. Ubi sciēdū q^m l^m dō sit vbiq^m pp suā po
tentia iuxta illud sapiētie. 7. attingit autē
vbiq^m pp suā munditiā. et l^m oia cognoscat
iuxta illud ecclīastici. 25. Oia vidit ocul^m
eius. Unde ps. Ecce dñe tu nosti oia no
ua et antiqua. tñ intrare et videre d^r scdm
Criso. dum illud q^m speculatiue cognosce
bat de hoīe ponit in effectū: ipm fm sua
opa iudicādo. ¶ Sciēdum ē aut q^m p^m ve
stem nuptialem itelligunt virtutes et spe
cialiter caritas sine q^m q^muis hō possit eē i
ecclā militāte: nō tñ i triūphāte. An apo.
1. cor. 13. Si hūero oēm fidē ita vt mōres
trāfēa: caritatē at nō hūero nihil sū. Ad illā
aut vestē virtutū habendā induc xps quē
libet nrm figuratiue Apoc. 2. d. Suadeo ti
bi a me emere aux ignitū vt locuplex fias
et vestimētis albis induearis vt nō appa
reat confusio nuditatis tue. ¶ Ubi scien
dū q^m p illd aux itelligit caritas: q^m sicut i
ter metalla aux ē nobili^m: ita inter vtutes
caritas obriet p^micipatū. ¶ Nō solū at sua
det hoī aux caritat^m ab ipō emere: s^m et vt
alb^m vestib^m iduat p puritatē mētis et cor
poris et puerfationē honestā. vt sit s illi^m:
s q^m ipē dic apoc. 3. Qui nō coignauerūt
vestimēta sua ambulabūt meē i alb^m: q^m di
gni sūt. ¶ Q^m ad 2^m. s. obiurgatio indig
norū euidētiā dic. Et ait illi amice &c. vbi

scit. qd de peccato qd videbat intrasse nu-
ptias militans ecclie p fide ficta sine cari-
tate significata p veste ipso acriter repre-
hendet ddo illd ps. Existimasti inq qd ero
tui filius: arguam te. Ita. p. fa. tua. Et
endū est at qd l3 de peccatū ingrat d suis
malitijs: nō ipm vocat amicu: rōne natu-
re qz creauit q bōa ē. Et ad 3^m. f. ex-
cusatōis reproboz carētia dīc. At ille ob-
mutuit. Ubi sciēdū q qn dō i extremo iu-
dicio rephēdet peccatū de suis malitijs
sibi rīdere nō poterit increpatū. Unde
Orig. Et qm q peccat nō iduit dām ylz
xpm nō habet excusatōez aliqz: iō seqtur.
At ille obmutuit.

Quinta pars.

Egitur. Tunc rex ait ministris
ligatis. Ubi tangit iusticiam
accerbi pūientē. qd pbat comia
tū suppliciu. Ubi sciē. qd dō nō solū discer-
net merita singloz: nec solū rephēdet pec-
catores d suis malitijs: s; ēt grauiter pūi
et trāsgressōes. Scdm h igit in pre ista
duo possum pīderare. f.

Peccatoris pēalē flagellatōem.

Sermōis generalē applicatōem.

Et ad p^m dīc. Tūc ait rex ministris
ec. Ubi sciē. qd in extremo iudicio dabitur
sua p peccatū qd pūiat tā qm ad penā dāni
qz ēt ad penā sensus: nec ab istis poterit
fugere: qz nō restabit apli loc merendi.
nec locus pnie s; solūmodo afflictionis
pene. Et sic peccatū sniato dīcat illud Job
41. Mitte p eū fulmia. qz p peccatū mīten-
tur due snie qd nō poterit effugere. fm h
igit qm ad pūitōez peccatōis tria possumus
considerare. f.

Defectōez opīs respectu gfe. qz ligat pe.
7 ma.

Exclusiōē lūis respēu glē: qz pōit i te. exti.
Afflictōem corpīs respectu gehēne: quia
ibi erit fle. 7 stridentium.

Et ad p^m dīc. Tūc ait rex ministris. Ubi
sciē. qd p pedes illū opā 7 illa liga-

bunt: qm nō erit factus bñuolē dīc nē ope-
rādi. Et tūc sibi dīcat illd eze. 3. Fili hoīs
ecce data sunt sup te vincula 7 ligabūt te
i eis: 7 nō egredieris. Et ad exclusiōē
nē lūis respectu glē dīc. Mittite eū i tē.
exteri. Ubi sciēdū qd p tenebras vbi est
carētia lūis dat intelli. pēa dāni lūis glē
qz semp priuati dīo lūie: in tenebris pma-
nebūt. Et sic verificet de eis illud nā. i.
Inimicos ei⁹ psequetur tenebre. Et ad
afflictōez corpīs respectu gehēne dīc.
ibi erit fle. 7c. Ubi sciēdū qd nō solū hoīs
mali pūient pēa dāni. f. carētia vīsiōis di-
uine: sed ēt pena sensus. f. qm ad remōsiōez
cōscientie intrinsecus. iuxta qd d eis dīc
Jh. 66. Vermis eoz nō moriet. 7 ignis eo-
rū non extinguet. Et ad 2^m. f. sermo-
nis generalē applicatōem dīcat. Multi
sunt vo. pa. vero electi. Ubi sciēdū qd l3
omnes hoīs vocet ad nuptias i h mun-
do p fīd 7 grām: 7 in futuro p glām: qz iux-
ta illud. i. ty. 2. Ipse vlt omnes hoīs sal-
uos fieri: nō pauci sunt q ad illas nuptias
finali eligant. Et ex isto aut verbo: multi
sunt vo. pa. vero electi. datur mā cuilibz
humiliādi 7 nō supbiendi: qz valde ptime-
scendū ē dum ignorat vtrū ad illas nup-
as finaliter sit elect⁹. Nam iuxta illud ec-
clesiastes. 9. Nescit hō vtrū odio an amo-
re dign⁹ sit. Ubi Raban⁹ tanto vnusqz
vtrū in hūilitate se dīpīmat: qzto si sit ele-
ctus ignorat. Et sciēdū est at qd i^a mul-
torum vocatio 7 paucorū electio fuit figu-
rata in filijs Isrl quos oēs deus vocauit
de egypto: vt irēt in terram pmissionis.
7 tñ non nisi duo intrauerūt. f. Jos. filius
nū: 7 caleph fili⁹ Jephonie iuxta qd snialr
dī Numeri. 14. Et Ubi sciēdū qd p filios
israel quos de⁹ de egypto vocauit ad ter-
rā qz eis pmiserat intelligit totū genus
humanū qd de⁹ vocat ad celestē pīam: tñ
sicut de tāta multitudine: nō est ingressus
terā pmissam nisi duo. 7 ēt sicut isti duo
in tantā multitudine soli duces ppli ele-

eti fuerūt: sic ēt h; multi .ymmo oēs voca
ti sint ad celestes nuptias . tñ pauci sunt
qui eligantur ad ipsas . vt sic merito dici
possit: Multi sunt vo. pa. vō electi. ¶ Fu
it ēt figurata Hūeri. 14 . Ubi finalr dī q
cum discētio esset in ipso israelitico qd in
ter eos deberet fungi sūmo sacerdotio: di
xit dñs ad Moy. qd acciper p cognatōes
et familias q̄ erant . 12. iuxta Hūer. 12. filio
rum Jacob vgas. 12. in quaz qualibet eēt
nomē eoz nō dēptis tribus: et q̄ pter illas
12. acciper vnā in qua eēt scriptū nomen
Aarō: et poneret oēs illas virgas in taber
naculo testimoniū aī dñm : et cuius virga
inueniret in mane flouda: ille esset sūmus
sacerdos: quo facto inuēta est sola virga
Aarō germinasse: in qua turgentibus gē
mis erumpebāt flores: q̄ folijs dilatatis i
agmidolas deformati sunt: et sol⁹ Aaron
iter oēs elect⁹ est sūm⁹ sacerdos. ¶ Ubi
sciendū q̄ p illō sūmū sacerdotiū ad q̄ ali
qs eligi dēbat: intelligit dignitas q̄ hēt i
celesti p̄ria: ad q̄ qdē acgrēdā mlti sunt
vocati: tñ sic mltis exclusis solus Aaron
fuit electus. sic h; multi sint vocati: tñ pau
ei inuēiunt electi. ¶ Quallr āt eligi debe
ant. seqtur q̄ virge dēbāt poni 1c. et cu
ius virga germinass; fructuosa : flouda: et
fructifera. tal' ess; electus. ¶ Ubi sciendū
q̄ per virgā q̄ signum ē dñij : et qua casti
gant pueri: intellr aīa q̄ dñs in hoīe dñari et
morus illicitos castigare. h; dī pōitur in
tabernaculo testimoniū qñ adiungit cōgre
gatōi fidelium. Cuius igit virga. i. anima
inuēitur germinasse in bōitate p̄cie: frō.
in v̄itate doctrīnz. flo. in claritate fame.
fruc. i. vbertate vite: tali dabit sacerdotiū
eternum. d qbus Apoc. 25. Dominus dñs
illuminabit illos et regnabūt in se. seculo
rum amē. Ald q̄ 1c.

¶ Dominica vigesima post pentecostē.
Euangelium .61^m.

¶ Erat qdam regulus: cuius
filius infirmabatur Laphar .
1c. Jo. 4. Nos videmus p
expiantiam q̄ qñ aliqs in
firmatur co:poralr q̄ solici
tus ē per se vel per aliū regere medico
rum cōsiliū vt possit recipi sanitatē : et
quanto sit medicū meliorem: tanto citius
h; recursum ad ipm. Si igit hoc videm⁹
in corporalibus multo magis h; dñs esse in
infirmis spūali aīe per pccm. Cum igit
tur xps sit sūmus medic⁹ : potēs infirmi
tates hoīum spūales curare: q̄ iuxta illō
ps. Ipe est q̄ propitiat oībus iniquitatib⁹
nostris et sa. oēs infir. nostras. Ideo quib⁹
q̄ se sentit infirmum dñs ad ipm accedere
dicēdo sibi illud ps. Misere mei dñe
qñ infirmus sum 1c. In isto igitur euan
gelio bñs Jo. q̄ttuor tangit. v3.
Languētis p̄dictōem inuālidam .
Procūrant⁹ deuotōem sollicitā.
Medicant⁹ p̄descētiōē benignā .
Impetrantis p̄solōnē p̄pletam .
¶ Prīmū probat defectō co:poral'. Scd⁹
puērio p̄sōal'. Tertiū p̄passio p̄nal'. Quar
tum promissio salutaris. Prīmū in p̄nci
pio. Secundū ibi. Hec euz audisset q̄ yhs
1c. Tertiū ibi dixit ergo ad eum nisi si
gna 1c. Quartū ibi Credidit homo hmo
ni 1c.

Prima pars.

¶ Quantū ad primū vbi tangit 1c .
q̄ probat 1c. dīc. Erat qdam regu
lus 1c. Ubi sciendū q̄ infirmitas
in homine reddit ipm inuālidum quantū
ad corpus: q̄ igit h; infirmabatur corpora
liter dat nob itelligi q̄ ipse erat debil'. At
sic dicere potuerit illud ps . Infirmata ē
i paup̄tate v̄r⁹ mea et ossa m̄a p̄turbata sūt.
¶ Sciendū est āt circa istā p̄tē p̄ncipalē
loquēdo moraliter q̄ p istū regulū hñtēz
filiū infirmū i caphar. itelligit quib⁹ pccōr.
¶ Uñ circa pccōrē h; tria possum⁹ p̄siderare

Gradū excellētem notabl^r.

Statū affligētem letal^r.

Sitū inficiētem causal^r.

¶ Quantū ad primū dicit. Erat qdaz regis. Ubi sciendum qd hō ex sua cōdictōe: quasi est qdam regis factus a deo: post anglos dignissima creatura. Nā est i ipso quoddā puū regnū cuius rex ē ratio: lex at sap^a. grex vero po^r inferiores q debēt subici impio ratiōis. Domini igit cui dō dedit ratiōem vt p ipam se regulet qz tū ad potētiās inferiores: nō d3 esse iuspiēs sensualitatez sequēdo: qz sic dicitur ecclī. 10. Rex iuspiēs pder pplm suū: sed debz esse sapiēs se scdm rationem regendo: qz sic d3 sap^a. 6. Rex sapiēs ppli stabilimentū ē. **¶** Q^m ad statum affligētem dicit. cuius filius infirmabatur. Ubi sciendum qd p istuz filiū: intell^r anima cuiuslibet hoīs: qz sic filius a p^rcare diligē. sic hō super oīa d3 diligere aīaz suā: vt ei dicat illud 2. p^r. i. Sic mī vnicū amat filiū: ata te diligebā. qz homo nō h3 nisi vnicam animāz. **¶** Licet at iste filius deberet tenere diligē: vt ē possibile hoī in sanitate p grām diuinā seruari. tū multociēs accidit qd in firmat per peccm mortale. An hō cui⁹ fili⁹ i. aīa infirmat pōt lamentādo d^re illō tre. i. Infirmata ē manus mea: dedit me dñs in manū de qua n̄ potero surgere: qz relinquit in p^rate dyaboli: d qua nō poterit p p^ris virib⁹ eripi nisi a deo spāliter adiuuetur. **¶** Quantū ad sitū inficiētem: caliter dicit. i. capharnaū. Ubi sciendū qd p ciuitatē caphar. q fuit ciuitas multū ellata: cui dixit xps luc. 10. Et tu caphar vsqz ad celū exaltata vsqz ad infernū demergeris. q etiam interpretat ager pinguedinis: vl villa cōsolatiōis: vl villa pulchritudinis: intell^r status oīum vitioz. Ubi sciendum qd oīa vicia general^r reducunt ad 3^a. s. luxuria: auaritiā et supbiā. iuxta illud. i. Jo. 2. Omne q ē in mundo cōcupiscentia carnis ē. aut cōcū. oc. aut supbia vite. Ista at

tria dant nob̄ intell^r in ciuitate caphar. Nam p h q erat ciuitas exaltata: dat intell^r peccm extollētis supbie. Per h at q interpretat ager pinguedinis siue villa cōsolatiōis: dat eneruātis luxurie. Per h aut q dicit villa pulchritudinis: dat intell^r peccm exuriētis auaritiē: et sic p cōsequēs oē peccm inficiētis mali^r. **¶** Quantū ad peccm supbie dicit ecclī. 3. Synagoge superboz nō erit sanitas. **¶** Q^m ad infirmitatem peccī luxurie qd gulam fouet dicitur ecclī. 37. In multis elcīs erit infirmitas. **¶** Q^m ad infirmitatē peccī auaricie dicit eze. 22. Principes ei⁹ in medio illi⁹: quasi lupi rapiētes p^rdam ad effundēduz sanguinē et ad pdendum anias: et auare se ctando lucra.

Secunda pars.

Equit. Dic cū audis qd xps et.

Ubi tangit pcurant⁹ deuotiōem sollicitā. qd pbat puentō psonal^r.

Ubi sciendū qd iste regis ex dilectōe naturali qz hēbat ad filiū: videns ipz infirmū grauiter: sibi sanitatē pcurauit. Scdm h igit in alia pte. tria possum⁹ p^rderare. s. Lōgruitatem benignissimā. Sedulitatem p^rptissimā. Infirmitatem grauissimā.

¶ Quantū ad primū dicit. Dic cū audis qd xps et. Ubi sciendū qd magna benignitas erat xpi yhu qd sic circuibat cōtratas docēdo et infirmos sanādo. **¶** Q^m ad sedulitatem p^rptissimā dicit. Abijt ad eū et rogauit eum et. In hoc enim cōmendatur sedulitas illius regis: qz statim vt sciuit xpm in galliā: iuit p sanitate filij pcurāda: rogās ipz vt filiū suū sanat. **¶** Q^m ad infirmitatē grauissimā dicit. Incipiebat enim mori. In h enim ostendit grauitas infirmitat⁹ filij istius reguli: qz appropinquabat ad mortem. **¶** Sciendū est aut loquēdo spūal^r qd p i^m aduentū xpi de iudea i gallileā: intell^r aduentus ei⁹ de sinu p^ris in mūdū. Ubi sciendū qd iudea interpre

factur glorificatio: significat diuinā essen-
tiam: cui soli debet gloria et glorificatio ab
omni tā visibili q̄z invisibili creatura. iuxta
illō. i. r. y. i. Regi seculorū imorta. et. Gal
lilea vno modo interpretat rota et signifi-
cat mundū q̄ instar rote volubil' et instabi-
lis reperit. Xps igit venit d̄ iudea in gal-
lileā qm̄ vēit d̄ sinu p̄ris i mundū. Et scie-
dum ē aut q̄ aduentus xpi i mundū fuit.

Veraciter prophatus.

Figuraliter nūciatus.

Presentialiter inuocatus.

Longanimiter expectatus.

Presentialr demonstrat.

¶ Primo aduentus xpi fuit veraciter p-
phatus. Ubi audi zach. d. zach. 9. Exalta sag-
gilia syon iubila filia ier^m: ecce rex tu⁹ ve-
niet tibi iustus et saluator: ipse paup et ascē-
dens sup asinaz et sup pullū asine. ¶ Ubi
cōsidera o deuotissima anima: isti⁹ regis
et dñi p̄laritatē iocūdantem et iō tibi dicē
exalta et lauda. Cōsidera dignitatē in ipso
excellētem q̄ rex. Caritatē cōiungētem
quia tu⁹ veniet tibi. Equitatem p̄miantem:
q̄ iustus. Puritatē redimētem: q̄ salua-
tor. Necessitatē indigētem: q̄ ipse paup.
Humilitatē euidentē: q̄ sedens sup asinā
et pullū. ¶ Scōdo fuit figuralr nūciatus.
Et qualr: audi qd de dō in ipsius figura
dicitur. i. p̄. 22. Ubi sentētiāl^r dī q̄ dō re-
cedens de p̄sidio vbi erat profectus: vēit
in saltum areth. ¶ Ubi sciendū q̄ per dō
quī māu fortis et decorus dī: intelligitur
dei fili⁹: quem ania sancta aloquit^r cañt. i.
d. Et tu pulcher es dilecte mi: et decorus:
lectulus n̄r floridus. Iste de solio trinita-
tis significato per p̄sidiū vbi erat eterna-
liter p̄fectus: vēit instar dō i saltū areth.
¶ Ubi sciendū q̄ p saltum q̄ idez ē q̄ filia
sive nemus: infellr i^r mundus: qui instar
silue et nēoris. vbi sunt arbores siluestres
cōsitus est multitudine vitiorū: qui signā-
ter salt⁹ areth dicitur: qui interpretat stu-
por: sive descensio: dum de celo descēdit i

terrā: stupor magnus. q̄ Luc. 5. Stupor
apprehēdet omnes. ¶ Tertio fuit mēta-
liter inuocat⁹. Et qualr: audi ps. d. Excita
potentiam tuam et veni ut saluos facias
nos. ¶ Quarto fuit longanimiter expe-
ctat⁹. Et qualr: audi qd in p̄sona toti⁹ ge-
neris hūani sibi dī Judic. 6. Ego p̄estola-
bor aduentū tuū. ¶ Quinto fuit p̄sentia-
liter demonstrat⁹. Et qualr: audi ip̄um dei
filiū. d. Jo. 4. Ego inq̄ vēi ut vitā hēant:
et habūdantiū hēant. Nā ipse vēit ut ho-
mines i h mundo vitā hēant p̄ gr̄az: et ha-
būdanti⁹ in futuro p̄ gl̄am. ¶ Quā igit
dei fili⁹ in mundū vēit: debēt hoies instar
ist⁹ reglī ad ip̄z accedere sanitatē aie po-
stulādo. d. illō Je. 17. Sana me dñe et sana-
bor: saluū me fac et salu⁹ ero.

Tercia pars.

Equit. Dixit igit xps ad euz nē

si signa et. Ubi t̄git medicamē-
tū cōdescensioē benignā. q̄ pbat

p̄passio paternal. Ubi sciendū q̄ officiū pa-
tris ē n̄ solū filio subuēire i suis necessita-
tib⁹: sed et ip̄m instruere si errēt. Fili⁹ autē
petēs a p̄re gr̄am: si p̄tingeret q̄ p̄ p̄mo
negaret: nō pp h̄ dō diffidere: s̄z itez et ite-
rū cū fiducia postulare. Sim h̄ igit in pte i^r
tria possum⁹ considerare. s.

Increpatōem infidelitatē.

Cumulatōem p̄cabilitatē.

Repromissioē cite sanitatē.

¶ Q^m ad primū dī. Dixit eis xps nisi
signa et. Ubi sciendū q̄ i^r regl⁹ reprehē-
dit de infidelitate: q̄ vt crederet: signa pe-
tebat. Ubi sciendū q̄ differētia ē iter fide-
les et infideles: q̄ fideles trahunt ad fidē
pp auctoritatē scripture: infideles vero p
signa et iō Greg. i. ol. eph⁹. Ill. s. iudeis p
phie tanq̄z fidelib⁹: non infidelib⁹. et istis. s.
gentilib⁹: signa tanq̄z infidelib⁹ non fideles
b⁹ data sunt. Quia igitur iste regl⁹ con-
uersabatur euz iudeis: q̄ tunc fideles erāt
reprehendit: q̄ non propter auctoritatē: s̄z
p signa et miracula credere volebat. Luz

ff

dixit ergo yhs nisi signa &c. arguit hoies
in fide tepidū aut frigidū: aut oīno nulli⁹
fidei: s; tepare cupientem de sanitate filij
sui q̄lis esset xp̄s: qd esset: q̄tum posset.
¶ Sciendū est at q; h fit mēto de signis
q; loquēdo alegorice multiplex signū ine
nio in scriptura de xp̄o. s. signum.

Conceptionis deifice.
Productionis mirifice.
Passionis saluifice.
Tumulationis uerifice.
Resurrectionis magnifice.
Ascensionis glorifice.
Discussionis iustifice.

¶ Primo inuenio in scriptura signū de
xp̄o pceptionis deifice. Nam ipse fuit p̄ce
ptus p diuinā potentia iuxta illd q; dixit
angelus brē v̄gini querēti quō virgo pos
set p̄cipe & dñi. Luc. 1. Quō fiet istud qm̄
viz non cognosco r̄ndens angelus d. Spi
ritus s. sup. in te & v̄rus al. ob. tibi. **¶** Hoc
signum fuit figuratū Gen. 9. Vbi dixit do
minus ad Noe Arcū meum ponā in nubi
bus: & erit signū federis inter me & inter
terram. **¶** Vbi sciendū q; p arcum arma
turam bellatū intelligitur xp̄s qui ve
nit ad bellandum p̄ humani generis ini
micū. Per nubē p̄tinentē humiditatē &
aquā: intelligit virgo maria: gr̄a p aquā
significatā p̄tines. cui angelus dixit Luc.
2. Ave gr̄a plena dñs tecum. In hac igit
nubē arcus fuit positus qm̄ in eius vtero
virtute sci spūs: dei filius fuit hō p̄cept⁹.
Quod fuit signū federis inter deū & terrā
i. recōciliationis generis humani cū deo.
¶ Secūdo inuenio signū de xp̄o pductio
nis mirifice. Nā ipse nat⁹ fuit d v̄gie m̄re
q; fuit mirabil' mod⁹ & inusitatus nature.
¶ Hoc at fuit figuratū Isa. 7. vbi dñ. pp
q; dabit dñs ip̄e nob signū. Ecce v̄go p̄ci.
& pa. filium & vo. nomen ei⁹ yhs q; inter
p̄taf nobiscū de⁹. **¶** Per istā v̄ginē cui⁹
p̄cept⁹ & p̄t⁹ fuit sic vaciter p̄phat⁹ intel
ligit v̄go maria. **¶** Tertio inuenio signū

de xp̄o passiōis saluifice. Nam ipse p n̄rā
salute passiōē sustinuit vt nos a v̄tute
dya' liberaret. **¶** Hoc aut signū fuit figu
ratū numeri. 21. Vbi snialr dñ q; cū ppl̄s
Israelitic⁹ trāsiens p desertū affligeretur
ab ignitis serpētib⁹: dixit dñs Moyses. fac
ignitū sp̄entē eneū: & pone eū p signo: q;
p̄cussus aspexerit eū viuet. **¶** Vbi sciendū
q; p ppl̄m trāseuntē p desertū: p̄cussus a
sp̄entib⁹ ignitis intelligunt hoies qui in
hoc mūdo pegrinādo interficiūtur mori
bus & tēptatiōib⁹ demonū p pccm̄: quoz
liberatiōis signū est serpens eneus. i. xp̄s
elleuat⁹ in cruce: quē q; aspiciūt: vitā reci
piunt: q; p ip̄s passiōē: hēmus remissio
nē omniū pccōz. **¶** Quarto inuenio signū
de xp̄o tumulationis verifice. Nā ipse fuit
p nob post passiōē verifice tumulatus.
¶ Hoc signū fuit a xp̄o iudeis signū ad
eo perētib⁹ p̄dictū Mat. 12. de qb⁹ figura
tiue dixit. Generatio mala & adultera si
gnū q̄rit & signū nō dabit ei nisi signū Jo
ne. p̄phe. sicut enī fuit Jona in ventre ceti
trib⁹ dieb⁹ & tribus noctibus: sic erit fili⁹
hois i corde terre tribus die. & tribus no
ctibus. Vbi sciendū q; p cor terre h sepul
crū intelligit. **¶** Quinto inuenio signū de
xp̄o resurrectionis magnifice. Nā ipse p
nob fuerit mortuus & sepultus: tñ ad p̄lo
lationē n̄ram die 3ª magnifice resur:exit.
¶ Sexto inuenio signū de xp̄o ascensionis
glifice. Nā ipse post resurrectionē suā: in
celū gl̄iosus ascēdit iuxta illud Ephe. 4.
Qui descēdit ip̄e est qui ascendit sup ce
los vt adimpleret oīa. **¶** Septimo inue
nio signum de xp̄o discussionis iustifice.
Nā ip̄e sicut verus iudex & iustus dissen
tiet scā q̄rūlibz vt vel p̄mum ill' pferat l'
penā. Nam iuxta illud act. 10. Ip̄e ē qui
p̄stitutus est a deo iudex viuoz & mortuo
rum. **¶** Quantum ad cumulatōem p̄ca
bilitatis dicit. Dixit ad eum regulus do
mine descende priusq; &c. **¶** Vbi sciendū
q; i^o regulus h prius rogass; Chrustum p

salute filij: tamē iterato pces replicat vt
xps facilius inclinetur. d. q. ad filium suū
morientem descendat. ¶ Sciendū ē autē
q. i. regulus in i.º verbo cum dicit. Domine
descende priusq. moriat filius meus tria
facit. Nam.

Extollit dignitatē oibus p̄fidētē.

Beposkit pietatem oibus assistētē.

Expōit necessitatē oibus incūbentē.

¶ P.º pbat impiū demonstratū: q. dñe.
2.º auxiliū imploratū: q. descēde. 3.º pi
culum indicatū: q. priusq. moriat filius
meus. ¶ Q.º ad p.º vbi extol. 7c. dicit dñe
Ubi sciendum q. xps yhs erat ver.º dñs:
q. hō erat ⁊ deus. Unde ps. Scitote qm̄
dñs ipse dō. ¶ Tandē iste magnificus dñs
potuit figurari per i.º dñm quem vidit
Is. de quo ipse dicit Is. 6. In anno q. mortu
us est rex Oziās. Uidi dñm sedentem su
per solum excelsum ⁊ eleuatū: ⁊ plēa erat
domus a maiestate eius: ⁊ ea que sibi ipso
erant replebant templū: seraphin stabāt
super illud. 6. ale vni ⁊ 6. ale alteri. duab.
vellabant faciem eius: ⁊ duab. vellabant
pedes eius: ⁊ duabus volabāt: ⁊ clamabāt
alter ad alter. ⁊ d. Sanctus sanctus scūs:
dñs deus exercit.º plena est terra gloria
eius. ¶ Ubi sciendū q. in ista figuratiua
visiōe q̄tuor possum.º p̄siderare. s.

Tēporalem p̄gruētiā.

Impiale excellentiam.

Generalem influentiam.

Singularem assistentiam.

¶ Q.º ad tēporalē p̄gruētiā dicit. In ano
in q. mortu.º est rex Oziās. Ubi sciendū q.
per regē Oziām supbum ⁊ arrogantē: q.
sicut habet. 2. paral. 26. voluit sibi arroga
re offm̄ sacerdotale: pp q. fuit a dño le
pra percussus: intellr dyabolus: q. sibi vo
luit arrogār similitudinē dei. d. Is. 14. Alcé
dam sup altitudinem nubiū: similis ero
altissimo pp q. lepra percussus fuisse dī:
⁊ in ipso macula ⁊ deformitas peci reman
sit. Annus at in quo dyabolus mortu.º fu

it.º ann.º quo xps passus fuit p nobis.

¶ Q.º ad impialem excellentiam dicit.
Uidi dñm se. super so. excel. ⁊ esse. Ubi sci
endum q. per istum dñm intllr xps yhs:
iuxta illd ps. Dñs i. tē. s. f. dñs in ce. sed
eius. ¶ Q.º ad generalem influentiam
dicit. Et plena erat domus a maiestate ei.
⁊ ea que sub ipso erant reple templū. Ubi
sciendum q. istam domum ⁊ tēplū q. q.
ad p̄ns spectat p eodem accipitur: itellr
celestis patria: q. ab ipso maiestate reple
ta dī q. diuitas xpi ⁊ ei.º gloriosa huma
nitas: celestem p̄riam illuminant ⁊ deco
rant. Et sic verificet de ipsa illud Ezech.
43. Ecce repleta erat glia domus domini
Que ē significata per templū: repletur
ab his que sunt sibi ipso: q. repletur glōs
sancti: q. pro tanto sctus xpm dicunt. quia
sunt creature: ⁊ ipse ver.º creator. ¶ Q.º
ad singularem assistentiam dicit. Seraphi sta
bant super illud 7c. Ubi sciendū q. p.º sera
phin qui interpretatur ardentes: intelligū
tur sancti angeli specialiter sup̄premi in
oratōe: qui sunt specialr seraphin appella
ti: qui tanto amore diuino ardent intens.
quanto diuinitatem ipsius claritas contē
plant. Describuntur autem isti seraphin
quātum ad tria. s.

Q.º ad situm dignitosum: q. ista sup illd.

Q.º ad ornatū ḡosum: q. 6. ale 7c.

Q.º ad catū glōsum: q. clamabant 7c.

¶ P.º p.º p̄t accipi illud Is. 21. Sup spe
cia dñi ego sū stās totj noctib.º. P.º 2.º sic
q̄libz eoz accipit expādēs alas suas ad au
strū. Job. 39. Per alas intllr p̄tēplario.
P.º 3.º debet scire q. in suo catū expmūt
nobis duo. v3.

Cōditōem diuinitatē intrinsecam.

Cōdicatōem bonitatē extrinsecam.

¶ Quantum ad primū dicit. Et clama
bāt ad al. dicen. Sanctus Sanctus San
ctus dominus deus exercit.º. Ubi scien
dum q. inquantum singulariter dicūt do
minus de.º: dat intelligē essentie vnitatē

ff. g.

iquantū vero triplicat nomen sanct⁹: dant
intelligere psonarū trinitatē. **¶** 2^m ad
cōmunicatōē bonitatis extrinsecā dīc.
Plena est. o. ter. glā ei⁹. Ubi sciendū q p
istam glām qua oīs terra plena dī: itellr
diuina bonitas in creaturis cōmunicata.
Et sic sibi dicat cū p s. Exaltare sup celos
d s et sup oēm terram glā tua. **¶** 3^m ad
2^m ubi deposcit pietatem oibus assistētes
q pbat auxilium iplozatur dīc. Descēde.
Ubi sciendū q p istum descēsum quez pe
tebat i⁹ regl's: intelligit diuina pietas et
clemētia: oibus subueniēs i necessitatib⁹
suis: qz cognoscēs p s. d. Dñe inclina celos
tuos et descēde: q qdez fec quādo dei fili⁹
i hūc mundū venit fact⁹ hō. **¶** Sciendū
ē aut q inuenio dei f^m i hunc mund mlti
plicitē descendisse. f.
In vterū virginis: p incarnatōis misterīū.
In mentē hoīs: p sanctificatōis hitaclm.
Et pāis viuific⁹: ad satiaūd famlicū.
Et ignis mirific⁹: ad i flāmand tepidū.
Et peccatorū iustissim⁹ cōmunicator.
Et afflictōz potentissim⁹ liberator.
Et iustōz gloriōssim⁹ exaltator.
¶ Primo dei fili⁹ descēdit in vterū vir
ginis p incarnatōis misterīū. Ubi p s. Be
scendit sic pluuia i vellus. Nam sic pluuia
in vellus descēdit: et ipsum nō maculat sic
dei fili⁹ descēdit in vterū virginis: et vir
ginitatem nō abstulit sed sacravit. **¶** Se
cundo descendit in mentem hominis per
sancti. habi. cuius descensum sentiens ani
ma sancta dicit cañt. 6. Dilectus meus de
scendit i ortum suū ad aureolam aroma
tum. Nam ortus xpī est quilibet anima
fidelis: in qz xp s descendit per gratiam
que tunc est aureola aromatu: quando in
ipsa sunt cogitationes munde. **¶** Tercio
descendit vt panis viuificus ad satiaūd
famelicum: de quo ipsemet loquitur Jo.
6. d. Ego sum panis vi. qui de ce. descendi
si quis mandu. ex h. et. **¶** Quarto descē
dit vt ignis mirificus ad inflā. tep. d quo

descensu dī figuratiue exo. 19. tottis autēz
mons synay fumabat eo q descēdis dñs
sup eum i ignem. Nam p i^m ignem intel
ligit caritas: in qua d s in hūc mundū: in
star montis synai descēdit cū nos docuit
caritatem hīe. d. Jo. 15. Hoc est pceptum
meū vt di. inuicē sic dilexi vos. **¶** Quin
to descēdit vt peccatorū iustissim⁹ cōmuni
cator: de quo descēsu ipse figuratiue loquit
gen. 8. d. Clamor sodomoz et gomoz: reoz
multiplicat⁹ est et peccm aggrauatū est ni
mis: descēdam et videbo vtrū clamoz: q
venit ad me: ope cōpleuerint an nō: ata vt
sciā. Nam p sodomā et gomoz: intelligū
tur peccatores: quos vt iust⁹ iudex pūit.
¶ 6° descēdit vt afflictōz potentissim⁹ li
berator: de quo descēsu sub noie sap⁹ dicit
sap⁹. 10. Sap⁹ venditū iustum nō dereligt
s; a peccatorib⁹ liberauit eū. **¶** 7° descē
dit vt iustōz glō. exal. d quo descēsu figu
ratiue dī exo. 19. descēdit dñs sup montēz
synai i ipso montē vīce: et vocauit. Aboy.
in cacumen eius. **¶** Ubi sciendū q p vo
cationem Aboy. in cacum montis postqz
deus descenderat: intelligit vocatio cuius
libet fidelis et iusti: quem deus vocat vt
ascendat ad gloriā paradisi. d. sibi illud
exo. 24. Ascende ad me in montem et esto
ibi. **¶** Iste descēsus xpī quantū ad pre
dicta fuit figuratus exo. 5. ubi dicit domi
nus. Audi afflictōem populi mei qui est
in egypto: et clamorem eius audiui ppter
duriciā eozum qui presunt operibus: et
sciens dolorem eius descendi vt liberarē
eum de manibus egyptiorū: et educerem
d terra i^m. in terram que fluit lacte et mel
le. **¶** Ubi sciendum q ex parte hominis
in afflictione positi quattuor possumus
considerare que tanguntur in ista figura
videlicet.
Locum tenebrosū.
Statum calamitosū.
Hostem innumerū.
Effectum viscerosū.

Quantū ad locum tenebrosū dicit q̄ ppl's erat in egypto. Abi sciēdū q̄ p̄ egyptū q̄ interpretatur tenebra vel obscuritas: intelligit status peccati in qua erat gen⁹ humanū ante aduentum xp̄i in mundum. **Q**uod statum calamitosū dicit q̄ populus erat afflictus. Abi sciēdū q̄ ante aduentū xp̄i in mundū multum erat afflictum totū genus humanū: q̄ videbat se priuatū regno celoz. Et sic potuerit dicere illud ps. Afflictus sum et humiliatus sum nimis. **Q**uantū ad hostē innumerōsū dicit q̄ affligebat ab his qui preerat opibus. Abi sciēdū q̄ ille qui opibus mal' preest: est supbus dyabolus. de quo dicit Job. 41. Quia ipse ē rex super oēs filios superbie. **Q**uantū ad affectū viscero sum dicit q̄ clamabāt: Abi sciēdū q̄ patres veteris testī videntes se sub seruītu te dyaboli positos: ex affectu postulabāt a dño liberari. Propter q̄ dī. ps. Emitte manū tuā de al. er. m. et li. m. de aga ml'. et de manu fil. alienoz. **E**x pte autē filij dī alia quattuor p̄siderare possumus etiam in p̄dicta figura. s. **C**ognitionis claritatem. **C**ompassionis benignitatem. **S**aluationis virtuositatem. **P**ossessionis hereditatem. **Q**uantū ad cognitionis claritatē dī q̄ deus vidit et sciuit: q̄ iuxta illud ps. Ipse nouit abscondita cordis. **Q**uod ad cōpāfisiōis benignitatē: dicit: descendā. Abi sciēdū q̄ magna benignitas fuit dī filij: q̄ nū sc humiliavit: q̄ ad nos suos suos descendit. **Q**uantū ad saluatōis virtuositatem: dicit ut liberē cū. Dei fili⁹ i hūc mūdū descendit ut sua vtuosa potentia nos a suī tute dyaboli liberaret q̄ cognoscēs ps. d. Libera me de laqueo ve. et a vbo aspero. **Q**uantū ad possessionis hereditatē dī q̄ deus extraxit eos de egypto ut educret in terrā lacte et melle manantē. Per seriam istam sic humanitatē et plenam in

telligitur celestis p̄ria in qua est habūdātia omnis boni de qua dicit ps. Portio mea dñe sit in terra viuentium. **Q**uantū ad tertū. Abi exponit necessitatem oibus incūbentē: q̄ probat periculum indicatum dicit. priusq̄ mori. filius meus. Abi sciēdū q̄ ppter peccatū primoz parētum inducta est in genus humanū necessitas moriendi. Nam l3 hō in statu innocentie potuisset non mori: n̄ post peccatū lara ē a deo sn̄a ut oīs qui nascit: moriat: iuxta illud Hebr. 9. Statutū est hominibus semel mori. **Q**uantū ad tertū. s. repromissionē cite sanitas dicit: dixit ei yhs vade filius tuus viuit. Abi sciēdū q̄ q̄ regulus tanq̄ adhuc in fide dubitās: iuitabat xp̄m ut ad filiū suū descēderet corporalr et ipm sanaret: non credēs q̄ h̄ facere posset absens: iō xp̄s ut ipm ad fidē trahat inuēs se p̄ potentia p̄ntem esse vbiq̄ filiū sanat i sua absentia corporali. **S**ciēdum ē at q̄ in isto verbo q̄ dicit yhs vade filius tuus viuit duo facit. Nam **P**rimo nos induc ad exercitiū vtuosū. **S**ecūdo nobis ostendit p̄mtum fructuosū. **Q**uod ad p^m dicit. vade. Abi sciēdum q̄ homo non d3 pigrescat s3 exercitare se in opibus virtuosis. **E**n̄ rep̄hendendo et excitādo hoīem pigrū dicit Salōn. puer. 6. vade ad formicā o piger et p̄sidera vias eius etc. Nā si formica aīal ita pūū ex instinctu naturali est sollicita paraf sibi in futurum escam. multum est rep̄hēbilis q̄ dūz viuit in hoc mundo nō parat sibi p̄ bōa opera ut in futuro valeat habundare. **S**ciēdum ē at q̄ xp̄s inter alia excitat nos ut vadamus ad tria. s. **A**d lauacrū vicioz inficientium. **A**d cōflictum inimicōz inuadentium. **A**d p̄temprū mūdanoz alliciētū. **P**rimo xp̄s nos excitat ut vadamus ad lauacrū vicioz inf. Nā q̄ peccā aīas n̄as inficiūt: iō excitat nos ut lauēmur ab ip̄s: iuxta q̄ figuratiue dixit xp̄s ceco nato ff iij

eui sputum cū terra sup oculos posuerat
Jo. 9. Eade inquit ⁊ lauare i natatoria si
 loe: q̄ interpretat missus. **Ubi sciendū q̄**
 p lutuz q̄ xps posuit sup oculos ceci: da
 tur nob intelli: q̄ peccato: p istum cecuz
 significatus: h̄z animā p vicia deturparā.
Et igit visum recipiat p spūalem grām:
 debet animā sic maculata: abluere ⁊ h̄ in
 natatoria syloe q̄ interpretat missus. i. in
 sanguine xpi: quem dō p̄r pro salute hūa
 ni generis misit in mūdum. **¶** Nec autē
 ablutio vicioz inq̄ mittit: fuit nob figu
 rata. 4. 32. s. in naamā leproso de quo nūa
 liter dicit ibi: q̄ elise⁹ pphā dixit. Eade
 ⁊ lauare septies in iordane: ⁊ recipiet sani
 tatem caro tua q̄ q̄dez faciēs: fuit pfecte
 mūdatus. **¶** **Ubi sciendū q̄** p naamā qui
 interpretat decorus: intelli: q̄libet hō quē
 de⁹ fec valde decorū: q̄ ad ymaginē suā:
 nō licet dō sic eum decoz fecerit: ipe mul
 tociēs se fac leprosoz: q̄n. i. mortalit̄ peccat
 sic at facto leproso. dat⁹ p̄siliū a dño signi
 ficato p prophāz vt vadat ⁊ lauet septies
 in iordane. **Ubi sciendū q̄** p iordanē q̄ in
 terpretat riu⁹ iudiciū siue flui⁹ iudicantē
 intelli: riu⁹ ⁊ flui⁹ sanguinis xpi: quē p
 nob effudit. d quo dī **Jo. 5.** q̄ p̄r dedit ei
 ptatē iudiciū facere q̄ filius hoīs ē. In
 1° igit flui⁹: d̄z se hō lauare: ⁊ mundabit
 instar naamā ab omni delicto. **¶** Signan
 ter aut dī q̄ septies se lauit naamā: ad d
 signand q̄ cōtra. 7. vicia capitalia: hō d̄z
 se i sanguine xpi lauare. In cuius figura
 xps septies sparsisse suū sanguinem legi
 tur. **¶** Primo enim pcedendo secunduz
 ordinem vicioz: non secundum ordinez
 quo sanguinem suū sparsit scienduz est q̄
 Christus sanguinem suū sparsit in capi
 tis coronatiōe: quando fuit spinis corona
 tus: ⁊ h̄ contra peccatum superbie. Nam
 secundum Augustinuz sub spinoso capite
 non debet membrum fieri delicatum non
 enim debet esse cap̄ humile ⁊ membrum
 superbum igitur non debet homo super

bire. **¶** Secundo sparsit suū sanguinem
 in corde: quando fuit lanceatus: d quo vt
 dicit **Jo. 19.** exiuit sanguis ⁊ aqua ⁊ h̄ con
 tra peccatū ire. Nam secundū **Damas^m.**
 Ira est affectio sanguinis circa cor. homo
 igitur inflāmat⁹ ab ira si consideret cor
 xpi perforat⁹ pro ipso cum lancea: de
 bet nō immerito mitigari. **¶** Tercio spar
 sit suū sanguinem in corporis flagella
 tione: quando ad colūnam fuit durissime
 flagellatus: vt habetur **Jo. 19.** ⁊ h̄ contra
 peccatum inuidie. Nam homo inuidus ⁊
 detractor alios mordens oculis: debet ab
 inuidia retrahi: videns suū dominum
 flagellatus. **¶** Quarto sparsit in pedum
 affixione: quando fuit clauatus in cruce
 ⁊ h̄ contra peccatum accidie. Nam piger
 quando videt pedes Christi foratos: de
 bet animari ad currendum ad opera vir
 tuosa. cui dicitur per ps. Intigatur pes
 tuus in sanguine. **¶** Quinto sparsit i ma
 num perforatione: ⁊ h̄ contra peccatum
 auaricie. Nam ibi ostendit se liberalem
 in manuum ostensione: apertione: ⁊ perfo
 ratione: vt daret eas extensas vniuersali
 ter: apertas liberaliter: perforatas totali
 ter. **¶** Sexto sparsit i sudoris emissio
 ne. Nam sicut dicitur **Luc. 22.** Imminen
 te sua passione positus in agonia orando.
 factus ē sudo: eius sicut gute sanguinis
 decurrentis in terram: ⁊ h̄ contra pecca
 tum gule. Nam ex gulla humores mlti
 ciens generant in corpore quibus graua
 tur homo expellunt tamen si lauantur in
 sanguine Christi. **¶** Septimo sparsit in
 preputij circūcisione: ⁊ h̄ contra luxurias.
 Nam circūcisio fiebat in parte corporis
 in qua incip̄ titulare luxuria. dum igitur
 Christus in 1^a parte sanguinem suū spar
 sit: nob dedit exemplum vt cordis nostri
 preputium abscedamus propter q̄ omni
 bus dicitur **Je. 4.** Circō: idimini: domino
 ⁊ auferte preputia cordium vestrorum vi
 ri de iuda ⁊ habitantes **Jer^m.** **¶** Secun

Ad Christum nos excitat ut vadamus ad
conflictum inimicorum inuadentium. Nam
quia inimicos habemus fortes. scilicet carnes:
mundum: et dyabolum: Christus nos ex
citat: ut viriliter vadamus ad pugnam
cum ipsis: que quidem fuit figurata. i. **32.**
15. Ubi sententialiter dicitur quod samuel di
xit saul ex parte domini. **Vade et percutite**
amalech: et demolire vniuersa eius: non
parcas et non concupiscas de rebus ipsius
aliquid: sed interfice a viro usque ad mu
lierem et paruulum et lactentem: bouem
et ouem et asinum. **Ubi** sciendum quod per
amalech qui interpretatur gens bruta: qui
erat populus contrarius populo domini:
intelliguntur: caro mundus et dyabolus:
qui hominibus aduersant: caro inficien
do: mundus alliciendo: et dyabolus deci
piendo: qui signanter dicuntur gens bru
ta: quia cum preualent contra homines:
animas ipsorum deturpant. **Per** sau
lem vero intelligitur quilibet homo fide
lis. Isti igitur dicitur quod vadat ad percu
tiendum amalech. i. inimicos supradictos:
et quod de rebus ipsorum nichil retineat: sed
omnia penitus abdicet a seipso. **Ter**
tio Christus nos excitat ut vadamus ad
contemptum mundanorum allicientium. Nam
quia mundus ut plurimum alit. homines
debent ipsum despiciere iuxta illud christi
Mat. 19. Si vis perfectus esse: vade et ven
de omnia que habes: et da pauperibus.
Hec autem desertio fuit nobis figura
ta. 3. 32. 17. Ubi dicitur quod dominus dixit
elye recede hinc: et vade in orientem et ab
scondere in torrente carith qui est con
tra iordanem: et ibi e torrente bibes: cor
uisque precepi ut pascant te ibi: et ibi er
go et fecit iuxta verbum domini: cumque abisset
in torrente carith: corui deferebant
ei panem et carnes mane et vespere et bibe
bat de torrente. **Ubi** sciendum quod per
elyam: cui precepit dominus quod de loco ubi
erat recederet qui locus erat samaria: et

iret ad torrentem carith: intelligitur qui
libet fidelis Christianus: cui a domino di
citur quod recedat saltem quantum ad cor de
mundo: significato per samariam que inter
pretatur lana que significat res munda
nas: et vadat ad torrentem carith qui inter
pretatur cognitio. i. ad diuinorum contem
plationem deuotam: dicendo cum apostolo
phil. 3. Nostra autem conuersatio in celis
est. Et ne forte de adiutorio diuino diffi
dat: audi quid sibi promittit dominus: car
nes mane et vespere et bibit de torrente.
Ubi sciendum quod per coruos qui suos pul
los non cognoscunt nec pascunt donec sint
eis similes in colore postquam autem eis as
similant: eos solliciti pascunt: intelligun
tur sancti angeli qui homines huius mun
di quam diu non assimilantur eis in purita
te mentis et contemplatione celestium: sed sunt
dediti carnis delictis: et mundanis diuitiis:
ipsos non cognoscunt: quando vero a mun
do transeunt ad puritatem ipsos cogno
scunt et nutriunt: offerendo eis panem et
carnes. i. reducentes eis ad memoriam pa
nem mirificum christum yhim: qui sub specie pa
nis dat eis suam carnem ad manducandum
et hi mane et vespere. i. dum in hoc mundo vi
uit. cum primo autem cibo debent de torrente
bibere: passionem Christi per quam habemus
gratiam iugiter meditando. **Quan**
tum ad secundum ubi ostendit nobis pre
mium fructuosum cum dicit filius tuus
viuit: sciendum est quod postquam homo habet
filium. i. animam infirmam et venit instar
reguli ad Christum rogans pro sanitate
si acquiescat consiliis Christi: recipit vitam.
ut possit dici sibi illud. **3. 32. 14.** En filius
tuus viuit. **Inuenio** autem triplicem
vitam. scilicet.
Nature sustentatio.
Gratie decoratio.
Glorie quietatio.
Primo inuenio vitam nature sustentationis: et primo
cuius est omnino iuxta illud **gen. 2. 2.** Spiritus est homo in animam
ff. iij

viuentem. **C**2° g^{re} decorant^r 2^a ē viatorum iustoy q spūal^r viuunt. de qua Ro. 8. Prudentia carnis mors est. prudentia at sps vita 7 par. **C**3° g^{re} quietant^r: 1^a est solūmodo p^{re}hēsoy. de qua xps Jo. 17. Nec est vita eterna vt cognoscant te solū dūm verum.

Quarta pars.

Egitur. Credidit hō sermōi quē dixit ei yhs 2c. Abi tangit ipe tran^s solonem completam. q^{uod} probat pmissio salutaris. Abi sciendum q^{uod} iste regulus venit vt sanitatem p^{ro} si hō procuraret. cum igitur audiuit a xpo q^{uod} filius suus viueret: fuit non modicum consolatus. ex quo ēt miraculo fuit p^{er}firmatus in fide. Scdm h^{oc} igit in 1ª pte possumus. s. considerare. s. Reuersionē citā. Relatōem bōam. Collonem verā. Probationem certam. Resionē firmam.

CQuantum ad p^{ri}mū dīc. Credidit homo 2c. Abi sciendum q^{uod} qñ xps dixit regulo: filius tuus viuit. tunc regulus cepit credere: 7 vidēs q^{uod} yhs nolebat ire ad filium: i cepit redire domum sperans q^{uod} inuēiret filiū suū sanatum. **C**2° ad 5^m. s. relatio nem bonam dīc. Jam aut eo descendente 2c. Abi sciē. q^{uod} isti sui vidētes q^{uod} filius reguli infirmus erat sanatus: nō credentes ap^{er}ius idiger xpi p^{re}sētia: vēiebat vt xps nō laboraret in vanū. **C**3° ad 3^m. s. collo nē h^{ab}z dīc. Interrogabat ergo hō 2c. vbi sciē. q^{uod} i^{ste} regl^{us} interrogās suos de hora in q^{uod} filius suus fuerat curatus: voluit p^{ar} illā horā ad horā i q^{uod} xps sibi dixerat fili^{us} tuus viuit. vt ex h^{oc} cognosceret vtrū filiū suus cū curatus fuisset: vel ex xpi p^{re}cepto ex q^{uod} apperet q^{uod} l^{ib} aliq^{uod}l^{ib} crederet: q^{uod} dēn ē q^{uod} hō credidit s^{er}mōi 2c. tñ nūdū p^{er}fectus erat i fide. **C**Sciē. ē circa istā p^{ar}iculā i q^{uod} dīr q^{uod} hora 7^a. reliq^{uod} eū febris. q^{uod} p^{er} istam

horā. 7. itelligitur. 7. etas post diem iudicij: sic etates distinguēdo. **P**rima: ab adā vsq^{ue} ad noe. Secūda a noe vsq^{ue} ad abraā 3^a ab abraā vsq^{ue} ad moy. 4^a a moy. vsq^{ue} ad Dauid. 5^a a Dauid vsq^{ue} ad aduentū xpi. 6^a ab aduentu xpi: vsq^{ue} ad diem iudicij. 7^a a die iudicij vsq^{ue} in sempiternum. **P**ostq^{uod} sci in patria erunt instar filij reguli: absq^{ue} omni langore. **C**2° p^{er} illas. 7. horas in q^{uod}rum 7^a reliq^{uod} eū febris: intelligunt. 7. que p^{er}ccōy cōsiderat debz. s. i quo rum 7°. p^{er}ccm sibi remittit: 7 sic a febre sū p^{er}nal^r curatur. Abi sciendū q^{uod} peccator: si vult a p^{er}ccō lib^{er}. d^{ebet} considerare. Quis peccādo offendit. q^{uod} deus. Et quo offenditur. q^{uod} ab eius creatura. Quid peccādo amittit. q^{uod} gl^{oria} eterna. Quid peccādo acq^{uod}ritur: q^{uod} pena ifernal^r Stat^{us} i quē pōit: q^{uod} d^{icitur} si fili^{us} su^{us} dyaboli **P**ro q^{uod} 1ª patit^r: q^{uod} p^{er} re modica. **C**Ad istas. 6. horas d^{ebet} seq^{ui} 7^a. s. p^{er}fecta p^{er} tritō d^{ebet} p^{er}ccō cōmissō. 7 i 7^a. hora remissio nem recip^{it} p^{er}ccōrum. **C**Unde i^{ste} hora pōt figurari per diem 7^m. de q^{uod} d^{icitur} final^r dañ. 14. q^{uod} venit rex die 7^a vt lugeret dañ. quē credebat fore mortuum: quē tamen reperit viuū. Nam re v^{er}a 7 si homo p^{er} p^{er}ccm mortuus reputatur sicut est spiritualiter tamen si die septima luceat p^{er} p^{er}tritōem amaram recip^{it} vitam. **C**3° ad quartū s. p^{er}bōnem certam dīc. Cognouit ergo p^{er} 2c. Abi sciendū q^{uod} postq^{uod} regulus fuit nūciatum p^{er} seruos de hora in qua filius fuerat derelict^{us} a febre 7 eē cōp^{er}it illaz horam in qua xps sibi dixerat fili^{us} tuus viuit. statz. p^{er}bōnem certā hūit q^{uod} ad p^{re}ceptū xpi fili^{us} fuit curatus. **C**4° ad q^{uod}ntū s. adhesionē firmā dīc. Et credidit ipe 2c. Abi sciē. q^{uod} ex h^{oc} appet q^{uod} i^{ste} regul^{us} nūmō habuit fidē p^{er}fectā. Et sic poterat sibi dicere illud Jo. ij. Ego credidi q^{uod} tu es xps filius dei vi. q^{uod} in hunc modū vt. 7 scnos in eo credētes hēamus vitam eternam. Ad q^{uod} nos 2c.

rex noster p^o palio l^o ad l^{am} palii purpureu in pallioe sua huerit. iuxta illud Jo. 19. Hec purpu. circonderunt eum. tñ vestis ei⁹ rubea p^ot dici pretiosus sanguis eius quo fuit corp⁹ suum vestituz. Et sic iuxta illud Apoc. 19. fuerit vestitus veste aspsa sanguine. **T³o** repio pileum decoratum. Nam reges consueuerunt portare in capite decoratam coronam i signu dignitatis. Unde d^r. 4. R. ij. q. Joas produxit Joas filium regis et posuit super cap⁹ ei⁹ dyadema in testimonium: et fecerunt eum regem et vixerunt. Xps aut rex n^r pro i^o pileo: habuit coronam spineam: iuxta illud Jo. 19. q. milites plectentes coronam spi. impo. capiti eius. **T⁴o** reperio sceptrum demonstratum. Nam reges consueuerunt tenere sceptrum in manu in signum ptatis. Unde d^r. Hester. 8. de rege Assuero q. cu regina Hester intrass⁹ ad euz: q. i^o ex more sceptrum aureum ptendit in manu: q. signum clementie monstrabatur. Xps aut rex noster pro illo habuit baculum arundineum. Nam iuxta illud Abat. 17. Posuerunt arundinem in dextera eius. **T⁵o** Quinto repio cultu inclinatu. Nam regibus consuevit ab alijs fieri reuerentia in signu virtuositatis. An de filijs dicit. i. pal. 29. q. inclinauerunt se et adorauerunt deuz: deinde regem salonem. Xps autem rex n^r pro i^o honore pass⁹ fuit vituperiu magnu. iuxta illud Abat. 15. q. conspuebant euz et ponentes genua adorauerunt eu. **T⁶o** Per seruos aut isti⁹ regis intelligunt oes homines hui⁹ mundi. Cu istis seruis. i. euz hoibus iste rex xps yhs ratoez ponit: qn a quolibet exigit vt reddat ratodem de q. bulcuq. commissis. d. cuiuq. illud Luc. 19. Redde ratodem vilicatiois tue. An Orig. Rex i^o rationem cu hoibus ponit qn vitam et mores: et actus singulor. discutit: vt unicuiq. sm q. gessit tribuat. **T⁷o** Sciendu est at q. oportebit rōnem reddere regi. i. xpo yhu.

De pensatis cogitationibus.

De prolatis locutionibus.

De perpetratis opibus.

T¹o Primo oportebit xpo reddere rōnem de pens. co. Non erit cogitatio de qua nō oporteat reddere rōne: q. ipse oes cogitationes hominum nouit. iuxta q. sibi d^r. Job. 41. Scio q. oia potes et nulla te lateet cogitatio. **T²o** Secūdo opoz. red. rōnem d^r prolatis locutiōibus nullū verbū dixerūt hoies de quo nō oporteat reddere rōnem iuxta illud saluatoris Abat. 12. Vico inqt vobis qm oē verbū ociosuz q. lo. fuerint hoies reddet de eo rōnem in die iudicij. **T³o** Tercio opoz. red. rōne de ppe. op. Nam iuxta illud ecclesiastes. 12. Luncta q. sunt sub sole adducet deus in iudiciu p. oia errata sine bonū siue malū sit. **T⁴o** Hoc at fuit figuratū p. illā pabolam quem dixit xps Abat. 25. Ubi iniait d^r q. hō quidā peger p. sciscens vocauit suos s. ac. sic ibi hētur accipe expositionē illi⁹ omel. **T⁵o** Q^u ad secundū. s. diligentia in psequendo dic. Et cum cepisset rōne ponere ac. Ubi sciendu q. tūc incipit cu hoie rōnem ponere spāl^r qn aia exijt de corpore: et suo p. spectui pntatur: general^r vero: qn in die iudicij oes pntabuntur. An Orig. Ois aut vite nre rō ponēda est in rege qn oes nos pntari oportuerit an tribunal xpi. **T⁶o** Cōsideras igit peccōr q. non poterit euadere qn rōnem reddat: d^r puenire illud iudiciu et examinare p. scientia: et peccā dimittere: vt sic possit deū p. pitu inuenire iuxta p. siliū ecclⁱastici d. ecclⁱastici. 18. Ante iudiciu interroga teip⁹: et in p. spectu dei inuies p. p. titationē. **T⁷o** Sciēdu est autē q. licet per debitorem. x. milium talentorum intelligatur homo qui generaliter deum offendit in omnibus vitijs: tamen magis restrin gendo et aptius exponendo dicere possi mus q. intelligitur homo qui transgressus est p. cepta decalogi qui erat ad ipso: um obseruantiam obligatus. de quibus con

queritur dominus numeri. 14. d. Tempa
uerunt iam me. x. vicibus: nec obedierunt
voci mee. **¶** Quodlibet autem istorum ta
lento: um. i. transgressionum mandatorum
dei potest figurari: per illud talentum plu
bi q. positum fuit in os illius mulieris q.
sedebat in amphora: cui nome impietas:
q. vidit Zach. propheta. Zach. 5. que por
tata fuit in terram Samar. **¶** Ubi scien
dum q. per illam mulierem intelligitur q.
libet peccator: sedens in carceribus pecca
torum: que signanter vocatur impietas:
q. est impius sibi ipsi: dum se includit in
vicijs et peccatis. iuxta illud tob. 5. Quale
gaudium mihi est q. in tenebris sedeo: et lu
men celi non video re vera tal. gaudere non
pot. **¶** Per talentum vero plumbi q. est me
tallum ponderas intelligit pondus peccati: de
quo S. ego. Peccatum q. per penam non delect:
mos suo pondere ad aliud trahit: re ve
ra nihil est grauius peccato mortali q. trahit
animam in profundum inferni. Ios signant vi
sa fuit i. mulier portari in terram Samar
que interpretat fetor: siue stridor dentium:
q. in inferno est fetor: horribil. cum stridore
dentium. **¶** Q. ad 3. m. s. potentiam i. exi
gendo dic. Cum at non haberet unde redde
ret et. Ubi sci. q. h. homo ex fragilitate na
ture possit a seipso i. peccatum cadere: tamen
ab ipso non pot. resurgere nisi diuino auxi
lio: q. cognoscens ap. l. s. d. Ro. 7. Nam velle
adiacet mihi: perficere aut bonum non inuenio. An
Remigius. H. at sua voluntate et sponte
peccato: suo conatu surgere non vult et non h. vult
redimat: q. nihil i. se inuenit p. quod a
peccatis soluat. **¶** Sciendum est at q. h. peccator
non habeat ex se unde reddat debitum: q. tunc volun
tate sua se fecit debitorem peccato. id non debet
ipsum maius. q. s. m. Aug. Nullum malum ipu
nitum et nullum bonum irremuneratum. Et id dicit
q. rex homines non habent unde redderet iussit ve
nundari et uxore et. Ubi sci. q. p. venditor
omnium super adictorum. intell. pfecta satisfactio
de peccatis. vt. s. q. h. homo ad conscientiam redire debet

seipsum vendere q. ad animam p. suam oratione
uxorem q. ad sensualitatem et cor: p. p. car
nis maceracionem. Filios p. virtuosas opo
torem. Oia q. h. q. ad temporalia: p. elymo
sinas largitorem. tal. at sic oia vendens: me
rebit misericordiam inuenire. Nam iuxta illud
puer. y. Benedictio super cap. venditi.

Secunda pars.

Egitur p. cides at h. 9. i. et. Ubi
tagit rei peccatis deuotas suppli
cationem. q. pbat dilato postula
ta. Ubi sci. q. h. de aliquo terreat peccatores:
et sibi vel p. scripturas vel p. predicatorum
cominet pena instar istius sui que iussit
venundari cum uxore et. non tunc h. ex crude
litate facit: s. ex dilectione q. h. ad ip. vt sic
que p. amore non pot. allicere salt. ipm tra
hat icutiendo timore. Et si velit ad ipm
et p. timore conuerti et ipm inuocat humi
liter: possit misericordiam inuenire instar istius. Nulli
s. h. igit in pte ista duo possum. p. l. d. r. a. f.
p. ex pte sui humil. d. p. recationem.

Secundo ex pte d. n. mirabile p. descensionem.
Q. ad p. m. dic. Procidens aut huius
et. Ubi sci. q. humilitas istius sui i. duobus
inuitur. s.

In signo demonstrante.

In vbo exprimente.

Q. ad humilitatem in signo demon
strante dic. Procidens at seru. et. Ubi sci
endum q. coram aliquo in faciem suam p.
cidere est signum humilitatis et reueren
tie: peccator igitur significatus per obito
rem: debet coram deo humiliter et reueren
ter procidere: si vult misericordiam inue
nire. Ad q. faciendum admonet omni. s.
ps. d. Venite adoremus et proci. ante deum
plo. co. domino qui fecit nos. **¶** Hoc aut
fuit figuratum. a. R. 25. Ubi sententialit. r.
dicitur quod cum Abigail mulier prud. n
tissima sciret David ira concitatum e. n
tra virum suum Abal. iuit sibi obui. m
cum muneribus: et procidit coram Dau. d.

sup facies sua: et adorauit eum sup terram: cuius
humilitate videns deus: mitigatus fuit et non
interfecit nabal. ¶ **U**bi sciendum quod per deum contra
nabal concitata: ut intelligitur deus quod deus pec
catoribus per ipsorum peccata irascitur. iuxta quod
ipse dicit osee. 8. Gratia est furo: meus in eis.
¶ **P**er abigail autem occurrentes deus reueren
ter et cum muneribus: intelligitur homo qui indiget
diuina misericordia et gratia: ad ipsum accedit
humiliter seipsum et sua: domini impio et seruitio
offerendo: sic igitur abigail per viro suo me
ruit per suum obsequium ut erga ipsum mitiga
ret ira deus: sic multo plus peccator: si deu
tus accedat ad deum: ipsius ira poterit mi
tigare. Et sic sibi dicit illud psalmista. Mitiga
stis omnem iram tuam: auer. ab ira indigna. tue.
¶ **Q**uantum ad humilitatem in verbo expri
mentem dicit. Et rogabat eum. Rogare enim
alium proprie pertinet ad expositionem factam
per verbum. Nam licet deus corda cognoscat
hominum: tamen vult ab ipsis esse rogari vocaliter.
ut ex hoc expressio: petitio demonstrat. iuxta
illud leuiticus. 26. Ipsi vero rogabunt pro pec
catis suis eo quod abiecerint iudicia mea et le
ges meas despexerunt. ¶ **H**oc autem fuit si
guratum dan. 9. Ubi sententialiter dicitur quod cum
dan. esset in captiuitate babilonie: ut inue
nisset a domino misericordiam dicebat: posui fa
ciem meam a domino deum meum: rogare et ob
precari in ieiunijs: sacco: et cinere: et orau
i dominum deum meum et confessus sum. ¶ **U**bi
sciendum quod per dan. existens in captiui
tate babilonie: intelligitur peccator existens in
vinculis peccatorum per quem a dyabolo captiu
atur: qui videns suam conditionem miseram:
deus mentem suam ad deum pervertere: et ipsum
pro liberatione sui ipsius humiliter deprecari:
et ut exaudiat facilius: deus hoc facere in ie
iunio: sacco: et cinere: et vera confessione.
¶ **U**bi sciendum quod per ieiunium corpus ma
cerans: intelligitur castigatio carnis contra lu
xuriam. Per sacco vero villam: abiectio mundi
contra auariciam. Per orationem autem
in qua homo deum et seipsum debet cogno

scere: abiectio sui contra superbiam. ¶ **P**er el
nerem vero quod remanet de rebus combustis
mortis memoria: postquam non remanet de nobis
nisi puluis et cinis. iuxta illud gen. 3. Pul
uis es et in puluerem reuerteris. Quibus
consideratis homo debet sua persequi peccata: et sic
merebit indulgentiam. iuxta. i. Jo. i. Si confi
teamur peccata nostra: fideliter et iustus est deus ut
remittat nobis peccata nostra: et emundet nos ab
omni iniquitate. ¶ **S**ed quod i. seruus debitor:
rogando expressit: audi quod dicit. Pacientiam
inquit habet in me et omnia reddam tibi. Ubi in
nuis ipsius humilitas et promissio satisfactio
nis. ¶ **S**ciendum est igitur quod in i. expositione
istius serui: tanguntur 3^e. que debet facere peccator
volens a deo misericordiam postulare. s.
Expetere diuinam clementiam omnibus assistere.
Exponere propriam miseria hominem captiuatam.
Promittere dignam penam dominum inclinare.
¶ **P**rimo debet expetere diuinam ele
mentiam omnibus assistere. Et hoc notat cum dicit.
Pacientiam habet. Nam deus pius est et pater
tollerando nostros defectus. per quod dicit psalmista.
Misericors et misericors dominus in misericordiis et misericors super omnia
opa eius. ¶ **2°** debet exponere propriam miseria:
hominem captiuatam: et hoc notat cum dicit in me. Deb
et homo cognoscere vilitatem suam et se humiliare
dicendo cum psalmista. Ego autem sum vermis et non
homo obprobrium hominum et abiectio plebis. ¶ **3°** debet
promittere dignam penitentiam dominum inclinam
tem. Nam peccator: que dominus per suis facino
ribus obligat debet reddere pacifice et non per
ue. Et hoc est psalmista quod datum fuit philistin
peccauit capiendo archam domini: per quod infirmi
tatem grauem incurrit. de quibus dicit. i. Re. 4. quod
fuit deus eis debet reddere domino per peccatum et
tunc curabimini. ¶ **U**bi sciendum quod per phili
stinum deum offendentes: intelliguntur peccatores
qui deum offendunt peccando: per quod infirmitates
spirituales incurrit: quibus datur psalmista quod reddat
quod debet domino. i. satisfaciatur de peccatis et sic re
cipiet sanitatem. ¶ **Q**uod ad 2^m. s. domini mira
bile perdescensio: dicit. Abistat autem dominus sui etc.

Ubi sciendum qd i hoc pot cognosci diuina misericordia: qn peccati quantūcūqz scelerato: si vult ad ipm cōuerti ⁊ petere veniam: iuenit remissionē oīum peccōrum.

¶ Sciendum ē aut qd cū misericordia pos sit hī erga aliquem i affatu vel effectu: qd dō vtroqz modo onditur hīc eam ad peccōrem. In affatu cum dī: qz miser⁹ est. In effectu duplī: vel remittēdo culpam: ⁊ q^m ad hoc dīc qd dimisit eum: vel q^m ad penam. ⁊ quantum ad hoc dī qd omne de bitum dimisit ei.

Tertio para.

Egitur. Egressus at seruus ⁊c.

Ubi tāgit ingrati debitoris ma lignam extorcionē. qd probat de sentio captiuata. Ubi sciendum qd aliqui sunt ingrati de recepī beneficijs: qz licet velint a deo sibi indulgeri peccata maxi ma tamen ipsi nolūt suis proximis etiaz minima indulgere. Quibus reprehēdēdo loquitur dñs Jf. 58. d. Ecce i die ieiunij vři iuenit volūtas vřa: ⁊ omnes dēbitorē ve stros repenī. Scdm hoc igit i ista parte quattuor possum⁹ considerare. videlicet. Conditōem obligantem.

Exactōem perurgētem.

Postulatōem pgruentem.

Obstinatōem aggrauantem.

¶ Quantum ad pī mum dīc. Egressus autem seru⁹ ⁊c. Ubi sciendū qd homo ali quando potest peccare in dñm. Aliquan do i proximum: quando autem peccat in deum: dicitur debitor dei. quando xpo pec cat i proximum dī debitor pīmi. Et hoc ē qd dixit pharao Moysi. ⁊ Harō. Exo. 10. Peccauī i deū vřm ⁊ in vos. **¶** Sciē. est at qd pp magnam dñam qd ē i offēsiōe di ad offēsiōē pīmi. offēsa di ppat dēbito ri. 10. nullū talētoz: ⁊ offēsa pīmi: dēben ti. 10. dñarios. **¶** Q^m ad 2^m. s. exactōnem purgētē dīc. Et tenēs suf. euz ⁊c. Ubi sciē. qd hīc hū⁹ tanqz ingrat⁹ magnā mīaz rece pit: tñ mīam cū hūo noluit facer: s; ipsum

violēter vt dēbitū redderet purgebat. vñ dī qd tenēs suf. eum. i. s. m. Remigiū acrif issebat vt vidictā ab eo exigerz. **¶** Q^m ad 3^m. s. postulatōem pgruentē dīc. Et pēi dēs pseru⁹ ei⁹ ⁊c. Ubi implorat dilatōem ⁊ pmittit satisfactōem. **¶** Q^m ad iploratio nem dilatatōis dīc. Pacientiam habe i me Nam iuxta illud Jac. 1. Pacietia op⁹ p sectum hz. **¶** Q^m ad pmissionē satisfactōis dīc. Et oia reddam tibi. Exemplo Zacha. 3. 9. Hodie quoqz anūciāns dupplicia reddam tibi. **¶** Q^m ad 4^m. s. obstinatio nē aggrauantē dīc. Ille at noluit ⁊c. Ubi sciendum qd i⁹ hū⁹ ingrat⁹ h; recepī; ma gnam mīam a dño: tñ pseruo noluit mise rerī. Unde Augu. S; nō talē i⁹ inuēit con seruū: qualē i⁹ dñm. Non solū illi remitte re dēbitum voluit: s; et nec dilatōez dedit. Unde glib; tal⁹ ingrat⁹ pot figurari per Absalon: de quo finalr dī. 2. Re. 15. qd post qz interfecerat frēm suū amō ⁊ rex dō pē eius indulgiss; sibi ⁊ reconciliass; eum sibi i grām: tanqz ingrat⁹ ⁊ arrogās abiit ad regnum: ⁊ opposuit se pī suo: ⁊ perse cutus est eū. **¶** Ubi sciēdū qd per regem dō itellr dō rex ⁊ dñs oīum. Per Absalō at itllr glib; ingrat⁹ ⁊ supb⁹: sic igit dō pe pcit Absalō qd frēm suū interfecerat: ⁊ sibi reconciliauit i grām. sic dō peccōri suū pī mū offēdēti: si vult ad ipz reueri: sibi cul pā indlger: grām pferēdo: tñ multociens accidit qd hō cui dō misert⁹ ē ⁊ bñficiū cō tulit: ē ingrat⁹ vt absalō: ⁊ deū pīem suū plegit: viciāsectādo. **¶** Tñ aduertat mī ser ingrat⁹ qd accidit supbo Absalō. Nam sic dī. 2. Re. 18. Accidit vt occurreret suis dō sedēs mulo. cūqz ingressus fuiss; mul⁹ sbr⁹ p dēsam qrcū ⁊ illo suspēso int celum ⁊ terrā: mul⁹ cui iēdrat pīrāsiit: ⁊ pfofuo a Joab trib⁹ lāceis: ⁊ cū pulpīaret adhuc ab armigeris fuit miserabilr interfectus. **¶** Sic re ha finalr accidit ingrato hōi: qd ad quercū qd est arbor: forij ⁊ dura suspē sus remanet in vitij obduratus: qd p dē

La & magna dicitur per multitudinem viciorum
cui signanter Joab tres lanceas in corde
infigere dicitur: quia dyabolus significatus per
Joab: tria vicia principaliter fingit in corde ho-
minis in quibus alia radicaliter continentur. scilicet in
pbiis: auaritia & luxuria. Nec vacat
quod armiger Joab interficit Absalon adhuc
palpitante in queru: quia cetera vicia: cum tri-
bus primis vitam aie auferunt: quod quidem dicitur
armigeri dyaboli: quia ipsi in signis gerunt
& arma. Spiritualiter autem loquendo dicitur possu-
mus quod si seruus qui ratum beneficium recepe-
rat a domino: ipse noluit sui misereri proserui
potest figurari per Joas regem Jude: de quo
finaliter dicitur. 2. paral. 24. quod postquam Joadas
pontifex posuisset ipsum in solio regni sui:
non est recordatus Joas misericordie quam se-
cerat Joadas pater Zacharie secum: sed inter-
fecit filium eius Zachariam. Ubi sciendum quod per Joa-
dam pontificem qui posuit Joas in solio re-
gni sui: intelligitur deus qui magna dona tribuit ho-
minibus huius mundi: qui tamen instar Joas sunt
ingrati & suum filium interficiunt per odium
& iniurias irrogatas. Tamen aduertat in-
gratus miser: quod accidit Joas regi. Nam ut
ibidem dicitur: exercitus Syrie depopulauit
eum: & serui proprii interfecerunt eum ia-
cente in lecto in ultione interfecit dicitur Zachariam.
Sic reuera accidit ingratis: quod exercitus
demonum significatur per exercitum Syrie qui inter-
fecit excelsam: quia per superbiam se extollunt: ipsos
depoulat auferendo sustentationem: & sui perit. id est
peccata quibus fuerunt: ipsos interficiunt iacentes in
lecto solonum carnalium. ut sic peccati ingrati
iudis viciiscent.

Quarta pars.

Egitur. Videtes autem proserui eius
&c. Ubi tangit iusti punitio: se-
nera retributionem. quod pro-
bat punitio aggravata. Ubi sciendum quod
in ordinato iudicio quattuor reguntur. scilicet.
Facti dilato.
Cause discussio.
Sententie placito.
Malorum cominatio.

Secundum hoc igitur in parte ista quattuor pos-
sumus considerare. scilicet.

Videntes relationem malitie.

Sufficietem discussioem cause.

Affligentem placitum finie.

Deferrentem applicatioem pabole.

Ad primum ad primum dicitur. Videtes autem considerari &c.

Ubi sciendum quod per istos considerandos intelliguntur

spirituales & boni homines: quibus displicet sancta ma-

lorum: & quos debet reprehendere. Nam iuxta finiam

apli. 1. cor. 2. Spiritualis diiudicat omnia: & ipse a

nemine iudicatur. Vel per istos proseruos

secundum Remigium: intelligunt sancti angeli qui veni-

unt non corpore sed corde. domino autem narrare est

dolores & perturbationes cordis in suo affectu de-

monstrare. In istis igitur parte quattuor ad cui-

dentem relationem angelorum & bonorum hominum

quattuor possumus considerare. scilicet.

Cognitioem quantum ad intellectum.

Copassionem quantum ad affectum.

Executioem quantum ad effectum.

Prolatioem quantum ad assatum.

Quantum ad cognitioem intellectus dicitur.

Videntes autem proserui eius qui fiebat. Ubi sciendum

quod homo qui debet aliquid denuntiare alicui in-

dici vel plato vel domino: perit de sancto habere

cognitioem certam. Et de ipso dici possit illud

Jo. 19. Qui vidit testimonium perit. & verum

est testis eius. Ad copassionem affectus

dicitur. Contristati sunt valde. Ubi sciendum quod

quoniam homo bonus videt aliquem preoccupatum in

aliquo delicto debet sibi copati mentaliter: videtur

ipsi in statu culpe. Et dicat cum perit. Contristatus

sumus a voce inimici: & a tribulatione pec-

catoris. Ad executioem effectus dicitur

venit venerunt. Non videns alium in peccato: & sibi

copaciens: si tamen non vult corrigi. debet ad suum

superiorem reuerti: ad quem pertinet de subditis iu-

dicare. Et sibi dicat plato. illud. 4. 82. 5.

Veniat ad me: & sciat prophetiam esse in israel.

Ad plationem affatus dicitur. Et narra-

uerunt domino suo omnia &c. Ubi sciendum quod quia per

latum debet iudicari secundum allegata: debet sibi nu-

cientem sanctam integrare: ut sic possit melius susci-

re fm exigetia; rois. iuxta qd pphone dr
gen. 14. Narravit ergo pho q viderat.

Q^m ad 2^m. s. sufficite discussione cae
dic. tuc vocavit eu dñs su⁹ 7c. Ubi scien
du q iudex q iuste vlt iudicare d aliquo
sibi delato: anqz sniaz pferat: d; audire
illu q sibi denuciat malua nā reglā iuris
est audire aliā prem. Scdm li igit hic. 3^a
possumus cōsiderare. s.

Rei citationem.

Ipsius reprehensionem.

Mali denūciationem.

Q^m ad rei cita. dic. tē vocavit eu dñs
su⁹. vbi sciendū q i^o vocatio q dā vocat
peccatorē: intellr qñ dā imittit hoi aliqz
cogitationē vt pñderet statū suū vel qñ p
sniaz mori vocat ipm vt d factis suis red
dat ratioēz. Et sic d qñbz vocato possit di
ci illō gn. 3. Vocavit dñs adā 7 dixit sibi:
adā vbi es? q. d. pñdera statū tuū 7 redde
ratioēz de opib⁹ tuis. **Q^m** ad ipsius
reprehensionē dic. Et ait illi suo neqz. Ubi
sciendū q i reprehensioē istī⁹ fui. 2ª tagit. s.

Subiectionem naturalem.

Infectionem criminalem.

Q^m ad p^m dic. eu seruū. Quilibet eni
hō seru⁹ ē dī. pp q dic ps. Perdes oēs
q tribulat animā meā q^m ego fuus tuus
sum. Sed h oēs sint serui dei: tñ mlti sunt
q ipz ptēnūt mala ppetrādo figurati p sy
bā seruū miphiboseth q dñs pñxit 7 pdidit
dñm suum de quo dixit miphbi. regi dñ. 2.
19. domine mi rex seruus meus contē
psit me. **Q^m** Quantum ad infectionem cri
minalez dicit. Neqz. vbi sciendū q i^o fuus
qñ debebat dño. 10. milia talenta non fuit
ab ipo vocat⁹ neqz: sed postqz ingrat⁹ in
uent⁹ est nolens misereri cōserui. Ubi de
signat peccati igratitudinis magnitudo.

Q^m Sciendū est at q i^o seru⁹ 7 qñbz pec
cator. Primo neqz dicit in aia feda cogi
tando. Et sic dici possit de ipso illō ecclī.
6. Anima neqz disperdet q in se hz. Secū
do in corde: mal⁹ consentiendo. de q dr ec

clī. s. Cor neqz granabit dolorib⁹. Tercio
in ore: inhonesta loquēdo. de quo dic ps.
Subito sagitabūt euz 7 nō timebāt: firma
uerūt sibi serationē neqz. Quarto in ope:
mala ppetrando: cui dr Jb. i. Ne gēti pec
catrici: pplo graui iniquitate semini neqz: fi
lijs scelleratis: derelinquerēt dñm. **Q^m** An
qñbz tal⁹ neqz potest figurari p hoi: primo
genitū iude q voluit suscitā sēm fratris
sui: 7 ideo puniuit eum dñs. de q dr gen.
38. q fuit hoi: primogenitus iude neqz in
pspectu dñi 7 ab eo occisus ē. **Q^m** Ubi sciē
dum q p hoi. neqz q volebat suscitā se
men fratris sui. intellr qñbz qui nō vlt
meritorie opari: 7 q inuidet alijs bonis.
quem tñ deus punit: dñ animā ipz pdēnat
morti eterne. **Q^m** ad mali denūciatio
nez dic. Omne debitū dimisi tibi 7c. Ubi
sciendū q i^o seru⁹ neqz duplr peccauit. p
mo peccō ingratitudinis quantū ad dñm.
Scdo peccato ipietatis quantū ad pxi^m:
7 fm h sibi i^o duo mala denūciat. **Q^m**
ad ingratitudinē respectu dei dic. Omne
debitū dimisi tibi quantū ro. me. Ubi sciē
dum q deus pp suā pietatē qñ deuote in
uocat a peccatorib⁹ ipso relaxat peccā. iux
ta illō tob. 3. Benedictū est nom tuū dā
patrum nostror⁹ q cū irat⁹ fueris: miaz fa
cis: 7 tpe tribulatiōis peccā dimittis his
q inuocat te. **Q^m** Sed h sic dā dimittat hō
milib⁹: tñ aliq sunt instar istius serui in
grati: q nolūt suis seruis idulger. **Q^m** An
tales possunt figurari p phonē detinētem
pplm dei: q dixit ABoz. dñi sibi ex pre
dñi q dimitteret pplz. exo. 5. Quis ē dñs
vt audiā vocē ei⁹ 7 dimittrā isrl: nescio dñz
7 isrl nō dimittrā. **Q^m** Ubi sciendū q p pho
nē detinētes pplz dī captiui: intellr qñbz
cui alter ē debitor pp q ipz dr detinere:
cui tñ dr a ABoz. i. ab aliq ipm amonēte
q ipm dimittat 7 sibi indulgeat: q tñ nō
cognoscēs diuina sibi fca bñficia: dic se ne
scire dñz: nec vlt pxi^m dimittere sibi idul
gendo. Et sic p3 secunda pars. s. impietas

respectu primi. **¶** Quantū ad tertium. scilicet
fligentē inieplationē dicit. Et iratus dñs
ei⁹ ac. Ubi sciendū qd qñ hō pp beneficiū
a deo receptū: nō sit melior erga proximū
iustū est vt p iustitiā puniat: et qz seruus
ille fuit huiusmodi: ideo merito debuit p⁹
reprehensionē puniri fm Criso. **¶** In ista
igit inia sic data ptra suum neqz tria pos
sumus pñderare. s.

Regis implacabilitatē.

Ministroz crudelitātē.

Bene diuturnitatē.

¶ Quantū ad regis ipla. dicit. **¶** Irat⁹ at
dñs eius. Tūc dñ de⁹ irasci qñ aliquos ef
fectus facit assimilātes effectib⁹ quos fa
ceret hō iratus. **¶** Quantū ad ministroz
crudelitatem dñ. tradidit eum tortorib⁹.
Per istos tortores intelligunt demones
torquentes in inferno aīas peccatoz fm
Remigiū. **¶** Uñ quilibet tal sic in infer
no dānatus pōt figurari p sedechiā regēz
de quo snialr dñ Je. 37. qd non obediuit
verb⁹ dñi nec ipse nec sui ei⁹: cui pdixit
Je. di. In manu regis Babil. traderis.

¶ Ubi sciendū qd p sedechiā regē cum su
is suis non obedientib⁹ verbis dñi: intel
ligit quilibet nō obediēs pceptis diuinis
qui rex dici pōt pp aiām rōnalem fm qz
deberet se regere: cui⁹ sui dicūtur poten
tie sensitive. s. h sic esse deberet: tñ multo
ciliens accidit qd nec hō qñtum ad aiām si
gnificatā p regē: nec qñtum ad potentias
sensitive significatas p suos deo obedit
s. potius sequit mūdi blāditias et dilitias
carnis. Huic at misero coiat⁹ et pñnciat
Je. 1. diuina scriptura vel quilibet pdica
tor: qd tradet in man⁹ regis babil. i. dya
regis pfusionis. i. inferni: vbi est oīs cōfu
sio. vt ibi eternalr cruciet. Et sic possit di
cere illud Tere. 1. Infirmata ē virtus mea
et dedit me dñs in manu de qua non pote
ro surgere. **¶** Quantū ad pene diuturni
tatē dicit. quousqz reddat vniuersuz debi
tum. Et sic sibi dicat illud **¶** Bat. s. Amē

dico tibi nō exies inde: donec reddas nō
uissimū quadratē. Et qz nunqz poterit red
dere: nunqz poterit inde exire. **¶** Quan
tum ad xpm. s. deterentē applicationē di
cit. Sic et pñ meus ac. Ubi sciendū qd hō
qdigne vlt penitere: et accipe remissionē
peccōz suoz a deo: dñ primis dimittere: et
qz non solū ore s. corde dñ dimittere: ideo
iustus iudex dicit de cordib⁹ vñs. Et h ē
documentū xpi. d. **¶** Bar. ij. Cum stabitis
ad orand⁹: dimittite si qd hētis aduersus
aliquē vt et pñ vñ qui in celis est dimittat
vobis peccā vñ. Dimittamus ergo vt de⁹
nō pferat in pñti: vt tandē hēamus gliaz
in futuro. Ad qz nos ac.

¶ Dñica. 22^a. post pent. Euageliū. 63^m.

Beantes phiey philiuz inie
runt vt capent yhz in hmo
ne ac. **¶** Bat. 22. Evidenter
cernere possumus qd ppter
peccā primoz parentū reli

ctus est cōiter in hoibus quidā defectus
s. qd mali bonis inuidēt et ipsos multociēs
psequunt. sic pz de fratrib⁹ Joseph de q
bus snialiter dñ gen. 37. qd videntes qd io
seph a pñe plus cunctis amaret: oderant
eum: nec poterant qd qz pacifice loq. **¶** Uñ
Johānes eps i quodam sermone loquēs
d Joseph et fratrib⁹ suis. sic ait. Zelāt mā
suetum iudi: probum iprobi. mitem tumi
di: inimica emulatōe lacerant. **¶** Uñ autē sic
mali bonis inuideant. bonis tamē accrescit
meritum: dum patienter tollerant: et tamē
cum op⁹ fuerit: ipsos rōabilr reprehēdūt
quos meli⁹ non pñt affligere: qz viuendo
laudabilr et i bonis operib⁹ exercēdo. vñ
Seneca i quadam eplā. Nunqz meli⁹ tor
queb inidos: qz virtuti et glie seruiendo.

¶ Phiey igit q nō solū mali erāt: s. pexi
mi inidebāt xpo q erat sanctitas speculū:
et ipm psequēbant multociēs: qñ tñ xps pp
nñm exēplū patient supportas vt ver⁹ ma
gister et dñs cū erat oportunū eos rōnabi
liter corungebat. Et hoc ē q nob inuit in

Euangelio hodierno. In quo euangelista q̄t
tuor tangit. vj.

Cōspiratōem iudiosā prauitātē p̄tinēre.
Infrōgatōz malitiosā sagacitatē p̄dēre.
Inrepatōez ipiosā p̄tātē d̄mōstrātem.

Diffinitōem lūinosā d̄itātē exprimentez.
Tᵐ p̄bat collectō aduātā. 2^m platio
paliata. 3^m rephensio agg auatā. 4^m p̄clō
biflata. 5^m in p̄in^o. 6^m ibi. Et mittunt
ei dis. 7c. tertiu^z ibi. Cognita at̄ yhs neq̄
tia 7c. quartum ibi. Tūc ait ill^z red. 7c.

Prima pars.

Quantū ad p^m vbi tangit 7c. q̄

q̄ probat 7c. dicit. Albeutes p̄hei 7c.

Ubi sciēdum q̄ p̄prietās iudo
rum ē q̄ q̄n d̄ malitijs suis offenduntur
ab aliquo ita vt nesciant r̄ndere: conātur
inuenire viam d̄ rephēdētē ip̄os: vt pos
sint verēcūdiām suā paliare. Quia igit̄
p̄hei multoē. fuerant redarguti a x̄po 7
ab ip̄o euidenter confusi. non cessantes: sed
semper cogitantes maligne machinaban
tur mod̄ quo possent suā verēcūdiām
releuare. **E**gitur circa istā cōspiratō
nem malignā tria possum⁹ p̄siderā. s.

Cōsortium postulatum.

Colloquium ventilatum.

Flagitiū cogitatum.

Tᵐ ad cōsortium postulatum dicit.
Albeutes 7c. Ubi sciēdum q̄ isti p̄hei tā
q̄ malitiosi: vt melius explere possent su
ā malitiām venerunt ad gētem Herodis
q̄ auctoritate Imp̄atoris romani in
Iudea p̄ncipabat. Ad istos venerunt q̄a
non audebant per seip̄os opponere x̄po.
Unde de ip̄is poterat dici Iere. ij. Albe
runt vnusquisq̄ i puritate cordis sui mali

Quantum ad colloquium ventilatum
dicit. Consilium inierunt. Ubi sciendum
q̄ isti vt opponerent se x̄po: cum herodia
nis consilium querunt. Unde d̄ ip̄is Cri
sostomus. Quale consilium: tales consilia
tores. **Q**uantum ad flagitiū cogita
tum dicit. Ut caperent yēsum in sermōe.

Ubi sciendum q̄ isti tanq̄ veruti omne
viam cogitabant qualiter x̄pm possent re
prehendere: vt ip̄m redderent hominib⁹
exosum. Et hoc est q̄ seip̄o predixerat
Iere. ij. Super me cogitauerunt consilia
d̄. Venite mittamus lignum in panes ei⁹
7 errua. eum de terra vi. 7 nomen eius n̄
memo. vltra. **S**ciēdū est aut̄ h̄ vbi sit
mentō de consilio contra Iesum in quo p̄
siliarij multoē. capiunt. q̄ illud consilium
pōt figurari per consilium Achitophel:
d̄ quo d̄r. 2. R̄. 16. q̄ consiliū q̄ dabat achit
ophel in diebus ill^z erat quasi si q̄s con
suleret dominum. Iste dedit consiliū ab
salon contra patrem suum d̄ vt ip̄m per
sequeretur: qui tamen diuio iudicio 7 sua
exigēte malitia seip̄m suspēdit in patibu
lo 7 absalon fuit mirabil^z iterfectus.

Ubi sciēdum q̄ per d̄ regē ill^z d̄us
q̄ iuxta illud ps. Est rex magnus super
oēs d̄os. Per Absalon at̄ q̄ iterptat p̄ris
amaricatō q̄ p̄rem suū d̄ p̄sequēbatur in
telligitur quilibet peccator: q̄ deum perse
quitur in operibus suis: 7 ip̄m quantum
in se est amaricare dicitur: dum suā vo
luntatem non conformat voluntari diuine
Per Achitophel autem qui interpretat
frater meus cadens: intell^z quilibz malus
consiliarius alicuius dāns sibi consilium
contra diuina p̄cepta: qui signant d̄r ff
meus cadēs: q̄ tal^z sic male p̄silians. cadit
a diā grā. **A**duertat igitur infelix licet
astutus cōsiliarius quid accidit Achito
phel consulenti: 7 Absalon patrem perse
quenti. Nam dicitur q̄ Achitophel se sus
pendit 7 q̄ Absalon fuit a Joab iterfectus.
Re vera quilibz malus consiliarius sibi
ip̄i parat mortis patibulum: 7 seip̄s sus
pendit. Figuratus per Aman iniquum 7
hostem populi domini. de quo sententiali
ter dicitur Mester. 7. q̄ cum feciss^z para
ri patibulum vt i ip̄o suspenderet Adar
docheum: factum est diuio iudicio q̄ rex
Assuerus d̄ ip̄m turbatus p̄cep^t vt i ip̄o

suspenderet. Sic re ha multo. accidit qd
hō alteri malū pcuras: vel pfulēs: pprehē
ditur in suis astutijs et de suis malitijs di
uino iudicio punit. Et verificet de eo illō
Job. 5. Apprehēdit sapiētes astutia eorū et
p filiū prauorū discipat. Quilibet ē p
sequēs deū: instar absalō psequētis pēm
interficat a Joab. i. a dya^o significato per
ioab qui interpretatur inimicus. Et sic sibi
dicat deus illud Je. 30. Plaga inimici p
cussi te.

Secunda pars.

Egitur. Et mittunt ei dis. cū te.

Ubi tūgit interrogatiōē mali
tiosam sagacitatē pretendētē.
q pbat prolatio paliata. Ubi sciendū q
modus ypocritarū et inuidorum est: profer
re illi quē volunt decipere verba dulcia
vt ex his ipsum alliciant ad dicendū vel
faciendū aliquid quo possit aliquatū re
prehendi. Hā tales sunt d genere scorpio
num qui cum branchijs anterioribus vi
dentur blandiri homini: et tamē cum cau
da infundūt venenum. Secundū h igitur
in ista pte tria possumus pferare vj.

Deprauatam obuiationem.

Simulatam pmdationem.

Exagitatam postulationem.

Ad primū dicit. Et mittunt dis. 2c.
Adiferūt isti discipulos cū herodiāis: qz
sicut maliuoli magis affectabant qd aliqd
diceret p herodiāos qz p discipulos vt sic
hērent cām tradēdi eū in manū herodis
qz pp turbā ipz cape non audebāt. Ad
ad simulatā pmdationē dicit d. magister
scim⁹ 2c. Ubi sciendū qd hō qn laudat ab
aliquo coiter illarescit et sic suū pceptū fa
cili⁹ explicat alteri. nō isti phry sic versuti
ipm pmedāt et vocāt magistrū vt sic desi
derans pplō facere suos discipulos fami
liarius alloquat. Sciendū est qd in i⁹ silata
pmdatione xpm tripliciter laudant. 1.
De scientia et scitate qzrum ad se ipm.

De diligētia et sedulitate qzrum ad deū.

De iusticia et coitate qzrum ad primū.
De primo cū dicitur Magister scimus
qz verax es. De secūdo cū dicit. Et viā dei
in xitate doces. De tertio cū dicit. Et nō ē
tibi cura 2c. Sciendū ē at qd h phei silā
tonie xps pmdauerūt: nō veraciter dice
re possumus qd in sua pmdatione quat
tuor tangunt de xpo. 1.

Dignitatē gloriosam: cathedra^l excellētiē
Claritatē radiosam: lūiaris sapientie.

Bonitatē amorosam: doctrinal^l influentiē
Egrotē virtuosā: general^l presidentie.

Primo notat cū dicitur magister. Hāc ē
magistrū dic gradū dignitatē et excellētiē:
quē qdē xps veraciter hūit sup oēs magi
stros. iuxta qd ipse dicit Mat. 23. Magi
ster noster vn⁹ est xps. An di. aplis Jo.
13. Vos vocat me magister et dñe et bñ dī
citis sum et enī. Secūdo tūgit claritatē
radiosā lūinaris sapientie. et h notat cū dñs
scimus qz verax es. Nam veritatē cognos
cere dicitur habitū claritatē et sapi⁹ quē xps
vacit hūit. iuxta qd de se dicit Jo. 1. qd erat
lux vā qd il. oēs ho. ve. i hūc mūdū. Ter
tio tūgit bonitatē amorosā doctrinal^l influē
tiē. et h nota. cū dicit. Et viā dī i ueri. doces.
Nam alios docere dicitur actum bonitatē et in
fluētiē. quē xps vacit hūit. vñ dicit Jo. 48.
Ego dñs ds tu⁹ docēs te vtilia et gubnāō
te i viā qd abulas. 4° tūgit egrotē vruo
sam gnālis pfidētiē. et h notat cū dicit. Et
nō est tibi cura 2c. Hā nllūm timere et ad
oēs h grad⁹ suos eq̄lir se hfe dicit gradū
egrotē et pfidētiē quem xps vacit hūit. vñ
Ro. 2. Hō ē ei psonarū acceptō ap̄ deum.
Pro oib⁹ illis fil^l final^l hō Apoc. 19.
Ubi Jo. vidit inqt celū aptum et ecce equ⁹
alb⁹. et q sedebat sup eum vocabat fidelis
et verax et cū iusticia iudicat et pugnat: ocu
li autem eius sicut flāma ignis et in capi
te eius dyademata multa: hñs nomē scri
ptum qd nemo nouit nisi ipse: et vestitus
erat veste aspsa sanguine. et vocabat nomē
eius vñ dī et exercit⁹ q sunt i celo seq̄bā

tur eū i equis alb' vestiti bisso albo ⁊ mū
do ⁊ ex ore ei⁹ pcedebat gladi⁹ ex vtra
qz pre acut⁹: vt i ipo pcuriat oēs gentes:
⁊ ipe reget eas in virga ferrea: ⁊ ipe cal
cat torcular vini furoris ire dei omnipotē
tis: ⁊ habz in vestito ⁊ in fēore suo scriptū
rex regum ⁊ dñs dominantū. ¶ Abi sci
endum q per 1^m equum albū ⁊ sup eum
sedētem: itllr xps ds ⁊ hō: ita q p equū
albū itllr xpi hūanitas mūdissima per al
bum significata. Per sedēte hō xpi diui
nitas q: sic sessor ē nobilior equo: sic lōge
āplius ditas ē nobilior hūanitate: q^m infi
nitum quocumqz finitū excedit. ¶ Scien
dum est aut q l3 p cōicātōem ydiomatu
q hōis in xpo attribuunt dōr di hōi: dēz
sic distinguēdo q p equū albū itllr hūani
tas: ⁊ per sedēte ditas: possum⁹ tñ dicere
q p istū intllr xps: circa quē qtuor: possu
m⁹ cōsiderāf q rangunt in pdicta figura.
¶ 1° ipi⁹ vocābli multitudinē. Abi sci
endū q sic dñi ē i xpo fuerūt ditas ⁊ hu
mātas: q^m igit ad hūanitatē vocari p
fidelis ⁊ verax. Fidelis q: nllā ptermisit
dicenda. Unde ps. Fidelis dñs in oibus
vjs suis ⁊ sanctus in oibus opibus suis.
Verax q: nulla mendacia pdicauit. 2^m
āt ad diuinitatē dici pōt q vocabat ver
bum dei. i. dei fili⁹ eternal'. iuxta illd Jo.
1. In pncipio erat vbu ⁊ vbu erat apud d
um. 3° possumus considerare consortij
pulchritudinē. Et iō dī q exercitus qui
sunt i celo sequebant eum in equis albis
vestiti bisso albo ⁊ mundo: per q intelli
gitur puritas ⁊ mūdicia qz hnt sancti in
glā. 4° cōsiderāf possumus iudiciij recti
tudinē. Abi sciendū q ille qui d3 recte iu
dicare d3 p hōe sciam cognoscendū ⁊ illam
habet xps q omnia nouit. Et iō dicitur q
oculi eius sicut flāma ignis. Nam p ocu
los qui iter alior sensus plura cognoscūt
intllr xpi sapiētia: q cognoscit merita ⁊
demerita singulo: um iuxta illud puer.
15. In omni loco oculi dñi pteplāf bonos

⁊ malos. ¶ 2° d3 hōe iustam eām respem
dendi. Et istam h3 xps per suaz passionē.
Et ideo dī q vestitus erat veste aspersa
sanguine. per qz intllr passio qz p nobis
pertulit. 3° d3 habere iustum modum
pcedendi. Nam debet discurrere fca hōiuz
Et ideo dī q in iusticia iudicat. Unde d
ipo ps. Iudicabit orbem terre in iusticia
⁊ pplos in equitate. 4° d3 hōe diffinitū
num modū retribuēdi: Nam bonos debz
premiare: malos autē punire. Et ideo
dicitur q in capite eius erāt multa dya
demata: per que intelligitur premiatio di
uersa ⁊ coronatō sanctorum in patria sm
exigentiam meritorum. Puniet etia ma
los in inferno. Et ideo dicitur q de ore
eius p:oce. glā. ex vtraqz parte acutus vt
in ipso percutiat gentes. i. omnes pecca
tores. Unde Zach. 14. Percutiet domin⁹
omnes gentes que pugnaverunt contra
Ierusalem. ¶ Quarto considerāf possu
mus imperij magnitudinem. Et secundū
hoc dicit q habebat in femore scriptum.
rex regum ⁊ dominus dominantium. xps
quantum ad diuinitatē ⁊ humanitatē
habet scriptum rex regum ⁊ domin⁹ do
mantium. q: quantum ad humanitates
natus fuit de stirpe regia. quātū vero ad
diuinitatē: de deo eternaliter rege. Un
de ps. Quoniā rex omnis terre deus psal
lite sapienter. ¶ Quātū ad tertium. s.
excogitatam postulationem dicit. Dic er
go nobis ⁊c. Abi sciendū q i ista questio
ne qz faciunt videntur duo inconueniētia
Unum inconueniēs est quātū ad cesaris
maiestatē: si diceret q non liceret dari
censum cesari. Secundum quantum ad le
gis libertatē si diceret q l3. Credebāt q
diceret q nō l3 ⁊ detineretur ab herodia
nis vt rebell' impio. Si tñ cōtigissz eum
dixisse q tributum debebat Cesari: vole
bant ipsum diffamare populo tanqz libe
tati legis pdicētem.

Tertia pars.

Equi. Cognita aut nequitia eorum. Ubi tangit increpatōez impiōsam p̄tatem demonstrātez: q̄ pbat reprehēsiō aggrauata. Ubi sciendum q̄ q̄ isti ph̄ei venerūt ad xpm̄ intētiōne mala licet cum verb̄ blāditiē: et que stionem fecerāt calūniosam. Ideo d̄ tā mala intētiōe ip̄soz. q̄z etiam ad questioēz factam poterāt a xpo merito reprehēdi. Secundū h̄ igitur in 1^a pte duo possum⁹ considerare. s.

Obiurgatōez intētiōis male.

Discussiōne p̄positē q̄stionis.

Quantū ad obiurgatiōem intētiōis p̄tate dicit. Cognita aut̄ yhs̄ 7c. Ubi sciendum q̄ in obiurgando malitiā ph̄eoꝝ. 2° possumus considerare. s.

Diuinitatis indicium.

Malignitatis flagitium.

Quantū ad diuinitat̄ indicium dicit. Cognita aut̄ yhs̄ ne. cor. 13. Ubi sciendum q̄ cognosceſ secreta cordiū solus dei ē p̄p̄iū. iuxta illud q̄ sibi d̄r. 2. pal. 6. Tu enim solus nosti corda filioꝝ hoīum. **Quantū ad malignitat̄ flagitium dicit.** Aut qd me tēp. ypo. scdm̄ Jero^m. ypocrita vocatur q̄ aliud est et aliud filat. Quia igit̄ isti ph̄ei mali erant realr et tñ verbalr simulabant se bonos: ideo possūt ypocrite vocari. Et sponte ypocritas eos vocat: vt cognoscerent ip̄m esse deum cognitoꝝ cordium.

Quantū ad secundum. s. discussiōnez q̄stionis p̄positē dicit. Ostendite mihi numisma 7c. Ubi sciendum q̄ nō melius potest aliquis malus alium tēptans confundi q̄z ex sermonibus proprijs: quando ex ip̄sis ostenditur euidenter redargutus. Xps̄ igitur istos ph̄eos malos ipsū temptantes: ex proprijs sermonibus confundere voluit. Et ideo in questione ab ip̄sis proposita: vt ex verb̄ eorum ipsam solueret duo q̄siuit. s.

Numismi p̄sentationem.

Ymaginis declarationem.

Quantū ad numisma p̄sentatū dicit. Ostendite mihi numisma 7c. Ubi sciendum q̄ numisma proprie d̄r ipsa exaratio scriptur̄ q̄ fit in aliquo nūmo. s. inscriptio ymaginis regis et superscriptio in noie eius. licet hic accipiatur pro toto nūmo qui dabat pro censu. **Quantū ad ymaginis declarationem dicit.** Et ait ill. cuius ē ymago h̄ 7c. Ubi sciendum q̄ xps̄ ex h̄ q̄ videns nūmum et in ip̄lo regis ymaginem interrogat que sit 1^a ymago non h̄ venit ex ignorantia: sed ex aliqua causa. **Sciendum est aut̄ circa istam ptem loquendo moraliter q̄ p̄ istum denariū argenteum habet superscriptiōem et ymaginem regis: et valentes. x. nūmos vsuales:** intelligitur anima cuiuslibet hoīs: q̄ ideo argentea d̄r: quia deus ipsam purā et rectā creauit. iuxta illud eccl̄es. 7°. Deus fecit hoīem rectum. In quo d̄r esse regis ymago q̄ iuxta illud gen̄. 1. creauit ip̄suz ad ymaginē suā. Superscriptio aut̄ hui⁹ denarij sunt dona spiritus sancti ceteraq̄ virtutes qb⁹ istar: superscriptiōis decorātis d̄nariū: d̄z ais hoīs adornari. At sic fit calcul⁹ cādidus de quo dicit dñs apoc̄. 2. Sinceri dabo māna absconditū et dabo illi calculū candidū et in calculo nomen nouū scriptū q̄ nemo scit nisi qui accip̄. Reuerētia homini vñ ceteri peccā et vitia dat d̄s p̄solones sp̄uales p̄ māna designatas et calculū candidū. i. aie puritatē: calcul⁹ ē capillus fortis et mūdus. et nomē nouū. i. ornat eaz dōis sp̄s s. et alijs virtutib⁹. q̄ nomē signatē d̄r nō cognosci nisi ab illo q̄ accip̄: q̄ x̄a cognitio donoꝝ et virtutū non habet ab aliquo nisi qñ in ip̄is meritione exerceſ. Dicitur aut̄ 1° denari⁹ valere. 10. vsuales nūmos. q̄ h̄o q̄ verā dei ymaginē vlt̄ portare: d̄z seruare p̄cepta decalogi. **Sciendū ē aut̄ quantū ad p̄sens spectat q̄ inuēio quattuor plicē ymaginē q̄z h̄o i h̄ mdo d̄z portare. s. Ymaginē filij di: p̄ obiaz et hūilitatē. Yma**

ginem xī dei: per dilectōem et caritatem.
ymaginē viri. pbi: per fortitudinē et viua
citātē. ymaginē sumi boni: p coitatem et li
beralitatē. ¶ 1° hō d3 portare ymagiez
filij dei p obiam et humilitatē. instar xpi
humil' et obediens: de quo phil. 3. qd humi
liauit seipsum scūs obe. vsq3 ad mortem
Et sic fit de illis de qbus apl's dic' Ro.
8. Quos psciuit et predestinauit pformes
fieri ymagini filij dei. ¶ 2° ymaginem xī
dei per dilec. et caritatē. Nam hō d3 erga d
um et pximū caritatē hēre instar dī q nos
care dilexit. Ad q3 hōndā q3tū ad deū nos
admōet Jo. 1. Can. 4. d. Nos ergo diliga
mus deū q3tū ipse prior dilexit nos. Quā
tum vō ad pximū ibidē dic'. Charissimi si
cut de9 dilexit nos: et nos debem9 alter al
teruz diligere. ¶ Tertio d3 portare yma
ginē viri pbi p fortitudinē et viuacitatē.
Nam hō d3 instar viri pbi esse fortis et ve
rax in opibus virtuosus. Cui d3. i. 12. 18.
Esto vir fortis et p'are bella dñi. Nam pre
liari bella dñi est d' vitia dīmicare. ¶ 4°
d3 portare ymaginē sumi boni p coitatem
et liberalitatē. Nam hō d3 esse alijs cōica
tiu9 et largus de suis donis: siue spūalib9:
siue tpalibus indigētib9 suo posse. An
Ephē. 4. Qui furabat nō furec magis at
laboret opando manibus suis qd bonū est
vt hēat vñ tribuat necessitatē patientib9.
¶ S3 si sic deberet esse qd hō portaret su
pradictas ymagines: tñ mlti portāt yma
gines vitiōz. Vbi sciendū qd inuēio quat
ruplicē ymaginē vitiōz. i.
Abhoiatiōis: p supbiā et arrogantia.
Abortis: p odiū et inuidiā.
Fallam: p ypocrisym et vanagloriam.
Idoloz: p cupiditatē et auaritiā.
¶ Primo hō aliqn portat ymaginem ab
hominatiōis p supbiā et arro. Nam iuxta il
lud Prover. 16. Abhoiatio ē dñs oīs arro
gās. ¶ Secūdo ymaginē mortis p odiōū et
inuidiā instar rachel. de qua d3 Gen. 30.
qd cernēs rachel qd infecōda esset inuidit

forori sue lye q legif fuisse fecōda. Sic re
xa mltoc. accidit qd infecōdi virtuosis opī
b9 inuidēt fecōdis: nec eos respiciūt nisi for
uo oclō. An ecc. 1. 14. Nequā ē ocul9 inuidi et
auertēs faciē et despiciēs aīaz suā. ¶ 3° hō
portat ymaginē falsā p ypocrisym et vana
gloriā: d qd d3 Mat. 23. Pleni estis ypo
crisi et iniquitate. ¶ 4° portat ymaginem
ydoloz p cupiditatē et auaritiā. Nam iuxta
illud Hebr. 5. Auaritia ē ydoloz fuitus.
Nam tñ aduertūt tales mibi portātes illas
ymagies illud qd de eis dic' ad deū p. Ne
lud inqd sōnū p'gētū dñe in citate 1ª ima
ginē ipsoz ad nihilū rediges. f. qñ d glia
piciēt in penā. ¶ Hoc at fuit figuratum
Apoc. 14. Vbi snialr d3 qd cū Jo. vidisset
vnā bestiā hūte capita. 7. et cornua. 10. et su
p cornua. 10. diademata et sup capita eius
noīa blasfēmie: qd vn9 angel9 dixit voce ma
gna. Si qs adorauerit bestiā et ymaginem
ei9 et accepit caracterem i frōte sua: aut i
manu sua h' bibet de vino ire dei: et crucia
bif igne et sulphur. ¶ Vbi sciendū qd p istā
bestiā intelligit diabol9 q dimisso recto iu
dicio et sequēs appetitū inordinatū: volēs
deo eē filius: bestia p' dīci. Capita. 7. hēre
d3: pp. 7. vitia capitalia de quib9 hoies tē
ptat. Cornua vō. 10. pp trāsgressiōē deca
loi. ¶ Signant at d3 sup cornua hēre. 10.
diademata: et sup capita noīa blasfēmie:
qd volendo inducere hoies ad trāsgressiō
nē pceptoz: aliqd placibile eis oñdit: vt
ipos magis alluciat. istar diadematz capue
ornanz. Et nomen blasfē. qd oīs vinens in
7. vitijs capitalib9: d3 blasfemat. ¶ Istā
at bestiā d3 hoīem adorare: qñ suggestiō
nibus suis malignis p'sentit. Tñ aduertat
mib9 peccōr: bestiā adorās qd sequit. Nam d3
qd vnus angel9 clāuit et c. Vbi sciendū qd p
1^m angelū qui nūci9 interpretat: intelligit qui
libet ānunciās vitatē. ¶ Iste igit clamat
qd si quis adorauerit bestiā. i. diā^m sibi cō
sentiendo. vl' ei9 ymaginem. i. peccā: et acce
pit ei9 carac. iu frōte. i. in aīa male cogitā
gg iij

Euangelium. 64.

do: vel in manu. i. male operando: bibet & vino ire di. q. d. s. instar irati pferet iniaz q. crucies igne ardente & sulfure fetente eternalis in inferno. Et sic significet illud Apo. 18. Scm est vuln⁹ seuu ac peximū su per eos q. hēbant caracterē bestie: & eos q. ado:auerūt ymaginē eius.

Quarta pars.

Egri. Tūc aut ill' red. 2c. Abi tā gur diffinitōem lūinosam vitatē exprimētē: q. pbat p dō bifkēta. Abi sciē. q. hō dñs suis tpalib⁹ significat p regē Cesarē: d. s. s. suū statū reddet tributū & pecūiā: d. s. s. pmitas. oblatio nes & victimas. Abi sciē. q. dñs tpalib⁹ pueniēs est q. reddant d. tpalib⁹ reb⁹ tri buta iusta & pueniētia nō pōia honori dñi sic ēt xps soluit p se & p Petro tributū: q. uis ipe q. erat dñs & dñs nō teneretur. cui dixit dñs Math. 17. Et nō scādali ze mus eos: vade ad mare & mitte amū: & cū piscē q. p. ascenderit tolle: & apto ore eius inuēies statere: illū sume: & da eis p me & p te. Sciē. est at loqndo spūalr q. p. ce sarē intllr corp⁹: cui dñm⁹ reddere neces saria s. s. Dig. Ad sustētatōem nāe: dō dñs honore & exercitiū p opa virtuosa. Se neralr at loqndo hō d. reddet d. seipso. Holocaustū & sacrificiū.

Proximo sūetōem & bñficiū.
Deo laudē & pconium.

1° hō d. reddet d. seipso holo. & sacri. Ad q. nos admōet apo. 1 Ro. 12. Obsecro i qt vos p miam dī vt exhibeas corpa vra hostiā scām dō placentē. **2°** d. reddere pmo sūetōem & bñficiū. iuxta pceptū dñi. d. 24. Nō negab mercedē indigē tis paupis ffrs tuis: sed reddes ei pñiū la boris sui. **3°** d. reddet hō dō laudez & pconiu. iuxta admōitōem ecclī. d. ecclī. 35. Bono aio glām redde dō. Et signant diē bono aio: q. alacriter d. hō deū laudibus pmēdāt. dō cū ps. In me sūt dñs vota t⁹ q. reddā laudatōes tibi. **4°** Dicam⁹ ergo

nos alacriter dō cū ps. Reddā tibi vota mea q. distinxerūt labia mea. Et reddē do p nra possibilitate debitū: ipe postmo dum reddat sua benignitate pñiū de q. d. apls. i. Thy. 4. Reposita ē mibi corona ius titie q. reddet mibi dñs in 1⁹ die iustus iudex. Ad q. coronā 7c.

5° Dñica. 23. post pente. Euangelii. 64.

Quēte xhu ad turbas: & princeps vn⁹ accessit ad eū d. ecce filia mea defuncta ē 7c. Mat. 9. Nos videmus p expientia q. sap⁹ aliquid

medici ex duob⁹ generalr pmēdāt. primo qñ scit infirmitatē cognosce. 2° qñ scit sa nitatis remedia adhibere. Xps at spūalis mēdic⁹ humani generis ppletissime istas duas pdictiones h. Nam pmo cognosce infirmitates hoīum. vt sic qlibet possit si bi dicere illud bēster. 14. Tu scis infirmē tatē & necessitatē meam. 2° scit pfecte ad hibere sanitatē. Nam s. ps. Ipse est q. sa nat oēs ifirmitates nras. Sciendū est aut q. gen⁹ humanū pp pccm pmox parē tum: duplicē infirmitatē incurerat. s. mor tem tam spūalem q. corpōalē. Nam pp pccm amisit donū originalis iustitie: quē si suasset nō fuisset mortu⁹ ēt corpōaliter s. vixisset i paradiso terrestri tm quantū preuisum fuisset a deo: & qñ placuisset sibi fuisset in paradisu celestem in cor⁹ simul & aia sine morte translat⁹. Sed tm peccan do factus est sic mortalis q. non pōt non mori. iuxta Hebr. 9. Statutum est homi nibus semel mori. Incurrit etiā mortem spūalem quantū ad aiam. q. si tunc qñ pec cavit. habuit grām gratū facientē: ipam amisit peccando. Secūdo incurrit debi litatem in virib⁹ naturalib⁹ ad resistendū peccatis. Nā si hō perseverasset in statu i nocentie vt fuit a deo creatus: in ipso fuif set rectus ordo potentiarum: quia ratō su

isset deo subiecta plenarie: et sensualitas rationi. Hunc autem propter peccatum factus est ordo perversus: quia multociens adeo ratio hominis deviat: et sensualitas non solum est rationi peraria sed ipsam plerumque captivat. quod cognoscens apostolus dicit. **Ro. 7.** Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee et ita infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius. **T**iste duplex defectus in homine fuit figuratus in 1° dicto parabolico christi de homine a ierico in hierusalem descendente qui incidit in latrones qui etiam despo. eum et pla. impo. abi. semiui. re. **T**ibi sciendum quod per illam expoliationem intelligitur ablatio doni gratuiti unde homo reman. mortalis. Per vulnerationem iactura facta in viribus naturalibus unde remansit debilis. **Q**uia remedium contra spirituales mortem est gratia: contra vero debilitatem virium est valitudo concessa. ideo christus verus et prudens medicus humano generi gratiam vivificantem tribuit et vigorem. Et hoc est quod nobis innuit ystoria euangelij presentis in duobus miraculis propalata. In quo euangelio. **Beatus Math.** quatuor tangit. s. Expoliationem supernalis decoris. Vulnerationem naturalis vigoris. Condescensionem mirabilis dulcoris. Restitutionem rationalis valoris. **P**rimum probat calamitas defectiva. Secundum infirmitas afflictiva. Tertium benignitas compassiva. Quartum virtuositas effectiva. Primum in principio. Secundum ibi. Et ec. mulier etc. Tertium ibi. At yhs conuersus etc. Quartum ibi. Et cum venisset yhs in domum principis etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit
a etc. quod probat etc. dicit. Loquente
ysu etc. ubi sciendum quod inter alia
que dant auxilium alicui ut ab aliquo petat

gratiam: unum est quando videt ipsum benignum tam in docendo alios quam in condescendendo petitionibus factis. Quia igitur christus benignus erat hominibus eos erudiendo vitia et eorum votis annuendo. ideo secure ad ipsum accedere poterant homines. Secundum si igitur in parte ista tria possumus considerare. s. Veritatem eruditionis.

Sedulitatem inquisitionis.

Benignitatem condescensionis.

Quantum ad veritatem eruditionis dicit. Loquere ihu ad turbas. Per illud loqui intelligitur eius salubris et vera predicatio qua gentes instruebat. **Q**uantum ad sedulitatem inquisitionis dicit. Ecce prin. vnus etc. **T**ibi sciendum quod homo volens aliquam gratiam ab aliquo petere. Primo debet scire a quo utrum. scilicet a quo possit et velit sibi facere. **S**ecundo debet illi a quo vult petere se personaliter presentare. Nam videmus quod multa sunt instantia hominis que non fierent in eius absentia. **T**ertio debet illum a quo vult aliquid petere honorare. Non enim debet petere gratiam ab aliquo ipsum vituperando quod videmus ad oculum quod reuerentia exhibita homini ipsum inclinat ad faciendum alteri quod petit. **Q**uarto debet cognita potentia illius a quo petit ipsam magnificare. **Q**uinto debet suam necessitatem manifestare. Nam multociens accidit quod homo videns necessitatem alterius inclinat facilius ad sibi subueniendum. **S**exto debet ipsius auxilium humiliter inuocare. Nec autem. s. habuit ille princeps in procurando gratiam per filiam: sicut in serie istius particule prinetur. **P**rimo enim seruit illum a quo beneficium postulauit: quod fuit christus verus deus: qui si beneficium poterat et volebat conferre. iuxta illud. i. **Thimothe. 2.** Ipse vult omnes homines saluos fieri. **S**ecundo ipsi christo se personaliter presentauit. Nam dicitur. Et ec. prin. vnus accessit

ss iij

Tertio xpm debite honorauit. **M**a dñ
q adorauit eum. **Q**uarto cognita xpi
poteria: pñs magnificauit. **M**a dixit: dñe:
sciens ps. dixisse. Scitote q^m dñs ipse est
deus. **Q**uinto xpo sua necessitate mai
festauit. **M**a dixit filia mea mo defuncta
e. **S**exto xpi auxiliu humilr iplozauit.
Ma dixit: sed veni et ipone manu sup ea
et viuet. **Q**uantu ad 3^m. s. benigntate:
cōdescensionis dic. Et surgēs xps 7c. **U**bi
sciēdū q magna fuit bēgnitas xpi in vo
lendo cōdescendere isti pñcipi et ipsuz seq
vt filia eius a mortuis suscitaret. **S**ciē
dum ē aut circa istam ptem pñcipalem lo
quēdo moralr q p istum pñcipem intellr
glibet hō: qui pñceps dici pōt q: factus
ad dei ymaginē: pñcipit⁹ est a dō pñceps
et dñs oīuz creaturaz: q omnes tā corpora
les qz spūales ad seruitiū hoīs sunt crea
te. **P**er puellam aut vnica: filiam ei⁹:
intellr aīa cuiuslibz hoīs: q ideo dñ vnica:
q: homo nō hz nisi vnā: qz tenere dilige
re oīz instar istius pñcipis qui care filiam
diligebat. **H**ec filia defuncta dñ: quando
peccat mortalr: et dimittit diuinā grām
animaz viuificatē. **E**t possit dici de ipa
illud. i. thi. 5. **A**liens mortua est. **N**atura
lz viuāt vīta naturali tñ mortua spūaliter
dicitur p peccñ. **P**uella vero dicif: q:
instar puellē: debz esse puritate decorata.
Et sit figurata p rebeccā. de q dicif gen.
24. **E**cce rebecca egred: ebat hñs ydriam
in scapula sua: puella deco: a nimis et vir
go pulcherrima: et incognita viro. **M**a
p rebeccā q interpretat multū accepit:
intelligit aīa cuiuslibz hominis: q ideo dñ
q multū accepit q: ad dei ymaginem est
creata. **I**sta istar rebeche debz hñe ydriaz
aque in scapula sua: q: debet hñe gratiaz
animaz viuificantem et irrigantem. q debz
esse deco: a p honestatem euidentem: vir
go qz pulcherrima et viro incognita p pu
ritatem nitescētem. **H**omo igit signi
ficatus p istum pñcipem habens aīam si

gnificatam p filiam mortuaz p peccñ: debz
ad xpm instar pñcipis accedere modo q
supradictū est p grā postulāda. **Q**uid
aut xpo manifestādo suam indigentia de
beat dñe: et quid ab ipso petere: audi quid
pñceps i⁹. **M**a dixit filia mea mo defunc.
7c. **U**bi sciendū q hō sciens animā suaz p
peccñ mortuam: debz petere vt sup ea ma
nū imponat. i. suā sibi pferat grām. d. illd
ps. **E**mitte manū tuā de alto eri. me et li.
me de aquis mul. et de manu fil. ali. **M**a di
uina grā est man⁹ viuificans animam et p
fortans. **E**t possit dñe illud eze. 3. **A**san⁹
dñi erat mecū cōfortans me. **I**sta ma
nus pōt figurari p illam manū qz vidit
ezechiēl de q ipse dicit ezechiēls. 2. **V**idi
et ecce manus missa est ad me in q erat in
uolutus lib et expandit illam corā me: qui
erat script⁹ intus et foris et scripte erant i
eo lamētatoēs: carnū et ve. **U**bi sciē. q
dīa grā nos fac cognoscei tria. **P**o vilita
tē de formant⁹ cl⁹ pe: pp qz dbem⁹ lamēta
tōem assumei et pñtōēz. et sint i libro scri
pte lamētatoēs. **2**o fac nos cognoscere
iocūditatē dlectant⁹ glē: pp qz dbem⁹ lau
des dbitas scātare: et fm h dñ: ubi scriptū
carnū. vt sic dñe possit cū ps. **A**bsit in os
meū cāticiū nouū carnū dō nro. **3**o facit
nos cognoscei accerbitatē affligent⁹ pene
pp qz dbem⁹ timei ne dānatōis efne: sic
ibi scribit⁹ ve. **I**stō ē ve q dñs pinat peccō
rib⁹. **A**lpo. 12. vbi dñ. ve terre et mari: q: d
scēdit dyabol⁹ ad vos hñs irā magnā tre.
i. terreis: mari. i. supbis et lauiis.

Secūda ps.

Eqf. **E**t ecce mlier q sanguis 7c.
Ubi tāgit vulneratōem natural
vigoris: q pbat ifrmitas afflictū
na. **U**bi sciē. q q: pp amissionē sanguis:
hō corporalr efficit dbil: sic pz in hoibus
vulneratis. ideo hec mulier propter h se
sentiens debilem: ad **T**haistum quē vide
bat vez medicū accessit. **S**cōm h igit in
parte i⁹ tria possumus pñdere. s.

Corpi infirmitatem afflictuam.
 Opia sedulitatem inq̄sitiuam.
 Cordis crudelitatem adheſiuam.
Q^m ad p^m dic. Et ec. mlier 7c. Ubi ſci
 endum q^m ad infirmitatem hui⁹ mulieris
 duo poſſum⁹ coſiderare .ſ.
 Qualitatem inſicientem.
 Diuturnitatem aggrauantem.
Q^m ad q̄litateſ iſi. dicit. Et ec. mlier
 7c. Ubi ſciendū q^m ex illa infirmitate muli
 er ſm legem moſaycam reputabat imun
 da. **Q^m** ad diuturnitatem aggrauantem dic
 ātis. 12. Ubi ſciē. q^m lōgo tpe iſta mulier i
 firma fuerat nec poterat medicorū auxilio
 libari. **Q^m** ad 2^m. ſ. opia ſedulitatem
 inq̄sitiuā dic. Acceſſit retro 7c. Ubi ſciē.
 q^m circa ſedulitatem inq̄sitiuā iſtius mulie
 ris tria poſſum⁹ p̄ſideraſ. ſ.
 Fiducialitatem inducentem.
 Humilitatem reuerentem.
 Proximitatem p̄iungentem. **Q^m** ad fi
 de inducentem dic q^m acceſſit. Hā illa mulier
 fiducia hōis d̄ xpo quē ſciebat miſico: dē:
 ſecure acceſſit ad eū vt mereret curari. nō
 acceſſit at̄ i ciuitate v^l in domo. tanq̄ ſe
 pata ſic imūda. **Q^m** ad hūilitatem reue
 rentem dic retro. Ubi ſciē. q^m i⁹ tū q^m muli
 er: tū q^m imūda. 7 iō reputabat ſe indignāz
 n̄ acceſſit ad xpm: an̄ ipſi⁹ faciē ſ; ocul̄e:
 q^m potuit ſ; Crifo. acceſſit retro. **Q^m**
 ad proximitatem p̄iungentem dic. Et tetigit ſim
 bria ve. ei⁹. Ubi ſciē. q^m iudei portabant
 palia q̄drāgulata: 7 iuxta mādatū legis i
 ſuitatib⁹ palioz portabat ſimbrias: vt ef
 ſent eis ad memoriā mādatoz dī: 7 p̄ h̄ et
 in habitu ab alijs pplis cognoscerent di
 ſticti. Iſtas at̄ ſimbrias more iudeoz xps
 portabat. **Q^m** Ecce igit mulier cognosceſ
 ſentez ſanatiuā in xpo: q^m iuxta illd̄ Luc.
 6. Vir⁹ exibat de illo 7 ſanabat oēs: tñ
 acceſſit ad eū q^m ſimbria tetigit: n̄ audens
 ad plēnū p̄p̄ ſuā imūdiāz veſtē tangere.
Q^m ad 3^m. ſ. cordis credulitatem adheſi
 uam dic. Dicebat. n. intra ſe 7c. Ubi ſciē.

q^m iſta mulier: q^m forte audierat q^m ad tactū
 ſimbrie xpi ſanabāt iſirmi. iō ip̄a credidit
 p̄ p̄ſimilez tactū ſanari. **Q^m** Sciē. ē at̄ circa
 ptem illā p̄ncipalē loquēdo moral⁹ q^m p̄
 illā mulierez paciētem fluxū ſanguinis ex
 q̄ debilitabat in virib⁹ naturalib⁹: intell⁹
 pccōr: q^m p̄p̄ pccm̄ hz naturales vires inſir
 mas: ad reſiſtendū vitij⁹. **Q^m** Uñ tal⁹ pōt ſi
 gurari p̄ miphiboleth. de q̄ dī. 2. Rē. 4. q^m
 erat ionathe filio ſaul: fili⁹ debil⁹ pedibus
 noīe miphī. **Q^m** Ubi ſciendū q^m p̄ miphī. q^m
 interpretat̄ os p̄ſuſum: intell⁹ pccōr: q^m os p̄ſu
 ſum dici p̄t: q^m iuxta illd̄ ecclī. 15. Hō ē ſpe
 tiola lau⁹ i ore pccōria. Iſte dī. ſbilio pe
 dib⁹: q^m tā intellectū: q̄z volūtātē ſignifica
 tā p̄ pedes iſirmos hz ad bōa op̄atimo q^m
 pei⁹ ē: hz ad bonū ip̄os hēat debiles: tñ ad
 malū hz eos p̄mptos. Uñ Jb. 59. Pedes
 eoz ad malū feſtināt vt effūdāt ſanguinē
 inocētez. **Q^m** Signāter at̄ pccōr dī. mli⁹: p⁹
 q^m mli⁹ a molitūe dī. Uñ flexibiles: ſic pec
 cator cito flectit̄ ad peccādū. 2⁹ q^m ſic mli⁹
 i factj ſuis ē inſtabil⁹ ſic pccōr: naturā hz in
 bono iſtabilē: In c⁹ pabola dī trñ. i. Pec
 cato peccauit ier^m. p̄pterea iſtabil⁹ ſcā eſt.
Q^m Pccōr igit ſignificat⁹ p̄ illā mulierez
 pōt figurari p̄ mli⁹ q̄z vidit Jo. apoc. 7.
 Uidi inq̄t mli⁹ ſedētem ſup beſtiā cocci
 neā plenā noib⁹ blaſphe⁹ hōitē capita. 7. 7
 cornua. 10. 7 mli⁹ circōdata erat purpura 7
 coccinio 7 inaurata auro: 7 lapid̄ p̄rioſo: 7
 margarig: hōis pocl̄ aureū i māu ſua ple
 nū abhoiatiōe 7 imūdiā fornicatōis ei⁹:
 7 i frōte ei⁹ nom̄ ſcriptū miſteriū. **Q^m** Ubi
 ſciendū q^m p̄ illā beſtiā: intell⁹ dyabol⁹: nō
 p̄ naturā ſ; q^m ſac̄ hoies incitādo eos vt ſe
 q̄nt carnis deſideria beſtiales. d̄ qb⁹ p̄s.
 Hō cū i honore eſſet n̄ intellexit p̄pat⁹ ē
 iu. iſi. 7 ſilis fact⁹ ē illis. **Q^m** Iſta beſtia. i.
 dya⁹ dī coccinea. i. hōis colorē rubeū ſigni
 ficātē cruorez ſanguis q^m ſemp appetit ho
 mines p̄ vitia iuſtar ſanguinis maculaſ.
 Que iō plēa blaſphemie dī: q^m dya⁹ ſem
 p̄ docet ho. mines blaſphemare. **Q^m** Etia;

hñe capita. 7. q. induc homines ad. 7. vi
na capitalia: 7. comua. 10. q. eos induc ad
transgressioez. 10. pceptoz. ¶ Per mlrem
vō sedetē sup bestiaz itellr pccōr: q iō sup
bestiam. i. sup dya^m sedere dīr: q sic hō in
bestia portat ab ipa sic dya⁹ portat ad suū
libitū pccōr. Que dīr circūdata coccinio
7 purpura: q: seqūdo instinctū dya⁹ macu
lant 7 cruētat p vitia qb⁹ ania deturpat.
Dīr at h mulier decorata ornamētis diuer
sis 7c. Aluro inq⁹ pp cupiditatē 7 auaritiā
margarit⁹ at 7 lapidib⁹ ptiōis: pp arro
gatiā. Que etiā dīr hñe poculū aureū plenū
abho. 7c. pp gulaz 7 luxuriā. Dīr aut hñe
scriptū in frōte ei⁹ nom⁹ misterii: n quod
misteriū dei: sed misterii iniquitaz 7 mali.
Istō aut misterii nō ē aliud qz eterna dā
natio. ¶ De 1° pccōre sic effeminato dīr
Job. 36. Aboriet in tēpestate aīa eoz: 7 vi
ta eoz inter effeiatos. ¶ Lz aut hō in ml
tis pccis fuerit: n dīr redire ad psciam co
gnoscēs se pccōr: 7 instar isti⁹ mlris ad
xp̄m accedere pro grā ipetrāda. Ad q fa
saciendū admōet nos apl^s hab^r. 4. d. Ad
eam⁹ cū fiducia ad tronū grē ei⁹ vt miāz
psequamur 7 grām inueniam⁹. ¶ Qualr
aut pccōr: dēat accedere: audi. q h nō acces
sit an facie: sed ret⁹: in q dat nob intelli q
pccōr: ad xp̄z rediēs: lz vēiat cū pfidentia
dīr nō accedere cū verecūdia de pmissis 7
suā tu: pitudinē hūillr cognoscēdo: 7 tē me
rebit veniā obtinere. ¶ Quid at vt cura
ref hūillr fec. audi q tetigit fimbriā ve.
ei⁹. Ubi sciēdū q p vestimētū intellr hūa
nitas xp̄i: q: sicut vestimentum: tegumen
tum est corporis: sic humanitas tegebat
in xp̄o diuinitatez. ¶ Per fimbriā aut q est
ultima ps vestimēti intelligit xp̄i passio q
fuit vlti^m pretiū oblatū deo p salute hūa
ni generis. tigit igit vestimentū: q xp̄m
credit verū deūz 7 hoīem. Fimbriā vero.
q credit pro salute nra ipm imolatū 7 cru
cifixū. q tacta. i. cognita. omnem expellit
langoiem.

Tertia pars.

Equit. At yhs cōuersus est 7c.

Ubi tigit pdescentionē mirabil^r
dulcoris q pbat benignitas cō
passiua. Ubi sciendū q vera ppassio nō so
lū cōsistit in affectu cordis vl^r affatu oris:
sed pscitur effectū op is. Xps igit nō so
lū fuit cōpassus isti mlri qzruz ad affcū
7 affatū: sed et quantū ad effcū: q: sibi p
fectā tribuit sanitatē. ¶ Q^m ad affcū p
passionis dīr: cōuersus yhs 7 vidēs eam.
Ubi sciendū q p illam visionē: intelligit
ipsi⁹ cognitio q oīa sunt sibi nota. ¶ Per cō
uersiōē xp̄i intelligit ip̄s cōpa⁹ qz ad
illam mulierē hūit indigētem. Et sic ipsa
potuerit dīe cū ps. Ab̄ multiplicasti magni
ficentiā tuāz 7 cōuersus cōsolatus es me.
¶ Q^m ad affatū dicit. Confide filia 7c.
Ubi sciendū q in 1° locutōe gratiosa con
solat illam mulierem tripliciter. s.
¶ Per cōfortationem vigorosam.
¶ Nominatōem gratiosam.
¶ Benūciationem fructuosam.
¶ Q^m ad primū dicit. Confid. Ubi scien
dum q xps videns ad se hoīes venire p
sio iplos cōfortat vt pseuerantiā hēant 7
sic vt 1^a mulier pseueraret in fide qz cepe
rat: 7 vt ab ipsa remoueret timorēz dicit
sibi confid. ¶ Q^m ad nominatōēz grōfaz
vocat eam filiam. Quia enim 1^a mulier iā
in corde suo fidē de xp̄o cōceperat dici p̄t
ei⁹ filia adoptiua. Un Criso. in ol. Filiaz
eam vocat: q: fides eam saluam fecerat.
¶ Quantū ad denūciationem fructuosāz
dicit sibi: fides tua te saluam fec. Ubi sciē
dum q fides ei⁹ fuit tanta: q de cōgruo
pmeruit recipere sanitatem. 7 ideo dīe te
saluam fec: 7 nō faciet. ¶ Quantū ad ef
fectū dicit. Et salua facta est 7c. Ubi scien
dum scdm glo. q intelligit ex 1ª hora ex
qua tetigit fimbriā: 7 nō ex qua yhs con
uersus ē ad eaz. ¶ Sciendū est circa illaz
ptem principalez q pietas xp̄i erga pccō
rem significatū per mulierē infirmā: ad

ipm accedentem : ostendit multipliciter.
Primo in sua benigna pdescentione: a li
 dat intelligi in li q dñr q cōuersus vidit
 eam. Nam tūc xp̄s dñr ad peccatorem cō
 uerti: qñ sibi ex sua benignitate cōparit:
 et ipm vt ad se reducat intuef oculo pieta
 tis. iuxta illd q dñr luc. 22. q cōuersus dñs
 respexit pet rñ: id ē petr⁹ recordat⁹ ver
 bi dñi. prius qz gall⁹. 7c. Et egressus so
 ras fleuit amar. Sic re vera peccō: quem
 xp̄s sua benignitate respic̄ reducēdo sibi
 ad memoriā sua delicta: instar petri debet
 amare flere. et sic merebit misericordiam in
 uenire. vt dicat cū ps. Quātas ostendisti
 mihi trib. ml. et malas et cōuersus vi. me.
Secundo ostendit ipius pietas in sua
 firma pfortatione. et h cum diē. confid. Ma
 q: peccator: p̄siderans suas malicias debz
 multum formidare: tñ xp̄s humilr ad se
 accedētem : cōfortat. p̄mittens sibi remis
 sionem omniū peccatorz. ppter q dñr Je.
 17. Beat⁹ vir q p̄fidit in dño et erit dñs
 fiducia eius. **T**ertio ostendit ip̄s pie
 tas in dulci notatiōe: cum dñr filia. nomen
 filiatōis est nomen dulcedinis et amoris.
 Un qñ peccō: q erat seru⁹ dyaboli ad deuz
 cōuertitur: tūc dei sp̄alis filius generat.
 Et sic dicat sibi illud ps. Dñs dixit ad
 me filius meus es tu: ego ho⁹ genui te.
Quarto ostēdit in salubri denūciatio
 ne cum diē. Fides tua te saluā fec. Nam
 fides vera cū caritate formata dat vitam
 homini q prius mortu⁹ fuerat p peccatū.
 Un **Barth.** in quodā sermone. Corpus
 enim ex natura viuit: aīa aut ex fid. xp̄s
 aut in corde fidelū suorum p fidem habi
 tare dignat. **Q**uinto ex supradictis re
 sultat gaudiū in efficaci cōsecutiōe. et h cū
 dicitur q salua facta est 7c. Ma peccō: quā
 do cōtritus et deuotus accedit ad xp̄s: ex
 tunc recip̄ remissionem peccatorz. iuxta il
 lud ps. Dixi cōfitebor aduersum te in iu
 sticiam dño et tu remisisti impietatem peci
 mei. iuxta illd Job. 10. Peccaui: et ad ho

ram pepercisti mihi. **Quarta pars.**
 Equif. Et cū venissz yhs i dom⁹
 7c. Ubi tangit restōem nāl valō
 ris: q pbat vtuofitas effectiua
 Ubi sciē. q xp̄s postqz sanauit mulierem
 a flu. san. in quo datur intellī repatō hūa
 ni generis i virib⁹ naturalib⁹. Hūc p̄nter
 resuscitat puellam mortuā in q dat intellī
 repatio humani generis qm ad defectuz
 quē incurrerat in dōis gratiū qbus fue
 rat spoliatū: p qb⁹ nob⁹ pfert grāz q no. in
 vita reddita puelle defuncte. fm h igit i
 ista pte tria possum⁹ p̄siderare. s.
 Lamētum dolorosum.
 Effectum vigorosum.
 Successum gaudiosum.
Quad ad p̄mū diē. Et cū vēissz yhs 7c.
 Ubi sciē. q q: iste p̄nceps archidiaconog⁹
 erat nobil: multi p̄uenerāt ad domū suā
 occasiōe puelle defūcte vt sibi p̄passionez
 oñderēt et i exeqis hono:arent. vñ h tria
 possum⁹ cōsiderare. s.
 Letū lachrimabilr lamētantem.
 Xpm misericorditer cōfortantē.
 Populū porcaciter sblanātem.
Quad ad cetū 7c. diē. Et cū vēissz Iesus
 7c. Ubi sciē. q tibiēies sūt hoies cū istis
 canētes carmē lugubre: et tales vocabant
 ad exeqas mortuoz: vt suo carmine lugu
 bri alios puocarent ad fletū. Isti vocatē
 fuerūt ad domū p̄ncipis pp filiā dñctam.
 Et ē q erat ibi turba tumultuōs: qz ibi
 erat multitudo hoium sil loqutiū. vñ cāba
 tur tumultus. **Q**uad ad xp̄s misericordi
 ter cōfortatē diē. Dicebat recedite 7c. vbi
 sciē. q l3 i^a puella vaciter essz mortua qm
 ad naturā: qz de aīa ei⁹ fuerat separa a cō
 pore. tñ xp̄s viuebat: qz potētia sua potat
 eā a mortuis suscitaf. Facili⁹ ē dō suscitaf
 mortuū qz hōi a nālī sōno aliū excitaf. Et
 id dixit yhs nō ē mortua s3 viuit. q. d. fm
 Remigiū. Uob mortua ē: dō at q suscitaf
 p̄t dormit: tā i aīa qz i cor. **Q**uad ad pplz pō
 caciter sblanāte diē. Et deridebāt eū. Ubi

sciē. q. multitudo affatū qñ audierit xp̄. d. puellā nō ē mortuā: q̄ mortuā certitudinalr cognoscebāt. Nō cognoscentes dīam vtrū in xp̄o: s̄ credētes ip̄m solū hoīem triumphabāt ⁊ dīdebāt eū. Et sic potuerit dīe illd̄ Jere. 20. Fctis sum in derisum tota die. **¶** 2^m. s. effcū vigorosus dicit. Et cum eiecta esset turba ⁊ c. Ubi sciē. q. in 1° vigoroso effcū q̄tuor possum⁹ p̄sistere. s.

Abodum mirificum.

Accessum ḡosum.

Tactū saluificum.

Actum viuificum.

¶ 2^m ad modū mirificū dīc. Et cum eiecta esset turba. Ubi sciē. q. xp̄s volēs facere illud miraculū: nō oēs admisit: s̄ oēs adiecit q̄ erāt ibidē tanq̄ incredulos ⁊ ēt ad vīm ex^m. ⁊ secū h̄c voluit nisi petrū Jaco. ⁊ Jo. ⁊ p̄m ⁊ m̄m puelle: iuxta illud Luc. 8. Nam p̄m ⁊ m̄m puelle h̄c voluit q̄ nō erāt de suo collegio ⁊ ad quos maḡ res p̄tinebat ⁊ tres de suo collegio. vt iuxta illd̄ Math. 18. in ore duorū vel triū stet oē vbum: multitudinem aut ip̄m deridentem eiecit tanq̄ indignos videre tam stupendū miraculū. **¶** 3^m ad accessum ḡosum dīc. Et intrauit. Expulsi ei oībus excepti. s. d̄ q̄bus dcm̄ est: intrauit ad locū vbi puella iacebat defuncta.

¶ 4^m ad tactum saluificū dīc. Et tenuit manū eius. Xp̄s ei suo tactu saluifico: puellam tangēs: ip̄am viuificauit. Et sic sibi potuerit dicere illud J̄s. 42. Ego dñs vocaui te in iusticia ⁊ apprehēdi manū tuā ⁊ seruaui te. **¶** 5^m ad tactū saluificū dīc. Et brexit puella. Ad p̄ceptū ei xp̄i: puella q̄ fuerat mortua brexit. **¶** 6^m ad 3^m. s. successū gaudiosū dīc. Et exijt fama h̄ ⁊ c. Louētiēs. n. ē ad cōmēdatōē ⁊ laudē op̄z dñi. vt ei⁹ mirabilia diulgēt. vt dīci potuerit d̄ ip̄o illd̄ iob 28. Aurib⁹ nr̄is audiui⁹ famā ei⁹. Sciē.

ē at circa istā p̄tē loq̄ndo moralr q. l̄ p̄t tres mortuos q̄s legim⁹ xp̄s suscitasse vi sibilr. s. puellā i domo d̄ q̄ sit h̄ mētō ⁊ adolecētē in porta ciuitat̄ de q̄ h̄r Luc. 7. ⁊ lazarū q̄triduanū vt h̄r Jo. 11. itelligāt 3^a ḡia peccōz q̄ d̄s d̄ statu clpe resuscitat ad statū ḡ. s. cogitatōē: op̄ōē: ⁊ mala ⁊ lōga p̄suetudie vt dcm̄ fuit sup̄ dñica. 15. p̄ pent. tñ q^m ad p̄s spectat p̄ istā puellā resuscitatā q̄libz peccō: ḡialr itllr: quē de deo statu clpe resuscitat ad statū gr̄e. q̄ iō istar puelle dum est in peccōi hoc mundo dormit dīr: q̄ sicut homo qui dormit potest excitari vt vigilet: sic homo dum est in hoc mundo quātūcūqz sit peccō: p̄t si penitet voluerit cū dīo adiutorio ad statū ḡ puenir. vñ Eph. 5. Surge q̄ dormis ⁊ exurge a mor. ⁊ illūinabit te xp̄s. **¶** Qualr at de beat resuscitari ⁊ vēr ad statū gr̄e: p̄side ra q̄l̄r fuit h̄. Nā p̄ xp̄s fuit p̄ ip̄s suscitātōē rogat⁹: p̄ q̄ dāt itllr q̄ peccō: q̄ vlt a peccō resurget d̄ se ad deū p̄uerter per oronem deuotā: ⁊ ip̄s rogāt hūilr iuxta p̄ filiū q̄ dīc d̄s Pet̄⁹ Symōi mago: vōlētī emet̄ gr̄az sp̄s s. q̄ est peccō gr̄auissimū q̄ p̄mittūt hoīes ementes res sp̄uales q̄ vocat peccm̄ symōie. cui pet̄⁹ dixit. Pecunia tua tecū sit i p̄ditōē. Et d̄dens p̄siliū sibi dixit: p̄niam itaqz age ab hac iniquitate ⁊ roga deū si forte remittat tibi h̄ cogitatio cordis tui. **¶** 2° dīr q̄ xp̄s eiecit tybi. Ubi sciē. q̄ per istos Tybiciēs qui cātabant sup̄ puellā mortuā: intllr sp̄uales delectatōēs q̄s m̄s hō sentit in peccatis q̄ sibi instar cātatiū adulant vt in vitijs p̄seueret. **¶** 3° eiecit turbā tumultuātē: Per turbam enim tumult. intllr multitudo solitudinum de rebus mundanis que turbant hominem. Uñ Greg. 28. mor. Foras at turba eiecit vt puella suscitē: q̄ nisi prius a secretionibus cordis expellatur secularium multitudo curarum: anima que intrinsecus iacet mortua non resurgit.

¶ Quarto Christus intrauit domum: p̄

q̄s intelligit anima cuiuslibz p̄ccōis: q̄s d̄s intrare vlt quantū est ex pte sua: sibi gr̄az cōferendo. iuxta q̄ ip̄e dicit apoc. 3. Ecce sto ad hostiū et pulso: si q̄s audierit voces meas et aperuerit ianuā: intrabo ad illum. **¶** Quinto tenuit manū eius. In quo taceru intelligo duplicem manū. s. xpi tangētis et puelle q̄ tangebāt. Per manum xpi tangētis intellr ipsius virtus p̄ q̄s erigit peccatores ad statū gr̄e. Unde ps. Et enī illuc manus tua deducet me et tenebit me dextera tua. Per manū vero puelle itelligit opatiua potētia peccatoris: vt opet meritorie. **¶** Inuēio aut manum dñi. Confortatiū viatorū. Premiatiū deuotorum: Punitiū reproborum. **¶** Primo inuēio manū dñi confortatiū. Nam q̄: dū i h̄ mūdo viuimus sum⁹ debiles: ideo xps nos adiuuat sua potentia significata p̄ manū. Et sic q̄libz possit dñe illud eze. 3. Manus dñi erat me: cōfortans me. **¶** Sciendū est at q̄ manū sua tangit hoīem vt ip̄m reddat. **¶** Adū dū ad cogitand p̄ puritatē et inocētā. **¶** Adoptū ad audiend p̄ hūilitatez et obiaz. **¶** Discretū ad loquēd p̄ vērū et facūdiā. **¶** Tēpatū ad cogitā. p̄ austeritatē et abstīaz. **¶** Firmū ad tollerand p̄ stabilitatē et paciā. **¶** Astidū ad p̄tinēd p̄ castitatē et pudicitā. **¶** Pulchrū ad p̄sland p̄ hōestātē et euidēti. **¶** Primo dico q̄ d̄s tangit hoīem vt ip̄s reddat mūdū ad cogitand p̄ puritatez et munditiā. Nam hō d̄z h̄re cor: mūdum nō cogitādo vana: sed dō placibilia. et h̄ est q̄ petebat ps. d. Cor: mūdum crea i me d̄s: et ip̄m rectum inoua in visceribus meis. **¶** Iste tactus potest figurari p̄ tactū cordis: cuius ē cogitare: illoz qui secuti fuerunt saulem: q̄n fuit voluntate domini cōstitutus rex ppli. de q̄bus dicitur. i. re. 10. q̄ saul abiit in domū suam et abiit cum eo ps exercitus quorū tetigerat deus corda. **¶** Vbi sciendū q̄ p̄ saulē q̄ interpretat

expetitus: intellr xps quem obnīre petebant patres veteris testi. Iste a deo p̄restitutus ē rex et dñs totius ppli xpiani. Qui in domū suā iussit dñe: q̄n i celū ascēdit. quez oēs quoz deus corda tāgit p̄ puram cogitatōez seq debent cū diligētia p̄ bona opa. **¶** 2° deus tangit hoīem vt ip̄s reddat p̄mptum ad audiend p̄ hūilitatez et obiaz. Homo enim d̄z esse p̄mptus ad obediend mādatis. Et sic d̄s possit dñe d̄ ip̄o illd ps. In auditu auris obediuit mihi. Ad q̄ nos admonet Jac. in can sua. d. Sit at oīs hō velox ad audiend: tard⁹ at ad loquēdum et tard⁹ ad irā. **¶** 3° d̄s tangit hoīez vt ip̄s reddat discretū ad loquēdū p̄ venustatē et facūdiā. Nā d̄z esse discretus ad loquēduz verba edificatoria et dō placibilia. d̄do cum ps. Laudatiōem dñi loquet os meū. **¶** Iste tactus p̄t figurari p̄ tactū oris cui⁹ ē loq de quo dñe Is. 6. Volauit ad me vn⁹ s̄ seraphim: et in māu eius calcēs quē forpice tulerat d̄ altari et tetigit os meum: et dixit ecce tetigi hic labia tua: et auferē iniquitas tua: et peccm tuū mīdabit. **¶** Vbi sciendū q̄ p̄ i^m seraphim portatē ignitū calcē: intellr xps yhs: q̄ nob attulit incendiū caritatis. iuxta q̄ ip̄e dicit Luc. 12. Ignē vēi mittere i terrā. Isto calcē tangit os nrm q̄ docet nos recte loq. Ad q̄dez cognoscēs Je. d. Je. i. Vbi sit dñs manū suā et tetigit os meū: et dixit dñs ad me: ecce ddi verba mea i ore tuo. Per tactū aut hui⁹ igniti calcē aufertur a nob iniquitas et oēs peccm munda: q̄: diuinus amor: ab hoīe oēs maculā mortal' peccati expellit. **¶** 4° d̄s tangit hoīez vt ip̄m red. temperatū ad gustand p̄ austeritatez et abstinentiā. **¶** Iste tact⁹ p̄t figurari p̄ tactū lingue cui⁹ ē saporē discernere: de quo dñe Bar. 7. q̄ cū xps fuisset adduct⁹ qdam q̄ erat cec⁹ et mut⁹ q̄ ip̄e misit digitos suos in auriclas et expuēs tetigit linguam ei⁹. Vbi sciendū q̄ p̄ tactum auris inducitur hō ad audiend diuina p̄cepta.

Per tactū vero lingue iducit ad tēperā
tiam in gustādīs: 7 ideo signāter spuro eā
tergit: vt det exēplū abstinētie qd hō nō
querat cibaria delicata. ¶ 5° tāgit hoīem
vt ipz red. firmū ad tollerand p stabilita
tem 7 paciaz. Nam hō d3 esse fo: g: 7 in ad
uersis nō d3 succūber: h3 ea patiēter porta
re. Nam sic dī Jac. i. Pacia opus pfoī
bz. Propt qd dīc xps luc. 21. In pacia v̄ra
pos. anias v̄ras. ¶ 6° d3 tāgit hoīem vt
ipm red. nitiō ad cōtinend p castitatem 7
pudicitia. Nam hō d3 esse cōtinens ab oi
imūdia carnis. Ad q3 habēdaz nos ad
monet apls. i. i. th. 4. d. Nec ē enim volū
tas dī sanctificatio v̄ra vt absti. vos ab oi
fornicatōe vt sciat vnusq3q3 v̄r suuz vas
possidere in sanctificatōe 7 honore. ¶ 7°
d3 tāgit hoīem vt ipm red. pulchrū ad p
uersand p honestatē 7 euidentia. Nam hō
d3 h̄re ante deū 7 inter hoīes honestatez
vite. Et sic dicere possit cū paulo act. 23.
Vir factus ego cū pscientia bona pueria
tus sum an deū vsq3 in hodiernū diem.
¶ Iste tactus pōt figurari p tactū quo
xps tetigit leprosz d q̄ finalr dī Mat.
8. qd cū descēdiss3 xps de monte: ec. lepro
sus venit ad euz. d. Dñe si vis potes me
mīdare: 7 extē. ma. yhs tetigit eū. d. Volo
mīdare. 7 cōfestiz mīdata ē lepra eius.
¶ Ubi scienduz qd p 1^m leprosum: intellr
pccōz habēs malā 7 turpem vitā: si at ve
lit instar huius ad xpm deuote accedere:
qui ad nos d monte diuinitatis descēdit
ipsum tanger sua virtute saluifica: 7 ipsuz
mundabit plenarie: 7 dabit ei sancte hone
statis decorem. ¶ Secundo inuenio ma
num dñi pmiatiuam deuotoz. Nam de⁹
propter suam imensam misericordiā: non
vult qd bona que facimus remaneāt irre
munerata: sed de ipsis nos pmiat i gloria
padisi. qd cognoscēs ps. d. Retribuet mi
hi dominus secundum iudiciam meam 7
secundum puritatem manū mearum re.
mibi. ¶ Ista remuneratio 7 pmiatio facta

per manū dñi fuit figurata eze. 8. Ubi dī
citur. Emissa ē ad me similitudo manus
apphēdit me in cicciniō capis mei 7 ele
uauit me spiritus inter terrā 7 celum 7
adduxit me in ier^m in visione dī. ¶ Ubi
sciendum qd p istam similitudinem man⁹
missam: intelligit xps manus dei patris.
Iste cū spiritus s. grā: apphēdit hoīem
in cicciniō capitis que est aliqua p̄cula
capillorum eminens in capite sup alios:
quando reduc sibi ad memoriā mortem p
capillos infensibiles designatā: ppter q3
memoriā homo vitat peccata 7 fac opera
virtuosa. Sic autē apphēsiō. ipm elle
uat int̄ terraz 7 celū: quia ipm sp̄etis ter
renis: ad celestia fac anelare. Quem post
mod adduc in ier^m in visione dei. i. ad su
pernam patriā in qua est omnis pax euz
visione trinitatis deificē. cui p amorē eter
naliter cōiungetur. ¶ Tercio inuenio ma
num dñi punitiua reprobōz. de qua ps.
Non enim est ill cōmutatio 7 non timue
runt deum: extē. m3. suam in retrī. ¶ Se
xto dicit qd puella surrexit. Ubi scienduz
qd quādo peccator recip bonas inspiratio
nes internas: vel eruditōes externas. tē
deus pius culpā indulget 7 cōfert gratiā
animā viuificāre 7 sic peccator: resurgit i
h mūdo per grām: vt tandem vitā eternā
hēat in futuro. Ad q3 7c.

¶ Dñica. xxiij^a. post pent. Eua^m. 65^m.

¶ Am videritis abhoiatōez
desolatiōis que dicta est a
e dāniele prophā stantez: 7c.
Mat. 24. Nos videm⁹ na
turali qd omne psiliuz d ali
quo: p̄suppōit cognitōez ipsi⁹. Nam de reb⁹
icognita. Nam pōt psiliari pfecte. qz vero
psiliuz ē de futuris cōtingentib⁹. id de ne
cessitate requirit qd d ill habeant aliqua
noua p^a via si circa talia deat h̄ri cōsiliuz
vtrū sint psequēda vl fugiēda. Et sic per
pudentiam si bona sunt possint meli⁹ p
sequi. si vero mala. cauti⁹ euitari. Quis

exemplum habem⁹ numeri. 13. Ubi finaliter dicit q^d anq^q filij israel vellent inuadere et intrare terram p^rmissionis. Aboy. de ma dato dñi misit exploratores q^d diligenter cōsiderarent terraz: vt sciret qd postmod^o esset factur⁹. Quib⁹ ipse dixit cū veneri tis ad montes p^rsiderate terraz qual^r sit: et pplm q^d inhabitator: ē eius vtrum fortis sit an infirm⁹: si pauci nūero an plures: si ipa terra bōa an mala etc. Qui fecerūt vt eis fuerat p^r Aboy. iⁿperatū. ¶ Quia igit^r añ aduentū xpī ad iudiciū: et in ipso adue tu: mltā mirāda et terrorē magnū inducē tia sunt futura, ideo xp̄s vt diligēs magī et pastor: suos discipulos et eoz sequaces: de adue tu p^rdicto: et circa ipm mirādis cō tingentib⁹ et terribilib⁹ in eua⁹ p^rsentī ali qualr instruit: vt sic q^d erūt p^ro tpe iminē tia possint p^r virib⁹ sustinere. An Greg. iol. Bñs ac redēptor: nū pituri mūdi ma la p^rcurrētia denūtiat vt eo min⁹ p^rturbēt quo su. p^rsita. min⁹ enī etc. In i^o igit^r eua⁹ xp̄s tangit. 6. f.

Impugnatiōem penāl^r affligētem.
P^remonitiōem sagaciter excitātem.
Immutatiōem mental^r p^rterrentem.
Apparitiōem real^r existentem.
Adunatiōem cōmuniter cōcurrentem.
Declaratiōem veraciter exp^rimētem.

¶ P^rim⁹ pbat psecutiō corp^ral. 2^m erudi tiō salutaris. 3^m alteratiō sup^rnal. 4^m exhi bitiō psonal. 5^m p^rsentatiō general. 6^m ex positiō figural. P^rimū in p^rin⁹. Secundū ibi. Si q^s vobis dixerit etc. Tertium ibi. Statim autem post tribu. etc. Quartū ibi. Et videbūt filium hoīs etc. Quintū ibi. Et mittet anglos etc. 6^m i^o. Ab arborē fieri etc.

Prima pars.

¶ Quantū ad p^rim⁹ vbi tāgit etc. q^d p bat etc. dīc. Cū videritis abho. etc. Ubi sciendū q^d i^a p^r pars p^rin cipal: quantū ad sensum ystorice dupl^r p^rt expōi. P^ro vt i^a q^d hīc dicunt intelligātur oca de destructiōe ciuitat⁹ ier^m. 2° d^o finali

iudicio: et p^rsumatione mūdi: et antixpī ad uentu. ¶ 2^m igitur ad expōitiōez secun dam dimittendo p^rimam possumus. s. cō siderare. f.

Prodigiū admirādum.
Stipendiū p^recauēdum.
Consiliū imitandū.
Flagitium metuendū.
Solatium appetendū.

¶ Quantū ad p^rim⁹ dīc. Cū videritis etc. Ubi sciendū q^d p^r illam abhoiatiōē intel ligitur antixp̄s: q^d erit totus abhoiabil^r p^r p^rter maliciā suā. Nam iuxta illd⁹ puer. 3.

Abhoiatio dñi ē ois illuso^r. Quia igit^r an tixp̄s illudet et decipiet gentes. iō merito abhoiatio pōt dici. Cui insultādo dīc dñs eze. 16. Abhoiatiōē fecisti decorē tuū. Na h⁹ dā det antixp̄o aiaz quantū ē de se deco ram: tñ illā faciet abhoiabilē p^r peccā. Dicit^r aut^r antixp̄s abhoiatio desolatiōis: q^d p ipm desolabit^r totus mūdu. Et sic verū cēt illud Je. 12. Desolata ē ois tra. ¶ Iste d^r stare i loco scō: q^d in tēplo i ier^m tanq^q sit dā se faciet adorari. iuxta q^d de ipso dīc apl^s. 2. thy. 2. Ipse ē hō pecc^r filius p^rditio nis: q^d aduersat^r et extollit^r sup^r omne q^d d^r deus: aut q^d collif^r ata vt in tēplo dī sedeat ostendēs se tanq^q sit de⁹. ¶ Quia xō hu iusmodi ē admirādum p^rdigiu subūgit q^d legit^r itelligat. Na homo d^r illud p^rsidera re vt cognoscēs eius versutias teneat ve ram fidem. cui ē deuote meditati dabit dñs itellectū iuxta illd⁹. 2. thy. 2. Intelligē que dico: dabit enim tibi domin⁹ in omni bus itellectum. ¶ Ista nephāda nequi tia antichristi potest figurari per illud ne pharium q^d fecit rex antioch⁹. de quo dī citur. i. Abach. i. q^d hēdificauit rex antio ch⁹ abhominandū ydolum desolatiōis super altare dei: et per diuersas ciuitates iudee i circuitu hēdificauerūt aras añ ia nuas domo^r et in plateis incendebāt thu ra et sacrificabāt: et lib^ros legis combure runt igni scindentes eos: et ap^r quemcūq^q

inueniebant libri testi dei. et quoniam obseruabat legem dei secundum edictum regis cruciebat in virtute sua faciebatur hi populo Israel. **¶** Ubi sciendum quod per antiquum regem impium qui interpretatur pauper filius intelligitur dyabolus qui ideo pauper dicitur quia caret diuina gratia: filius vero quia deum non potest laudare. Per ydolum vero abhominabilem intelligitur antichristus quem dyabolus ponet in templo quando in templo dei se debet: cui faciet fieri reuerentiam: quando gentes ipsum adorabunt ut deum. In circuitu etiam faciet aras construere quibus incendantur thura: quando faciet suis ministris quos mittet per mundum: reuerentiam exhiberi. Comburet autem libros legis dei: quia fidem catholicam comburunt dissipare. Apud quemcumque autem inuenti fuerint libri legis dei et quicumque voluerit obseruare cruciabitur: per acerbiter penam. Et hi faciet populo israel qui interpretatur videns deum. id est populo christiano qui nunc in deum et dominum nostrum Iesum Christum credunt fide: licet aperte visionem celestium preter expectantes. Hoc autem faciet in virtute regis antiochi. id est dyaboli quem per illo tempore deus permittit ad eorum probationem si fortes fuerint: affligere christianos. **¶** Quantum ad secundum. scilicet filium imitans dicit. Tunc qui in iudea etc. Ubi sciendum quod hi ponit triplex status hominum: quibus datur triplex filium. scilicet illis qui sunt in iudea qui fugiant ad montes: illis qui sunt in tecto qui non descendant tollere aliquid de domo: illi qui sunt in agro qui non reuertantur tollere tunica. **¶** Ubi sciendum quod per illos qui sunt in iudea qui interpretatur confessio intelligitur status fidelium imperfectorum: qui tamen deum corde credunt et confitentur ore. Fruentes illud Romanorum 10. Corde enim creditur ad iustitiam. ore autem confessio fit ad salutem. Et sic dicatur de illud psalmus. Nomen tuum in iudea deus et in israel magnum nomen eius. **¶** Per illos autem qui sunt in tecto qui est locus eminens intelligitur status perfectorum: prelatum qui deo per amorem sunt coniuncti et sequestrati ab istis temporalibus deum quietius preplant. ut sic quilibet eorum possit dicere

illud psalmus. Factus sum sicut passer solitarius in tecto. **¶** Per illos autem qui sunt in agro in quo laborat et postmodum fructus colligit intelligitur status perfectorum qui se in operibus virtuosius exercet: ut habeant fructum remunerationis eterne. Secundo cum psalmus. Plenitudo agri mecum est. **¶** Istis autem in supradictis pueris datur consilium: et primo promittitur quod fugiant ad montes. Ubi sciendum quod per montes altos intelligitur cacumen virtutum: ad quod dicitur qui est in iudea. id est adhuc in statu imperfectorum ascendere ut efficiatur perfectus. Et dici possit de ipso illud Cantica 2. Ecce iste venit saliens in montibus et transiens colles. **¶** Isti possunt figurari per mathathiam fidelissimum et probissimum. de quo finaliter dicitur. **¶** Bacha. 2. qui imminet te persecutio regis antiochi: nolens presentire ei malis suggestionibus ut legem domini dimitteret et ydola adoraret: exclamavit in ciuitate voce magna. Domine quia zelus habet legis statuens testimonium exeat pro me. Et fugit ipse et filii eius in montes et reliquerunt quemcumque habebant in ciuitate. **¶** Ubi sciendum quod per regem antiochum persequentem populum dominum: intelligitur dyabolus et antichristus eius minister persequens populum christianum. Per mathathiam vero fidelissimum intelligitur quilibet christianus fidelis: qui instar mathathie non presentientis mandatum regis antiochi. Nolo dicitur consentire eorum suggestionibus filii: sed stabiles perseverare: instar mathathie alios exhortari ut stabiles sint in fide: et relinquendo et res proprias temporales pro defensione fidei crescendo in bonis operibus: vicia cum filiis suis. id est cum omnibus potestis tam rationabilibus quam irrationabilibus. id est sensitiuis dicitur ad montes fugere virtutum altitudinem accedendo. Et sic iuxta illud psalmus. Sint fundamenta eius in montibus sanctis. **¶** 2° datur consilium hiis qui sunt in tecto ut non descendant tollere aliquid in domum. Ubi sciendum quod per descensum in domum intelligitur descensus hominis a statu contemplationis ad ista temporalia et carnalia: quod quidem non dicitur facere homo contemplatiuus iuxta illud ecclesiastes.

18. Post concupiscentias tuas non eas et a voluptate tua auertere. Tunc cuilibet contemplatio dicit dominus illis quod dixit ad Isaac gen. 24. Ne descendas in egyptum sed quiesce in terra quam dixeram tibi: et peregrinare in ea et benedicam tibi. Nam re vera quando homo contemplatio non descendit in egyptum. id est ad temporalia: sed regescit in contemplationis apostolice: deus manet cum eo. et sibi benedictio sua gratiam et solationes mirificas largiendo. Et ideo admonet ne descendat in domum per desiderium mundanorum. Tercio dat consilium his qui sunt in agro ut non reuertantur tollere tunicas. Ubi sciendum quod per istam remissionem intelligitur resumptio poris conversationis mundane: quam vir actus diuini miserat. Ad quam quidem ducendam non debet reuerti si vult acceptus esse deo et heres regni celorum. quia iuxta illud Mat. 9. Nemo mittens manum ad aratrum et aspiciens retro aptus est regno dei. Tales autem qui non reddunt figuram per rubem et gad pastores ouium. de quibus sententia dicitur numeri 32. qui venerunt ad Moysen et dixerunt sibi: nos pergemus armati ad bellum contra filios israel donec introducamus eos ad loca sua. Non reuertemur in domos nostras usqueque possideant filii israel hereditatem suam: nec quicquam queremus trans iordanem: quia iam habemus possessiones nostras in orientali plaga. Ubi sciendum quod per rubem et gad qui erant pastores ouium: intelligunt homines qui sunt in statu vite actiue. Isti debent accedere ad Moysen. id est ad christum: et se ipsos offerre ad eundem ad pugnam. id est ad vitiorum periculum: et suo bono exemplo praecedere filios israel. id est christiana nos fideles. Et in pugna perseuerare donec perueniant ad hereditatem eternam: nec debent ad domos reuerti dando se vitij. nec possessionem trans iordanem querere. id est res temporales sed debet pretari de suis possessionibus quas habent in orientali plaga. id est de diuina gratia et operibus bonis: quod pro tanto ad orientalem plagam dicunt quia faciunt hominem

minem oriri deo filium adoptiuum. Quid autem non debet et tunc reuerti ad pristina accidat sicut figuratum est. 3. Reg. 13. Ubi sententia liter dicit quod cum de mandato domini: vir quidam propheta venisset in bethel ad cominandum populo domini ydolatriam quam faciebant adorando vitulum quem posuerat ieroboam in bethel et haberet in mandatis a domino quod ibidem non comederet nec biberet: et postquam ibidem recessisset non inuitaret ab aliquo alio propheta: sed fallaciter: quod reuertens ad manducandum et bibendum: ipse responderet quod iuxta mandatum domini reuerti non poterat tamen infestus ab ipso reuersus est in bethel et comedit et bibit contra mandatum domini: et quia reuersus fuerat: deus puniuit eum. Nam venit leo domus esset in itinere et interfecit eum. Ubi sciendum quod per istum virum dei qui venerat in bethel ad reprehendendum malos: intelligitur quilibet bonus cui mala non debent placere: sed potius peccata arguere: et non communicare cum eis in opere malo: et ideo sibi per ipsum quod cum eis non comoretur nec sit eis familiaris: quia iuxta illud psalmi. Cum puer so puer teris: et ei dictum fuit quod non comederet nec biberet in bethel. Si vero postquam a malo recesserit: inuitet ut reuertatur: quod quidem fit: quando sensualitas allicet hominem suis falsis blanditijs: ut postquam dimisit vitia: reuertatur ad ipsa instar alterius prophete ipsum inuitantis: debet respondere quod iuxta mandatum domini reuerti non debet: sed semper in antea progredi ad opera meliora: quia si retrocesserit a deo punietur. Et ideo signanter dicit quod ipse a leone fuit crudeliter interfectus: quia re vera reuertens ad pristina mala interficit crudeliter a dyabolo per leonem significato. Quantum ad tertium. scilicet dispendium precauendum dicit. Ne autem pregnantibus etc. Ubi sciendum quod hic tanguntur duo. scilicet.

Pregnantes et Nutrientes.

Et talibus dicitur ven. 3. yepso. 4. sabli: et istis dicitur quod orientis ne fuga eorum fiat yeme vel sabli

bb

bato. Ubi sciendū q̄ pregnātes ⁊ nutrien
tes itelligunt hoīes dediti tpalibus reb⁹
quoz primū. s. esse pregnantē p̄tinet ad af
fectū. s. esse nutrientē ad effectū: nā ipsas
amādo p̄ affectū dī esse pregnās. Ipsas
vero acquirēdo illicite p̄fectū dī eē nu
triens. Istis at̄ oībus dī ne damnationis
eterne. iuxta illud Isā. 5. Ne qui p̄iungit
domū ad domū ⁊ agrū agro copulatis.
¶ Per yemē vero frigidā itelligit de
fectus caritative dilectionis q̄tum ad af
fectum. Per sabbatū vero in quo nō lice
bat operari itelligit defectus meritorie
opationis q̄tum ad effectū nā qui caret
dilectione dī frigidus: ⁊ iō p̄ yemem desi
gnatur. Et sic de ip̄is dici possit illud. 37.
14. In 1° die non erit lux. i. caritas: sed fri
gus ⁊ gelu. i. tenebra peccati. Qui vero caret
meritoria opatione: dī piger ⁊ occiosus q̄
p̄ sabbatū designatur. An̄ Ylarī⁹. Oīate
ne fuga vestra fiat yeme vel sabbato. i. ne
aut in peccōz frigore aut in ocio bonorum
opum reperiamini: q̄ grauis veratio in
cumbet. ¶ Quātū ad quartū. s. flagitiū
metuendū dīc. Erit enī tūc tribulatio ⁊c.
Ubi sciendū q̄ tpe antixpi erit tāta tribu
latio ⁊ angustia q̄ nūq̄ fuit vīsa filis nec
videbit in mūdo: ⁊ iō dī vltia tribulatio.
Ista est 1° dies tribulatiōis de qua dī sa
plētie. i. Dies ire dies 1° dies calamitatis
⁊ miserie: dies tenebrarū ⁊ caliginis: dies
nebule ⁊ turbinis: dies tube ⁊ clangoris.
Nā sicut dī dan. 12. veniet tps quale non
fuit ex quo gētes esse cepunt vsq̄ ad tps
illud. ¶ Quātū ad quintū. s. solatiū appe
tendū dīc. Et nisi abbreviati su. ⁊c. Ubi
sciendū q̄ tpe antixpi erit maxima tribu
latio. ⁊ ideo cuilibet incurere dī timorē.
Nam iuxta illud Apoc. 13. Datū est bellū
facere cum scīs ⁊ vincere illos: ⁊ data est
ei potestas in oēm tribū linguā ⁊ pplm ⁊
gentē. Sicut crudelr ab ip̄o sci sint ple
quēdi q̄ ē incussiois timoris tā de⁹ ip̄os
psolot p̄dicēo breuitatē p̄secutiōis ip̄i⁹.
Et sic verificet illud. i. Cor. 10. Fidelē ē at̄

deus q̄ nō paciet nōs tēptari sup̄ illud
q̄ poterim⁹. ¶ Q^{da} at̄ p̄secutio sbeat du
rare hēm⁹ fixū ⁊ terminatū tps oīsum in
diuersis locis scripture: q̄ durabit trib⁹
ānis cū dimidio: q̄to ē tpe xps p̄dica
uit. Nā sicut dī Apoc. 13. data est illi pote
stas facere mensib⁹. 42. q̄ faciunt tres an
nos cū dimidio: accipiēdo p̄ āno. i. mēse.
An̄ dī dan. 12. q̄ cū angel⁹ anūciasset dan.
p̄secutionē antixpi. Interrogauit eū. d. v̄f
queq̄ finis hoī mirabiliū. ⁊ rīdit sibi an
gel⁹ q̄ per tps ⁊ tpa ⁊ dimidiū tps. i. per
vnū ānū ⁊ p̄ duos ⁊ p̄ didi^m anni. Cur at̄
sic tps illd abbreviet cāz subiūgit xps q̄
si erit p̄ electos: ne ex ip̄a tribulatiōe mi
nis grauent: Secunda pars.

Eql. Tunc figs vobī dixerit ⁊c.
¶ Ubi rāgit p̄monitiōez sagaciter
excitātē. q̄ pbat eruditio saluta
ris. Ubi sciendū q̄ i admonēdo p̄fecte ali
quē. P^o dī sibi p̄dicere picla iminēda: v̄
ip̄a possit cauē. 2° oīdē oclta p̄tingētia
vt possit itelligē. 3° igit an̄ xpi aduētū
ad iudi^m multa p̄cedēt picla. iō xps disci
plos nō solū ad eoz vtilitatē: s. ēt oīuz sē
quētū iminētia picla idicat: ⁊ aduētū suū
p̄dic. Scōz si igit i pte 1°. 2° possum⁹ p̄fide^r
ad manifestatiōez picloīz iminētū.
Declaratiōez futuroīz p̄tingētium.
¶ Q^{da} ad primū dīc. Tunc si qs ⁊c. Ubi
sciendū q̄ q^{da} ad istā manifestatiōez q̄tuor.
possum⁹ cōsiderare. s.
Denūciationem attēdendam.
Operationem admirādam.
Certificatiōem audiendam.
Cōclusionem retinēdam.
¶ Q^{da} ad denūciatiōez attēdendā dīc. Tē
si qs ⁊c. Ubi sciē. q̄ s aduētū xpi ad iudi
ciū ērt opiniōes diuerse. iuxta illd. 2. pe.
2. In vob ērt magri mīdaces q̄troducēt
sectas p̄ditōis. Et iō xps discipli^{os} 1° dñū
ciat: vt eos reddat attētos ad talia dñiā
da. ¶ Q^{da} ad opatiōē admirādā dīc. Sur
gēt ei pse. ⁊c. vbi tria possum⁹ p̄fiderā. s.
Letum malitiosum.

Ad os miraculosum.

Finem pñtiosum.

¶ Q^m ad cetū mali. dīc. Surgēt ei pseu-
do xpi pphe. Pseudo enī grece illd ē q
fla siue falax latie. An igit aduētū xpi ad
iudiciū mlti flī hoies appebūt: q vt hoies
bonos dēpiāt mltas flā mētiēdo p̄dicabūt
d xpo. Dīcūt at pseudo xpi pphe. Pseu-
do inqz xpi pp vsurpatōez die ptāf. pseu-
do at pphe pp vsurpatōem claritatē scie.
Et tñ iuxta illd Jere. s. p̄dicabūt mēdaci-
um. Q^m ad modū miraculosū dīc. Et da-
būt signa 7 p̄digia. Ubi sciē. q signa dī
aliqō op^o mirabile qñ p̄ductū ad mouen-
dū affectū: 7 ē d futuris p̄tingētib⁹. Talia
at signa 7 p̄digia faciet antixps: 7 ipsi⁹ mi-
nistri p̄missiōe dīa. de q apls. 2. thy. 2. Et⁹
aduēt⁹ ē fm opatōem sathane i oī x̄rute
7 signis 7 p̄digis mēdaci⁹ 7 i oīm sedū
ctōem inīqtatē his q peunt eo q caritatē
vitāf nō receperunt vt salui fierēt. **¶** Hoc
at fuit figuratū Apoc. 16. Ubi inqt Jo. Si
di de ore dracōis 7 de ore bestie : 7 de ore
pseudo pphe exisse spiritus tres imūdos
in modum ranarum. sunt enim spiritus d
mōioz faciētes signa 7 p̄cellūt ad reges f
re p̄gregat illos i plū ad diē magni dī oī
potentē. **¶** Ubi sciēdū q p i^m draconē be-
stia 7 pseudo pphe itllr antixps: q iō dra-
co dī pp tortuositatē: q sic spēs tortuos⁹
vellz oēs decipe. **¶** Dī at bestia pp nocēdi
crudelitātē. **¶** Dī pseudo pphe pp nocēdi
filitatē. **¶** Dī at q d ore isti⁹ antixpi ex-
eūt tres sps imūdi: q sua doctria docebit
hoies i peccis viuēt q o⁹ quālī reducunt
ad 3as. s. supbiā: auaritiā 7 luxuriā. Dīcunt
at isti tres imūdi sps eē ad modū ranaz q:
vltia h q inficiūt hoies faciūt et eos gar-
rulos istar ranaz. Dīcunt sps demonioz
faciētes signa vt s dcm ē. **¶** Ad q̄s aut 7
ad qd isti spūs vadāt: audi qd seq^r: q ad
reges terre. i. ad hoies dītos terrēis: vt
eos cōgreget ad plūm. i. vt suis malis
operib⁹ instar plāntiū deo cōtradīcant.

¶ Quantū ad finem pñtiosū dīc. Ita
vt in errorem inducant. Ubi sciendum q
finalis intentio antixpi erit seducere ho-
mines a via veritatis 7 eos reducere in
errorem. q quidē si facere nō possit quā-
tū ad electos: finaliter tamen h faciet quā-
tum ad multos. **¶** Unde potest figurari
per illam bestia qz vidit Jo. apoc. 13. Ubi
sententialr dicitur q vidit vnam bestiam
ascendentem de mari 7 pugnabat contra
homines habentem cornua. 10. 7 capita.
7. 7 sup cornua. 10. diademata: 7 super ca-
pita eius nomina blasphemie: 7 filis erat
pardo: 7 habebat pedes sic pedes vrsi:
7 os sic os leonis: 7 habebat potestatem
draconis: qz adorauerūt homines dicen-
tes: quis similis bestie. **¶** Postea vidit alia
bestiam ascendentem d terra habētes duo
cornua similia cornibus agni 7 loquebat
sicut draco 7 habebat potestatem prioris
bestie: 7 fecit signa magna in cōspectu ho-
minum: 7 seducebat habitantes in terra
ppter signa que faciebat: 7 fec q omnes
adorarent ymaginem prime bestie: 7 qui
ipsam nō adoraret interficeretur. **¶** Ubi
sciendum q per p̄mam bestiam intelli-
gitur dyabolus: qui ideo dicitur bestia: vel
quia crudelis: vel quia facit homines be-
stiales. **¶** Ista dicitur de mari ascendere ad
pugnandum cōtra homines: quia permit-
titur a deo vt tēptandi homines habeat
potestatem. **¶** Ista dicitur habere. 7. capita
in qbus sunt nomina blasphemie. propter
7. vitia capitalia de quibus hoies tēpta-
bunt: 7 in quibus operādo deum blasphe-
māt. **¶** Dicitur etiam habere. 10. cornua. pro-
pter transgressionem. 10. p̄cepto: um in
quibus aliqz delectationē ostendit instar
dyadematis cap̄ ornāta. **¶** Dicitur similis
pardo quia sic pardus est animal diuerso-
colorum: sic dyabolus facit hominē instabi-
lez 7 diuersimode vacillare. **¶** Dī et hīc pe-
des vrsi: q affectum hoīs significatum
p pedes instar vrsi imūdi deturpat. **¶**
hb ii

aũt habere os leonis: q̃ facit homines in
star leonis rugire p̃ arrogantia. Que si
gnanter p̃tatem draconis d̃r habere: q̃
sic draco est al' venenosum ⁊ subdolum: sic
dyabolus calid' decipiens hoĩem: ip̃um d̃i
citur venenare. Hanc aũt bestiam dicunt
adorare homines quis similis bestie, quā
do eius suggestiōib⁹ acquiescūt. ¶ Per
secundam aũt bestiam ascendētem de ter
ra intell'r antixpi: qui ideo de terra ascē
dere dicitur: q̃ in h' mūdo nascet. Ista be
stia dicitur h̃re cornua cornib⁹ agni filia:
quia instar agni se volet bonum ostende
re: sed tñ scdm̃ veritatez ip̃e loquet̃ vt dra
co: q̃ licet ip̃e videat h̃re verba blādia tñ
erit malicia venenata. Hic d̃r h̃re p̃tatem
p̃oris bestie: q̃ dyabol⁹ significatus p̃ p̃
mam bestiam dabit sibi suā quantū pote
rit: p̃tatem: in cuius virtute faciet signa ⁊
p̃digia: vt in ip̃is decipiat hoĩes ⁊ iducat
ad adorādum p̃mam bestiaz. i. dyaboli. q̃ si
q̃ inuēti fuerint q̃ bestiam adorare nolue
rint: ip̃os atrociter p̃sequēt. Et sit illud
cornu de quo d̃r dan. 7. Aspicebas inquit
dan. ⁊ ecce cornu illud faciebat belluz ad
uersus sanctos. ¶ Sciendū est qñ dicitur
ita vt in errorem inducant si fieri p̃t etia
electi q̃ alig possunt dici electi dupl'r. vno
mō quantū ad diuinā p̃destinatiōez q̃ d̃s
final'r ordinauit ad vitā eternā: ⁊ illi q̃ sic
sunt electi tpe antixpi nō decipient: q̃ d̃ia
p̃destinatio falli n̄ p̃t. de talib⁹ loq̃t xps
Jo. 15. d. Nō vos me elegistis: s̃ ego elegi
vos ⁊ posui vos vt eatis ⁊ fructū afferat̃
⁊ fructus v̄r maneat. ¶ Alio mō dicunt
alig electi quantū ad p̃sentē iusticiā: n̄ aũt
final'r nec scdm̃ p̃destinatiōem diuinā sic
alig boni nō final'r p̃manētes: sic iudas p̃
d̃itor de quo dixit yhs Jo. 6. Nonne ego
elegi vos. i. ⁊ vn⁹ ex vob⁹ dyabol⁹ ē: ⁊ ta
les sic electi: tpe antixpi in errorem ducēt.
¶ Quantū ad 3^m. s. certificatiōez audiēdā
dicit. Ecce p̃dixi vob⁹. Vbi sciendū q̃ tu
xta illud Gregā ol. Jacā minus ferunt

que p̃udent: ideo xps discipulis i^o denū
ciat vt tpe antixpi reddat homines cautio
res. Et sic de ip̃o possit dici illud dan. 2.
Ip̃se reuellat abscondita ⁊ p̃funda: ⁊ non
nulli aũt alteri datum ē nosce ⁊ p̃dicere:
futura cōtingētia. ¶ Quantū ad quartū. s.
p̃clusionem retinēdāz dicit. Si q̃s ergo ⁊c.
Vbi sciendū q̃ pseudo p̃p̃he qui est tpe
antixpi volentes hoĩes in errorem induce
re: dicent xpm̃ esse in deserto. Et sic pos
sint melius hoĩes errorib⁹ decipere. Dicēt
etiam ip̃m̃ esse i penetralib⁹. i. in secretis
⁊ int̃imis locis. Et possit antixpi dñio sibi
iugare h̄ scdm̃ Ylarum. ¶ Quantū ad
2^m. s. declaratiōem futuroz cōtingentium
dicit. Sic enī fulgur ⁊c. Vbi sciendū q̃ i aduē
tu xpi futuro ad iudiciū int̃ a^r erūt duo.
Primo regis: generalis māifestatio.
Secdo gregis: familiaris adunatio.
¶ Quantū ad primū dicit. Sic enī ful
gur exiit ⁊c. Inter alia enim q̃ videm⁹
cito a remotis apparere est fulgur: cuius
euidētia tāta ē q̃ nō eget alio nūciare sic
xps ad iudicandū veniet cito ⁊ cum euidē
tia magna. Et possit d̃re illd̃ Jb. 60. Ego
dñs in tēpore eius subito faciā istud. An
3a. 9. Sup̃ eos dñs deus videbit ⁊ exiit
vt fulgur iaculum eius. Quantū ad gre
gis familiarem adunatiōem dicit. Vbiq̃q̃
fuerit corpus ⁊c. Per corp⁹ enim intell'r
xps quantū ad hūanitatē q̃ assumpsit pas
sibile ⁊ mortale. Per aquilas vō itelligū
tur viri sci ⁊ iusti q̃ instar aglāz se p̃ cōtē
platiōē diuinorū eleuauerūt i altū. Licet
igit̃ oēs hoĩes in die iudicij p̃gredient ad
xpm̃ vt ab eis rationem exigat ⁊ retribu
tiōē accipiāt de opib⁹ suis. iuxta q̃ ip̃se
dicit Joel. 3. Cōgregabo oēs gētes ⁊ edu
cam eas in yallem Josaphath: tam̃ specia
liter bonos ⁊ iustos: sibi saliares aggre
gabit de q̃bus d̃r apoc. 19. Venite cōgre
gamini ad cenā magnā dei. ¶ Sciēdum
est at̃ q̃ illud exēplum de agl' venientibus
ad corpus vald' fuit cōgruū: q̃ sic aquile

de longinquo p[er]ib[us] sentiētes cadauera
ad ipsa veniūt: sic omnes homines d[omi]ni
uersis mundi partibus cōgregabunt ad
xp̄m: qui cadauer dici p[ot]est: non quia putri
dum: sed q[ui]a p[ro] redēptione humani gene
ris passus ē mortu[us] est.

Tertia pars.

Equitur. Statim at post ꝛc. vbi
tangit mutatōem mentaliter p[er]
terrentem: q[ui]a p[ro]bat alteratio su
pernalis. Vbi sciēdum q[uo]d q[ui] aliq[ui]s videt
mutatōem aliq[ui] insolitam fieri. Ex hoc in
ducitur in timorem. Et q[ui] circa temp[us] ad
uentus xp̄i ad iudiciū sicut alteratōes ⁊
mutatōes multe ⁊ insolite tam in creatu
ris spūalibus q[uam] corporalibus. iō tunc ho
mines cū admiratōe timebūt. Scdm hoc
igitur in parte 1^a quattuor possum[us] p[ro]fide
rar[um] s[ecundu]m nouitatē q[uod] duplicē appentem. s.
Corpor[um] celestiu[m]: magnā alteratōem.
Supno[rum] spūituū: mirā cōfessionē.
Prodigio[rum] salubriu[m]: claram ostētionem.
Abundano[rum] hoīum durā lamētationem.
¶ **Q^uad^o** ad p[ri]mum dicit. Statim at post
ꝛc. Vbi sciēdum q[uo]d sic d[icitu]r q[uo]d p[ri]mo crea
uit mūdum: orinauit corpus celeste lumina
ribus: iuxta illd[um] gē. 1. Fec[er]it d[omi]n[u]s duo lumina
ria magna ꝛc. sic app[ro]ximāte mundo ad
finē: faciet q[uo]d in ip[s]is erit magna alteratō
q[ui]a cū scā sint tanti luminis i mundi exor
ditio: in ip[s]ius sine suo lumine p[er]uabuntur.
Et sic verificetur illd[um] Luc. 21. Erūt signa
i sole ⁊ lūa ⁊ stell[is]. Que signa exponens
b[ea]t[us] Jo. Apoc. 6. dicit. Sol scā est niger tan
q[uam] sacc[us] ciliquin[us]: ⁊ lūa scā ē tota sic sāguis
⁊ stelle celi ceciderūt sup[er] terrā. Et h[ec] ē q[uo]d
p[ro]dcm[us] ē p[er] Joēle p[ro]ph[et]am. Joel. 2. Sol ver
tes i tenebras ⁊ lūa i sanguinē atēq[ue] veni
at dies d[omi]ni magn[us] ⁊ horribil[is]. ¶ **Q^uad^o** ad
2^m. s. supno[rum] spūituū mirā cōfessionē dicit.
Et virtutes celo[rum] ꝛc. Vbi sciē. q[uo]d p[er] v[ir]tu
tes q[ui]s h[ic] xp̄s notat: itell[ig]it āgelici sp[irit]us. Si
cunt ēt p[er] sp[irit]u[m] aduē[us] xp̄i virtutes p[er] excel
lentia op[er]u[m] q[ui] faciet i p[er]uersatōe mūdi. Iste

sūt ille virtutes d[omi]ni q[uo]b[us] p[er]a. Benedicite do
minū oēs v[ir]tutes ei[us] ministri ei[us] q[ui] faciū
volūtatē eius. ¶ **Q^uad^o** ad 3^m. s. prodigio[rum]
salubriu[m] clarā ostētionē dicit. Et tūc appebit
signū filij hoīs in celo. Per illd[um] eim signū
vno mō intell[ig]it crux xp̄i: q[ui]a vēiet ad iudē
cadū mūdū h[ic] signa memorie passionis
sue. s. clauis: alacra: coronā ⁊ crucē. Cāz aut
ho[rum] assignat Criso. d. Appebit at signū
crucis vt iudeo[rum] in decūdiam confuter.
Aduēiet xp̄s in iudicio non vuluera solū
s[ed] mortē p[ro]batissimā ostēdens. Illāc aut cru
cem s[ecundu]m Criso. signū vocat ⁊ nō crucem:
vt discipulos p[ro]fortet: ⁊ ne verecūdentur.

¶ **Allo mō** p[er] illd[um] signū intell[ig]it i^a sacra stig
mata q[ui] die iudicij oib[us] appebūt. Et hunc
opioni p[ro]cordat magis vt Criso. d. Quidā
putāt crucē xp̄i ostēdēdā eē i celo: veri[us] at
ip[s]m xp̄m h[ab]itē in corpore suo testimonia
passiois sue. Nā sicut d[icitu]r Apoc. 5. Vidē
eū ois ocul[us] ⁊ q[ui] pugnauerūt. ¶ **Q^uad^o** ad
4^m. s. mūdano[rum] hoīu[m] durā lamētationem
dicit. Et tunc plāgēt oēs trib[us] terre. Vbi sci
endū q[uo]d p[er] trib[us] terre intell[ig]it oēs hoīes qui
terre[us] ⁊ tpalib[us] deditu: celestia dimiserūt:
d[omi]n[u]s q[uo]b[us] p[er]a. Oculos suos statuerūt declina
re in terram. Iste igit[ur] s[ecundu]m Jero. plangent
q[ui] videbūt iudicē vēientem ⁊ eos p[er] sen
tētiā p[er]uētē. Et Criso. Plāgēt iudei: plā
gēt gētiles: plāgēt xp̄iāt q[ui] magis dilexe
rūt mūdū q[uam] xp̄m. Tē ei vificabit illd[um] apoc.
6. Reges terre ⁊ p[ri]ncipes ⁊ tribūi: ⁊ diui
tes ⁊ fortes ⁊ oēs s[ecundu]m abscōderūt se i spelū
cis ⁊ petris mōtiū: ⁊ dicēt mōtib[us] ⁊ petris
cadite sup[er] nos: ⁊ abscōdite nos a facie se
dent[is] sup[er] thronū: ⁊ ab ira agni: q[ui]a vēiet
dies magn[us] ire ip[s]o[rum]: ⁊ q[uo]s poterit stat[us] q[ui]
d. nll[us]. q[ui]liscūq[ue] p[er]ditōis sit poterit se ocul
tare.

Quarta pars.

Equitur. Et videbūt filiū hoīs ꝛc.
¶ **Ubi sciē.** q[uo]d cū triplex xp̄i rep[re]senta
tur aduē[us]. s. i mūdū p[er] incarnatō
nē: in mētē hoīs p[er] sanctificatōem: ⁊ ad iu
diciū p[er] finalē discussione[m]: aduē[us] q[ui] ē i mētē

hoies est inuisibilis. Aduetus aut in mundum fuit visibilis: sed passibilis et mortalis. Aduetus aut ad iudiciu erit visibilis oibus: non tñ passibilis nec mortalis: sed in potestate et gloria maiestatis. Scdm hoc igitur in parte ista duo possumus considerare. s.

Primo dñam aduentus xpi ad iudiciu ad aduentu ipsi in mēte p sanctificationē. Secdo dñam ipsi ad iudiciu ad aduentum in mūdū per incarnationē.

¶ Q^m ad p^m dicit. Et videbunt filii hominis. Nam aduentus xpi in mēte hoies ē inuisibilis et spūalis. aduentus aut ei⁹ ad iudiciu erit visibilis et corporal: q: oēs ipsum corporaliter videbunt. iuxta illud Luc. 3.

Videbit ois caro salutare dei. De isto aduentu dixit xps pncipi sacerdotū. Math. 20. Videbitis filium hoies sedentē a dextris virtutis dei et venientē in nubibus celi.

¶ Q^m ad dñam aduentus xpi ad iudiciu: ad aduentum xpi in mūdū dicit. Vēietem in nubibus celi. Ubi sciendū q: aduent⁹ xpi in mūdū p fuit infimus: q: fuit in isto mūdō terrēo. iuxta illd Baruch. 3. In terris visus est et cū hoib⁹ puerfatus est. Aduetus aut ei⁹ ad iudiciu erit alt⁹: q: in nubibus celi. iuxta illud apoc. 1. Ecce venit cū nubib⁹ et videbit eū ois ocul⁹. **¶** 2° aduentus xpi in mūdū fuit infimus: q: xps fuit passibilis et mortal. iuxta illud ysa. 53. Vidi mus eū et considerauim⁹ despectū et nouissimum viroz viz dolorē et sciētē infirmitatē nrāz. Aduet⁹ aut ad iudiciu erit cū fortitudie. iuxta illd sap. 16. Tu es dñe q vite et mortis habes potestatem et deducis etc.

¶ Tertio aduentus Christi in mundum fuit diminutus: quia nō habuit corp⁹ gloriosum: sed nobis simile. Aduetus autē eius ad iudiciu erit in corpore glorificato et in maxima maiestate. De quo ps. Benedictum nomen maiestatis eius in eternū et replebitur in maiestate eius omnis terra fiat fiat.

¶ Quarta pars.

Equit. Et mittet angelos etc.

¶ Ubi tangit adunatōem cōmunitē cōcurrentē q: probat pntentio general. Ubi sciendū q: in ista die iudicii virtute diuina et ministerio angeloz oēs hoies resuscitabunt⁹ vt vēiat an iudicem redituri de factis ppijs ratiōem iuxta illud apli. 2. cor. 5. Dñs enim nos māt festari o: an tribunal: xpi vt referat vn⁹ quisq: ppiā corporis p vt gessit siue bonum siue malū. Scdm h igit in pte 1ª duo possumus considerare. s.

Ministroz destinatioz.

Mortuoz resuscitatioz.

¶ Quantū ad p^m dicit. Et mittet angelos etc. Ubi sciendū q: xps mittet angelos s. ad colligend⁹ plures dñfectorū vt virtute diuina cōpingant et forment corpora qb⁹ aie remunerent sic in mūdō fuerūt: ita q: idem numero sint hoies in resurrectōe q fuerūt an. **¶** Quantū ad 2^m. s. mortuoz resurrectōem dicit. Et cōgregabūt electos etc. Ubi sciendū q: mundus generalr pōt duplr diuidi. Primo scdm distinctiōem quattuor climatū. s. orientis: occidentis: aqilonis et austri. Secūdo p tensionem q est a medio terre vsq: ad extremū q: possumus videre in quo videt cōiungū illud q terminat visū nrū cū celo. vt igitur ista mortuoz resurrectio ostendat futura: dñc hoies vndiqz congregari. An quantū ad distinctiōem quattuor ptiū pncipaliū: dñc. Et cōgregabūt electos a qrtuor vētis. Et h est q: pphatum fuit ezechel. 37. Ubi dñc a quattuor ventis veni spūs et insuffla. sup interfectos illos et reuiuifcant. **¶** Hoc aut fuit figuratū numeri 4°. Ubi finalr dñc q: dominus pcepit Moy. q: faceret duas tubas argenteas ad vniuersum pplm cōgregandū: a quattuor plagis mudi. Unde Aug. Scriptū est in nūeris q: ex qrtuor tub. cōgregabant sacerdotes tubicinātes eos q sūt in castris isrl: sm quoz pparatio nē: qe anglis xpi dñc q: pgregabūt electos

a quatuor vêtis. **¶** **Q**uam aut ad pcessionez q̄ ē a medio terre vsqz ad extremū q̄ possum⁹ videri dic. A sumo celoz vsqz ad terminos eoz. **¶** **N**ā vndiqz ex oi pte m̄di tā in latū q̄ in longū xp̄s oēs hoīes pgregabit iuxta illd q̄ ip̄e figuratiue dic ege. 37. Ecce ego assūmā filios isrl' d̄ medio natōnū ad q̄s abierit ⁊ pgregabo eos vndiqz ⁊ ad ducā eos ad humū suū. **¶** **I**sta ḡnral' re surrectio fuit ppheticē figurata Ege. 37. **¶** **U**bi dñs dic. Ecce ego ap̄iā tumlos vros ⁊ educā vos d̄ sepl'chris vris ppl's me⁹ ⁊ iducā vos i terrā isrl' ⁊ scieſ q̄ ego dñs.

Sextapara.

Equit. **¶** **A**b arboze at fici ⁊c. **¶** **U**bi t̄git declaratōez faciter expmē tē. q̄ probat exposito figurat'. **¶** **U**bi sciendū q̄ xp̄s more palestinoz loqu tium puerbialr adduc poboliciū ⁊ spūale ex^m: vt q̄ dca sunt d̄ ip̄s aduētū clari⁹ ⁊ certi⁹ capiant. Scdm h̄ igū i pte 1^a 3ª pos sumus cōsiderare. vj.

Naturalem exēplificatiōem.

Generalem certificationem.

Specialem cōfirmationem.

¶ **Q**uam ad p^m dic. **¶** **A**b arboze fici ⁊c. **¶** **U**bi sciendū q̄ q̄ int oēs arbozes sic tardius s̄nat: ⁊ p p̄ns ei⁹ vernatio ē magis ppiq̄ estati. iō sicū in ex^m adduxit vt oñdat q̄ qñ p̄dca euenerit cito ⁊ n̄ p^o mltū t̄pis h̄z **¶** **C**ris^m. erit aduētus ip̄i⁹. **¶** **Q**uam ad 2^m s̄ generalē certificationē dic. **¶** **A**h̄n dico vob̄ ⁊c. **¶** **U**bi sciendū q̄ xp̄s volēs certificaſ dñf. de his q̄ dixerat: oñdit q̄ aliq̄ est illo t̄pe q̄ ab ip̄o poterūt facili intueri: q̄ hūanuz gen⁹ esse n̄ desinet vsqz ad t̄ps illd nec ē i sp̄ali ḡnatio iudeoz totalr p̄sumet qñ aliq̄ rēaneāt q̄ p̄dca videbūt. Et l̄ ab anei xp̄o seducant: tñ veniētib⁹ Enoch: ⁊ elya postmod antixp̄o mortuo cōuertent. **¶** **E**t sic v̄siceſ illud. dcm pphetic. 33. d. **¶** **I**n dieb⁹ ill' saluabit iuda ⁊ isrl' habita bit cōfidenter. **¶** **Q**uam ad 3^m s̄ sp̄alez cōfir matioez dic. **¶** **C**elū ⁊ terra trās. ⁊c. **¶** **U**bi sciē

duz q̄ tanta ē certitudo illoz que xp̄s lo quitur q̄ facili esset q̄ celū ⁊ terra desine rent esse: q̄ q̄ verbū suū nō impleſet quā tum ad significatū. iuxta illd q̄ dic 36. ss. **¶** **V**erbuz ingt meū q̄ egrediet de ore meo nō reuertet ad me vacuū: sed faciet q̄cūqz volui ⁊ p̄sperabit in his ad que misi illd. **¶** **X**p̄s igitur natus de p̄e eternaliter ⁊ de virgine matre tēporaliter: cui⁹ verbū sic ē firmū ⁊ solidum q̄ veraciter de ip̄so pōt dici illud 36. 40. **¶** **V**erbum dei nostrī stabit in eternum: cui d̄re possumus illud 30. 17. **¶** **S**ermo tu⁹ veritas ē. sic opus istd factuz ad laudem sui noīis ⁊ virginis glō se genitricis ip̄s: ⁊ beatissimi patris nrī Frācis̄i Jerarche nrī ordinis: ⁊ glorioſi confessoris Antonij: sanctiqz ep̄i Ludouī ci: de regali p̄osapia nati. sic acceptando p̄firmet: vt quilibet studens in ip̄so: possit vitam suā in presenti finire: quatenus ad gloriā perueniat sempiternā.

Ad q̄ ille nos ⁊c.

¶ **E**xPLICIT Compēdium possille edite a Fratre Philipo d̄ Abōte Calerio abbre uiatum per Fratrem Gonselmum de La noua de Lumis: tunc Custodem Luma num Ordinis Moniorum. h̄ scriptum de manu sua. **¶** **Q**uē deus benedicat. **¶** **A**mē

Registrum huius operis.

A. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. x. y. z. ⁊ p. x. aa. bb. cc. dd. ee. ff. gg. hh. **¶** **O**mnes sunt quaterni: exceptis. **¶** **B**. qui est ternus: ⁊. **¶** **h**. qui est duernus.

